

El Nuevo Testamento en el mixe de Guichicovi

La Liga Bíblica
Las Sagradas Escrituras para Todos

El Nuevo Testamento
en el mixe de Guichovi

La Liga Bíblica 1M primera edición 1988 [mir]
La Liga Bíblica versión electrónica 2009

Publicado por
© La Liga Bíblica 1988

Se permite copiar, distribuir y comunicar públicamente esta obra bajo las siguientes condiciones:

- Reconocimiento. Reconozca a la Liga Bíblica los derechos que tiene en la impresión o distribución de esta obra, deslindándola de responsabilidad alguna por cualquier uso que se le de a la presente publicación.
- No comercial. No puede utilizar esta obra para fines lucrativos.
- Sin obras modificadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra a partir de ésta.

Índice

San Mateo	1
San Marcos.....	70
San Lucas	121
San Juan	192
Hechos.....	251
Romanos	341
1 Corintios.....	388
2 Corintios.....	423
Gálatas.....	448
Efesios.....	459
Filipenses	473
Colosenses.....	480
1 Tesalonicenses.....	488
2 Tesalonicenses.....	496
1 Timoteo	500
2 Timoteo	511
Tito	518
Filemón	523
Hebreos	526
Santiago.....	549
1 Pedro	556
2 Pedro	569
1 Juan	576
2 Juan	584
3 Juan	586
Judas.....	588
Apocalipsis.....	591

San Mateo

1 Yaa jaduħn myiñ cujaay nebiaty ja'a Jesús yhap tieedyhajxy jecy xiøhajty. Abraham xiøhajty ja'a jawyinhájtäbä. David xiøhajty ja'a kujecy jaac mññäbä.

²Ja'a Abraham yhuung, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac yhuung, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob yhuung tu'ug, Judá je'e xiøhajty. May ja'a Judá ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. ³Ja'a Judá yhuunghajxy, Fares hajxy xiøhajty møødä Zara. Ja'a Fares tiajhajxy, Tamar je'e xiøhajty. Ja'a Fares yhuung, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom yhuung, Aram je'e xiøhajty. ⁴Ja'a Aram yhuung, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab yhuung, Naasón je'e xiøhajty. Ja'a Naasón yhuung, Salmón je'e xiøhajty. ⁵Ja'a Salmón yhuung, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tij, Rahab je'e xiøhajty. Ja'a Booz yhuung, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tij, Rut je'e xiøhajty. Ja'a Obed yhuung, Isaí je'e xiøhajty. ⁶Ja'a Isaí yhuung, David je'e xiøhajty. Mänitä David tiägøyy gobiernähajpä. Mänitä Urías yajyagho'cä mänaa ja'a tsip jiadyiijän. Coø ja'a Urías yho'cy, mänitä David ja'a Urías tio'oxiøjc wyiingpøjcä. Mänitä

David yaghuungpaaty. Salomón ja'a yhuung hajxy yajxøhajty.

⁷Ja'a Salomón yhuung, Roboam je'e xiøhajty. Ja'a Roboam yhuung, Abías je'e xiøhajty. Ja'a Abías yhuung, Asa je'e xiøhajty. ⁸Ja'a Asa yhuung, Josafat je'e xiøhajty. Ja'a Josafat yhuung, Joram je'e xiøhajty. Ja'a Joram yhuung, Uzías je'e xiøhajty. ⁹Ja'a Uzías yhuung, Jotam je'e xiøhajty. Ja'a Jotam yhuung, Acáz je'e xiøhajty. Ja'a Acáz yhuung, Ezequías je'e xiøhajty. ¹⁰Ja'a Ezequías yhuung, Manasés je'e xiøhajty. Ja'a Manasés yhuung, Amón je'e xiøhajty. Ja'a Amón yhuung, Josías je'e xiøhajty. ¹¹Ja'a Josías yhuung tu'ug, Jeconías je'e xiøhajty. Jimä Jeconías ja'a piuhya'ay hñajty miøødä. Mänitä judíoshajxy hadsip yajnøcxä jäguem Babilonia-naaxooty.

¹²Jim hajxy chänaadiaacpøjcy Babilonia. Jimä Jeconías ja'a yhuung yajxøhajty Salatiel. Ja'a Salatiel yhuung, Zorobabel je'e xiøhajty. ¹³Ja'a Zorobabel yhuung, Abiud je'e xiøhajty. Ja'a Abiud yhuung, Eliaquim je'e xiøhajty. Ja'a Eliaquim yhuung, Azor je'e xiøhajty. ¹⁴Ja'a Azor yhuung, Sadoc je'e xiøhajty. Ja'a Sadoc yhuung, Aquim

je'e xiøhajty. Ja'a Aquim yhuung, Eliud je'e xiøhajty. ¹⁵Ja'a Eliud yhuung, Eleazar je'e xiøhajty. Ja'a Eleazar yhuung, Matán je'e xiøhajty. Ja'a Matán yhuung, Jacob je'e xiøhajty. ¹⁶Ja'a Jacob yhuung, José je'e xiøhajty. Coo ja'a María yhuung hánajty tøø myiñ tøø quia'ay, ja'a Jesúshajpä, mänitá José ja'a María wyiingpøjcy. Ja'a Jesús, Cristo je'e xiøhajty; paady yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin maa højtscøxpän.

¹⁷Námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, møødä Abraham møødä David. Y jaac námajmacts ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, møødä Salomón møødä Jeconías. Mänitá judíoshajxy yajnøcxä Babilonia-naaxooty. Y jaac námajmacts ja'a Jesús ja'a yhap ja'a tieedy hánajty miøødä, møødä Salatiel møødä José. Mänitá Cristo myiñguiahy.

¹⁸Yaa jaduhñ myiñ cujaay nebiä Jesucristo myiñguiahyän. Ja'a Jesucristo tiaj, María hánajty je'e xiøhaty. Tøø hánajty tiødiägø'y coo ja'a Maríahajxy hánajty piøga'añ møødä José. Pero cajnä hajxy hánajty piøcyñä, mänitá María quiähxø'cy coo hánajty yhuungmøødä. Ja'a Dioshespírituhaam hánajty tøø yhuungpaady. ¹⁹Jaduhñ ja'a judíoshajxy hánajty quiuhdujthaty, coo ja'a to'oxiøjc yhuungpáadät jabiøcy, mänit jaduhñ yhøxmájtsänät. Pero miøød ja'a José hojiøot hánajty; cabä María hánajty ñäxø'øwø'øwa'añ. Mänitá José wyiinmahñdyhajty coo ja'a María yhøxmádsät hamee'ch, nebiä María jaduhñ quia'a yajtsähdiúnät.

²⁰Yhuuc wiinmahñdyhajpy ja'a José hánajty, mänit miaaho'cy. Mänitá Diosmoonsä wyiinhijxy cuma'ayhaam. Tsajpootyp hánajty chooñ. Mänitá José ñämaayyá:

—José, David miičh hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Ca'a mdajy ca'a mmay. Hoy jaduhñ coo ja'a María mwiingpógät. Dioshespírituhaam jaduhñ tøø yhuungpaady. ²¹Ya'ayhäna'c jaduhñ yhuunghadaamby, ja'a Jesúshajpä. Coo ja'a quiu'ug ja'a piojpä quiädieey yajnähwa'adsaana, paady jaduhñ xiøhata'añ Jesús.

²²⁻²⁵Coo ja'a José mia'abiädø'cy, mänit quiudiuuñ neby hánajty tøø ñäma'ayíjäm ja'a Diosmóonsäm. Mänitá María wyiingpøjcy. Pero cab hajxy ñimiøødmaawä høxtä coonä ja'a María ja'a Jesús yajmiññä. Ja'a coobhuung, je'eds jaduhñ miingahw. Jesús jaduhñ xiøhajty. Coo ja'a Jesús jaduhñ myiñguiahy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy jecy quiujahyyän:

Huungpaadaamby ja'a cäxyiihäna'c tu'ug.

Ya'ayhäna'c yhuunghadaamby.

Jue'e xiøhata'añ, Emanuel.

Je'eduhñ ñänøømby coo ja'a Dios hajxy xmiøødhájtäm.

2 Ja'a Jesús, jim jaduhñ myiñguiahy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Belén, jim Judeanaaxooty. Ja'a Herodes, je'e hánajty tuumb gobiernä. Jim je'e hánajty chäna'ay maa ja'a møjcajptän Jerusalén. Mänitá jäya'ayhajxy jim näje'e miejch maa ja'a Heródesän. Jäguem hajxy

hänajty tøø choon maa ja'a xøø piädsomian. Madsa'ahøxtaabiä hajxy hänajty wiädity. ²Mänit hajxy yajtøyy:

—Maa ja'a judfos guiobiernähajxy, ja'a tøø myiñ tøø quia'ayäbä. Jäguem højts ja'a miadsa'a tøø nnäheebøyyä, jim maa ja'a xøø piädsomian. Paady højts yaa tøø nmiñ tøø nmech neby højts jaduhñ nwiingudsähgø'owät.

³Coo ja'a gobiernä Herodes jaduhñ miädoyhajty møødä Jerusalénpä-jäya'ayhajxy nägøxiä, mänit hajxy tiägøyy tajpä maabiä.

⁴Mänitä Herodes miøjyaaxy ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-jajnahixøøbiähajxy. Mänitä Herodes yajtøyy:

—Maa ja'a Cristo myina'añ quia'awa'añ, ja'a Dios quixaambiä.

⁵Mänit hajxy yhadsooyy:

—Beléncajptøotiäc jaduhñ myina'añ quia'awa'añ yaa Judeanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä jecy cujahy nebiä Dios miänaañän:

⁶Ja'a cajpt jaduhñ xøhajpä Belén, jim Judeanaaxooty, jimä wiindsøn tu'ug myina'añ quia'awa'añ; je'ečh ja'a ngu'ug xyhane'emäänäp, ja'a judiøshajxy; paadiä Beléncajpt jaduhñ yajmäbaada'añii nebiä møjcajptän.

⁷Mänitä Herodes miøjyaaxy hamee'ch ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy. Mänitä Herodes yajtøyy:

—Mäduhnajtä ja'a madsa'a quiahxø'tsohñ.

⁸Coo ja'a Herodes tøyhajt miooyyä, mänitä miänáangumbä:

—Nøcx ja'a pigäna'c hajxy jim yajtøw Belén. Naxy hajxy hoy mdehm yajtøwät. Coo mbáadät, mänitøch hajxy min xyhawaanä, nébiøch jim nøcxy nwiingudsähgøøbiä.

⁹⁻¹⁰Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiu'ubøjcy. Jim hajxy nøcxy Belén nebiä Herodes hänajty tøø miäna'añän. Mänitä madsa'a hajxy jadähooc yhjxcumbä, ja'a hajxy hänajty tøø yhuug hijxpä jäguem maa ja'a xøø piädsomian. Mänit hajxy jiaančh tehñ xioonäacy. Mänitä madsa'a hajxy piadu'ubøjcy. Mänitä madsa'a jim tøyyä tiänaaxiøjpy maa ja'a pigäna'c-huung hänajty yhitiän naaxyp. Tøyyä ja'a madsa'a hänajty quihjajnaaxy maa hänajty quio'na'ayän.

¹¹Mänitä madsa'ahøxtaabiähajxy tiøjtägøyy. Jimä regalo hajxy hänajty miøødä caajäjooty. Mänitä pigäna'c-huung hajxy yhiijxy møødä tiaj María. Mänitä pigäna'c hajxy wyiinjiädaacy; wyiingudsähgøyy hajxy jaduhñ. Mänitä quiaajä hajxy yaghawaach. Mänitä oro hajxy yajpädsøomy møødä poom møødä mirraperfume. Pa'agxuu'p je'e; tsow nøcxy. Mänitä pigäna'c hajxy jaduhñ ñä'a mooyy. ¹²Mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy nøcxy maa ja'a quiajpthajxiän. Wiingtuum hajxy nøcxøønä; cab hajxy jim ñaxøønä maa ja'a Heródesän. Hix, tøø hajxy hänajty yhawäänäxä cuma'ayhaam coo hajxy jim quia'a naxøønät.

¹³Coo ja'a madsa'ahøxtaabiähajxy hānajtý tøø wyiimbijnä, mänitā José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhijxy cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitā José ñāmaayyā:

—José, pädø'øg. Nøcx hajxy jim Egiptonaaxooty møødä mhuung møødä mdo'oxy. Jim hajxy mmähmø'øwät høxtä coonä nhawáanämät coo hajxy mwiimbídät. Paady hajxy mbäyø'øgät neby yø'ø mhuung xquia'a yaghó'cät. Ja'a Herodes, xyhøxta'awáanäp yø'ø mhuung jaduñ; xyajyagho'ogáanäp jaduñ.

¹⁴Mänitā José piädø'cy. Mänitā Joséhajxy jim jiaančh nøcxy Egipto møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänitcoods hajxy tiehm tiu'ubøjcy. ¹⁵Jim hajxy hānajtý miähmø'øwa'añ Egipto. Høxtä ja'a Herodes hó'ogäp, mänit hajxy hānajtý wyiimbijtägatsa'añ. Jequiän ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpä hānajtý tu'ug tøø quiujaay nebiä Dios miānaañäñ: “Nhøxyaaxpädsømäambiøch ja'a nhuung jiiby Egiptonaaxooty.” Y coo ja'a Joséhajxy jim jiaančh nøcxy Egipto, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ.

¹⁶Coo ja'a Herodes ñajuøøyy coo hānajtý tøø wyiinhøøñii ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc, mänitā Herodes jiootma'ty. Mänitā Herodes ja'a pigäna'c jajyagho'cä nägøxiä, pønjatý ja'a mejtsjumøjtpä hānajtý ca'a yaghabejpnä, ja'a hajxy hānajtý tsānaabiä Belén møødä Belén mäwiingón. Hix, tøø hānajtý mejtsjumøjt yhiñä coo ja'a madsa'a quiahxø'tsoñ,

ja'a madsa'ahøxtaabiädøjc-hajxy hānajtý tøø yhíxiäbä. ¹⁷⁻¹⁸Jaduñ ja'a Diosmädia'agy tiøjájcumbä nebiä Jeremías hānajtý jecý tøø quiujaayän:

Jim maa xiøhatiän Ramá, jimä Raquel ja'a yhuung ñājøøyy ñaxuu'ch.

Coo ja'a yhuung yaghó'cäxä, paady quia'a jootcapxmøcpøgaanä.

Ja'a Jeremías, je'e ja'a Diosmädia'agy jecý jajwa'x.

¹⁹Coo ja'a Herodes yho'nä, jimnä ja'a Joséhajxy hānajtý Egiptonaaxooty. Mänitā José ja'a Diosmoonsä tu'ug wyiinhíxcumbä cuma'ayhaam, ja'a tsajpootypä. Mänitā José ñāmaayyā:

²⁰—Pädø'øg, wiimbit hajxy møødä mhuung møødä mdo'oxy. Nøcx hajxy Israelnaaxooty. Tøø jäya'ayhajxy yho'nä, ja'a mhuung hajxy hijty xyagho'ogáanäbä.

²¹Mänitā Joséhajxy piädø'cy møødä yhuung møødä tio'oxy. Mänit hajxy jim jiaančh nøcxy Israelnaaxooty. ²²Mänitā José miädoyhajty coo Arquelao hānajtý guiobiernähajnä jim Judeanaaxooty maa ja'a tieedy Herodes hānajtý tøø guiobiernähatiän. Mänitā José chähgøøyy. Cab hānajtý jim ñøcxaannä Judeanaaxooty. Wiingtuum hajxy ñøcxy Galileanaaxooty, nebiä José hānajtý tøø yhawáanäxän cuma'ayhaam. ²³Coo hajxy jim miejch Galileanaaxooty, mänit hajxy jim chānaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret. Coo hajxy jim chānaadiaacpøjcy, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduñ

maa jaduḥn myiñān cujaay coo ja'a Jesús hānajt̃y ñāma'awa'añii coo jīm chooñ Nazaret. Ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpāhajxy jaduhñ jecy cujahy.

3 Cujecy ja'a Juan ja'a māyajnābejpā jīm miejch Judeanaaxooty pactuum. Ja'a Diosmādia'agy hānajt̃y yajwa'xyp. ²Mānitā Juan tiägøøyy mādiaacpā. Mānit miānaañ:

—Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy; habaadāannāp jaduḥn coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'oga'añ.

³Ja'a Isafas, ja'a Diosmādia'agy jecy yajwá'xäbä, je'e hānajt̃y jaduhñ jecy tøø quiujaay:

Jimā jāya'ay tu'ug yaaxwädity pactuum:

“Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, nebiä mwiindsōñ hajxy hoy mjøbhíxät;

hoy hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'owät.”

Ja'a Juan jaduhñ nānøømä.

⁴Ja'a Juan, camellopøjt hānajt̃y wyithajpy; wajhac hānajt̃y wiøønhajpy. Chu'chp mu'u hānajt̃y je'e; yhuucypy cunaaxmøjt̃siinnøø hānajt̃y. ⁵Majiāya'ay ja'a Juan hānajt̃y ñāmečhii. Jerusalén hajxy hānajt̃y nāje'e chooñ. Nāje'e hajxy hānajt̃y chohmbä Judeanaaxooty møødä Jordánmøjnøøbaha. Yhamādoowhidāanāp ja'a Juan miādia'agy hajxy hānajt̃y. ⁶Mānitā piojpā quiādieey hajxy ñāgapxy. Mānitā hajxy jīm yajnābejtā ja'a Juāngām maa ja'a Jordánmøjnøøjän.

⁷Mānitā Juan yhijxy coo hānajt̃y ñāmečhii ja'a fariseoshajxy nāmāy

møødä saduceoshajxy. Ja wi'i ñābetaamb hajxy hānajt̃y je'ebä. Ja'a fariseoshajxy, hoy hajxy hānajt̃y jiaančh tehñ quiudiuñ ja'a Moisés miādia'agy. Ja'a saduceoshajxy, wiingä cuhdujt hajxy hānajt̃y miøødä; cab hajxy hānajt̃y miāna'añ coo hajxy jiuypiojtāgatsa'añ. Mānitā Juan miānaañ:

—Hay, møjcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägädä møødä. Paady hajxy mja wi'i ñābetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówät, túhmäts. ⁸Hoy hajxy mwädítät neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'øgät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy hānajt̃y tøø mjaančh najtshixø'oy. ⁹Cab hajxy jaduhñ mmānā'anāt: “Abrahámhøch hijty nhaphajpy ndeedyhajpy, páadyhøch ja'a Dios jaduhñ xquia'a yajcumadowa'añ.” Mānitā Dios jaduhñ xyajñāhwá'adsät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. ¹⁰Pøn hoy ca'a wädiyp, jaduhñ mawíinäts je'e nebiä quepychaajän, ja'a ca'a tømhpä. Piuxaamby hajxy je'e; mānit hajxy ño'oga'añ. Paady hajxy hoy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädówät.

¹¹Tøyhajt mijts nyajñābety nøøhaam neby hajxy jaduhñ myajcāhxø'øgät coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy tøø mnajtshixø'oy. Pero xii jāya'ay tu'ug jiaac miñ høxhaam; je'eds mājñnābä ja'a Dioshespíritu hajxy xmio'owaamb. Xyajñāhwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas mēcä cuhdujt je'e miøødä

quejeech hooch. Cáboch cuhdujt nná'ägä mөөдä ni weeñtiä maa jaaya'aguiöxpän. ¹²Ja'a jäya'ayhajxy, coo ja'a trigo hajxy hānajtj tөө tiexy, tögooty hajxy nөcxy piäda'agy. Pero ja'a trigohac, naaxwiin je'e quia'ay. Jaduhñ mäwíinäts jäya'ayhajxy quia'awa'añ haxөөgtuum, ja'a yhaxөөgcuhdujt hajxy ca'a najtshixө'owaambä. Cөjxta'axiөө hajxy jiiby chaačhpөga'añ.

¹³Mānitä Jesús miejch maa ja'a Juan hānajtj miäyajnābetiän jim maa ja'a Jordānmөjnөjān. Galilea ja'a Jesús hānajtj tөө chooñ. Nābetaamb hānajtj je'ebä.

¹⁴Mānitä Juan ja'a Jesús nāmaayy: —Cab jaduhñ yhahixө'өy cooch miich nyajnābētāt; maas hoy hijty jaduhñ cooch miich cu xyajnābejty.

¹⁵Mānitä Jesús miānaañ: —Hөөch yajnābējtāc neby jaduhñ ngudiúunāmāt nebiaty ja'a Dios xyhanéhñmām.

Mānitä Juan jaduhñ miānaañ: —Ween nyajnābētāt.

¹⁶Mānitä Jesús nābejty. Mānit je'e tiө'өdspädsөөmy. Mānitä tsajt yhawaach. Mānitä Jesús ja'a Dioshespíritu yhiyxy coo hānajtj miānacy nebiä palomān, coo hoy yhānaaguiāda'agy ja'a Jesús quiuhduum. ¹⁷Mānitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—Hөөch nHuung yө'ө. Njaanč tehñ chójpiөch jaduhñ. Jaanč tehñ jiootcújc-hөch nnijiäwө'yii ja'a nHuungcөxpөch.

4 Mānitä Dioshespíritu ja'a Jesús wioonөcxy pactuum. Jimä Jesús hānajtj jia wi'i nāma'awa'añii ja'a mөjcu'ugóngām coo haxөөg jiatcө'өwāt.

²Juxychägui'xxөө ja'a Jesús hānajtj jim tөө yhity jaguiay. Ni xөөm ni coods hānajtj tөө quia'a cay. Mānit yāho'pөjcä. ³Mānitä Jesús nāmejtsä ja'a mөjcu'ugóngām. Ja wi'i yagjatcө'өwáanäp ja'a Jesús hānajtj haxөөg. Mānitä mөjcu'ugong miānaañ:

—Pө miich ja'a Dios tөyhajt xyHuunghajp, nāma'aw yө'ө tsaa coo ween chajcaagyquiojy.

⁴Mānitä Jesús yhadsooyy: —Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miāna'añ: “Ca'a quiaaguiähajtiä ja'a jäya'ayhajxy miädsānaaby hädaa yaabä naaxwiin; mөөдä Diosmädia'agy hajxy miädsāna'ay.”

⁵Mānitä mөjcu'ugong ja'a Jesús wioonөcxy jim Jerusalén. Ja'a Dioscajpt je'e jim. Mānitä Jesús miөөdwiimbejtä ja'a mөjtsajtөjcuhduum. ⁶Mānit nāmaayyä:

—Pө miich ja'a Dios tөyhajt xyHuunghajp, cuhdөpxnax jii. Caj miich nej mjädāt. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miāna'añ:

Ja'a Dios ja'a mioonsä hane'emaamb, ja'a hajxy jim tsajpootypä coo miich xcwieendähädāt.

Xchehñhidaamb miich hajxy nej miich tsaajooty jaduhñ mga'a cuhnébāt.

⁷Mānitä Jesús yhadsooyy: —Pero nөm ja'a Diosmädia'agy miānaambä: “Cabä Dios ja'a mWiindsөñ mjөjcaxcө'өwāt.”

⁸Mānitä mөjcu'ugong ja'a Jesús wioonөcxcumbä maa ja'a tunän, ja'a jaanč tehñ quiөxpä. Mānitä Jesús yajnāhixөөyyä ja'a naax ja'a cajpt cөxiä hädaa yaabä naaxwiin,

coo ja'a jäya'ayhajxy miøjjä
jiaančhä. ⁹Mänitä Jesús ñämaayyā:

—Høøčh nje'e yø'øduhñ cøxiä
mäduhñtiä jii quiahxø'øgy. Coočh
miičh jijnä'a xwyiingudsähgø'øwät,
mänitäts yø'ø ngøxy mó'owät.

¹⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jäwa'ads miičh jim, mõjcu'u.

Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy
miäna'añ: “Dios hajxy
mwiingudsähgø'øwäp, ja'a hajxy
mWiindsøn'hajpiä. Cab jaduhñ
wiingpä mwiingudsähgø'øwät.”

¹¹Mänitä mõjcu'ugong
wyiimbijnä; nidiuhm ja'a Jesús
miähmøyy. Mänitä Jesús
ñägädaacä ja'a Dios miöonsäm ja'a
tsajpootypä. Mänit je'e piuhbejtä.

¹²Coo ja'a Jesús miädoyhajty
coo ja'a Juan hänäjty tøø chumyii,
mänit jim ñøcxy Galileanaaxooty.

¹³Mänitä Jesús jim ñaxøyy
maa ja'a Nazaretcajptän, pero
cab jim miähmøyy. Mänit jim
chänaadiaacpøjcy maa ja'a cajpt
jaduhñ xiøhatiän Capernaum. Jímäts
je'e Galileamejypia'a maa ja'a
Zabulón yhap yhoc-hajxy chäna'ayän.
Jimä Neftalí ja'a yhap yhoc-hajxy
chänaabiä. ¹⁴Coo Ja'a Jesús jim
chänaadiaacpøjcy Capernaum, tøjiajt
ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nebiä
Isaías hänäjty jecy tøø quiujaayän,
ja'a Diosmädia'agy jecy yajwä'xäbä:

¹⁵Ja'a naax maa ja'a Zabulón yhap
yhoc-hajxy chäna'ayän, maa
ja'a Neftalí yhap yhoc-hajxy
chänaabiän,
jimä tu'u ñaxø'øy mejypia'a,
jim Galilea, jim maa ja'a ca'a
judíoshajxy chäna'ayän.

¹⁶Ja'a jäya'ayhajxy hijty
haxøøgwädijpä, tøø ja'a

piojpä quiädieey hajxy
yajnähwäatsäxä.

Ja'a jäya'ayhajxy hijty
hagoodstuum ca'awaambä,
nøcxaamb hajxy je'e jim
tsajpootyp,

coo ja'a piojpä quiädieey hajxy
tøø yajnähwäatsäxäbä.

¹⁷Mänitä Jesús tiägøyy
yajwiingapxøøbiä ja'a
Diosmädia'agy. Mänit miänaañ:

—Najtshixø'ow ja'a
mhaxøøgcuhdujt hajxy.
Habaadäännäp jaduhñ coo ja'a Dios
ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

¹⁸Jimä Jesús hänäjty
miejypia'ayo'oy maa ja'a
Galileamejjiän. Mänitä jäya'ay
metsc yhijsy, ja'a Simón, ja'a
xøhajpä Pedro, møødä piuhya'ay
Andrés. Hacxmats hajxy hänäjty
tiuunghajpy. Jimä yhacxjohmd
hajxy hänäjty miehypiäda'aga'añ.

¹⁹Mänitä Simónhajxy ñämaayyā
ja'a Jesúsäm:

—Jam hajxy wädjítäm. Jue'e
mijts mduunghajpy, hacxmats;
wiingtuunng mijts nmo'owaamby.
Nyajnähixø'owaamby mijts nebiä
jäya'ay hajxy myajwiingapxø'owät
ja'a Diosmädia'agy.

²⁰Tuunä je'eduhñ ñä'ä mänaañ,
mänitiä ja'a yhacxjohmd hajxy
ñajtswidsoøyy; mänit ja'a Jesús
hajxy piadu'ubøjcy.

²¹Mänitä Jesús jiaag hädaacy
mejypia'a. Mänitä Zebedeo yhijsy
møødä yhuunghajxy, ja'a Jacobo
møødä Juan. Jiiby hajxy hänäjty
yhäna'ay barcojooty. Yhacxjohmd
hajxy hänäjty yhaxodsøøby. Mänitä
Jesús ja'a Jacobo miøjyaaxy møødä
Juan. ²²Tuunä hajxy jaduhñ ñä'ä

mädooyy, mänitiä hajxy piädsøømy barcojooty; mänit ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjcy; yajmähmøøyy ja'a tieedy hajxy jii by barcojooty.

²³Mänitä Jesús tiägøøyy wädiipä cajpt-cajpt jim Galilea. Mädia'agy-yajwa'xpä jaduhñ wiädiity coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. Homiädyii cajptä hānajt̃y ñøcxy, jii by hānajt̃y yajñähixø'øy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. May ja'a jäya'ay yajmøcpøjcy. Homiädyii pa'amä jaduhñ yajñajxy.

²⁴Mänitä mädia'agy jaduhñ wiädiity ja'a Jesúscøxpä jim maa jaduhñ xiøhatiän Siria. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy yajmejtsä maa ja'a Jesúsän, pønjat̃y ja'a mõjcu'u møød, møød pønjat̃y ja'a pojpa'am møød. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay quiøxy yajmøcpøjcy. ²⁵Mänitä Jesús piadu'ubøjcä ja'a majiäya'ay. Jim Galilea hajxy hānajt̃y näje'e chooñ. Näje'e hajxy hānajt̃y chooñ maa ja'a majc-hagajptän, näje'e Jerusalén, møødä Judea møødä Jordánmøjnøø'awiimb.

5 Coo ja'a Jesús ja'a majiäya'ay yhiixy, mänit ñøcxy tunguhduum. Mänit yhöxtaacy naaxwiin. Mänit ñāmejtsä ja'a jiamiøødhajxy. ²Mänit tiägøøyy yajñähixøøbiä. Mänit miānaañ:

³—Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y jaduhñ yajpejxp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

⁴Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y jootmayhajp. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy quiapxmøcpøga'añfiijām.

⁵Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y mee'xxieemy hidaamb. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy mio'owa'añfiijām nebiaty ja'a Dios tøø yajwiinwaanø'øy.

⁶Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y ja'a jioot tsojp coo hajxy hoy quiudiünāt. Puhbedāanāp hajxy jaduhñ Diósäm.

⁷Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y hojioot møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy ñāxuuds'añfiijām.

⁸Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y haxøøgwiiimahñdy ca'a møød. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhixa'añ.

⁹Jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ pønjat̃y capxcuhgādaacp maa ja'a tsip piädø'øguiän. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo ja'a Dios hajxy yhuunghada'añfiijām.

¹⁰Tsaächpøjcp ja'a jäya'ayhajxy näje'e coo hoguiuhdujt hajxy miøødä; pero jootcujc hajxy jaduhñ yhida'añ. Paady hajxy jootcujc yhida'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ maa ja'a Diosän.

¹¹Jootcujc hajxy mhida'añ, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajt̃y xjia nāma'ay haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajt̃y xjia tuna'añ haxøøg, hoy ja'a jäya'ayhajxy hānajt̃y xjia nähøønø'owa'añ hoñejpiä ja'a høøhcøxpä.

¹²Jaanä jaduhñ hajxy jecy tøø chaaächpøjcpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Pero xoonäda'ag hajxy, jootcugø'ow hajxy; jimä hoybä weenbä hajxy mjaanč tehñ piaada'añ jim tsajpootyp.

¹³Ja'a caan, coo ja'a tiaamds pä tiägóyyät, cab jaduhñ mänaa tiaamdsóññät. Tøø jaduhñ mia'ady. Mänitä jäya'ayhajxy yhøxwøjy, mänit hajxy yajteenñ. Jaduhñ mawíinäts mijts nebiä caanän hädaa yaabä naaxwiin; coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'owät, mmá'adäp hajxy jaduhñ.

¹⁴⁻¹⁶Ja'a cajpt, ja'a tunguhdum hijpä, caj mänaa yhiixtägoyyii. Y coo ja'a cera hajxy ño'ogy, cab hajxy jaduhñ ñähjuipety cachpa'c. Caj pues. Jiiby hajxy jaduhñ piäda'agy cøxp maa ja'a ceratoyøhñdiän, nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä quidøø'xøjät jiiby tøgooty. Jaduhñ mawíinäts mijts, hoy hajxy mwädítät nebiä jäya'ay hajxy jaduhñ xyhíxät coo hajxy hñanjty hoy mwädity. Mänitä jäya'ayhajxy wyiingudsähgø'owät ja'a nDeedyhájtäm jim tsajpootyp.

¹⁷Páadyhöch yaa tøø nmiñ tøø nmech hädaa yaabä naaxwiin nébiøch mijts jaduhñ nyajnahixø'owät nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, ja'a Diosmoonsähajxy yajwá'xäbä, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. Cábøçhä Diosmädia'agy nyajcuhdägoyya'añ. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooçh nyajcuhdägoyya'añ. ¹⁸Tøyhájtøch mijts nnäma'ay, mäduhñtiä ja'a tsajtwiing miähmø'owa'añ, mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin miähmø'owa'añ, cabä Diosmädia'agy quiuhdägoyya'añ, ni weeñtiä, ni tu'lí'xytiädä, høxtä

coonä hñanjty tøø quiøxy habejnä.

¹⁹Pønjaty ja'a Diosmädia'agy jaduhñ cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghñana'c jaduhñ yajnahixøøby coo hajxy quiudiúumbät, je'eds hajxy mõj jaançh päda'agáanäp coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. Pero pønjaty ja'a Diosmädia'agy ni weeñtiä ca'a cudiuumb, pønjaty ja'a wiinghñana'c yajnahixøøby coo hajxy quia'a cudíunät, cab hajxy je'e mõj jaançh piäda'aga'añii coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ. ²⁰Míjtshøch jaduhñ nnämaaby, cabä ley-yajnahixøøbiädøjc-hajxy hoy wiädity ni ja'a fariseodøjc-hajxy. Coo mijts maas hoy mwädítät, mänit hajxy jim mnøcxät cøxp maa ja'a Diosän. Pø cab hajxy hoy mwädita'añ, cab hajxy jim mnøcxät.

²¹Tøø hajxy mmädoyhaty nebiä mhap mdeedyhajxy hijty jecy miäna'añän: "Ca'a hajxy mjäya'ay-yagho'ogy coo ja'a cuduung hajxy xyajcumädówät." ²²Pero høøch mijts nnämaaby, pøn ja'a miäjøøn miädøjc mäjootma'p, je'eds cumädowaamb maa ja'a cuduungän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nähwaambejp, je'eds cumädowaamb maa ja'a gobiernän. Pøn ja'a miäjøøn miädøjc nämaaby coo je'e quihmañø'oy, je'eds jiiby ca'awaamb haxøøgtuum, maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'ichän.

²³Entonces, coo hajxy hñanjty tii mänaa myoxa'añ jiiby tsajtøgooty maa ja'a altarän, y coo hajxy mänit mjahmiédsät coo ja'a mmäjøøn mmädøjc hajxy hñanjty tøø xmiädsibø'oy hotyiiguiøxpä, ²⁴jim hajxy mnajtsconø'owät

altarwiinduum, tijaty hajxy
hänäjty myoxaamby. Mänit hajxy
jim mnöcxät maa ja'a mmäjöönän
maa ja'a mmädöjcän, neby hajxy
jaduhñ myajtödiägó'owät. Mänit
hajxy mwiimbídät. Mänit hajxy
mnöcxtagátsät maa ja'a altarän.
Mänit hajxy myójxnät.

²⁵ 'Coo pön hänäjty mänaa
xñäxó'owó'owa'añ maa
ja'a cuduungän, jayöjp
myajtödiägó'owät tu'haamnöcxpä.
Coo jim mga'a yajtödiägó'owät
tu'haamnöcxpä, mänit hajxy
xyajmédsät cuduungwiinduum.
Mänit cuduung xyajcö'ödägó'owät
ja'a policíahajxy. Mänit hajxy
xchúmat. ²⁶ Jiiby jaduhñ
mmähmó'owät pujxtögooty. Cab
jaduhñ mdsoj pädsómät. Mänit
jaduhñ mbädsómät coo hänäjty
pedyii tõe mniyhöxjuubiädsomyii.
Tøyhajt jaduhñ.

²⁷ 'Tõe hajxy mmädoyhaty
coo jäya'ayhajxy hijty jegyhajty
miäna'añ coo hajxy mga'a
tu'udägóyyät. ²⁸ Pero hööch
mijts jaduhñ nnämaaby, coo pön
wiingto'oxiöjc mänaa yhadsoy,
nä'ägädä tu'udägooby je'eduhñ.

²⁹⁻³⁰ 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät,
cab jim mmöjhée'pnät ni mga'a
nähdónät. Jaduhñ mnibiäda'agó'ojät
nebiä wiindspän nebiä cö'öducpän.
Pø caj, jiiby hajxy mga'awa'añ
haxöogtuum.

³¹ 'Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty
jegyhajty miänaambä: "Coo pön
ja'a tio'oxiöjc mänaa yhöxmádsät,
mänitä haguipöjnocy quió'otsnät."

³² Pero hööch mijts jaduhñ
nnämaaby, coo pön tio'oxiöjc
mänaa yhöxmádsät, y cabä

tio'oxiöjc hänäjty nej tõe jiatcö'öy,
coo ja'a to'oxiöjc wiingya'adiöjc
jöjpögó'owät, pues tu'udägóyyäp
ja'a to'oxiöjc jaduhñ. Ja'a
ya'adiöjc, ja'a hänäjty jawyiin
töøbä yhöxmáchäbä, je'edsä pojpä
mööd. Y ja'a ya'adiöjc tõe jiaac
jöjpögó'öyabä, jaanä tu'udägooby
je'ebä.

³³ 'Jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy
hijty nñama'ayii: "Pø tõe ja'a Dios
hajxy mnäma'ay hamuumdu'joot
coo hajxy hotyijä mgudiuna'añ,
tsipcöxp hajxy jaduhñ
mgudiúnät." ³⁴⁻³⁶ Pero hööch
mijts nnämaaby coo hajxy tii
mga'a yajwiinwaanó'owät nä'ä
nägoobä. Coo hajxy hänäjty tii
myajwiinwaanó'owa'añ, cabä
tsajpootypä hajxy mgapxpáadät,
ni ja'a naaxwiimbä, ni ja'a
Jerusalén, ni ja'a mgopc-hajxy.
Hix, paadiä tsajpootypä hajxy
mga'a capxpáadät je'eguiöxpä
coo ja'a Dios jim yhäñ'aay. Möödä
hädaa yaabä naaxwiin hajxy
mga'a capxpáatpät je'eguiöxpä
coo ja'a Dios yajtänaabiety. Möödä
Jerusalén hajxy mga'a capxpáatpät
je'eguiöxpä coo je'e Dyioscajptä.
Möödä mhamdsoo copc hajxy
mga'a capxpáatpät je'eguiöxpä coo
ja'a mguhwaay hajxy hoy mga'a
yajpó'owät, ni hajxy hoy mga'a
yagjiñó'owät. ³⁷ Jaduhyyä hajxy
mmäná'anät pø tøyhajt, pø caj. Coo
hajxy waamb mjaac mäná'anät,
ja'a möjcu'ugong hajxy jaduhñ
xyajmänaamb.

³⁸ 'Tõe hajxy hijty mmädoyhaty
nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty
miäna'añ: "Coo pön cöxypanejpä
xñä'ä túnät, myaghawiimbídäp

jaduhñ.” ³⁹Pero hөөч mijts nnämaaby: cab jaduhñ myaghawiimbídät; coo pөн xyhala'pó'ogät tu'nax, mjaac yégäp jaduhñ ja'a tu'naxpä, ween xjiaac hala'pó'ogy. ⁴⁰Coo pөн mänaa xñäxó'owó'owät, coo ja'a mgamiixy hänäjty xpíogaanä, myégäp jaduhñ mөөдä mnähgäjén. ⁴¹Coo pөн hänäjty tii xyajtsömnöcx'aañ tu'kilómetro hadsip, mejtskilómetro mnä'ägä tsömnöcxät. ⁴²Coo pөн hänäjty tii xmiäyujwa'anaañ, mmó'owäp jaduhñ. Tsipcөxp jaduhñ hotyijä mmó'owät.

⁴³Tөө hajxy hijty mmädoyhajpä nebiä jäya'ayhajxy hijty jegyhajty miänaambä: “Hoy ja'a mmägu'ughajpä mdsoc mba'häyówät; pero ja'a mmädsip, mmähanhádäp je'e.” ⁴⁴Pero hөөч mijts nnämaaby: ca'a mmähanhaty pөnjaty jaduhñ xmiädsiphajp. Hoy hajxy mnänómät pөnjaty haxөөг xñänөөmb. Mnäxúudsäp hajxy pөnjaty xmiähanhajp. Mänuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween mio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt pөnjaty xwyiinwohmьb xyhawohmьb, pөnjaty xyhäyөөwhijxp. ⁴⁵Jaduhñä Dios hajxy hoy xyhuunghádät, ja'a jim hijpä tsajpootyp. Jaayá'ayäts jaduhñ yajxөөhaamb maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindöybän. Jaayá'ayäts jaduhñ yajtuub maa ja'a jäya'ay hoybän chaads jim maa ja'a jäya'ay ca'awiindöybän. ⁴⁶Cab hajxy tii mbáadät nä'a tэгө'өbä coo ja'a mmägu'ughajpähajtiä mmөөdnijootpaadööjät. Hөxtä ja'a yajnähjuudiutpädöjc-hajxy ničhojc nibia'häyөөwäp. Pero

coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät. ⁴⁷Cab jaduhñ nejpiä coo ja'a mmägu'ughajpä hajxy mmөөdnijootpaadyii. Hopiөнä nijootpaadyii, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quia'a ja máböcy. Pero coo ja'a mmädsip hajxy mmée'xät, hoy hajxy mgudiuñ. ⁴⁸Ja'a nDeedyhájtäm, ja'a jim tsajpootypä, jaanch tehñ nä'ägä hoy je'eduhñ yhyty. Hoy hajxy jaduhñ mbahíxpät.

6 'Näje'e ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i yajcumaya'añ, paady hajxy jaduhñ nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ yajcumáyät. Cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Coo hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät, cabä Dios hajxy xyhuunghádät, ja'a jim tsajpootypä. ²Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, coo ja'a häyөөbäya'ay ja'a xädө'өн hajxy hänäjty төө mio'oy, mänit hajxy tiägө'өy mädiaacpä jiiby tsajtөгooty mөөд jim tu'haam. Paady hajxy jaduhñ miädia'agy, yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumayíjäm, je'leguioxpä coo hajxy hänäjty jim төө yajcumay maa ja'a cu'ugän. ³Pero mijts, coo ja'a häyөөbäya'ay xädө'өн hajxy hänäjty төө mmo'oy, cab hajxy waamb mmäná'anät. Ni pөн hajxy mga'a hawáanät, ni ja'a mmägu'ughajpähajxy. ⁴Hamee'ch ja'a xädө'өн hajxy jaduhñ myégät. Dios hajxy jaduhñ xyhíxäp; mänit hajxy jaduhñ xyhuunghádät. ⁵⁻⁶Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, tänä'a ja'a Dios hajxy naxy

pia'ya'axy jiiby tsajtøgooty mөөd jim maa ja'a tu'uxeñän. Pero cabä Dios hajxy tu'joot pia'ya'axy. Nä'ä yajcumayaamb hajxy jaduhñ maa ja'a cu'ugän. Pero cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaya'añijäm. Tøyhajt jaduhñ. Pero mijts, hamee'ch ja'a Dios hajxy mba'yá'axät. Xyhíxäp xmiädówäp hajxy je'eduhñ; mänit hajxy xyhuunghádät.

⁷⁻⁸Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, cab hajxy ñajuø'øy waambaty ja'a Dios hajxy jia pa'ya'axy. Ja capxp hajxy jaduhñ ja naañ ja tsojc. Paady hajxy jaduhñ jia capxy cooc tyijy ja'a Dios hajxy jaduhñ miädowa'añijäm. Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mbahix mbadúnät. Hix, jäguemiä ja'a Dios ñajuø'øy tijaty hajxy hánajty myajmaajiajpy.

⁹Jaduhñä Dios hajxy mba'yá'axät:

Teedy, jim miich mdsäna'ay tsajpootyp;
ween miich ja'a cu'ughajxy xwyiingudsähgø'øy.

¹⁰Ween ja'a mmäjaa min yaa myajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiin.

Ween ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy yaa xquiudiuunä hädaa yaabä naaxwiin,
neby jim xquiudiuunän tsajpootyp.

¹¹Højts ja'a caayyøøc huucøøc móoyyác jabom-jabom.

¹²Højts ja'a nbojpä ngädieey méé'xác neby højts tøø nmämee'xiän ja'a højts tøø xñägädieeyø'øyäbä.

¹³Ca'a højts xyajcädieey; pero pädaacác højts hodiium neby højts jaduhñ nga'a cädieeyät.

Miich hanehm̄b; miich ja'a mäjaa mmøød; miich møj jaanč homiänaajä. Amén.

¹⁴Coo mijts jaduhñ mmämée'xät ja'a hajxy tøø xñägädieeyø'øyäbä, mänitä Dios hajxy jaduhñ xmiée'xpät, ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsänaabiä tsajpootyp. ¹⁵Pero coo wiinghäna'c hajxy jaduhñ mga'a mämée'xät, cabä Dios ja'a mbojpä mgädieey hajxy jaduhñ xmiée'xät.

¹⁶Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy hánajty yhayuuhada'añ, jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä jootmayhajpän. Paady hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii, jaduhñ hajxy quiähxø'øga'añ jäya'awyiinduum coo hajxy hánajty yhayuuhaty. Tøyhájtøch mijts nnäma'ay, cab hajxy jaduhñ tii piaada'añ. ¹⁷Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä jootmayhajpän. Coö hajxy hánajty mhayuuhada'añ, yajxón hajxy mniyhonøøjät mniwyiimbujøøjät. ¹⁸Jaduhñ hajxy mga'a yajcähxø'øgät maa ja'a cu'ugän pø mhayuuhajp hajxy hánajty. Hamee'ch ja'a Dios hajxy jaduhñ xyhíxät, ja'a ca'a cähxø'pä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xmio'owaamb ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.

¹⁹Cabä mjoot hajxy yaa mbädä'agät tijaty yaabä naaxwiin. Haagä ma'adaamb jaduhñ cøxiä mäduhñtiä hädaa yaabä naaxwiin. Y jaanč tehñ wiädiip ja'a mee'tspähajxy. ²⁰Pero jaduhñ hajxy mwiinmahñdyhádät neby hajxy hoy mwädítät. Jaduhñ hajxy jootcujc mhídät jim tsajpootyp; caj pøn jim xyagjootmayhádät. ²¹Pøn jaduhñ ja

wi'i miäyøøhadaamb hädaa yaabä naaxwiin, jimä jioot hajxy jaduhñ piäda'agy maa ja'a xädø'øñän. Pero pøn hoy wäditaamb, jimä jioot jaduhñ piäda'agy maa ja'a Diosän.

²²Pø mmøødä howyiinmahñdy hajxy, mänit hajxy hoy mwädität nebiä Dios choquiän. ²³Pero pø cabä mwiinmahñdyhajxy yhooyä, cab hajxy hoy mwädität nebiä Dios jia tsoquiän.

²⁴Cabä wiindsøn hoy metsc mmøødtünät. Mxøøghadaamb by tu'ug; jatu'ugpä jaduhñ mdsogaamb by. Hoy ja'a miädia'agy jaduhñ mgudiunaanä. Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a mjoot mbädä'agät maa ja'a xädø'øñän, cabä Dios jaduhñ hoy mwiingudsähgø'owät.

²⁵Jaduhñäts mijts nnäma'ay, ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tijaty hajxy mnäjyghädäp, tii hajxy mwithädäp. Maas tsoobaatp ja'a jugyhajt jaduhñ quejee ja'a cay, y maas tsoobaatp ja'a ni'x jaduhñ quejee ja'a wit. ²⁶Høxtahmdsä muuxyhajxy, cab hajxy ñi'iby tiuñ, cab hajxy tii piäda'agy tsehjxooty. Pero ja'a nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä, je'eds jaduhñ yagjøø'xp yajpøjp. Y mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁷Ni pøn jaduhñ hamdsoo quia'a yajnijiugyhaddøjät.

²⁸Cabä wit hajxy mnädaj mnämáyät. Høxtahmdsä pøjy hujts, cab tii tiuñ. ²⁹Pero maas yajxón je'e quejee ja'a rey Salomón hijty; jaanč tehñ yajxón ja'a Salomón hijty jegyhajty ñibiäda'agyii. ³⁰Ja'a pøjy hujts, yajxón ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy. Y häyaa jaboom

hajxy jaduhñ ño'oga'añ. Y mijts, xmiaas cunuu'xaamb mijts ja'a Dios, hoy hajxy mga'a ja mabøcy.

³¹Ca'ads hajxy mdajy mmay; ca'a hajxy mwi'i miäna'añ: "Tii ngáayyāmb, tii nhúucāmb, tii mwithájtāmb." ³²Yø'øduhmbä hajxy yhøxtaaby ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. Pero ja'a nDeedyhajtäm jim tsajpootypä, ñajuøøby je'eduhñ coo mijts myajmaajiaty. ³³Mhøxtá'awäp hajxy jayøjp neby hajxy hoy mwädität, neby hajxy jaduhñ jim mnøcxät maa ja'a Diosän. Jaduhñä Dios chocy. Mänit hajxy jaduhñ cøxiä xmió'owät. ³⁴Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay ja'a jaboomgøxpä; ween hamdsoo yhuuc habaady. Mäðøyyä ja'a tsaačpä hajxy xpiaada'añ ja'a jäda'agøxpä.

7 'Cabä wiinghäna'c hajxy mnähójt, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädówät. ²Jaduhñ hajxy xyajcumädówät nej mijts wiinghäna'c hānajt y tøø mnähøjjiän. ³⁻⁴Coo ja'a mmägu'ughajpä weēñtiä quiädiéeyät, y coo miich hānajt maas hanaxiä tøø mgädieey, cab jaduhñ yhawiiinmatsä coo ja'a mmägu'ughajpä waamb mnämá'awät. ⁵Mänitā mmägu'ughajpä jaduhñ hawiiinmats mwiingapx mjøjcapxø'owät, coo miich hānajt y tøø myajniñähwa'ačhii.

⁶Cabä jäya'ay hajxy hadsip mnämá'awät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböğät. Pø cab hajxy jaduhñ miädowa'añ, ca'a hajxy hadsiipc mdun, coo hajxy jaduhñ ñä'a jootmä'adät.

7-8'Coo ja'a Dios hajxy tii mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät; coo hajxy mmänuu'xtá'agät, mänit hajxy jaduhñ xpiuhbédät.

9'Coo ja'a mhuung ja'a tsajcaagy xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsaa mmo'oy. 10'Y coo hacx jaduhñ xmiäyujwa'añ, je'eds jaduhñ mmooby, túhmäts. Cabä tsahñdy mmo'oy. 11'Hoorä, je'edsä mhuung hajxy mmooby ja'a hoybä, hoy mijts mja haxøøgjäya'ayä. Pero ja'a nDeedyháltäm jim tsajpootypä, hojiäya'ay je'e. Xmio'owaamb ja'a hoyhajt hajxy jaduhñ coo hajxy mmäyujwá'anät.

12'Jaduhñäts mijts ja'a jäya'ayhajxy mnäxúu'tspät nej mijts myajnäxuuds'añän. Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo hajxy ngudiúunämät. Jaduhñ hajxy jecy miänaambä, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

13-14'Hamäjaa jim mnöcxät Dioswiinduum. Jaduhñ mäwíinäts jim nebiä xu'udstu'ujän; cab hajxy jaduhñ nämay piaady. Pero coo jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, cab jaduhñ yhamäjaajä. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä mõjtu'ujän; nämay hajxy jiiby yhäda'agy.

15'Mnigwieendähadóøjäp hajxy maa ja'a jäya'ayhajxy tyijy Diosquexypän. Nä'ä hønndaacp hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä mabøjpän, pero cab hajxy tiehm miäböcy; jaanč tehñ quia'awiindøy hajxy jaduhñ. 16'Haxøøg hajxy jiatcøøy; jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä hujts nebiä haptiän. Ja'a wädsats, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä tsaatypän. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiøømhaty nebiä piidsän.

17-18'Mädyii quepychaa hoy, hoy tiøømhaty; mädyii ca'a hoy, cab hoy tiøømhaty. 19'Mädyii quepychaa jaduhñ hoy ca'a tømhajp, piuxyp hajxy jaduhñ; mänit hajxy ño'ogy. 20'Ja'a jäya'ayhajxy haxøøg jatcøöbiä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä quepychaa hoy ca'a tømhajpän. Jaduhñ hajxy mhøxcábät coo haxøøgwiinmahñdy hajxy miøødä.

21'Nämäyhøch ja'a jäya'ayhajxy xjia nämä'ay: "Wiindsón." Pero cab hajxy nägøxiä jim tiägø'owa'añ Dioswiinduum jim tsajpootyp. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy xquiudiúunäp, je'eds jim tægø'owaamb. 22'Coo ja'a naaxwiimbä hānajt ywiimbida'añ, mänítøch hajxy nämay xjia nämä'awa'añ: "Wiindsón, tøø højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a mõjcu'u ngøxy yajpäyø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä; tøø højts ja'a hoy-yagjuøønñajatypä may nyajcähxø'ogy ja'a miich mmäjaagøxpä." 23'Mänítøch hajxy nnäma'awa'añ: "Cábøch mijts mänaa tøø nhixyhaty. Jua'ads hajxy jim; haxøøg ja'a mwiinmahñdyhajxy jaduhñ."

24'Pønñhøch nmädia'agy xmiädóowäp, coo jaduhñ quiudiúnät nébiøch nhane'emiän, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay ja'a tiøjc tøø quiojjiän tsaawiing. 25'Mänit com tiuuyy.

Mänitā mōjnøø quiomgādaacy.
 Mänitā tōjc mēc miōjpojpejty. Pero
 cabā tōjc nā'a jījty, je'eguiōxpā
 coo tsaawiing quiojjiā. ²⁶Pero
 pōnhōch nmādia'agy tōø xquia'a
 cudiuunā nébiōch nhane'emiān,
 jaduħn māwīnāts je'e nebiā jāya'ay
 ca'a jajpān. Jiibiā tōjc quiojy
 tsabiu'ujooty. ²⁷Mänit com tiuuyy.
 Mänitā mōjnøø quiomgādaacy.
 Mänitā tōjc miōjpojpejty mēc.
 Mänit piuumy.

²⁸Mänitā Jesús miādiaacpādøøyy.
 Mänitā jāya'ayhajxy yagjuøøyy
 nebiaty ja'a Jesús hānajty
 tōø yajnāhixø'øy. ²⁹Jaduħn
 hānajty yajnāhixø'øy nebiā
 mōjcuhdujtmøødpān. Ja'a cu'ug
 wyiindsønħajxy, cab hajxy hānajty
 jaty jaty.

8 Tunguhduum ja'a Jesús
 hānajty tōø yajnāhixø'øy.
 Mänit miānajnā. Mänit
 majiāya'ay piadu'ubōjcā. ²Mänit
 pa'amjāya'ay Jesús nāmejch.
 Haxøøgpa'am hānajty miøød.
 Mänitā Jesús wyiinjičādaacā,
 wyiingudsāhgøøyyā. Mänit
 nāmaayyā:

—Wiindsøn, pø chojpy ja'a
 mjoot jaduħn, hōyhōch jaduħn
 xyajnāhwa'ads xyajcuhwā'adsāt.

³Mänitā Jesús ja'a mähdiōjc
 nāhdooñ. Mänit nāmaayy:

—Chōjpiōch ja'a njoot jaduħn; tōø
 jaduħn mnāhwa'ačh mguhwa'ačh.

Mänitiā ja'a mähdiōjc jiaančh
 nāhwaach jiaančh cuhwaach.

⁴Mänitā Jesús miānaañ:

—Huuc madow, ca'a pøn
 mnā'ägädā hawaanā. Nøcx
 jīm Jerusälén maa ja'a teediān.
 Jīm myajcāhxø'øgāt coo tōø

mnāhwa'ačh coo tōø mguhwa'ačh.
 Jīmā xādø'ōñ mguyoxø'ōwāt nebiā
 Moisés jecy yhanehmiān. Jaduħnā
 hijxtahnd myajcāhxø'øgāt coo tōø
 mnāhwa'ačh coo tōø mguhwa'ačh.

⁵Mänitā Jesús miejch maa ja'a
 cajpt hānajty xiøhatiān Capernaum.
 Coo quiajptägøøyy, mänit ja'a Jesús
 ja'a soldadowiindsøn nāmejch.

⁶Mänit Jesús nāmaayyā:

—Jīmħōch ja'a nmoonsā tu'ug
 quio'na'ay tøgooty. Tōø ja'a tiecy
 miucy. Hanaxiā jaduħn chaačhpøcy
 tehngajnā.

⁷Mänitā Jesús miānaañ:

—Nøcx nyhuuc yaghoyø'øy.

⁸Mänitā soldadowiindsøn
 yhadsooyy:

—Pero Wiindsøn, cab jaduħn
 yhahixø'øy coo mičh jiiby
 mdägø'ōwāt maačh ndøgootiān,
 je'eguiōxpā coo mičh mmōjjā
 mjaančhā. Nāgooyyā mičh jaduħn
 mmānā'anāt coočh nmoonsā
 yhoyø'ōwāt, pues hoyø'ōwāp.
⁹Hané'emyhōch nhity; jīmħōch
 nwiindsønba, y jīmħōch nsoldado.
 Coočhā nsoldado tu'ug nnāmā'awāt
 coo homiaajā nōcxāt, nōcxāp
 jaduħn; y coočh nnāmā'awāt coo
 myñāt, mīnāp jaduħn. Y coočhā
 nmoonsā waamb nnāmā'awāt,
 quidiúnāp jaduħn.

¹⁰Mänitā Jesús jiaančh tehñ
 yagjuøøyy. Mänit nāmaayy ja'a
 hajxy hānajty pawādijpā:

—Cábøčhā nmāgunaaxhajxy
 jaduħn miäböcy neby yø'ø craa
 miäböquiān, y jāguem yø'ø chooñ.
 Tøyhajt jaduħn. ¹¹Coo ja'a Dios ja'a
 miājaa hānajty yajcāhxø'øga'añ,
 mänit hajxy hānajty nāmāy
 miedsa'añ, ja'a hajxy hānajty

mäbøjpä. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajt̃ choona'añ. Mānit hajxy hānajt̃ miøødhida'añijām ja'a Abraham møødä Isaac møødä Jacob. ¹²Pero ja'a judiøshajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy hānajt̃ jīm quiooda'añ Dioswiinduum. Jiiby hajxy jaduhñ quiuhjuipnaxa'añii møjcu'uhaam maa yhagoodsän. Jiiby hajxy jaduhñ chaačhpøga'añ tehñgajnä.

¹³Mānitä Jesús ja'a soldadowiindsōñ ñāmaayy:
—Nøcx maa ja'a mdøjcän. Tøø jaduhñ mmäbøcy, tøø ja'a mmoonsä jaduhñ yhoýø'øy.

Mānitä ja'a mioonsä jiaančh hoyøøyy.

¹⁴Mānitä Jesús ñøcxy maa ja'a Pedro tiøjcän. Jiibiä Pedro miøødhoc hānajt̃ quio'na'ay tomiøød. ¹⁵Mānitä Jesús ja'a tājāya'ay ja'a quio'ø ñahdoonä. Mānitä tiøy tiøjch. Mānitä tājāya'ay piädø'cy. Mānitä tiägøøyy mayhajtuumbä ja'a Jesüscøxpä.

¹⁶Coo quioodsøøyy, mānitä pa'amjāya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hajxy hānajt̃ näje'e miačhii ja'a møjcü'ujām. Mānitä Jesús quiapxy. Manityä hajxy yhøxmajtsä ja'a møjcü'ujām. Jaduhñä pa'amjāya'ayhajxy quioxy yajmøcpøjcä; ja'a Jesús jaduhñ yajmøcpøjc. ¹⁷Tøjajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maa jaduhñ myiñän cujaay, mānaa ja'a Isaías jecy miāna'añän: “Jaaya'ay ja'a nba'amhājtam tøø xyajñähwáatsäm tøø xyajcuhwáatsäm.” Ja'a Isaías, je'eds ja'a Diosmädia'agy jaduhñ jecy yajwa'x.

¹⁸Coo ja'a Jesús yhiixy coo hānajt̃ cujc tøø piäda'agyii ja'a majiāya'ay, mānit miānaañ coo hajxy ñāxāt mejyhawiimb møødä jiamioødhajxy. ¹⁹Cajnä hajxy hānajt̃ tiu'ubøcyñä, mānitä Jesús jāya'ay tu'ug ñāmejtsä. Yajñähixøøby hānajt̃ je'ebä maa ja'a tsajtøjcän. Mānitä Jesús ñāmaayyä:

—Wiindsōñ, miñ nhuuc jamiøødhaty. Homiaajä mnøcxāt, quipxy nbawädítät.

²⁰Mānitä Jesús yhadsooyy:
—Ja'a xøøga, jīmä jiut je'e; ja'a muuxy, jīmä pie'eñ je'e; pero høøčh, ja'a Diosquexypä, cábøch ndøjc maačh nboo'x nhäñä'awät.

²¹Mānitä Jesús ja'a jiamioøød tu'ug miānaañ:

—Wiindsōñ, mānitøch miičh nbadu'ubøga'añ coočhā ndeedy hānajt̃ tøø yho'nä, coočh hānajt̃ tøø nyajnaaxtägøøñä.

²²Mānitä Jesús yhadsooyy:
—Ween ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy yajnaaxtägø'øy. Cáboch ja'a nmädia'agy hajxy xpianøcxaanä. Pero miičh, ween quipxy nwädíjtäm.

²³Mānitä Jesús hajxy tiägøøyy barcojooty møødä jiamioødhajxy. Tiu'ubøjñä hajxy barcojooty.

²⁴Mānitä poj møc piädø'cy, høxtä cugujjøøyy ja'a nøø jiiby barcojooty. Pero tøø ja'a Jesús hānajt̃ miaaho'nä. ²⁵Mānit hoy yuxyíjäm ja'a miägu'ughajpä tu'ug. Mānit ñāmaayyä:

—Wiindsōñ, højts yajñähwáatsäc. Cham højts nnøøho'ogø'øwa'añ.

²⁶Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Cábøch mijs ja'a nmädia'agy hajxy jaduhñ xñä'ä mabøjcä, paady hajxy mdsähgø'øy.

Mänit piädø'cy. Mänitä poj jiojcunäma'awøøyy møødä mejy coo quia'a mīññät. Mänit jaduhñ yuungøøyy. Caj ñä'ägädä pojñä.

²⁷Mänitä miägu'ughajpähajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Nebiäda'ja jaduhñ coo miädia'agy miäbøjcäxä høxtä ja'a poj møødä mejy.

²⁸Mänitä Jesúshajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Gadara. Jimä cabäsantä hänajty tu'ug. Mänitä Jesús jäya'ay nämetsc ñämejsä. Jim hajxy hänajty tøø choon maa ja'a cabäsantän. Tøø hajxy hänajty miächii ja'a mõjcu'ujäm. Jaanç tehñ quia'awiindøyy hajxy hänajty ñibiäda'agyii. Ni pøn hajxy hänajty quia'a yajnaxa'añ maa ja'a tu'ujän. ²⁹Mänitä Jesús tiägøøyy wiinguyaaxøøyyäbä:

—Jesús, tii højts xwia'ana'añ, miich Dioshuung. Cajnä yhabaady coo højts xyajcumädówät.

Ja'a mõjcu'uhajxy jaduhñ mänaan, ca'a jiäya'ayä.

³⁰Jim mayhädsøm hänajty wiädity tunwiinmänac jäguemjuøøby. ³¹Mänitä Jesús miänuu'xtaacä ja'a mõjcu'uhajxy:

—Pø xyajpädsømaamb højts yaa maa hädaa jäya'ayän nämetscä, na'añ højts jiiby nhuuc tågø'øy maa yø'ø hädsøm jioodootyhajxiän.

³²Mänitä Jesús miänaañ:

—Nøcx hajxy jiiby tågø'øw.

Mänitä mõjcu'uhajxy ñähwaach ja'a jäya'ay nämetspä. Mänitä

hädsøm hajxy ñämejch. Cøjx ja'a hädsømhajxy wyiinmänacpäyø'øgy. Cøjx hajxy quiuhcahnaxy naaxøjpcøxp. Mejjiooty hajxy hoy quiuga'awø'øy. Cøjx hajxy jiiby yho'ogy mejjiooty.

³³Mänitä

hädsømgüeendähajpähajxy chähgø'øbäyø'cy. Coø hajxy jim miejch maa ja'a cajptän, mänit hajxy miädiaacy nebiaty hajxy hänajty tøø yhixy, coo ja'a mõjcu'uhajxy hänajty tøø ñähwa'açh ja'a jäya'ay nämetspä.

³⁴Cøjx ja'a cu'ughajxy ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a Jesúsän. Coø ja'a Jesús hajxy piaaty, mänit hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a Jesús jim choonät maa ja'a ñaaxhajxiän.

9 Mänitä Jesúshajxy tiägøøguiumbä barcojooty, ñajxtägajch hajxy jadähooc mejyhawiimb maa ja'a quiajpthajxiän. ²Mänitä tecymiucypliä tu'ug quiøømiejsä tsaajiooty maa ja'a Jesúsän. Ja'a mähdiøjc ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ cøømiejsä. Coø ja'a Jesús yhiixy coo hajxy hänajty miäböcy, mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Huung, jootcugø'øw; tøø ja'a mbojpä mgädieey xñähwa'açh.

³Jimä ley-yajñähixøbiädøjc hänajty näje'e tiäna'ay ja'a Jesús ñähmøjc. Coø hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, mänit hajxy näje'e quiopcooty tiägøøyy mädiaacpä: “Capxtägooby hädaa craa jaduhñ maa ja'a Dioscøxpän.” ⁴Ñajuøøby ja'a Jesús hänajty neby hajxy hänajty miädia'aguiän quiopcooty. Mänit miänaañ:

—Tii haxøøgwiinmahñdy hajxy
 coo mmøødhaty mgopcooty.
⁵Mädyii mädia'agy maas tsip,
 cooçh hädaa mähdiøjc nnämä'awät:
 “Tøø ja'a mbojpa mgädieey
 xñähwa'açh”, tøgä maas tsip jaduhñ
 cooçh nnämä'awät: “Tänaayyø'øg,
 yo'oyø'øg.” ⁶Nyajcähxø'øgáambiøch
 cooçhä cuhdujt jaduhñ nmøødä
 hädaa yaabä naaxwiin cooçhä
 pojpa cädieey nyajñähwá'adsät,
 høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä Jesús ja'a tecymiucypiä
 ñämaayy:

—Tänaayyø'øg, widsø'øg yø'ø
 mdsaa, nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

⁷Mänitä tecymiucypiä
 tiänaayyø'cy. Mänit ñøcxnä maa
 ja'a tiøjcän. ⁸Coo ja'a cu'ughajxy
 jaduhñ yhiixy coo ja'a tecymiucypiä
 tøø yhooyø'y, mänit hajxy
 chähgøøbiøjcy. Mänitä Dios hajxy
 wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä
 coo ja'a Jesús ja'a mäjaa hänäjty
 tøø mio'oyii, ja'a Diosquexypä.
 Cab hajxy hänäjty ñajuø'y pø
 Dioshuung hänäjty je'e, ja'a Jesús.

⁹Mänitä Jesús jim chohñ.
 Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a
 xøhajpa Mateo. Jimä Mateo
 hänäjty yhäña'ay maa hänäjty
 yajnähjuudiu'udiän. Mänitä Mateo
 ñämaayyä:

—Jam quipxy wädiñtam.

Mänitä Mateo tiänaayyø'cy. Mänit
 ja'a Jesús piadu'ubøjcy.

¹⁰Jimä Jesús hänäjty quiaiy
 tøgooty møødä miägu'ughajpähajxy.
 Mänitä yajnähjuudiuutpähajxy
 may miejch mägaabiä, møødä
 jäya'ayhajxy ca'a panøcxpä ja'a
 judíos quihdujt. Mänitä Jesús
 hajxy tiägøøyy møødcaabiä. ¹¹Jimä

fariseoshajxy hänäjtypä, ja'a hajxy
 hänäjty hoy jaançh tehñ pianøcxpä
 ja'a Moisés miädia'agy. Mänitä
 fariseoshajxy miänaañ:

—Tii yø'ø mwiindsón
 coo miøødcay ja'a
 yajnähjuudiuutpähajxy møødä
 cubojpä cugädieeyhajxy —nomä
 Jesús miägu'ughajpähajxy
 ñämaayyä.

¹²⁻¹³Miädoow ja'a Jesús jaduhñ.
 Mänit miänaañ:

—Pøn jaduhñ møc, caj
 yajtsooyø'y; pøn jaduhñ
 pa'ammøød, je'eds jaduhñ
 yajtsooyøøby. Jaduhñ mawñinøch
 høøch nebiä mädsooyøøbiän.
 Páadyhöch yaa tøø nmiñ tøø
 nmech, nébiøch ja'a cubojpä
 cugädieeybähajxy nnämä'awät
 coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy
 hajxy ween ñajtshixø'y. Ja'a
 hojiäya'ayhajxy, cábøch hajxy
 je'e waamb nnäma'awa'añ. Nøcx
 hajxy habøc tii ja'a Diosmädia'agy
 jaduhñ ñänøømby: “Chójpjøch ja'a
 njoot jaduhñ coo hojiot hajxy
 mmøødhädät; cábøch jaduhñ
 nmänaannä coo animal hajxy
 myóxät maa ja'a høøchcøxpän.”

¹⁴Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a Juan
 mäyajnäbejpa miägu'ughajpähajxy.
 Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Tii miiçh mmägu'ughajpähajxy
 jaguiay quia'a nä'ägädä hida'añ.
 Naxy højts jaguiay tu'xøøjaty nhity
 tähoocjaty; jaduhñ højts ja'a Dios
 nwiingudsähgø'øyy. Jaanä jaduhñä
 fariseoshajxy yhiipä jaguiay.

¹⁵Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a jäya'ayhajxy mänaa
 piøcy yhu'ugy, cabä woyba wichpä
 hajxy jiø'y xiuuçh. Xoonäacp

hajxy jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a jamio'ød jyijä. Jaduhñ mäwfinøch høøch nebiä jamio'ødän. Páadyhøch nmägu'ughajpähajxy jaguiay quia'a hity. Habaadaamb jaduhñ coöch yaa ndsoonaanä; mänit hajxy mabøcypä jaguiay yhida'añ.

¹⁶Cab jaduhñ pøn tucwit yhagøyyø y jemwyithaam. Múgäp ja'a jemwyit jaduhñ y maas hanaxiä ja'a tucwit jaduhñ quio'ødsät. ¹⁷Jaanä jaduhñduhmbä, cabä pøn jemvyino quiuDEMø'ø y tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a wajhacxuy jaduhñ y høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tågóyyäp ja'a wajhacxuy jaduhñ møødä vino. Pero jiibiä jemvyino hajxy quiuDEMø'ø y maa ja'a wajhacxuy jembiän. Jaduhñ ni mädyi quia'a tågóyyät.

¹⁸Cajnä ja'a Jesús hānajt y miādiaacpādø'ø, mänitā tsajtøjcwiindsōñ tu'ug miejch. Mānitā Jesús wyiingo'naaguiādaacä. Mānit nāmaayyā:

—Naamhó'ogyhøchä nhuung ja'a to'oxypä. Coo miich nøcxy mnähdoñ, mänit jiuypiojtägätsät.

¹⁹Mānitā Jesús piādø'cy. Mānit jaaya'ay miøødtu'ubøjcy møødä Jesús miägu'ughajpähajxy.

²⁰⁻²¹Jimä tājāya'ay hānajt y tu'ug høxhaam pianøcxy. Pa'ammøød hānajt y je'e. Majmetscjumøjt ja'a ñø'ty hānajt tøø wyi'i xie'e'xy, weenjaty weenjaty. Jaduhñä tājāya'ay hānajt y miādia'agy quioPCOOTY: “Nägóoyyøch ja'a wyitpa'a nnähdoōñät, mānitøch nmøcpøgät.” Coo ja'a Jesús ja'a tājāya'ay jīguyohdiägøøyyä, mānitā wyitpa'a nāhdōōñäxä.

²²Mānitā Jesús yhee'pwiimbijty, Mānit ja'a tājāya'ay yhijsy. Mānit miānaañ:

—Huung, jootcugø'ow; tøø jaduhñ mmøcpøcy, je'eguiøxpä coo tøø mmäbøcy.

Mānitā ja'a tājāya'ay miøcpøjcy.

²³Mānitā Jesūshajxy jim miejch maa ja'a tsajtøjcwiindsōñ tiøjcān. Jiibiä xuuxpādøjc-hajxy hānajt y ho'ogyjiāya'awyiinxu'uxy. Jiibiä jāya'ayhajxy hānajt y wyi'i yhaamhaty. ²⁴Mānitā Jesús miānaañ:

—Pādsøm hajxy jiiby. Cab yø'ø tøø yho'ogy, nā'ä maab yø'øduhñ.

Mānitā Jesús nāxiicä. ²⁵Cøjx hajxy jaduhñ piādsømy. Mānitā Jesús tiøjtägøøyy. Mānitā to'oxyhāna'c quio'ømajch. Mānitā to'oxyhāna'c yhānaayyø'cy. ²⁶Mānitā mādia'agy wiādijsy wiinduhmyhagajpt coo ja'a to'oxyhāna'c tøø yagjujyipiøgyi.

²⁷Coo ja'a Jesūshajxy jim choññ, mānitā wiindshajxy nāmetsc piadu'ubøjcy yāaxäp:

—Højts nāxūu'tsāc. David miich hijty mhaphajpy mdeedyhajpy.

²⁸Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mānitā wiindshajxy miāwiingooñ. Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, mmäbøjpy hajxy jaduhñä coöchä mājaa nmøødä coo hajxy nyaghijxø'øgädä.

Mānit hajxy miānaañ:

—Wiindsōñ, nmäbøjpy højts.

²⁹Mānitā Jesús ja'a wiinds wyiinhajxy nāhdoōñä. Mānitā Jesús miānaañ:

—Ween hajxy mhijxø'øgy coo hajxy tøø mmäbøcy.

³⁰Mānit hajxy yhijsy. Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'a pøn hajxy mnä'ägädä hawaanä.

³¹Coo ja'a wiindshajxy jim chohñ, mänit hajxy tiägøøyy mädia'agy-yajwädijpä coo hajxy tøø yaghijxø'øgyii ja'a Jesúsäm.

³²Mänitä huum tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. Tøø hānajtj miächii ja'a møjcü'ujām. ³³Mänitä Jesús ja'a møjcu'u jiiby yajpäyø'cy. Mänitiä ja'a huum quiapxø'cy. Yagjuøøyy ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ. Mänit hajxy miānaañ:

—Ni mānaa jaduhñ pøn tii quia'a yagjadyii nebiä hädaajān yaa Israelnaaxooty.

³⁴Mänitä fariseoshajxy miānaañ:

—Paady yø'øya'ay ja'a møjcu'u yajpäyø'øgy, coo ja'a møjcu'ugong miājaa miøødhajtä.

³⁵Cøjx ja'a Jesús wiädity wiinduhmyhagajpt. Homiaajä hānajtj wiädity, jiiby hānajtj yajnähixø'øy tsajtøgooty coo ja'a Dios ja'a miājaa mobādajp yajcāhxø'øga'añ. Yajnajxyp hānajtj homiädyyii pa'amä. ³⁶Nāxuu'chp ja'a Jesús ja'a majiäya'ay hānajtj. Jaduhñ māvīnāts hajxy hānajtj nebiä meegān, ja'a cajpä wyiindsōñ. Nebiä tagowiädijpān hajxy hānajtj je'e. Nebiä jootmayhajpān hajxy hānajtj je'e. ³⁷Mänitä Jesús nāmaayy ja'a miägu'ughajpāhajxy:

—Yø'ø majiäya'ayhajxy, hoy jaduhñ coočhä nmädia'agy hajxy xmiäbōjcāt. Pero cab højts nnāmāyyām, højts ja'a mädia'agy nyajwā'xāmbä.

³⁸Mānuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ween ja'a māgu'ughajpā hajxy xjiaac móoyyāmāt, neby højts ja'a mädia'agy hajxy xmiøødyajwā'xāmāt.

10 Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpā miøjyaaaxy ja'a nāmajmetspä. Mänitā cuhdujt miooyy coo ja'a møjcu'u hajxy yajpäyø'øgāt, coo homiädyyii pa'amä hajxy yajnāxāt.

²Jaduhñä nāmajmetspāhajxy hānajtj xiøhaty: Simón Pedro møødä piuhya'ay Andrés; ja'a Zebedeo yhuunghajxy, Jacobo møødä Juan; ³Felipe; Bartolomé; Tomás; Mateo ja'a yajnähjuudiutpā; Jacobo, ja'a Alfeo yhuung; Lebeo Tadeo; ⁴Simón ja'a cananista; Judas Iscariote, ja'a Jesús hānajtj yajyagho'ogānābä.

⁵Mänitä Jesús ja'a nāmajmetspāhajxy quiejxy mädia'agy-yajwa'xpä. Mänit nāmaayy:

—Ca'a hajxy jim mnøcxy maa ja'a ca'a judiøshajxy chāna'ayān, y ca'a hajxy jim mnøcxy Samarianaaxooty. Yaayyā hajxy jaduhñ mwädītāt, yaa Israelnaaxooty. ⁶Ja'a jāya'ayhajxy yaabä, jaduhñ māvīnāts hajxy je'e nebiä meeg tagowiädijpān. ⁷Mnägāpxāp hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miājaa mobādajpā yajcāhxø'øga'añ. ⁸Myajnāxāp hajxy homiädyyii pa'amä møødä haxøøgpa'am. Myagjujypiøgāp ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy. Myajpäyø'øgāp ja'a møjcu'u hajxy. Nnā'ä móobiøch mijts hädaa cuhdujt; cábøch mijts nyagjuya'añ; jaduhñ mijtspä, cab hajxy myagjúubiāt.

⁹Cabä xädø'øñ hajxy mgónāt ni weeñtiä. ¹⁰Cabä morral hajxy mwídsāt. Tu'uquiä camiixy hajxy mwídsāt. Cabä cø'øg hajxy mejtstehng mmānøcxāt. Cabä

cuhdajt hajxy mgábät. Jim hajxy mmägaya'añ mmähu'uga'añ maa hajxy hānajtý mhamejststa'aga'añän.

¹¹Coo hajxy maa mgajptäg'owät, jimä jäya'ay hajxy mhøxtä'awät ja'a hojiootmøødpä; jim hajxy mhamejststā'agät. Jiiby hajxy mhídät høxtä coonä hajxy hānajtý mdu'ubøga'añ. ¹²Coo hajxy mdøjtäg'owät, mänit hajxy myajpoo'xät. ¹³Coo hajxy jaduhñ xyajtøjtäg'owät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät ja'a Diósäm; pø caj, cab hajxy jaduhñ quiunuu'xøøjät. ¹⁴Coo hajxy jaduhñ xquia'a nä'ägä jøjpøg'owät, coo ja'a mmädia'agyhajxy xquia'a nä'ägä mädóowät, mänit hajxy jim mdsóonät. Mänitā mdecy hajxy mwiinwop mwiinxídät, nebiä hijxtahñd jaduhñ miähmø'owät coo mijts jaduhñ tøø xquia'a yajtøjtäg'ø'y. ¹⁵Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, coo yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy quiumädowa'añ, maas hanaxiä yø'ø cajpt jaduhñ quiumädowa'añ quejee ja'a Sodomacajpt møødä Gomorracajpt.

¹⁶Maaçh mijts nwiinguexiän, haxøøgwiinmahñdy ja'a jäya'ayhajxy jim miøød. Paady hajxy nähix hahixø'ø mnibiäda'agøøjät. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mwädítät. ¹⁷Mniyajcopcø'owøøjäp mijts. Xyajcø'ødäg'owäp mijts maa ja'a tuungmøødpän. Mänítäts hajxy xwyiinwop xjiøjwóbät maa ja'a chajtøgootyhajxiän. ¹⁸Høxtä jim hajxy xyajmedsa'añ maa ja'a gobiernä wyiinduumhajxiän, møød jim maa ja'a ca'a judíos wyiinduumhajxiän. ¹⁹Pero coo

hajxy jaduhñ xyajmédsät maa ja'a wyiinduumhajxiän, cab hajxy mdaj mmáyät waambaty hajxy hānajtý mmädia'aga'añ. Coo jaduhñ yhabáadät, mänitā Dios jaduhñ xyhawáanät waambaty hajxy jaduhñ mmäná'anät. ²⁰Cab hajxy hamdsoo mmädia'aga'añ. Dioshespírituhaam hajxy jaduhñ mmädia'aga'añ.

²¹Haxøøg jaduhñ jiada'añii. Hamdsoo hajxy ñiñāhanuu'xø'owa'añii ja'a tu'que'expä-jäya'ay. Jaduhñ ja'a tieedyhajxy jiatcø'owaambä møødä yhuunghajxy. ²²Ja'a høøchcøxpä mijts ja'a jäya'ayhajxy nægøxiä xmiähanhada'añ. Pøn jaduhñ mee'xtujp cøjxta'axiøø, je'eds jaduhñ mähmø'owaamb hodium. ²³Coo mijts hajxy xchaaçhtiünät mädu'ughagajpt, mänit hajxy mbäyø'øgät, mänit hajxy mnócxät wiingtuum. Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, cooçh hānajtý ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä, cahnä cajpt hajxy hānajtý mwiinwädityñä maa ja'a judíoshajxy chāna'ayän.

²⁴Cabä pøn jaduhñ jiaty nebiä wyiindsón jiatian. ²⁵Coo hajxy jaduhñ mjadät nebiä mwiindsøn hajxy jiatian, jootcuje hajxy jaduhñ mhídät. Cooçhä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø xñäma'ay: "Møjcu'u", jaduhñ mijts hajxy xñäma'awaambä.

²⁶Cabä cu'ug hajxy mdsähgø'owät. Nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy hamee'ch, cähxø'øgaamb jaduhñ. ²⁷Waambátyhøch mijts hamee'chhaam nnajtscapxøøyyäm,

majiäya'ayhagujc hajxy myajcapxó'owät. ²⁸Cab hajxy mdsähgó'owät pøn ja'a mnaaxni'x hajxy xyaghó'cäp; cabä mháañämä hajxy jaduhñ xyaghó'cät. Ja'a Dios hajxy mdsähgó'owäp; je'edsä cuhdujt jaduhñ mөөd coo hajxy jiiby xquiéxät haxөөgtuum. Jiiby ja'a mnaaxni'xhajxy quiuhdägóyyät mөөdä mháañämähajxy.

²⁹Ja'a muuxyhuunghajxy, coo hajxy quia'ay, yhiixyp ja'a nDeedyhájtämhajxy jaduhñ, hoy hajxy quia'a ja tsowä. ³⁰Jaana jaduhñ mijts xyhiixpä, hөxtä xñajuóöyyäp mijts naag mijts mguhwaay. ³¹Cabä jäya'ay hajxy mdsähgó'owät; hix, mmaas tsoobaatp mijts quejee ja'a muuxyhajxy.

³²Pönjátyhöch ja'a nmädia'agy xmiөөdyajtu'ugөөby maa ja'a cu'ugwiinduumän, mänitөch ja'a miädia'agyhajxy nmөөdyajtu'ugө'owaambä maaächä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp. ³³Pero pönjátyhöch jaduhñ tu'ugmädia'agy tөө xquia'a mөөdhity maa ja'a cu'ugwiinduumän, ni hөөch jaduhñ tu'ugmädia'agy nga'a mөөdhidaambä maaächä nDeedy wyiinduumän jim tsajpootyp.

³⁴Cөөch yaa tөө ngäda'agy, paadiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñimiädsibө'owa'añii ja'a hөөch nmädia'agyquioxpä. Cab hajxy jootcujc yhida'añ. ³⁵⁻³⁶Tu'tөjc hajxy jaduhñ ñimiädsibө'owa'añii, mөөdä tiaj mөөdä tieedy, mөөdä ñөөx mөөdä miajc, mөөdä jiaxie'eb mөөdä xiocy.

³⁷Pönä tiaj pönä tieedy maas tsojp quejeech hөөch jaduhñ

xchocy, cábөch ja'a nmädia'agy hoy xpianөcxät. Y pönä ñөөx pönä miajc maas tsojp quejeech hөөch jaduhñ xchocy, ni je'eч ja'a nmädia'agy hoy xquia'a panөcxäbät. ³⁸Pönä jioot tsojp coөch hөөch xpianөcxät, pero cabä jioot jaduhñ chocy coo chaaчhpөгät nébiөch jaduhñ ndsaaчpөгa'añän, cábөch nmädia'agy jaduhñ hoy xpianөcxät. ³⁹Pönä jiugyhajt jaduhñ ja wi'i yaghoyө'owaamb, tägöyyäp ja'a jiugyhajt jaduhñ. Pero pönä jiugyhajt najtshixө'owaamb ja'a hөөchcxpä, je'eds hodium nөcxaamb.

⁴⁰Pөн mijts jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwiñөch hөөch xchojpä. Y pөnhөch hөөch jaduhñ xchojp, jaduhñ mäwiñädsä Dios jaduhñ chojpä, ja'aäch tөө xquiéxiäbä.

⁴¹Ja'a Diosquexyhajxy, hodium hajxy ñөcxa'añ. Jaana jim hajxy ñөcxaambä pөн jaduhñ tsojp ja'a Diosquexy. Paady hajxy chogyii coo hajxy jaduhñ Dyiosquexiä. Jaana jim hajxy ñөcxaambä hodium pөн jaduhñ tsojp ja'a hojiäya'ay. ⁴²Coo hädaa häyoobäya'ay төchñөө ñä'ä mo'owөөjät je'eguiөxpä coөch jaduhñ xpianөcxy, mänit jaaya'ay piäda'agөөjät hodium, ja'a nөө tөө yéquiäbä. Tehm tiөyhajt jaduhñ.

11 Coo ja'a Jesús ja'a jiamiөөdhajxy yajwiingapxөөbiädөөyy, mänit jim chohñ. Mänit tiägөөyy yajñähixөөbiä maa ja'a cajpt mäwiingonän.

²Ja'a Juan, tsumyhäñaaby hänäjty je'e. Coo miädoyhajty coo ja'a Cristo hänäjty wiädity yajñähixөөbiä, mänitä

miägu'ughajpä metsc quiejxy maa ja'a Jesúsän. ³Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, miich ja'a Crístojä, ja'a Dios jaduhñ quiexaambä, tøgä wiinghäna'c je'ejä.

⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nøcx ja'a Juan hajxy hawaanä neby hajxy xii mhix mmädooy.

⁵Nøcx hajxy yajmøødmädia'ag coo ja'a wiindshajxy tøø yhiyxø'ogy, coo ja'a tecymia'adpähajxy tøø yo'oyø'ogy, coo ja'a haxøøgpa'ammøødpähajxy tøø ñähwa'aäch, coo ja'a cuhnatpähajxy tøø miädoowø'ogy, coo ja'a ho'ogyjäya'ayhajxy tøø jiuypioçy, coo ja'a häyoobäya'ayhajxy tøø yajmøødmädia'agyii ja'a Diosmädia'agy. ⁶Jootcujc hajxy jaduhñ yhity ja'aäch nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot tøø xmiäbøjcäbä.

⁷Coo ja'a Juan

miägu'ughajpähajxy wyiimbijty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä ja'a Juancøxpä.

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum, ja'a Juan miädia'agy hajxy hänäjty mmädowáanäp, túhmäts. Cabä tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy mhixy. Caj pues, paady hajxy jim tøø mhoy coo ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy hänäjty mmädowaanä. ⁸⁻⁹Diosquexy je'e, paadiä miädia'agy hajxy hoy tøø mmädoowä, hoy ja'a howyit hänäjty quia'a ja møødä nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxø'øy. Pero ja'a Diosmädia'agy hajxy nä'a jaac yajnähixøøbiä, je'edsä

cuhdujt hajxy maas may tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ¹⁰Ja'a Diosmädia'agy jecy mädiáacäbä, Juan je'e. Nømä Dios jecy miänaañ coo ja'a quiuguexy hänäjty jayøjp quiexa'añ maa ja'a cu'ugän, ween yajwiinxiiic yajwiingapxø'øy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät. Høxháamhøch hänäjty ngäda'aga'añ. Jayøjp ja'a Juan jiaançh quejxä; høxháamhøch njaançh cädaacy. ¹¹Ni pøn jaduhñ jäda'ahaty quia'a mäbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miøødän. Tøyhajt jaduhñ. Pero cooçh hänäjty tøø nho'nä, cooçh hänäjty tøø nnøcxtägach maaçh nhuuc tsohmän, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mäbøgaamb ja'a høøchcøxpä, maas mayyä cuhdujt hajxy hänäjty miøødhada'añ quejee ja'a Juan miøødä, hoy ja'a møjcuhdujt hajxy hänäjty quia'a ja møødä.

¹²Coo ja'a Juan tiägøøyy mäyajnäbejpä, høxtä je'enä jäda'anäbaadyñä, nägø'ø nädecypä ja'a jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'owa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. ¹³⁻¹⁴Ja'a Diosquexyhajxy jecypä, jaduhñ hajxy jecy miänaañ coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Jaduhñä Moisés miädia'agy miänaambä. Pero jayøjpäc ja'a Elías hijty myina'añ. Y coo ja'a Juan tøø miech, Elías je'e, pø mwiinjuø'owaamby hajxy jaduhñ. ¹⁵Pøn mädohnd møøð, ween miädoy.

¹⁶Pänébiøch jäya'ayhajxy nyajmäbäädät ja'a jäda'ahatypä.

Cab hajxy tii yhojiäwø'owa'añ.
 Jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e
 nebiä pigäna'c wiinhecpän.
 Coö hajxy naxy miech häyø'pä
 tøjpa'c, mänitä miäbigäna'c hajxy
 ñäma'ay: ¹⁷“Tøø højts nja xu'uxy,
 pero cab hajxy tøø mhech. Tøø
 højts hojiøøñä nja høy, pero cab
 hajxy tøø mjø'øy.” ¹⁸Coö ja'a Juan
 miejch, cab hānajt quiaaya'añ
 yhu'uga'añ. Mānit mijts mnānøømy
 coö je'e quiu'umañøøbiä.

¹⁹Mānītøch nbasejtspä, høøch ja'a
 Diosquexypä. Mānītøch ndägøøyy
 caabiä huucpä. Jadúhñhøch mijts
 xñānøømbä coöch nwi'i quiaaya'añ
 coöch nwi'i yhu'uga'añ, coöchä
 cubojpä cugädieeybä nmägu'ughaty
 møødä yajnähjuudiutpādøjc. Pero
 yajcähxø'øgaamby ja'a Dios jaduhñ
 ja'a wyiinmahñdyhaam coöch ja'a
 tøyhajt jaduhñ nmøødä.

²⁰Mānitä Jesús tiägøøyy
 hamānajt. Ja'a cajptjāya'ayhajxy
 jaduhñ hojjä, ja'a hajxy hānajt
 tsānaabiä maa ja'a Jesús ja'a
 hoy-yagjuøøñājatypä hānajt
 tøø jia yajcähxø'øguiän. Paady
 jaduhñ yhamānajt, coö
 yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hānajt
 tøø quia'a najtshixø'øy. Mānitä
 Jesús miānaañ:

²¹—Haxøøg mijts mjada'añ
 mhabeta'añ, mijts yaa tsānaabiä
 Corazín møødä Betsaida. Ja'a
 jecyjāya'ayhajxy hijty jim
 tsānaabiä Tiro møødä Sidón,
 coö hajxy häxøpy tøø yhixy
 ja'a hoy-yagjuøøñājatypä nej
 mijts tøø mja hixiän, tøø ja'a
 yhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 häxøpy ñajtshixø'øy. ²²Tøyhajt
 jaduhñ, coö ja'a Dios yaghabáadät,

maas haxøøgtuum mijts jaduhñ
 xpiäda'aga'añ quejee ja'a
 jāya'ayhajxy jim jecy tsānáayyābä
 Tiro møødä Sidón. ²³Y mijts
 jim tsānaabiä Capernaum, mja
 wi'i yajcumayaamb hajxy
 jaduhñ. Pero cabä Dios hajxy
 jaduhñ xquiumaya'añ. Ja'a
 jecyjāya'ayhajxy hijty jim
 tsānaabiä Sodoma, coö ja'a
 hoy-yagjuøøñājatypä hajxy häxøpy
 tøø yhixy nej mijts tøø mja hixiän,
 cab hajxy häxøpy tøø quihdägoy.
²⁴Tøyhajt jaduhñ, coö ja'a Dios
 yaghabáadät, maas haxøøgtuum
 mijts xpiäda'aga'añ quejee ja'a
 jāya'ayhajxy jim jecy tsānáayyābä
 Sodoma.

²⁵Mānitxøø ja'a Jesús miānaañ:
 —Teedy, miich nba'yaaxyp. Miich
 jim hānaaby tsajpootyp; miich
 yaa Dioshajp maa hädaa yaabä
 naaxwiinän. Dioscujú'uyäp coö ja'a
 tøyhajt tøø myajnähixø'øy ja'a hajxy
 tii ca'a jajpä. Caj tøø myajnähixø'øy
 ja'a hajxy tyijy jajpä. ²⁶Tøyhajt
 jaduhñ, Teedy, je'leguixpā coö
 miich mjoot jaduhñ chocy.

²⁷Mānitä Jesús miānáangumbä:
 —Tøøchä nDeedy ja'a tøyhajt
 xquiøxy yajcø'ødägø'øy. Cábøch pøn
 xyhixyhaty, høøch ja'a Dioshuung.
 Tøyhajt jaduhñ. Jagóoyyøch nDeedy
 xyhixiä. Y cápøch ja'a nDeedy pøn
 xyhixyhajtä. Jagóoyyøch jaduhñ
 nhixiä, høøch ja'a Dioshuung.
 Nyajnähdjäbøch pønjátyhøch
 nDeedy hixyhádäp. ²⁸⁻³⁰Mijts, pøn
 jaduhñ ca'a mee'xtugaamb neby
 hajxy hijty mguhdujthatiän, høøch
 nguhdujt habøjcäc. Hojióthøch
 nmøød; cápøch nyajcumaya'añ.
 Mānitätä ja'a hoybä weenbä hajxy

mbáadät. Cábøch ja'a jemčhpä mapxypä jaduhñ nbäda'aga'añ.

12 Mänitxøø ja'a Jesús hajxy hānajtý wiädity trigoni'ibyquiuyc poo'xxiøøjooty. Yähö'cäp ja'a Jesús jiamiøødhajxy hānajtý. Mänit hajxy tiägøøyy trigotøjpä. ²Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ yhijsy, mänitä Jesús hajxy ñāmaayy:

—Huug hix, xiidsä

mmägu'ughajpä trigo hajxy wyi'i tiøjy. Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo hajxy tii ndúunāmät ja'a poo'xxiøøjooty.

³Mänitä Jesús miānaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmādia'agy hajxy mgapxiä. Jim jaduhñ myiñ cujaay coo ja'a Davidhajxy yähö'pøjcä. ⁴Mänit hajxy tiägøøyy Diostøgooty. Mänitä Diostsajcaagy hajxy quiaayy, ja'a teedyhajxy hānajtý tøø quiuyoxø'øyäbä. Cabä cuhdujt hānajtý pøn miøødä coo hajxy quiáyät ni ja'a Davidhajxy. Jagooyyā teedy ja'a cuhdujt hajxy hānajtý miøødä coo hajxy quiáyät.

⁵Jaduhñ cujaay myiimbä maa ja'a Moisés miādia'aguiān coo ja'a teedyhajxy tsajtøgootypä quia'a näl'ägädä poo'xy ja'a poo'xxiøøjooty; y cab jaduhñ ñejiä. ⁶Y høøčh, maas mōc-høch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä quejee ja'a tsajtøjc. ⁷Caj mijts mwiinjuø'øy waamb ja'a Diosmādia'agy jaduhñ miāna'añ: “Mānāambøch jaduhñ coo hojioot hajxy mmøødhādät; cábøch jaduhñ nmāna'añ coo animal hajxy myóxät ja'a høøčhøxpä.” Coo hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät, cabä jäya'ay hajxy näl'ä nāgoodä mwiingapxpédät.

⁸Høøčh ja'a Diosquexypä,

nmøødhøch cuhdujt jaduhñ høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiān.

⁹Mänitä Jesús jim chohñ. Mänit tiägøøyy tsajtøgooty. ¹⁰Jiibiä mähdiøjc hānajtý tu'ug; cø'ødø'øds hānajtý tu'nax. Jiibiä fariseoshajxy hānajtý näje'e tiānaabiä. Mänitä Jesús miāyajtøwä:

—Nej, hoy jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjootiä.

Paadiä fariseoshajxy jaduhñ miānaañ, yhøxtaaby ja'a wiinmahñdy hajxy hānajtý nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät. Coo ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøgät ja'a poo'xxiøøjooty, mänitä Jesús hajxy hānajtý yajtsuma'añii.

¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy pues. Coo pøn mieeg quiugla'awø'øy nøøjutjooty ja'a poo'xxiøøjooty, mänit hajxy nøcxy yajpādsømy, túhmäts. ¹²Y maas tsoobaatp ja'a jäya'ay quejee ja'a meeg. Hoy jaduhñ coo jäya'ay mnäxúudsät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹³Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñāmaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänit xiajtøøyy. Mänit miäbaaty nebiä tu'ugpän. ¹⁴Mänitä fariseoshajxy tiøjpādsøømy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät.

¹⁵Coo ja'a Jesús jaduhñ miädoyhajty, mänit jim chohñ. Mänitä jäya'ay may piadu'ubøjcy. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy nāgøxiä. ¹⁶Mänit jaduhñ miānaañ coo hajxy quia'a nāgāpxät pøn je'e. ¹⁷Jaduhñdsä tiøjiajty nebiä Isaías jecy miānaañān, ja'a Diosquexypä. Dios jaduhñ mānaamb:

¹⁸ Høøchä nmoonsä hädaa, ja'aäch
tøø nwiimbíyyäbä.

Ndsójpíoch jaduhñ.

Jootcújc-høch nnijiäwø'øyii
yø'øgøxpä.

Nbäda'agáambiøch ja'a
nhEspíritu maa yø'øjän.

Høøch nguhdujt jaduhñ
xyajwiingapxø'øwáanäp maa
ja'a jäya'ayhajxy nägøxiän.

¹⁹ Caj chiptuna'añ; caj ya'axa'añ
caj jioga'añ.

Hahuum jaduhñ wiädita'añ
cajptooty.

²⁰⁻²¹ Jiootcapxmøcpøgaamby pøn
hobiä nejpiä mabøjp.

Mäbøgáanäxpä ja'a miädia'agy
ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä.

Mänit jaduhñ tiägø'owa'añ
hoyhanehmbä.

²² Mänitä mähdiøjc tu'ug
yajmejtsä maa Jesúsän. Wiindsä
mähdiøjc hänäjty, møød hänäjty
yhuumä, møød ja'a mõjcu'uba'am
hänäjty miøødä. Mänitä Jesús
jaduhñ yajnähwaach, yaghijxø'cy,
yajcapxø'cy. ²³ Mänitä jäya'ayhajxy
nägøxiä yagjuøyy. Mänit hajxy
ñiñämaayyä:

—Nej, David yhap yhocäda'a
yø'øduhñä.

²⁴ Coø ja'a fariseoshajxy jaduhñ
miädooyy, mänit hajxy miänaañ:

—Coo yø'ø craa ja'a
møjcu'uwiinmahñdy jaduhñ
miøødä, paadiä mõjcu'uba'am
jaduhñ yajnähwa'aäch.

²⁵ Ñajuøøbiä Jesús hänäjty
nebiä fariseoshajxy hänäjty
wyiinmahñdyhaty. Mänit miänaañ:

—Coo ja'a tu'hagajtpä
jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät,
cuhdägøyyäp ja'a quiajpthajxy

jaduhñ. Y coø ja'a tu'ugtøgootypä
jäya'ayhajxy ñimiädsibø'øwøøjät,
cab hajxy hoy yhjñät tu'ugtøgooty.

²⁶ Jaanä jaduhñduhmbä, coø ja'a
møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät,
tägøyyäp ja'a wyiinmahñdyhajxy
jaduhñ. ²⁷ Hoorä, mijts

jaduhñ mänaamb coøch ja'a
møjcu'uba'am nyajnähwa'aäch ja'a
møjcu'uwiinmahñdyhaam. Coø
häxøpy jiaduhñä, maa mijts ja'a
mjamiøød ja'a wiinmahñdy hajxy
piaady coø ja'a mõjcu'uba'am
hajxy yajnähwa'aäch. Hamdsoo
hajxy myajcähxø'øgy coø ja'a
tøyhajt hajxy mga'a møødä. ²⁸ Pero
høøch, Dioshespírituháamhøch
ja'a mõjcu'uba'am nyajnähwa'aäch.
Cähxø'p jaduhñ coø tøø yhabaatnä
coø ja'a Dios ja'a miäjaa
yajcähxø'øga'añ.

²⁹ 'Coo ja'a mõjcu'u xquia'a
yajmäjädá'agät, cabä miäjaa jaduhñ
mbøjcät.

³⁰ 'Pønñhøch jaduhñ xquia'a
møødpädø'p, høøch nmädsip
je'e. Y pønñhøch jaduhñ xquia'a
møødtuumb, xmiähanhájpøch je'e.

³¹⁻³² 'Je'eguióxpøch mijts
jaduhñ nnäma'ay, coø pøn
jaduhñ tiu'udägøyyät, hoy jaduhñ
ñähwá'adsät, hóyhøch jaduhñ xjia
nänømy, høøch ja'a Diosquexypä.
Pero coø pøn jaduhñ ñänómät ja'a
Dioshespíritu, cab jaduhñ mänaa
ñähwa'adsa'añ.

³³ 'Mhøxcábäp hajxy jaduhñ
pøn ja'a howyiinmahñdy møød;
je'eds hoy wädijp. Pøn ja'a
howyiinmahñdy ca'a møød,
cab hoy wiädity. ³⁴ Jaduhñ
mäwfinäts mijts hajxy mjatcø'øy
nebiä tsahñdiän. Paadiä hoybä

hajxy mga'a mädia'aga'añ, coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødä. Haagä mgopcooty ja'a mmädia'agyhajxy jaduhñ chohñda'agy. ³⁵Jaaya'ay hojiäya'aybä, hoy jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a howyiinmahñdy miøødä quiopcooty. Pero jaaya'ay ca'a hoybä, haxøøg jaduhñ quiapxy miädia'agy je'eguiøxpä coo ja'a haxøøgwiinmahñdy miøødä quiopcooty. ³⁶Chaačh mijts nnäma'ay, coo jaduhñ yhabáadät coo ja'a Dios hānajtj yajnāhdija'añ, mänitā Dios hajxy xmiäyajtowa'añ waambaty hajxy hānajtj tøø mgapxtāgoy, hoy hajxy jaduhñ tøø mja nälä wiingapxnaxy. ³⁷Pø haxøøg hajxy hānajtj tøø mmädia'agy, mänitā Dios hajxy xpiäda'aga'añ haxøøgtuum. Pø hoy hajxy hānajtj tøø mmädia'agy, mänitā Dios hajxy xpiäda'aga'añ hodium.

³⁸Mänitā Jesús ñāmaayyā ja'a fariseoshajxy näje'e møødä ley-yajnāhixøøbiāhajxy:

—Wiindsón, hōjts ja'a hijxtahñd huuc yaghíxäc ja'a hoy-yagjuøñbä.

³⁹Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiatcø'y; cabä Dios hajxy chocy. Ja'a hijxtahñd hajxy mja wi'i yhixaamby. Jagooyyā hajxy jaduhñ mhixa'añ nebiä hijxtahñd jecy quiähxø'quiän ja'a Jonáscøxpä, ja'a Dios jecy quiéjxbä. ⁴⁰Ja'a ballenajoodooty ja'a Jonás yhiyty tågøøgxøø tågøøgtsuhm. Jadúhñäts høøčh nhidaambä naaxjutjooty tågøøgxøø tågøøgtsuhm, høøčh

ja'a Diosquexypä. ⁴¹Coo ja'a Jonás jaduhñ piädsøømy ballenajoodooty, mänitā Diosmädia'agy hoy yajwa'xy maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Nínive. Coo hajxy jim miädooyy, mänit hajxy miäbøjcy. Mänitā yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøøyy. Y cabä Jonás mōjtuung hijty jaduhñ jiaty møødä. Maas mōjtuungghøch nmøødä høøčh. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä. Coo jaduhñ yhabáadät coo hajxy hānajtj yajnāhdija'añii, mänit hajxy ñāma'awa'añii coo hajxy jaduhñ piäda'agøøjät haxøøgtuum. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduhñ mäna'anaamb, ja'a hajxy hijty jegyhajtj tsānaabiä Nínive. ⁴²Jaduhñdsä to'oxiøjce miāna'anaambä, ja'a jecy gobiernāhājtabä jäguemnaax ja'a jøømbojmānājpä. Mänitā Salomón hoy miāmādoowhity, je'eguiøxpä coo ja'a Salomón hānajtj jiaañch tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón ja'a mōjtuung hijty jiaty møødä. Maas mōjtuungghøch nmøødä høøčh. Pero cábøch nmädia'agy hajxy xmiädowaanä, ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä.

⁴³⁻⁴⁵Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøgwiinmahñdy hajxy miøød. Y coočh nmädia'agy hajxy xquia'a mäsøjcät, maas haxøøg hajxy jaduhñ jiädät. Jaduhñ mawfīnāts hajxy jiädät nebiä jäya'ay mōjcu'umøødpän. Coo ja'a mōjcu'u jiiby piädsømät maa jaaya'ay quiopcän, mänitā poo'xtaact nøcxy jäguemduum yhøxta'ay maa ja'a tø'ødsnähgapän. Coo ja'a

poo'xtaact jim quia'a páadät, mänit miäna'ana'añ: “Mejor nnä'ägä nœxtägáchhœch maaçh nhuuc tsohm̄bän.” Coö jaduhñ wyiimbídät, mänitä jäya'ay quiopc jaduhñ piáatät nebiä yajwa'adstœjcän, ja'a yajxón tœø pie'edyíjábä. Mänitä jiamiœød nœcxy juxtujc jiaac woy, ja'a maas haxœøgpä. Mänit hajxy nägœxiä tiägœ'oy maa jaaya'ay quiopcootiän. Y maas haxœøg jaaya'ay jaduhñ jiada'añ quejee hijty yhity.

⁴⁶Jimnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hānajtj miœœdmädia'agyñä, mänitä tiajhajxy miejch mœœdä piuhya'ayhajxy. Jim hajxy miāhmœøyy tœba'am. Ja'a Jesús hajxy hānajtj miœœdmädia'agaamby.

⁴⁷Mänitä Jesús hoy ñäma'ayii: —Xiidsä mdaj xmiœœdmädia'aga'añ tœba'am mœœdä mbuhya'ayhajxy.

⁴⁸Mänitä Jesús yhadsooyy: —Pœñhœch ndajhajpy; pœñhœch nbuhya'ayhajpy.

⁴⁹Mänitä jiamiœød ñädsiiwœøyy. Mänit miänaa'ñ:

—Hœœch ndaj yœ'œ; hœœch nbuhya'ay yœ'œ. ⁵⁰Pœñhœch ja'a nDeedy miädia'agy xquiudiúunäp ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwfinäts hajxy je'e nébiœch nbuhya'ayän, nébiœch nbuhdo'oxiän, nébiœch ndajjän.

13 Mänitxœø ja'a Jesús jim chohñ tœgooty. Mänit jim miejch mejypia'a. Hoy jim yhänaaguiäda'agy. ²Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesús hānajtjän. Mänitä Jesús tiägœøyy barcojooty. Hoy jiiby yhœxta'agy. Cœjxä jäya'ayhajxy jim miāhmœ'oy pu'uwiiing. ³Mänitä

Jesús tiägœøyy yajnähixœœbiä madiu'u. Mäbaadyhaam jaduhñ yajnähixœøyy. Mänit miänaa'ñ:

—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubœjcy niippä. ⁴⁻⁸Coö ja'a tœœmd tiägœøyy wœjpä, näje'e ja'a tœœmd quiahy tu'haam, näje'e quiahy tsaanähgœxp, näje'e quiahy haptiooty, näje'e quiahy maa ja'a hoñaaxän. Ja'a jim cáhwäbä tu'haam, yajpädœ'c ja'a muuxyhajxy je'e. Ja'a jim cáhwäbä tsaanähgœxp, paquiä jaduhñ jia mujxy, je'eguiœxpä coö ja'a naax quia'a jatj cœœcä. Coö quioxxœœjœøyy, mänitä tiœœch, coö ja'a tyicts hānajtj quia'a mœœdä. Ja'a cáhwäbä haptiooty, ja mujx jaduhñ. Ja yee'c jaduhñ, pero cabä ñä'a tœœmbejty. Hix, ja'a haptj je'e xaam. Y ja'a cáhwäbä maa ja'a hoñaaxän, may jaduhñ tiœœmhajty, näje'e mägo'xhaam, näje'e tägœœghii'xhaam, näje'e hii'xmajc-haam. ⁹Pœñ jaduhñ wiinjuœœby, weençh hādaa nmädia'agy xmiäbœjcä.

¹⁰Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a jiamiœœdhajxy. Mänit miäyajtœœwä: —Tii ja'a cu'ug coö myajnähixœ'œy yajmäbaadyhaam.

¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy: —Tœø mijts ja'a Dios xyajwiinjuœ'oy nebiaty yhane'emy. Cab hijty yajwiinjuœ'oy. Y yœ'œ cu'ughajxy, cab hajxy hoy wyiinjuœ'owa'añ. ¹²Pœñ madiu'u jaduhñ mœœd, maas may jaduhñ mio'owa'añii. Pero pœñ weeñtiä mœœd, pœgáanäxäp je'e mäduhñtiä jim miœœdä. ¹³Páadyhœch jaduhñ nmädia'agy yajmäbaadyhaam. Jia wi'i yhee'py hajxy, cab hajxy tii yhixy. Jia wi'i miämädoowhijpy

hajxy, cab hajxy wyiinjuø'øy, neby hajxy tii quia'a mädoybän.

¹⁴Tøjiajp jaduhñ

yø'øya'aguiøxpahajxy nebiä Isaías jecy miänaañän, ja'a hijty jegyhajty wädijpä Diosquexy:

Mmädowaamby hajxy jaduhñ,
cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ;

Mheebaamby hajxy, cab hajxy mhixa'añ.

¹⁵Tøø hädaa jäya'ayhajxy
quiuhxexy;

nebiä cuhnatpän, nebiä
wiimbi'idspän hajxy jaduhñ
ñibiäda'agyii neby hajxy
jaduhñ quia'a wiinjuø'øwät,
nébiøch nmädia'agy hajxy
xquia'a mäßbjcät.

Cooch nmädia'agy hajxy
xmiäbjcät,
mänitøch hajxy jaduhñ
nyajnähwä'adsät.

¹⁶Jootcujc jaduhñ mhity
je'eguiøxpä coo hajxy jaduhñ
mhixy, coo hajxy jaduhñ mmädoy.

¹⁷Tøyhájthøch mijts nnäma'ay, may
ja'a Diosquexypähajxy, may ja'a
hojiäya'aybähajxy jia hixaañ nej
mijts cham mhixiän. Jia mädowaan
hajxy nej mijts cham mmädoyyän.

¹⁸Huuc mädow hajxy waamb ja'a
niippä cwieento miädia'agytiägø'øy.

¹⁹Näje'e ja'a jäya'ayhajxy, coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy miädoy
nebiä Dios yhane'emiän, cab hajxy
wyiinjuø'øy. Mänitä Diosmädia'agy
hajxy piøjcäxä ja'a møjcu'ugong.
Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e
nebiä tøømd quiahyyän tu'haam.

²⁰⁻²¹Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy
hamuumdu'joot yhuuc ja mäßocy.
Pero coo hajxy chaačhtiuñii ja'a
Diosmädia'agyuixpää, mänit hajxy

piädsøømnä. Jaduhñ mäwíinäts
hajxy je'e nebiä tøømd quiahyyän
tsaanähgøxp. Paquiä jaduhñ tiø'øch
je'eguiøxpä coo ja'a tyicts quia'a
hity. ²²Näje'e ja'a Diosmädia'agy
hajxy yhuuc ja mädoy. Pero jiaančh
tehm jiahmiejchp hajxy jaduhñ
hädaa yaabä naaxwiimbä. Jiaančh
tehm yhadsojpy ja'a xädø'øñ
hajxy, paadiä Diosmädia'agy hajxy
hoy quia'a panøcxa'añ. Jaduhñ
mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd
quiahyyän haptiooty. ²³Näje'e
ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy
wyiinjuø'øy. Hoy hajxy jaduhñ
pianøcxy hamuumdu'joot. Jaduhñ
mäwíinäts hajxy je'e nebiä tøømd
quiahyyän hoñaaxooty.

²⁴Mänitä Jesús tiägøøguiumbä
mädiaacpä yajmäbaadyhaam:
—Coo ja'a Dios yhane'emy,
jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä
tuljäya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän
maa ja'a ñaaxän. ²⁵Mänitcoods
hajxy quioxy maaho'cy. Mänitä
miädsip ja'a cizañatøømd hoy wiøjy
maa ja'a trigotøømd hānajtý tøø
wiøjjiän. ²⁶Tu'cuhdujt ja'a trigo
miujxy mөөdä cizaña. Coo ja'a
trigo xiäbaajøøyy, mänitä cizaña
quiähxø'pä. ²⁷Mänitä jäya'ay hoy
ñäma'ayijäm ja'a mioonsähajxy:
“Wiindsøn, hodiøømd miich mwøj,
túhmäts. Pämaadä yø'ø cizañahujts
tøø choon.” ²⁸Mänitä wyiindsøn
miänaañ: “Nmädsiphøchäda'a
jaduhñ tøø jiatcø'øy.” Mänitä
mioonsä miänaañ: “Nej, nõcxäp
højts yø'ø cizañahujts nwixiä.”
²⁹Mänitä wyiindsøn miänaañ: “Caj,
cab hajxy mwíxät coo ja'a trigo
jaduhñ nää mäßäðøgø'øwät.
³⁰Ween yhity; ween tu'cuhdujt

yeegy. Coo ja'a trigopux jaduhñ
yhabáadät, mänítöch nmoonsä
nguxa'añ, weenä cizañahujts hajxy
jayöjp quioxy yajpädø'øgy. Ween
hajxy quioxy haxoch. Mänít hajxy
jaduhñ nõ'ogät. Mänitä trigo hajxy
ñähmädsät. Mänit hajxy piädá'agät
tsehxooty."

³¹Mänitä Jesús tiägøøguiumbä
mädiaacpä yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy,
jaduhñhøch nyajmäbaada'añ nebiä
mostazapajcän. Jim tu'jäya'ay tøø
ñi'iby maa ja'a ñaaxän. ³²Tøyhajt
jaduhñ coo ja'a mostazapajc jiaançh
tehñ chayyá. Pero coo yeegy, cruty
jaduhñ jiaty nebiä quepychaajän.
Mädøyyä ja'a muuxyhajxy nõcxy jim
mia'ay yhaajiooty.

³³Mänitä Jesús miänáangumbä
yajmäbaadyhaam:

—Coo ja'a Dios yhane'emy,
jaduhñhøch nyajmäbaada'añ
nebiä to'oxiøjc ja'a tsajcaagychooy
yajmädijø'øyäbän harinajooty
tägøøgquixøhñdy. Mänit jaduhñ
cøxiä yajmäyäbicø'øy.

³⁴Jaduhñä Jesús ja'a
cu'ug yajnähiçøøyy haagä
yajmäbaadyhaam. ³⁵Jaduhñds
tiøjiajty nebiä Diosquexypä jecy
quiujahyyän:

Mäbaadyháamhøch
nmädia'aga'añ.

Nyajcähxø'øgáambiøch mädyiijaty
hänajty yu'uçhtium hijp
mänaa hädaa yaabä naaxwiin
yhawijy tiøø'xta'aguiän;
cahnä quiähxø'øgyñä.

³⁶Mänitä Jesús ja'a cu'ughajxy
quiejxwiimbijty. Mänit tiøjtägøøyy.
Mänit ja'a jiamioødhajxy miejch.
Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Højts capxwíjjäc ja'a
cizañahujtsøxpä.

³⁷Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch ja'a Diosquexypä,
jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä
jaaya'ay hodiøømd tøø wiøjjiäbän.
³⁸Y hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ
mäwíinäts hädaa nebiä naaxän
maa ja'a hodiøømd wiøjjiän.

Jaaya'ayhajxy hanéhmäbä ja'a
Diösäm, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e
nebiä hodiøømdän. Jaaya'ayhajxy
hanéhmäbä ja'a mõjcu'ugong,
jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e bā
nebiä cizañahujtsän. ³⁹Y ja'a
mõjcu'ugong, jaduhñ mäwíinäts je'e
nebiä jaaya'ay ja'a cizañahujts tøø
wiøjjiäbän. Coo ja'a naaxwiimbä
wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíinäts
je'e nebiä trigo hajxy yajpädø'quiän
møødä cizañahujts. Y ja'a Dios ja'a
mioonsähajxy tsajpootypä, jaduhñ
mäwíinäts hajxy je'e nebiä jaaya'ay
ja'a trigo hajxy yajpädø'quiän.

⁴⁰Coo ja'a naaxwiimbä jaduhñ
wyiimbida'añ, jaduhñ mäwíinäts
je'e nebiä cizañahujts hajxy ño'quiän.

⁴¹Mänítøch nmoonsä nhane'ema'añ
coo hajxy ween nõcxy yajpädsømy
pønjaty ja'a haxøøgwiinmahñdy
møød, møødä pønjaty jaduhñ ja wi'i
yhadugaamb ja'a Diosmädia'agy.
Jim hajxy yajpädsøma'añii maaçh
hänajty nhane'ema'añän, høøch
ja'a Diosquexypä. ⁴²Mänit hajxy
hänajty quiujuipø'owa'añii jøønjooty.
Jiiby hajxy jiø'owa'añ xiuudsa'añ.

⁴³Ja'a hajxy jaduhñ howiädijpä,
jaançh tehñ miøj jaançh tehñ
jiaançh hajxy yhida'añ maa ja'a
Tieedyhajxy yhane'ema'añän. Pø jii
mmädohndhajxy, mmädowäp hajxy
jaduhñ.

⁴⁴'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mawfínäts je'e nebiä jäya'ay maxiäðø'ñ tiajø'øyäbän naaxpa'c. Coo pøn piädät, mänit tiajøödiägatsa'añ. Xoonða'agaamb jaduñ. Mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänit naax nøcxy jiuy maa ja'a maxiäðø'ñ tøø piaadiän.

⁴⁵'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mawfínäts je'e nebiä perlatsaahajuubiän, ja'a jaanč tehñ yajxonbä. Ja'a perlatsaa, pic je'e møød pioobä.

⁴⁶Coo jaduñ tu'ug piädät jaanč tehñ chowbä, mänit nøcxy tioogy tijaty jim miøød. Mänit perlatsaa nøcxy jiuy.

⁴⁷'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ, jaduñ mawfínäts je'e nebiä hacxjohmð hajxy piädá'aguiäbän mejjiooty coo hacx hajxy hānajtj jiooma'añ madiu'u. ⁴⁸Coo ja'a hacxjohmð jaduñ yhúdsät, mänit hajxy yhøxwohmðbädsømy. Mänit hacx hajxy wyiimbiy ja'a hojiatypä. Mänit hajxy piäda'agy cachjooty. Mänit ca'a hojiatypä hajxy ñøøga'adsø'øy. ⁴⁹Jaduñ mawfínäts jiada'añ coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Mänit Dios ja'a mioonsähajxy wyiimbiwa'añ ja'a hojiäya'aybä. ⁵⁰Pøn ca'a hojiäya'ay, je'e hajxy cujuipø'øwāanāp jøønjooty. Jiiby hajxy jio'øwa'añ xiuudsä'añ.

⁵¹Mänit Jesús miānaañ:

—Nej, mwiinjuøøby hajxy jaduñä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsøn, nwiinjuøøby højts jaduñ.

⁵²Mänit Jesús miānāangumbä:

—Coo ja'a ley-yajnähixøøbiähajxy tiägø'owät habøjpä nebiä Dios yhane'emiän, mejtstu'u ja'a mädia'agy jaduñ jiada'añ møødä jecypiä møødä jembyiä. Jaduñ mawfínäts je'e nebiä cudøjc madiu'u miøødhātiäbän, møødä jembyiä møødä jecypiä.

⁵³Coo ja'a Jesús jaduñ miädiaacpādøøyy, mänit jim chohñ. ⁵⁴Mänit miehch maa ja'a yhamdsoo cajptän. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. Mänit jäya'ayhajxy jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänit hajxy miānaañ:

—Maa yø'ø wiinmahñdiäda'a tøø yhabøcy. Nebiä hoy-yagjuøøñäjatypä jaduñ yajcähxø'øgy. ⁵⁵José yhuung yø'ø, yø'ø tsejtspä pujxpä. María ja'a tiaj xiøhaty. Juele piuhya'ayhajxy xiøhaty, Jacobo, José, Simón, møødä Judas. ⁵⁶Yaa hajxy chāna'ay maa højts ngajptän møødä piuhdo'oxyhajxy. Pāmaadä yø'ø wiinmahñdy yø'øduhmä tøø yajtsoñ.

⁵⁷Mänit Jesús miädia'agy quia'a mabøjcäxa. Mänit Jesús miānaañ:

—Homiaajä ja'a Diosquexy wiädity, cumāayypä jaduñ. Pero cab jim quiumayii maa yhamdsoo naax maa yhamdsoo tøjcän.

⁵⁸Cabä Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jim jiaty yajcähxø'cy, je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hānajtj quia'a mabøjcäxa.

14 Mänit Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajtj jim wiädity. Ja'a Herodes, jim hānajtj je'e guiobnadorhaty Galileanaaxooty. ²Mänit Herodes ja'a mioonsä ñāmaayy:

—Juan mäyajnäbejpäda'a je'e. Tøøda'a jiuypio̯cy. Paadiä mœcmäjaa jiaančh teh̄m miøødä.

³⁻⁴Tøø ja'a Herodes ja'a Juan hänäjty yajtsumyii. Tøø ja'a Juan hänäjty quio̯'oxočīi cadenahaam. Paadiä Juan jaduħ̄n chuumä coo ja'a Herodes hänäjty tøø ñäma'ay coo jaduħ̄n quia'a hoyyä coo ja'a Herodes ja'a piuhya'ay tio'oxio̯jc miøødtsänäyyät. Jue'e ja'a Herodes piuhya'ay hänäjty xiøhaty, Felipe. Jue'e ja'a Felipe tio'oxio̯jc hänäjty xiøhaty, Herodías. ⁵Jaduħ̄nä Herodes hänäjty tiajy miay coo ja'a Juan hänäjty yagho'oga'añ. Pero jaančh teh̄m chähgøøby ja'a Herodes hänäjty. Ja'a cu'ug hänäjty chähgøøby je'eguiøxpä coo ja'a cu'ughajxy hänäjty miäna'añ coogä Juan ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwa'xy.

⁶Mänitä Herodes jiumøjt jaduħ̄n piejtä. Jimä Herodes hänäjty yhäña'ay møødä pawoy pawichpähajxy. Mänit hajxy tiägøøyy wiinhéjtsäbä. Ja'a Herodías yhuung jaduħ̄n tägøøyy hejtspä. Mänitä Herodes xioõndaacy nägø'ø nädecypiä. ⁷Mänitä Herodes ja'a quixy yajwiinwaanøøyy:

—Hotyijä miich xmiäyujwä'anät, nmó'owäbøch miich jaduħ̄n.

⁸Mänitä quixy ja'a tiaj hoy yhawaanä. Mänitä tiaj jaduħ̄n miänaañ coo ja'a Juan mäyajnäbejpä quio̯pc jaduħ̄n miäyujwä'anät. Mänitä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Høøchä Juan mäyajnäbejpä quio̯pc móoyyäc texyjooty.

⁹⁻¹⁰Mänitä Herodes jiootmadiägøøyy nägø'ø nädecypiä.

Pero tøø hänäjty miäna'añ jäya'awyyiinduum coog hänäjty yega'añ hotyijatiä. Mänit yhaneħ̄my coo ja'a Juan quio̯pc yhøxpú̄jxäxät jiib̄y pujxtøgooty. ¹¹Mänitä Juan quio̯pc yajnøcxäxä texyjooty maa ja'a Herodeshajxiän. Mänitä quixy miooyyä. Mänitä quixy ja'a tiaj hoy mio'oy.

¹²Mänitä Juan ñäxäwa'ay yo'tuc hoy quio̯øyyäxä; ja'a Juan miägu'ughajpähajxy jaduħ̄n hoy quio̯øy. Mänitä Juan hajxy hoy yajnaaxtägø'øy. Mänitä Jesús hajxy hoy yhawaanä cooc ja'a Juan hänäjty tøø yagho'ogyii.

¹³Coo ja'a Jesús jaduħ̄n miädoyhajty cooc ja'a Juan tøø yagho'ogyii, mänit jim̄ chohñ barcojooty nidiuh̄m. Mänit ñøcxy hanidiuh̄mduum. Mänitä cu'ughajxy miädoyhajty cooc ja'a Jesús hänäjty jim̄ tøø choon. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy cajptooty. Tocy-yo'oy hajxy pianøcxy. Jayøjp hajxy jim̄ miejch maa ja'a Jesús hänäjty ñøcxiän. Mänitä Jesús piamejch høxhaam. ¹⁴Coo ja'a Jesús piädsøømy barcojooty, mänitä majiäya'ay yhijxy. Mänit ñäxuu'ch. Mänitä pa'amjäya'ay yajmøcpøjcy. ¹⁵Mänittsuu ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy piamejch. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Tøø chuujø'øy y cabä tøjc yaa. Quejxwiimbit yø'ø jäya'ayhajxy; weenä caagy hajxy nøcxy jiuyc cajptooty.

¹⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Caj, ween hajxy yhity. Mijts jaduħ̄n ween myajcäyät.

¹⁷Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødä. Jagooyyä højts ja'a tsajcaagy mägooyyä nmøødä chaadsä hacx metscä.

¹⁸Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Mäminxä yø'ø.

¹⁹Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ṇāmaayy coo hajxy ween yhøxta'agy møøwyiing. Mänitä tsajcaagy quioøchooyy møødä hacx. Mänit yuughee'py cøxp. Mänit miänaaṇ:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy yhaguidøoyy. Mänitä miägu'ughajpähajxy miooyy. Mänit hajxy hoy yajwa'xy majiäya'ayhagujc. ²⁰Nägøxiä hajxy jaduhṇ quiaayy cu'uxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä tsajcaagyhagujc hajxy yajpädø'cy majmejtscach. ²¹Nämägooxmil hajxy quiaayy haagä ya'adiøjc. Hawiingä to'oxiøjc-hajxy møødä pigäna'c-hajxy.

²²Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ṇāmaayy coo hajxy ween tiägø'øy barcojooty, coo hajxy ween ṇøønajxø'øgy. Mänitä Jesús ja'a majiäya'ayhajxy quiejxwiimbijty.

²³Mänitä Jesús ṇøcxy nidiuhṇ tunṇähgøxp Diospa'yaa xpä. Coo quioodsøoyy, jimnä Jesús hānajtj nidiuhṇ tunṇähgøxp. ²⁴Ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy, mejyquiujc hajxy hānajtj tøø miech barcojooty. Møc hajxy hānajtj jiøjcubojo'øy; paadiä nøø hānajtj miøjjädseembejty barcomøjc. ²⁵Coodsnä Jesús tiu'ubøjcy tecy-yo'oy. Mejywyiing jaduhṇ yohy. Mänit miejch maa ja'a miägu'ughajpähajxiän. ²⁶Coo ja'a Jesús hajxy yhi jxy coo hānajtj yo'oy mejywyiing, mänit hajxy chähgøobiøjcy. Mänit hajxy chähgø'øyaaxy:

—Haañämäda'a yø'ø.

²⁷Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Høøch ja'a Jesús.

²⁸Mänitä Pedro miänaaṇ:

—Wiindsøn, pø miich ja'a Jesús, høøch huuc hanéhmac cooch jim mnøcxät yo'oy maa miichän.

²⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Minxä.

Mänitä Pedro piädsøomy barcojooty. Mänit tiägøoyy yohbiä mejywyiing. Jim hānajtj ṇøcxa'añ maa ja'a Jesúsän. ³⁰Coo jiäwøoyy coo møc piojy, mänit chähgøobiøjcy. Mänit tiägøoyy quiimbä. Mänit yaaxy:

—Wiindsøn, høøch yajpädsøomäc.

³¹Mänitä ja'a Jesús ja'a Pedro quioø miajtsä. Mänit miänaaṇ:

—Caj miich mhuuc mabøjpä. Tiich nmädia'agy coo xquia'a mabøjca.

³²Coo ja'a Jesús tiägøoyy barcojooty møødä Pedro, mänitä poj yuungøoyy. ³³Mänitä Jesús hajxy wyiinjicädaacy. Mänitä Jesús hajxy ṇāmaayy:

—Tøyhajt miich mDioshuungä.

³⁴Mänit hajxy miejch mejyhawiimb maa hānajtj xiøhatiän Genesaret. ³⁵Coo ja'a Jesús yhøxcapjä ja'a jāya'ayhajxy jimbä, mänitä mädia'agy tiägøoyy wädijpä coo ja'a Jesús jim tøø miech Genesaret. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy may yajmejtsä maa ja'a Jesúsän. ³⁶Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a wyitpa'a hajxy ween ṇähdoonä. Coo hajxy jaduhṇ ṇähdoon, mänit hajxy miøcpøjcy.

15 Mänitä Jesús nāmejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e møødä

ley-jajnahixøøbiähajxy näje'e.
 Jerusalén hajxy hānajty chooñ.
 Mānitā Jesús hajxy miāyajtøøyy:
²—Yø'ø mmāgu'ughajpāhajxy,
 tii ja'a cuhdujt hajxy coo quia'a
 cudiuñ nebiā jecyiāya'ayhajxy
 xyajmāmāhmøøyyām. Ja'a
 jecyiāya'ayhajxy, cø'øbujp hajxy
 hijty coo hajxy hānajty quiaaya'añ.
 Jaduhñ hajxy hijty quiuhdujthaty.
 Pero yø'ø mmāgu'ughajpāhajxy, cab
 hajxy jaduhñ quiuhdujthaty.

³Mānitā Jesús yhadsooyy:
 —Pero mijts, cabā Dios
 miādia'agy hajxy myajtuunā.
 Ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy
 myajtuumby. ⁴Ja'a Dios jaduhñ
 mānaan coo ja'a ndaj ndeedy hajxy
 nwiingudsāhgøøyyāmāt. Jaduhñ
 miānaambā, coo pøn ja'a tiaj ja'a
 tieedy haxøøg ñānømāt, tsipcøxp
 jaduhñ yho'oga'añ. ⁵⁻⁶Pero wiing
 mijts mmānaambā. Mijts jaduhñ
 mānaamb coo jaduhñ yhooyā
 coo ja'a mdaj ja'a mdeedy jaduhñ
 mnāmā'awāt: “Cábøchā xādø'øñ
 nmøødā cooçh mijts nbuhbédāt.
 Tøøchā Dios ngøxy mo'oy
 māduhñtiā mijts hijty nmo'owa'añ.”
 Coo hajxy jaduhñ mmāna'añ, cabā
 Diosmādia'agy hajxy hānajty
 myajtuñ. Ja'a mhamdsoo cuhdujt
 hajxy hānajty myajtuumby.
⁷Jaduhñ māvīnāts mijts
 mnibiāda'agyii nebiā hoyhāna'cān.
 Pero cab hajxy mhoyhāna'cā.
 Mijtsøxpā ja'a Isafās Diosquexypā
 jecy miānaañ:

⁸Nā'ā mānaamb hajxy jaduhñ cooc
 tyijj hajxy xwyiingudsāhgø'øy
 hamuumdu'joot.

⁹Xiøøbā hajxy jaduhñ ñā'ā
 māna'añ;

cábøch nmādia'agy hajxy xñā'ā
 panøcxā.

Yhamdsoo wiinmahñdy hajxy
 yajwiinhixøøby,
 nømā Dios miāna'añ.

¹⁰Mānitā Jesús jāya'ay may
 miøjyaaxy. Mānit miānaañ:
 —Huuc mādow hajxy, huuc
 wiinjuø'ow hajxy. ¹¹Mādyiijaty
 tågøøby mhaawjooty, cab
 jaduhñ xyajtågóyyāt. Je'eduhñ
 xyajtågóyyāp mādyiijaty pādsøømb
 mhaawjooty.

¹²Mānitā Jesús ñāmaayyā ja'a
 miāgu'ughajpāhajxy:

—Cabā fariseoshajxy yhojiāwø'øy
 coo jaduhñ tøø mmāna'añ.

¹³Mānitā Jesús yhadsooyy:
 —Mādyiijatyhøch nDeedy
 tsajpootypā tøø quia'a pāda'agy,
 cab jaduhñ yhojø'owa'añ. ¹⁴Weends
 yø'ø fariseoshajxy yhity. Jaduhñds
 hajxy wiādity nebiā haagā
 wiindspān coo hajxy ñibiawoyii.
 Nāmetsc hajxy nøcxy wiocca'ay.

¹⁵Mānitā Pedro ja'a Jesús
 ñāmaayy:

—Cab højts ndu'jootwiinjuø'øy.
 Højts capxwñjjāc.

¹⁶Mānitā Jesús miānaañ:
 —Nej, ni mijts tii mga'a
 wiinjuø'øyñā. ¹⁷Jaduhñds je'e,
 mādyiijaty tågøøby mhaawjooty,
 jiiby jaduhñ yhāda'agy mjoodooty.
 Mānitā jaduhñ piādsøømdāgach.

¹⁸Pero mādyiijaty jaduhñ
 pādsøømb mhaawjooty, jiiby
 jaduhñ chohñda'agy mgopcooty.
 Je'eduhñ xyajtågóyyāp. ¹⁹Haagā
 jiibiā haxøøgwiinmahñdy
 chohñda'agy mgopcooty hoñā'ā
 mādyiibā. Je'eduhñ xøhajp
 ja'a haxøøgwiinmahñdy, ja'a

jäya'ay-yagho'ogyiibä, mөөдä meečhiibä, mөөд coo wiingjäya'ay tio'oxiöjc mmөөдtsänáayyät, mөөд coo mhøhndá'agät, mөөд coo häna'c haxøøg mnänómät. ²⁰Je'eds jaduhñ xyajtägóyyäp. Pero coo mgáyät jaguiø'øbuju, cab jaduhñ ñejpiä; cab jaduhñ xyajtägóyyät.

²¹Mänitä Jesús jim chohñnä. Mänit ñøcxnä Canaán maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Tiro mөөдä Sidón. ²²Mänitä Jesús tadjäya'ay tu'ug ñämejtsä. Jim hñajty chäna'ay Canaán. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Wiindsón, miičh ja'a David hijty mhaphajpy mdeedyhajpy. Høøčh näxúu'tsác. Tøøčh ndo'oxyhuung miächii ja'a møjcu'u. Hanaxiä jaduhñ chaächtiunii —nøm je'e yaaxy.

²³Cabä Jesús yhadsooyy. Mänitä ñämaayyä ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Huuc quejxwiimbit yø'ø tadjäya'ay. Tsaächyáaxäp jaduhñ xpiawädíjtäm.

²⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Yáayyøčhä Dios tøø xquiexy maa hädaa judíoshajxiän. Cábøch wiingtuum tøø xquiexy.

²⁵Mänitä tadjäya'ay ja'a Jesús wyiinijcädaacy. Mänit ñämaayy:

—Wiindsón, tunä mayhajt. Høøčh puhbéjtäc.

²⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yhooyä coočhä huc tsajcaagy nmó'owät mädyii ja'a pigäna'c-hajxy quiayaamby.

Ja'a judíos Jesús yajmäbaat nebiä pigäna'cän. Ja'a ca'a judíoshajxy, je'eduhñ yajmäbaat nebiä hucän.

²⁷Mänitä tadjäya'ay miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Pero quiaaby ja'a huc ja'a tsajcaagyhawaagy coo

jim quia'ay maa ja'a wyiindsón ja'a mieexän.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhájtthøch miičh nmädia'agy xmiäbøjcä. Weenä mhuung miøcpøcy.

Mänitiä ja'a yhuung jiaančh møcpøjcy.

²⁹Mänitä Jesús jim chohñnä.

Mänit ñøcxnä maa ja'a mejypia'ajän, ja'a xøhajpä Galilea. Mänit hoy piety tunñähgøxp. Mänit yhøxtaacy.

³⁰Mänitä jäya'ay may miejch maa ja'a Jesúsän, mөөдä pa'amjäya'ay, mөөдä cø'ømucypiä tecymiucypiä, mөөдä wiindspä, mөөдä huumbä. Mänitä Jesús yajmäbaadøoyy.

³¹Mänitä jäya'ayhajxy yagjuøoyy coo hajxy jaduhñ yhiixy coo ja'a huumbähajxy tøø quiapxø'øgy, coo ja'a cø'ømucypiähajxy tøø yhooyø'øgy, coo ja'a tecymiucypiähajxy tøø yo'oyø'øgy, coo ja'a wiindspähajxy tøø yhiixø'øgy. Mänit hajxy miänaañ coogä Dios miøjjä jiaančhä.

³²Mänitä Jesús miøjyaaxy ja'a miägu'ughajpä. Mänit miänaañ:

—Nnäxúu'chpøch yø'øya'ayhajxy. Tägøøgxøøjøch hajxy tøø xpiawädity, y cabä caayyøøc hajxy miøødä. Cábøch hajxy nguejxwiimbida'añ jaguiay maa tiøjcän coo hajxy maa tiu'ugädäwät.

³³Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy miänaañ:

—Pero maadsä cay hajxy jaduhñ nnä'a páatämät maa yø'øya'aguiøxphajxiän. Pactuumäda'a yaa.

³⁴Mänitä Jesús miäyajtøoyy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmөөдä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Juxtujc, chaadsä hacxhuung mejtstägöög.

³⁵Mänitä Jesús miänaaṇ coo ja'a jäya'ayhajxy yhöxtá'agät naaxwiin.

³⁶Mänitä tsajcaagy quioondsooyy mөөdä hacxhuung. Mänitä Dios ṇämaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ja'a tsajcaagy hajxy yajnäguidööyy mөөdä hacxhuung. Mänit hajxy yajwa'xtägajch maa ja'a jäya'ayhajxiän. ³⁷Mänit hajxy quiaayy cu'uxiä nägöxiä. Mänitä Jesús miägu'ughajpä ja'a tsajcaagyhaguijc hajxy yajpädø'cy juxtujcach. ³⁸Nämädaaxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy quiaayy. Pagaayy ja'a to'oxiøjc-hajxypä mөөdä pigäna'c-hajxy. Pero cab jaduhṇ yajnajuø'öy nanaagä hajxy hānajtj je'ebä. ³⁹Mänitä Jesús ja'a jäya'ayhajxy quiejxwiimbijty. Mänit tiägööyy barcojooty. Mänit ṇöcxy Magadānaaxooty.

16 Mänitä Jesús ṇāmejtsä ja'a fariseoshajxy näje'e mөөdä saduceoshajxy. Mänitä Jesús ṇāmaayy coo hijxtahṇd ween yajcāhxø'ögy jim tsajpootyp. Paady hajxy jaduhṇ miānaaṇ coo ja'a Jesús hajxy hānajtj jia wi'i jiojcaxø'øwa'añ. ²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hānajtj chuujø'öy, mänit hajxy naxxy mmāna'añ: “Wa'ads ja'a tsajt; wa'ads jaboom yhida'añ.” ³Y coo hānajtj jiojø'öy, mänit hajxy naxxy mmāna'añ: “Tөө wyiimböcy; tu'uwaamb.” Mnajuøøby hajxy jaduhṇ nebiä tsajt yhida'añ, pero cabä hijxtahṇd hajxy mwiinjuø'öy

ja'ačh chaa nyajcāxø'piä. Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä; cabä Dios hajxy chocy. ⁴Hijxtahṇd hajxy jaduhṇ yujwaamby, pero cab hajxy mio'owa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhṇ yaghixa'añii nebiä Jonás jecy jiajty yhabejtiän.

Mänitä Jesús jim jiäwaach. Mänit jim tiu'uböjcy.

⁵Mänitä Jesúshajxy miejyñhajxy. Pero jiahdiägooyy ja'a quiaayyøøc hajxy, ja'a Jesús miägu'ughajpähajxy. ⁶Mänitä Jesús miānaaṇ:

—Huuc madow hajxy. Cabä fariseos chajcaagychooyhajxy yhooyä, ni ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hooyä.

⁷Mänitä miägu'ughajpähajxy tiägööyy mädiaacpä:

—Paady jaduhṇ miāna'añ, coo ja'a caayyøøc hajxy nga'a jahmiéjtsäm.

⁸Najuøøby ja'a Jesús hānajtj nebiaty hajxy hānajtj miädia'agy. Mänit miānaaṇ:

—Tii hajxy jaduhṇ coo mwi'i miädia'agy coo ja'a caayyøøc hajxy mga'a mөөdä. Cáböčhā nmädia'agy hajxy jaduhṇ xñä'ägädä maböjčä. ⁹Cāhnøch nmädia'agy hajxy xwyiinjuøöyyä. Cab hajxy jaduhṇ mjahmiejtsnä nébiøch ja'a mägooxpä tsajcaagy nyajnäwa'xøöyyän ja'a nāmāgooxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cy.

¹⁰Ni jaduhṇ hajxy mga'a jahmiejtsnä nébiøch ja'a juxtujpä tsajcaagy nyajnäwa'xøöyyän ja'a nāmādaaxmilpä jäya'ay, y coo hajxy maguiach myajpädø'cumbä.

¹¹Coočh jaduhṇ nmānaaṇ coo

ja'a fariseos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyā, coo ja'a saduceos chajcaagychooyhajxy quia'a hoyyā, cáboch tsajcaagychooy hānajty ndehm̄ nānøømy. Pero caj mijts mwiinjuøøyy.

¹²Mānit hajxy wyiinjuøøñā tii Jesús hānajty miādiaacy. Ca'a chajcaagychooyā hānajty tiehm̄ miādiaacy, ja'a hajxy yajtsajcaagyquiojpiā. Jaduhñ hānajty miādia'agy cooc ja'a fariseos miādia'agyhajxy quia'a hoyyā, cooc ja'a saduceos miādia'agyhajxy quia'a hoyyā.

¹³Mānitā Jesús hajxy jim̄ miehch maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiān Cesarea de Filipo. Mānitā Jesús miāyajtøøyy ja'a miägu'ughajpāhajxy:

—Waambátyhøch ja'a cu'ughajxy xñānømy pōñhøch høøch ja'a Diosquexypā.

¹⁴Mānit hajxy yhadsooyy:

—Nāje'e ja'a cu'ughajxy miāna'añ cooc miich mJuan māyajnābejpā; nāje'e hajxy miānaambā cooc miich mhElíasā; nāje'e hajxy miānaambā cooc miich mJeremíasā, ja'a Diosmādia'agy jecy yajwá'xäbā; nāje'e hajxy miānaambā cooc miich mDiosquexiā.

¹⁵Mānitā Jesús miānaañ:

—Míjtsäts, wāambøch mijts xñānøømbā.

¹⁶Mānitā Simón Pedro miānaañ:

—Miičh je'e ja'a Cristo. Miičh ja'a Dios tøø xquiexy, ja'a jim̄ tsajpootypā. MDioshuung miičh.

¹⁷Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Miičh Simón, Jonás miičh xyhuunghajp. Caj miičh pōñ tøø xyhawaanā cooçh nDioshuungä.

Ja'a nDéedyhøch tøø xyhawaanā, ja'a jim̄ tsajpootypā. Paady miičh hoyhajt weenhajt mbaada'añ.

¹⁸Miičh jaduhñ nnāmaaby coo miičh mxøhata'añ Pedro; je'edu'un nānøømby "tsaa." Miičhcøxpøch ja'a jāya'ay ja'a nmādia'agy hajxy may xmiäbøgaanā. Hoy hajxy cu jia ho'og, cab hajxy jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jim̄ yhida'añ tsajpootyp. ¹⁹Nmo'owáambiøch miičh cuhdujt cooçh miičh nmādia'agy xyajwá'xät nébiøch ja'a jāya'ay ja'a nmādia'agy hajxy jaduhñ xmiäbøjcät. Dios jaduhñ xñajtsapxø'owáanāp nebiaty ja'a jāya'ayhajxy mhané'emät coo hajxy jaduhñ ween quiudiuñ, coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owät.

²⁰Mānitā Jesús ja'a miägu'ughajpā yhanehmy coo hajxy ween quia'a mādia'agy coo je'e Cristo.

²¹Mānitxøø ja'a Jesús tiägøøyy hawáanābā ja'a miägu'ughajpāhajxy cooc hānajty jim̄ ñøcxa'añ Jerusalén, cooc hānajty jim̄ yajtsaaçhpøga'añijām ja'a martuumädøjc møødä teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnähixøøbiädøjc. Mānit miānaambā cooc hānajty yagho'oga'añii, pero cumáaxcäc hānajty jiuypipøga'añ.

²²Mānitā Pedro ja'a Jesús yajwooduuty. Mānitā Jesús wyiingugapxøøyyä:

—Wiindsøn, cab jaduhñ yhooyyā miäbaadä coo jaduhñ mjádät mhabétät.

²³Mānitā Jesús wia'wiimbijty. Mānitā Pedro yhojjä:

—Jua'ads jim, møjcu'u. Náxyhöch miičh xjøjcapxø'øy. Jaduhñ miičh mwiiimahñdy nebiä jäya'ayhajxy wyiimahñdyhatiän. Caj miičh mwiiimahñdy tiuhñä nebiä Dios wyiimahñdiän.

²⁴Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpä:

—Põnhöch nmädia'agy jaduhñ xpiadu'ubøgäänäp, weenä yhamdsoo cuhdujt ñajtshixø'øy; ween jaduhñ chaächpøjpat nébiöch ndsaächpøga'añän; weenčh nmädia'agy xjijtagøøyyä. ²⁵Põñ yhamdsoo wiimahñdy ja wi'i yaghidaamb, cuhdägoyyaamb je'e. Pero coo põñ jaduhñ yhö'ogät ja'a hööchcøxpä, nä'ägä hodium je'e nõcxy miähmø'owa'añ. ²⁶Coo põñ jaduhñ quiuhdägóyyät, hoy jaduhñ yaa tøø jia mäyøøhaty hädaa yaabä naaxwiin, caj tii piaada'añ. Cabä jiugyhajt jaduhñ piaadaannä, homiäduhñtiä xädø'õñ cu jia yec.

²⁷⁻²⁸Cädaactägatsáambøch yaa, hööch ja'a Diosquexpä. Ja'a Diosmóonsøch nmøødcäda'agaamby, ja'a hajxy jim tsajpootypä. Møødhöch nDeedy quiuhdujt jaduhñ ngädaactägatsa'añ. Mänitøch ja'a jugyhajt hñajty njaac mo'owa'añ põnjaty hñajty hoy tøø wiädity. Pero põnjaty hñajty hoy tøø quia'a wädity, je'eds hajxy hñajty yajcumädowäänäp. Mänitøch ndägø'owa'añ hanehmä. Tøyhajt mijts nnäma'ay, coöch hñajty ngädaactägatsa'añ, mänitøch hajxy näjë'eyyäm xyhixa'añ, ja'a hajxy yaa tänaabiä. Cajnä hajxy hñajty yho'ogyñä.

17 Cudädujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro wioonøcxy

tunnähgøxp møødä Jacobo møødä Jacobo yhuch Juan. Nämädaaxc hajxy jaduhñ ñøcxy møødä Jesús. ²Mänitä Jesús wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän. Jaduhñdsä wyiin jijp cøjx jiaty nebiä haambän. Mänitä wyit hobioob jiajty. ³Mänitä Moiséshajxy ñäguehxtøø'xy møødä Elías. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy møødmädiaacpä. Coö hajxy yhiixä, ⁴mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy: —Wiindsõñ, hoyøøyy jaduhñ coö højts yaa tøø nbéjtäm. Pø chojpiä mjoot jaduhñ, ween højts tøjquemyhuung tægøøg nhuuc hädiuñ ja'a mijtsøcøxpä cøjtu'ug; tu'ug miičh mjie'e, tu'ug ja'a Moisés jie'e, tu'ug ja'a Elías jie'e.

⁵Mädiaaccujc ja'a Pedrohajxy ñähgädaacpejtä ja'a nämä'a. Hajajp ja'a nämä'a hñajty. Mänit hajxy miädooyy quiajxy nämä'ajooty:

—Høöch nHuung hädaa; njaančh tehñ chójpiöch. Xyagjootcugøøbiöch. Huuc mädoowä ja'a miädia'agy hajxy.

⁶Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy miägutscädaacy naaxwiin. ⁷Mänit hajxy ñähdoonä ja'a Jesús. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Pädø'øg hajxy; ca'a hajxy mdsähgøø'øy.

⁸Mänit hajxy piädø'cy. Mänit hajxy yhiixwädijty. Cab hajxy põñ yhiixy; jagooyyä ja'a Jesús hajxy nidiuhñ yhiixy.

⁹Mänit hajxy miänajcy tunnähgøxp. Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Cab hajxy põñ mhawäänät nebiaty hajxy jim tøø mhixy

tunnähgøxp, høxtä cóonøch hānajt
tøø njujypiøjtāgach, høøch ja'a
Diosquexypä.

¹⁰Mānitā Jesús hajxy miāyajtøøyy:
—Yø'ø ley-yajnāhixøøbiādøjc, tii
hajxy coo miāna'añ cooc ja'a Elías
miejtsø'øga'añ.

¹¹Mānitā Jesús yhadsoooy:
—Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Elías
hijty miejtsø'øga'añ. Mānit hijty
cøxiä wiinä yaghoyø'øwa'añ. ¹²Pero
mijts jaduhñ nnāmaaby coo ja'a
Elías tøø jia hoy; pero caj yhøxcajpä.
Jaduhñ tiuunä nebiä jäya'ay
jiiothajxy chojquiän. Jaduhñch
hajxy xchaächtiunaambä, høøch
ja'a Diosquexypä.

¹³Mānitā Pedrohajxy wyiinjuøøñä
coo ja'a Jesús ja'a Juan
mäyajnābejpä hānajt miādia'agy.

¹⁴Mānitā Jesúshajxy miejch maa
ja'a jäya'ayhajxy miayyän. Mānitä
tu'jäya'ay ja'a Jesús wyiinjiçädaacy.
Mānitä Jesús ñāmaayyā:

¹⁵—Wiindsøn, høøch nhuung
näxúu'tsác. Mayhooc jaduhñ tøø
quiāday pojmoød. Hanaxiä jaduhñ
chaächpøcy. Naxy jiøøngädawø'øy;
naxy ñøøgädawø'øy. ¹⁶Yaačh
tøø nja yajmech maa miich
mmägu'ughajpādøjcän, pero cab
hajxy hijty yajnāhwa'adsa'añ.

¹⁷Mānitā Jesús miānaañ:
—Caj mijts mnä'ägä mabøcy.
Cábøch nmee'xtugaannä cooçh
mijts njaac møødhídat. Māmín ja'a
pigāna'c yaa.

¹⁸Mānitā Jesús ja'a mõjcu'u yhojy.
Mānitiä ja'a pigāna'c ñāhwaach.

¹⁹Mānitā Jesús hawiing
ñāmaayyā ja'a miägu'ughajpādøjc.
—Tii højts ja'a mõjcu'u hijty coo
nga'a yajpādsøma'añ.

²⁰Mānitā Jesús yhadsoooy:

—Caj mijts hijty mnä'ägädä
mabøcy. Tøyhajt mijts nnāma'ay,
coo hajxy jaduhñ mmäbøgät
howieeñtiä, mānit hajxy
hotyijä mjádät. Høxtáhmäts
yø'ø tun, coo yø'ø tun hajxy
mnāmá'awät: “Jua'ads jim, nøcx
wiingtuum”; mánitäts yø'ø tun
jiaančh jäwá'adsät. Hotyijä hajxy
jaduhñ mjádät coo hajxy tøyhajt
mmäbøgät. ²¹Mānitä mõjcu'u
hajxy myajpādsømat coo ja'a Dios
hajxy mba'yá'axät, coo hajxy
mhamajtsch-hádät.

²²Jimä Jesús hajxy hānajt
wiädity Galileanaaxooty. Mānitä
Jesús miānaañ:

—Xyajcø'ødägø'øwáambøch ja'a
cu'ughajxy, høøch ja'a Diosquexypä.
²³Mānitøch hajxy xyagho'oga'añ.
Pero cudägøøgxøøch
njujypiøjtāgatsa'añ.

Mānitä miägu'ughajpādøjc-hajxy
jiootmadiägøøyy.

²⁴Mānitā Jesúshajxy
miejch Capernaum. Mānitä
Pedro miāyajtøøwä ja'a
yajnāhjuudiutpādøjc:
—Nej, cabä mwiindsønhajxy
ñāhjuudiu'udy maa ja'a tsajtøjcänä.

²⁵Mānitā Pedro yhadsoooy:
—Ñāhjuudiutyp pues.

Mānitā Pedro tiøjtägøøyy maa
ja'a Jesús hānajt yhāñ'ayän.
Mānitā Jesús ja'a Pedro ñāmaayy:
—Simón, nej miich mmāna'añ,
ja'a gobiernāhajxy, pøn hajxy
yajnāhjuudiutyp, yhamdsoo cu'ug,
tøgä wiingjäya'ay.

²⁶Mānitā Pedro yhadsoooy:
—Wiingjäya'ay hajxy
yajnāhjuudiutyp.

Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Entonces, cabä yhamdsoo cu'ug hajxy yajnähjuudiu'udy. ²⁷ Pero cábøch pøn nyagjootma'ada'añ. Nøcx mejypia'a. Jiibiä xuhñdy mnøwobø'øwät. Coö hacx mxúyät, mänit myajpädsømat. Jiibiä xädø'øn mbaada'añ hacxhaawjooty. Mädyhadaamb jaduhñ coö nämetsc nyajniñähjuudiútämät. Mänitäts nøcxy mnähjuudiu'udy.

18 Mänitä Jesús miägu'ughajpädøjc-hajxy miejch maa ja'a Jesús wyiinduumän. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pønjaty ja'a mõjtuung mõød maa ja'a Dios yhane'emiän.

² Mänitä Jesús ja'a pigäna'c tu'ug miøjyaaxy. Mänitä pigäna'c cujc piädaacä. ³⁻⁴ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Ja'a pigäna'c-hajxy, cabä mõjtuung hajxy ñiyhøxtáayyäxä. Pøn ja'a mõjtuung yaa ñiyhøxtáayyäxäp hädaa yaabä naaxwiin, cab jim tiägø'øwa'añ maa ja'a Dios wyiinduumän. Pero pøn ja'a mõjtuung jaduhñ ca'a høxtaaby, nebiä hädaa pigäna'c jaduhñ quia'a høxta'ayän, je'eds ja'a mõjtuung jaduhñ jim paadaamb maa ja'a Dios yhane'emiän. Tøyhajt jaduhñ. ⁵ Pøn jaduhñ mägu'ugpøgäp hädaa pigäna'c jaduhmbä maa ja'a høøchcøxpän, jaduhñ mäwíinhøch høøch xmiägu'ughaty.

⁶ Hädaa pigäna'c-høch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä, coö hajxy pønjaty jiojcapxø'øwøøjät, maas hoy hit jaduhñ coö ja'a mäjøjcapxøøbiä paan yajyo'xodsø'øwøøjät y coö miejjiäwipø'øwøøjät hagomduum.

⁷ Hanaxiä hajxy yaa chaačhpøcy ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiin tsänaabiä. Paady hajxy chaačhpøcy coö ja'a jøjcapxøøbiä hajxy piaady. Pero Dios jaduhñ yajcumädowaamb ja'a mäjøjcapxøøbiä.

⁸⁻⁹ 'Coo tii hoyhadsojnä mhíxät, cab jim mmøjhée'pnät ni mga'a nähdonät. Jaduhñ mnibiäda'agøøjät nebiä wiindspän, nebiä cø'øducpäñ. Pø caj, jim haxøøgtuum mga'awa'añ.

¹⁰ 'Ca'a yø'ø pigäna'c hajxy mxøøghaty. Cueendähjätap hajxy jaduhñ. Ja'a Diosmoonsähajxy ja'a Dioswiinduumbä, je'edsä pigäna'c hajxy cueendähajp. ¹¹ Høøch mõjhajp. Yaačh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nébiøch ja'a jäya'ayhajxy nyajnähwä'adsät coö hajxy hijty quiuhdägoyya'añ.

¹² 'Tsøc mädiäacäm. Jii tul'jäya'ay meeg mägo'x miøødä. Coö tu'ug tiägóyyät, mänit nøcxy yhøxta'ay. Jimä meeghajxy miähmø'øy tunhøjx, ja'a hajxy tøø quia'a tägóyyäbä. ¹³ Y coö piáadät, mänit xioonda'aga'añ nägø'ø nädecypiä. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁴ Jaduhñ mäwíinäts je'e neby højts nDeedyhajtäm ja'a jim tsajpootypä; cabä jioot chocy coö ni mädyii pigäna'c quia'a cuhdägóyyät.

¹⁵ 'Coo ja'a mmäjøøn coö ja'a mmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, mänit hamee'ch mmägapx mhané'emät. Coö jaduhñ xmiäbøjcät, mänit jaduhñ yhoyø'øwät. ¹⁶ Pero coö jaduhñ xquia'a mähøjcät, mänitä jäya'ay mmøjyá'axät mejtstägøøg neby hajxy jaduhñ tiestigohádät waambaty hajxy hänäjty nmädia'agy. ¹⁷ Y coö ni jaduhñ

quia'a mǎbógāt, mǎnítäts ja'a hermanodøjc mhawáañät. Y coo ni jaduhñ quia'a mǎbógāt, mǎnit hajxy mbuhwá'adsät.

¹⁸Tøyhajt mijts nnäma'ay coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa myajwá'xät hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ hoy yhídät. Dios hajxy jaduhñ xyhané'emäp nebiaty hajxy mmädiá'agät.

¹⁹Jaduhñ mijts nnämaabiä, coo hajxy nämetsc mnöcxät tu'ugmädia'agy hädaa yaabä naaxwiin, y cooçh nDeedy hajxy homiädyiibä xmiäyujwáañät ja'a jim tsajpootypä, mǎnit jaduhñ xmió'owät. ²⁰Coo hajxy nämetsc nädägøøg tiu'ugmúgät maa ja'a høøchcøxpän, jimhøch jaduhñ nhidaambä cujc.

²¹Mǎnitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, cooçh nmājøøn cooçh nmädøjc jaduhñ xmiägädiéeyät, naaghøoc-høch jaduhñ nmämée'xät. Nej, mädøyyä jaduhñ cooçh juxtujc-hooc nmämée'xädä.

²²Mǎnitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ miädøyyä. Cunaaghooc hǎnajty xmiägädieey, mǎnit mmämée'xät.

²³Neby hajxy hoy mwiinjuó'owät nebiä Dios yhane'emiän. Tøøc yajmäbáatām nebiä rey tu'ugän. Mǎnitä rey wyiinmahñdyhajty coo ja'a mioonsähajxy ñuu'xycápxät. ²⁴Naamnä hǎnajty ñuu'xycapxtsooñ coo ja'a mioonsä tu'ug miejch. Mamyillón hǎnajty miānuu'xyhadyii. ²⁵Pero cabä mioonsä xädø'øn hǎnajty miøødä neby jaduhñ yajnähwá'adsät.

Mǎnitä rey miānaañ coo ween tioogójøät møødä yhuung møødä tio'oxy, møødä chømy møødä tiajy, cøxiä nebiä ñuu'xy jaduhñ ñähwá'adsät. ²⁶Mǎnitä rey wyiinjjicädaacä ja'a miøonsām. Mǎnit miānuu'xtaacä: “Wiindsón, mee'x. Cøxáambøch nyega'añ.” ²⁷Mǎnitä wyiindsón hojioot ñä'a møødhajty. Mǎnit miānaañ coo tøø ñähwa'açh, coo ween yhawa'adspädsømy. ²⁸Coo ja'a moonsä jim chohñ, mǎnitiä miāmoonsä tu'ug piaaty. Mejtsmil tægøøgmil hǎnajty miānuu'xyhadyii. Mǎnitä miāmoonsä yo'māmadsøøyy. Mǎnit miānaañ: “Høøch móøyyäc mädúhñtiøch miiçh xmiānuu'xyhaty.” ²⁹Mǎnit wyiinjjicädaacä. Mǎnit miānuu'xtaacä: “Mee'x, cøxáambøch nyega'añ.” ³⁰Pero cabä craa hojioot ñä'a møødhajty. Mǎnitä mǎhdiøjc yajtsuumä. Jiiby jaduhñ yhida'añ pujxtøgooty høxtä coonä quioxy yégät. ³¹Coo ja'a moonsädøjc-hajxy yhiijxy, ja'a hajxy hǎnajty jaac jimbä, mǎnit hajxy jiootmabiøjcy. Mǎnitä wyiindsón hajxy hoy yhawaanä nebiaty hǎnajty tøø jiaty tøø yhabety. ³²Mǎnitä rey ja'a mioonsä miøjyaaxy, ja'a hǎnajty tøø ñähwá'açhäbä. Mǎnit miānaañ: “Haxøøghäna'c miiçh. Tøøch miiçh cøxiä nyajnähwa'açh mädúhñtiøch miiçh hijty xmiānuu'xyhaty. Páadyhøch miiçh tøø nyajnähwa'açh, cooçh miiçh tøø xmiānuu'xta'agy. ³³Jaduhñ miiçh mmāmoonsä cu mnäxuu'ch nébiøch miiçh tøø nnäxuu'chän.” ³⁴Hoyhoy ja'a rey jaduhñ yhawa'andaacy.

Mänit miänaaṇ coo ja'a mioonsä quiumädówät høxtä coonä hānajtý tøø yajnáhwa'ačh mäduhñtiä hānajtý miānuu'xyhadyii.

³⁵Jaduhñčh nDeedy mįjts xyajcumädowaambä, ja'a jįm tsajpootypä, coo ja'a mmājøøn coo ja'a mmädøjc hajxy mga'a mämée'xät hamuumdu'joot.

Mänitä Jesús jaduhñ miādiaacmaayy.

19 Mänitä Jesús jįm chohñ Galilea. Mänit jįm ñöcxy Judeanaaxooty. Jįmāts je'le Jordánmøjñøøhawimb maa ja'a xøø piädsömiän. ²Mänitä jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy. Mänit hajxy yajmøcpøjcä ja'a Jesúsäm.

³Mänitä Jesús ñāmejtsä ja'a fariseoshajxy näje'ebä. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Nej, hoy jaduhñ coo jäya'ay ja'a tio'oxiøjc nä'ä nägoobä yhøxmādsädä.

Paady hajxy jaduhñ miānaaṇ, jia jøjcäpxøøwaañ ja'a Jesús hajxy jaduhñ. ⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nej, cajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñä. Jiiby jaduhñ myiñ coo ja'a Dios jäya'ay jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁵Paadiä ya'adiøjc ja'a tiaj ja'a tieedy hajxy ñāhgueecnä, coo ja'a to'oxiøjc hajxy wyiingpøjnä. Nāmetsc hajxy jaduhñ ñimiøødtsäna'awāañänä. ⁶Jaduhñ hajxy yhidaañnä nebiä tu'que'expän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy myajniyhøxmadsoøjät pønjatý ja'a Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsäna'awøøjät — nømä Jesús miānaaṇ.

⁷Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøgumbä:

—Tii ja'a Moisés jaduhñ coo miānaaṇ coo ja'a to'oxiøjc yhøxmadsoøjät cuhdujthaam.

⁸Mänitä Jesús miānaaṇ:

—Coo ja'a mgopc-hajxy jaduhñ wyi'i xieä, paadiä Moisés hajxy jaduhñ xquihdujtmoooy coo ja'a mdo'oxiøjc hajxy mhøxmādsät. Pero cabä Dios jaduhñ quiunuu'xy. ⁹Cab jaduhñ yhooyä coo wiingto'oxiøjc mwiingpøjtägātsät, pø nä'ä nägoobä ja'a mdo'oxiøjc hānajtý tøø mhøxmach. Ni jaduhñ quia'a hoyyä coo høxmachtio'oxiøjc mwiingpøgät.

¹⁰Mänitä Jesús ñāmaayyä ja'a miägu'ughajpāhajxy:

—Maas hoyyāda'a jaduhñ coo mga'a nä'ägädä pøgät.

¹¹Mänitä Jesús miānaaṇ:

—Cab hajxy nägøxiä wyiinjuø'øwa'añ hādaaduhmbä. Jayooyyä hajxy jaduhñ wyiinjuø'øwa'añ pønjatý ja'a Dios jaduhñ tøø yajwiinjuø'oy.

¹²Näje'le ja'a ya'adiøjc-hajxy ma'ad myiñguia'ay; paady hajxy quia'a ñibiøgyii. Näje'le hajxy yajtsucy. Coo ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy näje'le quia'a nibiøgyii. Pøn jaduhñ mee'xtugaamb, ween miee'xtucy.

¹³Mänitä pigāna'c-hajxy näje'le wioomejtsä maa ja'a Jesús wyiinduumän nebiä Jesús ja'a hoyhajt jaduhñ miø'owät. Pero cabä Jesús ja'a miägu'ughajpāhajxy jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänit hajxy yhojjä, ja'a pigāna'c hajxy hānajtý tøø wiooméchäbä. ¹⁴Mänitä Jesús miānaaṇ:

—Caj, wéenhøch ja'a pigāna'c-hajxy xñāmech. Ca'a hajxy

mhojy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ mmäbögät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghádät.

¹⁵Coo ja'a Jesús ja'a pigäna'c-hajxy hänäjty tøø mio'oy ja'a hoyhajt, mänit jim chohñ.

¹⁶Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug ñämejtsä. Mänit miäyajtøøwä: —Wiindsøn, tii hóybøch ndúnäp nébiøch njugyhádat cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatian.

¹⁷Mänitä Jesús yhadsooyy: —Tiičh ja'a hoybä coo xmiäyajtøy. Caj pøn jaduhñ yhooyä; jagooyyä Dios jaduhñ yhooyä. Pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo mjugyhádat cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatian, mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

¹⁸Mänitä craa miänaañ:

—Mädyiibä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Caj mjäya'ay-yaghó'ogät; caj mméedsät; caj pøn mnähøønó'owät; ¹⁹mwiingudsähgó'owäp ja'a mdaj ja'a mdeedy; mmøødnijootpaadøøjäp ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.

²⁰Mänitä craa miänaañ:

—Tøøch jaduhñ ngøxy cudiuñ. Múutsnøch hänäjty cooçh jaduhñ ngudiuundsohñ. Tijátyhøch jaduhñ nga'a cudiumyñä.

²¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø mjaančh cudiunaamby hoy yajxón, nøcx yø'ø mje'e cøxy toog. Mänitä häyoobädøjc mnä'a mó'owät cøxiä. Jaduhñ jim mdägó'owät tsajpootyp. Mänitøch jaduhñ xpiadu'ubögät.

²²Coo ja'a craa jaduhñ miädooyy, mänit jaduhñ jiootmadiägøøyy.

Hix, mäyøø ja'a craa hänäjty. Mänit wyiimbijnä.

²³Mänitä Jesús ñämaayy ja'a miägu'ughajpähajxy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, tsip jaduhñ coo mäyøøhänä'c jim ñöcxät tsajpootyp. ²⁴Tøyhajt jaduhñ, cab jaduhñ jiaty tsipä coo ja'a camello ñáxät xuhñdyjutjooty. Maas tsip coo mäyøøhänä'c jim ñöcxät tsajpootyp.

²⁵Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy ñimiäyajtøøwä:

—Pønds jaduhñ nähwá'adsäp.

²⁶Mänit hajxy wyiinhee'ppejtä ja'a Jesúsäm. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ayhajxy jaduhñ ñä'a jájpät; pero hotyiijä ja'a Dios jaduhñ jiaty.

²⁷Mänitä Pedro miänaañ:

—Wiindsøn, tøø højts cøxiä nnähgue'egy nhøxyo'oy. Tøø højts miičh nbadu'ubøjnä. Tii højts jaduhñ nbaadaamby.

²⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhajt mijts nnäma'ay, coo ja'a xøøwiimbä naaxwiimbä cøxiä jieemdagätsät, mänitøch jim nøcxy nhøxta'aga'añ maa ja'a Dios wyiinduumän, høøch ja'a Diosquexypä. Jímhøch nhane'ema'añ. Y mijts, jim hajxy jaduhñ nøcxy mhøxta'agaambä pønjátýhøch yaa tøø xpiawädity. Cødu'ug häñaabiejt hajxy jim mbaada'añ, majmetspä. Jim mijts ja'a judfoshajxy mhane'ema'añ, ja'a majmetsc-hagajtpä. ²⁹Pønjatý ja'a tiøjc jaduhñ tøø nähgue'egy ja'a høøchcøxpä, o ja'a piuhya'ay ja'a piuhdo'oxy, o ja'a tiaj

ja'a tieedy, o ja'a yhuung ja'a tio'oxy, o ja'a ñaax, majiäduhñtiä piaattägatsa'añ, y cøjxta'axiøø jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatian.

³⁰ Ja'a hajxy mõjtuungmøødpä jäda'ahaty, nämay ja'a tiuung hajxy yajtägoyya'añ; y ja'a mõjtuung hajxy jäda'ahaty ca'a mõødpä, nämay hajxy miõjtuungpaada'añ.

20 'Maa ja'a Dios yhane'emiän, tsøc yajmäbaatäm nebiä cudsatypcamän tu'ug. Jopy jaduhñ tiu'ubøjcy moonsähøxtaabiä, pøn jaduhñ miøødtúnäp ja'a chaatypcamjooty. ² Coo piaaty, mänit hajxy quiojyquiapxtiuuñ coo ja'a xiøøhajxy jiuyáanäxä mägooxmiljaty. Mänit hajxy quiejxä tuumbä maa ja'a tsaatypcamän.

³ Møjpetyxiøø ja'a cudsatypcam tiu'ubøjcumbä moonsähøxtaabiä. Mänitä jäya'ay jim yhiixy maa halaplaazän. Nämetsc nädägøøghajxy hänäjty jim tiäna'ay. Cabä tuung hajxy hänäjty miøødä.

⁴ Mänit hajxy ñämaayyā: "Jam hajxy cudún maačh ndsaatypcamän. Nä'ä mädøyyäjuøøbyhöch jaduhñ njuya'añ." Mänit hajxy ñøxcy cuduumbä. ⁵ Mänitä cudsatypcam yhoøguiumbä moonsähøxtaabiä cujyxiøøho'ogy. Mänit yhoøguiumbä mänacyxiøø.

⁶ Møjmänacyxiøø tiu'ubøjcumbä. Jimä jäya'ay yhiixy halaplaaz. Cabä tuung hajxy hänäjty miøødä. Mänit hajxy ñämaayyā: "Tii mijts coo myaajä. Tii hajxy yaa coo mwi'i xiunaxy." ⁷ Mänit hajxy miänaa: "Cab højts pøn waamb tøø xñäma'ay." Mänit hajxy ñämaayyā: "Jam hajxy

cudún maačh nnaaxootiän. Nä'ä mädøyyäjuøøbyhöch jaduhñ njuya'añ." ⁸ Coo chuujøøyy, mänitä cudsatypcam ja'a moonsäwiindsøn mõjhajpä ñämaayy: "Mmøjyā'axäp yøø moonsähajxy. Mänit hajxy mmäjúyät. Pønjaty høxhaam tøø jiaac tægø'øy cuduumbä, je'eds hajxy jawyiin mmäjuuuchóonäp. Y pønjaty jawyiin tægøøyy cuduumbä, je'eds hajxy høxhaam mmäjúyap."

⁹ Mänit hajxy yajmäjuuyy. Jawyiin hajxy yajmäjuuyy ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä mänacyxiøø. Pedyii hajxy jaduhñ miooyyä mägooxmiljaty. ¹⁰ Ja'a hajxy hänäjty tøø tiägø'øyäbä jayøjp, jaduhñ hajxy hänäjty tiajy miay coo hajxy maas majiaty mio'owa'añii. Pero jaduhñ hajxy miøoyyābä mägooxmiljaty. ¹¹ Coo hajxy jaduhñ yajmäjuuyy tu'cuhdujtä, paadiä cudsatypcam hajxy miäjootma'ty.

¹² Mänit hajxy miänaa: "Yøø häna'c-hajxy høxhaam tøø jiaac tehñ tiägø'øyäbä, tu'hóráyyä hajxy jaduhñ ñä'ä tuuñ. Pero jaduhñ miich tøø mmäjuy neby højts tøø xmiäjúyyän. Cab jaduhñ yhooyy. Tøø højts tu'xøø nmee'xtucy. Jaanč tehñ yhan jaduhñ. Hamäjaa højts jaduhñ tøø nmänaxy." ¹³ Mänitä cudsatypcam yhadsooyy: "Mägu'ughajpä, cábøch miich tøø nyajniwyiindoyii. Jaduhñ ngojyquiapxtiúnäm cooçh miich mägooxmil nmo'owa'añ. ¹⁴ Chaadsä mmäjuhñdy. Nøcxnä. Chójpøch njoot jaduhñ cooçh yøø craa nmó'owät nébiøch miich tøø nmo'oyän, yøø craa høxhaam tøø jiaac tægø'øyäbä. ¹⁵ Nej, cábøch ja'a cuhdujt jaduhñ nmøødä cooçh

nxädø'øñ jaduñ nyajwá'xät nébiøch njoot choquiän. Tögä paady jaduñ mjootma'adiä, cooçh hojioot nmøødä.” ¹⁶Pønjaty hõxhaam tägøøby, copc-hadaamb je'e. Pønjaty jawyiin tägøøby, hõxhaamø'øwaamb je'ebä. Nāmay hajxy jaduñ tøø jia mõjya'axyii, pero nāweeñtiä hajxy tøø wyiimbiyii.

¹⁷Mānitä Jesúshajxy jim chohñ, ñøcxy hajxy Jerusalén. Nāmay ja'a cu'ughajxy hānajty ñøcxy. Tu'haamnøcxpā ja'a Jesúshajxy yohwia'xy møødä miägu'ughajpādøjc-hajxy nāmajmetspā. Mānitä Jesús miānaañ:

¹⁸—Yam hajxy nnøcxām Jerusalén. Høøch ja'a Diosquexypā, jímhøch hāna'c xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a teedywiindsøñhajxiän, maa ja'a ley-jajnahixøøbiädøjc-hajxiän. Jímhøch hajxy xyajyagho'oga'añii. ¹⁹Mānitøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a jāya'ayhajxiän, ja'a jāguemnaaxtsohmbä. Mānitøch hajxy xwyiinwoona'añ. Mānitøch hajxy xwiobho'oga'añ. Mānitøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pero cudägøøgxøøch jaduñ njujypiøga'añ cooçh hānajty tøø nho'ogy.

²⁰Jaduñä Jesús miägu'ughajpāhajxy hānajty xiøhaty metscä, Jacobo møødä Juan. Zebedeo ja'a tieedyhajxy hānajty xiøhaty. Coø ja'a Jesúshajxy hānajty ñøcxy Jerusalén, jimä Jacobo tiajhajxy hānajty piawädijpā. Mānit miejch maa ja'a Jesús

wyiinduumän. Mānitä Jesús wyiinjiicādaacä, miäyujwaanä ja'a mayhajt.

²¹Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii mayhājthøch jaduñ ndúnäp.

Mānitä tajjāya'ay yhadsooyy:

—Coo miiçh hānajty tøø mgoody maa mhane'ema'añän, mānit mhané'emät cooçh nhuunghajxy yaghøxta'agøøjät hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä maa miiçh mwiinduumän.

²²Mānitä Jesús ja'a nāmajmetspā ñāmaayy:

—Cab hajxy jaduñ mnajuø'øy tii hajxy jaduñ myujwaamby. Nej, hoy hajxy jaduñ mjada'añ mhabeta'añä nébiøch jaduñ njada'añ nhabeta'añän.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Hoy pues.

²³Mānitä Jesús miānaañ:

—Nälägä tøyhajt jaduñ coo mijts jaduñ mjadaambä mhabetaambä nébiøch njada'añ nhabeta'añän. Pero cábøch cuhdujt jaduñ nmøødä coo hajxy jim mhøxtá'agät maaçh nwiinduumän, hahooyhaampiä møødä hanajtyhaampiä. Pønjátýhøch ja'a nDeedy jaduñ tøø jajnähdiyy, je'eds jaduñ jim høxta'agaamb maaçh nwiinduumän.

²⁴Coo ja'a Jesús

miägu'ughajpādøjc-hajxy jiaac mādoooy ja'a jaac nāmajcpā, mānitä Jacobo hajxy miäjootma'ty møødä Juan. ²⁵Mānitä Jesús jiämioød quioxy mõjyaaxy. Mānit miānaañ:

—Mnajuøøby hajxy coo ja'a gobiernāhajxy yhane'emy maa hajxy tiuñän. Ja'a hajxy

møjtuungmøødpä, je'eds hajxy maas hanehmb. ²⁶Pero mijts, cab hajxy jaduhñ mhane'ema'añ. Pøn ja'a møjtuung jaduhñ tsojp maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä piuhbédät. ²⁷Y jaanä jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ yajcumayaamb maa mijtsän, tsipcøxp ja'a miägu'ughajpä yajtunøøjät. ²⁸Høøch ja'a Diosquexpä, puhbéjpøch jaduhñ tøø ngäda'agy. Cábøch jaduhñ nyajpuhbeda'añ. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy nébiøch ja'a jäya'ay jaduhñ may nnähho'tú'udät.

²⁹Tøø hajxy hānajtj quioody maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Jericó. Coø hajxy quiajptpädsøømy, mänitā jäya'ayhajxy may piadu'ubøjcy.

³⁰Jimä wiindspāhajxy hānajtj quihxna'ay tu'uba'a nāmetscā. Coø ja'a Jesús hajxy miādooyy ñajxy, mänit hajxy yaaxy:

—Wiindsøn, miieh ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxuu'tsac.

³¹Mänit hajxy yhojjä ja'a cú'ugām, ween hajxy jaduhñ yhamoñ. Pero cab hajxy miäböjcy. Mänit hajxy tehngajnā yáaxy:

—Wiindsøn, miieh ja'a David jecy mhaphajt mdeedyhajt. Højts näxuu'tsac.

³²Mänitā Jesús tiānaaxiøjpy. Mänitā wiindspāhajxy miøjyaaxy:

—Tii mayhajt hajxy jaduhñ mdsojpy.

³³Mänit hajxy yhadsooyy:

—Højts yaghixø'cäc.

³⁴Mänit hajxy ñäxuu'tsä. Mänit hajxy wyiingudsiwøyyä. Mänit hajxy jiaanč hijxø'cy. Mänitā Jesús hajxy piadu'ubøjcy.

21 Mäwiingoomb ja'a Jesúshajxy hānajtj jim Jerusalén. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Betfagé, jim mädøyyä maa ja'a Olivostunän. ²Mänitā Jesús ja'a miägu'ughajpä nāmetsc ñāmaayy:

—Nøcx hajxy maa yøø cajpt ximhaampiän. Jimä burrataj hajxy mbaada'añ cuxoch møødä yhuung. Mmäguejō'owäp hajxy jaduhñ. Mänit hajxy yaa mwitsmīnät. ³Coø hajxy pøn waamb xñámá'awät, jaduhñ hajxy mnámá'awät coø ja'a wiindsøn jaduhñ yajmaajiaty, coø hajxy mänit mmoodiägatsa'añ.

⁴Jaduhñds tiøjiajty nebiä Diosmādia'agy-yajwa'xpä jecy quiujahyyän:

⁵Jaduhñdsä cu'ug hajxy mhawāanät ja'a hajxy jim tsānaabiä Jerusalén:

“Huuc heeb hajxy, xiidsä mgobiernä hajxy jaduhñ xñägoody burrohuungnähgøxp møødä burrataj.

Cab jaduhñ yajcumaya'añ.”

⁶⁻⁷Mänitā burrataj hajxy hoy wyich møødä burrohuung, neby hajxy hānajtj tøø ñāma'ayiiän. Mänitā Jesús miägu'ughajpä wyithajxy yagjābe'enøøyy ja'a burrohuung. Mänitā Jesús yajpejty.

⁸Jimä cu'ughajxy hānajtj may tøø yhamugø'øy. Mänitā wyit hajxy ye'py tu'haam maa ja'a Jesús hānajtj ñaxø'owa'añän. Ja'a jäya'ayhajxy näjelebä, mänitā hujtshaa'x hajxy hoy ñäbuxy. Mänitā hujtshaa'x hajxy hoy ñajtswidso'øy tu'haam. ⁹Mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy hayaaxpä:

—iViva ja'a rey David yhap yhoc!
Tsog hajxy wiingudsähgöøyyäm,
ja'a Dios tøø quiéxiabä. Weenä Dios
jim wyiingudsähgø'øyii tsajpootyp.

¹⁰Mänitä Jesúsahajxy quioo'ty
Jerusalén. Coö hajxy tiägøøyy
cajptooty, mänitä cu'ughajxy
tiägøøyy haamhajpä. Mänit hajxy
nämay nimiäyajtøøwä:

—Pøn jäya'ay yø'øduhñ.

¹¹Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús yø'ø. Nazaret
chooñ Galileanaaxooty. Ja'a
Diosmädia'agy jaduhñ yajwa'xyp.

¹²Mänitä Jesús tiägøøyy
Diostsajtøgooty. Jiibiä jäya'ayhajxy
hänajty may jiuudioogy. Mänit
hajxy yhöxquejxpädsøømä.
Mänitä xädø'øñgiuuijtspädøjc
ja'a mieexä hajxy yajtsitø'cäxä
møødä palomatoop'pädøjc ja'a
yhänaabiejthajxy. ¹³Mänitä Jesús
miänaañ:

—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a
Diosmädia'aguiän: “Jue'ečh ndøjc
hajxy xwiáañät coočh hajxy jaduhñ
jiiby xpia'yá'axät.” Dios jaduhñ
mänaa; pero mijts jaduhñ mwa'añ
meedsøhñdy podøhñdy.

¹⁴Mänitä Jesús nämejtsä ja'a
wiindspä mæødä tecymia'adpä.
Jiiby hajxy hänajty ñä'ägä
hity tsajtøgooty. Mänit hajxy
yajmøcpøjcä yajmäbaadøøyyä.
¹⁵Jiibiä pigäna'c-hajxy hänajty
wyi'i ya'axy tsajtøgooty: “iViva
ja'a rey David yhap yhoc!” Ja'a
teedywiindsøn'hajxy mæødä
ley-yajnähixøøbiädøjc-hajxy, coö
hajxy yhijxy nebiä Jesús ja'a
hoy-yagjuøøñäjatypä hänajty
yajcähxø'øguiän, coö hajxy
miädooyy coö pigäna'c-hajxy

hänajty wyi'i ya'axy, mänit hajxy
yhawa'andaacy. ¹⁶Mänitä Jesús
ñämaayyä:

—Nej, mmädooby jaduhñ
waambaty hajxy ya'axiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jexio'ch, nmädóobiøch jaduhñ.
Pero mijts, nej, cajnä hajxy
jaduhñ mmädoyhatyñä nebiä
Diosmädia'agy myiñän cooc ja'a
Dios jaduhñ tøø miäna'añ coö ja'a
pigäna'c-hajxy ween yhöy maa ja'a
Dioscøxpän.

¹⁷Mänitä Jesúsahajxy jim chohñ.
Mänit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt
hänajty xiøhatiän Betania. Jim
hajxy jaduhñ chuunajxy.

¹⁸Coö jioböøyy, mänitä Jesúsahajxy
wyiimbijty. Yähó'cäp hajxy
hänajty. ¹⁹Tu'haamnøcxpä piids
hajxy jaduhñ piaaty. Pero cabä tii
tøøm hänajty miøødä. Haagä haay
hänajty je'e. Mänitä Jesús ja'a piids
ñämaayy:

—Ni mänaa miičh mga'a
tøømbejtägatsaannä.

Mänitiä ja'a piids jaduhñ
jiaančh tøøch. ²⁰Coö ja'a Jesús
miägu'ughajpähajxy jaduhñ
yhijxy, mänit hajxy jiaančh
tehm yagjuøøyy. Mänitä Jesús
miäyajtøøwä:

—Neby yø'ø piids jaduhñ paquiä
jiaančh tøøch.

²¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Nä'ägä tøyhájthøch
mijts nnäma'ay, coö hajxy
hamuumdu'joot mjaančh mabógät,
hotyijä hajxy jaduhñ mjädät,
nébiøch yø'ø piids jaduhñ tøø
nyajtø'øchän. Coö yø'ø tun hajxy
jaduhñ mnämä'awät: “Jua'ads
jim, nøcx mejjiooty tægø'ow”,

mänit jaduhñ jiaančh tägø'owät.

²²Pø mjaančh mabøjþ hajxy jaduhñ, coo ja'a Dios hajxy tijaty mmäyujwá'anät, mänit hajxy jaduhñ xmió'owät.

²³Mänitä Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajnáhixøøbiä. Mänitä teedywiindsønþhajxy miejch møødä martuumädøjc. Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Pøn miičh cuhdujt tøø xmió'oy coo miičh yaa mhané'emät.

²⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coočh mijts ja'a tøyhajt xmió'owät nébiøch mijts cham nmäyajtøwa'añän, mänitøch mijts ja'a tøyhajt nmoodiägätsät põnhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coočh yaa nhané'emät. ²⁵Pønä Juan jaduhñ quejx mäyajnäbejpä, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'a hadsooyy. Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä:

—Coo hajxy nhadsóowämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit hajxy xmiäyajtøwáanäm tii ja'a Juan miädia'agy hajxy coo tøø nga'a mabøjcam. ²⁶Ni jaduhñ quia'a hoyy coo hajxy nhadsóowämät coo jäya'ay jaduhñ quiejxy; cabä cu'ughajxy jaduhñ yhojiäwø'owät. Jaduhñ hajxy miäna'añ cooc ja'a Juan Dyosquexiä.

²⁷Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Cab højts nnajuø'øy.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cábøch nnägapxaambä põnhøch ja'a cuhdujt tøø xmió'oy coočh yaa nhané'emät.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'aga'añ. Jii

jäya'ay hijty tu'ug; metscä yhuung hänäjty. Mänitä yhuung ñämaayy tu'ug: “Huung, nøcx jim huuc tun maačh ndsaatpcamän.”

²⁹Mänitä yhuung yhadsooyy:

“Cábøch nnøcxa'añ.” Pero mänit wyiinmahñdyhajty jadähooc coo jaduhñ ñøcxáangumbä. ³⁰Mänitä yhuung tu'ug ñämáaguiumbä coo ñøcxät tuumbä. Mänit yhadsooyy coo ñøcxa'añ. Pero cab jaduhñ ñä'a nøcxy. ³¹Mädyii craa jaduhñ cudiuun nebiä tieedy hänäjty tøø miäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a jawyiinhajpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Nä'ägä tøyhájthøch

mijts nnäma'ay, jawyiin ja'a yajnáhjuudiutpädøjc-hajxy tiägø'owa'añ Dioswiinduum møødä cuhhiñdo'oxiøjc-hajxy. Pero mijts, høxhaam mijts mdägø'owa'añ.

³²Ja'a Juan mäyajnäbejpä, hoy mijts xjia yajnáhixøøyy neby hajxy hoy mwädítät, cab hajxy mmäbøjcy. Ja'a yajnáhjuudiutpädøjc-hajxy møødä cuhhiñdo'oxiøjc-hajxy, je'eds hajxy jaduhñ mabøjc. Hoy mijts mja hijxy coo hajxy miäbøjcy, caj mijts mwiiinmahñdyhajty jadähooc coo hajxy mmäbøjpat.

³³'Chaads mijts cuento tu'ug nyajmøødmädia'agáangumbä. Jii jäya'ay hijty tu'ug naaxmøød.

Mänitä tsaatpcam quiojy.

Mänit curaa piädaacy. Mänitä tsaatyñøøxee'xøhñdy ñädajøøyy tsaajooty. Mänitä häña'awøhñdy cøxp quiojy.

'Mänitä wiingjäya'ay ja'a tsaatpcam hajxy yaghajoodiujcä. Mänitä cudsatpcam jim chohñ,

ñøcxy jäguem. ³⁴Coo ja'a tsaatyp̄tuc yhabaaty, mänitā cudsatypcam̄ miejstägajch. Mänitā mioonsä quiejxy coo ja'a tsaatyp̄ hajxy yajméd̄sät mäduhñtiä hajxy hānajty mio'owa'añii.

³⁵Mänitā mioonsähajxy miájtsäxä; ja'a naaxhajoodiujpähajxy jaduhñ māmajts. Wojpā mähdiøjc tu'ug; yagho'cä tu'ugpä; ca'tsä tu'ugpä.

³⁶Mänitā cudsatypcam̄ ja'a mioonsä quiejxy maas may. Jaanä jaduhñ hajxy yhayoowhñxäbä.

³⁷Mänitā yhamdsoo huung jaduhñ quiejxy coo tyijy jaduhñ wyingudsähgøøyyäxät. ³⁸Pero coo yhuung jaduhñ yhñxäxä, mänitā naaxhajoodiujpähajxy ñiñāmaayyā: “Coo yø'ø craa ja'a tieedy yhó'ogät, mänit yø'ø craa ja'a tsaatypcam̄ miāmähmø'owa'añ. Tsøg hajxy yagho'cäm. Mänit højts ja'a tsaatypcam̄ jaduhñ nmāmähmøøyyämät.” ³⁹Mänit hajxy jiaanč majch. Mänit hajxy yhøxjuijpädsøømy. Mänit hajxy yagho'cy. ⁴⁰Hoorä, coo ja'a cudsatypcam̄ jaduhñ miéd̄sät, nebiä naaxhajoodiujpähajxy tiuna'añii.

⁴¹Mänit hajxy yhadsooyy:

—Yagho'tägatsāanäp hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy quia'awiindøyyä. Mänitā wiingjäya'ay ja'a naax yaghajoodiuga'añ, pønä tsaatyp̄ jaduhñ yegaamb̄ coo ja'a tsaatyp̄tuc yhabaadät.

⁴²Mänitā Jesús miānaañ:

—Nej, cajnā ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxyñā maa jaduhñ myiñān cujaayä:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpähajxy quia'a nä'ägä cumaayy,

je'e nä'ägä tuundsohñ.

Dios jaduhñ pädaac, paady højts njaanč tehñ yagjuø'øy.

(Jesús jaduhñ hamdsoo niyajmäbaatā nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hānajty quia'a tsocy quia'a mee'xyñijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owāanäp ja'a Jesús ja'a mõjtuung ja'a hodiung hānajty.)

⁴³Paady, xpiøgāanäp ja'a mguhdujt hajxy coo hajxy jim̄ mdägø'øwät Dioswiinduum. Wiingjäyá'ayäts jaduhñ tægø'owaamb̄ pønjaty jaduhñ howiädijp. ⁴⁴Pøn jaduhñ cá'awäp yø'ø tsaanähgøxp, tægøyyäp jaduhñ. Y coo pøn jaduhñ ñähgahbedøøjät yø'ø tsāajäm, jaanä tægøyyäp je'ebä.

⁴⁵Coo ja'a teedywiindsøn̄hajxy jaduhñ miädooyy mõødä fariseodøjc-hajxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo hajxy hānajty tøø miädia'agyii ja'a Jesúsäm. ⁴⁶Mänitā teedywiindsøn̄ ja'a Jesús hajxy jia madsaañ; cab hajxy ñä'ä majch je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hānajty chähgø'øy; hiñ, jaduhñä cu'ughajxy hānajty miāna'añ cooc ja'a Jesús ja'a Diosmädia'agy hānajty yajwa'xy.

22 Mänitā Jesús tiägøøguiumbä mädiaacpä. Mänit miānaañ:

²—Maa ja'a Dios yhane'emiän, jaduhñ mäwñinäts je'e nebiä rey tu'ugän. Yajpøgaamb̄y ja'a yhuung hānajty je'e. Yagjadāanäp ja'a cay ja'a hu'ug hānajty je'e. ³Mänitā mioonsähajxy quiejxy woobä wijtspä; pero cabä jäya'ayhajxy hānajty ñøcxa'añ mägaabiä.

⁴Mänitā rey ja'a mioonsä quiejxcumbä. Mänit miānaañ:

“Nøcx hajxy näma'aw coo ja'a cay ja'a hu'ugy tøø quioönä, coöchä waj tøø nyajyagho'ogyii ja'a ni'xpä. Tøø ja'a cayiibä yhabaady; weends hajxy min quiai.” ⁵Pero cabä jäya'ayhajxy nã'ägädä mabøjcy. Tu'jäya'ay nøcxy maa ja'a quiamän; tu'jäya'ay nøcxy too'pä. ⁶Mänitä rey mioonsähajxy miäjtsäxä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jaac jimbä. Mänit hajxy yaghäyoowhijxy; yagho'cä hajxy jaduñ. ⁷Mänitä rey yhawa'andaacy. Mänitä soldadohajxy quiejxä mäyagho'pä. Ja'a hajxy hänäjty tøø mioonsäyagho'oguiäbä, je'e hajxy nøcxy yagho'ogyii; mөөdä quiajpthajxy nøcxy nō'cäxä. ⁸Mänitä rey ja'a mioonsähajxy nãmaayy: “Tøø jaduñ yhabaady coöchä nhuung jaduñ piöga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy tøø nja woy tøø nja wíchäbøch, cab hajxy hawiinmats myínät. ⁹Nøcx hajxy wow wits pønjaty hajxy mbaatyp jim tu'haam.” ¹⁰Mänitä mioonsähajxy hoy wioy wyich nägøxiä, pønjaty hajxy jaduñ piaatyp, mөөdä hojiäya'ay mөөdä haxøøgjäya'ay. Mänitädsä tøjc jaduñ yhuich.

¹¹Mänitä rey tiøjtägøøyy woybä wichpä hijxpä. Mänitä craa tu'ug yhiixä, cabä wyit hänäjty yhooyä. ¹²Mänit nãmaayyä: “Mägu'ughajpä, cab yøø mwit yaa hawiinmäts mmädägø'owät maa ja'a pøc jaduñ jiadyiijän.” Pero cabä craa nã'ä hadsoowiimbijty. ¹³Mänitä rey ja'a mioonsä nãmaayy, ja'a hajxy hänäjty texycøøbiä: “Cøøxots tecyxiots yøø craa. Mänit hajxy mhøxjuijpädsömät maa wyiingoodsän. Jim jaduñ jiø'owa'añ xiuudsa'añ.” ¹⁴Namay

hajxy jia møjya'axa'añii, pero näweeñtiä hajxy jaduñ wyiimbiwa'añii.

¹⁵Mänitä fariseoshajxy jim chohñ. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Jesús hajxy jiojcapxø'owa'añ neby hajxy jaduñ yajnähdsömät. ¹⁶Mänitä miägu'ughajpähajxy quiejxy mөөdä Herodes miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús hajxy nãmaayy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miich ja'a tøyhajt myecy, coo ja'a Diostu'u myajnähiixø'øy. Caj miich mmøjpäda'agy nebiaty ja'a cu'ughajxy miädia'agy; caj miich mmøjpäda'agy pøn tyijy møjcuहुdujtmөөd. ¹⁷Højts capxwíjjäc. Nej, hahixøøby jaduñ coo ja'a gobiernä xädø'øñ mmó'owädä, ja'a jim tsänaabiä Roma.

¹⁸Najuøøbiä Jesús hänäjty coo hänäjty jia jøjcapxø'owa'añii. Mänit miänaañ:

—Haxøøg mijts mwiinmahñdyhajxy, hoy hajxy mja nibiäda'agyii nebiä hojiäya'ayän. Tiič hajxy coo xjia jøjcapxø'owa'añ. ¹⁹Tsögä xädø'øñ tu'ug huuc híjxäm.

Mänitä Jesús wa'xxiädø'øñ miooyyä. ²⁰Mänit miänaañ:

—Pøn yhähädiuunnaxy hädaaduñ; pøn xiøø hädaaduñ.

²¹Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Mmó'owäbä gobiernä hajxy mädyii je'e jie'e; y mmó'owäbä Dios hajxy mädyii je'e jie'e.

²²Coo hajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy yagjuøøyy. Mänit hajxy wyiimbijnä.

²³Mänitxøø ja'a saduceodøjc-hajxy näje'e miejch maa ja'a Jesúsän. Jaduhñ hajxy hānajtý miāna'añ cooc tyijy hajxy nga'a jujypiojtāgatsāanām. Mänitā Jesús hajxy nāmaayy:

²⁴—Wiindsōñ, ja'a Moisés jecy mānaan, coo ja'a pøcy-ya'adiøjc yhó'ogāt, ja'a cajpā yhuung, mánitādsä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpógāt, nebiā yaamgto'oxy jaduhñ yhuungpāadāt ja'a ya'adiøjcøxpā, ja'a tøø yhó'oguiäbā. ²⁵⁻²⁶Bueno, nājuxtujc hajxy hijty tu'que'ex, haagā ya'adiøjc. Ja'a coobhuung, jayøjp jaduhñ piojcy; mänit yho'cy. Cabā yhuung hānajtý. Mänitādsä jiādsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Mänitāts je'e yhó'cumbā. Mänitādsä miädägøøgpā jaduhñ jiājcumbā. Jaduhñ hajxy nāgøxiā jiajty møødā miājuxtujcpā. ²⁷Mänitā to'oxiøjc yho'pā høxhaam. ²⁸Bueno, coo hajxy jaduhñ jujypiojgāt, mādýii tehñ tiøybā hānajtý to'oxiøjc-hadaamb, ja'a nājuxtujcpā puhya'ayhajxy, ja'a hajxy hānajtý tøø jia pøquiäbā.

²⁹Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Caj mijts ja'a tøyhajt mnā'ägädā møødā. Cabā Diosmādia'agy hajxy mhixiā ni ja'a Diosmājaa. ³⁰Coo ja'a jāya'ayhajxy jujypioğa'añ, cab hajxy hānajtý pioğa'añ, ni cabā yhuung hajxy hānajtý yajpøğa'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiā Diosmoonsāhajxiān, ja'a hajxy jim tsajpootypā. ³¹Hamdsoo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñāma'ay cujaayhaam coo ja'a jāya'ayhajxy jujypioğa'añ:

³²“Xwyiingudsāhgøøbiøch ja'a Abraham møødā Isaac møødā Jacob.” Hoorā, wiingudsāhgøøyap ja'a Dios ja'a jujcyjiāya'ayhājxiām. Cab jaduhñ wyiingudsāhgøøyii ja'a ho'ogyjiāya'ayhājxiām.

³³Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiā Jesús hānajtý yajnāhixø'øy, mänit hajxy yagjuøøyy.

³⁴Coo ja'a fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús quia'a yajmājādaacy ja'a saduceos, mänitā fariseoshajxy yhamugøøyy.

³⁵Jimā fariseo hānajtý tu'ug; ley-yajnāhixøøby hānajtý je'e. Ja'a Jesús hānajtý jøjcapxø'øwāanāp. Mänitā Jesús miāyajtøøwā:

³⁶—Wiindsōñ, mādýii cuhdujt maas møj maa ja'a ley myiñān.

³⁷Mänitā Jesús yhadsooyy: —“Wiingudsāhgøøw ja'a nDioshājtām hamuumdu'joot; mājøjcā ja'a miādia'agy; mjahmiédsäp cøjxta'axiøø.”

³⁸Hādaa cuhdujt, jawyiin jaduhñ myiñ maa ja'a leyān y maas møj jaduhñ. ³⁹Jaana jaduhñ ja'a miāmetspā miānaambā: “Møødnijiootpaadøø ja'a mmājøøñ ja'a mmädøjc hamuumdu'joot.”

⁴⁰Hādaa cuhdujt metspā, ja'a ley yhøjx tiecy jaduhñ møødā cøxiā mādühñtiā ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpāhajxy tøø miādia'agy.

⁴¹Jimnā ja'a fariseoshajxy hānajtý tiāna'ayñā. ⁴²Mänitā Jesús miāyajtøøyy:

—Waamb mijts mmāna'añ ja'a Cristocøxpā. Pøñ je'e yphahajpy tieedyhajpy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—David yhap yhoc je'eduhñ.

⁴³Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero ja'a Dioshespíritucøxpä ja'a David ja'a Cristo ñämaayy: “Wiindsøn.” Jaduhñä David miänaañ:

⁴⁴Tøøchä Dios ja'a nWiindsøn xñämaayyä:

“Häña'aw yaa hahooyhaamb y høxtä coonä ja'a mmädsip jaduhñ quia'a mäjädä'agät”, nømä Dios miänaañ.

⁴⁵Bueno, pø tøø ja'a David ja'a Cristo ñäma'ay: “Wiindsøn”, nébiäts jaduhñ yhapth yhoc-hádät.

⁴⁶Caj pøn waamb ñä'ägädä hadsooy. Y cabä Jesús waamb miäyajtøwänä høxtä coonä hñajty yho'oga'añ.

23 Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñämaayy møødä jiamioødhajxy:

²—Ja'a ley-yajñähixøøbiädøjc møødä fariseoshajxy, cuhdujtmø'oy hajxy jaduhñ coo ja'a Moisés miädia'agy hajxy yajñähixøøyyä.

³Mgudiúnäp hajxy jaduhñ waambaty hajxy xñäma'ay. Pero cab hajxy mbahíxät nebiaty hajxy jiatcø'oy. Cabä yhamdsoo mädia'agy hajxy quiudiuñ. ⁴Hanaxiä hajxy tsipjaty yajñähixø'oy; y mänaamb hajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug tsipcøxp quiudiúnät. Pero cab hajxy hamdsoo quiudiuñ. ⁵Jaančh tehñ yajcumayaamb hajxy maa ja'a cu'ugwiinduumän. Paadiä nocyquiuaaybä hajxy yajxon yajniwyiinnähgopxodsø'oyii; paady hajxy yajniGUIØØxodsø'oyii. Paadiä wit hajxy piägø'oy ja'a høxyoñbä. ⁶Coo hajxy maa miägay, häña'awaamb hajxy hñajty maa

ja'a meexäteecän. Y coo hajxy ñøcxy tsajtøgooty, häña'awaamb hajxy hñajty maa ja'a häñaabiejt yajxonbän. ⁷Coo hajxy maa wiädity cajptooty, yajwiingudsähgø'owaamb hajxy hñajty maa ja'a cu'ugän. Yajñäma'awaamb hajxy hñajty: “Wiindsøn.”

⁸Pero mijts, cab hajxy mmäná'anät coo ja'a cu'ug hajxy xñämä'awät: “Wiindsøn.” Tu'ugä mWiindsønhajxy jaduhñ; ja'a Cristo je'e. Jaduhñ hajxy mnijjävø'owøøjät nebiä tu'que'expän. ⁹Cab hajxy pøn mnämä'awät: “Teedy”, hädaa yaabä naaxwiimbä. Tu'ugä mDeedyhajxy jim cøxp. ¹⁰Cab hajxy mmäná'anät coo pøn xñämä'awät coo hajxy xquiopc-hádät. Tu'jaya'ay hajxy jaduhñ xyhané'emät; ja'a Cristo je'e. ¹¹Pøn jaduhñ puhbejp ja'a jiamioødhajxy, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb maa mijtsän. ¹²Hix, pøn jaduhñ yajcumayaamb, cabä møjtuung jaduhñ piaada'añ. Pero pøn jaduhñ ca'a yajcumayaamb, je'edsä møjtuung jaduhñ paadaamb.

¹³Mänitä ley-yajñähixøøbiädøjc-hajxy ñämaayyä møødä fariseoshajxy: —Jaduhñ mijts mnibiäda'agyii nebiä hoyhäna'cän; pero cab hajxy mhoyhäna'cä. Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cab hajxy jim mdägø'owa'añ maa ja'a Dioswiinduumän, y cab hajxy jaduhñ mmäna'añ coo wiinghäna'c jim tiägø'owät, hoy hajxy hñajty hamdsoo jia mäna'añ coo hajxy jim tiägø'owa'añ.

¹⁴Xiøøbä ja'a Dios hajxy jejcy tøø mnä'a pa'ya'axy. Mänitä

yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy
mbøjcä. Paady hajxy hoyhoy
mdsaachpøga'añ.

¹⁵Wiinduhmyhagajpt jamiøød
hajxy naxy mhøxta'ay pøn
jaduhñ xmiøødtúnäp maa ja'a
mguhdujthajxiän. Y coo hajxy
hänajty tøø mbaady, mänitä
haxøøgcuhdujt hajxy myajnähixø'øy.
Maas haxøøg hajxy jaduhñ
jiatcø'owa'añ quejee mijts.

¹⁶Cab hajxy hoy mnä'ägä
yajnähixø'øy. Jaduhñ hajxy
mmäna'añ; coo hajxy hänajty tii
myajwiinwaanø'owa'añ, coo ja'a
tsajtøjc mgapxpáadät, cab tyijy
jaduhñ ñejpiä coo hajxy mga'a
cudiúnät neby hajxy hänajty tøø
myajwiinwaanø'øyän. Pero jaduhñ
hajxy mmänaambä, coo ja'a oro
hajxy mgapxpáadät, ja'a jiiby
tsajtøgootypä, tsipcøxp hajxy tyijy
mgudiúnät. ¹⁷Mguhmäñøøby hajxy
jaduhñ; cab hajxy tii mwiinjuø'øy.
Haa ca'a, maas tsoobaatp ja'a
tsajtøjc quejee ja'a oro. Hix, Dios
ja'a tsajtøjc jaduhñ cunuu'x. Ja'a
oro, ñä'ä yajmägunuu'xøøyy
je'eduhñ. ¹⁸Jaanä jaduhñ hajxy
mmänaambä, coo mgapxpáadät
ja'a cuyoxøhñdy, cábäc tyijy jaduhñ
ñejpiä coo mga'a cudiúnät. Pero
jaduhñ hajxy mmänaambä, coo
hajxy mgapxpáadät tijaty tøø
mguyoxø'øy, tsipcøxpäc tyijy
jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹Nej, cab hajxy
mnajuø'øyä coo ja'a cuyoxøhñdy
miaas tsoobaady quejee tijaty
hajxy mguyoxøøby. ²⁰Pøn jaduhñ
capxpaatp ja'a cuyoxøhñdy,
jaanä jaduhñ quiapxpaatpä
tijatycøxpä ja'a jäya'ayhajxy jiiby
tøø quiuyoxø'øy. ²¹Pøn jaduhñ

capxpaatp ja'a tsajtøjcøxpä, jaanä
Dios quiapxpaatpä, ja'a jiiby
tsänaabiä tsajtøgooty. ²²Pøn jaduhñ
capxpaatp ja'a tsajpootyp, jaanä
Dios yhäñaabiejt quiapxpaatpä,
møødä Dios ja'a jim häñaabiä.

²³Mijts myajcopcøøby mädyii
ca'a tsoobaatp coo hajxy hänajty
tii mguyoxø'owa'añ maa ja'a
tsajtøjcän. Pero cabä Diosmädia'agy
hajxy myajcopcø'øy coo jaduhñ
miäna'añ coo mhojiäya'ayhädät,
coo hojioot mmøødhädät, coo ja'a
Diosmädia'agy mmäbøgät. Maas
hoy jaduhñ coo hajxy mgudiúnät
ca'xy pedyii. ²⁴Jaduhñ mäwíinäts
hajxy myajwiinhixø'øy nebiä
wiindspän; cab hajxy myajcopcø'øy
mädyii tsoobaatp.

²⁵⁻²⁸Jaduhñ mijts mja wi'i
quiähxø'øga'añ nebiä hoyhäna'cän
maa ja'a cu'ugwiinduumän. Pero
haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøød.
Tsipcøxp ja'a mhaxøøgwiinmahñdy
hajxy mnajtshixø'owät, jaduhñ
hajxy tøyhajt hoy mhídät.

²⁹Naxy hajxy yajxón mguhmuuch
maa ja'a Diosquexypähajxy jecy
ñaaxtägøøyyän. Hojiäya'ayhajxy
hijty. ³⁰Mänit hajxy mmäna'añ:
“Coo højts häxøpy jecy tøø
njugyhäjtäm, cabä nhap ndeedy
hajxy häxøpy tøø nbuhbéjtäm coo
ja'a Diosquexypä hajxy yagho'cy.”

³¹Cab jaduhñ tiøyyä. Tøø ja'a
mhap mdeedy hajxy häxøpy
mbajatcøøbiä; ³²y jaduhñ hajxy
mjaanč pajatcø'owaambä.

³³Jaduhñ mäwíinäts hajxy
mga'awiindøyyä nebiä tsahñdiän.
Hoyhoy hajxy jaduhñ jiiby
mdsaachpøga'añ møjcu'uhaam.

³⁴Nguexäämbiøch ja'a Diosquexypä

maa mijtsän, mөөdä cuhwijypä, mөөdä yajnähixøobiä. Naje'e hajxy myagho'oga'añ; naje'e hajxy mmøjpahbeda'añ cruzcøp; naje'e hajxy mwobho'oga'añ tsajtøgooty. Naje'e hajxy mbäbo'owa'añ cajpt-cajpt. ³⁵Mijts jaduhñ mmөөdhadaamby ja'a pojpä coo ja'a hojiäya'ayhajxy nägøxiä yagho'cä mөөdä Abel mөөdä Zacarías, ja'a Berequías yhuung. Tsajtøgooty ja'a Zacarías yagho'cä; ja'a mhap ja'a mdeedyhajxy jaduhñ jecy jatcøøyy. ³⁶Tehm tiøyhajt jaduhñ, mijts ja'a pojpä mmөөdhadaamby.

³⁷Mijts Jerusalénpäjäya'ay, tөө ja'a Diosquexypä hajxy mguhga'ačh. Jaduhñ mäwfiinhøch mijts mayhooc tөө nja näwa'añ nebiä tseej ja'a yhuung nähmuhxtägoyyän; pero caj mijts myajnäwa'ana'añ. ³⁸Mobädájpøch mijts nnähgue'ega'añ, ³⁹y cábøch jaduhñ xyhixaannä høxtä cóonøch hānajt ngādaactāgatsa'añ. Mānit hajxy mmāna'ana'añ: “Tsøc yø'oya'ay wiingudsähgøøyyām, yø'oya'ay Diosquexypä.”

24 Mānitā Jesúshajxy piädsøømy tsajtøgooty. Mānitā Jesús nāmaayyā ja'a miāgu'ughajpāhajxy:

—Huug hix yø'ø møj tsajtøjc.

²Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tehm tiøyhājthøch mijts nnāma'ay, yø'ø møj tsajtøjcā, cøxaamb jaduhñ piuma'añ; cøxaamb jaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³Mānit hajxy nøcxy maa ja'a Olivostunān. Mānitā Jesús yhøxtaacy naaxwiin. Mānitā Jesús hamee'ch nāmaayyā ja'a miāgu'ughajpāhajxy:

—Højts hawāanāc mānaa yø'ø tsajtøjc jaduhñ piuma'añ. Mādyii hijxtahnd jaduhñ cāhxø'øgaamb coo hānajt mgādaactāgatsa'añ, coo ja'a naaxwiimbā hānajt wyiimbida'añ.

⁴Mānitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy myajwiinhøøñ.

⁵Minaamb hajxy nāmay.

Jaduhñ hajxy nībiāda'aga'añii nébiøch høøchān. Jaduhñ hajxy miāna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Nāmāyyā jāya'ay yajwiinhøøna'añ.

⁶Mānit hajxy mmādoyhada'añ coo ja'a tsip jaduhñ tөө piädø'øgy. Pero cab hajxy mdsähgø'øwāt. Tspicøxpā hāyohn jaduhñ jiada'añii. Pero cajnā hānajt yhabaady coo ja'a naaxwiimbā hānajt wyiimbida'añ. ⁷Cajpthaam hajxy jaduhñ nīmiādsibø'øwa'añii. Naxaambā yuuba'am wiinduhmyhagajpt mөөdä hujx. ⁸Pero nā'ā tsohndaacnā ja'a tsø'ty hānajt jaduhñ.

⁹Mānit mijts myaghäyoowhixa'añ myajyagho'oga'añ. Mānit mijts myajmāhanhada'añ maa ja'a høøchcøxpān wiinduhmyhagajpt. ¹⁰Mānitā Dios hajxy nājtshixø'øwa'añ nāmāy. Mānit hajxy nīmiāhanhada'añii hamiñ haxøpy mөөdä hajxy tijaty yajniñāhdsøma'añii.

¹¹Wāditaambā høhndaacpāhajxy hānajt may. Māna'anaaamb hajxy hānajt cooc tyijy hajxy wiādity ja'a Dioscøxpā. Nāmāyyā cu'ughajxy yajwiinhøøna'añ. ¹²Cab hajxy nīmiāgu'ughadāanānā je'eguiøxpā coo ja'a haxøøgpā hānajt jiaanč tehñ wiādity.

¹³Pero pønjaty jaduhñ ca'a

jøjwa'adsaamb, je'eds ja'a hoybä paadaamb. ¹⁴Wiinduhmyhagajpt ja'a mädia'agy wiädita'añ mädyii jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. Cøxaambä cu'ughajxy miädoyhada'añ; mänitäts ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.

¹⁵(Pøñ hädaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiinjuø'øy.) Ja'a Daniel, Dios jaduhñ jecy quejx. Je'eduhñ cujahy coo ja'a haxøøgpä miedsa'añ maa ja'a Diostøjcän, y coo mänit jaduhñ yajma'ada'añ. Coo ja'a haxøøgpä hajxy mhíxät, ¹⁶mänit hajxy päyø'øguiä mnøcxät maa ja'a tunän, mijts yaa tsänaabiä Judeanaaxooty. ¹⁷Y ja'a hajxy hijpä tøjwiing, jaduhyyä hajxy piäyø'tøwät, cab hajxy jaduhñ tii yajpädsómät tøgooty. ¹⁸Y ja'a hajxy jim hijpä camjooty, jaduhyyä hajxy piäyø'tøøbät, cab hajxy jaduhñ nøcxy tii wyich maa ja'a tiøjcän. ¹⁹Pobre ja'a to'oxiøjc-hajxy hänäjty maaxhuungmøødpä, møøð hajxy hänäjty huungyajtsi'tspä. ²⁰Mmänuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy coo hajxy ween mga'a päyø'øgy coo hänäjty tiøøchcä, ni ja'a poo'xxiøøjooty. ²¹Porque jaančh tehñ miøc ja'a tsaächpä ñaxa'añ. Ni mänaa jaduhñ tøø quia'a jadyii nebiä jaduhñ jiada'añiijän. Y caj mänaa jiajtägatsa'añii jadähoocän. ²²Pero Dios jaduhñ tøø yajnähdijy coo ja'a tsaächpä jejcy quia'a jadóøjät, je'eguiøxpä coo chocy ja'a tøøbä wyiimbíyyäbä. Coo häxøpy jaduhñ tøø quia'a yajnähdijy, caj pøñ häxøpy cho'oga'añ.

²³Coo mijts pøñ xñämä'awät: "Huug hix, chaadsä Cristo", o

"Huug hix, xiids je'e", cab hajxy mmäbógät. ²⁴Hix, minaambä wiinhøhmbähajxy; jaduhñ mäwiin hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Criston; jaduhñ mäwiinäts hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä Diosquexypän. Yajcähxø'øgaamby hajxy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä nebiä cu'ug hajxy jaduhñ wyiinhøønät; høxtä ja wiinhøønäänäp hajxy je'ebä, ja'a Dios tøø wyiimbíyyäbä. ²⁵Chaads mijts nnäma'ay jäguemiä. ²⁶Coo pøñ xñämä'awät: "Huug hix, jim wiädity pactuum", cab hajxy jim mnøcxät; o coo hajxy xñämä'awät: "Huug hix, jiiby je'e yu'učhtium", cab hajxy mmäbógät. ²⁷Coočh hänäjty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwiin quiahxø'øga'añ nebiä wädsucän. Wiinduhmyhagajpthøch ja'a jäya'ayhajxy xyhixa'añ. ²⁸Tsipcøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch chaa nmäna'añ.

²⁹Coo ja'a tsaächpä hänäjty tøø ñajxnä, mänitiä hänäjty wyiingoodsø'øwa'añ; cabä po'o hänäjty yhana'añ. Chaadsä madsa'a may quia'awa'añ; chaadsä tsajt chäyuyya'añ. ³⁰Mänitøch ja'a nhijxtahñd jim quiahxø'øga'añ tsajpootyp coočh hänäjty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. Mänitä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt jiø'øwa'añ xiuudsa'añ. Mänitøch hajxy xyhixa'añ coočh hänäjty ngäda'aga'añ jocjooty. Diosmäjaaháamhøch jaduhñ ngäda'aga'añ hajájjäp. ³¹Mänitøch ja'a nmoonsä tsajpootypä nhane'ema'añ coo ween hajxy møc

xiu'uxy xuuxthaam. Mänítøch ja'a nwiimbiybähajxy xyajtu'ugmugaanä wiinduhmyhagajtpä.

³²Tsøg ja'a tsø'ty jaduhñ yajmábáatäm nebiä piidsquepiän. Coö yhaabiädsømy, mänit hajxy mnajuø'øy coö pioodtägøøñä.

³³Jaduhñ mäwíinäts je'e, coö ja'a tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät, mänit hajxy mnajuø'øwät coöch hánajty mobädajpä nwiimbida'añ.

³⁴Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, coöch hánajty nwiimbida'añ, cajnä jäya'ayhajxy hánajty quiøxy ho'ogy, ja'a hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. ³⁵Ja'a tsajtwiing jaduhñ tägoyyaamb møødä naaxwiimbä. Tøjiadaamb jaduhñ nébiøch cham nmädia'aguiän.

³⁶Pero ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy mänaaxøø jiada'añii ni mäduhnajtä. Ni ja'a Diosmoonsä tsajpootypä hajxy quia'a najuø'øy. Ni høøch nga'a najuø'øy, høøch ja'a Dioshuung. Jagooyyä Dios jaduhñ ñajuø'øy, ja'a nDeedyhájtäm.

³⁷Cooch jaduhñ nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä, jaduhñ mäwíinäts hánajty jiada'añii nebiä Noé jecy jiajtiän. ³⁸Cajnä Dios ja'a nøøgomdägoy hánajty quixyñä. Jimä jäya'ayhajxy hánajty quia'y yhu'ugy, piøcy yhu'ugy, høxtä coö ja'a Noé hánajty tøø tiägø'øy barcojooty. ³⁹Ni mänit hajxy hánajty quia'a najuø'øyñä høxtä coonä ja'a nøøgomdägoy miejch. Mänit hajxy cøjx chømdu'ubøgyii. Jaduhñ mäwíinäts jiadaañäbä coöch hánajty nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴⁰Mänitxøø ja'a ya'adiøjc-hajxy hánajty nämetsc yhida'añ camjooty. Tu'ug hánajty

yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'øwa'añii. ⁴¹Metscä to'oxiøjc-hajxy hánajty jiøch. Tu'ug hánajty yajnøcxa'añii; tu'ug hánajty yajmähmø'øwa'añii.

⁴²Nähix hahixø'ø hajxy mhídät; cab hajxy mnajuø'øy mänaa ja'a mWiindsønñhajxy quiäda'aga'añ. ⁴³Jaduhñ mäwíinäts ja'a cudøjc-hajxy, coö hajxy jaduhñ ñajuø'øwät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miedsa'añ coods, jujcy hajxy jaduhñ yhídät, y cabä mee'tspä hajxy jaduhñ yajtøjtägø'øwät. ⁴⁴Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, nähix hahixø'ø hajxy mhídät. Cábøch mijts xñä'ägä najuø'øwät mänäajøch jaduhñ ngäda'aga'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁵Ja'a moonsäwiindsøn, je'edsä miämoonsä yajcaaby maa ja'a wyiindsøn tiøjcän. Hoy jaduhñ coö ja'a wyiindsøn miädia'agy miäbøjcät, coö cuhwijy tiünät. ⁴⁶Coo ja'a wyiindsøn miédsät, jootcujc ja'a moonsä ñijiäwø'øwa'añii mädyii jaduhñ cuduiumb. ⁴⁷Tøyhájtäts mijts nnäma'ay, jaduhñä moonsä piäda'aga'añii nebiä wyiindsønän jim maa ja'a wyiindsøn tiøjcän, mäduhñtiä ja'a wyiindsøn hánajty miøødä. ⁴⁸Pero ja'a moonsä ca'a hoybä, je'eds jaduhñ mäna'anaamb cooc tyijy ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ. ⁴⁹Mänitä miämoonsä tiägø'øwa'añ häyoowhijxpä. Mänitä mu'ugyjiäya'ay miøødtägø'øwa'añ caabiä huucpä. ⁵⁰Cabä wyiindsøn jaduhñ yhuuc jahmiedsaannä coö wyiimbida'añ. Coö ja'a wyiindsøn jaduhñ jiaañch médsät, ⁵¹mänitäts

ja'a craa hoyhoy quiumädowa'añ mөөдä miäga'awiindöybä. Mänit hajxy jiø'owa'añ xiuuds'a'añ.

25 'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mävwiinäts je'e nebiä pøc hu'ug tøø jiadyiijän. Jimä cäxyiidøjc ja'a jamiø'ød hajxy hänäjty yhähixy. Nämajc hajxy hänäjty. Candilcón hajxy hänäjty yhähixy. ²⁻⁴Nämägooxc-hajxy, cab hajxy hänäjty nähix hahixø'ø tøø tiu'uböcy. Cabä guiaastä hajxy hänäjty nää tägø'øbä tøø jiuy. Pero ja'a jiamioødhajxy ja'a jaac nämägooxpä, nähix hahixø'ø hajxy hänäjty tøø tiu'uböcy mävöjpä. Nää tägø'øbä ja'a guiaastä hajxy hänäjty tøø jiuy. ⁵Coo ja'a jamiø'ød jaduhñ quia'a tsoj mejch, mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx miaaho'ogy. ⁶Coo quiuptsuhmdäjøøyy, mänitä jäya'ay tu'ug yaaxy: "Xiidsä jamiø'ød miech; nøcx hajxy jøjcubaadø'ow." ⁷Mänitä cäxyiidøjc-hajxy cøjx piädø'ogy. Mänitä quiandilhajxy quihdøø'xøøyy. ⁸Mänit hajxy miänaañ, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixø'ø tøø quia'a tu'ubøquiäbä: "Højtsä gaastä weeñtiä móoyyäc; pi'idsaamb højtsä ngandil jaduhñ." ⁹Mänit hajxy yhadsooyy, ja'a hajxy hänäjty nähix hahixø'ø tøø tiu'ubøquiäbä: "Caj, ni jaduhñ quia'a mädøyhada'añ maa ja'a højtsøxpän. Nøcx hajxy jaduhñ ñijiüuyyaxä maa tioogyiijän." ¹⁰Mänit hajxy ñøcxy juubiä. Mänitä jamiø'ød jaduhñ miejch. Ja'a cäxyiidøjc-hajxy gaastämøødpä, mänitä jamiø'ød hajxy miøødtägøøyy tøgooty. Mänitä

tøjc hajxy yhägøøñä. ¹¹Mänitä cäxyiidøjc-hajxy jia mejtsnä, ja'a gaastä hajxy hoy tøø jiüyyäbä. Mänitä hajxy jia cugapxøøyy: "Wiindsøn, huuc yaghawa'ads hädaa tøjc." ¹²Mänit hajxy nämäaayyä: "Cäbøch mijts jaduhñ nhixiä. Tøyhajt jaduhñ."

¹³Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpäðøøyy, mänit miänaañ: —Jaduhñ hajxy mnibiäda'agøøjät nähix hahixø'ø. Caj mijts mnajuø'ø mánäajøch nwiimbida'añ, høøch ja'a Diosquexypä.

¹⁴'Coo ja'a Dios ja'a miäjaa jaduhñ yajcähxø'øga'añ, jaduhñ mävwiinäts je'e nebiä jäya'ay tu'ugpä. Nøcxaamb hänäjty je'e wiingnaaxooty. Mänitä mioonsähajxy miøjyaaxy. Mänitä xiädø'øn yajmämähmøøyy.

¹⁵Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mägooxmillón. Paady may miooyyä coo hänäjty jiaty xädø'øn yajmayø'ow. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä mejtsmillón. Tu'ug jaduhñ yajmämähmøøyyä tu'millón. Mänitä wiindsøn tiu'ubøjcy. ¹⁶Jaaya'ay ja'a mägooxmillón wiingpøjcäbä, yajtägøøyy jaduhñ niyhajjätbä. Yajmayøøyy ja'a xädø'øn jaduhñ; mägooxmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁷Jaana jaduhñduhmäbä, jaaya'ay ja'a mejtsmillón wiingpøjcäbä, mejtsmillón jaduhñ jiaac paaty. ¹⁸Pero jaaya'ay ja'a tu'millón wiingpøjcäbä, hoy ja'a jut jaduhñ tiajy. Mänitä wyiindsøn xiädø'øn hoy yú'tsäñ jutjooty.

¹⁹Cujecy ja'a wyiindsøn hajxy meijstägajch. Mänit hajxy tiägøøyy cueentäyajpäðsøømbä. ²⁰Jayøjp

jaaya'ay miejch ja'a mägooxmillón hánajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänitä wyiindsón miooy cøxiä møødä mägooxmillón tøø jiaac páadiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mägooxmillónhöch jaduhñ xmiooy; chaads je'e møødä mägooxmillónhöch tøø njaac yajmayó'øyäbä.” ²¹Mänitä wyiindsón miänaañ: “Hoy miich jaduhñ tøø mgudiuñ. Wéentiöch miich nyajmämähmøoy. Maas máyhöch miich ja'a xädø'øn jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayó'owät. Tøjtägø'ow tøgooty, ween nxoondáacäm.” ²²Mänitä craa jiaac mejch ja'a mejtsmillón hánajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, mejtsmillónhöch jaduhñ xmiooy; chaads je'e møødä mejtsmillónhöch tøø njaac yajmayó'øyäbä.” ²³Mänitä wyiindsón miänáangumbä: “Hoy miich jaduhñ tøø mgudiuñ. Wéentiöch miich jaduhñ nyajmämähmøoy. Maas máyhöch miich ja'a xädø'øn jaduhñ njaac mo'owa'añ neby jaduhñ mjaac yajmayó'owät. Tøjtägø'ow tøgooty, ween nxoondáacäm.” ²⁴Mänitä craa jiaac tehñ miejch ja'a tu'millón hánajty tøø wyiingpóquiäbä. Mänit miänaañ: “Wiindsón, nnajuøøbiöch coo miich hojioot mga'a møødä. Miich ja'a xädø'øn jaduhñ mbaadaamby maa tøø mga'a tuñän. ²⁵Páadyhöch hijty ndsähgø'øy. Páadyhöch ja'a xädø'øn hoy nyu'uäch naaxjutjooty. Huug hix, chaads je'e.” ²⁶Mänitä wyiindsón yhadsooy: “Caj miich hoy mgudiuñ. Mjaanç tehñ ñuux miich. Mnajuøøby miich

jaduhñ cooçh hojioot nga'a møødä, cooçhä xädø'øn nbaada'añ maaçh tøø nga'a tuñän. ²⁷Páadyhöch nxädø'øn jaduhñ cu xpiädaacä bancojooty. Jiiby cu miayøøyy. Mänitöch nxädø'øn cu xmiooy møødä xädø'ønhuung.” ²⁸Mänitä hajxy ñämaayy, ja'a hajxy jim tänaabiä: “Pøjcä yø'ø craa xädø'øn hajxy tu'millón; mo'ow yø'ø craa hajxy ja'a majcmillónmøødpä. ²⁹Pøn may nä'ägä møød, maas may jaduhñ mio'owa'añii. Hanaxiä jaduhñ miøødhada'añ. Pero pøn jaduhñ weeñtiä møød, pøgáanäxäp je'e mäduhñtiä miøødä. ³⁰Yø'ø craa jaanç tehñ ñuuxpä, høxwijtspädsøm hajxy hagoonstuum. Jiiby jaduhñ jiø'owa'añ xiuuds'añ.” ³¹Cooçh jaduhñ ngädá'agät hanehmä, høøçh ja'a Diosquexypä, jímhöch jaduhñ nhäña'awa'añ maa ja'a hoyhñäabiejtän ja'a yajxonä. Quípyhöch nmoonsä tsajpootypähajxy xmiøødcäda'aga'añ nägøxiä. ³²Mänitöch ja'a jäya'ayhajxy xwyiingumedsø'owa'añ ja'a wiinduhmyhagajtpä. Mänitöch hajxy jaduhñ nyajwa'xa'añ nebiä meegän nebiä chiibän. ³³Nbäda'agáambiöch näje'e maaçh nhahooguiø'øjän, näje'e maaçh nhanajtycø'øjän. ³⁴Ja'a hajxy hijpä hahooguiø'ø, mänitöch hajxy nnäma'awa'añ: “Min hajxy yam; tøøçh mijts nDeedy xwyiimbiy coo hajxy mhané'emät. Jequiän hajxy jaduhñ xwyiimbiyy, cajnä ja'a naaxwiin hánajty yhädiuñ. ³⁵Mänáajöch hijty nyäho'ogyiijän, mänitöch hajxy xyajcaayy.

Mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, mänítøch hajxy xyajnøøhuucy. Mänáajøch hijty nwäditian nebiä jäguembäya'ayän, mänítøch hajxy xyaghamejtstaacy. ³⁶Mänáajøch wit hijty nga'a mөөдän, mänítøch hajxy xñähxojxy. Mänáajøch hijty mba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, mänítøch hajxy hoy xquihixy.” ³⁷Ja'a hajxy hijpä hahooguiø', mänit hajxy yhadsowa'añ: “Wiindsøn, mänaa højts miič tøø nyajcay; mänaa højts miič tøø nyajnøøhu'ugy; ³⁸mänaa højts miič tøø nyaghamejtsta'agy; mänaa højts miič tøø nnähxoxy; ³⁹mänaa højts miič hoy tøø nguhixy.” ⁴⁰Mänítøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooč mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xñäxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduhñ mäwíinhøch tøø xñäxuu'tspä.”

⁴¹Mänítøch hajxy nnäma'awa'añ ja'a hajxy hanajtycø'øbä: “Jua'ads hajxy jim, mijts haxøøgtuum hijpä. Häda'ag hajxy jiiby maa ja'a jøøn mänaa quia'a pi'lichän. Paadiä jøøn tøø piäda'agyii, jiibiä mõjcu'uhajxy chaächpøga'añ.

⁴²Mänáajøch hijty nyäho'ogyiijän, cábøch hajxy xyajcaayy; mänáajøch hijty ndødsø'oyiijän, cábøch hajxy xyajnøøhuucy; ⁴³mänáajøch hijty nwäditian nebiä jäguembäya'ayän, cábøch hajxy xyaghamejtstaacy; mänáajøch wit hijty nga'a mөөдän, cábøch wit hajxy xmiooyy; mänáajøch hijty nba'amgo'na'ayän, ndsumyhäña'ayän, cábøch hajxy hoy xquihixy.” ⁴⁴Mänit hajxy miäna'ana'añ: “Wiindsøn, mänaa højts miič nga'a puhbejty;

mänaa højts miič nhijxy coo hänäjty myäho'ogyii, coo hänäjty mdødsø'oyii, coo hänäjty mwädity nebiä jäguembäya'ayän, coo wit hänäjty mga'a mөөдä, coo hänäjty mba'amgo'na'ay, coo hänäjty mdsumyhäña'ay.” ⁴⁵Mänítøch nhadsowa'añ: “Tøyhajt mijts nnäma'ay, cooč mijts ja'a njamiøødhajxy tøø xquia'a näxuu'tsä, hoy hajxy quia'a ja mõjtøjcä, jaduhñ mäwíinhøch tøø xquia'a näxuu'tspä.” ⁴⁶Yø'øds hajxy jiiby häda'agaamb maa hajxy chaächpøga'añän cøjxta'axiøø. Pero pøjjátyhøch tøø nwiimbiy, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhätian.

26 Coö ja'a Jesús jaduhñ miädiaacpäðøøyy, mänit ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

²—Mnajuøøby hajxy jaduhñ coö ja'a pascuaxøø cumaaxc yhadsuujø'øwa'añ. Mänítøch hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ, høøč ja'a Diosquexypä. Mänítøch hajxy xmiøjpahbeda'añ cruzcøxp.

³Mänitä teedywiindsøn'hajxy yhamugøøyy mөөдä ley-yajnähixøøbiähajxy mөөдä jäya'ayhajxy martuumähajpä maa ja'a judíoshajxiän. Jim hajxy yhamugøøyy maa ja'a Caifás tøjcän, ja'a hänäjty mõjcuħdujtmøødpä maa ja'a teedyhajxiän. ⁴Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy miädsät, neby hajxy jaduhñ yaghó'ogät. ⁵Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhñ yhooyä coö hajxy nmájsämät ja'a xøøjooty coö ja'a cu'ughajxy ñä'a haamhadät.

⁶Jimä Jesús hänäjty maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatian Betania,

maa ja'a Simón tiøgootiän, ja'a hānajtj tōō nāhwa'ačhijäbä ja'a haxōōgpa'am. ⁷Jimä Jesús hānajtj quiaj, mānitä to'oxiōjc tu'ug miejch, perfumecōñ, ja'a jaanč tehñ chowbä. Mānitä Jesús ja'a perfume yajcuhda'xōōyyä. ⁸Coo ja'a Jesús jiamiōōdhajxy jaduhñ yhiixy, cab hajxy jaduhñ yhojiäwōōyy. Mānit hajxy miānaañ:

—Tii yō'ō perfume jaduhñ coo yaghäyooyy. ⁹Coo jaduhñ cu tioo'cy, mānitä häyoobäya'ay jaduhñ cu nā'ägä puhbejty.

¹⁰Coo ja'a Jesús jaduhñ miädooyy, mānit miānaañ:

—Ca'a yō'ō to'oxiōjc hajxy mhadsipy. Ca'a yhaxōōgpa jaduhñ tōō tiuñ maa ja'a hōōchcōxpän.

¹¹Ja'a häyoobädōjc, homiānaajä mijts jaduhñ xmiōōdhida'añ; pero hōōch, cábōch mijts jejcy nmōōdhida'añ. ¹²Páadyhōch yō'ō to'oxiōjc perfume xyajcuhda'xōōyy, coōch mobädajpä nho'oga'añ.

¹³Tøyhājätäts mijts nnāma'ay, homiaajä hädaa hoguiapxy hädaa homiādia'agy hajxy yaghawa'xō'ōwät maa hädaa yaabä naaxwiinän, mānit hajxy jaduhñ miādia'aga'añ nébiōch yō'ō to'oxiōjc perfume tōō xyajcuhda'xō'ōy. Jaduhñds yō'ō to'oxiōjc jiahmiedsa'añii.

¹⁴⁻¹⁵Ja'a Jesús jiamiōōdhajxy ja'a nāmajmetspä, tu'ug hānajtj xiōhaty Judas Iscariote. Mānitä Judas ja'a teedywiindsōñhajxy hoy nāma'ay:

—Mādúhñtiōch hajxy xmiājúyät coōch ja'a Jesús hajxy nyajcō'ōdägō'ōwät.

Mānitä Judas miooyyā hii'xmajc plataxädō'ōñ. ¹⁶Mānit

wyiinmahñdyhajty nebiä Jesús yajcō'ōdägō'ōwät.

¹⁷Ja'a tehñ xiōōhadsuujō'ō hajxy hānajtj quihdujthaty coo ja'a tsajcaagy hajxy hānajtj quiaj ja'a ca'a tsoomiōōdpä. Mānitä Jesús ja'a jiamiōōd nāmejtsä. Mānit miāyajtōōwä:

—Maa hajxy ndsuugāyyāmät ja'a pascuaxōōjooty.

¹⁸Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Nōcx hajxy cajptooty maačh nmägu'ughajpä tiōjcän. Mānit hajxy mnāmá'awät: “Nōm hōjts nWiindsōñ miāna'añ cooc tōō yhabáatäxä, y cooc hōjts yaa ndsuugaya'añ ja'a pascuaxōōjooty maa miičh mdōgootiän.”

¹⁹Mānit hajxy jiaanč cuduiuñ neby hajxy nāmaayyän. Mānitä jōō'xy hajxy yhädiuñ.

²⁰Coo quioodsōyy, jimä Jesús hajxy hānajtj quiaj mōōdä nāmajmetspä. ²¹Mānitä Jesús miānaañ caaguiujc:

—Tøyhājätäts mijts nnāma'ay coōch mijts mjamiōōd tu'jāya'ay xyajcō'ōdägō'ōwa'añ maačh nmädsipän.

²²Mānit hajxy jiootmadiägōōyy.

Mānit hajxy tiägōōyy yajtōōbä:

—Wiindsōñ, nej, hōōch je'ejä.

²³Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'ačh tu'ugtēxy xmiōōdcaamiujpä, jé'ečhäts jaduhñ xyajcō'ōdägō'ōwaamb.

²⁴Jadúhñhōch njada'añ nhabeta'añ, hōōch ja'a Diosquexypä, nebiä Diosmādia'agy jaduhñ miāna'añän. Pero jaanč tehñ chaachpōgaamb jaaya'ay häyoobä ja'ačh tōō xyhawaanō'ōyābä. Mejor hāxōpy tōō quia'a miñ tōō quia'a ca'ay.

²⁵Mänitä Judas miänaaṇ, ja'a hānajtʸ tʸø yhawaanʸ'oyäbä:

—Wiindsón, nej, hʸøöch je'ejä.

Mänitä Jesús yhadsooy:

—Miičh je'e.

²⁶Jimnä hajxy hānajtʸ quiaynä, mänitä Jesús tsajcaagy quionʸ'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiʸød miooy. Mänit miänaaṇ:

—Cay hajxy; jaduḥṇ mäwiin hädaa tsajcaagy nébiöchä nni'x nébiöchä ngopcän.

²⁷Mänitä Jesús taza quionʸ'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp yéjcumbä. Mänitä jiamiʸød ja'a taza miooy. Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Hu'ug hädaa vino hajxy nägøxiä.

Mänitä vino hajxy yhuucmujcy tu'ugtaza.

²⁸Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduḥṇ mäwiin hädaa vino nébiöchä nnø'tiän. Hijxtahṇṇ jaduḥṇ coöchä jemýguiuhdujt nyajwiimbädsøma'aṇ coöchä jäya'ayhajxy may nnähho'tu'uda'aṇ, coöch jaduḥṇ nyajnähw'a'adsaanä ja'a piojpä quiädieey. ²⁹Pero nnämäabiöch mijts coöch hädaa vino nga'a huuctägatsa'aṇ høxtä cóonöch hānajtʸ tʸø nho'ogy. Mänítöch mijts jaduḥṇ nmøødhuucmujtägatsa'aṇ jim maächä nDeedy jaduḥṇ yhane'emiän.

³⁰Mänitä Dioshøy hajxy yhøøyy. Mänit hajxy ñöcxy maa ja'a Olivostunän. ³¹Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Hädaa coods, cáböch mijts ja'a nmädia'agy hajxy hoy xmiäbögåanänä. Mänítöch hajxy jaduḥṇ xñähgue'ega'aṇ.

Jaduḥṇä Diosmädia'agy miäna'aṇ: “Nyagho'ogáambiöch ja'a meegcueendähajpä. Mänitä meeghajxy xii yaa ñöcxø'owa'aṇ.”

³²Pero coöch hānajtʸ tʸø njujypiöcy, mänítöch nnöcxø'oga'aṇ jim Galilea; mänit mijts høxhaam mnöcxa'aṇ.

³³Mänitä Pedro miänaaṇ:

—Hoy miičh hajxy nägøxiä xjia nähgué'egät, cáböch miičh nnähgué'egät.

³⁴Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Tøyhájthöch miičh nnäma'ay, coo ja'a tseey hānajtʸ quia'a ya'axynä hädaa coods, tʸø miičh hānajtʸ tägøøghooc mnijøgapxyii cóogöch tyijy jaduḥṇ xquia'a hixiä.

³⁵Mänitä Pedro miänaaṇ:

—Høyhöch miičh näguipxy nja møødhø'ogät, cáböch jaduḥṇ nnijijøgapxøøjät.

Jaduḥṇ hajxy nägøxiä piamánaambä.

³⁶Mänitä Jesús hajxy miejch maa hānajtʸ xiøhatiän Getsemaní. Mänitä Jesús miänaaṇ:

—Yaa hajxy høxta'ag naaxwiin; nócxyhöch jimhaamby nhuuc Diospa'ya'axy.

³⁷Mänitä Jesús ja'a Pedro wioonöcxy hawiing møødä Zebedeo yhuunghajxy nämetscä. Mänitä Jesús tiägøøyy jootmayhajpä hoyhoy. ³⁸Mänit miänaaṇ:

—Jaančh tehṇ jiootmayhájpöch jaduḥṇ. Jadúhṇhöch nnijjäwø'øyii nebiä ho'ogaambän. Yaa hajxy mmähmø'owät. Tsög hajxy jujcy hjítäm.

³⁹Mänitä Jesús weeñtiä jiaac nöcxy. Mänit miägutscädaacy. Mänit Dyiospa'yaaxy:

—Teedy, miičh mee'x, ca'a yhndijy jaduhñ cu ndsaačhpøjcy. Pero ca'a yhøøčhä nguhdujt jaduhñ nyajtunaamby; miičhä mguhdujt nyajtunáanäm.

⁴⁰Mänitä Jesús wyiimbijty maa ja'a nädägøøgpä hānajtý tøø ñähgue'eguiän. Jim hajxy hānajtý mia'ay coo ja'a Jesús jim miejch. Mänitä Pedro ñāmaayyā:

—Nej, ni tu'horā hajxy jujcy mga'a hida'añā. ⁴¹Jujcy hajxy mhídāt. MDiospa'yá'axāp hajxy jaduhñ nebiā møjcu'u hajxy jaduhñ xquia'a jøjcapxó'øwāt. Jia tsojpiā mjoothajxy jaduhñ coo hajxy jujcy mhídāt, pero ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy jaduhñ ca'a mee'xtugaamb.

⁴²Ja'a miāmetsc-hoocpā Jesús ñøxcy Diospa'yaaxpā:

—Teedy, miičh mee'x, cábøch ndijy jaduhñ cu ndsaačhpøjcy. Pero ween miičhä mguhdujt nyajtúunäm.

⁴³Mänit wyiimbjycumbā maa ja'a Pedrohajxiän. Tøø hajxy hānajtý miaahó'cumbā. Jaančh tehñ mia'awaamb hajxy hānajtý hanaxiā. ⁴⁴Mänitä Jesús ñähguéeccumbā. Mänit ñøcxcumbā miädägøøghoocpā Diospa'yaaxpā. Mänit jaduhyyā miänāangumbā.

⁴⁵Mänit miéjtscumbā maa ja'a Pedrohajxiän. Mänit miānaañ:

—Ma'awxā hajxy, poo'xxā hajxy. Tøøds je'e yhabaady cooçh hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ maa ja'a cubojpā cugädieejyāya'ayän, høøçh ja'a Diosquexypā. ⁴⁶Pädø'øg hajxy, jamds hajxy. Xiids je'e myiñ ja'a høøçh jaduhñ xyegaambā.

⁴⁷Mädiaacnā ja'a Jesús hānajtý coo ja'a Judas miejch, ja'a Jesús

hānajtý tøø miøødwädítiäbā ja'a miāmajmetspā. Jaančh tehñ miay ja'a jäya'ay hānajtý miøødā, pujxtmøødpā, paxycappā. Ja'a teedywiindsøn'hajxy jaduhñ quejx møødā martuumädøjc. ⁴⁸Ja'a Judas ja'a Jesús hānajtý yegaamb. Tøø ja'a Judas ja'a jäya'ay hānajtý ñāma'ay:

—Ja'a høøçh hānajtý ndsu'xaambiā, je'eds hajxy mmádsäp.

⁴⁹Mänitä Judas ja'a Jesús ñāmejch. Mänitä yajpoo'xy. Mänit chu'xy. ⁵⁰Mänitä Jesús miānaañ: —Mägu'ughajpā, tiičh xwia'ana'añ. Mänitä Jesús hajxy miajch.

⁵¹Mänitä Jesús jiamiøød ja'a piujxt jiuu'ty. Mänitä teedywiindsøn mioonsā tu'ug tiaatspujxtúutäxā.

⁵²Mänitä Jesús miānaañ:

—Cuyuugø'ow yø'ø mbujxt. Pønjatý jaduhñ pädø'p pujxtthaam, jaanā pujxtthaam yho'ogaambā. ⁵³Nej, caj miičh mnajuø'øyā, cooçhā nDeedy jaduhñ nnāmā'awāt cooçh ween xpiuhbety, mänítøch ja'a mioonsā tsajpootypā milhaam xyajnāguéxāt. ⁵⁴Pero cooçh jaduhñ nnāmā'awāt, cabā Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädāt maa jaduhñ myiññ cujaay cooçh jaduhñ tsipcøxp njada'añ nhabeta'añ.

⁵⁵Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñāmaayy:

—Pujxtmøød paxycap hajxy tøø mbädø'øgy. Jadúhñhøch hajxy tøø xmiach nebiā mee'tspän. Jabom-jabomhøch mijts hijty nyajñähixø'øy tsajtøgooty, y cábøch hajxy mānaa tøø xmiach. ⁵⁶Pero páadyhøch jaduhñ njaty nhabety, jaduhñā Diosmädia'agy jaduhñ tiøjiädāt, nebiā Diosquexypāhajxy jecy quiujahyyän.

Mänitä Jesús jiamiøðhaxjy
quiøxy päyø'cy. Nidiuhmä Jesús
jaduhñ ñähgueecä.

⁵⁷Mänitä Jesús yajmejtsä
maa ja'a Caifäs tiøjcän, ja'a
møjcuhdujtmøødpä maa
ja'a teedyhajxiän. Jimä
ley-yajñähixøøbiähajxy hänajty
tøø yhamugø'øy møødä
martuumädøjc-hajxy. ⁵⁸Ja'a Pedro,
jäguemjuøøby hänajty pianøcxy.
Mänit jii by tiägøøyy maa ja'a Caifäs
tiøjwiingän. Mänitiä yhöxtaacy
maa ja'a policíahajxiän. Yhixaamby
hänajty je'e nebiä Jesús hänajty
tiuna'añii.

⁵⁹Ja'a Jesús, tøø hänajty
yajtøjtägø'øyii maa ja'a
teedywiindsøn'hajxy hänajty
tøø yhamugø'øyän møødä
ley-yajñähixøøbiähajxy møødä
møjtøjc-hajxy. Jiiby hajxy hänajty
wyiinhmähñdyhaty nebiä Jesús
hajxy jaduhñ ñähøønø'øwät, hoy
jaduhñ quia'a ja tøyyä, nebiä Jesús
hajxy jaduhñ jajyagho'ogøøjät.

⁶⁰Pero cabä tøyhajt hajxy
piaaty, hoy jäya'ay may jia wi'i
ñähøønøøyy. Mänitä höhñdaacpä
metsc piädsøømy. ⁶¹Mänit hajxy
miänaañ:

—Nøñ yø'ø craa miänaañ coogä
Dioštøjc jaduhñ yajma'ada'añ;
mänítäc cumaaxc wiingpä
yajpädø'øgåangumbä.

⁶²Mänitä teedywiindsøn
tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús
ñämaayyä:

—Nej, caj mhadsoa'añä. Tii
hajxy jaduhñ coo xñäxø'øwø'øy.

⁶³Pero cabä Jesús waamb ñä'a
mänaañ. Mänitä teedywiindsøn
miänaangumbä:

—Ja'a Dioscøxpä miič ja'a tøyhajt
myégät; højts hawáañäc pø tøyhajt
jaduhñ coo miič ja'a Dios tøø
xquiexy, coo ja'a Dios xyHuunghaty.

⁶⁴Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ nej miič
mmäna'añän. Jadúhñhöch mijts
nnämaabiä, høøch ja'a Diosquexypä,
cooçh hajxy xyhixa'añ hää'a maa
ja'a Dios yhaooyyhaampiän, ja'a
mäjaamøødpä; y cooçh jaduhñ
nmänajtagatsa'añ jocjooty.

⁶⁵Mänitä teedywiindsøn ja'a
wyit quiøø'ch. Paady quiøø'ch coo
hänajty yhawa'anda'agy. Mänit
miänaañ:

—Tøø hädaa craa quiapxtägoy ja'a
Dioscøxpä. Tii testigo hajxy njaac
wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø
mmädoy nej tøø quiapxtägoyyän.

⁶⁶Neby hajxy mmäna'añ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tøø jaduhñ quiapxtägoy ja'a
Dioscøxpä; ween yho'ogy.

⁶⁷Mänitä Jesús wyiingudsujøøyyä.
Mänit wiojpä. Mänit
wyiingugoxøøyyä. ⁶⁸Mänit
ñämaayyä:

—Pø tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø
xquiexy, najuø'øw pøn tøø xquioxy.

⁶⁹Jimnä ja'a Pedro hänajty
yhää'a'ay tøjwiing. Mänitä Pedro
ñämejtsä to'oxymoosä tu'ug.
Mänit ñämaayyä:

—Miič ja'a Jesús hijty
mmøødwädiipy, túhmäts, ja'a
Galileatsohmä.

⁷⁰Mänitä Pedro ñijjogapxä maa
ja'a jäya'ayhajxiän:

—Pätiidä jaduhñ mnä'a
mädiaacypy.

⁷¹Tøjpädsømäannäp ja'a Pedro
hänajty, mänit yhiçxägumbä

ja'a to'oxymoonsä tu'ug. Mänitä moonsä ñämaayy ja'a hajxy hänäjty jimbä:

—Yø'ø mixy ja'a Jesús hijty møødwädiyp ja'a Nazarettsohmä.

⁷²Jadähooc ja'a Pedro ñijioḡapxä:

—Tøyhajt, cáboch ja'a craa nhixiä.

⁷³Mänitjuøøby ja'a Pedro ñämäayyägumbä, ja'a hajxy hänäjty jimbä:

—Tøyhajt jaduhñ coo miich ja'a Jesús hijty mmøødwädity; jaduhñ miich mmädiaacpä nebiä Galileatsohmän.

⁷⁴Mänitä Pedro miänaañ:

—Pø cáboch tøyhajt nmädia'agy, wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xyajcumädoy. Cáboch ja'a craa nhixiä.

Tuunä ja'a Pedro jaduhñ ñä'a mänaañ, mäniitiä tseey yaaxy.

⁷⁵Mänitä Pedro quiøxy jahmiejch nebiaty ja'a Jesús hänäjty tøø miäna'añän: “Cajnä ja'a tseey hänäjty ya'axy, tøø miich hänäjty tægøøghooc mnijioḡapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.” Mänitä Pedro jim chohñ. Mänit tiägøøyy jøøbiä hoyhoy.

27 Coø jioøøyy, mäniitiä teedywiindsøn hajxy quiojyquiapxytiuuñ møødä martuumädøjc-hajxy nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ²Mänitä Jesús hajxy cø'øxoch hoy yajcø'ødägø'øy maa ja'a Poncio Pilatän, ja'a hänäjty tuumbä gobernador.

³Ja'a Judas ja'a Jesús hänäjty tøø yhawaanø'øy. Coø ja'a Judas yhiyx coø ja'a Jesús hänäjty yagho'oga'añii, cabä jioot jaduhñ ñä'a møc-hajty. Mänitä hii'xmajcpä plataxädø'øn hoy yajwiimbity maa

ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a martuumädøjc-hajxiän. ⁴Mänit miänaañ:

—Tøøch jaduhñ ngädieey coöchä craa ho'cøøc tøø nhawaanø'øy, ja'a cajpä pojpä cädieemiøødpä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'a yhøjts ngüeendä yø'øduhñ. Miičh mgüeendä yø'øduhñ.

⁵Mänitä Judas ja'a xädø'øn ñajtsxäbapøøyy jiiby tsajtøgooty. Mänit hoy ñiyo'tøøyyänä.

⁶Mänitä teedywiindsøn ja'a xädø'øn hajxy pyiwø'cy. Mänit hajxy miänaañ:

—Cab hädaa xädø'øn hajxy hawiinmats nbädäacämät maa ja'a xädø'øn hajxy quiuyoxø'øyän, je'eguiøxpä coo jäya'ay jaduhñ tøø tioogyii ho'cøøc.

⁷Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coø ja'a naax hajxy hänäjty jiuya'añ, ja'a xøhajpä Tu'tspojtstaact, ja'a xädø'ønhaam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'øyäbä. Je'e hajxy hänäjty wia'ana'añ cabäsantä maa ja'a jäguembäjäya'ayhajxy ñaaxtägø'øwät.

⁸Coo ja'a naax hajxy jaduhñ jiuuyy ja'a xädø'ønhaam ja'a Judas hänäjty hoy tøø ñajtsxäbapø'øyäbä, paady jaduhñ xiøhaty Nø'ñaaax høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁹Jaduhñdsä tøjiajty nebiä Jeremías jecy miänaañän, ja'a Diosquexypä: “Mänitä plataxädø'øn hajxy miooyy hii'xmajc (nebiä judiøshajxy tøø ñägäpxiän). ¹⁰Mänitä tu'tspojtstaact hajxy hoy jiuuy nébiøch ja'a Dios tøø xyhane'emiän.”

¹¹Mänitä Jesús yajmejtsä maa ja'a gobernadorän. Mänit miäyajtøøwä:

—Nej, miich ja'a judiøshajxy xguiobiernähajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduḡḡ nej miičḡ
mmäna'añän.

¹²Mäniṡä Jesús ñähwaamḡbejtä
ja'a teedywiindsöḡhajxy möödä
martuumädöjc-hajxy. Pero cabä
Jesús waamb ñä'ägä mänaañ.

¹³Mäniṡä Pilato miänaañ:

—Nej, caj miičḡ jaduḡḡ
mmädöyyä nebiaty hajxy jaduḡḡ
xñänómiänä.

¹⁴Pero cabä Jesús ñä'a hadsooyy;
paadiä gobernador jiaančḡ tehḡ
yagjuöoyy. Cab hānajtḡ ñajuø'y
nebiaty jaduḡḡ wyiinmahñdyhādät.

¹⁵Jaduḡḡdsä gobernador
hānajtḡ quiuhdujthaty coo ja'a
tsumyjiäya'ay hānajtḡ tu'ug
yhøxmach xøjooty pøḡ ja'a
cu'ug jaduḡḡ ñänómäp coo
yhøxmadsøjät. ¹⁶Jiibiä craa
hānajtḡ tu'ug chumyčhāna'ay ja'a
xøhajpä Barrabäs. Tøø ja'a Barrabäs
xiøø hānajtḡ wyi'i wia'xy. ¹⁷Coo
ja'a cu'ughajxy hānajtḡ tøø quiøxy
hamugø'y, mäniṡä Pilato yajtøoyy:
—Pøḡ mijts jaduḡḡ mnänøøḡḡby
coočḡ nhøxmādsät, Barrabäs tøgä
ja'a Jesús ja'a Cristohajpä.

¹⁸Ñajuøøbiä Pilato hānajtḡ coo
ja'a Jesús jaduḡḡ yajcø'ødägøoyyä
je'eguiøxpä coo ja'a quiuhdujt
hānajtḡ quia'a yajmādsöjcäxä.

¹⁹Jimnä ja'a Pilato hānajtḡ
yhāña'ayñä maa hānajtḡ tiuñän,
mäniṡä Pilato quiaxynäguejxä
ja'a tio'oxiöjcām: “Cab jaduḡḡ cu
mdsaačhtiuuñ; hoyhāna'c yø'øduḡḡ.
Tøøčḡ haamyquioods haxøøḡ
nguma'ay yø'øgøxpä.”

²⁰Mäniṡä teedywiindsöḡ ja'a
cu'ug hajxy jiøjcaxøoyy coo ween
hajxy miäna'añ coo ja'a Barrabäs
yhøxmadsøjät, y coo ja'a Jesús

yagho'ogøjät. ²¹Mäniṡä gobernador
ja'a cu'ug miäyajtøögumbä:

—Mädyi hāna'c mijts mnänøøḡḡby
coočḡ nhøxmādsät.

Mäniṡ hajxy yhadsooyy:

—Barrabäs.

²²Mäniṡä Pilato yajtøoyy:

—Ja'a Jesúsäts, ja'a xøhajpä ja'a
Cristo, nébiøch je'e ndúnät.

Mäniṡ hajxy nägøxiä yhadsooyy:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²³Mäniṡä Pilato miänaañ:

—Tii haxøøḡpä jaduḡḡ tøø tiuñ
coo jaduḡḡ yagho'ogøjät.

Mäniṡ hajxy jaduḡḡ yáaxcumbä:

—Møjpahbet cruzcøxp.

²⁴Coo ja'a Pilato jaduḡḡ yhiixy
coo ja'a cu'ughajxy hānajtḡ quia'a
mädowa'añ, coo hajxy maas
hanaxiä yhaamhada'añ, mäniṡä
nøø yujwaañ. Mäniṡ quiø'øbuju
cu'ugwiinduum. Mäniṡ miänaañ:

—Ca'a yhøøčḡ jaduḡḡ mänaamḡ
coo yø'ø hoyhāna'c jaduḡḡ
yagho'ogøjät; mijts jaduḡḡ
mänaamḡ.

²⁵Mäniṡä cu'ughajxy nägøxiä
miänaañ:

—Tøyhajt jaduḡḡ. Højts jaduḡḡ
mänaamḡ mööd højts nnøøx mööd
højts nmajc.

²⁶Mäniṡä Pilato ja'a Barrabäs
yhøxmajch. Mäniṡä Jesús yajwojpä.
Mäniṡ yajcø'ødägøoyy coo nøcx
miøjpahbedyii.

²⁷Mäniṡä Jesús yajnøcxä
ja'a gobernador soldadohajxy.
Mäniṡä Jesús jiuḡbigøoyyä ja'a
soldadohajxy nägøxiä. ²⁸Mäniṡä
wyit yajtsijjāxä. Mäniṡä tsaptswit
yajpägøoyyä. ²⁹Mäniṡä haptycoronä
piādaacä maa ja'a quiuhduumän.
Mäniṡä paxy yajcø'øgabøoyyä

yhahooyhaampiäcø'. Mänit
wyiinjiicädaacä. Mänit
wyiingapxpejtä:

—iViva ja'a judíos ja'a
guobiernähajxy, viva!

³⁰Mänitä Jesús wyiingutsujøøyyä.

Mänitä paxy piójcäxä. Mänit
wiojpä quiuhduum. ³¹Coo
yhuuc wiingapxpéjtäbä, mänit
tsaptswit yajtsíjägumbä. Mänit
yhamdsoo wit yajpägøøyyägumbä.
Mänit yajnócxänä maa hánajty
miøjpahbeda'añiijän.

³²Tu'haamnøcxpä jäya'ay
hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy ja'a
Cirenetsohmä. Simón hánajty
xiøhaty. Mänitä Simón ja'a cruz
hadsip yajcajtsoowä.

³³Mänit hajxy miejch maa
jaduhñ xiøhatiän Gólgota.
Je'eduhñ nänøømby: “Maa
ja'a ho'ogyjiäya'aguiopc
ñähgäda'aguiän.” ³⁴Mänitä Jesús
tsaatyñøø jia yaghuucä ja'a
jaanč tehñ tiahmä. Coo jaduhñ
yhuucmajch, cab jaduhñ chojcy.

³⁵Mänitä Jesús miøjpahbéjtänä
cruzcxp. Mänitä soldadohajxy
yhäyø'cy dadoshaam nebiä
Jesús ja'a wyit hajxy yajwá'xät.
Jaduhñdsä tiøjajty nebiä
Diosquexypä jecy miänaañän:
“Dadoshaam hajxy yhäyø'cy
nébiøch nwit hajxy jaduhñ
xyajwá'xät.” ³⁶Mänitä soldadohajxy
jim yhøxtaacy nebiä Jesús hajxy
jaduhñ wyiinhäñä'awät. ³⁷Mänit
hajxy jim yuugjahy cruzcuhduum
tiiguiøxp ja'a Jesús coo tøø
miøjpahbedyii: “Jesús hädaa, ja'a
judíos guobierno hajxy.”

³⁸Jimä mee'tspä metsc
miøjpahbéjtäbä. Cujc ja'a Jesús

miähmøøyy, tu'ug hanajtyhaamby,
tu'ug hahooyhaamby. ³⁹Ja'a
jäya'ayhajxy hánajty najxpä, wyi'i
wyiingapxpejpy hajxy hánajty
møød hajxy hánajty wyi'i
quihjägøñ. ⁴⁰Jaduhñ hajxy hánajty
ñiñäma'ayii:

—Ja'a, miič jaduhñ mänaañ coo
mahñdy ja'a tsajtøjc myagjida'añ,
y cumaaxc mahñdy mhädiuna'añ
wiingpä. Niyajmänacøøjäts
hamdsoo pø tøyhajt jaduhñ coo
miič Dios xyHuunghaty.

⁴¹Jaduhñ ja'a teedywiindsøn hajxy
piamänaambä møødä
ley-yajñähixøøbiähajxy,
møødä fariseoshajxy, møødä
martuumädøjc-hajxy.

⁴²—Tøø jaduhñ yhuuc wi'i
miäyajnähwa'ačh, y caj hamdsoo
ñiyajnähwa'adsa'añii. Pø tøyhajt
jaduhñ coo jaduhñ guobiernähaty
maa ja'a judíoshajxiän, ween
jaduhñ hamdsoo ñiyajmänaqyii
cruzcxp neby højts jaduhñ
nmäböjcämät. ⁴³Jaduhñ tøø
xnämäáyyäm coo yHuunghadyii
ja'a Diósäm y coo ja'a Dios jaduhñ
cwieendähada'añ. Pø tøyhajt jaduhñ
coo ja'a Dios jaduhñ jiaanč tsocy,
ween jaduhñ yajnähwa'ačh.

⁴⁴Jaduhñdsä mee'tspähajxy
piamänaambä, ja'a hajxy jim
møjpahbetypä cruzcxp.

⁴⁵Mänitcujxyxiøø ja'a naaxwiimbä
wyiingoodsøøyy. Tägøøghorä jaduhñ
yhiyty wiingoods. ⁴⁶Mänitmänacyxiøø
ja'a Jesús møc yaaxy: “Elí, Elí, lama
sabactani”, je'eduhñ nänøømby: Dios
mee'x, Dios mee'x, tiich jaduhñ coo
tøø xñajtshixø'øy.

⁴⁷Ja'a hajxy hánajty jim wi'i
tiänaabiä, coo hajxy jaduhñ

miädooyy, mänit hajxy näje'e
miänaaŋ:

—Elías yø'ø craa jaduñ jia wi'i
miøjyaaxyp.

⁴⁸Mänit tuljäya'ay xo'od hoy quioñ
päyø'øguiä. Mänit quiumadsøyy
ja'a tsaatyñøøxunjooty. Cøjx
je'e chomø'øy. Mänit paxy
yagjøjwøønøyy ja'a xo'od. Mänitä
Jesús yaghaguubøyyä neby jaduñ
miúugät. ⁴⁹Mänitä häna'c-hajxy
wiingpä miänaaŋ:

—Huug hahixnä, ween yhuuc
cähxø'øgy pø minaambä Elías
yajnähwa'adsa'añ.

⁵⁰Mänitä Jesús jadähooc møc
yáaxcumbä. Mänit yho'nä. ⁵¹Mänitä
tsajtøjc-hadøødiuc quioø'tswa'xy
cujjiä. Cøxp jaduñ quioø'tsohñ.
Mänitä hujx ñajxy. Mänitä
tsaa jaduñ wia'xy. ⁵²Mänitä
ho'ogyjiäya'ajiut may yhawaach.
Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy may
jiujypiojcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy
hänajty tøø miäbøquiäbä. ⁵³Coo
ja'a Jesús hänajty tøø jiujypiojcy,
mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy
yhawa'adspädsøømy, ja'a hajxy
hänajty tøø jiujypioquiäbä. Mänit
hajxy quiajptägøøyy Jerusalén. Jim
hajxy jaduñ yhiixä nämay.

⁵⁴Jimä soldadowiindsøn ja'a
Jesús hänajty cwieendähaty møødä
soldadohajxy. Coo ja'a tsø'ty hajxy
jaduñ yhiixy, mänit hajxy jiaančh
tehñ chähgøøyy. Mänit hajxy
miänaaŋ:

—Tøyháltäm hijty coo hädaa craa
hijty Dyioshuungä.

⁵⁵Jimä tadjäya'ay ja'a Jesús
hajxy hänajty wyl'i ñäheebø'øy
jäguemduum. Jimä Jesús hajxy
hänajty tøø piadsoon Galilea.

Tøø hajxy hänajty piuhbety.

⁵⁶Jimä María hänajtypä ja'a
Magdalatsohmä, møødä María ja'a
Jacobo tiajhajxy, møødä Zebedeo
tio'oxiøjc. ⁵⁷Coo quioodsøyy,
mänitä mäyøøjäya'ay tu'ug miejch,
ja'a xøhajpä José. Jim hänajty
chooñ Arimatea. Pianøcxäbä
ja'a Jesús miädia'agy hänajty
je'e. ⁵⁸Mänitä José ja'a Pilato
cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a
ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp.
Mänitä José ja'a cuhdujt miooyyā.
⁵⁹Mänit jaduñ yajmänajcy. Mänitä
poobwit yajnähbijty. ⁶⁰Mänit
jaduñ jiiby piädaacy tsaajutjooty
ja'a naamdajypä. Paadiä José
ja'a tsaajut hänajty tøø yajtajyii,
jiiby hänajty piäda'aga'añii coo
hänajty tøø yho'ogy. Mänitä
tsaajut yhahämoomtägooyy
tsaahaam maa ja'a Jesús hänajty
tøø ñaaxtägø'øyän. Mänitä
José wyiimbijty. ⁶¹Jimä María
Magdalatsohmähajxy miähmøøyy
møødä María tu'ugpä. Jim hajxy
hänajty yhäña'ay maa ja'a Jesús
hänajty tøø ñaaxtägø'øyän.

⁶²Viernes ja'a Jesús jaduñ yho'cy.
Cujaboom ja'a teedywiindsøñhajxy
miejch maa ja'a Pilatän møødä
fariseoshajxy. ⁶³Mänitä Pilato
ñämaayyā:

—Miičh møjteedy, ja'a craa häxøøy
hó'cäbä, tøø hijty miäna'añ cooc
tyijy cumaaxc hijty jiujypioğa'añ.
Pero nä'ä høñdaac jaduñ.

⁶⁴Entonces, quex ja'a soldado jim
maa tøø ñaaxtägø'øyän, jaduñ
hajxy jaduñ jim yhadäná'awät
jadu'tsuhm. Jaduhñdsä Jesús
miägu'ughajpä ja'a ñaaxni'x
hajxy nøxcy quia'a yajpädsøømä.

Jaduhndsä cu'ug hajxy quia'a nämá'awät cooc tyijy tøø jiuypioöcy. Maas hanaxiä hajxy jaduhñ cu yhöñdaacy quejee ja'a Jesús hijty yhöñda'aguiän.

⁶⁵Mänitä Pilato miänaaŋ:

—Xiidsä soldadohajxy. Ween hajxy jim nõcxy yhadána'ay neby jaduhñ quia'a pädsómät.

⁶⁶Mänitä soldadohajxy jim quiejxä hadänaabiä. Mänitä tsaa hajxy xioøjøøyy ja'a jim hämoomnaabiä maa ja'a tsajuthaawän. Mänit hajxy jim miähmøøyy.

28 Cujaboom näxøø jopynä, mänitä María Magdalatsohmä jim miejch maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän møødä María tu'ugpä. ²Mänitä hujx møc ñajxy. Jimä Dios ja'a mioonsä hänajty tu'ug tiäna'ay. Tsajpootyp hänajty tøø choon. Mänitä tsaa jiohmoomy ja'a hijty hijpä juthaguum. Mänitä yhöxtaacy tsaanähgøxp. ³Jaanch tehñ yhaamb hänajty je'e. Jaanch tehñ pioob ja'a wyit hänajty. ⁴Coo ja'a soldado ja'a Diosmoonsä hajxy yhijxy, mänit hajxy tiägøøyy tsäyuubiä. Jaanch tehñ chähgøøby hajxy hänajty. Mänit hajxy quiädaayy. Jaduhñ hajxy miähmøøyy nebiä ho'ogypian. ⁵Mänitä Maríahajxy ñämaayyä ja'a Diosmoonsäm:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nnajuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Jesús hajxy mhøxta'ay, ja'a hijty tøø miøjpahbedyíjibä. ⁶Cabä jii; tøø jiuypioöcy neby hijty tøø miäna'añän. Min hajxy huug hix maa tøø ñaaxtägø'øyän. ⁷Coo hajxy jaduhñ mhíxät, mänitä

miägu'ughajpä hajxy nõcxy paquiä mhawaanä coo jaduhñ tøø jiuypioöcy, coo jaduhñ ñøcxø'øga'añ Galilea. Jim hajxy jaduhñ mbaada'añ. Jaduhñhöch mijts nhawáanäm.

⁸Mänitä Maríahajxy hoy yhiyx paquiä maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Jíibädä hajxy chähgø'øy, jíibädä hajxy xioonda'agy. Mänitä miägu'ughajpä hajxy hoy yhawaanä päyø'øguiä.

⁹Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús ñäguehxtøøxy. Mänitä Maríahajxy yajpoo'xä. Mänitä Jesús hajxy wyiingumedsoøyy. Mänit hajxy tiecymiämänenøøyy. Jaduhñ hajxy wyiingudsähgøøyy. ¹⁰Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Nøcxhöch ja'a nmägu'ughajpä hajxy hawáanäc coo hajxy jim ñøcxät Galilea, cooch hajxy jim xpiaada'añ.

¹¹Coo ja'a Maríahajxy hänajty tøø wyiimbity maa ja'a Jesús hänajty tøø jiuypioquiän, mänitä soldadohajxy näje'e ñøcxy cajptooty, ja'a hajxy hänajty tøø yhadáná'ayäbä. Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy yhawaanä nebiaty hajxy hänajty tøø yhiyx.

¹²Mänitä teedywiindsøn hajxy hoy miøødmädia'agy ja'a martuumädøjc-hajxy neby hajxy jaduhñ quiojyquiapxytiünät. Mänitä soldado xädø'øn hajxy may miooyy. ¹³Mänitä soldadohajxy ñämaayyä:

—Jaduhñ hajxy mmáná'anät coo hajxy coods mmaaho'cy, y coo ja'a Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy hoy yajpädsømyii. ¹⁴Y coodsä gobernador jaduhñ miädoyhädät,

højts jaduhñ nyajmábógäp. Jaduhñ hajxy xquia'a capxpáadät.

¹⁵Mänitä soldado ja'a xädø'øñ hajxy wyiingpøjcy. Mänit hajxy hoy jiatcø'øy neby hajxy hānajtý tøø ñāma'ayijān. Jaduhñdsä judíoshajxy miādia'agyñā høxtä jäda'anābaadyñā.

¹⁶Mänitä Jesús miägu'ughajpāhajxy jim ñøcxy Galilea, ja'a nāmajtu'ugpä. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a tunān maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñāgapxiān. ¹⁷Coo ja'a Jesús hajxy yhijsy, mänit hajxy wyiingudsāhgøøyy, hoy hajxy hānajtý näje'e quia'a ja mábøcy hamuumdu'joot. ¹⁸Mänit hajxy

wyiingumedsøøyyä. Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Tøøchā Dios cuhdujt cøxiā xmio'oy jim tsajpootyp, møød hādaa yaabā naaxwiin. ¹⁹Nøcx hajxy wiinduhmyhagajpt. Yajwiingapxø'øw hajxy nébiøch nmādia'agy hajxy xmiäbójcät. Jaduhñ hajxy myajnābétät ja'a Diosteedycøxpä, møødä høøchcøxpä, møødä Dioshespíritucøxpä. Høøch ja'a Dios xyHuunghajp. ²⁰Jaduhñ hajxy myajnāhixø'øwät coo hajxy jaduhñ miäbógät nebiátyhøch mijts tøø nhane'emiān. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coøch mijts nmøødhida'añ cøjxta'axiøø høxtä coonā naaxwiimbä wyiimbídät.

San Marcos

1 Jaduhñä Diosmädia'agy
chohñda'agy ja'a
Jesucristocøxpä, neby jiajty, neby
yhabejty. Dioshuungä Jesucristo
je'eduhñ.

²Jaduhñ jim cujaay myiñ
nocyjiooty, ja'a Isaías jecy
quiujáhyyäbä. Ja'a Isaías, je'e
ja'a Diosmädia'agy jecy yajwa'x.
Jaduhñä Dios ja'a yHuung jecy
ñämaayy:

Huuc mäadow, chámhøchä
nguguexy nguejxø'øga'añ maa
miiçh mnøcxø'øwa'añän.

Je'e ja'a mädia'agy nøcxy
yajwa'xa'añ coo miiçh jim
nøcxy mwäditaambä.

³Mänitä Dios jiaac mänaañ:

“Pactúumhøchä nguguexy nøcxy
wiädita'añ. Coo ja'a cu'ughajxy
jaduhñ miädoyhada'añ coo
ja'a wiingapx jøjcapxøøbiä jim
tøø quiäda'agy pactuum,
mänit hajxy nøcxy wyiingapx
jøjcapxø'øwa'añii coo ja'a
haxøøgwiinmahñdy hajxy
ñajtshixø'ød,

coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy
hajxy miäbøjcät, ja'a hajxy
mWiindsønähadaambiä.”

Ja'a Juan jaduhñ nänøømä, ja'a
hänajty mäyajnäbetaambä.

⁴⁻⁵Mänitä Juan je'e jiaançh
tägøøyy mäyajnäbejpä jim
jäguemduum, maa ja'a mõjnøø
hänajty xiøhatiän Jordán. Mänitä
jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a
Juan hänajtiän. Jim hajxy hänajty
chooñ maa ja'a naax hänajty
xiøhatiän Judea, møød jim maa ja'a
cajtpt hänajty xiøhatiän Jerusalén.
Mänitä Juan ja'a cu'ug tiägøøyy
yajwiingapxøøbiä coo hajxy ñäbétät,
weenä jiootä wyiinmahñdy hajxy
yajtägach. Jaduhñä Dios ja'a piojpä
quiädieey hajxy yajnähwáatsät.
Mänitä cu'ugä piojpä quiädieey
hajxy ñägäpaxy. Jaduhñ hajxy
hänajty miäna'añ cooc ja'a
yhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänajty
ñajtshixø'øwa'añ. Mänit hajxy
ñäbejnä.

⁶Ja'a Juan, camellopøjt hänajty
wyithajpy. Wajhac hänajty
wiøønhajpy. Mu'u hänajty
chu'uçh hajpy. Møjtsiinnøø
hänajty yhu'ugyhajpy. ⁷Mänitä
Juan ja'a cu'ug yajwiingapxøøyy:
“Jímhøchä njamiøød tu'ug jiaac
medsa'añ yajwiingapxøøbiä. Maas
mäjaamøød je'e miedsa'añ quejeeçh
høøch. Cábøch cuhdujt jaduhñ
njaty møødä nebiä cuhdujt je'e
miøødän, ja'a jaac medsaambä.

⁸Coo mijts nyajnábejty, nøøhaam mijts nyajnábejty. Pero ja'a jaac minaa**mbä**, Dioshespírituhaam hajxy jadáhoox xyajnábejtägatsa'añ.” Jaduhñä Juan miänaañ.

⁹Cujequiä Jesús jim miejch maa ja'a Juan hänäjty miäyajnäbetiän, jim maa ja'a mõjnøø hänäjty xiøhatiän Jordán. Jimä Jesús hänäjty tøø choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret, jim maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galilea. Mäniä Juan ja'a Jesús yajnábejty. ¹⁰Tuunä Jesús ñä'a tø'dspädsøomy, mäniä yhijsy coo ja'a tsajt yhawaach. Mäniä Jesús ja'a Dioshespíritu yhijsy coo hänäjty ñägäda'agyii nebiä paloman. ¹¹Mäniä Dios jim quihgapxnajxy tsajpootyp. “Høøch miič tu'uquiä nHuunghajpy. Miič njaanč tehñ chojpy. Miič njaanč tehñ quiumaaby.” Jaduhñä Jesús ñämaayä.

¹²Mäniä Jesús miødhajtä pactuum ja'a Dioshespíritu.

¹³Mäniä Jesús jim piuhwaatsä. Nidiuhñ jim miähmøyy.

Jagooyä animalhajxy hänäjty jim wiädity. Mäniä Jesús ñämejtsä ja'a mõjcu'ugong. Mäniä Jesús jia tagøoyä jøjcapxøoyyabä. Juxychägui'xxøø ja'a Jesús jim yhijsy jäguemduum. Mäniä Jesús ñämejtsä ja'a Diosmoonsähajxy ja'a jim tsajpootypä. Mäniä Jesús piuhbejtä.

¹⁴Ja'a Juan, cujegy je'e chuuma. Coo je'e jaduhñ chuuma, mäniä Jesús jim ñøcxtägajch Galilea. Mäniä Jesús ja'a cu'ug tiägøoyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy cooc hänäjty yhabaatnä coo ja'a Dios ja'a

miøcmäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ.

¹⁵“Habáatnäp jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'øga'añ. Paadiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Weenä mjootä mwiinmahñdy hajxy myajtägach. Weenä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'øy.” Jaduhñä Jesús miänaañ.

¹⁶Cujequiä Jesús tiägøoyy wädijsä maa ja'a mejy hänäjty xiøhatiän Galilea. Jim hänäjty wiädity mejypia'a, mäniä jäya'ay metsc yhijsy, ja'a Simón møødä piuhya'ay Andrés. Hacxmats ja'a Simónghajxy hänäjty tiuunghajpy. Jiibiä yhacxjohmñd hajxy hänäjty piäda'agy mejjiooty. ¹⁷Mäniä Simónghajxy ñämaayä:

—Jam hajxy wädijtäm. Je'e mijts hijty mduunghajpy, hacxmats. Wiingtuung høøch mijts nmo'owaamby. Nyajnähijsø'owäämbiøch mijts nebiä cu'ugä Diosmädia'agy hajxy myajwiingapxø'owät —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸Tuunä jaduhñ ñä'a mänaañ, mäniä Simón ja'a yhacxjohmñd hajxy hoy ñajtswidso'øy mejypia'a. Mäniä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. ¹⁹Weeñtiä ja'a Jesúshajxy hänäjty tøø miejypia'ayo'oy, mäniä Jesús ja'a Zebedeo yhijsy møødä yhuunghajxy, ja'a Santiago møødä Juan. Barcohuungooty ja'a Zebedeohajxy hänäjty yhäña'ay. Jiibiä yhacxjohmñd hajxy hänäjty yhaxodsø'øy. ²⁰Mäniä Jesús ja'a Santiago miøjyaaxy møødä Juan. Mäniä Santiago ja'a Jesús hajxy piadu'ubøjpä. Nähgueec ja'a tieedy hajxy jiiby barcohuungooty møødä mioonsähajxy.

²¹Mänitä Jesúshajxy jim miejch maa ja'a cajpt hánajty xiøhatiän Capernaum. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. ²²Mänitä cu'ughajxy yagjuøøyy coogä Jesús hánajty hoy yajnáhixø'øy nebiä møjcu'uhdujtmøødpän. Maas hóyyäc hánajty yajnáhixø'øy quejee ja'a hāna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty naxy yajnáhixøøbiä tsajtøgooty. ²³Jiibiä mähdiøjc hánajty tu'ug tsajtøgooty, tøø hánajty yajtägø'øyii ja'a møjcu'u. Mänitä møjcu'u tiägøøyy yaaxpä møc:

²⁴—Miičh Jesús, Nazaret miičh mdsooñ. Tii højts coo xmiädsibø'øy. Højts jaduhñ xjia wi'i yajcuhdägøyyaamb, túhmäts. Nnajuøøbiøch pøn miičh. Miičhā Dios xyHuunghajp —nømä mähdiøjcä møjcu'u yajmänaañä.

²⁵Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy: —Hamón, jua'ads jim maa yø'ø mähdiøjcän —nømä Jesús miänaañ.

²⁶Mänitä møjcu'u ja'a mähdiøjc je'e yajpojpaaty. Yáaxäbä mähdiøjc ñähwaatsä. Ja'a møjcu'u jaduhñ yajyaax. ²⁷Coo ja'a Jesús ja'a mähdiøjc jaduhñ yajnáhwaach, jiaančh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämäayyäbä: —Maa yø'ø craa cuhdujt jaduhñ tøø ñä'ä mahñ piøcy coo yø'ø mähdiøjcä møjcu'u jaduhñ yajnáhwaatsä. Nej, hawiinjemyguiuhdujtäda'a miøødäjä —nømä Jesús ñänøømä.

²⁸Paquiä mädia'agy jim wia'xy Galileanaaxooty wiinduhmyhagajpt

coo ja'a Jesús ja'a miøcmäjaa hánajty tøø yajcähxø'øgy.

²⁹Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy møødä jiamioødtøjc, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Simónghajxy hánajty chāna'ayän møødä Andrés. Quipxiä Santiagohajxy hánajty choonä møødä Juan. ³⁰Ja'a Simón ja'a miø'ødhoc, pa'amgo'naaby hánajty je'e. Tobia'am hánajty miøød. Coo ja'a Jesús jim miejch maa ja'a Simón tiøjcän, mänitä Jesús yhawáañäxä coo ja'a pa'amjäya'ay hánajty jiiby tøgooty. ³¹Coo ja'a Jesús tiøjtägøøyy, mänitä pa'amjäya'ay wyidsø'cy. Mäntiä ja'a tioy tiøjch. Mänitä Jesús yajcaayyā yaghuucä ja'a Simón ja'a miø'ødhoc.

³²Mänittsuu, coo ja'a xøø hánajty tøø quiuhnaxy, mänitä Jesús pa'amjäya'ay may yajnämejtsä, jim maa ja'a Simón tiøjcän, møødä møjcu'umøødpähajxy. ³³Jimä cu'ughajxy hánajty may tiäna'ay tøgaaawjooty. ³⁴Mänitä Jesús jäya'ay may yajpa'amnaxy. Madiu'ujä pa'am hajxy hánajty miøødä. Møødä møjcu'umøødpähajxy, yajnáhwaatsä hajxy je'ebä. Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhanehmy coo hajxy quia'a cápxät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús hánajty ñajuø'øyii pøn je'e.

³⁵Cujaboom, je'enä hánajty wyiingoodsä, mänitä Jesús piädø'cy. Mänit tiøjpädsøømy. Mänit jim ñøcxy jäguemduum. Mänitä Tiedy hoy pia'ya'axy. ³⁶Coo jioøøyy, mänitä Simónghajxy yhiixy coo Jesús hánajty tøø tiu'ubøcy. Mänit hajxy tiu'ubøjcy høxtaabiä. ³⁷Coo ja'a Jesús piaatä, mänit ñämaayyā:

—Jim̄ miičhä cu'ug xjia wi'i yajtøy maačhä ndøjcän.

³⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jam̄ hajxy wiingtuum wädjätäm maa ja'a cajpt wiingonbän. Jadúhnhöčhä cu'ugä Diosmädia'agy jim̄ nyajwiingapxöobiät. Jadúhnhöch nwiinguxiä coočhä Diosmädia'agy wiinduhmyhagajpt nmäwädjätät.

³⁹Mänitä Jesús tiägöoyy wädijpä tsajtøjc-tsajtøjc wiinduhmyhagajpt jim̄ Galileanaaxooty. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajwiingapxöoby, mөөдä pa'amjäya'ay hänäjty yajnáhwaatspä, ja'a hajxy møjcu'umөөдpä.

⁴⁰Mänitä Jesús pa'amjäya'ay nāmejtsä tu'ug, ja'a leprapa'ammөөдpä. Mänitä Jesús wyiinijcädaacä, miānuu'xtaacä:

—Pø chojpy miičhä mjoot jaduhñ, hөөчh hädaa nba'am yajnáhwäatsäc —nөmä Jesús nāmaayyä.

⁴¹Mänitä mähdiøjc nāxuutsä. Mänit nāhdoonä. Mänit nāmaayyä:

—Tii coo quia'a cabä. Tөө jaduhñ mnähwa'ačh.

⁴²Tuunä ja'a Jesús jaduhñ nā'ä mānaañ, mänitä mähdiøjcä pia'am nāhwaatsä. ⁴³⁻⁴⁴Mänit miägapx yhanehmä:

—Huuc mäadow, cab jaduhñ pөñ mhawáañät coo tөө mba'amnähwa'ačh. Tu'uda'aquiä jim̄ mnөcxät maa ja'a teediän, ween jaduhñ xyhixy coo tөө mjaančh pa'amnähwa'ačh. Mänit mguyoxö'owät nebiä Moisés jecy yhanehmian, jaduhñä cu'ughajxy nājuö'owät coo tøyhajtä mba'am tөө jiaančh naxy —nөmä Jesús miānaañ.

⁴⁵Pero cabä craa nā'ä mädia'agymiäböjcy, ja'a pia'am hänäjty tөө yajnáhwa'ačhijäbä. Coo tiu'uböjcy, mänit tiägöoyy mädiaacpä nebiaty hänäjty tөө jiaty. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy jaduhñ wia'xy. Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty miäyajpa'amnaxy, mänitä Jesús hajxy tiägöoyy hөxtaabiä coo ja'a pia'amhajxy yajnájxäxät. Paadiä Jesús hänäjty quia'a cajptägö'owaannä coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jia wi'i nāmech. Paadiä Jesús miähmөөñä jäguemduum maa jäya'ay quia'a hitiän. Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay may nāmejtsä. Wiinduhmyhagajptjaty hajxy hänäjty choon.

2 Cujequiä Jesús jadähooc quiajptägöoyy Capernaum.

Mänitä mädia'agy wia'xy coo hänäjty jim̄ tөө miějtscombä.

²Mänitä jäya'ayhajxy may miejch maa ja'a Jesús hänäjty miejtsta'aguiän. Paquiä ja'a tøjc jaduhñ yhujch. Hөxtä tөguubiaady hajxy miejch. Mänitä Jesús ja'a cu'ugä Diosmädia'agy tiägöoyy yajwiingapxöobiä. ³Mänitä pa'amjäya'ay tu'ug quiöömiejtsä cө'өmucy tecymiucy. Nämädaaxcä jäya'ayhajxy hänäjty quiö'өy tsaajjooty. ⁴Cabä pa'amjäya'ay hänäjty hoy yajmedsa'añii maa ja'a Jesúsän, coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty jiaančh tehñ miayyä. Mänitä mähdiøjc miäbejtä cuhjodiøjnähgөxp. Mänitä tøjc hajxy weenitiä yajcuhwaach, jim̄ mädöyyä maa ja'a Jesús

hänäjty pia'täna'ayän, mäduhñtiä
 pa'amjäya'ay hoy ñänaxy. Mänit
 jaduñ quiuhdøñajxä tsaajiooty.
 Jiiby hoy quiäda'agy maa ja'a
 Jesús wyiinduumän. ⁵Paadiä
 pa'amjäya'ay yajmejtsä maa
 ja'a Jesúsän, ñajuøøby hajxy
 hänäjty coo ja'a pia'am hänäjty
 yajnaxáanäxä. Coo ja'a Jesús
 jaduñ yhiixy coo ja'a miädia'agy
 hänäjty miäbøgáanäxä coo
 hänäjty miäyajtso'oga'añ, mänit
 pa'amjäya'ay ñämaayyä:
 —Mägu'ughajpä, tøø ja'a mboj tøø
 ja'a mgädieey xñähwa'aäch —nømä
 Jesús miänaañ.

⁶Jiibiä häna'c-hajxy hänäjty
 näje'e piahäñ'ay, ja'a
 Diosmädia'agy hajxy naxy
 yajnähiixøøbiä tsajtøgooty. Jiiby
 hajxy hänäjty miämädoonaabiä.
 Mänit hajxy näje'e miänaañ
 quiopcooty: ⁷“Tii yøø craa jaduñ
 coo miäna'añ cooc tyijy yøø
 pa'amjäya'ay piojpä quiädieey
 tøø yajnähwáatsäxä. Cap pøn
 cuhdujt miøødä coo jäya'ayä piojpä
 quiädieey yajnähwáatsät; jagooyyä
 Dios tu'uquiä miøødä.” ⁸Ñajuøøyy
 ja'a Jesús jaduñ waambaty hajxy
 hänäjty miädia'agy quiopcooty.
 Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii hajxy jaduñ coo mwil'i
 miädia'agy mgopcooty. ⁹⁻¹¹Høøch,
 Diosquéxyhøch høøch, páadyhøch
 cuhdujt nmøødä cooçhä jäya'ayä
 piojpä quiädieeyhajxy yaa
 nyajnähwáatsät hädaa yaabä
 naaxwiin. Hädaa mähdiøjc,
 nyajpa'amnaxáambiøch hädaa.
 Jadúhñhøch nyajcähxø'oga'añ
 cooçh njaançh Diosquexiä. Jaduhñä
 tøyhajt hajxy mmøødhájpät cooçh

cuhdujt njaançh møødä cooçhä
 jäya'ayä piojpä quiädieeyhajxy
 nyajnähwáatsät —nømä Jesús
 miänaañ.

Mänitä pa'amjäya'ay ñämaayyä:
 —Tänaayyø'øg. Widsø'øg yøø
 mdsaa. Nøcxnä maa ja'a mdøjcän.

¹²Tuunä ja'a Jesús jaduñ ñä'a
 mänaañ, mänitä pa'amjäya'ay
 jiaançh møcpøjcy. Mänit
 tiänaayyø'cy. Mänitä chaay
 wyidsø'cy. Mänit tiu'ubøjnä. Coo
 ja'a cu'ughajxy jaduñ yhiixy,
 mänit hajxy nägøxiä jiaançh tehñ
 yagjuøøyy. Mänit hajxy miänaañ:
 —Ni mänaa højts jaduñ nga'a
 híjxäm.

Mänitä Dios hajxy
 wyiingudsähgøøyy.

¹³Mänitä Jesús ñøxtägajch
 maa ja'a mejjiän. Mänitä
 jäya'ay jim may ñäméjtsägumbä.
 Mänitä Diosmädia'agy hajxy
 yajwiingapxøøyyä. ¹⁴Jimä Jesús
 hänäjty miejypia'ayo'oy, mänitä
 Leví yhiixy, ja'a Alfeo yhuung. Jim
 hänäjty yhäña'ay meexäpa'a maa
 hajxy hänäjty yajnähjuudiu'udiän.
 Mänitä Leví ñämaayyä:

—Jam wädíjtäm —nømä Jesús
 miänaañ.

Mänitä Leví tiänaayyø'cy. Mänit
 piadu'ubøjcy.

¹⁵Mänitä Jesús hajxy wioowä
 mägaabiä maa ja'a Leví ja'a tiøjcän,
 møødä jiamøødtøjc. Nämäyyä
 jäya'ayhajxy jim piamejch, ja'a
 Jesús hajxy hänäjty pawädíjpä.
 Jiibiä yajnähjuudiuutpäðøjcä Jesús
 hajxy hänäjty may miøødcaamiucy
 miøødhucmucy, møødä cuboj
 cugädieediøjc. ¹⁶Jiibiä fariseoshajxy
 hänäjty näje'e miähee'pna'ay,

møødä häna'c-hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty naxy yajnahixøøbiä tsajtøgooty. Coö ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiyx coö ja'a yajnahjuudiutpädøjc-hajxy hänäjty miøødcaamiugyii møødä cuboj cugädieejäya'ayhajxy, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyā:

—Yø'ø mwiindsøn, tii yø'ø yajnahjuudiutpädøjc coö miøødcaamiucy, møød yø'ø cuboj cugädieejäya'ay —nømä fariseoshajxy miänaañ.

¹⁷Miädoow ja'a Jesús jaduhñ coö hajxy jaduhñ miänaañ. Mänit hajxy ñämaayyā:

—Pøn jaduhñ møc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøn jaduhñ pa'ammøød, je'eds hajxy jaduhñ yajtsooyøøby. Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin coöchä cuboj cugädieebiähajxy nnämá'awät coö ja'a yhaxøøgwiiinmahñdy hajxy ween ñajtshixø'øy. Pønäc tyijy pojpä cädieey ca'a møød, cábøch hajxy je'e waamb nnäma'awa'añ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁸Cujecy, jimä Juan ja'a jiamiøødhajxy hänäjty jaguiay yhity, møødä fariseoshajxy näje'e. Mänitä jäya'ayä Jesús hajxy hoy näje'e miäyajtøy:

—Yø'ø Juan ja'a jiamiøødhajxy, jaguiay hajxy yø'ø yhity, møød yø'ø fariseoshajxy. Pero miichä mjamiøødhajxy, cab hajxy jaduhñ yhiypä. Tisän —nømä Jesús ñämaayyā.

¹⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug naxy jiadyii, cabä jäya'ayhajxy yhity jaguiay, ja'a hajxy woybä wichpä,

coö ja'a jamiø'ød hajxy hänäjty wyiingay wyiinhu'ugy. Cab hajxy hänäjty jiootmayhaty. ²⁰Pero habaadáannäp jaduhñ coöch yaa ndsoonaannä. Mänitøch mábøjnäbä ja'a njamiøødhajxy yhida'añ jaguiay. Jootmayhadaamb hajxy hänäjtian.

²¹Ni pønä tucwit quia'a hagø'yø'y jemywyithaam. Ja'a jemywyit, mägäp je'e. Ja'a tucwit, cøødsäp je'ebä. Maas hanaxiä jiaac pagøødsät. ²²Jaana jaduhñduhmä, ni pønä jemyvyino quia'a cudemø'øy tucwajhacxujooty. Jaac xünäp ja'a jemyvyino jaduhñ. Mägøødsø'øb ja'a tucwajhacxuy jaduhñ. Cøxäp ja'a jemyvyino yhøxyocy. Nä'ägä tågøyyäp jaduhñ nämetsc. Tågøyyäp ja'a tucwajhacxuy. Jaana tågøyyäbä jemyvyinäbä. Päädiädsä jemyvyino hajxy quidemø'øy jemywiahacxujooty —nømä Jesús miänaañ.

²³Poo'xxiøøjooty hänäjty je'e, jimä Jesúshajxy hänäjty wiädity trigocamjooty, møødä jiamiøødtøjc. Mänitä jiamiøødhajxy yohguiujc tiägøøyy trigowiingädsujtspä. Je'e hajxy hänäjty jiøø'xaamby. ²⁴Jimä Fariseoshajxy hänäjty näje'e piawädiypä. Mänitä Jesús ñämaayyā:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy coö trigowiingädsuch poo'xxiøøjooty. Nej, cab hajxiäda'a ñajuø'øyä coö ja'a cuhdujt jaduhñ myiñä coö hajxy jaduhñ mga'a túnät poo'xxiøøjootiä —nømä fariseoshajxy miänaañ.

²⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä Diosmädia'agy hajxy mgapxiä coö ja'a Davidhajxy jecy yäho'pøjcä møødä jiamiøødtøjc.

²⁶Ja'a Abiatar hānajt̃y tuum̃b teedywiindsōñ. Mānitā David jiiby tiägōōyy Diostōgooty. Mānitā tsajcaagy quiaaay, ja'a teedyhajxy hānajt̃y tōō quiuyoxō'ōyābā Dioswiinduum. Mānitā David ja'a jiamioōdtōjc piuhmooyy. Hoorā, cabā cuhdujt̃ hānajt̃y myiñ coo ja'a David ja'a tsajcaagy hajxy jaduhñ quiáyāt. Jagooyyā teedy cuhdujt̃ hajxy hānajt̃y miōōdā coo hajxy quiáyāt.

²⁷Mānitā Jesús miānāangumbā: —Paadiā Dios ja'a poo'xxiōō quiunuu'xy, weenā jāya'ayhajxy mānit̃ pioo'xy. Mijts jaduhñ ja mānaamb, paadiā Dios ja'a jāya'ay piāda'agy cooc tyijy ja'a poo'xxiōō hajxy wyiingudsāhgō'ōwāt. Cab jaduhñ nā'ā tōyyā. ²⁸Cooch jaduhñ nDiosquexiā, pāadyhōch cuhdujt̃ nmōōdā cooch nmāhané'emāt hōxtā poo'xxiōōjootypaady —nōmā fariseoshajxy nāmaayyā.

3 Mānitā Jesús jadāhooc tiōjtāgōōyy tsajtōgooty. Jimā jāya'ay hānajt̃y tu'ug cō'oma'ad.

²Jimā fariseos ja'a Jesús hajxy hānajt̃y miāhee'pna'ay pō jaančh māyajpa'amnaxaamb hānajt̃y je'e poo'xxiōōjooty. Wiinmahñdy hajxy hānajt̃y yhōxtaaby nebiā Jesús hajxy yajtsumōōjāt. ³Mānitā cō'oma'adpā nāmaayyā:

—Tānaayyō'og. Miñ yam̃ cujc tāna'aw —nōmā Jesús miānaañ.

Mānitā mähdiōjc jaduhñ quiudiuuñ. ⁴Mānitā fariseoshajxy nāmaayyā:

—Nebiā cuhdujt̃ myiñ coo hajxy ndúunāmāt poo'xxiōōjooty, hoy tōgā haxōōgā. Nej, jaduhñā cuhdujt̃ myiñ coo jāya'ay hajxy

nyajtsōocāmāt poo'xxiōōjootiā, tōgā jaduhñ myiñ coo jāya'ay hajxy nyaghō'cāmādā —nōmā Jesús miānāangumbā.

Pero cabā fariseoshajxy waamb nā'āgā hadsooyy. ⁵Mānit̃ hajxy wyiinhee'ppejtā, māduhñtiā Jesús hajxy hānajt̃y jiuhdānaawiādity. Jootmayhajpā Jesús hānajt̃y coo ja'a fariseos ja'a cō'oma'adpā hajxy hānajt̃y quia'a nāxuuch. Cabā Jesús hānajt̃y jiootcujcā. Mānitā mähdiōjc nāmaayyā:

—Xajtōw yō'ō mgō'ō.

Mānitā quio'ō jiaančh xajtōōyy. Tuunā jaduhñ nā'ā xajtōōyy, mānitiā quio'ō yhooyōōyy. ⁶Mānitā fariseoshajxy wyiimbijty. Mānit̃ hajxy nōcxy maa ja'a Herodes jiamioōdhajxiān. Ja'a Herodes, gobiernā hānajt̃y tiuumby. Mānitā fariseoshajxy nāgōxiā quiojyquiapxyhajty nebiā Jesús hajxy yajyagho'ogōōjāt.

⁷Coo ja'a Jesús hajxy jiiby chohñ tsajtōgooty mōōdā jiamioōdtōjc, mānit̃ hajxy jim̃ nōcxtāgajch maa ja'a mejypia'ajān. Jimā jāya'ayhajxy hānajt̃y may piawādity. Galilea hajxy hānajt̃y chooñ. ⁸Tōō ja'a mādia'agy hānajt̃y wia'xy wiinduhmyhagajpt coo ja'a Jesús madiu'u hoy-yagjuōōñājatypā hānajt̃y yajcāhxō'ōgy. Coo ja'a jāya'ay ja'a mādia'agy hajxy jaduhñ miādooyy wiinduhmyhagajpt, mānitā Jesús jāya'ay may nāmejtsā. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajt̃y chooñ, mōōd jim̃ Judeanaaxooty, mōōd jim̃ Jerusalén, mōōd jim̃ Idumea, mōōd jim̃ Jordānmōjñōōhawiimb, mōōd jim̃ Tiro, mōōd jim̃ Sidón. ⁹⁻¹⁰Coo ja'a

pa'amjäya'ayhajxy hänäjty may
 tøø yajmøcpøgyii, paadiä Jesús
 hänäjty jia wi'i nähdona'añii ja'a
 jäya'ayhajxy jaac pa'ammøødpä,
 ween hajxy jaduhñ nähwaatspä.
 Høxtä niyhanø'tsmújcäp hajxy
 hänäjty. Mänitä Jesús ja'a
 jiamiøødtøjc nämaayy coo
 barcohuung hajxy jim nähix
 hahixø'ø miähäñá'awät, jaduhñä
 Jesús jiiby paquiä piédät coo
 hänäjty pianø'ødsa'añii ja'a cu'ug.

¹¹ Jimä jäya'ayhajxy hänäjty
 wiädijpä ja'a mõjcu'umøødpä.
 Homiaajä Jesús hajxy hänäjty
 yhiy, mänitä Jesús hajxy hänäjty
 wyiinijcäda'agy, mänitä Jesús
 hajxy hänäjty näma'ay:

—Dios miičh xyHuunghajp —
 jaduhñä mõjcu'umøødpähajxy
 hänäjty wyl'i ya'axy.

¹² Mänit hajxy yhanehmä coo
 ja'a Jesús hajxy quia'a nägäpxät
 majiäya'ayhagujc. Ja'a Jesús jaduhñ
 hanehm.

¹³ Mänitä Jesús jim ñøcxy
 tunguhduum. Mänitä Jesús ja'a
 jiamiøød miøjyaaxy, pøn hänäjty
 hoy quipxy miøødwäditaamby.
 Coø hajxy jim quioo'ty maa
 Jesús hänäjtian, ¹⁴ mänit hajxy
 nämajmetsc wyiinguejxä coo ja'a
 Jesús hajxy quipxy miøødwädítät,
 møød coo ja'a Diosmädia'agy
 hajxy nøcxy yajwa'xy. ¹⁵ Mänitä
 cuhdujt hajxy miooyy coo jäya'ay
 hajxy yajnähwä'adsät, ja'a hajxy
 mõjcu'umøødpä. ¹⁶ Jaduhñä Jesús
 ja'a jiamiøødhajxy hänäjty xiøhaty,
 ja'a hajxy nämajmetspä. Tu'ug
 hänäjty xiøhaty Simón. Je'e ja'a
 Jesús yajxøbejt Pedro. ¹⁷ Jimä
 Zebedeo yhuunghajxy hänäjtypä,

ja'a Santiago møødä Juan. Jue'e
 hajxy yajxødägøøyyä Boanerges.
 Jaduhñ hänäjty miädia'agytiägø'øy
 coo hajxy hänäjty paquiä jiaančh
 tehñ yhawa'anda'agy nebiä
 hāneejän. ¹⁸ Ja'a hajxy hänäjty
 jaac jimä, jaduhñ hajxy hänäjty
 xiøhaty Andrés, møødä Felipe,
 møødä Bartolomé, møødä Mateo,
 møødä Tomás, møød Santiago,
 ja'a Alfeo yhuung, møødä Tadeo,
 møødä Simón, ja'a hänäjty xøhajpä
 ja'a celote. ¹⁹ Ja'a miämajmetspä
 hänäjty xøhajp Judas Iscariote.
 Je'e ja'a Jesús cujegy too'c; ja'a
 Jesús miädsiphajxy cø'ødägøøyyä.
²⁰ Mänitä Jesús hajxy ñøcxy maa
 tiøjcän møødä jiamiøødhajxy.

Mänitä jäya'ayhajxy may
 miéjtscumbä maa ja'a Jesús hajxy
 hänäjtian. Paadiä Jesús hajxy
 hänäjty quia'a näbaadøøyyäxä
 mänaa hajxy jaduhñ quiáyät
 møødä jiamiøød, coo ja'a
 pa'amjäya'ayhajxy hänäjty wyl'i
 yhadsipy coo ja'a pia'amhajxy
 yajnájxäxät. ²¹ Coø ja'a Jesús
 ja'a jiuju miägu'ughajxy jaduhñ
 miädoyhajty coo ja'a Jesús hänäjty
 jiaančh tehñ yhadsibyyi, mänitä
 Jesús hajxy nämejch. Mänitä
 Jesús hajxy jia yajnøcxaan hadsip.
 Jaduhñ hajxy hänäjty miäna'añ
 cooc tyijy ja'a Jesús hänäjty tøø
 quiuhhiñ.

²² Mänitä häna'c-hajxy näje'e
 quiädaacy, ja'a Diosmädia'agy
 hajxy hänäjty naxy yajnähixøøbiä
 tsajtøgooty. Jerusalén hajxy hänäjty
 tøø chohnda'agy. Mänit hajxy
 miänaañ:

—Yø'ø Jesús, puhbéjtäp yø'ø ja'a
 mõjcu'ugong, paadiä mäjaa miøødä

coo jäya'ay jajnähwä'äch, ja'a hajxy
møjcu'umøødpä. Haa ca'a, ja'a
møjcu'ugong ja'a møjcu'u hajxy
wyiindsønhaipä —nömä Jesús
wyiingapxpejtä.

²³⁻²⁶Mänitä

jajnähixøøbiädøjc-hajxy miøjyaaxä.
Mänitä Jesús tiägøøyy
jajnähixøøbiä cuento
yajmäbaadyhaam.

—Coo jäya'ayhajxy
ñimiädsibø'øwøøjät quipxyjiaty
tu'cajpt, cab hajxy hoy
ñimiøødtunäänänä. Jaanä
jaduhnduhmbä, coo jäya'ayhajxy
ñimiädsibø'øwøøjät quipxyjiaty
tu'que'ex, cab hajxy hoy
tøgooty ñimiøødhidäänänä.
Jaanä jaduhnduhmbä, coo ja'a
møjcu'uhajxy ñimiädsibø'øwøøjät
quipxyjiaty møjcu'u, cab hajxy
jaduhñ hoy wiäditaannä. Cóxäp
hajxy jaduhñ quiuhdägoyy.
Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät
coöchä møjcu'ugong xquia'a
puhbety.

²⁷Jaanä jaduhnduhmbä, ni pønä
møjjäya'ay hoy mga'a mäméedsät
tijaty jiiby miøød tiøgooty. Mänit
mäbøcypä coo jawyiin mgø'øxots
mdecyxiódsät, mänítäts hoy
mmäméedsät.

²⁸Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios
jäya'ay miämee'xa'añ nebiatiä pojpä
cädieey hajxy miøødä, waambatiä
Dios hajxy tøø miägaptägoy.

²⁹Pero pønä Dioshespíritu tøø
miägaptägoy, je'e mäbøcypä, cab
hajxy mänaa miämee'xäänänä.
Homiänaaxøø ja'a piojpä quiädieey
hajxy miäwädita'añ —nömä Jesús
miänaañ.

³⁰Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ,
coo hänäjty tøø ñänømyii cooc
tyijy ja'a møjcu'ugong hänäjty
miøødwädity.

³¹⁻³²Jimä Jesús hänäjty
miädia'agyñä, mänitä tiajhajxy
miejch møødä piuhya'ayhajxy. Coo
jäya'ayhajxy hänäjty jiaanč tehñ
miayyä tøgooty, paadiä tiajhajxy
tøguum miähmøøyy. Mänitä
capxy hajxy quiejxy tøgooty coo
ja'a Jesús ween yhuuc pädsomy.
Jiibiä Jesús jäya'ay hänäjty may
jiuhhäñaawiädityii tøgooty. Mänit
hajxy miänaañ:

—Ximä mdaj xwyi'i yajtøy
møødä mbuhya'ayhajxy møødä
mbuhdo'oxyhajxy.

³³Mänitä Jesús yhadsooyy:
—Pønñhöch ndajhajpy; pønñhöch
nbuhya'ayhajpy.

³⁴⁻³⁵Mänitä Jesús jäya'ay
wyiinhee'ppejty mäduhñtiä hänäjty
jiuhhäñaawiädityii. Mänit miänaañ:
—Pønjätyhöch nDeedy miädia'agy
cudiúunäp, je'ečh ndajhajpy, je'ečh
nbuhya'ayhajpy —nömä Jesús
miänaañ.

4 Mänitä Jesús jadähooc
yhädäaccumbä mejypia'a
Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä.
Mänitä jäya'ayhajxy may miejch
maa je'e hänäjtian. Coo hawa'adspä
hänäjty jim quia'a hity pu'uwiing,
paadiä Jesús barcohuungooty
tiägøøyy mejywyiing. Mänit
jiiby yhäñaaguädaacy. Jimä
jäya'ayhajxy miähmøøyy pu'uwiing
hamädoowhiipä waambatiä Jesús
hänäjty miädia'agy. ²Mänitä
Jesús tiägøøyy jajnähixøøbiä
cuento-yajmäbaadyhaam.

³—Huuc mäadow hajxy, mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy trigowøjpä.

⁴Näje'e trigotøømd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhaixy hoy pyiwø'øgy. ⁵Wiingtuumä trigotøømd hoy quiáhghumbä tsaajoot maa naax hānajtý quia'a møødān. Paquiä trigotøømd miujxy coo naax hānajtý quia'a cøøcä.

⁶Pero nägooyyā xøø piädsøømy, cøjxä trigohuung tiø'øch coo tyicts hānajtý cøøc tøø quia'a häda'agy.

⁷Wiingtuum hoy quiáhghumbä maa haptý hānajtý jiaančh tehñ miayyān. Coø haptý jaduhñ yee'cy, cøjx jaduhñ ñāhdāna'ayii. Ni tiøøm ja'a trigo quia'a pejty. ⁸Wiingtuum hoy quiáhghumbä maa ja'a naax hānajtý jiaančh tehñ tiøø'quiān. Jaančh tehñ yhojyøoyy ja'a trigo jim. Näje'e hii'xmajcpajc miøødä tu'wipä; näje'e tägøøghii'xpajc miøødä; näje'e mägø'xpajc miøødä tu'wipä.

⁹Mänitä Jesús jiaac mānaaṇ:

—Pøñ hädaaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁰Coo majiäya'ayhajxy wyiimbijty, jimä Jesús ja'a jiamiøød miøødmähmøoyy, ja'a hajxy hānajtý nämajmetspä, møødä wiingjäya'ay ja'a näwéeñtiäbä. Mänitä Jesús ñāmaayyā coo quiapxtøwät waambaty hānajtý tøø miädia'agy. ¹¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Dios jioot chocy coo mijts mwiinjuø'øwät nebiä miäjaa yajcähxø'øga'añ. Hijty, cap pøñ hijty wyiinjuø'øy. Yø'ø wiinghäna'c-hajxy, ni yø'øhajxy quia'a wiinjuø'øy. Pāadyhøch yø'ø häna'c-hajxy nyajñāhixø'øy

cuento-yajmäbaadyhaam.

¹²Hoy hajxy jia mädoj, cab hajxy wyiinjuø'øy; jaduhñā Dios hajxy quia'a jøjpøgø'øwät; jaduhñā piojpä quiädieey hajxy quia'a yajñāhwäatsäxät.

¹³Mänitä Jesús jiaac mānaaṇ:

—Mijts, pø cab hajxy jaduhñ hoy mwiinjuø'øwa'añ waambátyhøch naamñā tøø ngapxy cuento-yajmäbaadyhaamä, ni jaduhñ hajxy hoy mga'a wiinjuø'øwa'añ waambátyhøch njaac yajmøødmädia'aga'añ cuento-yajmäbaadyhaam.

¹⁴Ja'a jäya'ay trigowøjpä, jaduhñ mawlinäts miäbaady nebiä Diosmädia'agy-yajwa'xpän. ¹⁵Ja'a trigotøømd cāhwäbä tu'haam, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mädojyān. Pero nägooyyā ja'a møjcu'u ñāmech, mänitiä hajxy yagjahdiägøoyyāxä waambaty hajxy tøø yajwiingapxø'øyii. ¹⁶Ja'a tøømd cāhwäbä tsaajoot, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e paquiä miäbøquiān, Jaančh tehñ xioondaacp hajxy jaduhñ. ¹⁷Pero cab hajxy jejcy miäbøcy. Nägooyyā hajxy jaduhñ chaächtiuñii ja'a Diosmädia'agyquiøxpä, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁸Ja'a tøømd cāhwäbä maa haptý jiaančh tehñ miayyān, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e jia mähøquiān.

¹⁹Pero jiaančh tehñ jiahmiejchp hajxy jaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Je'e hajxy jaduhñ wyi'i ñādajpy wyi'i ñāmaaby neby hajxy hoy chānā'awät, neby

hajxy hoy yhäyówät, mөөd maa mäyөөhadyiibän. Yajtägoobiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. ²⁰Ja'a tөөmd cáhwäbä maa naax jiaanč tehñ tío'quiän, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e hamuumdu'joot miäbөquiän. Hoy hajxy jiaanč tehñ quiudiuñ. Jaduhñ hajxy miäbaady nebiä trigo hii'xmajcpajc miөөdän tu'wipä, mөөd nebiä tägөөghii'xpajc miөөdän, mөөd nebiä mägo'xpajc miөөdän tu'wipä.

²¹Mänitä Jesús jiaac mänaañ: —Coo jäya'ay jөөn hajxy quiudөө'xө'өy, cөxp hajxy yujcoñ. Cab hajxy jiiby quiuhjupy cubetapa'c. Ni jiiby hajxy quia'a päda'agy maabejtpa'c. ²²Jaanä jaduhñduhmbä, tijaty jaduhñ hijp yu'učh, tsipcөxp jaduhñ quiөxy cáhxө'oga'añ. ²³Pөñ jaduhñ wiinjuөby, wéenhөch nmädia'agy xmiäbөjcä.

²⁴Mänitä Jesús jiaac mänaañ: —Huuc wiinjuө'өw hajxy nébiөch cham nyajmөөdmädia'aga'añ; pөñ hädaa mädia'agy hoy wiinjuөby, maas hoy jaduhñ jiaac yajwiinjuө'owa'añii. ²⁵Pөñhөch nmädia'agy tөө xmiäbөjcä, je'ečh njaac yajnähixө'owaamby. Pero pөñhөch nmädia'agy tөө xquia'a mäbөjcä, cábөch je'e tii nyajnähixө'owaannä. Hөxtä jiahdiägoyyaamby je'e mädyii tyijy tөө jia wiinjuө'өy.

²⁶Mänitä Jesús jiaac mänaañ: —Coo ja'a Dios ja'a miөcmäjaa yajcähxө'oga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä jäya'ay ñi'ibiän. ²⁷Coo ñiippädө'өy, mänit nөcxy

miaanä coo tөө quioodsө'өy. Cujaboom, coo jioбө'өy, mänit piädө'cumbä. Pero cab jaduhñ ñajuө'өy nebiä tөөmd miuxy. Hix, hamdsoo ja'a tөөmd miuxy yeegy. ²⁸Ja'a tөөmd, jiibiä miäjaa piaady naaxooty. Coo miuxy, mänit yeegy. Coo yeegy, mänit piөjy. Coo piөjy, mänit tiөөmbety. Coo tiөөmbety, mänit miäjay. ²⁹Coo miäjay, mänit hajxy chucy. Tөө jaduhñ yhabaatnä coo hajxy yajpädө'өгät.

³⁰Mänitä Jesús jiaac mänaañ: —Nebiaduhñ njaac yajmäbáatämät coo ja'a Dios ja'a miөcmäjaa jaduhñ yajcähxө'oga'añ. ³¹⁻³²Coo ja'a Dios ja'a miөcmäjaa yajcähxө'oga'añ, jaduhñ mäwiin miäbaady nebiä mostazapajcän. Jaanč tehñ chay ja'abi' mostazapajc jaduhñ. Ni mädyii hujts pajc jaduhñ quia'a tsayyä nebiä habi' mostazapajc chayyän. Pero coo mn'i'ibät, jaanč tehñ piaquiä jaduhñ yeegy cөxp. Mäjatyjaty yhaa'x yeegy. Hөxtä hoyyä muuxyhajxy jim pie'eñ yhaa'xjooty.

³³⁻³⁴Haagä hädaaduhmbä cuento-yajmäbaadyhaamä Jesús ja'a cu'ug hänäjty yajwiingapxө'өy, mäduhñtiä hajxy hänäjty hoy wyiinjuө'owa'añ. Pero coo ja'a cu'ug hänäjty tөө wyiimbijnä, mänitä Jesús ja'a jiamiөөd hawiing ca'xy quiapxtөөnä, ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä.

³⁵Coo chuujөөyy, mänitä Jesús ja'a jiamiөөd ñamaaayy:

—Tsөc hajxy jáamäm barcojooty; jam hajxy jimhaamby mejyhawiimb.

³⁶Jiibiä Jesús hajxy hänäjty yhäña'ay barcojooty mөөdä jiamiөөdhajxy. Mänit hajxy

tiu'ubøjcy. Jiibiä jäya'ayhajxy näje'e piadu'ubøjpä wiingbarcojooty. Pero ja'a majiäya'ay, jim hajxy miähmøyy mejypia'a. ³⁷Mänit mœc tiägøyy pojpä. Mänitä mejy tiägøyy ja'tspä. Mänitä barco nähja'tspejtä. Mänitä nœœ com tiägøyy barcojooty. Hœxtä hujts ja'a barco jaduñ. Quinaambä barco hānajty. ³⁸Pero ja'a Jesús, maab hānajty je'e jiiby barcohjxhaam. Cuhnø'œxø'øy hānajty jiiby mia'ay. Jaanč tehñ chähgøöbiä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajty. Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänitä Jesús nāmaayyā:

—Wiindsón, nej, caj mdajy mmayyā coo hajxy nguhdägoyyāanāmā.

³⁹Coo ja'a Jesús mia'abiädø'cy, mänitā poj yhojy mœødä mejy coo yuungø'owät. Mänitā poj jiaanč mooñ; mœødä mejy, yuungøyy je'ebä. ⁴⁰Mänitä Jesús ja'a jiamiøød nāmaayy:

—Tii hajxy hijty coo mwi'i chähgø'øy. Nej, cab hajxy mmäbøquiä coöc mœcmājaa nmœødä.

⁴¹Jaanč tehñ chähgøöby hajxy hānajty. Mänit hajxy hamee'ch nīnāmaayyā:

—Pønäda'a yø'ø; hœxtä poj mœødä mejy, cudiúunäxäbä miädia'agy yø'ø.

5 Mänitä Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb, maa ja'a naax hānajty xiøhatiän Gerasa. ²Coo hajxy miānajcy barcojooty, jimä jäya'ay hānajty tu'ug tiāna'ay jäguemjuøöby. Møjcu'u hānajty tœø yajtägø'øyii. ³Jutjooty hānajty

chāna'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajty nāaxtägø'øyän. Jaanč tehñ miœcä craa hānajty. Ni cadenahaamä jäya'ayhajxy hānajty hoy quia'a cø'œxots quia'a tecyxiodsa'añ. ⁴Mayhooc hajxy hānajty tœø jia cø'œxoch tœø jia tecyxioch cadenahaam. Pero wyi'i yaghapodøöbiä cadena hānajty. Ni pœñ hānajty quia'a mājāda'aga'añ. ⁵Xœømdsuhñ hānajty jim ya'axy jiocy cabāsantājooty mœød tunjooty. Naxy hānajty tsaahaam hamdsoo nīchugyii. ⁶Coo ja'a Jesús jaduñ yhiixä jäguem, mänit päyø'øguiä nānœcxä. Mänit hoy wyiinijcäda'agyii. ⁷⁻⁸Mänitä Jesús ja'a møjcu'u nāmaayy:

—Jua'ads miič jiiby maa yø'ø craajän.

Mänitä møjcu'u mœc yaaxy: —Miič Jesús, miičhä Dios xyHuunghajp, ja'a jim tsajpootypä. Nej mnijäwø'øyii mœød hœöcxcœxpä. Tunä mayhajt, ca'ač xchaačhtiuñ. Dios, cœxp je'e.

⁹Mänitä Jesús ja'a møjcu'u miäyajtøyy:

—Tii mxøhaty.

Mänitä møjcu'u yhadsooyy:

—Legiõnghœch nxøhaty.

Páadyhœch jaduñ nxøhaty coo hœjts jaduñ njaanč tehñ nāmayyā.

¹⁰Mänitä Jesús miānuu'xtaacä coo ja'a møjcu'uhajxy quia'a hœqxexøöjät jäguem.

¹¹⁻¹³Jim wiingón maa ja'a Jesús hajxy hānajtän, jim mejypia'a, jimä hädsømhajxy hānajty may yuummydiaj tunmøjc. Nāmejtsmil hajxy hānajty wiädity. Mänitä Jesús jadähooc miānuu'xtaacä coo ja'a

møjcu'uhajxy ween jim quiexyii maa ja'a mayhädsömän, weenä hädsömhajxy nõcxy yajtägø'øyii. Mänitä möjcu'uhajxy jiaančh quejxä maa ja'a hädsömän. Mänitä craa nähwaach, ja'a hānajt̃y tøø miøjcu'uyajtägø'øyijäbä. Mänitä hädsömhajxy cøjx yajtägø'øyii. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy mejjiooty. Cøjx hajxy jiiby ñøøji'xø'øy.

¹⁴Ja'a hāna'c-hajxy hānajt̃y jim hädsömgüeendāhajpā, cøjx hajxy piäyø'øgy. Hoyyā mädia'agy hajxy jim yajwa'xy cajptooty møød cajtpa'a neby hānajt̃y tøø jiadyii tøø tiuñii. Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy hoy yhixy. ¹⁵Coø hajxy jim miejch maa ja'a Jesús hānajt̃iän, mänitā craa hajxy yhiixy, ja'a hijty pa'ammøødpā, coø hānajt̃y tøø nähwāatsänä ja'a möjcu'u. Jim je'e hānajt̃y witmøød yhänaañä. Coø hijty pia'ammøødä, nähwa'ads høxwa'ads hijty wiädity. Tøø hānajt̃y wyiinmahñmejtsnä. Jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ coø ja'a craa hajxy yhiixy coø ja'a pia'am hānajt̃y tøø nähwāatsänä. Høxtä tsähgøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁶Mänit hajxy cøjx yajmøødmädia'agyii neby hānajt̃y tøø jiadyii tøø tiuñii. Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ hñjxäbä coø ja'a hädsöm ja'a möjcu'u hajxy yajtägøøyyä, je'edshajxy jaduhñ mädiaac. ¹⁷Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy miānuu'xtaacy coø jim chōonāt maa ja'a quiajpthajxiän.

¹⁸Coø ja'a Jesús hānajt̃y wyiimbidaannä barcojooty, mänit jaduhñ nämaayyā coø ween

piadu'ubøgyii. Ja'a craa jaduhñ mānaañ, ja'a pia'am hānajt̃y tøø yajnājxäxäbä. ¹⁹Mänitä Jesús ja'a craa nämaayy:

—Caj, ca'ačh xpianøcxy. Nøcx jim maa ja'a mdøjcän, maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ugän. Nøcxä mädia'agy yajwa'x coø miičhä Dios tøø xñäxuuch, coø miičhä Dios ja'a möjcu'u tøø xyajnähwa'ačh.

²⁰Mänitä craa jiaančh nõcxy maa ja'a tiøjcän. Mänitä mädia'agy jim tiägøøyy yajwa'xpä maa naax hānajt̃y xiøhatiän Decápolis. Jaduhñ je'e miädia'agytiägø'øy majc-cajpt. Jaduhñä miädia'agy hānajt̃y yajwa'xy coø ja'a Jesús ja'a mähdiøjc möjcu'umøødpā hānajt̃y tøø yajnähwa'ačh. Coø ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy.

²¹Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä barcojooty møødä jiamioødhajxy. Coø hajxy jim miéjtscombä mejyhawiimb maa hajxy hānajt̃y tøø chohñda'aguian, mänit hajxy jim biarcomānajcy mejypia'a. Mänitä Jesús jäya'ay may nämejtsä.

²²Mänitä Jesús jäya'ay tu'ug wyiinjičādaacä. Jairo hānajt̃y xiøhaty. Je'e hānajt̃y jim tuumb wiindsón maa ja'a tsajtøjcän.

²³Mänitä Jesús miānuu'xtaacä:

—Wiindsón, mõjtä'agyhøch nhuung. To'oxiäna'c je'e. Majmetscjumøjt miøødä. Jámhøch nhuung cø'ønähgäjpäc, ween jaduhñ miøcpøcy —nømä Jairo miänaañ.

²⁴Mänitä Jairo ja'a Jesús miødhajty. Jimä jäya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt̃y may pianø'øčh piabooñ. ²⁵Jimä tajjäya'ay hānajt̃y

tu'ug pa'ammøød majiäya'ayhagujc. Majmetscjumøjtä ñø'ty hānajtj tøø xiee'xy jabom-jabom. ²⁶Tøø ja'a mähdiøjc hānajtj jejcy jia yajtsooyø'øy maa ja'a doctorhajxiän. Pero cábdäsa pia'am hānajtj ñä'ägä yajnájxäxä. Tøø ja'a xiädø'øn hānajtj quiøjxnä tii jaduhñ ñä'ä jaac yajniñämäjuyø'øwóøjap. Coø hānajtj jaduhñ ñä'ägä yajtsooyø'øy tehñgajñä, maas hanaxiä pia'am hānajtj jaduhñ jiaac tehñ miøjta'agy. ²⁷⁻²⁸Coø ja'a mähdiøjc jaduhñ miädoyhajty coø ja'a Jesús hānajtj wiädity mäba'amyajnajxpä, mänit jaduhñ wyiinmaayy quiopcooty: “Cooch yø'ø wyit häyaa nnä'ä nähdoönät, náxäbøch nba'amäda'a häyaajä.” Mänitä Jesús jioyuhdiägøøyyä. Mänitä wyit jiaanč nähdoönäxä. ²⁹Mänitiä tajjäya'ay ñø'ty jiaanč hadujcy. Mänit ñijiäwøøyyä coø ja'a pia'am hānajtj tøø ñaxy. ³⁰Mänitä Jesús ñijiäwøøyyä coø tu'jäya'ay hānajtj tøø miøcpøcy ja'a miäjaahaam. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cojx wyiinhee'ppety. Mänit miänaañ: —Pøñhøch nwit tøø xñähdoönä.

³¹Mänitä jiamioødhajxy yhadsooyy:

—Tii jaduhñ coø myajtø y pø tøø miich jäya'ay mwit xñähdoönä. Haa ca'a, majiäya'ay hajxy jaduhñ xwyi'i pianø'tsäma —nømä Jesús ñämaayyä.

³²Pero jimä Jesús hānajtj yhøxta'ayñä pønä wyit hānajtj tøø nähdoönäxä. ³³Ja'a tajjäya'ayä, jaanč tehñ chähgøøby hānajtj je'e. Paady hānajtj chähgøøby coø hānajtj ñajuø'øy neby hānajtj tøø miøcpøcy. Mänitä Jesús hoy

wyiinjiicäda'agyii tsäyúuyyap. Mänitä tajjäya'ay ñägapxy neby hānajtj tøø miøcpøcy. ³⁴Mänitä Jesús miänaañ:

—Huung, paady miich mba'am tøø ñaxy coø tøø mmäbøcy cooch mäjaa nmøødä coochä jäya'ay tøy njaanč yajpa'amnaxy. Nøcxnä jootcujc.

³⁵Jimä Jesús hānajtj miädia'agyñä, mänitä jäya'ayhajxy näje'e miejch. Jim hajxy hānajtj tøø chohnda'agy maa ja'a Jairo tiøjcän. Mänitä Jairo ñämaayyä: —Tøø ja'a mhuung yho'nä. Ca'a Jesús mhadsijpnä. Tii jaduhñ jim ñä'ä jaac túnäp. Tøø ja'a mhuung yho'nä.

³⁶Coø ja'a Jesús jaduhñ yhamädoonajxy, mänitä Jairo ñämaayyä:

—Ca'a mga'a mäbøcy. Ca'a mjootmayhaty —nømä Jesús miänaañ.

³⁷Mänitä Jesús miänaañ coø pøn jim quia'a panøcxät maa ja'a Jairo tiøjcän. Jagóoyyägä Pedrohajxy jim ñøcxät møødä Santiago møødä Juan, ja'a Santiago piuhya'ay.

³⁸Coø hajxy jim miejch maa ja'a Jairo tiøjcän, jaanč tehñ jiøøby jaanč tehñ yaaxpä jäya'ayhajxy hānajtj jim. ³⁹Mänitä Jesús hajxy tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús miänaañ: —Cajxä yø'ø to'oxiäna'c ñä'ä hó'oguiäbä. Tii hajxy coø mwili jiø'øy coø mwili ya'axy. Nä'ä maab yø'øduhñ.

⁴⁰Coø ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, mänit ñäxiicä. Mänitä Jesús ja'a jäya'ay cojx yhøxquejxpädsømy tøghaguuy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c hajxy nänøcxy maa

to'oxiäna'c hänäjty quio'na'ayän, mөөдä Jesús ja'a jiamioөdhajxy, mөөдä to'oxiäna'cä tiaj tieedyhajxy.

⁴¹Mänitä Jesús ja'a to'oxiäna'c wyidsø'cy. Mänit nāmaayy:

—Quixyhuung, pädø'og.

⁴²Tuunä ja'a Jesús jaduһn nā'ä mänaaһ, mänitiä to'oxiäna'c jiaanһ pädø'cy. Mänit yo'oyø'cy. Jiaanһ tehм yagjuøøyy ja'a Jairohajxy jaduһn mөөдä Jesús ja'a jiamioөdhajxy.

⁴³Mänitä Jairohajxy yhanemä coo hajxy jaduһn quia'a mädiä'agät coogä yhuung hänäjty tøø jiuypioøcy. Mänit hajxy nāmāyyäbä coo yhuung hajxy yajcäyät. Ja'a Jesús jaduһn mänaaһ.

6 Coo ja'a Jesúshajxy jим chónhgumbä mөөдä jiamioөdhajxy, mänit hajxy jим nөcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Nazaret. Jимä Jesús hänäjty nā'ägädä tsooһ. ²Coo ja'a poo'xxioø yhabaaty, mänitä Jesús jим nөcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänit tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduһn miädooyy, mänit hajxy jiaanһ tehм yagjuøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñāmāyyäbä:

—Maa yø'ø craa mädia'agy jaduһmbä tøø nā'ä maaһ yhabøcy coo jaduһn jiaanһ tehм jiaty jiaanһ tehм najuø'øy, coo jaduһn hoy-yagjuøøñajaty yajcähxø'øgy. Haa ca'a, højts nmägunaaxhajtäm yø'øjä. ³Je'le yø'ø, ja'a hijty tsejtspä pujxpä. Ja'a María yhuung yø'ø. Hajchhajtäp yø'ø, ja'a Santiago, mөөдä José, mөөдä Judas, mөөдä Simón. Yaa ja'a piuhdo'oxyhajxy chäna'ay maa højts ngajptän.

Coo ja'a Jesús hänäjty jим chooһ Nazaret, paady hänäjty jим quia'a mämøjø'øy quia'a māmayø'øyii.

⁴Coo ja'a Jesús jaduһn miädooyy, mänit miānaaһ:

—Homiaajä ja'a

Dioswiinguexypähajxy wyiingudsähgø'øyii. Jagooyyä hajxy jим quia'a wiingudsähgø'øyii maa yhamdsoo cajpthajxiän, maa yhamdsoo tøjc-hajxiän.

⁵Coo ja'a Jesús hänäjty jим quia'a mämøjø'øy quia'a māmayø'øyii, paady hänäjty jим madiu'u hoy quia'a yajcähxø'øga'añ. Nämets nädägøøquiä pa'amjäya'ayhajxy jим nā'ä maaһ yajpa'amnajxä cø'ønähgapyaam. ⁶Jiaanһ tehм yagjuøøbiä Jesús hänäjty jaduһn coo ja'a miädia'agy jим quia'a jøjpøgøøyyäxä.

Mänitä Jesús ja'a mädia'agy jим tiägøøyy yajwa'xpä mäduһnjatiä cajpthuung wiingonbä. ⁷Mänitä Jesús ja'a jiamioөd wyiinguejxy, ja'a hajxy hänäjty nāmajmetspä, coo hajxy wiädítät cajpt-cajpt, coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy yajnähwá'adsät, ja'a hajxy hänäjty møjcu'umøөdpä. Nämetscjaty hajxy hänäjty wiädita'añ. ⁸Mänitä Jesús ja'a jiamioөd jiaac nāmaayy coo hajxy tii quia'a mänøcxät, ni tsajcaagy, ni morral, ni xädø'øñ. Jagooyyä yomybiaxy hajxy quiábät tu'uquiä. ⁹Tu'tehñquiä cø'øg hajxy miänøcxät mөөд tu'xojxyä wit.

¹⁰Mänitä Jesús jiaac mänaaһ:

—Coo hajxy jим mmédsät homiädyii cajptä, jимä tøjc hajxy tu'ug myujwá'anät maa hajxy hänäjty mmejtsta'aga'añän. Jимiä hajxy jaduһn mhídät. Cabä tøjc hajxy myajtägátsät. ¹¹Majaty mijtsä cu'ugä mmädia'agy hänäjty xquia'a jøjpøgø'øwaanä, mänitä

mdecy hajxy mwiinxit mwiinwóbät, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Jaduhñä hijxtahñd miähmó'owät coo ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy hānajtý tøø quia'a jøjhadsowø'øý. Mānit hajxy jīm mdsóonät.

¹²Mānitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy tiu'ubøjnä mädia'agy-yajwa'xpä. Jaduhñä cu'ug hajxy hānajtý yajwiingapxø'øý coo ja'a Diosmädia'agy hajxy piadu'ubøjnät, møød coo ja'a yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixøñät. ¹³Mayyā jāya'ayhajxy hānajtý yajnähwa'ačhii, ja'a hajxy hānajtý møjcu'umøødpä. Mayyā pa'amjāya'ayhajxy hānajtý yajmøcpøgyii coo hon hajxy hānajtý yajnähjaaxyii.

¹⁴Jīmä Herodes hānajtý guiobiernähaty maa ja'a naax hānajtý xiøhatiän Galilea. Mānitä Herodes miädoyhajty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñājatypä hānajtý yajcähxø'øgy. Mānitä Herodes miānaañ cooc tyijy ja'a Juan māyajnābejpä tøø jiuypiojtägach. Ja'a Juan, je'e ja'a Herodes yhajodhajt cooc tyijy hānajtý je'e Jiesúsä; páadiägä hoy-yagjuøøñājatypä yajcähxø'øgy ja'a wyiinmahñdycøxpä, cooc tyijy hānajtý tøø jiuypiojtägach.

¹⁵Wiingatiä jāya'ayhajxy hānajtý miānaambä. Nāje'e hajxy hānajtý miāna'añ cooc tyijy Jesús hānajtý je'e yhElíasä. Nāje'e hajxy hānajtý miānaambä cooc tyijy ja'a Jesús hānajtý wiädity nebiä jecyjiāya'ayhajxy hānajtý tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xiän jegyhajty. ¹⁶Pero ja'a Herodes, tehñgajnä je'e hānajtý miāna'añ cooc tyijy je'e Jwiangä, ja'a hānajtý

tøø yajyo'puxyíijäbä. Je'eg tyijy jaduhñ tøø jiuypiojtägach.

¹⁷⁻¹⁸Hix, haxøøgä Herodes hānajtý jiāya'ayhaty; ja'a yhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc hānajtý miøødtsänáayyāp. Felipe ja'a Herodes piuhya'ay hānajtý xiøhaty. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hānajtý xiøhājpä, ja'a Herodes hānajtý miøødtsänaabiä. Mānitä Juan ja'a Herodes yhojy: “Cab jaduhñ yhoyyä coo ja'a mhamdsoo puhya'ay tio'oxiøjc jaduhñ mmøødtsänáayyät.” Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, paadiä Juan yajmajtsä. Mānitä Juan chuumā.

¹⁹Cabä Herodías hānajtý yhojwiø'øý coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, paadiä Herodías ja'a Juan hānajtý jia wi'i yajyagho'oga'añii. ²⁰Pero cabä Herodes hānajtý jaduhñ miāna'añ coo ja'a Juan yagho'ogøøjät. Hix, wyiingudsähgøøbiä Herodes ja'a Juan hānajtý. Najuøøbiä Herodes hānajtý coo ja'a Juan hānajtý jiaanč tehñ yhojhāna'cä. Jaanč tehñ yhomiädoonä ja'a Herodes ja'a Juan miädia'agy hānajtý miädoowä. Pero cabä Herodes hānajtý ñajuø'øý neby jiatø'øwät. ²¹Cabä Herodías wiinmahñdy hānajtý ñä'ägädä paady nebiä Juan yajyagho'ogøøjät. Mānit yhabaaty coo ja'a Herodes xiøø hānajtý jiada'añii. Mānitä Herodes ja'a jiamiøødtøjc miøødcaayy miøødhuucy, møødä mioonsähajxy, møødä generalhajxy, møødä mäyøødøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajtý jīm tsānaabiä Galilea. ²²⁻²³Jīm hajxy hānajtý quiaý yhu'ugy, mānitä Herodías yhuung jiiby tiøjtägøøyy. Mānitä quixy

tiägøøyy hejtspä pujpä. Jaančh tehṁ yajxón yhejch piujty. Jaančh tehṁ xioondaac ja'a Herodeshajxy jaduhṁ mөөdä wioybä wyichpä. Mänitä Herodes ja'a quixy ñämaayy:

—Tehṁ tiөy nnämä'awät, hөөčh yajmäyujwáanäc tii mdsogaamby, nmó'owäbөch miičh je'e, hotyiijä, hөxtä nmó'owäbөch miičh naax cupc maačh yaa ngobiernähatiän.

Paadiä Herodes jaduhṁ miänaañ, jaančh tehṁ xioondaacp hänäjty jaduhṁ coo ja'a quixy hänäjty yajxón yhech. ²⁴Mänitä quixy piädsøømy. Mänitä tij hoy miäyajtөy tiig jaduhṁ yujwá'anäp. Mänitä Herodías wiinmahñdy piaaty nebiä Juan mäyajnäbejpä yajyagho'ogöøjät. Mänitä yhuung ñämaayy coo ja'a Juan ja'a quiopc yujwáanäxät. ²⁵Mänitiä quixy ja'a Herodes hoy ñäma'ay:

—Hөөčhä Juan quiopc móoyyäc texyjooty.

²⁶Coo ja'a Herodes jaduhṁ ñämaayyä, mänit jiaančh tehṁ jiootmadiägøøyy. Mänit jaduhṁ ñähadsooyy. Hix, tөө hänäjty jaduhṁ miäna'añ cooc hänäjty hoy ñä'a tiijä yega'añ. Hix, tөө ja'a wioybä wyichpä hänäjty jaduhṁ yajmädoy. ²⁷Mänitä Herodes ja'a mioonsä jiiby quiejxy pujxtөгooty coo ja'a Juan nøcxy yo'puxyii. ²⁸Mänit hoy jiaančh yo'puxyii. Mänitä quixy ja'a Juan quiopc hoy yajcө'өdägө'өyii texyjooty. Mänitä tij hoy mioodiägach.

²⁹Coo ja'a Juan jiamioөdhajxy jaduhṁ miädoyhajty coo ja'a Juan hänäjty tөө yagho'ogyii, mänitä Juan ñi'x hajxy hoy yajpädө'cä. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägө'өy.

³⁰Mänitä Jesús ñämejtstägajtsä ja'a jiamioөd, ja'a hajxy nämajmetspä. Cөjxä Jesús yhawáanäxä, nebiaty hajxy hänäjty tөө miäba'amyajnaxy, mөөd waambaty hajxy hänäjty tөө yajnähixө'өy. ³¹Jaančh tehṁ miayyä Jesús jäya'ay hajxy hänäjty ñämečhii. Wiimbijp hadөjpä majiäya'ayhajxy hänäjty. Coo ja'a jäya'ayhajxy may wyi'i miech, paadiä Jesúshajxy hänäjty quia'a näbaadöøyyäxä mäduhnajtä hajxy quia'y yhú'ugät. Mänitä Jesús miänaañ:

—Jam hajxy paquiä póo'xäm wiingtuum maa majiäya'ay hajxy xquia'a paadäänäm.

³²Mänitä Jesúshajxy tiägøøyy barcojooty. Tsohn hajxy jimän. Mänit hajxy jim ñөcxy maa ja'a majiäya'ayhajxy hänäjty quia'a jadyhitiän. ³³Coo ja'a Jesúshajxy jaduhṁ yhiixtu'ubөjcä, mänitä majiäya'ayhajxy wyi'i piadu'ubөjpä. Najuөөby hajxy hänäjty jaduhṁ maa ja'a Jesúshajxy hänäjty ñөcxa'añ. Päyө'ögüiä hajxy jaduhṁ ñä'ägä nøcxy. Jawyiin hajxy jim ñä'ägä mejch maa ja'a Jesúshajxy hänäjty ñөcxiän. Wiinduhmyguiajpt hajxy hänäjty choon. ³⁴Coo ja'a Jesús jiiby piädsøømy barcojooty, mänitä jäya'ay yaghixөøyy may. Mänit näxuut'scapxy miөөdhajty. Jaduhṁ yhiixy nej coo meeg wyiindsön ca'a hijpän, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a yajnähixө'өyii. Mänitä Jesús madiu'u tiägøøyy yajnähixөөbiä. ³⁵Tөө hänäjty chuujöөнä. Mänitä Jesús ja'a jiamioөd ñämejtsä. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jue'e jaduñ yaa, pactuum.
Cabä cajpt yaa maa ja'a cu'ug
quiaayyøøc hajxy häyaa jiúyät.
Tøø jaduñ hoyhoy jiaančh tehñ
chuujo'øy. ³⁶Näma'aw yø'ø cu'ug,
ween hajxy nøcxy quiayhøxta'ay
maa ja'a cajpt yaa wiingonbän —
nømä Jesús ñämaayyä.

³⁷Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tsøg hajxy nä'ägä yajcáayyäm
højtshájtäm.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Haa tii hajxy jaduñ nhuuc
nä'ä yajcáayyämbäp. Cajx nä'ä
caayyøøcpä nä'ä huucøøcpä. Nej,
jaduñ miičh mmäna'añä coo højts
tsajcaagy nøcxy njuy mejtsmägo'x
denario —nømä Jesús jiamiøøð
ñämáayyägumbä.

³⁸Mänitä Jesús miänaángumbä:

—Huuc mäyajtøw yø'ø cu'ug pøn
caayyøøc møøð. Pønjaty jaduñ
møøð, ween hajxy yajmucy.

Coo hajxy hänäjty tøø yajmujnä,
mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jagooyyä højts tsajcaagy
mägooxyä tøø nbaady møøðä hacx
metsyä.

³⁹⁻⁴⁰Mänitä Jesús miänaañ
coo ja'a cu'ughajxy yhøxtá'agät
necchooty tu'hagøøbiäjaty,
nämägo'xhaam møøð
näjuxychägui'xmajc-haam. Mänit
hajxy jaduñ jiaančh yhøxtaacy.

⁴¹Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy
mägooxpä quioondsooyy møøðä
hacx metspä. Coö chajhee'py,
mänitä Dioscujú'uyäp yejcy
ja'a tsajcaagy quioxpä møøðä
hacx quioxpä. Mänitä tsajcaagy
tiägøøyy haguidøøbiä. Mänitä
jiamiøøð tiägøøyy moobiä ja'a
tsajcaagy møøðä hacx, ween hajxy

jaduñ yajwa'xy maa ja'a cu'ugän.
Tehñgajnä Jesús ja'a tsajcaagy
hänäjty yajwa'añguiojy møøðä hacx.
Jiaac tehñ yajmayøøby hänäjty
jaduñ. ⁴²Cu'uxiä jäya'ayhajxy
jaduñ jiaančh tehñ quiaayy.

⁴³⁻⁴⁴Hoyyä jäya'ayhajxy hänäjty
jaduñ jia mayyä, majmetscachä
tsajcaagy quiunajxy møøðä hacx.
Ja'a Jesús jaduñ yajwa'añguioj.
Nämägooxmil ja'a ya'adiøjc-hajxy
jaduñ quiaayy yhuucy.

⁴⁵Mänitä Jesús ja'a jiamiøøð
ñämaayy coo hajxy tiägø'øwät
jiiby barcojooty, wéenäc hajxy jim
ñøcxø'øgät mejyhawiimb maa ja'a
cajpt jaduñ xiøhatiän Betsaida.
Coogä Jesús ja'a majiäya'ay jaduñ
ñähguéecnät, mänítäc hajxy jim
ñibiaadøøjät. ⁴⁶Coo ja'a Jesús
ja'a majiäya'ay ñähgueecy, mänit
jim nøcxy tungøxp Diospa'yaaxpä.

⁴⁷⁻⁴⁸Coo quiooodsøøyy, jimä Jesús
hänäjty tøø miähmø'øy mejypia'a
nidiuhñ. Ja'a barco, jagooyyä
hänäjty mejyquiujc tøø ñä'ä mahñ
miech. Jaančh tehñ miøcä barco
hänäjty jiojcubojø'øyii. Tøø ja'a
Jesús jiamiøøðhajxy hänäjty jiaančh
tehñ yhanuu'xøøñä coo ja'a barco
hajxy hänäjty jia wi'i quiaaby. Coö
ja'a Jesús jaduñ yhiyx coo hajxy
hänäjty tøø yhanuu'xøøñä, mänit
yo'oyhaam tiu'ubøjcy nøøwiing.
Mobädajpä hänäjty jiojø'øwaannä,
tøø ja'a Jesús ja'a jiamiøøð hänäjty
ñajtspaadøøñä. Wyiinnaxáannäbä
Jesús ja'a jiamiøøð hänäjty
jaduñ. ⁴⁹Coo ja'a Jesús yhiyxä coo
hänäjty yo'oy nøøwiing, mänitä
jiamiøøðhajxy miänaañ cooc tyijy
hänäjty je'e yháañämä. Mänit hajxy
møc chaächyaaxy. ⁵⁰Nägøxiä hajxy

hänäjty chähgø'øy coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ yhiixy coo hänäjty yo'oy nøøwiing. Cab hajxy choj høxcajpy. Mänitä Jesús miänaañ:

—Møcä mjoot hajxy päda'ag; høøch hädaa; ca'ačh hajxy xchähgø'øy.

⁵¹Coo ja'a Jesús tiägøøyy barcojooty, mänitä poj miooñ. Jiaanč tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jiamiødhajxy jaduhñ coo poj miooñ. ⁵²Hoy hajxy hänäjty tøø jia hixy coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy yajwa'añguiojy møødä hacx, cab hajxy hänäjty ñajuø'øy coo ja'a Jesús møcmäjaa miøødä ja'a Dioscøxpä. Jaanč tehñ quiuhxex hajxy hänäjty.

⁵³Coo ja'a Jesús hajxy jim miejch mejyhawiimb maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Genesaret, mänitä barco hajxy jim quiuxojch mejypia'a. ⁵⁴Tuunä hajxy jaduhñ ñä'a barcopädsøømy, mänitä Jesús yhøxcapä ja'a cu'ug. ⁵⁵⁻⁵⁶Paquiä mädia'agy jim wia'xy coo ja'a Jesús hänäjty jim tøø miech. Mänit tiägøøyy wädiipä cajpt-cajpt. Mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägøøyy cøømiéjtsäbä tsaajiooty maa ja'a Jesús hänäjty wiäditiän. Jimä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty tøø ñajtsçøyø'øyii mõjtu'uba'a maa ja'a Jesús hänäjty ñaxø'øwa'añän. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy yajpa'amnaxøøjät. Pønatiä Jesús wyitpa'a hänäjty nä'a nähdoonäxäp, tehñ ñajxpä pia'amhajxy hänäjty mänitä.

7 Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñamejch, møødä häna'c ja'a Diosmädia'agy hajxy

yajnähiixøøbiä. Jim hajxy hänäjty chooñ Jerusalén. ²Mänitä fariseoshajxy yhiixy coo ja'a Jesús jiamiød ja'a cuhdujt hajxy hänäjty näje'e quia'a yajtuñ, coo hajxy quia'a cø'øbuju coo hajxy hänäjty tiägø'øwa'añ caabiä huucpä. Ja'a fariseoshajxy, jaanč tehñ yhooyä judiocuhdujt hajxy hänäjty quiudiuñ. ³Hix, jaduhñä judiøshajxy hänäjty nägøxiä quiuhdujthatyñä nebiä yhapä tieedyhajxy hänäjty jegyhajty tøø yajnähiixø'øyii. Naaghooc hajxy hänäjty quiaaya'añ, tsipcøxpä quio'ø hajxy hänäjty hoyhoy ñä'ägä puju wa'ads. ⁴Møød coo hajxy hänäjty tøø yhoy halaplaaztøjpa'c, cab hajxy hänäjty quiaaya'añ jaguiø'øbuju. Madiu'u cuhdujt hajxy hänäjty miøødä coo hajxy cøxiä wiinä ñähbuju ñähje'ečh, møødä cayøhñdy hu'ugøhñdy, møødä tu'ts, møødä pujxtu'ts. ⁵Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Tii yø'ø mjamiøødhajxy jaguiø'øbuju coo quiaay. Cabä jecyquiuhdujt hajxy yajtuñ neby jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quiuhdujthatiän.

⁶Mänitä Jesús yhadsooyy: —Jue'e mijts, mjaanč tehñ miähane'emaamb mijts, pero cab hajxy mnä'a cudiuñ waambaty hajxy hamdsoo mja hane'emy. Mijtsçøxpä ja'a Isafas jecy quiujahy, mänitä Dios miänaañ:

Hädaa jäya'ayhajxy, ja mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy hajxy xwyiingudsähgø'øy, pero cábøch hajxy hamuumdu'joot xñä'a tsocy.

⁷ Xiðbøch hajxy xjia wi'li
pia'häyoy.

Jaduhñ hajxy jia mäna'añ
cóogøch tyijy nmädia'agy
hajxy xjia yajñähixøyyä,
pero yhamdsoo mädia'agy hajxy
ñä'a wi'li miädiaacy,py,
nømä Isafas jecy quiujahy. ⁸ Mijts,
tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy
mnajtshixøøñä. Ja'a mhamdsoo
cuhdujt hajxy jaduhñ myaghijnäp —
nømä Jesús ja'a fariseos ñämaayy.

⁹⁻¹⁰ Mänitä Jesús ñämäaguumbä:

—Paadiä Diosmädia'agy hajxy tøø
mnajtshixø'ø, jaduhñä mhamdsoo
cuhdujt hajxy hoy myaghida'añ.
Jaduhñä Moisés jecy miänaañ coo
ja'a mdaj coo ja'a mdeedy hajxy
mwiingudsähgø'owät. Pero pønägä
tiaj ja'a tieedy haxøøg nänøømb,
yajcuyagho'ogø'owáañäbäc
jaduhñ. ¹¹⁻¹² Pero wiing mijts
mja mäna'añ cooc tyijy jaduhñ
yhawiinmatsä cooc pønä tiajjä
tieedy haxøøg ñämä'awät:

“Cábøch mijts nbuhbedaannä.
Hix, tøøchä Dios nnäma'ay
cooñ je'e cøxiä nmo'owa'añ
ja'añ mijts hijty nmo'owaambiä.”

¹³ Coo hajxy jaduhñ mmäna'añ,
myajcähxø'py hajxy jaduhñ
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
mga'a yajtuunnä, møød coo
ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy
myajñähixøøñä. Madiu'u hajxy
jaduhñ myajcähxø'øgy coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø
mnajtshixøøñä, møød coo
ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy
myajtuunnä —nømä fariseoshajxy
ñämaayyä.

¹⁴ Mänitä Jesús ja'a cu'ug
yajwiingapxøøguumbä:

—Høøch nmädia'agy hajxy
hamädoowhijtäc. ¹⁵ Tijaty
hajxy mgaaby mhuucypy, cab
hajxy xyajcädieey. Pero ja'a
haxøøgwiinmahñdy, je'eds hajxy
mäbøcy xyajcädieeyäp. ¹⁶ Pøn
jaduhñ wiinjuøøby, wéenhøch
nmädia'agy xmiäbøjcä.

¹⁷ Coo ja'a Jesús ja'a quiapxy
miädia'agy jaduhñ yajmaayy,
mänitä cu'ughajxy quiøxy
wiimbijnä. Mänitä Jesúshajxy
tiøjtägøøñä møødä jiamioødtøjc,
ja'a hajxy hänäjty ja'a nämajmetspä.
Mänitä Jesús miäyajtøowä neby
hänäjty jaduhñ miädia'agytiägø'ø
ja'a hänäjty jaduhñ jim tøø
miädiä'aguüäbä majiäya'ayhagujc.
Ja'a Jesús jiamioødhajxy jaduhñ
yajtøow yajtøø'x. ¹⁸ Mänitä Jesús
yhadsooyy:

—Nej, ni mijtshajxy jaduhñ tøø
mga'a wiinjuø'øyyä waambátyhøch
tøø nja mädia'aguüä. Jaduhñds je'e,
tijaty hajxy mgaaby mhuucypy, cab
hajxy xyajcädieey. ¹⁹ Hix, ja'a jøø'xy
ja'a pøcy, jiiby jaduhñ yhäda'agø'ø
maa ja'a mjøø'xytiøjc-hajxiän.
Jadähooc nøcxy piädsømy. Cab
jaduhñ jiiby tiehñ tiägø'ø maa
ja'a mjuøhñdyhajxiän —nømä Jesús
miänaañ.

Jaduhñ hädaaduhñ
miädia'agytiägø'øgy coo ni mädyii
jøø'xy pøcy quia'a hamajtsä.

²⁰ Mänitä Jesús miänångumbä:

—Pero ja'a haxøøgwiinmahñdy,
je'eds hajxy mäbøjnäbä
xyajcädieeyäp. ²¹⁻²² Coo ja'a
jäya'ay haxøøgwiinmahñdy hajxy
jiaanñ tehñ miøødä, paady
hajxy haxøøgjaty jiaanñ tehñ
jiatcø'ø; paady hajxy miämeech,

paady hajxy ñiyagho'ogyii, paadiä jäya'adio'oxiøjc hajxy miøðtsäna'ay, paadiä jäya'ajie'e hajxy yhadsocy, paady hajxy miäwiinhøñ, paady hajxy ñiñähojyii, paady hajxy jiaanč teh̄m yajcumaya'añ, paady hajxy quia'a nä'ägädä wiinmahñmech. Coö hajxy naxy miu'ugyii, paadiä hadsojwiinmahñdy hajxy miøðä. ²³Jaduhñds je'e, jaanč teh̄m miadiu'u ja'a haxøøgwiinmahñdy jii. Je'eds hajxy jaduhñ mäbøcy xyajcädiehby.

Mänitä Jesús miädiaacpädøøñä.

²⁴Coö ja'a Jesús jim̄ chohñ, mänit jim̄ ñøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Tiro møød Sidón. Mänitä tøjc tu'ug piaaty maa hānajt miejtsta'aga'añän. Hamee'ch jim̄ jia hidaañ. Pero miädoow ja'a cu'ughajxy jaduhñ coö ja'a Jesús hānajt jim̄ tøø miech. ²⁵⁻²⁶Jimä tājāya'ay hānajt tu'ug chāna'ay. Hagriego hānajt miādia'agy. Ca'a hānajt je'e judiōsā. Jimä yhuung hānajt tu'ug, to'oxiāna'c. Tøø ja'a to'oxiāna'c hānajt pia'ambety. Møjcu'u hānajt tøø yajtägø'oyii. Coö ja'a quixiä tiaj jaduhñ miädoyhajty coö ja'a Jesús hānajt jim̄ tøø miech, mänitä Jesús hoy wyiinjiñcäda'agyii. Mänitä Jesús miānuu'xtaacä coö ja'a to'oxiāna'c nøcxy yajpa'amnájxäxä. ²⁷Mänitä Jesús miānaañ:

—Cab jaduhñ yhahixø'øy coöchä huc-huung tsajcaagy nmó'owät, ja'a pigāna'c-hajxy hijty quiaayaambäi.

Coö ja'a Jesús jaduhñ miānaañ, ja'a judiōshajxy jaduhñ yajmābaatä nebiä pigāna'cän. Ja'a ca'a judiōshajxy jaduhñ yajmābaatä

nebiä hucän. ²⁸Mänitä tājāya'ay yhadsooyy:

—Wiindsón, tøyhajt jaduhñ. Pero jiibiä huc-huunghajxy pia'piy pia'coñ meexäpa'c tijaty ja'a pigāna'c-hajxy yajwiinga'awøøby.

²⁹Mänitä Jesús miānaañ:

—Coö jaduhñ tøø mmāna'añ, cāhxø'p jaduhñ coöch nmādia'agy xmiäbøjcä. Tøø ja'a mhuungä møjcu'u ñāhwātsänä. Nøcxnä jootcuyc maa ja'a mdøjcän.

³⁰Mänitä tājāya'ay wyiimbijty. Coö jim̄ miejch maa ja'a tiøjcän, tøø ja'a yhuungä møjcu'u hānajt jiaanč nähwātsänä. Jimä yhuung hānajt quio'na'ay maabejtcøxp hoy weenän.

³¹Mänitä Jesús jim̄ wyiimbijtägajch maa ja'a naax xiøhatiän Tiro. Mänit jim̄ ñaxøøyy maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Sidón. Mänit jim̄ ñøcxøøyy maa ja'a naax hānajt xiøhatiän Decápolis. Mänit jim̄ miedsøøyy maa ja'a mejy hānajt xiøhatiän Galilea. ³²Mänitä mähdiøjc tu'ug yajmejtsä maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumän. Cabä mähdiøjcä mädia'agy hānajt hoy yhabädsømy, møød hānajt quihnatä. Mänitä Jesús miānuu'xtaacä coö ja'a quio'ø yajnähgäbät maa ja'a mähdiøjc cuhnatpän. Ja'a mähdiøjcä jiamioødhajxy jaduhñ mānaañ. ³³Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc jäguemjuøøby miødhajty nidiuhñ. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjcä tiaatsc piadsihwä. Mänitä Jesús ja'a quio'øwahxc chujyñähbo'ty. Mänitä mähdiøjc tiaatsc chujyhabo'odøøyyäxä. ³⁴Mänitä Jesús chajhee'py. Mänit

miänaaŋ: “Efata.” Jaduhñ hädaa miädia'agytiägø'ø: “Hawa'ads.”

³⁵Tuunä ja'a Jesús jaduhñ ñä'ä mänaaŋ, mänitiä mähdiøjc quiapxø'cy miädoowø'cy. Jaančh tehñ yhoj jaduhñ miädiaacnä.

³⁶Mänitä Jesús miänaaŋ coo hajxy quia'a mädiá'agät coo ja'a mähdiøjc jaduhñ tøø yhojyø'ø. Pero cab hajxy jaduhñ jioodhajty. Mänitiä hajxy jaduhñ hoy yhamädiaagø'ø. Hoyyä Jesús mayhooc jia hanehmy coo hajxy quia'a hamädiaagø'owät, maas hanaxiä ja'a mähdiøjc hajxy yhamädiaagøøyy. Cabä Jesús miädia'agy jaduhñ ñä'ä yajtúunäxä.

³⁷Jiaančh tehñ yagjuøöbiä cu'ughajxy hānajtj jaduhñ. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä: “Jaančh tehñ miøjmayhajt jaduhñ tiuumby coo ja'a cuhnapä yajmādoowø'øgy, møød coo ja'a huumbä yajcapxø'øgy.”

8 Cujaboom cumaaxc, mänitä jäya'ayhajxy nämay yhamugøøguumbä maa ja'a Jesús hānajtjān. Ja yāhó'cāp hajxy hānajtj, cabä caayyøøc hajxy hānajtj ñä'ägädä møødä. Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc yaaxmujcy, ja'a hajxy hānajtj nāmajmetspä. Mänitä Jesús miänaaŋ:

²—Nnāxúu'chpøch hädaa jäya'ayhajxy. Tägøøgxøøjoch hajxy tøø xpiawādiñä. Tøø ja'a quiaay tøø ja'a yhu'ugyhajxy quiøjxnä. Tii hajxy jaduhñ ñä'ä jaac cáyāp. ³Coočh hajxy jaguiay nguejxwiimbídāt, wehñdä hajxy jim tiu'uyuugādāwāt. Hix, näje'e hajxy jäguem tøø choñda'agy.

⁴Mänitä Jesús yhadsoowä ja'a jiamioødtøjc:

—Tii hädaa jäya'ay hajxy häyaa nnä'ä yajcāayyāmb. Cabä cajpt yaa. Maa tsajcaagy hajxy häyaa nnä'ä páatāmāt —nømä Jesús jiamioødhajxy miänaaŋ.

⁵Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc miäyajtøøyy:

—Naag tsajcaagy hajxy jii mmøødä.

—Juxtujc —nøm hajxy yhadsooyy.

⁶Mänitä Jesús miänaaŋ coo ja'a majiäya'ayhajxy yhøxtä'agät naaxwiin. Mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänitä Dioscuj'uyāp yejcy. Mänitä tsajcaagy tiägøøyy haguidøöbiä. Mänitä jiamioødtøjc miooyy. Mänitä majiäya'ayhajxy miooyyā. Coo ja'a Jesús ja'a tsajcaagy hānajtj yhaguidø'ø, yajwa'añguiojpy hānajtj tehngajñä. ⁷Jimä hacxhuung hajxy hānajtj miøødäbā mejtstägøøg. Mänitä Jesús quiunuu'xy. Mänit miänaaŋ coo ja'a majiäya'ayhajxy mio'owøøjāt. Jaduhñ je'e may yajwa'añguiojpä.

⁸Mänitä jäya'ayhajxy tiägøøyy caabiä. Høxtä cuuxä hajxy hoyhoy. Høxtä jiaac piwø'c hajxy juxtujcach, ja'a hānajtj tøø quiunāxiäbā. ⁹Nāmādaaxmil jäya'ayhajxy jaduhñ quiaayy yhuucy. Mänitä Jesús miänaaŋ coo hajxy wyiimbijnāt. ¹⁰Mänitä Jesús hajxy jadāhooc biarcopéjcumbä møødä jiamioødtøjc. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiān Dalmanuta.

¹¹Mänitä Jesús ja'a fariseos näje'e nāmejtsä. Mänitä fariseos ja'a Jesús ja'a Diosmādia'agy hajxy miøødyajtsibøøyy. Mänitä Jesús jia nāmaayyā:

—Huuc yajcähxø'ögä hijxtahnd
hoy-yagjuðöñäbä ja'a tsajpootypä.
Jaduhñ højtsä tøyhajt nmøødhádät
coo miichä Diosmäjaa mjaančh
møødä —nømä fariseoshajxy
miänaañ.

¹²Mänitä Jesús jiootmaxiejy.
Jootmadiägøøyy jaduhñ. Mänit
miänaañ:

—Tii ja'a Diosmäjaa hajxy coo
mwi'i yhixa'añ. Tøyhajt mijts
nnämä'awät coo hajxy mga'a
hixa'añ —nømä fariseoshajxy
ñämaayyä.

¹³Mänitä Jesús hajxy wyiimbijnä
møødä jiamioødtøjc. Mänit hajxy
tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy
tiu'ubøjcy. Mejyhawiimb hajxy
hänajty ñøcxa'añ.

¹⁴⁻¹⁵Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc
ñämaayy:

—Mnigwieendähadøøjäp hajxy.
Ca'a ja'a Herodes chajcaagychooy
hajxy mmäwädijtä, ni ja'a fariseos
jie'ehajxy.

Mänitä Jesús jiamioødhajxy
yhijxy coo ja'a tsajcaagy
hajxy hänajty tøø quia'a jaac
juy. Jagooyyä tsajcaagy hajxy
hänajty tu'uquüä miøødä
barcojooty. ¹⁶Mänit hajxy tiägøøyy
niñämäayyäbä:

—Paady hajxy jaduhñ
xñämäayyäm, coo tsajcaagy hajxy
tøø njahdiägøoyyäm.

¹⁷Coo ja'a Jesús jaduhñ
yhamädoonajxy waambatiä
jiamioødhajxy hänajty ñiñäma'ayii,
mänit hajxy ñämaayyä:

—Nej, jaduhñ hajxy mwiinjuø'öyä
coöchä tsajcaagy tøø nmädia'aguüä,
ja'a hajxy tøø mjahdiägøoyyäbä. Cab
hajxy tøø mnä'ägädä wiinjuø'öy

tijátyhöch tøø nmädia'agy.
Mjaančh tehñ quiuhxex mijts
jaduhñ. ¹⁸Xiidsä mwiin hajxy
mja møødä, cab hajxy tii
mhijxmähmø'öy. Xiidsä mmädohnd
hajxy mja møødä, cab hajxy tii
mmädoomähmø'öy. ¹⁹Mänáajøchä
nämägøoxmilpä jäya'ay nyajcayyän
ja'a mägøoxtsajcaagy, naac cachä
caadiuc hajxy mbiwø'cy.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Majmetsc.

²⁰Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaanä mänáajøchä nämädaaxmilpä
jäya'ay nyajcayyän ja'a juxtujtsajcaagy,
naag cach hajxy mbiwø'pä.

Mänit hajxy yhadsóogumbä:

—Juxtujc.

²¹Mänit hajxy ñämäayyägumbä:

—Caj mijts tøø mnä'ägä wiinjuø'öy
tijátyhöch tøø nmädia'agy —nømä
Jesús miänaañ.

²²Mänitä Jesús hajxy jim
miejtstägajch maa ja'a cajpt hänajty
xiøhatiän Betsaida. Mänitä wiinds
tu'ug wyitsmejtsä maa ja'a Jesúsän.
Mänitä Jesús miänuu'xtaacä coo
ja'a wiinds ween nähdoñii, ween
jaduhñ yhiixø'ögy. ²³Mänitä Jesús
ja'a wiinds wyijtstsooyy. Mänitä
wiinds cajtpa'a quipxy miødhajtä.
Mänitä wiinds wyiingutsujøøyyä.
Mänit wyiingumo'xøøyyä. Mänit
miäyajtøwä pø tøø hänajty
yhixø'ögy. ²⁴Mänit tiägøøyy
hixø'pä weenjaty. Mänit miänaañ:

—Tøøch weenjaty nhixø'ögy.
Cábøchä jäya'ay hoy nhøxcaba'añ.
Nnajuøøbiøch jaduhñ coo jiäya'ayä,
pero jadúhñhöch nhixy nebiä
quepychaajän.

²⁵Mänitä Jesús ja'a wiinds
jadähooc wyiingumo'xøøguiumbä.

Mänitä wiinds hoy tiägøøñä hijxpä.
Hotyijä hānajtj jäguemjaty yhiixnä.

²⁶Mänitä Jesús miānaaŋ:

—Tu'uda'aquiä mnøcxät maa
ja'a mdøjcän. Ca'a cajptooty
mguyo'oy mgubøgø'oy —nømä
craa ñāmaayyā, ja'a hānajtj tøø
yhiixø'øguiäbä.

²⁷Mänitä Jesúshajxy jim
tiu'ubøjcy møødä jiamioødtøjc. Jim
hajxy hānajtj ñøcxa'añ maa ja'a
naax hānajtj xiøhatiän Cesarea de
Filipo. Cajpt-cajpt hajxy hānajtj
wiädita'añ. Tu'haamnøcxpä, jimä
Jesús ja'a jiamioødtøjc miäyajtøøyy:

—Høøch, pønhočhā cu'ugāda'a
xtyijp.

²⁸Mänitä Jesús yhadsoowä:

—Näje'e hajxy miāna'añ cooc
tyijy miičh mJuan mäyajnābejpä.
Näje'e hajxy miānaambä cooc
tyijy miičh mElíasä. Näje'e hajxy
jiaac mānaambä cooc tyijy miičh
mDiosquexiä, cooc tyijy miičhā
mDiosmädia'agy jecy myajwa'xy.

²⁹Mänitä Jesús yajtøøgumbä:

—Mijtsäts, pønhočh mijtshajxy
jaduhñ xtyijp.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Jue'e miičh, Cristo. Dios miičh
tøø xwyiinguexy.

³⁰Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc
ñāmaayy coo ja'a Jesús hajxy quia'a
mädiä'agät pøn hānajtj je'e.

³¹Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc
tiägøøyy yajwiingapxøöbiä:

—Høøch, Diosquexyhøch
høøch. Madiú'ujøchā
tsaačhpä nøcxy nhabaada'añ.
Xmiähanhadāambøchā
jäya'ayhajxy, ja'a hajxy jiiby
wiindsønhaipä maa ja'a tsajtøjcän,
møødä teedywiindsønhaixy,

møødä häna'c-hajxy jiiby
Diosmädia'agy-yajnähixøöbiä maa
ja'a tsajtøjcän. Mänthøch hajxy
jaduhñ xjia yajyagho'oga'añii.
Pero cooçh hajxy hānajtj tøø
xyajyagho'ogyii, cudägøøgxøøyyä,
mänthøch njuypiojtägatsa'añ.

³²Howyiinjuøöñä ja'a Jesús
jaduhñ miädiaacy. Mänitä Pedro
ja'a Jesús hawiingtuum wioonøcxy.
Mänitä Pedro miānaaŋ:

—Wiindsøn, ca'ads jaduhñ
mwi'i miāna'añ. Caj miičh nej
mjada'añ mhabeta'añ —nømä Jesús
ñāmaayyā.

³³Mänitä Jesús wia'wiimbijty.
Mänitä jiamioødtøjc
wyiinhee'ppejty. Mänitä Pedro
yhojjä:

—Møjcu'u, jua'ads yaa maačh
nwiinduumän. Jaduhñ miičh
mwiinmahñdyhaty nebiä
jäya'ayhajxy wyiinmahñdyhajpän.
Caj miičh jaduhñ
mwiinmahñdyhaty nebiä Dios
wyiinmahñdyhatiän —nømä Jesús
miānaaŋ.

³⁴Mänitä Jesús ja'a cu'ug
miøjyaaxy møødä jiamioødtøjc.
Mänitä Jesús miānaaŋ:

—Pøn jioot tsojp cooçh
xjiamioødhädät, weenä yhamdsoo
cuhdujt hajxy ñajtshixø'oy,
weenä jioot hajxy piäda'agy coo
hajxy chaačhpøjpät nébiøch
ndsaačhpøga'añän. Wéenhøchā
nmädia'agy hajxy tehngajnā
xmiäbøjcä. ³⁵Pønä jioot ja pädaacp
coo hajxy hoy jiugyhädät, cab
hajxy cøjxta'axiøø jiugyhada'añ
nebiä Dios jiugyhatiän. Pero
pønä jioot pädaacp coo hajxy
yhø'ogät ja'a høøchcøxpä møødä

Diosmädia'agyquixpä, je'edshajxy homiänaajä jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän. ³⁶Coo hajxy hodium mga'a mähmó'owät coo hajxy hanaity tōō mho'ogy, cab hajxy jaduñ mniyaghoyó'owóójä, hoy hajxy hanaity yaa tōō mja mäyōōhaty hädaa yaabä naaxwiin. ³⁷Ni tii yaa quia'a nä'ägädä tsoobaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä mjugyhajthajxy choobaada'añän, coo hajxy homiänaajä mjugyhädät nebiä Dios jugyhatiän. ³⁸Pōñhōch xmiädsähdiuumb mōōdhōchä nmädia'agyquixpä maa hädaa jäya'ay wyiinduumhajxiän, hädaa pojmoōdpä cädieemiōōdpähajxy, hädaahajxy ca'a Diosmädia'agymiäbōjpä, coōch yaa ngädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitōch hajxy jadähooc nmädsähdiuundägatsa'añ, pōñjátyhōch hanaity yaa tōō xmiädsähdiuñ. Diosquēxyhōch hōōch. Diosmōcmäjaamōōdhōch hanaity yaa ngäda'aga'añ, näguipxy mōōdä Diosmoonsähajxy, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum —nōmä Jesús miänaañ.

9 Mänitä Jesús miänáangumbä: —Chaads mijts tōyhajt ndehm nämá'awät, mijts xii tänaabiä, näje'e hajxy hanaity mga'a ho'ogyñä coo hanaity quiahxō'ōga'añ coo ja'a Dios hanaity yhane'ema'añ ja'a miōcmäjaahaam.

²Cudädujxōō, mänitä Jesús ja'a Pedro wioonōcxy maa ja'a tun jaančh tehñ quiōxpän, näguipxy mōōdä Santiago mōōdä Juan. Nämädaaxyä hajxy hanaity jim.

Mänitä Jesús wyiin jiōjp wiing jiajty maa ja'a Pedro wyiinduumhajxiän.

³Hōxtä haamb hōxtä tsämaambä Jesús hanaity mōōdä wyit mōōdä tiucxy. Jaančh tehñ pioobä wyit hanaity nägō'ō nädecypä. ⁴Mänitä Elíashajxy jim näguehxtō'xy mōōdä Moisés. Jimä Jesús hajxy hanaity wyi'i miōōdmädia'agy. Nägoōjä Pedrohajxy hanaity nä'ä hijxcäda'agy nä'ä hee'pcäda'agy.

⁵⁻⁶Jaančh tehñ chähgōōbiä Pedrohajxy hanaity. Cab hajxy hanaity näjuō'ōy waamb hajxy jaduñ nä'ä mäná'anät. Mänitä Pedro nä'ä nägoobä miänaañ:

—Wiindsōñ, hoyōōy jaduñ coo hajxy yaa tōō nbéjtäm. Nhuuc hädiuñ hōjts tōjquemyhuung tågōōg maa mijts hajxy häyaa cōdu'ug myaghäña'awō'owät, mōōd miich, mōōdä Moisés, mōōdä Elías —nōmä Jesús nämaayyä.

⁷Tuunä ja'a Pedro jaduñ nä'ä mänaañ, mänit hajxy näma'anähbejty. Mänitä Dios jiiby quiajxy nämajaooty: “Hōōch nHuung hädaa. Njaančh tehñ chōjpiōch hädaa. Mäbōjcä miädia'agy hajxy.” ⁸Coo ja'a nämaja chajpejty, tōō ja'a Moisés hajxy hanaity yhadägooyyō'ōy mōōdä Elías. Coo ja'a Pedrohajxy jia hijxwädijty, cabä Moisés hajxy yhiixnä ni ja'a Elías; jagooyyä ja'a Jesús hajxy jiaag hijxy nidihm.

⁹Jimä Jesús hajxy hanaity wyiinmänacy tunnähgōxp mōōdä jiamioōd nädägōōgpä, mänitä Jesús miänaañ:

—Ca'a hajxy pōñ mnä'ägädä hawaanä tijaty hajxy yaa tōō mhixy tōō mmädoy hōxtä cōonōch hanaity

tøø njujypiojtägach cooçh hānajt
tøø nho'ogy. Diosquexyhøch høøçh
—nømä Pedrohajxy ñāmaayyā.

¹⁰Coo ja'a Pedrohajxy jaduhñ
ñāmaayyā, paadiā mādia'agy hajxy
jaduhñ miäbøjcy. Jioodhajt hajxy
jaduhñ nebiaty hajxy hānajt tøø
yhixy tøø miädoy. Hamiñ haxøpy
hajxy hānajt jia ñimiäyajtøyi
waambä Jesús hānajt jaduhñ jia
mäna'ana'añ coo jaduhñ miānaañ
cooc hānajt jiuypiojtägatsa'añ.

¹¹Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Ja'a hāna'c hajxy jiiby
yajnähixøbiä maa ja'a tsajtøjcän,
jaduhñ hajxy miāna'añ coogä
Elías tsipcøxp jawyiin quädä'agät.
Mänitägä Cristo høxhaam jiaac tehñ
quiäda'aga'añ. Tii hajxy jaduhñ coo
miāna'añ. Nej, tøyhajt jaduhñä.

¹²⁻¹³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñä Diosmädia'agy jiaaench
mäna'añ coogä Elías jawyiin
quiäda'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ.
Mänitägä cøxiä wiinä yagjema'añ
yajtägatsa'añ. Tøø ja'a Elías jia
cäda'agy. Pero tøø jaduhñ jiaaench
tehñ chaaçhtiuii nebiatiä
jäya'ay jioothajxy chocy. Tøjiajt
jaduhñ nebiä Diosquexyhajxy
jocy quiujahyyän. Nej, mnajuøøby
hajxy jaduhñä waambátyhøçh
Diosmädia'agy xmiädiaacpä,
høøçh ja'a Diosquexypä, cooçh
jäya'ayhajxy xhaaçhtiunaambä,
møød cooçh hajxy xquia'a jaac
hixaannä.

¹⁴Coo ja'a Jesúshajxy jiiby
quiädaacy maa ja'a jiamioødhajxy
hānajt tøø miähmø'øyän, ja'a
hajxy hānajt jiiby nädaaxtupä,
mänitä Jesús yhiixy coo ja'a
jiamioødhajxy hānajt piquiä

tøø piäda'agyii ja'a majiäya'ay.
Jimä hāna'c hajxy hānajt
miøødniyhojyii, ja'a hāna'c-hajxy
jim yajnähixøbiä maa ja'a
tsajtøjcän. ¹⁵Nägoo ja'a cu'ugä
Jesús hajxy jiojcuhiixøøyy, mänit
hajxy jiaaench tehñ xioondaacy.
Mänitä Jesús jiojcuäyø'ogøøyyä.
Mänit yajpoo'xä. ¹⁶Mänitä Jesús
miānaañ:

—Tii hajxy mwi'i
yajniguiuhøjøøyyäp.

¹⁷Mänit tu'jäya'ay yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaaçhā nhuung
tøø nja møødmech. Møjcu'u
jaduhñ miøød. Ja'a møjcu'u
wi'i yaghuhmb. ¹⁸Naxy jaduhñ
yajcädayyii. Mänit tiägø'øy
hahoo'pä. Mänitä tiøøts tiägø'øy
yajcädajpä. Mänit møc-häwøønä
jiaty. Tøøçhā mjamioødtøjc nja
mänuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy
cu xyajpa'amnähwaatsä. Pero cab
hajxy tøø miäjäda'agy —nømä
Jesús ñāmaayyā.

¹⁹Mänitä Jesús ja'a jiamioødtøjc
ñāmaayy:

—iJa'a! Cábøch mijtsä nmädia'agy
xñä'ä mabøjcä cooçh nDiosquexiä.
Tøøçh mijts jejcy nja møødwädity, y
cahnä hajxy tii mnä'ägädä habøcyñä.
Jaançh tehñ yhanaxiä mijts jaduhñ
mguhxexä. Nébiøch mijts nnä'ä tünät.
Hoorä, witsminxä ja'a pa'amjäya'ay
yaa —nømä Jesús miānaañ.

²⁰Mänitä Jesús miädia'agy
quiudiúunäxä. Coo ja'a Jesús yhiixä
ja'a møjcu'u, mänitä mähdiøjcä
pia'am tiehñ nämejtsä. Mänitä
mähdiøjcä quiädaayy naaxwiin.
Mänit piayajch piadøø'py. Mänit
tiägøøyy hahoo'pä. ²¹Mänitä craa
tieedy miäyajtøøwäxä:

—Mānaa hädaa mhuung tøø pia'ambety.

Ja'a Jesús jaduhñ yajtøøw.

—Muutsnä hānajtñā —nømä craa tieedy yhadsooyy.

²²Mānitä tieedy miānāangumbä:

—Nāxyhøch hädaa nhuung jiøøngädaw jiøømbøgø'ø y coo pia'am jaduhñ naxy ñāhbaadyii. Naxy ñøøgädaw ñøøbøgøøbiä. Ja weenjaty jaduhñ quiaa yagho'ogyii. Tunä mayhajt. Pø jii miich møcmājaa mmøødä, højts nāxúu'tsäc, højts puhbéjtäc —nømä Jesús ñāmaayyā.

²³Mānitä Jesús miānaañ:

—Nej, jadúhñhøch miich xmiøyajtøyyä pø nmøødhøch møcmājaajä. Pøn jaduhñ mabøjp, hotyijä jaduhñ yhoýø'øwāñäxä.

²⁴Mānitä pa'amjāya'ay tieedy yaaxy:

—Nmābøjpiøch. Høøch puhbéjtäc, jadúhñhøch maas hoy njaac mabøgät.

²⁵Jimä jāya'ayhajxy hānajt may wyi'i miamiucy. Coo ja'a Jesús ja'a majiāya'ay jaduhñ yhijsy, mānitä Jesús ja'a møjcu'u ñāmaayy:

—Høøch miich nhanehmby coo hädaa craa mhøxmájtsnät. Cab jaduhñ mānaa mnāmejtstägájttsnät. Naxy miich hädaa mähdiøjc myaghuumy myajnaty —nømä møjcu'u yhojjä.

²⁶Mānitä mähdiøjc møc yajtsaačhyaaxä. Mānit jiāwipø'cy xiāyaayyø'cy. Mānit ñāhwaatsä quihwaatsä. Nebiä ho'ogypiān jiajty. Coo jaduhñ yhijsä, mānitä jāya'ayhajxy may miānaañ cooc tyijy hānajt tøø yho'ogy. ²⁷Mānitä Jesús ja'a craa wyidsø'cy. Mānitä craa hoy tiānaayyø'nø.

²⁸Mānitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy møødä jiamiøødtøjc. Mānitä Jesús hamee'ch miāyajtøøwä ja'a jiamiøød:

—Tii højts jaduhñ coo tøø nga'a mājādaacpä.

²⁹Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios hajxy mjaanč tehñ miānuu'xtá'agät, mānit yø'øduhm̃bä pa'am hajxy hoy myajnáxät. Pero pø caj, cab hajxy myajnáxät.

³⁰Coo ja'a Jesúshajxy jim chohñ, mānit hajxy ñøcxy Galilea. Cabä Jesús hānajt yajnajuø'owa'añii maa hānajt yøcxy wiädita'añ.

³¹Mānitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc tiägøøyy yajwiingapxøøbiä:

—Høøch ja'a Diosquexypä, nøcxāmbøch nniñāhduga'añii coočhā jāya'ayhajxy xyaghó'ogät. Y cooč hānajt tøø nho'ogy, cumāaxc-høch hānajt njujypiojtägatsa'añ —nømä Jesús miānaañ.

³²Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñā'ägädä wiinjuøøyy waambatiä Jesús hānajt tøø miādia'agy. Cab hajxy hānajt jia nā'a wi'i miāyajtøwaambä. Hix, tsähgøøby hajxy hānajt.

³³Mānit hajxy jim miejch Capernaum maa hajxy hānajt chāna'ayän. Coo hajxy hānajt tøø tiøjtägø'ø y, mānitä Jesús ja'a jiamiøødtøjc miāyajtøøyy:

—Tii hajxy hijty mwi'i yajcapxiøøby jim tu'haam-miimbä.

³⁴Pero cab hajxy waamb ñā'ägädä hadsooyy. Hix, jue'e hajxy hānajt tøø yajtsibø'ø y tu'haam-miimbä, pønä cuhdajt hānajt maas møc møød. Tsähdiuumb hajxy hānajt, paady hajxy quia'a

nä'ägädä hadsooyy. ³⁵Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy, Mänitä jiamiødtøjc nāmaayy, ja'a hajxy hānajtý nāmajmetspā:

—Yam hajxy weeñtiä huuc møjwa'ag. Pøn jaduhñ pøc-juøoby coo møjcuħdujt miøødhádät, cabä cuħdujt jaduhñ nā'ägädä møødhada'añ. Moonsä jaduhñ nā'ägä tunaamby.

³⁶Mänitä Jesús pigāna'c-huung tu'ug miøjyaaxy. Mänit piädaacy cujc maa ja'a jiamiøødhajxy hānajtýän. Mänit chehñø'cy. Mänitä jiamiøødtøjc nāmaayy:

³⁷—Pøn hädaa pigāna'c hädaaduhmbä tsojp ja'a høøchcøxpä, jaduhñ mäwfiinhøch xchojpä. Jaanä jadúhñhøchä nDeedy hajxy xchójcäbä —nømä Jesús miānaañ.

³⁸Mänitä Juan ja'a Jesús nāmaayy:

—Wiindsón, tøø højts jäya'ay tu'ug nbaady. Jimä pa'amjäya'ay hānajtý yajpa'amnaxy, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Miičhä mxøø hānajtý xquiapxpáatäp. Mänit højts nnāmaayy coo quia'a yajpa'amnájxnät. Paady højts jaduhñ nnāmaayy, coo højts näguipxy xquia'a møødwádijtäm.

³⁹Mänitä Jesús miānaañ:

—Cábäts hajxy waamb cu mnāmaayy. Pønñhøchä nxøø xquiapxpáatäp coo ja'a hoy-yagjuøøñbä hānajtý yajcāhxø'øgy, cábøch jaduhñ xchoj mägaptägoyya'añ. ⁴⁰Pøn højts jaduhñ xquia'a mädsiphájtäm, je'eds hajxy jaduhñ xmiägu'ughájtäm. ⁴¹Coo mijts pøn xyajnøøhú'ugät je'eguiøxpä cooçh

mijts xpiawädity, høøch ja'a Cristo, jimä hoyhajtä weenhajt piaada'añ Dioswiinduum.

⁴²Pønjátyhøchä nmädia'agy xmiäbójcäp, hoy hajxy quia'a jagä høxpøquiä, coo hajxy jiojcapxø'øwøøjät, ja'a hāna'c-hajxy jaduhñ mājøjcapxøøbiä, mejor paandsaa hajxy häxøpy tøø yajyo'xodsø'yii, jaduhñds hajxy häxøpy tøø miejjiäwipø'yii. ⁴³⁻⁴⁴Pø jimä mgø'ø hānajtý xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnā'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiānaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mgø'ø hānajtý metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum maa ja'a jøøn mānaa quia'a nā'ägädä pi'ichän, hoyyä mgø'ø hānajtý jia ca'xiä. ⁴⁵⁻⁴⁶Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mdecy hānajtý xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnā'ägädä høxpúxät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiānaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mdecy hānajtý metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä mdecy hānajtý jia ca'xiä. ⁴⁷Jaanä jaduhñduhmbä, pø jimä mwiin hānajtý xyajcädieey, maas hoy jaduhñ coo mnā'ägädä yajpädsømät, jaduhñ tehngajnä xquia'a yajcädiéhñät. Jadúhñäts homiānaajä mjugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän, hoyyä mwiin hānajtý metsc mga'a jagä møødä. Hix, coo tehngajnä mjaac cädiéeyät, jiiby mhädá'agät haxøøgtuum, hoyyä

mwiin hānajtʸ jia ca'xiä. ⁴⁸ Jiiby haxøøgtuum, cabä tøønghajxy jiiby mānaa ñä'ägä ho'ogy, møød cabä jøøn jiiby mānaa ñä'ägä pi'tspä.

⁴⁹ Pøn jiiby hijp haxøøgtuum, cab hajxy jaduhñ jiiby mānaa quiøxy toya'añ. Jaduhñ māwīnāts je'e nebiä tsu'učh caanø'øybän, cabä jøøn jaduhñ jiiby mānaa pyi'ičh.

⁵⁰ Ja'a caan, tuungpaatp je'e. Pero coo ja'a tiaamdspä quióxät, cab jaduhñ mānaa tiuungpáatnät. Jaduhñ māwīnāts mijtpä, hoy yajxón hajxy mnimiøødhidøøjät. Cab hajxy jaduhñ mānaa myajniGUIUDSIP myajniGUIUMA'adø'owøøjät.

10 Mānitä Jesús jim chóhngumbä Capernaum.

Mānit ñøcxy Judea-naaxooty, ja'a xøøbädsømyhaampiä, jim Jordān-møjnøøhawiimb. Mānitä jāya'ay may ñāmējtsägumbä. Mānitä Jesús tiägøøguiumbä yajñāhixøöbiä, neby hānajtʸ naxʸ yajñāhixø'øyhatiän. ² Mānitä fariseodøjc-hajxy näje'e miejch. Mānitä Jesús hajxy miäyajtøøyy: —Nej, miimbä cuhdujt jaduhñä coo jāya'ayhajxy ñiyhøxmadsøøjäädä.

Paadiä Jesús jaduhñ miäyajtøøwä, hijxmdsāanāp hānajtʸ jaduhñ waamb hānajtʸ yhadsowa'añ.

³ Mānitä Jesús yajtøødagajch:

—Nej, jaduhñä Moisés jecy quiujahyyä coo hajxy mñiyhøxmadsøøjäädä.

⁴ Mānitä fariseoshajxy yhadsooyy:

—Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä cuhdujt jaduhñ myiñ coo jāya'ayhajxy ñiyhøxmadsøøjät.

⁵ Mānitä Jesús miänāangumbä:

—Coo mijts mjaančh tehñ quiuhxexä, paadiä Moisés ja'a

cuhdujt jaduhñ jecy jecy coo mdo'oxiøjc hajxy mhøxmādsät.

⁶ Mānaa ja'a naaxwiimbä jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mānitä Dios jāya'ay metsc quiunuu'xy ya'adio'oxy. ⁷⁻⁸ Coo ja'a Dios ja'a jāya'ay jaduhñ jecy quiunuu'xy ya'adio'oxy, paadiä ya'adiøjc jaduhñ tio'oxiøjwiingpøgät. Jaduhñ hajxy jaduhñ yhiñnät nebiä tu'que'expän. Hawiingøøby hajxy jaduhñ. Cab hajxy wioowhiñtänä ja'a tiaj ja'a tiēdiäm. ⁹ Pønatiä Dios jaduhñ tøø quiunuu'xy coo hajxy ñimiøødtsāna'awøød nämetsc, cab hajxy jaduhñ ñiyhøxmadsøøjät —nømä Jesús miānaañ.

¹⁰ Mānitä Jesúshajxy tiøjtägøøyy møødä jiamioødtøjc. Mānitä Jesús jadāhooc miäyajtøøwä ja'a jiamioød waambatiä Jesús ja'a fariseodøjc hānajtʸ tøø miøødmādia'agy.

¹¹ Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, y mānitä wiingto'oxiøjc wyiingpøcy, miägädiehbiä tio'oxiøjc jaduhñ. Haxøøg jaduhñ jiatcø'øy. ¹² Jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a to'oxiøjc ñiyhyap yhøxmādsät, y coo wiingya'adiøjc wyiingpøgät, jaduhñä ñiyhyap miägädiehbiä. Jaanä haxøøg je'eduhñ jiatcøöbiä —nømä Jesús miānaañ.

¹³ Mānitä Jesús pigāna'c mejtstägøøg yajñāmejtsä, coo hajxy ween quiunuu'xyii. Coo ja'a Jesús jiamioød hajxy jaduhñ yhiixy cooc tyijy ja'a Jesús hānajtʸ yhadsiba'añii, mānitä pigāna'cä tiajhajxy yhadújcäxä coo ja'a Jesús hajxy jaduhñ quia'a nānøcxät.

¹⁴ Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiixy coo ja'a pigāna'c-hajxy hānajtʸ

wyi'i yhadugyii, mänitā Jesús ja'a jiamiøød yhojy:

—Ca'a yøø pigäna'c hajxy mwi'i yhaducy. Wéenhøch hajxy jaduhñ xñämiñ. Coø mijtsä Diosmädia'agy jaduhñ mmäbøgät neby hädaa pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit mijtsä Dios jaduhñ xyhuunghädät. ¹⁵Hix, ja'a pigäna'c-hajxy, cab hajxy tii quia'a nä'a mæbøcy. Tsipcøxp hajxy jaduhñ ñä'ägä mæbøcy. Jaduhñds je'e, coø mijts mmäbøgät nebiä pigäna'c-hajxy miäbøquiän, mänit hajxy jaduhñ mjyghädät cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Tøyhajt jaduhñ —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶Mänitā Jesús ja'a pigäna'c tiägøøyy cunuu'xpä tu'ugjaty-tu'ugjaty. Cøønähgäjpäp hajxy hänäjty.

¹⁷Mänitā Jesús jim chohñ. Jim hänäjty tiu'uyo'oyñä, mänitā Jesús jäya'ay tu'ug päyøøguiä ñajtspaadøøyyä. Mänit wyiinjiçädaacä. Mänit ñämaayyā: —Wiindsøn, mjaanç tehñ yhoyhäna'c miich. Nébiøch ngudiünät cooç cøjxta'axiøø njyghädät nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miäyajtøwä.

¹⁸Mänitā Jesús yhadsooyy: —Tiiç miich jaduhñ coo xñäma'ay cooç nhoyhäna'cä. Ni pøn jaduhñ quia'a hoyhäna'cä. Jagooyyā Dios tu'uquiä yhoyhäna'cä. ¹⁹Mnajuøøby miich jaduhñ nebiatiä Moisés cuhdujt jecy yecy, túhmäts. “Cab hajxy mniyagho'ogøøjät. Cabä wiingto'oxiøjc hajxy mmøødtsänä'awät. Cab hajxy mméedsät. Cab hajxy mhøhñdä'agät.

Cab hajxy mmäméedsät høhnda'agymiädia'agyhaam. Mwiingudsähgø'owäbä mdajjā mdeedy hajxy” —nømä Jesús miänaañ.

²⁰Mänitā Jesús ñämäayyägumbä: —Pero Wiindsøn, homiänáajøch jaduhñ ngudiñ. Múutsnøçhä hoguiuhdujt nmädsøhndaacy —nømä Jesús ñämaayyā.

²¹Mänitā Jesús ja'a craa wyiinhee'ppejty. Jiaanç tehñ chøjcäbä craa hänäjty je'e. Mänitā Jesús miänaañ:

—Tu'tu'uyyā mga'a cøxy cudiuñ. Nøcx cøxy toog tijaty jim mmøød, jaduhñds mmø'owät pønjaty hajxy häyoob. Coø jaduhñ mgudiünät, mänit jim mnøcxät Dioswiinduum. Jim miichä hoybä weenbä mbáadät tsajpootyp. Hoorä, høøch padu'ubøjcäc.

²²Coo ja'a craa jaduhñ ñämaayyā, mänit jiootmadiägøøyy. Mänit wyiimbijnä tájjäp máayyāp. Hix, jaanç tehñ miäyøø hänäjty je'e.

²³Jimä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty piadäna'ay. Mänitā Jesús wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ: —Jaanç tehñ chip jaduhñ coo yøø mäyøødøjc-hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. Tehñ tiøyhajt jaduhñ.

²⁴Coo ja'a Jesús jaduhñ miänaañ, jiaanç tehñ yagjuøøyy ja'a jiamiøødhajxy jaduhñ. Mänitā Jesús miänáangumbä:

—Mägu'ughajpädøjc, pønjetiä xiädø'øn hajxy hajoodhajp, jaanç tehñ chip jaduhñ coo hajxy jim ñøcxät Dioswiinduum. ²⁵Maas paquiä camello tu'ug jiiby ñaxø'owät xuhñdyjutooty

quejee ja'a mäyøøhäna'c-hajxy jim
tiägø'øwät Dioswiinduum.

²⁶Coo ja'a Jesús jaduñ
miänaangumbä, mänitā
jiamiøødhajxy maas hanaxiä
yagjuøøguiumbä. Mänitā Jesús
miäyajtøøwä:

—Pønxada'aduhñ jaančh tøy
nähwa'adsaamb.

²⁷Mänitā Jesús
wyiinhee'ppéjcumbä. Mänit
miänaaň:

—Ja'a jäya'ayhajxy, cab
hajxy hamdsoojoot hoy
yajniñähwa'adsøjät. Pero Dios,
je'eds mäyajnähwaatsp. Hotyijä
Dios jaduñ jiaty.

²⁸Mänitā Pedro ja'a Jesús
ňämaayy:

—Huuc mäadow, coo højts
miich nbadu'ubøjcy, cøjx højts
nnähgue'egy tijaty højts hijty
nmøød.

²⁹⁻³⁰Mänitā Jesús yhadsooyy:
—Pønjaty cøxiä tøø ñähgue'egy
ja'a høøčhcøxpä møødä
Diosmädia'agyquiøxpä, maas may
hajxy jaduñ jiaac paada'añ hädaa
yaabä naaxwiin tijaty hajxy hānajt
tøø ñähgue'egy tøø yhøxyo'oy,
tiøjc, piuhya'ay, piuhdo'oxy, tiaj
tieedy, yhuung, ñaax. Møød
jim hajxy ñøcxa'añ tsajpootyp.
Jim hajxy jaduñ homiānaajä
yhida'añ, hoy hajxy hānajt yaa
tøø jia tsaačhpøcy ja'a høøčhcøxpä
hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt
jaduñ. ³¹Pønjatä møjtuung
jäda'ahaty ca'a møød, nämay hajxy
miøjtägø'øwa'añ. Pero pønjatä
møjtuung jäda'ahaty ja møød,
nämayyä tiuunghajxy piøgáanäxä
—nømä Jesús miänaaň.

³²Mänitā Jesúshajxy jim
tiu'ubøjcy møødä jiamiøødtøjc.
Jerusalén hajxy hānajt
ñøcxa'añ. Jawyiinä Jesús hānajt
yo'oy. Mayyä jäya'ayhajxy
hānajt pianøcxy møødä Jesús
jiamiøødhajxy, ja'a hajxy hānajt
nāmajmetspä. Jaančh tehñ
yagjuøøby hajxy hānajt. Høxtä
tsähgøøby hajxy hānajt. Mänitā
Jesús ja'a jiamiøød hawiing
wioonøcxy. Mänitā Jesús tiägøøyy
mädiaacpä nebiaty hānajt jiada'añ
yhabeta'añ:

³³—Huuc mäadow hajxy, yam
hajxy nnøcxäm Jerusalén.
Coo hajxy jim ngoodáanäm,
mänítøchä teedywiindsønñhajxy
xyajcø'ødägø'øwa'añ, møødä
häna'cä Diosmädia'agy hajxy jim
yajñähixøøbiä tsajtøgooty, høøch
ja'a Diosquexypä. Mänítøch hajxy
jaduñ xyajnähdija'añ cooçh
hajxy xyagho'oga'añ. Mänítøch
hajxy xyajcø'ødägø'øwa'añ
ja'a häna'c-hajxy jim tsohmbä
Roma. ³⁴Madiú'ujøch hajxy
xchaačhtiuna'añ. Xñäxi'igáambøch
hajxy. Xwyiinwoonáambøch
hajxy. Xwyiingutsujø'owáambøch
hajxy. Xwiobho'ogáambøch hajxy.
Mänítøch hajxy xjia yagho'oga'añ.
Pero cudägøøgxøøyyøch
njuypiojtagatsa'añ, —nømä Jesús
miänaaň.

³⁵Mänitā Jesús
wyiinguwa'agøøyyä ja'a Santiago
møødä Juan. Ja'a Zebedeo
yhuunghajxy hānajt je'e. Mänit
hajxy miänaaň:

—Wiindsøn, huuc tunä mayhajt
ja'a højtsøxpä.

³⁶Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tii mayhájtoch ndúnäp.

³⁷Mänitä Santiagohajxy
miänáangumbä:

—Coo miich hänäjty tøø
mmøjtägø'oy, coo hänäjty tøø
mdägø'oy hanehmbä, mänit
højts cuhdujt xmió'owät coo
højts jim nhäñá'awät miichä
mnähmøjc, hahooyhaampiä møød
hanajtyhaampiä.

³⁸Mänitä Jesús yhadsóogumbä:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'oy tii
hajxy jaduhñ mnänøømby. Nej,
mmee'xtúgäp hajxy jaduhmbä
nébiøch ndsaächpøgá'añänä.

³⁹Mänitä Santiagohajxy
yhadsooyy:

—Nmee'xtúgäp højts jaduhñ.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Jaduhñ mijts mjaançh
tsaächpøgaambä nébiøch
ndsaaçhpøga'añän. Tøyhajt
jaduhñ. ⁴⁰Pero cábøçhä cuhdujt
jaduhñ nmøødä coo mijtsä
cuhdujt nmó'owät coo hajxy jim
mhäñá'awät høøçhä nnähmøjc
mänäajøch hänäjty tøø ndägø'oyän
hanehmbä. Dios ja'a cuhdujt møød
pøñ yajnähdiijaamby coo hajxy jim
yhäñá'awät. Je'edshajxy jaduhñ
jim häñá'awaamb —nømä Jesús
miänaañ.

⁴¹Coo Jaha Jesús jiamiøødhajxy
jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy
hänäjty jaac nämajcpä, mänitä
Santiagohajxy miäjootma'tä møødä
Juan. ⁴²Mänitä Jesús miøjyaaxy
ja'a hajxy hänäjty jaac nämajcpä.
Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a gobiernähajxy, møødä
häna'c-hajxy yaa møjtuungmøødpä
hädaa yaabä naaxwiin, ja'a
hänä'cätshajxy jaduhñ yaa

hanehmb. Mnajuøøby hajxy jaduhñ,
túhmäts. ⁴³⁻⁴⁴Pero mijts, cab hajxy
mbøc-juø'owät coo møjtuung hajxy
mmøødhädät. Pøñä jioot tsojp coo
wyiingudsähgø'owøøjät, weenä
jioot piäda'agy coo jiamiøød
piuhbédät. ⁴⁵Høøçhpaady, høøçh
ja'a Diosquexypä, mähuhbéjpøch
jaduhñ yaa tøø ngäda'agy.
Høxtä nnähho'tu'udäämbiøçhä
jäya'ayhajxy nägøxiä. Cáboch
jaduhñ nmäna'añ cooçhä
jäya'ayhajxy xpiuhbédät.

⁴⁶Mänitä Jesús hajxy quioo'ty
maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän
Jericó. Coø hajxy jim chóhngumbä,
mayyä jäya'ay hajxy piadu'ubøjcä.
Jimä wiinds hänäjty tu'ug yhäñá'ay
tu'haam. Bartimeo hänäjty xiøhaty.
Timeo ja'a tieedy hänäjty xiøhaty.
Xädø'ønyujwaambä Bartimeo
hänäjty. ⁴⁷Coo ja'a Bartimeo jaduhñ
miädooyy coo hänäjty je'le Jiesúsä,
ja'a hänäjty tsohmä Nazaret,
mänitä Bartimeo møc yaaxy:

—Jesús, David miich jecy
mhaphajt mdeedyhajt. Høøçh
näxúu'tsäc.

⁴⁸Mänitä Bartimeo yhojmujcä
nämay coo cu yhamooñ. Pero cab
jaduhñ ñä'a hamooñ. Tehngajnä
maas møc tiägøøyy yaaxpä:

—Jesús, miichä David jecy
mhaphajt mdeedyhajt. Høøçh
näxúu'tsäc.

⁴⁹Mänitä Jesús tiänaaxiøjpy.
Mänit miänaañ coo ja'a Bartimeo
miøjya'axøøjät. Mänitä Bartimeo
tu'jäya'ay ñämaayyä:

—Xoonäda'ag, tänaayyø'og. Ximä
Jesús xmiøjya'axy.

⁵⁰Mänitä Bartimeo paquiä
tiänaayyø'cy. Mänitä yoñwit

yajniñähnaiptuutä. Mänitä Jesús päyø'øguiä hoy wyiingumedso'øy.

⁵¹Mänitä Jesús ja'a Bartimeo miäyajtøøyy:

—Tii mayhajt jaduhñ myajtunáañäp.

Mänitä Bartimeo yhadsoooy:

—Wiindsón, høøch yaghjxø'cäc.

⁵²Mänitä Jesús miänaañ:

—Ja'a hoy, tisän coo quia'a cabä. Coochä nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, paady tøø mhijxø'nø.

Tuunä Jesús jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitiä Bartimeo jiaanč hijxø'cy. Mänitä Jesús piadu'ubøjnä.

11 Jimä Jesúshajxy hānajtj quioodaannä maa ja'a cajpt hānajtj xiøhatiän Betfagē møød Betania, jim mādøyyä maa ja'a tun hānajtj xiøhatiän Olivos. Jim hānajtj miäwiingón Jerusalén. Mänitä Jesús ja'a jiamioød metsc ²ñämaayy:

—Nøcx hajxy jimhaamby maa yø'ø cajpthuungän. Coo hajxy jim mmedsa'añ, jimä burro hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn yajpejmachñä. Mmäguejø'owäp hajxy. Jaduhnds hajxy yaa mwitsmínät. ³Y pø jimä jäya'ay hajxy xmiäyajtøy tii hajxy jaduhñ coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mnämä'awät: “Ja'a nwiindsón højts cham yajmaajiajp. Paquia højts nnä'ä yajtuna'añ. Mänit højts min nnajtswidso'øy.” Jaduhñ hajxy mmänä'anät —nømä Jesús ñajtschapxøøyy.

⁴⁻⁵Mänitä burro hajxy hoy jiaanč paady cuxoch jim mõjtu'haam, jim tøjñähmøjc mādøyyä. Jimä jäya'ayhajxy hānajtj näje'e tiäna'ay. Coo ja'a Jesús jiamioødhajxy

tiägøøyy burromäguejøøbiä, mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii yø'ø burro hajxy jaduhñ coo mmäguejø'øy.

⁶Mänit hajxy jaduhñ yhadsoooy waambaty hajxy hānajtj tøø yhane'emyii coo hajxy jaduhñ yhadsówät. ⁷Mänitä Jesús ja'a burro yajnäméjtsäxä. Mänitä jiamioødä wyit hajxy jim piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús jim piejty. ⁸Jaanč tehñ miayyä jäya'ayhajxy hānajtj pianøcxy. Mänitä wyit hajxy näje'e chijy. Jaduhnds hajxy tu'haam ñajtsye'ebøøyy maa ja'a Jesús hānajtj burronähgøxp ñaxø'owa'añän. Näje'e hujtshaay hajxy hānajtj piujxpä. Jim hajxy hānajtj piädaacpä tu'haam. ⁹Cu'ughagujcä Jesús hānajtj ñøcxy. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—iViva Jesús, viva! iGloria a Dios! Diosquexy hädaa Jesús jaduhñ. ¹⁰iGloria a Dios tsajpootypä! Jaduhñ hädaa Jesús yhane'emaambä nebiä David jecy yhanehmiän, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhájtäm.

¹¹Mänitä Jesúshajxy jim quioo'nä Jerusalén, møødä jiamioød ja'a nämajmetspähajxy. Mänit hajxy jim ñøcxøøyy maa ja'a tsajtøjcän. Coo hajxy jiiby chajtøjtägøøyy, mänit hajxy yhijxwädijty tijaty hānajtj jiiby. Mänit hajxy wyiimbjçumbä. Mänit hajxy jiiby yhädaaccumbä Betania. Hix, tøø hānajtj chuujø'øy, y jiiby hajxy hānajtj miejtsa'aga'añ Betania.

¹²Cujaboom, mänitä Jesúshajxy jim tiu'ubøjcumbä. Mänitä Jesús

yäho'pøjcä. ¹³Mänitä piids tu'ug ñäheebøøyy coo hānajtj jīm tiāna'ay picxumnä. Coō wiingón ñāmejch, mānit yhiixy coo tiøøm hānajtj quia'a nā'ägädä hity. Haagä haay hānajtj je'e. Cahnä yhi'its hānajtj yhabaadyñä mānaabä hānajtj naxy tiøømbetiän. ¹⁴Mänitä Jesús piids ñāmaayy:

—Ni mānaa miich mga'a tømbejtägatsaannä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ miānaañ, miädoow ja'a jiamioðdhajxy jaduhñ.

¹⁵Coo ja'a Jesúshajxy jīm miejtstägajch Jerusalén, mānitä Jesús jiiby chajtøjtägøøguiumbä. Mānitä Jesús ja'a too'pädøjc juubiädøjc tiägøøyy høxpäboobiädsøømbä jiiby tsajtøgooty. Mānitä meexä tiägøøyy høxjuipä maa xädø'øñ hajxy hānajtj quiuwichän, møødä hāñaabiejt maa hajxy hānajtj yhāña'ayän coo hajxy hānajtj pialomatoogy. ¹⁶Mānitä Jesús tiägøøyy hadujpä coo ja'a jāya'ayä tioogy hajxy jiiby quia'a mädägøøñät tsajtøgooty. ¹⁷Mānitä Jesús tiägøøyy jajwiingapxøøbiä:

—Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: “Pa'yaaxtäacthøchä ndøjc hajxy nāgøxiä xwiāanät, ja'a jāya'ayhajxy wiinduhmyhagajtpä.” Jaduhñä Dios jecy miānaañ. Pero mijts, wiing mijtsä tsajtøjc mwa'añ. Jaduhñ hajxy mwa'añ nebiä mee'tstaactän —nømä Jesús miānaañ.

¹⁸Coo ja'a teedywiindsønñhajxy jaduhñ miädooyy, møødä hāna'cä Diosmädia'agy hajxy hānajtj jiiby jajnähixøøbiä tsajtøgooty, mānit

hajxy tiägøøyy cojyquiapxytiuumbä nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. Hix, chähgøøbiä Jesús hajxy hānajtj je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hānajtj jiaanč tehñ yhamädoowhijtäxä ja'a cu'ug.

¹⁹Pero coo quioodsøøñä, mānitä Jesúshajxy jiiby yhadäaccumbä Betania.

²⁰Cujaboomä Jesúshajxy ñøcxtägajch Jerusalén. Coo hajxy jīm ñaxøøguiumbä maa ja'a Jesús ja'a piids hānajtj tøø ñābogø'øyän, mānitä piids hajxy yhiixy coo hānajtj tøø quiøxy tø'øch. ²¹Coo ja'a Pedro jaduhñ jiahmiejtstaacy, mānitä Jesús ñāmaayyä:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø piids. Hāxøoy miich yø'ø mnābogøøyy coo ni mānaa quia'a tømnhājñät. Tøø yø'ø quiøxy tøøtsnä —nømä Pedro miānaañ.

²²Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Mäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo jiaanč tehñ tiømiädia'aguia.

²³Coo hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, høxtä yø'ø tun ja'a mmädia'agyhajxy xquiudiüunäp coo hajxy mnämä'awät coo ween nøcxy miejyquia'awø'øy. Mānitä mmädia'agyhajxy jaduhñ xquiudiüunät coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguia. Tøyhajt jaduhñ. ²⁴Coo mijtsä Dios tijaty mmäyujwā'anät, xmió'owäp hajxy jaduhñ, coo ja'a miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøjcät coo tiømiädia'aguia. ²⁵Coo mijtsä Dios hānajtj mba'ya'axa'añ, tsipcøxpä hāna'c hajxy jayøjp mmämée'xät, ja'a mijts hānajtj tøø xñägädieeyø'øyäbä, jaduhñä

Dios hajxy jaduhñ xmiämée'xpät tijaty hajxy hānajt看 mgādieeyhajpy. ²⁶Pero pø cab hajxy mmāmee'xa'añ, ni mijtsā mDeedy tsajpootypā xquia'a māmee'xtāgatsa'añ —nōmā Jesūs miānaañ.

²⁷Coo ja'a Jesūshajxy jim quioo'tāgajch Jerusalén, mānitā Jesūs jadāhooc tiāgøøyy tsajtøgooty. Jiibiā Jesūs hānajt看 wiādity, mānitā nāmejsā ja'a teedywiindsōñ, møødā hāna'c-hajxy jiiby yajñāhixøobiā tsajtøgooty, møødā majjāya'adiøjc. ²⁸Mānitā Jesūs hajxy miāyajtøøyy:

—Pøñ miičh cuhdujt tøø xmio'oy coo miičh hāxøøyy yaa tsajtøgooty tøø mdsiptuñ.

²⁹⁻³⁰Mānitā Jesūs yhadsooyy: —Nhadsóowābøch hāyaa jaduhñ cooçh mijts hāyaa jayøjp xyhadsóowāt. Pøñā Juan māyajnābejpā quejx, Diosā tøgā jāya'ayā. Hadsóowāgøch hajxy. Cooçh hajxy hāyaa xyhadsóowāt, mānitøch mijts hāyaa nhadsóodāgājtspāt —nōmā Jesūs miānaañ.

³¹Cabā teedywiindsōñhajxy hānajt看 nājuø'øyy waambā Jesūs hajxy yhadsóowāt. Mānit hajxy tiāgøøyy niñāmāyābā: “Coo hajxy hāyaa nmānānāmāt coo ja'a Dios ja'a Juan quiejxy, jaduhñ jadāhooc xyhadsowāanām: Aa, pø tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios ja'a Juan jiaančh quejxy, tii ja'a Juan miādia'agy hajxy coo tøø mga'a mājøjcā. ³²Y coo hajxy hāyaa nmānānāmāt coo ja'a Dios ja'a Juan quia'a quejxy, mānitā cu'ug hajxy hāyaa xmiādsibøøyyāmāt.” Hix, jaduhñā cu'ughajxy hānajt看

miāna'añ coogā Juan hānajt看 Dyiosquexiā. ³³Mānitā Jesūs hajxy nāmaayy coo hajxy hānajt看 quia'a najuø'øyy. Mānitā Jesūs yhadsooyy: —Pues, ni høøçh jaduhñ nga'a nāgapxaambā pøñhøchā cuhdujt tøø xmio'oy.

12 Mānitā Jesūs tiāgøøyy yajñāhixøobiā cuentāyajmābaadyhaam:

—Mānitā jāya'ay tsaatypcam tu'ug piādaacy. Mānit jiuhguraajøøyy. Mānitā tsaatyñøøxee'xøhñdy nādajøøyy. Mānitā nāhbettøjc tu'ug yhädiuun coo hajxy jim yhāñā'awāt coo ja'a tsaatypcam hajxy hānajt看 cwieendāhada'añ. Mānitā wiingjāya'ay ja'a tsaatypcam hajxy yajcø'ødāgøøyyāxā coo hajxy cøguipxyjiaty cwieendāhādāt. Mānitā cudsatyp jāguemnaax ñøcxy. ²Coo ja'a tsaatypcuc yhabaaty, mānitā cudsatyp ja'a mioonsā quiejxy coo hajxy cøgujjiā ween yajwa'xy. ³Coo ja'a craa jim miejch, mānit hoyhoy quioxho'cā. Mānit piāboowyiimbijtā cø'øwa'ads. ⁴Mānitā cudsatyp ja'a mioonsā māwiingpā jia quéjxcumbā. Maas hanaxiā craa je'e wiobhø'cābā. Høxtā yajtsābjtāxā ja'a quiope jaduhñ. Hoyhoy jaduhñ chaächtiuunā. ⁵Mānitā cudsatyp ja'a mioonsā māwiingpā jia quéjxcumbā. Mānit hajxy je'e yagho'cy. Maas mayyā mioonsā jia jaac tehñ quiejxy. Nāje'e hajxy wiobho'cā; nāje'e hajxy yagho'cā.

⁶Jimā cudsatyp ja'a yhuung hānajt看 tu'ug. Jiaančh tehñ chojpiā yhuung hānajt看. Mānit nāmaayy: “Nhuuc quéxyhøch miičh jim. Wehñdā miičh hajxy

häyaa xñä'a wiingudsähg'owät."

⁷ Coo ja'a cudsaatyp yhuung jim miejch, mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyabä, ja'a tsaatypcam hajxy hānajt y tøø miāmähm'ø'yäbä: "Coo hädaa craa tieedy häyaa nā'a hó'ogät, hädaa craa jaduhñ cøxiä māmähm'ø'waamb mäduhñtiä hädaa tsaatypcam. Tsøc hädaa craa hajxy jaduhñ nāl'ägä yaghó'cām, jaduhñ højts hädaa tsaatypcam nje'ehájtāmät." ⁸ Mānitä cudsaatyp yhuung miájtsäxä. Mānit yagho'cä. Mānit hajxy hoy yhøxchømy jäguemjuøøby.

⁹ Haa, nebiä cudsaatypäda'a hānajt yiatcø'owa'añ. Nøcxaambäda'a hajxy yagho'tägatsa'añii, ja'a hajxy hānajt y tøø miäyaghó'oguiäbä. Mānitä wiinghāna'cä tsaatypcam hajxy hānajt yajcø'ødägø'owa'añii.

¹⁰ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiän:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjmuu'tspädøjc-hajxy quia'a nāl'ägä cumaayy, je'e nāl'ägä tuundsohñ maa ja'a tøjteecän.

¹¹ Ja'a Dios jaduhñ mānaan coo ja'a tsaa jaduhñ jim tiuundsóonät.

Paady hajxy jaduhñ jaanč tehñ yajxón nhíjxām

—nømä Jesús miādiaacy.

¹² Ja'a teedywiindsøn'hajxy, ñajuøøby hajxy hānajt jaduhñ coo hajxy hānajt y tøø yajmābaadyii nebiä cahwiindøyhāna'cän, ja'a hajxy hānajt tsaatypcueendāhajpä. Coo hajxy jaduhñ ñajuøøyy, paadiä Jesús hajxy hānajt jia wi'i

miadsa'añ. Pero cab hajxy jaduhñ nā'a majch, je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hajxy hānajt chähg'ø'y. Mānitä Jesús hajxy ñāhgueecnä. Mānit hajxy wyiimbijnä.

¹³ Mānitä fariseoshajxy naje'e wyiinguejxä, møødä Herodes quiu'ughajxy naje'ebä, coo ja'a Jesús hajxy yajcapxtägóyyät, jaduhñ hajxy hoy ñāxø'owó'owät. ¹⁴ Mānitä Jesús nāmejtsä. Mānit nāmaayyā: —Nnajuøøby højts coo miich tøj mjaanč tehñ miādia'agy. Caj miich jaduhñ mnāl'ägä møjpäda'agy waambatiä cu'ug xjia nāma'ay. Tu'cuhdujt miichä jäya'ay mhixy, pønjat y hajxy mājøø, pønjat y hajxy hāyoob. Tøjhajt højts miich xyajñähixø'y coo højts hoy njäya'ayhādät nebiä Dios choquiän. Hoorä, coo højtsä gobiernä Rómabä hānajt xyajñājuudi'u'uda'añ, nej, hahixøøby jaduhñ coo højts nnājuudiú'udädä —nømä Jesús miäyajtøøwä.

¹⁵ Mānitä Jesús yhadsooyy: —Tiič hajxy jaduhñ coo xjia wi'i yajcapxtägoyya'añ. Høøčhä xädø'øñ tu'ug huuc yaghíjxäc.

Paadiä Jesús jaduhñ miānaañ, ñajuøøby hānajt jaduhñ coo hānajt jia wi'i yajcapxtägoyya'añii.

¹⁶ Mānitä Jesús xädø'øñ jiaanč yaghíjxä. Mānit miānaañ:

—Pøn wyiin jiojp yø'øduhñ. Pøn xiøø yø'øduhñ jim miimb.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä wyiin jiojp yø'ø, ja'a jim tuumbä Roma. Jaaya'ay xiøø yø'øbä.

¹⁷ Mānitä Jesús miānāangumbä: —Tøjhajt jaduhñ. Mo'owxä ja'a gobiernä hajxy pø je'e jie'e yø'ø.

Pero mädyii ja'a Dios jie'e, mo'ow hajxy je'ebä.

Coo ja'a Jesús jaduhñ yhadsooyy, jaanč tehñ yagjuøøyy ja'a fariseoshajxy jaduhñ.

¹⁸Mänitä Jesús ja'a saduceos näje'e nämejtsä. Cabä saduceoshajxy hänajty miäböcy coogä ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä saduceoshajxy hänajty miäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ. ¹⁹Mänitä saduceos ja'a Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsön, jaduhñä Moisés jecy quiujahy neby højts nguhdujthájtämät, højts judíoja'ayhájtäm. Hoorä, coogä ya'adiøjc tu'ug yho'ogät, coog hänajty piøquiä, pø cáhnäg hajxy hänajty yhuungpaadyñä, pø jímägä piuhya'ay, wéenägä piuhya'ay ja'a yaamgto'oxy wyiingpøcy, jadúhñäc hajxy jaduhñ yhuungpáadät. Jadúhñäc quiähxó'ogät coog hänajty je'e yhuungä, ja'a hänajty tøø yho'oguiäbä. ²⁰Hoorä, jii jäya'ayhajxy hänajty näjuxtujya'ay, haagä tu'que'ex. Mänitä tehñ quioobhuung tio'oxiojwiingpøjcy. Cab jecy miøødsänaayy, mänitä craa yho'cy. Cabä huung hajxy ñä'a paaty. ²¹Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy wyiingpøjcy. Ni je'ehajxy quia'a huungpaatpä. Mänitä craa yho'pä. Jaduhñä jiødsømy je'ebä jia wiingpøjcumbä. Jaanä jaduhyyä je'e jiajpä nebiä yhajchhajxy jiajtiän. ²²Jaduhñ hajxy näjuxtujc jia møødsänaayy, ni pøn je'e quia'a yaghuungpaaty. Nägøxiä hajxy jaduhñ yho'cy. Høxtä ja'a to'oxiojc, jaac tehñ

yho'c je'ebä. ²³Bueno, coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty nägøxiä jiuypiojtägatsa'añ, pønda'a je'e tehñ tiøybä møødsäna'awaamb, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä. Hix, näjuxtujc hajxy hänajty tøø jia møødsäna'ay. Paady højtsä tøyhajt ndsocy — nømä Jesús ñämaayyä.

²⁴Mänitä Jesús yhadsooyy: —Caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a nä'ägädä wiinjuø'oy. Møød cab hajxy mnajuøøbiä nebiatiä Dios ja'a miøcmäjaa yajcähxø'ogy. ²⁵Coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty jiuypiojtägatsa'añ, cab hajxy mänit piøga'añ, cab hajxy mänit yhu'uga'añ. Jaduhñ hajxy yhida'añ nebiä Diosmoonsähajxy jím yhitiän tsajpootyp. ²⁶Tii mijts coo mga'a mäbøga'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä Dios tähooc miøødnibiaatä jím pactuum maagä hujts haptymøødpä hänajty tioyyän. Mänitägä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Høøchä Abraham xDyioshajp, møødä Isaac, møødä Jacob.” ²⁷Coo ja'a Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Abrahamhajxy hänajty tøø jiuypiojtägach, møødä Isaac, møødä Jacob. Hix, jujcyjiäya'ay ja'a Dios jaduhñ Dioshájtäp, ca'a yho'oguiäya'ayä. Coo mijts jaduhñ mmäna'añ cooc tyijy ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy quia'a juypiojtägatsa'añ, caj mijtsä tøyhajt hajxy mnä'ägä møødä —nømä Jesús miänaañ.

²⁸Jimä jäya'ay hānajtʸ tu'ug yhamādoowhity. Tsajtøgooty hānajtʸ tiuñ. Coō miādooyy coō ja'a Jesús hānajtʸ hoy tøø yhadsoy, mānitä Jesús hoy wyiinguwa'agø'oyii. Mānit ñāmaayyā:

—Madiu'u ja'a Moisés hajxy jecy xyhanéhām. Mādyii jaduhñ maas tuungpaatp —nømä Jesús miāyajtøowä.

²⁹Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ je'e miāna'añ:
“Pønjatiä Israel jecy haphajt teedyhajt, hamādoowhit hajxy. Ja'a Dios hajxy nWindsøn'hjätäm. Tu'uquiiä Dios jaduhñ Dyioshaty.

³⁰Hamuumdu'jootä Dios hajxy mjaanč tehñ wyiingudsähgø'owät nägø'ø nädecypii. Mäbøjcä miädia'agy hajxy homiānaajä. Jahmiets hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø.”

³¹Jaduhñä miāmetspä miānaambä:
“Mdsógäbä jäya'ay hajxy nägøxiä nej mijts hamdsooyyā mničogyyijän. Ni mādyii mädia'agy jaduhñ quia'a mäbaady neby hädaa mädia'agy metspä tiuungpaadiän” —nømä Jesús miānaañ.

³²Mānitä craa miānāangumbä, ja'a hānajtʸ tuumbä tsajtøgooty:

—Wiindsøn, jaanč tehñ yhoy miič mhadsooyy. Tøyhajt jaduhñ nej miič mmāna'añän coō Dios tiu'uquiiä. Cabä wiingDios jyijä. Xjiaanč tehñ tiuungpāatäm hajxy jaduhñ ³³coō ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nwiingudsähgøoyyämät, møød coō jäya'ay hajxy nägøxiä ndsójcāmät neby hajxy hamdsooyyā nničójcām. Pero cab hajxy xjiaty tuungpāatäm coō animal hajxy jiiby

nøcxy nnä'ä hayójxām tsajtøgooty no'cøøc —nømä Jesús ñāmaayyā.

³⁴Coō ja'a Jesús jaduhñ miādooyy coō ja'a craa hānajtʸ najuøoyyaamby tøø quiapxy, ja'a hānajtʸ tuumbä tsajtøgooty, mānitä craa ñāmaayyā:

—Jaac mäbøc ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot, jaduhñds miič jim mnøcxät Dioswiinduum —nømä Jesús miānaañ.

Mānitä hāna'c-hajxy yhamoonnä, ja'a Jesús hajxy hānajtʸ jia wi'i yagho'ogaambä. Cabä Jesús hajxy waamb miāyajtøonä je'eguiøxpä coō ja'a Jesús hajxy hānajtʸ chähgø'oy.

³⁵Jiibiä Jesús hānajtʸ yajnähixø'oy tsajtøgooty. Mānit miānaañ:

—Yø'ø hāna'c-hajxy jii yajnähixøøbiä tsajtøgooty, tii hajxy jaduhñ coō miāna'añ coogä David ja'a Cristo yhaphaty yhoc-haty.

³⁶Haa ca'a, jaduhñ jim myiñ cujaayä maa ja'a Diosmädia'aguiän coō ja'a David hamdsooyyä jecy miānaañ:

Mānitøchä Dios ja'a nWiindsøn xñāmaayyā:

“Yaa min hāna'aw maačhä nhahooyhaampiän, høxtä cøonøchä mmädsip nga'a yajmājädäacämät.”

Ja'a Dioshespīrituhaamä David jaduhñ jecy miānaañ. ³⁷Jaduhñä David jecy miānaañ coogä Cristo hānajtʸ wyiindsønhaty. Hoorä, pø tøyhajt jaduhñ coō ja'a David ja'a Cristo jaduhñ jecy wyiindsønhaty, tii yø'ø jäya'ayhajxy coō miāna'añ coogä David ja'a Cristo ñä'ä haphaty ñä'ä hoc-haty —nømä Jesús miānaañ.

Jaančh teh̄m yhomiädoonä ja'a jäya'ayhajxy hānajt̄y miädoy nebiä Jesús hānajt̄y yajñähixø'oyän. Nämayyä jäya'ayhajxy hānajt̄y.

³⁸Mänitä Jesús jiaac mänaaŋ:

—Yø'ø hāna'c-hajxy jii yajñähixø'obiä tsajtøgooty, cab yø'ø miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Yoñwitmøød hajxy naxy wiädity cajptooty je'eguiøxpä coo hajxy wyi'li yajcumaya'añ. Wi'i yajwiingudsähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. ³⁹Jiiby hajxy jia wi'i yhäña'awa'añ maa ja'a hānaabiejt yajxonjatypän, hädaa yaabä tsajtøgootypä, møød jim maa ja'a cay hu'ugy naxy jiadyiijän. ⁴⁰Pero cabä quiuhdujthajxy nā'ägädä hoyyā. Hix, pøjcäxäbä yaamgtø'oxiä tiøjc-hajxy. Hoy hajxy jaduhñ jia jatcø'øy, jejcyjatiä Dios hajxy jia wi'i pia'ya'axy. Pero jaančh teh̄m yhyoyhoy hajxy jaduhñ yajcumädowa'añii — nømä Jesús miänaaŋ.

⁴¹Mänitä Jesús jim mädøyyä hoy yhöxta'agy maa ja'a jäya'ay xädø'øn hajxy hānajt̄y naxy quiuyoxø'oyän. Ja'a mäyøøjäya'ayhajxy, majiatiä xädø'øn hajxy hānajt̄y piäda'agy. Jimä Jesús hānajt̄y miähee'pna'ay.

⁴²Mänitä yaamgtø'oxy tu'ug miejch. Jaančh teh̄m yhäyoob hānajt̄y je'e. Mejtsmägo'xä häyoobä je'e quiugonøøyy. ⁴³⁻⁴⁴Mänitä Jesús ja'a jiamløødtøjc nāmaayy:

—Huug hix yø'ø yaamgtø'oxy hajxy. Cøxiä yø'øduhñ tøø yecy mäduhñtiä hijty miøødä, ja'a hijty nāgayaambiä. Pero yø'ø mäyøøhāna'c-hajxy, weeñtiä hajxy jaduhñ nā'ä puhyejcy.

13 Coo ja'a Jesúshajxy jiiby chajtøjpädsøømy, mänitä jiamløød tu'ug miänaaŋ:

—Wiindsøn, huug hix yø'ø tsajtøjc, jaančh teh̄m yajxón yø'øduhñ miuuchä.

²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hoy huuc teh̄m yheeb. Hoy yø'ø tøjc jaduhñ jia cruundä, cøxaamb yø'øduhñ jyida'añ. Haxit hatajø'øy yø'ø muuch jiada'añ.

³Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy maa ja'a tun hānajt̄y xiøhatiän Olivos, jim Jerusalén-woc-hawiimb. Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús haniduihmduum hoy yhöxta'agy. Mänitä Pedro ja'a Jesús hajxy nānøcxy, møødä Santiago, møødä Juan, møødä Andrés. Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

⁴—Mänaads yø'ø tsajtøjc jaduhñ jyida'añ. Mädyii hijxtáhndäts jaduhñ cähxø'øgaamb coo hānajt̄y jaduhñ yhabaada'añ.

⁵Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁶Mayyä jäya'ayhajxy min miäwiinhøøna'añ. Jaduhñ hajxy hānajt̄y miäna'ana'añ: “Høøch je'e Cristo.” Mayyä jäya'ayhajxy hānajt̄y jiaančh teh̄m miäbøga'añ.

⁷Coo hajxy mmädoyhädät coo tsip pleetä hānajt̄y xii yaa tøø piädø'øgy, cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cooc tyijy ja'a naaxwiimbä hānajt̄y wyiimbida'añ. Homiänaajä tsip pleetä jiadyii.

⁸Nimiädsibø'øwāanäp hajxy hānajt̄y wiinghagajptjaty. Wiinduhmyhagajpt hujx hānajt̄y nāxa'añ. Jadāanäbä yuuxøø hānajt̄y wiinduhmyhagajpt. Coo jaduhñ jiada'añii, hijxtahñd jaduhñ cähxø'tsoonaamb coo tsø'ty häyohn hočhähgøøñäjaty hānajt̄y jiada'añii.

⁹Mniyajcopcø'øwøøjāp hajxy mānit. Mājahñdiuum hajxy hānajty mhida'añ. Xmiadsaambā mmādsip hajxy hānajty. Mānit hajxy jīm xyajñøcxa'añ haguċ. Møød jīm maa ja'a judfos chajtøjc-hajxiān, xwiobho'ogaamb hajxy hānajty jīm. Xyajñøcxaamb hajxy hānajty jīm maa ja'a gobiernā wyiinduumhajxiān, je'eguiøxpā cooċh mijts xpiawādity. Jímhøch hajxy jaduhñ xmiādiá'agāt gobiernāwiinduum. ¹⁰Hix, cahnā naaxwiimbā hānajty wyiimbityñā, cøxaambā jāya'ay ja'a Diosmādia'agy hajxy miādowa'añ wiinduhmyhagajpt. ¹¹Y coo hajxy jīm xyajñøcxāt haguċ, cab hajxy mānit mnādaj mnāmáyāt waambaty hajxy mhadsówāt. Hix, ja'a Dios ja'a mādia'agy hajxy hānajty xmiø'owaamb. Cab hajxy hānajty hamdsoo mmādia'aga'añ; ja'a Dioshespíritu hajxy hānajty xyajmādia'agaamb. ¹²Hamiñ haxøpiā jāya'ayhajxy hānajty tu'que'ex ñiñāhduga'añii coo hajxy yagho'ogóøjāt. Jaanā jaduhñā yhuung hajxy hānajty ñāhdugaambā. Ja'a muutsc-hāna'c-hajxy, jaanā jaduhñā tieedy hajxy hānajty tiunaambā. ¹³Nägøxiā mijtsā jāya'ay xmiāhanhada'añ je'eguiøxpā cooċh mijts xpiawādity. Pero pøn hānajty tøø miee'xtucy, hoy hānajty tøø jia ho'ogy, nāhwa'adsaamb hānajty je'e. ¹⁴Habaadaamb jaduhñ coo ja'a haxøøgpā ca'a hoybā miedsa'añ maa ja'a Diostøjcān —pøn hādaa nocy capxp, ween jaduhñ wyiijnjuø'øy—. Mānitā Diostøjc jaduhñ yajma'ada'añii. Coo ja'a

haxøøgpā hajxy jaduhñ mhíxāt, mānit hajxy pāyø'øguiā mnøcxāt tunjoot, pønjaty yaa tsānaaby Judeanaaxooty. ¹⁵Pønjaty hānajty hāñaaby tøjñāhgøxp, ween ñā'ägā pāyø'øgy, cap nøcxy tii jiiby yajpādsømy tøgooty. ¹⁶Pønjaty hānajty camjooty, cab jaduhñ jīm ñøcxāt maa ja'a tiøjcān. Cap nøcxy jiiby tii yajpādsømy, ni wyit ni tii. ¹⁷Jaanċh tehñ chaaċhpøgaambā to'oxiøjc-hajxy hānajty, ja'a hajxy hānajty co'na'awaambā, møød ja'a hajxy hānajty huungyajtsi'tspā. ¹⁸Mmānuu'xtá'agabā Dios hajxy coo tsø'ty hāyohn ween quia'a jadyii coo hānajty jiaanċh tehñ tiøøhcā. ¹⁹Jaanċh tehñ yhoyhoyyā jāya'ayhajxy hānajty chaaċhpøga'añ. Ni mādyii tsaāċhpā jaduhñ quia'a mābaada'añ neby hānajty jiada'añiijān, ni ja'a jecy nājxābā, ni ja'a jaac minaambā. ²⁰Tøø ja'a Dios jaduhñ miāna'añ coo ja'a jāya'ayhajxy hānajty jejcy quia'a tsaāċhpøga'añ, je'eguiøxpā coo chocy pønjaty jaduhñ tøø wyiimbiy. Coo ja'a Dios hāxøpy jaduhñ tøø quia'a māna'añ, jejquiā jāya'ayhajxy hāxøpy chaaċhpøga'añ. Ni pøn hāxøpy quia'a nāhwa'adsa'añ. ²¹Coo mijts pøn xñāmá'awāt coog tyijy ja'a Cristo hānajty jii wiādity, cab hajxy mmābøgāt. ²²Hix, mayyā jāya'ayhajxy hānajty wiādita'añ māwiinhøhmā, cooc tyijy hajxy hānajty je'e Cristo, møød cooc tyijy hajxy hānajty Dyiosquexiā. Piayajcāhxø'øgaambiā hijxtahñd hajxy hānajty hoy-yagjuøññābā. Jaduhñā jāya'ayhajxy hānajty jia wi'i wyiinhøøna'añii, møød ja'a hajxy hānajty Dioswiimbíyyābā.

²³ Mniyajcopcø'øwøðjap hajxy.

Jäguemiä hajxy cham nnäma'ay
coo hajxy mniyajcopcø'øwøðjät.

²⁴ Mänitxøøbä, coo ja'a tsaačhpä
hänajty tøø ñajxnä, mänitä xøø
wyiingoodø'øwahñ møødä po'o.

²⁵ Mänitä mamiadsa'a hänajty
quia'awa'añ. Tsäyuyyaamb hänajty
jaduhñ, tijaty jim cuhdujtmøød
tsajtcøxp.

²⁶ Mänitøch hänajty
ngäda'aga'añ jocjooty, høøčh ja'a
Diosquexypä. Møcmäjaamøødhøch
hänajty ngäda'aga'añ. Yajxónhøch
hänajty mänit ngäda'aga'añ.

Mänitøčhä jäya'ayhajxy hänajty
may xpia'hee'ptägø'owa'añ.

²⁷ Mänitøčhä nmoonsä
tsajpootypähajxy hänajty
nguxa'añ coo hajxy jaduhñ quiøxy
yajtu'ugmúgät pønjátyhøch hänajty
tøø nwiimbiy. Wiinduhmyhagajpt
hajxy hänajty wioomuga'añii.

²⁸ Høxtahmdsä higueraquepy, coo
jaduhñ wiámät, hijxtahnd jaduhñ
coo hänajty tøø pioodtägøøñä.

²⁹ Jaanä jaduhñduhmä, coo ja'a
tsø'ty hajxy jaduhñ mhíxät nébiøch
naamñä tøø nmädia'agy, hijxtahnd
hänajty jaduhñ coočh hänajty
mobädajpä ngädaactägatsa'añ
hädaa yaabä naaxwiin, høøčh ja'a
Diosquexypä. ³⁰ Cøxaamb jaduhñ
jiada'añii nébiøch naamñä tøø
nmädia'agy, cahnä jäya'ayhajxy
hänajty quiøxy ho'ogyñä, ja'a
hajxy jäda'ahaty jugyhajpä. Tøyhajt
jaduhñ. ³¹ Cuhdägoyyaambä tsajt
møødä naaxwiimbä. Pero tsipcøxp
jaduhñ tiøjiada'añ nébiøch cham
nmädia'aguiän.

³² Ni pøn jaduhñ quia'a najuø'øy
mänaa jaduhñ jiada'añii. Jagooyyä
Dios nidiuhmñ najuø'øy, ja'a

hajxy nDeedyhájtäm. Ni ja'a
Diosmoonsähajxy jaduhñ quia'a
najuø'øy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.
Ni høøčh nga'a najuø'øy, høøčh ja'a
Diosquexypä.

³³ Paady, nähix hahixø'ø hajxy
mhídät homiänaajä, je'eguiøxpä
coo hajxy mga'a najuø'øy mänaa
jaduhñ jiada'añii. ³⁴ Jii jäya'ay
hänajty tu'ug, coo hänajty
ñøcxa'añ jäguemnaax, mänitä
mioonsä nāmaayy coo ja'a tiøjc
cwieendähájtäxät. Nägøxiä hajxy
jaduhñ yhaagä nä'ä tuungmooyyä.
Jaduhñä tu'jäya'ay nāmāayyābä
coo jim tiúnät maa ja'a tøgħaawän,
weenä tøjc yaghawa'ačh jopy;
tsuu jadāhooc yħagøøguiumbät.

³⁵⁻³⁶ Ja'a cudøjcä mioonsähajxy,
cab hajxy hänajty najuø'øy mänaa
ja'a wyiindsøn hajxy hänajty
miejtstägatsa'añ, pø coodsøøñäp
hänajty jaduhñ, o pø tsuhmdä
hänajty, o pø tu'tseey-yaaxø'øgy
hänajty, o pø jobøøñäp hänajty.
Nähix hahixø'ø ja'a wyiindsøn
hajxy jaduhñ yħahíxät. Pø caj,
coo hajxy jaduhñ jaguiapxiä
ñähmejtspedøøjät, wehñdä
hajxy hänajty mia'ay. Jaduhñ
māwīnāts mījtspä, cab hajxy
jaduhñ mnajuø'øy mánāajøch yaa
ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä
naaxwiin. Paady hajxy nähix
hahixø'ø homiänaajä mnä'ägä
hídät. ³⁷ Jadúhñhøčhä jäya'ayhajxy
nägøxiä nnāmaabiä coo hajxy nähix
hahixø'ø ñä'ägä hídät homiänaajä.

14 Mejtsxøø ja'a pascuaxøø
hänajty quia'a habaady
mänaa ja'a judíos tsajcaagy
hajxy hänajty quiayyän, ja'a
cajpä tsoomiøødpä. Ja'a

teedywiindsøn

hänä'c-hajxy, ja'a hajxy

hänäjty jiiby yajnä

tsajtөгooty, cojyquiapxytiumb

hajxy hänäjty jaduһn nebiä

Jesús hajxy yajtsumөөjät

hөһnda'agymiädia'agyhaam,

jaduһn hajxy jaduһn hoy

yajyagho'ogөөjät. ²Mänit hajxy

näje'e nïnämaayyä:

—Cab hajxy tsөc nej jatcөөyyäm

coo ja'a cu'ug hajxy jaduһn xnä'a

nähbädө'cämät.

³Tөө ja'a Jesús hänäjty

yhäda'agy Betania. Jim hänäjty

miädsuugay maa ja'a Simón tiөjcän,

ja'a hijty leprapa'ammөөdpä.

Mänitä to'oxiөjc tu'ug miejch.

Jimä nardoperfume hänäjty

quio'ogonhaty alabastro-vidriojooty.

Jaanч tehм chowä nardoperfume

hänäjty nөcxy. Mänitä to'oxiөjcä

perfume-vidrio piuhy. Mänitä Jesús

ja'a perfume yajcuhtemөөyyä.

⁴Mänitä jäya'ayhajxy näje'e

jiootma'ty, ja'a hajxy hänäjty

jim pahänaabiä. Mänit hajxy

nïnämaayyä:

—Cap yө'ө perfume jaduһn cu

yaghäyooyy. ⁵Coo jaduһn cu nän'ägä

too'cy, tsoobaadaamb yө'ө hijty,

tägөөgmägo'x-xөөguduñ. Jimä

häyoobädөjcä chow hajxy jaduһn

cu miooyyä coo jaduһn cu nän'ägä

too'cy.

Jaduһnä to'oxiөjc yhojjä.

⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Weends yhity. Ca'a hajxy

mwi'i yhojy. Nébiөch yө'ө jaduһn

tөө xtiuñän, cab jaduһn nejpiä;

hoy jaduһn. ⁷Homiänaajä mijtsä

häyoobäjäya'ay mhixy. Homiänaajä

hajxy jaduһn mbuhbédät. Pero

hөөч, cábөch mijts jejcy xyhixa'añ.

⁸Xwyiingudsähgөөbiөch yө'өya'ay

jaduһn, páadyhөчhä perfume

jaduһn xyajcuhtemөөyy. Jaduһn

miäbaady nej coөch häxөpy төө

nho'oguiän. Jaduһnhөch yө'ө

hijty xyajnähdema'añ. ⁹Majatiä

Diosmädia'agy wiädita'añ

wiinduhmyhagajpt ja'a hөөчcxpä,

jaduһnä jäya'ayhajxy miädia'aga'añ

nébiөch yө'өya'ay naamnä төө

xtiuñ. Jaduһn yө'ө homiänaajä

jiahmiedsáanänä. Tөyhajt jaduһn.

¹⁰Jimä Jesús ja'a jiamiөөd hänäjty

tu'ug xiөhaty Judas Iscariote,

ja'a hajxy hänäjty nämajmetspä.

Mänitä Judas ja'a teedywiindsөн

hoy miөөdcojyquiapxytiuñ coo ja'a

Judas ja'a Jesús hänäjty tiooga'añ.

¹¹Coo ja'a teedywiindsөнhajxy

jaduһn miädooyy, mänit

hajxy jaduһn jiaanч tehм

xioondaacpөjcy. Mänitä Judas

yajwiinwaanөөyyä coo xädө'өн

hänäjty mio'owa'añii. Mänitä Judas

tiägөөyy wiinmaabiä nebiä Jesús

paquiä yajcө'өdägө'өwät.

¹²Mänitä pascuaxөө yhabaatnä.

Jaduһnä judiөshajxy hänäjty

quiuһdujthaty coo tsajcaagy

hajxy naxy quiaй, ja'a cajpä

tsoomiөөdäbä. Jaduһn hajxy

hänäjty quiuһdujhajpä coo

meeghuung hajxy naxy yoxy ja'a

pascuaxөөjooty. Mänitä Jesús ja'a

jiamiөөd miäyajtөwä:

—Maada'a yhoyyä coo pascuaxөө

hajxy häyaa nwiindsuugäyyämät.

¹³Mänitä Jesús ja'a jiamiөөd

nämetsc nänamaayy:

—Nөcx hajxy jim Jerusalén.

Jimä jäya'ay hajxy tu'ug

mbaada'añ nөөgón. ¹⁴Je'eds

hajxy mbadu'ubógäp. Mänit hajxy mbadøjtägó'owät. Mänitä cudøjc hajxy mnämä'awät: "Ja'a nWiindsón højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts nyajtówät maa højtsä pascuaxøø häyaa tsuu nwiindsuugáyät." ¹⁵Mänit mijtsä cudøjc cuarto nøcxy xyajnáhixø'owa'añ nähbettøjcøxp. Jaančh tehñ quiäruundä ja'a cuarto jaduhñ møød yajxonä. Jimä cay hu'ugy hajxy mnähix mhahixó'owät coo hajxy jim ndsuugayáañam — nömä Jesús miänaañ.

¹⁶Mänit hajxy nämetsc jiaančh nøcxy jim cajptooty. Jiaančh paat hajxy jaduhñ neby hajxy hānajtý tøø näma'ayijän. Mänitä tsuugay hajxy tiägøøyy nähix hahixøöbiä.

¹⁷Coo quioodsøöñä, mänitä Jesús hajxy jim nøcxy maa ja'a pascuaxøø hajxy hānajtý wyiindsuugaya'añän, møødä jiamøødhajxy ja'a jaac nämajcpä. Mänit hajxy tiägøøyy caabiä.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Tú'ughøch mijts mjamiøød xñäxø'owø'owa'añ. Quipxy hajxy je'e cham xmiøødcamiújcäm. Tøyhajt jaduhñ —nömä Jesús miänaañ.

¹⁹Mänit hajxy nägøxiä jiootmadiägøøyy. Mänit hajxy tiägøøyy niñámáayyabä:

—Nej, høøch je'eda'a tyijy xñänøømbä.

²⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mijts mjamiøød jaduhñ tu'ug jatcø'owaamb, näguipxiä tsajcaagy hajxy jaduhñ jiiby xmiøødpaguhmá'tsäm texyjooty.

²¹Høøch, ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch njada'añ nhabeta'añ

nepy jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Tøjiadaambä Diosmädia'agy jaduhñ. Pero ja'a cráajøch jaduhñ xñähdugaambä, jaančh tehñ yhoihoy jaduhñ chaačhpøga'añ. Maas hoy häxøpy coo quia'a nä'ägä naaxwiimbädsøømy —nömä Jesús miänaañ.

²²Caabyñä ja'a Jesús hajxy hānajtý, mänitä Jesús ja'a tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dios nämaayy: "Dioscujú'uyäp." Mänitä jiamioødä tsajcaagy nägøxiä yajnäguidøøyy. Mänit miänaañ:

—Cay hädaa hajxy; høøch nni'x ngopc hädaa —nömä Jesús miänaañ.

²³Mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hānajtý vinomøødpä. Mänitä Dios nämäaguiumbä: "Dioscujú'uyäp." Mänitä Jesús ja'a vino yhuuctsohñ. Mänitä jiamioød miooyy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhuucy. ²⁴Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Høøch nnø'ty hädaa. Hijxtahñd hädaa jaduhñ coöchä nnø'ty nyajxee'xa'añ coöchä jäya'ayhajxy hānajtý nnähho'tu'uda'añ. Jadúhñhøchä cuhdajt

nyajtødiägø'owa'añ, ja'a Dios ja'a Abraham jecy miøødyajcuhdújcäbä.

²⁵Tøyhájthøch jaduhñ nnämä'awät, cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä cóonøch hānajtý jim tøø nnøcxtägach maačhä nDeediä wyiinduumän. Mäntøchä vino jemýbiä nhuucmadsa'añ —nömä Jesús miänaañ.

²⁶Mänitä Jesús ja'a Dios hoy hajxy yhøøyy, møødä jiamioødtøjc. Mänit hajxy jim chohñ. Mänit hajxy

jim ñocxy maa ja'a tun hānajtɔ
xiŋhatiān Olivos. ²⁷Mānitā Jesús
ja'a jiamioødtøjc ñāmaayy:

—Nägøxiøch mijts xñāhgue'ega'añ,
je'eguiøxpā cooçh nmādia'agy
hajxy xquia'a mabøgaanā.
Jaduhñ jim myiñ cujaay
maa ja'a Diosmādia'aguiān:

“Nyagho'ogāambiøchā
meegcueendāhajpā. Cøxaambā
meeghajxy piäyø'oga'añ. Xii yaa
hajxy ñocxø'owa'añ.” ²⁸Cooçh
hānajtɔ tøø nho'ogy, mānitøch
jadāhooc njujypiøjtāgatsa'añ.
Mānitøch jim nnocxa'añ Galilea.
Mānitøch mijts jim ñocxy
xpiaada'añ —nømā Jesús miānaañ.

²⁹Mānitā Pedro ja'a Jesús
ñāmaayy:

—Høøch mabøcypīā, cábøch miich
mānaa nbuhwa'adsa'añ, hoy miich
hajxy nägøxiā xjia puhwá'adsät.

³⁰Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhājthøch miich nnāmá'awät,
häyaa coods miich tågøøghooc
mniguiugapxa'añii cooçh tyijy
xquia'a hixiā.

³¹Pero Pedro, tehngajnā je'e jiaac
miānaañ:

—Cábøch mānaa
nniguiugapxa'añii cooçh tyijy miich
nga'a hixiā, høyhøch miich quipxy
nja møødhó'ogät —nømā Pedro
miānaañ.

Jaduhñ hajxy nägøxiā piahadsoobā.

³²Mānitā Jesús hajxy jim ñocxy
maa hānajtɔ xiŋhatiān Getsemaní.
Mānitā Jesús ja'a jiamioødtøjc
ñāmaayy:

—Jiids hajxy huuc hāña'aw, ñocxy
nhuuc Diospa'ya'axy.

³³Mānitā Jesús ja'a Pedro hawiing
miøødnøcxy, møødā Santiago,

møødā Juan. Mānitā Jesús hoyhoy
jiaançh tehñ jiootmabiøjcy.

³⁴Mānitā Pedro hajxy ñāmaayyā:

—Høyhøyhøch jaduhñ njaançh
tehñ jiootmayhaty. Høxtā
ho'ogāambøch nnijiäwø'øyii. Huuc
māhmø'ow hajxy yaa. Cab hajxy
mmaahó'ogät. Jujcy hajxy mhídät
—nømā Jesús miānaañ.

³⁵⁻³⁶Mānitā Jesús weeñtiā
jiaac ñocxy. Mānit jaduhñ
miägutscādaacy. Mānitā Dios
tiägøøyy mānuu'xtaapā: “Teedy,
mee'x, coo miich jaduhñ cu
mga'a mānaañ, cábøch häxøpy
ndsaaçhpøga'añ nébiøch cham
nmānaxa'añān. Pero cábøchā
nguhdujt yhídät nébiøchā njoot jia
tsoquiān. Miiçhā mguhdujt jaduhñ
nā'ägädā hidaamb.”

³⁷Mānitā Jesús jim ñocxtāgajch
maa ja'a Pedro hajxy hānajtɔ tøø
miāhmø'øyān. Coø jim miejch,
mānit jaduhñ yhiçy coo hajxy
hānajtɔ tøø quiøxy maaho'ogy.
Mānitā Pedro ñāmaayyā:

—Simón, nej, mmaabā. Nidu'hora
miich tøø mga'a mee'xtucy. ³⁸Jujcy
hajxy hit. Tehngajnā ja'a Dios hajxy
mba'yá'axät. Jaduhñā møjcu'ugong
hajxy xquia'a jøjcapxø'owät. Jia
tsojpiā mjoothajxy jaduhñ coo hajxy
jujcy mhídät, pero cabā mni'x ja'a
mgopc-hajxy jaduhñ miee'xtuga'añ.

³⁹Mānitā Jesús ja'a Dios
hoy pia'yáaxcumbā. Jaduhñ
jadāhooc ñāmānaanøøguiumbā.

⁴⁰Mānit jadāhooc miéjtscumbā
maa ja'a Pedro hajxy hānajtɔ
tøø miāhmø'øyān. Tøø hajxy
hānajtɔ miaahó'cumbā. Hix,
tøø hajxy hānajtɔ jiaançh tehñ
yhanuu'xø'øy. Coø hajxy jaduhñ

yujxä, cab hajxy hänäjty ñä'ägä najuø'ø y waamb hajxy yhadsówät.

⁴¹Coo ja'a Jesús jaduhñ miejch ja'a miädägøøghoocpä, mänit miänaannä:

—Nej, je'enä hajxy mwi'i mia'ayñä.

Ween tiuhñä. Tøø yhabaatnä coočhä cahwiindøyhäna'c-hajxy xquio'ødägø'øwaannä, høøch ja'a Diosquexypä. ⁴²Pädó'näts hajxy. Jam hajxy. Ximä craa myiñ ja'aäch jaduhñ xyajcø'ødägø'øwaambä.

⁴³Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä Judashajxy miejch, mөөdä majiäya'ay, haagä espada-cap. Näje'e hajxy hänäjty wiojptcappä. Ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ mäguejx, mөөdä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä tsajtøgooty, mөөdä majjäya'adiøjc-hajxy.

⁴⁴Tøø ja'a Judashajxy hänäjty quiojyquiapxytiuhñ: “Ja'aäch hänäjty ndsu'xaambiä, je'e hänäjty je'e. Mänit hajxy mmádsät. Mänit hajxy nøcxy mdsumy”, nömä Judas hänäjty tøø miäna'añ. ⁴⁵Mänitä Judas ja'a Jesús ñämejch. Mänit ñämaayy:

—iWiindsøn!

Mänitä Judas ja'a Jesús jiaanäh tsu'xy. ⁴⁶Mänitä Jesús miajtsä.

⁴⁷Ja'a Jesús ja'a jiamioød tu'ug, jimä espada hänäjty miøjñädawhaty. Coo jaduhñ yhihxy coo ja'a Jesús hänäjty tøø miačhii, mänitä yhespada jiuu'pädsøømy. Mänitä teedywiindsønä mioonsä tu'ug tiaatspujxtuutä.

⁴⁸Mänitä Jesús ja'a majiäya'ay ñämaayy:

—Tiich hajxy jaduhñ coo tøø xñämiñ espada-cap wojptcap. Tiich

hajxy xyhixy, mée'tspäjä. ⁴⁹Tiich hajxy jim coo xquia'a majtspä tsajtøgooty. Nébyhøch hajxy jaduhñ høxtä yaa tøø xñämiñ. Nej, ca'a, jabom-jabómhøch hijty jim nøcxy nyajñähixø'ø yä. Pero páadyhøch cham njaty nhabety, jaduhñ Diosmädia'agy tiøjíádät ja'a høøchcøxpä.

⁵⁰Nidiuhmä Jesús hänäjty jiaac mädia'agy. Tøø ja'a jiamioødhajxy hänäjty quioxy päyø'øgy. ⁵¹Jimä høxcujc-häna'c ja'a Jesús hänäjty tu'ug piawädijpä, poobwit-nähcäjeenä. Mänit jaduhñ jia madsaanä. ⁵²Mänitä poobwit yajniñähnaajptuutä. Nähwa'ads høxwa'ads je'e piäyø'cy.

⁵³Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a teedywiindsøn wyiinduumän, ja'a jaac tehñ miøjpä. Mänitä teedywiindsøn hajxy jiaac tehñ miejch, mөөdä majjäya'adiøjc-hajxy, mөөdä häna'c-hajxy jiiby yajñähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän.

⁵⁴Jimä Pedro hänäjty jäguemjuøøby piadäna'ay maa ja'a teedywiindsøn tiøjwiingøn. Mänit jim piahøxtaacy maa ja'a hadänaabiähajxy hänäjty jiøømba'axamiän.

⁵⁵Jimä teedywiindsøn hajxy hänäjty jia wi'i wyiinmahñdyhaty nebiä Jesús hajxy yajyagho'ogøøjät. Pero cab hajxy hänäjty ñä'ägä wiinmahmybiaady. ⁵⁶Hix, hoyyä Jesús hajxy hänäjty nämay jia nähøøno'ø y, wiingaty hajxy hänäjty miädia'agy; cab hajxy hänäjty tiu'ugmädia'aguia. ⁵⁷⁻⁵⁸Mänitä wiinghäna'c-hajxy tiänaayyø'cy; nöm hajxy je'e miänaambä:

—Tøø højts jaduhñ nmädoy coo jaduhñ miänaañ: “Hädaa tsajtøjc,

jäya'ayhajxy hädaa hädiuun. Pero hөөч, nyajnajtsjidó'owäböch hädaa. Cudägöögxóöyyöchä wiingpä nhädiuundägätsät. Ca'a jäya'ayhajxy je'e hädiúnäp" — jaduhñ hajxy je'e yhöñdaacpä.

⁵⁹Ni je'e hajxy hānajtý quia'a tu'ugmädiá'aguiäbä.

⁶⁰Mänitā teedywiindsón tiānaayyö'cy majiäya'ayhagujc, ja'a tehñ miöjpä. Mänitā Jesús nāmaayyā:

—Nej, cab jaduhñ mnä'ä hadsowa'añä waambaty hajxy miāna'añä.

⁶¹Pero cabä Jesús waamb nā'ägä hadsooyy. Mänit nāmāyyägumbä:

—Nej, tøyhajt jaduhñä coo miičhä Dios tөө xquixiä, Nej, miičhä Dios xyHuunghajpä.

⁶²Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ. Hөөч je'e. Xyixáamböch mijts jaduhñ coöch jim nhāñ'a'awa'añ Dioswiinduum, maa ja'a yhaooypaampiān. Mänitöch hajxy jadähooc xyixáangumbä coöch hānajtý yaa ngädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jocjóotyhöch hānajtý nmānaca'añ.

⁶³Mänitā teedywiindsón ja'a wyit quioö'ch. Paady jaduhñ jiatcööyy coo hānajtý jiaanč tehñ jiootma'ady. Mänit miānaañ:

—Tii testigo hajxy jaduhñ nnä'ä jaac wāanāmät. ⁶⁴Tөө hajxy jaduhñ mhamdsoo mädoy coo ja'a Dios tөө miägapxtägoy. Waamb hajxy jaduhñ mmāna'añ, neby hajxy ndúunāmät.

Haagä jaduhñ hajxy miānaañ cooc tyijy ja'a Jesús tөө quidiiey, mөөd cooc ween yagho'ogyii.

⁶⁵Mänitā Jesús tiägööyyä wiingutsujóöyyäbä. Mänit wyiinguxodsööyyä. Mänit wyiingutexööyyä. Mänit nāmaayyā: —Najuö'ow pön xquiojx.

Mänitā hadānaabiädöjc ja'a Jesús hajxy wyiingulā'abööyy.

⁶⁶⁻⁶⁷Y ja'a Pedro, jii by hānajtý je'e hanaaxyp jiöömba'axamy maa ja'a tøjwiingān. Mänitā teedywiindsónä qixymoonsä tu'ug miejch maa ja'a Pedro hānajtīān. Coö ja'a Pedro jaduhñ yhiixä, mänit wyiinhee'ppejtä. Mänit nāmaayyā:

—Naxy miič yö'ö Jesús mmөөdwdäity, túhmäts. Haagä Nazaret hajxy mdsoon nāmetsc, túhmäts.

⁶⁸Mänitā Pedro ñijigapxä:

—Ni nga'a hixiöch yö'ö. Ni nga'a najuö'öyhöch jaduhñ tiich jaduhñ xjia wi'i yajmөөdmädiaacp —nömä Pedro yhöñdaacy.

Mänitā Pedro quiuraabädsöömy.

Mänitiä tseey tu'ug jiaanč yaaxö'cy. ⁶⁹Mänitā quixymoonsä ja'a Pedro yhiixcumbä. Mänitā jäya'ayhajxy nāmaayyā, ja'a hajxy hānajtý jim jaac padānaabiä:

—Xii Jesús jiamioöd tu'ug. Je'e yö'ö —nömä quixymoonsä miānaañ.

⁷⁰Mänitā Pedro jadähooc ñiguiugäpxägumbä. Cab jaduhñ ñä'ä jegööyy, mänitā Pedro nāmāyyägumbä:

—Mbawädijpy miičhä Jesús pä, túhmäts. Nyo'mädooby höjts jaduhñ coo miič jim mdsoon Galilea.

⁷¹Mänitā Pedro jadähooc miānāangumbä:

—Tøyhajt, cáböch jaduhñ nnä'ägä hixiä pön hajxy jaduhñ mja mädiaacpy.

Tähooccapxiä ja'a Pedro jaduñ
miänaaṇ cooc tyijy ja'a Jesús
hänajty quia'a nä'ägädä hixiä.
⁷²Mäniä tsee miämetsc-hoocpä
yáaxcumbä. Mäniä Pedro
jiahmiejstaacy coo ja'a Jesús
hänajty tōō miäna'añ: “Cahnä tsee
hänajty miämetsc-hoocpä ya'axy,
tōō miičh hänajty tägōōghooc
mniguiugapxyi coočh miičh
hänajty xquia'a hixiä.” Mäniä
Pedro jioōguioo'ty coo ja'a tsee
miämetsc-hoocpä jiaančh yaaxy.

15 Coo jioōōy, mäniä
teedywiindsōñhajxy
näxōxiä yhamugōōguumbä, mōōdä
majjäya'adiōjc-hajxy, mōōdä
hāna'c-hajxy jiiby yajnähixōōbiä
tsajtōgooty. Mäniä hajxy
quiojyquiapxytiuuñ nebiä Jesús
hajxy hänajty tiuna'añ. Mäniä Jesús
hajxy quio'ōxojch. Mäniä Pilato
hajxy hoy yajcō'ōdägō'ōy maa je'e
hänajty guobiernähatiän. ²Mäniä
Pilato ja'a Jesús miäyajtōōy:

—Nej, tōyhajt jaduñä coo miičhā
judiōshajxy xguobiernähatiä.

Mäniä Jesús yhadsooy:

—Tōyhajt jaduñ.

³Madiu'u ja'a teedywiindsōñ
ja'a Jesús hajxy hänajty jia wi'i
ñäxō'ōwō'ōy. Pero cabä Jesús
hänajty waamb nä'ägä hadsooy.

⁴Mäniä Pilato miänāangumbä:

—Nej, caj mhadsoowa'añä. Madiu'u
miičh hajxy xjia wi'i ñäxō'ōwō'ōy —
nōmä Jesús ñāmaayyā.

⁵Pero cabä Jesús waamb nä'ägädä
hadsooy. Jiaančh tehñ yagjuōōy
ja'a Pilato jaduñ coo ja'a Jesús
jaduñ quia'a nä'ägädä hadsooy.

⁶Jaduñä Pilato hänajty
jomōjt-jomōjt quihdujthaty

coo xōō hänajty jiadyi, mäniä
tsumyjiäya'ay naxy tu'ug
yajpādsōmy, ja'a judiōshajxy
hänajty yajnähdiipiä. ⁷Jiibiä
jäya'ayhajxy hänajty näje'e
chumyčhāna'ay. Tsip hajxy hänajty
tōō yagjadyi. Tōō hajxy hänajty
miäjäya'ay-yagho'ogy. Tu'ugä
tsumyjiäya'ay hänajty xiōhaty
Barrabás. ⁸Coo ja'a cu'ughajxy
jim miejch maa ja'a Pilato
wyiinduumän, mäniä Pilato
hajxy jaduñ ñāmaay coo ja'a
tsumyjiäya'ay tu'ug yhōxmādsāt.

⁹Mäniä Pilato yhadsooy:

—Nej, jaduñ hajxy mmāna'añä
coočhā Jesús nhōxmādsädä, ja'a
tyijy hajxy mgobiernähajpiä.

¹⁰Paadiä Pilato jaduñ
miänaaṇ, ñajuōōby hänajty
je'eduhñ tiiguiōxpä ja'a Jesús
coo yajcō'ōdägōōy ja'a
teedywiindsōñ. Paadiä Jesús
jaduñ yajcō'ōdägōōy ja'a
coo ja'a miädia'agy hänajty
quia'a yajmādsōjcāxä. ¹¹Mäniä
teedywiindsōñ ja'a cu'ug hajxy
jiōjcapxōōy coo ja'a cu'ughajxy
jaduñ miänā'anät coo ja'a Jesús
ween quia'a hōxmačhii, weenā
Barrabás ñä'ägä hōxmačhii. Coo
ja'a cu'ughajxy jaduñ jiaančh
mānaaṇ, ¹²mäniä Pilato ja'a cu'ug
jadāhooc miäyajtōōy:

—Y yō'ō Jesúsäts, ja'a tyijy hajxy
mgobiernähajpiä, neby hajxy yō'ō
myajnähdiy nébiōch yō'ō ndünät.

¹³Mäniä cu'ughajxy mōc yaaxy:

—Mōjpahbet hajxy cruzcōxp.

¹⁴Mäniä Pilato miänāangumbä:

—iPero tisän! Tii tōō quidiēy.

Mäniä hajxy maas mōc
yáaxcumbä:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp.

¹⁵Mänitā Pilato jiaančh mānaañ coo ja'a Barrabás hajxy ween nøcxy yajpādsømy pujxtøgooty. Hix, cabā Pilato ja'a cu'ug hānajt yagjootma'ada'añ. Mänitā Pilato miānaañ coo ja'a Jesús wiobho'ogóøjät. Mänit miānāangumbā coo ja'a Jesús hajxy nøcxy cruzcøxp miøjpahbety.

¹⁶Mänitā soldado ja'a Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a hagučān. Mänitā soldado ja'a jiamioød hajxy quioxy møjyaaxy. ¹⁷Mänitā Jesús hucywyit yajnāhtāmoogøøyyā. Mänitā haptycorona yajcuhjenøøyyā. ¹⁸Mänitā Jesús tiägøøyyā wiinyāaxābā:

—iViva ja'a Jesús, ja'a judíoshajxy jaduhñ guobiernāhajpiā! iViva!

Jaduhñā Jesús hānajt ywiinwooñii. ¹⁹Mänit hoyhoy wiojpā quiuhduum paxyhaam. Møød wyiingutsujøøyyā. Mänit wyiinijcādaacā. Jaduhñā soldadohajxy hānajt jiatcø'øy nebiā wyiingudsāhgøøbiān. ²⁰Pero wyiinwohm̄biā Jesús hajxy hānajt jaduhñ. Mänitā hucywyit hajxy yajtsijy. Mänitā yhamdsoo wit yajpøgøøyyāxā. Mänit hajxy yajnøcxy maa hajxy hānajt miøjpahbeda'añān.

²¹Mänitā jāya'ay hajxy tu'ug jiojcubaadøøyy. Camjooty hānajt tøø yhoy. Simón hānajt xiøhaty. Jim hānajt chooñ Cirene. Jue'e yhuunghajxy hānajt xiøhaty Alejandro mōødā Rufo. Jimā Jesús cruz hānajt chōmā. Mänitā Simón hadsip nāmaayyā coo ja'a Jesús ween piuhdsømo'øy. Mänitā Simón ja'a cruz jiaančh tsømo'cy.

²²Mänitā Jesús yajmejtsā maa ja'a nāhgaphuung hānajt xiøhatiān Gólgota. Jaduhñā nāhgaphuung hānajt quiāhxø'ogy nebiā ho'ogyjiāya'aguiopcān, paady hajxy jaduhñ yajxøbejty Gólgota. ²³Mänitā Jesús vino jia mooyyā. Mirra ja'a vino hajxy hānajt tøø yajmādemø'øy. Pero cabā Jesús jaduhñ nā'ägā huucy. ²⁴⁻²⁵Mänitā Jesús miøjpahbejtā cruzcøxp. Møjpetyxiøø hānajt jaduhñ. Tøø ja'a Jesús ja'a wyit hānajt jadāhooc yajtsijjāxā. Mänitā soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhāyø'cābā. ²⁶Mänit hajxy jim yuugjahy cruzcopcuhduum tiiguiøxpā ja'a Jesús jaduhñ coo miøjpahbejtā: “Hādaa ja'a judíoshajxy guobiernāhajpy”, nøm hajxy jim quiujahy. ²⁷Mänitā mee'tspāhajxy nāmetsc miøjpahbéjtābā. Tu'jāya'ay miøjpahbejtā maa ja'a Jesús yhahooyhaampiān. Jatu'ug miøjpahbéjtābā maa ja'a Jesús yhanajtyhaampiān. Cujcā Jesús jaduhñ hoy piāda'agyii. ²⁸Coo ja'a Jesús ja'a mee'tspā jaduhñ nāguipxy miøødho'cy, jaduhñā Diosmādia'agy tiøjiajty maa jaduhñ myiñān cujaay: “Haxøøghāna'c jaduhñ pianānøømā.”

²⁹Ja'a jāya'ayhajxy hānajt jaduhñ jim naxøøbiā, høxtā yagjuøøby hajxy hānajt coo ja'a Jesús hajxy jim yhijxy cruzcøxp. Møød hajxy hānajt wyiinwooñ:

—Ja'a, miich mahñdy ja'a tsajtøjc mwli' i yagjidaamby, y cudägøøgxøøyyā mahñdy miich je'e mhādiuundāgātsāt. ³⁰Pø tøy miich mōcmājaa mjaančh mōødā, tiids miich jim coo mga'a mēnacy

cruzcøxp. Jadúhñäts mbäyó'ögät —
nømä Jesús ñämaayyā.

³¹Jaana jaduhñä
teedywiindsønñajxy hñajty
miäwiingapxpejpä, mөөдä
hāna'c-hajxy hñajty jim
yajnāhixøøbiä maa ja'a tsajtøjcān.
Jaduhñ hajxy hñajty ñiñāma'ayii:
—Tøø yø'ø wiinghāna'c may
yajnāhwa'ačh, pero caj yø'ø
hamdsoo hoy yajniñāhwa'adsa'añii.
Jaduhñ hijty ñibiāda'agyii
nebiä Dioshuungān. Jaduhñ
hijty niñānømyii cooc tyijy ja'a
judíoshajxy guobiernāhaty. ³²Mānit
hajxy hāyaa njaančh mabøjcāmät,
nägooyyā jim miānācāt cruzcøxp.

Jaana jaduhñä mee'tspāhajxy
hñajty miäwiingapxpejpä, ja'a
Jesús hajxy hñajty näguipxy tøø
miøødmøjpahbedyíjābā.

³³Nägooyyā quiujxyxiøøjøøyy,
mānit jaduhñ cøjx wyiingoodsø'øy.
Tägøøghora jaduhñ yhiyty
wiingoods. ³⁴Coo ja'a xøø
jaduhñ wyiinajtútcumbä,
mānitä Jesús møc yaaxy: “Eloi,
Eloi, lema sabactani.” Jaduhñ
miādia'agytiägø'øy: “Diosteedy,
Diosteedy, tiich coo tøø
xñāhgue'egy.”

³⁵Jimä jāya'ayhajxy hñajty
näje'e miāhee'pna'ay. Coø hajxy
jaduhñ miādooyy, mānit hajxy
miānaañ:

—Mādow, Elíasāda'a møyjáaxäp.

³⁶Mānit tul'jāya'ay esponja hoy
quioñ päyø'øguiä. Mānit jiihy
piama'tsnajxy xunvinojooty. Mānitä
esponja yujxojch paxyjøbhaam.
Mānitä Jesús yaghagaabøøyyā
coo jaduhñ wyiinmúugāt. Mānit
jaaya'ay miānaañ:

—Tsøc huuc híxām pø minaambä
Elías, pø yajmānacāañābā Jesús
cruzcøxp.

³⁷Mānitä Jesús møc yāaxcumbä.
Mānit yho'nä. ³⁸Tuunä ja'a
Jesús jaduhñ ñā'ä ho'cy, mānitä
tsajtøjc-hadøødiujt cujiä
quiøø'tswa'xy. Quiuhduum
chohñdaacy, høxtä yhøxhaam
jaduhñ yhagøødsøøyy. ³⁹Jimä
capitān ja'a Jesús hñajty tu'ug
wyiindāna'ay. Coø yhiixy coo ja'a
Jesús hñajty tøø yho'ogy, mānit
miānaañ:

—Tøyhajt yø'øduhñ hijty
Dyioshuungä.

⁴⁰Jimä tajjāya'ayhajxy hñajty
näje'e miāhee'pna'ay jäguemjuøøby.
Jimä María hñajtypä, ja'a hñajty
jim tsohmä Magdala, mөөдä
Salomé. Ja'a María, ja'a Santiago
mөөдä José tiaj, jim hñajty je'ebä.
Ja'a muutspä Santiago jaduhñ
ñānøømby. ⁴¹Hādaa tajjāya'ayhajxy,
quipxiä Jesús hajxy hñajty tøø
piawädity jim Galilea. Tøø hajxy
hñajty piuhbety mānaa hñajty
jim tøø yhitiän. Y coo ja'a Jesús
jaduhñ piejnä Jerusalén, quipxy
hajxy piabejty, näguipxy mөөдä
wiingjāya'ayhajxy nāmāy.

⁴²⁻⁴³Ja'a viernes hñajty
tsuujøøby. Ja'a poo'xxiøø hñajty
tsohñda'agaamb, ja'a pascuaxøø.
Ñāhix yhahixøøbiä judíoshajxy
hñajty ja'a pascuaxøøgøxpä.
Jimä jāya'ay hñajty tu'ug choon
Arimatea. José hñajty xiøhaty.
Jim hñajty miøjtuungmөөдä
tsajtøgooty. Jaančh tehñ
yhojiāya'ayä José hñajty.
Jiøbhiixyp hñajty jaduhñ coo
ja'a Dios ja'a møcmājaa hñajty

yajcähxø'øga'añ. Mänitä José ja'a Pilato ja'a Jesús ñaaxni'x hoy miäyujwaanä. Hix, cabä José ja'a Pilato hänajty chähgø'øy. ⁴⁴Cahnä Pilato hänajty miädoxyhatyñä coo ja'a Jesús hänajty tøø yho'nä. Yagjuøøyy je'eduhñ coo ja'a Jesús paquiä yho'cy. Mänitä Pilato ja'a capitán miøjyaaxy. Mänit miäyajtøøyy mäduhnajtä ja'a Jesús yho'cy. ⁴⁵Coo ja'a Pilato jaduhñ yhawáañä coo ja'a Jesús hänajty tøø jiaančh ho'ogy, mänit miänaañ coo ja'a José ja'a ho'ogyjiäya'ay ween yajmänacy cruzcøxp. ⁴⁶Mänitä José sávana hoy jiuy. Mänitä Jesús hoy yajmänacy cruzcøxp. Mänit ñähbijty ñähmojch sávanahaam. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy tsaajutjooty. Mänitä tsaajut ja'a tsaa hajxy yaghadäguejtägooyy. ⁴⁷Jimä Maríahajxy hänajty miähee'pna'ay, møødä Magdala-tsohmä, møødä José tijä.

16 Coo ja'a poo'xxiøø hänajty tøø ñajxnä, mänitä María perfume hajxy hoy jiuy, møødä Magdala-tsohmä, møødä Santiago tijä, møødä Salomé. Ja'a Jesús ja'a perfume hajxy hänajty yajnahjaaxaamby. ²Cujaboom jopy ja'a Maríahajxy jim ñøcxy maa ja'a Jesús hänajty tøø ñaaxtägø'øyän. Näxøø hänajty je'e. Tøø ja'a xøø hänajty piädsøømñä. ³Tu'haamnøcxpä hajxy tiägøøyy niñämäyyäbä:

—Pønä tsaa häyaa hadäguejtú'udäp.

⁴Tehm miejtsp hajxy hänajty jim, mänitä tsaajut hajxy yhiixy coo hänajty yhawa'adsän. Tøø

hänä'cä tsaa hänajty yagjua'ačh, hoyyä tsaa hänajty jia cruundä. ⁵Coo hajxy jiiby chaajuttägøøyy, mänitä muutsc-häna'c hajxy tu'ug yhiixy. Jiiby hänajty yhäña'ay hahooyhaamby. Yomybioobwit hänajty miøød. Coo ja'a Maríahajxy jaduhñ yhiixy, mänit hajxy chähgøøyy. ⁶Mänit hajxy ñämaayyä:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy. Ja'a Jesús hajxy mhøxtaaby, ja'a jim tsohmä Nazaret, ja'a tøø miøjpahbedyíijäbä cruzcøxp. Tøø jiuypijøjtägach. Tøø yaa chohññä. Huuc them yhiix hajxy, cab je'e yaajän maa je'e piädaacän. ⁷Nøcx ja'a jiamioød hajxy hawaanä. Møødä Pedro, mhawáañäp je'ebä. Jaduhñ hajxy mhawáañät cooc jim ñøcxa'añ Galilea. Jímäc hajxy nøcxy piaady, neby hajxy hijty tøø yajmøødmädia'agyijän —nømä muutsc-häna'c miänaañ.

⁸Päyø'øguiä Maríahajxy jiuipädsøømy. Tsähgøøyyäp tsäyüuyyap hajxy piädsøømy. Cab hajxy jaduhñ pøn ñäl'ägädä hawaanä. Hix, jaančh them chähgøøby hajxy hänajty.

⁹Näxøø jopy ja'a Jesús jiuypijøjtägajch. Mänitä María jayøjp yhiixtsohññä, ja'a hänajty jim tsohmä Magdala, ja'a møjcu'u juxtujc-hooc yajnahwäatsäbä. Ja'a Jesús jaduhñ mäyajnähwaats.

¹⁰Mänitä María ja'a Jesús jiamioød hoy jia hawaanä. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp ja'a Jesús jiamioødhajxy hänajty. ¹¹Hoy hajxy jia nämaayyä coogä Jesús hänajty tøø jiuypijøcy, møød coogä María hänajty tøø yhiixy hajujcy, cab hajxy ñäl'ägä mabøjcy.

¹²Cujecy, jīmā Jesús ja'a jiamioødhajxy hānajty nāmetsc ñöcxy camjooty. Mānitā Jesús ñāguehxtøø'xy maa wyiinduumhaxiän. ¹³Mānitā jiamioød hajxy hoy jia hawáañäbä. Ni je'e ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ quia'a mäßöjcäxä.

¹⁴Cujequiä Jesús jiamioødhajxy hānajty quia'y, ja'a hajxy hānajty nāmajtu'ugpä. Mānitā Jesús jīm ñāguehxtøø'xcumbä maa hajxy hānajty quiayyän. Mānit hajxy jaduhñ ñāmaayyā:

—Tii mijtsä miädia'agy hajxy coo tøø mga'a mäßöjcä, ja'a mijts tøø xjia hawáañäbä cóogöch hajxy tøø xyhixy hajujcy, cóogöch tøø njujypiøjtägach. ¹⁵Nöcx hädaa mädia'agy hajxy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Jaduhñä jäya'ay hajxy nägöxiä myajwiingapxó'owät neby hajxy ñähwá'adsät. ¹⁶Pøjaty jaduhñ mäßöj, pøjaty jaduhñ näbejp, je'edshajxy jaduhñ nähwa'adsaamb. Pero pøjaty jaduhñ ca'a mäßöj, haxøøgtuum hajxy je'e miähmø'owa'añ.

¹⁷Pøjaty jaduhñ mäßöj, hijxtahñd hajxy yajcähxø'øgaamby hoy-yagjuøøñäbä. Ja'a høøchcøxpä, jaduhñä pa'amjäya'ay hajxy yajñähwá'adsät, ja'a hajxy møjcu'umøødpä. Wiinghayuuc hajxy miädia'agáañäp. ¹⁸Hoyyā tsahñdy hajxy tiehm wyidsó'ögät, cab hajxy nej tiunóøjät. Hoyyā veneno hajxy tiehm yhú'ugät, ni jaduhñ hajxy nej quia'a jádät. Y coo ja'a pa'amjäya'ay hajxy quio'ønähgábät, nāxäbä pia'amhajxy.

¹⁹Coo ja'a Jesús ja'a jiamioødtöjc mioødmädiaacpäðøyy, ja'a hajxy nWiindsønähjtämbä, mānit ñöcxnä tsajpootyp. Mānit hoy yhøxta'agy maa ja'a Tieediä yhahooyhaampiän. ²⁰Mānitā jiamioødhajxy jiaañh tu'uböjcy. Mānitā mädia'agy hajxy hoy yajwa'x wiinduhmyhagajpt. Piuhbejpä Jesús ja'a jiamioødtöjc hānajty. Majaty hajxy hānajty wiädity, yajcähxø'piä hijxtahñd hajxy hānajty hoy-yagjuøøñäjaty. Jaduhñ hānajty yajnajuø'øy coo hajxy hānajty tiömiädia'agy. Amén.

San Lucas

1 ¹⁻⁴Mägu'ughajpä Teófilo, miičhcǝxpǝch hädaa nocy nhädiuñ nej miičh ja'a tøyhajt jaduhñ mmǝǝdhädät ja'a Jesucristocǝxpä, nej jiajty nej yhabejty, nej ñibianǝcxyii. Pedyíijǝch jaduhñ tǝǝ nhabǝcy. Jaduhñ miičh tǝǝ mmädoyhajpä. Nämay jäya'ay ja'a nocy capxy hajxy tǝǝ yajpädǝǝgy ja'a Jesucristocǝxpä. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, je'eds hajxy jaduhñ tǝǝ xyajmädoyhájtm. Yhamdsoo wiinhaam hajxy tiehm yhiixy.

⁵Coo ja'a Herodes hänajty jim guiobiernähaty Judeanaaxooty, jimä jäya'ay hänajty tu'ug xiǝhaty Zacarías. Teedy ja'a Zacarías hänajty tiuumby maa ja'a judíós ja'a quiuhdujthajxy hänajty myiñän. Ja'a Abías ja'a quiuhdujt hänajty yajtúunäxäp neby hänajty jecy tǝǝ yhane'emiän. Ja'a Zacarías ja'a tio'oxiǝjc, Elisabet hänajty xiǝhaty. Ja'a Aarón yhap yhoc ja'a Elisabet jaduhñ. ⁶Pedyii ja'a Zacaríashajxy hänajty quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Hoy hajxy hänajty yajtuñ nebiä Dios choquiän. ⁷Pero cabä yhuunghajxy hänajty nitu'ugtä. Cahnä Elisabet hänajty ñä'ägädä

huungpaadyñä. Tǝǝds hajxy hänajty miäjaanä.

⁸Tu'ugxǝǝbä, jiibiä Zacarías hänajty tiuñ mǝjtsajtǝgooty. ⁹Mänitä piaatä coo ja'a poom jiiby jiógat maa ja'a poomjojtaactän, jim Dioswiinduum. Jaduhñä teedyhajxy hänajty quiuhdujthaty. ¹⁰Mänit yhabaaty coo ja'a Zacarías ja'a poom hänajty jiiby jioga'añ. Mänitä cu'ughajxy yhamugǝǝy mǝjtsajtǝghaguuy. Mänit hajxy tiäǝǝy Diospa'yaaxpä. ¹¹Jimä Zacarías hänajty piumjocy, mänitä Dios mioonsä tu'ug ñäǝuehxtǝǝxy hahooyhaamby maa ja'a poom hänajty jioquiän. Jim hänajty tǝǝ choon Dioswiinduum. ¹²Coo ja'a Zacarías jaduhñ yhiixy, mänit chähǝǝy. Cabä wiinmahñdy piaaty nej jiatǝǝwät. ¹³Mänit ñämaayyä:

—Zacarías, ca'a mdsähǝǝy. Tǝǝ ja'a Dios miädoy nej tǝǝ mmäǝapxiän coo huung xmió'owät. Huungpaadaamb ja'a mdo'oxiǝjc jaduhñ. Juan ja'a mhuung myajxǝhátät. ¹⁴Mxoonda'agaamb miičh jaduhñ ja'a mhuungcǝxpä. Nämay ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ xioonda'agaambä coo mhuung myñät miédsät. ¹⁵Cumay ja'a

mhuung piädsõma'añ ja'a Dioscõxpä. Miøðdhadaambä Dioshespíritu; jaduñ miámín miäga'awa'añ. Cabä jocnø yhu'uga'añ ni ja'a vino. ¹⁶⁻¹⁷Jaduñdsä cuhdujt miøðdhada'añ nebiä Elías jecy miøðdhajtän. Ja'a Diosmädia'agy jaduñ yajwa'xaamby. Mänitä judíos ja'a Dios hajxy jiahmiejstaactägatsa'añ jadähooc. Jaduñä Juan yajwiingapxø'owa'añ coo ja'a yhuung hajxy quia'a møødnimiädsiphájtänät, y coods hajxy miäbøjnät ja'a hoguiapxy ja'a homiädia'agy pøn yhamdsoo cuhdujt ja wi'i yajtunaamb. Coó hajxy jaduñ quiudiünät, mänitä Dios jaduñ quiuhbøga'añ.

¹⁸Mänitä Zacarías miänaañ: —Nébiøch ja'a tøyhajt jaduñ nmøødhádät cooçh nhuung myina'añ. Tøø højts nmäjaanä møødhøch ndo'oxiøjc.

¹⁹Mänitä Dios mioonsä yhadsooyy:

—Gabrielhøch nxøhaty. Jímhøch ndsoñ Dioswiinduum. Je'eçh tøø xquiexy cooçh miiçh min nhawaanä coo ja'a mhuung jaduñ myina'añ.

²⁰Cooçh miiçh ja'a nmädia'agy tøø xquia'a mäbøjcä, huum miiçh mmähmø'owa'añ. Høxtä coonä ja'a mhuung myínät, mänit mgapxø'øga'añ. Tøjiadaamb jaduñ nébiøch cham nmädia'aguiän.

²¹Jimä cu'ug ja'a Zacarías hajxy hánajty jia wi'i yhahixy møjtsajtøghaguuy. Yagjuøøby hajxy hánajty coo ja'a Zacarías jiiby wyl'i jecy tsajtøgooty. ²²Coo ja'a Zacarías tøjpadsoømnä, tøø hánajty jiaançh huuy. Mänitä

cu'ughajxy ñajuøøyy coo ja'a Zacarías ja'a tsø'ty hánajty tøø yhixy. Hix, cø'øhaam yajnähixøøñä.

²³Hoorä, coo ja'a Zacarías yaghabejty mäduhñtiä hánajty tiuna'añ tsajtøgooty, mänit ñøcxnä maa ja'a quiajptän. ²⁴Mänitä tio'oxiøjc jiaançh mähmøøyy maaxhuungmøød. Jiiby ñä'ägä mähmøøyy tøgooty mägooxpo'o. Caj ñä'ägä tøjpadsoømnä. Jaduñ hánajty wyl'i miädiaacta'agy quiopcooty: ²⁵“Páadyhøch ja'a Dios jaduñ tøø xñäxuuch nébiøch ja'a cu'ughajxy jaduñ xquia'a péjxnät.”

²⁶Tädujpo'o ja'a Elisabet hánajty tøø yhity maaxhuungmøød, mänitä Dios ja'a Gabriel quiejxcumbä. Jimä Gabriel quiejxä maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret jim Galileanaaxooty. ²⁷Ja'a María jaduñ yajnäguejxä. Cäxyihajpnä hánajty je'enä. Tøø hánajty tiødiägø'øy coo ja'a José hánajty piøga'añ. Jue'e ja'a José, David yhap yhoc je'e, ja'a hijty jegyhajty gobiernätuumbä. ²⁸Mänitä Gabriel tiøjtägøøyy maa ja'a María hánajtiän. Mänitä María ñämaayyä:

—Diøshøch tøø xquiexy cooçh miiçh jaduñ nmägápxät. Miiçhcøxpä ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ. Xmioødhijp miiçh ja'a Dios. Maas hoy miiçh ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

²⁹Cabä María hánajty ñajuø'øy tii jaduñ coo tøø ñäma'ayii ja'a Dioscøxpä. Tsähgøøyy jaduñ siémpräm. ³⁰Mänitä ñämáayyägumbä:

—María, ca'a mdsähgø'øy. Møj ja'a Dios ja'a mayhajt tiuna'añ ja'a

miičhcøxpä. ³¹Mhuungpaadaamb miičh jaduhñ. Jesús ja'a mhuung myajxøhata'añ. ³²Møj jaančh jaduhñ yhida'añ. Høxcabáanäp jaduhñ coo Dyioshuungä. Dios jaduhñ päda'agaamb gobiernä nebiä David jecy tiuunän, ja'a Jesús yhap tieedy. ³³Paady jaduhñ piäda'aga'añii gobiernä nebiä judíoshajxy yhané'emät cøjxta'axiøø. Nimänaa jaduhñ quia'a hanehmbädø'owa'añ.

³⁴Mänitä María yajtøøyy:

—Nébiøch jaduhñ nnä'a huungpáadät; cáhnøch ya'adiøjc nhixyhatyñä.

³⁵Mänitä Gabriel yhadsooyy:

—Minaambä Dioshespíritu xyhuungmo'owa'añ. Dioshuung jaduhñ minaamb ca'awaamb. Cabä pojpä cädieey mänaa tiuna'añ. ³⁶Y miičh mhocmaam, ja'a Elisabet, jaduhñ je'e miaaxhuungpaadaambä, hoy jaduhñ jia majjä jia petiä. Tädujpo'ohájnap je'e. Cábäc tyjy hijty miaaxhuungpaada'añ; jaduhñä cu'ughajxy hijty miäna'añ. ³⁷Pero cabä Dios tii tsip ñä'ägä juø'oy. Hotyijä jaduhñ tiuna'añ.

³⁸Mänitä María miänaañ:

—Wéenhøch ja'a Dios jaduhñ xñä'ägä moonsähaty. Wéenhøch jaduhñ njaty nébiøch tøø xñäma'ayän.

Mänitä Gabriel wyiimbijnä.

³⁹⁻⁴⁰Mänitä ja'a María ñøcxy maa ja'a Elisabethajxiän. Judeanaaxooty hajxy hánajty chäna'ay tunjooty. Mänitä María tiøjtägøøyy. ⁴¹Mänitä Elisabet yajpoo'xä. Mänitä maaxhuung jiiby yu'xy Elisabet jioodoo. Mänitä

Elisabet ja'a Dioshespíritu ñämejtsä.

⁴²Mänitä Elisabet møc yaaxy:

—Maas hoy miičh ja'a Dios xyhixy quejee ja'a mmädo'oxiøjc-hajxy.

Jaduhñ miičh mhuung xyhixáanabä. ⁴³Ja'a miičh mhuung, nwiindsønhadáambiøch je'e.

Nyagjuøøbiøch jaduhñ cooçh miičh xwyiingudsähgø'ø. ⁴⁴Túunøch

miičh xñä'a yajpoo'xy, mänñtiøch nhuung yaaby jiaančh tehñ yu'xy njoodótyhøch. Jootcujc jaduhñ ñijiäwø'oyii, paady yu'xy.

⁴⁵Tøjiadaamb jaduhñ nej miičh ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Coø jaduhñ mmäbøcy, jootcujc mhida'añ — nømä Elisabet ja'a María ñämaayy.

⁴⁶Mänitä María miänaañ:

Tøyhajtä Dios miøjjä jiaančhä.

⁴⁷Jootcujc-høch nnijiäwø'oyii cooçh je'e xyhixy.

⁴⁸Xjiahmiéjtspøch jaduhñ, hóyhøch nja häyoy.

Jootcujc-høch ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä nänømaannä,

⁴⁹je'eguiøxpä cooçh ja'a Dios tøø xyhuungmo'oy.

Møj jaančh ja'a Dios.

⁵⁰Pønjaty ja'a Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,

Dios jaduhñ näxuudsaaamb cøjxta'axiøø.

⁵¹Tøø ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgy;

tøø hajxy quia'a mäjäda'agy, ja'a hajxy hijty yajcumayaambä.

⁵²Tøø ja'a gobiernä quihdujthajxy piøjcäxä, tøø ja'a häyooßäjäya'ayhajxy miøjtägø'ø.

⁵³Tøø ja'a häyooßäjäya'ayhajxy cøxiä wiinä mio'oyii;

cabä mäyøøjäya'ayhajxy tii tøø
piaady.
⁵⁴ Piuħbejt ja'a Dios ja'a
judíoshajxy.
 Cøjxta'axiøø ñäxuučh pia'häyoy,
⁵⁵ nebiä Abrahamhajxy jecy
 ñämaayyän,
 ja'a nhaphájtäm ja'a
 ndeedyhájtäm.
⁵⁶ Tägøøgpø'o ja'a María jim jiaac
 hijty maa ja'a Elisabetän. Mänit
 yhädaacnä maa ja'a quiajptän.
⁵⁷ Mänitä Elisabet
 miaaxhuungpaatnä; ya'ayhäna'c
 jaduħñ miingahw. ⁵⁸ Mänitä
 Elisabet hoy quiuhixyijäm ja'a
 jiuju ja'a miägu'ughajxy møødä
 miädøjc-hajxy. Mänit hajxy
 nägøxiä xioondaacy coo Dios
 ja'a mayhajt jaduħñ tøø tiuñ.
⁵⁹ Cuductujxøø ja'a pigäna'c
 hajxy hoy yajcircuncidarhadyi
 nebiä judíoshajxy hänäjty
 quiuhdujthatiän. Mänit hajxy jia
 yajxøhataañ Zacarías nebiä tieedy
 hänäjty xiøhatiän. ⁶⁰ Mänitä tiaj
 miänaañ:
 —Cábøch jaduħñ nyajxøhata'añ.
 Juánhøch jaduħñ nyajxøhata'añ.
⁶¹ Mänitä Elisabet ñämaayyä:
 —Tii jaduħñ coo myajxøhata'añ.
 Caj pøn jaduħñ xiøhaty maa miich
 mjujy maa miich mmägu'ugän.
⁶² Mänitä Zacarías miäyajtøøwä
 cø'øhaam nebiä yhuung xiøhátät.
⁶³ Mänitä pu'uyhuung ñädsiiwøøyy
 coo mio'owøøjät. Mänit yuugjahy
 pu'uguixp: “Juan xiøhata'añ.”
 Mänit hajxy nägøxiä yagjuøøyy.
⁶⁴ Mänitä Zacarías quiapxø'nä.
 Mänitä Dios Dioscujú'uyäp
 miooyy. ⁶⁵ Jaančh tehñ yagjuøøyy
 ja'a cu'ughajxy jaduħñ. Mänitä

mädia'agy tiägøøyy wädijpä
 jim Judeanaaxooty jim tunjooty
 nebiaty ja'a Zacarías tøø jiaty.
⁶⁶ Coø ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä
 miädoyhajty, mänit hajxy tiägøøyy
 najuøødiaacpä. Mänit hajxy
 miänaañ:
 —Pätiidä yø'ø pigäna'c tiunaamby
 coo hänäjty tøø yeegy.
 Tøyhajtä Dios hänäjty
 piuħbeda'añ.
⁶⁷ Mänitä Zacarías ñämejtsä ja'a
 Dioshespíritu. Mänitä Zacarías
 jiomädiaacnajxy neby hänäjty tøø
 miøødmädia'agyijän ja'a Diósäm:
⁶⁸ Møj jaančh ja'a Dios;
 paady jaduħñ tøø quiäda'agy
 coo højts xyajñähwa'ads
 xyajcuhwa'adsaanäm, højts
 judíoshájtäm.
⁶⁹ Tøø højts ja'a yajñähwaatspä
 yajcuhwaatspä
 xyajñäguéjxäm;
 je'edsä møjcuħdujt jaduħñ møød;
 ja'a David yhap yhoc je'e.
⁷⁰⁻⁷³ Jaduħñä Dios jecy miänaañ
 coo højts xyajñähwa'ads
 xyajcuhwa'adsaanäm højts
 nmädsiphájtäm.
 Jaanä jaduħñ miänaambä coo
 xñäxuuds xpia'häyowáanäm.
 Yajtøjiadaamby jaduħñ
 nebiä Abrahamhajxy jecy
 miøødyajcuhdujquiän,
 ja'a nhap ja'a ndeedyhajtämhajxy.
 Ja'a Diosquexyhajxy jaduħñ
 jomädiaacnajx.
⁷⁴ Coø ja'a Dios hajxy jaduħñ
 xñäwáanäm maa ja'a
 nmädsiphajtämhajxiän,
 paady hajxy nga'a
 tsähgøøyyänä. Hoyyä Dios
 hajxy nbanøcxämät.

⁷⁵ Hawa'adstuum hajxy
 xyaghidáanām cøjxta'axiøø.
⁷⁶ Huung, miičh nnämaaby coo
 Diosmädia'agy-yajwa'xpä
 mwädita'añ.
⁷⁷ Myajwiingapxø'øwaamby ja'a
 Dios quiu'ughajxy neby
 hajxy jaduhñ ñähwa'ads
 quiuhwá'adsät.
 Coö ja'a Dios ja'a piojpä
 quiädieey hajxy
 yajmøødmädiá'agät,
 mänit hajxy yajnähwa'ads
 yajcuhwa'adsóøjät.
⁷⁸ Xñäxúu'tsäm ja'a Dios hajxy
 jaduhñ,
 paadiä yajnähwaatspä
 yajcuhwaatspä quiejxy.
⁷⁹ Xpiädáacäm hajxy
 hawa'adstuum,
 xmióoyyäm ja'a hoyhajt ja'a
 weenhajt hajxy,
 nømä Zacarías miänaañ.
⁸⁰ Hoorä, yee'c møjjøøyy ja'a
 Juan jaduhñ. Wiinmahñdymejts
 jaduhñ. Ñajuøøyy jaduhñ mädyii
 hoy mädyii mäbaad. Miøødhajt
 ja'a Dioshespíritu jaduhñ. Coö
 miøjjøøyy, mänit tiägøøyy wädiypä
 hanidiuhmduum. Jim yhipty høxtä
 coonä tiägøøyy Diosmädia'agy-yaj
 wa'xpä.
2 Coö ja'a xøø jomøjt yhabaaty,
 mänitä gobiernä Augusto
 yhanehmy coö ja'a jäya'ayhajxy
 ween nøcxy nägøxiä ñiguijaayii
 maa ja'a yhamdsoo cajpthajxiän,
 ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä.
² Ja'a Augusto jaduhñ
 hanehmdsohn; cahnä pøn hānajt
 jaduhñ yhane'emyñä. Ja'a Cirenio,
 je'e hānajt jim tuumb gobernador
 Sirianaaxooty. ³ Mānitä jäya'ayhajxy

nägøxiä jiaančh cudiuuñ nebiä
 Augusto hānajt tøø yhane'emiän.
⁴⁻⁵ Jue'e ja'a José hānajt, ja'a
 David yhap yhoc hānajt je'e. Belén
 ja'a cajpt hānajt xiøhaty maa
 ja'a David hānajt tøø myiñ tøø
 quia'ayän, jim Judeanaaxooty.
 Coö ja'a David hānajt jim tøø
 myiñ tøø quia'ay, paadiä Joséhajxy
 hānajt jim nøcxy ñiguijaaya'añii
 møødä María. Tøø hānajt
 tiødiägøøñä coö hajxy hānajt
 piøgaanñä. Maaxhuungmøød ja'a
 María hānajt. Galileanaaxooty
 hajxy hānajt tøø choñda'agy
 maa ja'a cajpt xiøhatiän Nazaret.
⁶ Coö hajxy jim miejch Belén,
 mänitä María miaaxhuungpaaty.
⁷ Ja'a quioobhuung jaduhñ
 miingahw. Mānitä María ñāhbijty
 ñāhmojch. Mānit quiugo'ogøøyy
 wajjøø'xøhñdyjooty. Hiç, cabä
 mejtstaact hajxy hānajt maa
 tøø ñä'ägädä paady jim cajptooty.
 Paady hajxy jim ñä'a nøcxøøyy
 tøjpa'c maa hāna'c ja'a waj hajxy
 hānajt yajtāna'ayän.
⁸ Jim hāna'c-hajxy hānajt näje'e
 mieegcueendāhaty cajtpa'a.
 Coods hānajt je'e. ⁹ Mānitä
 Dios ja'a cujajpä cudøø'xpä
 yajcāhxø'cy maa hajxy hānajt
 mieegcueendāhatiän. Mānitä
 Diosmoonsä tu'ug ñāguehxtøø'xy
 maa wyiinduumhajxiän; jim
 hānajt tøø choñ tsajpootyp.
 Mānit hajxy chāhgøøyy. ¹⁰⁻¹¹ Mānit
 hajxy ñāmaayyā:
 —Ca'a hajxy mdsāhgøø'y.
 Naamnä ja'a Cristo tøø myiñ tøø
 quia'ay jim Belén. Mijts jaduhñ
 xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb.
 MWiindsøn'hadaamby hajxy jaduhñ.

Páadyhøch nhawáanām nebiä jäya'ayhajxy nägøxiä xioondá'agät.

¹²Coo ja'a pigäna'c hajxy jaduhñ mbáadät nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty, jaduhñ hajxy mnajuø'owät coo hānajtj jie'ejä.

¹³Mānitä Diosmoonsāhajxy nāmāy jiaac näguehxtøø'xy; haagä jim hajxy hānajtj tøø choon tsajpootyp.

Mānit hajxy miānaañ:

¹⁴Møj jaanč ja'a Dios; tsajpootyp jaduhñ yhity.

Jootcujc ja'a jäya'ayhajxy yaa yhida'añ hādaa yaabā naaxwiin pønjatj ja'a Dios quiumaaby.

¹⁵Mānitä Diosmoonsā hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy tsajpootyp. Mānitä meegcueendāhajpāhajxy ñiñāmaayyā:

—Jam hajxy hījxām Belén nebiä Diosmoonsā hajxy tøø xyhawáanām.

¹⁶Päyø'øguiä hajxy tiu'ubøjcy. Mānitä Jesucristo hajxy hoy jiaanč paady møødä María møødä José. Jiibiä Jesucristo hānajtj quio'na'ay nähbity nähmoch wajjøø'xøhñdyjooty. ¹⁷Mānitä mādia'agy hajxy hoy yajwa'xy nebiaty hajxy hānajtj tøø yhiy tøø miādoy ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁸Ja'a jäya'ayhajxy jaac mādoyhājtābā, yagjuøøyy hajxy jaduhñ. ¹⁹Pero cabā María jaduhñ yagjuøøyy. Tøø hānajtj miøødmādia'agyii coo jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ. Jiiby quiopcooty miādiaactaacy. Caj pøn yajmøødmādiaacy. ²⁰Haa ja'a meegcueendāhajpāhajxy, mānit hajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy. Mānitä Dios ja'a Dioscujú'uyāp hajxy miooy coo hajxy tøø yhiy

tøø miādoy nebiaty hajxy hānajtj tøø miøødmādia'agyii.

²¹Cuductujxøø ja'a Jesús hajxy yajcircuncidarhajtä. Mānit hajxy yajxøbejty Jesús nebiä María hānajtj tøø ñāma'ayii coo hānajtj quia'a huungmo'oyiinä. Ja'a Diosmoonsā tsajpootypä hānajtj hoy tøø ñāma'ay.

²²Coo ja'a xøø hānajtj tøø yhabejnä, mānit hajxy hoy chi'iy nebiä ley myiñän, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbā. Mānitä Jesús hajxy jiiby chehñhādaacy Jerusalén jim mõjtsajtøgooty. ²³Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmādia'aguiän: “Ja'a coobhuung ya'ayhāna'cpāhajxy, Diostuung hajxy tiunaamby.”

²⁴Mānitä paloma hajxy metsc yojxy nebiä jiiby myiñän cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiän.

²⁵Jimä jäya'ay hānajtj tu'ug chāna'ay Jerusalén; Simeón hānajtj xiøhaty. Hojiäya'ay hānajtj je'e. Hoyyā Dios hānajtj wyiingudsāhgø'øy. Miøød ja'a Dioshespíritu hānajtj je'e. ²⁶Tøø hānajtj miøødmādia'agyijām ja'a Dioshespíritu coo hānajtj quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Cristo hānajtj tøø yhamdsoo hixy, ja'a Dios hānajtj quiexaambiä. ²⁷Mānitä Simeón ñāmaayyā ja'a Dioshespíritu coo jim ñøcxät tsajtøgooty. Mānitä Jesús hoy jiiby piaady møødä tiajhajxy. Cahnä hajxy hānajtj wyiimbityñä. ²⁸⁻²⁹Mānitä Simeón ja'a Jesús chehñdsooyy. Mānitä Simeón miānaañ:

Diosteedy, Dioscujú'uyāp,
jootcújc-høch nhó'ogät,
je'eguiøxpä coo tøø
myajtøjiaty nébiøch hijty tøø
xmioødmādia'aguiän.

³⁰ Hamdsóojoch tøø nhixy
ja'a yajnáhwaatspä, ja'a
yajcuhwaatspä,
³¹ ja'a miičh tøø mguéxiäbä hädaa
yaabä naaxwiin.
³² Ja'a hajxy ca'a judíosä,
yajwiingapxø'owáanäp ja'a
hoguiapxy ja'a homiädia'agy
hajxy.
Ja'a judíoshajxy, cumayáanäp
hajxy je'e;
møj jaančh hajxy piäda'aga'añii.
³³ Mänitä Jesús tiajhajxy
yagjuøøyy coo yhuunghajxy hánajty
jaduhñ tøø nänøømäxä. ³⁴⁻³⁵ Mänit
hajxy nāmaayyā:
—Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a
weenhajt xmio'oy.
Mänitä María nidiuhñ nāmaayyā:
—Näje'e ja'a judíoshajxy
yhida'añ tu'ugmädia'agy møød
miičh mhuung. Piaadaamby ja'a
hoyhajt ja'a weenhajt hajxy je'e.
Pero nāmay hajxy jaduhñ quia'a
møødhida'añ tu'ugmädia'agy.
Nāhwaambedaamby hajxy je'e.
Tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ.
Cähxø'ogaambä wyiinmahñdyhajxy
jaduhñ neby hajxy tiajy miay.
³⁶⁻³⁷ Jiibiä yaamgtø'oxy
hánajty tu'ug tsajtøgooty; Ana
hánajty xiøhaty. Fanuel ja'a
tieedy hánajty tøø xiøhaty. Aser
ja'a yhap ja'a tieedy jegyhajt
xiøhaty. Jxutujcjomøjt ja'a ñihyhap
hánajty tøø miøødtsäna'ay.
Mänitä ñihyhap yho'nä. Mänitäts
hánajty tøø jiaac jugyhaty
mädaaxc-hii'xcumädaaxcjomøjt
nidiuhñ. Tøø hánajty miäjaanä.
Ja'a Diosmädia'agy hánajty
yajwa'xyp. Jiiby hánajty nā'ägä
tuñ tsajtøgooty. Xøømdsuhñ ja'a

Dios hánajty wyiingudsähgø'øy.
Hayuu hánajty yhity tāhoocjaty
nebiä Diosmädia'agy jaduhñ maas
hoy wyiinjuø'owät. ³⁸ Coo ja'a Ana
jaduhñ miädooyy nebiä Simeón
ja'a Jesús nänøømiän, mänitä Dios
miooyy Dioscuju'uyäp. Mänitä
mädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä
jim Jerusalén coo ja'a Cristo tøø
quiäda'agy. Nägøxiä jäya'ayhajxy
miädoyhajty, ja'a Cristo hajxy
hánajty yhahixypä.
³⁹ Coo ja'a Maríahajxy hánajty
tøø quidiuñ nebiä Diosley myiñän,
mänit hajxy wyiimbijnä, yhädaacnä
hajxy Nazaret jiiby Galileanaaxooty,
maa hajxy hánajty tøø choonän.
⁴⁰ Yee'c möjjøøyy ja'a Jesús jaduhñ.
Wiinmahñdymejts jaduhñ. Dios
jaduhñ mooyy ja'a hoyhajt ja'a
weenhajt.
⁴¹ Wiingujomøjt ja'a judíos
ja'a xøø hajxy hánajty yagjadyii
jim Jerusalén mänaabä ja'a
meeghuung hajxy hánajty yoxiän.
⁴² Coo ja'a Jesús majmetscjomøjt
yaghabejty, mänitä Maríahajxy
ñøcxy xøøhajpä Jerusalén møødä
Jesús, nebiä cuhdujt hajxy
hánajty miøødän. ⁴³ Coo ja'a xøø
hánajty tøø miaañä, mänit hajxy
wyiimbijnä. Pero ja'a Jesús, jim je'e
miähmøøyy Jerusalén nidiuhñ.
Cabä tiajhajxy hánajty ñajuø'øy pø
tøø miähmø'øy. ⁴⁴ Jaduhñ hajxy
hánajty miäna'añ cooc tyijy hajxy
hánajty jim piamänaqyii møødä
miägu'ughajpähajxy. Tu'xøø ja'a
Maríahajxy hánajty tøø tiu'uyo'oy,
mänitä Jesús hajxy yhixpaaty
coo hánajty jim quia'a pamānacy
høxhaam. Mänit hajxy jia høxtaayy
maa ja'a jiuju ja'a miägu'ughajxiän.

⁴⁵ Coo hajxy quia'a paaty, mänit hajxy wyiimbíjcumbä. Mänit hajxy ñöcxtäğajch Jerusalén jadähooc.

⁴⁶ Jimä Jesús hajxy jiaančh paaty tsajtögooty. Miädägöögxöbä hänajty jim tөө yhity. Jiiby hänajty yhäña'ay maa ja'a ley-yajñähixöobiädöjc-hajxiän, ja'a hajxy jiiby tsajtögootypä. Jiibiä capxy mädia'agy hänajty miämädoona'ay. Cöxiä wiinä hänajty yajtöy. ⁴⁷ Jaduhñ hänajty yhadsoy nebiä jajpän, nebiä töbä quiapxtá'aguiäbän. Yagjuöoby hajxy hänajty, ja'a hajxy hänajty jiiby häñaabiä tsajtögooty. ⁴⁸ Coo ja'a Jesús jaduhñ piaatä ja'a tiajhajxy, mänit hajxy yagjuööyy. Mänitä tiaj miänaañ:

—Huung, tii höjts jaduhñ coo tөө xyhäyoowhixy coo tөө mmähmö'y. Jiiby höjts miich nja wi' yhöxta'ay.

⁴⁹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tiičh mijts coo xyhöxta'ay. Nej, cab hajxy mnajuö'yä coöch tsipcöxp nduna'añ maačh nDeedy tiöjcänä. Haa ca'a, Dióshöch jaduhñ nDeedyhajpiä.

⁵⁰ Pero cabä tiajhajxy wyiinjuööyy tii jaduhñ coo tөө miäna'añ.

⁵¹ Mänitä Jesús jiaančh padu'uböjnä, piahädaacy jiiby Nazaret. Hix, jiaac maböjcäp ja'a tiaj miädia'agyhajxy hänajty. Y ja'a María, jiiby hänajty yajnöcxy yagjuö'y quiopcooty nebiä yhuung hänajty tөө xyi'igy tөө miädia'agy jiiby tsajtögooty.

⁵² Yee'c-habejt ja'a Jesús jaduhñ; jaac wiinmahñdymejts jaduhñ. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ mööda tsaan mööda cu'ug.

3 ¹⁻² Coo ja'a Juan hänajty tөө miöjjöñä, ja'a Zacarías yhuung, mänit miägäpxä ja'a Diósäm. Mänit tiägööyy wädijpä haniduihmduum. Majmocxjomöjt ja'a Tiberio hänajty tөө guiobiernähaty. Ja'a Poncio Pilato hänajty tuumb gobernador Judeanaaxooty. Ja'a Herodes hänajty tuumb gobernador Galileanaaxooty. Ja'a piuhya'ay Felipe hänajty tuumb gobernador Itureanaaxooty mööda Traconitenaaxooty. Ja'a Lisanas hänajty tuumb gobernador Abilinianaaxooty. Ja'a Anás hänajty tuumb teedywiindsön mööda Caifás. ³ Mänitä Juan ñöcxööyy maa ja'a Jordánmöjnөө mäwiingonän. Jaduhñä tsaangu'ug hänajty yajwiingapxö'y coo hajxy ñäbétät, coo ja'a yhaxöögwiinmahñdy hajxy ñajtshixö'öwät, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwá'adsät. ⁴⁻⁵ Töjiajt jaduhñ nebiä Isafas ja'a Diosquexypä jecy jahyyän:

Jimä jäya'ay tu'ug yaaxwädity haniduihmduum:

“Najtshixö'ow ja'a mhaxöögwiinmahñdy hajxy. Jaduhñ ja'a mWiindsön hajxy hoy mahíxät; jaduhñ hajxy hoy mwiingudsähgö'öwät.

⁶ Nägöxiä jäya'ayhajxy jaduhñ ñajuö'owa'añ neby hajxy yajñähwa'adsöjät ja'a Diósäm.”

⁷ Coo ja'a tsaangu'ughajxy hänajty yajnäbeta'añijäm ja'a Juängäm, jaduhñ hajxy hänajty ñäma'ayii:

—Haay mójcu'u, caj mijts hoguiuhdujt mnä'ägä mөөдä. Paady hajxy jaduhñ mhuuc näbetaambä nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a yajcumädwät, túhmäts. ⁸Hoy hajxy mwädítät neby jaduhñ quiähxó'ögät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hñajty tөө mnajtshixøøñä. Y cab hajxy jaduhñ mmäná'anät: "Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt, páadyhøch ja'a Dios xquia'a yajcumädowa'añ." Mänitä Dios hajxy xyajñähwá'adsät coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixó'ówät; ca'a jie'eguiøxpä coo Abraham hajxy mhaphajty mdeedyhajt. ⁹Hoy hajxy mwädítät nebiä Dios hajxy jaduhñ xquia'a pädä'agät haxøøgtuum. Pøn hoy ca'a wädiip, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä quepychaa ca'a tөөmhajpän. Piuxaamby hajxy je'e; mänit hajxy ño'oga'añ.

¹⁰Mänitä tsaangu'ughajxy miänaañ:

—Neby hõjts ndúnät coo hõjts hoy nwädítät.

¹¹Mänitä Juan yhadsooy:

—Pøn camiixy metsc mөөд, ween tu'ug ñä'a mo'oy pøn quiamiixy ca'a hijp. Jaanä jaduhñduhmä, pøn jøø'xypøcy mөөд, ween mio'oy pøn mähdiøjc ca'a mөөд —nømä Juan miänaañ.

¹²Näje'e ja'a yajñähjuudiuutpähajxy miejtspä näbejpä. Mänitä Juan hajxy ñämaayy:

—Wiindsón, hõjtsäts, neby hõjts jaduhñ ndúnät.

¹³Mänitä Juan yhadsooy:

—Cab hajxy nä'a tægø'øbä myagjuuñáxät.

¹⁴Jaanä jaduhñä policíahajxy näje'e yajtøøbä. Mänitä Juan yhadsooy:

—Cabä xädø'øñ pøn mbójcät nä'a nagoobä. Y caj pøn mnähwaambédät nä'a nagoobä. Mjootcädä'agäp ja'a mmäjuhñdy hajxy.

¹⁵Ja'a tsaangu'ughajxy, jaduhñ hajxy hñajty wyi'i yajtøy wyi'i yajtøyxy pø Cristo je'e ja'a Juan. Paady hajxy hñajty wyi'i yajtøy, coo ja'a Cristo hajxy hñajty yhahixy. ¹⁶Mänitä Juan yhadsooy:

—Nøøháamhøch mijts chaa nyajñäbety. Pero xiichä jäya'ay tu'ug xjiaac pamiñ. Je'eds mijts mähøcy xmio'owaamb ja'a Dioshespíritu. Xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsaamb hajxy jaduhñ. Maas møc cuhdujt jaaya'ay miөөдä quejeech hөөч. Cábøchä cuhdujt nnä'ägä mөөдä ni weeñtiä maa jaaya'aguiøxpän. ¹⁷Pøn ja'a haxøøgwiinmahñdy jaduhñ ca'a najtshixó'owaamb, haxøøgtuum piäda'aga'añii. Cøjxta'axiøø jiiby chaaçhpøga'añ. Pero pønä homiädia'agy pawädiip, cøjxta'axiøø hajxy jim yhida'añ tsajpootyp.

¹⁸Madiu'u ja'a Juan ja'a cu'ug hñajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy ja'a Diosmädia'agy. Møc hñajty jiaanç tehñ miädia'agy. ¹⁹Mänitä Juan ja'a Herodes hoy yhojy, ja'a hñajty tuumbä gobernador. Paadiä Herodes yhojjä coo yhamdsoo puhya'ay ja'a tio'oxiøjc hñajty miөөдtsänaayyä. Felipe ja'a piuhya'ay hñajty xiøhaty. Jiinä hñajty jiugyhatyñä. Herodías ja'a Felipe tio'oxiøjc hñajty

xiøhaty. Madiu'u ja'a Herodes hānajtj jiatcø'øy haxøøg. ²⁰ Coo ja'a Herodes jaduhñ yhojjä, mänitä Herodes ja'a Juan yajtsuumä. Hix, haxøøgwiinmahñdy ja'a Herodes hānajtj miøød.

²¹ Coo ja'a Juan hānajtj quia'a tsumyiinä, jimä cu'ug hānajtj yajnābety. Mänitä Jesús miejch näbejpä. Juan hānajtj je'e yajnābetaamb. Jimä Jesús hānajtj Dyiospa'ya'axy, mänitä tsajpootyp yhawaach. ²² Mänitä Dioshespíritu ja'a Jesús ñägädaacy nebiä paloman. Mänit hoy yhäñaaxiøpy ja'a Jesús ja'a quihduum. Mänitä Dios jim quiapxy tsajpootyp:

—NHuunghájpíoch miičh. Njaanč tehñ chójpiøch miičh. Jootcujc-høch jaduhñ nnijiäwø'øyii maa miičhcøxpän.

²³ Hii'xmajcjomøjt ja'a Jesús hānajtj miøødä mänaabä tiägø'øyän yajnähixøøbiä. Ja'a cu'ug jaduhñ mänaan cooc tyijy ja'a Jesús ja'a José hānajtj tieedyhaty. Ja'a José yhap tieedyhaxxy, jaduhñä xiøøhajxy ñibianøcxä: Elí ja'a José tieedy xiøhajty. ²⁴ Ja'a Elí tieedy, Matat je'e xiøhajty. Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Jana je'e xiøhajty. Ja'a Jana tieedy, José je'e xiøhajty. ²⁵ Ja'a José tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Amós je'e xiøhajty. Ja'a Amós tieedy, Nahúm je'e xiøhajty. Ja'a Nahúm tieedy, Esli je'e xiøhajty. Ja'a Esli tieedy, Nagai je'e xiøhajty. ²⁶ Ja'a Nagai tieedy, Maat je'e xiøhajty. Ja'a Maat tieedy, Matatías je'e xiøhajty. Ja'a Matatías tieedy, Semei

je'e xiøhajty. Ja'a Semei tieedy, Josec je'e xiøhajty. Ja'a Josec tieedy, Judá je'e xiøhajty. ²⁷ Ja'a Judá tieedy, Joanán je'e xiøhajty. Ja'a Joanán tieedy, Resa je'e xiøhajty. Ja'a Resa tieedy, Zorobabel je'e xiøhajty. Ja'a Zorobabel tieedy, Salatiel je'e xiøhajty. Ja'a Salatiel tieedy, Neri je'e xiøhajty. ²⁸ Ja'a Neri tieedy, Melqui je'e xiøhajty. Ja'a Melqui tieedy, Adi je'e xiøhajty. Ja'a Adi tieedy, Cosam je'e xiøhajty. Ja'a Cosam tieedy, Elmodam je'e xiøhajty. Ja'a Elmodam tieedy, Er je'e xiøhajty. ²⁹ Ja'a Er tieedy, Josué je'e xiøhajty. Ja'a Josué tieedy, Eliezer je'e xiøhajty. Ja'a Eliezer tieedy, Jorim je'e xiøhajty. Ja'a Jorim tieedy, Matat je'e xiøhajty. ³⁰ Ja'a Matat tieedy, Leví je'e xiøhajty. Ja'a Leví tieedy, Simeón je'e xiøhajty. Ja'a Simeón tieedy, Judá je'e xiøhajty. Ja'a Judá tieedy, José je'e xiøhajty. Ja'a José tieedy, Jonam je'e xiøhajty. Ja'a Jonam tieedy, Eliaquim je'e xiøhajty. ³¹ Ja'a Eliaquim tieedy, Melea je'e xiøhajty. Ja'a Melea tieedy, Mena je'e xiøhajty. Ja'a Mena tieedy, Matata je'e xiøhajty. Ja'a Matata tieedy, Natán je'e xiøhajty. ³² Ja'a Natán tieedy, David je'e xiøhajty. Ja'a David tieedy, Isaí je'e xiøhajty. Ja'a Isaí tieedy, Obed je'e xiøhajty. Ja'a Obed tieedy, Booz je'e xiøhajty. Ja'a Booz tieedy, Sala je'e xiøhajty. Ja'a Sala tieedy, Naasón je'e xiøhajty. ³³ Ja'a Naasón tieedy, Aminadab je'e xiøhajty. Ja'a Aminadab tieedy, Admin je'e xiøhajty. Ja'a Admin tieedy, Esrom je'e xiøhajty. Ja'a Esrom tieedy, Fares je'e xiøhajty. Ja'a Fares tieedy, Judá je'e xiøhajty.

³⁴Ja'a Judá tieedy, Jacob je'e xiøhajty. Ja'a Jacob tieedy, Isaac je'e xiøhajty. Ja'a Isaac tieedy, Abraham je'e xiøhajty. Ja'a Abra'am tieedy, Taré je'e xiøhajty. Ja'a Taré tieedy, Nacor je'e xiøhajty. ³⁵Ja'a Nacor tieedy, Serug je'e xiøhajty. Ja'a Serug tieedy, Ragau je'e xiøhajty. Ja'a Ragau tieedy, Peleg je'e xiøhajty. Ja'a Peleg tieedy, Heber je'e xiøhajty. Ja'a Heber tieedy, Sala je'e xiøhajty. ³⁶Ja'a Sala tieedy, Cainán je'e xiøhajty. Ja'a Cainán tieedy, Arfaxad je'e xiøhajty. Ja'a Arfaxad tieedy, Sem je'e xiøhajty. Ja'a Sem tieedy, Noé je'e xiøhajty. Ja'a Noé tieedy, Lamec je'e xiøhajty. ³⁷Ja'a Lamec tieedy, Matusalén je'e xiøhajty. Ja'a Matusalén tieedy, Enoc je'e xiøhajty. Ja'a Enoc tieedy, Jared je'e xiøhajty. Ja'a Jared tieedy, Mahalaleel je'e xiøhajty. Ja'a Mahalaleel tieedy, Cainán je'e xiøhajty. ³⁸Ja'a Cainán tieedy, Enós je'e xiøhajty. Ja'a Enós tieedy, Set je'e xiøhajty. Ja'a Set tieedy, Adán je'e xiøhajty. Ja'a Adán, Dios jaduhñ cunuux pādaac.

4 Jimä Jesús hānajtj maa ja'a Jordānmøjnøjān. Miøødä Jesús ja'a Dioshespīritu hānajtj. Mānitä Jesús wioonøcxä hanidiuhmduum ja'a Dioshespīritu. ²⁻³Jim jaduhñ yhiytj juxychägui'xxøø. Hayuu hānajtj ñä'ägä hity. Jimä Jesús hānajtj jia jøjcapxø'øwa'añii ja'a møjcu'ugóngām coog tyijj cu tiu'udägooyy. Mānitä Jesús yuu piaatä. Mānitä Jesús ñāmaayyā ja'a møjcu'ugóngām:

—Pø tøy miičh ja'a Dios xyHuunghaty, yajwa'añguioj

yø'ø tsaa nebiä tsajcaaguiān —ja jøjcapxø'øwaanä ja'a Jesús jaduhñ, paady jaduhñ ñāmaayyā.

⁴Mānitä Jesús yhadsooyy:
—Jaduhñä Diosmādia'agy miāna'añ: “Ca'a quiaaguiä ja'a jäya'ayhajxy miäjuggyhādät hädaa yaabä naaxwiin; møødä Diosmādia'agy hajxy miäjuggyhādät.”

⁵Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy maa ja'a tun jaančh tehñ quiøxpān. Mānitä Jesús tu'habaquiä yajnāheebøøyyā ja'a naax ja'a cajpt cøxiä hädaa yaabä naaxwiin.

⁶⁻⁷Mānitä Jesús ñāmaayyā:
—Høøch nje'e yø'øduhñ cøxiä mādühñtiä jii quiahxø'øgy. Yajxon yø'ø cajpt jaduhñ. Møj jaančh ja'a jäya'ayhajxy, ja'a hajxy xiiby tsānaabiä. Høøch jaduhñ cøxiä tøø xquiøxy cø'ødägø'øy. Nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhñ cooçh hopiønä nyajcø'ødägø'øwät. Y cooçh miičh jaduhñ xwyiingudsähgø'øwät, mānitøch miičh ngøxy mó'owät.

⁸Mānitä Jesús yhadsooyy:
—Jaduhñä Diosmādia'agy miāna'añ: “Mwiingudsähgø'øwäp ja'a Dios; je'eduhñ mWiindsønähädäp. Cab jaduhñ wiingpä mwiindsønähädät.”

⁹Mānitä møjcu'ugong ja'a Jesús wioonøcxy jim Jerusalén-cajptooty. Mānit miøødwiimbejty møjtsajtojcuhdum. Mānitä møjcu'ugong miānaañ:

—Pø tøy miičh ja'a Dios xyHuunghaty, cuhdøpxnax jiiby naaxwiin. ¹⁰Caj miičh nej mjādät. Jaduhñ jiiby myiñ maa ja'a Diosmādia'aguiān:

Dios hane'emaamb ja'a mioonsähajxy tsajpootypä coo miičh xcwieendähädät.

¹¹ Xchehñhidaamb miičh hajxy
jaduhñ nej miičh tsajjooty
jaduhñ mga'a cuhnébät.

¹² Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñā Diosmädia'agy

miänaambä: “Cabä Dios

mjojcapxø'owät, ja'a

mWiindsønħajpiä.”

¹³ Coö ja'a mójcu'ugong
miädia'agy hānajtŷ quia'a
jōjtāgø'owāanāxä, mānit
ñāhgueecnä. ¹⁴ Mänitā Jesús
yhādaactāgajch Galileanaaxooty.
Diosmājaa hānajtŷ miøød. Mänitā
mädia'agy wiädijty ja'a Jesúscøxpä
wiinduhmyhagajpt. ¹⁵ Cajpt-cajpt
ja'a Jesús hānajtŷ wiädity
yajñāhixøobiä tsajtøgooty. Mänitā
Jesús quiumaayyā ja'a jāya'ayhajxy
nāgøxiä.

¹⁶ Mänitā Jesús miejch Nazaret
maa hānajtŷ tøø miuutsc-hatiän.
Coö ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mānit
tiägøøyy tsajtøgooty. Jaduhñ
hānajtŷ ñā'ägä cuhdujthaty
ja'a poo'xxiøøjooty. Mänit
ñāmaayyā coö ja'a Diosmädia'agy
quiäpxät. Coö tiānaayyø'cy
majīāya'awyiinduum, ¹⁷ mänitā
libro miooyyā, ja'a Isaías
hānajtŷ jegyhajtŷ tøø jiāayäbä,
ja'a Diosquexypä. Mänitā libro
quiejtøøyy. Mänit tiägøøyy capxpä:

¹⁸ Ja'a Dioshespíritøch nmøød.

Je'ečh tøø xpiäda'agy
coočhā hāyoobāya'ayhajxy
nhawāanāt coö hajxy
yaghoyø'owa'añii.

Jadúhñhøch tøø xwyiinguexy
coočhā jāya'ayhajxy
nhawāanāt nebiä piojpa
quiädieey hajxy ñāhwa'ads
quiuhwá'adsät,

nebiä Diosmädia'agy hajxy
pedyii quiudiünät.

¹⁹ Tøø jaduhñ yhabaady coö ja'a
Dios ja'a mayhajt jaduhñ
tiuna'añ møj may.

²⁰ Mänitā Jesús ja'a libro
yhabädiñä. Mänitā tsajtøjyohbiä
jaduhñ miooyyā. Mänitā
Jesús yhäñaaguiädaacy. Wyi'i
wyiinhee'ppejpy ja'a cu'ug ja'a
Jesús hajxy hānajtŷ. ²¹ Mänitā Jesús
miānaañ:

—Tøø ja'a Diosmädia'agy tiøjiaty
nébiøch tøø ngapxiän.

²² Mänitā cu'ughajxy yagjuøøyy
coö ja'a Jesús hānajtŷ hoy tøø
quiapxy. Hoy ja'a Jesús hajxy
hānajtŷ ñānømy:

—Maa yø'ø capxy yø'ø
mädia'aguiäda'a tøø yhuug
habøjpä. Haa ca'a, ja'a José yhuung
yø'øduhñ, cabä —nøm hajxy
hānajtŷ miāna'añ.

²³ Mänitā Jesús miānaañ:

—Jadúhñhøch mijtsäda'a
xñāma'awa'añ: “Huuc yajcāhxø'øg
ja'a hijxtahñd yaa maa ja'a
mhamdsoo cajptän nej miičh
jim tøø mhuuc yajcāhxø'pän jim
Capernaum.”

²⁴ Mänitā Jesús jiaac mānaañ:

—Pero høøch jaduhñ mānaamb,
ja'a Diosquexypāhajxy, cabä
miädia'agyhajxy miäbøgāanāxä
maa yhamdsoo cajpthajxiän. Tehm
tiøjhajt jaduhñ. ²⁵⁻²⁶ Coö ja'a
Elías hānajtŷ jegyhajtŷ wiädity
Diosmädia'agy-yajwa'xpä yaa
Israelpä-naaxooty, tågøøgjomøjtä
cupc caj ñā'ägädä tuuyy. Chaadsä
yuuxøø jiaanch tehñ jiajtä. Mänitā
Dios ja'a Elías quiejxy maa ja'a
cajpt hānajtŷ xiøhatiän Sarepta, jim

Sidón mäwiingón. Jimä Elías ja'a yaamgto'oxy hoy tu'ug piuhbety. Pero ja'a yaamgto'oxyhajxy yaabä, cab hajxy yajnäguejxä, hoy hajxy hänäjty jia nämayyä.

²⁷ Jaanä jaduhñduhmbä, jii haxøøgpa'ammøødpähajxy hänäjty nämay yaa Israelpä-naaxooty mänaa ja'a Eliseo hänäjty yaa wiäditiän Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Pero cabä pia'amhajxy jaduhñ yajnax yajmäayyäxä. Jagooyyä Naamán pia'am nidiuhñ ñajxy miaayy, y jäguem hänäjty chäna'ay jim Sirianaaxooty, ca'a yaajä.

²⁸ Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaañän, ja'a hajxy hänäjty jiiby tsajtøgootypä, cøjx hajxy jiootma'ady. ²⁹ Mänitä Jesús hajxy ñädänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy jim yajnøcxy tunguhduum jim cajtpa'a. Jimä Jesús hajxy hänäjty quiuhjuijpnaxa'añ. ³⁰ Pero cabä Jesús hajxy nej ñä'a tuuñ. Jaduhyyä je'e yajyohñajxy majiäya'ayhagujc. Mänit jim wyiimbijnä.

³¹ Mänitä Jesús ñøcxy Capernaum, jim Galileanaaxooty. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy yajnähixøøbiä tsajtøgooty. ³² Jaduhñä Jesús hänäjty yajnähixø'øy nebiä capxta'agypiän, paadiä cu'ughajxy hänäjty yagjuø'øy.

³³ Jiibiä jäya'ay hänäjty tu'ug ja'a mõjcu'uba'ammøødpä. Mänit mõc yaaxy:

³⁴ —Ween højts nhity. Tii jaduhñ mhøxtaaby maa højtsän. Nej, xyajcuhdägoyyaamb højtsä. Nhíxyhøch miich. Jesús mxøhaty. Nazaret mdsooñ. Nnajuøøbiøch

jaduhñ coo miichä Dios xyHuunghaty.

³⁵ Mänitä Jesús ja'a mõjcu'u yhojy: —Hamón, jua'ads jim maa yø'ø craajän.

Mänitä mähdiøjc quiädaayy naaxwiin maa ja'a jäya'ay wyiinduumhajxiän. Mänitä mõjcu'u piädsøømy. Cabä mähdiøjc nej jiajnä. ³⁶ Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä chähgøøyy. Mänit hajxy ñiñämaayyä:

—Høxtahmñs jaduhñ quiapxy miädia'agy. Cuhdujtmøødäda'a yø'øduhñ maa ja'a mõjcu'uhajxiän. Jaançh pädsøømb hajxy jaduhñ coo hajxy ñäma'ayii coo hajxy piädsømat.

³⁷ Mänitä mädia'agy tiägøøyy wädijpä ja'a Jesúscøxpä jim wiinduhmyhagajpt.

³⁸ Mänitä Jesús piädsøømy tsajtøgooty. Mänit ñøcxy maa ja'a Simón tiøjc-hajxiän. Jiibiä Simón miø'ødhoc hänäjty pia'amgo'na'ay tomiøød. Mänitä Jesús hajxy miänuu'xtaacy coo ja'a toy ween yajtøjtsäxä. ³⁹ Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay wyiinguwoodsøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a toy ween ñähwa'açhii. Mänitiä ja'a toy jiaançh tøjtsnä. Mänitä pa'amjäya'ay piädø'cy. Mänit tiägøøyy mayhajt-tuumbä maa ja'a Jesúshajxiän.

⁴⁰ Coo chuujøøyy, mänitä pa'amjäya'ayhajxy may wioomejtsä maa ja'a Jesúsän. Madiu'u ja'a pa'am hajxy hänäjty miøødä. Mänitä Jesús nägøxiä quiø'ønähgajpy tu'ugjaty-tu'ugjaty. Jaduhñä pia'amhajxy ñähwaats quiuhwaatsä. ⁴¹ Nämäy hajxy

hänajty miøjcu'uba'ammøødä. Coö ja'a møjcu'uhajxy piädsøømy, mänit hajxy yhayaaxy:

—Dios miich xyHuunghajp.

Mänitä Jesús ja'a møjcu'u yhojy. Cab hajxy nã'ägä yajcapxä. Hix, ñajuøøby hajxy hänajty coö ja'a Jesús jie'ejä ja'a Cristo, ja'a Dios tøø quiéxiäbä.

⁴²Coö jiobøøyy, mänitä Jesús ñøcxy cajtpa'a hanidiuhmduum. Jimä cu'ug ja'a Jesús hajxy hänajty yhöxta'ay. Coö hajxy piaaty, mänit hajxy jia yajmähmø'øwaañ.

⁴³Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhöch ja'a Dios yaa tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin coöch wiinduhmyhagajpt nwädítät, coöch nyajwiingapxø'øwät coö ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øgaannä. Paady, cábøch yaa nmähmø'øwa'añ.

⁴⁴Jaduhñä Jesús hänajty wiädity yajnähixøøbiä jim Galileanaaxooty. Wiinduhmychajtøjc hänajty wiädity.

5 Mänitä Jesús hänajty jim tiäna'ay Genesaretmejypia'a.

Mänitä jäya'ayhajxy may miejch Diosmädia'agymiädoobä. Nø'øchpän ja'a jäya'ayhajxy hänajty tiäna'ay maa ja'a Jesúsän.

Cabä hawa'adspä hänajty maa.

²Mänitä Jesús barco yhijxy metsc jim mejypia'a. Yajwa'adsä barco hänajty. Jimä cubarcohajxy hänajty quihjuijptsaabuijy mäwiingón.

³Mänitä Jesús ja'a barco tu'ug yajpejty ja'a Simón jie'e. Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy coö barco weenä yajmäwiingónät wiinduum. Jimä Simón ja'a Zebedeo yhuunghajxy hänajty miøødä nämetscä. Jacobo hänajty tu'ug xiøhaty. Tu'ug hänajty

xiøhajpä Juan. Mänitä Jesús yhäñaaguiädaacy barcojooty. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyyä yajwiingapxøøyyäbä. ⁴Coö ja'a Jesús jaduñ quiaxpadøøyy, mänitä Simón ñämaayyä:

—Yajmøjyo'oy ja'a mbarco ja ween comduum. Jiibiä mguhjuijptsaa hajxy mbädá'agät.

⁵Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tu'tsuhm højts tøø nja cuhjuipy. Cab højts tii tøø nnä'ägädä mach. Pero coöch miich jaduhñ tøø xñäma'ay, nøcxyhöch nhuuc jaac juipy.

⁶Coö hajxy jaduhñ jiaançh cudiuuñ, mänitä hacx hajxy may miajch, høxtä tsøømgøø'tsä ja'a cuhjuijptsaa jaduhñ.

⁷Mänitä miägu'ughajpä hajxy miøjyeemy, ja'a hajxy hänajty wiingbarcojootypä, coö hajxy min piuhbodyi. Mänitä barco hajxy metsc yaghujch. Ja weenjaty hajxy quia'a mäguinä. ⁸⁻¹⁰Mänit hajxy yagjuøøyy coö hacx hajxy may miajch. Mänit hajxy ñajuøøyy coö ja'a Jesús ja'a hijxtahñ jaduhñ yajcähxø'cy hoy-yagjuøøñä.

Mänitä Simón Pedro ja'a Jesús wyiinjiçädaacy. Mänit miänaañ:

—Wiindsón, cábøch miich hawinmats xmiøødhídät. Cábøch hoguiuhdujt nmøødä.

Mänitä Jesús ja'a Simón ñämaayy:

—Ca'a mdsähgøøy.

Wiingtuung mbanøcxáannäp. Myajwiingapxø'øwaambiä cu'ug ja'a Diosmädia'agy.

¹¹Mänitä barco hajxy yajmøjyohbiejty mejypia'a. Mänitä Jesús hajxy piadu'ubøjcy. Ñähgueecy hajxy jaduhñ cøxiä.

¹²Mänitä Jesús wiingcajpt miejch. Jimä jäya'ay hānajt看 tu'ug haxøøgpu'udsmøød. Coø ja'a Jesús yhiixä, mänit wyiinjiicādaacä. Mänit nāmaayyā:

—Wiindsøñ, miičh nnāmaaby, høøch nbu'uds yajtsóocäc.

¹³Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc nāhdooñ. Mänitä Jesús miānaañ:

—Tøø jaduhñ mdso'ogy.

Tuunä ja'a Jesús jaduhñ nā'ä mānaañ, mänitä ja'a mähdiøjc choocy. ¹⁴Mänitä Jesús miānaañ:

—Caj pøñ mhawáanät coø tøø mdso'ogy. Nøcx tu'uda'aquiä maa ja'a teediän. Jimä xädø'øñ mguyoxø'øwät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Paadiä xädø'øñ mguyoxø'øwät, jaduhñä hijxtahnd myajcähxø'øgät coø tøø mdso'ogy.

¹⁵Mänitä mädia'agy hajxy yajwädiijty jäguembaady cooc ja'a Jesús ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy. Mänitä jäya'ayhajxy maas may jiaac hamugøøyy maa ja'a Jesúsän. Ja'a Jesús miädia'agy hajxy hānajt看 yhamädoowhidáanäp. Møødä pia'amhajxy hānajt看 yajnaxáanäxä.

¹⁶Coo ja'a jäya'ayhajxy hānajt看 wyi'i yhamugø'øyy maa ja'a Jesúsän, paadiä Jesús hanidiuhmduum ñøcxy Diospa'yaaxpä.

¹⁷Wiinghoočä Jesús ja'a cu'ug hānajt看 yajwiingapxø'øyy. Jaančh tehñ yhujs ja'a tøjc hānajt看. Jiibiä fariseoshajxy hānajt看 yháña'ay møødä ley-yajnáhixøøbiähajxy. Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajt看 choon Galileanaaxooty møødä Judeanaaxooty møødä Jerusalén. Miøødä Jesús ja'a Diosmäjaa hānajt看 nebiä pa'am

jaduhñ yajnāxät. ¹⁸Mänitä cø'ømucypiä tecymiucypiä tu'ug quiøømiejtsä tsaajiooty. Jiiby hajxy jia yajtøjtägø'øwaañ maa ja'a Jesús hānajt看 miädia'aguiän.

¹⁹Pero jaančh tehñ yhujs ja'a tægø'øwøødiaact hānajt看. Mänit hajxy ñiñāmaayyā coø hajxy jim yaghawa'adsa'añ tøjnähgøxp. Mänit pa'amjäya'ay hajxy quiuhdøøñajxy tøjcuhdum maa ja'a Jesús hānajt看 pia'tāna'ayän. ²⁰Coo ja'a Jesús ñajuøøyy coø ja'a miädia'agy hānajt看 miäbøgáanäxä, mänitä cø'ømucypiä tecymiucypiä ñāmaayyā:

—Mägu'ughajpä, miičh nnāmaaby coø ja'a mbojpä mgädieey tøø xñähwa'ačh tøø xquiuhwa'ačh.

²¹Mänitä fariseoshajxy quiopcooty tiägøøyy mädiaactaacpä møødä ley-yajnähixøøbiä: “Tii yø'ø craa jaduhñ coø miāna'añ. Capxtägooby yø'øduhñ. Jagooyyā Dios ja'a cuhdujt jaduhñ miøødä coø ja'a pojpa cädieey miée'xät.”

²²Mänitä Jesús ñajuøøyy nebiaty hajxy hānajt看 miädiaacta'agy quiopcooty. Mänit miānaañ:

—Tii hajxy jaduhñ coø mmädiaacta'agy mgopcooty. ²³Nej, maas páquiøch yø'ø mähdiøjc nnámá'awädä: “Tøøch miičh mbojpä mgädieey nmāmee'xy”, tøgä maas páquiøch jaduhñ nnámá'awädä “Tānaayyø'øg, yo'oyø'øg.” ²⁴Mhuug híxäp hajxy nébiøch hädaa mähdiøjc nyajmøcpøga'añ. Jaduhñ hajxy mnajuø'øwät coočä cuhdujt jaduhñ nmøødä hädaa yaabä naaxwiin coočä pojpa cädieey jaduhñ nmée'xät, høøch ja'a Diosquexypä.

Mänitä mähdiöjc nāmaayyā:

—Tānaayyø'og; widsø'og yø'ø mdsaa; nœcnä maa ja'a mdöjcän.

²⁵Mänitä ja'a mähdiöjc jaduhñ tiānaayyø'cy maa ja'a wyiinduumhajxiän. Mänitä tsaay wyidsø'cy maa hānajt y tøø quio'na'ayän. Mänit nœcnä maa ja'a tiöjcän. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp miooyy. ²⁶Mänit hajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Jaanč tehñ chähgøøyy hajxy jaduhñ. Mänitä Dios Dioscujú'uyäp hajxy miooyy. Mänit hajxy miānaañ:

—Tøødsä hoy-yagjuøøñäbä hajxy nhíjxäm jäda'a.

²⁷Mänitä Jesús wyiimbijnä. Mänitä jäya'ay tu'ug yhiixy, ja'a Levíhajpä. Jīmā Leví hānajt yhäñ'a'ay maa hajxy hānajt yajñähjuudi'udiän. Je'e ja'a Leví hānajt tiuunghajpy. Mänitä Jesús ja'a Leví nāmaayy:

—Høøch pamíinac.

²⁸Mänitä Leví tiānaayyø'cy, pianœcxy ja'a Jesús. Cøjx jaduhñ nāhgue'egy mäduhñtiä hānajt y miøødä.

²⁹Mänitä Leví ja'a xøø yagjajtä maa ja'a tiöjcän ja'a Jesúscøxpä. Jiibiä yajñähjuudiutpähajxy hānajt nāmay miägaabiä møødä wiinghäna'c-hajxy. ³⁰Jiibiä fariseoshajxy hānajt miägaabiä møødä ley-yajñähixøøbiähajxy. Mänitä Jesús jiamiøødhajxy nāmaayyä ja'a fariseoshajxy:

—Tii yø'ø yajñähjuudiutpä hajxy coo mmøødcay coo mmøødh'u'ugy. Haa ca'a, jue'e yø'ø hajxy, pojpäya'ay cädieejäya'ayhajxy jaduhñ.

³¹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn mœc, cab hajxy yajtsooyø'øy. Pøn pa'ammøød, je'eds hajxy yajtsooyøøby. ³²Jaduhñ māvīnāts høøch ja'a pojpäya'ay cädieejäya'ay nyajñähwa'ačh nyajcuhwa'ačh. Pero mijts jaduhñ mānaamb cooc tyijy pojpä cädieey hajxy mga'a møødä. Páadyhøch mijts waamb nga'a nāma'ay.

³³Mänitä Jesús hajxy nāmaayy: —Ja'a Juan jiamiøødhajxy, naxy hajxy yhity hayuu; naxiä Dios hajxy pia'ya'axy. Jaduhñä fariseos jiamiøødhajxy naxy quidiuumbä. Pero miičh mjamiøødhajxy, nä'ä caaby nä'ä huucp hajxy je'e. Cab hajxy yhity hayuu. Cab jaduhñ yhooyä.

³⁴Mänitä Jesús miānaañ: —Coo ja'a pœc hu'ug maa jiadyii, cabä woybä wichpähajxy hayuu wyiimbity. Jaduhñ māvīnāts høøch nebiä jamiø'ødän ja'a pøgaambä. Páadyhøch njamiøødhajxy hayuu quia'a hity. ³⁵Habaadāannäp jaduhñ cooch yaa ndsoonaannä. Mänítøch njamiøødhajxy yhida'añ hayuu mæbøcypä.

³⁶Mänitä Jesús jadähooc wyiingapxøøguiumbä:

—Cabä tucwit pøn yhagøø'øy jemwyithaam. Cøødsäp ja'a jemwyit jaduhñ; cab jaduhñ ñibiaada'añii møødä tucwit.

³⁷Jaana jaduhñduhmbä, cabä jemvyino pøn quidemoø'øy ja'a tucwajhacxujiooty. Cøødsäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ; høxyógäp ja'a vino jaduhñ. Haagä tågóyyäp ja'a tucwajhacxuy jaduhñ møødä vino. ³⁸Pero jiibiä

jemyvyino hajxy quiudemø'øy ja'a jemywiahacxujooty. Cab jaduñ tii mia'ady, ni ja'a jemyvyino, ni ja'a jemywiahacxuy. ³⁹Cabä jemyvyino pøn hoyhuucnä jäwø'øy coo ja'a vino hänajty tøø yhu'ugy ja'a tehñ jiecypä. “Maas hoyhuucnä ja'a jecyvyino” —nømä jäya'ayhajxy miänaañ.

6 Mänitxøø ja'a Jesúshajxy hänajty wiädity trigoni'ibyquijc. Poo'xxiøøjooty hänajty je'e. Mänitä jiamioød ja'a trigo hajxy tiøjy. Mänit hajxy ñähxajtstuuty. Mänit hajxy jiøø'xy. ²Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Cabä cuhdujt jaduñ myiñ coo hajxy jaduñ mdúnät ja'a poo'xxiøøjooty.

³Mänitä Jesús miänaañ:

—Nej, cahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy mgapxiä nebiä David tiuñ coo hänajty yäho'ogyii mөөдä jiamioødhajxy. ⁴Mänit hajxy jiiby tiägøøyy tsajtøgooty. Mänitä tsajcaagy hajxy quiaaayy ja'a teedyhajxy hänajty tøø quiuyoxø'øyäbä. Cabä David ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy jaduñ quiáyät. Jagooyyä teedy ja'a cuhdujt hajxy hänajty miøødä coo hajxy quiáyät. ⁵Høøch ja'a Diosquexypä, jadúhñhøch høøchpä, nmøødhøch ja'a cuhdujt jaduhmbä høxtä maa ja'a poo'xxiøøbaadiän —nømä Jesús miänaañ.

⁶Jatu'ugpä poo'xxiøøjootypä ja'a Jesús tiägøøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä. Jiibiä mähdiøjc hänajty tu'ug hadu'ugcø'ødø'øds ja'a

yhahooyhaampiä. ⁷Jiibiä fariseoshajxy hänajty tiäna'ay mөөдä ley-yajñähixøøbiähajxy. Jiibiä Jesús hajxy hänajty wyl'i yheeby. Yhijxmajchp ja'a Jesús hajxy hänajty pø yajnaxaambiä pa'am ja'a poo'xxiøøjooty. Yhøxtaabiä fariseos ja'a wiinmahñdy hajxy hänajty nebiä Jesús hajxy yajtsumøøjät coo ja'a pa'amjäya'ay hänajty yajmøcpøgyii ja'a poo'xxiøøjooty. ⁸Ja'a Jesús, ñajuøøby hänajty je'e nebiä fariseoshajxy hänajty tiajy miay. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy ja'a hadu'ugcø'ødø'ødspä: —Tänaaayyø'øg, min huuc täna'aw cujc.

Mänit jiaançh tänaaayyø'cy.

⁹Mänitä Jesús ñämaayy ja'a fariseoshajxy:

—Mijts nmäyajtøøby, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt jaduñ coo hajxy hoy ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo hajxy haxøøg ndúunämät ja'a poo'xxiøøjootiä. Jaanä jaduhñduhmbä, nej, yejpiä Dios ja'a cuhdujt coo ja'a jäya'ay hajxy nyajñähwäatsämät ja'a poo'xxiøøjootiä, tøgä yejpiä cuhdujt coo jäya'ay hajxy nyajcuhdägøoyyämät ja'a poo'xxiøøjootiä.

¹⁰Mänitä Jesús ja'a jäya'ay wyiinhee'ppejty nägøxiä. Mänitä Jesús ja'a mähdiøjc ñämaayy:

—Xajtøw yø'ø mgø'ø.

Mänitä quiø'ø jiaançh xajtøøyy. Mänitä quiø'ø hoy jiajnä. ¹¹Mänitä fariseoshajxy jiootma'ty hoyhoy. Mänit hajxy quiojyquiapxyhajty nebiä Jesús hajxy tiuna'añ.

¹²Cujaboomgumaaxc ja'a Jesús ñöcxy tunguhdum. Tu'tsuhmä Tieedy pia'yaaxy. ¹³Coo jioðøyy, mänitā jiamioðdhajxy miojyaaxy. Mänitā nämajmetspāhajxy wyiimbiiwā coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät. ¹⁴Jaduhñdsä nämajmetspāhajxy hānajty xiøhaty: Simón, ja'a Jesús hānajty tøø yajxøbētiābā Pedro, møødā piuhya'ay Andrés, møødā Jacobo, møødā Juan, møødā Felipe, møødā Bartolomé, ¹⁵møødā Mateo, møødā Tomás, møødā Jacobo, ja'a Alfeo yhuung, møødā Simón ja'a celote, ¹⁶møødā Judas, ja'a Jacobo yhuung, møødā Judas Iscariote; je'e ja'a Jesús hānajty yajcø'dägø'øwaamb ho'cøøc maa ja'a fariseoshajxiän.

¹⁷Mänitā Jesúshajxy miānajnā tunguhdum. Mänit hajxy hoy ñaaxoguiādaacnā. Jimā Jesús jiamioðdhajxy hānajty nämay. Jimā jäya'ayhajxy hānajty may tøø miech. Ja'a Jesús miādia'agy hajxy hānajty yhamādoowhidāanāp. Yajnaxāanāxāp ja'a pia'amhajxy hānajty. Jäguembaady hajxy hānajty tøø choon Judeanaaxooty, møødā Jerusalén, møødā mejypia'a jim Tiro møød jim Sidón. ¹⁸Ja'a jäya'ayhajxy hānajty møjcu'uba'ammøødpā, yajnájxāxā ja'a pia'amhajxy je'ebā. ¹⁹Nägøxiā ja'a Jesús hajxy hānajty ñāhdona'añ. Mänitā pia'amhajxy yajnájxāxā ja'a Jesús miājaahaam.

²⁰Mänitā Jesús wyiinhee'ppejty ja'a jiamioðdhajxy. Mänit miānaañ: —Jootcuyc mijts mhity, mijts häyoobädøjc. Paady hajxy jootcuyc mhity coo hajxy jim mnøcxa'añ maa ja'a Diosän.

²¹Jootcuyc mijts mhity, mijts yajmaajiajpā. Paady hajxy jootcuyc mhity coo ja'a Dios hajxy cøxiā wiinā xmio'owa'añ.

Jootcuyc mijts mhity, mijts jøøbiā xuu'tspā. Paady hajxy jootcuyc mhity coo hajxy mxil'ig mxoonda'aga'añ.

²²Jootcuyc mijts mhity, hoy mijts jäya'ay xjia māhanhahaty ja'a høøchcøxpā, hoy mijts jäya'ay xquia'a ja tsocy xquia'a ja mee'xy, hoy mijts xjia nānømy, hoy mijts xjia pexy. ²³Mxi'ig mxoondā'agāp hajxy jaduhñ. Mbaadaambiā hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim tsajpootyp. Jaduhñ hajxy jiajpā yhabejpā, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy tøø yajwá'xiābā.

²⁴Pero mijts mäyøøjäya'ayhajxy, ja'a tsaachpā hajxy mbaadaamby. Cab hajxy mxoonda'agaannā neby hajxy hijty mxoonda'aguiän.

²⁵Hoy mijts tii hamaay mga'a ja juø'øy, myajmaajiadaamby hajxy jaduhñ.

Hoy mijts mja xi'igy mja xoonda'agy, pero mnā'ägädā jø'øw mnā'ägädā xuudsaaamb hajxy.

²⁶Tsipcøxpā tsaachpā hajxy mbaada'añ, hoyyā cu'ug hajxy xjia cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy hijty yajcumay ja'a hajxy hijty jegyhajty nā'ā wädiypā hønndaacpā. Nā'ā mänaamb hajxy hijty jaduhñ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.

²⁷Huuc madow hajxy, mdsógäp hajxy pøn jaduhñ xmiädsiphajp hädaa yaabā naaxwiin; mmée'xāp hajxy pøn jaduhñ xmiāhanhajp.

²⁸Mmänuu'xtā'agāp ja'a Dios hajxy coo ja'a Dios ween mio'oy ja'a

hoyhajt ja'a weenhajt pønjaty mijts jaduhñ xyhäyoowhijxp, pønjaty mijts jaduhñ haxøøg xñänøømb.

²⁹Coo pøn xyhatejxø'øgät tu'nax, mmøjcóogumbäp jadu'nax; ween jaduhñ jadu'nax xjiaac tehñ yhatejxø'ogy. Coo pøn mjocxwit xpíøjcät, mänitä mgamiixy mjaac tehñ mió'owät. ³⁰Coo pøn tii jaduhñ xmiäyujwá'anät, mmó'owäp jaduhñ. Y coo pøn tii xpíøjcät, cab je'e mmäyujwaandägájtñsät.

³¹Jaduhñds mijts wiinghāna'c mnäxúudsät nej mijts hānajty myajnāxuuds'aññ.

³²Coo ja'a mmägu'ughajpāhajtīä hajxy mmøodnijootpaadøøjät, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyā'a'y cādieejīāya'ayhajxy ñīchójcābā. ³³Coo hajxy jagooyyā mmøodniñāxuudsøøjät pønjaty jaduhñ xñāxuu'tsp, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyā'a'y cādieejīāya'ayhajxy ññāxúu'tsābā.

³⁴Coo jagooyyā xādø'øñ hajxy myaghanúu'xät pøn jaduhñ mnajuøøby xmioodiägatsaamb pedyii, cab hajxy tii mbáadät; jaduhñdsä pojpyā'a'y cādieejīāya'ay xādø'øñ hajxy yajnimīāhanúu'xābā. Ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy pedyii mioodiägatsa'āñii.

³⁵Mdsógāp hajxy pøn jaduhñ xmiādsiphajp. Mnäxúudsāp hajxy jaduhñ. Coo pøn xādø'øñ xmiäyujwá'anät, mnä'ä mó'owäp jaduhñ. Mänitā hoyhajt ja'a weenhajt hajxy mbáadät may. Mänitā Dios hajxy xyhuunghádät jīm tsajpootyp. Hix, Dios, ñāxuu'chp ja'a jāya'ayhajxy høxtä ja'a jāya'ayhajxy ja'a Dioscujú'uyāp hajxy quia'a yejpiä, møød ja'a

hojioot hajxy ca'a møødpä.

³⁶Mmøødhádāp ja'a hojioot hajxy jaduhñ nebiā nDeedy hojioot miøødhájtām.

³⁷'Cabā wiinghāna'c hajxy mnähójät coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät. Pero mmāmée'xāp hajxy jaduhñ; mänitā Dios hajxy jaduhñ xmiāmée'xpät.

³⁸Mäduhñtiä wiinghāna'c hajxy mmo'oy, nā'ä tågø'øbā hajxy mbaattägatsa'añ. ³⁹Jaduhñhøch mijts nyajmābāadät nebiā wiindspān. Coo ja'a wiindspāhajxy ñiwyitswādityii, tsipcøxp hajxy jiutca'ay. Paady mijts jaduhñ mga'a wādītät nebiā wiindspān. ⁴⁰Cabā capxtaACPāna'c-hajxy jiaty jaty nebiā wyiindsøn'hajxy jiatīān. Coo hajxy nāgø'ø nādecypīā quiapxtá'agät, mänit hajxy jaduhñ ñajtspaadø'owät.

⁴¹⁻⁴²'Coo ja'a mmägu'ughajpā weeñtiä quiädíeeyät, y coo miich hānajty maas hanaxiā tøø mgādieey, cabā mmägu'ughajpā hawiinmats waamb mnä'ägädā nāmá'awät. Coo miich hānajty tøø mnähwa'aäch, mänitā mmägu'ughajpā hawiinmats mwiiingapx mjøjcapxø'owät.

⁴³Mädyii quepychaa pa'ag nā'ägädā tømbejp, ni mānaa ja'a tiøm quia'a xunā. Jaanā jaduhñduhmbā, mädyii quepychaa xun nā'ägädā tømbejp, ni mānaa ja'a tiøm quia'a pa'agø'øy. Tøyhajt jaduhñ. ⁴⁴Mnajuøøby hajxy jaduhñ mädyii quepychaa hoy tømhhajp. Ja'a hapy, cab jaduhñ tiømhhaty nebiā piidsān. Y ja'a wādsats, cab jaduhñ tiømhhaty nebiā tsaatypān. ⁴⁵Jaduhñ māvīnādsä hojiāya'ay ja'a howyiinmahñdy

miøødä. Hoy jaduñ wiädity. Pero ja'a ca'awiindøjiäya'ayhajxy, cabä howyiinmahñdy hajxy miøødä. Haxøøgwiinmahñdy hajxy miäwädiipy. Haxøøg hajxy jaduñ nã'ägädä capxy nã'ägädä mädia'agy.

⁴⁶Wiindsónhøch mijts xwyi'i nãma'ay; pero cab hajxy jaduñ mgudiuna'añ nebiøch mijts nja hane'emiän. ⁴⁷Pónhøch nmädia'agy xmiädoowäp, pónhøch nmädia'agy xmiäbøjcäp, jaduñ mäwíinäts je'e ⁴⁸nebiä jäya'ay tiøjcojjiän. Cøøc jaduñ tiajøøyy. Tsaawiing jaduñ miuu'tsø'cy. Coø ja'a nøøgomdägoy quiädaacy, coø ja'a tøjc jaduñ ñøønähgoombejty, cab jaduñ piäðø'cy, je'eguiøxpä coø hãnjty cøøc miuu'tsø'øguiä. ⁴⁹Pero pónhøch nmädia'agy jaduñ xquia'a mäbøjcäp, jaduñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay tiøjc cøøc quia'a muu'tsø'quiän. Coø ja'a tøjc ñøønähgoombejty, päðø'c jaduñ; cøjx jaduñ quiäday.

7 Coø ja'a Jesús miädiaacpäðøøyy, mãnit quiajptägøøyy Capernaum. ²Jimä soldadowiindsón hãnjty tu'ug. Roma hãnjty choøn. Tøø ja'a mioonsä hãnjty tu'ug pia'ambety. Jaduñ hãnjty jiäwø'øyy nebiä yhamdsoo puhya'ayän. Nã'ägädä ho'ogáannäp hãnjty je'e. ³Coo ja'a soldadowiindsón miädoyhajty coø ja'a Jesús ja'a pa'amjäya'ay hãnjty yajmøcpøcy, mãnitä majtøjc näje'e quiejxy maa ja'a Jesúsän. Judíos hajxy je'e. ⁴Mãnitä Jesús hajxy hoy miänuu'xta'agy coø ja'a pa'amjäya'ay ween nøøxy yajmøcpøcy. Mãnitä Jesús nãmaayyä:

—Ja'a soldadowiindsón, hojiäya'ay je'e. Hahixøøby jaduñ coø mbuhbédät. ⁵Xchójcäm hajxy jaduñ. Tøø højts ndsajtøjc xyajcójjam.

⁶⁻⁷Mãnitä Jesús ja'a majtøjc miøødtu'ubøjcy. Ja ween hajxy hãnjty quia'a coody maa ja'a soldadowiindsón tiøjcän, mãnitä soldadowiindsón ja'a Jesús capxy yajnäguejxy:

—Wiindsón, jaduhyä mmäná'anät coøch nmoonsä miøcpøgät. Cábøch cuhdujt nmøødä nej miičh cuhdujt mmøødän; paady jaduñ caj yhawiinmatsä coø mdägø'owät maačh ndøgootiän. Páadyhøch miičh hamdsoo tøø nga'a mägapxy. ⁸Hix, hané'emyhøch nhity; y coøch nsoldado howiaambä nhané'emät møødhøch nmoonsä, xquiudiúunäbøch nmädia'agy hajxy —nømä soldadowiindsón ja'a Jesús quiapxyñäguejxy.

⁹Jaänch tehñ yagjuøøyy ja'a Jesús jaduñ coø jaduñ nãmaayyä. Mãnitä cu'ug wyiinhee'ppejty. Mãnit miänaañ:

—Cábøch nmägunaaxhajxy jaduñ miäbøcy nej yøø craa miäbøquiän, y jäguem choøn.

¹⁰Ja'a majtøjc hãnjty tøø quiexyíjábä maa ja'a Jesúsän, mãnit hajxy wyiimbijnä. Coø hajxy miejstägajch maa ja'a soldadowiindsón tiøjcän, tøø ja'a soldadowiindsón mioonsä hãnjty miøcpøjnä.

¹¹Mãnitä Jesús hajxy ñøøxy maa ja'a cajpt hãnjty xiøhatiän Naín møødä miägu'ughajpähajxy. Nãmayyä jäya'ayhajxy hãnjty pianøøxy. ¹²Jim hajxy hãnjty

miäwiingoñ cajtpa'a, mänitā
ho'ogyjiäya'ay hajxy hoy
jiøjcubaadø'øy. Cabäsantā hānajt
nøcxy ñaaxtägø'øy. Tu'ughuung
hānajt je'e. Yaamgtø'oxy ja'a tiaj
je'ebä. Majiäya'ay hānajt panøcxp.
¹³Coo ja'a Jesús ja'a yaamgtø'oxy
yhijxy, mänit ñāxuu'ch. Mänit
ñāmaayy:

—Ca'a mjø'øy ca'a mxuuč.

¹⁴Mänitā Jesús miānaañ coo
hajxy yhuuc yaghahíxāt.
Mänitā cøøbiädøjc-hajxy
tiānaaxiøjpy. Mänitā Jesús ja'a
ho'ogyjiäya'aguiajä hoy ñāhdoñ.
Mänitā ho'ogyjiäya'ay ñāmaayy:
—Jexy, pädø'ög.

¹⁵Mänitā craa yhäñaayyø'cy.
Mänit quiapxø'cy. Mänitā tiaj
miødhajnā. ¹⁶Mänitā jäya'ayhajxy
nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy.
Mänitā Dios hajxy ñāmaayy:

—Dioscujú'uyäp.

Mänit hajxy ññāmaayyā:

—Diosquexy yøø craa. Møj jaanč
yøøduhñ. Paadiä Dios tøø quiexy,
piuhbedaamby ja'a quiu'ug jaduñ,
ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹⁷Mänitā mädia'agy tiägøøyy
wädijpä jim Judeanaaxooty coo
ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay tøø
yagjuypioçy. Wiinduhmyhagajpt
ja'a mädia'agy jaduñ wiädijty.

¹⁸Ja'a Juan, tøø je'e hānajt
chumy. Coo ja'a miägu'ughajpāhajxy
miädoyhajty nebiatiä Jesús hānajt
tiuñ, mänitā Juan hoy yhawānāxä.

¹⁹⁻²⁰Mänitā Juan ja'a miägu'ughajpā
metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy quiejxä
maa ja'a Jesúsän. Coo hajxy jim
miejch, mänitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Juan mäyajnäbejpä højts
tøø xquiexy coo højts miich

nmäyajtōwāt pøn miič. Nej, miič
ja'a Dios hijty jaduñ xquiexaambä,
tøgä wiinghāna'c je'ejä.

²¹Jimä Jesús ja'a pa'amjäya'ay
hānajt yajmøcpøcy. Madiu'u ja'a
pa'am hajxy hānajt miøødä møødä
møjcu'u. Møødä wiindspāhajxy
hānajt nämay yaghijxø'ogyii.

²²Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Nøcxä Juan hajxy hawaanä
nebiaty hajxy yaa mhixy mmädoy.
Hijxø'p ja wiindspāhajxy, yo'oyø'p
ja'a tecymia'adpāhajxy, nähwaatsp
ja'a haxøøgpa'ammøødpāhajxy,
mädoowø'p ja'a cuhnatpāhajxy,
juypioçp ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy,
yajwiingapxøøyyäp ja'a
häyoobäya'ay ja'a Diosmädia'agy
hajxy. ²³Pøjátyhöch nmädia'agy
xmiäbøjcäp tehngajnä, jootcuç
hajxy jaduñ ñijiäwø'oyii —nømä
Jesús miānaañ.

²⁴Coo ja'a Juan
miägu'ughajpāhajxy wyiimbijnä,
mänitā Jesús miānaañ:

—Coo hajxy tøø mhoy pactuum,
Juan miädia'agy hajxy hānajt
mmädowāanäp, túhmäts. Cabä
tsajcapy pojyu'xpä hajxy hoy
mhixy. Caj pues, paady hajxy
jim tøø mhoy coo ja'a Juan
ja'a miädia'agy hajxy hānajt
mmädowaanä. ²⁵Diosquexy je'e,
paady hajxy hoy tøø mmädoowä,
hoyyā howyit je'e quia'a ja møødä
nebiä mäyøøjäya'ayhajxy miøødän.

²⁶Tøyhajt jaduñ coo ja'a Juan
ja'a Diosmädia'agy yajwa'xy. Maas
may ja'a Dios ja'a Juan cuhdujt
tøø mio'oy quejee ja'a jäya'ay
ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy
yajwä'xäbä. ²⁷Ja'a jäya'ay ja'a
Diosmädia'agy jecy nägäpxäbä,

Juan je'e. Jaduhñä Dios jecy miänaaṇ coo ja'a quiuguexy hānajtj jayōjp quixea'aṇ coo ja'a cu'ug ween yajwiinxiic yajwiingapxō'ōy coo ja'a yhaxōōgcuhdujt hajxy ñajtshixō'ōwät. Hōxhāamhōch hijty ngāda'aga'aṇ. Jayōjpä Juan quiejxä; hōxhāamhōch njaančh cādaacy.

²⁸Ni pōñ jaduhñ jäda'ahaty quia'a mēbaady hädaa yaabä naaxwiin nebiä Juan mäyajnäbejpä ja'a cuhdujt miōōdän. Tōyhajt jaduhñ. Pero cooçh hānajtj tōō nho'nä, cooçh hānajtj tōō nnōcxtägach maaçh nhuuc tsohmän, pōnjaty ja'a Diosmädia'agy hānajtj mēbōgaamb ja'a hōōchcōxpä, maas may ja'a cuhdujt hajxy hānajtj miōōdhada'aṇ quejee ja'a Juan jäda'ahaty miōōdän, hoyyā mōjcuhdujt hajxy hānajtj quia'a ja mōōdä.

²⁹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy mōōdä yajnähuudiutpādōjc-hajxy, mänitā Dios hajxy quiapxpaaty coo yhooyä, je'eguiōxpä coo hajxy hānajtj tōō yajnābetyii ja'a Juárez. ³⁰Pero ja'a fariseoshajxy mōōdä ley-yajnähixōōbiāhajxy, cab hajxy hānajtj tōō yajnābetyii ja'a Juárez. Paadiä Dios hajxy quia'a jōjpōgōōyy. Cabä jioot hajxy hānajtj chocy coo hajxy yajnähwa'adsōōjät ja'a Diósäm.

³¹Mänitā Jesús miänaaṇ:

—Nhuuc yajmābādyhōch ja'a jāya'ayhajxy jäda'ahatypä.

³²Cab hajxy tii yhojiāwō'owa'aṇ. Jaduhñ māvīnāts hajxy je'e nebiä pigāna'c-hajxy wiinhecpän. Coo hajxy naxy miech häyō'pä tōjpä'c, mänitā miābigāna'c hajxy

ñāma'ay: “Tōō hōjts nja xu'uxy, pero cab hajxy tōō mhech. Tōō hōjts hojiōōñä nja hōy, pero cab hajxy tōō mjō'ōy.” ³³Hoorä, coo ja'a Juan mäyajnäbejpä miejch, cabä tsajcaagy hānajtj quiaa'aṇ, ni ja'a vino hānajtj quia'a hu'uga'aṇ. Y mijts jaduhñ mānaamb coo quiuhmāñō'ōy. ³⁴Y cooçh nbamejtspä, hōōçh ja'a Diosquexypä, mänitōch ndägōōyy caabiä huucpä. Jaduhñch mijts xñānōōmbä cooçh nwi'i quiaa'aṇ, cooçh nwi'i yhu'uga'aṇ, cooçhä pojpäya'ay cādieejāya'ay nmāgu'ughaty mōōdä yajnähuudiutpādōjc. ³⁵Pōnjaty ja'a Dios jaančh jahmiejts, yajcāhxō'py hajxy jaduhñ coo ja'a Dioswiinmahñdy hajxy miōōdä.

³⁶Mänitā fariseo ja'a Jesús tu'ug hoy wioy caabiä. Simón hānajtj xiōhaty. Mänit hajxy yhänaaguiādaacy caabiä maa ja'a Simón tiōjcän. ³⁷Mänitā to'oxiōjc tu'ug miejch cuhhiñbä. Haxōōgcuhdujt hānajtj miōōd. Tōō hānajtj miādoyhaty coo ja'a Jesús jiiby tōō miech maa ja'a Simón tiōjcän. Perfume quionmejts alabastrofrascooty. ³⁸Mänit tiägōōyy jōōbiä. Mänitā Jesús tiecypiuju wyiinnōōhaam. Mänit tiecymieexy quiuhwaayhaam. Mänit tiecyñähjahxy perfumehaam. ³⁹Mänitā Simón tiägōōyy tajpä maabiä: “Coo ja'a Jesús häxōpy quiunajuōhñdiä, tōō häxōpy ñajuō'ōy coo yō'ō to'oxiōjc quiuhhiñä.” ⁴⁰Mänitā Jesús ja'a Simón ñāmaayy:

—Simón, tsōg mädíacäm.

Mänitä Simón yhadsooyy:

—Wiindsón, tsoc.

⁴¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Jimä jäya'ay hijty tu'ug miänuu'xyhadyii jäya'ay metscä. Tu'jäya'ay hänäjty miänuu'xyhaty mägooxmägo'x denarios. Jatu'ug, juxychägui'xmajc. ⁴²Cab hajxy hänäjty tii miøødä nebiä nüu'xy hajxy jajnähwä'adsät. Mänit hajxy nämaayy: “Weends yhity.” Hoorä, põnäda'a maas mädsógäp.

⁴³Mänitä Simón yhadsooyy:

—Jue'eda'a, ja'a craa ja'a nüu'xy maas may hijty miøødpä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'e pues.

⁴⁴Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc miøjhee'py. Mänitä Simón nämaayy:

—Coočh yaa ndägøøyy maa miičh mdøgootiän, cábøch miičh nøø tøø xmiø'oy coočh ndecypiújät. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, wyiinnøøháamhøch ndecy tøø xpiujjä, quiuhwaayháamhøch ndecy tøø xmieexä. ⁴⁵Cábøch miičh tøø xchu'xy, pero yø'ø to'oxiøjc, tehngájnøch ndecy xwyi'i chu'xä.

⁴⁶Cábøch miičh ja'a nguhwaay tøø xyhoonä. Jaduhñ hajxy naxy nguhdujthájtäm. Pero yø'ø to'oxiøjc, perfumeháamhøch ndecy tøø xyhoonä. ⁴⁷Xjiaančh tehñ chójpøch yø'øduhñ; paadiä piojpä quiädieey jajnähwäatsäxä, hoy hijty may jia møødä. Pero põnä pojpä cädieey hijty ca'a jaty møød, cábøch jaduhñ xjiaty wiingudsähgø'øy.

⁴⁸Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc nämaayy:

—Tøøčh miičh ja'a mbojpä mgädieey jajnähwäatsäm.

⁴⁹Ja'a hajxy hänäjty jiiyb pahäñaabiä, mänit hajxy tiägøøyy niñamáayyabä:

—Maa ja'a cuhdujtäda'a tøø yhuuc paatpä coo ja'a pojpä cädieey jajnähwä'ach.

⁵⁰Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc nämäaguumbä:

—Coočh nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, päadyhøch ja'a mbojpä mgädieey tøø jajnähwä'ach. Nøcxnä jootcujc.

8 Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wädiipä wiinduhmyhagajpt møødä jiamioødhajxy ja'a nämajmetspä. Diosmädia'agy-jajwa'xpä hajxy hänäjty wiädity. Jaduhñ Jesús hänäjty miäna'añ cooc ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty jajcähxø'øgaannä. ²Quipxiä to'oxiøjc-hajxy hänäjty nämay piawädiipä, ja'a Jesús hänäjty tøø jajpa'amnáxiabä, møød ja'a mõjcu'u hajxy hänäjty tøø jajnähwä'achíjábä. Paadiä Jesús hajxy hänäjty piawädity, mioobiä Jesús hajxy hänäjty tijaty je'e hänäjty miäjugyhajpy. María ja'a to'oxiøjc hänäjty tu'ug xiøhaty ja'a Magdalatsohmbä. Juxtujc ja'a mõjcu'u hänäjty tøø jajnähwä'achii. ³Jatu'ug hänäjty xiøhaty Juana, ja'a Cuza tio'oxiøjc. Ja'a Cuza hänäjty copc-hajp maa ja'a Herodes hänäjty yhane'emiän. Møødä Susana hänäjty piawädiipä.

⁴Mänitä Jesús jäya'ay may nänøcxä. Mayhagajpt hajxy hänäjty choon. Coo hajxy hänäjty may tøø yhamugø'øy, mänitä Jesús tiägøøyy jajwiingapxøøbiä jajmäbaadyhaam:

⁵—Mänitä jäya'ay tu'ug tiu'ubøjcy niippä. Coo ja'a tøømd tiägøøyy

wõjpä, näje'e ja'a tømmd quiahy tu'haam. Mänitä muuxyhajxy hoy yajpädø'ogy. Mäduhñtiä ja'a muuxyhajxy quia'a yajpädø'cy, je'edsä jäya'ay jiaac yajtehñ. ⁶Näje'e ja'a tømmd quiahy tsaanähgøxp. Ja mujx je'eduhñ, pero tøøts. Hix, weeñtiä ja'a naax jim tsaanähgøxp. ⁷Näje'e ja'a tømmd quiahy haptiooty. Ja mujx je'eduhñ. Ja yee'c, pero caj ñä'a tømbejty. Hix, ja'a hapyt je'e xaam. ⁸Näje'e ja'a tømmd quiahy maa ja'a hoñaaxän. May je'e tiøomhajty høxtä mägo'xhaam.

Mänitä Jesús mōc miänaañ:

—Pøn hädaa wiinjuøby, wéenhøch hädaa nmädia'agy xmiäbøjcä.

⁹Mänitä Jesús miäyajtøwä neby jaduhñ miädia'agytiägø'oy. Ja'a miägu'ughajpähajxy jaduhñ yajtøw. ¹⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chojpiä Dios jioot jaduhñ coo mijts mwiinjuø'owät nebiä miäjaa yajcähxø'oga'añ. Pero ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä, cabä Diosmädia'agy hajxy tiu'jootsocy. Hoyyä mädia'agy hajxy jia mädox, pero cab hajxy wyiinjuø'oy tii jaduhñ jia mädiaacypy.

¹¹Jaduhñds miädia'agytiägø'oy nébiøch hajxy tøø nyajwiingapxø'oyän. Jaduhñdsä tømmd miäbaady nebiä Diosmädia'aguian. ¹²Ja'a tømmd cáhwäbä tu'haam, jaduhñ miäbaady nebiä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy jia mädoxyän. Coö ja'a mõjcu'u miech, mänit hajxy wyiinhøøñii neby hajxy jaduhñ quia'a mäsögät, nebiä piojpä quiädieyhajxy jaduhñ quia'a nähwä'adsät. ¹³Y ja'a tømmd

cáhwäbä tsaanähgøxp, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoxyän. Tu'habaquiä hajxy jaduhñ xioonda'agy. Pero cab hajxy hamuumdu'joot pianøcxy. Coö hajxy cøxypänejpä tiuñii, mänit hajxy ñajtshixøøñä. ¹⁴Y ja'a tømmd cáhwäbä haptiooty, jaduhñds je'e miäbaatpä neby hajxy jia mädoxyän. Pero cabä yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'owa'añ møødä miäyøøhajt. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuna'añ. ¹⁵Y ja'a tømmd cáhwäbä hoñaaxooty, jaduhñ miäbaady nebiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäsøjpän. Jaançh tehñ yhoy hajxy jaduhñ quiudiun.

¹⁶Coö jäya'ay jøøn hajxy quiuhno'ogø'oy, cøxp hajxy yujcoñ neby hajxy quiudøø'xøjät, ja'a hajxy tøjtagøøbiä. Cabä pøn jøøn quiuhjupy, ni maabejtpa'c hajxy quia'a päda'agy. ¹⁷Jaduhñ mawfinäts mijts ja'a nmädiä'agyhøch hajxy xwyiinjuø'owaanä, ja'a tsipjättypøch jaduhñ tøø nyajwiingapxø'oyäbä.

¹⁸Huuc wiinjuø'ow hajxy hoy. Pønhoch nmädia'agy tøø xmiäbøjcä, njaac yajñähixø'owáambiøch je'e. Pønhoch nmädia'agy tøø xquia'a mäsøjcä, cábøch tii nyajñähixø'owaanä. Høxtä jiahdiägoyyaamby hajxy je'e mädyii tyijy ja'a tøø wyiinjuø'oy.

¹⁹Mänitä Jesús ñamejtsä ja'a tiaj møødä piuhya'ayhajxy. Cab hajxy hoy tiehñ wyiingumedsøøyy, je'eguiøxpä coö ja'a jäya'ayhajxy hänajty ñamayyä jiiby tøgooty maa ja'a Jesús hänajtiän. ²⁰Mänitä Jesús ñamaayyä:

—Ximä mdajhajxy tøgaguuy mөөдä mbuhya'ayhajxy. Miičh hajxy xjia wi'i miөөdmädia'agaamb.

²¹Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Pønä Diosmädia'agy jaduhŋ mäbøjp, pøn jaduhŋ cudiuumb, je'ečh ndajhajpy, je'ečh nbuhya'ayhajpy.

²²Miäwiinghoocpä ja'a Jesúshajxy tiägөөyy barcojooty mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Jam hajxy jim mejyhawiimb.

Mänit hajxy jiaančh tu'ubøjcy.

²³Nөcхnä hajxy hānajtj jaduhŋ, mänitä Jesús miaaho'cy. Mänitä poj mөc piädө'cy. Mänitä nөө quiubojөөyy barcojooty. Hújtsnäp ja'a barco hānajtj. ²⁴Mänitä Jesús hajxy hoy yuxy. Mänit hajxy ŋāmaayy:

—Wiindsón, Wiindsón, pädө'өг, quinaambä barco cham.

Mänitä Jesús piädө'cy. Mänitä poj yhojy mөөдä nөө. Mänitä poj yuungөөyy. Moŋdiucy jaduhŋ jiajnä. ²⁵Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpähajxy ŋāmaayy:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgө'өy. Nej, cab hajxy mnajuө'өyä coөčh mijts homiānaajä ngüeendähada'añ.

Jaančh tehŋ yagjuөөyy hajxy jaduhŋ. Mänit hajxy hamiŋ haxөpy ŋiñāmaayyä:

—Pønäda'a yө'өduhŋ coo ja'a miädia'agy miäbөjcäxä ja'a poj mөөдä nөө.

²⁶Mänit hajxy miejyhawiimpädsөөmnä jim maa ja'a naax hānajtj xiөhatiän Gadara, jim jaduhŋ mejyhawiimpä maa ja'a Galileanaaxootiän. ²⁷Coo ja'a Jesús biarcopädsөөmy, mänitä jāya'ay

tu'ug miejch Jesús wyiinduum, ja'a jim cajptooty tsānaabiä. Tөө hānajtj iegө'өy mānaa ja'a mähdiөc mөjcu'u hānajtj tөө ŋāmečhiijän. Cabä wit hānajtj miөөdhajnä, ni quia'a hāña'ay hānajtj tөгooty. Jim hānajtj yhity maa ja'a cabäsantän. ²⁸Coo ja'a Jesús yhiijxy, mänit wyiinjiicädaacy. Mänitä mөjcu'uhajxy yaaxy:

—Jesús, tii hөjts xwia'ana'añ. Dios miičh xyHuunghajp ja'a tsajpootypä. Tunä mayhajt, ca'a hөjts jiiby xquiexy maa jiaančh tehŋ chaačhpän.

²⁹Paadiä mähdiөc jaduhŋ yaaxy, je'leguiөxpä coo ja'a Jesús ja'a mөjcu'u hānajtj tөө yhane'emy coo ŋähwa'adsөөjät. Mayhooc ja'a mähdiөc hānajtj tөө ŋāmečhiijä ja'a mөjcu'ujäm. Paadiä jāya'ayhajxy hānajtj jia wi'i yaghida'añ cө'өxoch tecyxioch cadenahaam neby jaduhŋ hoy yhidät. Pero nimiäpodөөөyyäp hānajtj je'e, y yajnөcxäp hānajtj pactuum ja'a mөjcu'ujäm. ³⁰Mänitä Jesús ja'a mähdiөc miäyajtөөyy:

—Tii mxөhaty.

Mänit yhadsooyy:

—Legiönhöch nxөhaty.

Paady jaduhŋ miänaaŋ coo ja'a mөjcu'u hānajtj may mөөдä.

³¹Mänitä mөjcu'u ja'a Jesús hajxy miānuu'xtaacy coo hajxy jiiby quia'a quexөөjät mөjcu'uhaam maa jiaančh tehŋ chaačhpän.

³²Jimä mayhädsөm hānajtj yuumy tunmөjc. Mänitä mөjcu'u ja'a Jesús hajxy miānuu'xtáaccumbä coo hajxy jim quieхөөjät maa ja'a mayhädsөm hānajtj. Mänitä Jesús cuhdujt miooyy. ³³Mänitä mähdiөc ja'a mөjcu'u ŋähwäatsänä.

Mänitä hädsøm̄hajxy hoy nāmečhii. Mänit hajxy wyiinmānacpāyø'cy. Mänit hajxy quihgahnajxy naaxøjpcøxp mejjiooty. Jiiby hajxy cøjx ñøho'ogø'øy.

³⁴Coo ja'a

hädsøm̄güeendāhajpāhajxy jaduhñ yhiyxy, mänit hajxy piäyø'cy. Mänitä cu'ug hajxy hoy yhawaañä cajptooty mөөdä cajtpa'a. ³⁵⁻³⁶Mänitä cu'ughajxy hānajt̄y nēcxy yhixa'añ neby hānajt̄y tөө jiadyiijān. Mänit hajxy miejch maa ja'a Jesús hānajt̄iān. Jiibiä mähdiøjc ja'a Jesús hānajt̄y wyiinhāñ'a'y, ja'a møjcu'u hānajt̄y tөө nāhwa'ačhijäbä. Tөө wit hānajt̄y piägөөñä. Tөө hānajt̄y wyiinmahñdymejtsnä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ yhiyxy, mänit hajxy chähgөөbiøjcy. Paady hajxy chähgөөyy, haxөөgjäya'ay tyijy ja'a Jesús. Mänitä cu'ughajxy yhawaañäxä nebiä mähdiøjc ja'a møjcu'u hānajt̄y tөө nāhwa'ačhijān. Ja'a hajxy hānajt̄y tөө yhiñäbä, je'e hajxy jaduhñ nägapx. ³⁷⁻³⁹Mänitä Jesús hajxy tiägөөyy mänuu'xtaacpä coo jim choonāt Gadara. Hix, jaanč tehñ chähgөөby hajxy hānajt̄y. Jim tyijy ja'a Jesús cøxypānejpiä jiaac jatø'owa'añ. Ja'a mähdiøjc hānajt̄y tөө nāhwá'ačhäbä, mänitä Jesús miānuu'xtaacy coo cu miødhajt̄y. Mänitä Jesús yhadsooy coo miāhmø'owāt maa quiajptān:

—Nөcx maa ja'a mdøjcān; mädia'ag nebiaty ja'a Dios tөө xpiuhbety.

Mänitä craa jiaanč nēcxy, miādiaacy jiiby cajptooty nebiaty hānajt̄y tөө piuhbedyiijām ja'a Jesús. Mänitä Jesús biarcotägөөñä, wyiimbijnä.

⁴⁰Coo ja'a Jesús jim miejtstägajch mejyhawiimb, jimä cu'ughajxy hānajt̄y yhahixy. Mänit hajxy xioondaacy. ⁴¹Mänitä jäya'ay tu'ug miejch ja'a xøhajpā Jairo. Tsajtøjwiindsøn hānajt̄y tiuumby. Mänitä Jesús wyiinjicādaacy. Mänit miānuu'xtaacy coo ñөcxāt maa ja'a tiøjcān. ⁴²Jimä Jairo yhuung hānajt̄y yho'ogaannä. Tiu'ughuung hānajt̄y je'e. Majmetscjomøjt ja'a to'oxyhāna'c hānajt̄y miөөdä. Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Mayyā jäya'ayhajxy piadu'ubøjcy, hөxtä yhanø'tsmujp ja'a Jesús hajxy hānajt̄y.

⁴³⁻⁴⁴Mänitä Jesús ja'a tājjäya'ay tu'ug jiøguyohdiägөөyyä. Pa'ammөөd hānajt̄y je'e. Majmetscjomøjt ja'a pa'am hānajt̄y tөө miähäyoy. Ñø'ty hānajt̄y wi'i xiee'xp, pero weenjaty weenjaty. Ni pøn hānajt̄y quia'a najuø'øy nebiä choomiáyāt. Mänitä Jesús wyitpa'a nāhdóonäxä. Mänitä ja'a tājjäya'ay ñø'ty yhadujnä. ⁴⁵Mänitä Jesús miānaañ:

—Pønhөch xñähdoon.

Ni pøn quia'a mānaañ coo hajxy nāhdooñ. Mänitä Pedrohajxy miānaañ:

—Wiindsøn, xjiaanč tehñ yhanø'tsmujp miičh ja'a cu'ug. Tii nyajnajuøöyyām pøn tөө xñähdoñ.

⁴⁶Mänitä Jesús miānāangumbä:

—Nnajuøöbiөch coo pøn tөө miäbaadø'øy hөөch nmäjaahaam. Páadyhөch jaduhñ tөө nnä'ä najuø'øy coöch hajxy tөө xñähdoñ.

⁴⁷Mänitä tājjäya'ay jaduhñ nājjuөөyy coo ja'a Jesús hānajt̄y nājjuø'øy coo je'e hānajt̄y tөө miānähdoñ. Mänitä Jesús

wyiingumedsøøyy tsäyúuyyāp.
Mānitā Jesús wyiinjjicādaacy. Mānit
ñāgapxy cu'ughagujc cooc ja'a
Jesús wyit hānajtj tōø ñāhdoonā, y
cooc mānitiā pia'amnajxy. ⁴⁸Mānitā
Jesús ja'a tajjāya'ay ñāmaayy:

—Huung, paady miičh tōø
mba'amnaxy coo tōø mmābøcy.
Nōcxnā jootcujc.

⁴⁹Jimā Jesús hānajtj
miādia'agyñā, mānitā jāya'ay
tu'ug miejch. Jim hānajtj tōø
chohnda'agy maa ja'a Jairo tiōjcān.
Mānitā Jairo ñāmaayyā:

—Tōø ja'a mhuung yho'ogy. Cabā
wiindsōñ mhadsijpnāt.

⁵⁰Miādoow ja'a Jesús jaduhñ.
Mānitā Jairo ñāmaayy:

—Ca'a mjootmayhaty. Mābøc.
Jujypioğāp ja'a mhuung hāyaa.

⁵¹Mānit hajxy jim miejtsnā
maa ja'a Jairo tiōjcān. Cooc
ja'a Jesús tiōjtāgøøyy, caj pōñ
miōødtōjtāgøøyy, jagooyyā Pedro
mōødā Juan mōødā quixy tiaj
tieedy. ⁵²Tøghaguuy ja'a cu'ughajxy
miāhmøøyy jøøbiā xuu'tspā. Mānitā
Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i jio'øy mwi'i
xiuuch. Caj tōø yho'ogy, nā'ā maab
jaduhñ.

⁵³Mānitā Jesús ñāxiicā. Ñajuøøby
hajxy hānajtj coo ja'a quixy hānajtj
tōø yho'ogy. ⁵⁴Mānitā Jesús ja'a
quixy quio'ø miajtsā. Mānitā Jesús
møc miānaañ:

—Huung, pādø'øg.

⁵⁵Mānitā quixy jiuypioğjcy.
Mānit piādø'cy. Mānitā Jesús
miānaañ coo hajxy yajcāyāt.

⁵⁶Jaančh tehñ yagjuøøyy ja'a tiaj
ja'a tieedy jaduhñ. Mānitā Jesús
miānaañ coo hajxy pōñ quia'a

yajmøødmādiā'agāt neby hānajtj
tōø jiatian.

9 Mānitā Jesús ja'a
jiamioød miøjyaaxy ja'a
hajxy nāmajmetspā. Mānitā
cuhdujt hajxy miooyyā coo ja'a
møjcu'uba'ammøødpā hajxy
nāgøxiā yajnāhwā'adsāt. Møødā
mājaa hajxy miooyyābā coo ja'a
pa'amjāya'ay hajxy yajmøcpøgāt.
²Mānit hajxy wyiinguejxā
coo ja'a Diosmādia'agy hajxy
yajwā'xāt, coo ja'a pa'amjāya'ay
hajxy yajmøcpøgāt. Jaduhñ hajxy
miādiā'agāt coo ja'a Dios ja'a
miājaa yajcāhxø'øga'añ. ³Mānit
hajxy ñāmaayyā:

—Cab hajxy tii mmānøcxāt, ni
cuhdajt, ni pijty, ni tsajcaagy,
ni xādø'øñ. Tu'xojxc-hajtiā ja'a
mwit hajxy mmānøcxāt, ca'a
mietscā. ⁴Homiādyi tiōjcā
hajxy mmejtstā'agāt, jim hajxy
mmāhmø'øwāt høxtā coonā
hajxy jim jadāhooc mwiimbīdāt.
⁵Y coo hajxy maa xquia'a
yajtōjtāgø'owā'anāt, mānit hajxy jim
mdsōonāt maa ja'a cajptān. Mānitā
mdocy hajxy mwiinwōbāt nebiā
hijxtahñ jaduhñ miāhmø'øwāt coo
mijts tōø xquia'a yajtōjtāgø'øy —
nōmā Jesús miānaañ.

⁶Mānit hajxy tiu'ubøjcy.
Wiinduhmyhagajpt hajxy hānajtj
wiādity Diosmādia'agy-yajwa'xpā,
pa'amjāya'ay-yajmøcpøğpā.

⁷Ja'a Herodes hānajtj jim tuumb
governador. Mānit miādoyhajty
nebiatiā Jesús ja'a hijxtahñ
hānajtj yajcāhxø'øguiān.
Cab hānajtj ñajuø'øy nebiā
wyiinmahñdyhādāt. Hix, naje'e
hajxy hānajtj miāna'añ cooc

tyijy ja'a Juan hānajtʸ tʰø
 jiuypioʸcy. Hix, tʰø ja'a Juan
 hānajtʸ yagho'ogyii. ⁸Nāje'e hajxy
 hānajtʸ miānaambā cooc tyijy
 je'e Elías, ja'a Diosmādia'agy jecy
 yajwá'xābā. Nāje'e hajxy hānajtʸ
 jiaac mānaambā cooc tyijy ja'a
 jecyjiāya'ay tʰø jiuypioʸcy, ja'a
 Diosmādia'agy jecy yajwá'xābā.

⁹Mānitā Herodes miānaaṅ:

—Høøchā Juan nyajyo'pujxā.

Pōṇāda'a jaduhṅ wādiṅp.

Madiú'ujōch jaduhṅ nmādoṅ
 yajcāhxø'ogy.

Jiaanč tehṁ yhixaambiā

Herodes ja'a Jesús hānajtʸ.

¹⁰Coo ja'a Jesús jiamioðdhajxy
 wyiimbijtagajch, mānitā Jesús
 hajxy yajmøødmādiaacy nebiaty
 hajxy hānajtʸ tʰø wiādity. Mānit
 hajxy miøødnøcxā pactuum,
 jim māwiingōṅ maa ja'a cajpt
 hānajtʸ xiøhatiān Betsaida.

¹¹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhṅ
 miādoyhajty, mānitā Jesús hajxy jim
 piamejch. Mānit hajxy ṅāmaayyā
 coo hajxy jim miāhmø'owāt.
 Mānitā Diosmādia'agy hajxy
 yajmøødmādiaacā cooc ja'a Dios
 ja'a miājaa yajcāhxø'oga'añ.
 Møødā pa'amjäya'ayhajxy may
 yajmøcpøjčā.

¹²Tsuujōṇāp hānajtʸ, mānitā
 Jesús wyiingumedsøøyyā ja'a
 jiamioðdhajxy ja'a nāmajmetspā.
 Mānitā Jesús ṅāmaayyā:

—Nāma'aw yø'ø jāya'ayhajxy coo
 hajxy nøcxʸ pioo'xnā, coo hajxy
 nøcxʸ quiayhøxta'ay wiingtuum
 maa ja'a cajpt miāwiingōṅān. Yaa
 maa hajxy nhjtām, cabā tii yaa.

¹³Mānitā Jesús miānaaṅ:

—Huuc yajcay mijts.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Cab højts tii nmøødā; jagooyyā
 højts tsajcaagy māgooxc nmøødā
 møødā hacx metscā. Tøgā
 nøcxāp højts njuuyyā ja'a hajxy
 quiaayaambiā, hoy hajxy jia
 nāmayyā.

¹⁴Nāmāgooxmil ja'a
 ya'adiojc-hajxy hānajtʸ nāgøxiā.
 Mānitā Jesús ṅāmaayy ja'a
 jiamioðdhajxy:

—Nāma'aw hajxy ween hajxy
 yhāñaaguiāda'agy naaxwiin
 nājuxychāgui'xmajcjaty.

¹⁵Mānit hajxy ṅāmaayy coo hajxy
 jaduhṅ yhāñaaguiādā'agāt. Mānit
 hajxy yhāñaaguiādaacy nāgøxiā.

¹⁶Mānitā Jesús ja'a māgooxpā
 tsajcaagy quioondsooyy møødā
 metspā hacx. Mānit chajheel'py.
 Mānitā Dios pia'yaaxy, miānaaṅ:
 —Dioscujú'uyāp coo højts hādaa
 tʰø xmiø'oy.

Mānit jaduhṅ yhaguidøøyy.
 Mānitā jiamioðd miooyy coo hajxy
 jaduhṅ yajwá'xāt maa ja'a cu'ugān.
¹⁷Mānit hajxy nāgøxiā quiaayy
 cu'uxiā. Majmejtscach ja'a caadiuc
 quiunajxy.

¹⁸Wiingxøø hānajtʸ je'ebā,
 jimā Jesús ja'a Tieedy hānajtʸ
 pia'ya'axy haniduihmduum. Jimā
 jiamioðdhajxy hānajtʸ miøødā.
 Mānitā Jesús yajtøoyy:

—Nébyhøch ja'a cu'ughajxy
 xñānømy pōṅhøch høøch.

¹⁹Mānit hajxy yhadsooyy:
 —Nāje'e hajxy miāna'añ cooc
 tyijy miičh mJuangā ja'a hijty
 māyajnābejpā. Nāje'e hajxy
 miānaambā cooc tyijy miičh
 mhElíasā. Nāje'e hajxy jiaac
 mānaambā cooc tyijy ja'a

jecyjiäya'ay tøø jiuypioçy, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä, y cooc tyijy miiçh mje'ejä.

²⁰Mänitä Jesús yajtóögumbä:

—Míjtsäts, nej mįjts mmánaambä pøn xtyijy høøçh.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Diosquexy miiçh.

²¹Mänitä Jesús møc miänaañ coo hajxy quia'a nägäpçät pøn hānajtj je'e. ²²Mänitä Jesús miänángumbä:

—Høøçh ja'a Diosquexypä, hoyhóyhøch njaançh tehñ chaaçhpøga'añ. Cábøch ja'a tsajtøjwiindsøn hajxy xñä'ägädä wiingudsähgø'øwa'añ, ni ja'a teedywiindsøn hajxy, ni ja'a jäya'ay hajxy jim cuhdujtmøødpä tsajtøgooty. Xyagho'ogáambøch hajxy, pero cudägøøgxøøjøch njujypioğa'añ.

²³Mänit jiaac mänángumbä:

—Pønjátyhøch nmädia'agy xpiaadu'ubøgáanäp, ween yhamdsoo cuhdujt hajxy ñajtshixø'øy, ween hajxy chaaçhpøjpä jabom-jabom nébioch ndsaaçhpøga'añ. Jadúhnhøch nmädia'agy hajxy hoy xpianøçxät. ²⁴Pøn jiugyhajt ja wi'i yaghoyø'øwaamb, nä'ägä cuhdägoyyaamb je'e. Pero pøn jiugyhajt jaduñ yajtägoyyaamb ja'a høøçhcøxpä, nä'ägä hodiium je'e miähmø'øwa'añ. ²⁵Coo hajxy hodiium mga'a mmähmø'øwät, cab hajxy jaduñ mniyaghoyø'øwøøjät, hoy hajxy mja mäyøøjä hädaa yaabä naaxwiin. ²⁶Pøn høch xmiädsähdiuumb mōødhøch nmädia'agy quiøxpä, mänitøch jaduñ nmädsähdiunaambä coøch hānajtj ngädaactägatsa'añ.

Hajajaamb hānajtj yaa neby jim yhajajjiän tsajpootyp maaçh nDeedy yhitiän, maa ja'a mioonsähajxy yhitiän. ²⁷Tøyhájthøch jaduñ nmāna'añ, ja'a hajxy yaa tanaabiä, näje'e hajxy jaduñ quia'a tsoj ho'oga'añ høxtä coonä ja'a Dios ja'a miājaa hānajtj yajcähxø'øga'añ.

²⁸Cuductujxøø ja'a Jesús ja'a Pedro miøødwiimbejty tunguhduum Diospa'yaaxpä, mōødä Juan mōødä Jacobo.

²⁹Jimä Jesús ja'a Tieedy hānajtj pia'ya'axy, mänitä wyiin jiojp høxtä haamb høxtä tsāmaamb quiähxø'cy. Jaançh tehñ pioob ja'a wyit jaduñ jiajnä. ³⁰⁻³¹Mänitä Moisés hajxy ñäguehxtø'øxy maa jiajy maa chāmamiän mōødä Elías. Mänitä Jesús hajxy miøødtägøøyy mädiaacpä. Je'e hajxy hānajtj miädiaacypy coo ja'a Jesús hānajtj jim nøçxy yho'oga'añ Jerusalén.

³²Hoyyä Pedro hajxy hānajtj jia wi'i mia'awa'añ, cab hajxy ñä'ägädä maaho'cy. Mänit hajxy yhiixy coo ja'a Jesús hajxy hānajtj jiajy chāmamy mōødä Moisés mōødä Elías. ³³Coo ja'a Moisés hajxy hānajtj wyiimbidaannä, coo ja'a Jesús hajxy hānajtj piuhwa'adsaannä, mänitä Pedro ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsøn, hoyøøyy jaduñ coo hajxy yaa tøø nbéjtām. Ween højts tøjquemy tagøøg cu nhādiuñ, tu'ug miiçh mje'e, tu'ug Moisés jie'e, tu'ug Elías jie'e.

Nä'ä nagoobä ja'a Pedro jaduñ miänaañ. ³⁴Mänitä nāma'a tehñ miapxy quiädaacy maa hajxy hānajtj. Nädägooyy hajxy jaduñ. Mänitä Pedro hajxy chähgøøbiøjcy.

³⁵Mänit hajxy miädooyy ja'a Dios quiapxy nämä'ajooty:

—Høøch nHuung hädaa. Høøch tøø nwiinguexy. Mhamädoowhjtäp ja'a miädia'agy hajxy.

³⁶Mänitä Jesús hajxy yhiixy coo hānajt̃y nidiuh̃m tiānaañ. Hamoñ hajxy jaduh̃n miāhmøøñä. Cab hajxy pøñ yajmøødmädiaacy nebiaty hajxy hānajt̃y tøø yhiixy.

³⁷Cujaboom hajxy jim̃ wyiimbijnä tunguhduum. Mänitä Jesús jāya'ay may jiojcubaadøøyyä. ³⁸⁻³⁹Mänit tul'jāya'ay mōc quiapxy maa ja'a cu'ugān:

—Wiindsōñ, tū'iquiøch nhuung. Nāxyhøch nhuung mōjcu'u xjiaanč̃ teh̃m nāmejsä. Mōc jaduh̃n ya'axy, mōc chāyuy. Høxtä hahoo'p jaduh̃n. Hanaxiä jaduh̃n chaacht̃iuñi, y cab jaduh̃n ñä'ägädä nāhwa'ač̃h. Wiindsōñ, tunä mayhajt̃, yajnāhwāatsägøch nhuung. ⁴⁰Tøøch ja'a mjamiøød nja wi'i miānuu'xta'agy cooçh nhuung hajxy xyajnāhwāatsät, pero cab hajxy jaduh̃n ñä'ä jajt̃y.

⁴¹Mänitä Jesús ja'a jiamioød ñāmaayy:

—Nej, cājtām mijts mānaa mmābøga'añä. Pāmādúh̃ntiøch mijts jaduh̃n njaac māmee'xtuga'añ.

Mänitä cuhuung ñāmaayy:

—Woominxä mhuung.

⁴²Cahnä craa hānajt̃y miechñä maa ja'a Jesúsān, mēnit yajcādaawä ja'a mōjcu'ujām. Mēnit yajtsāyuuyä. Mēnitä Jesús ja'a mōjcu'u yhøxquejxy. Mēnitä craa nāhwaach. Mēnitä tieedy yajcø'ødägøøyyä. ⁴³Mēnitä cu'ughajxy nāgøxiä yagjuøøyy coo ja'a Dios miøjjä jiaanč̃h,

nebiä Jesús ja'a hijxtah̃nd hānajt̃y yajcāhxø'øguiān.

Mänitä Jesús ñāmaayy ja'a jiamioødhajxy:

⁴⁴—Hoy hajxy wiinjuø'ow; ca'a hajxy mjahdiägoy; høøch ja'a Diosquexypä, nmädsiphøch hajxy jim̃ xyajcø'ødägø'owaamb maa ja'a cu'ughajxiān nāgøxiä.

⁴⁵Pero cabä jiamioødhajxy ñä'ägädä wiinjuøøyy neby hajxy hānajt̃y tøø miøødmädia'agyijān. Hix, Jesús jaduh̃n ca'a yajwiinjuøøyy. Cab hajxy jaduh̃n yajtøøyy. Tsähgøøby hajxy hānajt̃y.

⁴⁶Mänit hajxy tiägøøyy yajtsiptaacpä pøñ cuhdujt̃ maas mōj mo'owāañ. ⁴⁷Ñajuøøbiä Jesús hānajt̃y nebiaty hajxy hānajt̃y tiajy miay. Mänitä pigāna'c hoy tu'ug wioy, piādaacy miøjc-haamby.

⁴⁸Mänit miānaañ:

—Pøñ hädaa pigāna'c jaduh̃n tsögäp ja'a høøchcøxpä, jaduh̃n mēwīnāts høøch xchojpä. Y pōnhøch jaduh̃n xchojp, je'eč̃h nDeedy jaduh̃n xjiahmiējtsäp ja'ač̃h jaduh̃n tøø xquiéxiäbä. Pøñ ja'a mōjcuhdujt̃ ca'a tsogaamb maa mijtsān, je'eds ja'a mōjcuhdujt̃ jaduh̃n nā'ägädä mo'owāañ.

⁴⁹Mänitä Juan miānaañ:

—Wiindsōñ, tøø højts tul'jāya'ay nhixy. Miičhcøxpä ja'a mōjcu'u hijty yhøxquexy. Mēnit højts jaduh̃n nnāmaayy coo quia'a høxquējxnät, je'eguiøxpä coo højts xquia'a møødwdājt̃ām.

⁵⁰Mänitä Jesús miānaañ:

—Cab hajxy jaduh̃n cu mnāmaayy. Pøñ højts jaduh̃n xquia'a mädsiphajt̃ām, je'e højts jaduh̃n xmiägu'ughajt̃ām.

⁵¹Tøø hānajtj miāwiingoonnā coo ja'a Jesús hānajtj ñøcxaannā tsajpootyp, mānitā jioot yajmøødmādiaacy coo jīm ñøcxnāt Jerusalén. ⁵²Mānitā jiamioød mejtstägøøg quiejxø'cy. Mānitā mejtstaact hajxy hoy jia høxta'ay maa ja'a cajpthuung tu'ugān jīm Samarianaaxooty. ⁵³Pero cab hajxy jaduhñ ñā'a tøjmooyyā, je'eguiøxpā coo hajxy hānajtj jīm jiaac ñøcxa'añ Jerusalén. Hix, cabā Samariabā-jāya'ayhajxy hānajtj miøødnijootpaadyi ja'a jāya'ayhajxy hānajtj tsānaabiā Jerusalén. ⁵⁴Coo ja'a Jacobo jaduhñ miādooyy møødā Juan, mānitā Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsón, tāhooc ja'a Elías jøøn jīm miøjyaaxy tsajpootyp nebiā haxøøgjāya'ayhajxy jaduhñ tióyāt. Nej, mmānā'anāp miičh jaduhñ coo højts jøøn jīm nmøjyáaxpāt tsajpootyp neby hajxy jaduhñ tióobiāt ja'a højts jaduhñ xquia'a tøjmo'owaambā.

⁵⁵Mānitā Jesús wyiinhee'ppejty; mānit yhojy:

—Mijts, cab hajxy mnajuø'øy coo haxøøgwiinmahñdy hajxy mmøødā.

⁵⁶Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin nébiøch ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ nyajñāhwa'ads nyajcuhwá'adsāt. Cábøch hajxy jaduhñ nyajcuhdāgoyya'añ.

Mānit hajxy jīm tiu'ubøjnā, ñøcxy hajxy wiingcajpt.

⁵⁷Jīm hajxy hānajtj tiu'uyo'oyñā, mānitā jāya'ay hajxy tu'ug piaaty jīm tu'haam. Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miičh majaty miičh mnøcxa'añ.

⁵⁸Mānitā Jesús miānaaāñ:

—Ja'a xøøgae, jīmā jiut je'e; ja'a muuxy, jīmā pie'eñ je'e; pero høøčh ja'a Diosquexypā, cábøch ndøjc jaduhñ maačh nboo'x nhāñā'awāt.

⁵⁹Mānitā Jesús wiinghāna'c ñāmāaguumbā:

—Høøčh padu'ubøjcāc.

Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Mānitøch miičh nbadu'ubøgāt cooçh ndeedy hānajtj tøø yho'nā, cooçh hānajtj tøø nyajnaaxtägøøñā.

⁶⁰Mānitā Jesús miānaaāñ:

—Ja'a jāya'ayhajxy ca'a mabøjppā, je'e miičh ja'a mdeedy hajxy xyajnaaxtägø'øwāanāp. Pero miičh, ñøcx ja'a Diosmādia'agy yajwa'x coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxø'øga'añ.

⁶¹Mānitā Jesús ñāmaayyā wiingjāyā'ayāgumbā:

—Wiindsón, nja wi'i pianøcxáambiøch miičh, pero nøcxyhøch ja'a njujy nmāgu'ug nhuuc hawaanā jayøjp cooçh miičh jaduhñ nbadu'ubøgaannā.

⁶²Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Pønhoçh jaduhñ xjia wi'i piawāditaamb, cooçh nmādia'agy hamuumdu'joot xquia'a mabøjçāt, cábøch jaduhñ hoy xpianøcxāt.

10 Mānitā Jesús jāya'ay jiaac wiimbiyy nādägøøghii'xcumajc. Mānit hajxy metscaty metscaty quiejxø'cā majaty ja'a Jesús hānajtj ñøcxa'añ. ²Mānit hajxy ñāmaayyā:

—Nāmayyā jāya'ayhajxy jia mabøga'añ; je'eds ca'a hijp pøn ja'a Diosmādia'agy yajwá'xāp. Mānuu'xta'ag ja'a Dios hajxy coo ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xpā

jiaac quéxät. ³Nøcx hajxy. Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Ca'awiindøyhäna'c-hagujc hajxy mwädita'añ. ⁴Cabä xuumy hajxy mmänøcxät, ni xädø'øñ. Tu'tehngä cø'og hajxy mmänøcxät. Cab hajxy pøn mwiindänaaxiøbät tu'haam. ⁵Coo hajxy muum maa mhamejstá'agät, myajpoo'xäp ja'a cudøjc hajxy. “Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.” Jaduhñ hajxy mnämá'awät. ⁶Pø hojiäya'ay ja'a cudøjc-hajxy jaduhñ, mänitá Dios jiaančh mó'owät ja'a hoyhajt ja'a weenhajt; pø caj, cab hajxy jaduhñ mio'owøøjät. Y cab hajxy jim mnä'ägä mähmó'owät. ⁷Cab hajxy tøjc-tøjc mwädítät. Jim hajxy mnä'ägädä hídät maa hajxy hānajt tøø mmejtsta'aguiän. Jim hajxy mmāhu'ug mmāgáyät. Je'e hajxy jaduhñ mhú'ugäp mgáyäp tijaty hajxy jaduhñ xmioby. Hawiinmats jaduhñ coo hajxy jaduhñ xmió'owät, je'eguiøxpä coo hajxy mwiinguexiä. ⁸Homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xtiøjmo'owät, mgáyäp hajxy jaduhñ tijaty hajxy xmioby. ⁹Myajmøcpøgäp ja'a pa'amjäya'ay hajxy maa ja'a cajptän. Jaduhñ hajxy mnämá'awät: “Tøø miäwiingoonnä coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” ¹⁰Pero homiädyii cajptä hajxy jaduhñ xquia'a tøjmo'owät, callejooty hajxy nøcxy mya'axy: ¹¹“Hädaa cajpt yaabä, cabä quiuhdujthajxy yhooyä. Paady højts ndecy nwiinwoba'añ. Jaduhñä hijxtahñd miähmó'owät coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coo miäwiingoonnä coo ja'a Dios

ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ ja'a mijtsøxpä.” ¹²Tøyhájthøch jaduhñ nmāna'añ, coo ja'a naaxwiimbä hānajt wyiimbida'añ, maas hanaxiä ja'a cajpt jaduhmbä chaačhpøga'añ quejee ja'a Sodomacajpt jecy chaačhpøjuiän.

¹³⁻¹⁴Mjaančh tehñ chaačhpøgaamb hajxy pønjaty jim tsānaaby Corazincajptooty møødä Betsaidacajptooty. Maas hanaxiä hajxy mdsaačhpøga'añ quejee ja'a jäya'ayhajxy jecy chaačhpøjuiän, ja'a hajxy jecy tsānāyyäbä Tirocajptooty møødä Sidóncajptooty. Coo je'e hajxy cu yhijsy ja'a hijxtahñd nej mijts mja hixiän, cu ñajtshixøøyy ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy; cu jiøøyy cu xiuu'ch hajxy jaduhñ. ¹⁵Y mijts jim tsānaabiä Capernaum, Haagä jiiby mijts mhäda'aga'añ mõjcu'uhaam. Cab hajxy jim mnøcxa'añ tsajpootyp neby hajxy mdijjiän.

¹⁶Mänitá Jesús ñāmaayy ja'a jiamiøødhajxy ja'a nädägøøghii'xcumajcpä:

—Pønjaty mijts mmädia'agy xyhamädoowhíjtäp, jaanä jadúhñhøch nmädia'agy hajxy xyhamädoowhíjtäbä. Pero pønjaty mijts mmädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäp, ni høøch nmädia'agy hajxy xquia'a hamädoowhíjtäbä; ni ja'a nDeedyhøch miädia'agy xquia'a hamädoowhíjtäbä, ja'ačh tøø xquiexiäbä.

¹⁷Mänitá nädägøøghii'xcumajcpähajxy tiu'ubøjcy Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Cujecy hajxy wyiimbijtägajch. Jaančh tehñ jiootcujc hajxy hānajt. Mänit hajxy miānaañ:

—Wiindsón, høxtá ja'a mójcu'u hõjts nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä ja'a miichcøxpä.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Tøyhajt jaduhñ. Nhíjxhøch ja'a Satanás coo jim quiahý tsajpootyp. Nebiä wädsucän jaduhñ jiatcøøyy. ¹⁹Huuc mädown hajxy, tøøch mijts ja'a majaa nmo'oy coo mijts tsahñdy myajteenät møødä caa'pty, y coo ja'a mójcu'u hajxy mga'a yajmäjäda'agät; y cab hajxy nej mjada'añ. ²⁰Paady hajxy mxoondä'agät coo ja'a mxøøhajxy jim yhity cujaay tsajpootyp. Cab jaduhñ ñejpiä pø tøø ja'a mójcu'u ja'a mmädia'agyhajxy xmiäbøjcä.

²¹Mänitä Jesús jiaanč tehñ yajxoondaacpøjcä ja'a Dioshespíritu. Mänitä Jesús miänaañ:

—Teedy, mfičhäts jim Wiindsónhajt tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Chojpy miich mjoot jaduhñ coo ja'a hajxy ca'a høxpøcypä wyiinjuø'owät tijaty ja'a hajxy høxpøcypä tøø mga'a yajwiinjuø'oy. Páadyhøch miich hoy nnänømy.

²²Mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamioødhajxy:

—Tøøch nDeedy ja'a cuhdujt xquixy mo'oy. Cábøch pøn xñajuø'oy pønñhøch høøch, jagóoyyøch nDeedy jaduhñ xñajuø'oy. Y jagóoyyøch nDeedy nnajuøøbiä. Najuøøby hajxy je'ebä pønjátyhøch tøø nyajnáhdijy coo hajxy ñajuø'owät.

²³Mänitä Jesús ja'a jiamioød wyiinhee'ppejty ja'a hajxy nämajmetspä. Mänit hajxy hawiing ñämaayyä:

—Jootcuje hajxy jaduhñ mhídät je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a

hijxtahñd may tøø nyajnáhixø'oy.

²⁴Tøyhájthøch jaduhñ nmäna'añ. Ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy møødä gobiernähajxy, nämay hajxy jia hixaañ tijaty mijts mhijxyp. Nämay hajxy jia mädownaañ tijaty mijts mmädooby.

²⁵Mänitä ley-yajnáhixøøbiä tu'ug tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hoy miäyajtøy:

—Wiindsón, tiich ngudiünäp nébiøch cøjxta'axiøø njugyhádät nebiä Dios jiugyhatiän.

Paadia Jesús jaduhñ ñämaayyä, nä'a mädia'agyhixáanäp hánajty je'le waamb hánajty yhadsowa'añ.

²⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Neby jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a leyän. Neby jaduhñ mwiinjuø'oy.

²⁷Mänitä ley-yajnáhixøøbiä yhadsooyy:

—Jaduhñ jim myiñ maa ja'a leyän coo ja'a Dios mwiingudsähgø'owät hamuumdu'joot. Jaanä jaduhñ jim myiimbä coo hopiønä mdsógät mba'häyówät nebiä mni'x nebiä mgopc mdsoquiän.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Hoy jaduhñ tøø mhadsoy; coo jaduhñ mgudiünät, mänit jim mnócxät tsajpootyp.

²⁹Pero yajcumayaambä ley-yajnáhixøøbiä hánajty. Mänit miänángumbä:

—Pøn jaduhñ mnänøømby cooçh hopiønä ndsógät nba'häyówät.

³⁰Mänitä Jesús yhadsóogumbä:

—Nhuuc yajmøødmädiá'agyhøch mädia'agy tu'ug, nej miich jaduhñ hoy mwiinjuø'owät. Jiibiä jäya'ay hánajty tu'ug yhäda'agy Jericó. Jerusalén hánajty tøø choñda'agy.

Tu'haamhādaacpä ja'a mee'tspä piaaty. Cøjx jaduhñ miée'tsäxä mөөdä wyit. Mänit hoyhoy wiobho'cä. Nebiä ho'ogypiän hajxy jaduhñ ñähgueecy. ³¹Mänit teedywiindsón tu'ug ñajxy. Coö ja'a mähdiøjc jaduhñ yhiixy, cab jaduhñ tiänaaxiøjpy. Jiuhyohy jaduhñ. ³²Jaduhñdsä tsajtojcueendähajpä tu'ug ñajxpä; jaduhñ je'e jiuhyohbiä. ³³Mänitä Samariabäya'ay tu'ug ñajxpä. Coö jaduhñ yhiixy, mänitä hojiot mөөdhajty. ³⁴Mänitä mähdiøjc chooyøøyy aceitehaam mөөdä vinohaam. Mänit yhamäguijty withaam maa hānajty tөө jiotiän. Mänitä yhamdsoo jäyujcøxp yujtsehñ. Mänitä mähdiøjc hoy ñajtsømöøyyii maa ja'a mejtstaactän. Mänit jim yhiixä. ³⁵Cujaboomä Samariabäya'ay ja'a cudøjc plataxädø'ñ metsc mioooy. Mänit ñāmaayy: “Tuñä mayhajt, huuc cueendāhat yø'ø mähdiøjc. Mäduhñtiä xädø'ñ mjaac yajtuñ, mänitøch jaduhñ nmoodiägätsät coöch nwiimbijtägätsät.” ³⁶Mänitä Jesús ja'a ley-yajñähixøøbiä miäyajtøøyy: —Pøn maas hoyhāna'c tөө piädsømy yø'ø nädägøøgpähajxy. ³⁷Mänitä ley-yajñähixøøbiä yhadsooyy: —Ja'a hāna'c hojiot mөөdhájtäbä. Mänitä Jesús miānaañ: —Nøcx, y jaduhñ miič hojiot mmөөdhájpät. ³⁸Mänitä Jesús hajxy tiu'ubøjcumbä. Mänit hajxy miejch wiingcajptooty. Mänitä Jesús yajtojtägøøyyä ja'a to'oxiøjc tu'ug ja'a xøhajpä Marta. ³⁹Jimä Marta piuhdo'oxy hānajty tu'ug

ja'a xøhajpä María. Mänitä María ja'a Jesús wyiinhøxtaacy. Yhamädoowhidaamby hānajty je'e waambaty ja'a Jesús hānajty miädia'aga'añ. ⁴⁰Pero wyi'i jioodhadøøtsäp ja'a Marta tiuung hānajty. Mänitä Jesús ñāmaayy: —Wiindsón, nej miič jaduhñ mnijiäwø'øyyii coöch nbuhdo'oxy ja'a tuung tөө xyajmāñähgueegø'øy. Huuc nāma'aw weenč xpiuhbety.

⁴¹Mänitä Jesús yhadsooyy: —Marta, Marta, madiu'u miič mwi'i tiajy mwi'i miay. ⁴²Tu'tu'uyyä jaduhñ yhawiinmatsä. Hoyyä mbuhdo'oxy jaduhñ quiudiuñ. Cabä María ja'a cuhdujt jaduhñ pøn piøgāñäxä coöch nmädia'agy jaduhñ xyhamädoowhíjtät.

11 Wiingtuumä Jesús ja'a Dios hānajty pia'ya'axy. Coö pia'yaaxpädøøyy, mänitä jiamiøød tu'ug miānaañ:

—Wiindsón, højts Diospa'ya'ax yajñähixøøyyäc nebiä Juan ja'a jiamiøød yajñähixøøyyän.

²Mänitä Jesús miānaañ:

—Coö ja'a Dios hajxy hānajty mba'ya'axa'añ, jaduhñ hajxy mmäná'anät:

Dios, miič højts nDeedyhajpy.

Jim mhity tsajpootyp.

Weenä jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øy. Weenä mmäjaa myajcähxø'øgy.

Weenä mmädia'agy hajxy yaa xmiäbøjcä hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jim xmiäbøjcän tsajpootyp.

³Móoyyäc højts ja'a cay jäda'axøø neby højts cu'uxiä ngáyät.

⁴Højts ja'a pojpä cädieey māmée'xäc neby højts jaduhñ

nmämee'xiän pønjaty hõjts
xñägädieeyøøby.
Cabä møjcu'ugong cuhdujt
mmó'owät coo hõjts
xjijcapxø'øwät, coo hõjts ja'a
haxøøgpä xyajñähdíjät.

⁵Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm
coo mijts mmägu'ughajpä mmøødä
tu'ug. Coo miich cuptsuhmdä nõcxy
mnäma'ay: “Mägu'ughajpä, høøchä
tsajcaagy tægøøg jajyujwáanäc.

⁶Ja'a nmägu'ughájpøch tu'ug
tøø miech. Jäguem choon.
Cábøch tii nmøødä tiich jaduhñ
nnä'ä mó'owäp.” ⁷Wehndä
mmägu'ughajpä jiiby tøgooty
xyhadsówät: “Ca'a xyhadsipy.
Hagø'øy ja'a tøjcän. Tøø hõjts ngøxy
maaho'nä mõødhøch nhuunghajxy.
Cábøch nbädø'øgaannä cooçh
miich jaduhñ tijaty nmó'owät.”

⁸Tøyhájhøch jaduhñ nmäna'añ,
hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, cab
jaduhñ xñä'ä näbädø'øgåambät
coo miich tijaty xmió'owät. Pero
coo miich tehngajnä mwi'i
ñé'emät, mänit jaduhñ piädø'øgät,
mänit jaduhñ xmió'owät tijaty
miich hānajtý myajmaajiajpy.

⁹Tøyhájhøch jaduhñ nmäna'añ,
coo mijts ja'a Dios tijaty
mmäyujwá'anät tehngajnä, tsipcøxp
jaduhñ xñä'ägädä mó'owät. ¹⁰Coo
pønä Dios tijaty miäyujwá'anät
tehngajnä, tsipcøxp jaduhñ
ñä'ägädä mo'owa'añii.

¹¹Pø jim mhuunghajxy, coo
tsajcaagy xmiäyujwá'anät, cabä
tsaa mmo'owa'añ; coo hacx
xmiäyujwá'anät, cabä tsahñdy
mmo'owa'añ. ¹²O coo tseediu'udy
xmiäyujwá'anät, cabä caa'pty

mmo'owa'añ. ¹³Hojiatypä ja'a
mhuung hajxy jaduhñ mmooby, hoy
hajxy mja ca'awiindøyyä. Mänaxiä
ja'a mDeedyhajxy jim tsajpootypä
xmió'owät ja'a yhEspiritu coo mijts
jaduhñ mmäyujwá'anät.

¹⁴Wiinghoocä Jesús ja'a møjcu'u
hānajtý yhøxquexy. Tøø jäya'ay
hānajtý tu'ug yaghuumyii. Coo
ja'a mähdiøjc nāhwaatsnä, mänit
quiapxø'nä. Yagjuøøyy ja'a
jäya'ayhajxy jaduhñ. ¹⁵Pero näje'e
hajxy jaduhñ miänaañ:

—Yøø craa, ja'a møjcu'ugongä
miäjaa jaduhñ miøødhájtäp,
paadiä møjcu'u yhøxquexy. Ja'a
møjcu'ugong, ja'a møjcu'u
wyiindsøñhajxy je'e.

¹⁶Näje'e hāna'c ja'a Jesús
hajxy hānajtý nāma'ay coo
hijxtahnd ween yajcāhxø'øgy,
ja'a jim tsajpootypä.
Wyiinmahñdyhixaambiä Jesús
hajxy hānajtý. ¹⁷Pero ñajuøøbiä
Jesús hānajtý nebiaty hajxy hānajtý
wyi'i tiajy wyi'i miay. Mänit
miänaañ:

—Homiädyii cajptä, coo ja'a
cu'ughajxy ñiyhawiingpäda'agøøjät,
coo hajxy tu'tøjc ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägóyyäp ja'a chāna'ahajxy
jaduhñ. ¹⁸Jaana jaduhñduhmbä, coo
Satanášhajxy ñimiädsibø'owøøjät,
cuhdägóyyäp hajxy je'ebä. Mijts
jaduhñ mänaamb cooçh tyijy ja'a
møjcu'uhajxy nhøxquexy ja'a
møjcu'ugongä miäjaagøxpä. ¹⁹Pero
coo häxøpy jaduhñ tiøyyä, maa
mijts mjamiøød ja'a mājaa hajxy
yhuuc paatpä coo ja'a møjcu'u
hajxy yhøxquexy. Cāhxø'p jaduhñ
coo mijts ja'a tøyhajt hajxy
mga'a møødä. ²⁰Pero høøch, ja'a

Diosmäjaagõxpõch ja'a mõjcu'uhajxy nhõxquexy. Y cãhxõ'p jaduhñ coo miäwiingoonnä coo Dios ja'a miäjaa yajcãhxõ'õga'añ ja'a mijtscõxpä.

²¹ 'Tsõg jaduhñ mänäänäm, coo ja'a jäya'ay jaančh mõcpä cwieendähädät ja'a yhamdsoo tõjc, coo pujxt coo wojpt hänäjty miõõdä, cabä mee'tspä jaduhñ tiägõ'õwät. ²² Pero coo jäya'ay maas ca'awiindõybä miédsät, cabä cudõjc jaduhñ miäjädä'agät. Põjcäxp ja'a piujxt ja'a wiojpt jaduhñ ja'a tyijy yajmäjäda'agaambiä. Mõõd jaduhñ piõjcäxäbät tijaty jiiby miõõd tõgooty. Y hõõch, jaduhñ mäwiinäts hõõch ja'a mõjcu'ugong nga'a yajmäjäda'agy.

²³ Põñhõch jaduhñ xquia'a mõõdpädõ'p, hõõch nmädsip je'eduhñ. Y põñhõch jaduhñ xquia'a mõõdtuumb, je'e jaduhñ yajma'p põnjátyhõch nmädia'agy xjia wi'i miäbõgäänäp.

²⁴ Mänitä Jesús miäänäängumbä: —Tsõg jadähooc mädiääccumbä. Coo ja'a mõjcu'ü piädsõmät maa jäya'ay tu'ugän, mänit tiägõ'õy poo'xtaacthõxtaabiä pactuum. Y coo jaduhñ quia'a páadät, mänit miäna'añ cooc jim wyiimbida'añ maa tõõ yhuuc pädsõmbän.

²⁵ Coo jim miejstägätsät maa ja'a jäya'ayän, tõõ ja'a jäya'ay hänäjty wyiinmahñdymech nebiä tõjc wa'adspän. ²⁶ Mänitä mõjcu'ü ja'a jiamõõd nõcxy wioy juxtujc ja'a maas haxõõgpä. Mänit hajxy nägõxiä tiägõ'õy maa ja'a jäya'ayän tsänaabiä. Y maas haxõõg ja'a jäya'ay nã'ägä jaty quejee hänäjty.

²⁷ Jimä Jesús hänäjty miädia'agyñä, mänitä to'oxiõjc tu'ug yaaxy cu'ughagujc:

—Jootcujc miičh mdaj mdsi'tsc jaduhñ yhyty je'eguiõxpä coo miičh tõõ xyajtso'ogy tõõ xyajyeegy.

²⁸ Mänitä Jesús miänaañ:

—Je'eds maas jootcujc hijp, põnjatiä Diosmädia'agy cudiumb.

²⁹⁻³⁰ Tehngajnä ja'a Jesús ja'a cu'ug hänäjty jiaančh tehñ nãmugõ'õyii may. Mänitä Jesús miänaañ:

—Cabä jäya'ay howyiinmahñdy hajxy miõõdä, ja'a hajxy jäda'ahatypä. Ja'a hijxtahñd hajxy jia wi'i yhixaamby, ja'a hoy-yagjuõõñäbä. Pero cab hajxy jaduhñ yaghixa'añii. Jagooyyä hajxy jaduhñ yhixa'añ cooçh hõõch jaduhñ njada'añ nebiä Jonás jecy jiajtiän mänaa jim quiexyiijän Nínivecajptooty. Dios jaduhñ quejx. ³¹ Coo jaduhñ yhabáadät coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty yajnähdija'añii, mänitä to'oxiõjc piädõ'õga'añ, ja'a jecy hanéhñäbä jim jäguemnaax ja'a jõõmbojmänajpä. Je'e jaduhñ mäna'anaamb coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agõõjät haxõõgtuum. Je'eds ja'a Salomón hoy tõõ miämädoona'ay, je'eguiõxpä coo ja'a Salomón hänäjty jiaančh tehñ quiuhwijjiä. Y cabä Salomón cuhdujt hänäjty jiaty mõõdä nébiõch hõõch jaduhñ nmõõdän. ³² Y ja'a jäya'ayhajxy jecy tsänáayyäbä Nínivecajptooty, jaduhñ hajxy miäna'anaambä coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä piäda'agõõjät haxõõgtuum. Coo ja'a Jonás ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy jim Nínivecajptooty, mänitä jäya'ay ja'a yhaxõõgwiinmahñdy hajxy nãjtshixõõyy. Y cabä Jonás cuhdujt

hänajty jiaty mөөдä nébiøch hөөчh nmөөдän.

³³ 'Coo ja'a jäya'ay jөөn hajxy quiuhno'ogө'өy, cөxp hajxy jaduhñ piäda'agy, nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ quiudөө'xөөjät ja'a hajxy төjtägөөbiä. Cabä jөөn hajxy yu'uüch, ni cab hajxy quiuhjupy cajónghaam. ³⁴⁻³⁶ Cooch mijts ja'a nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäböjcät, hoy hajxy jaduhñ mwädität homiänaajä. Pero coöch nmädia'agy hajxy xquia'a mäböjcät, hagoostuum hajxy jaduhñ mhídät. Homiänáajoch nmädia'agy hajxy xmiäböjcät neby hajxy hagoostuum mga'a cá'awät.

³⁷ Coo ja'a Jesús miädiaacpädөөyy, mänitä Jesús wioonөcxä mägaabiä ja'a fariséwäm. Coo jim miejch maa ja'a fariseo tiөjcän, mänit yhänaaguiädaacy meexäwiinduum. ³⁸ Jaguiө'öbujy ja'a Jesús yhänaaguiädaacy. Caj quio'öbujy nebiä judiøshajxy hänajty quiuhdujthatiän. Coo hajxy hänajty tiägө'owa'añ caabiä, mänit hajxy hänajty quio'öbujy. Coo ja'a Jesús quia'a cө'öbujy, yagjuөөyy ja'a fariseo jaduhñ. ³⁹ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts fariseodөjc, jaduhñ hajxy mja wi'i quiahxө'öga'añ nebiä hoyhäna'cän jim cu'ughagujc. Pero cabä mjoot cabä mjuøhñdyhajxy yhooyä, je'eguiөxpä coo hajxy mwi'i mieech mwi'i pioty. ⁴⁰ Caj mijts mwiinmahñdy yhooyä. Tөө ja'a Dios ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy xquiunuu'xä. Tөө ja'a mjoothajxy xjia cunúu'xäbä coo ja'a mjuøhñdyhajxy hoy cu mhiyty.

⁴¹ Coo ja'a häyoobäya'ay hajxy

mbuhbédät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduhñ mnähwä'adsät.

⁴² 'Mijts fariseodөjc, haxөөг hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Xiөөbä hajxy mja nä'ä wi'i quiuyoxө'өy yө'öbi'c jөө'xychooy jiiby tsajtөгooty. Pero cabä Diosmädia'agy hajxy mgudiuna'añ maa jaduhñ myiñän coo hajxy hoy mwädität, coo ja'a Dios hajxy mwiingudsähgө'öwät. Pedyii ja'a Diosmädia'agy hajxy mgudiünät.

⁴³ 'Mijts fariseodөjc, haxөөг hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Mjaanч tehñ yajcumayaamb hajxy jaduhñ. Jiiby hajxy mja wi'i yhäna'awa'añ maa ja'a hänaabiejt hojiatypän jiiby tsajtөгooty. Y chojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo ja'a cu'ug hajxy xi'ig xon xwyiingudsähgө'öwät jiiby halaplaaz.

⁴⁴ 'Mijts fariseodөjc, mijts ley-yajnähiхөөbiädөjc, mhөhñdaacp hajxy jaduhñ. Cab hajxy myajcähxө'ögy coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Y pөnjaty ja'a mmädia'agyhajxy xpianөcxäp, tu'udägooby hajxy je'lebä, je'eguiөxpä coo hajxy quia'a najuө'өy coo mijts mguhdujt jaduhñ yhaxөөгä.

⁴⁵ Mänitä Jesús nämaayyä ja'a ley-yajnähiхөөbiä tu'ug:

—Wiindsөñ, coo jaduhñ mmäna'añ, haxөөг höjts jaduhñ xñänөөmbä.

⁴⁶ Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts ley-yajnähiхөөbiädөjc, jaanä haxөөг mijts mjadaambä mhabetaambä. Hanaxiä mijts ja'a tsipjatypä myajnähiхө'өy. Ni pөñ jaduhñ quia'a jada'añ nej mijts

myajnáhixø'øyän. Y cab hajxy hamdsoo mgudiuna'añ neby hajxy myajnáhixø'øyän ni weeñtiä.

⁴⁷⁻⁴⁸ Haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Haxøøg mijts mguhdujt nebiä mhap ja'a mdeedyhajxy hijty chäna'ay yhäyoyyän jegyhajty. Je'eds hajxy jaduñ yagho'c ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Y mijts ja'a tiøjc-huunghajxy myajcójjäp maa hajxy jecy ñaaxtägøøyyän. Myajcähxø'py hajxy jaduñ coo ja'a mhap ja'a mdeedy hajxy tu'ugwiinmahñdy mmøødhity.

⁴⁹ Ñajuøøbiä Dios jaduñ. Je'e jaduñ mänaañ: “Nguexáambiøch nguguexyhajxy maa yø'ø häna'c-hajxiän. Nájé'ejøch nguguexyhajxy xyagho'ogaanä. Nájé'e hajxy ñä'ä tsaächtiuna'añii.”

⁵⁰ Ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä, pojpatuum cädieedium hajxy jaduñ miähmø'owa'añ ja'a Dios quiuguexycøxpähajxy, ja'a hajxy tøøbä yagho'ogyíjibä nägøxiä. Mänit hajxy tiägøøyyä yaghó'cäbä mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁵¹ Møødä Abel yaghó'cäbä møødä Zacarías. Tsajtøghaguuy ja'a Zacarías yagho'cä jim mädøyyä maa ja'a altarän. Tøyhajt jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy jäda'ahatypä miähmø'owa'añ pojpatuum cädieedium.

⁵² Mijts ley-yajnáhixøøbiädøjc, haxøøg hajxy mjada'añ mhabeta'añ. Cabä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy mnä'ä mo'owa'añ. Cabä tøyhajt hajxy hamdsoo mnä'ä tsocy. Mijts ja'a cu'ug mwi'i quiapxhiimby nebiä tøyhajt hajxy jaduñ quia'a páadät.

⁵³ Mänitä Jesús jiaanč tehñ miäjootma'tä ja'a fariseodøjc møødä ley-yajnáhixøøbiädøjc. Mänit hajxy tiägøøyy mäyajtøøbä madiu'u. ⁵⁴ Jia wiinmahñdyhixaan ja'a Jesús hajxy jaduñ neby hajxy jaduñ cu yajnähdsøømy.

12 Mänitä jäya'ayhajxy yhamugøøyy milhaam høxtä niñø'tsmujcä hajxy jaduñ. Mänitä Jesús ja'a jiamioød hawiing ñämaayy:

—Cabä fariseos miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Nämay häna'c jaduñ tiu'udägooy coo ja'a fariseos miädia'agy hajxy miäbøjcä. Hix, høhndaacp ja'a fariseoshajxy jaduñ. Yajnajuø'owaamb jaduñ tsipcøxp coo hajxy jaduñ yhøhnda'agy. Hoy hajxy hoy jia capxy jia mädia'agy, cab hajxy hamdsoo hoy quiudiuñ. ² Hix, cab jaduñ tii ñä'ägädä mähmø'owa'añ jañägapxy. Haagä cähxø'ogaamb jaduñ cøxiä. ³ Jaanä jaduñduhmbä ja'a mijtsøxpä, waambaty hajxy tøø mmäna'añ hamee'ch, yajmädowaamb jaduñ cu'ughagujc.

⁴ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy mdsähgø'owät pøn ja'a mni'x ja'a mgopc xyaghó'cäp. Cab jaduñ nej xjiaac túnät. ⁵ Pero ja'a Dios hajxy jaduñ mdsähgø'owäp. Je'edsä cuhdujt møød coo ja'a mjugyhajthajxy xyajcuhdägøoyyät, y coo hajxy xpiädä'agät haxøøgtuum.

⁶ Høxtahmdsä muuxyhuunghajxy, hoy hajxy yaa tii quia'a ja wa'añ, jiahmiejchpä Dios je'e. ⁷ Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a jahmiédsät. Paady hajxy jaduñ mga'a

tsähgó'owät. Xjiaančh tehṃ chojp mijts ja'a Dios hœxtä xmiiooby hajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy.

⁸Tøyhájthœch jaduhṇ nmäna'añ, hœœch ja'a Diosquexypä, pónhœch xquiapxpaatp cu'ughagujc, je'ečh jaduhṇ ngapxpaattägatsaamby jim tsajpootyp ja'a Diosmoonsäwiinduum. ⁹Pero pónhœch jaduhṇ xquia'a capxpaatp cu'ughagujc, ni je'ečh jaduhṇ nga'a capxpaadaambä ja'a Diosmoonsäwiinduum.

¹⁰Pónhœch haxœg xñänœmb, mee'xáanäp je'e. Pero coo ja'a Dioshespíritu hajxy haxœg ñänómät, cab hajxy jaduhṇ mié'e'xänät.

¹¹Coo mijts häna'c mädsibœbä xyajnöcxät tsajtœgooty o jim maa ja'a hagujtœjcän, cab hajxy mdaj mmáyät waamb hajxy mmädiá'agät, ¹²je'leguixpä coo ja'a Dioshespíritu hajxy xñajtsapxœyyät waambaty hajxy jaduhṇ mhadsówät.

¹³Mänitä Jesús ñämaayyä tu'jaya'ay maa ja'a cu'ugän: —Wiindsón, nämáayyägœch nbuhya'ay coœhă nnädeedyñaax xpiuhmó'owät.

¹⁴Mänitä Jesús miänaañ: —Pónhœch tœ xquiuhdujtmœ'oy coœh mijts nhané'emät.

¹⁵Mänitä Jesús miänáangombä: —Mnigwieendähadœjöp hajxy coo hajxy tii mga'a hadsógät. Cab hajxy nœcxy mdaj mmay coo hajxy cœxiä mga'a mœœdä.

¹⁶Mänit miänáangombä: —Tsœg hajxy mänáanäm, jii jaya'ay hijty tu'ug jaančh tehṃ miäyœ. Mänitä ñœœ miooc may jajpädœ'cy. ¹⁷Mänit tiägœyy tajpä

maabiä: “Nébiœch nnœœ nmooc ndúnät. Maačh jaduhṇ nnä'ä pädá'agät.” ¹⁸Mänit miänáangombä: “Tœœch nnajuœ'œy maačh nbädá'agät. Nyajmá'adábœch yœœ ndsehṇ. Maas crúundœch ngójät. Jíibyœch nnœœ nmooc ngœxy pädá'agät, mädúhñtiœch nmœœdä. ¹⁹Cábœch jaduhṇ tii ndájnät nmáañät. Jootcujc-hœch jaduhṇ ndsänáañät nhäyóonät majiomœjt. Poo'xáambœch, cayáambœch hu'ugáambœch, xoonda'agáambœch.”

²⁰Mänitä Dios ja'a craa ñämaayy: “Miičh, cab jaduhṇ mnä'ägä mábœcy. Jäda'a coods mho'oga'añ. Yœœduhṇ tœœ mwil'piädá'aguiäbä, pœñ jaduhṇ mämähmœ'owaamb.”

²¹Jaduhṇdsä mäyœjaya'ayhajxy jiaty yhabety pœnjaty maxiädœ'œñ jaduhṇ tehngajnä yajmujp yhamdsoogœxpähajxy. Pero maa ja'a Dioswiinduumän, häyoob hajxy jaduhṇ.

²²Mänitä Jesús ja'a jiamiœœ ñämaayy:

—Ca'a hajxy mdajy mmay tii hajxy mnäjyghadaamby, tii hajxy mgayaamby, tii hajxy mwithadaamby. ²³Cab hajxy nœcxy mdajy mmay coo hajxy cœxiä wiinä mga'a mœœdä. ²⁴Hœxtahm̄ds yœœ muuxyhajxy, cab hajxy tiuñ xiagy. Cab hajxy tii ñi'iby; cab hajxy tii yajpädœ'œgy; cabä tsehṇ hajxy miœœdä. Ja'a Dios jaduhṇ yagjœœ'xp. Y mijts, mmaas tsoobaatp hajxy quejee ja'a muuxyhajxy. ²⁵Hoy hajxy mäduhñtiä nja taj mja máyät, cab hajxy hamdsoo mniyajeegœjät ni weeñtiä. ²⁶Pœ cab hajxy hoy hamdsoo mniyajeega'añii, cab hajxy tii mdaj mmáyät.

²⁷Høxtahmds yø'ø pøjy, yee'p yø'ø. Pero cab tiuñ xiajy; cab pyiidyhädiuñ. Tøyhajt jaduhñ, ni ja'a rey Salomón jecy quia'a nã'ägä mäbaaty nej yø'ø pøjjiän, hoy howyit hänäjty jia mөөdä. ²⁸Hoyyā Dios yø'ø pøjy yajxón jia cunuuxy, cab jecy. Mänaxiä mijts ja'a Dios xquia'a witmó'owät, hoy mijts jaduhñ mga'a ja mäsöcy. ²⁹Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay tii hajxy mgayaamby mhugaamby. ³⁰Ja'a hajxy jaduhñ ca'a mäsöjpä, je'eds hajxy wyi'i tiajpy wyi'i miaaby. Pero mijts, ñajuøöbiä mDeedyhajxy tijaty hajxy myajmaajiajpy. ³¹Taj may hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät, mänitā Dios cøxiä xmió'owät.

³²Mägu'ughajpädöjc, ca'a hajxy mdsähgø'øy, hoy hajxy jaduhñ mja nã'ä weeñtiä. Chojiä mDeedy jioot jaduhñ coo mijts xyhuunghädät.

³³Mdóogäp hajxy mäduhñtiä hajxy mmөөdä; mänitā häyoobäya'ay hajxy mnä'ä mó'owät cøxiä. Jaduhñ mijts hoyhajt weenhajt jim mbáadät tsajpootyp. Cab jaduhñ pøn jim tii xpiójcät. ³⁴Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mbáadäp ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Coo ja'a yaabä naaxwiimbä hajxy mböcjuø'owät, cab hajxy tii mbáadät.

³⁵⁻³⁶Mänitā Jesús tiägøøyy mädiaacpä nebiä jiamöödhajxy nähix hahixø'ø yhídät coo hänäjty quiädaactägatsa'añ jadähooc. Mänit miänaañ:

—Nähix hahixø'ø hajxy mhídät nebiä homioonsähajxiän coo ja'a wyiindsøn hajxy wyiimbídät

mägaabiä mähuucpä maa ja'a pøc hu'ug jiadyiijän. Jøønmoød hajxy jaduhñ yhahixy. Coo ja'a wyiindsøn hajxy miech maa ja'a tiøjcän, mänit hajxy yajtøjtägø'øy. ³⁷⁻³⁸Pø jujynä ja'a mioonsähajxy hänäjty, hoy ja tsuhmdä, hoy ja moññä, cumayaambä wyiindsøn jaduhñ. Tøyhajt jaduhñ. Høxtä yajcayøøjäp hajxy ja'a yhamdsoo wiindsøn. ³⁹Y jaanä jaduhñduhmbä, coo ja'a cudöjc jaduhñ ñajuø'owät mäduhnajtä ja'a mee'tspä miédsät, cab jaduhñ nã'ägä maahö'ogät nebiä mee'tspä jaduhñ quia'a tøjtagø'owät. ⁴⁰Jaduhñ mijts nähix hahixø'ø mhíjpät. Cab hajxy mnä'ägä najuø'owät mänäajøch ngädaactägatsa'añ, hөөч ja'a Diosquexypä.

⁴¹Mänitā Pedro yajtøøyy:

—Wiindsøn, pøn miich hädaa myajmøødmädiaacpy, højtsyähajtiä tögä nägøxiä.

⁴²Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduhñ cudiumb nebiatiä wyiindsøn yhane'emiän, je'eds jaduhñ hoy copc-hajp maa ja'a wyiindsøn tiøjcän.

Coo ja'a wyiindsøn maa ñöcx, je'eduhñ mähmøøby coo jaduhñ yajcáyät pøn jiiby hijp tøgooty.

⁴³Pø cudiumbä copc-hajp hänäjty hoy, coo ja'a wyiindsøn wyiimbijtägätsät, cumayáanäp jaduhñ ja'a wyiindsøn. ⁴⁴Mänitā wyiindsøn yajnähdi ja'añii coo jaduhñ quiopc-hädät mäduhñtiä ja'a wyiindsøn miөөdä cøxiä. ⁴⁵Pero coo ja'a copc-hajp miäná'anät coo ja'a wyiindsøn quia'a tsoj medsa'añ, coo ja'a miämoonsä yhäyoowhíxät, coo tiägø'owät huucpä caabiä,

coo miu'ugóójtät, ⁴⁶mänitä
wyiindsón miejtstägatsa'añ
jaguiapxy, mänit jaduñ jiaanč
tehm chaačhtiuna'añii neby hajxy
chaačhtiunijän ja'a hajxy ca'a
mäbøjpä.

⁴⁷Mädyii moonsä jaduñ ca'a
mädia'agymiäbøjp, hoy jia najuø'øy
nebiaty ja'a wyiindsón yhane'emyii,
jaanč tehm chaačhtiunáanäp
je'e. ⁴⁸Pero mädyii moonsä ca'a
mädia'agymiäbøjp je'leguixpä coo
quia'a najuø'øy, cab jaduñ jiaty
tsaačhtiuna'añii. Pøn madiuung
jaduñ yajcø'ødägóóyyäp, tsipcøxp
jaduñ quiudiünät nebiaty
yhane'emyii.

⁴⁹Páadyhöch yaa tøø ngäda'agy
hädaa yaabä naaxwiin nebiä
tsip jaduñ piädó'ögät. Weenä
jäya'ayhajxy ñimiädsibø'oyii.

⁵⁰Mobadájpøch nho'oga'añ.
Jiaanč tehm chójpjøch njoot coo
paquiä yhabáadät. ⁵¹⁻⁵²Páadyhöch
yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä
naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy
ñimiädsibø'owóójtät. Cabä
jäya'ayhajxy jootcujc ñä'ägä
hidaañä. Nimiädsibø'owáanäp
hajxy tu'ugtøgooty.

Nädägøøgpäna'c-hajxy
yajmuga'añ ja'a nämetspäya'ay.
⁵³Miøødnimiädsibø'owáanäp ja'a
tiaj ja'a tieedyhajxy. Miø'ødhoc
jiaxie'ebhajxy ñimiädsibø'owa'añii.

⁵⁴Mänitä Jesús ja'a cu'ug
ñämaayy:

—Coo ja'a joc piädø'ogy maa ja'a
xøø quiuhnaxiän, hijxtahnd je'e
coo tiu'uwa'añ. ⁵⁵Y coo jiøømbojy,
hijxtahnd jaduñ coo han yhida'añ.
Y mnajuøøby hajxy jaduñbä.

⁵⁶Tøyhajt jaduñ, mnajuøøby hajxy

jaduñ nebiä xøø ñaxa'añ, pero cab
hajxy mnajuø'øy tijaty jadaañnäp
habetáañnäp. Hix, hamdsoo ja'a
mjoothajxy quia'a tsocy coo hajxy
jaduñ mnajuø'owät.

⁵⁷Tii hoguiuhdujt hajxy
hamdsoo coo mga'a jada'añ. ⁵⁸Coo
pøn hánajty tøø xñäxø'owø'øy,
coo hánajty xyajnøcxy haguic,
tu'haamnøcxpä myajtødiägó'owät.
Pø caj, xchúmäp hajxy jaduñ. ⁵⁹Y
cab jaduñ mdsoj pädsómät høxtä
coonä mnuu'xy myajnáhwä'adsät
pedyii. Jaduñ mäwfinäts Dios
hajxy xyajcumädówät.

13 Mänitä ja'a Jesús
yhawáanäxä coo ja'a Pilato
ja'a Galileabäya'ay hánajty näje'e
tøø yajyagho'ogyii tsajtøghaguuy.
Animalyøjxpä Galileabäya'ayhajxy
hánajty. Jaduñ hajxy hánajty
quiuhdujthaty. ²Mänitä Jesús
miänaañ:

—Nej, mmänaamb hajxy jaduñnä,
paady yøø häna'c-hajxy yagho'cä
je'leguixpä coo maas may ja'a
pojpa cädieey hajxy hánajty tøø
tiuñ quejee ja'a miägunaaxhajxiä.
³Høøch jaduñ mänaamb, caj. Y
coo mijts ja'a mhaxøøgcuhdujt
hajxy mga'a najtshixø'owät, jaduñ
hajxy mjájpät nägøxiä. ⁴Y yøø
häna'c-hajxy nämajmocxtägøøgpä
tøø yhö'oguiäbä jim Siloé mänaa
ja'a mõj torre tøø nähgahbetiän, nej,
mmänaamb mijts jaduñnä coo maas
may pojpa cädieey hajxy hánajty
tøø tiuñ quejee ja'a jiamiøødhajxy
jim tsánaabiä Jerusalén. ⁵Høøch
jaduñ mänaamb, caj. Y coo mijts
ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mga'a
najtshixø'owät, jaduñ hajxy
mjájpät nägøxiä.

⁶Mänitä Jesús miänaangombä:

—Tsøc mädiáacäm, jii jäya'ay piids hijty tu'copc miøødä maa ja'a ñaaxän. Mänit hoy jia hixø'øy pø tøø tiøømbety. Cahnä hänäjty tiøømbetyñä. ⁷Mänitä mioonsä ñämaayy: “Huug hix yø'ø piids, tøø ndijy häxøpy tiøømbejnä cudägøøgjomøjt, y cahnä ñä'ägädä tøømbetyñä. Púxäts, xiøøbä jīm ñä'a naaxnähdäna'ay.” ⁸Mänitä mioonsä miänaañ: “Wiindsøn, ween jiaac täna'ay tu'jomøjt. Nhuuc nä'a juhdajtú'udyhøch. Nhuuc tsooyø'øyhøch abonohaam. ⁹Wehndä jaduññ ñä'a tøømbédät. Pø caj, mänítøch nbúxät.”

¹⁰Wiinghoocä Jesús hänäjty jiiby yajwiingapxø'øy tsajtøgooty. Poo'xxiøøjooty hänäjty je'le.

¹¹Jiibiä tadjäya'ay hänäjty tu'ug. Majmocxtägøøgjomøjt ja'a pa'am hänäjty tøø miähäyoy. Jøney ja'a mähdiøjc hänäjty tøø yagjadyii ja'a mõjcú'ujäm; ni cab hänäjty hoy ñä'ägä tøwa'añ. ¹²Coo ja'a Jesús ja'a tadjäya'ay yhiixy, mänit miøjyaaxy. Mänit miänaañ:

—Pi'maam, tøø ja'a mba'am jaduhñ xñähwa'açh.

¹³Mänitä Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoon. Mänitiä ja'a mähdiøjc tiøøyy. Mänit miänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaançhä. ¹⁴Mänitä tsajtøjwiindsøn jiootma'ty je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a pa'am yajnajxy ja'a poo'xxiøøjooty. Mänitä cu'ug ñämaayy:

—Tädujxøø ja'a Dios tøø quiunuu'xy coo hajxy ndüünämät. Mänitä mba'am hajxy min myajniñähwa'açhii. Pero cab hajxy myajniñähwa'adsøøjät ja'a poo'xxiøøjooty.

¹⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mhøhndaacp mijts jaduññ. Nej, caj mijts mweey mburro hajxy myajnøøhu'ugy ja'a poo'xxiøøjootiä. Hoy hajxy hoy mja capxy mja hane'emy, cab hajxy hamdsoo hoy mgudiuñ. ¹⁶Y hädaa tadjäya'ay, Abraham yhap yhoc hädaaduhñ. Majmocxtägøøgjomøjt hijty tøø yaghidyii pa'ammøød ja'a mõjcú'ujäm. Nej, cáboch ja'a cuhdujt hijty nmøødä cooçh poo'xxiøøjooty tøø nyajñähwa'açhä.

¹⁷Mänitä Jesús miädsiphajxy chähdiuñ. Pero ja'a cu'ug, jaançh tehñ xioondaac hajxy jaduññ je'eguiøxpä coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy.

¹⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ ¹⁹nebiä habi'c mostazapajcän. Coo jäya'ay jaduhñ ñi'ibät maa ja'a ñaaxän, cøxp jaduhñ yéegät. Høxtä pe'eñhädiünäp ja'a muuxyhajxy yhaa'xcøxp.

²⁰Mänitä Jesús miänaangombä:

—Coo ja'a Dios ja'a miäjaa hänäjty yajcähxø'øga'añ, jaduhñhøch nyajmäbaada'añ ²¹nebiä to'oxiøjc tsajcaagyooy hajxy yajtuñän coo tsajcaagy hajxy yhädiuñ. Tägøøgquipxøhñdy ja'a harina hajxy yajmäbadaagø'øy ja'a tsajcaagyooy. Mänit jaduhñ hoy piädø'øgy.

²²Mänitä Jesús tiu'ubøjcy. Jerusalén hänäjty ñøcxa'añ. Tu'haamnøcxpä ja'a Jesús hänäjty yajñähixø'øy maa ja'a cajpthuungän. ²³Mänitä Jesús miäyajtøwä:

—Nej, näweeñtiä hajxy
ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä
cädieeyhajxiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

²⁴—Tsipcøxpä Diosmädia'agy
hajxy hoy mgudiúnät nebiä cuhdujt
hajxy hoy mmøødhádät neby hajxy
jim mdägø'owät tsajpootyp. Nämäy
hajxy jia wi'i tiägø'owa'añ, pero
cab hajxy hänäjty yajtägø'owa'añii
coo cuhdujt hajxy hänäjty quia'a
møødá. ²⁵Coo ja'a Dios ja'a tøjc
hänäjty tøø yhagøøñä, mänitä
tøghagø'ow hajxy hänäjty jia wi'i
quiojxnoga'añ, pønjaty tøba'am
hänäjty tøø miähmø'oy. Mänit hajxy
hänäjty jia wi'i miäna'ana'añ: “Dios,
yaghawa'ads yø'ø tøjc.” Mänitä
Dios yhadsowa'añ: “Cábøch mijts
nhixiä.” ²⁶Mänit hajxy hänäjty
miäna'anáangombä: “Pero tøøds
miičh nmøødcay nmøødhu'ugy;
tøøds miičh mmädia'agy
xyajñähixø'oy mänaa jim mhitian
maa højts ngajptän.” ²⁷Mänitä Dios
hänäjty yhadsowáangombä: “Tøø
hajxy nnäma'ay coo hajxy nga'a
hixiä. Wiimbit hajxy. Caj mijts
mguhdujt ñä'ägä hoyyä.” ²⁸Mänitä
Abraham hajxy hänäjty jim mhixa'añ
tsajpootyp jim Dioswiinduum
møødá Isaac møødá Jacob møødá
Diosquexyhajxy nägøxiä. Mänit
hajxy mjø'owa'añ mxuudsä'añ coo
ja'a Dios hajxy tøø xquia'a yajtägø'oy.
²⁹Nøcxaambä jäya'ayhajxy
miägaya'añ Dioswiinduum ja'a
hajxy wiinduhmyhagajpt-tsohmä.
³⁰Jaaya'ayhajxy jäda'ahaty
péjxäbä, näje'e møjtuung hajxy
piaada'añ. Y jaaya'ayhajxy jäda'ahaty
møjtuungmøødpä, näje'e tiuunghajxy
piögáañäxä.

³¹Mänitxøøbä ja'a fariseoshajxy
näje'e miejch maa ja'a Jesúsän.

Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Mdsóonäp yaa coo ja'a Herodes
xjia wi'i yajyagho'oga'añii.

³²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'awiindøyyä Herodes
jaduhñ. Nøcx hajxy nämä'aw
cooçh mejtsxøø tægøøgxøø njaac
tuna'añ. Njaac høxquexáambiøch
ja'a møjcu'uhajxy. Njaac
yajmøcpøgáambiøch ja'a
pa'amjäya'ayhajxy. Mänítøch
nduumädø'owa'añ. ³³Jexioo,
mejtsxøø tægøøgxøøjøch njaac
tu'uyo'oya'añ. Mänítøch jim
nmedsa'añ Jerusalén. Cab jaduhñ
yhawiinmatsä coo ja'a Diosquexy
wiingtuum yhö'ogät.

³⁴Mänitä Jesús miänáangombä:

—Ja'a häna'c-hajxy jim tsänaabiä
Jerusalén, tøø ja'a Diosquexy
hajxy may quiuhga'ačh. Tøøch
mayhooc nja wi'i ñäma'ay coo
ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy
ñajtshixø'owät; pero cab hajxy
ñä'a najtshixø'owa'añ. ³⁵Coočh
jim ngóodät Jerusalén, páquiøch
jim nhida'añ. Mänítøch mijts jim
nnähgue'egáangombä. Cábøch
hajxy xyhixaannä høxtä cóonøch
hänäjty ngádaactägatsa'añ. Mänit
hajxy hänäjty mmäna'ana'añ:
“Jaančh tehñ miøj jaančh tehñ
jiaančh ja'a Dios tøø quiéxiäbä.”

14 Wiinghoocä Jesús
ñøcxy mägaabiä
maa ja'a fariseowiindsønä
tiøjcän. Poo'xxiøøjooty hänäjty
je'e. Jiibiä Jesús hänäjty
miähijxna'ayíijäm tøgooty ja'a
fariseoshajxy. ²Jiibiä mähdiøjc
hänäjty tu'ug qui'ixypa'ammøød.

Jesúswiinduum hánajty tiána'ay.

³Mänitá Jesús miäyajtøøyy ja'a ley-yajnáhixøøbiáhajxy møødä fariseoshajxy:

—Nej, jii cuhdujt jaduhñ coo ja'a pa'amjäya'ay myajmøcpøgät poo'xxiøøjootiä.

⁴Pero cab hajxy waamb ñä'ä hadsooyy. Mänitá Jesús ja'a pa'amjäya'ay ñähdoonñ, yajmøcpøjcy. Mänit ñämaayy coo wyiimbídät. ⁵Mänitá fariseoshajxy ñämáayyägombä:

—Coo mijts mburro mweey quiuga'awø'owät nøøjutjooty, nej, cab hajxy mänitiä myajpädsómädä, hoy hánajty jia poo'xxiøøjootiä.

⁶Cab hajxy waamb ñä'ägä hadsooyy.

⁷Mänitá Jesús yhijsy coo ja'a woybä wichpä hoyháñaabiejt hajxy jia wi'i yhøxta'ay. Mänit miänaañ:

⁸—Coo ja'a pøc ja'a hu'ug hánajty mänaa jiadyii, coo mijts myajwówät, cabä hoyháñaabiejt hajxy myaghäña'awø'owät. Hix, coo häna'c maas cuhdujtmøødpä jiaac médsät, ⁹mänitá cudøjc xñámá'awät: “Pädø'øg, mo'ow yø'ø häñaabiejt yø'ø häna'c tøø jiaac mécháäbä.” Xyajtsähdiünäp jaduhñ. Mänit nøcxy mhäña'ay maa ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypän.

¹⁰Pero jayøjp mhøxtá'awät ja'a häñaabiejt ca'a hojiatypä. Mänitá cudøjc xñámá'awät: “Mägu'ughajpä, yaa nañ maa hädaa häñaabiejt hojiatypän.” Xquiumáyäp ja'a jäya'ayhajxy ja'a hajxy jim häñaabiä.

¹¹Pøn ja wi'i yajcumayaamb, yajpexaamb je'eduhñ. Pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jaduhñ møjtägø'øwaamb.

¹²Mänitá Jesús ja'a fariseowiindsøn ñämaayy, ja'a hánajty tøø miäwóyyäbä:

—Coo ja'a tsuunax hánajty mänaa myagjada'añii, cabä mmägu'ughajpähajxy mwówät, ni ja'a mbuhya'ayhajxy, ni ja'a mjujy ja'a mmägu'ughajxy, ni ja'a mmäjøøn ja'a mmädøjc-hajxy ja'a mäyøøbä. Xwiødägátsäp hajxy je'e ja'a miich hánajty tøø mwóyyäbä.

¹³Pero je'eds mwówäp ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpä, ja'a wiindspä. ¹⁴Hoy miich jaduhñ xquia'a ja woodägátsät, jootcujc mhídät jadähooc je'eguiøxpä coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mbaada'añ mänaa ja'a jäya'ayhajxy hánajty jiuypiojtägatsa'añän, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quiudiúñäbä.

¹⁵Jimä jäya'ay hánajty tu'ug yhäña'ay meexäwiinduum. Mänitá Jesús ñämaayy:

—Jootcujc je'e, pøn mägayaamb Dioswiinduum.

¹⁶Mänitá Jesús miänaañ:

—Tsøc mädiáacäm. Jaduhñä jäya'ay tsuunax tu'ug yagjajtä. Mänitá jäya'ay may yajwoowä.

¹⁷Coo hánajty tøø yhabaady, mänitá mioonsä ñämaayy: “Nøcx ja'a woybä wichpähajxy näma'aw coo hajxy yhadø'ødsät, coo ja'a cay tøø yhabaatnä.” ¹⁸Pero mänit hajxy nägøxiä yhadsooyy cooc hajxy quia'a näbaadø'owáañäxä.

Tu'jäya'ay miänaañ: “Tøøchä naax njuy; nøcxáambøch cham nhixa'añ. Huuc mee'x, cábøch xñäbaadø'owaañä.” ¹⁹Mänit wiingpä miänáangombä: “Tøøchä waj njuy mägooxmancuerno. Je'eçh

nøcxy nyajtuunghabøga'añ. Huuc mee'x, cáboch xñábaadø'owañä.”
20 Mänitā wiingpā jiaac mánāangombā: “Naambócyhøch høøch; páadyhøch nga'a nøcxa'añ mǎgaabiä.” **21** Coø ja'a moonsä wyiimbijtagajch, mǎnit je'e cøjx nǎgapxy waambaty hajxy yhadsooyy. Mǎnitā wyiindsøn jiaanč tehñ jiootma'ty. Mǎnitā mioonsä nǎmǎaguionbā: “Nøcx jim päyø'øguiä maa ja'a mõjtu'ujǎn. Pønjaty jim mbaatyp, ja'a häyoobä, ja'a ca'a hoybä, ja'a tecymia'adpǎ, ja'a wiindspǎ, je'e jaduhñ mwoomínǎp.” **22** Coø ja'a moonsä jadāhooc wyiimbijtagajch, mǎnit miānaañ: “Wiindsøn, Tøøch ngudiunñ nébiøch miich tøø xyhane'emiǎn. Pero xiinǎ hawa'adspǎ.” **23** Mǎnitā wyiindsøn yhadsooyy: “Nøcx jim maa ja'a xu'udstu'ujǎn, maa ja'a padu'ujǎn; pønjaty jim najxp, mnǎmǎ'awǎp hadsip coø hajxy myínǎt, nébiøch ndøjc jaduhñ yhúdsǎt. **24** Pero pønjátyhøch tøø nja yajwoyii, cab hajxy min quiaya'añ maačh ndsuunax nyagjadyiijǎn.”

25 Nǎmayyǎ jǎya'ay ja'a Jesús hǎnajty pianøcxy. Mǎnitā Jesús wia'wiimbijty. Mǎnit miānaañ:

26-27 —Pønjátyhøch xpianøcxaamb, wéenhøch xmiaas tsocy quejee ja'a tiaj ja'a tieedyhajxy chocy, mõødǎ yhuch ja'a piuhya'ay; quejee ja'a yhuungǎ tio'oxy chocy. Pø caj, cáboch hoy xpianøcxǎt. Pøn ja'a jiugyhajt ca'a nǎhdujp, cáboch jaduhñ hoy xpianøcxǎt. **28** Coø pønǎ tøjc hǎnajty quioja'añ, jayøjpǎ xiädø'ñ miächoy pø pedǎanǎp jaduhñ. **29** Pø caj, mǎnit jaduhñ nǎxi'igøøjǎt coø hǎnajty

quia'a maya'añ. **30** Jaduhñ hajxy miǎnǎ'anǎt: “Xiøøbǎ yø'ø craa ñǎ'ǎ yajtsøhndaacy; maa jaduhñ ñǎ'ǎ yajmaayy.” **31** Coø ja'a reyhajxy hǎnajty ñimiǎdsibø'owa'añii, jayøjp hajxy yhahixø'oy pø mǎjǎda'agaamb coø nǎmajcmil soldado jia mõødǎ, coø ja'a miǎdsip ja'a soldado nǎhii'xmil miøødǎ. **32** Pø caj, jǎguemiä ja'a quiuguexy quiéxǎt weenǎ miǎdsip jaduhñ miee'xy. **33** Jaanǎ jaduhñ mijtspǎ, coø hajxy cøxiä wiinǎ mǎga'a najtshixø'owǎt ja'a høøchcøxpǎ, cáboch hajxy hoy xpianøcxǎt.

34 Tuungpaatpǎ caan hit. Pero coø jiø'owǎt, cab jaduhñ mǎnaa yhoýø'ñǎt. **35** Cab jaduhñ tiuungpaadaannǎ. Nǎ'ǎ tǎgooby jaduhñ. Pø mwiiñjuøby hajxy, wéenhøch hǎdaa nmǎdia'agy xmiäbøjcǎ.

15 Mǎnitā Jesús nǎmejtsǎ ja'a yajnǎhjuudiutpǎhajxy nǎmay mõødǎ cubojpǎ cugǎdieeybǎhajxy. Miǎdowaambiä miǎdia'agy hajxy hǎnajty.

2 Mǎnitā fariseos ja'a Jesús hajxy tiǎgøøyy mǎdiaacpǎ mõødǎ ley-yajnǎhixøøbiǎhajxy:

—Cab jaduhñ yhoýyǎ coø yø'ø craa ja'a cubojpǎ ja'a cugǎdieeybǎ miǎgu'ughǎdǎt, coø miøødcáyǎt.

3 Mǎnitā Jesús tiǎgøøyy mǎdiaacpǎ:

4 —Tsøc mǎnǎanǎm, pøn meeg hǎnajty mõød mǎgo'x, coø tu'ug tiǎgóyyǎt, nej, cabǎda'a nǎgø'ø nǎdecypǎ mhøxtǎ'awǎdǎ. **5** Y coø mbǎadǎt, mǎnit mxoondǎ'agǎt. Mǎnitā meeg mdsehnø'øgǎt. Mǎnit mdsehnøcxǎt maa ja'a mdøjcǎn. **6** Coø jim mmǎdsǎt, mǎnit

mmäjööñ mmädöjc mwoomúgät mөөдä mmägu'ughajpähajxy. Mänit mmäná'anät: "Tsög hajxy xoondáacäm; төөчä meeg nbaady ja'a hijty төө tiägöyyäbä." ⁷Tөyhajt, jaanä jaduhñ hajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxөөgcuhtujt hajxy ñajtshixó'owät. Ja'a jaac nämäd aaxc-hii'x-cumajmocxmädaaxc jäya'ayhajxy, ja'a hijty төө quia'a tu'udägöyyäbä, cab hajxy jiaty näxoonda'aga'añii.

⁸Tsög jaac mänáanäm, mädyii to'oxiöjc xädö'öñ majc mөөд, coo tu'ug tiägöyyät, mänitä jөөñ quiudөө'xö'öy. Mänit tiägö'öy төjpeetpä hodia'agyhaamby, cham jaduhñ yhöxta'ay. ⁹Coo ja'a xädö'öñ piaady, mänitä miäjөөñ miädöjc wioomucy mөөдä miägu'ughajpähajxy. Mänit miäna'añ: "Tsög hajxy xoondáacäm; төөчä xädö'öñ nbaady ja'a hijty төө tiägöyyäbä." ¹⁰Tөyhajt jaduhñ, jaanä jaduhñ ja'a Diosmoonsähajxy jim xioonda'agaambä tsajpootyp coo ja'a cubojpä cugädieeybä yhaxөөgcuhtujt hajxy ñajtshixó'owät.

¹¹Mänitä Jesús jadähooc miänáangombä:

—Tsөc mädiácäm, jaduhñä jäya'ay hánajty tu'ug, metsc yhuung.

¹²Mänitä muutspä ñämaayy ja'a tieedy: "Teedy, höөчä xädö'öñ móoyyác mädúhñtiöch hijty төө xyajnáhdijy." Mänitä yhuunghajxy miooyy ja'a xädö'öñ. ¹³Cujaboom cumaaxcä craa muutspä tiu'uböjnä. Cөjxä xiädö'öñ miädu'uböcy. Mänit ñөcxy jäguemnaax.

Mänitä xiädö'öñ cөjx ñähadun ñähána'ma'awö'öy. Haxөөg hánajty wiädity. ¹⁴Coo ja'a xiädö'öñ hánajty төө quiöjxnä, mänitä yuu miejch maa ja'a craa hánajtiän. Mänitä yuu hoyhoy piátanä. ¹⁵Mänitä tuung hoy piaady mähädsөmyagjөө'x. ¹⁶Jia wi'i jөө'xaamby hánajty ja'a hädsөm hánajty jөө'xypä, pero cab hánajty tii ñä'ägä mo'oyii. ¹⁷Mänit wyiinmahñdymejch: "Jim maaçh ndeedy tiöjcän, jaançh tehñ quiu'uxiä ja'a moonsähajxy jim quiai yhu'ugy. Y höөч, coöch yaa nmähmó'owät, yuuhó'ogäböch häyaa. ¹⁸Nnä'ägä ñөcxyhöch jim maaçh ndeedy tiöjcän. Jadúhñhöch nnäma'awa'añ: Teedy, төөч ngädieey ja'a Dioscөxpä mөөдä miichcөxpä. ¹⁹Cábөch miich hawiinmats xyhuunghájñät. Hóyhөch miich xñä'a wá'anät moonsä." ²⁰Mänitä craa wyiimbijty, ñөcxtägajch maa ja'a tieedy tiöjcän.

'Möjnä hánajty quia'a mech, mänitä tieedy jiojcuheebөöyyä. Mänitä tieedy jioot xiuu'tspөjcy jadähooc. Mänit päyө'öguiä hoy jiojcubaadö'öy. Mänit ñähmäneeñ quiuhmäneeñ. Mänit chu'xy. ²¹Mänitä yhuung miänaañ: "Teedy, төөч ngädieey ja'a Dioscөxpä mөөдä miichcөxpä. Cábөch miich hawiinmats xyhuunghájñät."

²²Mänitä tieedy ja'a moonsä tu'ug ñämaayy: "Tsögäm, ñөcx ja'a howyit yajpädsөm. Yajniguiubөгөө. Pädaacä cө'öjädсөhñdy tu'ug mөөдä xäguiө'өг. ²³Nөcxä wajhuung hajxy yagho'og ja'a ni'xpä. Tsөгä xөө hajxy yagjájñäm. Tsөг hajxy caayy tsөг hajxy húucäm. ²⁴Jadúhñhöch hädaa nhuung hijty

nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøch jadähooc xyhajuø'oyii. Y chaačh tøø xñämech." Mänitä xøødsuu hajxy yagjajtä.

²⁵Ja'a craa mõjpä, jim hānajtý je'e camjootý. Mānit wýiimbijty. Coo hānajtý miedsaannā maa tøjcān, mānit miādooyy coo hajxy wýi'i xiu'uxy, coo hajxy wýi'i yhech wýi'i piuty. ²⁶Mānitā moonsā tu'ug miøjyaaxy. Mānit miāyajtøoyy: "Tii jaduħn jājtäp." ²⁷Mānit nāmaayyā: "Tøø ja'a mhuch miech hoy ween. Paadiā mdeedy ja'a wajhuung ni'xpä tøø yajyagho'ogyii."

²⁸Mānitā craa mõjpä jiootma'ty. Cab hānajtý tiøjtäğø'owa'añ. Mānitā tieedy tiøjpädsøomy. Mānit hoy miānuu'xta'agyii coo tiägø'owät.

²⁹Mānitā craa ja'a tieedy nāmaayy: "Tøøch miich majiomøjt nja møødtuñ. Homiānāajøch miich mmādia'agy tøø nmābøjcām. Pero cābøch miich mānaa tii tøø xñä'ägä mo'oy, nébiøchā xøø jaduħn nyagjadøøjät møødhøch nmāgu'ughajpādøjc-hajxy. ³⁰Pero xiidsā mhuung tøø miech. Tøø miich mxādø'øñ xñä'ä yaghäyø'cā maa ja'a cuhhindo'oxiøjcān. Y yø'ø craagøxpä miichā wajhuung ni'xpä tøø myajyagho'ogyii."

³¹Mānitā tieedy miānaañ:

"Huung, homiānāajøch miich tøø xmiøødhity. Y haagä miich mje'e jaduħn mādúhñtiøch jii nmøødä. ³²Pero hawiinmats jaduħn coo ja'a xøø nyagjājtāmät, coo nxoondāacāmät, je'eguiøxpä coo yø'ø mhuch tøø miech. Jaduħn hijty nebiä ho'ogypiän nebiä tägoybän. Pero tøøds jadähooc xyhajuø'oyyām."

16 Mānitā Jesús ja'a jiamiøød nāmaayy:

—Jaduħndsā mǎyøøjäya'ay hānajtý tu'ug. Mānit hoy yhawāanāxā coo ja'a xiādø'øñ hānajtý yajtúunāxā ja'a mioonsā. ²Mānitā mioonsā miøjyaaxy: "Nej, tøyhajt jaduħn cooçh miich ja'a nxādø'øñ xwyi'i yajtúunājā. Hoorā, høøch móoyyāc mādúhñtiøch miich hijty tøø nyajcø'ødäğø'øy. Cābøch miich nmoonsāhadaannā." ³Mānitā craa tiägøoyy tajpä maabiā: "Nébiøch jaduħn nnä'ä jatcø'owät. Xpiøgāanābøch ja'a nduung jaduħn. Cābøch møcmājaa nmøødä cooçh nyu'uww cooçh nbúxät. Tsähdiúnābøch jaduħn cooçh ndäğø'owät xādø'øñyujwaambā. ⁴Tøøch nnajuø'øy nébiøch njatcø'owät, nébiøchā jāya'ayhajxy xtiøjmø'owät, cooçh nduung hānajtý tøø xpiøjcā." ⁵Mānit tu'ugjaty tu'ugjaty miøjyaaxy pønjaty ja'a wýiindsøñ hānajtý mānuu'xyhajp. Mānitā tu'ljäya'ay jayøbajt miāyajtøoyy: "Mādúhñtiøch yø'ø nwiindsøñ xmiānuu'xiä." ⁶Mānit yhadsooyy: "Mägo'xlatä acéitøch nmānuu'xiä." Mānitā craa miānaañ: "Hādaa nocy jaduħn mānaamb coo miich mägo'xlatä mmānuu'xyhaty. Chaadsā nocy wiingpä. Huug hädiuundägats coo juxychägui'xmajc-latä mmānuu'xyhaty." ⁷Mānitā tu'ug miāyajtøøgombā: "Mfiichäts, mādúhñtiä mnuu'xy." Mānit yhadsooyy: "Mägo'xquipxøhñdyhøçhā trigo nmānuu'xyhaty." Mānitā craa miānaañ: "Chaadsā nocy

wiingpä. Huug hädiuundägats coo madaaxc-hii'x mmänuu'xyhaty.”

⁸Manitä mäyøøjäya'ay ja'a mioonsä quiumaayy coo quiuhwijjiä. Maas cuhwijy ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä maa ja'a tiuunghajxiän quejee yø'ø Diosmädia'agy hajxy mabøjpä.

⁹Tsipcøxpä xädø'øñ quiøxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Myajtúnäp hajxy jaduñ nebiä jäya'ay hajxy jaduñ xmiägu'ughädät. Coö hänäjty tøø mho'nä, mänitä Dios jim xwyiingpógät tsajpootyp.

¹⁰Pønä xädø'øñ hoy yajtuumb, hoy jia weeñtiä, coo ja'a xädø'øñ hänäjty miayyä, mänit hoy yajtúungombät. Pero pønä xädø'øñ hoy ca'a yajtuumb coo hänäjty weeñtiä, ni jaduñ hoy quia'a yajtúnät coo hänäjty miayyä.

¹¹Jaduhnds je'e, coo mijts ja'a xädø'øñ hoy mga'a yajtúnät hädaa yaabä naaxwiin, caj mijts ja'a Dios xyajcø'ødägø'owät mädyi jaanč tsoobaadaamb. ¹²Y coo wiingjäya'ay xiädø'øñ hajxy hoy mga'a yajtúnät, cabä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jim mbäadät tsajpootyp.

¹³Coo ja'a moonsä ja'a wyiindsøn metsc miädúnät, ja'a tu'jäyá'ayäbä, je'e miädia'agy hoy quiudiúunäp; ja'a tu'jäyá'ayäbä, cabä miädia'agy miäbøjcät. Jaanä jaduhnduhmbä, coo ja'a xädø'øñ hajxy mwi'i chógät, cabä Dios hajxy hoy mmädúnät.

¹⁴Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e miämädoona'ay. Jiaanč tehñ piøcjuøbiä fariseos ja'a xädø'øñ hajxy hänäjty. Mänitä Jesús hajxy ñäxiicy. ¹⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mijts, mjaanč tehñ yajcumayaamb hajxy jaduñ

maa ja'a cu'ughagujcän. Pero xñajuøøyyäp ja'a Dios ja'a mwiinmahñdyhajxy. Mädyiijaty ja'a jäya'ayhajxy quiumaaby, je'edsä Dios jaduhñ piejxyp.

¹⁶Ja'a Moisés miädia'agy hijty cudiúunäxäp møødä Diosquexy miädia'agyhajxy. Pero coo ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwa'xpä, nägøxiä jäya'ayhajxy jia wi'i tiägø'owa'añ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹⁷Pero cabä Moisés miädia'agy tiägoyya'añ. Maas paquiä ja'a tsajpootyp tiägóyyät møødä naaxwiin quejee ja'a Moisés miädia'agy.

¹⁸Pønä tio'oxiøjc høxmajtsp, tu'udägooby jaduhñ coo wiingto'oxiøjc wyiingpøjnät. Jaanä jaduhñ tiu'udägoobiä pønä to'oxiøjc wiingpøjp ja'a tøø yhøxmačhíjibä.

¹⁹Jaduhndsä mäyøøjäya'ay hänäjty tu'ug. Jaanč tehñ yajxón ja'a wyit hänäjty miøødhaty. Jabom-jabom ja'a xøø hänäjty yagjadyi jaanč tehñ yajxón.

²⁰Jimä mähdiøjc hänäjty tu'ug xiøhaty Lázaro. Jaanč tehñ ñähbu'uds jaanč tehñ quiuhbu'udsä Lázaro hänäjty. Jim naxy yhäña'ay naaxwiin maa ja'a mäyøøhäna'c tiøghaawän.

²¹Je'e ja'a Lázaro hänäjty jia wi'i quiaayaamby tijaty jiiby cahb naaxwiin maa ja'a mäyøøjäya'ay mieexän. Høxtä nähwéhyyäxäbä Lázaro piu'uds hänäjty ja'a húcäm. ²²Mänitä Lázaro yho'nä. Mänitä yháñämä yajnøcxäxä tsajpootyp maa ja'a Abraham wyiinduumän. Ja'a Diosmoonsä yajnøcx. Mänitä mäyøøjäya'ay

yho'pä. Mänit yajnaaxtägøøyyä.

²³Mänitä yháañämä yhádaacy mõjcu'uhaam. Mänit tiägøøyyä tsaačhtiúunäbä. Mänit chajhee'py. Jimä Abraham nãheebøøyy mөөdä Lázaro. ²⁴Mänit yaaxy: "Abraham, hөөч nãxúu'tsäc. Hөөчä Lázaro yajnäguéjxäc. Weenä quiø'øjøjy yajxoogy wéenhөch ndoots min xyajtöjtsä. Jaanč tehм chaačhpөjpөch yaa jөөнjooty."

²⁵Mänitä Abraham yhadsooyy: "Huung, jahmiets jaduhñ nej tөө mdsäna'ay nej tөө mhäyoyyän yajxon. Pero Lázaro, jaanč tehм yhäyoob je'e hijty. Pero coo yaa tөө quioo'nä, jootcujc yhiñä. Miičhäts jiiby tsaačhpөjnäp. ²⁶Y chaads je'ebä, cabä najxtaact maa, coo ja'a Lázaro jiiby yhädá'agät, ni coo miič yaa mbédät." ²⁷Mänitä mäyøøjäya'ay miänaañ: "Abraham, tunä mayhajt, huuc quex ja'a Lázaro jim maačh ndeediän.

²⁸Mägöoxc-hөch nbuhya'ay jim. Weenä Lázaro nøcxy nãma'ay coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, neby hajxy yaa min quia'a tsaačhpөjpät." ²⁹Mänitä Abraham miänaañ: "Jim hajxy je'e miөөdä ja'a Moisés miädia'agy mөөdä Diosquexy miädia'agyhajxy. Je'e hajxy quiudiünäp." ³⁰Mänitä mäyøøjäya'ay miänaangombä:

"Abraham, tøyhajt jaduhñ, pero coo ja'a ho'ogyjiäya'ay jim miédsät maačh ndeedyhajxiän, mänit mähöcypia yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät." ³¹Mänitä Abraham yhadsógombä: "Pө cab hajxy quiudiuna'añ nebiä Moisés jia hanehmiän, nebiä Diosquexy hajxy jia hanehmiän, nej, je'e hajxy nøcxy

ñä'a mähöquia coo ja'a ho'ogypia jia médsädä."

17 Mänitä Jesús ja'a jiamiөөd nãmaayy:

—Tsipcөxpä jäya'ay hajxy xjia wi'i yajtu'udägoyya'añ. Pero pөн jaduhñ jatcөөby, haxøөг jiada'añ. ²⁻³Nägüentä hajxy mwädität. Coo pөн yø'ø pigäna'c yajtu'udägöyyät, haxøөг jaduhñ jiädät. Mejor ñä'ägä mejjwyipø'owöjät molinopaanyo'xodsø'oy.

'Coo ja'a mbuhya'ay xñägädieeyø'owät, mhójäp jaduhñ. Y coo xñämä'awät coo mmée'xät, mmée'xäp jaduhñ. ⁴Coo juxtujc-hooc xñägädieeyø'owät tu'xөөbä, y coo juxtujc-hooc xñämä'awät coo quia'a jatcø'owaannä jaduhñ, mmée'xäp jaduhñ.

⁵Mänitä Jesús nãmaayyä ja'a jiamiөөdhajxy:

—Hөjtsä mäjaa jaac móoyyäc neby hөjts maas hoy nmähögät.

⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo mijts häxөpy mmähöcy hoy jia tu'lii'xiä, coo yø'ø quepychaa hajxy mnämä'awät coo nøcxy ñimiejjwyipø'oyii, xquiudiünäbä mmädia'agyhajxy jaduhñ.

⁷Tsөг jaduhñ mänáañäm, coo ja'a mmoonsä tu'ug wyiimbídät camjooty, nej, jaduhñ mnämä'awädä: "Min cay." ⁸Caj pues, cab jaduhñ mnämä'awät. Jaduhñ mnämä'awät: "Hөөч njөө'xy hädiüünäc, hөөч puhbéjtäc maačh cham गया'añ nhu'uga'añän. Mänit miič häyaa hөxhaam mgäyät mhú'ugät." ⁹Ni mga'a Diosmó'owät coo ja'a mmädia'agy hñajty tөө xquiudiünä. ¹⁰Jaaná

jaduhñ mijtpä, coo hajxy hānajtj tōō mgudiuñ nebiatiā Dios hānajtj tōō xyhane'emiān, jaduhñā Dios hajxy mnāmá'awät: “Cab hōjts hawiinmats xmió'owät Dioscujú'uyäp. Jaduhyyä hōjts tōō ngudiuñ neby hōjts miičh tōō xyhane'emiān” —nōmā Jesús miānaañ.

¹¹Tu'uyōhñābā Jesús hajxy hānajtj. Jerusalén hajxy hānajtj nōcxy. Mānit hajxy jīm miejch maa ja'a Samarianaax miōōdnibiaadyiijān ja'a Galileanaax. ¹²Mānit hajxy miejch maa ja'a cajpthuung tu'ugān. Mānitā Jesús jiojcubaadōōyyä ja'a hāna'c nāmajcpä ja'a haxōōgpu'udsmōōdpä. Pero cabā Jesús wiingōñ tiehm nāmejtsā.

¹³Mānit hajxy yaaxy:

—Jesús, Wiindsōñ, hōjts nāxūu'tsāc.

¹⁴Coo ja'a Jesús jaduhñ yhiixy, mānit miānaañ:

—Nōcx hajxy niyajcāhxō'ogōō maa ja'a teedyhajxiān.

Coo hajxy wyiimbijty, mānit hajxy cōjx nāhwa'ačh ja'a piu'uds. ¹⁵Coo hajxy yhiixy coo hajxy hānajtj tōō nāhwa'ačh, mānit tu'jāya'ay wyiimbjčumbā. Mānit mōc yaaxy coo ja'a Dios miōjjā jiaačhā.

¹⁶Mānitā Jesús hoy wyiinjjcāda'agy. Hōxtā mägujtsčādaac naaxwiin. Mānitā Jesús Dyiosmoōyy. Samaria ja'a craa hānajtj choōñ. ¹⁷Mānitā Jesús miānaañ:

—Nāmajc ndijy hajxy tōō nāhwa'ačh. Maa ja'a jiamioōdhajxy ja'a nādaaxtupčä. ¹⁸Jagoōyyä hādaa craa nidiuhm tōō wyiimbity Diospa'yaaxpā, y Samaria choōñ.

¹⁹Mānitā Jesús ja'a craa nāmaayy:

—Tānaayyō'og, nōcxnā. Coo tōō mmābōcy, paadiā mbu'uds tōō cho'ogy.

²⁰Mānitā fariseos ja'a Jesús hajxy miāyajtōōyy mānaa hānajtj yhabaada'añ coo ja'a Dios ja'a miājaa hānajtj yajcāhxō'oga'añ. Mānitā Jesús yhadsoōyy:

—Cab jaduhñ yaghixa'añ mānaa jaduhñ yhabaada'añ. ²¹Cab hajxy jaduhñ miāna'ana'añ: “Xiids je'e”, o “Chaads je'e.” Tōō yhabaatnā coo ja'a Dios ja'a miājaa yajcāhxō'oga'añ.

²²Mānitā Jesús ja'a jiamioōd nāmaayy:

—Habaadaamb jaduhñ coōčh mijts xjia wi'i yhiixtāgatsa'añ, hōōčh ja'a Diosquexypä; pero cābōch hajxy xyhixa'añ. ²³Mānitā cu'ughajxy miāna'ana'añ cōogōch tyijy tōō ngāda'agy; pero cab hajxy mmābōgāt.

²⁴Jadúhñhōch ngāda'aga'añ nebiā wādsucān coo xīm yām tiāgō'oy hajajpā. ²⁵Pero jaančh tehñ chaačhpōgāambōch jayōjp. Cābōch jāya'ayhajxy xmiee'xa'añ ja'a hajxy jāda'ahatypä. ²⁶Coočh hānajtj ngādaactāgatsa'añ, jaduhñā jāya'ayhajxy hānajtj jiatcō'owa'añ nebiā jecyjiāya'ayhajxy hānajtj jiatcō'oyān mānaa ja'a Noé hānajtj jyijān. ²⁷Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hānajtj, wi'i piōjp wi'i yhuucp hajxy hānajtj. Mānitā Noé tiāgōōyy barcojooty. Mānitā Dios ja'a nōōgomdāgoy quiejxy. Cōjx hajxy jaduhñ yho'ogy. ²⁸Jaduhñ hajxy hānajtj jiatcōōbiā mānaa ja'a Lot hānajtj jyijān. Wi'i quiaaby wi'i yhuucp hajxy hānajtj, wi'i jiuuby wi'i tioo'p hajxy hānajtj, wi'i

ñiip hajxy hānajtý, wi'i tiøjcojp hajxy hānajtý. ²⁹Coo ja'a Lot jim chohñ maa ja'a Sodomacajptootiān, mānitā jøøn tiägøøyy cahbā møødä azufre. Cøjxā jāya'ayhajxy yho'ogy. ³⁰Jaduhñā jāya'ayhajxy hānajtý jiatcø'owāangombā cooçh hānajtý ngādaactāgatsa'añ, høøçh ja'a Diosquexypā.

³¹Mānitxøø, pøn hānajtý hijp tøjwiing, caj tiøjtägø'owät coo cøxiā wiinā yajpādsómät; jaduhyyā piäyø'ogät. Y pøn hānajtý hijp camjooty, caj wyiimbídät maa ja'a tiøjcān; jaduhyyā tiu'ubøjtówät.

³²Høxtahmdsä Lot tio'oxiøjc jiajty.

³³Pønā jiugyhajt hādaa yaabā naaxwiin ja wi'i yaghoyø'owaamb, haxøøgtuum piāda'aga'añii. Pero pønā jiugyhajt nähdugaamb, hodium je'e ñäl'ägä nøcxa'añ.

³⁴Tøyhajt jaduhñ, mānitcoods, nāmetsc hajxy hānajtý mia'awa'añ tu'ugmaabejt. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmāhmø'owa'añii.

³⁵Jaduhñā to'oxiøjc-hajxy hānajtý jiojtspā nāmetsc. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmāhmø'owa'añii.

³⁶Jaduhñā ya'adiøjc-hajxy hānajtý nāmetsc tiuumbā camjooty. Tu'ug yajnøcxa'añii, tu'ug yajmāhmø'owa'añii.

³⁷Mānitā Jesús miäyajtøowä:

—Wiindsøn, maa jaduhñ jiada'añii.

Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tspicøxp jaduhñ jiada'añii nébiøch cham nmādia'aguian.

18 Mānitā Jesús tiägøøyy yajwiingapxøøbiā coo hajxy tehngajnā Dyiospa'yá'axät, coo hajxy mānaa quia'a jootmayhädät, hoyyā Dios quia'a ja tsoj hadsówät.

²Mānit miānaañ:

—Tsøg hajxy mādīaacām.

Jaduhñā jāya'ay hijty tu'ug quiuduunghaty. Cabā Dios hānajtý wyiingudsähgø'øy ni ja'a miägajptjāya'ay. ³Jimā yaamgtø'oxy hānajtý tu'ug maa ja'a cajptān. Ja'a miādsip hānajtý jia wi'i ñäxø'owø'owaamby. Paady hānajtý jabom-jabom ñøcxy maa ja'a cuduungān neby jaduhñ piuhbedøøjät. ⁴Cabā yaamgtø'oxy miādia'agy hānajtý ñäl'ägä cudiuñāñäxä. Mānitā cuduung tiägøøyy tajpā maabiā: “Cābøch pøn nwiingudsähgø'øy ni ja'a Dios ni ja'a jāya'ay. ⁵Pero cooçh yø'ø yaamgtø'oxy xwyi'i yhadsipy, ngudiunāñbøçhā miādia'agy jaduhñ, nébiøch min xquia'a wi'i yhadsijpnät. Pø caj, jootmā'adābøch häyaa.”

⁶—Nømā cuduung miānaañ, ja'a Dios ca'a wiingudsähgøøbiā.

⁷Jaduhñā Dios ja'a yhuung piuhbedaambā, ja'a hajxy xøømdsuhm pa'yaaxpā. ⁸Paquiā yhadsowa'añ. Pero høøçh ja'a Diosquexypā, cooçh yaa ngādaactāgātsät hādaa yaabā naaxwiin, nej, je'enā ja'a jāya'ay ja'a Diosmādia'agy hajxy hānajtý miäböcyñājā.

⁹Jimā jāya'ayhajxy hānajtý nāje'e, wi'i yajcumayaamb hajxy hānajtý. Wyi'i piejxyp wyi'i tiehmbý ja'a miägu'ughajpā hajxy hānajtý. Mānitā Jesús miānaañ:

¹⁰—Tsøg hajxy mādīaacām.

Jaduhñā jāya'ay metsc ñøcxy tsajtøogooty Diospa'yaaxpā. Tu'ug hānajtý tiuñ fariseo, tu'ug hānajtý tiuñ yajnähjuudiutpā.

¹¹Ja'a fariseo, tāna'a hānajtý

Dyiospa'ya'axy: "Haay Dios, Dioscuju'uyäp cooçh nguhdujt quia'a haxoögä. Cábøch nmeeçh cábøch nboty, cábøçhä to'oxiøjc nmøødä wiingpä. Cábøch jaduñ njatcø'øy nej yø'ø yajñahuudiutpäñ. ¹²Hayúujøch naxy nhity metsec-hooc tu'ugpä semana. Nyéjpjøçhä diezmo homiänaajä." ¹³Jäguemjuøbiä yajñahuudiutpä hñajty tiäna'ay. Cab hñajty ñä'ägä tsajheeby. Jaançh tehñ jiootmayhajp hñajty je'e. Jaduñ hñajty miäna'añ: "Haay Dios, høøçh näxuu'tsäc. Nnajuøbiøch cooçh ngubojpä cooçh ngugädieeyä." ¹⁴Tøyhajt jaduñ, coo ja'a yajñahuudiutpä wyiimbijnä, tøø ja'a piojpä quiädieey hñajty yajñahwa'açhijäm ja'a Diösäm. Pero ja'a fariseo, cab jaduñ yajñahwaatsä. Pøn ja wi'i yajcumayaamb, cabä Dios quiumay. Pero pøn ca'a yajcumayaamb, je'edsä Dios jaduñ quiumaaby.

¹⁵Mäniä pigäna'c-huunghajxy näje'e wiomejtsä maa ja'a Jesúsän, nebiä Jesús jaduñ quiunuu'xät. Coo ja'a jiamiøødhajxy jaduñ yhiijxy, mäniä hajxy tiägøøyy hojpä ja'a pigäna'c-hajxy tøø wiomeçhijäbä. ¹⁶⁻¹⁷Mäniä Jesús ñämaayy ja'a jiamiøødhajxy:

—Weençh yø'ø pigäna'c-hajxy xñämiñ. Ca'a hajxy mhaducy. Yø'ø pigäna'c-hajxy, chojpä jioothajxy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy miäböçät. Cab hajxy yajcumaya'añ. Pønä jioot jaduñ tsojp coo ja'a Diosmädia'agy miäböçät, pøn ca'a yajcumayaamb, je'eds jim nøcxaamb maa ja'a Dioswiinduumän. Tøyhajt jaduñ.

¹⁸Mäniä Jesús miäyajtøøwä ja'a copc-hajpä tu'ug:

—Wiindsón, mhoyhäna'c miiçh. Tiiçh ngudiünäp nébiøch çøjxta'axiøø njugyhädät nebiä Dios jugyhatiän.

¹⁹Mäniä Jesús yhadsooyy:

—Tiiçh coo xñäma'ay cooçh nhoyhäna'cä. Jagooyyä Dios tu'ug yhooyä. ²⁰Mjajpy jaduñ nebiä Dios tøø xyhanéhmäm, tuhmds: "Cabä to'oxiøjc wiingpä mmøødhädät; ca'a mjäya'ay-yagho'ogy; ca'a mmeeçh; ca'a mhøhnda'agy; mwiingudsähgø'øwäp ja'a mdaj ja'a mdeedy."

²¹Mäniä copc-hajpä miänaañ:

—Ngudiúumbiøch jaduñ. Chúucnøch jaduñ nmädsohndaacy ja'a wiinmahñdy hoybä.

²²Mäniä Jesús miänaañ:

—Jadu'tu'uyyä mga'a yajpedyii. Cøx toog mäduhñtiä mmøødä; mäniä häyoobäya'ay mnä'ä mó'owät. Coo jaduñ mgudiünät, mäniä jim mdägø'owät tsajpootyp. Hoorä, høøçh padu'ubøjcäc.

²³Mäniä craa jiootmabiøjcy, je'eguiøxpä coo hñajty jiaançh tehñ miäyøøjä. ²⁴Coo ja'a Jesús yhiijxy coo ja'a craa hñajty tøø jiootmabiøcy, mäniä miänaañ:

—Jaançh tehñ chip jaduñ coo ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'owät Dioswiinduum. ²⁵Maas paquiä ja'a camello ñaxø'owät ja'a xuhñdyjutjooty quejee ja'a mäyøøjäya'ayhajxy jim tiägø'owät Dioswiinduum.

²⁶Mäniä jäya'ayhajxy miänaañ, ja'a hajxy hñajty jim mämädoonaabiä:

—Pønäda'a jim nä'ä tægø'owäp Dioswiinduum.

²⁷Mänitā Jesús miänaángombä:
—Mädyii ja'a jäya'ayhajxy quia'a
jadaamby, Dios mäsöcypia jadaamb.

²⁸Mänitā Pedro miänaaŋ:
—Tøods højts ngøxy najtshixø'oy
mäduhñtiä højts hijty nmøødä,
neby højts miičh hoy nbanócxtä.

²⁹Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ, pønä tiøjc
najtshixø'owaamb, o ja'a tiaj
ja'a tieedy, o ja'a piuhya'ay, o
ja'a yhuung ja'a tio'oxy, ja'a
Diosmädia'agyquixpā,

³⁰piaadaamby ja'a maas hoybä
ja'a maas weenbä hädaa yaabä
naaxwiin. Y coo hānajtý tøø
yho'nä, mänit hānajtý cøjxta'axiøø
jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatian.

³¹Mänitā Jesús ja'a jiamiøød
hawiiing wioonøcxy ja'a
nāmajmetspā. Mänit miänaaŋ:

—Yam hajxy nnócxām Jerusalén.
Jímhøch njada'añ nhabeta'añ
nébiøchä Diosquexyhajxy
jegy xmiädiaaquiän,
høøch ja'a Diosquexypā.

³²Xquiø'ødägø'owáambøch
ja'a teedywiindsøn hajxy
ja'a jäguembäya'ayhajxy.
Xñäxi'igáambøch hajxy.

Xwyiinwoonáambøch hajxy.
Xwyiingutsujø'owáambøch hajxy.

³³Xwiobho'ogáambøch hajxy.
Mänitøch hajxy xyagho'ogaannä. Y
cudägøgxøøjøch njujypigoga'añ.

³⁴Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy
hānajtý ñä'ägä wiinjuø'oy nebiä
Jesús hānajtý miädia'agy. Tsip
hānajtý miädia'agy.

³⁵Coo ja'a Jesúshajxy hānajtý
tøø miäwiingoonnä maa ja'a cajpt
hānajtý xiøhatiän Jericó, jimä
wiindspä hānajtý tu'ug yhäna'ay

tu'haam. Xädø'øn hānajtý
yujwaamby. ³⁶Coo miädooyy coo
jäya'ay hānajtý may wyl'i ñaxy,
mänit yajtøoyy tii jajtäp. ³⁷Mänitā
yhawáanäxä coo ja'a Jesús hānajtý
ñaxy, ja'a Nazaret-tsohmä.

³⁸Mänitā wiindspä yaaxy:

—Jesús, miičhä David xyhaphajp
xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

³⁹Ja'a hajxy hānajtý jawyiin
najxpä, mänit hajxy yhojy coo
yhamónät. Pero maas møc jaduhñ
jiaac yaaxy:

—Miičhä David xyhaphajp
xyhoc-hajp. Høøch hii näxúu'tsäc.

⁴⁰Mänitā Jesús tiänaaxiøjpy.

Mänit miänaaŋ:

—Yajmets yø'ø wiindspä yaa.

Coo ja'a mähdiøjc yajmejtsä maa
ja'a Jesúsän, mänitā Jesús ja'a
wiindspä miäyajtøoyy:

⁴¹—Nébiøch miičh nbuhbédät.

Mänitā mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, høøch hii

yaghixø'cäc.

⁴²Mänitā Jesús miänaaŋ:

—Tøø jaduhñ mhijxø'øgy coo tøø
mmäbøcy.

⁴³Mänitiä ja'a wiindspä jiaančh
hijxø'cy. Mänitā Jesús piadu'ubøjcy.
Mänit tiägøoyy mänaambä coo
ja'a Dios miøjjä jiaančhä. Ja'a
jäya'ayhajxy jaduhñ híxäbä, jaduhñ
hajxy miänaambä nägøxiä coo ja'a
Dios miøjjä jiaančhä.

19 Mänitā Jesús quiajptägøoyy
Jericó. Mänit ñajxy
cajptooty. ²Jimä mäyøøjäya'ay
hānajtý tu'ug ja'a xøhjäpā Zaqueo.
Wiindsøn hānajtý tiuumby maa
ja'a yajnähjuudiutpähajxiän. ³Ja'a
Zaqueo, jia wi'i yhixaambiä Jesús
hānajtý, pero cab hānajtý hoy

yhixa'añ je'eguiøxpä coo hānajtj
jiaančh teh̄m ñaaxypä, mōōdä
jäya'ayhajxy hānajtj jiaančh
teh̄m miayyā. ⁴Mānit päyø'øguiä
ñōcxy maa ja'a Jesús hānajtj
ñaxø'owa'añän. Mānit piejty
quepyquiøxp, nebiä Jesús jaduh̄n
hoy yhíxät. ⁵Coo ja'a Jesús jim̄
ñajxy, mānit yuughee'py maa ja'a
Zaqueo hānajtj yhäña'ayän. Mānitä
Jesús miānaañ:

—Zaqueo, tsógāmäts, mänácäts,
mejtsta'agáambøch jim̄ maa miičh
mdøjcän.

⁶Mānitiä ja'a Zaqueo miānajcy.
Mānitä Jesús hoy yajtøjtägo'øy
jootcujc. ⁷Coo ja'a cu'ug jaduh̄n
yhijxy, mānit hajxy tiägøøyy
mänaambä cooc jaduh̄n
quia'a hoyyā coo ja'a Jesús jim̄
miejtstä'agät maa ja'a cubojpäya'ay
cugädieejäya'ay tiøjcän. ⁸Mānitä
Zaqueo tiānaayyø'cy. Mānitä Jesús
ñāmaayy:

—Wiindsōñ, huuc madow,
mädúhñtiøch nmōōdä, cúpc-høčhā
häyoobäya'ay nnä'a mo'owa'añ.
Pønjátyhøch tøø nmāmeečh
høhnda'agymiädia'agyaam,
mädaaxcjadúhñtiøch
nyajwiimbida'añ.

⁹Mānitä Jesús miānaañ:

—Jädä'ajøčhā piojpä
quiädieeyhajxy nyajñahwa'adsaanä
hädaa tøgootypä, je'eguiøxpä coo
yhAbraham yhap yhocä hädaa
craabä, hoy jia nä'a yajnähjuudiu'udy.
¹⁰Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy
hädaa yaabä naaxwiin, høøch ja'a
Diosquexypä, nébiøčhā jäya'ay
piojpä quiädieeyhajxy jaduh̄n
nyajñahwä'adsät. Jadúhñhøch njoot
chocy.

¹¹Mäwiingóonnäbä Jesúshajxy
hānajtj Jerusalén. Miädóowäbä
cu'ugä Jesús miädia'agy hānajtj.
Jaduh̄n hajxy hānajtj miāna'añ
cooc hānajtj tøø yhabaatnä coo
ja'a Dios ja'a miäjaa hānajtj
yajcähxø'øga'añ. ¹²Paadiä Jesús
tiägøøyy mädiaacpä:

—Jaduh̄nä mäyøøhāna'c
hānajtj tu'ug. Nøcxaamb
hānajtj jäguemnaax coo hānajtj
mio'owa'añii møjtuung maa
ja'a yhamdsoo cajptän. Mānit
hānajtj wyiimbida'añ. ¹³Coo
hānajtj tiu'ubøga'añ, mānitä
mioonsä ja'a majcpä miøjyaaxy.
Mānitä maxiädø'øñ hajxy
nägøxiä yajcø'ødägøøyyä.
Mānitä mäyøøjäya'ay miānaañ:
“Mädúhñtiøch jäguem nhida'añ,
myajmayø'owäp hädaa xädø'øñ
hajxy.” Mānitä craa tiu'ubøjcy.
¹⁴Jaanch teh̄m xiøøghájtäbä craa
jim̄ maa ja'a yhamdsoo cajptän.
Mānitä cu'ugä capxy quiejxy coo
hajxy hānajtj quia'a tsocy coo ja'a
craa jim̄ quiopc-hädät maa ja'a
quiajpthajxiän. ¹⁵Coo ja'a craa
hānajtj tøø tiuungwiingpøjnä,
mānit wyiimbijnä maa ja'a
quiajptän. Mānitä mioonsä
miøjyaaxy ja'a xädø'øñ hajxy
hānajtj tøø yajcø'ødägø'øyijäbä.
Yajtøwaambiä craa hānajtj
mäduhñjaty hajxy hānajtj tøø
yajmayø'øy. ¹⁶Mānit tu'ug miejch.
Mānit miānaañ: “Wiindsōñ,
majcjaduhñtiä ja'a mxädø'øñ
tøø miayø'øy.” ¹⁷Mānitä craa
yhadsooyy: “Jaanch teh̄m yhoy
miičh tøø mgudiuñ. Wéñtiøch
miičh hijty tøø nyajcø'ødägø'øy.
Coo hoy tøø mgudiuñ, páadyhøch

miičh nyajnáhdijy coo mgopc-hádát maa yø'ø majcpä cajptän." ¹⁸Mänitä wiingpä miejtpä. Mänit miänaaŋ: "Wiindsøn, mägooxcjaduhñtiä ja'a mxädø'øn tøø miayø'øy." ¹⁹Mänitä craa yhadsóogombä: "Jim miičh mgopc-hada'añ maa ja'a mägooxpä cajptän." ²⁰Mänitä wiingpä jiaac mejtpä. Mänit miänaaŋ: "Wiindsøn, chaadsä mxädø'øn. Paayyäjóotyhøch hijty nyaghity. ²¹Míiçhhøch hijty ndsähgøøby je'eguiøxpä coo miičh mjootmøjjä, coo miičh myajpädø'øgy maa hijty tøø mga'a päda'aguiän." ²²Mänitä mäyøøhänä'c miänaaŋ: "Caj miičh hoy tøø mgudiuñ. Hamdsoo miičh mmäna'añ cooçh njootmøjjä, cooçh nyajpädø'øgy maaçh hijty tøø nga'a päda'aguiän. ²³Jímhøch nxädø'øn häxøpy tøø xpiädaacä maa ja'a bancon, neby jaduhñ cu miayøøyy, mädúhñtiøch hoy jäguem tøø nwädity." ²⁴Mänitä craa ja'a jäya'ay ñämaayy ja'a hajxy hānajtj jiiy tänaabiä: "Pøjcä yø'ø craa yø'ø xädø'øn. Mo'ow yø'ø craa ja'a xädø'øn majcjaduhñtiä tøø yajmayø'øyäbä." ²⁵Mänit hajxy yhadsooyy: "Wiindsøn, tisän, ximä xädø'øn may miøødäbä." ²⁶Mänitä mäyøøhänä'c yhadsooyy: "Høøch jaduhñ mänaamb; pøn may møød, maas may mio'owa'añii. Pero pøn weeñtiä møød, pøgáanäxäp cøxiä mäduhñtiä miøødä. ²⁷Y ja'a nmädsiphøchhajxy, ja'a høøch hajxy xxiøøghajpä, yajmín hajxy yaa; yagho'og hajxy yaa maaçh nwiinduumän" —nømä Jesús miänaaŋ.

²⁸Mänitä Jesús hajxy tiu'ubøjcombä. Jerusalén hajxy

hānajtj ñøcxy. ²⁹Mäwiingoomb hajxy hānajtj maa ja'a cajpt hānajtj metsc xiøhatiän Betfagé møødä Betania, mäwiingón maa ja'a tun hānajtj xiøhatiän Olivos. Mänitä Jesús ja'a jiamiøød metsc ³⁰ñämaayy:

—Nøcxø'og hajxy jim maa yø'ø cajptän. Jim cajtpa'a ja'a burrohuung hajxy tu'ug mbaada'añ cuxoch. Cahnä pøn ñä'ägä yaghānaabietyñä.

Mmäguejø'owäp hajxy; mänit hajxy yaa mmäminät. ³¹Coo pøn xmiäyajtówät tii ja'a burro hajxy coo mmäguejø'øy, mänit hajxy mhadsówät cooçh høøch jaduhñ nmäna'añ.

³²Mänitä burro hajxy hoy jiaançh paady nebiä Jesús hānajtj tøø miäna'añän. ³³Jimä burro hajxy hānajtj miäguejø'øy, mänit hajxy ñämaayy ja'a cuburrohajxy:

—Tii yø'ø burro hajxy coo mmäguejø'øy.

³⁴Mänit hajxy yhadsooyy: —Højts nwiindsøn jaduhñ mänaamb.

³⁵Mänitä burro hajxy yajnøcxy maa ja'a Jesúsän. Mänitä wyit hajxy piädaacy burronähgøxp. Mänitä Jesús hajxy yajpejty burronähgøxp.

³⁶Mänitä cu'ugä wyit hajxy tiägøøyy najtswidsoøbiä tu'haam maa ja'a Jesús hānajtj ñaxø'owa'añän. ³⁷Olivostunmøjjä tu'u hānajtj ñaxø'øy. Coo hajxy miejtsnä maa ja'a wiinmänacän, mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä je'eguiøxpä coo hajxy hānajtj xioonda'agy. Nāmayy Jesús jiamiøødhajxy hānajtj. Jaduhñ hajxy hānajtj

ya'axy coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo hajxy hänäjty tøø yhi xy ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä ja'a Jesús hänäjty tøø yajcähxø'øguiäbä:

³⁸—Møj jaančhä hädaa gobiernä; Diosquexy hädaaduhñ. Møj jaančhä Dios jim tsajpootypä; ween hajxy jim xioonda'agy —nøm hajxy hänäjty ya'axy.

³⁹Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e piadäna'ay. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Wiindsøn, mhójäp yø'ø mjamioødhajxy.

⁴⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch yø'ø häna'c cu nja hoj, cab häna'c häyaa ñä'ä hamóombät; maas møc hajxy ñä'ägä yá'axät.

⁴¹Coo ja'a Jesús hänäjty jim miedsaannä Jerusalén, coo jaduhñ ñäheebøyy, mänit tiägøyy jøøbiä.

⁴²Mänit miänaañ:

—Yø'ø Jerusalénpäya'ayhajxy, cooçh hajxy cu xchojcy, jootcujc hajxy häxøpy yhity. Tøø yhabaady coo ja'a cu'ughajxy cu jiootcugøyy. Pero cab hajxy wyiinjuø'øwa'añ. Cábøch hajxy xchoga'añ xmiee'xa'añ. ⁴³Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ. Medsaambä miädsiphajxy. Mänit hajxy jiuhguraajø'øwa'añii piquiä.

⁴⁴Cab hajxy yajmäjäda'aga'añii.

Yagho'ogáanäp hajxy jaduhñ. Mänitä quiajpthajxy quihdägoyya'añ. Paady hajxy jaduhñ jiada'añ yhabeta'añ cooçh hajxy jaduhñ xquia'a tsoga'añ.

⁴⁵Coo ja'a Jesús miehch cajptooty, mänit tiägøyy tsajtøgooty. Mänit tiägøyy høxquejxpädsømbä pønjaty jiiby juuby too'p. ⁴⁶Mänit miänaañ:

—Jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Jue'eçh ndøjc hajxy xwiäanät cooçh hajxy jiiby xpia'yá'axät.” Ja'a Dios jaduhñ mänaañ. Pero mijts, jaduhñ hajxy mwa'añ meedsøhñdy.

⁴⁷Najxpäxøø ja'a Jesús hänäjty jiiby yajnähi xø'øy tsajtøgooty. Pero ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnähi xøøbiä hajxy, quiojyquiapxytiuumby hajxy hänäjty nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, møødä cu'ugwiindsøn hajxy. ⁴⁸Pero cab hajxy hänäjty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'øwät je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug ja'a Jesús miädia'agy hajxy hänäjty jiaančh tehñ miämädoonaayyä.

20 Jiibiä Jesús ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy hänäjty yajnähi xø'øy tsajtøgooty, mänitä Jesús ñämejtsä ja'a teedywiindsøn hajxy møødä ley-yajnähi xøøbiä hajxy møødä copc-hajpähajxy. ²Mänit hajxy miänaañ:

—Pønä cuhdujt tøø xmio'oy coo ja'a cu'ug tøø mhøxquejxpädsømy tsajtøgooty, y coo tøø mdägø'øy yajnähi xøøbiä.

³Mänitä Jesús miänaañ:

—Chaads mijts nmäyajtøwaambä. Mhadsówäp hajxy jaduhñ: ⁴Coo ja'a Juan hijty wiädity mäyajnäbejpä, pøn jaduhñ quejx, Dios tøgä jäya'ayä.

Cab hajxy ñä'ä hadsooyy. ⁵Mänit hajxy tiägøyy yajcapxiøbiä:

—Neby hajxy nnä'ä hadsóowämät; coo hajxy nmänaañämät coo ja'a Dios quiejxy, mänit yhadsowa'añ: “Tii hajxy coo mga'a mabøjcä.”

⁶Y coo hajxy nmänaañämät coo jäya'ay quiejxy, mänitä cu'ug hajxy xquihgá'tsämät. Hix, haagä mänaamb hajxy jaduñ coo ja'a Juan tøø quiexyijäm ja'a Dios.

⁷Mänit hajxy yhadsooy coo hajxy quia'a najuø'oy pønä Juan quejx mäyajnäbejpä.

⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Ni høøch nga'a nägapxa'añ pønhoch ja'a cuhuñt tøø xmio'oy.

⁹Mänitä Jesús ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiaacpä:

—Jaduñä jäya'ay tsaatypcam piädaacy maa ja'a näaxän. Mänit yhadoo'tujcy. Mänit tiu'ubøjcy. Jäguem ñøcxy. Jegaamb hänäjty jim. ¹⁰Coo ja'a tsaatyptuc yhabaaty, mänitä mioonsä tu'ug quiejxy coo ja'a tsaatypcam piuhmo'owøøjät. Mänitä mioonsä quioxhó'cäxä. Caj tii yajmäwiimbijtä.

¹¹Mänitä mioonsä tu'ug quíéxcumbä. Jaduñä mähdiøjc quioxhó'cägombä. Haxøøgjaty jaduñ nämaayy. Ni je'le tii quia'a mooyy. ¹²Mänitä wiingpä jiaac quéjxcumbä. Nähdsäbit cuhdsäbit ja'a mähdiøjc piädäacänä.

¹³Mänitä cudsatypcam miänaañä: “Nébiøch nnä'a jatcø'owät. Tøøch cham nnajuø'oy. Hädaa nhúunghøch, njaançh tehñ chójpíøch njaançh tehñ pia'häyóobiøch hädaa. Nhuuc quéxyhøch hädaa. Coo yhøxcabøøjät, wehndä wyiingudsähgø'owøøjät.”

Mänitä yhuung quiejxy. ¹⁴Coo yhøxcajpä, mänit hajxy tiägøøyy ñiñämáayyabä, ja'a tsaatypcam hajxy hänäjty hajoodiujpä: “Ja'a cudsatypcam yhuung yøø. Coo

yøø tieedy jaduñ yhó'ogät, yøø mähmø'owaamb cudsatypcam. Tsøg hajxy yaghó'cäm neby hajxy jaduñ nmähmøøyyämät.”

¹⁵Mänitä cudsatypcam yhuung yhøxwijtspädsøømäxä. Mänit hajxy yagho'cy.

Mänitä Jesús yajtøøyy:

—Nebiä cudsatypcam

jiatcø'owa'añ coo yhuung yaghó'cäxä. ¹⁶Nøcxaamb yagho'tägatsa'añ ja'a yhuung tøø yaghó'cäxäbä. Mänitä wiinghäna'c ja'a tsaatypcam yaghajoodiuga'añ.

Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy miänaañ: —Ni ja'a Dios jaduñ quia'a mänä'anät.

¹⁷Mänitä Jesús ja'a cu'ug wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ: —Nej mijts ja'a Diosmädia'agy myajmädia'agytiägø'oy coo miäna'añ:

Ja'a tsaa mädyii ja'a tøjcojpä hajxy quia'a nä'ägä cumaayy, je'le nä'ägä tuundsohñ.

(Jesús hamdsoo niñänøømä nebiä tsaajän je'eguiøxpä coo hänäjty quia'a tsocy quia'a mee'xyijäm ja'a cu'ug. Pero mo'owáañäbä Jesús hänäjty møjtuung.)

¹⁸Mänitä Jesús miänaangumbä: —Pøn jaduñ cá'awäp yøø tsaanähgøxp, tägøyyäp jaduñ. Y coo pøn nähgahbedøøjät yøø tsaa, tägøyyäp je'ebä.

¹⁹Mänitiä ja'a Jesús jia madsaañä ja'a teedywiindsønhajxy møødä ley-yajnähixøobiähajxy. Najuøøby hajxy hänäjty coo hajxy hänäjty tøø miädia'agyii. Pero cabä Jesús nã'a majtsä je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug hänäjty chähgø'oyijäm ja'a

teedywiindsønajxy. ²⁰Mänitä häna'c hajxy yajnähdijy coo hajxy ñibiäda'agóøjät nebiä hoyhäna'cän. Nócäp hajxy miädoý nebiaty ja'a Jesús hánajty miädia'aga'añ. Coó ja'a Jesús quiapxtägóyyät, mänit hajxy ñäxø'øwø'owa'añ maa ja'a gobernadorän. ²¹Mänitä Jesús hajxy miäyajtøyy:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä tøyhajt myajnähið'øý ja'a Diosmädia'agy. Hopiønä miich mmøødmädia'agy; y caj miich pøn mmøjpäda'agy, hoy pøn møjtuung jia møødä. ²²Højtsä tøyhajt móoyäc. Coó højtsä gobiernä hánajty xyagjuy xyajmo'ona'añ, nej, hoyyäda'a jaduñ coo højts njúyädä.

²³Pero ñajuøøbiä Jesús hánajty coo hánajty jia yajcapxtägoyya'añii. Mänit miänaañ:

—Tiich hajxy coo xjia wi'i jiojcapxø'owa'añ. ²⁴Høøchä xädø'øñ tu'ug yaghíjác. Pøn yhajahñaxý yø'øduñ, pøn xiøø yø'øduñ.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a gobiernä.

²⁵Mänitä Jesús miänáangombä:

—Pues, mmó'owäp ja'a gobiernä hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy. Y mmó'owäbä Dios hajxy tijaty yø'ø jie'ehajpy.

²⁶Cabä Jesús hajxy hánajty hoy yajcapxtägoyya'añ cu'ughagujc. Yagjuøøyy hajxy jaduñ coo hoy yhadsooyy. Y cab hajxy waamb miänaaannä.

²⁷Mänitä Jesús ñämejtsä ja'a saduceoshajxy näje'e, ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy ni pøn quia'a juijypiøga'añ. Mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

²⁸—Wiindsøn, jaduñdsä Moisés jecy quijahy, cooc ja'a

ya'adiøjc hánajty tu'ug tøø yho'ogy, y cooc ja'a yaamgto'oxy ja'a huung quia'a møødä, mänitägä quiapy wyiingpógät, nébiägä yhuung jaduñ miähmó'owät ja'a piuhya'aguiøxpä. ²⁹Jaduñä häna'c-hajxy hánajty, näjuxtujc tu'que'ex. Ja'a craa møjpä, mänit jia pøjcy. Mänit yho'cy. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøyy. ³⁰Mänitä jiødsømy ja'a yaamgto'oxy jia wiingpøjcombä. Mänit je'e yhö'combä. Nitu'ugtä yhuung quia'a mähmøøbiä. ³¹Mänitä yaamgto'oxy ja'a quiapy jia wiingpøjcombä jatu'ug. Jaanä jaduñ yhö'combä. Nägøxiä ja'a yaamgto'oxy ja'a quiapy jia møødtsänaayy ja'a näjuxtujpä; cøjx hajxy yho'ogy, y ni pøn yhuung quia'a mähmøøyy. ³²Mänitä yaamgto'oxy jiaag ho'pä. ³³Hoorä, coo hajxy hánajty tøø juijypiøjnä, pønä to'oxiøjc tøyhajt møødtsäna'awaamb ja'a näjuxtujpä, jim tsajpootyp.

³⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hädaa yaabä naaxwiin, pøjp huucp ja'a jäya'ayhajxy yaa. ³⁵Pero pønjatý juijypiøgaamb, pønjatý nøcxaamb tsajpootyp, cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. ³⁶Cab hajxy mänaa yho'tägatsaannä. Coó hajxy hánajty tøø juijypiøjnä, jaduñ hajxy miähmø'owaannä nebiä Dioshuungän, nebiä Diosmoonsän. ³⁷Hamdsoo ja'a Moisés hajxy xyajnähiðøyyäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy juijypiøga'añ, jiiby maa jaduñ myiñän coo ja'a hujtshuung hánajty tioy tu'ug. Jaduñ jiiby myiimbä coo ja'a Dios wyiingudsähgø'øyiijäm ja'a

Abraham mөөдä Isaac mөөдä Jacob.

³⁸Cabä Dios wyiingudsähgø'øýíjäm ja'a ho'ogypiähajxy. Ja'a jujcyjiäya'ayhajxy, je'eds hajxy jaduhñ wiingudsähgøøby ja'a Dios.

³⁹Mänitä ley-yajñähixøøbiähajxy näje'e miänaañ:

—Wiindsón, yajxón miičh jaduhñ mmädia'agy.

⁴⁰Cabä Jesús hajxy waamb ñämaañä je'eguiøxpä coo hajxy hñajty chähgøøñä.

⁴¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Tii hajxy coo mmäna'añ cooc ja'a David yhuunghaty ja'a Diosquexy. ⁴²Hamdsoo ja'a David miänaañ maa ja'a Salmos quiujahyyän:

Mänítøchä Dios ja'a nwiindsón xñämaayyä:

“Yaads min hñäna'aw nhahooguiø'øháampiøch,

⁴³høxtä cóonøchä mmädsip tøø nga'a yajmäjädäacäm.”

⁴⁴Coo ja'a David ja'a Diosquexy hamdsoo ñämaayy “wiindsón”, nébiäts jaduhñ ñä'a huunghádät.

⁴⁵Jimä cu'ughajxy hñajty nägøxiä miämädoona'ay, mänitä Jesús ñämaayy ja'a jiamioødhajxy:

⁴⁶—Ca'a yø'ø ley-yajñähixøøbiä miädia'agy hajxy mmäbøjcä. Yoñwitmøød hajxy wyi'i wiädity je'eguiøxpä coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ. Jaduhñä jioothajxy jia tsocy coo hajxy jim wyiingudsähgø'øwøøjät halaplaaz. Jiiby hajxy yhäña'awa'añ maa ja'a hñäaabiejt yajxonjatypän jiiby tsajtøgooty, chaads jim maa ja'a xøø jiadyiijän. ⁴⁷Y piójcäbä yaamgto'oxy ja'a tiøjc hajxy. Wi'i yajcumayaamb hajxy, paady hajxy

wyi'i Dyiospa'ya'axy jejcyjiaty. Hanaxiä hajxy chaačhtiuna'añii.

21 Tsajtøgootiä Jesús hñajty, mänitä mäyøøjäya'ay yhiixy coo xädø'øn hajxy hñajty quiuyoxø'øy. ²Mänitä yaamgto'oxy tu'ug yhiixpä ja'a jaanč tehñ yhäyoobä. Jagooyyä xädø'ønhuung hñajty miøødä metsec. Je'eduhñ cøjx yecy. ³Mänitä Jesús miänaañ: —Tøyhajt jaduhñ, maas may hädaa yaamgto'oxy häyoobä ja'a xädø'øn tøø quiuyoxø'øy quejee yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy. ⁴Yø'ø mäyøøjäya'ayhajxy, je'e hajxy quiuyoxøøyy mäduhñtiä hajxy tøø yajcunaxy. Pero hädaa yaamgto'oxy, je'e cøjx quiuyoxø'øy mäduhñtiä hijty ñägaya'añ.

⁵Jiibiä jäya'ayhajxy hñajty näje'e tsajtøgooty. Jaduhñ hajxy hñajty miädia'agy coo ja'a tsaajaanč tehñ yajxonjatiä, coo hajxy tøgooty yajxón jiaanč tehñ yhiixy nebiatiä jäya'ayhajxy hñajty tøø piäda'aguiän. Mänitä Jesús miänaañ:

⁶—Habaadaamb jaduhñ coo hädaa tsajtøjc jyida'añ cøxiä.

⁷Mänitä Jesús ñämaayyä: —Wiindsón, mänäa jaduhñ jiada'añii. Tii hijxtahñ jaduhñ naxaamb coo hñajty tøø yhabaatnä.

⁸Mänitä Jesús yhadsooyy: —Mniyajcopcø'øwøøjöp hajxy, cab hajxy myajwiinhøønät. Nämays hajxy wiädita'añ. Jaduhñ hajxy miäna'ana'añ: “Høøchä Dios tøø xquiexy”, y “Tøø yhabaatnä.” Pero cab hajxy mmäbøgät. ⁹Coo hajxy jaduhñ mmädoyhádät coo tsip piädø'øga'añ, cab hajxy

mdsähg'owät. Jayøjpä tsip
jiada'añii, cahnä hānajt
yhabaadyñä.

¹⁰Mānitä Jesús jiaac mānaañ:

—Nimiādsib'owāañäbä
wiingcajptjaty. ¹¹Moc hujx
jiādita'añ. Jadāañäbä yuuxøø
møødä pa'am wiinduhmyhagajpt.
Y jimä hočhähgøøñājatypä
quiāhxø'oga'añ tsajtwiing.

¹²'Pero cahnä hānajt
yhabaadyñä, xmiadsaamb mijts ja'a
jäya'ayhajxy. Xyajnøcxaamb hajxy
maa ja'a tsajtøjcän. Jiiby hajxy
xñāxø'owø'owa'añ. Xchumaamb
hajxy jaduñ. Xyajnøcxaamb hajxy
maa ja'a gobiernāwiinduumhajxiän.
Ja'a høøchcøxpä hajxy
xchaačhtiuna'añ. ¹³Coo hajxy
jaduñ mjādät mhabétät, mänitøch
hajxy xmiādiā'agät. ¹⁴Wiinjuø'ow
hajxy jaduñ. Cab hajxy
jäguemiä mwiinmahñdyhādät
waambaty hajxy mhadsówät.

¹⁵Høøch mijts nbuhbedaamby.
Nmo'owāambiøch mijts ja'a
wiinmahñdy nebiä mmādsip hajxy
mga'a yajmajādā'agät. ¹⁶Høxtä
xñāhdugaambä mdeedy hajxy
møødä mbuhya'ayhajxy møødä
mjujy mmāgu'ughajxy møødä
mmāgu'ughajpāhajxy. Nājē'eyyām
mijts hāna'c xyagho'oga'añ.

¹⁷Nägøxiä hajxy xxiøøghada'añ
maa ja'a høøchcøxpän. ¹⁸Hoy
hajxy cøxypānejpiä cu mja jat
cu mja habet, tsipcøxp hajxy
hodium mnøcxa'añ. ¹⁹Coo hajxy
hamuumdu'joot mme'e'xtügät,
mdägø'owäp hajxy jim tsajpootyp.

²⁰Coo hajxy mhíxät coo
ja'a Jerusalēncajpt hānajt tøø
jihuhbigø'oyiijām ja'a miādsip,

mānit hajxy mnajuø'owät coo
hānajt tøø yhabaatnä coo
Jerusalén quiuhdägoyya'añ.

²¹Pønjaty hānajt yaa hijp
Judeanaaxooty, tsipcøxp hajxy
piäyø'øgät, nøcxäp hajxy jim maa
ja'a tunän. Pønjaty hānajt yaa hijp
Jerusalēncajptooty, tsipcøxp hajxy
yaa chóonät. Pønjaty hānajt hijp
camjooty, cab hajxy ñøcxtägätsät
quiajptootyhajxy. ²²Jaanč tehñ
chaačhpøgaambä jäya'ayhajxy
nägø'ø nädecypä. Jadāañäp
jaduñ nebiaty jiiby myiñän
cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiän
coo jiada'añii. ²³Jaanč tehñ
chaačhpøgaambä to'oxiøjc-hajxy
hānajt, ja'a hajxy hānajt
moxtsa'amhjäp, ja'a hajxy hānajt
maaxhuungmøødpä. Hoyhoyyā
jäya'ayhajxy yaa chaačhpøga'añ
hädaa yaabä naaxwiin. Jaanč
tehñ yajcumādowāañäp hajxy
jaduñ. ²⁴Näje'e hajxy yho'oga'añ
coo ja'a tsip jiada'añii. Näje'e
hajxy miadsa'añii. Mānit hajxy
yajnøcxa'añii wiinduhmyhagajpt.
Minaambä jäguemiäyā'ay ja'a
Jerusalēncajpt hajxy yajma'ada'añ,
høxtä coonä yhabétät coo ja'a
cuhdujt hajxy piøjcäxät coo hajxy
jaduñ quia'a jatcøñät.

²⁵Cähxø'ogaambä hijxtahñd
maa ja'a xøøjän, maa ja'a
po'ojän, maa ja'a madsa'ajän.
Pädø'ogaambä mejy; jäditaamb
jaduñ. Paadiä cu'ughajxy
chähgø'owa'añ wiinduhmyhagajpt.
²⁶Wiinmahñtiägoyyaambä
jäya'ayhajxy coo hočhähgøøñä
yaa jiada'añii hädaa yaabä
naaxwiin. Tsäyuyyaambä xøø
chaadsä po'o chaadsä madsa'a.

²⁷Mänitøch ngädaactägatsa'añ
joc-hagujc, høøch ja'a Diosquexypä.
Hajájjäbøch ngäda'aga'añ
mäjaamøød. Xyhixáambøchä
jäya'ayhajxy. ²⁸Coo jaduhñ jiadóøjät,
mänit hajxy mjootcugø'owät. Mänit
hajxy mbädsøma'añ hawa'adstuum.

²⁹Mänitä Jesús miänáangombä:

—Høxtahmdsä quepychaa, ³⁰coo
hajxy mhixy coo wiamy, mnajuøøby
hajxy coo pioodtägøøñä. ³¹Jaduhñ
mäwíinäts je'e coo ja'a hijxtahñd
hajxy mhijxtsóonät, mnajuø'owäp
hajxy jaduhñ coo yhabaatnä coo
Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ.

³²Coo jaduhñ yhabáadät nébiøch
cham nmädia'aguiän, cahnä
jäya'ayhajxy hānajtý quiøxy
ho'ogyñä ja'a hajxy jäda'ahatypä.
Tøyhajt jaduhñ. ³³Tägoyyaambä
tsajtwiing møødä naaxwiin,
pero tøjiadaamb nébiøch cham
nmädia'aguiän.

³⁴⁻³⁵Mniyajcopcø'owøøjöp hajxy.
Cab hajxy mnajuø'øy mänáajøch
ngädaactägatsa'añ. Paady hajxy
hoy mhídät. Cab hajxy mhu'ug
cab hajxy mjøø'xät. Cab hajxy
tii mhadsógät hädaa yaabä
naaxwiin. Pønjatý jaduhñ ca'a
cudiumb, haxøøg hajxy jiada'añ
yhabeta'añ, høxtä hoy hajxy maa
cu jia tsäna'aw. ³⁶Nähix hahixø'ø
hajxy mhídät. Homiänaajä hajxy
mDiospa'yá'axät neby hajxy haxøøg
mga'a jat mga'a habétät, nébiøch
hajxy hoy xwyiingudsähgø'owät,
høøch ja'a Diosquexypä.

³⁷Xøømbaadiä Jesús hānajtý
yajnähixø'øy tsajtøgooty.
Coodspaady hānajtý wiädity maa
ja'a tun xiøhatiän Olivos. ³⁸Jopyñä
ja'a jäya'ayhajxy hānajtý quiøxy

hamugø'øy tsajtøgooty coo ja'a
Jesús miädia'agy hajxy hānajtý
wyi'i yhamädoowhidaañä.

22 Tøø ja'a pascuaxøø
hānajtý miäwiingoonnä
mänaa ja'a tsajcaagy hajxy
hānajtý quiayyän ja'a cajpä tsooy
miøødäbä. ²Jia wi'i xyiictaacypy
jia wyi'i miädiaactaacypy ja'a
teedywiindsøn hajxy hānajtý møødä
ley-yajnähixøøbiähajxy nebiä Jesús
hajxy yaghó'ogät. Pero chähgøøbiä
cu'ug hajxy hānajtý.

³Mänitä Judas Iscariote
ja'a Satanás jioottägøøyy
quioptägøøyyä. Jesús jiamiøød
hānajtý je'e tu'ug maa ja'a
nāmajmetspän. ⁴Mänitä Judas ja'a
teedywiindsøn hoy miøødmädia'agy
møødä møjhjäpä hajxy maa ja'a
tsajtøjcän. Je'e yajmøødmädiaac
nebiä Jesús yajcø'ødägø'owät.
⁵Mänitä teedywiindsøn hajxy
xioondaacy. Mänitä Judas hajxy
ñāmaayy coo xädø'øñ hajxy
mio'owa'añ. ⁶Mänitä Judas
ñāhadsooyy. Mänit tiägøøyy
wiinmahñdyhjäpä nebiä Jesús
yajcø'ødägø'owa'añ, mänaa ja'a
cu'ughajxy hānajtý quia'a jatý
mayyän.

⁷Mänitä pascuaxøø yhabaatnä
mänaa ja'a tsajcaagy hajxy
quiayyän, ja'a cajpä tsooy
miøødäbä. Yojxypä meeghuung
hajxy hānajtý ja'a pascuaxøøjooty.
⁸Mänitä Jesús ñāmaayy ja'a Pedro
møødä Juan:

—Nøcx ja'a tsuugay hajxy
yaghoyø'ow. Tøø yhabaady
coo hajxy ndsuugayáañäm ja'a
pascuaxøøgøxpä.

⁹Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Maa hõjts nyaghoyó'owät.

¹⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coo hajxy mgajptägó'owät, mbaadaambiä jäya'ay hajxy tu'ug majtcón. Mbanócxäp hajxy maa tiójtägó'owa'añän. ¹¹Mänitä cudójc hajxy mnämä'awät: “Hõjts nWiindsón tøø xquiexy coo hõjts miich nmäyajtówät maa hawa'adspä jii maa hõjts ndsuugáyät ja'a pascuaxøøgxäp.” ¹²Mänitä hawa'adspä hajxy xmio'owa'añ cruundä jim cøxp. Tøø hajxy hänäjty hoy yajxón yaghoyó'oy. Jimä tsuugay hajxy myaghoyó'owät.

¹³Mänit hajxy hoy piaady nebiatiä Jesús hänäjty tøø miäna'añän. Mänitä tsuugay hajxy yaghoyøøyy ja'a pascuaxøøgxäp.

¹⁴Coo yhabaatnä, mänitä Jesús hajxy yhänaaguiädaacy meexäwiinduum mõødä jiamiøødhajxy. ¹⁵Mänitä Jesús miänaa:

—Cooch nho'ogaannä, jootcújc-høch nnijiäwø'oyii cooçh mijts nmøødtuugaya'añ ja'a pascuaxøøgxäp. ¹⁶Cábøch mijts nmøødtuugaadiägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät mänaa ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añän. Tøyhajt jaduñ.

¹⁷Mänitä Jesús ja'a vaso tu'ug quionø'cy vinomøød. Mänitä Dioscujú'uyäp yeycy. Mänit miänaa:

—Huucmuc hajxy hädaa nägøxiä.

¹⁸Cábøchä vino nhuuctägatsa'añ høxtä coonä yhabáadät coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'oga'añ.

¹⁹Mänitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mänitä Dioscujú'uyäp

yéjcombä. Mänitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mänitä jiamiøød miooyy. Mänit miänaa:

—Høøch nni'x ngopc hädaa. Ja'a mijtscøxpøch nniñähduga'añii cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ. Naaghóoc-høch mijts xjiahmiejtsta'agy, jaduñä tsajcaagy hajxy mgáyät.

Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a vaso quionø'cy, ja'a hänäjty vinomøødpä. Mänit miänaa:

²⁰—Hädaa vino, hijxtahnd jaduñ miähmø'owa'añ nébiøch nnø'ty nyaghäyowa'añän cooçh mijts nnähho'tu'uda'añ.

²¹'Pero ja'a craa xyegáambøchä, yaaçh jaduñ xmiøødhäña'ay maa hädaa meexän. ²²Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchä Dios tøø xyajnädhijjiän, høøch ja'a Diosquexypä. Pero ja'a craa xyegaambä, maas haxøøg jiada'añ yhabeta'añ.

²³Mänitä Jesús jiamiøødhajxy tiägøøyy nimiäyajtówäbä hamiñ haxøpy põnä Jesús yegaamb.

²⁴Mänit hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä põñ mõjtuuñg mo'owáanäp. ²⁵Mänitä Jesús miänaa:

—Hädaa hajxy yaa gobiernähajpä hädaa yaabä naaxwiin, nä'ä hanehmb hajxy. Tsipcøxpä cu'ughajxy quiudiuñ neby hajxy yhane'emyijän. ²⁶Pero mijts, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä gobiernän. Põñ mõjtuuñg mõød maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä tuuñg mõj ca'a mõødpän. Põñ hanehmb maa mijtsän, ween ñibiäda'agyii nebiä moonsän. ²⁷Põñ

møjtuung mөөd, ja'a craa caabiä, tögä craa mäyajcaabiä. Ja'a craa caabiä, je'eds møjtuung mөөd. Pero hөөч mijts nyajcaaby, hойhөч møjtuung nja mөөdä.

²⁸Tөөч mijts xmiөөdyo'oy xmiөөdnaxy tsip xex. ²⁹Páadyhöч mijts møjtuung nmo'owa'añ, nébiөч nDeedy tөө xmio'oyän, ³⁰neby hajxy jim mgay mhú'ugät maačh nmeexäwiinduumän maačh ngobiernähada'añän, nebiä hoyhäñaabiejt hajxy myaghäña'awó'owät mänaa ja'a judíos hajxy mhane'ema'añän, ja'a nämajmetsc-hagajtpä.

³¹Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:

—Simón, Simón, mniyajcopcø'owóøjäp. Tөөчhä Satanás cuhdujt xjia mäyujwa'añ coo mijts xyajtu'udägóyyät. ³²Pero tөөчhä Dios nmänuu'xta'agy ja'a miichcøxpä nébiөч miich nmädia'agy homiänaajä xmiäböjcät. Coö miich hänäjty tөө mwiinmahñdymejtsnä, mjoodcapxmөcpөгäp ja'a mjamiөdtөjc neby hajxy jaduhñ quia'a tu'udägóyyät.

³³Mänitä Pedro ja'a Jesús ñämaayy:

—Homíajəч miich nbanөcxät, hoy jia pujxtөгootiä. Hөxtä näguipxy jaduhñ nmөөdhó'ogät.

³⁴Mänitä Jesús miänaañ:

—Pedro, chamñ nnäma'ay, cahnä tseey hänäjty ya'axyñä, tөө miich hänäjty tägөөghooc mnijioгapxyii coöч tyijy xquia'a hixiä.

³⁵Mänitä Jesús miäyajtөөyy ja'a jiamiөdhajxy:

—Cooč mijts nguejxy Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänítөч mijts nnämaayy coö hajxy tii mга'a wähátät, ni xuumy, ni xädø'өнhidөhñdy, ni cø'өг. Y tii hajxy myajmaajiajt.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ni tii.

³⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Pero chaačh nmänaañnä coö xuumy hajxy mwähátät mөөdä xädø'өнhidөhñdy. Pөн espada ca'a mөөd, weenä wyit tioogy nebiä espada jiúyät. ³⁷Tsipcөxp tiөjiada'añ neby jim myiñän cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian ja'a hөөчcøxpä: “Ca'awiindөyhäna'c jaduhñ tyijjä.” Cөxiä jaduhñ tiөjiada'añ neby jim myiñän cujaay ja'a hөөчcøxpä.

³⁸Mänit hajxy miänaañ:

—Chaa höjts espada metsc nmөөdä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Mädöyyä jaduhñ.

³⁹Mänitä Jesús tiu'ubөjcy. Mänit ñөcxy maa ja'a Olivostuñän neby hänäjty ñä'ägä cuhdujthatiän. Quipxiä jiamiөdhajxy pianөcxy.

⁴⁰Coo hajxy jim miejch, mänitä Jesús miänaañ:

—Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm; jaduhñ hajxy mга'a tu'udägóyyät.

⁴¹Mänitä Jesús ñөcxy jäguemjuөby nidiuhñ Diospa'yaaxpä. Mänit jyijcädaacy.

⁴²Mänit miänaañ:

—Teedy, coö miich jaduhñ mmäná'anät, cábөч hädaa tsaächpä peenä nmänáxät. Pero ca'a yhöөч nguhdujtä nyaghidaamby; miich mguhdujt hidaamb.

⁴³Mänitä Diosmoonsä tu'ug ñäguehxtøø'xy. Tsajpootyp hānajtj chooñ. Ja'a Jesús ja'a mājaa hoy mio'oy. ⁴⁴Jaanch tehñ chaačhpøjpä Jesús hānajtj. Mānitä Dios miānuu'xtaacy nāgøø nādecypīä. Mānit xiābitnøø tiägøøyy ta'xpä naaxwiin nebiä nø'tiän.

⁴⁵Coo ja'a Jesús Dyiospa'yaaxpādøøyy, mānit tiānaayyø'cy. Mānitä jiamioødhajxy hoy yhixø'øy. Haagä maab hajxy hānajtj je'eguiøxpä coo hajxy hānajtj jiaanch tehñ jiootmayhaty.

⁴⁶Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i mia'ay. Pādø'øg hajxy. MDiospa'yá'axäp hajxy; jaduñ hajxy mga'a tu'udägóyyät.

⁴⁷Jimnä ja'a Jesús hānajtj miādia'agynä, mānitä cu'ug miejch. Ja'a Judas hānajtj copc-hajp maa ja'a cu'ughajxiän. Je'e ja'a Jesús hānajtj tøø jiamioødhaty maa ja'a nāmajmetspähajxiän. ⁴⁸Mānitä Jesús hoy chu'xy. Mānitä Jesús miānaañ:

—Judas, nej, tsu'xyháamhøch miich xyega'añä, høøch ja'a Diosquexypä.

⁴⁹Mānitä Jesús jiamioødhajxy miānaañ:

—Wiindsøn, nej, pädø'øgäp højts espadahaamä.

⁵⁰Mānitä Jesús jiamioød tu'ug tiaatspujxtuuty ja'a teedywiindsøn mioonsä. Ja'a hahooybä taatse ñäbujx. ⁵¹Mānitä Jesús miānaañ:

—Ween hajxy yhity. Ween tiuhnä.

Mānitä Jesús ja'a craa tiaatse piädaacä. Tsooc je'e. ⁵²Mānitä Jesús ñāmaayy ja'a teedywiindsøn hajxy, møødä tsajtøjwiindsøn hajxy, møødä

møjtøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hānajtj yajpādø'øgaambä:

—Nej, mée'tspøch hajxy jaduñ xtyijjiä coo espada coo wojpt hajxy mmäbādø'øguiä. ⁵³Cooch mijts hijty nmøødhity tsajtøgooty najxpäxøø, cáboch mijts hijty nej xtiuñ. Pero tøø yhabaatnä cooch mijts xmiädsät ja'a haxøøgpä miäjaagøxpä.

⁵⁴Mānitä Jesús hajxy miajch.

Mānit hajxy yajnøcxy maa ja'a teedywiindsøn tiøjcän. Jäguemjuøøbiä Pedro hānajtj piayo'oy. ⁵⁵Mānitä soldado jøøn hajxy tiägøøyy yajmøjjøøbiä jim tøba'amhagujc. Mānit hajxy yhøxtaacy piquiä jøømba'axaambä. Mānitä Pedro piahøxtaapä.

⁵⁶Mānitä to'oxymoosä ja'a Pedro yhiixy coo jiiby piahäñaabiä. Mānit miānaañ:

—Yø'ø mixy, ja'a Jesús jiamioød yø'ø.

⁵⁷Mānitä Pedro ñijjogapxä:

—Pi'muuxy, cábochä Jesús nhixiä.

⁵⁸Mānitä Pedro yhøxcájpägombä wiinghāna'c. Mānit ñāmaayyä:

—Miič mjamiøød je'e, tuhmds.

Mānitä Pedro yhadsooyy:

—Joom, caj tiøyyä.

⁵⁹Tøø hānajtj tu'horä yhity, mānitä Pedro ñānøømä:

—Tøyhajt jaduñ coo ja'a Jesús jiamioød yø'ø. Galilea yø'ø craa chohmbä.

⁶⁰Mānitä Pedro miānaañ:

—Joom, pätiidä miič jaduñ mnä'ä mädiaacyy.

Tuunä Pedro jaduñ ñä'ä mānaañ, mānitä ja'a tseey jiaanch yaaxy. ⁶¹Mānitä Jesús ja'a Pedro miøjhee'py. Mānitä Pedro cøjx jiahmiech waambaty hānajtj tøø

ñäma'ayíjäm ja'a Jesús: “Cahnä tseeý hánajty ya'axyñä, tøø miičh hánajty tägøøghooc mnijøgapxyii cóogøch tyijy xquia'a hixiä.”

⁶²Mänitä Pedro wyiimbijnä. Mänit hoyhoy jiøøyy.

⁶³Mänitä Jesús tiägøøyyä näxficäbä näyáaxäbä ja'a häna'c-hajxy hánajty hadänaabiä. Mänit tiägøøyyä wobhó'cäbä.

⁶⁴Mänit hajxy wyiinguxodsøøyy. Mänit hajxy wyiinguwobøøyy. Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Najuø'øw pøn tøø xwiopy.

⁶⁵Jaanch tehñ yhaxøøgjatiä Jesús ñämaayyä.

⁶⁶Coo jiobøøyy, mänitä judíoshajxy yhamugøøyy, møødä møjtojc-hajxy, møødä teedywiindsønñhajxy, møødä ley-jajñähixøøbiäñhajxy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa junta hajxy hánajty yagjadyijän. Mänit hajxy miäyajtøøyy:

⁶⁷—Højtsä tøyhajt móøyyäc, nej, miičh Dios tøø xquiexiä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Hóyhøch jaduhñ cu nja mäna'an, cáboch mijts häyaa xñä'a mabójcäbät. ⁶⁸Y cooçh mijts waambaty nmäyajtøwät, cáboch hajxy xyhadsówät, ni cáboch hajxy xyhøxmádsät. ⁶⁹Tøø yhabaatnä cooçh jim nnøcxaannä maa ja'a Diosän, ja'a møjcuñdujtmøødpä. Jímhøch nøcxy nhäñä'awa'añ maa ja'a yhahooyhaampiän, høøçh ja'a Diosquexypä.

⁷⁰Mänit hajxy wyi'i miäyajtøøyy:

—Nej, miičhä Dios xyHuunghajpä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej mijts mmäna'añän.

⁷¹Mänit hajxy miänaañ:

—Tii testigo hajxy nnä'a jaac wáañämät. Hamdsoo hajxy tøø nmädoowäm coo hamdsoo tøø ñimiädia'agyii.

23 Mänit hajxy nägøxiä tiänaayyø'cy. Mänitä Jesús hajxy yajnøcxy maa ja'a Pilato wyiinduumän. ²Mänit hajxy tiägøøyy nähwaambejpä:

—Jim hädaa craa ja'a cu'ug hijty wyi'i quiapxiñ. Nøm hijty miäna'añ coo højtsä gobiernä xädø'øñ nga'a mó'owät ja'a jim tsänaabiä Roma. Jaduhñ hijty miänaambä cooc tyijy ja'a Dios tøø quiexyii gobiernähajpä.

³Mänitä Pilato ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Nej, jaduhñ miičh mnibiäda'agyii nebiä gobiernän maa hädaa judíoscáptänä.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nej miičh mmäna'añän.

⁴Mänitä Pilato ñämaayy ja'a teedywiindsønñhajxy møødä cu'ug:

—Cábøch hädaa craa nhixy coo tii pojpä quia'a møødä.

⁵Mänit hajxy tehngajnä wyi'i ya'axy:

—Høhñda'agymiädia'agyhaam yø'ø craa yajnähixø'øyy ja'a Judeabä-jäya'ayhajxy. Jim yajtsohñdaacy Galilea. Yaa tøø miech. Jaduhñ yaa jiatcøøbiä.

⁶Coo ja'a Pilato jaduhñ miädooyy, mänit yajtøøyy pø jimä Jesús jiaančh tsoñ Galilea. ⁷Coo ja'a Pilato yhawáañäxä cooc ja'a Jesús jim choon, mänitä Pilato ja'a Jesús quiejxy maa ja'a Herodes wyiinduumän. Hix, gobernador

ja'a Herodes hānajtj jīm tiuumby Galilea. Tøø hānajtj quioody Jerusalén xøøhājā. ⁸Coo ja'a Herodes ja'a Jesús yhiixy, mānit jiootcugøøyy je'eguiøxpā coo hānajtj jia wi'i yhixa'añ. Tøø hānajtj miādoyhaty coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñājatypā hānajtj tøø yajcāhxø'øgy. Jaduhñā Herodes hānajtj jia wi'i yhixa'añ coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñābā yajcāhxø'øgāt. ⁹Mānitā Herodes ja'a Jesús madiu'u jia wi'i miāyajtøøyy, pero cabā Jesús ñā'ägā hadsooy. ¹⁰Tehngajñā ja'a Jesús hānajtj ñāhwaambedyijām ja'a teedywiindsønħajxy møødā ley-yajñāhixøøbiāhajxy. ¹¹Mānitā Herodes ja'a Jesús hajxy tiägøøyy nāxiicpā nāyaaxpā møødā soldadohajxy. Mānitā wit hajxy yajpāgøøyy yajxonbā nebiā rey wyitān. Mānitā Herodes ja'a Jesús quiejxwiimbijty maa ja'a Pilatān. ¹²Mānitxøø ja'a Pilato ja'a Herodes miøødnimiägu'ughajpøjcā. Nimiädsiphājätp hajxy hānajtj.

¹³Mānitā Pilato yaaxmujcy ja'a teedywiindsønħajxy møødā copc-hajpāhajxy møødā cu'ughajxy.

¹⁴Mānit miānaañ:

—Mijtshøch hādaa craa tøø xyajñamech. Mmānaamb mijts jaduhñ coo ja'a cu'ug hijty quiapxhiñ. Tøøch nja yajmāyach maa mijts mwiinduumhajxiān, y tøø hajxy mhixy mmādoy coo ja'a pojā quia'a møødā nej mijts tøø mja nāhwaambetiān. ¹⁵Ni ja'a Herodes quia'a māna'añ coo ja'a pojā miøødā, paady tøø quiejxwiimbity. Tøø hajxy mhixy coo ja'a pojā quia'a møødā.

Paady, cáboch nyajyagho'oga'añii.

¹⁶Jayøjphøch nyajcumādowa'añ, mānitøch nhøxmadsaannā.

¹⁷Jaduhñ hajxy hānajtj quihdujthaty coo ja'a tsumyjiāya'ay hajxy hānajtj tu'ug yhøxmach ja'a pascuaxøøjooty.

¹⁸Mānit hajxy nāgøxiā yaaxy:

—Ca'a yø'ø craa mhøxmach. Jue'e mhøxmādsāp ja'a craa Barrabāshājā.

¹⁹Paadiā Barrabās hānajtj tøø chumyii coo ja'a tsip hānajtj tøø yajpādø'øgy cajtooty, møød coo hānajtj tøø miājāya'ay-yagho'ogy.

²⁰Jia wi'i yhøxmadsaamby ja'a Pilato ja'a Jesús hānajtj. Jaduhñā cu'ug jia nāmāguionbā. ²¹Mānitā cu'ughajxy maas møc jiaac yaaxy:

—Møjpahbet hajxy cruzcøxp, møjpahbet hajxy cruzcøxp.

²²Miädägøøghoocpā ja'a Pilato jia mēnāangombā:

—Pero nébiāmāts jaduhñ tøø jiatcø'øy. Cabā pojā tii miøødā. Nébiøch nyajyagho'ogøøjät. Nyajcumādowāambiøch. Mānitøch nhøxmadsaannā.

²³Pero tehngajñā hajxy jiaanēh tehñ ya'axy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

Jaduhñdsā teedywiindsønħajxy yaaxpā. Mājādaac hajxy jaduhñ neby hajxy hānajtj miāna'añān.

²⁴Mānitā Pilato miānaannā coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁵Mānit Barrabās yhøxmajch, ja'a cu'ughajxy hānajtj tøø yajñāhdijjiābā, ja'a hānajtj tøø chumyijjābā je'eguiøxpā coo tsip hānajtj tøø yajpādø'ogy, møød coo hānajtj tøø miājāya'ay-yagho'ogy. Mānitā Pilato yhanehmy coo ja'a Jesús miøjpahbedøøjät cruzcøxp.

²⁶Jimä soldado ja'a Jesús hajxy hānajtŷ yajnøcxy maa hajxy hānajtŷ miøjpahbeda'añān. Mānitā jāya'ay hajxy tu'ug miajch, ja'a xøhajpā Simón, ja'a Cirenetsøhm̄bā. Camjootiā Simón hānajtŷ tøø yhoŷ. Mānitā cruz hadsip yajtsømdu'ubøjcā. Høxhaamā cruz miāyohy.

²⁷Jaanch teh̄m nāmāy hajxy hānajtŷ pianøcxy møødā to'oxiøjc-hajxy. Jøøyyāp yāaxābā to'oxiøjc-hajxy hānajtŷ nøcxy. Jootmayhajp hajxy hānajtŷ ja'a Jesúscøxpā. ²⁸Mānitā Jesús ja'a to'oxiøjc-hajxy miøjhee'ppejty ja'a hajxy tsohm̄bā Jerusalén. Mānit hajxy nāmaayyā:

—Ca'ačh hajxy xñājø'øŷ. Mijts hamdsoo mniñājø'øwøøjāp møødā mhuunghajxy. ²⁹Habaadaamb jaduh̄n coo ja'a jāya'ayhajxy miāna'ana'añ: “Jootucjā to'oxiøjc-hajxy yhity ja'a yhuung ca'a hijpā.” ³⁰Mānitā jāya'ay ja'a tun̄ hajxy nāma'awa'añ: “Højts nāhgahbéjtāc, højts yú'tsāc.” ³¹Xchaächtiunāambøch ja'a jāya'ayhajxy, hōyhøčhā pojpa cādieey nga'a ja møødā. Maas hanaxiā mijts mjada'añ mhabeta'añ.

³²Metscā mee'tspädøjc ja'a Jesús hānajtŷ quipxy nøcxy miøødmøjpahbeda'añii. ³³Coo hajxy jim̄ miejch maa hānajtŷ xiøhatiān “Maa ja'a Ho'ogyjiāya'aguiopc Ñāhgädā'aguiān”, mānitā Jesús miøjpahbejtā cruzcøxp møødā mee'tspädøjc, tu'ug hanajtŷhaamby, tu'ug hahooyhaamby. ³⁴Jimnā ja'a Jesús hānajtŷ miøjpahbedyiinā, mānit miānaañ:

—Teedy, mee'x yø'ø hāna'c-hajxy; cab hajxy ñajuø'øŷ tii hajxy jaduh̄n coo jiatcø'øŷ.

Mānitā soldado ja'a Jesús wyit hajxy tiägøøyy yajniguiuhäyø'cābā. ³⁵Jimā cu'ughajxy hānajtŷ miāhee'pna'ay møødā tuungmøødpāhajxy. Jimā Jesús hajxy hānajtŷ wyi'i ñāxi'igŷ:

—Yajnāhwaachp yø'ø craa hijty wiinghāna'c. Ween hamdsoo yajniñāhwa'ačhii pø tøy jaduh̄n Dyioshuungā, pø tøy jaduh̄n Dyiosquexiā.

³⁶Jaana jaduh̄nā soldadohajxy wyi'i ñāxiicpā. Mānitā Jesús vinagre yaghuucā. ³⁷Mānit nāmaayyā:

—Pø tøy miičhā judíoshajxy xquiobiernāhaty, hamdsoods yajniñāhwa'adsøø.

³⁸Mānitā soldado pu'uyhuung hajxy jim̄ yujpahy cruzcuhduum. Tägøøgtu'u hayuuc hānajtŷ miøødā cujaay: “Hādaadsā judíoshajxy quiobiernāhajpy.” Griegohaam hānajtŷ quiujaayā, møødā latínhaam, møødā hebreohaam.

³⁹Mānitā mee'tspā tu'ug miānaañ, ja'a hānajtŷ tøø miøjpahbéjtābā cruzcøxp:

—Pø tøyā Dios tøø xquiexy, hamdsoods yajniñāhwa'adsøø, y yajnāhwāatsägāts højtspā —nømä Jesús nāmaayyā.

⁴⁰⁻⁴¹Mānitā craa yhojjā jiamiøød:

—Nej, cājtāmā Dios mwiingudsähgø'øŷ. Paady højts ngumadowāanām coo tøø ngādiēhyām. Pero hādaa craa, caj nej tøø jiatcø'øŷ.

⁴²Mānitā Jesús nāmaayyā:

—Jesús, hөөч xjiahmiédsäp coo miič hánajty mdägø'owa'añ gobiernähajpä.

⁴³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduhñ nnäma'ay, jädá'ajöch miič jim xmiødhada'añ tsajpootyp.

⁴⁴Cujyxioø hánajty je'e, mänit wyiingoodsøyy wiinduhmyhagajpt. Tägøøghorä yhiyty wiingoods.

⁴⁵Cabä xøø hánajty maa ñä'a hañ. Mänitä tsajtøjc-hadøødiuc quioø'tswa'xy cujjiä. ⁴⁶Mänitä Jesús yaaxy:

—Teedy, hөөч miič njoot njuøhñdy nyajcø'ødägø'owaamby.

Jagoo jaduhñ jiaac mänaañnä, mänitiä yho'nä.

⁴⁷Mänitä soldadowiindsøn yhiyty nebiä Jesús jiajtiän. Mänit jia mänaañ coo ja'a Dios miøjjä jiaančhä, coo ja'a Jesús ja'a pojpä hijty quia'a mөөдä.

⁴⁸Coo ja'a cu'ughajxy yhiyty nebiä Jesús jiajtiän, mänit hajxy wyiimbijnä jootmayhajtäp. ⁴⁹Jimä Jesús miägu'ughajpähajxy hánajty tiäna'ay jäguemjuøøby mөөдä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hánajty jim tøø piadsóoñäbä Galilea. Yhiyx hajxy je'ebä nebiä Jesús jiajtiän.

⁵⁰Jimä hojiäya'ay hánajty tu'ug ja'a xøhajpä José. Arimatea hánajty choon jim Judeanaaxooty. Møjtuung hánajty miøød maa ja'a judfoscajptän. ⁵¹Pero cab jaduhñ piamänaañ coo ja'a Jesús cu yagho'cä. Jiøbhijxyp hánajty je'e coo ja'a Dios ja'a miäjaa yajcähxø'øga'añ. ⁵²Mänitä José ja'a Pilato ja'a cuhdujt hoy miäyujwa'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ay yajmänácät cruzcøxp. ⁵³Coo ja'a cuhdujt jaduhñ

miooyyä, mänit yajmänajcy. Mänitä poobwit yajnähbijty. Mänit hoy yajnaaxtägø'øy maa ja'a tsaajutän ja'a naamhädiüñäbä. ⁵⁴Mänacyxioø hánajty je'e mänaa ja'a Jesús ñaaxtägø'øyän. Viernes hánajty je'e. Hadsuujøøñäp hánajty; ja'a poo'xxioø hánajty habáatnäp.

⁵⁵Ja'a to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hajxy hánajty tøø piadsóoñäbä Galilea, mänitä Jesús hajxy hoy yhiyx maa hánajty tøø ñaaxtägø'øyän. ⁵⁶Coo hajxy wyiimbijty, mänitä pa'agxuu'pähón hajxy hoy jiuu. Mänit hajxy pioo'xnä ja'a poo'xxioøjooty neby hajxy hánajty quihdujthatiän.

24 Näxøøjopiä to'oxiøjc-hajxy ñøcxtägajch maa ja'a Jesús hánajty tøø ñaaxtägø'øyän mөөдä jiamioødhajxy wiingpä. Pa'agxuu'pähongón hajxy ñøcxy ja'a hajxy hánajty tøø júyyäbä. ²Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy yhiyty coo ja'a tsaajut hánajty tøø yhawa'ačh. ³Mänit hajxy jiiby tiägøøyy. Cab hajxy jiiby pøn piaaty. ⁴Mänit hajxy chähgøøyy. Cab hajxy hánajty ñajuø'øy neby hajxy jiatcø'owät. Mänit hajxy yhiyty coo ja'a jäya'ay hajxy hánajty metsc miøødtäna'ay. Yajxonjatiä wyithajxy hánajty. Høxtä haambä wyithajxy hánajty. ⁵Mänitä to'oxiøjc-hajxy ñaaxcooyy je'eguiøxpä coo hajxy hánajty chähgø'øy. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Tii ja'a Jesús hajxy yaa coo mhøxta'ay maa ja'a ho'ogyjiäya'ayhagujcän. ⁶Cab je'e yaajän. Tøø jiuypiojñä. Nej, cab hajxy mjahmiechä neby hajxy jiiby tøø xyajmøødmädia'aguiän

Galilea. ⁷Nõmä Jesús ja'a Diosquexypä hajxy xyhawaanä cooc hijty quio'ødägø'owa'añii ja'a cubojpäya'ay ja'a cugädieejäya'ay, cooc hijty miøjpahbeda'añii cruzcøxp, cooc cudägøøgxøø hijty jiuypioğa'añ.

⁸Mänit hajxy jiaančh jahmiejsnä neby hajxy hānajtý tøø ñāma'ayijān Jesúsām. ⁹Mänit hajxy wyiimbijnä. Mānitā jiamioød hajxy hoy yhawaanä ja'a nāmajtu'ugpä mөөdä nāmāybä. ¹⁰Ja'a to'oxiojc ja'a mädia'agy hajxy māmējtsābä, jue'e hajxy hānajtý näje'e xiøhaty María Magdalatsohmbä, mөөdä Juana, mөөdä María ja'a Jacobo tiaj. ¹¹Pero cabä to'oxiojc ja'a miädia'agyhajxy miäbøjcäxä ja'a Jesús jiamioødhajxy. Nebiä cuhhiimbä-mädia'aguiān hajxy jaduhñ miädooyy.

¹²Pero ja'a Pedro, miäböjc je'e. Päyø'øguiä ñøcxy maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñāaxtägø'øyān. Coø jiiyb quiiuwoodsøøyy, mānitā poobwit yhiixy coø wiingtuum yhiijnä. Mānit wyiimbijnä. Yagjuøøyy jaduhñ neby hānajtý tøø jiadyiijān.

¹³Mānitxøøbä ja'a Jesús jiamioødhajxy hānajtý metsc ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Emaús. Majtu'ugkilómetro hānajtý jiäguemä maa ja'a Jerusalēcajptān.

¹⁴Mädiāacäp hajxy hānajtý tiu'uyo'oy tijaty tøø jiadyii. ¹⁵Mānit hajxy wyiingumedsøøyyä ja'a Jesús. Mānit hajxy miøødtu'ubøjcy. ¹⁶Hoy hajxy jia hijxy, cab hajxy yhøxcajpy. ¹⁷Mānitā Jesús miānaañ:

—Tii hajxy mmädiaacy. Tii hajxy coø mdajy coø mmay.

¹⁸Tu'jäya'ay hānajtý xiøhaty Cleofas. Mānit yhadsooyy:

—Hopioñä ñajuø'øy tii jim tøø jiadyii Jerusalēn jāda'a xøøbä. Nej, miičh nidiuhñ mga'a najuøøby tii jim tøø jiadyiijä, hoy miičh jim tøø mja hijpä.

¹⁹⁻²⁰Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Tii jaduhñ tøø jiadyii.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Jesús tøø yagho'ogyii cruzcøxp. Ja'a teedywiindsøñhajxy yejc mөөd højts ngopc-hajpä. Diosquexy hijty wiädity.

Hoy-yagjuøøñājatypä hijty yajcāhxø'py. Hoy hijty miädia'agy ja'a Dioscøxpä cu'ughagujc.

²¹Jaduhñ højts njoot hijty chocy coo ja'a Jesús ja'a gobiernä Rómaba ja'a quiihdujt cu piøjcä nebiä gobiernä yaa quia'a hanéhññāt maa højts ngajptān, højts judiøsjäya'ayhajxy. Maaxtøjcy mädägøøyy jaduhñ yagho'cä.

²²Haamiān ja'a to'oxiojc-hajxy näje'e yhooyy maa ja'a Jesús hānajtý tøø ñāaxtägø'øyān. ²³Pero cábac hajxy piaaty. Mānitägä Diosmoonsä hajxy metsc yhiixy ja'a tsajpootypä-tsohmbä. Mānitāc hajxy yhawāanāxä cooc ja'a Jesús hānajtý tøø jiuypiojñä. Hoy-yagjuøøñä højts hajxy xyajmөөdmädiaacy. ²⁴Mānit højts njamioødhajxy hoy yhiixpä. Jadúhñäc hajxy piaatpä nebiä to'oxiojc-hajxy hānajtý tøø ñāgapxiān. Ni jé'egädsä Jesús hajxy quia'a hijxy.

²⁵Mānitā Jesús miānaañ:

—Nej, cab hajxy mnä'ägä wiinjuø'øyä, cab hajxy mnä'ägä mäßøquiä nebiä Diosquexyhajxy jecy miānaañān. ²⁶Tsipcøxpä

Diosquexy chaačhpøga'añ coo hānajtj jīm ñøcxaannā tsajpootyp.

²⁷Mānit tiägøøyy yajwiingapxøøbiä ja'a Diosmädia'agy majaty miädia'agyijän. Jīm quiapxtsohñ maa ja'a Moisés hānajtj tøø quiujaayän. Čøjx quiapxy mäduhñtiä ja'a Diosquexyhajxy quiujahyyän.

²⁸Coo hajxy jīm miejch Emaús, mānitä Jesús miānaañ cooc jiaac yo'oya'añ. ²⁹Mānit hajxy ñāmaayyo'cy:

—Huuc mähmø'ow yaa maa højtsän. Tøø chuujøønä. Coodsøñäp jaduhñ.

Mānitä Jesús jiaančh mähmøøyy. Mānit hajxy tiøjtägøøyy.

³⁰Mānit hajxy yhäñaaguiädaacy meexäwiinduum. Mānitä Jesús tsajcaagy quionø'cy. Mānitä Dioscujú'uyäp jejcy. Mānitä tsajcaagy qyijwa'xy. Mānitä jiamioød miooyy. ³¹Mānñtäts hajxy yhøxcajpnä. Mānitä Jesús yhadägoyyøønä. ³²Mānit tu'jäya'ay miānaañ:

—Wíinghøch hijty nñijäwø'øyii tu'haambejpä coo ja'a Diosmädia'agy xyajmøødmädiäcäm.

³³Mānitiä hajxy wyiimbijnä, ñøcxtägajch Jerusälén. Mānitä jiamioød hajxy hoy piaady maa hajxy hānajtj tøø yhamugø'øyän, ja'a nāmajtu'ugpä møød hajxy nāmaybä.

³⁴Mānit hajxy nāmetspä ñāmaayyā: —Tøyhajt jaduhñ coo ja'a nWiindsønhájtäm tøø jiuypio'cy. Ja'a Simón jaduhñ tøø yhi'xy.

³⁵Mānit hajxy je'e ñägapxpä cooc ja'a Jesús hajxy tøø piaady tu'haam.

Mānität hajxy yhøxcajpnä coogä Jesús ja'a tsajcaagy qyijwa'xy.

³⁶Jiiby hajxy hānajtj miädia'agyñä, mānitä Jesús ñäguehxtøø'xy maa hajxy hānajtj yhäña'ayän. Mānit yajpoo'xy ja'a jiamioødhajxy. ³⁷Mānit hajxy jiaančh tehñ chähgøøyy. Hāñāmä tyijy hajxy nāmejtsä. ³⁸Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii hajxy coo mwi'i chähgø'øy. Tiičh hajxy coo xquia'a høxcapy.

³⁹Høxtáhmdsøch hädaa ngø'ø, høxtáhmdsøch hädaa ndecy. Høøčh je'e Jesús. Høøčh hajxy nāhdóonäc. Cabä hāñāmä ni'x copc mioødä nébioch høøch nmøødän.

⁴⁰Mānitä Jesús ja'a quio'ødiecy yaghijxy ja'a jiamioødhajxy. ⁴¹Pero cab hajxy hamuumdu'joot ñä'ägä mäßøjcy. Xoonäacp hajxy hānajtj møød hajxy hānajtj yagjuø'øy. Mānitä Jesús miānaañ:

—Tii hajxy jii mmøød cooçh ngáyät.

⁴²Mānitä hacxtsa'ay hajxy miooyy møødä møjtsiinjøødy. ⁴³Mānitä Jesús quioondsooyy. Mānit quiaayy maa ja'a wyiinduumhajxiän.

⁴⁴Mānit miānaañ:

—Nébioch tøø njatiän, tøøds hajxy hijty nhawáañäm mānaa hajxy quipxy tøø nhíjtäm. Tøjiajt jaduhñ ja'a høøchcøxpä neby jiiby myiñän cujaay maa ja'a Moisés miädia'aguiän, chaads jiiby maa ja'a Sálmosän, chaads jiiby maa ja'a librän ja'a Diosquexyhajxy jecy jiáhyyäbä.

⁴⁵Mānitä Diosmädia'agy quiapxtøøyy:

⁴⁶—Jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän

cooc ja'a Diosquexy
 tsipcøxp yho'oga'añ, y cooc
 cudägøøgxøø jiuypiojtägatsa'añ,
⁴⁷y cooc miädia'aga'añii
 wiinduhmyhagajpt. Yaa Jerusalén
 miädiaactsoona'añii. Jaduhñä
 cu'ughajxy yajwiingapxø'owa'añii
 coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy
 ñajtshixø'owät. Mänit hajxy
 yajñähwa'adsa'añii ja'a piojpä
 quiädieey hajxy. ⁴⁸Hamdsoo
 hajxy tøø mhixy tøø mmädox
 nébiøch cham nmädia'aguiän.
⁴⁹Nyajnäguexáambiøch mijts ja'a
 Dioshespíritu ja'a nDéedyhøch
 tøø xyajwiinwaanø'øyäbä
 cooçh mijts nmó'owät. Jim
 choona'añ tsajpootyp. Yaa hajxy
 mmähmø'owät Jerusalén høxtä

coonä ja'a Dioshespíritu hajxy
 hänajty tøø xñägäda'agy.

⁵⁰Mänitä Jesús
 miøødcajtpädsøømy ja'a
 jiamiøødhajxy. Mänit hajxy miejch
 maa ja'a cajpt xiøhatiän Betania.
 Mänitä Jesús ja'a quiø'ø chajxajy.
 Mänitä Dioscujú'uyäp yejcy ja'a
 jiamiøødcøxpähajxy.

⁵¹Mänit hajxy ñähguéecänä.
 Mänitä Jesús jim ñøcxy
 tsajpootyp. ⁵²Mänitä Jesús hajxy
 wyiingudsähgøøyy. Mänit hajxy
 wyiimbijnä jaançh tehñ jiootcujc.
 Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén.
⁵³Jabom-jabom hajxy hänajty
 ñøcxy tsajtøgooty. Nøcxy hajxy
 hänajty quiapxy miädia'agy coo ja'a
 Dios miøjjä jiaançhä. Amén.

San Juan

1 Ja'a Dioshuung, je'e hajxy xyajnáhixóoyyám nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jíiyyám hánajty je'e mänaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jíiyyám hánajty je'e mөөdä Dios; Diósäts je'e. ²Jim hánajty je'e mөөdä Dios mänaa hádaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. ³Jaaya'ay jaduhñ hädiuun cөxiä. Nidiuhñ yhädiuñ. ⁴Ja'a Dioshuung, yeypy ja'a jugyhajt je'e. Jaduhñ mäwiin je'e nebiä cujajpä nebiä cudøø'xpän. Xyajpädsóomám hajxy hagoodstuum. ⁵Coo jøøn yhajajy hagoodstuum, hoy jaduhñ nhíjxám. Ja'a Dioshuung, jaduhñ mäwfinäts je'e nebiä jøønän coo xyaghíjxám neby hajxy hoy nwädíjtämät.

⁶Mänitä Dios jäya'ay tu'ug quiejxy, ja'a xøhajpä Juan. ⁷Paadiä Juan quiejxä, jaduhñä Dioshuung ñägäpxät, jaduhñä jäya'ayhajxy nägөxiä miäbögat. ⁸Ja'a Juan, ca'a je'e Dyioshuungä. Nä'a nägapxpä jaduhñ quiejxä. ⁹Tøø ja'a Dioshuung hánajty yaa miejtsnä hádaa yaabä naaxwiin. Je'e ja'a tøyhajt hajxy xmióoyyám nägөxiä maa hajxy yaa ndsánáayyám hádaa yaabä naaxwiin. Cөxiä xyajnáhixóoyyám.

¹⁰Coo yaa miejch hádaa yaabä naaxwiin, cabä miädia'agy

miäböjcäxä, hoy hánajty cөxiä tøø jia hädiuñ. ¹¹Jim je'e jia medsøoyy maa ja'a yhamdsoo cajptän, pero cab jim chojcä. ¹²Pero näje'ejaty hajxy chojcy. Pøn jaduhñ tsojc, pøn ja'a miädia'agy mäböjcä, je'edsä cuhdujt hajxy mooyyä coo hajxy yhidät nebiä Dioshuungän. ¹³Cab hajxy xyhuunghájtäm nebiä yaabä teedy hajxy xyhuunghájtäm. Pero coo hajxy nmäböjcämät ja'a Dios ja'a miädia'agy, mänit hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät.

¹⁴Ja'a Dioshuung, jäya'ayhajt je'e neby højts chaa njäya'ayhájttäm. Hádaa yaabä naaxwiin je'e chánaayy maa højtshájtäm. Tøø højts nhixy coo je'e miøjjä jiaančhä. Paady miøjjä jiaančhä coo je'e Dyioshuungä. Tiuumby je'e ja'a mayhajt homiänaajä. Tømiädiaacp je'e homiänaajä. ¹⁵Jaayä'ayädsä Juan jaduhñ ñägäpx:

—Yø'öyá'ayhöch hijty nnägäpxyp, yø'ø hөxhaam tøø jiaac méchäbä. Høöch hijty jayøjp tøø nmech. Yø'ödsä möjcuhdujt nä'ägädä mөөd. Høöch, cáböčhä cuhdujt jaduhñ nmөөdä neby yø'öya'ay miөөdän. Jímiam yø'öya'ay hánajty coöch yaa nmiiñ ngahy.

¹⁶Jaayä'ayäts ja'a mayhajt tuumb ja'a højtsөxphájtäm homiänaajä.

¹⁷Dios ja'a Moisés ja'a cuhdujt jaduhñ mooyy. Højts ja'a Moisés ja'a cuhdujt xmioodiägájsäm. Pero xchójcäm ja'a Dios hajxy mөөd xmióoyäm ja'a tøyhajt. Paadiä Jesucristo yaa quiejxä. ¹⁸Ni pөн ja'a Dios quia'a hixyñä. Ja'a yHuung, je'e hajxy xyhawáanäm nebiä Dios jiäya'ayhatiän. Jiaančh tehñ chojpy ja'a Dios ja'a Jesucristo. Tu'ughuunghajp ja'a Jesucristo.

¹⁹Mänitä teedyhajxy näje'e jim quiejxä mөөdä levitashajxy maa Juangän. Ja'a levitashajxy, tsajtöjcueendähajpä hajxy hänäjty tiuunghajpy. Jim hajxy chohnädaacy maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Jerusalén. Ja'a judíos wyiindsøn hajxy jaduhñ mäguejx. Paadiä teedyhajxy jaduhñ quiejxä coo ja'a Juan hajxy ween nөcxy tiøyhajt mädo y pөн je'e. ²⁰Coo ja'a Juan jaduhñ miäyajtөwä, yejc je'e ja'a tøyhajt. Caj yhөhnädaacy:

—Ca'a yhööchä je'e ja'a Cristo, ja'a hajxy nhahíjxämbä, ja'a Dios төө wyiinguéxiäbä coo hajxy xyhanéhmämät.

²¹Mänitä jadähooc miäyajtөwägumbä:

—Pөн miich. Nej, miich Elíashajpä ja'a mináambjä.

Mänitä Juan yhadsooyy:

—Caj.

Mänitä miäyajtөwägumbä:

—Nej, төгä miich ja'a Diosmädia'agy jecy төө mhuuc mäwädiäp.

Mänitä Juan yhadsöogumbä:

—Cábämts.

²²Mänitä miäyajtөwägumbä:

—Pөн miich. Højts ja'a tøyhajt móoyyäc neby højts ja'a nwiindsön häyaa nhawaandägájsät pөн miich.

²³Mänitä Juan yhadsooyy:

—Hөөчh, nyajcapxöböch ja'a Diosmädia'agy mөc pactuum. Panөcx ja'a Diostu'u hajxy nebiä Isaías jecy miänaañän coo hajxy mbanөcxät. Diosmädia'agy ja'a Isaías jecy yajwa'x.

²⁴Ja'a hajxy hänäjty төө quixyíjjäbä maa ja'a Juangän, näje'e hajxy hänäjty pianөcxä ja'a fariseos ja'a miädia'agy hajxy.

²⁵Mänitä Juan miäyajtөwä:

—Tii miich coo mnä'ä mäyajnäbejpä pө cá'adäm miich mGrístäjä, pө cá'adäm miich ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy jecy төө yajwä'xiäbä.

²⁶Mänitä Juan yhadsooyy:

—Hөөчh, nөöháamhöch nmäyajnäbety. Pero xima jäya'ay tu'ug majiäya'ayhagujc. Cahnä hajxy mhixyhyatyñä. ²⁷Jayöjphөch nmejch. Mänit yө'öya'ay höxhaam jiaac mejch. Mөjcuhdujt yө'öya'ay miөөd quejeech nmөөdä.

²⁸Jimä Juan hänäjty miäyajnäbety maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Betábara, ja'a Jordángpä möjnөohaawiimbä jaduhñ maa ja'a xөө piädsөmiän.

²⁹Cujaboom ja'a Juan ja'a Jesús yhiixy. Jimä Jesús hänäjty miänacy maa ja'a Juan hänäjty tiäna'ayän. Mänitä Juan miänaañ:

—Huug hix hajxy, xii jäya'ay tu'ug miänacy. Yө'ө jaduhñ xөhajp ja'a Meeghuung ja'a Dios төө quíxiäbä. Yө'өds hajxy je'e xñähho'tu'udáanäm. Yө'өds hajxy je'e xyajnäbwa'ads xyajcuhwa'adsáanäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. ³⁰Yө'өch hijty nnänөөmby ja'a höxhaam төө jiaac méchäbä. Hөөчh hijty jayөjp төө

nmech. Yø'øds je'e ja'a møjcuhdajt
møød quejeeč nmøødä. Jĩmiām
yø'øya'ay hānajt mānaač nmiñ
nga'ayān. ³¹Cábøch hijty nnajuø'øy
pøn jaduhñ tunaamb nébiøch tøø
nmädia'aguiān. Pero páadyhøch tøø
nmech māyajnābejpā nøøhaam neby
hajxy jaduhñ mnajuó'øwät pøn je'e,
mijts judíos.

³²Mānitā Juan miānāangumbā:
—Tøøčhā Dioshespíritu nhixy
coo jīm tøø choon tsajpootyp.
Mānitøch nhixy coo hānajt
miānacy nebiā palomān. Mānitā
ñāaxcādaacy. Mānitā jīm yhøxtaacy
yø'øya'ay quiuhdum. ³³Cáhnøch
hānajt nnajuø'øy pøn je'e. Pero
jaayá'ayhøch tøø xquéxiäbā
māyajnābejpā nøøhaam, je'ečh
jaduhñ xñāmaayy: “Mhixaambiā
Dioshespíritu maa je'e
miānacø'owa'añān. Jīm jaduhñ
miāhmø'owa'añ maa tu'jäya'ay
quiuhdumān. Jaayá'ayäts ja'a
Dioshespíritu jaduhñ yegáannäp.”
³⁴Tøøch njaanč hixy. Tøøch
nnāgapxy coo yø'øya'ay jiaanč
Dioshuungä. Nyéjpiøch ja'a tøyhajt
jaduhñ.

³⁵Cujaboom ja'a Juan hānajt jīm
tiānāaguiumbā møødä jiamioød
metscä. ³⁶Jimā Jesús hānajt
wiädijpā. Coø ja'a Juan ja'a Jesús
mijøhee'py, mānitā Juan miānaañ:
—Yø'øds jaduhñ xøhajt ja'a
Meeghuung ja'a Dios tøø quiéxiäbā.

³⁷Coo ja'a Juan ja'a jiamioødhajxy
jaduhñ miādooyy, mānitā Jesús
hajxy piadu'ubøjcy nāmetscä.
³⁸Coo Jesús jiāwøøyy coo hānajt
pianøxyii, mānitā wia'wiimbijty.
Mānitā yhixy coo hānajt nāmetscä
pianøxyii. Mānitā miānaañ:

—Tii hajxy mhøxtaaby.

Mānit hajxy yhadsooyy:

—Wiindsón, maa miičh tøø
mmejtsta'agy.

³⁹Mānitā Jesús yhadsooyy:

—Jam huug híjxām.

Mānit hajxy hoy jiaanč hixy maa
Jesús hānajt tøø mjejtsta'aguiān.
Tøø hānajt miānacyxiøøjøñā. Jīm
hajxy miāhmøøñā maa Jesúsān.

⁴⁰Tu'ugā Juan ja'a jiamioød
hānajt xiøhaty Andrés, ja'a Simón
Pedro piuhya'ay. Je'eds ja'a Jesús
hānajt tøø piadu'ubøcy møødä
jiamioød tu'ug. ⁴¹Mānitā Andrés
ja'a piuhya'ay hoy piaady, ja'a
xøhajt Simón. Mānitā Simón
ñāmaayy:

—Tøø højts ja'a Mesías nbaady —
je'e jaduhñ nānøømby ja'a Cristo,
ja'a Dios tøø wyiinguéxiäbā coo
hajxy yaa xyhanéhmāmät.

⁴²Mānitā Andrés ja'a Simón jīm
wioonøcxy maa ja'a Jesús hānajtīān.
Coo ja'a Jesús ja'a Simón yhixy,
mānit miānaañ:

—Miičh, Simón miičh mxøhaty.
Jonás miičh mdeedyhajpy. Pero
Pedro mxøhataannā —je'e jaduhñ
nānøømby tsaa.

⁴³Cujaboom ja'a Jesús hānajt
ñøcxa'añ Galilea. Mānitā Felipe hoy
piaady. Mānitā Felipe nāmaayy:

—Jámhøch quipxy møødwädjätäc.
Høøchā nmädia'agy habøjcäc.

⁴⁴Jimā Felipe hānajt choon
maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiān
Betsaida. Jīm ja'a Andrés hānajt
chohmā møødä Pedro. ⁴⁵Mānitā
Felipe ja'a Natanael hoy piaady.
Mānitā Natanael nāmaayy:

—Tøø højts jaaya'ay nbaady
ja'a Moisés tøø nāgäpxiäbā

maa ja'a nocy piädø'quiän, ja'a Diosmädia'agymiäwädiypähajxy tøø ñägäpxiäbä. Jesús jaduñ xiøhaty. José yhuung je'eduhñ. Jim jaduñ choon Nazaret.

⁴⁶Mänitä Natanael miänaañ:

—Nazaretä. Cabä ndiyy hoybäda'a jim Nazaret.

Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Jam huug hñxäm.

⁴⁷Jimä Natanael ja'a Jesús hānajty ñāmech. Coö Jesús ja'a Natanael yhiixy, mänitä Jesús miänaañ:

—Yø'ø judío xii miimbä, hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy quiudiuñ. Ni mānaa quia'a hōhnda'agy.

⁴⁸Mänitä Natanael ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Maačh miičh tøø xyhixy cooçh miičh jaduñ tøø xyhøxcapy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jiiby miičh hānajty mdāna'ay piidspa'c. Cahnä Felipe hānajty xmiägapxy.

⁴⁹Mänitä Natanael miänaañ:

—Wiindsōñ, Dios miičh xyhuunghajp. Mhanehmby miičh ja'a judiøshajxy.

⁵⁰Mänitä Jesús miänaañ:

—Páadyhøch ja'a nmädia'agy xmiäböjcä cooçh jaduñ nmānaañ cooçh miičh jiiby tøø nhixy piidspa'c. Pero mhixaamby cooçh maas hoy-yagjuøññajatypä nyajcähxø'øga'añ.

⁵¹Mänitä Jesús miänāangumbä:

—Chaads mijts nnāmā'awät, mhixaamby hajxy coo ja'a tsajpootyp yhawa'adsa'añ. Mhixaamby ja'a Diosmoonsä hajxy ja'a tsajpootypä coo hajxy chajpeda'añ coo hajxy

ñāaxcāda'aga'añ maačhā nwiinduumän, høøçh ja'a Diosquexypä.

2 Cumaaxc ja'a pøc hu'ug hānajty jiada'añii maa ja'a cajpt hānajty xiøhatiän Caná de Galilea. Jimä Jesús ja'a tiaj wioowä ²møødä Jesús møødä jiamiødhajxy. ³Mänitä vino quiojxy. Mänitä Jesús ñāmaayyā ja'a tiaj coog ja'a vino tøø quioxy. ⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Maam, ca'a mhaaw mbäda'agy. Ca'a myiichä mgüeendä. Høøçh nnajuøøby. Cahnä yhabaadyñä cooçh nmayhajtünät.

⁵Mänitä Jesús ja'a tiaj miänaañ, ñāmaayyā ja'a moonsähajxy:

—Naxy hajxy mdehm miäböğät coo Jesús hajxy xmiägapx xyhané'emät.

⁶Jimä hamøj tsaanøøgow hānajty quiärumna'ay tädujcä. Tägø'owaamb jiiby tu'nøøgow madaaxc-hii'xlitro o mägo'xlitro. Jue'e ja'a judíos hajxy hānajty wia'añ, cø'øbujnøøhidøhñdy. Jaduñ hajxy hānajty quiuhdujthaty. ⁷Mänitä Jesús miänaañ, ñāmaayyā ja'a moonsähajxy:

—Cudemø'ow nøø hajxy nøøgowooty. Cøxy yaghuts hajxy.

Mänit hajxy jiaançh yaghujch.

⁸Mänit Jesús miänāangumbä:

—Jee'ppädsøm nøø hajxy weeñtiä. Nøcx ja'a mwiindsōñ hajxy mo'ow.

Mänit hajxy jaduñ quiudiuñ.

⁹Tøø ja'a nøø hānajty wia'añguiojy vino. Jesús jaduñ yajwa'añguioj. Mänitä moonsäwiindsōñ ja'a vino quioøchooyy. Mänit yhuucmajch. Cab hānajty ñajuø'øy maa ja'a vino tøø choon. Pero ñajuøøby

ja'a moonsähajxy hānajtj;
hix, je'e ja'a nōō hajxy hānajtj
tōō jiee'ppādsōmy. Mānitā
moonsāwiindsōn ja'a jamiō'd
miōjyaaxy. ¹⁰Mānitā nāmaayyā:

—Jayōjp ja'a hovyino hajxy naxy
ñā'āgādā temy. Coō ja'a woybā
wichpāhajxy hānajtj com tōō
yhu'ugy, mānit hajxy hānajtj
jiaac tema'añ ja'a vino ca'a jatj
hoybā. Pero miičh, cahnā hovyino
mdemyñā.

¹¹Coo Jesús ja'a vino
yajwa'añguiojy jim Caná de Galilea,
hijxtahnd jaduhñ yajcāhxō'tsohn
coo miōjjā coo jiaaňchā. Coō Jesús
ja'a jiamioōdhajxy jaduhñ yhijsy
coo Jesús ja'a vino yajwa'añguiojy,
paadiā Jesús miādia'agy
miābōjcāxā.

¹²Mānitā Jesúshajxy jiiby
yhādaacy maa ja'a cajpt jaduhñ
xiōhatiān Capernaum, mōōdā tiaj,
mōōdā piuhya'ayhajxy, mōōdā
jiamioōdhajxy. Coō hajxy jiiby
quiādaacy, mejtsxōō tāgōōgxōō
hajxy jiiby yhijsy.

¹³Jadāanāp ja'a pascuaxōō
hānajtj jim maa ja'a cajpt
jaduhñ xiōhatiān Jerusalén.
Ja'a judíoshajxy hānajtj jim
yagjadāanāp. Mānit Jesús jim ñōcxy
Jerusalén. ¹⁴Coo jim quioo'ty, mānit
jiiby tiōjtāgōōyy maa ja'a tsajtōjc
hamōjpān maa ja'a judíos ja'a Dios
hajxy hānajtj wyiingudsāhgō'ōyān.
Jiiby ja'a wajtoo'pāhajxy hānajtj
mōōdā meegtoo'pā mōōdā
palomatoō'pā. Jaanā jiipiā
xādō'ōñguuiwijtspāhajxy hānajtj
yhānaabiā. ¹⁵Coo Jesús jaduhñ
yhijsy, mānitā xaačh wyidsō'cy.
Mānitā ju'xt yhädiuūñ. Mānitā

jāya'ayhajxy cōjx yhōxpābo'oyii
jiiby tsajtōgooty mōōdā waj
mōōdā meeg cōxiā. Mānitā Jesús
yajtsitō'cy ja'a xādō'ōñguuiwijtspā
mieexāhajxy. Cōjx ja'a

xiādō'ōñhajxy yhōxxity. ¹⁶Mānitā
palomatoō'pāhajxy nāmaayyā:

—iYajpādsōm yō'ō mbaloma hajxy!
iCābōch nDeedy ja'a tiōjc hajxy
xwiāanāt halaplaaz!

¹⁷Mānitā jiamioōdhajxy
jiahmiejstaacy coo jaduhñ
yhity cujaay: “Mjaančh tehñ
cwieendhadāanābōch hādaa miičh
mdōjc nāgō'ō nādecypīā, hōyhōch
hajxy cu xjia yajcuyagho'ogō'ōw.”

¹⁸Mānitā judíoshajxy miānaañ,
nāmaayyā Jesús:

—Tii hijxtahnd hōjts
xyajcāhxō'ōgāanāp
hoy-yagjuōōñājatypā pō
mmōōd miičh cuhdujt jaduhñ
coo yō'ōya'ayhajxy tōō mgōxy
hōxpābo'oy.

¹⁹Mānitā Jesús yhadsooyy:
—Coo hādaa tsajtōjc hajxy
myagjidāt, pues cudāgōōgxō'ōyyōch
nyaghoyōōdiāgātsāt.

²⁰Mānitā judíoshajxy miānaañ:

—Cujuxychāgui'xtādujcjumōjt
hādaa tsajtōjc jecy miaayy
y tāgōōgxō'ōyyā miičh
myaghoyōōdiāgatsa'añ. Cab hōjts
jaduhñ nmābōcy.

²¹Pero jue'e Jesús hānajtj
ñānōmby “ja'a tsajtōjc”, ja'a
yhamdsoo ni'x ja'a yhamdsoo
copc. ²²Coo Jesús hānajtj cujecy
tōō jiaaňch jujypiōcy, mānitā
jiamioōdhajxy jiahmiejstaacy nebiaty
hānajtj tōō miāna'añān. Mānitā
Diosmādia'agy hajxy miābōjnā mōōdā
Jesús ja'a miādia'agy.

²³Mänaa ja'a Jesús jim yhtiän Jerusalén ja'a pascuaxøøjooty, mänitá cu'ugá Jesús hajxy yhiyxy coo ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñajaty pä hánajty yajcähxø'øgy. Mänitá Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämøj nämay. ²⁴Pero cabä Jesús hánajty yajwiinhøøñ, je'leguiøxpä coo hánajty ñajuø'øy hamdsoohaamby coo ja'a cu'ughajxy hánajty hamuumdu'joot quia'a määbøcy. ²⁵Hix, hamdsoohaambiä Jesús hánajty ñajuø'øy coo hajxy haxøøg nwiinmahñdyhájtäm nägøxiä. Cabä Jesús hánajty pøn miäyajtøy neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm.

3 ¹⁻²Coo maxiøø hánajty tøø yhiñä, mänitá copc-hajpä jim tu'ug miejch maa Jesúsän. Nämay hajxy hánajty quiopc-haty maa judíoshajxiän. Nicodemo ja'a copc-hajpä hánajty xiøhaty. Pianøcxäp ja'a fariseos miädia'agyhajxy hánajty. Tøø hánajty quioodsø'øy coo jim miejch maa Jesúsän. Mänit Jesús ñämaayyá:

—Wiindsøn, nnajuøøby højts coo miichä Dios tøø xquieyxy yajnähixøøbiä. Coo miichä Dios häxøpy xquia'a puhbety, caj miich hoy-yagjuøøñajaty pä häxøpy myajcähxø'øgy.

³Mänit Jesús miänaañ:

—Chaads miich tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät, cabä Dios xyhané'emät.

⁴Mänit Nicodemo yajtøøyy:

—Pero neby jaduhñ mmiindägats mgahdägätsät coo hánajty tøø mmäjaanä. Neby jiiby

mdägøødiägätsät ja'a mdaj jioodooty coo jiiby jadähooc mmaaxhuunghädät.

⁵Mänit Jesús yhadsoooy:

—Pues caj. Chaads miich tehñ tiøyhajt nnámá'awät, coo mga'a miindägats mga'a cahdägätsät nøøhaam møødä Dios yhEspirituhaam, cabä Dios xyhané'emät. ⁶Coo tøø mmiñ tøø mga'ay nebiä maaxhuungän, Dios je'e xmiooyy ja'a mni'x ja'a mgopc møødä mjuøhñdy. Y jaduhñ mäwfiinäts je'e, coo Dioshespíritu mbadu'ubøgät, nebiä miindägach cahdägachpäñ mmähmø'øwät.

⁷Ca'a myagjuø'øy cooñ jaduhñ nnäma'ay coo tsipcøxp mmiindägats mgahdägätsät. ⁸Coo poj jaduhñ xiämemy, cab hajxy nnajuøøyyäm maa myinø'øy maa ñøcxø'øy. Homiaajä poj xiämemy. Mmädówäp jaduhñ pero caj mhíxät. Jaduhñ mäwfiinäts ja'a Dios yhEspíritu coo xjioottägø'øw coo xquioptägø'øwät. Coo jaduhñ mmäbøgät hamuumdu'joot, jaduhñ mjädät nebiä miindägach cahdägachpäñ —nømä Jesús miänaañ.

⁹Mänitá Nicodemo yajtøøgumbä:

—Neby je'eduhñ mnänømy.

¹⁰Mänit Jesús yhadsoooy:

—Yajnähixøøbiä miich mduunghajpy maa ja'a judíoshajxiän pero cáhnøch nmädia'agy xwyiinjuøøyyäbä. ¹¹Chaads miich tehñ tiøyhajt nnámá'awät. Nmädiaacyy højts mädyiijaty højts nnajuøøby y nnägapxyy højts mädyiijaty højts tøø nhixy. Pero mijts, cab højts mijts nmädia'agy xñä'ägädä

mäbøjcä. ¹²Tøø hajxy nja yajmøødmädia'agy tijaty yaa ja hijp hädaa yaabä naaxwiin, pero cab hajxy mmäböcy. Hoorä, coöch ja'a tsajpootypä hajxy nyajmøødmädiä'agät, ni je'e hajxy mga'a wiinjuó'owät.

¹³Ni pøn jim quia'a hoynä tsajpootyp. Jagóoyyöch jim nidiuhm ndsoön, hөөч ja'a Diosquexypä. Páadyhöch ja'a tøyhajt nmøødä neby jim. ¹⁴Ja'a Moisés, jimä tsahñdyhahädiuunnaxy yujpahy quepyquiøxp jim pactuum. Jaanä jadúhñhöch jäya'ay xyujpa'awaambä, hөөч ja'a Diosquexypä. ¹⁵Pønjátyhöch nmädia'agy xmiäböjcäp, cabä yháañmähajxy mänaa quiuhdägoyya'añ. Cøjxta'axiøø hajxy jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän —nømä Jesús miänaañ.

¹⁶Xjiaanč tehñ chojc xjiaanč tehñ pia'häyóowäm ja'a Dios hajxy nägøxiä, mäduhñtiä hajxy yaa nhjítäm hädaa yaabä naaxwiin; paadiä tiu'ughuung ñähdujcy. Coö ja'a mädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäböjcämät ja'a Dioshuungcøxpä, cabä nháañmähajxy mänaa quiuhdägooyyämät. Jaduhñ hajxy cøjxta'axiøø njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷Paadiä Dios ja'a yHuung yaa tøø quiexy hädaa yaabä naaxwiin coö hajxy jaduhñ ween xñähho'tútäm. Cab hajxy jaduhñ xyajcumädownañam.

¹⁸Pønjatiä Dios yHuung ja'a miädia'agy mäböjcäxäp, cab hajxy je'e yajcumädowna'añii. Pønjaty ca'a mäböjp, tøø Dios miäna'añ cooc hajxy yajcumädowna'añii, coogä

Dios ja'a yHuung ja'a miädia'agy quia'a mäböjcäxä. ¹⁹Coö Dios yHuung yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, hagoonstuum jäya'ayhajxy hñajty yhity. Paady hajxy hñajty yhity hagoonstuum coö haxøøgwiinmahñdy hajxy hñajty tiuñ. Cabä Dios yHuung miädia'agy hñajty miäböjcäxä. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jøønän. Paady jaduhñ nebiä jøønän, jaduhñ jäya'ayhajxy piädsómät hagoonstuum. Pønjaty hagoonstuum mähmø'owaamb, je'eds Dios ñänøømby coö hajxy yajcumädowna'añii.

²⁰Pønjaty haxøøgwiinmahñdy tuumb, cab hajxy chocy maa jiajjiän. Cähxø'øgaamb yhaxøøgwiinmahñdyhajxy je'e, paady hajxy quia'a pädsøma'añ jajtuum. ²¹Pønjaty panøcxaamb ja'a tømíädia'agy, je'eds jaduhñ pädsømaamb jajtuum. Paady hajxy jaduhñ piädsøma'añ, jaduhñ quiähxø'øga'añ coö Dios hajxy tøyhajt jiaanč puhbedyii.

²²Mänitä Jesúshajxy jim ñøcxy Judeanaaxooty møødä jiamioødhajxy. Coö hajxy jim miejch, mänit hajxy tiägøyy mäyajnäbejpä. Maxiøø hajxy jim yhiyty mäyajnäbejpä. ²³Jaanä jimä Juanghajxy hñajty miäyajnäbejpä maa ja'a cajpt hñajty xiøhatiän Enón. Salim cajpt mäwiingón jaduhñ. Comä nøø hñajty jim. Mejtsp jäya'ayhajxy hñajty jim näbejpä. ²⁴Cahnä Juan hñajty chumyii.

²⁵Mänitä Juan ja'a jiamioødhajxy tiägøyy mädiaacpä møødä judíoshajxy nämejtsc nädägøøg.

Je'e hajxy hānajtý miādiaacypý neby hajxy nābétāt. ²⁶Mānit Juan hoy nāma'ayii:

—Wiindsōñ, xiiby yø'øya'ay miāyajnābety, ja'a miich hijty jīm xmiøødhijpā ja'a Jordāngpā mōjnøøhawimb, ja'a miich tøø mnāgāpxiābā coo Dios tøø quiexy. May jāya'ay tøø nāmech maa miāyajnābetiān.

²⁷Mānit Juan miānaaāñ:

—Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miāna'añ, paadiā Jesús miādia'agy pianócxāxā nāmay. ²⁸Tøø hajxy mmādoy cooñ nga'a Cristo. Jawyíinhøch Dios xquiejxy. Páadyhøch jawyiin xquiejxy cooñ mādia'agy nyajwá'xāt yø'ø Jesúscōxpā. ²⁹Coo ja'a pøc hu'ug maa jiadyii, ja'a jamiø'ød, je'eds ja'a jaxie'eb møød. Ja'a jamiø'ød ja'a miāgu'ughajpā jii hijpā, xoonāacp je'eduhñ coo jamiø'ød quiapxy. Jaanā xoonāacpøch høøčhpā je'eguiøxpā coo Jesús miādia'agy pianócxāxā nāmay. ³⁰Tehngahnā hajxy miayø'øwa'añ, ja'a Jesús miādia'agy hajxy panócxābā. Pero pønjátyhøchā nmādia'agy xpianócxāp, haweenø'owaamb hajxy je'e.

³¹Xyhanéhām hajxy je'e nāgøxiā, jaaya'ay jīm tsohmbā tsajpootyp. Yaayyā hajxy ndsānāayyām hādaa yaabā naaxwiin, y hādaa yaabā naaxwiimbā mādia'agy hajxy nmādiāacām. Pero jaaya'ay jīm tsohmbā tsajpootyp, ³²je'eduhñ miādiaacypý nebiaty jīm tøø yhixy tøø miādoyyān tsajpootyp. Pero cabā miādia'agy miäbøjcāxā nāmay. ³³Pønatiā Jesús miādia'agy mäbøjcāp, je'eds tøyhajt yejp coo

Dios tiømiādia'agy. ³⁴Jaaya'ay Dios tøø quíxiābā, Diosmādia'agy je'eduhñ miādiaacypý.

Hamuumdu'joot Dios ja'a Jesús ja'a Dioshēpíritu miooyy nebiā Jesús jaduhñ miādiaactāgātsāt.

³⁵Chojpy ja'a Dios ja'a yHuung; paadiā cøxiā wiinā tøø yajcø'ødägø'øy. ³⁶Pønā Dios yHuung ja'a miādia'agy mäbøjcāp, je'eds cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiā Dios jugyhatiān. Ja'a hajxy ca'a mäbøjpā, cab hajxy jaduhñ jugyhada'añ nebiā Dios jugyhatiān; yajcumādowāanāp hajxy je'e ja'a Diósām.

4¹⁻³Coo Jesús miādoyhajty tøø miādoyhaty coogā Jesús ja'a jiamioødhajxy hānajtý maas may yajmäbøcy y yajnābety quejee Juan, mānit Jesúshajxy wyiimbijty Judea. Galilea hajxy ñøcxtāgajch.

⁴Jīm hajxy ñaxøøyy Samarianaaxooty. ⁵Mānit hajxy jīm miejch maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Sicar jīm Samarianaaxooty, māwiingón maa José nādeedyñaaxān. Ja'a tieedy jaduhñ jecy xøhajt Jacob. ⁶⁻⁸Jimā nøøjut mädyii José yajmāmāhmøøyyā coo Jacob yho'cy. Coo Jesúshajxy jīm miejch maa nøøjutān, tøø Jesús hānajtý yhanuu'xø'øy. Mānit Jesús yhøxtaacy nøøjutpa'a. Tøø hānajtý quiujyxiøøjø'øy. Mānitā jiamioødhajxy ñøcxy cajptooty juuguiaabiā. Mānitā to'oxiøjc tu'ug quiādaacy nøøgoombā; Samaria hānajtý choon. Mānit Jesús to'oxiøjc nāmaayy:

—Høøchā nøø móoyyāc.

⁹Mänit Jesús ñämaayyā:

—Tiičh miičh nøø coo

xmiäyujwa'añ. Jue'e miičh mdsooñ Judea. Høøčh, yaačh ndsooñ Samaria.

(Iḡ, cabä Judéabä jäya'ayhajxy hānajtḡ miøødnijootpaadyii ja'a Samáriabä jäya'ayhajxy.) ¹⁰Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo häxøpy mnajuø'øḡ tii mayhajt Dios tiunaamby maa miičhcøxpän y pønčh høøčh coočh ja'a nøø tøø nja yujwa'añ, mänítøch cu xmiäyujwaañ ja'a nøø ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä.

¹¹Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy:

—Tsäguhm, cøøc hädaa nøøjut. Caj miičh tii mmøødä coo ja'a nøø myajwohmbädsømtät. Maa tyijy miičh ja'a nøø mbäädät, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä. ¹²Nejy, maas mõctäm miičh cuhdajt mmøødä quejee Jacob cuhdajt jegyhajt miøødä, ja'a hajxy hijty nhaphajt ndeedyhajtäm. Je'e hädaa nøøjut xyajmämähmøøyyäm. Yaa jecy ñøøhuucy møødä yhuunghajxy møødä yhanimalhajxy.

¹³Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo hädaa nøø hajxy yhu'ugy, najxp tiødsø'øhajxy jaduhñ. Mänit hajxy tiødsø'øbáatägumbä cujaboom cumaaxc. ¹⁴Høøčh, nyéjpiøch ja'a nøø, ja'a ni mänaa ca'a tøøtspä. Coo hajxy yhú'ugät, ni mänaa ja'a tødsø'ø hajxy quia'a paattägájtänät. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

¹⁵Cahnä to'oxiøjc ja'a mädia'agy hānajtḡ wyiinjuø'øḡñä nebiä Jesús ja'a nøø ñägapxiän. Jue'e Jesús jaduhñ ñänøøm ja'a mayhajt

ja'a Dios jaduhñ tiunaamby maa højtscøxpän. Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Høøčhä nøø móoyyāc nébiøch tødsø'ø xquia'a páatnät. Jadúhñhøch yaa min nga'a nøøwóhñnät.

¹⁶Mänit Jesús miänaañ:

—Nøcx ja'a mnihyhap mõjya'ax; mänit yaa mwoomínät.

¹⁷Mänit to'oxiøjc yhadsooyy:

—Cábøch nnihyhap.

Mänit Jesús miänaañ:

—Tehm tiøyhajt miičh jaduhñ mmäna'añ coo nihyhap mga'a møødä. ¹⁸Mägoøxcä mnihyhap tøø mmøødtsäna'ay, y yø'ø ya'adiøjc xim mmøødpä, tøyhajt, ca'a myiichä mhamdsoo nihyhap yø'ø.

¹⁹Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Tsäguhm, nyo'mädóobiøch jaduhñ coo miičh ja'a Dioshespíritu mmøødä. ²⁰Jim højts nhap ndeedy ja'a Dios hajxy hijty jecy wyiingudsähgø'øḡ maa yø'ø tunän. Pero mijts mänaamb coo hajxy jim nwiingudsähgøøyyämät jim Jerusalén.

²¹Mänit Jesús yhadsooyy:

—Muuxy, mabójcägøch nmädia'agy. Habaadáannäp je'ejän coo mijts ja'a Diosteedy homiaajä mwiingudsähgø'øwaannä. Ca'a ñä'a jiiyyä hajtḡ mwiingudsähgø'øwa'añ maa yø'ø tunän ni jim Jerusalén.

²²Hoy Dios hajxy mja wiingudsähgø'øḡ, cab hajxy mhixiä. Højts, nhixy højts ja'a Dios. Jaduhñ ja'a Diosmädia'agy miäna'añ coo ja'a judíos jäya'ay tu'ug yajnähwa'ads yajcuhwa'adsa'añ.

²³Pøn ja'a Dios tehñ tiøyhajt wiingudsähgøøñäp, je'eds

hamuumdu'joot wiingudsähgøøby.
Jadúhñäts ja'a Dios chocy
coo wyiingudsähgø'øwøød
hamuumdu'joot. ²⁴Jaduhñä
Dios nebiä poj nebiä täxa'ajän.
Tspcøxp hit ja'a Dios hajxy
nwiingudsähgøøyyämät.

²⁵Mänit to'oxiøjc miänaañ:

—Ja'a Cristo, ja'a Dios
quixaamñiä, je'e højts nhahíxäm.
Coo je'e quiäda'aga'añ, mänit højts
je'e cøxiä xyhawaanñäm.

²⁶Mänit Jesús miänaañ:

—Høøchäts je'e ja'a Cristo.

²⁷Mänit Jesús jiamioødhajxy
miejch. Coø hajxy yhiixy coo
Jesús ja'a to'oxiøjc hñajty
mioødmädia'agy, yagjuøøyy hajxy
jaduhñ. Pero cab hajxy yajtøøyy
tiiguixpä Jesús ja'a to'oxiøjc
hñajty coo mioødmädia'agy.

²⁸Mänit to'oxiøjc jiiby chohñ
maa hajxy hñajty miädia'aguiän.
Jiibiä miajt ñähgueecy, ñøcxy je'e
cajttooty, hoy ja'a cu'ughajxy
ñäma'ayii:

²⁹—Jam jäya'ay hajxy tu'ug
huug híxäm. Tøøch je'e xñajuø'øy
nebiátyhöch haxøøgpä tøø nduñ.
Jadúhñhöch je'e tøø xyhawaanñ.
Je'e ndijjiäda'a je'e ja'a Cristo.

³⁰Mänit cu'ughajxy tiu'ubøjcy
cajttooty, ñänøcxy ja'a Jesús hajxy.

³¹Jimä Jesús hñajty ñäma'ayii ja'a
jiamioødhajxy:

—Wiindsøn, cay.

³²Mänit Jesús yhadsooyy:

—Xiich jøø'xypøcy nmøødä. Cab
hajxy mnajuø'øy tii je'eduhñ.

³³Mänit jiamioødhajxy
ñiñämaayä:

—Nejy, tøø jioø'xypøquiäda'a
yajméjtsäxä.

³⁴Mänit Jesús miänaañ:

—Cooch jaduhñ nmänaañ cooçh
jøø'xypøcy nmøødä, je'eçh
hñajty jaduhñ nnänøømby cooçh
njootcujä, cooçh ngudiünät
nébiøch Dios tøø xyhane'emiän,
cooçh tiuung nyajmáayyät; je'eçh
jaduhñ tøø xquiexy. ³⁵Huug
hix yø'øya'ay hajxy xii mänajpä.
Xmiäbøgáanñäböch nmädia'agy
hajxy yø'ø. Jaduhñ mawíinäts
høøchä nmädia'agy nebiä tøømd
paquiä miayø'øyän. Tehm quiähxø'p
jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ mdehm
miäná'anät nebiä niippädøjc-hajxy
miäna'añän cooc mädaaxpo'o
yhabety, mänítäc hajxy je'e
yajpädø'øga'añ. ³⁶Pønñhöch jäya'ay
ja'a nmädia'agy xyajmábøgáanñ,
xoonda'agaamb hajxy je'e coo
hajxy je'e may miäbøga'añ. Quipxy
hajxy mioødxoonda'aga'añ ja'a
Diosmädia'agy hajxy jayøbajt
yaghawa'xøøchóhñäbä. Ja'a hajxy
yajmábøgáanñäbä, je'edshajxy
cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä
Dios jiugyhatiän. ³⁷Tøyhajt
je'eduhñ nebiä jäya'ayhajxy
miäna'añän: “Wiingpä je'e niip, y
wiingpä je'e yajpädø'p.” ³⁸Tøøch
mijts nwiinguexy coo mijts
jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy
myajmábøgät, ja'a hajxy hijty tøø
miädoyhátäbä. Wiingpä hajxy
jayøbajt yajmädoyhajt; mijts
høxhaam myajmábøgaamby —nøm
Jesús miänaañ.

³⁹Ja'a Sicarpä jäya'ayhajxy,
nämaj hajxy je'eduhñ miäbøjcä
ja'a Jesús miädia'agy. Paady hajxy
je'eduhñ miäbøjcy coo ja'a to'oxiøjc
hñajty jaduhñ tøø ñägapxy
cooc yhaxøøgwiinmahñdy cøjx

ñajuðøyyäxä, møød cooc cøjx yhawaandðøwäxä. Jimä Sicarpä jäya'ayhajxy hānajtŷ xiðønaxy Samarianaaxootŷ. ⁴⁰Mānit Jesús hoy miānuu'xta'agyii coo jim miāhmð'øwät maa quiajpthajxiän. Mānit jiaančh mähmøøyy. Mejtsxøø je'eduhñ jim yhiŷty. ⁴¹Coo Jesús jiaac yajmøødmādiaacy ja'a jäya'ayhajxy, nāmay ja'a miādia'agy jiaac mäbøjcäxä. ⁴²Mānitä to'oxiøjc hajxy ñāmaayy:

—Høxtahm̄ds miičh jim hoy mnägapxiän cajptootŷ, cab højts tu'joot nmäbøjcy. Pero coo højts jiiby ngādaacy, mānit højts je'e xtiehm̄ yhamdsoo møødmādiaacy. Mānit højts nmäbøjcy. Mānit højts nnajuðøyy coo yø'øyá'adiām Cristohaty. Yø'øds hajxy xyajñähwa'ads xyajcuhwa'adsāanām nāgøxiä mäduhñtiä hajxy yaa ndsānāayyām hädaa yaabä naaxwiin.

⁴³Nägooyyā mejtsxøø yhabejty, mānit Jesúsahajxy tiu'ubøjñä, ñøcxnä hajxy jim Galilea.

⁴⁴Hamdsoo Jesús je'eduhñ miānaañ cooc hajxy quia'a wiingudsähgø'yii maa yhamdsoo cajptän, ja'a Diosmādia'agy hajxy yaghawa'xøøbiä. ⁴⁵Pero coo Jesús jim miejch Galilea maa yhamdsoo cajptän, mānit yajpoo'xä haxi'ig haxón. Paadiä Jesús yajpoo'xä, coo jäya'ayhajxy hānajtŷ tøø yhiŷy hoy-yagjuøøñäjatypä, nebiaty Jesús jim tøø tiuñ tøø yajcähxø'øgy Jerusalén ja'a pascuaxøøjootŷ.

⁴⁶Mānit Jesús jim jadāhooc miéjtscombä Caná de Galilea maa ja'a nøø hānajtŷ tøø yajwa'añguiojjiän vino. Jimä

gobiernä mioonsä hānajtŷ tu'ug tøø miech. Tu'ugä yhuung hānajtŷ tøø pia'ambety jim Capernaum.

⁴⁷Coo ja'a gobiernä mioonsä miädoyhajty coo Jesús hānajtŷ tøø miech jim Galilea, mānit Jesús hoy miānuu'xta'agyii coo yhuung nøcxy yajmøcpøjcäxä. Møjta'agy yhuung hānajtŷ. ⁴⁸Mānitä gobiernä mioonsä ñāmaayyä:

—Mijts, cahnä hajxy mmäbøcyñä, hoy hajxy tøø mja mädoyhaty cooçh hoy-yagjuøøñäjatypä tøø nduñ. Mānit hajxy mmäbøga'añ coo hajxy mhuuc tehñ yhixa'añ.

⁴⁹Mānitä gobiernä mioonsä miānaañ:

—Tsógām, jam hadø'øchä; chāmhöch nhuung yho'ogaannä.

⁵⁰Mānit Jesús miānaañ:

—Wiimbit jootcujc. Cabä mhuung yho'oga'añ.

Mānit Jesús miādia'agy jiaančh mäbøjcäxä. Mānit gobiernä mioonsä jiaančh wiimbijty.

⁵¹Tu'haamhädaacpä ja'a mioonsähajxy jiøjcubaadøøyyä. Mānit yhawāanäxä cooc yhuung hānajtŷ tøø jiaančh møcpøcy.

⁵²Mānit yajtøøyy mādunajtä hānajtŷ tøø miøcpøcy. Mānit ñāmaayyä:

—Häxøøy ja'a tioy tiøjch cujyxiøøho'ogy.

⁵³Mānit ja'a gobiernä mioonsä jiaančh jahmiejch coo Jesús hānajtŷ häxøøyhajty cujyxiøøho'ogy tøø miāna'añ cooc yhuung miøcpøga'añ. Mānit Jesús ja'a miādia'agy cøjx miäbøjcäxä mäduhñtiä hajxy tiu'ugtøjcä.

⁵⁴Miämetsc-hoocpä Jesús je'eduhñ yajcähxø'cy ja'a

hoy-yagjuøññajatypä jim Galilea. Mänit je'eduhñ yajcähxø'cy coo hñajty tøø yhoy Judea.

5 Mänit Jesús ñøxcumbä jim Jerusalén xøøhajpä. Ja'a judíos xiøøhajxy hñajty jadäänäp. ²Jimä tsiidaact jaduhñ tu'ug xiøhaty Betzata, ja'a hebreohayuuc-haamby. Jimä tsiidaact mädøyyä maa ja'a meegtoo'taactän. Mägooxc-hit ja'a tøjwiing wäditiä jim maa ja'a tsiidaactän. ³Mayyä pa'amjäya'ay hñajty jim quio'na'ay møødä wiindspä møødä tecymia'adpä møødä tecymiucypä. Jim hajxy hñajty yhahixy coo ja'a nøø jaduhñ jiädsenýó'oyät. ⁴Wiingumänaa ja'a Dios mioonsä tsajpootypä hñajty tu'ug quiäda'agy nøøyagjädsenýohbiä maa ja'a tsiidaactän. Pero cab hñajty quiähxø'ogy. Nägooyyä ja'a nøø hajxy hñajty jaduhñ yhixy tiägø'øy jädsenýohbiä, mänitä pa'amjäya'ayhajxy tiägø'øy nøøjooty. Ja'a hñajty jayøbajt tehñ tiägøøçhohmbä, je'eds hñajty jaduhñ møcpøj p nidiuhñ. Hoy tyii pa'amä hñajty jia møødä, yajnaxyp je'e. ⁵Jim jäya'ay hñajty tu'ug pia'amgo'na'ay. Miähii'xmajmocxtägøøggjumøjt pä hñajty jim tøø yhity. ⁶Coo Jesús ja'a pa'amjäya'ay jaduhñ yhiixy, mänit Jesús yajtøøyy:

—Nejy, mmøcpøgaambä.

⁷Mänitä pa'amjäya'ay yhadsooyy: —Cábøch nbøn pønñhøch xpiädá'agäp nøøjooty coo ja'a nøø tiägø'øy jädsenýohbiä. Cooch hñajty jiiby nja tægø'owa'añ, tøø wiingpä hñajty tiägøøñä.

⁸Mänit Jesús miänaañ: —Pädø'øg, yajpädø'øg mdo'ogy, yohñä.

⁹Mänitiä pa'amjäya'ay jaduhñ jiaanč møcpøjcy. Mänitä miaabejt jiaanč yajpadø'cy yo'oyø'cy. Poo'xxiøøjooty hñajty je'e.

¹⁰Mänitä judíoshajxy miänaañ, ñämaayyä ja'a craa ja'a hñajty tøø yajmøcpøgyíijäbä:

—Poo'xxiøø jäda'a. Cabä cuhdajt jaduhñ myiñ coo yøø mdo'ogy jäda'a mgapwädítä.

¹¹Mänit jäya'ay yhadsooyy ja'a hñajty tøø miøcpøquiäbä:

—Jaayá'ayhøch tøø xyajmøcpøquiäbä, je'ečh jaduhñ xñämaayy cooch ndo'ogy nyajpädø'øgät.

¹²Mänit miäyajtøøwa:

—Pøn jaduhñ tøø xñäma'ay coo mdo'ogy myajpädø'øgät, coo myo'oyø'øgät.

¹³Cabä mähdiøjc ñä'a hadsooyy. Hix, jaanč tehñ ñämay jäya'ayhajxy hñajty jim. Tøø Jesús hñajty yhiixtägøoyyänä. Paadiä mähdiøjc hñajty quia'a najuø'øy waamb yhadsówät. ¹⁴Mänit cueeñtiä, mänit Jesús yhjxcumbä maa ja'a tsajtøjc hamøjpän. Mänit Jesús miänaañ:

—Huuc madow, chaa miičh nnämá'awät, tøø miičh mmøcpøcy. Ca'a tii pojpä cädieey mduñ coo maas haxøøg mjädät.

¹⁵Mänitä mähdiøjc hoy ñägäpxy maa ja'a judíoshajxiän cóodäm Jesús je'e, ja'a hñajty tøø miäyajmøcpøquiäbä. ¹⁶Coo Jesús ja'a hoy-yagjuøññajatypä yajcähxø'cy ja'a poo'xxiøøjooty, paadiä judíos Jesús hajxy

miädsiphajty; paady hajxy
wyiinmaayy nebiä Jesús hajxy
yaghó'ogät. ¹⁷Mänit Jesús miänaaŋ,
ñämaayyä ja'a judiöshajxy:

—Cáböch nDeedy mänaa
tiuumbädö'öy. Jäda'anäbaadyñä
tiuñ. Páadyhöch jaduhñ nbaduumbä,
hoy jaduhñ jia poo'xxiöøjootiä.

¹⁸Paady hajxy jia wiinmaayy
nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät, coo
Jesús ja'a hoy-yagjuöññäjatypä
yajcähxö'cy ja'a poo'xxiöøjooty,
mööd coo jaduhñ miänaaŋ cooc
Dios Tieedyhaty, mööd coo
yajnimiäbaatä nebiä Diosän.

¹⁹Mänit Jesús miänaaŋ,
ñämaayyä ja'a judiöshajxy:

—Chaads mijts tehñ tiöyhajt
nnämä'awät, cáböch nhamdsoo
tuung nduñ; jadúhñhöch nduñ
nébiöch nDeedy jim tiuñän.
Nebiátyhöch nDeedy tiuñ,
jadúhñhöch nduumbä. ²⁰Xchójpöch
nDeedy. Xyajñähixöbïöch nebiaty
je'e tiuñ. Maas hoy-yagjuöññätyhöch
nDeedy xyajñähixö'owa'añ
neby hajxy myagjuö'owät.

²¹Yagjuypïöjpïöch nDeedy ja'a
ho'ogyjiäya'ay. Jaanä jadúhñhöch
nyagjuypïögaambä, pönjátyhöch
nyajñähdíjap. ²²NDéedyhöch, cab
je'e pön yajcumädowa'añ. Hööch je'e
töö xquiuhdujtmö'oy coöch jäya'ay
nyajcumädówät, ja'a hajxy ca'a
mädia'agymiäböjpä. ²³Páadyhöch
jaduhñ töö xquiuhdujtmö'oy
coöchä jäya'ayhajxy ween
xwyiingudsähgö'öy nébiöch nDeedy
wyiingudsähgö'öyijän. Pönjátyhöch
hajxy xquia'a wiingudsähgööby,
ni nDéedyhöch hajxy xquia'a
wiingudsähgööyyäbä, ja'aäch töö
xquiéxiäbä.

²⁴'Chaads mijts tehñ tiöyhajt
nnämä'awät, pönjaty höjts
nmädia'agy hajxy xmiäbögaanäp
móödhöch nDeedy, töö
ja'a haxöögpä hajxy quiöxy
najtshixööñä. Je'eds hajxy
cøjxta'axiöö jugyhadaamb nebiä
Dios jiugyhatiän. Cab hajxy je'e
mänaa quiumädowa'añ. ²⁵Ja'a
hajxy ca'a mäböjpä, töö yhabaady
coöchä nmädia'agy hajxy
xmiäbögaanä. Coöchä nmädia'agy
hajxy jaduhñ xmiäböjcät, jaduhñ
hajxy jiugyhada'añ cøjxta'axiöö
nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁶Miöödhöch nDeedy cuhdujt coo
jäya'ayhajxy ñämä'awät coo hajxy
jaduhñ jiugyhádat tsajpootyp
cøjxta'axiöö. Je'eäch cuhdujt töö
xmio'oy coöchä jäya'ayhajxy jaduhñ
nnämä'awät coo hajxy jim yhidät
cøjxta'axiöö. ²⁷Coöch je'eduhñ
töö xwyiinguexy, páadyhöch
jaduhñ töö xquiuhdujtmö'oy
coöch nyajñähdíjät nebiaty
jäya'ayhajxy jíädät. ²⁸Ca'a hajxy
myagjuö'öy. Habaadaamb je'e
coöchä ho'ogyjiäya'ayhajxy
nyaaxpädsöma'añ. Mänitöch
nmädia'agy hajxy xmiädowaanä.
²⁹Mänit hajxy nägöxiä quiöxy
jutpädsöma'añ mäduhñtiä hajxy
hänajty töö yho'ogy. Ja'aäch
nmädia'agy hajxy hänajty
töö xmiäböjcäbä, je'eds hajxy
nöcxaamb tsajpootyp. Ja'aäch
nmädia'agy hajxy hänajty töö
xquia'a mäböjcäbä, je'eds hajxy
ca'awaamb haxööggtuum.

³⁰'Nyajtödiägöbïöch nébiöch
nDeedy xñäma'ayän. Ca'a yhööchä
nhamdsoo wiinmahñdy nyaghijpy.
Ngudiúumbïöch jaduhñ nébiöch

nDeedy xmiägapxy xyhane'emiän. Cooč jaduhñ ngudiñ, páadyhøch ja'a tøyhajt nyecy cooç nyajtødiägø'øy. ³¹Cooč häxøpy hamdsoo nniñägapxyii, mänit hajxy cu mmänaañ cooçhä tøyhajt nga'a mädia'agy. ³²Jiichä wiingpä xñägapxy; nnajuøøbiøch coo ja'a tøyhajt je'eduhñ yecy. Dióshøch je'e xñägapxp. ³³Tøøch mijts hoy xyajtøy maa Juangän pø Dióshøch tøø xjiaančh quexy. Mänitã Juan ja'a tøyhajt hajxy xmiooyy. ³⁴Pero høøch, ca'a jïäyá'ayhøch tøø xyhawaanã cooçh Dios tøø xquiexy. Nyagjahmiéjchpøch mijts nebiã Juan hajxy tøø xyhawaanã cooçh Dios tøø xquiexy, neby hajxy jaduhñ mnähwa'ads mguhwá'adsät. ³⁵Yajwa'xyp ja'a Juan ja'a Diosmädia'agy hijty. Xyajnähixøøby hajxy hijty neby hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Hoy ja'a miädia'agy hajxy hijty mmädóowä. Pero cabã miädia'agy hajxy hijty mmäbøgaanã. ³⁶Ndúumbiøch nébiøch nDeedy tøø xyhane'emiän. Cooč jaduhñ nduñ, cähxø'p jaduhñ cooçh nDeedy tøyhajt tøø xquiexy. Cooč hajxy jaduhñ xyhixy nébiøch nduñän, páquiøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät, hoy ja'a Juan ja'a miädia'agy hajxy tøø mga'a ja mabøjcä ja'a høøchcøxpä cooçh xñägapxy. ³⁷Ja'a nDéedyhøch, ja'ačh tøø xquiéxiäbã, høøchcøxpä jii by tøø xyajcujaayii maa Diosmädia'aguian. Pero cab hajxy mnajuø'øy cooçh nDeedy ja'a miädia'agy jaduhñ nmädiaacä. Cab hajxy mnajuø'øy cooçh jaduhñ nduñ nébiøch nDeedy tiuñän. ³⁸Pero cábøch

mijts nDeedy ja'a miädia'agy tøø xmiäbøjcä, ja'ačh tøø xquiéxiäbã. Coo hajxy häxøpy tøø mmäbøcy, cu xmiäbøjcøch mijts ja'a nmädia'agy. ³⁹Myajmädiaac-ho'py ja'a Diosmädia'agy hajxy, ja'a jecy mähmøøyyäbã cujaay. Paady hajxy jaduhñ myajmädiaac-ho'ogy coo tyijy hajxy jaduhñ mjugyhádat nebiã Dios jiugyhatiän. Chaads mijts hajxy nnämä'awät, cooçh nmädia'agy hajxy xyajtúunät, mänit hajxy jaduhñ mjugyhádat. Pero hóyhøch Diosmädia'agy xjia nägapxy, ⁴⁰cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanã. Cooçh mijts nmädia'agy hamuumdu'joot xmiäbøjcät, mänit hajxy mabøcy mjugyhádat nebiã Dios jiugyhatiän.

⁴¹Cábøch nmøjpäda'agy, hóyhøch jäya'ayhajxy xquia'a ja wiingudsähgø'øy. ⁴²Nnajuøøbiøch coo mijts Dios mga'a tsoy. ⁴³NDéedyhøch tøø xjia hamdsoo quexy. Pero cábøch mijts nmädia'agy xmiäbøgaanã. Coo wiingpä miédsät, je'eds mijts ja'a miädia'agy paquiã mmäbøgáanäp. ⁴⁴Cábøch mijts nmädia'agy hoy xmiäbøgaanã. Jia tsojpy ja'a mjoothajxy jaduhñ coo jäya'ay hajxy xwyiingudsähgø'øwät. Pero cabã mjoothajxy chocy coo Dios hajxy xchögät. ⁴⁵Ca'a yhøøchã mijts jim nnäxø'øwø'øwaamby maa Dios wyiinduumän. Ja'a Moisésäts mijts jaduhñ xñäxø'øwø'øwaamb. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tyijy Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbã. ⁴⁶Coo mijts cu mjaančh mabøjcy, cu xmiäbøjcøch nmädia'agy hajxypä. Høøchcøxpä Moisés jaduhñ jecy

quiujahy. ⁴⁷ Pero pø cab hajxy mmäbøga'añ nebiä Moisés jecy quiujahyyän, ni høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaañäbä.

6 Cumejtspo'o cudägøøgpø'o Jesús jim ñøcxy mejyhawiimb. Mejtstu'u ja'a mejy xiøhaty Galilea møød Tiberias. ² Nämäy Jesús hänäjty pianøcxyii jäya'ayhajxy. Paady hänäjty pianøcxyii coo hoy-yagjuøøñäjatypä hänäjty tøø yajcähxø'øgy, møød coo pa'amjäya'ay hänäjty tøø yajmøcpøcy. ³ Mänit Jesús hajxy jim wyiimbejty maa ja'a tunguhdumän møødä jiamiødhajxy. Mänit hajxy jim yhøxtaacy tunguhdum. ⁴ Mäwiingomb ja'a pascuaxøø hänäjty, ja'a judíoshajxy yagjåjtäbä. ⁵ Mänit Jesús wyiinheel'ppejty coo jäya'ay hänäjty may pianøcxyii. Mänit Jesús ja'a Felipe ñämaayy: —Maa ja'a caayyøøc hajxy nbáatämät coo yø'øya'ay hajxy nyajcáayyämät nämäy.

⁶ Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, yhuuc nä'ä mädia'aghyixaamby hänäjty waambä Felipe hänäjty yhadsowa'añ. Tøø Jesús hänäjty hamdsoo wyiinmay nebiä jäya'ayhajxy hänäjty yajcaya'añii.

⁷ Mänitä Felipe yhadsooyy:

—Ni mejtsmägo'x denariojuy ja'a tsajcaagy quia'a mädøyhádät, hoy hajxy tu'lii'xyjaty cu nja móoyyäm.

⁸ Andrés ja'a Jesús ja'a jiamiøød hänäjty tu'ug xiøhaty, ja'a Simón Pedro piuhya'ay. Mänitä Andrés ja'a Jesús ñämaayy:

⁹ —Chadsä pigäna'c ja'a cebadatsajcaagy miøødä mägooxcä, møødä hacx metscä. Pero

cab jaduhñ miädøyhádät. Hix, majiäya'ay yø'øduhñ.

¹⁰ Mänit Jesús miänaañ:

—Näma'aw hajxy ween hajxy yhøxta'agy.

Møj jim miøøjiootä. Jim hajxy yhøxtaacy ja'a mägooxmilpä ya'adiøjc-hajxy møødä to'oxiøjc-hajxy hawiing. ¹¹ Mänit Jesús ja'a tsajcaagy quioondsooyy. Mänit Jesús Dios jaduhñ ñämaayy: “Dioscujú'uyäp.” Mänit Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy miooyy. Mänitä jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä maa jäya'ayhajxy hänäjty yhäña'ayän. Møødä hacx hajxy yajmäwa'xøøbiä. Jaduhñtiä jäya'ayhajxy miooyyä mäduhñtiä hajxy hänäjty quiaa'añ. ¹² Coø hajxy quiaabiädøøyy, mänit Jesús ja'a jiamiøød ñämaayy:

—Yajpäðø'øg tsajcaagyquiaadiuc hajxy møødä hacxtsu'tstuc, neby hajxy jaduhñ nga'a nähguéecämät.

¹³ Mänit ja'a tsajcaagyquiaadiuc hajxy cøjx yajpäðø'øgy møødä hacxtsu'tstuc. Majmetscach hajxy yaghujch ja'a tsajcaagyquiaadiuc. ¹⁴ Coø jäya'ayhajxy yhiijxy nebiä Jesús ja'a tsajcaagy hänäjty tøø yajwa'añguiojjiän, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä:

—Pues tehñ tiøyhajt, yø'øds je'e, ja'a hajxy hijty nhahíjxämbä coo hajxy hijty xñämedsáañäm nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

¹⁵ Coø Jesús ñajuøøyy coo hänäjty nøcxy piäda'aga'añii gobiernä mädsibø'øbä, mänit jim chohnnä. Mänit jim ñøcxnä nidiuhñ tunjoot.

¹⁶ Coø chuujøøyy, mänitä Jesús jiamiøødhajxy yhädaacy mejypia'a.

¹⁷ Mänit hajxy tiägøøyy barcojooty.

Mänit hajxy tiu'ubøjcy. Jim Capernaum hajxy hānajtý ñöcxa'añ mejyhawiimb. Wiingoods hānajtý. Cahnä Jesús ja'a jiamioød hānajtý piaadyñä. ¹⁸Mänitä poj piädø'cy møc. Mänitä mejy chajcuýy cøxp. ¹⁹Mägooxkilómetro tädujkilómetro hajxy hānajtý tøø ñöcxy, mänitä Jesús hajxy yhiýxy coo ja'a barco hānajtý tøø ñajtspaadø'øy. Yohby Jesús hānajtý mejywyiing. Mänitä jiamioødhajxy chähgøøbiøjcy.

²⁰Mänit hajxy ñāmaayyā:

—Ca'a hajxy mdsähgø'øy;
Jesúshøch høøch.

²¹Mänit hajxy jiootcugøøyy. Mänitä Jesús yajtägøøyyä barcojooty. Mänitä hajxy jim miejtsnä mejypia'a maa hajxy hānajtý ñöcxiän.

²²Cujaboom, jimnä majiäya'ayhajxy hānajtý mejyhawiimbnä, maa hajxy hānajtý tøø yajcayijän. Ñajuøøby hajxy hānajtý coo Jesús hānajtý tøø quia'a møødtu'ubøgyi ja'a jiamioødhajxy quipxy. Hijxä ja'a Jesús jiamioødhajxy coo hajxy tiu'ubøjcy barcojooty ja'a majiäya'ayhajxy. Jagoo barco hānajtý tu'ug; je'e hajxy hānajtý tøø yajtu'ubøcy. ²³Mänitä barco hajxy yajmejch wiingpä, ja'a Tiberiastsohmä. Jim hajxy miedsøøyy maa jäya'ayhajxy hānajtý tøø chajcaagyquiayyän, mänaa Jesús ja'a Dioscujú'uyäp yequiän. ²⁴Coo ja'a majiäya'ayhajxy yhiýxy coo Jesúshajxy quia'a jiiän, mänit hajxy tiägøøyy barcojooty. Mänit hajxy tiu'ubøjcy Jesúshøxtaabiä. Jim hajxy ñöcxy mejyhawiimb jim Capernaum.

²⁵Coo hajxy jim miejch mejyhawiimb, mänitä Jesús hajxy jim piaaty. Mänit Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsøn, mänaa mmejch.

²⁶Mänit Jesús miānaañ:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämá'awät, páadyhöch mijts hijty xyhøxta'ay coöch mijts je'e cu'uxiä nyajcaayy. Cábøch mijts je'e xmiäyajtøwa'añ tiiguiøxpøch ja'a hoy-yagjuøøñäbä coo nyajcähxø'cy.

²⁷Paady hajxy mduñ, jaduhñä cay hu'ugy hajxy mbaady. Pero chaads mijts nnämá'awät jadunajtä coo hajxy mhøxtá'awät neby hajxy mjugyhádat nebiä Dios jjugyhatiän. Høøch mijts cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jaduhñ mjugyhádat. Páadyhöch mijts jaduhñ nmo'owa'añ, coöchä Dios tøø xquiuhdujtmø'oy, høøch ja'a Diosquexypä.

²⁸Mänit Jesús miäyajtøøwa:

—Neby højts ngudiünät nebiä Dios choquiän.

²⁹Mänit Jesús yhadsooyy:

—Chopyy ja'a Dios coöch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcat, ja'aäch tøø xquiéxiäbä.

³⁰Mänitä Jesús

miäyajtøøwägumbä:

—Tii hijxtahñd hoy-yagjuøøñäbä myajcähxø'øgaamby neby højts miäch ja'a mmädia'agy jaduhñ nmäbøjcat coo miäch ja'a Dios tøø xquieýxy. ³¹Ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm ja'a jecypia, jimä maná hajxy quiaayy maa hānajtý pøn quia'a tsāna'ayän. Moisés ja'a maná yajwa'añguioj. Ja'a maná, nebiä tsajcaaguiän je'e. Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a

Diosmädia'aguiän: “Yajcaayyä jäya'ayhajxy ja'a tsajcaagyhajpä ja'a tsajpootyptsohm̄bä. Dios jaduhñ quejx.”

³²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: Caha Mioisésä mijts ja'a tsajcaagy xyajnäguejx ja'a tsajpootyptsohm̄bä. Dios, je'eds hajxy je'e xyajnäguejx. Je'eds hajxy je'e xquihdujtm'owaamb coo hajxy jim mdägø'owät tsajpootyp.

³³Ja'a Dios tøø quiéxiäbä, jim tsajpootyp je'e tøø chooñ. Paady je'e yaa tøø quiäda'agy nejy mijts xquihdujtm'owät coo hajxy mjugyhádat nebiä Dios jugyhatiän.

³⁴Mänitä Jesús nāmaayyä:

—Højts yø'ø tsajcaagy móoyyäc cøjxta'axiøøbä, ja'a tsajpootyptsohm̄bä.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ coo hajxy quia'a wiinjuøøyy coo Jesús jaduhñ ñiñänøøma hamdsoo coo je'e tøø quiexyii ja'a Dios.

³⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Høøch je'e, ja'a Dios tøø quiéxiäbä. Cuhdujtyéjpøch coo hajxy jim tiägø'owät tsajpootyp pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy jim yhidät. ³⁶Pero mijts, cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä, hoy hajxy tøø mja hixy coöchä hoy-yagjuøñäbä tøø nja yajcähxø'øgy. ³⁷Pønjátyhøch ja'a nDeedy jaduhñ xyajcø'owaanøøby, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgáanäp. Nguhbøgáambiøch hajxy je'e.

³⁸Páadyhøch tøø ndsooñ tsajpootyp coöch ngudiúnät nébiøch nDeedy xyhane'emiän, ja'aäch tøø xquiéxiäbä. Cábøch ja'a nhamdsoo

wiinmahñdy nyaghida'añ.

³⁹Cábøchä nDeedy miäna'añ coo hajxy haxøøgtuum quia'awät, ja'aäch hajxy tøø xyajcø'owaanø'øyäbä, coo ja'a xøø jumøjt jaduhñ yhabéjñät. Pero jaduhñ miäna'añ coöch hajxy nyajnøcxät tsajpootyp.

⁴⁰Jadúhñhøch ja'a nDeedy miäna'añ coo hajxy cøjxta'axiøø jugyhádat neby jaaya'ay jugyhatiän, pønjaty jaduhñ najuøøby coöchä Dios xyHuunghaty, pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Je'eäch hajxy jim nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴¹Coo Jesús miädiaacpádøøyy, mänit tiägøøyyä wiingapxpéjtäbä ja'a judíoshajxy. Paadiä wyiingapxpejtä coo hānajt tøø miäna'añ coo jim chooñ tsajpootyp.

⁴²Jaduhñ hajxy ñiñāmaayyä:

—Jesús yø'øya'ay xiøhaty; José yhuung yø'ø. Nhixyhájtäm ja'a tiaj tieedy yø'ø. Høhñdaacp yø'øduhñ cooc tyijy jim tøø chooñ tsajpootyp.

⁴³Mänitä Jesús ja'a judíos yhojy:

—Ca'a hajxy mgapxtägoonä.

⁴⁴Pøñhøch ja'a nDeedy yajnähdiipy, je'eächä nmädia'agy xmiäbøgáanäp. Je'eäch nyajnøcxaamby tsajpootyp coo ja'a xøø jumøjt yhabéjñät.

⁴⁵Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo Dios jäya'ay nägøxiä yajnähixø'owa'añ. Pønjátyhøch ja'a nDeedy ja'a miädia'agy tøø xwyiinjuøøyyä tøø xyhabøjcä, jé'edshøch ja'a nmädia'agy tøø xmiäbøjcä.

⁴⁶Cábøch nDeedy mānaa yhixyii jäyā'ayām; høøch nidiuhñ tøø nhixy. Jímhøch ndsooñ Dioswiinduum. ⁴⁷Chaads

mijts teh̄m tiøyhajt nnämä'awät, pön̄høch nmädia'agy xmiäbójcäp, je'eds jugyhadaamb cøjxta'axiøø nebiä Dios jjugyhatiän.

⁴⁸Høøch hajxy jaduh̄n jim nyajtägø'owaamby. ⁴⁹Ja'a nhaphájtäm ndeedyhájtämhajxy, ho'c hajxy je'e, hoy ja'a maná hajxy jia caayy pactuum. Ja'a maná, mäjaayejc jaduh̄n. Pero paquiä ja'a miäjaahajxy quiøjxy.

⁵⁰⁻⁵¹Høøch, páadyhøch tøø ndsooñ jim tsajpooty nébiøch jäya'ayhajxy jim nyajtägø'owät. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø pönjátyhøch nmädia'agy xmiäbójcäp. Nnähdugáambiøch ja'a nni'x ja'a ngopc. Nnähho'tu'udáambiøch jäya'ayhajxy nägøxiä.

⁵²Mänitä judíoshajxy yajcapxiøøyy ja'a Jesús ja'a miädia'agy:

—Nejy, xmio'owáanäm yø'øya'ay ñi'x quiopcäda'a coo ndsú'tsämädä.

⁵³Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy:

—Chaads mijts teh̄m tiøyhajt nnämä'awät, høøch ja'a Diosquexypä, cooçh mijts ja'a nni'x ja'a ngopc xquia'a tsú'tsät, cooçh mijts ja'a nnø'ty ja'a njoot xquia'a húucät, cab hajxy jim mdägø'owät maa Dioswiinduumän.

⁵⁴Pönjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pönjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a njoot xyhúucäp, je'eds je'e hidaamb cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. ⁵⁵Tsu'tsøc-høch ja'a nni'x ja'a ngopc; huucøc-høch ja'a nnø'ty ja'a njoot. ⁵⁶Pönjátyhøch ja'a nni'x ja'a ngopc xchú'tsäp, pönjátyhøch ja'a nnø'ty ja'a

njoot xyhúucäp, je'eçh jaduh̄n nnänøømby ja'a nmädiá'agyhøch hajxy xmiäbójcäp. Je'eçh hajxy nguhtuimo'owaamby coo hajxy yhidät cøjxta'axiøø jim tsajpootyp. Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy nmøødhida'añ. ⁵⁷⁻⁵⁸Ja'a nDéedyhøch, ja'açh tøø xquiéxiäbä, je'eçh jaduh̄n tøø xquihdujmo'oy cooçh jäya'ayhajxy jim nyajnøcxät tsajpootyp, pönjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axiøø. Ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm, ho'c hajxy je'e jequiän, hoy ja'a maná hajxy jia caayy. Pero pönjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp, cab hajxy quia'awa'añ haxøøgtuum mänaa.

⁵⁹Jaduh̄n Jesús jim miädiaacy Capernaum coo hānajty yajnähixø'øyy tsajtøgooty maa ja'a judíos ja'a Dios hajxy hānajty wyiingudsähgø'øyan.

⁶⁰Coo Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduh̄n jim miädooyy, mänit hajxy näje'e miänaa:

—Cab hajxy jaduh̄n nguhtøjcämät; tsip xex yø'ø mädia'agy jaduh̄n.

⁶¹Ñajuøøyy Jesús jaduh̄n nebiaty hajxy hānajty miädia'aguian. Mänit hajxy ñämaayyä:

—Nejy, cábøçhä nmädia'agy hajxy xjiøjpøgø'owáanjä. ⁶²Cooçh mijts xyhíxät cooçh hānajty jim nnøcxy tsajpootyp, mäni'tøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøgaanä cooçh jim ndsooñ tsajpootyp, høøch ja'a Diosquexypä. ⁶³Ja'a mjuøhñdyhajxy, je'eds hajxy yaa xyagjugyhajp. Ja'a mni'x ja'a mgopc-hajxy, cab hajxy je'e yaa xyagjugyhaty. Cooçh mijts

ja'a nmädia'agy xmiäbójcät, mänit hajxy mdägó'owät jim tsajpootyp.

⁶⁴Pero cahnä hajxy nägøxiä mmäbøcyñä.

Paadiä Jesús jaduhñ miänaañ, ñajuøøby hānajtj jaduhñ pønjatj hānajtj je'e ca'a mädia'agymäbøgaamb. Ñajuøøby hānajtj je'ebä pøn hānajtj yegáañp ho'cøøc. Jäguemiä Jesús jaduhñ ñajuøøyy mänaa ja'a miägu'ughajpāhajxy tiägø'oyän yajñähixøøbiä. ⁶⁵Mänit Jesús miänaāngumbä:

—Páadyhöch mijts jaduhñ nnāmaayy: “Põñhöch ja'a nDeedy yajñähijpy, je'echä nmädia'agy xmiäbøgáañp.”

⁶⁶Coo Jesús jaduhñ miädiaacpādøøyy, mänitā jiamiøødhajxy nāmāy wyiimbijnā. Cabä Jesús hajxy hānajtj miøødwäditaññä. ⁶⁷Mänitā Jesús ja'a jiamiøød miäyajtøøyy ja'a nāmajmetspāhajxy:

—Nejy, xpiuhwa'adsáambøch mijtspä.

⁶⁸Mänitā Simón Pedro yhadsooyy:

—Wiindsõñ, caj. Tii højts miich coo nnä'a puhwá'adsät. Miich højts je'e xyajñähixøøby neby højts jim ndägó'owät tsajpootyp.

⁶⁹Nmäbójcäp højts miichä mmädia'agy. Nñajuøøby højts coo jim tøø mdsoñ maa Diosän, coo mGristāhaty, ja'a højts hijty nhahijxypä, ja'a Dios hijty quíexaambiä.

⁷⁰Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Páadyhöch mijts tøø nwiimbiy nébiøch hajxy jaduhñ xmiøødwädítät, mijts ja'a nāmajmetspä. Pero xii

hajxy tul'jäya'ay mmøødä, ja'a møjcu'uwiinmahñdymøødpä.

⁷¹Ja'a Judas jaduhñ nānøøma, ja'a Simón Iscariote yhuung. Ja'a Judas, je'edsä Jesús hānajtj yegaamb ho'cøøc, hoy ja'a Judas ja'a Jesús hānajtj jia møødwädity møødä nāmajtu'ugpāhajxy.

7 Mänitā Jesús tiägøøyy cajthayohbiä jim Galilea. Cab hānajtj jim wiäditaññä jim Judea, je'eguiøxpä coo ja'a judíoshajxy hānajtj yhöxta'ay nebiä Jesús hajxy yaghó'ogät. ²Jadáañp ja'a judíos xiøøhajxy hānajtj coo ja'a ramada hajxy yhädiuñ. Jim hānajtj jiada'añii Jerusalén. ³Mänitā Jesús ñāmaayyā yhuchhajxy:

—Ca'a yaa mmähmø'øy. Nøcx jim Judea. Ween ja'a mmägu'ughajpāhajxy jimbä yhuug hijxpä nejy miich ja'a hoy-yagjuøøñājatypä myajcähxø'øguiän. ⁴Myajcähxø'py miich hijty maa jäya'ay quia'a mayyän. Pero pø chojpy ja'a mjoot jaduhñ coo ja'a mmädia'agy wiädítät ja'a miichcøxpä, mänit hijxwiinduum myajcähxø'ogät majiäya'ayhagujc.

⁵Cabä Jesús ja'a miädia'agy hānajtj miäbójcäxä ni ja'a yhamdsoo huchhajxy. Paady hajxy jaduhñ miänaañ. ⁶Mänitā Jesús miänaañ:

—Cahnä yhabaadyñä coöch jäya'ayhajxy nhawáañät pññhöch høøch. Pero mijts, homiānaajā hajxy jim mnøcxät Jerusalén. ⁷Caj mijts cu'ug xmiāhanhaty. Pero høøch, xmiāhanhájpyoch cu'ug. Páadyhöch hajxy xmiāhanhaty coöch nnägäpxy coo hajxy

yhaxøøgwädity. ⁸Nøcx mijts xøøhat. Cábøch nnøcxa'añ høøch. Cahnä yhabaadyñä cooçh jäya'ayhajxy nhawáañät põnhøch høøch.

⁹Mänit Jesús miädiaacpädøøñä. Mänit jim jiaançh mähmøøñä jim Galilea.

¹⁰Mänit Jesús yhuchhajxy jim ñøcxy xøøhajpä Jerusalén. Mänit Jesús jim pianøcxy hamee'ch.

¹¹Jimä judíos ja'a Jesús hajxy hānajt yhøxta'ay maa ja'a xøø hānajt jiadyiijän. Jaduhñ hajxy hānajt miäna'añ:

—Maada'a tyijy je'e.

¹²Mädiáacpä ja'a Jesús hānajt ja'a majiäya'ayhajxy. Naje'e hajxy hānajt miäna'añ cooc yhojiäya'ayä. Naje'e hajxy hānajt miänaambä cooc tyijy yhaxøøgjäya'ayä, cooc tyijy hānajt wiädity cu'ugwiinhøhmbä.

¹³Pero hamee'ch hajxy hānajt miädia'agy. Hix, chähgøøby hajxy hānajt ja'a judíos wyiindsønñhajxy.

¹⁴Mägujnä xøø hānajt jiadyii, mänit Jesús tiägøøyy tsajtøgooty yajñähixøøbiä. ¹⁵Mänitä judiøshajxy yagjuøøyy, miänaañ hajxy:

—Tii yø'øya'ayäda'a coo jiaançh tehñ jiaty madiu'u y caj yhøxpøquiä.

¹⁶Mänit Jesús yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa; nDéedyhøch miädia'agy hädaa jaduhñ, ja'açh tøø xquiéxiäbä. ¹⁷Pøn jaduhñ cudiunaamb nebiä Dios miäna'añän, je'e najuøøwaamb coo quia'a yhøøchä nhamdsoo mädia'agy hädaa, coo Diosmädia'agy hädaa. ¹⁸Pøn jioot jaduhñ tsojp coo yajcumáyät, je'edsä

yhamdsoo mädia'agy mädiaacp. Pero chójpiøch njoot coo Dios wyiingudsähgøøwøøjät, ja'açh tøø xquiéxiäbä. Nmøødhøch ja'a tøyhajt; cábøch nhøhnda'agy.

¹⁹Tøyhajt coo Moisés ja'a ñocy jecy jejcy, túhmäts. Jiiby jaduhñ miäna'añ ñocyjiooty coo hajxy hoy mjäya'ayhädät. Pero cab hajxy mgudiuñ. Mmänaamb hajxy jaduhñ cooçh hajxy xyagho'oga'añ.

²⁰Mänitä cu'ug yhadsooyy:

—Nej, mguhmäñøøbiä coo jaduhñ mmäna'añ coo højts miiçh nyagho'oga'añ. Pøndsän miiçh xyagho'ogaamb.

²¹Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Tähøoc-høch ja'a hoybä tøø nduñ ja'a poo'xxiøøjooty; mänit hajxy myagjuøøyy nägøxiä. Mmänaamb hajxy jaduhñ coo hajxy tii nga'a túunämät ja'a poo'xxiøøjooty; paady hajxy myagjuøøyy. ²²Moisés ja'a cuhdujt jecy jejcy coo hajxy mnicircuncidarhadøøjät. (Ca'a Mioisésä yajtsohndaac; yhaphajpä tieedyhajpähajxy jecy yajtsohndaac.) Paadiä mhuung hajxy mcircuncidarhaty hoy jia poo'xxiøøjootiä. ²³Mgudiumby hajxy jaduhñ nebiä Moisés ja'a cuhdujt jecy jejquiän; pero mjootma'p hajxy cooçhä jäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty. ²⁴Cabä jäya'ay hajxy paquiä mwiinmahñdyhíxät nebiä wyiinmahñdy je'e. Coø jejcy mmøødhídät, mänitäs ja'a wyiinmahñdy je'e mhíjxät. Coøchä pa'amjäya'ay tøø nyajmøcpøcy ja'a poo'xxiøøjooty, paady hajxy jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy ja'a haxøøgwiinmahñdy nmøødä.

Mmänaamb hajxy jaduhñ coo tii nga'a túunämät ja'a poo'xxiøøjooty. Pero Dios mänaamb coo yhahixø'øý coo hajxy ndúunämät.

²⁵Mänitá Jerusaléngpä jáya'ayhajxy näje'e tiägøøyy mänaambä:

—Yø'øds hajxy yhøxtaaby coo hajxy yagho'oga'añ. ²⁶Xiidsä quiapxy majiäya'ayhaguyc, y caj waamb ñäma'ayii. Nej, mänaamb højts nwiindsønñajtämhajxiäda'a coo yø'ø Miesfäsä, ja'a hajxy nhahíjxämbä. ²⁷Nnajuøøyyäm hajxy maa yø'øya'ay choon. Pero ja'a Mesfäs, ja'a gobiernähadaambä, cab hñajty yajnajuø'øwa'añ maa hñajty choon.

²⁸Jiibiä Jesús hñajty yajnähixø'øý tsajtøgooty. Coo jaduhñ miädooyy waambaty hajxy hñajty miäna'añ, mänitá møc miänaañ:

—Xyhíxyhájpøch hajxy. Mnajuøøby hajxy maaçh ndsoon. Pero ca'a yhøøçhä hamdsoo tøø nwiinmay cooçh yaa ngädá'agät. Ja'a nDéedyhøch tøø xquiexy. Pero cab hajxy mnajuø'øý. ²⁹Nhíxyhøch je'e. Jímhøch ndsoon. Je'eçh jaduhñ tøø xquiexy.

³⁰Coo Jesús jaduhñ miänaañ, mänitá jia madsaana. Pero caj ñä'ä yajmajch. Cajnä hñajty yhabaadyñä coo Jesús yagho'ogøøjät. ³¹Hoy ja'a Jesús hñajty jia madsa'añii, nämay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hñajty miäbøjcäxä. Mänit hajxy miänaañ:

—Coo ja'a Mesfäs jaduhñ miédsät, ja'a hajxy nhahíjxämbä, nej, maas hoy-yagjuøøñajaty ja'a Mesfäsäda'a

yajcähxø'øga'añ quejee nej yø'øya'ay jaduhñ yajcähxø'øguiän.

³²Mänitá fariseoshajxy jaduhñ miädoyhajty waambaty Jesús hñajty miädia'agyii. Mänitá policíahajxy quiejxä coo Jesús hajxy miädsät. Ja'a fariseoshajxy jaduhñ mäguejx møødä teedywiindsønñhajxy. ³³Mänitá Jesús miänaañ:

—Cábøch mijts jejcy nmøødhidaañä. Nøcxaaññabøch maaçhä ndsohñän. ³⁴Xjia høxta'awáambøch hajxy, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy jím hoy mnøcxät maaçh nhida'añän.

³⁵Mänitá judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Maa yø'øya'ayäda'a ñøcxa'añ coo hajxy jaduhñ nga'a páatämät. Nej, nøcxaambäda'a jím maa ja'a judíoshajxy wa'xyjaty chána'ayän maa ja'a hajxy ca'a Israelpähajpän, coo Diosmädia'agy yajnähixø'øwät ja'a hajxy ca'a judíoshajpä. ³⁶Tiida'a tyijy coo miäna'añ cooc hajxy nja høxta'awáañäm, pero cábäc hajxy nbaadáañäm, y cooc hajxy hoy nga'a nøcxämät maa yhida'añän.

³⁷Coo ja'a xøø hñajty miayaañä, ja'a møjxøøjooty, mänitá Jesús tiänaayyø'cy. Mänitá møc miänaañ:

—Pøn tødsøøyyäp, ween yaa myiñ maaçh høøçhän, ween min yhu'ugy mädyíibøch nmo'owaamby.

Jaduhñ Jesús yajnimiäbaatä nebiä møjnøøgopcän. Mänitá miänáangumbä:

³⁸—Pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp, je'eçhä nmädia'agy xyajwa'xtägájtsäp, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän.

³⁹ Jaduhñ Jesús miänaañ, pønjaty ja'a miädia'agy mabøgáanäp, mänitä Dioshespíritu mio'owa'añii. Cahnä Dioshespíritu hānajtý quiäda'agynä. Cahnä Jesús hānajtý yagho'ogyii; cahnä hānajtý yhoodiägachñä maa ja'a Tieediän.

⁴⁰ Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hānajtý tøø miädia'aguiän, mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Tehmñ tiøyhajt ja'a Dios ja'a quiugapxy yø'ø, ja'a Dios hijty quixaambiä.

⁴¹ Näje'e hajxy miänaambä:

—Ja'a Mesías yø'ø, ja'a gobiernähadaambä.

Pero näje'ehajxy miänaambä:

—Pero cabä Mesías jimñ choona'añ Galilea. ⁴² Jaduhñ Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Mesías ja'a David yhaphada'añ tieedyhada'añ, y cooc jimñ choona'añ Belén maa ja'a David jecy chānaayyän.

⁴³ Coo hajxy hānajtý jaduhñ miädia'agy, cab hajxy hānajtý tu'ugmädia'agy ñibiaadyii ja'a Jesúscøxpä. ⁴⁴ Näje'e ja'a Jesús hajxy hānajtý jia madsa'añ, pero caj pønñ ñä'a majch.

⁴⁵ Mänitä policíahajxy wyiimbijty maa ja'a teedywiindsønñhajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä policíahajxy ñāmaayyā:

—Tii hajxy coo mga'a yajmejch.

⁴⁶ Mänit hajxy yhadsooyy:

—Cab jaduhñ pønñ mānaa miädia'agy nej yø'øya'ay miädia'aguiän.

⁴⁷ Mänitä fariseoshajxy miänaañ:

—Cab jaduhñ yhooyä coo mijts jaduhñ tøø myajwiinhøhmbä.

⁴⁸ Caj yø'øya'ay ja'a miädia'agy

miäbøjcäxä ja'a wiindsønñhajxy møødä fariseoshajxy. ⁴⁹ Pero yø'ø cu'ughajxy, cabä jecyquihdujt hajxy jiaty. Ween hajxy chaächpøcy.

⁵⁰ Jimä Nicodemo hānajtý, ja'a Jesús hānajtý tøø ñāhóyyäbä. Fariseohajp hānajtý je'ebä. Mänitä Nicodemo miänaañ:

⁵¹ —Cab højts nguhdujthajtäm jaduhñ myiñäm coo jāya'ay nyajcumädóowämät coo hānajtý tøø nga'a mädia'agymiadóowäm jayøjp.

⁵² Mänitä Nicodemo wyiinwohñä ñāmaayyā:

—Jaduhñ miich mbamädiaacpä nebiä Galileabä jāya'ayhajxy miädia'aguiän. Huuc tehñ yajmädia'ag ja'a Diosmädia'agy. Cab jaduhñ jiiby maa myiñ coo ja'a Dios ja'a quiugapxy jimñ choona'añ Galilea.

⁵³ Mänit hajxy ñøcxnä maa ja'a tiøjc-hajxiän.

8 Mänitä Jesús jimñ ñøcxy maa ja'a tun jaduhñ xiøhatiän Olivos. ² Cujaboom jopyjiajjø'øgyñä, mänitä Jesús ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Mänitä Jesús ja'a cu'ug ñāmejtsä. Mänitä Jesús yhäñaguiädaacy, tiägøoyy yajñähixøøbiä. ³ Mänitä to'oxiøjc tu'ug yajmejtsä maa Jesúsän. Ja'a cuhdujtyajñähixøøbiähajxy mäyajmejts møødä fariseoshajxy. Paadiä to'oxiøjc hānajtý tøø miächii coo hānajtý tøø tiu'uma'ady tøø tiu'udägoy. Mänitä to'oxiøjc jimñ yajñøcxä maa ja'a cu'ughagujcän. ⁴ Mänitä cu'ug ja'a Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsønñ, paady hädaa to'oxiøjc tøø miächii coo tøø piaadyii

wiingya'adiøjmoød. ⁵Jiiby maa ja'a Diosmädia'aguiän, jiibiä Moisés hajxy xyhanéhmäm coo ja'a to'oxiøjc jaduhmbä hajxy nguhgá'tsämät. Mfičhäts, waamb miičh mmánaambä.

⁶Paady hajxy jaduhñ yajtøøyy, coo hajxy hānajtý miādowa'añ pø tu'ugmädia'agy ja'a Jesús hānajtý moødä Diosmädia'agy. Yhøxtaaby hajxy hānajtý nebiä Jesús hajxy ñāhwaambédät coo häxøpy quia'a tu'ugmädia'aguiä. Pero cabä Jesús waamb yhadsooyy. Mänitä Jesús ñaaxcooyy. Mänitä tiägøøyy jahbiä cø'øhaam naaxwiin. ⁷Mänitä Jesús jaduhñ miäyajtøøwägumbä. Mänit yhäñaaguiugøøyy. Mänit miānaañ: —Pønä pojpä cädieey ca'a moød, ween quia'tstsoñ.

⁸Mänitä Jesús ñaaxcóogumbä. Mänit tiägøøguiumbä jahbiä naaxwiin. ⁹Coo hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús hānajtý tøø miāna'añän, mänit hajxy je'e tiu'ubøjnä hanidiuhmjaty. Ja'a mojrpä, je'e jawyiin tehñ tiu'ubøjtsohn. Niñajuøøyyä hajxy hamdsoo coo ja'a pojpä cädieey hajxy hānajtý miøødä, paady hajxy tiu'ubøjcy. Mänämetscä Jesús ja'a to'oxiøjc miøødmähmoøyy. Jimä to'oxiøjc hānajtý tiāna'ay Jesús ja'a wyiinduum. ¹⁰Mänitä Jesús yhäñaaguiugøøyy. Mänitä Jesús ja'a to'oxiøjc ñāmaayy:

—Maa jaaya'ayhajxy, ja'a hajxy hijty xquiuhga'adsaambä. Nej, caj pøn tøø xñä'a cuhga'ačhä.

¹¹Mänitä to'oxiøjc yhadsooyy: —Wiindsøn, caj.

Mänitä Jesús miānaañ:

—Ni høøch jaduhñ nga'a mānaambä coo miičh

myajcuhgá'adsät. Nøcx; cab jaduhñ haxøøg mjatcøøñät.

¹²Mänitä Jesús miānaangumbä:

—Jaduhñ mawfiñhøch nyajnimiäbaadyii nebiä jøønän coočhä jāya'ayhajxy nyajñāhixø'øy ja'a tu'u hoybä. Pønjatý ja'a nmädia'agy xpianøcxāanāp, cab jaduhñ wiādita'añ hagoostuum. Cøjxta'axiøø jim yhida'añ tsajpootyp.

¹³Mänitä fariseos ja'a Jesús hajxy ñāmaayy:

—Hamdsoo miičh mniñänømyii. Pero caj miičh mnä'a tōmiädia'agy.

¹⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tōmiädiāacpøch, hōyhøch hamdsoo nja niñänømyii. Nnajuøøbiøch maačh ndsooñ maačh nnøcxy. Pero mijts, cab hajxy mnajuø'øy. ¹⁵Nä'a nāgøøbøch mijts xñä'a nāhwaambety. Pero høøčhä, cábøch jāya'ay nä'a nāgoobā nnāhwaambety. ¹⁶Tøyhájhøch nnä'ägädä mädia'agy. Ca'a yhøøčhä nhamdsoo mädia'agy hädaa; ja'a nDéedyhøchhä miädia'agy hädaa, ja'ačh tøø xquiēxiäbä.

¹⁷Miimb jaduhñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän, coo jāya'ayhajxy tiu'ugmädia'aguiä nāmetscä, pues tøyhajt hajxy jaduhñ jeypy.

¹⁸Pues højts, tu'ugmädia'agy højts møødhøch nDeedy cooč je'e tøø xquiexy.

¹⁹Mänitä fariseoshajxy miānaañ:

—Maa mDeedy.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøch mijts xñajuø'øy; ni ja'a nDéedyhøch hajxy xquia'a najuøøyyä. Coočh mijts häxøpy xñajuø'øy, xñajuøøyyäbøch ja'a nDeedy hajxy häxøpy.

²⁰Yajnáhixøøguiujc ja'a Jesús jaduhñ miänaañ jiiby tsajtøgooty, jiiby mädøyyä maa ja'a cajän maa ja'a xädø'ñ hajxy hānajtj yajnáhgäda'aguiän. Pero cabä Jesús hānajtj pøn miadsa'añii, hoy hānajtj jia mädia'agy cu'ughagujc. Cahnä hānajtj yhabaady coo je'e miadsøøjät.

²¹Mänitä Jesús miänångumbä: —Nøcxáannäbøch høøch. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Cab hajxy hoy mnøcxät maaçh nnøcxa'añän. Coo hajxy mho'oga'añ, jiiby hajxy mga'awa'añ haxøøgtuum.

²²Mänitä judíoshajxy ñiñämaayyä:

—Nej, hamdsooda'a ñiyagho'oga'añii, coo hajxy jaduhñ nga'a nõcxämät maa nõcxä'añän.

²³Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaa mijts mdsooñ, hädaa yaabä naaxwiin. Pero høøch, tsajpøotypøch ndsooñ, ca'a yaajä.

²⁴Tøøch mijts jaduhñ nnäma'ay, coo hajxy hānajtj tøø mho'ogy, cahnä mbojpä mgädieey hajxy hānajtj xñähwa'açhñä. Cabä mbojpä mgädieey hajxy xñähwa'adsa'añ cooçhä nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcät pønhoçh høøch.

²⁵Mänitä Jesús hajxy miäyajtøøyy:

—Pønäsän miiçh.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøch mijts nja hawáañäm pønhoçh høøch. ²⁶Madiú'ujøch nnägápxät coo hajxy haxøøg mjäya'ayhaty. Cábøch mijts ja'a nmädia'agy xmiäbøjcä. Nhawáañäm mijts jaduhñ nebiátyhøch jaaya'ay tøø

xñajtscapxøøyyän, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁷Pero cab hajxy wyiinjuøøyy coo Jesús ja'a Tieedy jaduhñ ñägäpxy.

²⁸Mänitä Jesús miänaañ:

—Cooçh mijts hānajtj tøø xmiøjpahbety, mänit hajxy mnajuø'owa'añ pønhoçh høøch, y cooçhä nhamdsoo cuhdujt nga'a yajtuñ. Pero jaduhñ nhawáañäm nebiátyhøch ja'a nDeedy tøø xyajnáhixø'oy. ²⁹Xmiøødwädíjpøch je'e, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

Cábøch nidiuhñ tøø xñähgue'egy je'eguiøxpä cooçh homiänaajä ngudiuhñ nébiøch tøø xyhane'emiän.

³⁰Coo ja'a Jesús jaduhñ miädiaacy, mänitä miädia'agy miäbøjcäxä nämay.

³¹Mänitä Jesús ñämaayy ja'a judíoshajxy, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hānajtj tøø miäbøjcäbä:

—Cooçh mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúunät homiänaajä, mänitøch mijts hamuumdu'joot xmiøødwädítät. ³²Jaduhñdsä tøyhajt hajxy mmøødhádät cooçh ja'a Dios tøø xquiexy. Jaduhñdsä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät.

³³Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy. Cab højts pøn xyhane'emy. Tii jaduhñ coo mmäna'añ coo højts ja'a møjcu'ugong xquia'a hané'emät.

³⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät, pønjatj ja'a pojpä cädieey jaduhñ møød, møjcu'ugong

jaduhñ hanehmb. ³⁵Ja'a moonsähajxy, cab hajxy jim yhity cøjxta'axiøø maa hajxy quiuduñän. Pero ja'a cumoonsä yhuungä, je'eds jim nä'ägä hijp maa ja'a tiøjcän. ³⁶Høøch, nbuhbédäbøch mijts jaduhñ nebiä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy mnajtshixø'owät, nebiä møjcu'ugong hajxy jaduhñ xquia'a hané'emät. ³⁷Nnajuøøbiøch jaduhñ coo Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty. Pero xyagho'ogáambøch mijts, je'eguiøxpä coo hajxy tu'joot mga'a tuna'añ nébiøch mijts nja nämä'ayän. ³⁸Nmädiácypioch nébiøch ja'a nDeedy tøø xyajmøødmädia'aguiän. Pero mijts, jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedy yaa jiäya'ayhatiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä cu'ug yhane'emiän.

³⁹Mänit hajxy yhadsooyy:
—Abraham højts hijty nhaphajpy ndeedyhajpy.

Mänitä Jesús miänaaň:
—Pø tøyhajt ja'a Abraham hajxy hijty mhaphaty mdeedyhaty, jaduhñ hajxy mjäya'ayhájpat nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän.

⁴⁰Pero xyagho'ogáambøch mijts, hóyhøch mijts ja'a tøyhajt tøø nja yajmøødmädia'agy, mädyíibøch ja'a Dios tøø xyajmøødmädia'agy. Cábøchä Abraham häxøpy xyagho'oga'añ. Caj mijts mjäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. ⁴¹Jaduhñ mijts mjäya'ayhaty nebiä mdeedyhajxy jiäya'ayhatiän.

Mänitä Jesús ñämaayyá:
—Tøyhajt højts ja'a Abraham hijty nhaphaty ndeedyhaty. Jaduhñ højts

njäya'ayhaty nebiä Abraham jecy jiäya'ayhajtjän. Tu'ug højts nDeedy; Dios je'e.

⁴²Mänitä Jesús miänaaň:

—Coo Dios hajxy häxøpy tøyhajt mDeedyhaty, xchøjpøch mijts häxøpy yaabä. Jímhøch tøø ndsooñ maa Diosän; pero yaačh nhijnä hädaa yaabä naaxwiin. Ca'a yhamdsoo jóothøch yaa tøø ngäda'agy. Dióshøch xquiejx. ⁴³Xiøøbøch yaa nja mädia'agy; cábøch mijts ja'a nmädia'agy xñä'ä cudiunaanä. ⁴⁴Ja'a møjcu'ugong hajxy mdeedyhajpy. Jaduhñ hajxy mjäya'ayhaty nebiä mdeedy jiäya'ayhatiän. Mänit je'e tiägøyy jäya'ay-yagho'pä mänaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Cabä tiømiädia'agy. Cabä hädaa yaabä naaxwiin hoy jiäya'ayhaty. Høhndaacp je'e; jaduhñ ñä'ägä cuhdujthaty. Jaduhñ jäya'ayhajxy yaa yajnahixø'oyii ja'a møjcu'uwiinmahñdy. ⁴⁵Pero høøch, cooçh mijts ja'a tøyhajt nyajmøødmädia'agy, cábøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjcä. ⁴⁶Hopiønä ñajuø'oy cooçhä pojpä cädieey nga'a møødä. Jaduhñ hajxy mnajuø'owät cooçhä tøyhajt nmädia'agy. ⁴⁷Ja'a Dios ja'a yhuungä, miädóowäp je'e ja'a Dios ja'a miädia'agy. Pero mijtsä, caj mijts Dios xyhuunghaty; paadiä Dios miädia'agy hajxy mga'a madowaanä.

⁴⁸Mänitä Jesús ñämaayyá ja'a judíoshajxy:

—Nej, cab jaduhñ tiøyyä coo jim mdsooñ Samaria, coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'oyä.

⁴⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cábøčhä møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Nwiinguhdsähgø'øbiøch ja'a nDeedy. Pero cábøch mijts xwyiingudsähgø'øy. ⁵⁰Cábøch hamdsoo nmäna'añ cooçh hajxy xwyiingudsähgø'owät. Ja'a nDéedyhøch jaduñ mänaamb. Yajcumädowaamb by je'e pøn'høch haxøøg xñänøømb. ⁵¹Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämá'awät, cooçhä nmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mánaa quia'a hó'ogät.

⁵²Mänitä judiøshajxy yhadsooyy:

—Hoora sí, tøø højts nnajuø'øy coo møjcu'ugong tøø xyajtägø'øy. Tøø ja'a Abraham yho'ogy mөөдä Dios ja'a quiugapxyhajxy. Pero miiçh mänaamb coo mmädia'agy pøn xmiäbøjcät, ni mánaa quia'a hó'ogät. ⁵³Nej, maas mөc miiçhä cuhdujt mmөөдä quejee ja'a Abraham jecy miөөdhajty, ja'a hajxy hijty nhaphájtäm ndeedyhájtämbä. Tøø je'e yho'ogy. Jaduhñ ja'a Dios ja'a quiugapxyhajxy tøø yho'pä. Pøn tyijy miiçh coo jaduhñ mniñänømyii.

⁵⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Cab jaduhñ yahixø'øy cooçh hamdsoo nniguiumayøøjät. Pero Diøshøch xquiumaaby, ja'a tyijy mijts mDioshajpy. ⁵⁵Cáhnøch nDeedy hajxy xñajuøøyyä. Pero hөөçh, nhíxyhøch hөөçh. Cooçh nmäná'anät cooçh nga'a hixiä, hөhñdä'agäbøch jaduhñ nej mijts mhөhñda'aguiän. Pero nhíxyhøch hөөçh. Nmäbøjcäbøch ja'a miädia'agy je'e. ⁵⁶Ja'a Abraham, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtämbä, xoonäacp je'e hijty cooçh hánajty xyhixa'añ mánáajøch hánajty nhida'añän

hádaa yaabä naaxwiin. Tөөçh je'e xjiaançh hixy. Mänit jiaançh xoonäacy.

⁵⁷Mänitä Jesús nāmaayyā ja'a judiøshajxy:

—Je'enä jaduhñ mdsaanä. Nej, tөө ja'a Abraham mhixiä.

⁵⁸Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämá'awät, jiiyyämøch hánajty; cahnä Abraham hánajty jiinä.

⁵⁹Mänitä tsaa hajxy

quionø'cy; Jesús hajxy hánajty quiuhga'adsaamb by. Pero tөө ja'a Jesús hánajty ñiguiu'üchii. Mänit piädsøømñä tsajtøgooty.

9 Jimä Jesús hánajty ñaxy.

Mänitä wiindspä tu'ug yhiixy. Jaduhñä mähdiøjc ñä'ägä maaxhuunghajty wiinma'ad.

²Mänitä Jesús nāmaayyā ja'a jiamiөөdhajxy:

—Wiindsøn, tii yø'øya'ay wyiinäda'a coo mia'adä. Pønä pojpä cädieeyäda'a tөө tiuñ, yø'øya'ayä, tögä tiaj tieediä.

³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ni pøn. Paady yø'øya'ay wyiin mia'adä nebiä Dios ja'a miäjaa jaduhñ quiähxø'øgät maa yø'øya'aguiøxpän. ⁴Tsөc Diostuung hajxy túunäm, ja'açh tөө xquiéxiäbä, mäduhñtiä jugyhajt hajxy nmөөdhájtäm. Coo hajxy nhó'cänät, cab hajxy jaduhñ mánaa ndúunänät. ⁵Cooçh yaa nhity hádaa yaabä naaxwiin, nyajcähxø'piøch jäya'ay piojpä quiädieeyhajxy.

⁶Mänitä Jesús ñajtsujøøyy naaxwiin. Mänitä chujy yajmo'ondscojy. Mänitä pyiinø'cy. Mänitä wiindspä yajwiingupiiñøøyy ja'a chujy, ja'a hánajty tөө

mio'ondscójjäbä. ⁷Mänitä Jesús ja'a wiindspä ñämaayy:

—Nøcx niwyiimbujøø maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé — je'e jaduhñ ñänøømbby, Quexy.

Mänitä wiindspä hoy jiaančh niwyiimbujyii. Coö wyiimbijnä, tøø hänäjty wyiindøø'xø'nä. ⁸Mänitä mähdiøjc yhiixä ja'a miädøjc-hajxy møødä hajxy hijty yhiixypä coö hänäjty xiädø'øñyujwa'añ. Mänitä hajxy miänaañ:

—Nej, caj jie'e yø'øjä, ja'a hijty naxy xädø'øñyujwaambä häña'a.

⁹Näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Jaančh je'e yø'ø.

Näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Ca'a jie'ejä; pero tehñ jiaduhñ quiähxø'øgy.

Pero ja'a mähdiøjc, hamdsoo hänäjty ñiñänømyii:

—Høøch je'e hijty wiinds.

¹⁰Mänitä miäyajtøøwa:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

¹¹Mänit yhadsooyy:

—Jaaya'ay ja'a Jesúshajpä, jaaya'ay ja'a chujoy yajmo'ondscoj. Mänitøch xyajwiingubiinøoyy. Mänitøch xñämaayy coöch nøcxy nniwyiimbujyii maa ja'a tsiidaact jaduhñ xiøhatiän Siloé. Mänitøch hoy njaančh niwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'cy.

¹²Mänitä miäyajtøøwägumbä:

—Maa jaaya'ayäda'a.

Mänit yhadsooyy:

—Pämáadädä.

¹³Mänitä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a fariseos wyiinduumhajxiän, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä.

¹⁴Poo'xxiøjooty ja'a Jesús ja'a chujoy yajmo'ondscoj, yajwiindøø'xø'cy ja'a

wiindspä. ¹⁵Mänitä mähdiøjc miäyajtøøwägumbä ja'a fariseoshajxy:

—Nejy mwiindøø'xø'cy.

Mänit yhadsooyy:

—Chujoy jaaya'ay yajmo'ondscoj; je'ečh je'e xyajwiingubiinøoyy. Mänitøch hoy nniwyiimbujyii. Mänitøch nwiindøø'xø'nä.

¹⁶Mänitä fariseoshajxy näje'e miänaañ:

—Ca'a yø'øya'ay Dyiosquexiä. Tuumb yø'øduhñ poo'xxiøjooty. Cabä cuhdujt miøødä coö jaduhñ tiúnät poo'xxiøjooty.

Pero näje'e hajxy hänäjty miäna'añ:

—Pero nebiä cuboj cugädieejäya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä jaduhñ ñä'a yajcähxø'øgät.

Cab hajxy hänäjty tu'ugmädia'agy ñibiaadyii. ¹⁷Mänitä mähdiøjc ñämaayy, ja'a hänäjty tøø wyiindøø'xø'øguiäbä:

—Míičhäts, waamb miích mmäna'añ. Nejy yø'øya'ay mnänømy, ja'a tøø xyaghijxø'øguiäbä.

Mänit yhadsooyy:

—Dios je'e tøø quiexy.

¹⁸Cabä judíoshajxy hänäjty miäbøga'añ coö jaaya'ay hijty wyiindsä, coö jaaya'ay hijty tøø wyiindøø'xø'øgy. Paady hajxy miøjyaaxy jaaya'ay tiaj tieedy.

¹⁹Mänit hajxy miäyajtøøwa:

—Nej, mijts ja'a mhuung yø'ø, ja'a hajxy mnänøømbiä coö hijty wiinds tøø miaaxhuunghatiä. Nebiäda'a tøø yhiixø'øgy.

²⁰Mänitä tiaj tieedyhajxy yhadsooyy:

—Højts nhuung jaančh yø'ø.
Wiinds jiaančh maaxhuunghajty.

²¹Pero cab højts nnajuø'ø y nejy
tøø yhiyxø'øgy o pøn jaduhñ tøø
yaghijxø'øgy. Yø'ø hajxy mäyajtøw.
Møj yø'øjän. Ween hamds oo
ñägapxy.

²²Paady hajxy jaduhñ miänaañ,
coo ja'a teedywiindsøn hajxy
hänajty chähgø'øgy. Tøø ja'a
teedywiindsøn hajxy hänajty
quiojyquiapxyhaty coo hajxy
hänajty yajpädsøma'añ tsajtøgooty
pøn jaduhñ mäna'anaamb cooc
Jesús Miesíashaty. Nägooyä hajxy
hänajty yajtøjpädsøma'añ, cab
hajxy hänajty yajtøjtägø'owaanä
tsajtøgooty. ²³Paady jaaya'ay tiaj
tieedyhajxy miänaañ: “Yø'ø hajxy
mäyajtøw. Møj yø'øjän.”

²⁴Mänitä mähdiøjc
miøjyáaxägumbä, ja'a hänajty tøø
yhiyxø'øguiäbä. Mänitä ñämaayyä:

—Højts tøyhajt móoyyác.
Nnajuøøby højts coo Jesús quiuboj
quiugädieeyä.

²⁵Mänit yhadsooyy:

—Cábøch nnajuø'øgy pø cuboj pø
cugädieey je'e. Pero nnajuøøbiøch
coo'ch tøø nhijxø'øgy, hóyhøch hijty
nja wiindsä.

²⁶Mänit ñämaayyä:

—Nej xyaghijxø'cy.

²⁷Mänit yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáanäm.
Pero cab hajxy mmäbøjcy. Tii
hajxy coo mmädozáangombä. Nej,
mbanøcxáanäp ja'a miädia'agy
hajxypä.

²⁸Mänit yhojjä ñämaayyä:

—Miičh jaduhñ mbanøcxäp
ja'a miädia'agy. Højtsä, Moisés
ja'a miädia'agy nbanøcxäp.

²⁹Nnajuøøby højts coo Dios ja'a
Moisés miøødmädiaacy jequiän.
Pero jaaya'ayä, cab højts nnajuø'øgy
maa chooñ.

³⁰Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Hoy-yagjuøøñä jaduhñ. Cab
hajxy mnajuø'øgy maa jaaya'ay
chooñ, hóyhøch tøø xjia
yaghijxø'øgy. ³¹Hoy piønä jaduhñ
ñajuø'øgy coo Dios jaduhñ quia'a
mädoowa ja'a miädia'agy ja'a
cuboj ja'a cugädieey. Pero pøn ja'a
Dios jaduhñ wiingudsähgøøby,
pøn jaduhñ cudiumb nebiä Dios
yhane'emiän, je'e ja'a miädia'agy
jaduhñ mädóowäxäp ja'a Diósäm.

³²Høxtahmäs ja'a naaxwiin
yhawijy tiøø'xta'aguiän, ni mänaa
jaduhñ quia'a yajmädoxyhaty
coo jäya'ay yaghijxø'øgyii, ja'a
wiinds tøø miaaxhuunghátiäbä,
høxtä jäda'anäbaady. ³³Coo
jaaya'ay häxøpy quia'a Diosquexiä,
cab jaaya'ay cu yajcähxø'cy
hoy-yagjuøøñäbä.

³⁴Mänitä mähdiøjc yhojjä:

—Nej, xyajnähiø'øwaamb højts
miičh. Pojpätuum cädieedium
miičh tøø mmaaxhuunghaty.

Mänitä mähdiøjc je'e
yajpädsøma tsajtøgooty.

³⁵Mänitä Jesús miädoxyhajty
coo ja'a mähdiøjc hänajty tøø
yajpädsømyii tsajtøgooty. Mänitä
Jesús ja'a mähdiøjc yhöxtaayy.
Mänit jiaančh paaty. Mänitä Jesús
miänaañ:

—Nej, mmäbøjcäp ja'a miädia'agy,
ja'a Dios tøø quíexiäbä.

³⁶Mänitä mähdiøjc yhadsooyy:

—Wiindsøn, pøn jaduhñ
mnänøømby. Høø'ch hawáanäc
nébiøch ja'a miädia'agy nmäbøjcät.

³⁷ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Tøø je'e mhixy. Høøch je'e.

³⁸ Mänitä mähdiojc miänaaŋ:

—Wiindsón, mabójpoch.

Mänitä Jesús wyiinjiçádaacä, wyiingudsähgøyyä.

³⁹ Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Páadyhøch yaa tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin neby hajxy jaduhñ yhiixó'øgät, ja'a hajxy hijpä nebiä wiindspän; møød neby hajxy jaduhñ wyiindsó'owät, ja'a hajxy hijpä nebiä hijxpän.

⁴⁰ Jimä fariseoshajxy hänäjty näje'e tiäna'ay maa Jesús hänäjty mädøyyän. Coö hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Jesús miänaaŋän, mänitä Jesús hajxy ñämaayy:

—Nej, mmänaamb miich jaduhñä coö højts jaduhñ nhijpä nebiä wiindspän.

⁴¹ Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Coö hajxy häxøpy mhity nebiä wiindspän, cabä pojpä cädieey hajxy häxøpy mhixyhaty. Pero coö hajxy jaduhñ mmäna'añ coö hajxy mhity nebiä hijxpän, paadiä mbojpä ja'a mgädieey hajxy xquia'a nähwa'açhñä.

10 Mänitä Jesús miänáangombä:

—Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämä'awät: cabä mee'tspähajxy jiiby tiägø'owø'øy maa ja'a meegcuraahaawän. Wiingtuum hajxy je'e tiägø'owø'øy maa ja'a curaahaaw quia'a hitiän. ²Pero ja'a cumeeg, je'eds jiiby tägø'owøøby maa ja'a curaahaawän. ³Yajtägøøby ja'a curaagüendähajpä ja'a cumeeg jiiby curaajooty. Coö hänäjty mieegmøjya'axa'añ, mänitä mieeg quiøxy xøøguya'axy. Yo'mädooby

ja'a meeg ja'a wyiindsón hajxy.

Mänitä cumeeg yhøxwoobädsømy.

⁴Coö ja'a meeghajxy hänäjty tøø piädsømy, mänitä wyiindsón hajxy cøjx piadu'ubøcy. Paady hajxy jaduhñ piadu'ubøcy coö ja'a wyiindsón hajxy yo'mädoy. ⁵Cabä wiingjäya'ay hajxy pianøcxa'añ. Coö wiingjäya'ay hajxy yo'mädoy, cøjx hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

⁶Ja'a Jesús, yajmäbaadyhaam hänäjty miädia'agy; pero cabä miädia'agy hänäjty wyiinjuøøyyäxä.

⁷Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Chaads mijts tehñ tøyhajt nnämä'awät: Øøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiä curaahaawän maa ja'a meeghajxy tiägø'owø'øyän.

⁸Cáhnøch hänäjty nmech, tøø jäya'ayhajxy hänäjty may miech høhndaacpä. Jaduhñ hajxy ñibiäda'agyii nebiä Diosquexypän. Jaduhñ mäwíinäts hajxy miäbaady nebiä meegmee'tspän. Pero cabä miädia'agyhajxy miäbójcäxä. Jaaya'ayädshajxy jaduhñ ca'a mabøjc, pønjátyhøch nmädia'agy xmiäbójcäp. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e miäbaatpä nebiä meeg mädia'agymiäbøjpän.

⁹Ja'a meeghajxy, jii hajxy je'e tiägø'owø'øy maa ja'a curaahaawän. Høøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiä curaahaawän. Pønñhøch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp, je'eçh ngüendähadaamby.

¹⁰Ja'a hajxy jäya'awyiinhøhmbä, Diosmädiá'aguiäc tyijy hajxy je'e yajwa'xyp. Yhamdsoo copcooty ja'a mädia'agy hajxy hänäjty yajpädsømy. Pero høøch, páadyhøch tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin nebiä jäya'ayhajxy jaduhñ

jim ñócxät tsajpootyp, neby hajxy jaduhñ jim yhidät cøjxta'axioø.

¹¹Ja'a cumeeg, cwieendähajpy ja'a mieeg je'e. Jaduhñ mäwíinhøch je'e, ngüeendähadaámbiøch ja'açh nmädia'agy hajxy xmiäbøjçäbä. Jaaya'ay ja'a meeg jaançh tehñ chojpä, høxtä ñähho'tú'udäp ja'a mieeg. ¹²⁻¹³Ja'a moonsähajxy, cabä meeg hajxy tu'joot cwieendähaty. Paady hajxy je'e tu'joot quia'a cueendähaty, coo hajxy je'e quia'a yhamdsoo je'ejä. Mäjuy hajxy je'e jia cuduñ. Coo ja'a pahuc miech meegtsu'tspä, mänitä moonsähajxy piäyø'øgy. Mänitä meeg mähdiøjc-hajxy ñä'ägä mächii. Mänit hajxy chähgø'øbäyø'øgy.

¹⁴⁻¹⁵Pero høøch, jaduhñ mäwíinhøch nebiä jäya'ay meeg hajxy jaançh tehñ chojpän. Xyhiy'hájpøch ja'a nDeedy, y nhixy'hájpøch je'ebä. Jaanä jaduhñds je'e, jaanä nhixy'hájpøch pønjátyhøch nmädia'agy hajxy xmiäbøjçäp. Nñähho'tu'udáambiøch hajxy je'e. ¹⁶Jaanä xmiäbøgåñäbøch ja'a nmädia'agy hajxy, ja'a jäya'ayhajxy tsánaabiä wiinghagajpt. Tu'ugmädia'agy hajxy yhida'añ møød hädaa jäya'ayhajxy yaabä. Tu'cuhdúthøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä nägøxiä.

¹⁷Páadyhøch ja'a nDeedy xchocy cooçh jaduhñ nmäna'añ cooçh hänä'c ween xyagho'ogy nébiøch jaduhñ njujypiøgät jadähooc.

¹⁸Høøch, hamdsooçh nmäna'añ cooçhä jäya'ay xyagho'ogät. Cooçh häxøpy nga'a mänaambä, cábøçhä jäya'ay häxøpy xyagho'oga'añ. Nmøødhøch cuhdúj cooçh

nhó'ogät; y nmøødhøch cuhdúj cooçh njujypiøgät jadähooc. Páadyhøch ja'a nDeedy tøø xwyiinguexy cooçh nhó'ogät, cooçh njujypiøgät.

¹⁹Coo Jesús jaduhñ miädiaacy, paadiä judíoshajxy tu'ugmädia'agy quia'a nibiaatä. ²⁰Mänit hajxy nämay miänaañ:

—Møjcu'uda'a miøød.

Cuhmäñøøbiäda'a jaduhñ. Tii yø'ø miädia'agy hajxy coo mmäadowaanä.

²¹Mänit hajxy näje'e miänaañ:

—Cabä møjcu'umøødpä jaduhñ miädiä'agät. Cabä møjcu'u ja'a wiindspä jaduhñ yaghixø'ogät.

²²Jájtäbä xøø hänäjty jim Jerusalén, ja'a xøhajpä ja'a Dedicación. Tøøchpojooty hänäjty. ²³Jiibiä Jesús hänäjty wiädity tsajtøgooty, jiiby maa ja'a tøjwiingän, ja'a xøhajpä Salomón. ²⁴Mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy maa Jesús hänäjty wiäditian. Mänitä Jesús ñämaayyä: —Mänaa højts xyhawaanaanä pø tøyhajt mMesíashaty.

²⁵Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Tøøds mijts nja hawáañäm, pero cab hajxy mmäbøjcy. Cooçh jaduhñ ngudiuñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän, cähxø'pøch jaduhñ cooçh nGristohaty. ²⁶Pero, cooçh mijts ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a panøcxä, páadyhøch ja'a nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä. ²⁷Nhixy'hájpøch pøn'høch ja'a nmädia'agy xmiäbøjçäp; je'eçh ja'a nmädia'agy xpianøcxäp. ²⁸Nyajnøcxáambiøch hajxy jim tsajpootyp. Jim hajxy yhida'añ cøjxta'axioø. Cáboch hajxy je'e pøn xpiøjçät. ²⁹Miøødhøch ja'a

nDeedy ja'a mājaa. Cabä pøn ja'a mājaa jaduhñ miøødä nébiøch ja'a nDeedy miøødän. Ja'a nDeedyhøch jaduhñ tøø miäna'añ cooçh jaaya'ay ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Cábøch ja'a nDeedy jaaya'ayhajxy mänaa piøgáanaxä.
³⁰Høøch móødhøch ja'a nDeedy, tu'ugmädia'agy højts nhity.

³¹Mänitä judíoshajxy tiägóøguiombä tsaagonøpä. Jesús hajxy hānajtý quia'adsaamby.
³²Mänitä Jesús ja'a judíos nāmaayy: —Madiú'ujøch ja'a hoybä tøø ngudiunñ nébiøch ja'a nDeedy tøø xyhane'emiän. Tiiguiøxpøch mijts coo xquia'adsa'añ.

³³Mänit hajxy yhadsooyy: —Paady højts miiçh nga'adsa'añ coo Dios haxøøg mnänømy, coo mnibiäda'agyii nebiä Diosän; ca'a jie'eguiøxpä coo hodiung jaduhñ tøø mduñ.

³⁴Mänitä Jesús yhadsooyy: —Jiiby jaduhñ myiñ maa mijts mguhdujtän coo Dios jaduhñ miänaa: “Mdiøshajp hajxy.”
³⁵Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nā'ägädä mädia'agy. Jaduhñ miäna'añ cooc hajxy jaduhñ dyioshaty, ja'a jāja'ayhajxy tøø wyiingpóquiäbä ja'a Diosmädia'agy.
³⁶Hoorä, Dióshøch tøø xquiunuu'xy tøø xpiäda'agy. Yaaçh tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin. Cábøch Dios tøø nwiingapxpety cooçh nmānaañ cooçhä Dios xyHuunghaty. Tøyhájthøch jaduhñ xyHuunghaty. ³⁷Cooçh häxøpy nga'ta tuñ nébiøch ja'a nDeedy tiuñän, cábøçhä nmädia'agy hajxy häxøpy xmiäbøjcä. ³⁸Pero jaançh túumbøch jaduhñ. Mmäbøgäp hajxy

jaduhñ cooçhä Dios tøø xquiexy, hóyhøçhä nmädia'agy hajxy xquia'a ja mäbøjcä. Jaduhñds hajxy mnajuóñät coo højts tu'ugjāya'ay nhity móødhøçhä nDeedy.

³⁹Mänitä Jesús jia madsáanägumbä. Pero cabä nā'ä yajmajch.

⁴⁰Mänitä miøjnøønájxcumbä ja'a Jordängpä møjnøøbä maa ja'a Juan miäyajnäbejtsøhñän. ⁴¹Mänitä Jesús hajxy nāmejch nāmay. Mänit hajxy miänaa:

—Cabä Juan ja'a hoy-yagjuøñäbäjaty nā'ä yajcähxø'cy. Pero tøyhajt jaduhñ cøxiä nebiä Juan yø'øya'ay tøø nāgapxiän.

⁴²Mänitä Jesús ja'a miädia'agy hajxy jim miäbøjcä nāmay.

11 Tu'ug jāya'ay hānajtý xiøhaty Lázaro. Tøø hānajtý pia'ambety. Jim hānajtý chāna'ay Betania møødä piuhdo'oxyhajxy, ja'a María møødä Marta. ²Cahnä hānajtý yhabaady mänaa María ja'a Jesús ja'a perfume hānajtý yajtecytia'xø'øwa'añ, mänaa María ja'a Jesús hānajtý tiecymie'exa'añ ja'a quiuhwaayhaam. ³Coo Lázaro hānajtý tøø pia'ambety, mänitä piuhdo'oxy ja'a capxy hajxy quiejxy maa Jesúsän coogä Lázaro tøø pia'ambety. Jesús ja'a miägu'ughajpä hānajtý je'e. ⁴Coo Jesús ja'a mädia'agy jaduhñ miädooyy, mänit miänaa:

—Cabä mähdiøjc tiehñ yho'oga'añ. Paady tøø pia'ambety neby jaduhñ quiähxø'øgät coo Dios miøjjä jiaançhä, neby jaduhñ quiähxø'øgät cooçh nmøjjä njaançhä. Dióshøch xyHuunghajp.

⁵Hoy ja'a Jesús hānajtj jia jaančh teh̄m miøðdnijootpaadyii ja'a Lázaro hajxy, ⁶mejtsxøø jim̄ jiaag hijty maa hānajtj nā'ägä hitiän. ⁷Mānitä Jesús ja'a jiamioðð ñāmaayy:

—Jam̄ds hajxy jadāhooc Judea.

⁸Mānitä Jesús hajxy ñāmaayy:

—Wiindsōñ, cahnä jieğø'øy mānaa ja'a judiøshajxy xjia cuhga'adsa'añän. Tii jim̄ coo mnøcxtägatsa'añ.

⁹⁻¹⁰Mānitä Jesús yhadsooyy:

—Ja'a Diostuung hajxy tuumbä, coo ja'a tiuunghajxy je'e quia'a mayñä, cahnä hajxy je'e yho'oga'añ. Jaduhñ māwfinäts hajxy je'e nebiä xøømbä tiu'uyo'oyän. Cab hajxy je'e quihnepy. Hoy hajxy je'e yhixy.

¹¹Mānitä miänāangombä:

—Tøø højts nmägu'ughajpä Lázaro miaahó'cām. Nøcxāambøch cham̄ nyuxa'añ.

¹²Mānitä jiamioððhajxy miānaañ:

—Pero, wiindsōñ, pø nā'ä maaho'c jaduhñ, møcpøjtägatsaambäda'a jaduhñ, cabä.

¹³Coo Jesús jaduhñ miānaañ cooc Lázaro miaaho'cy, jaduhñ hānajtj miāna'anaañ cooc tøø yho'ogy. Pero cabä jiamioððhajxy jaduhñ wyiinjuøøyy coo Lázaro tøø yho'ogy. Jaduhñ hajxy wyiinjuøøyy coo tøø miaaho'ogy. ¹⁴Mānitä Jesús howyiinjuøøñä tieh̄m ñāgapxnä:

—Tøø ja'a Lázaro yho'ogy.

¹⁵Xoondāacpøch jaduhñ cooçh hānajtj nga'a jim̄ä. Coo hajxy jaduhñ mhixa'añ nébiøch nduna'añän, mänitøch mijts ja'a nmädia'agy xmiaas mabøgaanä. Páadyhøch jaduhñ nxoonda'agy. Jam̄ds hajxy jim̄ maa Lázaran.

¹⁶Tu'ugä Jesús ja'a jiamioðð hānajtj xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hānajtj ñānøømbiä hametsc-huung. Mānitä Tomás ñāmaayy ja'a jiamioððhajxy:

—Jam̄xä Jesús hajxy møødhó'cām.

¹⁷Coo hajxy jim̄ miejch Betania, mānitä Jesús yhawāanāxä coo ja'a Lázaro hānajtj jiiby tøø yhity mādāaxxøø jutjooty maa cabäsaantän. ¹⁸Mäwiingōñ Betania hānajtj jim̄ Jerusalén. Jaduhñda'a jiäguema, mejtskilómetro ja cupcäda'a.

¹⁹Nāmay ja'a judiøshajxy hānajtj tøø ñāmech ja'a Marta møødä María. Capxmøcpøgāanäp hajxy hānajtj coo ja'a piuhya'ayhajxy hānajtj tøø yho'ogy. ²⁰Coo ja'a Marta jaduhñ miädoyhajty coo Jesús hānajtj miäwiingōñ, mānit hoy jioçcubaadø'øy. Pero María, jiiby miähmøøyy maa ja'a tiøgootyhajxiän. ²¹Mānitä Marta ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsōñ, coo häxøpy myaajä, cábøçhā nbuhya'ay häxøpy tøø yho'ogy. ²²Nnajuøøbiøch jaduhñ, hoytyijä Dios mmäyujwá'anät, xmió'owäp je'e.

²³Mānitä Jesús ja'a Marta ñāmaayy:

—Jujypioğaambä mbuhya'ay.

²⁴Mānitä Marta miānaañ:

—Nnajuøøbiøch coo jiuujypioğa'añ coo ja'a naaxwiimbä hānajtj wyiimbida'añ, coo hajxy nāgøxiä njujypioğaänäm.

²⁵⁻²⁶Mānitä Jesús miānaañ:

—Nyagjujypioğaambiøch hajxy je'e pønjátyhøch ja'a nmädia'agy xmiäbøjcäp. Nyajnøcxāambiøch hajxy je'e jim̄ tsajpootyp, hoy

hajxy hānajtj jia jujcyñā, hoy
hajxy hānajtj tōō jia ho'ogy. Nejy,
mmābōjpy jaduhñā.

²⁷Mānitā Marta miānaañ:

—Wiindsōñ, nmābōjpiōch coo
miič ja'a Dios xyHuunghaty, coo
mMesíashaty, coo miič ja'a Dios
tōō xquiexy hādaa yaabā naaxwiin.

²⁸Mānitā Marta ja'a piuhdo'oxy
hamee'ch hoy ñāma'ay:

—Tōō ja'a nWiindsōñhājtm
miéjtsām. Miič xyajtōōb.

²⁹Coo ja'a María miādooyy,
mānitā tiānaayyō'cy. Mānitā
María ja'a Jesús ñānōcxy. ³⁰Jimā
Jesús hānajtj tōō miāhmō'oy
maa ja'a Marta hānajtj hoy tōō
miōōdmādia'aguiān. Cahnā Jesús
hānajtj quiajptāgō'oy. ³¹Ja'a
judíoshajxy hānajtj jiiby maa ja'a
María tiōgootyhajxiān, coo hajxy
yhijxy coo María tiānaayyō'cy, coo
tiōjpādsōōmy, mānitā María hajxy
piadōjpādsōōmy. Jim tyijy María
hānajtj ñōcxy cabāsaantā jōōbiā
xuu'tspā.

³²Coo ja'a María jim miejch maa
ja'a Jesús hānajtj tōō miāhmō'oyān,
mānitā Jesús yhijsy. Mānitā María
ja'a Jesús wyiinjiicādaacy. Mānitā
María miānaañ:

—Wiindsōñ, coo miič hāxōpy
myaajā, cābōchā nbuhya'ay hāxōpy
tōō yho'ogy.

³³Coo Jesús jaduhñ yhijsy
coo María hānajtj jiō'oy mōōdā
judíoshajxy, ja'a hānajtj tōō
piamečhíjābā, mānitā Jesús
jiootmabiōjcy. ³⁴Mānit miānaañ:

—Maa hajxy tōō myajnaaxtāgō'oy.

Mānitā Jesús ñāmaayyā:

—Wiindsōñ, jam nyajñāhixō'oy.

³⁵Mānitā Jesús jiōōyy. ³⁶Mānitā
judíoshajxy miānaañ:

—Hōxtahm̄ds jiō'oy coo
Lázaro hijty jiaańch teh̄m
miōōdnijootpaadyii.

³⁷Mānit hajxy nāje'e miānaañ:

—Tisān yō'ōya'ay ja'a Lázaro coo
quia'a yajmōcpōjcy. Tōō yō'ōya'ay
ja'a wiindspā yaghijxō'ogy, túhm̄āts.

³⁸Mānitā Jesús jiootmabiōjcombā.
Mānit jim ñōcxy maa ja'a naaxjutān
maa ja'a Lázaro hānajtj tōō
ñāaxtāgō'oyān. Jimā tsaa ja'a jut
hānajtj yhadāguec-haty. ³⁹Mānitā
Jesús ñāmaayy ja'a hajxy hānajtj
jim tānaabiā juthaguum:

—Hadāguejtu'ud yō'ō jut hajxy.

Jimā cuhāyohnd hānajtj
tiānaabiā, ja'a Martahajpā. Mānitā
Marta ja'a Jesús ñāmaayy:

—Wiindsōñ, pero mādāaxxōō
jiiby tōō yhity jutjooty.
Haxōōgxuu'pāda'a yō'ōjān.

⁴⁰Mānitā Jesús ja'a Marta
ñāmaayy:

—Tōōch miič nhawāānām, coo
mmābōgāt, mānit mhíxāt coo Dios
miōjñā jiaańchā.

⁴¹Mānitā jut hajxy jiaańch
yhadāguejtuuty. Mānitā Jesús
chajhee'py. Mānit miānaañ:

—Teedy, Dioscujú'uyāp coōch
miič ja'a nmādia'agy tōō
xmiādoowa. ⁴²Najjuōōbiōch
jaduhñ coōch miič ja'a nmādia'agy
hoymiānaajā xmiādoowa.
Pāadyhōch miič tōō nnāma'ay
“Dioscujú'uyāp” neby hajxy
miābōgāt coōch miič tōō xquiexy,
yō'ōya'ayhajxy xii tānaabiā.

⁴³Mānitā Jesús mōc yaaxy:

—iLázaro, pādsōm̄āts!

⁴⁴Mänitä Lázaro jiaančh pädsøømy, ja'a hānajt̃y tøø yhó'oguiäbä. Nähbity nähmoch piädsøømy. Mänitä Jesús nāmaayy ja'a hajxy hānajt̃y jim̃ tanaabiä:

—Nāhbijtu'ud yø'ø hajxy. Ween ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

Mänitä Lázaro hajxy jiaančh nähbijtuuty. Mänit ñøcxy maa ja'a tiøjcän.

⁴⁵Mänitä Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxä nämay ja'a judíosahajxy, ja'a María hajxy hānajt̃y tøø miøødhitiäbä maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy hānajt̃y tøø yhiäbä coo ja'a Jesús ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiojcy. ⁴⁶Pero cab judíos hajxy näje'le miäbøjcy. Paady ja'a fariseos hajxy hoy yhawaanä nebiä Jesús hānajt̃y tøø tiuñ. ⁴⁷Mänitä teedywiindsøñhajxy yhamugøøyy møødä fariseoshajxy møødä tuungmøødpähajxy. Mänit hajxy ñiñāmaayyä:

—Neby hajxy nwiinmahñdyhajt̃ämät. Madiu'u jaaya'ay ja'a hoy-yagjuøøñäbajaty tøø yajcähxø'øgy. ⁴⁸Coo hajxy nga'a mājtsämät, mänitä miädia'agy miäbøgānāxä nägøxiä. Minaambä romano jäya'ayhajxy ja'a møjcuħdujtmøødpä. Mänitä ndsajt̃øjc hajxy xyajma'adāanām. Mänitä nguħdujt hajxy xpiøgāanām.

⁴⁹Caifās ja'a teedywiindsøñ hānajt̃y xiøhaty ja'a møjcuħdujtmøødpä. Mänit miānaañ:

—Cab hajxy tii mjaty mnajuø'øy.

⁵⁰Cab hajxy mwiinjuø'øy coo maas hoy hit jaduhñ coo ja'a cu'ug tu'jäya'ay xñähho'tútämät.

Cab hajxy jaduhñ nägøxiä nguħdägøoyyämät.

⁵¹Ca'a Quiaifās ja'a yhamdsoo wiinmahñdy jaduhñ. Pero coo hānajt̃y tiuñ teedywiindsøñ møjcuħdujtmøødpä, paadiä Dios ja'a Caifās jaduhñ yajnägapxy coo ja'a Jesús ja'a judíos hānajt̃y ñähho'tu'uda'añ, ⁵²møød hajxy nägøxiä, ja'a Dios hānajt̃y tøø wyiimbíyyäbä, ja'a wiinghagajptjatypä. ⁵³Mänitä møjcuħdujtmøødpähajxy quiojyquiapxyhajty coo Jesús hajxy hānajt̃y yagho'oga'añ.

⁵⁴Paadiä Jesús hānajt̃y jim̃ quia'a wäditaannä mayjiäya'ayhagujc maa ja'a Israelpähajxiän. Mänitä Jesúshajxy jim̃ chohñ jim̃ Judea, ñøcxy hajxy jim̃ maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Efraín. Jim̃ä Jesúshajxy miähmøøyy møødä jiamioødhajxy. Mäwiingoñ ja'a cajpt hānajt̃y tø'ødsnähgäp.

⁵⁵Habaadāannäp ja'a pascuaxøø hānajt̃y, ja'a judíosahajxy yagjajtäbä. Nämay hajxy jim̃ ñøcxy xøøhajpä jim̃ Jerusalén, ja'a hajxy jim̃ tsohm̃bä maa ja'a cajpthuungän. Cahnä xøø hānajt̃y jim̃ chohñda'agy coo hajxy jim̃ quioo'ty. Jayøjp hajxy hānajt̃y yhuuc tsi'iwa'añ. Jadúhñäc tyijy hajxy hānajt̃y ñähwa'adsa'añ ja'a piojpä quiädieey. ⁵⁶Jiibiä Israelpäjäya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt̃y yajcopcø'øy tsajtøgooty. Jiiby hajxy hānajt̃y ñimiäyajtøyii: —Nej, cabä Jesúsäda'a miedsa'añ xøøhájpäjä.

⁵⁷Tøø ja'a teedywiindsøñhajxy hānajt̃y yhane'emy møødä fariseoshajxy, coo Jesús pøñ yhiät,

mānit hajxy nāgāpxāt, nebiā Jesús hajxy jaduhñ miádsāt.

12 Ja tädujxøø ja'a pascuaxøø hānajt̃y quia'a habaady. Mānitā Jesús jīm nōcxy Betania, maa Lázaro hānajt̃y chāna'ayān, ja'a Jesús hānajt̃y tøø yagjuyjipiøquiābā coo hānajt̃y tøø yho'ogy. ²Nāmāyā jāya'ayhajxy jiiby yhamugøøyy tsugaabiā ja'a Jesúscøxpā. Ja'a Marta hānajt̃y texyhabøgøøby. Jiibiā Lázaro ja'a Jesús hānajt̃y miøødtsuugay tøgooty. ³Mānitā María ja'a perfume quionmejch cuplitro. Haagā nardopøjy ja'a perfume hānajt̃y ja'a tsowjatypā. Mānitā María ja'a Jesús yajtecytia'xøøyy ja'a perfume. Mānitā María ja'a Jesús tiecymieexy quihwaayhaam. Mānitā perfume tiägøøyy pu'xø'pā tøgooty. ⁴Jiibiā Judas hānajt̃y, ja'a Simón Iscariote yhuung. Jesús ja'a jiamiøød hānajt̃y je'ebā. Je'edsā Jesús hānajt̃y yegaamb coo hānajt̃y yajcø'ødägø'øwa'añii maa ja'a soldadohajxiän. Mānitā Judas miānaaāñ:

⁵—Maas hoy hijty coo yø'ø perfume cu ndøo'cām nebiā häyoobädøjc ja'a xädø'øñ cu nnä'ä móooyām.

⁶Pero cabā Judas ja'a häyoobädøjc hānajt̃y nā'ägädā näxuuch. Je'e ja'a xädø'øñ hānajt̃y yajconwädjítap. Pero hamdsoo hānajt̃y wyl'i yajpādsømy. Paady jaduhñ miānaaāñ coo ja'a perfume hajxy cu tioo'cy nebiā xädø'øñ jaduhñ miéedsāt.

⁷Mānitā Jesús ja'a Judas nāmaayy: —Ween yø'ø to'oxiøjc yhity. Ca'a waamb mnāma'ay. Ween yø'ø perfume yaghity høxtā cóonøch

nhó'ogāt. Mānitøch yø'ø perfume xyajnähjáaxāt. ⁸Hoymiānaajā mijts ja'a häyoobädøjc xmiøødhida'añ. Pero høøch, cábøch mijts hajxy jejcy nmøødhida'añ.

⁹Nāmāyā Israelpā jāya'ayhajxy miädoyhajty coogā Jesús hānajt̃y jīm tøø miech Betania. Mānitā Jesús hajxy hoy yhixy møødā Lázaro, ja'a Jesús hānajt̃y tøø yagjuyjipiøquiābā. ¹⁰⁻¹¹Coo Jesús ja'a Lázaro hānajt̃y tøø yagjuyjipiøcy, paadiā Israelpā jāya'ay ja'a Jesús hajxy hānajt̃y tøø piadu'ubøcy nāmāy. Y paadiā Jesús ja'a miädia'agy hajxy hānajt̃y tøø miäbøjcāxā nāmāy. Coo ja'a teedywiindsøn ja'a miädia'agyhajxy hānajt̃y quia'a jaty panøcxāxā, paady hajxy quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a Lázaro hajxy ween yagho'ogy nebiā Jesús hajxy hānajt̃y yagho'oga'añän.

¹²Nāmāyā jāya'ayhajxy hānajt̃y jīm tøø miech Jerusalén pascuaxøøhajpā. Cujaboom hajxy miädoyhajty coo ja'a Jesús hānajt̃y miedsa'añ cajptooty. ¹³Mānitā xi'iwhaay hajxy hoy piuxy. Mānitā Jesús hajxy hoy jiojcubaadø'øy xi'iwhaaguiaip. Yāaxāp ja'a Jesús hajxy hānajt̃y nānøcxy:

—iViva Jesús! Tsøc yø'øya'ay hajxy wiingudsähgøøyyām, yø'ø Dios tøø quiéxiābā. Paadiā Dios tøø quiexy coo hajxy ngobiernähjätämät, højts ja'a Israelpājāya'ayhajtām.

¹⁴Mānitā Jesús ja'a burrohuung tu'ug piaaty. Mānit yajpejty. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'agiän:

¹⁵Ca'a hajxy mdsähgø'øy, mijts jīm tsānaabiā Jerusalén.

Huug hix hajxy, xiidsā mgobiernähajxy piety burrohuungnähgøxp.

¹⁶Cabä Jesús ja'a jiamiøødhajxy hānajt̃y ñajuø'øy pøn jaduhñ ñānøømby coo miedsa'añ burrohuungnähgøxp, ja'a Dios quixaambiä. Pero cujey, coo Jesús hānajt̃y tøø juijypiojnā, coo hānajt̃y tøø ñøcxnā tsajpootyp, mānitā jiamiøødhajxy jiahmiejstaacnā coo jaduhñ jiaančh miñ cujaay ja'a Jesúscøxpā y coo Jesús hajxy hānajt̃y tøø piuhbety.

¹⁷Mādiaacp hajxy hānajt̃y neby hajxy hānajt̃y jim tøø yhixy mānaa Jesús ja'a Lázaro jiiby yhøxyaaxpādsømiān tsaajutjooty. Ja'a hajxy hānajt̃y tøø quia'a yhixiäbā, je'eds hajxy hānajt̃y miøødmādiaacypy. ¹⁸Coo jaduhñ yajmādoyhajty nebiā Jesús ja'a Lázaro hānajt̃y tøø yagjujypioquiān, paadiā Jesús hajxy hānajt̃y nøcxy jiojcubaadø'øy mayjiäya'ay.

¹⁹Mānitā fariseoshajxy ñiñāmaayyā:

—Nejy yø'øya'ay ndúunāmāt coo jaduhñ piawädityi nāgøxiä.

²⁰Tøø ja'a ca'a Israelpāhajpāhajxy hānajt̃y naje'e quioo'pā xøøhajpā. Dioswiingudsähgøøbiä hajxy hānajt̃y tøø quioody. ²¹Mānitā Felipe hajxy hoy ñāmech. Betsaida Felipe hānajt̃y choon jim Galileanaaxooty. Mānitā Felipe ñāmaayyā:

—Tsāguhñ, maa ja'a Jesús. Je'eds højts nja møødmādia'agaan.

²²Mānitā Felipe ja'a Andrés hoy yhawaanā coogā Jesús hajxy hānajt̃y hoy tøø jia møødmādia'aga'añ. Mānitā Felipe ja'a Jesús hajxy hoy yhawaandāgajtsā møødā Andrés.

²³Mānitā Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooçh nhø'ogāt. Pāadyhøch Dios tøø xquixy.

²⁴Chaaðs mijts tehñ tiøyhajt nnāmā'awāt, coo jāya'ay ja'a trigo hajxy ñi'iby, mānitā tøømd tyictspādsømy yhaabiādsømy. Coo jaduhñ tyictspādsømt̃ yhaabiādsømt̃, mānit hoy tiägøøñā yee'pā. Mayø'øb ja'a trigo jaduhñ. Pero coo quia'a tiictspādsømt̃ quia'a haabiādsømt̃, jaduhyyā piū'udsāt. Cabä miuxāt. Cabä trigo miayø'owāt. ²⁵Pønját̃yhøchā nmādia'agy xquia'a mabøgáanāp, cab hajxy jim ñøcxāt tsajpootyp. Pāadyhøchā nmādia'agy hajxy xquia'a mabøgaañā coo hajxy chähgø'øy coo hajxy yagho'oga'añii. Pønját̃yhøchā nmādia'agy xmiäbøjcāp, je'eds hajxy jim nøcxaamb tsajpootyp, hoy hajxy jia yagho'ogyi ja'a høøchcøxpā. ²⁶Pø xWyiindsønhadāambøch hajxy je'e, wéenhøchā nmādia'agy hajxy xpianøcxā. Nwowhídäbøch hajxy je'e. NDéedyhøch päda'agaamb coo hajxy wyiingudsähgø'owøøð wiingjäya'aybā.

²⁷Jootmayhájpøch cham. Cab jaduhñ yhahixø'øy cooçhā nDeedy nnāmā'awāt ween xyajtso'ogy cooçh hānajt̃y yaa nho'oga'añ hädaa yaabā naaxwiin. Pāadyhøch yaa tøø ngāda'agy cooçh yaa nhø'ogāt. ²⁸Teedy, yajcähxø'øg ja'a mmäjaa.

Mānitā Dios jim yhadsooyy tsajpootyp:

—Tøøçh tāhooc nyajcähxø'øgy. Nyajcähxø'øgáambiøch jadāhooc.

²⁹Ja'a hajxy hānajt̃y jim tānaabiä nāmay maa ja'a Jesús ja'a wyiinduumān, jia madoow hajxy,

pero cab hajxy wyiijnjuøøyy. Näge'e hajxy miänaaŋ cooc tyijy hänee yaaxy. Näge'e hajxy miänaaŋ cooc tyijy ja'a Dios ja'a mioonsä jim tsajpootyp tu'ug quiapxy. ³⁰Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Ca'a yhøøhcøxpä ja'a Dios jaduhŋ miänaaŋ. Paady jaduhŋ miänaaŋ nej mijts mnajuó'owät cooč jaduhŋ xmiägapxy.

³¹Cooč nhó'ogät, cábøch ja'a møjcu'ugong nyajmäjäda'aga'añ, jaaya'ay hanehmä hädaa yaabä naaxwiin. Dios jaduhŋ mänaamb coo hajxy ween yajcumädo, ja'a høøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøjcäbä. ³²Høøch, cooč nyajmøjpahbédät cruzcøxp, mänithøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä, ja'a hajxy tsänaabiä wiinduhmyhagajpt.

³³Paadiä Jesús jaduhŋ miänaaŋ, neby hajxy ñajuó'owät neby hanaity yagho'oga'añii. ³⁴Mänitä Jesús ñämaayyä:

—Jiiby jaduhŋ myiñ maa højts nguhdujtän coo jaaya'ay hanaity yhane'ema'añ mayjiomøjt, ja'a Dios quixaambiä, ja'a højts nhahixypä. Pero miič jaduhŋ mänaamb coo tsipcøxp ja'a Diosquexypä yajmøjpahbeda'añ cruzcøxp. Pøn miič jaduhŋ mnänøømby ja'a Diosquexypä.

³⁵⁻³⁶Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Cábøch mijts hajxy jecy nmøødhida'añ. Jaduhŋ mäwfiinhøch mijts ngudøø'xy nebiä jøønän. Mäbøjcägøch ja'a nmädia'agy hajxy, mädúhñtiøch hädaa yaabä naaxwiin nhídät, nébyhøch mijts jaduhŋ hoy xpianøcxät, neby hajxy mga'a hídät hagoodstuum. Pøn

hajxy jaduhŋ hijp hagoodstuum, tægodium hajxy ñä'ägädä hity. Høøch, nøcxáannäbøch. Cábøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiadowáanänä.

Coo ja'a Jesús jaduhŋ miädiaacpädøøyy, mänitä tiu'ubøjnä. Mänit ñiguiu'tsä.

³⁷Cabä Jesús ja'a miädia'agy hanaity miäbøgaanäxä, hoy hanaity madiu'u hoy-yagjuøøñäjaty tøø jia yajcähxø'ogy. ³⁸Paady hajxy hanaity quia'a mabøga'añ nebiä profeta Isaiás ja'a miädia'agy jaduhŋ tiøjíädät, nebiä jecy quiujahyyän:

Dios, cab højts ja'a nmädia'agy pøn tøø xmiäbøjcä.

Tøø ja'a mmäjaa mja yajcähxø'ogy, pero cab hajxy tøø xmiøjpäda'agy.

³⁹Cabä Jesús ja'a miädia'agy miäbøgaanäxä nebiä Isaiás wiingtuum quiujahyyän:

⁴⁰Tøø ja'a Dios miäna'añ:

Tøøchä quiopc-hajxy nyajxejxä nébyhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a wiijnjuøøyyät, nebiä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy quia'a najtshixø'owät. Cábøch ja'a piojpä quiädieey hajxy nyajnáhwáatsät.

⁴¹Jaduhñä Isaiás jecy quiujahy nebiä Isaiás ja'a Jesús hanaity tøø yhiñiän tsajpootyp. Cahnä Jesús hanaity yaa quiäda'agy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴²Siémpräm ja'a Israelpä jäya'ay ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy miäbøjcä, møødä copc-hajpähajxy nämay. Pero hamee'ch hajxy miäbøjcy. Cabä Jesús hajxy hanaity quiapxpaady mayjiäya'ayhagujc. Tsähgøøby hajxy hanaity coo

hajxy yajpādsomōod maa ja'a
chajtōjc-hajxiān ja'a fariseoshajxy.
⁴³Ja'a judiōshajxy, cab hajxy chocy
coo hajxy quiumayōod ja'a Dios.
Je'e hajxy chojpy coo hajxy ween
wyiingudsāhgō'yii ja'a cu'ug.

⁴⁴Mānitā Jesús mōc miānaaṅ:

—Pōnhōch ja'a nmādia'agy
xmiābōjcāp, jaanā xmiābōjcābōchā
nDeedy ja'a miādia'agy hajxypā,
ja'ačh yaa tōō xquiéxiābā hādaa
yaabā naaxwiin. ⁴⁵Pōnhōch jaduhṇ
xyhiixp, jaanā xyhíjxābōchā
nDeedy hajxypā. ⁴⁶Páadyhōch
yaa tōō ngāda'agy hādaa yaabā
naaxwiin, neby hajxy quia'a
māhmō'owāt hagoodstuum
pōnjátyhōch nmādia'agy hajxy
xmiābōjcāp. Jaduhṇ mǎwínhōch
ngudō'xy nebiā jōōnān neby
hajxy hoy yhíxāt. ⁴⁷Ca'a yhōōchā
hajxy nyajcumādowaamby, ja'a
nmādiá'agyhōch hajxy xquia'a
mābōjcābā, hoy hajxy jaduhṇ tōō
jia mādoyhaty. Páadyhōch yaa tōō
ngāda'agy hādaa yaabā naaxwiin,
nébyhōch ja'a jāya'ayhajxy jaduhṇ
nnāhho'tú'udāt. Ca'a yhōōchā
hajxy je'e nyajcumādowaamby.
⁴⁸Pōnhōchā nmādia'agy hajxy
xquia'a mābōjcāp, mānit
hajxy quiumādowa'añ coo ja'a
naaxwiimbā hānajty wyiimbida'añ.
Paady hajxy quiumādowa'añ,
coočhā nmādia'agy hajxy hānajty
tōō xquia'a mābōjcā. ⁴⁹Ca'a
yhōōchā nhamdsoo mādia'agy
jaduhṇ tōō nyaghity. Ja'a
nDéedyhōch, ja'ačh tōō xquiéxiābā,
je'ečh jaduhṇ tōō xyhane'emy
nebiátyhōch nmādiá'agāt. ⁵⁰Hōōchā,
nmōōdhōch ja'a tōyhajt jaduhṇ
coo hajxy jīm yhida'añ tsajpootyp

cōjxta'axiōō, pōnjátyhōch ja'a
nDeedy ja'a miādia'agy mābōjcāp.
Nmādiáacypiōch nébyhōchā
nDeedy tōō xyhane'emiān.

13 Mānitā pascuaxōō hānajty
tiehm yhadsoojō'y. Tōō ja'a
Jesús hānajty űajuō'y coo hānajty
tōō yhabaady coo hānajty yaa
choonaanā hādaa yaabā naaxwiin,
coo hānajty jīm űōcxaanā maa
ja'a Tieediān. Chojpy ja'a Jesús ja'a
jiamīōod hānajty hamuumdu'joot
hādaa yaabā naaxwiin.

²Coo ja'a Jesúshajxy hānajty
chuugaya'añ, tōō Judas hānajty
wyiinmahñdyhaty, ja'a Simón
Iscariote yhuung, coo Jesús
hānajty yajcō'ōwaanō'ōwa'añii
maa ja'a soldadohajxiān. Ja'a
mōjcu'ugong ja'a Judas jaduhṇ
yajwiinmahñdiāgooyy. ³űajuōōbiā
Jesús hānajty nebiaty ja'a cuhdujt
hānajty tōō mio'oyii ja'a Tieedy.
űajuōōby hānajty coo hānajty
jīm tōō choon maa ja'a Tieediān,
coo hānajty jīm űōcxāangombā
jadāhooc. ⁴Coo hajxy hānajty
tōō chuugaabiādōōñā, mānitā
Jesús tiānaayyō'cy. Mānitā wyit
chijy. Mānitā cuhbe'en tu'ug
yajnimioxmāguitōōyyā. ⁵Mānitā
nōō quudemōōyy palanganajooty.
Mānitā Jesús tiāgōōyy tecypiujpā
ja'a jiamīōod. Coo tiecypiujpādōōyy,
mānit tiecymiéexcombā.

⁶Coo ja'a Jesús ja'a Simón Pedro
hānajty tiecypiuja'añ, mānitā Simón
Pedro miānaaṅ:

—Nej, xtiecypiujaāmbōch
hōōchpājā.

⁷Mānitā Jesús yhadsooyy:
—Miičh, caj miičh mnajuō'y
tiiguiōxpōch miičh coo ndecypiuja.

Mänit jaduḡn mnajuø'owa'añ cooçh jaduḡn njádät nhabétät.

⁸Mänitä Pedro miänaañ:

—Cab jaduḡn yhahixø'oy cooçh miich jaduḡn xtiēcypiuját.

Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pø cájtäm miich

myajtecypiuja'añ, cájtämøch miich hoy xjiamiøðhadaannä.

⁹Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Bueno, Wiindsón, cóxiøch jaduḡn xpiújät móðdhøçhä ndecy, móðdhøçhä ngø'ø, móðdhøçhä ngopc.

¹⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn tøø çh'i'y, wa'ads ja'a ñi'x ja'a quiopc je'e. Jagoo ja'a tiecy piújät. Mijts, mwa'ads mijts hajxy, pero cab hajxy nägøxiä mwa'adsä.

¹¹Ñajuøøbiä Jesús hānajtý pøn hānajtý yajcø'owaanø'owāanāp. Paady jaduḡn miänaañ coo tul'jäya'ay hānajtý quia'a wa'adsä.

¹²Coo ja'a Jesús çøjx tiecypiujpädø'oy ja'a jiamiøðdhajxy, mänitä Jesús wyitpägøøñä. Mänit yhøxtaecnä. Mänit miänaañ:

—Chójpiøçhä njoot jaduḡn coo hajxy mnajuø'owät tiiguiøxpøch mijts coo tøø ndecypiujuj.

¹³Hoy jaduḡn cooçh mijts jaduḡn xñäma'ay: “Wiindsón.” Tøyhájtøch mijts hajxy jaduḡn xWyindsønhaty.

¹⁴Tøøçh mijts hajxy ndecypiujuj, hóyhøch Wiindsón nja tuñ. Jaanä jaduḡn mijtspä, mnidiecypiujuøøb hajxy hamiñ haxøpy. ¹⁵Mbahíxāp hajxy jaduḡn nebiátýhøch mijts tøø nduñ. ¹⁶Chaads mijts tehḡ tiøyhajt nnámá'awät, cabä moonsä cuhdujt møc miøðä quejee ja'a wyiindsón. Jaanä jaduḡn je'ebä ja'a tøø quixyíjābā, cabä cuhdujt

je'e møc miøðdäbä quejee ja'a tøø miäguéxiäbä. ¹⁷Cooçhä nmädia'agy hajxy xwyiinjuøyyät, coo hajxy jaduḡn mgudiúnät, jootcuç hajxy jaduḡn mhídät.

¹⁸Cábøch mijts nägøxiä nnägapxy. Nnajuøøbiøch pønjátyhøch tøø nwiimbiy. Pero tøjiajpä Diosmädia'agy maa jaduḡn miäna'añän: “Ja'a craaçh tu'ugmucy xmiøðdcaabiä, tøøçh je'e xmiädsibø'oy.” ¹⁹Jäguémioch mijts chaa nhawáanām cooçh haxøøg njada'añ nhabeta'añ. Cooçh jaduḡn njaançh jádät njaançh habétät, mänit hajxy mhuuc mábógät cooçhä Dios tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²⁰Chaads mijts tehḡ tiøyhajt nnámá'awät, pøn hajxy mägu'ugpøgaamb ja'açh nguexaambiä, møød høøçh jaduḡn xmiägu'ugpøgaambä. Jaanä jaduḡnds je'ebä, pønñhøch je'e xmiägu'ugpøgaamb, møødä Dios jaduḡn miägu'ugpøgaambä, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²¹Coo ja'a Jesús miädiaacpädøøñä, mänit jiootmadiägøøñä. Mänit miänaañ:

—Chaads mijts tehḡ tiøyhajt nnámá'awät cooçh mijts ja'a mjamiøød tu'ug xyega'añ ho'cøøc.

²²Mänitä jiamiøðdhajxy ñiwyiinhee'ppejtä. Cab hajxy hānajtý ñajuø'oy pøn ja'a Jesús hānajtý jaduḡn ñānøømby. ²³Jimä Jesús ja'a jiamiøød hānajtý yhāñ'a'y tiehḡ ñāhmøjc. Jaançh tehḡ yhoy ja'a Jesús hānajtý miøðdnijiootpaadyii.

²⁴Mänitä Simón Pedro ja'a craa miäwø'xy. Mänit hamee'ch ñāmaayy:

—Huuc mäyajtøw pøn jaduḡn ñānøømby.

²⁵Mänitā craa ja'a Jesús tiaatsmägowøøyy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn jaduhñ mnänøømby.

²⁶Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Nbama'tsnaxáambiöch hädaa tsajcaagyhaguijt. Mänitöch ja'a craa nmo'owa'añ, ja'ačh xyegaambä ho'cøøc.

Mänitā Jesús ja'a tsajcaagyhaguijt jiaančh pama'tsnajxy. Mänitā Judas yajcø'øgonøøyy, ja'a Simón Iscariote yhuung. ²⁷Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä miøjcu'ujoottägøøyyä. Mänitā Jesús ja'a Judas ñämaayy:

—Tsögäm. Nøcx jatcø'ow nejy mjatcø'owa'añän.

²⁸Ja'a hajxy hānajtj jīm caabiä, cab hajxy hānajtj ñajuø'oy tiiguixpā Jesús jaduhñ coo miānaañ. ²⁹Näje'e hajxy hānajtj wyiimahñdyhaty coo tyijy ja'a Jesús ja'a Judas hānajtj quixy juubiä mädyijaty tyijy hānajtj yajtunaamby xøøjooty. Näje'e hajxy hānajtj wyiimahñdyhajpā coo tyijy Jesús ja'a Judas ja'a häyoobāya'ay hānajtj yajmo'owa'añ xädø'øñ. Paady hajxy hānajtj wyiimahñdyhaty, coo ja'a Judas ja'a xädø'øñ hānajtj yajwijswädityi. ³⁰Tuunä Judas ja'a tsajcaagy ñä'a coondsooyy, mänitiä tiøjpädsøømy. Tøø hānajtj quioodsøøñä.

³¹Coo ja'a Judas tiøjpädsøømy, mänitā Jesús miānaañ:

—Tøø yhabaady cooçh ngähxø'øga'añ cooçh nmøjjä njaančhä. Høøçhcøxpā Dios jaduhñ quiähxø'øga'añ coo miøjjä jiaančhä. Dióshøch tøø xwyiinguexy.

³²Nyajcähxø'øgáambiöch ja'a Dios coo miøjjä jiaančhä. Mobädájpøch ja'a Dios xyajcähxø'øgaambä cooçh nmøjjä njaančhä.

³³Mägu'ughajpädøjc, cábøch mijts jejcy nmøødhida'añ. Xjia høxta'awáambøch mijts, pero cábøch hajxy xpiaada'añ. Chaads mijts hajxy nnámá'awät nébyhøçhä Israelpā jāya'ayhajxy tøø nnāma'ayän: Cab hajxy jīm hoy mnøcxät maačh nhida'añän.

³⁴Chaads mijts hajxy ja'a hawiinjemyguiuhdujt nmó'owät coo hajxy hamiñ haxøpy mniçhogøød nébyhøch mijts ndsoquiän.

³⁵Coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød, cähxø'øgäp jaduhñ cooçh mijts ja'a nmädia'agy xjiaančh panøcxä. Xyhíxäp ja'a jāya'ayhajxy jii nägøxiä.

³⁶Mänitā Simón Pedro ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsøn, maa mnøcxa'añ.

Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Cábøch miich jadunajtä hoy xpianøcxät maačh nnøcxa'añän. Miich, høxhaam miich mnøcxät.

³⁷Mänitā Pedro ja'a Jesús miäyajtøøgumbä:

—Tiich miichäda'a jadunajtä hoy coo nga'a panøcxät. Nnähho'tú'udäbøch miich häyaa.

³⁸Mänitā Jesús yhadsooyy:

—Jaančhä; cabä ndiyy miichäda'a xñähho'tú'udät. Chaads miich jadunajtä nnámá'awät, cahnä tseey hānajtj ya'axyñä, tøø miich hānajtj tågøøghooc mnijøgapxyi cooçh tyijy miich hānajtj xquia'a hixiä.

14 Mänitā Jesús miānaañ:

—Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Mäbøjcä ja'a

Dios ja'a miädia'agy hajxy, y mabójcägöch ja'a nmädia'agy hajxypä. ²Jim tsajpootyp maačhä nDeediän, mayyä tsäna'awöhhndy jim. Coö häxöpy quia'a töyyä, cab hajxy cu nhawáanäm. Nöcxáamböch ja'a tsäna'awöhhndy nbäda'aga'añ nahix hahixøø maa mijts mhídat. ³Coöch jim nnöcxáa'ñ, cádaactägatsáamböch jadähóocägumbä. Mänítöch mijts jim ngöxy woonöcxáa'ñ maačh nhida'añän. Näguipxy hajxy jim nhidáanäm. ⁴Mnajuøøby hajxy maačh nnöcxáa'ñ. Jaduhñ hajxy mnajuøøbiä neby hajxy jim mnöcxät.

⁵Mänitä Tomás ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, pero cab højts nnajuøøy maa miičh mnöcxáa'ñ. Neby højts jaduhñ jim nnä'a nöcxät.

⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jaduhñ mäwfiinhöch hööčh nebiä tu'ujän. Hööchcöxpä hajxy jim mgooda'añ pönjátýhöch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp. Hööchcöxpä hajxy jim mhida'añ cøjxta'axiøø. Paady hajxy jim mhida'añ coöchä töyhajt nyajcähxøøgy ja'a Dioscöxpä.

⁷Pönjátýhöch je'e xyhixyhajp, jaanä xyhixyhájtäböch ja'a nDeedy je'ebä. Tøø hajxy mhixy.

⁸Pero cab hajxy wyiinjuøøyy waambä Jesús jaduhñ jia mänaañ. Mänitä Felipe ja'a Jesús ñämaayy:

—Wiindsón, ween højts ja'a mDeedy xyhuuc yaghixät. Mänit højts jootcujc nmähmó'owät.

⁹Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Felipe, tii jaduhñ coö mmäna'añ. Tøöch miičh jeicy xpiawädity.

Xyhixyhájpöch miičh jaduhñ. Pönčh xyhixp, jaanä xyhíxäböch ja'a nDeedy je'ebä. Tiičh miičh jaduhñ coö xñäma'ay coöch mijts ja'a nDeedy nyaghixät. ¹⁰Nej, cab jaduhñ mmäbøquiä coöchä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Ja'a nDéedyhöch miädia'agy, je'ečh jaduhñ nmädiäacäp; ca'a yhööchä nhamdsoo mädia'agy nmädiaacypy. Ja'a nDéedyhöch ja'a mäjaa jaduhñ xmiøoby; je'ečh ja'a tiuung jaduhñ ndúunäp. ¹¹Mabójcägöch ja'a nmädia'agy hajxy coöchä nDeedy jaduhñ tu'ugmädia'agy nmøødhity. Hoy hajxy mwiiinjuøøy mga'a ja wiinjuøøy, mmäbögäp hit hajxy jaduhñ. Páadyhöch hit hajxy ja'a nmädia'agy xmiäbójcät, coöch hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxøøgy. ¹²Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnämäaguioimbä, pönhöch ja'a nmädia'agy xmiäbójcäp, jaanä yajcähxøøgaamby je'ebä ja'a hoy-yagjuøøñäjatý. Maas hoy-yagjuøøñäjatypä je'e yajcähxøøga'añ quejeech nyajcähxøøgy. Paady jaduhñ yajcähxøøga'añ coöch jim nnöcxáa'ñ maačhä nDeediän. ¹³⁻¹⁴Coö hajxy mmäbögät coöch ja'a cuhdujt töyhajt nmøødä, coö hajxy hänäjty tii myujwa'ana'añ, ngudiúnäböch jaduhñ neby jaduhñ quiahxøøgät coöchä nDeedy je'eduhñ miøjjä jiaančhä.

¹⁵Pø xchójpöch mijts, mänítöch mijts ja'a nmädia'agy xquiudiúnät nebiátýhöch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ¹⁶Nnämäabiöch ja'a nDeedy coö mijts ja'a jootcapxmöcpöjpä wiingpä xyajnäguéxät, ja'a tömiädiacpä.

Ja'a Dioshespíritu je'e. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ xmiøødhida'añ.

¹⁷Pøjaty ja'a Diosmädia'agy ca'a mäßøjp, cabä Dioshespíritu hajxy choga'añ. Cab hajxy mänaa yhixyhada'añ. Pero mijts, mobädajpä hajxy je'e mhixyhada'añ. Xmiøødhidáannäp hajxy je'e. Jiiby hajxy mmøødhada'añ mjoodootyhajxy. ¹⁸Cábøch mijts je'e nnähgue'lega'añ nidiuhm nämetsc. Cädaactägatsáambøch yaa jadähooc maa mijtsän. ¹⁹Mejtsxøø tægøøgxøøch ja'a jäya'ayhajxy xjiaag hixa'añ. Cábøch hajxy hänäjty yaa xyhixaannä cooçh yaa ndsoonaannä. Cooçh cøjxta'axiøø nhida'añ, paady mijts cøjxta'axiøø mhidaambä. ²⁰Mobädajpä hajxy jaduhñ mnajuø'owa'añ cooçhä nDeedy tu'ugmädia'agy nmøødhity. Jaanä tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ nhidáaambä. ²¹Pøjátyhöch ja'a nmädia'agy xquiudiúunäp nébiøch tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, xchójpøch je'e. Jaanä ndsojpy højts je'ebä møødhøch ja'a nDeedy. Nyaghixáambøch ja'a nwiinmahñdy hajxy.

²²Jii Jesús ja'a jiamøød hänäjty tu'ug xiøhaty Judas. Pero ca'a je'e yhIscariote. Mänitä Judas ja'a Jesús miäyajtøøyy:

—Wiindsón, tii højts ja'a mwiinmahñdy coo xyaghixa'añ, pero cabä cu'ughajxy myaghixa'añ.

²³Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pønhøch xchojp, xquiudiúunäbøch ja'a nmädia'agy je'e. Y chójpiøçhä nDeedy je'ebä. Tu'ugmädia'agy højts nmøødhida'añ møødhøch ja'a nDeedy. ²⁴Pønhøch jaduhñ

xquia'a tsojp, cábøçhä nmädia'agy xyajtuunä. Ca'a yhøøçhä nhamdsoo mädia'agy hädaa, hädaa hajxy nyajmøødmädiaacypia. Ja'a nDeedyhöch miädia'agy hädaa, ja'açh tøø xquiéxiäbä.

²⁵Mijts, nyajmøødmädiacypioch mijts jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa nmøødhitiän. ²⁶Nägøoyyøch nnøcxaannä ndu'ubøgaannä, mänitøch ja'a nDeedy yhEspíritu quixa'añ maa mijtsän. Je'eçh jaduhñ nguwitshadaamby. Mijts jaduhñ xjiootcapxmøcpøgaamb. Cøxaamb hajxy

xyajnähixø'owa'añ. Cøxaamb hajxy xyagjahmiejtsta'aga'añ nebiátyhöch mijts yaa tøø nyajmøødxi'igy tøø nyajmøødmädia'agy.

²⁷Jootcújc-høch mijts nyajmähmø'owa'añ. Cab mijtsä cu'ug xyagjootcugø'owät nébiøch mijts jootcujc tøø nyaghitiän. Ca'a hajxy tii mnädajy mnämay. Ca'a hajxy mdsähgø'oy mdsähdiuñ.

²⁸Tøøch mijts nhawáaänäm cooçh nnøcxa'añ ndu'ubøga'añ. Pero cädaactägatsáambøch jadähooc. Pø xchójpøch mijts tøyhajt, mxoonä'agäp hajxy coo nhawáaänäm cooçh jim nnøcxa'añ maaçhä nDeediän. Miaas møødä mäjaa je'e quejeeçh nmøødä. ²⁹Tøøch mijts jäguemiä nhawáaänäm nébiøch yaa njada'añ hädaa yaabä naaxwiin y cooçh jim nnøcxaannä maaçhä nDeediän. Cooçh jaduhñ njädät, cooçh jim nnøcxät, mänit hajxy mhuuc tehñ miäböçät.

³⁰Tu'habáquiøch mijts nhuuc jaac møødmädia'agyñä. Medsaambä møjcu'ugong, ja'a yaa

cu'ughanehmbä; pero cabä cuhdujt miøødä maačh høøchcøxpän.

³¹Ngudiunáannäbøch nébiøch ja'a nDeedy tøø xmiägapxy tøø xyhane'emiän. Páadyhøch jaduhñ ngudiuna'añ neby jaduhñ quiähxø'øgät cooçhä nDeedy tøyhajt njaančh tsocy. Tānaayyø'øg hajxy. Jam hajxiän.

15 ¹Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatptequiän ja'a tøyhajtpä. Ja'a nDéedyhøch, jaduhñ je'e nebiä cudsaaitypcamän. ²Ja'a nDéedyhøch, xyhøxpújxäbøch ja'a nhaads mädyii ca'a tømbejp; pero mädyiids jaduhñ tømbejp, je'eds jaduhñ weenjaty yhøxpuxyp, nebiä maas majiaty tiøømbédät.

³Coo hajxy jaduhñ tøø mmäbøcy nebiátyhøch mijts je'e tøø nyajnáhixø'øyän, jadúhñhøch ja'a nDeedy mijts tøø xyajnáhwa'ačh ja'a mhaxøøgwiinmahñdyhajxy. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatyp hajxy jiøjpuxiän.

⁴Tehngájñøch ja'a nmädia'agy hajxy xpianócäť; tehngájñøch mijts nbuhbeda'añ. Ja'a tsaatypaads, cab je'e tiøømbeda'añ coo ja'a yhøjxä tiecy hānajt quia'a hity. Jaduhñ mäwíinäts mijtspä, pø cábøch ja'a nmädia'agy hajxy tehngajñä xpianøcxaanä, cab hajxy hoy mwädítät.

⁵Høøch, jaduhñ mäwíinhøch høøch nebiä tsaatptequiän. Høøch mijts jaduhñ nhaadshajpy. Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajñä xpianócäť, mānit hajxy hoy mwädítät. Nbuħbédäbøch mijts jaduhñ. Coočh mijts nga'a puhbédät, cab hajxy tii hoy mduna'añ.

⁶Pøñhøçhä nmädia'agy xquia'a panócäť, jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä tsaatypaads hajxy yhøxpuxiän. Coo jaduhñ tiø'øčh, mānit hajxy yajpādø'ogy; mānit hajxy ño'ogy.

⁷Cooçhä nmädia'agy hajxy tehngajñä xpianócäť, coo hajxy mga'a jahdiägóyyät nebiátyhøch mijts tøø nyajnáhixø'øy, ngudiunäbøch jaduhñ mädyiibäjaty mijts xmiäyujwa'anaamb. ⁸Coo hajxy hoy mwädítät, cāhxø'øgäp jaduhñ cooçhä nmädia'agy hajxy tøyhajt xpianøcxä. Jaanä cāhxø'øgaamb jaduhmbä cooçhä nDeedy je'e miøjjä jiaančhä.

⁹⁻¹⁰Nébiøçhä nDeedy xchoquiän, jadúhñhøch mijts ndsojpä. Cooçhä nmädia'agy hajxy xyajtúunät, ngumáyäbøch mijts jaduhñ; hoy miänájøch mijts ndsógät. Jadúhñhøçhä nDeedy xchocy cooçhä miädia'agy nyajtúunäbä.

¹¹Páadyhøch mijts jaduhñ nyajmøødxil'igy nyajmøødmädia'agy coo hajxy tehngajñä mxoondá'agät nébiøch nxoonða'aguiän.

¹²Mijtshøch jaduhñ nmägapxyp nhanehmbay coo hajxy hamiñ haxøpy mničhogøød mnibia'häyowøød nébiøch mijts ndsoquiän. ¹³Pøñ jaduhñ jaančh tehñ chójcäp, coo hānajt yagho'oga'añii, nähho'tu'udøøb je'e ja'a miägu'ughajpä. ¹⁴Coo hajxy mgudiunät nebiátyhøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy, xmiägu'ughájþøch mijts hānajt jaduhñ. ¹⁵Cábøch mijts nnāma'awaanä “moonsä.” Ja'a moonsä, cabä ñajuø'øy tii ja'a wyiindsøn tiuumby. Pero mijts, tøø

mijts ngöxy hawáanäm nebiátyhöch ja'a nDeedy je'e tøø xyhawaanä. Paádyhöch mijts nnäma'awaanä "mägu'ughajpā." ¹⁶Ca'a yhööch mijts je'e tøø xwyiimbiy; hööch mijts je'e tøø nwiimbiy. Tøöch mijts jaduhñ nwiinguexy coo hajxy hoy mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy myajwá'xät, neby hajxy jaduhñ mmayó'owät. Weenä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä pianøcxpā; ween hajxy hoy wiädijpā. Jadúhñhöch mijts nDeedy xmió'owät tijaty mijts hānajt y mdsogaamby, cooçhä nmädia'agy hajxy hānajt xmiäböjcä. ¹⁷Chámhøch mijts jadāhooc nmāgapxy nhane'emy coo hajxy mniçhogøød mnibia'häyowøød hamiñ haxøpy.

¹⁸Mijts, xmiāhanhadaamb ja'a tsaan ja'a cu'ug hajxy. Moorä hööch hajxy tøø xmiāhanhajpā.

¹⁹Xmiāhanhadaamb mijts je'e, ja'a hajxy haxøøgwädijpā. Paady mijts xmiāhanhada'añ coo mijts ja'a haxøøgpā tøø mgøxy najtshixøøñä. Tøø mijts ja'a mbojpā mgädieey nyajñhwáatsäm. Coo mijts häxøpy tøø mga'a najtshixø'øpy ja'a haxøøgpā, cu xmiägu'ughajt yäya'ay hajxy may. ²⁰Huuc jahmiets hajxy nejy mijts tøø nnäma'ayän, cabä moonsähajxy quiuhdujtmøød quejee wyiindsøñhajxy. Cooçhä jäya'ayhajxy näje'e xmiädsiphaty, paady mijts hajxy xmiädsiphadaambä. Y cooçhä nmädia'agy hajxy näje'e xmiäböjcä, paady mijts ja'a mmädia'agy hajxy xmiäbögåanäbä. ²¹Høøçhcøxpā mijts ja'a cu'ug xmiädsiphada'añ, je'eguiøxpā cooçhä nDeedy hajxy xquia'a hixyhajtä, ja'açh tøø xquieñiäbä.

²²Tøöch jäya'ay ja'a nmädia'agy hajxy hoy nyajmädoyhaty. Cooçhä nmädia'agy hajxy tøø xquia'a mäböjcä, paady hajxy quiumädowa'añ. Cooçhä nmädia'agy hajxy häxøpy tøø xquia'a mädoyhajtä, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²³Pøñhöch xmiāhanhajp, jadúhñhöçhä nDeedy xmiāhanhájtabä. ²⁴Tøöchä hoy-yagjuøøñäjatypä nyajcähxø'øgy. Caj pøn jaduhñ yajcähxø'øgy hädaa yaabä naaxwiimbä. Hoy jäya'ayhajxy tøø jia hixy tøø jia mädoy, xmiāhanhajp højts møødhøçhä nDeedy. Paady hajxy je'e quiumädowa'añ. Cooçhä hoy-yagjuøøñäjatypä häxøpy tøø nga'a yajcähxø'øgy, cab hajxy häxøpy quiumädowa'añ. ²⁵Cooçhä jäya'ayhajxy xmiāhanhaty, tøjiajp jaduhñ nebiä Diosmädia'agy myiñän, neby hajxy jecy quiujahyyän: "Pues, nä'ä nägøóbøch hajxy xmiāhanhaty."

²⁶Nguexáambiøch ja'a Dioshespíritu, ja'a mijts xjiotcapxmøcpxøgaambä, ja'a tømiädiaacpā. Jim jaduhñ choona'añ maächä nDeediän. Coo quiäda'aga'añ, mänítøch je'e xñāgapxa'añ. ²⁷Jadúhñhöch mijts xñāgapxaambä, nebiátyhöch mijts yaa tøø nmøødwädity. Høxtáhmdsøçhä jäya'ayhajxy nyajñahixøøçhoonän, quípxyhøch mijts nmøødtägøøyy wädijpā høxtä jäda'anäbaadyñä.

16 ¹Paádyhöch mijts cham nyajmøødxi'igy nyajmøødmadia'agy, cooçh mijts ja'a nmädia'agy ni mänaa xquia'a najtshixøøyyät, hoy mijts jäya'ay

mäduhñtiä xjia mädsiphaty xjia mähanhaty. ²Xyajpädsəmaamb mijts je'e tsajtəgooty. Həxtä habaadaamb jaduhñ coo mijts xyagho'oga'añ je'eguiəxpä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiuñ. ³Paady mijts je'e xmiädsiphada'añ coo həjts je'e xquia'a hixiä mőədhəçhä nDeedy. ⁴Coo hajxy jaduhñ mjádät mhabétät, mänit hajxy jaduhñ mjahmiédsät coo hajxy nhawáanäm. Paady cham nhawáanäm.

'Cooçh mijts hijty quipxy nməədwädity, paady hajxy hijty nga'a hawáanäm. ⁵Nəcxáannəbəçh jim maaçhä nDeediän, ja'açh təə xquiéxiäbä. Jimhəçh nhidaannä. Pero cábəçh mijts xmiäyajtəy maaçh nnəcx'a'añ. ⁶Mjootmayhajp mijts jaduhñ cooçh mijts jaduhñ təə nyajməədmädia'agy. ⁷Chaads mijts tehñ tiəyhajt nnämä'awät, hoyə'əwaamb jaduhñ mijtsəxpä cooçh nnəcx'a'añ. Nguexáambiəçh pəñ mijts xjootcapxməcpəgaamb. Cooçh nga'a nəcxät, cab jaduhñ quiädä'agät maa mijtsän. ⁸⁻⁹Tsipəxp jaduhñ ñä'ägä cäda'aga'añ. Mänitä jäya'ayhajxy yajwiinjuə'əwa'añii coo pojpä cädieey hajxy təyhajt jiaanəçh məədə. Paady hajxy miəədə, cooçhä nmädia'agy hajxy təə xquia'a məbəçjä. Paady hajxy yajcumədowa'añii ja'a Diósäm. ¹⁰Jaduhñ hajxy yajwiinjuə'əwáanäbä cooçh ja'a pojpä cädieey nga'a məədə. Nəcxáambəçh jim maaçhä nDeediän; cábəçh mijts yaa xyhixaannä. ¹¹Jaduhñ hajxy yajwiinjuə'əwáanäbä coo hajxy

yajcumədowa'añii ja'a Diósäm, pəñjaty ja'a məjcu'ugong ja'a miädia'agy panəcxäp, ja'a yaa hanəhmbä hədaa yaabä naaxwiin. Təə ja'a Dios miäna'añ coo ja'a məjcu'ugong quiumədowa'añ.

¹²Madiu'u mijts nja hawaanánäm, pero cab hajxy mwiinjuə'əwät. ¹³Coo ja'a Dioshəspíritu hənajty quiäda'aga'añ, mänit mijts ja'a təyhajt xquiəxy yajwiinjuə'əwa'añ. Ca'a yhamdsoo mädia'agy je'e miädia'agaamby. Piamädia'agaamby jaduhñ nebiaty je'e təə miədoy. Je'e mijts xyajmədoyhadaamb tijaty jadaan tunáanäp. ¹⁴Xñägəpaxáambəçh je'e cooçh nməjjä njaançhä. Mijts xyajmədoyhadaamb nebiátyhəçh je'e təə nnäma'ayän. ¹⁵Coo həjts nhity tu'ugmädia'agy mőədhəçhä nDeedy, páadyhəçh mijts cham nnäma'ay coo mijts ja'a Dioshəspíritu xyajmədoyhada'añ nebiátyhəçh je'e təə nnäma'ay.

¹⁶'Mobädəjpəçh jim nnəcxáannä maaçhä nDeediän. Pero cábəçh njega'añ; mänítəçh mijts hənajty xyhijxtəgatsa'añ.

¹⁷Mänitä Jesús ja'a jiamioədhajxy näje'e ñiñämaayyä:

—Pätiidä yə'əya'ay jaduhñ coo ñä'ä mäna'añ cooc mobədajpä ñəcxáannä; cábäc jaduhñ jiega'añ. Mänítäc nhixáanägombä. Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ cooc ñəcx'a'añ maa ja'a Tieediän. ¹⁸Pätiidä coo ñä'ä mäna'añ “mobədajpä.” Pəwaambtä jaduhñ jia mäna'ana'añ.

¹⁹Ñajuəəbiä Jesús hənajty coo hənajty miäyajtəwa'añii. Mänit miänaañ:

—Xmiäyajtəwáambəçh mijts tijátyhəçh jaduhñ təə nja mädia'agy,

túhñámäts. ²⁰Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, mjø'øwaamb mXuudsaañb mijts ja'a høøčhcøxpä. Pero yø'ø cu'ughajxy, jaanč tehñ xioonnda'agaamb hajxy. Pero cab hajxy jejcy mjootmayhada'añ. Paquiä hajxy mjootcugø'øwáaangombä. ²¹Coo ja'a to'oxiøjc ja'a xiøøbio'ohajxy piedyii, mänitä jioothajxy piädø'øgø'øgy. Nägooyä ja'a yhuunghajxy je'e miejtsnä, hagädaacp ja'a jioothajxy je'e. Cab hajxy je'e jiahmiejtsnä coo ja'a jioothajxy hñanjty tøø piädø'øgy. Xoondaacnöp hajxy coo yhuunghajxy hoy ween tøø myiñ tøø quia'ay. ²²Jaduhñ mäwíinäts hajxy mjootmayhaty nebiä to'oxiøjc ja'a jioothajxy piädø'øguiän. Pero nägooyä højts nniyhíxägumbä, mänit mijts mXoonnda'aga'añ. Caj mijts pøn xyagjootmayhadaaannä.

²³Cábøch mijts hñanjty tii xmiäyujwa'anaannä. Chaads mijts tehñ tiøyhajt nnámá'awät, cooñ mijts nDeedy hñanjty tijaty xmiäyujwa'anaañ, xmiø'owaamb mijts je'e ja'a høøčhcøxpä. ²⁴Cahnä hajxy tii mhuuc yujwa'añ ja'a høøčhcøxpä. Coo hajxy tijaty myujwá'anät, xñä'ägä mo'owaamb hajxy je'e. Jaduhñ hajxy hoy jootcujc mhídät.

²⁵Yajmäbaadyháamhøch mijts tøø nmøødmädia'agy. Habáatnöp jaduhñ cooñ nga'a mädia'agaannä yajmäbaadyhaam. Howyiinjuøñøch ja'a nDeedy nmädia'agaannä. ²⁶⁻²⁷Mänitøch mijts ja'a nDeedy hoy tyijä xmiäyujwa'anaañ ja'a høøčhcøxpä. Mänit hajxy xmiø'owa'añ. NDéedyhøch mijts xyhamdsoo

mäyujwa'anáañäp je'eguiøxpä cooñ mijts nDeedy xjiaanč tehñ chocy. Paady mijts xchocy cooñ mijts xchojpä, cooñ mijts ja'a nmädia'agy hajxy tøø xmiäbøjcä cooñ jim tøø ndsooñ maačhä nDeediän. Hamdsoo hajxy mmäyujwa'ana'añ; cábøch waamb nmäna'ana'añ. ²⁸Høøčh, jímhøch tøø ndsooñ maačhä nDeediän. Yaačh tøø ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin. Pero tsoonáambøch yaa jadähøocägumbä. Nøcxtägatsáambøch jímägumbä maačhä nDeediän.

²⁹Mänitä Jesús ja'a jiamioødhajxy miänaañ, nñamaayä Jesús: —Hoorä sí, howyiinjuøñä miičh mmädiaacnä. ³⁰Tøø højts nnajuø'øy. Cab højts miičh tii nmäyajtøwaannä. Nmäbøjnöp højts jaduhñ cóodäm miičh jim mjaanč tsooñ maa Diosän.

³¹Mänitä Jesús yhadsooyy: —Mjaanč mabøjpiäda'a tyijy hajxiä. ³²Habáatnöp jaduhñ coo mijts ja'a cu'ug xquiøxy päboowia'xa'añ. Mänit hajxy jim mnøcxaannä maa mdøjc-hajxiän. Nidiühmhøch hajxy yaa xñähgue'legaannä. Pero cábøch nidiuhñ tøyhajt nhida'añ. Ja'a nDéedyhøch jaduhñ xmiøødhidaamb. ³³Páadyhøch mijts jaduhñ cham nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øy coo mijts ween jootcujc mhíjnät cooñhä nmädia'agy hajxy xmiäbøjcät. Mbaadaambiä tsaachpa peenä hajxy hädaa yaabä naaxwiin. Pero ca'a hajxy tii mdajy mmay; cábøchä mõjcu'ugong nyajmäjädä'aga'añ.

17 Nägooyä Jesús miädiaacpæðøyy, mänit

yuughee'py tsajpootyp. Mänit
miänaaŋ:

—Teedy, tøø yhabaatnä. Huuc
yajcähxø'øg cooçh nmøjjä
cooçh njaančhä. Jadúhñhöch
nyajcähxø'øgaambä coo miich
mmøjjä coo miich mjaančhä.
²Tøøch miich cuhdujt jaduñ
xmio'oy cooçhä jäya'ayhajxy
näğxiä nguñdujtmó'owät coo hajxy
jim jaduñ ween yhity maa miichän
cøjxta'axiøø, pønjátýhöch miich
tøø xyajcø'øwaanø'øy. ³Jaduñ
hajxy jim cøjxta'axiøø yhida'añ maa
miichän, coo højts ja'a nmädia'agy
jaduñ xmiäbøjcamät coo miich
nidiuhm mDioshaty, coo miich
mdømiädia'agy, cooçh miich yaa
tøø xquiexy hädaa yaabä naaxwiin.

⁴Høøch, ngudiúumbiøch hädaa
yaabä naaxwiin nébiøch miich tøø
xyhane'emiän. Nyajcähxø'piøch
jaduñ coo miich ja'a mājaa tøyhajt
mmøødä. ⁵Teedy, høøchä nmājaa
yajcähxø'cäc jim maa miichä
mwiinduumän nébiøchä mājaa hijty
jim nmøødän mānaabä hädaa yaabä
naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁶Pønjatý miich yaa tøø mwiimbiy
hädaa yaabä naaxwiin, je'ečh
hajxy jayøjp nyajmädoyhajt coo
miich nidiuhm mDioshaty, coo
miich mdømiädia'agy. Miichä
mgø'øjooty hajxy je'e hijty.
Pero jadähóoc-høch miich je'e
tøø xyajcø'øwaanø'øguiumbä.
Tøø ja'a mmädia'agy hajxy
je'e xmiäbøjcä xquiudiuunä.
⁷Najuøøñäp hajxy cooçh miich
jaduñ tøø xmio'oy mädúhñtiøch
nmøødä. ⁸Tøøch hajxy ngøxy
yajnähixø'øy nebiátýhöch miich tøø
xyajnähixøøbiän. Najuøøñäp hajxy

cooçh jim tøyhajt ndsooñ maa
miichän. Tøøchä nmädia'agy hajxy
jaduñ xmiäbøjcä cooçh miich tøø
xquiexy.

⁹Teedy, tunä mayhajt.
Cueendähat hädaa jäya'ayhajxy,
hädaájøch miich tøø
xyajcø'øwaanø'øyäbä. Ca'a
jie'emøødøch jaduñ nnänømy
ja'a mmädia'agy hajxy tøø xquia'a
mäbøjcäbä. ¹⁰Højts hädaa jäya'ay
nje'ehajmújcam; páadyhöch miich
nnäma'ay coo mgüeendähädät.
Hädaa jäya'aguiøxpä jaduñ
quiähxø'øga'añ coo højts
nmøjhajtäm coo højts
njaančhajtäm.

¹¹Cábøch yaa nhidaannä hädaa
yaabä naaxwiin. Nøcxáannäbøch
jim maa miichän. Pero yaačhä
njamiøødhajxy miähmø'øwa'añ.
Cueendähat hajxy neby hajxy
jaduñ yhidät tu'ugmädia'agy
neby højts nhijtäm tu'ugmädia'agy.
Miichä mmājaagøxpä
mgüeendähädät. Míichhöch
hajxy tøø xyajcø'øwaanø'øy.
Jaančh tehñ wia'ads miichä
mjoot miichä mwiinmahñdy.
¹²Høxtä jäda'anäbáadyñøch
hajxy ngüeendähaty miichä
mmājaagøxpä. Caj miichä
mmädia'agy hajxy näğxiä tøø
xñajtshixøøyyä. Jagooyyä tu'jäya'ay
ja'a mmädia'agy tøø xñajtshixøøyyä,
ja'a hijty nä'ägä tu'udägoyyaambä.
Paady jaduñ tiu'udägooyy nebiä
mmädia'agy jaduñ tiøjiädät nebiä
cujaaybä miähmøøyyän.

¹³Høøch, nøcxáannäbøch jim
maa miichän. Páadyhöch miich
jaduñ cham nyajmøødmädia'agy
hädaa jäya'ay wyiinduumhajxy

neby hajxy jaduhñ xioondáacpät nébiøch nxoonða'aguiän. ¹⁴Tøøch miičhä mmädia'agy hädaa jäya'ayhajxy nyajmøødmädia'agy. Paady hajxy yaa miähanhadyii hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy haxøøgtuum quia'a wädiñä. Høøch hajxy xpiahijxp cooçh haxøøgtuum nga'a wädity. ¹⁵Chaads miičh nnämä'awät coo miičh hädaa jäya'ayhajxy mgüeendähädät maa ja'a møjcu'ugongän. Cábøch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy yaa choonät hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁶Hoy hajxy jaduhñ wiädity nébiøch nwäditian. ¹⁷Cunuu'x hädaa jäya'ayhajxy ja'a miičhä mhomiädia'agyhaam nebiä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiúunät. Mäduhñtiä miičhä mmädia'aguiä, tøyhajt je'e. ¹⁸Høøch, hädaa yaabä naaxwíinhøch miičh tøø xquiexy nébiøch miičh ja'a jäya'ay ja'a mmädia'agy hajxy nyajmädoyhädät. Jadúhñhøch yø'øya'ayhajxy nwiinguexaambä nebiä mmädia'agy hajxy xyaghawa'xøøyyät. ¹⁹Nnähhø'tu'udáambiøch hädaa jäya'ayhajxy nejy miičhä mmädia'agy hajxy tehngajnä xpianøcxät xquiudiúunät. ²⁰⁻²¹Jadúhñhøch nmänaambä coo jäya'ayhajxy ween yhyty tu'ugmädia'agy nägøxiä mädúhñtiøch ja'a nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä majatyhagájpthøchä njamiøød ja'a nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä. Ween hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy neby højts nhíjtäm tu'ugmädia'agy. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy miäbøga'añ cooçh miičh tøyhajt tøø xjiaançh quexy. ²²Tøøch

hajxy nguhdujtmø'oy coo hajxy yhídät tu'ugmädia'agy, nébiøch miičh tøø xquiuhdujtmø'oyän coo nhíjtämät tu'ugmädia'agy. ²³Tu'ugmädiá'agyhøch hajxy xmiøødhity nébiøch miičh nmøødhitiän tu'ugmädia'agy. Nägøxiä hajxy jaduhñ yhídät tu'ugmädia'agy, ja'a nmädiá'agyhøch hajxy tøø xmiäbøjcäbä. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy ñajuø'øwa'añ nägøxiä cooçh miičh tøø xquiexy, coo miičh hajxy jaduhñ mdsocy nébiøch miičh xchoquiän.

²⁴Teedy, mänáambøch jaduhñ cooçh hajxy jim ween xmiøødhity maaçh nhida'añän, ja'açh miičh tøø xyajcø'øwaanø'ø'yäbä. Jadúhñhøch nmänaambä coo ja'a mäjaa hajxy ween yhixy, ja'açh miičh tøø xmió'oyäbä. Xjiaançh tehñ chójpøch miičh hānajtj mānaabä hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Høxtä jäda'anäbáadyñøch miičh xchocyñä. ²⁵Teedy, tøyhajt miičh mnä'ägädä mädia'agy. Ja'a cu'ughajxy, cab hajxy wyiinjuø'ø'y coo miičh mdømiädia'agy. Pero høøch, nhíxyhøch miičh. Hädaa njamiøødhøch hajxy chaa tänaabiä, ñajuøøby hajxy je'e cooçh miičh tøø xquiexy. ²⁶Tøøch hajxy je'e nyajmøødmädia'agy coo miičh nidiuhñ mDioshaty, coo miičh mdømiädia'agy. Tehngájñøch jaduhñ nyajmøødmädia'aga'añ neby hajxy jaduhñ ñiçhogøød ñibia'häyowøød nébiøch miičh xchoquiän. Wéenhøch hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhity.

Mänitä Jesús miädiaacpæðøøyy.

18 Coos Jesús miädiaacpädøøyy, mänitä Jesúshajxy chohñ cajptooty møødä jiamiøødhajxy. Mänitä woc hajxy yajnajxy, ja'a hāhajty xøhajpä Cedron. Mänit hajxy tiägøøyy olivocamjooty. ²Ja'a Judas, yhi xy hāhajty je'e jiiby olivocamjooty. Mayhooc ja'a Jesúshajxy hāhajty jiiby tøø yhamugø'øyy. Ja'a Judas ja'a Jesús hāhajty yegaamb. Ja'a Jesús ja'a miädsiphajxy hāhajty yajcø'ødägø'øwāanäp. ³Mänitä Judas ja'a soldadohajxy hoy wioy. Møødä policíahajxy hoy wioy maa ja'a teedywiindsøn hajxiän, maa ja'a fariseoshajxiän. Mänitä Jesús jiiby nāgādaacä olivocamjooty, ja'a Judashajxy møødä soldado møødä policia. Tøø hāhajty quioodsøñä. Møødä jìøøn møødä quiuhmd hajxy quiādaacy. ⁴Ja'a Jesús, nājuøøby hāhajty je'e nebiaty hāhajty je'e tiuna'añii. Mänitä Jesús hoy jìøjcuyo'oyø'øyy ja'a Judashajxy. Mänit miäyajtøøyy:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

⁵Mänit hajxy yhadsooyy:

—Jesús Nazaretpä højts nhøxtaaby.

Mänitä Jesús miānaañ:

—Høøch jaduhñ xøhajpä.

⁶Coo ja'a soldadohajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy jaduhyyä yhøxtägø'øwa'cy. Jaduhyyä hajxy cøjx quiāday. ⁷Mänit Jesús miäyajtøøgumbä:

—Pøn hajxy mhøxtaaby.

Mänitä Judashajxy yhadsoogumbä:

—Ja'a Jesús Nazaretpä højts

nhøxtaaby.

⁸Mänit Jesús miānaañ:

—Tøøds mijts nja hawāanäm.

Høøchämäts je'e. Pø høøchtiäm

mijts xyhøxtaaby, wéenhøchä njamiøødhajxy wyiimbity.

⁹Paadiä Jesús jaduhñ miānaañ neby jaduhñ tiøjiädät nebiä Tieedy hāhajty tøø nāma'ayän: “Pøñhøch miičh tøø xyajcø'øwaañø'øyy, cábøch pøn xpiøgaanä. Cab hajxy nej jiada'añ.” ¹⁰Mänitä Simón Pedro ja'a espada jiädujpädsøømy. Mänitä teedywiindsøn ja'a mioonsä tiaatsc nā'ä pūjxäxä, ja'a hahoodiaatsc. Malco hāhajty xiøhaty. ¹¹Mänitä Jesús ja'a Pedro yhojy:

—Cuyugø'øw yø'ø mhespada. Tsipcøxpøch nho'oga'añ nébiøchä nDeedy tøø xñama'ayän.

¹²Mänitä Jesús miajtsä quiø'øxojtsä. Ja'a soldadohajxy jaduhñ jatcøøyy møødä wyiindsøn hajxy møødä policíahajxy, ja'a judíoshajxy hāhajty tøø quiéxiäbä. ¹³Mänitä Jesús yajnøcxä maa ja'a Anás ja'a tiøjcän. Ja'a Anás ja'a Caifás hāhajty miø'ødhajpy. Teedywiindsøn ja'a Caifás hāhajty tiuumby. ¹⁴Ja'a Caifás, je'e ja'a judíoshajxy hāhajty tøø nāma'ay cooc yhahixø'øyy jaduhñ coo tu'jäya'ay ja'a cu'ug nāhho'tú'udät.

¹⁵Høxhaam ja'a Simón Pedro ja'a Jesús hajxy hāhajty pianøcxy nāmetscä. Ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy nāmetscä. Ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä, yhi xy ja'a teedywiindsøn hāhajty je'e. Mänit Jesús piädägøøyyä ja'a Simón Pedro miägu'ughajpä maa ja'a teedywiindsøn tiøghawa'adsän. ¹⁶Ja'a Pedro, jim je'e miähmøøyy tøghawa'adshaguum. Mänitä Pedro miägu'ughajpä piädsøømy. Mänitä to'oxymoosä miägapxy ja'a tøjcueendāhajpä. Mänitä Pedro

quiuwowóøyyäbä tøghawa'ads
ja'a yhamdsoo mägu'ughajpä.

¹⁷Mänitä to'oxymoonsä ja'a Pedro
miäyajtøøyy:

—Miičh yø'øya'ay mmøødwädiipy,
túhñämäts.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Ca'a yhøøchä.

¹⁸Jimä policíahajxy hānajtý
jiøømba'axamy møødä
moonsähajxy. Tøøchc hānajtý.
Paady hajxy hānajtý tøø
jiøønyajmøjjø'øý. Jimä Pedro
hānajtý jiøømba'axaambä.

¹⁹Mänitä Jesús miäyajtøøwa
ja'a jiamioødcøxpä møødä
miädia'agyquioxpä. Ja'a
teedywiindsøn jaduhñ yajtøøw.

²⁰Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Jímhøch hijty tøø nmädia'agy
majiäya'ayhagujc. Jímhøch hijty
nmäyajnähixø'øý Diostøgooty møød
tsajtøgooty maa ja'a judíoshajxy
naxy yhamugø'øýän. Cábøch jim
mänaa pactuum tøø nmädia'agy.

²¹Tiičh miičh coo xmiäyajtøý.
Yø'øya'ayhajxy mmäyajtøwäp
yø'ø nmädiä'agyhøch hajxy tøø
xmiädóowäbä. Yø'øhajxy je'e
najuøøby nebiätyhøch jim tøø
nmädia'aguian.

²²Tuunä Jesús jaduhñ ñä'ä
hadsooyy, mänit yhala'abø'cä.
Policía jaduhñ tu'ug jatcøøyy.
Mänitä policia Jesús ñämaayy:

—Cab jaduhñ yhooyä coo ja'a
teedywiindsøn jaduhñ mhadsówät.

²³Mänitä Jesús miänaañ:

—Pø tøøch ngapxtägoy, yec ja'a
tøyhajt yaa. Pø caj, cab jaduhñ
yhooyä cooçh miičh nä'ä nägoobä
xñä'ä hala'abø'ögät.

²⁴Mänitä Anás ja'a Jesús quiejxy
cø'øxoch maa ja'a Caifás ja'a
wyiinduuman. Caifás hānajtý
teedywiindsøn tuumb.

²⁵Ja'a Simón Pedro, jim hānajtý
jiøømba'axamy. Mänit miäyajtøøwa:
—Miičh yø'øya'ay mmøødwädiipy,
túhñämäts.

Mänitä Pedro ñiguiugapxä:

—Ca'a yhøøchä.

²⁶Mänitä Pedro
miäyajtøøwägumbä:

—Tøøch miičh jiiby nhixý
olivocamjooty møød yø'øya'ay,
túhñämäts.

Ja'a teedywiindsøn ja'a mioonsä
jaduhñ mäyajtøøw, jaaya'ayä jiuý
miägu'ug ja'a tiaatsc hānajtý tøø
ñä'ä pújxäxä ja'a Pedro. ²⁷Mänitä
Pedro ñiguiugápaxgumbä. Tuunä
jaduhñ ñä'ä mänaañ, mänitä tseeý
yaaxy.

²⁸Mänitä Jesús yajnøcxä maa
ja'a gobernador tiøjcän. Pilato
hānajtý tuumb gobernador.
Jobø'øwaamb hānajtý. Coø hajxy jim
quioo'ty, cabä teedywiindsøñhajxy
ñä'ä tøjtägøøyy. Cabä Israelpä
quihdujthajxy hānajtý jaduhñ
myiñ coo hajxy jiiby tiøjtägø'øwät
maa ja'a tiøjc-hajxiän, ja'a
hajxy ca'a Israelpähajpä, ja'a
pascuaxøøjooty. Coø hajxy
jiiby tiøjtägø'øwät, cädiéeyäp
hajxy jaduhñ. Coø hajxy jaduhñ
quiädiéeyät, cab hajxy miägáyät
ja'a pascuaxøøjooty. Paady hajxy
jiiby quia'a tægøøyy Pilato tiøgooty.

²⁹Coo Pilato miädooyy coo hajxy
hānajtý tøø quioody, mänit hajxy
ñädøjpädsøøma. Mänitä Pilato
miänaañ:

—Tii mijts yø'øya'ay
myajcuxø'øwø'øwaamby.

³⁰Mänit hajxy yhadsooyy:

—Coo hädaa jäya'ay häxøpy tøø
quia'a cädieey, cab højts miich
häxøpy tøø nyajnägöody.

³¹Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Yajwiimbit yø'øya'ay hajxy. Nøcx
mijts mädia'agymiadow nej mijts ja'a
mguhdujt myiñän pø tøø quiädieey.

Mänitä judíoshajxy yhadsooyy:

—Ja mäná'anäp højts jaduñ coo
yagho'ogøød; pero højts, cab højts
ja'a cuhdujt jaduñ nmøødä coo
højts jäya'ay nyaghó'ogät.

³²Paady hajxy jaduñ yhadsooyy,
ween ja'a Pilato jaduñ ñägapxy
pø tøø Jesús tøyhajt jiaanč
cädieey. Tøjiajt jaduñ nebiä
Jesús hänäjty tøø miäna'añän
coo hänäjty yega'añii maa ja'a
ca'a Israelpähajxiän, coo hänäjty
yagho'oga'añii cruzcøp. ³³Mänitä
Pilato tiøjtägøøyy. Mänitä Jesús
quiuyaaxøøyyä tøgooty. Mänit
miäyajtøøwa:

—Nej, miichä judíoshajxy
xguobiernähajpä.

³⁴Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Pøn jaduñ xñämaayy. Tøgä
miichä mhamdsoo copcooty mnä'ä
yajcojjiä.

³⁵Mänitä Pilato jadähooc
yhadsóogumbä:

—Tiich nyajnajuo'øb. Ca'a
yhøøchä Israelpäjäya'ay. Miichä
mhamdsoo mägunáaxhøch
miich tøø xyajnägoody møødä
teedywiindsøn hajxy. Tii jaduñ tøø
mgädieey.

³⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Høøch, cáboch yaa nduñ
gobiernä hädaa yaabä naaxwiin.

Cooch häxøpy nduñ, tøøchä
nmoonsähajxy häxøpy xñäwa'añ.
Cábøchä judíoshajxy häxøpy tøø
xñä'ä mach. Cáboch yaa nduñ
gobiernä.

³⁷Mänitä Pilato miänaañ:

—Mduumbäda'a gobiernä.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Jexioo, túumbøch jaduñ.

Høøch, nmädiácypioch ja'a tøyhajt
hädaa yaabä naaxwiin. Páadyhøch
yaa tøø nmiñ tøø nga'ay. Pønjaty
ja'a tōmiadia'agy mabøjp, je'ečhä
nmädia'agy xmiäböjcap.

³⁸Mänitä Pilato miänaañ:

—Pätiidä miich jaduñ
mnänøømby ja'a tøyhajt.

Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä.

Mänitä judíoshajxy ñämaayyä:

—Høøch, cáboch yø'øya'ay tøø
nhamdsoo hixy tøø nhamdsoo
paady pø tøø quiädieey. ³⁹Jii mijtsä
mguhdujt jaduñ cooch mijts
ja'a jäya'ay tu'ug nhøxmájtsämät
ja'a pascuaxøøjooty. Nej,
mmänaamb hajxy jaduñä coo ja'a
mgobiernähajxy nhøxmájtsämät.

⁴⁰Mänit hajxy møc yhadsooyy:

—iCa'a yø'øya'ay mhøxmach!
iHøxmats ja'a craa Barrabášhajpä!

Paadiä Barrabás hänäjty
chumyčhäna'ay coo hänäjty tøø
mieeč tøø pioty. Mänitä Pilato
tiøjtägøøñä.

19 Mänitä Pilato ja'a Jesús
yajwojpä. ²Mänitä soldado
ja'a wädsatscorona hajxy yhädiuñ.
Mänitä Jesús ja'a quiuhduum
piädáacäxä. Mänitä Jesús ja'a
hucywyit yajnáhgäjenøøyyä nebiä
gobiernähajxy hänäjty wyithatiän.
Paadiä Jesús jaduñ tiuñä, neby
hajxy hänäjty ñä'ä wi'i ñäxi'iga'añ

ñä'a wi'i ñäya'axa'añ. Paady hajxy
hänajty ñä'a wi'i ñäxi'iga'añ coo
ja'a Pilato hänajty tøø miäna'añ
coogä Jesús hänajty guiobiernähaty.

³Mänitä Jesús miäwiingoonä.

Mänit ñäxiicä:

—iA poco miičh tuumb
gobiérnäjä!

Mänitä Jesús tiägøøyyä
coxhó'cäbä.

⁴Mänitä Pilato tiøjpädsøømgumbä.

Mänitä judíoshajxy ñämaayyä:

—Nyajtøjpädsøømämbiøch
yø'øya'ay nebiä tøyhajt hajxy
jaduñ mmøødhádät cooçh tøø
nhixy tøø nbaady coo tøø quia'a
cädieey.

⁵Mänitä Jesús piadøjpädsøømy
hucywyitmøød, coronamøød.

Mänitä Pilato ñämaayy ja'a

Israelpäjäya'ayhajxy:

—Xiids yø'øya'ay tøø tiøjpädsøømy.

⁶Coo Jesús jaduñ yhiixä ja'a
teedywiindsøn'hajxy møødä
policíahajxy, mänit hajxy
ñäyaaxøøyy:

—iMøjpahbétäts hajxy cruzcøxp!
iMøjpahbétäts hajxy!

Mänitä Pilato miänaañ:

—Hamdsoo hajxy mmøjpahbédät.
Høøch, cábøch jaduñ nmäna'añ
coo tøø quiädieey.

⁷Mänitä Israelpäya'ayhajxy
yhadsooyy:

—Jaduñ højts nguhdujt myiñ
coo yø'øya'ay ween yagho'ogyii
je'eguiøxpä coo tøø miäna'añ coogä
Dios Tieedyhaty.

⁸Coo Pilato jaduñ miädooyy,
mänitä chähgøøbiøjcy. ⁹Mänitä
Pilato ja'a Jesús miøødtøjtägøøñä.
Mänitä miäyajtøøyy:

—Maa miičh mjaančh tsooñ.

Pero cabä Jesús waamb miänaañ.

¹⁰Mänitä Pilato miänáangumbä:

—Nej, cábøch xñä'ägä

hadsowa'añä. Nej, caj miičh
mnajuø'øya cooçh cuhdujt nmøødä
cooçh miičh nhøxmádsät, ó cooçh
miičh nyajmøjpahbedøød.

¹¹Mänit Jesús yhadsooyy:

—Coo Dios miičh cuhdujt häxøpy
tøø xquia'a mo'oy, caj miičh ja'a
cuhdujt häxøpy mmøødä maačh
høøchcøxpän. Paady miičh ja'a
pojpa caj mjaty møødä quejee
ja'a teedywiindsøn, ja'a høøch
yaa tøø xyajméchäbä maa miičh
mwiinduumän.

¹²Mänit Pilato jia
wiinmahñdyhajty nebiä
Jesús yhøxmádsät. Pero
mänitä Israelpäya'ayhajxy
ñäyaaxøøguiumbä:

—iPø mmägu'ughajpy miičh
ja'a gobiernä César, caj miičh
yø'ø craa mhøxmádsät! Pøn
jaduñ wi'i ñibiädäcäp nebiä
gobiernän, je'edsä gobiernä César
møøtnimiädsiphájtäp.

¹³Coo Pilato jaduñ
miädooyy, mänitä Jesús
miøødtøjpädsøømägumbä. Mänitä
Pilato yhøxtaacy hñaabiejtøxp
maa hajxy hänajty xiøhdaacthatian.
Jue'e hänajty jim xiøhaty Gabata,
hebreohayuuc-haamby. Je'eduhñ
ñänøømby “maa ja'a tsaa
quiøøñä'ayän.” ¹⁴Tøø hänajty
quiujyxiøøjø'øy. Hadsuujø'øwaambä
pascuaxøø hänajty. Mänitä Pilato
ñämaayy ja'a Israelpäya'ayhajxy:

—iXiidsä mgobiernähajxy!

¹⁵Mänit hajxy ñäyaaxøøguiumbä:
—iWeen yho'ogy! iWeen yho'ogy!
iNøcx hajxy møjpahbet!

Mänit Pilato miänaaŋ:

—Nej, mmänä'anäp mijts jaduhŋä coo mijts ja'a mgobiernä nmjopahbéjtämät.

Mänit teedywiindsŋhajxy yhadsooyy:

—César hõjts ngobiernähajpy. Ca'a wyiinghäna'cä.

¹⁶Mänitä Pilato Jesús yajcø'ødäøøyy maa ja'a Israelpähajxiän, coo Jesús miøjpahbedøød.

¹⁷Mänitä Jesús jim yajnøcxä maa jaduhŋ xiøhatiän “Maa ja'a Ho'ogyjiäya'aguipcän.” Gólgota jim xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Yhamdsoo cruz je'e

yajquejyquiaphajtä. ¹⁸Jimä Jesús hoy miøjpahbedyii. Metscä jäya'ay jim miøjpahbéjtäbä Jesús ja'a nähmøjc. Cujc ja'a Jesús quiuba'awøøyyä. ¹⁹Mänitä Pilato yagjahyyä pu'uyhuungcøxp: “Jesús Nazaretpä, ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxy.”

Mänitä pu'uyhuung yajyujpahwa cruzcuhduum.

²⁰Tägøøghayuuc-haamby jaduhŋ yagjahyyä, møødä hebreo, møødä griego, møødä latín. Cajptmäwiingón Jesús miøjpahbejtä. Paadiä judíoshajxy nämay yajmädiaacy nebiä Pilato hänajty tøø yajyuugjaayiyän cruzcøxp. Mänitä teedywiindsŋ ja'a Pilato hajxy ñämaayy:

²¹—Cab hijty jaduhŋ yhahixø'øyy coo jaduhŋ cu mjahy: “Ja'a Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxy.” Jaduhŋ cu mjahy: “Nä'ä nibiädäacäp jaduhŋ nebiä Israelpäjäya'ay ja'a guobiernähajxiän.”

²²Mänitä Pilato yhadsooyy:

—Tøøch jaduhŋ njaay; cáboch nyajtägatsa'añ.

²³Coo Jesús hänajty tøø miøjpahbedyii, mänitä soldado ja'a Jesús ja'a wyit hajxy yajpädø'cä. Nämädaaxc ja'a soldadohajxy hänajty. Mänitä wit hajxy yajwa'xy cødu'ug. Jii Jesús ja'a yoñwit hänajty tu'ug. Tu'ugwit hänajty tøø quiojy; cab hänajty maa xiuyyä.

²⁴Mänitä soldadohajxy ñiñämaayyä:

—Cab jaduhŋ yhooyä coo hädaa wit hajxy nhagøødsøøyyämät. Tsøg hajxy häyø'cäm. Pøn hädaa wit jaduhŋ cuhäyø'øgäp, je'e jaduhŋ je'ehädäp.

Mänitä soldadohajxy jaduhŋ jiaanč häyø'cy. Jaduhŋdsä Diosmädia'agy tiøjiajty maa jaduhŋ cujaay myiñän: “Xyajwá'xøch ja'a nwit hajxy; xquihäyø'cøch ja'a nwit hajxy jaduhŋ.”

²⁵Jimä Jesús ja'a tiaj hänajty tiäna'ay maa hänajty mädøyyä tøø miøjpahbedyijän, chaadsä tiaj ja'a piuhdo'oxy, chaadsä María ja'a Cleofas ja'a tio'oxiøjc, chaadsä María Magdalena. Jimä Jesús ja'a miägu'ughajpä hänajty tu'ug tiäna'ay maa ja'a Jesús tiaj mädøyyän, ja'a Jesús hänajty jiaanč tehŋ chojpiä. ²⁶Coo hajxy yhiixä ja'a Jesús, mänitä Jesús ja'a tiaj ñämaayy:

—Maam, hädaads mhuunghädäp.

²⁷Mänitä Jesús ja'a miägu'ughajpä ñämaayy:

—Hädaads mdajhädäp, ja'a høøchä ndaj.

Mänit jiaanč tajnäbøjcy.

²⁸Mänitä Jesús miänaaŋ:

—Tødsóøyyäbøch.

Tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ. Najuoøbiä Jesús hānajt coo hānajt tøø yhabejnä. ²⁹Jimä texy hānajt tu'ug quioøña'ay vinoxunmøød. Mānitä xo'od hajxy quiugonøøyy vinojooty. Cøjx je'e chomø'øy. Mānitä paxy hajxy yagjøjwøønøøyy ja'a xo'od. Mānitä Jesús ja'a xo'od hajxy yaghayuugøøyy. ³⁰Coo Jesús ja'a vino miuu'cy, mānitä miānaañ:

—Tøøds jaduhñ miaañä.

Mānitä quiopc yagjänaañnä. Mānit yho'nä.

³¹Mānaa ja'a Jesús yho'oguiän, ja'a pascuaxøø hānajt tehñ yhadsuujøøby. Cujaboom ja'a mõjpascuaxøø hānajt jiada'añii, poo'xxiøøjooty. Jaduhñdsä judíošhajxy hānajt quiuhdujthaty, cabä ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajt jim yajmähmø'øy cruzcøxp ja'a poo'xxiøøjooty. Mānitä Israelpä ja'a Pilato hajxy hoy ñāma'ay coo soldado quiéxät weenä Jesús ja'a tiecyhajxy nøcxy tiøjjäxä neby hajxy paquiä yhó'ogät. Nägoøyyä hajxy jaduhñ yhó'ogät, mānit hajxy yajmānacøød cruzcøxp. ³²⁻³³Mānitä Pilato ja'a soldado jiaančh quejxy. Coo ja'a soldadohajxy jim miejch, mānit hajxy yhijxy coo ja'a Jesús hānajt tøø yho'ogy. Cabä tiecy hajxy je'e ñä'a tøjjä. Mānitä ñāhmøjcpāhajxy tiecytiøjjä nämetsä. Cahnä hajxy hānajt yho'ogy.

³⁴Mānitä Jesús quiaächmägumøøyyä cuhm̄dhaam. Soldado jaduhñ tu'ug jatcøøyy. Mānitä nø'ty piädsøømy chaadsä nøø. ³⁵Høøch, tøyhājthøch jaduhñ

tøø nhixy. Páadyhøch mijts jaduhñ nyajmädoyhaty neby hajxy jaduhñ mmäbógät. ³⁶⁻³⁷Jecy hajxy jaduhñ quiujahy Diosmädia'agyjiooty ja'a Jesúscøxpä: “Cabä piajc tiøjānāxä.” Jaduhñ hajxy quiujahbiä ja'a Jesúscøxpä: “Wyiinhee'ppedaamby hajxy, ja'a hajxy hānajt tøø quiúmiäbä.” Coo ja'a Jesús ja'a tiecy jaduhñ quia'a jaančh tøjjäxä, coo jaduhñ jiaančh cuuma, tøjiajt ja'a Diosmädia'agy jaduhñ.

³⁸Tu'ugä jäya'ay hānajt jim choon Arimatea. José hānajt xiøhaty. Hamee'ch ja'a Jesús hānajt miøødnimiägu'ughadyii. Chähgøøbiä José ja'a judíos hānajt. Paadiä Jesús hānajt hijxwiinduum quia'a møødwädityii. Mānitä José ja'a cuhdujt hoy yajpädsømy maa ja'a Pilatän coo ja'a Jesús yajmānaca'añ cruzcøxp. Mānitä Pilato ja'a cuhdujt jiaančh yejcy. Mānitä José ja'a Jesús yajmānajcy cruzcøxp. ³⁹Mānitä Nicodemo ja'a perfume miāmejch hii'xmajc kilo. Mäyābicø'øy miāmejch møødä mirra møødä áloes. Tøø hānajt jiegeø'øy coo ja'a Nicodemo hānajt tøø yhuug hoobiä coods maa ja'a Jesúsän. ⁴⁰Mānitä José ja'a Jesús hajxy ñāhbijty møødä Nicodemo. Jiibiä perfume hajxy yajmānhbidøøyy. Jaduhñdsä judíošhajxy hānajt quiuhdujthaty. Perfumemānhbidø'øy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hānajt yajnaaxtägø'øy. ⁴¹Jimä olivocam hānajt tu'ug mäwiingón maa ja'a Jesús hānajt tøø miøjpahbedyiijän. Jiibiä tsaajut hānajt tu'ug olivocamjooty wiinmøjtuum. Naamba'ay ja'a tsaajut hānajt.

Cahnä ho'ogyjiäya'ay hānajtj jiiḃy piādaactsooñiinä. ⁴²Ja'a judiōshajxy, tsuu ja'a pioo'xxiøø hajxy hānajtj yajtsohnda'agy. Cab hajxy hānajtj quiuhdujthaty coo hajxy tii tiúnāt ja'a poo'xxiøøjooty. Ja ween ja'a poo'xxiøø hānajtj quia'a habaady, paadiä Joséhajxy quia'a nābaadøøyyä coo hajxy hoy jäguem cu yajnaaxtägøøyy. Paady hajxy jimiä ñä'ä pädaacy tsaajutjooty ja'a olivocamjootypä.

20 Cumaaxc, näxøø hānajtj je'e. Mānitä Maríā Magdalenahajxy jim ñøcxy maa ja'a tsaajutän, maa ja'a Jesús hānajtj tøø ñaaxtägø'øyän. Cahnä hānajtj hoy jiajjø'øgyñä. Coodsjuøbyñä hānajtj. Mānit hajxy yhiḃxy coo ja'a tsaa jim tøø jiøwa'ačh juthaguuy. ²Coo ja'a Maríā yhiḃxy coo ja'a tsaa quia'a jimän juthaguuy, mānit wyiimbijty päyø'øguiä. Mānitä Simón Pedrohajxy piaatä chaadsä Jesús ja'a miägu'uḃhajpä, ja'a Jesús hānajtj jiaančh tehḃ chojpiä. Mānitä Maríā miānaañ:

—Tøø ja'a nWiindsøñhajtäm hajxy xyajpädsøømä tsaajutjooty. Cab højts nnajuø'øy pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

³Coo ja'a Pedrohajxy jaduhḃ miädoøyy, mānit hajxy jim ñøcxy päyø'øguiä maa ja'a tsaajutän. Mānitä Maríā jadähooc pianøxcumbä. ⁴Mānitä Pedro yhøxpäyø'cä. Jayøjp ja'a Pedro jiamioød jim miejch maa ja'a tsaajutän. ⁵Mānit jiiḃy quiuwoodsøøyy tsaajutjooty. Mānitä wit yhiḃxy coo jiiḃy yhohxna'ay jutjooty. Pero cab jiiḃy tiehḃ tiägøøyy. Nä'ä cuhixøøyy

jaduhḃ. ⁶Mānitä Simón Pedro høxhaam jiaac mejch. Tu'uda'aquiä jiiḃy tiägøøyy tsaajutjooty. Jaduhḃä wit yhiḃxpä coo jiiḃy yhohxna'ay. ⁷Mānitä paayyā yhiḃxy, ja'a Jesús hajxy hānajtj tøø yajcuhmäguftiäbä. Hawiing hānajtj jim ñe'na'ay. ⁸Mānitä Pedro jiamioød piadägøøbiä, ja'a hānajtj jayøjp tøø miéchäbä. Mānitä paayyā yhiḃxpä coo hawiing ñe'na'ay. Paady jaduhḃ miäbøjcy coo ja'a Jesús hānajtj tøø jiuḃyjiøcy. ⁹Cahnä Diosmädia'agy hajxy hānajtj hoy wyiinjuø'øyñä ja'a jecypiä maa jaduhḃ myiñän coo ja'a Jesús hānajtj jiuḃyjiøga'añ coo hānajtj tøø yho'ogy. ¹⁰Mānitä Pedrohajxy wyiimbijnä, ñøcxnä hajxy maa ja'a tiøjc-hajxiän.

¹¹Tøø ja'a Maríā hānajtj piaméjtscumbä høxhaam maa ja'a tsaajutän. Coo ja'a Pedrohajxy wyiimbijnä, mähmøøyy ja'a Maríā jim nidiuhḃ. Wi'i jiøøby hānajtj. Mānit jiiḃy quiuwoodsøøguiumbä tsaajutjooty. ¹²Mānitä Diosmoonsä metsc yhiḃxy, ja'a tsajpootyptsohmä. Haagä nähboobwit hajxy hānajtj. Jiiḃy hajxy hānajtj yhäña'ay maa ja'a Jesús hānajtj tøø wyijtsna'ayän. Tu'jäya'ay hānajtj yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a quiopc hānajtj tøø quioonna'ayän. Y tu'jäya'ay hānajtj yhäña'ay maa ja'a Jesús ja'a tiecy hānajtj tøø quiajpna'ayän. ¹³Mānitä Maríā miäyajtøøwa:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'øy.

Mānitä Maríā yhadsoøyy:

—Tøøchä nWiindsøñ hajxy xyajpädsøømä. Pämaadä hajxy tøø piäda'agy.

¹⁴⁻¹⁵Tuunä Maríā jaduhḃ ñä'ä hadsoøyy, mānitä wia'wiimbijty.

Mänitä Jesús yhiŋxy. Jim hānajtŋ tiāna'ay; pero cab jaduhñ yhøxcajpy. Olivocaṁgüeeendāhajpā je'e yhajoodhajt. Mänitä Jesús miānaaṁ:

—Muuxy, tii coo mwi'i jiø'øy. Pøn mhøxtaaby.

Mänitä María yhadsooyy:

—Tsāguhm, pø miičh tøø myajpādsømy, høøch hawáanāc maa tøø mbāda'agy nébiøch häyaa nøcxy nyajpādø'øgy.

¹⁶Mänitä Jesús yhadsooyy:

—iMaría!

Tuunā María jaduhñ nā'ä nāmaayyā, mänitä wyiinhee'ppejty. Mänitä yhøxcajpy coo je'e Jiesúsä. Mänitä jaduhñ miānaaṁ hebreohayuuc-haamby:

—iRaboni! —je'e jaduhñ nānøømby “Wiindsøn.”

¹⁷Mänitä María ja'a Jesús jia mats jia mäneṁaaṁ. Mänitä Jesús miānaaṁ:

—Ca'aäch xmiach. Cāhnøch jim nhoyñā maačhā nDeediān. Nøcxhøčhā njamiøødhajxy hawáanāc cooçh jim nnøcxa'añ maačhā nDeediān, maačhā nDiosän. Jaanā je'e mijts mDeedyhajpā mDioshajpā.

¹⁸Mänitä María ja'a Jesús ja'a jiamiøødhajxy hoy jiaančh nāma'ay:

—Tøøch je'e nhixy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtāmbā.

Mänit hajxy cøjx yhawáanāxä nebiaty ja'a María hānajtŋ tøø nāma'ayii.

¹⁹Coo quiooodsøøñā, mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñiyhagøøyyänā. Hix, chāhgøøby ja'a judfios hajxy je'e hānajtŋ; paady hajxy ñiyhagøøyyä. Mänitä Jesús jiiby

ñāguehxtøø'xy haguŋc hawa'ads.

Mänitä Jesús miānaaṁ:

—Māguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁰Mänitä Jesús yajcāhxø'cy ja'a quiø'øjoot møødä quiaaächhac maa hānajtŋ tøø jiotiän. Coø hajxy yhiŋxy, mänit hajxy ñajuøøyy coo je'e Jiesúsä. Mänit hajxy xioondaacy. ²¹Mänitä Jesús miānaaṁ:

—Ca'a hajxy tii mdajy mmay. Nébiøčhā nDeedy tøø xwyiinguexiän, jaanā jadúhñhøch mijts nwiinguexaamābā.

²²Mänitä Jesús nābāxuyj ja'a jiamiøødhajxy. Mänitä miānaaṁ:

—Wiingpøc ja'a Dioshespíritu hajxy. ²³Høøch mijts ja'a mājaa nmo'owaamby. Pønajatŋ mijts mhawáanāp coo Dios ja'a piojpā quiädieeyhajxy tøø yajnāhwa'aäch, pues tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø yajnāhwa'aäch. Pønajatŋ mijts mhawáanāp coo Dios tøø quia'a yajnāhwa'aäch, pues tøyhajt jaduhñ coo Dios tøø quia'a yajnāhwa'aäch.

²⁴Majmetscjäya'ay ja'a Jesús hānajtŋ tøø miøødwädity. Tu'ug hānajtŋ xiøhaty Tomás, ja'a hajxy hānajtŋ nānøømbiā “Hametsc-huung.” Mānaa ja'a Jesús ñāguehxtøø'xtsooñān jayøbajt, cabā Tomás hānajtŋ jim. ²⁵Mänitä Tomás nāmaayyā ja'a jiamiøødhajxy: —Tøø højts nhixy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtāmbā.

Mänitä Tomás miānaaṁ:

—Mänítøch nmäbøgät cooçh ndehm yhixät pø jaančh jot ja'a quiø'ø, cooçhā ngø'ø jiiby nhuuc tehñ piädá'agät maa ja'a

quiaächmøjc jiutän. Pø cabä, cáböch jaduhñ nnä'ägä määbögät.

²⁶Cuductujxøø, jiibiä Jesús ja'a jiamioødhajxy hñajty tøgóotiägumbä. Jiibiä Tomás hñajtypä. Tøø ja'a tøjc hajxy hñajty yhagóøguiumbä. Mänitä Jesús jiiby ñäguehxtóø'xcumbä hagujc hawa'ads. Mänitä miänaañ: —Mäguieppe hajxy. Ca'a hajxy tii mdajy mmay.

²⁷Mänitä Tomás ñämaayy: —Tehñ quiudsiwø'ow yø'ø mgø'ø yaaby ngø'øjóotyhøch maa ja'a clavohaawän. Híjxägøch hádaa ngø'ø. Päda'ag yø'ø mgø'ø yaaby ngaaächmøjc-høch. Miičh, caj miičh hijty mmäböcy. Chaačh miičh nnämä'awät coo mmäböğät.

²⁸Mänitä Tomás yhadsooyy: —Miičhhøch nWiindsønñhajpy, nDioshajpy.

²⁹Mänitä Jesús miänaañ: —Coočh miičh tøø xyhixy, paady jaduhñ mmäböcy. Jootujc hajxy je'e, ja'a hajxy tøø miäböquiäbä, hóyhøch hajxy je'e tøø xquia'a ja hixy.

³⁰Madiu'u ja'a Jesús ja'a hoy-yagjuøøñäjätypä yajcähxø'cy ja'a jiamioødä wyiinduumhajxy. Cab yam cøxiä quiujaayä hádaa librocøxp. Cujwa'xy je'e yam quiujaayä. ³¹Paady yam quiujaayä neby hajxy jaduhñ mmäböğät coo Jesús ja'a Dios Tiededyhaty, coo Jesús je'e Miesíashaty, coo ja'a Dios jaduhñ tøø quiexy. Coö ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy mmäböjcat, mhídäp hajxy jim tsajpootyp cøjxta'axiøø.

21 Jadähooc ja'a Jesús yhíjxägumbä ja'a

jiamioødhajxy jim mejypia'a ja'a xøhajpä Tiberias. ²Jimä Simón Pedrohajxy hñajty mөөdä Tomás, ja'a hajxy hñajty ñänøømbiä “Hametsc-huung”, mөөdä Natanael ja'a Canä de Galilea tsohmä, mөөdä Zebedeo yhuunghajxy, mөөd hajxy jaac nämetspä. Haagä Jesús ja'a jiamioødhajxy jaduhñ. ³Mänitä Simón Pedro miänaañ:

—Nøcxy nhuuc jaac hacxmach.

Mänitä jiamioødhajxy miänaañ:

—Ween hajxy nnöcxäm.

Mänit hajxy jiaančh nøcxy mejypia'a. Mänit hajxy biarcotägøøyy. Mänit hajxy hoy jia hacxmadsa'añ. Tu'tsuhm hajxy jaduhñ jia wädijty. Pero cab hajxy tii ñä'ägä paaty. ⁴Coo jioøøyy, jimä Jesús hñajty tiäna'ay pu'uwiing. Pero cabä Jesús yhøxcajpä ja'a jiamioødhajxy.

⁵Mänitä Jesús miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, nej, cab hajxy tii tøø mnä'ägä paadiä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Joom mägu'ughajpä, cab højts tii tøø nnä'ägä paady.

⁶Mänitä Jesús miänaañ:

—Päda'ag yø'ø mdsaa y hajxy jimhaamby ja'a barcohahooyhaampiä pa'ahaam. Mänit hajxy jaduhñ mbáadät.

Mänitä chaay hajxy jim jiaančh pädaacy. May ja'a hacx hajxy jiaančh tehñ yaghadujcy. Cab hajxy hñajty miaya'añii coo ja'a tsaay hajxy hñajty jia wijtspädsøma'añ nөөjooty. ⁷Mänitä Pedro ñämaayyä ja'a Jesús ja'a jiamioød, ja'a Jesús hñajty jiaančh tehñ chojpiä:

—iJa'a nWiindsønñhajtämhajxy yø'ø!

Tuunä Pedro jaduhñ ñä'ä mädooy coo je'e Jiesúsä, mänitä wyitpägøøyy. Høxyø'øhuungmøød hajxy hñajty yhacxmach. Mänitä quiuhtøpxnajxy nøøjooty. Nøcxaamb hñajty pu'uwiing maa ja'a Jiesúsän. ⁸Ja'a jiamiøødhajxy, jiiby hajxy miähmøøyy barcojooty. Mejypia'a mäwiingon hajxy hñajty yhacxoomy. Jaduhñäda'a ja'a mejypia'a hajxy hñajty tøø ñähgue'egy mägo'xmetro. Hujts ja'a tsaay ja'a hacx hñajty miøødä. Mänitä tsaay hajxy pawich yajnøcxy mejypia'a barcojooty. ⁹Mänit hajxy biarcopädsøømy. Mänitä juhñdy hajxy yhiixy coo jim wyi'i tioy pu'uwiing. Jimä Jesús hñajty yhacxtsa'ay. Jimä tsajcaagy hñajty yajcoonna'ay. ¹⁰Mänitä Jesús miänaañ:

—Mämín ja'a hacx hajxy mejtstägøøg, ja'a hajxy tøø mmächäbä.

¹¹Mänitä Pedro tiägøøguiumbä barcojooty. Mänitä tsaay pawich yajmeich mejypia'a. Mägo'x cu juxychägui'xmajtägøøg ja'a hacx hñajty jiiby tsaajiooty, haagä majatypä. Hujts ja'a tsaay hñajty, pero cabä hacx yajcøø'ch. ¹²Mänitä Jesús miänaañ:

—Minds hajxy cay.

Cab hajxy miäyajtøøyy pøn je'e. Tøø hajxy hñajty yhøxcapy coo je'e Jiesúsä. ¹³Mänitä Jesús ja'a jiamiøød ja'a tsajcaagy hajxy miooy møødä hacxtsa'ay.

¹⁴Miädägøøghoocpä ja'a Jesús hajxy hñajty tøø yhiixy mänaa hñajty tøø jiuypioquiän.

¹⁵Coo hajxy quiaabiädøøyy, mänitä Jesús ja'a Simón Pedro ñämaayy:

—Simón, Juan miiçh mdeedyhajpy. Pønhoçhäda'a xmiaas tsojp, yø'ø njamiøødhajtäm o miiçh.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miiçh cooçh miiçh njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Yaghójcägøçhä nmeeghuunghajxy.

Ca'a mieeghuungä ja'a Jesús jaduhñ tiehm ñänøøm. Je'eduhñ ñänøøm coo ja'a Simón Pedro ja'a jäya'ayhajxy yajnähixø'owät, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy panøcxäbä. ¹⁶Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Simón, nej, xchójpøch miiçhä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Mnajuøøby miiçh cooçh miiçh njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänaañ:

—Cueendähajtägøçhä nmeeghajxy.

¹⁷Ja'a miädägøøghoocpä ja'a Simón Pedro ñämáayyagumbä:

—Simón, nej, jaduhñch xjwiø'øyä nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Pedro jiootmadiägøøyy coo miäyajtøøwa ja'a miädägøøghoocpä.

Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Cøxiä miiçh mnajuø'øy.

Mnajuøøby jaduhñ cooçh miiçh njuø'øy nebiä hajch nebiä puhya'ayän.

Mänitä Jesús miänáangumbä:

—Pues, yaghójcägøch ja'a nmeeghajxy. ¹⁸Tehm tiøyhájtøch miiçh chaa nnámá'awät, coo hijty mdsucywiajyhatyñä, hamdsoo ja'a mwit hijty mbägø'øy. Mwädiip hijty maa ja'a mjoot

hijty choquiän. Pero coo hänäjty
tøø mmäjaanä, mänit mgø'ø
mxajtøwa'añ. Mänitä wiinghäna'c
ja'a mwit xyajpägø'øwa'añ. Mänit
xyajnøcxa'añ maa ja'a mjoot
hänäjty quia'a tsoquiän.

¹⁹Paadiä Jesús jaduñ miänaañ
nebiä Pedro jaduñ ñajuó'øwät
neby hänäjty yagho'oga'añii,
nebiä Dios ja'a miäjaa jaduñ
yajcähxø'øgät ja'a Pedrocøxpä.
Mänitä Jesús ja'a Pedro ñämaayy:
—Jam hajxy wädíjtäm.

²⁰Mänitä Pedro quioowiimbijty.
Mänitøch xyhijxy coöchä Jesús
hänäjty nbanøc xpä. Høøch,
Juánghøch høøch. Høøchä Jesús
hijty xjiaanč tehñ chojp. Høøch
je'e häñaayy ja'a Jesús ja'a ñähmøjc
mänaa højts ndsuugayyän. Høøch
jaduñ nyajtøw: “Wiindsøn, pøn
miičh jaduñ xyegaamb.” ²¹Coochä
Pedro xyhijxy, mänitä Jesús
miäyajtøyy:

—Wiindsøn, yø'øya'ayäts, nej
yø'øya'ay jiada'añ.

²²Mänitä Jesús yhadsooyy:

—Ca'a myiičhä mgüentä yø'ø
pø chójpíøchä njoot jaduñ coo
yø'øya'ay hänäjty jiinä coöchä
ngädaactägätsät. Pero miičh,
panøcxägøch ja'a nmädia'agy.

²³Mänitä mädia'agy jii wiädijty
maa ja'a jäya'ayhajxiän ja'a
Diosmädia'agy hajxy panøc xpä
cóogøch tyijy nga'a ho'oga'añ.
Pero cabä Jesús jaduñ miänaañ
cóogøch nga'a ho'oga'añ. Nøm
jaduñ miänaañ: “Ca'a myiičhä
mgüentä yø'ø pø chójpíøch ja'a
njoot jaduñ coo yø'øya'ay hänäjty
jiinä coöch ngädaactägätsät.”

²⁴Høøch, Juánghøch høøch.
Tehñ tiøyhájthøch jaduñ tøø
nhixy nébiøch chaa ngujaayän.
Ñajuóøbiøchä njamiøødhajxy
coöchä tøyhajt nmøødä.

²⁵Madiu'u ja'a Jesús jaduñ
jiaanč tuuñ. Cábøch yam cøxiä
tøø ngujaay. Cooch häxøpy cøxiä
tøø ngujaay, cabä ndijy hädaa
naaxwiimbä miädøyhädät. Amén.

Hechos

1 Mägu'ughajpä Teófilo, mänáajoch miičh jayøbajť nnäjaayø'øyän, mänítöch ngøxy cujahy nebiatiä Jesús yaa wiädijty hädaa yaabä naaxwiin, mөөд nebiaty yajnähixøøyy, ²⁻⁴mänaa jaduhñ tiägø'øyän wädiťpä hөxtä coonä hänäjty ñөcxtägatsa'añ tsajpootyp. Cahnä Jesús hänäjty yho'ogyñä, töøyyämä jiamiөөд hänäjty wyiinguexy coo miädia'agy yajwá'xäxät wiinduhmyhagajť. Coo Jesús yho'cy, mänit jiuypioťťagajch. Coo Jesús jaduhñ yhiťxä ja'a jiamiөөдhajxy, jaduhñä tøyhajt hajxy miөөдhajty coo Jesús hänäjty tөө jiaančh juypioťťagach. Coo Jesús jaduhñ jiuypioťťagajch, mänitä jiamiөөд jiaac mөөdwädijty juxychägui'xxөө. Jaduhñä Jesús hänäjty yajnähixø'øy coo Dios hajxy xyhanéhmmä ja'a miөcmäjaahaam. Coo juxychägui'xxөө yhabejty, mänitä Jesús ja'a jiamiөөд miөөдhamugøøyy maa tun hänäjty xiөhatiän Olivostún. Mänitä Jesús tiägøøyy hanehmä ja'a Dioshespíritu miäjaahaam. Mänit miänaañ:

—Coo hajxy jim mnөcxtägätsät Jerusalén, cab hajxy jim mdsohnädägätsät. Jim hajxy jaduhñ

mjöbhíxөt coočh mijtsä nDeedy ja'a yhEspíritu xyajnäguéxät nej mijts tөө nnäma'ayän. Tөөčh mijtsä nDeedy xyhuuc yajwiinwaanøøbiä coo hajxy jaduhñ xyajnäguexa'añ. ⁵Ja'a Juan, nөөhaam hijty miäyajnäbety. Tөyhajt jaduhñ. Pero jaboom juxtөpc mijtsä Dios ja'a yhEspíritu xjiaančh yajnäguexa'añ. Ja'a yhEspírituhaam hajxy jaduhñ xyajnäbeta'añ —nөmä Jesús ja'a jiamiөөд ñämaayy, ja'a hajxy hänäjty tөө yhamugø'øyäbä.

⁶Mänitä Jesús miäyajtөөwä: —Wiindsön, nej, jaduhñ miičh tөө mwiinmahñdyhatiä coo höťtsä nmädsip mga'a yajmäjädáacnädä, höťts judíos, mөөд coo höťtsä nhamdsoo mägunaañ ngobiernäháñnät.

⁷Mänitä Jesús yhadsooyy: —Ja'a nDéedyhöčhä tөyhajt mөөд mänaa jaduhñ yajtөjiada'añ nej mijts myajtөyyän. Je'e cuhdujť nidiuhm mөөд coo jaduhñ yajtөjiädät. Pero mijts, caj yhähixø'øy coo mijtsä tөyhajt mmөөdhädät. ⁸Coo mijtsä Dioshespíritu xñägädá'agät, mänitä mäjaa hajxy xmio'owa'añ. Mänítөch hajxy jim xmiädiá'agät Jerusalén coočh tөө njuypioťťagach, hóyhөch

hänäjty tøø nja ho'ogy. Møød jim hajxy xmiädiäacpät Judea-naaxooty, møød jim Samaria-naaxooty, møød jim wiinduhmyhagajpt høxtä mäduhñtiä cajpt quiugøxø'øyän.

⁹Mänitä Jesús

miädiaacpädøøyy. Jimä Jesús hänäjty wyiinhee'ppedyii ja'a jiamiøødhajxy, mänitä Jesús nä'ä nägoobä chajpejty. Mänit hoy tiägø'øy jocjooty. Mänitä Jesús yhiixtägoøyyä ja'a jiamiøødhajxy.

¹⁰Jim hajxy hänäjty chajheebyñä, mänitä jäya'ayhajxy metsc ñäguehxtøø'xy jim maa Jesús ja'a jiamiøødä wyiinduumhajxiän. Nähboobwit hajxy hänäjty nämetsc.

¹¹Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, jim hajxy mdsooñ Galilea maa Jesús chooñän. Mijtsä mmägunaax yøø. Quipxy hajxy hijty mmøødwädity. Ca'a hajxy mwi'i yuugheeby. Ca'a hajxy mwi'i tiajy mwi'i miay. Tøø Jesús jaduñ ñøcxnä tsajpootyp. Pero coo yhabáadät, mänit jaduñ wyiimbijtägatsa'añ neby hajxy tøø mhijxnøcxiän.

¹²Mänitä Jesús ja'a jiamiøødhajxy jim chohñ maa tun hänäjty xiøhatiän Olivos. Mänit hajxy ñøcxy Jerusalén. Tu'kilómetro hänäjty jiäguemä. ¹³Jue'e Jesús ja'a jiamiøødhajxy hänäjty xiøhaty: Pedro, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Simón ja'a Celote, møødä Judas. Nämetsc hajxy hänäjty xiøhaty Santiago. Judas ja'a piuhya'ay je'e ja'a tu'jäya'aybä. Alfeo ja'a Judas ja'a tiedy hajxy hänäjty xiøhaty.

¹⁴Naxy hajxy hänäjty yhamugø'øy

Diospa'yaaxpä nägøxiä, näguipxy møødä Jesús ja'a tiaj María, møødä Jesús ja'a piuhya'ayhajxy, møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a Jesús hänäjty quipxy tøø piawädityíjibä.

¹⁵Cujaboom cumaaxc, mänitä mabøjpädøjc-hajxy yhamugøøyy. Nämägo'x-cu-ii'x hajxy hänäjty. Mänitä Pedro tiänaayyø'cy. Mänit miänaañ:

¹⁶⁻²⁰—Mägu'ughajpädøjc, jéquiänä

David quiujahy salmosjooty ja'a Judascøxpä, nebiatiä Dioshespíritu ñajtsapxøøyyä: Pactsäcä tiøjc jiada'añ; caj pøn jim chäna'awaannä. Ja'a Judas ja'a tiøjc jaduñ nänøømäxä. Jaduñ jim miänaambä coogä Judas wiingjäya'ay hänäjty ñähduundu'uda'añii. Jaančh tøjiajt jaduñ ja'a Judascøxpä nebiatiä David jecy quiujahyyän. Näguipxy højtsä Judas hijty xmiøødwädijtäm. Näguipxy højts hijty xmiøødtuunmújcäm. Mänitä Judas wyiinmahñdyhajty coo Jesús ñähdúgät. Mänitä Judas ja'a jäya'ay wiomejch maa Jesús hänäjtian, ja'a Jesús hajxy hänäjty madsaambä. Coö Judas jaduñ haxøøg jiatcøøyy, mänit miäjuuyyä. Mänitä naax hoy jiuy. Mänit hoy quiuhgahnaxy cuhmänac. Coö mioxtsäbijty, mänitä tyiinčh yhøxhänøømbädsøømy. Coö jäya'ayhajxy jaduñ miädoyhajty, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jerusalén, coö ja'a Judas hänäjty tøø yho'ogy, mänitä naax hajxy yajxøbejty Acéldama, ja'a Judas hänäjty tøø jiüyyäbä; jaduñ miädia'agytiägø'øy yhamdsoo hayuuc-haambyhajxy, Nø'ñaax.

21-22 Jii hõjtsä
nmägu'ughajpähajtäm, näguipxy
hajxy tõe xmiøødwädjõtäm
mänaa Jesús hijty jiiän, mänaa
Juan ja'a Jesús yajnäbetiän,
høxtä coo Jesús chajpejty cøxp.
Hahixøøby jaduhñ coo hajxy
tu'ljäya'ay nwiinguéjxämät, ja'a
Judas nähduundu'udaambä.
Näguipxiä mädia'agy hajxy
xmiøødyajwá'xämät coo Jesús tõe
jiujypioçy —nømä Pedro miänaañ.

23 Mänitä jäya'ay metsc nänøømä.

Tu'ug hänäjty xiøhaty Matías.
Jatu'ugpä, tægøøgtu'u hänäjty
xiøhaty: José, Barsabás, Justo.

24 Mänitä Pedrohajxy tiægøøyy
Diospa'yaaxpä:

—Teedy, miich mnajuøøby neby
hõjts nägøxiä nwiinmahñdyhatiän.
Hõjts hawáañac mädyii miich tõe
mwiimbiy hädaahajxy nämetspä,
25 mädyiibä Judas jaduhñ
nähduundu'udäp. Coo Judas
jaduhñ quiädiehy, paadiä tiuung
yajtägooyy. Paady jiiby yhädaacy
haxøøgtuum —jaduhñä Dios hajxy
pia'yaaxy.

26 Mänit hajxy yhäyø'cy
suertehaam mädyii hänäjty
tuungtægø'øwaamb. Mänitä Matías
piaatä. Mänitä Matías hajxy
quiumaayy, ja'a hajxy hänäjty
nämajtu'ugpä.

2 Coo Pentecostés-xøø yhabaaty,
mänitä mæbøjpädøjc-hajxy
nägøxiä yhamugøøyy. 2 Jiiby
hajxy hänäjty tøgooty yhäña'ay.
Mänit hajxy miädooyy nebiä
poj yhamuuyän coo møc piojy.
Cøxp jaduhñ chohndaacy. Møc
jiiby yhawaandsøøyy tøgooty.

3 Mänit hajxy nägøxiä nägädaacä

hanidiuhmjaty ja'a Dioshespíritäm.
Jaduhñ hänäjty quiähxø'øgy nebiä
tootsän, nebiä jøønhaayän. 4 Mänit
hajxy nägøxiä yhadägøøyyä
jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.
Mänit hajxy tiægøøyy mädiaacpä
wiinghayuucjaty. Ja'a Dioshespíritu
hänäjty jaduhñ yajmädiaacp.

5 Tõe judiøshajxy hänäjty
nämay miech Jerusalén xøøhajpä.
Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty
chooñ. Paady hajxy miehch
Jerusalén xøøjooty, quiudiunaambiä
quiuhdujt hajxy hänäjty jaduhñ
neby hajxy hänäjty quiuhdujthatiän.

6-7 Coo judiøshajxy miädooyy coo
poj hänäjty møc yhamuuy jiiby
tøgooty maa mæbøjpädøjc-hajxy
hänäjty tõe yhamugø'øyän, mänitä
judiøshajxy jiiby tiøjtægøøyy. Coo
judiøshajxy jaduhñ miädooyy coo
mæbøjpädøjc-hajxy hänäjty quiapxy
miädia'agy wiinghayuucjaty,
mänitä judiøshajxy wyiinjuoøyy
yhamdsoo hayuuc-haamby neby
hajxy hänäjty miädia'aguian
majaty hajxy hänäjty chooñ
wiinduhmyhagajpt. Coo hajxy
jaduhñ miädooyy, mänit
hajxy jiaanäh tehñ yagjuøøyy
nägø'ø nädecypiä. Mänit hajxy
ñiñmaayyä:

—Yø'ø jäya'ayhajxy xiiby capxpä
mädiaacpä, haagä Galilea yø'ø
hajxy chooñ. 8 Tii hajxiäda'a
coo tõe nmädóowäm nebiaty
hajxy cøjwiinghayuuc tõe
nmämín tõe nmäga'awøøyyäm.
9 Hix, wiinduhmyhagajpt hajxy
ndsóhñäm, Partia, Media, Elam,
Mesopotamia, Judea, Capadocia,
Ponto, Asia, 10 Frigia, Panfilia,
Egipto, møød jim Libia, Cirene

mäwiingón. Høxtä Roma hajxy näje'e ndsóhnäm, ¹¹møød Creta, mõød Arabia. Näje'e hajxy judíos nmámín nmäga'awóøyyäm. Näje'e ja'a judíos quiuhdujt wyiinmahñdy hajxy tøø njøjpøgóøyyäm neby hajxy quiuhdujthatiän. Coø yø'ø Galileabä-jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiapxy tøø miädia'agy wiinghayuucjaty nebiatiä Dios ja'a hoy-yagjuóøñäbä tøø yajcähxø'øgy, jaduhñ hajxy tøø nwiinjuóøyyäm ja'a nhamdsoo hayuuc-haamby cøjwiinduum —nømä judíoshajxy ñiñämaayyä.

¹²Coo judíoshajxy jaduhñ wyiinjuóøyy ja'a yhamdsoo hayuuc-haamby, paady hajxy jiaanč tehñ yagjuóøyy nägø'ø nädecypä. Mänit hajxy ñimiäyajtøwä:

—Tii yø'ø jäya'ayhajxy coo quiapxy coo miädia'agy wiinghayuucjaty, yø'ø hajxy tsohmä Galilea.

¹³Mänit hajxy näje'e yhadsooyy xi'igy hanähaty:

—Múucäp hajxiäda'a.

¹⁴⁻¹⁵Mänitä Pedrohajxy tiänaayyø'cy mõødä jiamioødhajxy ja'a nämajtu'ugpä, ja'a hajxy hñajty jaduhñ Dioswiinguexpä. Mänitä Pedro møc tiägøøyy mädiaacpä:

—Mägu'ughajpädøjc, nägøxiä hajxy njudíoshájtäm mäduhñtiä hajxy yaa nyajpáatäm, mäduhñtiä hajxy jäguem mdsöñ, mõød mijts yaa tsohmä Jerusalén. Näje'e mijts mmäna'añ cooc tyijy højts nmu'ugyii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ pøn yhu'ugy jopynä. ¹⁶Coo hajxy tøø mhixy tøø mmädoy coo højts tøø ngapxy

tøø nmädia'agy wiinghayuucjaty, jaanč tøjiajt jaduhñ nebiä Joel jecy quiujahyyän ja'a Dioscøxpä. Diosquexiä Joel hñajty. Jaduhñä Joel jecy quiujahy:

¹⁷Jaduhñä Dios miänaañ: Coø hñajty yhabaadaañnä coø naaxwiimbä hñajty wyiimbidaañnä,

mänithøchä nhEspíritu nguexa'añ maa jäya'ayhajxy nägøxiän, mäduhñtiä hajxy yaa yhyt hädaa yaabä naaxwiin.

Y mijtsä mnøøx mmajc-hajxy, mänithøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanä.

Ja'a høxcujc-häna'c-hajxy, hoy-yagjuóøñäjätyhöch hñajty nyajwiinhixa'añ.

Jaanä jaduhñä majjäya'adiøjc-hajxypä, nyajcuma'awäämbiøch hajxy hñajty hoy-yagjuóøñäjäty.

¹⁸Coo hñajty yhabaada'añ, mänithøchä nhEspíritu nyajnäguexaambä ja'a nmoonsähajxy, ja'a ya'aybä, ja'a to'oxypä.

Mänithøchä nmädia'agy hajxy xyajwa'xaanäbä.

¹⁹Nyajcähxø'øgäämbiøchä hijxtahñd hoy-yagjuóøñäjätypä jim tsajtcøxp mõød hädaa yaabä naaxwiin.

Hochähgøøñäjätyhöch jaduhñ nyajcähxø'øga'añ nebiä nø'tiän, nebiä jøønän, nebiä jøønjočan.

²⁰Wiingoodsø'øwaambä xøø hñajty.

Ja'a po'o, tsapts hñajty yhana'añ nebiä nø'tiän.

Ja ween hānajtj
 quia'a habaadyñā
 cooĉhā naaxwiimbā
 nyajwiimbidaannā, cooĉhā
 nHuung Jesucristo yaa
 quiādaactāgatsa'añ hādaa
 yaabā naaxwiin.
 Mānitā jāya'ayhajxy nāgōxiā
 yajtōyhajtyega'añii.
 Jadúhñhōĉhā nmōcmājaa
 hānajtj nyajcāhxō'ōga'añ.
²¹ Pōnjatiā Jesucristo hānajtj
 capxpadaamb, je'e hānajtj
 hodium māmō'ōwaamb,
 nōmā Dios miānaañ. Jīm jaduhñ
 myiñ maa Joel jecy quiujahyyān.
²² Mijts israelitas, huuc
 hamādoowhit hajxy hoy. Mnajuōōby
 hajxy jaduhñ coo Dios ja'a Jesús
 ja'a Nazarettsohmbā wyiinguejxy
 coo jii tiūnāt maa mijtsān. Madiu'u
 ja'a Jesús hijxtahñd yajcāhxō'cy
 hoy-yagjuōōñājatypā maa mijtsā
 mwiinduumhajxiān. ²³ Tōō Dios
 hānajtj yajnāhdijy coo mijtsā Jesús
 mmādsāt. Mānitā cahwiindōyhāna'c
 hajxy hoy myajcō'ōdāgō'ōy. Mānitā
 Jesús hoy miōjpahbedyii cruzcōxp.
 Mānit yho'cy. ²⁴ Pero mānitā Dios
 ja'a Jesús yagjuypijōjtāgajch.
 Jaduhñā Dios hānajtj tōō miāna'añ
 coogā Jesús tsipcōxp jiuypijōgāt.
²⁵ Hix, jaduhñā David jecy
 miādiaacy ja'a Jesúscōxpā:
 Nnajuōōbiōch jaduhñ cooĉh
 homiānaajā xpiuhbety.
 Homiānaajōch jaduhñ
 xcwieendāhaty, jadúhñhōĉh
 pōñ xquia'a hadsāhgō'ōwōt.
²⁶ Pāadyhōĉh jootcujc njaanĉh
 tehñ ñijāwō'ōyii.
 Pāadyhōĉhā Dios jootcujc
 nba'ya'axy.

Cábōĉhā nho'og ndsāhgō'ōy
 je'eguiōxpā cooĉhā njuōhñdy
 nbāda'agy maa Diosān.
²⁷ Xyagjuypijōgāambōĉh miĉh
 jaduhñ.
 Cábōĉh miĉh jiiby jutjooty
 xyajmāhmō'ōwa'añ cooĉh
 jiiby nbú'udsāt,
 je'eguiōxpā cooĉh miĉh
 xyHuunghaty.
²⁸ Xyagjugyhadāambōĉh miĉh
 cōjxta'axiōō nej miĉh
 homiānaajā mjugyhatiān.
 Cooĉh miĉh jaduhñ
 xmiōōdhida'añ tehngajnā,
 pāadyhōĉh jootcujc
 nnijāwō'ōwa'añii.
²⁹ Mānitā Pedro miānāangumbā:
 —Māgu'ughajpādōjc,
 nmōōdhājātmā tōyhajt hajxy
 jaduhñ coo David jaduhñ jecy
 quia'a nimiādiaacā hamdsoo. Hix,
 coo David jecy yho'cy, mānit hoy
 ñaaxtāgō'ōy. Jiiby jaduhñ yhityñā
 jutjooty hōxtā jāda'anābaadyñā.
³⁰ Coo David jaduhñ jecy miādiaacy,
 ñajuōōby hānajtj jaduhñ coo
 yhapā yhoc hānajtj tu'ug
 wyiinguexāānāxā ja'a Diósām,
 mōōd coo hānajtj yhane'emaambā
 nebiā David jecy yhanehmiān.
 Tōōyyāmā Dios hānajtj miāna'añ
 coo hānajtj yajtōjiada'añ coo
 David ja'a yhapā yhoc hānajtj
 tu'ug wiindsōñ tiuna'añ. ³¹ Jaduhñā
 David tōyhajt jecy miōōdhajty
 coo Dios ja'a wyiinguexypā
 yagjuypijōga'añ coo hānajtj tōō
 yho'ogy, mōōd coo hānajtj quia'a
 māmō'ōwa'añ jutjooty, mōōd coo
 ñi'xā quiopc hānajtj jiiby quia'a
 pu'uda'añ. ³² Ja'a Jesúscōxpā
 David jecy miādiaacy coo Jesús

hänajty jiuypiojtagatsa'añ.
 Tøø højts nhamdsoo hixy coo
 jiaančh juypiojcy. ³³Mänitä
 Jesús jim miøjyaaxä maa Tieediä
 wyiinduumän. Mänit nämaayyā
 coo jim yhøxtá'agät maa Tieediä
 yhahooyhaampiän. Mänitä
 Jesús jaa Tieediä yhEspiritu
 miooyyā nebiä Tieedy hänajty
 tøø yajwiinwaanø'oyiijän. Mänitä
 Jesús ja'a Tieediä yhEspiritu
 yaghawa'xøoyyā. Je'e hajxy jaduhñ
 tøø mhixy tøø mmädoy. ³⁴Ja'a
 Jesúsäts jim møjyaaxä tsajpootyp,
 ca'a Diavitä. Hix, jaduhñä David
 jecy miänaambä:

Ja'a høøchä nWiindsón, je'e
 jaduhñ nämaayyā ja'a
 Tiéediäm:

“Min yaa hāña'aw maačh
 nhahooyhaampiän.

³⁵Nmo'owāambiøch miich cuhdujt
 jaduhñ coo mmädsip mga'a
 yajmājädä'agät.” Jaduhñä
 Dios ja'a yHuung nämaayy.

³⁶Mänitä Pedro miänāangumbä:
 —Jaduhñds je'e, ja'a Jesús, ja'a
 mijts mmøjpahbéjtäbä cruzøxp,
 je'e ja'a Dios jaduhñ wyiinguejx
 coo hajxy nWiindsøn'hájtämät, coo
 hajxy xyajñahwáatsämät. Tøyhajt
 jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy
 nägøxiä mmäbögät ja'a Jesúscøxpä,
 mijts israelitas. Ca'a hajxy mga'a
 mabøcy —nømä Pedro miänaañ.

³⁷Ja'a jäya'ayhajxy hänajty jiiby
 hamädoowhijpä, coo hajxy jaduhñ
 miädooyy, mänit hajxy tiägøøyy
 tajpä maabiä hoyhoy. Mänitä
 Pedrohajxy nämaayyā møødä
 jiamioødtøjc:

—Mägu'ughajpädøjc, neby jaduhñ
 yhahixø'øy højts ngudiünät.

³⁸Mänitä Pedro yhadsooyy:
 —Najtshixø'øw ja'a
 mhaxøøgcuhdujt hajxy.
 Jøjpøgøøyyä ja'a Dios ja'a
 quiuhdujt hajxy. Näbet hajxy ja'a
 Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios
 ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy
 xyajñahwáatsät. Jaduhñä yhEspiritu
 hajxy xmióobiät. ³⁹Pønjetiä
 Dios ja'a nWiindsøn'hájtämbä
 miøjyaaxyp, jé'egädsä piojpä
 quiädieeybä yajñahwáatsäxäp,
 jé'egädsä Dios yhEspiritu
 mio'owaamby, møød mijts, møødä
 mhap møødä mhoc-hajxy, møød
 pønjaty jäguem tsänaaby. Jaduhñ
 hajxy xyajwiinwaanø'oyyäm —
 nømä Pedro miänaañ.

⁴⁰Madiu'ujä Pedro jiaac mädiaacy.
 Mänit jiaac tehñ miänaañ:

—Yø'ø cahwiindøjiäya'ayhajxy,
 ca'a hajxy tehngajnä mbahixy neby
 hajxy quiuhdujthatiän, coo hajxy
 jaduhñ mnä'ä padägóyyät —nømä
 Pedro miägapxy yhanehmy.

⁴¹Mänitä Pedro miädia'agy
 miäbøjcäxä nädägøøgmil-jäya'ay.
 Mänit hajxy hoy nägøxiä näbety.

⁴²Hamuumdu'joot hajxy hänajty
 miäbøcy nägøxiä neby hajxy
 hänajty yajñahixø'oyiijän ja'a
 apóstoldøjcäm. Naxy hajxy hänajty
 yhamugø'øy tsajcaagyquiaamiujpä,
 møød hajxy hänajty Dyiospa'ya'axy.
 Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy
 hänajty yhity. Hamiñ haxøpy hajxy
 hänajty niibuhbedyi.

⁴³Madiu'ujä apóstoldøjcø
 hijxtahñd hajxy hänajty
 yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñäjaty.
 Jiaančh tehñ yagjuøøbiä
 mabøjpädøjc-hajxy hänajty
 neby hajxy hänajty yhixiän.

⁴⁴Tu'ugmädia'agy hajxy hānajtŷ yhity mäduhñtiä hajxy hānajtŷ miäböcy. Yajtuunmujpy hajxy hānajtŷ tijaty hajxy hānajtŷ miøød. ⁴⁵Mānit hajxy nägøxiä tiägøøyy too'pä tijaty hajxy hānajtŷ miøød. Pønjetiä xädø'øñ hānajtŷ yajmaajajp, mānitä xädø'øñ hajxy hānajtŷ mio'oyii mäduhñjaty hajxy hānajtŷ yajmaajiaty. ⁴⁶Jabom-jabom hajxy hānajtŷ yhamugø'øy maa mõjtsajtøjcän Diospa'yaaxpä. Jootcuyc hajxy hānajtŷ quiaamiucy yhuucmucy maa yhamdsoo tøjc-hajxiän. Hojioot hajxy hānajtŷ miøød. ⁴⁷Wyiingudsähgøøbiä Dios hajxy hānajtŷ. Møødä cu'ug hajxy hānajtŷ wyiingudsähgøøbiä. Jabom-jabomä mäbøjpädøjc-hajxy hānajtŷ yajmayø'øyii ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy hānajtŷ yajnähwa'ačhii.

3 Tu'ugxøøbä Pedrohajxy hānajtŷ ñøcxy tsajtøgooty mõødä Juan. Mānacyxiøø hānajtŷ je'e. Jaduhñ hajxy hānajtŷ quiuhdujthaty jabom-jabom coo hajxy mānacyxiøø Dyiospa'ya'axy. ²Jimä pa'amjäya'ay hānajtŷ tu'ug yhäña'ay maa tsajtøghaawän. Tecymia'adä mähdiøjc hānajtŷ tøø myiñ tøø quia'ay. Jabom-jabom hānajtŷ jim yajmečhii maa tsajtøjcän xädø'øñyujwaambä. Jim hānajtŷ jabom-jabom ñajtshäña'awø'øyii maa tsajtøghaawän, ja'a hānajtŷ xøhajpä ja'a yajxonbä. Pønjatŷ hānajtŷ jiiby tægøøby, mānitä xädø'øñ hajxy hānajtŷ miäyujwa'añii ja'a pa'amjäya'ay. ³Coo Pedrohajxy hānajtŷ jiiby tiøjtägø'øwa'añ tsajtøgooty, mānit hajxy yhiixä ja'a

pa'amjäya'ay. Mānitä xädø'øñ hajxy miäyujwaanä. ⁴Mānitä Pedro ja'a mähdiøjc ñaaxcuheebøøyy maa hānajtŷ yhäña'ayän. Mānitä Pedro miānaañ:

—Højts wiinhee'ppéjtäc.

⁵Mānitä Pedrohajxy jiaančh wiinhee'ppejtä. Jaduhñä mähdiøjcä yhaa jioot hānajtŷ yagjaty coo xädø'øñ hānajtŷ mio'owa'añii.

⁶Mānitä Pedro miānāangumbä:

—Cab højtsä xädø'øñ nnä'a mõødä tii højts miičh nnä'a mó'owäp. Pero ndunaamby højtsä mayhajt maa miičhøxpän. Jaduhñ højts miičh nnäma'ay coo mbädø'øgät, coo myo'oyø'øgät. Ja'a Jesucristocøxpä højts miičh jaduhñ nnäma'ay, ja'a hijty jim tsohmä Nazaret.

⁷⁻⁸Mānitä Pedro ja'a mähdiøjcä yhahooguiø'ø miajtsä. Mānitä ja'a mähdiøjcä tiecy miøgøøyy mõødä tiecy-yo't. Coo Pedro wyidsø'cy, mānitä pa'amjäya'ay tiøpxø'cy. Mānit yo'oyø'cy. Mānitä Pedrohajxy jiiby miøødtøjtägøøyyä tsajtøgooty. Tøpxäp júhyyp ja'a craa tiøjtägøøyy, ja'a hānajtŷ tøø miøcpøquiäbä. Mānit tiägøøyy Dioscapxaatpä. ⁹Jiibiä jäya'ayhajxy hānajtŷ nāmay tsajtøgooty. Mānit hajxy yhiixy coo craa hānajtŷ yo'oy, mõød coo Dios hānajtŷ quiapxpaady. ¹⁰Mānitä craa yhøxajpä coo hānajtŷ je'e jie'ejä, ja'a hānajtŷ jim tøø xiädø'øñyujwá'añbä maa tsajtøghaawän, ja'a hajxy hānajtŷ tyijpiä ja'a jaančh tehñ yajxonbä. Mānitä jäya'ayhajxy jiaančh tehñ yagjuøøyy nägø'ø nädecypiä coo craa hānajtŷ tøø miøcpøcy.

¹¹Jimä Pedrohajxy hānajtŷ tiāna'ay maa hajxy hānajtŷ tyijjiän

Pórtico de Salomón, mөөдä Juan, mөөдä craa ja'a hänäjty tөө miөcpöquiäba. Cabä Pedrohajxy hänäjty piuhwa'adsa'añii. Mänitä jäya'ayhajxy jim ñөcxөөyy yagjuөөyyäp maa Pedrohajxy hänäjty tiäna'ayän. ¹²Coo Pedro jaduhñ yhiixy coo jäya'ayhajxy hänäjty yagjuө'өy, mänitä jäya'ay ñämaayy:

—Mägu'ughajpädөjc, israelitadөjc, tii hajxy jaduhñ coo mwil'i yagjuө'өy. Tii höjts jaduhñ coo xwyil'i yheeb. Coo hädaa craa tөө miäbөcy ja'a Jesúsөxpä, paady jaduhñ tөө yo'oyө'ögy, ca'a jie'eguiөxpä coo höjts mäjaa nmөөдä, ni quia'a jie'eguiөxpä coo höjtsä Dios hoy nwiingudsähgө'өy. ¹³⁻¹⁵Jue'e hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, ja'a Abrahamhajpä, mөөдä Isaac-hajpä, mөөдä Jacobhajpä. Wyiingudsähgөөbiä Abraham ja'a Dios hajxy hänäjty jegyhajty. Pero coo Dios ja'a yHuung Jesús yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy mwiingudsähgөөyy. Mänit hajxy hoy mmach. Mänitä tuungmөөdpä hajxy hoy myajcө'өdägө'өy. Mänitä Pilato ja'a Jesús jia yaghөxmdsaanä. Pero mijts, caj mijts jaduhñ mmänaañ coo Jesús yhөxmdsө'өjät, hoyyá Jesús tii pojpä tii cädieey hänäjty quia'a jagä mөөдä. Mänit mijtsä haxөoghäna'c mnä'ägä nähdujcy coo yhөxmdsө'өjät, ja'a hänäjty tөө jiäya'ay-yaghó'oguiäbä. Mänit hajxy mmänaañ coo Jesús yagho'ogө'өjät. Coo Jesús jaduhñ yho'cy, xyajñähwáatsäm hajxy jaduhñ; jaanä jaduhñ hajxy

xyagjugyhadäänäm cөjxta'axiөө neby je'e jiugyhatiän. Mänitä Dios ja'a Jesús yagjuypiojtägajch. Jaduhñä Dios ja'a Jesús yajmөjtägөөyy. Coo Jesús hänäjty tөө jiuypiojcy, mänit höjts nhijxy, paady höjts tөyhajt jaduhñ nmөөдä. ¹⁶Hoorä, hädaa craa, mnajuөөby hajxy hijty coo hijty tiecymia'adä. Mhíjxnäp hajxy jaduhñ coo tөө choocnä. Paady tөө cho'ogy coo tөө miäbөcy ja'a Jesúsөxpä, coo Jesús mөcmäjaa miөөдä, mөөдä mөccuhdujt.

¹⁷Mägu'ughajpädөjc, huuc mäadow hajxy. Nnajuөөbiөch jaduhñ coo mijts hänäjty mga'a najuө'өy coo Jesús Dyioswiinguexiä, paady hajxy myajyagho'cä. Ni ja'a mwiindsөnhajxy hänäjty quia'a najuө'өy coo je'e Dyiosquexiä.

¹⁸Jéquiänä Dios ja'a profetadөjc ñajtsapxөөyy coo Mesías hänäjty tsipcөxp yho'oga'añ, ja'a Dios hänäjty tөө wyiinguéxiäbä. Jaduhñä profetadөjc-hajxy jiaañch cujahy. Y coo Jesús jaduhñ jiaañch ho'cy, jaduhñä Dios yajtөjiajty neby hänäjty jecy tөө miäna'añän. ¹⁹Paadiä mhaxөөгcuhtdujt hajxy mnajtshixө'өwät. Jөjtägөөyyä ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy. Jaduhñä Dios ja'a mbojpä mgädieeybä hajxy xyajñähwáatsät. Y jaduhñä hoybä weenbä hajxy xmiө'owät. ²⁰Coo yhabáadät, mänitä Dios ja'a Jesús yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a tөө wyiinguéxiäbä coo mijts xyajñähwá'adsät.

²¹Cahnä yhabaady coo Jesús jim chohñdägátsät tsajpootyp, coo yaa miänajtagátsät hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduhñ yhida'añnä

høxtä coonä yhabáadät coo Dios yaghoyøødiägsät tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios ja'a profetadøjc jecy ñämaayy coo hajxy quiujäyät, ja'a Dios hñajty tøø wyiinguéxiäbä.

²²Hix, jéquiänä Moisés jaduhñ ñämaayy ja'a nhaphájtäm ja'a ndeedyhájtäm: “Tøøchä Dios xwyiinguexy coöchä profeta ndúnät. Coo yhabáadät, mänitä Dios tul'jäya'ay wyiinguexa'añ, ja'a højts nmägunáaxäm. Jaduhñ je'e tiunaambä profeta nébiøch nduñän. Nebiaty mijts xyhane'ema'añ, mgudiúunäbä miädia'agy hajxy. ²³Pønjaty hñajty ca'a mäßøgaamb, yajcuhdägoyyáanäp hajxy hñajty ja'a cú'ugäm”, nømä Moisés jecy miänaañ.

²⁴Jaduhñä profetadøjc-hajxy jecy miädiaacy nägøxiä nebiaty jäda'ahaty jiadyii tiuñii, møødä Samuel, møød hajxy jaac túuñäbä profeta. ²⁵Ja'a hajxy jecy túuñäbä profeta, mänitä Dios hajxy ñajtscapxøøyyä coo mijtsä Dios xñämaayy coogä Dios ja'a Mesías hñajty wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Jaanä jaduhñduhmä, jéquiänä Dios yajcuhdujcy møød højtsä nhaphájtäm møød højtsä ndeedyhájtäm coo Mesías hñajty wyiinguexa'añ mijtsøxpä. Hix, jaduhñä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy: “Ja'a miičhä mhapä mhoccøxpä tu'ug, jadúhñhøčhä jäya'ay nägøxiä ngunuu'xa'añ wiinduhmyhagajpt”, nømä Dios jecy miänaañ. ²⁶Y coo Dios ja'a yHuung yagjujypijtagajch mänaa hñajty tøø yho'oguiän, mijts jayøjp xyajnäguejx. Paady mijts

jaduhñ xyajnäguejxy coo mijts jaduhñ xquiunúu'xät, coo weenä mhaxøøgcuhdujt hajxy jaduhñ nägøxiä mnajtshixø'øwät, —nømä Pedro miänaañ.

4¹⁻²Jimä Pedro ja'a cu'ug hñajty miøødmädia'agyñä tsajtøgooty, mänitä teedyhajxy miädothajty møødä saduceodøjc coogä Pedro ja'a cu'ug hajxy hñajty yajnähixø'øy coogä Jesús hñajty tøø jujypijtagach mänaa hñajty tøø yho'oguiän. Coogä Jesús jaduhñ jujypijøjcy, jadúhñägä Pedro tøyhajt hajxy hñajty miøødä coogä ho'ogyjäya'ayhajxy hñajty jujypijøgaambä. Coo teedyhajxy jaduhñ miädothajty coogä Pedrohajxy hñajty jaduhñ yajnähixø'øy, mänitä teedyhajxy jiaanč tehñ jiootma'ty møødä saduceodøjc-hajxy, møødä tsajtøjcueendähajpä wyiindsønñhajxy. Mänitä Pedrohajxy ñämejtsä møødä Juan. ³Mänitä Pedrohajxy hoy chumyii. Tøø hñajty chuujø'øy. Mänit hajxy jiilby yhiity pujxtøgooty tu'tsuhñ. ⁴Mänitä jäya'ayhajxy nämay miäbøjcy ja'a Jesúscøxpä, ja'a hajxy hñajty tøø miädóyyäbä nebiä Pedrohajxy yajnähixøøyyän tsajtøgooty. Nämägooxmil ja'a mäßøjpädøjc-hajxy jaduhñ jiajty, haagä ya'adiøjc.

⁵Cujaboom, mänitä judíos wyiindsønñhajxy jim yhamugøøyy Jerusalén, møødä majjäya'adiøjc-hajxy, møødä cuhdujtyajnähixøøbiädøjc-hajxy, ⁶møødä Anás, ja'a hñajty tuumbä teedywiindsøn, møødä Caifás, møødä Juan, møødä Alejandro, møødä teedywiindsøn jujy

miägu'ughajxy. ⁷Mänitä Pedrohajxy yajnøcxä mөөдä Juan jim maa judíos wyiindsøn hänajty tөө yhamugø'øyän. Mänitä Pedrohajxy piädaacä cujc. Mänit hajxy miäyajtөөwä:

—Coo mijts hädaa craa tecymia'adpä tөө myajtso'ogy, pønä quihdujthaam, pønä miäjaahaam hajxy jaduhñ myajtsoocy.

⁸Haa ja'a Pedro, miөөдä Dioshespíritu hänajty je'e. Mänitä Pedro miänaañ:

—Mijts cu'ugwiindsøndøjc, mijts majjäya'adiøjc, ⁹mijts højts jaduhñ xmiäyajtөөb neby højts hädaa mähdiøjc tөө nyajtso'ogy, hädaa hijty tecymia'adpä. ¹⁰Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hajxy weeñtiä neby højts cham nmädia'aga'añän maa mijtsä mwiinduumhajxiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nägøxiä mmөөdhädät mөөдä israelitadøjc-hajxy nägøxiä neby hädaa mähdiøjc miøcpøjcy, hädaa hijty tecymia'adpä, hädaa yaa tänaabiä mijtsä mwiinduum. Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmøcpøjc, ca'a yhöjtsä. Nazaret ja'a Jesucristo hijty choon. Mänit mijts myajmøjpahbejtä cruzcøxp. Mänitä Dios yagjuypiojtägajch. ¹¹Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguian: “Jaa tsaa mädyiibä tøjcojpädøjc-hajxy quia'a cumaayy, je'eds jaduhñ jayøjp pädaactsohnä jim tøjtec.” Haa jaa Jesucristo, jaduhñ je'e miäbaady nebiä tsaajän, ja'a jayøjp jim pädaactsóhnäbä teectuam. Pero mijts, cab hajxy mgumaayy, paady hajxy myajyagho'cä. ¹²Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajñähwaats

xyajcuhwäatsäm. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ coo Jesús hajxy jaduhñ xyajñähwaats xyajcuhwäatsämät —nømä Pedro miänaañ.

¹³Coo Pedrohajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj, paadia møjtojc-hajxy hänajty yagjuø'øy. Hix, ñajuøöbiä møjtojc-hajxy hänajty coo Pedrohajxy hänajty quia'a høxpøquiä. Mänitä møjtojc-hajxy ñajuøöyy coo Pedro ja'a Jesús hänajty tөө piawädity, paady hajxy hänajty quiapxy hamøj jootmøj. ¹⁴Cabä Pedrohajxy hänajty hoy quiapxhaduga'añii, je'eguiøxpä coo hajxy hänajty piuhdäna'awø'oyii ja'a craa ja'a hänajty tөө chó'oguiäbä.

¹⁵Mänitä Pedrohajxy jiiby yhöxquejxpädsøömä. Mänitä teedyhajxy tiägøöyy yajcapxiøöbiä:

¹⁶—Neby hajxiäda'a nnä'a jatcøöyyämät maa yø'ø häna'cøxpän. Mäduhñtiä cu'ughajxy yaa chäna'ay Jerusalén, quioxy hixy quioxy mädox hajxy jaduhñ coo yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tөө yajtso'ogy. Neby hajxy jaduhñ nnä'a mänáañämät coo jaduhñ quia'a töyyä neby yø'ø häna'c yø'ø tecymia'adpä hajxy tөө yajtso'oguiän. Pero cab jaduhñ yhäxø'øy coo yø'ø capxy coo yø'ø mädia'agy jaduhñ tehngahnä yhawa'xø'owät. ¹⁷Hähixøöby jaduhñ coo hajxy nhadsähgøöyyämät, jaduhñä dijuuntä Jesús hajxy tehngahnä quia'a ja wi'i quiapxpáadät —nømä teedyhajxy ñiñämaayyä.

¹⁸Mänitä Pedrohajxy yajmøjyaaxä mөөдä Juan. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a

capxpáatnät, coo cu'ug hajxy quia'a yajnáhixøñät ja'a Jesúscoxpä.

¹⁹Mänitá Pedrohajxy yhadsooyy:

—Huuc wiinmahñdyhat hajxy waambä Diosäda'a miäna'añ, pø hahixøby jaduhñ coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hánajty ngudiúunä. ²⁰Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'oy coo højts mijtsä mmädia'agy ngudiúunämät, cahnä højtsä Dios ja'a miädia'agy hánajty ngudiúunä. Hoorä, jaduhñ højtsä Dios tøø xyhane'emy coo højtsä miädia'agy tehngahnä ngapxwá'xät coo højtsä Jesús tøø nhixjujypioçy, coo højts tøø nmädoy nebiatiä Jesús tøø yajnáhixø'yän. Paady højts jaduhñ nga'a hamona'añ —nømä Pedrohajxy miänaañ.

²¹⁻²²Mänitá Pedrohajxy jadähooc yhadsähgøøyyä. Mänit hajxy yhøxmajtsä. Paady hajxy jaduhñ yhøxmajtsä coo teedywiindsøn'hajxy hánajty quia'a najuø'oy nebiä Pedrohajxy ñä'ä tsaachtuionøjät. Hix, chähgøøbiä teedywiindsønä cu'ug hajxy hánajty je'eguiøxpä coo cu'ugä Dios hajxy hánajty tehngahnä wyl'i quiapxpaady coo mähdiøjc tøø cho'ogy, ja'a hánajty tøø myiñ tøø quia'ayäbä tecymia'ad. Jiaanč tehñ yagjuøøbiä cu'ughajxy hánajty jaduhñ, je'eguiøxpä coo mähdiøjc juxychägui'x naxy jomøjt hánajty miøødä, ja'a tøø chó'oguiäbä.

²³Coo Pedrohajxy yhøxmájtsänä møødä Juan, mänit hajxy jim ñøcxy maa jiamiøødhajxiän. Mänit hajxy quioxy mädiaacy waambatiä teedywiindsøn'hajxy hánajty tøø miäna'añ, møødä majtøjc-hajxy.

²⁴Coo jiamiøødhajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy nägøxiä tiägøøyy Diospa'yaaxpä:

—Diosteedy, miich højts nWiindsøn'hajpy. Miichä tsajt jaduhñ mhädiuun møød hädaa yaabä naaxwiin, møødä mejy, møød tijaty jim hijp tsajtcøxp, møød hädaa yaabä naaxwiin, møød jiiby mejjiooty. ²⁵⁻²⁶Jaduhñ miichä David jecy mnajtsapxøøyyä ja'a mhEspirituhaam:

Nä'ä nägoobä jäya'ayhajxy yhawa'anda'agy, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä.

Xiøøbä hajxy ñä'ä wiinmahñdyhaty, cab hajxy tii yhoýøøyyäxä.

Mänitá gobiernähajxy yhamugøøyy, ja'a hajxy yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin.

Mänitá Dios hajxy jia näbädø'cy.

Jaanä Mesías jaduhñ ja näbädø'cäbä, ja'a Dios hánajty wyinguexaambiä,

nømä David jecy miänaañ, ja'a miich jecy mmoonsähjätäbä, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhätäbä.

²⁷Coo Jesús jaduhñ miajtsä, mänitá Herodeshajxy yaa yhamugøøyy juntahajpä yaa Jerusalén, møødä Poncio Pilato, møødä israelitahajxy, møødä jäya'ayhajxy ca'a israelitabä. Jaduhñ jiaanč tøjiajty nebiä David jecy jiaanč mänaañän. Mänitá Herodes ja'a Jesús hajxy ñähwaambejty, hoyyä Jesús hánajty tii cädieey quia'a jagä møødä. Miichä mHuung je'e. Miich je'e mwiinguejx coo Mesías tiünät.

²⁸Tøøyyäm miich hánajty jaduhñ

mmäna'añ coo Jesús hānajtý jaduhñ tsipcøxp jiada'añ yhabeta'añ, paady miičh jaduhñ waamb mga'a määnaañ coo Jesús jaduhñ jiaančh jajtý jiaančh habejty. ²⁹Hoorä, Diosteedy, mnajuøøby miičh jaduhñ coo hõjtsä teedywiindsøndøjc tøø xjia hadsähgø'øy. Hõjts miičh jaduhñ xmioonsähajp. Hõjtsä mājaa jaac móoyyāc, jaduhñ hõjts miičhā mmādia'agy jaduhñ hoy njaac yaghawa'xøøyyāt hamøj jootmøj. ³⁰Hõjts jaac puhbéjtāc, jaduhñ hõjtsä pa'amjäya'ay nyajmøcpøgāt ja'a miičhā mHuungā miājaagøxpä, ja'a Jesúshajpā, weenā cu'ughajxy jaduhñ jiaančh tehñ yagjuø'øy nej mijtsä møcmājaa hajxy mjaančh tehñ miøødä —nømä Pedro ja'a Dios hajxy pia'yaaxy.

³¹Coo Pedrohajxy jaduhñ Dyiospa'yaaxpädøøyy, mänit jim chäyuuyy maa hajxy hānajtý tøø yhamugø'øyøn. Mänitā Dioshespíritu hajxy nägøxiā yhadägøøyyā jioottägøøyyā. Mänitā Diosmādia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä hamøj jootmøj.

³²Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiā mabøjpädøjc-hajxy hānajtý nägøxiā. Mäduhñjaty hajxy hānajtý miøødä cøxiā wiinä, tu'ugmucy hajxy hānajtý yajtuunmucy. Cab hānajtý pøn miāna'añ coo hānajtý nidiuhñ jie'ehaty. ³³Haa ja'a apóstoldøjc-hajxy, Diosmājaamøød hajxy hānajtý quiapxy miādia'agy coogä Jesús hānajtý tøø jiuypioçy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtāmbā. Jaančh tehñ piuhbéjtāp hajxy hānajtý nägøxiā ja'a Diósām. ³⁴Cab hānajtý pøn tii yajmaajiaty. Hix, pønjatia naax hānajtý møød, møødä

tøjc, tioo'py hajxy hānajtý. Pønjatý hānajtý tøø ñaaxtoogy tøø tiøjtøogy, ³⁵mänitā xädø'øñ hajxy hānajtý yecy maa apóstoldøjc-hajxiān. Mänitā mabøjpädøjcä xädø'øñ hajxy hānajtý yajniñawa'xø'øyii pønjatý hānajtý yajmaajiajp. ³⁶Jimä mabøjpä hānajtý tu'ug xiøhaty José. Chiprenaaxooty hānajtý chooñ. Ja'a Leví ja'a José hānajtý jegyhajty tøø yaphaty tøø tieedyhaty. Bernabé ja'a José yajxøbejtā ja'a apóstoldøjcām. (Jue'e Bernabé miādia'agytiägø'øy hahebreohaam, “mäjootcapxmøcpøjp.”) ³⁷Jimä José naaxcam hānajtý miøødä. Mänit tioo'cy. Mänitā xädø'øñ hoy yecy maa apóstoldøjc-hajxiān.

5 Jimä jäya'ay hānajtý tu'ug xiøhaty Ananías. Safira ja'a tio'oxiøjc hānajtý xiøhaty. Mänitā ñaax hajxy je'e piadoo'pä. ²Tøø hajxy hānajtý quiojyquiapxytiunñ møødä tio'oxiøjc coogä xädø'øñ hajxy hānajtý cujjiā yega'añ maa apóstoldøjc-hajxiān. Cújjiāc hajxy hānajtý miāmähmø'øwa'añ. Coo Ananías ja'a Pedro ja'a xädø'øñ yajnämejch, mänitā Ananías miānaañ cooc tyijy ja'a xädø'øñ hānajtý tøø quioxy yecy mäduhñtiā hānajtý tøø tioogy. ³⁻⁴Mänitā Pedro miānaañ:

—Ananías, coo miičhā mnaax tøø mdoogy, cujjiā xädø'øñ tøø mmāmähmø'øy mäduhñtiā tøø xquiujuuyyā. Coočh miičhā xädø'øñ cujjiā tøø xmio'oy, jaduhñ miičh tøø mmäna'añ coočh tyijy cøxiā tøø xmio'oy. Coo naax hānajtý mga'a toogyñā, mje'ehajpyñā hānajtýñā. Coo tøø mdoo'nā, miičh mje'e hijty je'e ja'a naaxtsow. Coo jaduhñ tøø

mhøhnda'agy, mgädiehy jaduñ. Ja'a Dios miich mja wiinhønaañ, ca'a yhøjtsä. Ja'a mõjcu'ugong miich jaduñ xyajcapxtägooyy, paadiä Dioshespíritu jaduñ mja wiinhønaañ —nømä Ananías ñämaayyä.

⁵Coo Ananías jaduñ miädooyy, mänitiä ho'ogy quiädaayy. Pønjaty jaduñ mädoyhajt coo Ananías jaduñ yho'cy, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ⁶Mänitä høxcujc-häna'c-hajxy näje'e miejch. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy ñähbijty. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy.

⁷Cudägøøghorä, mänitä Ananías tio'oxiøjc piamejtspä, ja'a hänäjty xøhjäpä Safira. Cahnä Safira hänäjty miädoyhatyñä coo ñihyhap hänäjty tøø yho'ogy. Mänitä Safira tiøjtägøøyy maa Pedro hänäjtiän. ⁸Mänitä Pedro ja'a Safira miäyajtøøyy:

—Nej, jaduñä mnaax hajxy mjaanäh yejquiä, neby hajxy tøø mnägapxiän.

—Jaduñ —nømä Safira yhadsooyy.

⁹Mänitä Pedro miänáangumbä:

—Tii hajxy coo mja cojyquiapxytiuñ coo hajxy hänäjty mhøhnda'aga'añ. Nej, cab hajxy mnajuø'øyä coo Dioshespíritu hotyijä yajcopcø'øy. Cab hajxy jaduñ hoy mwiihøønät. Coo mnihyhap yhøhndaacy, paady tøø yho'ogy. Xii häna'c-hajxy je'e tiøjtägø'øy, ja'a hajxy hoy tøø miäyajnaaxtägø'øyäbä. Nøcxaamb miich yø'ø häna'c xyajnaaxtägø'øwaambä —nømä Safira ñämaayyä.

¹⁰Tuunä Safira jaduñ ñä'a mädooyy, mänitiä Pedro tiecyquiädawøøyyä ho'ogy. Coø høxcujc-häna'c-hajxy tiøjtägøøyy, mänitä Safira hajxy yhiyxy coo hänäjty tøø yho'ogy. Mänit hajxy yhøxcøøbiädsøømy. Mänit hajxy hoy yajnaaxtägø'øy maa ñihyhap ñähmøjcän. ¹¹Pønjaty jaduñ mädoyhajt nebiä Ananías hajxy hänäjty tøø jaty tøø yhabetiän, mänit hajxy nägøxiä chähgøøbiøjcy, mõødä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä.

¹²Mänitä apóstoldøjc-hajxy jim tiägøøyy mäba'amyajnajxpä cajptooty. Jaanäh tehñ yhoy-yagjuøøñä hajxy hänäjty tiuñ. Jaduñ hajxy hänäjty yajcähxø'øgy coo Dios mäjaa jiaanäh tehñ mõødä. Jimä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty yhamugø'øyhaty tsajtøgooty maa hänäjty xiøhatiän ja'a Pórtico de Salomón. ¹³⁻¹⁴Tehñgahnä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty miayø'øy näya'ay-nädo'oxy, ja'a hajxy hänäjty mabøjpä ja'a Jesucristocøxpä. Haa ja'a jäya'ayhajxy hänäjty ca'a mabøjpä, cab hajxy hänäjty jim ñä'ägädä nøcxy maa mabøjpädøjc-hajxy hänäjty naxy yhamugø'øyän, hoyyä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaanäh tehñ quimayii ja'a cú'ugäm. Paady hajxy hänäjty jim quia'a nøcxa'añ, ja'a hajxy hänäjty ca'a mabøjpä, coo hajxy hänäjty chähgø'øy. ¹⁵Coo apóstoldøjcä pa'amjäya'ay hajxy hänäjty may yajmøcpøcy, paadiä pa'amjäya'ayhajxy hänäjty jim quioøñøcxyii tu'haam maa Pedro hänäjty ñaxø'owa'añän. Jadúhñägä pa'amjäya'ayhajxy jaduñ näje'e miøcpøgät coogä

Pedro yhahapc hajxy ñä'a páatät maa hajxy hānajtý quio'na'ayān cōjxcōxp, mōød to'ogyquioxp.

¹⁶Mayyā pa'amjāya'ayhajxy hānajtý jim yajmečhii Jerusalén, mōød ja'a hajxy haxōōgpā ca'a hoybā mōōdpā, ja'a hajxy hānajtý tsohm̄bā Jerusalēncajtpa'a māwiingōn. Nāgōxiā hajxy hānajtý yajmōcpōgyii.

¹⁷Coo teedywiindsōnhajxy jaduh̄n miādoyhajty coo pa'amjāya'ayhajxy hānajtý may tōō wyi'i miōcpōcy, mānit hajxy nāgō'ō nādecypā jiootma'ty, mōødā saduceodōjc-hajxy. Hix, cabā apōstoldōjc-hajxy hānajtý yajmādsogyii coo hajxy hānajtý teh̄ngahnā wyi'i yajnāhixō'ōy ja'a Jesúscōxpā. ¹⁸Mānitā apōstoldōjc-hajxy hoy chumyii. ¹⁹Mānitcoodsā Diosmoonsā ja'a pujxtōghaaw hoy yaghawa'ačh. Mānitā apōstoldōjc-hajxy yhōxwoobādsōm̄mā ja'a Diosmōonsām. ²⁰Mānit hajxy ñāmaayyā:

—Coo jiobō'ōwāt, mānit hajxy jim m̄nōcxāt maa tsajtōjcān. Jimā cu'ug hajxy myajnāhixō'ōwāt neby hajxy ñāhwā'adsāt, neby hajxy jaduh̄n jiugyhādāt cōjxta'axiōō nebiā Dios jiugyhatiān —nōmā Diosmoonsā miānaaṅ.

²¹Coo jiobōōyy, mānitā apōstoldōjc-hajxy jim jiaanēh nōcxy tsajtōgooty neby hajxy hānajtý tōō ñāma'ayiiān ja'a Diosmōonsām. Mānitā cu'ug hajxy tiāgōōyy yajnāhixōōbiā.

Mānitā teedywiindsōnhajxy miānaaṅ coo hajxy nāgōxiā yhamugō'ōwāt juntahajpā,

mōødā majtōjc-hajxy israelítabā. Mānit hajxy miānaaṅ coo tsumyhāna'c-hajxy jim yajmedsōōjāt maa junta hajxy hānajtý yagjadyiijān. ²²Coo policíashajxy jim miejch maa pujxtōjcān, cab pōn hānajtý jiibiān. Mānitā policíashajxy wyiimbijty. ²³Mānit hajxy miānaaṅ:

—Coo hōjts jim nmejch maa pujxtōjcān, je'enā hānajtý hoy yhaawguiiā. Jimā soldadohajxy hānajtý yhadāna'ayñā maa pujxtōghaawān. Pero coo hōjts jiiby nja tōjtāgōōyy, cab pōn hānajtý jiibiān —nōmā policíashajxy miānaaṅ.

²⁴Coo teedywiindsōnhajxy jaduh̄n miādooyy, mōødā tsajtōjcueendāhajpā wyiindsōnhajxy, mōødā mōjteedywiindsōn, mānit hajxy jiaanēh teh̄m yagjuōōyy. Cab hajxy hānajtý ñajuō'ōy tii hānajtý jājtāp túuṅāp. ²⁵Mānitā jāya'ay tu'ug miejch maa teedywiindsōnhajxy hānajtý jiuntahatiān. Mānitā craa miānaaṅ:

—Ximā cu'ug wyi'i yajnāhixōōyyāgumbā tsajtōgooty —nōmā teedywiindsōnhajxy ñāmaayyā.

²⁶Mānitā apōstoldōjc-hajxy hoy wiōyii. Ja'a tsajtōjcueendāhajpāhajxy hoy miāwoy mōødā policíashajxy. Hahoy haweenā apōstoldōjc-hajxy jaduh̄n jim yajmejtsā maa junta hānajtý jiadyiijān. Hix, tsāhgōōbiō policíashajxy hānajtý coo hajxy ñā'a paga'ads ñā'a pawobōōjāt ja'a cú'ugām. ²⁷Coo apōstoldōjc-hajxy jim wiōomejtsā maa junta

hänajty jiadyiijän, mänit hajxy jim yajnöcxä maa mõjteedywiindsõnä wyiinduumän. Mänitä apóstoldõjc-hajxy ñämaayyä:

²⁸—Tøø højts mijts nja näma'ay coo hajxy mga'a nä'ägädä yajnähiõõñät ja'a dijuuntä Jesúscøxpä. Pero cab højts mijtsä nmädia'agy tøø xquiudiuunä. Tøø cu'ug hajxy jaduñ mgøxy yajnähiõø'y, mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay Jerusalén. Y højts mijts jaduñ xjia wi'i yajnähdsoomaamb cooc tyijy højtsä dijunto Jesús nyajyagho'cä.

²⁹Mänitä Pedrohajxy yhadsooyy mõødä jiamiøødhajxy:

—Cab yhähiõø'y coo højtsä jäya'ay miädia'agy ngudiüunät, cahnä højtsä Dios miädia'agy hänajty ngudiüunä. ³⁰Coo mijtsä Jesús myajyujmänoönä cruzcøxp, mänitä Dios ja'a Jesús yagjujypiøjtägajch, ja'a højtsä nhapä ndeedyhájtäm jecy wyiingudsähgøøyyäbä. ³¹Mänitä Dios ja'a Jesús cuhdujt miooyy coo Jesús jim miähané'emät tsajpootyp maa Dios yhahooyhaampiän. Coo judíos ja'a yhäxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwät, jaduñä piojpä quiädieeybä hajxy jaduñ yajnähwaats yajcuhwäatsäxät Jesúsäm. ³²Højtsä tøyhajt nyejpy coo Jesús jiuypipiøjtägajch coo hänajty tøø yho'ogy. Jaanä jaduñä Dioshespíritu tøyhajt yejpä coo Jesús jiuypipiøjcy. Pønjatä Dios ja'a miädia'agy jaduñ cudiüünäp, je'e ja'a Dios ja'a yhäspíritu miooby — jaduñä Pedrohajxy miänaañ.

³³Coo teedywiindsõnhajxy jaduñ miädooyy, mänit hajxy jiaañch

tehm jiootma'ty. Mänit hajxy jaduñ jia mänaañ coo Pedrohajxy yagho'ogøøjät. ³⁴Jimä fariseo hänajty tu'ug teedywiindsõnhagujc. Jue'e hänajty xiøhaty Gamaliel. Ley-yajnähiõøbiä hänajty tiuunghajpy. Jaançh tehñ wyiingudsähgøøyyäp hänajty je'e ja'a cú'ugäm. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit yhanehmy coo apóstoldõjc-hajxy nøcxy yajpädsømyii tu'habaquiä. ³⁵Mänitä Gamaliel ja'a jiamiøødtøjc ñämaayy:

—Mägu'ughajpädtøjc, huuc wiinmahñdyhat hajxy hodiägaamby neby yø'ø häna'c hajxy mduna'añ.

³⁶Huuc jahmiets hajxy nebiä Teudas jecy jiajtiän. Mänit jootmøj ñibiädaacä. Mänit ñiñänøømä cooc tyijy miøjjäya'ay jiaañchjäya'ayä. Mänit piadu'ubøjcä nämädaaxmägo'x jäya'ay. Mänitä Teudashajxy tiägøøyy tsiptuumbä. Mänitä Teudas yagho'cä. Ja'a soldadohajxy jaduñ mäyagho'c. Mänitä Teudas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøyy. Mänitä tsip jaduñ yhamaadiujnä. ³⁷Mänitä tsip wiingpä jadähooc chohndáaccumbä mänaa censo hajxy hänajty yajpädtøguiän. Ja'a craa Judas ja'a tsip jaduñ yajtsohndaac, ja'a hänajty jim tsohmä Galilea. Mänitä cu'ug may piadu'ubøjcäbä. Mänitä Judas yaghó'cäbä ja'a soldadohajxy. Jaduñä Judas jiamiøødhajxy xii yaa ñøcxøøbiä.

³⁸Paady, høxmats yø'ø häna'c hajxy. Cab jaduñ yhähiõø'y coo hajxy nej mdünät. Hiç, pø yhamdsoo wiinmahñdy hajxy jaduñ yajtuumby, cab jaduñ yhoýø'øwät;

tu'umá'adäp jaduhñ. ³⁹Pero pø yø'ø häna'cä Dios wyiinmahñdy hajxy yajtúunäp, cab hajxy jaduhñ hoy ngapxhadügät. Hix, jaduhñ quiähxó'ógät nejpiä Dios hajxy hänäjty mmädsiphajpiän —jaduhñä teedywiindsøn hajxy ñämaayyä.

Jiaančh mabøjc hajxy jaduhñ nebiä Gamaliel miänaañ.

⁴⁰Mänitä apóstoldøjc-hajxy jadähooc quiuyaaxøyyä tøgooty. Mänit hajxy wiobho'cä. Mänit hajxy yhanehmä coo Jesús hajxy quia'a capxpáatnät. Mänit hajxy ñajtsmadsøyyä. ⁴¹Xoondáacäp hajxy tiøjpädsøomy maa junta hänäjty jiadyiijän. Paady hajxy hänäjty xioonda'agy, hix, hahixøøby hänäjty jaduhñ coo hajxy hočhähdiiunnä chaačhpógät ja'a Jesúscøxpä. ⁴²Mänit hajxy tiägøøguiumbä yajnä hixøøbiä ja'a Jesúscøxpä, tsajtøgooty møød tøgootypaady. Tehngahnä hajxy hänäjty yajnä hixø'øy jøjwidsø'ø.

6 Tehngahnä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ miayø'øy. Jaduhñ hajxy hänäjty quiuhdujthaty coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy jabom-jabom mio'owøøjät. Cujwa'xiä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty quiapxy hagriego. Cujwa'xiä hajxy hänäjty quiapxy hahebreo. Ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego, mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coo yaamgto'oxy cay hu'ugy hajxy hänäjty pedyii quia'a móoyänä, ja'a hajxy hänäjty capxpä hagriego. Høxtä yajtsip yajma'adøøby hajxy hänäjty ja'a yaamgto'oxycøxpä. ²Mänitä apóstoldøjc ja'a nämajmetspähajxy

miänaañ coo mabøjpädøjc hajxy nägøxiä yhamugø'owät. Mänitä apóstoldøjc-hajxy miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, cab jaduhñ yhahixø'øy coo højtsä cay hu'ugy njaac yajwá'xät tehngahnä.

Hix, cab højtsä Diosmädia'agy jaduhñ hoy ngapxwa'xaanä.

³Paadiä, hahixøøby jaduhñ coo hajxy mniwiiimbiwøøjät näjxutujc coo cay hu'ugy hajxy yajwá'xät. Jue'e hajxy mwiimbíwäp mädyii hoyhäna'c, mädyii Dioshespíritumøød, mädyii jajp najuøøby. ⁴Y højts ja'a nämajmetspä, tehngahnä højtsä Dios nba'ya'axa'añ. Tehngahnä højtsä miädia'agy nyajnä hixø'øwaanä —nømä apóstoldøjc-hajxy miänaañ.

⁵Mänitä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä cojyquiapxy miähmøøyy pønjaty hajxy hänäjty wiiimbiwaamby. Jue'e hajxy jaduhñ wiimbiiwä, ja'a Esteban, møødä Felipe, møødä Prócoro, møødä Nicanor, møødä Timón, møødä Parmenas, møødä Nicolás. Haa ja'a Esteban, hoyyä Diosmädia'agy hänäjty jiaančh tehñ miäböcy. Miøødä Dioshespíritu hänäjty je'e. Haa ja'a Nicolás, Antioquíä hänäjty choon. Coö hänäjty tøø miøjjø'øy, mänit jaduhñ tiägøøyy maa judíos quiuhdujthajxiän. ⁶Mänitä näjxutujpähajxy jim wioonøcxä apóstolwiinduumhajxy. Coö näjxutujpähajxy jim miejch, mänit hajxy quio'ønähgajpä ja'a apóstoldøjc. Mänitä apóstoldøjcä Dios hajxy pia'yaaxy coö näjxutujpä cuhdujt hajxy mio'owøøjät

coo hajxy jaduhñ tiúnät nebiä apóstoldøjc-hajxy hānajtý tiuñān.

⁷Tehngahnä Diosmädia'agy hānajtý yhawaxø'øy. Mayøøbyñä ja'a mǎbøjpǎdøjc-hajxy hānajtý tehngahnä jim Jerusälén. Mayyā teedywiindsøn hajxy hānajtý miǎbøjpǎ.

⁸Haa ja'a Esteban, miøødä Diosmäjaa hānajtý je'e. Dioswiinguexy hānajtý jaduhñ. Mānit tiägøøyy pa'amyajnajxpǎ maa cu'ugān. Hoy-yagjuøñä hānajtý jaduhñ wyi'i tiuñ. ⁹Mānitä judíos ja'a Esteban hajxy näje'e tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiatiä Esteban hānajtý yajñähixø'øy. Tøø hajxy hānajtý yhity nebiä cudoogø'øybān. Pero tøø hajxy hānajtý yhøxmǎjtsänä. Jimä yhamdsoo tsajtøjc hajxy hānajtý miøødä. Jǎguembaady hajxy hānajtý choon wiinghagajptjaty, møød jim Cirene, møød jim Cilicia-naaxooty, møød jim Asia-naaxooty. ¹⁰Pero cab hajxy hānajtý miǎjǎda'aga'añ je'eguiøxpǎ coo Esteban hānajtý jiaañch tehñ jiaty mädia'ag. Hix, miøødä Esteban ja'a Dioswiinmahñdy hānajtý nebiaty hānajtý mio'oyii ja'a Dioshespíritām. ¹¹Mānitä judíoshajxy quiojyquiapxytiuuñ coo wiinghāna'c hajxy miǎjúyāt coo weenā Esteban ñähwaambedyii cooc tyijy ja'a Moisés hānajtý haxøøg tøø ñānømyii møødä Dios. ¹²Coo Esteban jaduhñ ñähwaambejtä, mānitä cu'ughajxy hoyhoy jiootma'ty, møødä majtøjc-hajxy, møødä ley-yajñähixøøbiǎdøjc-hajxy. Mānitä Esteban yajmujcǎ. Mānit miajtsǎ. Mānit yajnøcxǎ maa

teedywiindsønwiinduumhajxiān, maa junta hajxy hānajtý yagjadyiijān. ¹³Mānitä wiinghāna'c-hajxy yajmejtsǎ maa junta hānajtý jiadyiijān. Mānitä Esteban tiägøøyyā ñähwaambejtäbä:

—Tehngahnä yø'ø craa hädaa tsajtøjc haxøøg ñānømy maa Dios hajxy nwiingudsähgøøyyāmān. Jaduhñä ley haxøøg ñānøømbǎ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbǎ. ¹⁴Jaduhñ højts nmädooyy coo jǎya'ayhajxy miānaambǎ cooc tyijy ja'a Jesús Nazaretpǎ hädaa tsajtøjc yajma'ada'añ, cooc tyijy ja'a cuhdujy yajtǎgatsa'añ, ja'a Moisés hajxy jecy xyajmāñähgueegøøyyāmbǎ —nømä Esteban ñähwaambejtä.

¹⁵Mānitä tuungmøødpǎ Esteban hajxy wyiinheel'ppejty, mäduhñtiä hajxy hānajtý jim yhäñā'ay maa junta hānajtý jiadyiijān. Haamb tsāmaambǎ Esteban wyiin jiojpp hānajtý quiähxø'øgy nebiä Diosmoonsǎ wyiin jiojphajxy quiähxø'øguiān, ja'a hajxy jim hijpǎ tsajpootyp.

7 Mānitä teedywiindsønä Esteban miǎyajtøøyy: —Nej, jaañch tøyhajt jaduhñä nej miich yø'ø hāna'c xñānømiān.

²Mānitä Esteban yhadsooyy: —Majtøjc, puhya'adiøjc, høøchǎ nmädia'agy hajxy huuc hamädoowhíjtǎc. Ja'a Abraham hajxy jecy nhaphajt ndeedyhǎjtām. Jim hānajtý chāna'ayñǎ Mesopotamia-naaxooty maa Caldeabǎ-jǎya'ayhajxy hānajtý chāna'ayān. Cahnä Abraham hānajtý jim jiojbajnaxyñǎ maa naax hānajtý xiøhatiān Harán.

Mänitā Dios tsajpootypā jim ñāguehxtøø'xy maa Abraham wylinduumän. ³Mänitā Dios ja'a Abraham ñāmaayy: “Mdsóonāp yaa maa mnaax maa mgajptān. Mnāhgué'egābā mjujy mmāgu'ug. Jim mnócxāt maačh miičh nwoonøcxa'añān. Mänitøch miičh jim nyajñāhixø'owāt maa mdsānaadiaacpógāt”, nōmā Abraham jecy nāmaayyā. ⁴Mänitā Abraham jim jiaančh tsohnā Mesopotamia. Mänit jim ñøcxy tsānaadiaacpøjā Harān-naaxooty. Pero cab jim jejcy yhipty Harān-naaxooty. Coo Abraham tiedy yho'cy, mänit jim chōhngumbā. Mänitā Dios ja'a Abraham yaa wiomejch hādaa yaabā naax hādaa yaabā cajpt maa hajxy jāda'ahaty nhj̄tām. ⁵Pero cabā Dios ja'a Abraham cuhdujt ñā'agā mooyy ni ween̄tiā coo yaa chānaadiaacpógāt. Jaduhnā Abraham cuhdujt ñā'ā mooyyā coo yaa ñā'ā hahídāt. Mänitā Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy coogā cuhdujt hānajty mio'owa'añ coo yhap yhoc-hajxy yaa chānaāñāt coo Abraham hānajty tøø yho'ogy, hoyyā Abraham yhuung hānajty quia'a jagā jiiā mānaa jaduhn yajwiinwaanøøyyā. ⁶Jaduhnā Dios jiaac mānaañ coogā Abraham yhap yhoc-hajxy hānajty wiingnaaxooty nøcxy yhadsāna'awa'añ, møød coog hajxy hānajty yhida'añ nebiā cudoogø'øybān mādaaxmāgo'xjumøjt, møød coog hajxy tsaačhtiuñ yhida'añ. ⁷Mänitā Dios miānaāngumbā: “Coo miičhā mhapā mhoc-hajxy hānajty tøø yagjaamduñ tøø

yajtsaačhtiuñ, mánithøchā jāya'ay nyajcumādowa'añ, ja'a miičhā mhapā mhoc hānajty tøø xjiaamduun tøø xhaačhtiuñābā. Mänitā mhapā mhoc-hajxy jim choona'añ. Mänit hajxy yaa myina'añ. Yaačh hajxy jaduhn xwyiingudsāhgø'owa'añ.” ⁸Coo Dios ja'a Abraham jaduhn yajmøødmādiaacy, yajcuhdujc hajxy jaduhn neby hajxy jaduhn miādiaaquiān. Mänitā Dios ja'a Abraham yhanemy coo Abrahamhajxy yajcircuncidarhādāt, møødā yhuunghajxy, møødā yhapā yhoc-hajxy. Jaduhnā hijxtahnd miāhmøøyy coo Dios ja'a Abraham jaduhn miøødyajcuhdujcy. Paadiā, coo Abraham yhuung Isaac jiaančh miiñ jiaančh cahy, cuductujxøø ja'a Abraham ja'a yhuung jiaančh circuncidarhajty. Y coo Isaac hānajty tøø miøjjø'øy, jaduhnā yhuung Jacob tiuumbā. Y ja'a Jacob, jaanā jaduhnā ñøøx miajc yajpanøcxpā, ja'a nāmajmetspā, ja'a højts jecy nhaphajt ndeedyhāj̄tāmbā.

⁹Jue'e Jacob yhuung hānajty tu'ug xiøhaty José. Coo José hānajty jiaančh tehñ chogyi ja'a tiéediām, paadiā José yhajchhajxy jiootma'ty. Mänitā José jim quidoogøøyyā Egipto-naaxooty. José yhajchhajxy jaduhn jatcøøyy. Pero tehngahnā Dios ja'a José hānajty cwieendāhaty. ¹⁰Coo José hānajty hoyhoy tøø chaachtiūñii, mänit yajñāhwaatsā ja'a Diósām. Mänitā José wiinmahñdy miooyyā. Mänitā Dios miānaañ coo José quiumayøøjāt ja'a Faraóngām, ja'a hānajty jim tuumbā gobiernā Egipto-naaxooty. Mänitā Faraón

ja'a José wyiinguejxy coo José jim yhané'emät mäduhñtiä Egipto-naax, mөөд jimbaady maa Faraón tiöjcän.

¹¹Mänitä yuuxөө hoyhoy jiajtä jim Egipto mөөд jim Canaán-naaxooty. Mänit höjtsä nhapä ndeedyhajxy jiaanč tehм chaačhpöjcy ja'a yuugөxpä, coo cay hu'ugy hānajtj jim quia'a hijnä. ¹²Pero coo Jacob jaduһn miädoyhajty coo trigo hānajtj jim yajpaady Egipto, mänitä nөөx miajc jim quiejxy trigojuubiä. Coo Jacob yhuunghajxy yhoöchohñ jayöbajt, cabä José choj hөxcajpä ja'a yhäjchäm.

¹³Coo hajxy miämetsc-hoocpä yhoodiägajch, mänitä José ñiñägäpxä. Mänit yhöxcájpänä.

Mänitä Faraón ñajuөөñä coo José yhajchhajxy hānajtj je'le.

¹⁴Mänitä José quiapxyñäguejxy coo tieedyhajxy jiiby ween miānacy Egipto, mөөдä jiuju miägu'ughajxy nägөxiä. Jue'le hajxy hānajtj nägөxiä, nädägөөghii'xcumajmocx.

¹⁵Mänitä Jacobhajxy jiiby jiaanč hädaacnä Egipto mөөдä yhuunghajxy. Jiiby hajxy nägөxiä yho'taacy, ja'a hajxy jecy nhaphajt ndeedyhājtämbä. ¹⁶Cujequiä Jacob piajc-hajxy yagjөdsoһñäxäxä mөөдä José piajc. Jimä piajc-hajxy yajnөcxäxä maa cajpt hānajtj xiөhatiän Siquem. Jim hajxy hoy ñaaxtägөөdiägach maa Abraham ja'a naax hānajtj төө jiuyyän. Ja'a Hamor yhuungä naax hajxy too'c.

¹⁷Coo hānajtj yhabaadaannä coo Dios hānajtj yajtөjiada'añ nebiä Abraham hānajtj төө yajwiinwaanө'өyiijän, төө höjtsä nhaphājtämä ndeedyhājtämhajxy hānajtj

miayөөñä jim Egipto. ¹⁸Mänitä wiinggobiernä jim tiägөөyy tuumbä Egipto-naaxooty. Cabä gobiernä miөjpädaacy nebiä José hānajtj төө tiuñän. ¹⁹Mänit höjtsä nhaphājtämä ndeedyhājtämhajxy wyiinhөһnä. Ja'a gobiernä jaduһn mäwiinhөһn. Mänit hajxy jiaamduunä chaačhtiuunä. Mänit hajxy yhanehmä hadsip coo yhuung hajxy yhöxtsēenät yhöxcönät, ja'a naammiiñ ja'a naammechpä, coo hajxy jaduһn ween yho'ogy. ²⁰Mänitä Moisés myiiñguiahy. Yajxon jiaanč tehм miaaxhuunghajty. Cabä Moisés yhöxtseһnä nebiä gobiernä hānajtj төө jia hane'emiän. Yu'üchä Moisés yaghijtä tägөөgpo'o төgooty. ²¹Coo Moisés hānajtj hoy yu'üch quia'a hidaannä, mänitä gobiernä tio'oxyhuungä Moisés yohbiaaty. Mänit yajtsoocy nebiä hamdsoo huungän. ²²Coo Moisés miөjjөөyy, mänitä cuhdujt cөxiä yajwiinhixөөyyä nebiä egipcioshajxy hānajtj quihdujthatiän. Jaanč tehм jiajp jaduһn piädsөөmy. Jaanč tehм yajxon hānajtj quiapxy miädia'agy nebiä jajp nebiä najuөөbiän. Jaanč tehм yhoy hānajtj miähane'emy.

²³Coo Moisés jiumөjt juxychägui'x yhabejty, mänit wyiinmaadiaacy coo ja'a miägunaax nөcxy quihixa'añ. ²⁴Jimä Moisés ja'a miägunaax hānajtj tu'ug chaačhtiuñii ja'a egipcio-jäyá'ayäm. Coo Moisés jaduһn yhiжxy, mänitä miägunaax ñäwaañ. Mänitä egipcio-jäy'a'y yagho'cy, ja'a hānajtj mädsaačhtiuumbä. ²⁵Paadiä Moisés jaduһn jiatcөөyy,

jaduhñ hānajtj tiajy miay coo miägunaaxhaxjy hānajtj tōō miäböcy coo Moisés hānajtj tōō wyiinguexyii ja'a Diósām coo miägunaax jaduhñ yajñähwá'adsät. Pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä mäßöjcy. ²⁶Cujaboom, jimä israelitahaxjy hānajtj nämetsc ñiguioxyii. Coö Moisés jaduhñ yhijsy, mänit jia mänaañ coo hajxy ñiyhöxmadsojät. Mänit miänaañ: “Mägu'ughajpädöjc, jue'e mijts jaduhñ, mdu'ugcunaax mijts jaduhñ. Cab jaduhñ yahixö'öy coo hajxy jaduhñ mniguioxöjät.” ²⁷Mänitā Moisés yhöxjahmä tu'jäya'ay, ja'a hānajtj mäjäda'agaambä. Mänitā Moisés ñämaayyā: “Pøn miich tōō xpiäda'agy coo höjts miich xyhané'emät. ²⁸Nej, jaduhñ miich mdaj mmaabiä coöch miich xyagho'ogaambä nej miichä egipcio-jäya'ay häxöøyy myagho'quiän.” ²⁹Coo Moisés jaduhñ miädooyy, mänit piäyö'cy. Mänit jim ñöcxy jäguem maa naax hānajtj xiöhatiän Madián. Mänit jim tiägöøyy hadsänaabiä. Mänitā jäya'ay wyiingpöjcy. Mänitā huung hajxy metsc piaaty.

³⁰Coo Moisés hānajtj jim tōō yhijsä Madián juxychägu'xjumöjt, mänit jim tiägöøyy wädijpä pactuum, jim mädöyyä maa ja'a tun hānajtj xiöhatiän Sinaí. Mänitā Moisés yhijsy coo ja'a wädsats hānajtj tioy. Mänitā Diosmoonsä tu'ug ñäguexxtöø'xy jöönhaajiooty. Tsajpootyp hānajtj tōō choön. ³¹Coo ja'a Moisés jaduhñ yhijsy, mänit jaduhñ jiaanč tehñ yagjuöøyy. Mänitā Dios ja'a Moisés ñämaayy: ³²“Höøch

Dioshajp. Höøchä Abrahamhajxy jecy xwyiingudsähgöøyy, möödä Isaac, möödä Jacob, ja'a miich jecy mhaphajt mdeedyhajtäbä.” Mänitā Moisés tiägöøyy tsäyuubiä. Jaanč tehñ chähgöøby hānajtj jaduhñ. Cab hānajtj jim ñä'ägä möjheeba'añ maa hānajtj miägapxyijän. ³³Mänitā Moisés ñämaayyägumbä: “Jen yö'ö mgö'ög. Höøch nwiinduum miich yaa mdäna'ay. ³⁴Töøch nhixy coöchä ngu'ughajxy jim jiaanč tehñ chaačhöcy Egipto-naaxooty. Töøch nmädoy coo hajxy wyi'i jio'öy wyi'i xiuuch. Pädyyhöch yaa tōō ngäda'agy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a ngú'ughöch nyajñähwa'ads nyajcuhwa'adsaamby. Miich jim nguexaamby Egipto yajñähwaatpä”, nömä Dios miänaañ.

³⁵Mänitā Esteban jiaac mädiaacy: —Tōō ja'a Moisés ja'a miädia'agy hānajtj quia'a mäßöjcäxä. Ja'a yhamdsoo miägunaaxhaxjy hānajtj tōō quia'a mäßöcy. Mänit hajxy miänaañ: “Pøn miich tōō xwyiinguexy coo mmöjhädät, coo mmahané'emät.” Hoyyā Moisés hānajtj jaduhñ tōō jia näma'ayii, mänitā Dios ja'a Moisés wyiinguejxy wiindsönhajpä maa ja'a quiu'ugän, coo hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés jaduhñ najtsapxöøyyä, ja'a hānajtj tōō ñäguexxtöø'xiäbä maa ja'a wädsats hānajtj tioyyän. ³⁶Mänitā Moisés ja'a hoy-yagjuöönäjatypä may yajcähxö'cy jim Egipto-naaxooty. Mänitā miägunaax jim hoy wioobädsömy. Majatiä Moiséshajxy hānajtj wiädity, yajcähxö'piä

Moisés ja'a hoy-yagjuøñäjatypä hänäjty, møød jim maa ja'a Tsaptsmejjiän, møød jim pactuum. Juxychägui'xjumøjt hajxy jim wiädijty pactuum. ³⁷Mänitä Moisés ja'a miägunaax ñämaayy: “Nébiøchä Dios tøø xwyiinguexiän coo mijts nyajñähwá'adsät, jaanä jaduhñä Dios wiinghänä'c wyiinguexaambä, ja'a jaac miimbä ja'a jaac cahbä. Mijtsä mmägunaax jaduhñ pädsømaamb. Naxiä miädia'agy hajxy mdehm quiudiüünät waambaty hänäjty miäna'ana'añ”, nømä Moisés jecy miänaa. ³⁸Hanäguipxiä Moisés ja'a miägunaax jim miøødwädijty pactuum, ja'a højts nhaphajt ndeedyhåjtäm. Coø hajxy jim miejch maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän Sinaí, mänitä Diosmoonsä ja'a Moisés jim tu'ug miägapxy, ja'a hänäjty jim tsohmä tsajpootyp. Mänitä Moisés ja'a Diosmädia'agy ñajtsapxøøyyä. Paady jaduhñ ñajtsapxøøyyä, coo højts jaduhñ xyajmännähgueegøøyyämät. Ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaaxøø quiuhdägoyya'añ.

³⁹Pero cabä Moisés ja'a miädia'agy hänäjty yajtunäänäxä. Ja'a højts nhaphajt ndeedyhåjtämhajxy hänäjty ca'a cudiunaamb. Jaduhñä jioot hajxy hänäjty tøø piäda'agy coo hajxy hänäjty wyiimbida'añ, coo hajxy hänäjty jim ñøcxtägatsa'añ Egipto. ⁴⁰Jimä Moisés ja'a piuhya'ay hänäjty tu'ug xiøhaty Aarón. Coø ja'a Moisés hänäjty tøø ñøcxy tunmøjc, mänitä cu'ugä Aarón hajxy ñämaayy: “Huuc tunä mayhajt, højtsä saandä mejtstägøøg

hädiüünäc, jaduhñ højts nwiingudsähgø'øwät. Je'e højts jaduhñ xwyiinwówäp. Ja'a Moisés, ja'a højts tøø xwioobädsøømämbä jim Egipto-naaxooty, cab jaduhñ yajnajuø'øy neby jaduhñ tøø jiaty tøø yhabety”, nømä Aarón ñämaayy. ⁴¹Mänitä saandä hajxy yhädiuun wajhuunghahädiuunnaxy. Mänitä saandä hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä. Mänitä animal hajxy tiägøøyy yojxpä ja'a saandäcxpä. Mänitä saandä hajxy wyiinxoondaacy, ja'a hajxy hänäjty hamdsoo tøø yhädiüñäbä. ⁴²Mänitä Dios ja'a tsaangu'ug piuhwaatsnä. Mänit ñähgueecnä, je'eguiøxpä coo ja'a xøø hajxy hänäjty tøø tiägø'øy wiingudsähgøøbiä møødä po'o møødä madsa'a. Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a profeta jecy quiujahyyän:

Mijts Israelpäjäya'ay, mänaa hajxy jecy mwädiitiän pactuum juxychägui'xjumøjt, ca'a yhøøchcxpä ja'a animal hajxy mwi'i yojxy, ca'a yhøøchä mijts xwyiingudsähgøøyy.

⁴³Caj pues, ca'a yhøøchä.

Je'e hajxy mwiingudsähgøøyy ja'a saandä hänäjty xøhåjpä Moloc. Je'e chajtøjc-hahädiuunnaxy hajxy mmädajnajxä, møødä saandä Renfán ja'a miadsa'ahahädiuunnaxy. Hamdsoohaambiä saandä hajxy mhädiuun neby hajxy jaduhñ mwiingudsähgø'øwät.

Coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy, paady mijts nhøxquejxpädsøma'añ maa ja'a mhamdsoo naaxhajxiän.

Jäguem mijts nguexa'añ

Babilonia-nānaxy.

Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁴Hoorä, mānaa højts nhaphajt ndeedyhajtām hajxy jecy wiäditiän pactuum, carpa-tøbia'cä Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy. Tsajtøjcä carpa-tøy hajxy hānajt wia'añ. Hoy ñä'ä majatiä carpa hajxy hānajt ñä'ä tøy. Jaduhñä carpa-tøy hajxy yhädiuunñ nebiä Dios ja'a Moisés ja'a hijxtahñd jecy yaghijxiän coo jaduhñ piahädiúnät. ⁴⁵Ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtām hajxy, ja'a hajxy jaac púhwäbä jaac hí'cäbä, tehñgahnä cuhdujt hajxy hānajt jiaac panøcxy coo ja'a Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c. Jaduhñ hajxy hānajt jiaac paduññä mānaa ja'a Josué hajxy jīm wioonøcxyiijän wiinghagajpt maa ja'a wiingjäya'ayhajxy hānajt chāna'ayän. Coo ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtām naax hajxy ñädägøøyy tsiptuumbä, ja'a Dioscøxpä hajxy miäjädaacy. Ja'a miädsiphajxy, cøjxä ñaax hajxy yhöxpäyø'øgy. Y coo ja'a David cujegy tiägøøyy gobiernāhajpä, je'enä ja'a nhaphajt ja'a ndeedyhajtām cuhdujt hajxy hānajt jiaac paduñ coo ja'a Dios hajxy hānajt wyiingudsähgø'øy carpa-tøbia'c, ja'a hajxy hānajt tøø jiaac tehñ piú'uyäbä, ja'a hajxy hānajt tøø jiaac tehñ yhi'iguiäbä. ⁴⁶Ja'a David, jaanč tehñ quiumaabiädsøøm jaaya'ay maa ja'a Diosän. Mänitā David ja'a Dios cuhdujt miäyujwaañ coo ja'a tsajtøjc yhädiúnät maa ja'a Jacob

yhap yhoc ja'a Dios hajxy jaduhñ pia'yä'axät. ⁴⁷Ca'a Diavitä ja'a tsajtøjc hädiuun ja'a Dioscøxpä. Ja'a David ja'a yhuung Salomón, je'edsä tsajtøjc jaanč hädiuun. ⁴⁸Pero ja'a Dios tsajpootypä, cab jaduhñ tiehm yhity tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy yhädiuumbiä. Jaduhñä profeta tu'ug jecy quiujahy coogä Dios miānaañ:

⁴⁹Høøčh Dioshajp. Yaač nhāna'ay tsajpootyp.

Yaač nmāhane'emy. Jiiby naaxwiin, jiibyhøčhā ndecy nyaghity.

Cábøčhā tøjc nyajmaajiaty maač nbóo'xät. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo mijtsä tøjc xquiójjät.

Tiičhā tøjc jaduhñ nnä'ä wá'anät.

⁵⁰Haa ca'a, høøčh cøxiä tøø nhuuc hädiuumbä mäduhñtiä yaa tsajpootypä møød jiiby naaxwiin,

nømä Dios miānaañ.

⁵¹Mänitā Esteban jiaac miānaañ:

—Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, jaanč tehñ quiuhxex hajxy hijty, nebiä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpan. Jaanä jaduhñ mijtpä, caj mijtsä Diosmädia'agy mmäbøgaambä. Høxtä Dioshespíritupaady hajxy jaduhñ homiānaajä mmädsipaty.

⁵²Ja'a mijtsä mhapä mdeedyhajxy ja'a jecypiä haampiä, quiøxy jaamduun quiøxy tsaächtiiun ja'a profetadøjc hajxy jecy, ja'a Dios hānajt tøø wyiinguéxiäbä coo ja'a mädia'agy hajxy yajwä'xät coogä Dios ja'a yHuung hānajt yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a pojpä cädieey ca'a

møødpä. Høxtä yagho'cä ja'a profetadøjc-hajxy jaduhñ. Y coo ja'a Dios yHuung yaa jiaančh cädaacy, mänit mijts mgø'øyejcy coo yagho'ogóøjät. ⁵³Coo ja'a Dios ja'a Moisés cuhdujt jecy miooyy, ja'a Diosmoonsä ja'a Moisés najtscapxøøyyä, ja'a jim tsohmbä tsajpootyp, mänit mijtsä mhapä mdeedy ja'a cuhdujt hajxy jaduhñ miodiägajtsä. Hoyyä Diosmoonsä ja'a cuhdujt hajxy jia yejcy, cab hajxy jaduhñ mgudiuñ —nømä Esteban miädiaacpædøøyy.

⁵⁴Coo ja'a teedywiindsøn hajxy jaduhñ miädooyy nebiä Esteban hānajtj miädia'aguiän, mänitā Esteban hajxy jaduhñ jiaančh tehñ miäjootma'ty. Høxtä tøøtsčädajp hajxy hānajtj. ⁵⁵Pero cabā Esteban jaduhñ ñä'ä mõjpædaacy. Hix, miøødhajpiä Esteban ja'a Dioshespíritu hānajtj. Mänitā Esteban yuughee'py tsajpootyp. Mänit jaduhñ yhiixy coo jim jiaančh tehñ yajxonä maa ja'a Dios yhäña'ayän. Mänitā Jesús jaduhñ yhiixäbä coo jim yhäñaabiä maa ja'a Dios ñähmøjcän yhaooyhaamby. ⁵⁶Mänitā Esteban miänaañ:

—Huug hix hajxy. Jadúhñhøčhä tsajt nhixy nebiä hawa'adspän. Ximä Jesucristo yhäña'ay Diosñähmøjc maa yhaooyhaampiän.

⁵⁷Mäduhñtiä jäya'ayhajxy hānajtj yhamädoowhity, mänit hajxy ñidiaatsmo'xä; haa ca'a, cab hajxy hānajtj tehñgahnä miädoowaannä nebiatiä Esteban hānajtj miädia'agy. Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä mõcjaty. Mänitā Esteban yajmujcä.

⁵⁸Mänit yajnøcxä cajtpa'a hadsip. Ja'a hāna'cä Esteban hajxy hānajtj tøø ñähwaambétiäbä, mänitā jiocxwit hajxy nägøxiä yhøxchijy. Jimä høxcujc-hāna'c hānajtj tu'ug piadāna'ay, ja'a hānajtj xøhajpä Saulo. Mänitā Saulo ñāmaayyä coo ja'a jiocxwithajxy cwieendähajtäxät. Mänitā Esteban tiägøøyyä ca'adshø'cäbä. ⁵⁹Jimä Esteban hānajtj quia'adsho'ogyii, mänit tiägøøyy Diospa'yaaxpä. Mänit miänaañ:

—Wiindsøn Jesús, tunä mayhajt, høøch njuøhñdy jim wiingpøjcäc tsajpootyp.

⁶⁰Mänitā Esteban jyijcädaacy. Mänit mõc yaaxy:

—Dios, ca'a jaduhñ mmøjpæda'agy nébiøch yø'ø hāna'c xhaačhtiuñän, hoy jia mõjpoj jia mõjcädieeyä.

Coo ja'a Esteban jaduhñ jiaac tehñ quiapxy, mänit yho'nä.

8 Y ja'a Saulo, quiumaayy je'eduhñ coo ja'a Esteban yagho'cä.

Ja'a mänitxøøbä ja'a mæbøjpædøjc-hajxy tiägøøyyä jaamduun tsaächtiuñäbä jim Jerusalén. Mänit hajxy xii yaa ñøcxøøyy. Naje'e hajxy miähmøøyy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Naje'e hajxy ñøcxøøbiä Samaria-naaxooty. Jagooyyä ja'a apóstolädøjc-hajxy jim jiaac mähmøøyy Jerusalén.

²Mänitā dijuuntā Esteban hoy yajnaaxtägø'øyii. Naje'e jäya'ayhajxy hoy miäyajnaaxtägø'øy, pønjetiä hojioot hānajtj mõøð. Hoyhoyyä Esteban ñäjøøyy ñäxuul'tsä. ³Y ja'a Saulo, tehñgahnä ja'a mæbøjpædøjc hānajtj jiaamduñ

chaačhtiuñ wiinduhmyhagajpt. Høxtä jäya'adiogootypaadiä Saulo hānajtj tiägø'øy. Pønjatj hānajtj yajpaatp tiögooty, mānit hajxy hānajtj yhøxwich yhøxwooñii, ja'a ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc.

⁴Y ja'a mǎbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajtj tøø chøoñäbä Jerusalén, je'enä ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj tehngahnä yajwa'xy ja'a Jesúscøxpä, majaty hajxy hānajtj wiädity. ⁵Høxtähmdsä craa Felipehajpä, coo jim chohñ Jerusalén, mānit jim ñøcxy Samaria-cajptooty. Coo jim miejch, mānit jaduhñ tiägøøyy mädiaacpä ja'a Jesúscøxpä, coo hānajtj je'e Dyiosquexiä. ⁶Mayyā jäya'ayhajxy hānajtj yhamugø'øy mädia'agyhamädoowhijpä waambatiä Felipe hānajtj miäna'añ. Madiu'u ja'a Felipe hoy-yagjuøøñājatypä hānajtj yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hānajtj jiaanč tehñ yhamädoowhíjtäxä. ⁷Pønjatia haxøøgpä ca'a hoybä hānajtj møød, mānit hajxy nāmāy pia'amnajxy. Yáaxäp jójcäbä haxøøgpä ca'a hoybāhajxy hānajtj piädsømy. Jaduhñä cø'ømucypä tecymiucypäihajxy hānajtj miøcpøjpä møødä tecymia'adpāhajxy. ⁸Paadiä cu'ughajxy hānajtj jiaanč tehñ xioonda'agy jim Samaria.

⁹⁻¹¹Jimä jäya'ay hānajtj tu'ug xiøhaty Simón. Tøø ja'a magia-wiinmahñdy hānajtj jejcy tiuñ jim Samaria. Tøø ja'a Simón ja'a jäya'ay hānajtj jim may jiaanč tehñ wyiinhøøñ. Jaduhñä Simón hānajtj ñiñänømyii cooc

tyijy jiaanč tehñ miøj jiaanč tehñ jiaančä, je'eguiøxpä cooc tyijy ja'a magia hānajtj jiaanč tehñ jiaty. Madiu'u ja'a Simón ja'a hoy-yagjuøøñājatypä hānajtj jiaanč tehñ yajcähxø'øgy, paadiä miädia'agy hānajtj jiaanč tehñ miäbøjcäxä nägøxiä høxtä ja'a møjtøjcpaady:

—Yø'ø Simón, jue'eda'a yø'ø, Dioswiinguexiäda'a yø'ø, paadiä møcmājaa jaduhñ jiaanč tehñ miøødä.

Jaduhñä Simón hānajtj ñänømyii ja'a cú'ugäm. ¹²Jaduhñä Felipe hānajtj yajnähixø'øy coogä Dios yhane'emy ja'a miøcmājaahaam, møød coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Mānitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy näya'ay nädo'oxy. Mānit hajxy nägøxiä hoy ñäbety. ¹³Y ja'a Simón, miäbøjc je'eduhmbä. Mānit hoy pianäbejpä. Mānitä Simón ja'a Felipe tiägøøyy møødwädijpä. Yagjuøøbiä Simón hānajtj nebiä Felipe ja'a hoy-yagjuøøñäbä hānajtj yajcähxø'øguiän.

¹⁴Y ja'a apóstoldøjc-hajxy, ja'a hajxy hānajtj tøø miähmø'øyäbä Jerusalén. Mānit hajxy miädoyhajty coogä cu'ug ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj tøø jøjppøgø'øy jim Samaria. Mānitä Pedrohajxy jim quiejxä møødä Juan. ¹⁵Coo hajxy jim miejch Samaria, mānit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä ja'a mǎbøjpädøjcøxpāhajxy, weenā Dioshespíritu hajxy nägøxiä yhadägø'øy jioottägø'øyii. ¹⁶Hix, cahnä Dioshespíritu hānajtj pøn yhadägø'øy jioottägø'øyii. Tøø hajxy hānajtj jia näbety ja'a Jesúscøxpä. Cahnä hajxy hānajtj miädoyhatyñä

ja'a Dioshespíritucøxpä. ¹⁷ Coo ja'a Pedrohajxy Dyiospa'yaaxpäðøyy møødä Juan, mänitä mäbøjpäðøjc-hajxy quio'ønähxajjä. Mänit hajxy yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a Dioshespíritäm.

¹⁸ Y ja'a Simón, coo jaduhñ yhijsy, mänitä Pedro xädø'øn hajxy jia yajmähawaanøøyyä. ¹⁹ Mänitä Simón miänaañ:

—Høøch yø'ø mäjaa jaduhmbä yaghabøjcäc. Hix, coöch pøn jaduhñ ngø'ønähxäjät, tehñ jiaduhñ je'e yhadägøøyy jioottägøøyyäbät ja'a Dioshespíritäm.

²⁰ Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Coo miich jaduhñ mwi'i tiajy mwi'i miay coo højts miich ja'a Diosmäjaa nyaghabøgät juyhaam, paady miichä Dios xyajcuhdägoyya'añ møødä mxädø'øn. Hix, ñä'a yepjiä Dios jaa miäjaa jaduhñ, caj pøn yajmädoogy. ²¹ Caj miich cuhdujt mnä'ägädä møødä coo højts miich ja'a Diostuung xmiøødtúnät, je'eguiøxpä coo miichä mwiinmahñdy quia'a nä'ägädä hoyyä ja'a Dioscøxpä. ²² Najtshixø'ow ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ. Jímbädä Dios xñä'a mämée'xät coo mmänuu'xtä'agät. ²³ Tøøch miich nhøxcapy coo miichä mhaa mjoot jiaanč tehñ yhaxøøgä, møød coo miich haxøøg mjaanč tehñ tiajy mjaanč tehñ miay mjoodooty mgopcooty.

²⁴ Mänitä Simón yhadsooyy:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc Diospa'ya'ax hajxy ja'a høøchcøxpä, jadúhñhøchä Dios xquia'a yajcumädöwät nébiøch hajxy tøø

xyajmøødmädia'aguiän —nømä Simón miänaañ.

²⁵ Jímä Pedrohajxy hānajtj jiaac capxy jiaac mädia'agy ja'a Jesúsøxpä møødä Juan, nebiaty hajxy hānajtj tøø yhamdsoo yajnähixø'oyii ja'a Jesúsäm. Mänit hajxy wyiimbijnä, mänit hajxy jím ñøcxtägajch Jerusalén näguipxy møødä Felipe. Tu'haamnøcxpä, nøødänäayyap tu'udänäayyap hajxy hānajtj ñøcxy. Majatiä cajpthuung jím Samaria-naaxooty, jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hānajtj yajwa'xy nebiä cu'ugä piojpä quiaðieeybä ñähwa'ads quihwá'adsät.

²⁶ Coo hajxy jím quioo'ty Jerusalén, mänitä Felipe ja'a Diosmóonsäm tu'ug ñämaayyä, ja'a jím tsohmbä tsajpootyp:

—Nøcxø'ow jím jøømboj mänajpä. Ja'a møjtu'u mbanøcxäp, ja'a jím nøcxpä maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Gaza.

Ja'a møjtu'u jaduhmbä, pactuum jaduhñ ñøcxø'oy. ²⁷⁻²⁸ Mänitä Felipe jiaanč tu'ubøjcy. Ja'a tu'haamnøcxpä, mänitä Felipe ja'a jäya'ay tu'ug piaaty, ja'a hānajtj tsohmbä Etiopía. Tøø jaaya'ay hānajtj yhoy Jerusalén Dioswiingudsähgøøbiä. Quiajptooty hānajtj ñøcxnä. Eunuco je'e. Møjtuung hānajtj jím miøød maa ja'a ñaax maa ja'a quiajptän. Xädø'ønngwieendähajpä hānajtj jím tiuumby. Ja'a reina mioonsä hānajtj je'eduhñ, ja'a hānajtj jím mähanehmbä Etiopía. Carretajooty jaaya'ay hānajtj ñøcxy nocyhée'páp. Jue'e hānajtj quiapxyp, ja'a nocy ja'a Isaías jecy quijáhyyäbä, ja'a jecy túunäbä profeta.

²⁹Mänitā Felipe ñāmaayyā ja'a Dioshespīritām coo jim miōjwá'agāt carretawiinduum. ³⁰Coo ja'a Felipe jim jiaančh mōjwa'cy carretawiinduum, mänitā Felipe miādooy coo ja'a Etiopíabā jāya'ay ja'a nocy hānajt quiapxy, ja'a Isafas jecy quiujáhyyäbä. Mänitā Felipe jaaya'ay miāyajtōoyy:
—Nej, mwiinjuøby miich jaduhñä nebiaty mgapxiän.

³¹Mänitā jaaya'ay yhadsooyy:
—Cábøch nwiinjuø'oy. Cábøch pøn nmøødä pōñhøch jaduhñ xquiapxtōøwäp.

Mänitā Felipe ñāmaayyā coo jim piédät carretajooty, coo jim yhøxtá'agāt maa ja'a Etiopíabā jāya'ay ñāhmøjcän. ³²Jaduhñä jaaya'ay hānajt quiapxy:

Hadsipä mähdiøjc yajnøcxä maa ja'a yagho'taactän, jaduhñ nebiä meeg yajnøcxyijän maa ja'a yagho'taactän.

Cabä mähdiøjc waamb ñä'ägädä capxy;

jaduhñ hamoñ yhiyty nebiä meeg hamoñ yhitiän coo ñāhme'xyii.

³³Hočhähdiuunnä ja'a mähdiøjc yagho'cä.

Cab jaduhñ pøn ñāhgapxtuuty.

Cabä ñøøxä miajc miøødhajty; hix, tøø ja'a juggyhajt hānajt yaa quiøjxnä hädaa yaabä naaxwiin.

³⁴Mänitā Felipe ñāmaayyā:

—Tunä mayhajt, høøch huuc hawāanäc, coo ja'a Isafas jaduhñ jecy quiujahy, pøn jaduhñ miādiaac, wiingjāya'ay tøgä je'eguiøxpä — nomä Etiopíabā jāya'ay yajtōoyy.

³⁵Mänitā Felipe tiägøoyy capxtøøbä waambaty hānajt

jaduhñ miādia'agytiägø'oy. Mänit miādiaacy ja'a Jesúscøxpä, coo hajxy hoy xñähho'túutäm.

³⁶Weeñtiä hajxy jaduhñ jiaac yohy carretajooty, mänitā nøø hajxy piaaty. Mänitā Etiopíabā jāya'ay miānaañ:

—Xii nøø. Nej, cab jaduhñ yhahixø'oyä cooçh nnäbétädä.

³⁷Mänitā Felipe yhadsooyy:
—Hahixøøby jaduhñ pø tøyhajt jaduhñ mmäbøcy hamuumdu'joot.

Mänitā Felipe yhadsoowä:
—Nmäbøjpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo Dyioshuungä.

³⁸Mänitā Etiopíabā jāya'ay ja'a carreta yajyajtānaaxiøjpä. Mänitā Felipehajxy nämetsc quiarretamānajcy, møødä Etiopíabā jāya'ay. Mänit hajxy nämetsc ñøødägøoyy. Mänitā Etiopíabā jāya'ay ñäbejty. ³⁹Coo hajxy ñøøbädsøømgumbä, mänitā Felipe wiingtuum yajnøcxä ja'a Dioshespīritām. Cabä Felipe yhiixtägäjtänä ja'a Etiopíabā jāyá'ayäm. Xoonäacäp ja'a Etiopíabā jāya'ay ñøcxnä. ⁴⁰Y ja'a Felipe, mänit jim miejch maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Azoto. Mänit tiägøoyy wädiypä cajpt-cajpt. Yajwa'xypä Felipe ja'a Diosmädia'agy hānajt nebiä cu'ugä piojpä quiädieeybä ñāhwa'ads quiuhwä'adsät. Mänit jim miejch Cesarea.

9 Y ja'a Saulo, tehngahnä ja'a mähøjpadøjc hānajt yhadsähgø'oy yhajuø'oy coo hajxy hānajt yagho'oga'añii, pønjaty hānajt mähøjp ja'a Jesúscøxpä. Coo ja'a Saulo hānajt jaduhñ tehngahnä jia wi'i

miähadsähgø'owa'añ, paady jim ñøcxy maa ja'a teedywiindsønän.

²Mänitä Saulo cuhdujt miooyä nocyhaam coo jim ñøcxät Damasco, coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy jim yhöxta'awøøjät wiinduhmčhajtøjc, majatiä judíoshajxy hānajt yhamugø'øyän. Jaduhnä Saulo hānajt tiajy miay coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy hānajt jim nøcxy chuma'añi Jerusalén, ya'adiøjcä tio'oxiøjcä. ³Mänitä Saulohajxy tiu'ubøjcy møødä jiamiøød nämetsc nädägøøg. Ja ween hajxy hānajt jim quia'a mech Damasco, mänitä Saulo jøøn møc quiuhajcädaacä wäditiä. Tsajpootypä jøøn chohndaacy.

⁴Mänitä Saulo quiädaayy. Mänit miädooyy coo jäya'ay hānajt tu'ug quiapxy:

—Saulo, Saulo, tiich miičh jaduhn coo xwyi'i miädsibø'øy.

⁵Mänitä Saulo yajtøoyy:

—Wiindsøn, pøn miičh jaduhn.

Mänit yhadsoowä:

—Jesúshøch høøch. Høøch miičh jaduhn xwyi'i miädsibøøby. Cooch miičh jaduhn xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo miičh jaduhn mničhaächtiuñi.

⁶Tsähgøøyy tsäyúuyyabä Saulo yajtøøgumbä:

—Wiindsøn, neby yhahixø'øy njatcø'owädøch.

Mänit yhadsøwägumbä:

—Pädø'øg, nøcx cajptooty. Jim häna'c xyhawáanät nej njatcø'owät.

⁷Y ja'a Saulo jiamiøødhajxy, coo hajxy jaduhn miädooyy nebiatiä Saulo hānajt tøø miägapxyiijän, jaančh tehñ chähgøøyy hajxy jaduhn. Hiç, cab hajxy pøn yhiçxy.

Høxtä hahuum høxtä hawiinds hajxy miähmøøyy. ⁸Mänitä Saulo jiaančh tänaayyø'cy. Coo jaduhn jia wiindøø'xy, cab jaduhn tii yhiçxy. Hiç, tøø hānajt wyiinxoočh. Coo hajxy jaduhn tiu'ubøjtägajch, wichhaamä Saulo jim yajmejtsä Damasco. ⁹Tägøøgxøø ja'a Saulo jim yhiçty wiinxoods Damasco. Ni quia'a cay ni quia'a hu'ugy hānajt tii.

¹⁰Jimä jäya'ay hānajt tu'ug chāna'ay Damasco, ja'a hānajt xøhajpä Ananías. Tøø ja'a Diosmädia'agy hānajt miäböcy. Mänitä Ananías ja'a Jesús wyiinhijxy haguma'ayhaam. Mänitä Ananías miägapxä:

—Ananías.

Mänit yhadsooyy:

—Wiindsøn, chaačh høøch, tisän.

¹¹Mänitä Jesús miänaañ:

—Pädø'øg. Nøcx jim maa ja'a møjtu'u jaduhn xiøhatiän Tødiu'u. Jimä jäya'ay tu'ug chāna'ay, ja'a xøhajpä Judas. Jimä craa tu'ug yhahity, ja'a xøhajpä Saulo. Jim je'e choon maa ja'a cajpt xiøhatiän Tarso. Diospa'yaaxp jim jadunajtä maa ja'a Judas tiøjcän. Coo jim mmédsät, mänitä Saulo myajtøwät.

¹²Tøø miičhä Saulo xwyiinhixy haguma'ayhaam coo miičh hoy mnähdoñ, jaduhn yhiçxtägätsät.

¹³Coo ja'a Ananías jaduhn miädooyy, mänit miänaañ:

—Wiindsøn, tøøch jaduhn mayhooc nmädoyhaty nebiä craa Saulo naxy jiatcø'øy jim Jerusalén. Náxiägä mabøjpädøjc-hajxy jim jiaamduñ chaačhtiuii, ja'a miičhä mmädia'agy hajxy xmiäbøjcäbä.

¹⁴Jadúhnhøch tøø nmädoyhajpä

coogä cuhdujt jim miooyä coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaabä yajnøcxøøjät jim Jerusalén, coo hajxy jim chúumäbät, pønjaty miičh jaduñ yaa xquiapxpaatp. Ja'a teedywiindsønä cuhdujt hajxy jaduñ yejc. Hoorä, tøø ja'a Saulo yaa miejtsnä Damasco —nømä Ananías miänaañ.

¹⁵Mänitä Jesús ja'a Ananías ñämáaguumbä:

—Tsógäm, nøcx cudiún nébiøch miičh tøø nhane'emiän. Tøøchä Saulo nyajnähdijy coo miädiá'agät ja'a høøchcøxpä jim maa ja'a israelitahajxiän, møød jim maa ja'a ca'a israelitahajxypän, møød jim maa ja'a guiobiernähajxiän.

¹⁶Høøchä Saulo nyajnähdijaamby mäduhñtiä jaduñ yhahixø'øy chaachpøgät ja'a høøchcøxpä.

¹⁷Mänitä Ananías jiaančh nøcxy maa ja'a Saulo hñajty tøø miejtsta'aguiän. Coo ja'a Ananías tiøjtägøøyy, mänitä Saulo quio'ønähgajpä. Mänit ñämaayyä:

—Mägu'ughajpä Saulo, ja'a Jesús miičh jaduñ jim mhijx tu'haammiimbä. Jaayá'ayhøch jaduñ yaa tøø xquiexy nej miičh jaduñ mhijxø'tägätsät hoy. Y jaduñ miičhä Dioshespíritu xyhadägø'ow xjioottägø'owät.

¹⁸Tuunä ja'a Ananías jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä Saulo wyiingahduutä nebiä tsaamghacän. Mänitä yhijxø'tägajch. Mänit tiänaayyø'cy. Mänit hoy ñäbety.

¹⁹Mänit quiaayy yhuucy. Møcpøjc je'e jaduñ. Mänit jim jiaac mähmøøyy mejtsxøø tægøøgxøø Damasco maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän.

²⁰Mänitä Saulo tiägøøyy mädia'agy-yajwa'xpä wiinduhmčhajtøjc jim Damasco maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jaduhñ hñajty miädia'agy coogä Jesús Dyioshuungä. ²¹Pønjaty ja'a Saulo miädia'agy hñajty hamädoowhíjtäp, jiaančh tehñ yagjuøøby hajxy hñajty jaduñ nebiä Saulo hñajty miädia'aguiän ja'a Jesúscøxpä. Mänit hajxy tiägøøyy niñämáayyäbä:

—Yø'ø craa Saulo, jue'e yø'ø, yø'ø ja'a mabøjpädøjc jim wi'i miädsibøøby Jerusalén, pønjatia Jesús capxpaatp. Paady yø'ø yaa tøø piejpä Damasco coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy yaa miäjtsäbät, møød coo hajxy jim yajnøcxøød Jerusalén hadsip, jaduñ hajxy jim nøcxy quio'øyegyii maa ja'a teedywiindsønähajxiän —nømä Saulo ñänøømä.

²²Y ja'a Saulo, tehngahnä hñajty hamøj jootmøj iaty coo ja'a tsaanä cu'ug hñajty yajwiinxiic yajwiingapxø'øy coogä Jesús Dyioswiinguexiä. Jaančh tehñ homiäbøjnä hñajty miädia'agy. Y ja'a judíoshajxy, ja'a hajxy hñajty jim tsänaabiä Damasco, cabä Saulo hajxy hñajty hoy quiapxhaduga'añ, je'eguiøxpä coo Saulo hñajty miädia'agy hamøj jootmøj.

²³Cujecy, mänitä judíoshajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiojyquiapxytiuuñ coogä Saulo hajxy hñajty yagho'oga'añ.

²⁴Xøømdsuhmä Saulo hñajty miäxojna'ayii mäduhñjatiä tægø'owøødiaactän maa ja'a Damasco-cajpt jiuhamuutswädiän. Mänitä Saulo jaduñ miädoyhajty

cooc hānajtj yagho'oga'añii.

²⁵Mānitā mǎbǝjpǎdǝjcǎ Saulo hajxy coods piādaacy mǝjcatchjooty. Mānit hajxy quihdǝǝñajxy maa ja'a cajpt hānajtj piquiǎ yhamuudsǝǝguiǎn. Jaduhñdsǎ Saulo piǎyǝ'cy.

²⁶Coo Saulo jim chohñ
Damasco, mānit jim ñǝcxtǎgajch Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mānit jim ñǝcxǝǝyy maa ja'a mǎbǝjpǎdǝjc-hajxiǎn. Pero je'enǎ ja'a Saulo hajxy hānajtj nǎgǝxiǎ jiaañch tehñ chǎhgǝ'ǝy. Hiǝ, cab hajxy hānajtj ñajuǝ'ǝy pǝ mǎbǝjp hānajtj je'ebǎ. ²⁷Jimǎ mǎbǝjpǎ hānajtj tu'ug xiǝhaty Bernabé. Je'e mǎbǝcypiǎ, cab hānajtj chǎhgǝ'ǝy. Mānitǎ Bernabé ja'a Saulo wioonǝcxy maa ja'a apǝstoldǝjc-hajxiǎn. Mānitǎ Bernabé ja'a apǝstoldǝjc yajmǝǝdmǎdiaacy coogǎ Saulo ja'a Jesús hānajtj tǝǝ wyiinhixy tu'haamnǝcxpǎ jim Damasco-mǎwiingǝn, mǝǝd coogǎ Jesús ja'a Saulo jim miǎgapxy, mǝǝd coogǎ Saulo tiǎgǝǝyy mǎdiaacpǎ hamǝj jootmǝj jim Damasco ja'a Jesúscǝxpǎ. Jaduhñǎ Bernabé ja'a apǝstoldǝjc yajmǝǝdmǎdiaacy ja'a Saulocǝxpǎ. ²⁸Mǎhmǝǝyy ja'a Saulo jim Jerusalén. Mānitǎ Saulo ja'a apǝstoldǝjc tiǎgǝǝyy mǝǝdwǎdijpǎ. Mānitǎ mǎdia'agy tiǎgǝǝyy yajwa'xpǎ ja'a Jesúscǝxpǎ hamǝj jootmǝj. ²⁹Jimǎ judíoshajxy hānajtj nǎje'e, hagriego hajxy hānajtj yhayuuc-hajpy. Mānitǎ Saulo tiǎgǝǝyy mǝǝdyajcapxiǝǝbiǎ ja'a Jesúscǝxpǎ. Pero cabǎ judíoshajxy jaduhñ yhojiǎwǝǝyy. Mānit hajxy wyiinmaayy coo ja'a

Saulo hajxy yaghó'ogǎt. ³⁰Coo ja'a mǎbǝjpǎdǝjc-hajxy jaduhñ miǎdoyhajty coogǎ Saulo hānajtj yagho'oga'añii, mānitǎ Saulo hajxy miǝǝdnǝcxy jim Cesarea. Coo hajxy jim miejch, mānitǎ Saulo hajxy quiejxtǎgajch Tarso.

³¹Mānitǎ tsip jaduhñ yhamaadiujñǎ ja'a mǎbǝjpǎdǝjcǝxpǎhajxy, mǎduhñjaty hajxy hānajtj xii yaa chǎna'ay, mǝǝd jim Judea, jim Galilea, jim Samaria. Tehñgahnǎ mǝcmǎjaa hajxy hānajtj mio'oyii jǝjwidsǝ'ǝ ja'a Dioshǝpírítǎm, paady hajxy hānajtj jabom-jabom miayǝ'ǝy.

³²Y ja'a Pedro, wiinduhñchajtǝjc hānajtj wiǎdity mǎduhñjatǎ mǎbǝjpǎdǝjc-hajxy hānajtj chǎna'ay. Mānit jim ñǝcxǝǝbiǎ maa ja'a cajpt hānajtj xiǝhatiǎn Lida. Jimǎ mǎbǝjpǎdǝjc-hajxy hānajtj chǎnaabiǎ. ³³Jimǎ jǎya'ay hānajtj tu'ug pia'amgo'na'ay, ja'a hānajtj xǝhajpǎ Eneas. Tuctujcjumǝjt hānajtj tǝǝ piǝgyii. Jue'e hānajtj je'e, cǝǝmucy tecymiucy. Coo ja'a Pedro jim miejch Lida, mānit jim ñǝcxy maa Eneas tiǝjcǎn. ³⁴Mānitǎ Pedro miǎnaañ:

—Eneas, ja'a Jesucristo miiǝh xyajmǝcpǝgaamb. Pǎdǝ'ǝg. Pǎdit yǝ'ǝ mgǝjxt.

Tuunǎ ja'a Eneas jaduhñ ñǎ'ǎ nǎmaayyǎ, mānitǎ jiaañch pǎdǝ'cy. ³⁵Mǎduhñtiǎ jǎya'ayhajxy hānajtj chǎna'ay jim Lida mǝǝd jim maa ja'a joy hānajtj xiǝhatiǎn Sarón, coo hajxy jaduhñ miǎdoyhajty coogǎ Eneas hānajtj tǝǝ pia'amnaxy, mānitǎ Eneas hajxy nǎgǝxiǎ hoy yhiǝy coo tǝǝ jiaañch mǝcpǝcy. Mānitǎ Diosmǎdia'agy

hajxy tiägøøyy mäsöjpä ja'a Jesúscöxpä. Mänitä yhamdsoo cuhdujt hajxy näjtshixöñä.

³⁶Jimä tadjäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Jope. Tabita ja'a tadjäya'ay hänajty xiøhaty arameo-ayuuuc-haamby. Hagriegohaamby, jue'e hajxy hänajty tyijy Dorcas. Jaduhñ miädia'agytiägø'ø "Gacela." Hoorä, ja'a Dorcas, miäbøjpiä Diosmädia'agy hänajty je'e, paadiä häyoobädøjc hänajty naxy piuhbety, pønajaty hänajty tii yajmaajajp. Jaanč tehñ yhooyä Dorcas hänajty jiäya'ayhaty. ³⁷Mänitä Dorcas pia'ambejty. Mänit yho'cy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay hajxy yajtsiyy. Mänit hajxy hoy piäda'agy cöxp nähbettøgooty. ³⁸Jim Jope, wiingón hänajty jim Lida maa ja'a Pedro hänajty yhtiän. Hoorä, ja'a mäsöjpädøjc-hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope, coo hajxy jaduhñ miädoyhajty coogä Pedro hänajty jim wiädityñä Lida, mänitä cugapxy hajxy metsc quiejxy coo Pedro paquiä yhuuc nöcxät jim Jope maa ja'a Dorcas hänajty tøø yho'oguiän.

³⁹Mänitä Pedro jiaanč panöcxy. Coo hajxy jim miejch Jope, mänitä Pedro wioonöcxä nähbettøgooty maa ja'a ho'ogyjiäya'ay hänajty wyijtsna'ayän. Piquiä ja'a yaamgt'o'oxy ja'a ho'ogyjiäya'ay hajxy hänajty tøø piäda'agy. Wi'i jioøby wi'i xiuu'tsp hajxy hänajty. Mänitä Pedro ja'a wit tucxy yaghijxä mädyijatiä Dorcas hänajty tøø yhädiuñ. ⁴⁰Mänitä Pedro ja'a jäya'ay nägøxiä yhöxquejxpädsøømy. Mänitä Pedro jyjicäaacy.

Mänit Dyiospa'yaaxy. Mänitä ho'ogyjiäya'ay wyiinhee'ppejty. Mänit miänaañ:

—Tabita, pädsøög.

Mänitä Dorcas wyiindøø'xø'cy. Coo ja'a Dorcas ja'a Pedro yhiixy, mänitä Dorcas yhänaayyø'cy. ⁴¹Mänitä Pedro ja'a Dorcas wyidsø'cy. Mänitä Pedro ja'a mäsöjpädøjc quiuyaaxøøyy tøgooty mөөdä yaamgt'o'oxy. Coo hajxy tiøjtägøøyy, mänit hajxy yhiixy coo ja'a Dorcas hänajty tøø jiuypiojñä. ⁴²Mänitä mädia'agy paquiä wia'xy jim Jope cooc jaduhñ tøø jiuypioøcy. Mänitä jäya'ayhajxy may jiaanč mäsöjcy ja'a Jesúscöxpä. ⁴³Mänitä Pedro jim jiaac mähmøøyy Jope maxiøø. Jim hänajty miejtsta'agy maa ja'a Simón tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä.

10 Jimä jäya'ay hänajty tu'ug chäna'ay Cesarea, ja'a hänajty xøhajpä Cornelio. Soldado-wiindsön hänajty tiuumby. Italia ja'a soldadohajxy hänajty choon. Nämäyyä soldadohajxy hänajty jim yhity Cesarea.

²Hoyyä Cornelio ja'a Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'ø mөөdä yhuung mөөdä tio'oxy. Hojiootä Cornelio hänajty jiaanč tehñ miөөd. Naxiä judiøshajxy hänajty piuhbedyii xädø'øñhaam, ja'a hajxy hänajty häyoobä. Jabom-jabomä Cornelio hänajty Dyiospa'ya'axy.

³Mänacyiøø hänajty jaduhñ, jimä Cornelio hänajty tiuñ xiajy tøgooty, mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy maa Cornelio hänajtiän. Tsajpootyp ja'a Diosmoonsä hänajty tøø chohnä'agy. Mänitä Diosmoonsä ja'a Cornelio nämäaayy:

—Cornelio.

⁴Coo ja'a Cornelio ja'a Diosmoonsä jaduhñ yhiixy, chähgøøyy jaduhñ. Jejcy-juøøby miähee'pnaayy. Mänit miäyajtøøyy:

—Wiindsón, tii mdsojpy.

Mänitä Diosmoonsä yhadsooyy:

—Xquiumaaby miičhä Dios jaduhñ coo miičh tehngahnä mba'ya'axy, møød coo miičhä häyoobäjäya'ay naxy mbuhbety. ⁵⁻⁶Jim Joep, jimä jäya'ay tu'ug chäna'ay mejypia'a, ja'a xøhajpä Simón. Jue'e Simón tiuunghajpy, wajhacyajtøøtsp. Jimä craa tu'ug yhäähäna'ay maa ja'a Simón tiøjcän. Mejtstu'u ja'a craa xiøø, Simón møød Pedro. Jimä cugapxy mejtstägøøg mguéxät Joep, weenä Pedro jaduhñ nøcxy ñäma'ayii cooc miičh yaa min xquiuhixy. Jaaya'ay jaduhñ xyhawáanäp tii miičhä Dios xyajmädsøj coo mgudiünät — nømä Diosmoonsä miänaañ.

⁷Coo ja'a Diosmoonsä wyiimbijnä, mänitä Cornelio ja'a mioonsä metsc quiuyaaxøøyy møødä soldado tu'ug. Dioswiingudsähgøøbiä soldado hänäjty. Miøødnijiootpäatäbä Cornelio ja'a soldado hänäjty.

⁸Mänitä Cornelio quiøxy yajmøødmädiaacy waambaty hänäjty tøø ñäma'ayii ja'a Diosmoonsäm. Mänitä Cornelio ja'a mioonsä jim quiejxy Joep nädägøøg møødä soldado.

⁹Cujaboom cujyxioø, jim hajxy hänäjty tiu'uyo'oyñä. Ja ween hajxy hänäjty jim quia'a mech Joep. Y ja'a Pedro, mänit jim wyiimbeyty tøjnähgøxp Diospa'yaaxpä.

¹⁰Jaančh tehñ yähó'cäbä Pedro hänäjty. Jaguiay hänäjty je'eduhñ.

Jimä quiaay hänäjty yaghoyøøyyäxä.

Mänit jaduhñ wyiinhixy ¹¹coo ja'a tsajt hänäjty tøø yhawa'ačh.

Mänit jaduhñ yhiixy coo tii jaduhñ quiuhdøøñaxyii nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hitä poobwit hänäjty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänäjty miänoonna'ay.

¹²Madiu'u animalhajxy hänäjty jim quiähxø'øgy poobwittøguiøxp, møødä hamädaaxtecypia'hajxy, møødä tsahñdy, møødä muuxy.

¹³Mänitä Dios ja'a Pedro ñämaayy:

—Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal maybä. Mänit mdsú'udsät.

¹⁴Mänitä Pedro yhadsooyy:

—Wiindsón, caj; cábøch yø'ø animal jaduhmbä mänaa ndsu'üch. Hix, cab højts nguhdujt jaduhñ myiñ coo højts animal hoñälä mädyiibä ndsú'udsät.

¹⁵Mänitä Pedro ñämáayyägumbä:

—Tijátyhøch nyajnähdijpy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduhñ yhähixø'øy coo hajxy mwiingápxät —nømä Dios miänaañ.

¹⁶Tägøøghoocä Pedro jaduhñ miägäpxä, mänit yhiixy coo ja'a poobwit chajpéjcumbä tsajpootyp.

¹⁷Wyi'i tiajpy wyi'i miaabiä Pedro hänäjty tiiguiøxpä hänäjty jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Y ja'a Cornelio quiugapxyhajxy, tøø ja'a Simón ja'a tiøjc hajxy hänäjty piáatänä.

¹⁸Mänit hajxy møc quiugapxøøyy pø jiibiä Simón Pedro jiaančh hity.

¹⁹Y ja'a Pedro, je'enä hänäjty wyi'i tiajpy wyi'i miay tiiguiøxpä hänäjty jaduhñ coo tøø wyiinhixy. Mänitä Dioshespíritu ja'a Pedro ñämaayy:

—Madow, xiiby miičh häna'c nädägøøg xyhøxta'ay. ²⁰Mänac,

nøcx yø'ø häna'c yajtøjtägø'ow. Hoy jaduhñ coo mbanøcxät coo hajxy hänajty wyiimbida'añ. Hix, høøch yø'ø häna'c jaduhñ tøø nguexy coo miich jaduhñ xwioonøcxät maa ja'a quiajpthajxiän.

²¹Mänitä Pedro jiaančh mänajcy. Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy:

—Høøch Pedrohajp. Høøch mijts xyhøxtaaby. Tiičh mijts xwia'ana'añ.

²²Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Cornelio højts tøø xquiexy, ja'a soldado-wiindsøn. Jaančh tehñ yhojiäya'ay je'e. Dioswiingudsähgøøby je'e. Jiaančh tehñ chojpiä judíos ja'a Cornelio hajxy. Jiaančh tehñ quiumaaby hajxy jaduhñ —nømä Pedro ñämaayyä.

²³Mänitä Pedro ja'a häna'c nädägøøgpä ñämaayy coo hajxy tiøjtägø'owät, møød coo hajxy jim miejtstä'agät. Cujaboom hajxy wyiimbijnä näguipxy møødä Pedro. Näje'e ja'a mabøjpädøjc-hajxy pianøcxpä, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Jope.

²⁴Cumaaxc hajxy jim miejch Cesarea. Jimä Cornelio hänajty yhahixy, møødä jiuju møødä miägu'ug, møødä miägu'ughajpähajxy.

²⁵Coo ja'a Pedro jim miejch maa ja'a Cornelio tiøjcän, mänitä Cornelio ja'a Pedro yajpoo'xy. Mänitä Cornelio ja'a Pedro wyiinjiçädaacy. Wyiingudsähgø'owaambä Cornelio ja'a Pedro hänajty jaduhñ. ²⁶Mänitä Pedro ja'a Cornelio ñämaayy:

—Tänaayyø'og, ca'ačh nDiosä. Nä'a pajäya'ayhájpøch høøch nej miichän. Cab jaduhñ yhahixø'øy cooçh miich xwyiingudsähgø'owät.

²⁷Mänitä Cornelio jiaančh tänaayyø'cy. Mänit hajxy paquiä miädiaacy. Mänit hajxy tiøjtägøøyy maa ja'a Cornelio miägu'ughajpähajxy hänajty nämay tøø yhamugø'øyän. ²⁸Mänitä Pedro miänaañ:

—Højts judíos-jäya'ay, jaduhñ højts nguhdujt myiñ coo højts jiiby nga'a tøjtagø'owät maa jäya'ay tiøjc-hajxiän, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nébiøch chaa tøø ndøjtägø'øyän. Cooçhä Dios jaduhñ xyajwiinhijxy, jaduhñhøch tøø xyajwiinjuø'øy coo jaduhñ quia'a hahixø'øy cooçh pøn nbéxät.

²⁹Paady, cooçhä Cornelio tøø xyajmøjya'axyii, páadyhøch jaduhñ tøø nga'a mäna'añ cooçh hänajty nga'a mina'añ. Huuc tunä mayhajt, høøch huuc hawáanac tiičh jaduhñ coo tøø xyajmøjya'axyii.

³⁰Mänitä Cornelio yhadsooyy:

—Maaxtøjcy mädägøøyy, yáabiøch hänajty nDiospa'ya'axy tøgooty. Mänacyxiøø hänajty je'e. Mänitä jäya'ay tu'ug näguehxtø'xy høøch nwiinduum. Jaančh tehñ yhaambä wyit hänajty.

³¹Mänitøch xñämaayy: “Cornelio, tøø miichä Dios xmiädoy coo jaduhñ jabom-jabom mba'ya'axy. Xquiumaaby miichä Dios jaduhñ coo miichä häyoobädøjc mnäxuuch.

³²Capxyñäguex ja'a Simón Pedro jim Jope coo ween yaa myiñ. Jim jaduhñ yhahäña'ay maa ja'a craa Simónhajpä tiøjcän, ja'a wajhacyajtøøtspä. Mejypia'a mädøyyä chäna'ay. Coo ja'a Simón Pedro yaa miédsät, mänit miich jaduhñ xmiøødmädia'aga'añ.”

³³Mänitøch häna'c jim njaančh

quejxy coo miičh nœcxy xwioy.
 Hoy jaduhñ coo tœœ mmiñ. Paady
 hœjts yaa tœœ nhamugœ'œy coo
 hœjts miičh mgapxy mmädia'agy
 nhamädoowhidäänäm
 nebiaty miičhä Dios tœœ
 xñajtsapxœœyyän coo hœjts jaduhñ
 xyajmœœdmädiaactägätsät. Xyhijxp
 hœjtsä Dios jaduhñ coo hœjts
 hamuumdu'joot nmäbœga'añ —
 nomä Pedro ñämaayyä.

³⁴Mänitä Pedro tiägœœy
 mädiaacpä:

—Tœœch nwiinjuœœñä coo hœjtsä
 Dios tu'cuhdujt xchœjcäm. Cabä
 Dios pœñ hixy heeby piäda'agy.
 Tœyhajt jaduhñ. ³⁵Pœnjatiä
 Dios jaduhñ wiingudsähgœœby
 hamuumdu'joot, pœnjaty hojioot
 mœœd, je'edsä Dios quiumaaby,
 homiädyii cajptä hajxy jia
 tsooñ. ³⁶⁻³⁷Mänaa ja'a Juan
 tiägœ'œyän mäyajnäbejpä, mänitä
 mädia'agy jim tiägœœy yajwa'xpä
 Galilea-naaxooty cooc ja'a Dios
 ja'a Jesucristo hänäjty quiexa'añ
 maa ja'a israelita-jäya'ayhajxiän,
 majaty hajxy hänäjty chäna'ay,
 jaduhñä piojpä quiädieeybä hajxy
 ñähwa'ads quiuhwä'adsät. Jaaya'ay
 hajxy nägœxiä nWiindsœñhájätäm.
³⁸Nazaret ja'a Jesús hänäjty
 chooñ. Mänitä Dios ja'a Jesús ja'a
 yhEspíritu miooy mœœdä mäjaa.
 Jaduhñä Jesús wyiinguejxä coo
 wiädítät mayhajtuumbä. Pœnjaty
 hänäjty pœjcäp, yajpa'amnájxpä
 hajxy hänäjty. Pœnjatiä haxœœgpä
 ca'a hoybä hänäjty mœœd,
 yajnähwäatsäp hajxy hänäjty.
 Puhbéjtäbä Jesús hänäjty ja'a
 Diósäm. ³⁹Hœjts, hamdsoo hœjts
 nhijxy tijatiä Jesús jim tiuun

Judea-naaxooty mœœd jim Jerusalén.
 Paady hœjtsä tœyhajt nmœœdä coo
 tiœyyä. Mänitä Jesús miœjpahbejtä
 cruzcœxp. Jaduhñ yho'cy. ⁴⁰⁻⁴¹Pero
 cumaaxcä Dios ja'a Jesús
 yagjuypiojcy. Mänit hœjtsä Dios
 ja'a Jesús xyaghijxy coo hänäjty tœœ
 jiaančh jujypiœcy. Cabä jäya'ayhajxy
 nägœxiä yhijxy. Jagooyyä hœjts
 nhijxy. Paady hœjtsä Dios xyaghijxy
 coo hœjts hänäjty jaduhñ tœœ
 xyajnähdijy. Mänit hœjtsä Jesús
 nmœœdcaayy nmœœdhuucy. ⁴²Mänit
 hœjtsä Jesús xwyiinguejxy coo
 hœjtsä Diosmädia'agy nœcxy
 nyajwa'xy wiinduhmyhagajpt ja'a
 Jesúscœxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús
 tœœ piäda'agy coo jäya'ayhajxy
 nägœxiä yajtœyhajtyegœœjät,
 yho'oguiä, jiujuquiä. ⁴³Jaduhñä
 profetadœjc-hajxy jecy quiujahy
 coogä jäya'ayä piojpä quiädieey
 hajxy yajnähwa'ačh yajcuhwa'ačhi,
 pœnjatiä Jesús ja'a miädia'agy
 mabœjcäp.

⁴⁴Cahnä ja'a Pedro hänäjty
 miädiaacpädœ'œyñä, mänit hajxy
 nägœxiä yhadägœœy jioottägœœyyä
 ja'a Dioshœspiritäm, pœnjatiä
 Pedro ja'a miädia'agy hänäjty
 hamädoowhjtäp. ⁴⁵Y ja'a
 judíoshajxy, ja'a Pedro hajxy hänäjty
 tœœ piamečhíjábä, ja'a hajxy hänäjty
 mabœjpä, coo hajxy jaduhñ yhijxy
 coo ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíoshajpä
 yhadägœœy jioottägœœyyä, mänit
 hajxy jiaančh tehñ yagjuœœy. ⁴⁶Hix,
 miädoow ja'a judíoshajxy jaduhñ
 coo ja'a ca'a judíospähajxy hänäjty
 wiinghayuuc miädia'agy. Jaduhñä
 Dios hajxy hänäjty quiapxpaady coo
 miœjjä coo jiaančh. ⁴⁷Mänitä Pedro
 ja'a judíos ñämaayy:

—Neby hõjtsä Dioshespíritu xyhadägøøyy xjioottägøøyyäm, jaanä jaduñ hädaa jäya'ayhajxy yaabä tøø yhadägøøyy tøø jioottägøøyyäbä, hädaa ca'a judíosahajxypä. Hahixøøby jaduñ coo hajxy ñäbéjpät.

⁴⁸Mänitä Pedro ja'a jäya'ay ca'a judíosä jiaančh nämäaay coo hajxy ñäbétät ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy hoy jiaančh näbety. Mänitä Cornelio ja'a Pedro nämäaay coo Pedro jim jiaac hídät mejtsxøø tægøøgxøø maa ja'a Cornelio tiøjcän.

11 Mänitä mädia'agy jim wia'xy Judea-naaxooty wiinduhmyhagajpt coogä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø jiojpxøø'øy, ja'a hajxy ca'a judíosä. Jaduhñä apóstoldøjc-hajxy miädoyhajty møødä mæbøjpädøjc-hajxy. ²⁻³Pero coo ja'a Pedro jim ñøcxtägajch Jerusalén, mänit ñähojjä:

—Tii miichä jäya'ay hoy coo tøø mguhixy, ja'a hajxy ca'a judíosä. Tii hoy coo tøø mmøødcaay coo tøø mmøødhu'ugy.

Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ mänaan, ja'a hajxy hänäjty mänaambä coo ja'a ca'a judíosahajxy tsipcøxp yajcircuncidarhájpat nebiä judíosahajxy quiuhdujthatiän. ⁴Mänitä Pedro quiøxy mädiaacy tiiguiøxpä hänäjty coo tøø yhoy Cesarea:

⁵—Jímhøch hänäjty nDiospa'ya'axy maa ja'a cajpt xiøhatiän Jope, mänítøch nwiinhijxy coo tii hänäjty quiuhdøøñaxyii tsajpootyp nebiä poobwit crutypän. Mädaaxc-hit

hänäjty xiojtsø'øguiä. Jaduhñ hänäjty miänoonna'ay. Coo jaduñ ñaaxcädaacy maačh hänäjtian, ⁶mänítøch jii by nguheebøøyy poobwittøjiooty. Mäníthøchä animal madiu'u nhijxy møødä hamädaaxtecypiahajxy, møødä hawa'anjatypä, møødä tsahñdy, møødä muuxy. ⁷Mäníthøchä Dios xñämaay: “Pedro, pädø'øg. Yagho'og yø'ø animal. Mänit mdsú'udsät.” ⁸Mänítøch nhadsooyy: “Wiindsøn, caj, cábøch yø'ø animalduhmä mänaa ndsu'učh. Hix, cab hõjts nguhdujt jaduñ myiñ coo hõjtsä animal hoñä'ä mädyiibä ndsú'udsät.” ⁹Mäníthøchä Dios jadähooc xñämäaguiumbä: “Tijátyhøch nyajnähdiypy coo hajxy mdsú'udsät, cab jaduñ yhahixø'øy coo hajxy mwiingápxät.” ¹⁰Tægøøghøoc-høchä Dios jaduñ xñämaay, mäníthøchä poobwit nhijxy coo chajpéjcumbä tsajpootyp. ¹¹Mäníthøchä häna'c nädägøøg xñämejch maačh hänäjty nmejtsta'aguian. Jim hajxy hänäjty tøø chohnda'agy Cesarea. ¹²Mäníthøchä Dioshespíritu xñämaay coočh tähoocapxiä nbadu'ubøgät. Mänítøch njaančh møødnøcxy. Mänit hädaa mæbøjpädøjc-hajxy nädäduj piadu'ubøjpä. Jope hajxy chooñ. Coo hõjts jim nmejch Cesarea, mänit hõjts jim ndøjtägøøyy maa ja'a craa Corneliohajpä tiøjcän. ¹³Mänit hõjtsä Cornelio xyajmøødmädiaacy nébiägä Diosmoonsä tsajpootypä ñäguehxtøø'xiän ja'a Cornelio wyiinduum. Mänitägä Diosmoonsä ja'a Cornelio nämäaay: “Jimä

craa tu'ug yhity Jope, ja'a xøhajpä
Simón Pedro. Capxyñäguex ja'a
craa jaduñ coo yaa myínät.

¹⁴Coo yaa miédsät, mänit miičh
xyhawaanaañä nebiä mbojpa
mgädieeybä hajxy mnähwa'ads
mguhwa'adsät, mөөdä mhuung
mөөdä mdo'oxy.” ¹⁵Coočh ndägøøyy
mädiaacpä, mänitä Corneliohajxy
yhadägøøyy jioottägøøyyä ja'a
Dioshespíritäm, neby højts
jayøbajt xyhuuc nägädäacambän.
¹⁶Mänitøch njahmiejtstaacy nebiä
Jesús tähooc miänaañän: “Ja'a
Juan, nøøhaam hijty miäyajnäbety.
Tøyhajt jaduñ. Pero mijts
jaduñ xyajnäbetaamb ja'a Dios
yhEspirituhaam”, nøm højtsä
Jesús xñämaayy. ¹⁷Y coo hajxy tøø
nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä,
paadiä Dios ja'a yhEspiritu hajxy
tøø xmióoyyäm. Hoorä, ja'a
jäya'ayhajxy ca'a judíospä, tøø
ja'a Dios ja'a yhEspiritu mioobiä,
neby hajxy tøø xmióoyyambän.
Pøñhøch høøch coočhä Dios jaduñ
nnä'a capxhadügät —nømä Pedro
miädiaacy.

¹⁸Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy
jaduñ miädoyhajty jim Jerusalén,
mänit hajxy hamoñ haducy
miähmøøyy. Mänitä Dios hajxy
pia'yaaxy coo mioj coo jiaančhä.
Mänit hajxy miänaañ:

—Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä,
tøø ja'a cuhdujt hajxy mióoyyabä
coo ja'a Dios hajxy jiøjpøgø'øwät,
mөөd coo ja'a yhaxøøgcuhdujt
hajxy ñajtshixø'øwät, jaduñ hajxy
cøjxta'axiøø jiugyhádät nebiä Dios
jiugyhatian.

¹⁹Tøøyyämä Esteban hänäjty
jim yagho'ogyii Jerusalén, mänitä

mäbøjpädøjc-hajxy jim tiägøøyyä
jaamdúunäbä tsaačhtiúunäbä.
Coo hajxy jim chohñ, näje'e
hajxy jäguembaady ñøcxøøyy,
Fenicia, Chipre, Antioquía. Coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty
yajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä
homiaajä, jagoøyyä judíos
ja'a Diosmädia'agy hajxy
hänäjty yajnähixø'øyii. Pønjaty
hänäjty ca'a judíos, cab hajxy
hänäjty yajnähixø'øyii. ²⁰Ja'a
mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty jim
tsohmä Chipre mөөd Cirene,
coo hajxy näje'e miejch maa
ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän
Antioquía, hopiønä Diosmädia'agy
yajnähixøøyyä ja'a Jesúsøxpä,
mөөdä judíoshajxy, mөөdä ca'a
judíoshajxypä. Jaduñ hajxy
yajnähixøøyyä coo ja'a Jesús
hajxy nWiindsøn'hájtäm. ²¹Ja'a
mäbøjpädøjc-hajxy, miøødhájtäbä
Dios ja'a miøcmäjaa hajxy hänäjty.
Mänitä jäya'ay ja'a jiecycuiuhdujt
hajxy nämay ñajtshixøøyy. Mänitä
Dios hajxy jiøjpøgøøyy.

²²Ja'a mäbøjpädøjc-hajxy, ja'a
hajxy hänäjty hijpä Jerusalén, coo
hajxy jaduñ miädoyhajty coo
ja'a mäbøjpädøjc-hajxy hänäjty
jim miayø'øyy Antioquía, mänitä
Bernabé hajxy jim quiejxy.

²³Coo ja'a Bernabé jim miejch
Antioquía, mänit yhiijxy coo ja'a
Dios ja'a mayhajt hänäjty møj tøø
tiuñ, coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy
hänäjty tøø jiaanč mayø'øyy.
Mänitä Bernabé jiaanč tehñ
xioondaacpøjcy. Mänitä Bernabé
ja'a mäbøjpädøjc ñämaayy coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy tehngahnä
miäbøgät hamuumdu'joot ja'a

Jesucristocøxpä. ²⁴Hojiootä Bernabé hānajtj jiaančh tehñ miøød. Jiaančh tehñ miøødä Dioshespíritu hānajtj je'eduhñ. Hamuumdu'jootä Diosmādia'agy hānajtj miäbøcy. Paadiä mǎbøjpādøjc-hajxy hānajtj jaduhñ tehñgahnä miayø'øy, ja'a hajxy hānajtj mǎbøjpä ja'a Jesúcøxpä.

²⁵Coo ja'a Bernabé jim chohñ Antioquía, mǎnitä Saulo hoy piaady. Mǎnit hajxy jim nǎmetsc ñøcxtǎgajch Antioquía. ²⁶Tu'jumøjtä Bernabéhajxy jim yhiity møødä Saulo maa ja'a mǎbøjpādøjc-hajxiän. Jimä cu'ugä Diosmādia'agy hajxy nāmāy jajwiingapxøyyä. Jim Antioquía, jimä mǎbøjpādøjc-hajxy jajxøbejtsohnä cristianos, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hānajtj tøø jiojpøgø'øy.

²⁷Mǎnitä jäya'ayhajxy näje'e jiiby quíadaacy Antioquía. Jerusalén hajxy hānajtj tøø chohñda'agy. Tøø hajxy hānajtj ñajtsapxøyyä ja'a Diósäm. ²⁸Tu'jäya'ay hānajtj xiøhaty Agabo. Tøø ja'a mǎbøjpādøjc-hajxy hānajtj yhamugø'øy. Mǎnitä Agabo tiānaayyø'cy jäya'ayhagujc. Mǎnit miānaañ coogä yuuxøø hānajtj jejcy jiada'añii wiinduhmyhagajpt. Mǎnit jaduhñ jiaančh tojiajty cujeyc mānaa ja'a Claudio hānajtj jim tiuungmøødän Roma.

²⁹Mǎnitä mǎbøjpādøjc-hajxy quiojyquiapxytiuñ jim Antioquía coo ja'a xǎdø'øñ hajxy hānajtj jim quixea'añ Judea maa ja'a mǎbøjpādøjc-hajxy jim bǎn. Jaduhñ hajxy hanidiuhmjaty jejcy, mäduhñtiä xǎdø'øñ hajxy

hānajtj miøødä. ³⁰Mǎnitä xǎdø'øñ hajxy jaduhñ jiaančh quejxy. Ja'a Bernabéhajxy jim mǎnøcx Judea møødä Saulo. Mǎnitä majjäya'adiøjc ja'a xǎdø'øñ hajxy hoy mio'oyii, ja'a hajxy hānajtj tsānaabiä jim Judea.

12 Mǎnitä mǎbøjpādøjc-hajxy näje'e tiägøyyä jaamdúunäbä tsaačhtiúunäbä. Ja'a Herodes jaduhñ jatcøyy, ja'a hānajtj tuumbä gobiernä jim Judea. ²Mǎnitä Herodes ja'a Santiago jajyagho'cǎ espadaahaam, ja'a Juan yhajch. ³Coo ja'a Herodes jaduhñ yhiixy coo ja'a judíoshajxy hānajtj xioonda'agy je'eguiøxpä coo ja'a Santiago hānajtj tøø yagho'ogyii, mǎnitä Herodes ja'a Pedro jajmajtsä. Ja'a xøø hānajtj jájtǎp mānaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy hānajtj quiayyän, ja'a ca'a tsoomiøødpä. ⁴Coo ja'a Pedro jaduhñ jajmajch, mǎnit chuumā. Xøømdsuhñ ja'a Pedro hānajtj cwieendähadyii ja'a soldádām. Tǎdujc-horajatiä soldadohajxy hānajtj nāmādaaxcjaty yhadāna'ay. Niguiuwíjtsǎp hajxy hānajtj. Tøø ja'a Herodes hānajtj wyiinmay coo ja'a Pedro hānajtj xøønaxy jajtøyhajtyega'añii cu'ughagujc. ⁵Hoyyā Pedro hānajtj jia tsumiä, tehñgahnä mǎbøjpādøjc ja'a Dios hajxy hānajtj pia'ya'axy ja'a Pedrocøxpä, coo yhøxmadsøøjät.

⁶Cujaboomä Herodes ja'a Pedro hānajtj jajnøcxa'añ cu'ughagujc, jimä Pedro hānajtj mia'ay pujxtøgooty. Coods hānajtj jaduhñ. Soldadohajyc hānajtj mia'ay. Cø'øxoch hānajtj jaduhñ mejtsnax. Jimä soldadohajxy hānajtj yhadāna'ay pujxtøghaawjooty.

⁷Mänitä Diosmoonsä tu'ug näguehxtøø'xy ja'a Pedro wyiinduum. Mänitä jøøn jiiby yagajøøyy pujxtøgooty. Mänitä Diosmoonsä ja'a Pedro jiahmyu'xy. Mänitä Pedro ñämaayyā:

—Tsógām, päðø'øg.

Mänitä Pedro ja'a cadena quiø'øgahduutä. ⁸Mänitä Diosmoonsä miänāaṅgumbä, ja'a hānajtj jīm tsohm̄bä tsajpootyp: —Niwiøhnda'adsøø. Päğø'øw yø'ø mgø'øg.

Coo ja'a Pedro jaduħṅ quiudiuuñ, mänit ñämäayyägumba:

—Päğø'øw yø'ø mjocxwit. Høøch pajāamäc.

⁹Mänitä Pedro ja'a Diosmoonsä jiaanč padu'ubøjcy. Cabä Pedro hānajtj ñajuø'øy pø tøyyä ja'a Diosmoonsä jiaanč hijxy, tøgä ñä'ä wiinhijx jaduħṅ. ¹⁰Mänitä Pedrohajxy jīm ñajxy maa ja'a soldado jayøjpä hānajtj yhadāna'ayān. Mänit hajxy ñajxy maa ja'a miāmetspān. Coo hajxy jīm miejch maa tehṁ piujxtøghaawān, mänit yhawaach hamdsoo. Coo hajxy piädsøømy, mänit hajxy weeñtiä jiaac nøcxy. Mänitä Diosmoonsä yhadägoyyøøñä. Nidiuhm̄ä Pedro jaduħṅ miāhmøøyy.

¹¹Mänitä Pedro wyiīnmahñmejtsnä. Mänit miānaañ quiopcooty:

—Tøyhajt jaduħṅ coočhä Dios ja'a mioonsä tøø xyajnäguexy. Tøøch jaduħṅ xyajñähwa'ačh ja'a Herodescøxpä møødä judfoshajxy.

¹²Mänitä Pedro jīm ñøcxy maa ja'a María tiøjcän, ja'a Juan ja'a tiaj. Jaduhñä Juan hajxy hānajtj

tyijpä Marcos. Tøø jäya'ayhajxy hānajtj may yhamugø'øy tøgooty Diospa'yaaxpä. ¹³Coo ja'a Pedro jīm miejch, mänitä tøgħaaw quiojxnøjcy. Mänitä quixy tu'ug jīm miejch maa ja'a tøgħaawān, ja'a hānajtj xøhajpä Rode. Miädowaambiä Rode hānajtj jaduħṅ pønä tøjcy cojxnøj. ¹⁴Coo ja'a Rode ja'a Pedro yo'mädooyy, mänitä Rode päyø'øguiä wyiimbijty xoonäcäcäp. Cabä Rode ja'a tøjcy ñä'ä yaghawaach. Mänit hoy ñägapxy coogä Pedro hānajtj jīm tiāna'ay tøguyy. ¹⁵Mänitä Rode ñämaayyā:

—Tøø miičhäda'a mguħhiñ.

Pero tehngahnä Rode hānajtj miāna'añ cooc hānajtj jie'ejä ja'a Pedro. Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ca'ada'a yø'ø jie'ejä. Ja'a yhaañmādah yø'ø.

¹⁶Jimä Pedro ja'a tøgħaaw hānajtj tehngahnä jia wi'i quiojxnocy. Coo hajxy hoy yaghawa'ačh, mänit hajxy yhiijxy coo hānajtj jiaanč jie'ejä. ¹⁷Mänitä Pedro seña tiuuñ quiø'øhaam coo hajxy yhamónät. Mänit jaduħṅ miädiaacy neby hānajtj tøø yajpädsømyii pujxtøgooty ja'a Diósām. Mänit jiaac mānaañ:

—Nøcxä Santiago hajxy hawaanä møødä mäbøjpädøjcy coočh tøø nnähwa'ačh.

Coo ja'a Pedro jaduħṅ miädiaacpäðøøyy, mänit wiīngtuum ñøcxnä.

¹⁸Coo jioðøøñä, mänitä soldadohajxy jiaanč tehṁ yagjuøøyy coo ja'a Pedro hānajtj quia'a jiibiän pujxtøgooty. ¹⁹Mänitä Herodes yhanehmy coo ja'a Pedro

yhøxta'awøøjät. Coö ja'a Pedro maa quia'a yajpaaty, mänitä soldadohajxy yajnähdsøømä, ja'a hajxy hänajty tøø yhadänä'ayäbä maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä Herodes yhanehmy coö ja'a soldadohajxy yagho'ogøøjät. Mänitä Herodes jim chohñ Judea. Mänit jim ñøcxy tsänaabiä Cesarea.

²⁰Mänitä Herodes ja'a cu'ug jiaanč tehñ miäjootma'ty, ja'a hajxy hänajty tsänaabiä jim Tiro møød jim Sidón. Mänitä cu'ughajxy nägøxiä quiojyquiapxytiuñ coö hajxy nägøxiä jim ñøcxät ja'a Herodes wyiinduum. Jimä Herodes ja'a mioonsä hänajty tu'ug xiøhaty Blasto. Møjtuungä Blasto hänajty jim miøød maa ja'a Herodes wyiinduumän. Mänitä cu'ugä Blasto hajxy miäjuuyy coö ja'a Blasto ja'a cu'ug piuhbédät, weenä tsip jaduñ ñaxy miay. Hix, jimä cu'ughajxy hänajty tiuundaacthaty maa ja'a Herodes ñaaxootiän.

²¹Coö hajxy hänajty tøø yajcuhdücy mänaa hajxy hänajty jim yhamugø'owa'añän maa ja'a Herodes wyiinduumän, mänitä Herodes ja'a reewyit piägøøyy. Mänit jim yhøxtaacy maa ja'a yhäñaabiejtän, maa ja'a cu'ughajxy hänajty tøø yhamugø'øyän. Mänitä Herodes ja'a cu'ug tiägøøyy møødmädiacpä. ²²Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä:

—Yø'ø craa xim capxpä, jue'e yø'ø, Diosäda'a yø'ø; ca'ada'a yø'ø jiäya'ayä neby højtshájtäm.

²³Tuunä hajxy jaduñ ñä'a mänaañ, mänitä ja'a Diosmoonsä ja'a Herodes yajpa'ambejty. Paady jaduñ yajpa'ambejtä je'eguiøxpä

coö ja'a Dios hänajty tøø quia'a wiingudsähgø'øy. Mänitä Herodes tiøøngcuhsu'tsä. Mänit yho'nä.

²⁴Pero ja'a Diosmädia'agy, tehngahnä hänajty jaduñ wia'xy wiinduhmyñaax wiinduhmyguiajpt.

²⁵Hoorä, coö ja'a Bernabé møødä Saulo ja'a majjäya'adiøjc ja'a xädø'øñ hajxy hänajty tøø mio'oy jim Jerusalén, mänit hajxy wyiimbijnä. Mänit hajxy ñøcxtägajch jim Antioquía. Quipxiä Juan Marcos pianøcxy.

13 Jim Antioquía, jimä jäya'ayhajxy hänajty may tøø yhamugø'øy Jesúswiingudsähgøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuñ Diosmädia'agy-yajwiingapxøøbiä. Näje'e hajxy hänajty tiuumbä yajnähixøøbiä. Ja'a hajxy hänajty jaduñ tuumbä, jue'e hajxy hänajty xiøhaty: Bernabé, Simón ja'a humybiä, Lucio ja'a Cirene-tsohmä, Saulo, møød Manaén. Quipxiä Manaén ja'a Herodes hänajty tøø miøødmuutsc-haty, ja'a hänajty jim tøø guiobiernähátiäbä Galilea. ²Jiibiä Dios hajxy hänajty wyiingudsähgø'øy jaguiay jayhu'ugy maa ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Dioshespíritäm:

—Tøøchä Bernabé møødä Saulo nyajnähdiy coöchä nduung hajxy xtiuunät. Mwiinguéxäp hajxy jaduñ.

³Coö ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduñ Dyiospa'yaaxpäðøøyy, mänitä Bernabéhajxy quio'ønähgajpä møødä Saulo. Mänitä Bernabéhajxy tiu'ubøjnä møødä Saulo.

⁴Mänitä Bernabéhajxy wyiinguejxä ja'a Dioshespíritäm coo hajxy wiädítät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. Mänit hajxy jiiby yhädaacy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Seleucia. Mänit hajxy hoy biarcotägø'øy. Mänit hajxy ñøcxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Chipre, ja'a mejyhagujpä.

⁵Coo hajxy jim miejch, mänit hajxy jim biarcomänajcy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Salamina. Mänit hajxy tiägøøyy Diosmädia'agy-yajwiingapxøöbiä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jimä Juan Marcos hänajty piawädijpä nä'a jamiøød.

⁶Coo ja'a Bernabé ja'a cajpthuung hajxy hänajty tøø quiøxy hawädity jim Chipre, mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Pafos. Jimä jäya'ay hänajty tu'ug wiädijpä, ja'a hänajty xøhajpä Barjesús. Judío hänajty je'e. Wiinmahñmøød hänajty je'e. Jaduhñ hänajty yhøhnda'agy cooc tyijy hänajty je'e Dyiosquexiä.

⁷Hoyyä Barjesús ja'a Sergio Paulo hänajty miøødnimiägu'ughadyii, ja'a hänajty tuumbä gobernador. Coo ja'a Sergio Saulo jaduhñ miädoyhajty coo ja'a Bernabé ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty miäwädity, mänitä Bernabéhajxy miøjyaaxä møødä Saulo. Miädowaämbiägä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty. ⁸Haa ja'a Barjesús, Elimas hänajty xiøhaty hagriegoaam. Hoorä, coo ja'a Elimas jaduhñ miädoyhajty coogä Sergio Paulo ja'a Diosmädia'agy hänajty miädowa'añ, cabä Elimas

jaduhñ yhojiäwøøyy. Mänitä Elimas ja'a Sergio Paulo jia jøjcapxøøyy coo quia'a mäbøgät. ⁹Haa ja'a Saulo, mejtstu'u hänajty je'e xiøhajpä møødä Pablo. Hoorä, miøødä Pablo ja'a Dioshespíritu hänajty. Mänitä Pablo ja'a Elimas wyiinhee'ppejty.

¹⁰Mänit yhojy:

—Møjcu'uhuung, mjaančh tehñ yhøhndaacp miičh. Jaančh tehñ yhaxøøg miičhä mwiiinmahñdy. Caj miičh myajmädsocy coo jäya'ayhajxy hoy quihdujthädät. Tii miičh jaduhñ coo mwil'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a tøyyä. ¹¹Xyajcumädowaamb miičhä Dios. Xyajwiinxoodsaamb miičhä jaduhñ. Jejcy miičh wiinds mmähmø'owa'añ. Caj miičhä jajpä mdsoj hixa'añ, —nømä Elimas ñämaayyä.

Mänitä Elimas jiaančh wiinxoo'ch. Hobiänejpä hänajty tioonda'ay maa ñøcxø'owät. Yhøxtaaby hänajty jaduhñ pøn jaduhñ wiinwidsäp.

¹²Coo ja'a Sergio Paulo jaduhñ yhiijxy nebiä Elimas hänajty tøø jiaty tøø yhabetiän, mänit yagjuøøyy. Mänitä Diosmädia'agy jiaančh mäbøjcy coo tiøyyä.

¹³Mänitä Pablohajxy jim biarcotägøøguiumbä, møødä Bernabé, møødä Juan Marcos. Mänit hajxy miejynájxcumbä. Mänit hajxy miejch maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Perga, jim maa ja'a naax hänajty xiøhatiän Panfilia. Jimä Juan Marcos wyiimbijnä nidiuhñ. Mänit yhädaacnä Jerusalén. ¹⁴Coo ja'a Pablohajxy jim chohñ Perga, møødä Bernabé, mänit hajxy jiaac nøcxy maa ja'a cajpt hänajty

xiøhatiän Antioquía, jim maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Pisidia. Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänitá Pablohajxy chajtøjtägøøyy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänit hajxy jiiby yhänaaguiädaacy. ¹⁵Ja'a häna'c-hajxy hánajty jiiby tuumbä tsajtøgooty, mänitá Diosmädia'agy hajxy quiapxy maa ja'a Moisés jecy quiujahyyän, møød maa ja'a profetahajxy jecy quiujahyyän. Mänitá Pablohajxy ñamaayyá:

—Mägu'ughajpädøjc, pø jii mijts mädia'agy hajxy mmädia'aga'añ, huuc capx hajxy, weenä cu'ughajxy miädoy.

¹⁶Mänitá Pablo tiänaayyø'cy. Mänitá quiøø chajtsihy, weenä cu'ughajxy jaduhñ yhamädoowhity. Mänit miänaañ:

—Huuc hamädoowhit hajxy nägøxiä, mijts israelitashajxy, møød mijts ca'a israelítabä. Mhaagä wiingudsähgøøbiä Dios hajxy.

¹⁷Højts israelítabä, Dios højts nDioshajpy. Jegyhajty højtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jim yhadsäna'ay maa ja'a naax xiøhatiän Egipto. Mänit hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hánajty quiu'ughada'añii ja'a Diósäm. Mänit hajxy jim Egipto yhøxwoobädsøømä ja'a Diósäm. Jaduhñä Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy. ¹⁸Coo hajxy jim wiomejtsä pactuum maa hánajty pøn quia'a tsäna'ayän, jim hajxy miähmøøyy juxychägui'xjomøjt. Míee'xtujpiä Dios hánajty jaduhñ, hoyyä miädia'agy hánajty quia'a jagä yajtúunäxä. ¹⁹Mänitá israelitashajxy jim ñøcxy maa ja'a naax hánajty xiøhatiän Canaán. Ja'a jäya'ayhajxy hánajty jim

tsänaabiä, ja'a näjuxtujc-hagajtpä, cøjx hajxy yajcuhdägoyyii ja'a Diósäm. Mänit højtsä nhapä ndeedyhajxy ñaaxpaatnä.

²⁰Mädaaxmägo'xjomøjt ja cupc hánajty tøø yhity coo hajxy hánajty tøø chooñ Egipto.

'Mänitá Dios miänaañ coo cuduung hajxy miøødhádät. Jaduhñ hajxy jecy miøødhajty. Ja'a Samuel, je'eds jaac tehñ tiuun cuduung.

²¹Mänitá cu'ughajxy miänaañ coo gobiernä hajxy mio'owøøjät, coo hajxy jaduhñ yhane'emøøjät.

Mänitá Dios ja'a Saúl yajnähdiijy coo je'e tiúnät gobiernä, ja'a Cis yhuung. Benjamín ja'a Cis hánajty jegyhajty tøø yhaphaty tøø tieedyhaty. Juxychägui'xjomøjtä Saúl jaduhñ tiuun gobiernä.

²²Mänitá Dios miänaannä coo Saúl jaduhñ quia'a túunnät gobiernä. Jaduhñ miänaannä coo David jaduhñ ween tiuunnä gobiernä: “Njaanč tehñ quiumäabiøčhä David jaduhñ, ja'a Isái yhuung. Cøxaamb jaduhñ quiudiuna'añ waambátyhøch nnäma'awa'añ”, nømä Dios ja'a David jecy ñänøømy. ²³Mänitá Jesús cujecy jiaac mejch. Ja'a Jesús ja'a David jecy yhaphajt tieedyhajt. Paadiä Dios ja'a Jesús quiejxy coo ja'a israelitashajxy jaduhñ ween min yajnähwa'ačhii. Jéquiänä Dios hajxy jaduhñ yajwiinwaanøøyyä coogä yajnähwaatspä hánajty quíexa'añ. ²⁴Cahnä Jesús hánajty tiägøøyñä wädijpä, jimä Juan ja'a israelitas ja'a Diosmädia'agy hánajty yajwiingapxøøy coo ja'a yhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä ñajtshixøøwät, møød coo ja'a

Dios hajxy hamuumdu'joot wyiingudsähg'owät, mөөд coo hajxy ñäbétät. ²⁵Coo ja'a Juan hānajtý tiuumädə'owaannā, mānit miānaañ: “Jadúhñhōch mijtsāda'a xñānomy cooc tyijy hōōch nGristo. Ca'ačh nje'ejā. Jímhōchā njamiөөд tu'ug jiaac medsa'añ. Maas mөcmājaamөөд je'e miedsa'añ queečh hōōch. Cábōch cuhdujt jaduhñ njaty mөөдä nebiā cuhdujt je'e miөөдän ja'a jaac medsaambā.”

²⁶Mägu'ughajpədöjc, hōjtsā Abraham jecy nhaphajt ndeedyhājtm; mөөд mijts ca'a judiöspā, mwiingudsähgöobiā Dios hajxypā. Nägöxiā ja'a Dios hajxy tөө xyajñāhdijām coo hajxy nägöxiā xyajñāhwa'adsāanām. ²⁷Coo ja'a Jesús quioo'ty Jerusalén, cabā cu'ughajxy hānajtý ñajuö'öy coo hānajtý je'e Dyiosquexiā. Ni ja'a teedywiindsōnhajxy hānajtý quia'a najuöobiā. Coo ja'a Jesús hajxy yajyagho'cā, jaduhñā Diosmädia'agy hajxy yajtöjiajty nej myiñān cujaay coo ja'a Diosquexy hānajtý yagho'oga'añii. Ja'a profetadöjc-hajxy jaduhñ jecy cujahy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtý jegyhajty māvādijpā. Hoyyā cu'ugā Diosmädia'agy hānajtý jia mādoy wiingusábadohaam nebiā profetadöjc ja'a Diosquexy hajxy hānajtý jia mädia'aguiān, cabā cu'ughajxy hānajtý ñajuö'öy coo ja'a Jesús hānajtý Dyiosquexiā. ²⁸Jaduhñā cu'ughajxy hānajtý tehngajñā ñā'ägā mānaañ cooc tyijy ja'a Jesús hānajtý hanaxiā tөө quiädieey. Pero cab hānajtý jaduhñ ñā'ä tōyyābā. Hoy hānajtý

quia'a jagā tōyyā, tehngajñā cu'ug ja'a Pilato hajxy jaduhñ ñāmaayy coo ja'a Pilato ja'a Jesús yajyagho'ogöøjät. ²⁹Coo ja'a Jesús jaduhñ jiaanč ho'cy, cöjx jaduhñ tiöjiajty nebiaty jim miädia'agyijān maa ja'a Diosmädia'agy myiñān. Mānit yajmānajcā cruzcöxp. Mānit hoy yajnaaxtägö'öyii. ³⁰Mānitā Dios ja'a Jesús yagjujypiojtägajch. ³¹Mayhoocā Jesús jaduhñ jiaac hijxā ja'a jiamioödhajxy, ja'a hajxy hānajtý quipxy tөө piadsohñdā'aguiābā jim Galilea. Quipxiā Jesús hajxy piagoo'ty Jerusalén. Hoorā, jäda'ahatiā Jesús hajxy miädiaacpā maa ja'a judiöshajxiān coogā Jesús Quiäristo.

³²Paady hōjts mijts jaduhñ nyajwiingapxö'öy ja'a Jesúsöxpā. Jequiān hōjts nhap ndeedyhajxy yhawāanāxā ja'a Diósām coogā Dios ja'a yajñāhwaatspā hānajtý quixa'añ. ³³Coo ja'a Jesús hajxy tөө xñāhho'túutām, mөөд coo jiuypiojtägajch, jaduhñā Jesús hajxy tөө xjiaanč yajñāhwāatsām. Jaduhñā Dios ja'a miädia'agy yajtöjiajty neby hōjts nhap ndeedyhajxy jecy yhawāanāxām coogā Dios ja'a yajñāhwaatspā hānajtý quixa'añ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a salmo miämetspān: “Hōōch miich nHuunghajpy. Jāda'ačh miich tөө nyagjujypiojtägach.” ³⁴Jéquiānā Dios jaduhñ miānaañ coogā yHuung hānajtý yagjujypiojtägatsa'añ, jadúhñāc je'e quia'a pú'udsāt. Jaduhñ jim myiimbā cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiān: “Mjtsšōch ngunuu'xaamby nébiöčhā David tөө nyajñāma'ayān. Nyajtöjiadāambiöch

jaduhn.” ³⁵ Jaduhn jim myiimbä cujaay wiingsalmojooty: “Caj miičh mmäna'ana'añ coo ja'a mHuungä ñi'xä quiopc piú'udsät, coo hänäjty tøø yho'ogy. Myagujypiojtägatsaamby miičh jaduhn”, nømä Dios ñämaayyā. ³⁶ Hoorä, coo ja'a David jecy miähanehmbädøøyy nebiä Dios hänäjty tøø yajnähdiijiän, mänit David yho'nä tiägoonä. Mänit hoy ñaaxtägø'oy. Mänit piuutsnä. Tøyhajt jaduhn. ³⁷ Pero ja'a Jesús, coo je'e yho'cy, cab je'e piuuch, je'eguiøxpä coo yagujypiojtägajtsä.

³⁸⁻³⁹ Mägu'ughajpädøjc, huuc hamädoowhit hajxy, jaduhn højts mijts nyajwiingapxø'oy coo ja'a Jesús hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Pønjaty jaduhn mabøjp, nähwa'adsaamb hajxy je'e; hawa'adstuum hajxy miähmø'owa'añ. Hoyyā jecyquihdujt hajxy hijty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä, cab hajxy hoy pedyii ngudiunáañäm, paady hajxy hijty nga'a nähwa'adsáañäm.

⁴⁰ Naxy hädaa mädia'agy hajxy mdehm miäbögät neby højts mijts cham nyajwiingapxø'oyän. Pø caj, wehndä hajxy mjat mhabetät nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän:

⁴¹ Huuc mädox hajxy, pønjaty jaduhn mäwiingapxpejp, myagjuø'owäp hajxy jaduhn; mniguiu'uds mniguiuhhämeedø'owøøjäp hajxy.

Hix, hoy-yagjuøøñoch jaduhn njaančh tehñ yajcähxø'oga'añ maa mijts mwiinduumhajxiän.

Pero cab hajxy jaduhn miäbøga'añ, ja'a hajxy hamdsoo ca'a hixaambä, nømä Dios jecy miänaañ.

⁴²⁻⁴³ Mänitä Pablo miädiaacpädøñä. Coo ja'a Pablohajxy chajtøjpädsøømy møødä Bernabé, mänit hajxy ñämaayyā coo hajxy jadähooc ween min miädia'agy ja'a sábadø hänäjty jaac miimbä, neby hajxy hänäjty tøø yhuuc mädiaacpän. Mänitä Pablo jäya'ay hajxy may piadu'ubøjcä, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíospähajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty mabøjpä. Mänitä Pablohajxy miänaañ coo ja'a jäya'ayä Dios hajxy homiänaajä yhajodhädät.

⁴⁴ Coo ja'a sábadø hänäjty jadähooc yhabáatcumbä, mänitä cu'ughajxy jim miejch maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tøø ja'a cu'ughajxy hänäjty miädoyhaty coo ja'a Pablo ja'a Diosmädia'agy hänäjty jadähooc miädia'agáangumbä. ⁴⁵ Coo ja'a judíos wyiindsønhaajxy jaduhn yhiixy coo ja'a cu'ughajxy hänäjty jaančh tehñ miay tøø miech Diosmädia'agyhamädoowhiipä, mänit hajxy jiootma'ty. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä cooc tyijy ja'a Pablohajxy hänäjty yhøhnda'agy. Wiingapxpéjtäbä Pablohajxy hänäjty jaduhn. ⁴⁶⁻⁴⁷ Pero cabä Pablohajxy ñä'ägä møjpädaacy. Mänit hajxy yhadsooy:

—Jaduhn højtsä Dios tøø xwyiinguexy coo højts mijts judíospä jayøjp nyajwiingapxø'owät ja'a mädia'agy ja'a Jesúscøxpä. Pero caj mijts hädaa mädia'agy

mnä'ägä mädowa'añ. Coo hajxy jaduhñ mga'a mabøga'añ, paady jaduhñ quia'a hawiinmatsä coo hajxy homiänaajä mjugyhádät nebiä Dios homiänaajä jiugyhatiän. Cab højts mijts hädaa mädia'agy nyajmøødmädia'agaannä. Jim højtsä jäya'ay nøcxy nnä'ägä yajwiingapxø'øwaannä, ja'a hajxy ca'a judíos. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän.

⁴⁸Coo hajxy jaduhñ miädooyy, ja'a hajxy ca'a judíos, mänit hajxy xioondaacpøjcy. Mänit hajxy tiägøøyy mänaambä coogä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä jiaanč tehñ yhooyä. Mänit hajxy nägøxiä miäbøjcy, pønhatiä Dios hänajty tøø yajnähdijy coo hajxy jiugyhada'añ homiänaajä neby je'e jiugyhatiän. ⁴⁹Mänitä Diosmädia'agy ja'a Jesúscøxpä tiägøøyy wa'xpä wiinduhmyhagajpt.

⁵⁰Mänitä mäyøøjäya'ayhajxy jiøjcapxøøyyä møødä to'oxiøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty Dioswiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy ñämaayyä coo ja'a Pablo miädia'agyhajxy quia'a mabøjcäxät. Ja'a judíoswiindsøn hajxy jaduhñ mänaan. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy yhøxpäbo'owøøjät. ⁵¹⁻⁵²Mänitä Pablo ja'a tiecy hajxy wyiinxijty wyiinwojpy, weenä naaxoc jaduhñ quiøxy ca'ay. Hijxtahñd hajxy jaduhñ yajcähxø'c coo ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hänajty nämay quia'a mabøga'añ. Pero ja'a jäya'ayhajxy hänajty mabøjpä, jaanč tehñ xioondaacp hajxy hänajty. Høxtä piaatypä Dioshespiritu hajxy hänajty. Mänitä

Pablohajxy jim chohñnä møødä Bernabé. Mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a cajpt hänajty xiøhatiän Iconio.

14 Mänitä Pablohajxy jim miejch Iconio. Coo sábado yhabaaty, mänit hajxy ñøcxy maa ja'a judíos ja'a chajtøjc-hajxiän. Mänitä Pablo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwiingapxøøyy. Mänitä jäya'ayhajxy may miäbøjcy, møødä judíos hajxy, møød hajxy ca'a judíos. ²Pero cabä judíos hajxy nägøxiä miäbøjcy. Mänitä jäya'ayhajxy jiøjcapxøøyyä, ja'a hajxy hänajty ca'a judíos, ja'a hajxy hänajty mabøjpä. Jaduhñ hajxy jiøjcapxøøyyä coo ja'a Pablo miädia'agy hajxy quia'a mabøjcäxät. Ja'a judíos hajxy jaduhñ mänaan, ja'a hajxy hänajty ca'a mabøjpä. Jaduhñ hajxy hänajty miänaambä coo ja'a Pablohajxy wyiingapxpedøøjät. ³Jejquiä Pablohajxy jim jiaac hijty Iconio. Cabä Diosmädia'agy hajxy hänajty tsähgø'ø-tsähgø'ø ñä'ä mädia'agy. Jaduhñ hajxy hänajty miädia'agy coogä Dios hajxy xjiaanč tehñ chøjcäm. Madiu'u ja'a Pablo pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Hijxtahñd hajxy hänajty yajcähxø'py jaduhñ coo ja'a Pablo ja'a Jesús ja'a miäjaa hajxy hänajty tøø mio'oyii. Hix, ja'a Jesús ja'a miäjaahaamä pa'am hajxy hänajty yajnaxy. Jaduhñä cu'ughajxy hänajty ñajuø'øy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaanč tsøjcäm. ⁴Pero cabä cu'ughajxy hänajty tiu'ugmädia'aguiä. Näje'e ja'a judíos miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä. Näje'e ja'a Pablo miädia'agy hajxy hänajty miäbøjcä.

Dioswiinguexiä Pablohajxy
 hänajty tiuumby mөөдä Bernabé.
⁵Mänitä möjtuungmөөdpähajxy
 quiojyquiapxytiuuñ coo ja'a
 Pablohajxy quiuhga'adsööjät.
 Jaduhñä judioshajxy piamánaambä
 mөөд hajxy ca'a judfospä. ⁶Coo
 ja'a Pablohajxy jaduhñ miädooyy,
 mänit hajxy jim piäyö'cy. Mänit
 hajxy ñöcxy maa ja'a naax
 hänajty xiöhatiän Licaonia,
 mөөд maa ja'a cajpt hänajty
 xiöhatiän Listra mөөд Derbe.
⁷Mänitä Diosmädia'agy hajxy
 jim tiägөөyy yajwiingapxööbiä
 Licaonia-naaxooty
 wiinduhmyhagajpt.

⁸Jimä pa'amjäya'ay hänajty
 tu'ug chäna'ay Listra. Tecymiuquiä
 mähdiöjc hänajty tөө myiñ tөө
 quia'ay. Cahnä hänajty mänaa
 yo'oyö'ögy. ⁹Jiaanč tehñ
 yhamädoowhijpiä mähdiöjc
 hänajty waambatiä Pablohajxy
 hänajty miädia'agy. Coo ja'a Pablo
 ja'a mähdiöjc jaduhñ yhijxy coo
 ja'a mähdiöjcä jioot hänajty tөө
 piäda'agy coo miöcpögät, mөөд coo
 hänajty miäböcy coo ja'a Pablo ja'a
 Jesús miäjaa hänajty miөөdhajtä,
¹⁰mänitä Pablo ja'a mähdiöjc
 ñämaayy:

—Pädö'ög, tänaayyö'ög.

Möcä Pablo jaduhñ miänaañ.
 Mänitä craa jiaanč tänaayyö'cy.
 Mänit hoy tiägөөñä yohbiä. ¹¹⁻¹²Coo
 ja'a cu'ugä craa hajxy jaduhñ yhijxy
 coo hänajty tөө miöcpöcy, mänit
 hajxy tiägөөyy yaaxpä yhamdsoo
 hayuuc-haambyhajxy:

—Tөө ja'a Zeus hajxy
 xñägädäacäm mөөдä Hermes, ja'a
 hajxy nwiingudsähgөөyyämbä.

Tөө hajxy jaduhñ ñibiäda'agyii
 neby jäya'ayän —nömä Pablohajxy
 ñänөөmä.

Jaduhñä Bernabé hänajty
 yhajodhadyii nebiä Zeusän. Haa
 ja'a Pablo, jaduhñ hänajty je'e
 yhajodhajtäbä nebiä Hérmesän,
 je'eguiöxpä coo ja'a Pablo
 hänajty jiaanč tehñ miädia'agy.
¹³⁻¹⁴Pero cabä Pablohajxy hänajty
 wyiinjuö'öy waambaty hajxy
 hänajty ñänömyii. Hoorä, jimä
 tsajtöjc hänajty tu'ug cajtpa'a
 maa ja'a cu'ugä Zeus hajxy hänajty
 wyiingudsähgөө'öyän. Ja'a jäya'ay
 hänajty jim tuumbä teedy, mänitä
 waj may yajmejch maa ja'a
 Pablohajxy hänajty cajtpa'a tөө
 miähmөө'öyän. Mayyä pöjy jaduhñ
 yajmejspä. Mänitä Pablohajxy
 tiägөөyyä wiingudsähgөөyyäbä.
 Ja'a cu'ughajxy mөөдä teedy, je'e
 hajxy hänajty mäwiingudsähgөөby.
 Mänitä teedyhajxy tiägөөyy
 mänaambä coogä waj hajxy hänajty
 yoxa'añ ja'a Pablocöxpähajxy.
 Hagriegohaam hajxy jaduhñ
 miänaañ. Coo ja'a Pablohajxy
 jaduhñ wyiinjuөөñä nebiä
 cu'ughajxy hänajty jiatcö'öwa'añ,
 mänitä Pablohajxy tiägөөyy
 tajpä maabiä. Mänitä wyit hajxy
 quioö'ch. Mänit hajxy jim tiägөөyy
 cu'ughagujc. Mänit hajxy yaaxy:

¹⁵—Mägu'ughajpädöjc, ca'a
 höjts xwyiingudsähgөө'öy. Jäya'ay
 höjts nej mijtsän. Paady höjts yaa
 tөө nmech maa mijts mgajptän,
 coo höjts mijtsä Diosmädia'agy
 nyajwiingapxö'öwät, jaduhñä
 Dios jujpiä ja'a miädia'agy hajxy
 mmäböjcät. Jéquiänä Dios ja'a
 tsajt yhädiuuñ, mөөдä naaxwiin,

møødä mejy, møød tijaty jaac jii, cøxiä. Jaduhñä Dios miäna'añ coo hajxy je'e mwiingudsähgøøñät, coo ja'a mhamdsoo cuhdujt hajxy mnajtshixøøñät, ja'a ca'a tsoobaatpä. ¹⁶Hijty, jaduhñä Dios hijty miäna'añ coo ja'a jäya'ayä yhamdsoo cuhdujt hajxy ween yajtuñ. ¹⁷Homiänaajä ja'a Dios yajcähxø'øgy coo hojioot jiaanč tehñ miøødä maa mijtscøxpän, møød coo yajtu'uy coo yajta'xy, møød coo ja'a camä tu'u yaghoyø'øy, jaduhñ hajxy ngaayy nhúucäm jootcujc —nømä Pablohajxy miänaañ.

¹⁸Hobiänejpiä ja'a Pablo ja'a cu'ug hajxy jaduhñ yajmøbøjcy coo ja'a waj hajxy quia'a yóxät, coo ja'a Pablohajxy jaduhñ quia'a wiingudsähgø'øwøød møødä Bernabé.

¹⁹Mänitä judíoshajxy näje'e miejch. Antioquíä hajxy hānajtý choon møød Iconio. Mānitä cu'ug hajxy yajmøbøjtägajch cooc tyijy ja'a Pablohajxy hānajtý yhøhñda'agy møødä Bernabé. Mānitä cu'ugä Pablo hajxy jaduhñ jia ca'ch. Jaduhñ hajxy hānajtý yhajodhaty coo ja'a Pablo hānajtý tøø yho'ogy, pero cab hānajtý tøø ñä'a ho'pä. Mānitä Pablo hajxy hoy yhøxwich cajtpa'a.

²⁰Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hānajtý jaduhñ tøø miäbøquiäbä, mānitä Pablo hajxy hoy jiuhmugø'øy. Mānitä Pablo jadāhooc wyiinmahñmejch. Mānitä Pablohajxy jaduhñ jiiby tiägøøguiumbä cajptooty møødä mäßøjpädøjc. Cujaboomä Pablohajxy jim chohñ møødä

Bernabé. Mānit hajxy ñøcxy maa ja'a cajpt hānajtý jaduhñ xiøhatiän Derbe.

²¹Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Derbe, mānitä Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy hawaan hayaaxøøbiä. Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooyy, mānit hajxy may miäbøjcy. Mānitä Pablohajxy jim wyiimbjçumbä. Mānit hajxy jim ñøcxtägajch Listra, møød jim Iconio, møød jim Antioquíä, majaty hajxy hānajtý tøø yhuuc hoobiän.

²²Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy hānajtý tøø miäbøquiäbä, mānit hajxy wyiingapxøøyyä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot pianøcxät tehngahnä, hoy hajxy jaduhñ cu jia mānax cu jia yajnax ja'a tsaačhpä ja'a peenä. Mānit hajxy jaduhñ jim ñøcxät Dioswiinduum. ²³Majatiä Pablohajxy hānajtý wiädity, wyiinguejxyp hajxy hānajtý pøn jaduhñ jim túnäp wiindsøn maa ja'a tsajtøjcän. Mānitä Pablo ja'a Dios hajxy pia'yaaxy coo hajxy jaduhñ quiuweendāhadøøjät ja'a Díósäm, ja'a hajxy hānajtý tøø miäbøquiäbä. Jaguiay jayhu'uguiä Dios hajxy hānajtý miānuu'xta'agy.

²⁴Mānitä Pablohajxy jim ñaxøøyy møødä Bernabé maa ja'a naax hānajtý xiøhatiän Pisidia. Møød hajxy jim yhoobiä maa ja'a naax hānajtý xiøhajpän Panfilia. ²⁵Mānitä Pablohajxy jim jadāhooc miéjtscumbä Perge. Jimä Diosmädia'agy hajxy jadāhooc yajwä'xcumbä. Mānit hajxy ñøcxy jadāhooc Atalia. ²⁶Jim hajxy jadāhooc hoy biarcotägø'øy. Mānit hajxy jim ñøcxcumbä

Antioquía maa hajxy hānajtj
jaduhñ tøø yhuuc tsohndaacpān,
maa hajxy hānajtj jaduhñ tøø
wyilinguexyijān coo ja'a Dios ja'a
tiuung hajxy tiūnāt. Coo hajxy
jaduhñ jīm miejtstāgajch Antioquía,
yaghabejt hajxy jaduhñ nebiā
Dios hānajtj tøø yhane'emiān coo
hajxy jaduhñ tiūnāt. ²⁷ Coo hajxy
jīm miejch Antioquía, mānitā
Pablo ja'a mabōjpādōjc hajxy
wioomujcy. Mānit hajxy miādiaacy
nebiatīā Dios hajxy hānajtj tøø
piuhbedyijān, mōød coo ja'a Dios
cuhdujt jaduhñ tøø yecy coo ja'a
jāya'ayhajxy jaduhñ miābōjpāt, ja'a
hajxy hānajtj jaduhñ ca'a judíos-pā.
²⁸ Jejquiā Pablohajxy jīm yhijtj
Antioquía. Xyiicy xioondaacy hajxy
jaduhñ mōødā mabōjpādōjc-hajxy.

15 Mānitā jāya'ayhajxy
jaduhñ jīm naje'e
miejch Antioquía. Judea hajxy
hānajtj tøø chohnda'agy. Mānitā
mabōjpādōjc-hajxy yajnāhixøøyyā
coo hajxy jaduhñ quiudiūnāt
nebiā Moisés hānajtj jegyhajtj
tøø yhane'emiān, coo hajxy
yajcircuncidarhādāt. Cooc hajxy
jaduhñ quia'a cudiūnāt, cābāc
hajxy jaduhñ nāhwā'adsāt. Ja'a
jāya'ayhajxy hānajtj jīm tsohmā
Judea, je'edsā mabōjpādōjc hajxy
jaduhñ yajnāhixøøyy. ²⁻³ Pero cabā
Pablohajxy jaduhñ quiumaayy
coo ja'a mabōjpādōjc-hajxy
jaduhñ yajnāhixø'owōōjāt. Mānitā
Pablo ja'a mādia'agy hajxy
jaduhñ yajcapxiøøyy coo ja'a
mabōjpādōjc-hajxy jaduhñ quia'a
mabōgāt neby hajxy hānajtj
tøø yajnāhixø'oyijān coo hajxy
tsipcøxp yajcircuncidarhādāt.

Mānitā Pablohajxy jīm quiejxā
Jerusalén mōødā Bernabé,
mōødā wiinghāna'c-hajxy. Ja'a
mabōjpādōjc-hajxy jaduhñ
māguejx coo ja'a tsip ja'a pleetā
jaduhñ ween nøcxy yajcøxy
yajmay. Ja'a jāya'ayhajxy hānajtj
jīm tuumbā Jerusalén maa ja'a
tsajtōjcān, je'edsā tsip ja'a pleetā
hajxy hānajtj miøødyajcøxaamby
miøødyajmayaamby, jaduhñ hajxy
quia'a tsipyajpādō'nāt. Coo ja'a
Pablohajxy jīm tiu'ubōjcy Antioquía,
mānit hajxy jīm naxøøyy maa ja'a
naax hānajtj xiøhatiān Fenicia,
mōød jīm maa ja'a naax hānajtj
xiøhatiān Samaria. Jīmā Pablo ja'a
mabōjpādōjc hajxy miøødmādiaacy,
ja'a hajxy hānajtj tsānaabiā
jīm Fenicia mōød jīm Samaria.
Jaduhñā Pablohajxy miādiaacy
coogā jāya'ayā Diosmādia'agy
hajxy hānajtj tøø piadu'ubōcy, ja'a
hajxy hānajtj ca'a judíos-pā, mōød
coogā yhamdsoo cuhdujt hajxy
hānajtj tøø nājtshixøøñā. Coo
ja'a mabōjpādōjc-hajxy jaduhñ
miādooyy, mānit hajxy jaduhñ
jiaanēh tehñ xioondaacy.

⁴ Coo ja'a Pablohajxy jīm miejch
Jerusalén mōødā Bernabé, mānitā
mabōjpādōjc-hajxy jīm yhamugøøyy
maa ja'a tsajtōjcān, mōødā
Dioswiinguexpāhajxy, mōødā
tsajtōjc-wiindsønhajxy. Mānitā
Pablohajxy miādiaacy nebiatīā Dios
hajxy hānajtj tøø piuhbedyijān.
⁵ Jīmā fariseoshajxy naje'ebā. Tøø ja'a
Diosmādia'agy hajxy hānajtj miābōjpā
ja'a Jesucristocøxpā. Mānit hajxy
tiānaayyø'cy. Mānit hajxy miānaañ:
—Tsipcøxpā mabōjpādōjc-hajxy
yajcircuncidarhājpāt, hoy hajxy

jaduhñ quia'a jagä judíospä; weenä mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiúñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän — nomä fariseoshajxy miänaañ.

⁶Mänitä Dioswiinguexpähajxy yhamugööy mөөdä tsajtöjc-wiindsöñhajxy. Mänit hajxy tiägööy mädiaacpä waambatiä fariseoshajxy tөө miäna'añ.

⁷Mänitä Pedro tiänaayyö'cy mädiaaccujc. Mänit yajcapxööy:

—Puhya'adiöjc, mnajuöoby hajxy jaduhñ coöchä Dios jecy xwyiinguejxy coöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxö'owät, ja'a hajxy ca'a judíospä, coo hajxy miäböät, jaduhñ hajxy ñähwa'ads quiuhwä'adsät.

⁸Haa ja'a Dios, xyhixyhájtämä njootä njuöñdyhajxy. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ miäböjcy, ja'a ca'a judíospä, mänitä Dioshespíritu hajxy miööyyäbä, nebiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tөө xmiööyyäm höjtshájtäm. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a nähwaatstaact hajxy jaduhñ piaatpä, neby höjts tөө nbáatäm.

⁹Tu'cuhdujtä Dios hajxy tөө xyajñähwaats tөө xyajcuhwáatsäm mөөdä cäjpä judíospähajxy. Coo hajxy jaduhñ tөө miäböjpä, paadiä piojpä quiädieeyhajxy tөө ñähwaatspä. ¹⁰Pero jaduhñ mijts mja mäna'añ coo ja'a cäjpä judíospä ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ quiudiúumbät nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Ni höjts pedyii nga'a cudiúunäm, höjts judíoshájtäm. Ni höjtsä nhapä ndeedyhajxy hijty jegyhajty hoy quia'a cudiúunämbä. Coo mijts jaduhñ mja mäna'añ coo ja'a cäjpä

judíoshajxy jaduhñ quiudiúumbät, jaduhñ hajxy myajcähxö'ögy nebiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mga'a mäböjcäbän. ¹¹Pero jaduhñ hajxy nnajuööyyäm coo ja'a Jesús hajxy tөө xñä'a yajñähwáatsäm tu'cuhdujt, mөөd höjts judíospähájtäm, mөөdä cäjpä judíoshajxy. Hojiootä Jesús jaduhñ miөөdhajpy maa höjtscöxpähájtäm —nomä Pedro miänaañ.

¹²Mänitä mäböjpädöjc-hajxy miädiaacpädööy, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Jerusalén. Mänitä Pablohajxy tiägööy mädiaacpä mөөdä Bernabé nebiatiä Dios ja'a miäjaa hänäjty tөө yajcähxö'ögy maa ja'a jäya'aguiöxpähajxiän, ja'a cäjpä judíospähajxy, mөөd nebiatiä Pablo ja'a hoy-yaguöññajatypä hajxy hänäjty tөө tiuñ. ¹³Coo ja'a Pablohajxy jaduhñ miädiaacpädööy, mänitä Santiago miänaañ:

—Puhya'adiöjc, huuc tunä mayhajt hajxy, huuc hamädoowhit hädaa mädia'agy hajxy. ¹⁴Jaduhñä Simón tөө miädia'agy coo ja'a Dios ja'a hojioot miөөdhajnä maa ja'a jäya'aguiöxpähajxiän, ja'a hajxy cäjpä judíospä, mөөd coo ja'a Dios wyiimbiy pönjaty jaduhñ quiu'ughädäp. ¹⁵Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän nebiä profetadöjc-hajxy jecy quiapxy miädiaaquian coo ja'a Dios hojioot hänäjty miөөdhada'añ maa ja'a jäya'aguiöxpähajxiän, ja'a hajxy cäjpä judíospä. Jaduhñä profeta Amós jecy quiujahy quiuguee'ch ¹⁶coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ:

Nguexáambiöchä nguguexy
coo ween jaduhñ yhanehmbä
nebiä David jecy yhanehmiän,

¹⁷ jaduhñhōchä jäya'ayhajxy
xwyiingudsähgō'owät,
ja'a hajxy cajpä judíospä,
pønjátyhōch tōø nwiimbiy
cooçh je'e ngu'ughádät.

¹⁸ Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ
coo jaduhñ yajtōjiada'añ.

¹⁹ Mänitā Santiago jiaac mänaañ:
—Tøyhajt jaduhñ nebiä

Diosmädia'agy miäna'añän. Cab
jaduhñ yhahixō'oy coo ja'a
mäbōjpädōjc hajxy nhanéhmämät,
ja'a hajxy ca'a judíospä. Cab
hajxy nnämäáyyänät coo hōjtsä
nguhdujt hajxy xpiahíjxämät, hōjts
judíoshájtäm. ²⁰ Jaduhñ mäbōcypä,
tsōc hajxy yajnājaayōōyyäm coo
hajxy jaduhñ quia'a tsú'udsät
tijatiä jäya'ayhajxy tōø yoxy
quepychechiinduum, mōød
coo wiingto'oxiōjc hajxy quia'a
mōødmá'awät, mōød coo
animal hajxy quia'a tsú'udsät
ja'a jañō'xíe'xypä, mōød
coo animalnø'ty hajxy quia'a
hu'ug quia'a jōø'xät. ²¹ Jaduhñä
Moisés jecy quiujahy coo hōjts
jaduhñ nguhdujthájtämät,
hōjts judíoshájtäm. Jaduhñ
hōjts wiindu'ugpoo'xxiøø
nyajnahixōōyyäm maa ja'a
tsajtōjcän wiinduhmyhagajpt.

²² Mänitā mäbōjpädōjc-hajxy
nägōxiä quiojyquiapxyhajty mōødä
Dioswiinguexpähajxy, mōødä
tsajtōjc-wiindsønñhajxy, coo ja'a
cunocy hajxy jim̄ quiéxät Antioquía,
coo ja'a Pablohajxy miødhadōøjat
mōødä Bernabé. Mänitā Judashajxy
jaduhñ wyiinguejxä mōødä Silas
coo hajxy jaduhñ quiunocyhádät.
Jim̄ä Judashajxy hānajty
quiope-haty mōødä Silas maa ja'a

tsajtōjcän. Mejtstu'u ja'a Judas
hānajty xiøhaty mōødä Barsabás.

²³ Mänitā mäbōjpädōjcä nocy hajxy
yhädiuñ. Mänitā Pablo ja'a nocy
hajxy yajcō'ødägōōyyä coo hajxy
miänōcxät Antioquía. Jaduhñä nocy
hajxy quiujahy:

“Puhya'adiōjc, mijts hädaa nocy
nyajnāguejxyp, mijts ca'a judíospä,
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tōø
mmäbōcy, pønjaty jim̄ tsānaaby
Antioquía, mōød jim̄ Siria, mōød
jim̄ Cilicia. Hōjts hädaa nocy
tōø nhädiuñ, hōjts mäbōjpädōjc
yaa hijpä Jerusalén, mōødä
Dioswiinguexpähajxy, mōødä
tsajtōjc-wiindsønñhajxy. ²⁴ Tōø
hōjts jaduhñ nmädoyhaty coo
hōjtsä nmägu'ughajpähajxy näje'e
jim̄ tōø yhooy maa mijtsän. Ca'a
yhōjts jaduhñ nguejx; hamdsoo
joot hajxy jim̄ tōø ñōcxy. Jaduhñ
hōjts tōø nmädoyhaty coo mijtsä
häna'c xjia wi'i wyiinhōōna'añ,
ja'a hajxy jim̄ tōø yhōyyäbä maa
mijtsän, mōød coo mijts näje'e tōø
myajwiinhōōñ. ²⁵ Coo mijtsä häna'c
jaduhñ xjia wi'i wyiinhōōna'añ,
paady hōjts tōø ngojyquiapxyhaty
coo hōjtsä nmägu'ughajpā nāmetsc
jim̄ nguéxät maa mijtsän näguipxy
mōødä Pablo mōødä Bernabé.
Hōjtsä Pablo njaanç tehñ chojpy
njaanç tehñ pia'häyooby mōødä
Bernabé. ²⁶ Jaanç tehñ yhooyä
Pablo ja'a Jesucristo hajxy
miäduñ. Coo hajxy jaduhñ hoy
miäduñ, paady hajxy mayhooc
tōø jia wi'i yagho'oga'añii. ²⁷ Ja'a
Judas hōjts nwiinguejxyp mōødä
Silas coo hajxy jim̄ ñōcxät maa
mijtsän. Hajäya'ayhaam mijts
jaduhñ xmiøødmädia'aga'añ

waambaty hõjts cham njaay
ngueechän nocyquioxp.

28-29 Jaduhñ hõjtsä Dioshespíritu
tøø xmiøødojyquiapxyhaty
coo mijts nhané'emät coo hajxy
mga'a tsú'udsät mädyiijaty
animal ja'a häna'c tøø yoxy
quepychechwiinduum, møød coo
animal hajxy mga'a tsú'udsät
ja'a jañø'xiee'xypä, møød coo
wiingto'oxiøjc hajxy mga'a
møødmá'awät. Coø hajxy
jaduhñ mgudiünät, jaduhñ hajxy
mniyaghoyø'øwøøjät. Cabä
wiingcuhdujt yaghane'ema'añ. Ja'a
Dios hajxy jaduhñ xcwieendähädäp.”
Jaduhñä mabøjpädøjcä nocy hajxy
yhädiuun, ja'a hajxy hänajty jim
hijpä Jerusalén.

30 Mänitä Pablohajxy jim
tiu'ubøjcy møødä Bernabé,
møødä Judas, møødä Silas. Mänit
hajxy jim ñøcxy Antioquía.
Coo hajxy jim miejch, mänitä
mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä jim
yhamugøøyy maa ja'a tsajtøjcän.
Mänitä Pablo ja'a mabøjpädøjcä
nocy hajxy yajcø'ødägøøyy.

31 Mänitä mabøjpädøjcä nocy hajxy
quiapxy. Mänit hajxy jiaanč tehñ
jiootcugøøyy je'leguioxpä coo hajxy
jaduhñ quiapxmøpcøjcä nocyhaam.

32 Mänitä Diosmädia'agy hajxy
yajwiingapxøøyyä. Ja'a Judashajxy
jaduhñ capx møødä Silas. Yoñ
hajxy jaduhñ quiapxy miädiaacy.
Diosquexiä Judashajxy hänajty
møødä Silas nämetsc. 33 Maxiøø ja'a
Judashajxy jim yhiyty Antioquía
møødä Silas. Coø hajxy hänajty
wyiimbidaannä, mänit hajxy
ñämaayyä coo ja'a Dioscuju'uyäp
hajxy jim nøcxy yecy Jerusalén.

Mänitä Judashajxy ñøcxnä
Jerusalén maa hajxy hänajty
tøø yhuuc tshöndaacpä. 34 Pero
cabä Silas ja'a Judas pianøcxy.
Jim miähmøøyy Antioquía
35 näguipxy møødä Pablo møødä
Bernabé. Mänitä Diosmädia'agy
hajxy tiägøøyy yajwiingapxøøbiä
näguipxy møødä mabøjpädøjc-hajxy
nämaybiä.

36 Mänitä Pablo ja'a Bernabé
cujecy ñämaayy:

—Jam jadähooc wädjätäm majatiä
Diosmädia'agy hoy nyajwá'xäm.
Jamä mabøjpädøjc cuhíjxäm pø
tehngahnä ja'a Diosmädia'agy hajxy
hoy pianøcxy.

37 Jia nähadsoow ja'a Bernabé
jaduhñ. Mänit jaduhñ jia mänaa
coo ja'a Juan Marcos hajxy cu
miødhajty. 38 Pero cabä Pablo
jaduhñ miänaa coo ja'a Juan
Marcos hajxy jaduhñ miødhädät
je'leguioxpä coo ja'a Juan Marcos
hajxy hänajty tøø piuhwa'ačhii
mänaa hajxy hänajty jim wiäditiän
Panfilia maa ja'a Diosmädia'agy
hajxy hänajty yajwa'xiän.

39 Coø ja'a Pablo hänajty quia'a
tu'ugmädia'aguiä møødä Bernabé,
paady hajxy mänit ñiwiä'xä.
Mänitä Bernabé ja'a Marcos
wiowø'cy. Mänit hajxy tiägøøyy
barcojooty. Mänit hajxy jim ñøcxy
mejyhawiimb maa ja'a naax hänajty
xiøhatiän Chipre. 40 Haa ja'a Pablo,
mänit je'leduhñ miänaa cooc
ja'a Silas hänajty miøødwädita'añ.
Mänitä mabøjpädøjcä Dios hajxy
miänuu'xtaacy coo ja'a Pablohajxy
piuhbedøøjät. Mänitä Pablohajxy
tiu'ubøjnä møødä Silas. 41 Mänit
hajxy jim ñaxøøyy Siria møød jim

Cilicia. Majatiä Pablohajxy hänäjty wiädity, jimä maböjpädöjc hajxy hänäjty quiapxmöcpöcy.

16 Mänitä Pablohajxy jim nöcxxy Derbe. Coö hajxy jim tiu'uböjcumbä, mänit hajxy jim nöcxcumbä Listra. Jimä craa hajxy tu'ug hoy piaady. Timoteo ja'a craa hänäjty xiöhaty. Miäböjpiä Timoteo ja'a Diosmädia'agy hänäjty. Ja'a Timoteo ja'a tiajjä, judía hänäjty je'e. Jaanä miäböjpiä Diosmädia'agy hänäjty je'ebä. Ja'a Timoteo ja'a tieediä, ca'a hänäjty je'e jiidíosä.

²Quiumaabiä maböjpädöjcä Timoteo hajxy hänäjty, ja'a hajxy hänäjty jim tsänaabiä Listra mөөd jim Iconio. ³Mänitä Pablo ja'a Timoteo nāmaayy coö hänäjty miөөdwädita'ā. Pero cahnä Timoteo hänäjty yajcircuncidarhaty. Mänitä Pablo ja'a Timoteo yajcircuncidarhajtä, jaduñä judíosahajxy jaduñ quia'a jootmä'adät. Hix, ñajuöböbiä judíosahajxy hänäjty nägöxiä coö ja'a Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä. Coö ja'a Timoteo ja'a tieedy hänäjty quia'a judíosä, paadiä Timoteo hänäjty quia'a yajcircuncidarhatyñä.

⁴Mänitä Pablohajxy tiägööy wädijpä cajpt-cajpt mөөdä Silas mөөdä Timoteo. Majaty hajxy hänäjty wiädity, jimä maböjpädöjc hajxy hänäjty yajmädoyhaty waambatiä Dioswiinguexypähajxy hänäjty tөө yhane'emiän, mөөdä tsajtöjc-wiindsöñhajxy, ja'a hajxy hänäjty jim hijpä Jerusalén. ⁵Jaanä jaduñä Pablo ja'a maböjpädöjc hajxy hänäjty quiapxmöcpöjpä wiinduhmyhagajpt, paadiä

maböjpädöjcä Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy jiaac tehm miäböcy. Mөөd hajxy hänäjty jiaac tehm miayö'öy jabom-jabom.

⁶Pero cabä Pablo cuhdujt hajxy choj mooyyä ja'a Dioshespřitäm coö ja'a Diosmädia'agy hajxy jim nөcxxy yajwa'xy Asia. Paady hajxy jim jiaac wädijty Frigia mөөd jim Galacia. ⁷Mänit hajxy jim miejch maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Misia. Mänit hajxy jia mänaañ coö hajxy jim nөcxät maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Bitinia. Pero cabä Jesús yhEspíritu jaduñ miänaañ coö hajxy jim nөcxät. ⁸Cöö hajxy jim ñaxööy Misia, mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiöhatiän Troas. ⁹Mänitcoodsä Pablo jäya'ay tu'ug wyiinhijxy. Jim hänäjty choon maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Macedonia. Tānaaby hänäjty jaduñ. Mänitä Pablo nāmaayy: “Huuc tunä mayhajt, jam höjtsä Diosmädia'agy yajwiingapxööyyäc jim Macedonia.” Jaduñä Pablo miānuu'xtaäcä.

¹⁰Cöö ja'a Pablo jaduñ wyiinhijxy, mänit höjts jaduñ nwiinmaayy coö höjts jim njaanč nөcxät Macedonia. Jaduñ höjts hänäjty nwiinjuö'öy coö höjtsä Dios hänäjty tөө xwyiinguexy coö höjtsä Diosmädia'agy jim nөcxxy nyajwa'xy.

¹¹Mänit höjts hoy nbarcotägö'öy. Mänit höjts jim ndsohñ Troas. Mänit höjts nnөcxxy mejyhawiimb maa ja'a naax hänäjty xiöhatiän Samotracia. Mejyhagujcä naax jaduñ. Cujaboom höjts jadähooc nbarcotägöögüumbä. Mänit höjts njaac nөcxxy mejyhawiimb maa ja'a cajpt hänäjty jaduñ

xiøhatiän Neápolis. Coo højts jim nmejch mejyhawiimb, mänit højts nbarcopädsøömnä. ¹²Mänit højts nnøcxumbä maa ja'a cajpt hānajt jaduhñ xiøhatiän Filipos, jim Macedonia-naaxpa'a. Jimä Rómabä jāya'ayhajxy hānajt nāmay chāna'ay. Jim højts jaduhñ maxiøø nhijnä. ¹³Coo ja'a poo'xxiøø yhabaaty, mänit højts jim nnøcxy møjnoøba'a, jim cajtpa'a. Jimä judíos ja'a Dios hajxy hānajt naxy pia'ya'axy. Jimä to'oxiøjc-hajxy hānajt näje'e tøø yhamugø'øy. Mänit højts jim nhøxtaacy. Mänit højtsä jāya'ay ndägøøyy yajmøødmädiaacpä ja'a Diosmädia'agy, ja'a hajxy hānajt tøø yhamugø'øyäbä. Haagä to'oxiøjc hajxy hānajt je'e. ¹⁴Tu'jāya'ay hānajt xiøhaty Lidia. Jim hānajt choon maa ja'a cajpt hānajt xiøhatiän Tiatira. Hucywyit hānajt tioo'py, ja'a hojatiypä. Wyiingudsähgøøbiä Lidia ja'a Dios hānajt. Mänitä Dios ja'a Lidia yajmäbøjcy waambatiä Pablo hānajt yajnähixø'øy. ¹⁵Mänitä Lidiahajxy hoy näbety nägøxiä mäduhñtiä hajxy hānajt jim yhity maa ja'a tiøjcän. Mänit højtsä Lidia xñāmaayy:

—Pø mmānaamb hajxy jaduhñ coo'hä Dios ja'a miädia'agy hamuumdu'joot nmäbøjcä, jam hajxy jim mejtsta'ag maa'hä ndøjcän —nøm højts jaduhñ xñāmaayyho'cy.

Mänit højts jim hoy nmejtsta'agy.

¹⁶Wiinghooc højts hānajt jim nnøcxy maa ja'a Dios hajxy hānajt pia'ya'axiän. Tu'haamnøcxpā, jim højtsä cäxyiihāna'c tu'ug

hoy nbaady. Cudoogø'øy hānajt je'eduhñ. Ja'a haxøøgpä hānajt miøød. Cuwiinmahñdy hānajt je'eduhñ. Cøxiä hānajt jaduhñ ñajuø'øy tijaty hānajt jadāanāp tunāanāp. Majiatiä xädø'øñ hānajt ñāmečhii coo hānajt jaduhñ cøxiä ñajuø'øy. Coo xädø'øñ hānajt mio'oyii, cøxiä wyiindsøn hānajt miodiägach, mäduhñtiä hānajt quianarhaty. ¹⁷Mänit højtsä cäxyiihāna'c xpiadu'ubøjcy høxhaam. Mänit tiägøøyy yaaxpä jojpä:

—Yøø jāya'ayhajxy, ja'a Dios hajxy miäduumby, ja'a maas møc cuhdujt møødpä. Mijts hajxy xyajwiingapxø'owaamb neby hajxy mnähwa'ads mguhwä'adsät.

¹⁸Maxiøø højtsä quixy jaduhñ xpiawädipty yāaxāp wāanāp. Coo ja'a Pablo jaduhñ chíjpänä coo ja'a quixy jaduhñ wyi'i ya'axy, mänitä Pablo ñāwa'wiimbijty. Mänitä Pablo ja'a haxøøgpä yhøxquejxy:

—Ja'a Jesucristocøxpøch miičh nhøxquexy; pädsøm jilby maa yøø cäxyiihāna'cän —nømä Pablo miānaañ.

Mänitä haxøøgpä jaduhñ jiaančh pädsøömy.

¹⁹Coo ja'a quixiä wyiindsøn hajxy jaduhñ yhipty coo ja'a quixy hānajt jaduhñ tøø ñähwa'ačhii, mänit hajxy jaduhñ ñajuøøyy coo ja'a quixy hānajt jaduhñ quia'a canarhadaannä, møød coo xädø'øñ hajxy hānajt quia'a mo'owāanānā. Mänitä Pablohajxy miajtsä møødä Silas. Mänit hajxy yajnøcxä haguyc. ²⁰Mänit hajxy jaduhñ ñäxø'øwøøyyä: —Hādaa judíos hajxy, cajptyajma'p hajxy jaduhñ. ²¹Wiingcuhdujt højts

xjia wi'li yajnáhixø'owáanäm. Cab hajxy hawiinmats nmäbójcämät, je'eguiøxpä coo hajxy jim ndsóhnäm Roma —nömä Pablohajxy nänøømä.

Ja'a quixiä wyiindsønhajxy jaduhñ mänaañ.

²²Mänitä Pablohajxy nábädø'cä ja'a cú'ugäm. Mänitä cuduunghajxy miänaañ coo ja'a Pablo ja'a wyithajxy yajtsíjjäxät, møød coo hajxy wiobho'ogóójät paxyhaam. ²³Coo ja'a Pablohajxy hánajty tøø wiobho'ogyii, mänit hajxy hoy chumyii. Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä yhanehmä coo ja'a Pablohajxy hoy cwieendähadøójät. ²⁴Mänit hajxy hoy piäda'agyii hadsihtuum jiiby pujxtøgooty. Pu'uyhawa'adsootä tiecyhajxy jaduhñ yhame'mújcäxä.

²⁵Cuptsuhmdä hánajty jaduhñ, jiibiä Pablo ja'a Dios hajxy hánajty pia'høy pia'ya'axy. Jiibiä miädsuymyjiäya'ayhajxy hánajty jaduhñ yhamädoowhity. ²⁶Mänitä hujx møc nájxy. Høxtä tsäyuuyy ja'a pujxtøjc jaduhñ. Cøjxä tøgħaaw jaduhñ yhawa'aäch. Møødä cadena jaduhñ cøjx pioty maa ja'a tsumyjiäya'ayhajxy hánajty jaduhñ quiuxochän. ²⁷Coo ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä mia'abiädø'cy, mänit jaduhñ yhijxy coo ja'a tøgħagø'ow hánajty jaduhñ tøø quioxy hawa'aäch. Mänit jaduhñ miänaañ cooc tyijy ja'a tsumyjiäya'ayhajxy tøø quioxy päyø'ogy. Mänitä espada jiuu'ty. Niyagho'ogáanäp hánajty jaduhñ hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy cu piäyø'cy. ²⁸Mänitä Pablo yaaxy:

—Ca'a jaduhñ mniyagho'ogyii. Chaa højts jaduhñ nägøxiä. Caj

pøn tøø piäyø'ogy —nömä tsumyjiäya'agwieendähajpä nāmaayyā.

²⁹Jaanč tehñ chähgøøby hánajty je'eduhñ. Høxtä tsäyuuby hánajty je'eduhñ. Mänitä jøøn hoy quioñ. Päyø'oguiä tiøjtägøøguiumbä. Mänitä Pablohajxy hoy wyiinjjcäda'agyii møødä Silas. ³⁰Mänit hajxy yhøxwoobädsøømä pujxtøgooty. Mänit hajxy miäyajtøwä:

—Wiindsøndøjc, ja wi'li nāhwa'adsāmbøch høøch. Nébyhøch jaduhñ njatcø'owat.

Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mänaañ. ³¹Mänitä Pablohajxy yhadsooyy:

—Coo hajxy jaduhñ mmäbøgät ja'a Wiindsøn Jesúscøxpä, jaduhñ hajxy mnāhwä'adsät mäduhñtiä hajxy jim mhity maa ja'a mdøjcän.

³²Mänitä tsumyjiäya'agwieendähajpä ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øyii mäduhñtiä hajxy hánajty jim yhity maa ja'a jøøn maa ja'a tiøjcän. Ja'a Pablohajxy jaduhñ mäyajwiingapxøøyy. ³³Moññä hánajty jaduhñ. Mänitä Pablohajxy hoy yajtsi'iyii møødä Silas majaty hajxy hánajty jaduhñ tøø chaačhø'øyän. Ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä jaduhñ mäyajtsiiw. Mänit hajxy nägøxiä hoy nābety mäduhñtiä hajxy hánajty jiiby yhity maa ja'a jøøn maa ja'a tiøjcän. ³⁴Mänitä Pablohajxy jim wioonøcxä maa ja'a craa tiøjcän. Mänit hajxy yajcaayy yaghuucä. Jaanč tehñ xioondaac ja'a craahajxy jaduhñ

je'eguiøxpä coo ja'a Dioscapxy ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty tøø miäböcy.

³⁵Coo jiojøøyy, mänitä cuduungä policia hajxy quiejxy maa ja'a pujxtøjcän. Mänitä policia ja'a tsumyjiäya'agwieendähajpä hajxy hoy näma'ay coo ja'a Pablohajxy ween yhöxmačhii mõødä Silas. ³⁶Mänitä Pablo hoy nämaadiägachii:

—Tøøchä cuduunghajxy jaduhñ xyhane'emy cooçh mijts nhøxmädsät. Nøcx hajxy jaduhñ jootcujc.

³⁷Mänitä Pablo ja'a policia nämaayy:

—Højts, Roma højts nxønaxy. Jaduhñ højts cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Hoy højts jim nja xønaxy Roma, tøø højtsä cuduung xyajwobho'ogyii hijxwiinduum. Hoy højts tii pojpä tii cädieey nga'a jagä mõødä, tøø højts xyajtsumyii. Hoorä, tsähdiuumbä cuduunghajxy jaduhñ coo højts jaduhñ tøø xchaächtiunñ. Paady højts hamee'ch xjia wi'i yaghøxmdasa'añii. Ween højts min xyhamdsoo høxmach —nømä policiahajxy nämaayyä.

³⁸Mänitä cuduunghajxy hoy yhawáanäxä waambatiä Pablo hänäjty tøø miäna'añ. Coo ja'a cuduunghajxy jaduhñ miädooyy coogä Pablohajxy hänäjty jim xiønaxy Roma, mänit hajxy chähgøøbiøjcy. ³⁹Mänitä Pablohajxy hoy näma'ayii mõødä Silas:

—Huuc tunä mayhajt hajxy, højts huuc mämée'xäc —nømä cuduunghajxy hoy miäna'añ.

Mänitä Pablohajxy yhöxmäjtsänä. Mänit hajxy miänuu'xtaacä coo

hajxy jim choonät Filipos. ⁴⁰Coo ja'a Pablohajxy piujxtøjpdäsøømy, mänit hajxy jim ñøcxy maa ja'a Lidia tiøjcän. Mänitä mähøjpdøjc-hajxy jim yhamugøøyy. Mänit hajxy quiapxmøcpøjcä ja'a Pablo. Mänitä Pablohajxy jim chohñnä mõødä Silas.

17 Mayhagajptä Pablohajxy ñaxøøyy, mõød jim Anfípolis, mõød jim Apolonia. Mänit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Tesalónica. Jimä judíos ja'a chajtøjc-hajxy hänäjty tu'ug. ²Jaduhñä Pablo hänäjty quihdujthaty coo jaduhñ chajtøjyo'oy. Wiindu'ugpoo'xxiøø hänäjty jaduhñ jim ñøcxy maa ja'a tsajtøjcän. Tägøøghoocä Pablo jim yhooyy maa ja'a tsajtøjcän jim Tesalónica. Jimä Pablo ja'a jäya'ay hänäjty miøødcapxy miøødmädia'agy. Ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty yajcapxiøøby. ³Jaduhñä Pablo hänäjty quiapxtøy coo jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coogä Dios ja'a Mesías hänäjty yaa quieixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mõød cooc hänäjty yho'oga'añ, mõød cooc hänäjty jiiypijøjtägatsa'añ:

—Ja'a Jesúshøch mijts nyajmøødmädiaacyy. Jue'e je'e, ja'a Mesías je'e, ja'a Dios jecy ñänøømäbä cooc hänäjty yaa quieixa'añ ho'pä —nømä Pablo miänaañ.

⁴Näje'e ja'a judíoshajxy miäbøjcy. Nämayyä jäya'ayhajxy miäbøjpä, ja'a hajxy hänäjty ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hänäjty wiingudsähgøøbiä. Nämayyä to'oxiøjc-hajxy miäbøjpä,

pønjataiä ñihyhaphajxy hānajtɥ
 jim tuungmøød haguɥc. Mānitä
 Pablohajxy miägu'ugpøjcä møødä
 Silas, ja'a jäya'ayhajxy hānajtɥ tøø
 miäbøquiäbä. ⁵Coo ja'a Pablohajxy
 jaduñ miägu'ugpøjcä, mānitä
 judiøshajxy jiootma'ty, ja'a hajxy
 hānajtɥ ca'a mæbøjpä. Mānitä
 haxøøghāna'c-hajxy hoy wiomugyii.
 Mānit hajxy ñāmaayyā coo hajxy
 ween quiajptyajma'ady. Mānitä
 haxøøgjāya'ayhajxy miädoyhajty
 cooc tyijy ja'a Pablohajxy hānajtɥ jim
 tøø miech maa ja'a Jasón ja'a tiøjcän.
 Jue'e ja'a haxøøgjāya'ayhajxy
 hānajtɥ jiatcø'owa'añ møødä
 judiøshajxy, jimä Pablohajxy hānajtɥ
 yajnøcxa'añii haguɥc. Mānitä Jasón
 ja'a tiøjc hadsip yhajahmdúutäxä.

⁶Coo ja'a Pablohajxy jim quia'a
 paatä, mānitä Jasónhajxy jim
 wyitsnøcxä haguɥc hadsip, møødä
 mæbøjpädøjc-hajxy näje'e. Mānitä
 judiøshajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä,
 ja'a hajxy hānajtɥ ca'a mæbøjpä:

—Ja'a Pablohajxy, cajptyajma'pä
 hajxy jaduñ wiädity homiaajä.
 Tøø hajxy yaa miejtspä. ⁷Jim hajxy
 miejtsta'agy maa ja'a Jasón ja'a
 tiøjcän, paadiä Jasón ja'a pojpä
 miøødäbä. Homiaajä Pablohajxy
 jaduñ wiädity, jaduñä cu'ug
 hajxy jiøjcapxø'øyy coo ja'a gobiernä
 miädia'agy hajxy quia'a mæbøjcänät,
 ja'a jim møjhjäpä Roma. Jaduñä
 Pablohajxy yhøñdaacpä cooc tyijy
 ja'a Jesús jaduñ miøjhjäpä nebiä
 gobiernän —nømä judiøshajxy
 miānaañ, ja'a hajxy hānajtɥ ca'a
 mæbøjpä.

⁸Coo ja'a cu'ughajxy jaduñ
 miädooyy møødä møjhjäpähajxy,
 mānit hajxy tiägøøyy yaaxpä

waambä. ⁹Mānitä Jasónhajxy
 ñiñähjuudiutä møødä
 mæbøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy
 hānajtɥ tøø miächfiäbä. Mānit
 hajxy yhøxmäjtsänä.

¹⁰Coo quioodsøyy, mānitä
 Pablohajxy ñāmaayyā møødä
 Silas coo hajxy jim chøonät, coo
 hajxy ñøcxät jim maa ja'a cajpt
 hānajtɥ xiøhatiän Berea. Ja'a
 mæbøjpädøjc-hajxy jaduñ
 mānaañ. Mānitä Pablohajxy jim
 jiaančh nøcxy Berea. Coo hajxy
 jim miejch, mānit hajxy ñøcxy
 maa ja'a judiøs chajtøjc-hajxiän.

¹¹Mānitä Diosmädia'agy hajxy
 tiägøøyy yajnähixøøbiä. Coo ja'a
 judiøshajxy jaduñ miädooyy,
 mānit hajxy jaduñ jiootcugøøyy.
 Cab hajxy jaduñ jiootma'ty
 nebiä miäjudiøshajxy hānajtɥ
 tøø jiootma'adiän jim Tesalónica.
 Mānitä Diosmädia'agy hajxy
 tiägøøyy capxtaacpä jabom-jabom
 pø jaančh tøyhajt hānajtɥ jaduñ
 nebiä Pablo hajxy hānajtɥ
 miädia'aguiän. ¹²Paady hajxy
 jaduñ may miäbøjcy. Møødä
 jäya'ayhajxy may miäbøjpä, ja'a
 hajxy hānajtɥ ca'a judiøspä, møødä
 møjhjäpädøjc-hajxy, ya'adiøjc-hajxy
 møødä to'oxiøjc-hajxy. ¹³Ja'a
 jäya'ayhajxy hānajtɥ jim tsānaabiä
 Tesalónica, ja'a hajxy judiøspä, coo
 hajxy jaduñ miädoyhajty coo ja'a
 Pablo ja'a Diosmädia'agy hānajtɥ
 jim yajwa'xy Berea, mānit hajxy
 jiootma'ty. Mānitä jäya'ayhajxy
 Beréabä hoy jiøjcapxø'øyyii coo
 ja'a Pablo ja'a miädia'agy quia'a
 mæbøjcäxät. ¹⁴Ja'a jäya'ayä
 Diosmädia'agy hajxy hānajtɥ
 mæbøjpä jim Berea, mānit hajxy

miänaaŋ coo ja'a Pablo jim chóonät, coo wiingtuum ñócxät mejypia'a. Paady hajxy jaduhñ miänaaŋ je'eguiøxpä coo hajxy hānajtý chāhgø'øý coo ja'a Pablo cøxypānejpiä tiunðøjät. Coo ja'a Pablo jim jiaančh tsohñ Berea, jimä Silashajxy miāhmøøyy møødä Timoteo. ¹⁵Yajmøødquejxä ja'a Pablo ja'a mājøjpādøjc nāmetsc nādägøøg. Coo ja'a Pablohajxy jim miejch mejypia'a, mānit hajxy biarcotägøøyy. Mānit hajxy ñøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān Atenas. Coo hajxy jim miejch, mānitä Pablo jiamioødhajxy wyiimbijnä. Mānitä Pablo capxy jim quiejxy Berea coo ja'a Silashajxy jim paquiä ñócxpät Atenas møødä Timoteo, coo ja'a Pablo hajxy jim piáadät.

¹⁶Jimä Pablo ja'a Silas hānajtý yhahixy Atenas møødä Timoteo, mānitä Pablo yhijsy coo tsaasaandä hānajtý jim jiaančh tehñ miayyā cajptooty. Je'e ja'a cu'ughajxy hānajtý wyiingudsāhgøøby. Coo ja'a Pablo jaduhñ yhijsy, mānit jiaančh tehñ jiootmayhajty. ¹⁷Naxiä Pablo hānajtý jim ñøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiān. Ja'a Jesucristocøxpä ja'a Pablo hānajtý jim yajcapxy yajmādia'aguiø'øý møødä judíoshajxy, møødä jāya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Dios hajxy hānajtý wiingudsāhgøøbiä. Jabom-jabomä Pablo hānajtý jim ñøcxy cajptcujc. Møød jimä Pablo ja'a Jesucristocøxpä hānajtý yajcapxy yajmādia'aguiøøbiä møødä cu'ug, ja'a hajxy hānajtý jim yohby najxpä. ¹⁸Mānitä jāya'ayä Pablo hajxy näje'e

wyiingumedsøøyy. Cujwa'xy hajxy hānajtý yhabøcy ja'a epicureodøjcä miādia'agy. Møød cujwa'xy hajxy hānajtý yhabøjpä ja'a estoicodøjcä miādia'agy. Mānit hajxy näje'e miänaaŋ:

—Yø'ø craa, jaančh tehñ yajcumayaamb yø'øduhñ cooc tyijy jiaančh tehñ yhøxpøquiä. Pero cap yø'øduhñ tii ñä'ägädä jaty —nømä Pablo jaduhñ nānøømä.

Mānitä wiinghāna'-c-hajxy miänaaŋ:

—Jäguem yø'ø craa chooñ. Wiingdiosäda'a miādiaacypy.

Paady hajxy jaduhñ miänaaŋ, je'eguiøxpä coo ja'a Pablo ja'a Jesucristo hānajtý miādia'agy, cooc hajxy hoy xñāhho'tútām, møød cooc jadāhooc jiuypiojtägajch. ¹⁹Mānitä Pablo jim wioonøcxä maa ja'a tunhuung hānajtý xiøhatiān Areópago. Jimä jāya'ayhajxy hānajtý may tøø yhamugø'øý. Mānitä Pablo nāmaayyā:

—Højts hawāanāc tii miičh jaduhñ mmādiaacypy hawiinjemybiä.

²⁰Jaančh tehñ wyiing miičh jaduhñ mmādia'agy. Højts capxwíjjäc neby jaduhñ miādia'agytiägø'øýän — nømä Pablo miāyajtøøwä.

²¹Hix, ja'a jāya'ayhajxy hānajtý jim tsānaabiä Atenas, møødä jāya'ayhajxy hānajtý jim hadsānaabiä, jaduhñ hajxy hānajtý quiuhdujthaty coo hajxy hānajtý cøxiä wiinä miādowa'añ, ja'a hānajtý hawiinjemybiä.

²²Mānitä Pablo tiānaayyø'cy cu'ughagujc. Mānit miänaaŋ:

—Māgu'ughajpādøjc, mijts yaa tsānaabiä Atenas, tøøch jaduhñ nhixy coo mijtsä tsaasaandä

madiu'u mwiingudsähgø'øy.

²³Mayhitä wiingudsähgøødiaact hajxy mmøødä. Tøøchä altar tu'ug nhixy coo letra jaduñ yuugjaay miøødä: “Jii ja'a Diosäda'a tu'ug, cahnä pøn yhixyñä. Je'e yhaltar hädaa.” Hoorä, mwiingudsähgøøby yø'ø Dios hajxy jaduñ, hoy hajxy mga'a jagä hixyhatyñä. Pues je'ečh mijts jaduñ nyajmøødmädiaacypy.

²⁴Ja'a Dióshøch jaduñ nmädiaacypä, cøxiä je'e yhädiuñ møød hädaa yaabä naaxwiimbä, møød tijaty yaa hijp. Wiindsøn hajp je'e jim tsajpootyp møød hädaa yaabä naaxwiin. Cøxiä wiinä jaduñ yhane'emy homiaajä. Cab jaduñ jiiby chäna'ay tsajtøgooty, ja'a jäya'ayhajxy jaduñ yhädiuumbiä. ²⁵Cabä Dios tii yajmaajaty. Cab jaduñ miäna'añ coo højts nbuhbéjtämät. Pero jaaya'ay hajxy cøxiä xmióoyyäm tijaty hajxy nyajmaajäjtäm, møødä jugyhajt, møødä poj, cøxiä.

²⁶Tu'ug jäya'ay ja'a Dios jecy yhädiuundsohñ. Je'e hajxy nägøxiä nhøjxhajtäm ndecyhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin wiinduhmyhagajpt. Cahnä Dios hajxy hñajty xyhädiuunäm, tøøyyäm hajxy hñajty xyajnädhjijäm mänaa hajxy nmiin ngähwämät, maa hajxy ndsänáayy nhäyóowämät.

²⁷Chojpiä Dios ja'a jioot jaduñ coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät, paady hajxy tøø xyhädiuunäm. Coö ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot nba'yáaxämät, xyhadsóowäm hajxy jaduñ. ²⁸Hix, jaaya'ay hajxy xyagjugyhajtäm. Jaduhñ hajxy tøø

xquiunúu'xäm coo hajxy ndsänáayy nhäyóowämät, møød coo hajxy nyohy nnáxxämät. Jaduhñä yaabä jäya'ayhajxy näje'e tøø quiujaay coogä Dios hajxy xyhuunghajtäm.

²⁹Tøyhajt jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm. Pero coo jäya'ayä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy yhädiuñ, jue'e hajxy yajtuumbi, oro, møødä poobhoro, møødä tsaa. Cab jaduñ yhäxø'øy coo jaduñbä jäya'ayhahädiuunnaxy hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Hix, ca'a Dyiosä je'e jaduñ.

³⁰Jegyhajty, cabä jäya'ayhajxy hijty näjuø'øy pø jii Dios. Y cabä Dios hijty miøjpäda'agy coo hijty quia'a wiingudsähgø'øyii. Pero jäda'ahaty, tøø ja'a Dios hajxy xyhanéhmäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy nägøxiä nnajtsnixøøyyämät, mäduhñtiä hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin. ³¹Hix, tøø ja'a Dios wyiinmay coo hajxy nägøxiä xyajtøyhajtyegäänäm. Jaanä jaduñ tøø wyiinmaabiä mänaa hajxy jaduñ xyajtøyhajtyegäänäm. Tøø ja'a Dios tu'jäya'ay yajnähdijy coo hajxy mänitxøøbä xyajcueendäyegäänäm. Coö tu'jäya'ay jaduñ yho'cy, mänitä Dios jaaya'ay yagjuypiøjtägajch jadähooc. Coö jaaya'ay jaduñ jiaanēh juypiøjtägajch, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coö jaaya'ay hajxy tøyhajt xyajcueendäyegäänäm mänitxøøbä —nømä Pablo miänaañ.

³²Coö ja'a cu'ughajxy jaduñ miädooyy coö ja'a Pablo jaduñ miänaañ cooc tu'jäya'ay hñajty tøø jiiuypiøjtägach, ja'a hñajty

tøø yhó'oguiäbä, mänitä Pablo hajxy näje'e näxiicy. Mänit wiinghänä'c-hajxy näje'e miänaaṅ:

—Mmínäp yaa jadähooc. Njaac mädowaamby højts jaduhṅ nej miich mmädia'aguiän —nömä Pablo nämaayyä.

³³Mänitä Pablo wyiimbijnä.

³⁴Näje'e jäya'ayä Pablo hajxy pianøcxy. Miäböjc hajxy jaduhṅ. Tu'jäya'ay hānajtʸ xiøhaty Dionisio. Møjhajp hānajtʸ je'e jīm maa ja'a Areópagon. Jaanä jaduhṅä to'oxiøjc tu'ug miäböjpä. Dámaris hānajtʸ xiøhaty. Nāmay hajxy jaduhṅ miäböjcy.

18 Mänitä Pablo jīm chohṅ Atenas. Mänit wiingtuum ṅøcxy maa ja'a cajpt hānajtʸ xiøhatiän Corinto. ²Jīmä Pablo ja'a judío tu'ug miøodnibiaatä. Jue'e ja'a judío hānajtʸ xiøhaty Aquila. Jīm hānajtʸ choon maa ja'a naax hānajtʸ xiøhatiän Ponto. Jue'e tio'oxiøjc hānajtʸ xiøhaty Priscila. Naam mech hajxy hānajtʸ jīm Corinto. Jīm hajxy hānajtʸ tøø chohṅda'agy maa ja'a naax hānajtʸ xiøhatiän Italia. Paady hajxy jīm chohṅ Italia, je'eguiøxpä coo ja'a gobiernä Claudio hānajtʸ tøø yhane'emy coo ja'a judíoshajxy jīm quiøxy tsóonät Roma. Mänitä Pablo jīm ṅøcxy cuhixpä maa ja'a Aquilahajxy hānajtʸ yhahäña'ayän. ³Jue'e Aquilahajxy hānajtʸ tiuunghajpy, loondøy hajxy hānajtʸ yhädiuumby. Y ja'a Pablo, jaanä jaduhṅ hānajtʸ tiuungmøødäbä. Paadiä Aquila ja'a Pablo nämaayy coo ja'a Pablo jīm miøødtúnät. Mänitä Pablo jīm miähmøønä. ⁴Wiindu'ugäsábado

ja'a Pablo hānajtʸ jīm ṅøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Jiibiä Pablo ja'a Diosmädia'agy hānajtʸ yajwiingapxø'øy ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayhajxy jaduhṅ miäböcy, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä.

⁵Mänitä Silashajxy jīm miejch Corinto møødä Timoteo. Macedonia hajxy hānajtʸ tøø chohṅda'agy. Mänitä Pablo jaduhṅ wyiinmaayy coo tu'tu'uyyā hānajtʸ tiunaannä, coo ja'a Diosmädia'agyhajtʸä hānajtʸ miäwäditaannä. Mänitä Pablo ja'a judíos tiägøøyy yajmøødmäiaacpä coogä Jesús hānajtʸ ja'a Mesías, ja'a Dios hānajtʸ jecy tøø yajnähdfjjiäbä coo hānajtʸ quixa'añ yajnähwaatspä.

⁶Mänitä judíoshajxy jiootma'ty. Mänit hajxy miänaaṅ cooc tyijy ja'a Pablo hānajtʸ yhøhṅda'agy. Mänitä Pablo ja'a wyit wyiinxiyty. Jaduhṅä hijxtahṅd jejcy coo ja'a judíos wyiinmahṅdyhajxy hānajtʸ quia'a hoyyā. Mänitä Pablo miänaaṅ:

—Hamdsøøyyä pojpä hajxy jaduhṅ mmøødä coo hajxy jaduhṅ mga'a nähwa'adsa'añ. Paady hajxy jaduhṅ mga'a nähwa'adsa'añ coo haxøøgwiinmahṅdy hajxy mmøødä. Ca'a yhøøchä pojpä jaduhṅ nmøød coo hajxy mga'a nähwa'adsa'añ.

Cábøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwaannä.

Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eçh hajxy jaduhṅ nyajwiingapxø'øwäännäp —nömä Pablo ja'a judíos nämaayy.

⁷Mänitä Pablo chajtøjpdæsøømy. Mänit jīm ṅøcxy maa ja'a craa Ticio Justo tiøjcän, jīm tsajtøjnähmøjc. Wyiingudsähgøøbiä Ticio Justo ja'a

Dios hānajtʸ, hoy hānajtʸ je'e quia'a jagā judfosā. ⁸Jimā jāya'ay hānajtʸ tu'ug xiøhatʸ Crispo. Jue'e hānajtʸ tiuumby tsajtøjwiindsōñ. Mānitā Crispo ja'a Diosmādia'agy hajxy miābøjcy nāgøxiā, møødā yhuung møødā tio'oxy. Nāmāyā jāya'ayā Diosmādia'agy hajxy miābøjpā, ja'a hajxy hānajtʸ jim tsānaabiā Corinto. Mānit hajxy hoy nābety. ⁹Mānitā Pablo ja'a Jesucristo wyiinhijxy coods. Mānitā Jesucristo miānaañ:

—Ca'a pøñ mdsāhgø'øy. Høøch nmādia'agy tehngajnā yajwā'xāc. Caj mhamónāt. ¹⁰Høøch miich ngüeendāhajpy. Caj miich pøñ nej xtiuma'añ. Hiḡ, nāmāyhøchā jāya'ay ja'a ngapxy ja'a nmādia'agy hajxy yaa xmiābøjcā maa hādaa cajptān —nømā Pablo nāmaayyā.

¹¹Tu'jomøjtā cupcā Pablo jim yhiijty Corinto. Jue'e ja'a Pablo hānajtʸ jaduhñ nā'ägādā tuunghajpy, ja'a Diosmādia'agy-yajwa'xyiibā.

¹²Pero coo ja'a craa Galión jim tiägøøyy tuumbā gobernador maa ja'a naax hānajtʸ xiøhatiān Acaya, mānitā judfos ja'a Pablo hajxy tiägøøyy mäsibøøbiā. Mānit hajxy jim yajnøcxy hagujc maa ja'a Galión hānajtʸ tiuñān. ¹³Mānitā judfos ja'a Galión hajxy nāmaayy:

—Jue'e hādaa craa jiatcø'øy, jiojcapxøøby hādaa craa ja'a cu'ug coo højts nguhtuht hajxy xquia'a yajtuunāt neby højtsā Dios nwiingudsāhgø'øyān. Wiingwiinmahñdy jaduhñ yajnāhixøøby coo højtsā Dios wiing nwiingudsāhgø'øwāt —nømā Pablo nāhwaambejtā.

¹⁴Coo ja'a Pablo hānajtʸ yhadsowa'añ, mānitā Galión yaghadsowøøyy:

—Coo hādaa craa hāxøpy tøø quiādieey, mānitøch mijtsā nmādia'agy hāxøpy nmādowaañ. ¹⁵Pero ja'a mhamdsoo cuhtuht hajxy jaduhñ myajtsibøøby. Ja'a mhamdsoo mādia'agy hajxy jaduhñ myajcapxiøøby pøñ jaduhñ xøhajp ja'a Mesías. Hamdsoo mijts myajtødiägø'øwāt. Cábøch jaduhmbā nmādowa'añ —nømā judfoshajxy yhojjā.

¹⁶Mānitā Galión ja'a judfos yhøxquejxy maa ja'a haguhtøjcān. ¹⁷Jimā jāya'ay hānajtʸ tu'ug xiøhatʸ Sóstenes. Copc-hajp hānajtʸ je'e maa ja'a judfos chajtøjc-hajxiān. Mānitā cu'ugā Sóstenes hajxy miajch. Mānit hajxy jim yajnøcxy hagujc. Mānit hajxy jim quioxho'cy. Pero cabā Galión jaduhñ miøjpādaacy.

¹⁸Y ja'a Pablo, maxiøø je'e jim jiaag hijty Corinto. Mānitā Pablo ja'a mēbøjpādøjc nāmaayy coo hānajtʸ jim choonaañ. Jim hānajtʸ nōcxa'añ Siria barcojooty nāguipxy møødā Priscila møødā Aquila. Cahnā hajxy hānajtʸ jim biarcotägø'øy Cencrea, mānitā Pablo cuhdøø'x yajcuhme'xy. Paady jaduhñ yajcuhme'xy coo ja'a Dios hānajtʸ cøxiā wiinā tøø miäyujwa'añ. Mānitā Pablohajxy tiu'ubøjnā barcojooty. ¹⁹Mānit hajxy mejyhawiimb nājxy. Mānit hajxy jim miejch maa ja'a cajpt hānajtʸ xiøhatiān Efeso. Jimā Pablohajxy nībiuhyohdiūtānā møødā Priscila møødā Aquila. Mānitā Pablo jim nōcxy nidiuhm maa ja'a judfos chajtøjc-hajxiān. Mānitā Pablo ja'a judfos tiägøøyy møødmādiaacpā. ²⁰Mānitā judfoshajxy jia mānaañ

coo ja'a Pablo jim jejcy yhidät. Pero cabä Pablo jaduhñ miänaañ. ²¹Mänit miänaañ: "Nøcxáambøch cham Jerusalén xøøhajpä. Pero coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, mänitøch yaa nmiindägätsät maa mijtsän."

Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy, mänit jadähooc biarcotägøøguiumbä. Mänit jim chohñ Efeso. ²²Mänit jim nøcxy barcojooty maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Cesarea. Coo jim miejch, mänit biarcopädsøømy. Mänit nøcxy Jerusalén. Coo jim quioo'ty, mänitä mabøjpädøjc-hajxy hoy quihixyii. Mänitä Pablo jim nøcxy Antioquía. ²³Maxiøø jim yhiyty. Mänit jim tiu'ubøjcumbä. Mänit jim nøcxy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Galacia møød jim Frigia. Majatiä Pablo hänäjty wiädity, jimä mabøjpädøjc-hajxy hänäjty quiapxmøcpøgyii nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajnøcxät.

²⁴Mänitä judíos jim tu'ug miejch Efeso. Apolos hänäjty xiøhaty. Jue'e hänäjty choon Alejandría maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Egipto. Jøjwidsøø hänäjty quiapxy miädia'agy. Ca'xiä Diosmädia'agy hänäjty jiaanč tehñ jiaty. ²⁵Tøø ja'a Diostu'u hänäjty jaduhñ hoy yhabøcy. Hamuumdu'joot hänäjty yajnähixøøy ja'a Jesúscoxpä, neby hänäjty tøø jiaty tøø yhabetiän. Ñajuøøbiä Apolos hänäjty jaduhñ coo ja'a Juan hänäjty tøø miäyajnäbety. Pero cahnä Apolos hänäjty miädoyhatyñä coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänäjty ñäbejnä ja'a Jesucristocøxpä. ²⁶Mänitä

Apolos jim nøcxy maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä Apolos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä. Møcjoot hänäjty miøød. Jimä Priscilahajxy hänäjty yhamädoowhity tsajtøgooty møødä Aquila. Coo ja'a Apolos jaduhñ miädiaacpädøøyy, mänitä Priscila ja'a Apolos hajxy hawiing wioonøcxy. Mänitä Apolos hajxy ca'xy yajmøødmädiaacy nebiä Apolos ja'a Diosmädia'agy jaduhñ maas hoy yajnøcxät. ²⁷Mänitä Apolos miänaañ coo hänäjty jim nøcxa'añ Acaya. Mänitä mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ piamänaañ coo ja'a Apolos jim nøcxät. Mänitä mabøjpädøjc nocy hajxy yhädiuun coo ja'a Apolos jim piuhbedøøjät Acaya. Ja'a mabøjpädøjc-hajxy hänäjty jim hijpä Acaya, je'edsä Apolos hajxy puhbédäp. Mänitä Apolos jim chohñ Efeso. Mänit jim nøcxy Acaya. Coo jim miejch, mänitä mabøjpädøjcä Apolos hajxy piuhbejty nägøø nädecypiä. Paady hajxy hänäjty tøø miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hojioot jiaanč tehñ miøødä. ²⁸Majatiä Apolos ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy hänäjty miøødyajcapxiøøy cu'ughagujc, cabä judíoshajxy hänäjty yajmäjäda'agyii. Jaduhñä Apolos yajnähixøøy coogä Jesús hänäjty jecy tøø yajnähdfjiäbä coo hänäjty yaa quixxa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Apolos hänäjty yajnähixøøbiä coo jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian

coo ja'a Dios jaduhñ jecy tøø miäna'añ coogä Mesías hānajtý yaa quiexa'añ.

19 Jimä Apolos hānajtý yhytýñä Corinto, mänitä Pablo jim chohñ Antioquía. Mänit jim ñaxøøyy tunjoot. Mänit jim miejch Efeso. Jimä Pablo ja'a mǎbøjpǎdøjc may piaaty. ²Mänitä Pablo miänaañ:

—Mānaa mijtsä Diosmädia'agy mmǎbøquiän, nej, mänitiä ja'a Dioshespíritu hajxy xquiorazóngtǎgøøyyä —nømä mǎbøjpǎdøjc-hajxy miäyajtøøwä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Tii jaduhñ mnānøømby ja'a Dioshespíritu. Cahnä højts jaduhñ nmǎdoyhatýñä.

³Mänitä Pablo miänángumbä:

—Mānaa mijts mnäbetiän, pønä quiuhdujt hajxy myajtuunä.

Mänit hajxy yhadsooyy:

—Ja'a Juan quiuhdujt højts nyajtuunä.

⁴Mänitä Pablo jiaac

mānángumbä:

—Jue'e ja'a Juan hānajtý yajnābejpy, pønjatiä yhaxøøgwiinmahñdy hānajtý tøø ñajtshixø'øy. Jaduhñä Juan hānajtý yajnāhixøøbiä coo ja'a Jesús ja'a miädia'agy miäbøjcäxät, ja'a hānajtý jaac medsaambä —nømä Pablo ja'a mǎbøjpǎdøjc ñāmaayy.

⁵Coo hajxy jaduhñ miädooyy, mänit hajxy hoy ñäbety ja'a Jesucristocøxpä. ⁶Mänitä Pablo ja'a mǎbøjpǎdøjc tiägøøyy cø'øghuxajpä hanidiuhmjaty. Mänitä Dioshespíritu hajxy ñähgädaacä. Mänit hajxy tiägøøyy capxpä wiinghayuuc-haamby. Mänitä Dios

ja'a miädia'agy hajxy tiägøøyyä najtscapxøøyyäbä. ⁷Nāmajmetscä mǎbøjpǎdøjc-hajxy hānajtý.

⁸⁻⁹Mänitä Pablo tiägøøyy nøcxpä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän jim Efeso. Sábadohaam hānajtý ñøcxy. Mänitä Pablo ja'a judíos ja'a Diosmädia'agy tiägøøyy yajwiingapx yajwiinmädiaagøøbiä nebiatiä Dios yhane'emiän. Møcjootä Pablo miøødhajt. Jia wi'i yajmǎbøgaambiä Pablo ja'a judíos hānajtý. Jia mǎbøjc hajxy jaduhñ näje'e. Pero cab hajxy nägøxiä miäbøjcy. Ja'a hajxy hānajtý ca'a mǎbøjpä, mänit hajxy haxøøgjaty ñä'ägä mānaannä jäya'ayhagujc. Haxøøgä Diostu'u hajxy piädaacnä. Mänitä Pablo wyiinmaayy coo hānajtý jim quia'a nøcxaannä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Tägøøgpø'o hānajtý tøø yhabety coo ja'a Pablo jim tiägøøyy nøcxpä. Coo ja'a Pablo jim chohñ, mänitä Pablo ja'a mǎbøjpǎdøjc jiaac møødnøcxy. Mänit hajxy tiägøøyy hamugøøbiä maa ja'a Tirano tiøjcän. Hamøj ja'a Tirano tiøjc hānajtý. Jabom-jabomä Pablohajxy hānajtý jim ñøcxy capxpä mädiaacpä. ¹⁰Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaac yajnāhixøøyy. Nāmayyä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jim miädooyy maa ja'a naax hānajtý xiøhatiän Asia, wiinduhmyhagajpt, møødä judioshajxy, møød hajxy hānajtý ca'a judiøspä. ¹¹Madiu'ujä Pablo pa'am jim yajnajxy ja'a Dios miäjaahaam. Hoy-yagjuøññajatiä Pablo jaduhñ tiuun. ¹²Coo ja'a Pablo wyit hānajtý ñähdóonäxä, høxtä najxpä pia'amhajxy hānajtý, høxtä nähwáatsäp ja'a haxøøgpøj hajxy hānajtý.

¹³Jimä judíoshajxy hánajty näje'e wiädity. Jáya'ay hajxy hánajty yajnähwaachp, ja'a hajxy hánajty haxøøgpoj møødpä. Coö ja'a judíoshajxy jaduhñ miädooyy cooc ja'a Pablo jáya'ay haxøøgpoj hánajty yajnähwa'ačh ja'a Jesús miäjaagøxpä, mänit hajxy wyiinmaadiaacy coö ja'a Pablo hajxy hánajty jaduhñ piahixaambä. Mänitä haxøøgpoj hajxy tiägøøyy nämäabiä:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä, ja'a Pablo naxy miädiaacypiä, jaduhñ miich nhane'emy coö miich jiiby mjowá'adsät.

¹⁴⁻¹⁵Jaduhñä Esceva yhuunghajxy hánajty jiatcøøbiä, ja'a hajxy hánajty näjuxtupä. Teedywiindsønä Esceva hánajty tiuumby maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän. Mänitä jáya'ay hajxy tu'ug piaaty. Haxøøgpoj hánajty miøød. Mänitä haxøøgpoj hajxy nämäaay:

—Ja'a Jesús miäjaagøxpä miich nhane'emy coö miich jiiby mjowá'adsät.

Mänitä haxøøgpoj yhadsooyy:

—Nhíxyhøčhä Jesús.

Nnajuøøbiøch pøn je'e ja'a Pablo. Pero mijts, caj mijts nhixiä — jaduhñä Esceva yhuunghajxy yhadsoowä.

¹⁶Mänit hajxy hoyhoy quioxho'cä. Ja'a craa jaduhñ jatcøøyy, ja'a haxøøgpoj hánajty møødpä. Hoyhoy hajxy jaduhñ chaačhøøyy. Nähwa'ads høxwa'ads hajxy jaduhñ piädaacä. Mänit hajxy jiiby yhøxpäbooyy maa craa tiøjcän. ¹⁷Mänitä mädia'agy jim wiädijty Efeso nebiä Esceva

yhuunghajxy jiajty yhabejty. Nägøxiä jáya'ayhajxy jaduhñ miädoyhajty, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Jaančh tehñ chähgøøyy ja'a cu'ughajxy jaduhñ. Mänitä Jesús hajxy tiägøøyy wiingudsähgøøbiä nägø'ø nädecypiä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä.

¹⁸Mänitä mabøjpädøjc-hajxy nämay hoy nägapxy cu'ughagujc nebiaty hajxy hánajty haxøøg tøø jiäya'ayhaty. ¹⁹Ja'a jáya'ayhajxy hánajty tøø tiúnäbä magiahaam, mänitä magianocy hajxy quioxy yajmejch. Mänit hajxy quioxy no'cy hijxwiinduum. Jue'egä noquiäda'a hánajty tøø choobaady juxychägui'xmajcmil. ²⁰Coö ja'a ñocy hajxy jaduhñ ño'cy, jaduhñä hijxtahnd hajxy yejcy coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy tøø miäbøcy. Tehngajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy jim jiaac yajwa'xy wiinduhmyhagajpt.

²¹Mänitä Pablo wyiinmaadiaacy coö hánajty jim nøcxy wiädita'añ Macedonia møød jim Acaya. Coö hánajty jim tøø quioxy wädity, mänit hánajty jim ñøcxa'añ Jerusalén. Mänit miänaañ: —Coočh hánajty tøø nhoy Jerusalén, mänitøch jim nnøcxa'añ Roma.

²²Jimä Pablo jiamioød hánajty miøødä nämetsc, ja'a Timoteo møødä Erasto. Mänit ja'a Pablo ja'a jiamioød jim quiejxø'cy Macedonia. Haa ja'a Pablo, maxioød jim jiaag hijty Asia.

²³Mänitä jáya'ayä tsip hajxy näje'e jim yajpädø'cy Efeso. Paady hajxy jaduhñ yajpädø'cy je'eguiøxpä

coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
 hänajty quia'a tsocy. ²⁴Jimä jäya'ay
 hänajty tu'ug xiøhaty Demetrio.
 Saandätøjc-hahädiuunnaxiä Demetrio
 hänajty yhädiuumby poobhoro haam
 maa ja'a saandä hänajty yhiitiän, ja'a
 xøhjäpä Artemisa. Mayyä Demetrio
 moonsä hänajty miøødä. Jaančh tehñ
 quianarhjäp hajxy hänajty jaduhñ coo
 ja'a saandätøjc-hahädiuunnaxy hajxy
 hänajty tioogy. ²⁵Mänitä Demetrio ja'a
 mioonsä miøødhamugøøyy nägøxiä
 møød pønjaty hänajty hawiing
 saandähädiuumbä. Mänitä Demetrio
 miänaañ:

—Mägu'ughjäpädøjc, coo
 hädaaduhmbä tuung hajxy
 nduünäm, paady hajxy njaañch tehñ
 quianarhjäjtäm. Tøyhajt jaduhñ. ²⁶Tøø
 hajxy mhixy, tøø hajxy mmädoy
 coo ja'a Pablo jii wiädity, coo jii
 quiapxy coo jii miädia'agy cooc tyijy
 højtsä nsaandä quia'a jújquiam. Tøø
 jäya'ayhajxy may miäböcy; ca'a yaayyä
 Efeso, pero cøxiä wiinduhmyhagajpt
 yaa Asianaaxooty. ²⁷Coo jäya'ayhajxy
 maas may jiaac mäböğät, cab
 hajxy majiaty nganarhjäjtänät.
 Y cabä jäya'ayä nsaandähajxy
 xwyiingudsähgø'owäanänä, ni
 ja'a saandätøjc maa yhiitiän.
 Jiahdiägoyyaamby hajxy jadúhñän.
 Wiinduhmyhagajptä saandä Artemisa
 wyiingudsähgø'øyyi yaa Asianaaxooty
 møød jäguembaady.

²⁸Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ
 miädooyy, mänit hajxy jiootma'ty.
 Mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä.

—iViva Artemisa, viva! Højtsä
 Artemisa yaa nsaandähjäjtäm yaa
 Efeso.

²⁹Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ
 miädooyy coo ja'a Demetrio

mioonsähajxy hänajty jaduhñ wyi'i
 ya'axy wyi'i jiocy cajptooty, mänitä
 cu'ughajxy tiägøøyy haamhjäpä.
 Jimä Pablohajxy hänajty wiädity
 cajptooty. Jue'e ja'a jiamiøødhajxy
 hänajty xiøhaty, Gayo møød
 Aristarco. Macedonia hajxy hänajty
 nämetsc chooñ. Mänitä Gayohajxy
 miajtsä møødä Aristarco. Ja'a
 cu'ughajxy jaduhñ mämajts. Mänitä
 Gayohajxy piawijtsä piäjägujca
 maa ja'a hamugøødiaactän. Mänit
 hajxy jimä näxø'owøøyyä. ³⁰Haa
 ja'a Pablo, coo jaduhñ miädoyhajty
 coo ja'a jiamiøød jaduhñ miäjtsäxä,
 mänit jiiby jia wi'i tiägø'owaañ
 jäya'ayhagujc. Ja'a jiamiøød hänajty
 jia wi'i nähgapxtu'udaamby. Pero
 cabä mäböjpädøjcä Pablo hajxy
 jaduhñ quiejxy. ³¹Jimä Pablo
 ja'a miägu'ughjäpähajxy näje'e
 miøjhaty Asia. Mänitä Pablo
 nocy yajnäguejxä coo jiiby quia'a
 tägø'owät jäya'ayhagujc. ³²Jaančh
 tehñ yaaxp jaančh tehñ jiojpä
 cu'ughajxy hänajty jimä maa
 hajxy hänajty tøø yhamugø'øyän.
 Wiingjaty hajxy hänajty ya'axy.
 Cab hajxy hänajty tu'cuhdujt
 ya'axy. Ni quia'a najuø'øy hajxy
 hänajty tii hajxy hänajty jaduhñ
 tøø nähhamugø'øy. ³³Jimä judíos
 hänajty tu'ug xiøhaty Alejandro.
 Mänitä Alejandro jaduhñ piajahmä
 jäya'ayhagujc. Ja'a miägunaaxhajxy
 jaduhñ näje'e jatcøøyy. Mänitä
 Alejandro yhawäanäxä tiiguiøxpä
 yøø jäya'ayhajxy hänajty
 jaduhñ coo wyi'i yhaamhaty.
 Mänitä Alejandro ja'a judíos jia
 nähgapxtu'udaañ jäya'ayhagujc.
³⁴Coo ja'a cu'ugä Alejandro
 hajxy jaduhñ yhøxcajpy coo

hänajty je'e judíospä, mänit hajxy tiägóóguumbä yaaxpä jojpä.

—iViva Artemisa, viva! Højtsä Artemisa yaa nsaandähjätäm yaa Efeso.

Mejtshora hajxy jaduhñ jiaac yaaxy jiaac jojcy.

³⁵Hobiä nejpiä ja'a secretario ja'a cu'ug yaghamooñ. Mänit miänaañ:

—Mägu'ughajpádøjc, mijts yaa tsänaabiä Efeso, jéquiänä tsaa tu'ug quiahy tsajtwiing. Artemisa hajxy nyajxøhájätäm. Je'e hajxy yaa nwiingudsähgøøyyäm yaa Efeso. Tøø ja'a tiøjc hajxy jaduhñ nhädiúunäm coo jaduhñ jiiby yhidät jiiby tiøgooty. Højtsä cuhdujt jaduhñ nmøød'ájätäm coo højtsä Artemisa ngüeendähjätäm.

³⁶Tøyhajt jaduhñ. Hopiønä jaduhñ miäna'añ. Hoorä, huuc tunä mayhajt hajxy. Huuc hamón hajxy. Hoy hajxy jaduhñ mhuuc tehñ tiaj mhuuc tehñ miáyät jayøjp tii hajxy mdunaamby. ³⁷Hädaa mähdiøjc hajxy tøø mmáchäbä, cabä tii pojpä tii cädieey hajxy hädaa tøø tiuñ. Cabä Artemisa hajxy tøø miägapxtägoy, ni cab hajxy tii tøø mieech maa ja'a Artemisa tiøgootiän. ³⁸Pø tøø hädaa mähdiøjc-hajxy jaduhñ jiaanç cädieey nebiä Demetrio hajxy ñäxø'øwø'øyän, weenä Demetrio hajxy jim nøcxy ñäxø'øwø'øy maa ja'a haguýtøjcän. Jaduhñä cuhdujt ñä'ägä miñ. Paadiä cuduung yhuuc jímäbä. ³⁹Pø jimä tsip wiingpä hajxy jaduhñ mjaac møødä, mänit hajxy mnägápxät coo junta hänajty jiaac jada'añii. ⁴⁰Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ nwi'i yhaamhájätäm nä'a

nägoobä, coo tsip hajxy jaduhñ nä'a nägoobä nyajpádø'cäm. Coo ja'a gobiernä Rómabä jaduhñ miädoyhädät neby hajxy jäda'a tøø njatcøøyyäm, wehñdä häyaa xñäxø'øwøøyyämät. Neby hajxy häyaa nnä'a hadsóowämät.

⁴¹Mänitä secretario quiapxpädøøñä. Mänit miänaañ coo ja'a jäya'ayhajxy wyiimbijnät.

20 Coo ja'a jäya'ayhajxy hänajty tøø mioon tøø tiujnä, mänitä Pablo ja'a mabøjpádøjc miøjyaaxy. Mänitä Pablo miägapxy yhanemy. Mänit miänaañ coo hänajty jim wyiimbidaannä, møød coo hänajty jim ñøcxaannä Macedonia. ²Coo jim miejch, mänit jim tiägøøyy wädijpä cajpt-cajpt. Majaty hänajty wiädity, jimä mabøjpádøjc hänajty miägapxy yhane'emy. Mänitä Pablo jim chóhngumbä Macedonia. Mänit jim ñøcxy Grecia. ³Coo jim miejch, mänit jim yhiyty tægøøgpø'o. Coo hänajty jim choonángumbä, mänit hänajty jim ñøcxa'añ Siria barcojooty. Cahnä Pablo hänajty biarcotägø'øyñä, mänit miädoyhajty coogä judíoshajxy hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coogä Pablo hajxy hänajty miadsa'añ, nägøoyyädsä Pablo jiiby tiägø'øwät barcojooty. Mänitä Pablo wyiinmahñdyhajty coo hänajty quia'a tu'ubøgaannä barcojooty. Jaduhñ wyiinmahñdyhajnä coo jim ñøcxø'øwät Macedonia tecy-yo'oyhaam. ⁴Namayyä Pablo miägu'ughajpähajxy jim miøødnøcxy Asia, møødä Timoteo, møødä Sópater, ja'a hänajty jim tsohmä Berea, ja'a

Pirro yhuung, mөөдä Gayo, ja'a hänäjty jim tsohm̄bä Derbe, mөөдä Aristarco, mөөдä Segundo, mөөдä Tíquico, mөөдä Trófimo. Tesalónica ja'a Aristarcohajxy hänäjty chooñ mөөдä Segundo. Asia ja'a Tíquicohajxy hänäjty chooñ mөөдä Trófimo. ⁵Coo ja'a Pablohajxy jim miejch Filipos mөөдä jiamioөdhajxy, mänithöchä Pablo jim nbaattägajch, hөөчh Lucas. Hөөчh hädaa nocy jaduhñ nhädiuumby. Mänitä Pablo jiamioөdhajxy jim ñөcxө'cy Troas. Jim höjts hänäjty xyhahixa'añ, hөөчh mөөдä Pablo. ⁶Paady höjts jim nmähmөөyy Filipos, coo ja'a judíos ja'a xiөөhajxy hänäjty jiada'añii mänaa ja'a judíos ja'a tsajcaagy hajxy quiayyän, ja'a ca'a levadura mөөdpä. Coo ja'a xөө jaduhñ miaaay, mänit höjts jim nbarcotägөөyy. Mänit höjts jim ndsohñnä Filipos barcojooty. Mägooxxөө höjts mejjiooty nyohy. Mänit höjts jim nmejch Troas. Mänit höjtsä Pablo ja'a jiamioөd jim nbaattägajch, ja'a höjts hänäjty jim xyhahijxpä. Jim höjts njaac hijty juxtuxөө nägөxiä. ⁷Coo näxөө jaduhñ yhabaaty, mänit höjts nhamugөөyy, höjts mähөjpädөjc. Mänit höjtsä Santa Cena nyagajtä. Mänit höjtsä Pablo xtiägөөyy yajnähiхөөbiä. Jejcy jaduhñ miädiaacy je'eguiөxpä coo hänäjty cujaboom tiu'ubөgaannä. Cuptsuhmdä hänäjty төө jiaty, jimnä ja'a Pablo hänäjty miädia'agyñä. ⁸Maa höjts hänäjty төө nhamugө'yän, nähbөттөjtөгooty hänäjty jaduhñ jim. Jiibiä jөөн hänäjty may tioy.

⁹Jimä hөxcujc-häna'c hänäjty tu'ug yhäña'ay ventanahaguuy nähbөттөjnähgөxp ja'a miädägөөgpisobä. Eutico ja'a craa hänäjty xiөhaty. Jim Eutico ja'a Pablo hänäjty yhamädoowhity. Tөө ja'a Pablo hänäjty jejcy miädiaacnä. Mänitä Eutico jim miaaho'cy maa hänäjty yhäña'ayän ventanahaguuy. Mänit jim quihgahnajxy. Ho'ogy hoy wyidsө'cänä. ¹⁰Coo ja'a Pablo jaduhñ yhiyxy, mänit jiiby yhädaacy naaxyp maa ja'a Eutico hänäjty төө quia'ayän. Mänitä Pablo ja'a Eutico miäneenө'cy. Mänit höjtsä Pablo xñämaayy:

—Ca'a hajxy mdsähgө'y. Jujcyñä hädaa craa jaduhñ.

¹¹⁻¹²Jujcy ja'a craa jiaanчh yajnөcxä maa ja'a tiөjcän. Mänitä mähөjpädөjc-hajxy jiaanчh tehñ xioondaacy. Mänitä Pablo jim ñөcxtägajch cөxp maa hänäjty yajnähiхө'yän. Mänitä Pablo ja'a tsajcaagy yajwa'xy. Mänit höjts ngaayy nhuucy nägөxiä. Mänitä Pablo jiaac tägөөyy yajnähiхөөbiä. Jim höjts jaduhñ ngujöbөөyy. Mänitä Pablo miädiaacpädөөñä. Mänit jim chohñnä Troas.

¹³⁻¹⁴Tөө höjtsä Pablo hänäjty xñäma'ay cooc hänäjty tecy-yo'oyhaam ñөcxa'añ jim maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Aso. Pero höjts, barcojooty höjts jim nnөcxy, hөөчh Lucas mөөдä Pablo jiamioөdhajxy. Coo höjts jim nmejch Aso, mänitä Pablo jim tiägөөbiä barcojooty. Mänit höjts jim ndu'ubөjcumbä Aso näguipxy mөөдä Pablo. Mänit höjts jim nägөxiä nnөcxy maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Mitilene. ¹⁵Coo

højts jim ndsóhngumbä, mänit højts
 cujaboom nnaxøøyy jim mädøyyä
 maa ja'a naax hānajtj xiøhatiän
 Quío. Mänit højts jim cujaboom
 nmejch maa ja'a cajpt hānajtj
 xiøhatiän Samos. Coø højts jim
 ndsóhngumbä, cujaboom højts jim
 nméjtscumbä maa ja'a cajpt hānajtj
 xiøhatiän Mileto. ¹⁶Tøø ja'a Pablo
 hānajtj wyiinmay coø hānajtj jim
 quia'a näxø'owáangumbä Efeso.
 Hix, cabä Pablo hānajtj jim jejcy
 wiädita'añ Asianaaxooty. Paady
 hānajtj jim quia'a wädita'añ Asia
 coø hānajtj jim ñøcxa'añ Jerusalén.
 Mobädajpä ja'a Pentecostésxøø
 hānajtj jim jiada'añii. Paadiä
 Pablo hānajtj yhadø'øch, jaduhñä
 Pentcostés-xøø mädøyyä piáadät.

¹⁷Jimnä højts hānajtj nhityñä
 Mileto, mänitä Pablo capxy
 jim quiejxy Efeso coø ja'a
 tsajtøjwiindsøñhajxy jim ñøcxät
 Mileto, ja'a hajxy hānajtj jim
 tuumbä Efeso. ¹⁸Coo hajxy
 jim miejch Mileto, mänit hajxy
 ñāmaayyä:

—Mänáajøch jim nhitiän
 maa mijtsän jim Asianaaxooty,
 jaančh tehñ yhóyhøch jim
 nduun mädúhñtiøch jim nhijty.
 Mnajuøøby hajxy jaduhñ coøch
 jaduhñ nga'a høhñda'agy.
¹⁹Jaančh tehñ yhóyhøchä Jesús
 ja'a tiuung hānajtj nduunä,
 ja'a hajxy nWiindsøñhajtāmbä.
 Mee'xxiéemyhøch hānajtj nduñ.
 Náxyhøch hānajtj njootmayhaty
 coøchä nmägunaaxä Jesús ja'a
 miädia'agy hajxy hānajtj quia'a
 mäßøgaanä. Mayhooc hajxy jaduhñ
 quiojyquiapxytiun coøch hajxy
 hānajtj xjia wi'i yagho'oga'añ.

²⁰Cóxyhøch mijts hānajtj
 nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øyy neby
 hajxy hoy mhídät. Homiänáajøch
 mijts hānajtj nyajnähixø'øyy, møød
 jim jäya'ayhagujc, møød jim maa
 ja'a mdøjc-hajxiän. ²¹Jadúhñhøch
 mijts hānajtj nmägapxy nhane'emy
 coø ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy
 jaduhñ mnajtshixø'owät, møød
 coø ja'a Diosmädia'agy hajxy
 mmäböğät ja'a Jesúscøxpä, ja'a
 hajxy nWiindsøñhajtāmbä.
 Nägøxiøch mijts hānajtj jaduhñ
 nmøødmädia'agy, møød mijts
 judíosahjxy, møød mijts cajpä
 judíosä. ²²Hoorä, tøøchä
 Dioshespíritu xñāma'ay coøch
 jim nnøcxät Jerusalén. Pero
 cábøch nnajuø'øyy nébyhøch jim
 njada'añ nhabetä'añ. ²³Jagóoyyøch
 jaduhñ nnajuø'øyy coøch jim
 nyajtsuma'añ, coøchä tsaachpä
 peenä jim nbaada'añ. Majátyhøch
 jaduhñ tøø nwädity, jadúhñhøchä
 Dioshespíritu tøø xyhawaanä
 coøch jaduhñ njada'añ nhabetä'añ.
²⁴Pero cábøch tii ndajy nmay. Cabä
 cueentä jaduhñ coøch nnä'ä hó'ogät.
 Je'eyyähajtjøch nbøcjuøøby
 coøchä nduung nyajmayaannä, ja'a
 Jesúshøch xmióoyyäbä, ja'a hajxy
 nWiindsøñhajtāmbä. Jadúhñhøch
 xtiuungmooyy coøchä mädia'agy
 jaduhñ nyajwá'xät coø ja'a Dios
 hojioot jiaančh tehñ miøødä.

²⁵Tøøch mijts nyajwiinxiic
 nyajwiingapxø'øyy coø ja'a Dios
 yhane'ema'añ ja'a miøcmäjaahaam.
 Hoorä, cábøch mijts mänaa
 xyhijxtägatsaannä. Tøyhajt jaduhñ.
²⁶Coo mijtsä Diosmädia'agy
 mga'a mäßböğät nébyhøch tøø nja
 mädia'aguiän, ca'a yhøøchä pojpä

jaduhñ nmøød. ²⁷Hix, pedyfijøch mijts tøø nyajmøødmädia'agy nebiatiä Dios tøø yhane'emiän. ²⁸Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy. Mgüeendähädäbä mabøjpädøjc hajxy nägøxiä. Ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xpiädaac coo hajxy jaduhñ mgüeendähädät. Coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghájtäm, coö ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ²⁹Cooch mijts jaduhñ nbuhwa'adsaannä, mänitä wiinghäna'c-hajxy yaa miedsa'añ maa mijtsän. Mäwiinhøhmbä hajxy jaduhñ miedsa'añ. Xjia wi'i jiojcapxø'øwaamb mijts jaduhñ coö ja'a Diosmädia'agy hajxy mnajtshixø'øwät. Jaduhñ mäwífinäts hajxy jiatcø'øwa'añ nebiä pahucä meeg hajxy chu'u'chän. Tøyhajt jaduhñ. ³⁰Høxtä mijtsä mjamiøød näje'e tiägø'øwaambä høhndaacpä. Näje'e ja'a mabøjpädøjc-hajxy jaduhñ yajtagoyyáañäbä nebiä høhndaacpähajxy tiägoyya'añän. ³¹Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ ñiyajcopcø'øwøøjät. Tägøøgjomøjthøch mijts jaduhñ nmägapxy nhanehmñ xøømdsuhmñ. Jaanç tehñ chaaçhpøjpøch hñanjty. Naxy hajxy jaduhñ mdehmñ jiahmiédsät.

³²'Hoorä, mabøjpädøjc, mijtsä Dios nyajcø'øwaanøøby ween hajxy jaduhñ xcwieendähaty. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ cooc ja'a Dios hojioot jiaanç tehñ miøødä. Coö ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät, jaduhñä Dios hajxy xjiaac tehñ piuhbédät ja'a miäjaahaam. Møød hodium hajxy jaduhñ xpiädá'agät

näguipxy møød pønjaty ja'a Dios yhuunghajpy. ³³Cábøch pønä wyitä xiädø'øn tøø nhadsojcä. ³⁴Ja'a nhamdsoo cø'øháamhøch jaduhñ tøø nniyhixyii. Jadúhñhøçhä nmägu'ughajpä tøø nbuhbejpä. Tøyhajt jaduhñ. ³⁵Homiänáajøch mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coö hajxy mniguiudúunäxät, møød coö ja'a pa'amjäya'ay hajxy jaduhñ mbuhbédät møødä häyoobäjäya'ay. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ coö ja'a Jesús jaduhñ jecy miänaañ: "Coo wiinghäna'c mbuhbédät, jaduhñds jootcujc mhídät. Pø mnä'ä yajpuhbedaamb jaduhñ, cab jaduhñ jootcujc mhídät."

³⁶Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädøøyy miädiaacpädøøyy, mänit hajxy nägøxiä jyijcädaacy näguipxy møødä Pablo. Mänit hajxy tiägøøyy Diospa'yaaxpä. ³⁷Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä coö ja'a Pablo hajxy hñanjty piuhwa'adsáañänä. Mänitä Pablo hajxy miajch miäneefñ. Mänitä Pablo hajxy chu'xy. ³⁸Jaanç tehñ jiootmayhajp hajxy hñanjty je'eguiøxpä coö ja'a Pablo hñanjty tøø miäna'añ cooc ja'a Pablo hajxy hñanjty quia'a hijxtägatsaannä. Mänitä Pablo hajxy hoy ñajtshixøøñä maa ja'a Pablo hñanjty biarcotägø'øwa'añän.

21 Mänit højtsä mabøjpädøjc nbuhwaatsnä. Mänit højts nbarcotägøøyy. Mänit højts jimñ ndsohñnä Mileto. Mänit højts jimñ tu'uda'aquiä nnøcxy maa ja'a cajpt hñanjty xiøhatiän Cos. Cujaboom højts njaac nøcxy maa ja'a naax hñanjty xiøhatiän Rodas. Coö højts jimñ ndsøhngumbä, mänit

højts jim njaac nœcxy maa ja'a cajpt hānajtj xīohatiān Pátara. ²Jim højtsä barco wiingpä hoy nbaady. Jim hānajtj ñœcxa'añ maa ja'a naax hānajtj xīohatiān Fenicia. Mānit højts ndu'ubójcumbä wiingbarcojooty. ³Mānit højtsä naax nnäheebøyy, ja'a hānajtj xōhajpä Chipre. Hahooyhaamby højts jim nwiinnajxy jäguemjuøøby. Jim højts hānajtj nnœcxø'øy maa ja'a naax hānajtj xīohatiān Siria. Coø højts jim nmejch, mānit højts jim nbarcopädsøømy maa ja'a cajpt hānajtj xīohatiān Tiro. Paadiä barco jim miedsøøyy Tiro coø tsømy hajxy hānajtj jim ñähdsøømdu'uda'añ. ⁴Jim højtsä mäßbøjpadøjc näje'e nbaaty. Mānit højts jim nhijty Tiro juxtujxøø maa ja'a mäßbøjpadøjc-hajxiän. Mānitä Pablo hajxy jia nāmaayy coø jim quia'a jaac nœcxät Jerusalén. Jadúhñäc hajxy hānajtj tøø ñajtsapxø'øyii ja'a Dioshespíritäm. Pero cabä Pablo jaduhñ ñä'a møjpadaacy. ⁵Coo juxtujxøø yhabejty, mānit højts jim ndu'ubójcumbä. Mānit højtsä mäßbøjpadøjc nägøxiä hoy xñajtshixø'øy cajtpa'a møødä yhuung møødä tio'oxy. Mānit højts jim njjicädaacy pu'uwiing. Mānit højts nDiospa'yaaxy. ⁶Mānit højtsä mäßbøjpadøjc xpiuhwaatsnä. Mānit hajxy wyiimbijnä maa ja'a tiøjc-hajxiän. Mānit højts ndägøødiägajch barcojooty. ⁷Mānit højts jim ndsóhñgumbä Tiro. Mānit højts jim njaac nœcxy maa ja'a cajpt hānajtj xīohatiān Tolemaida. Coø højts jim nmejch, mānit højtsä mäßbøjpadøjc hoy

nguhixy. Tu'tsuhm højts jim nhijty maa ja'a mäßbøjpadøjc-hajxiän. ⁸Cujaboom højts jim ndu'ubójcumbä. Mānit højts jim nnœcxy maa ja'a cajpt hānajtj xīohatiān Cesarea. Coø højts jim nmejch, mānit højts jim nnœcxøøyy maa ja'a Felipe tiøjcän. Mānit højtsä Felipe xñāmaayy coø højts jim nmejtstä'agät maa ja'a tiøjcän. Jue'e ja'a Felipe hānajtj tiuunghajpy, ja'a Diosmädia'agy hānajtj yajwa'xyp. Tøø hānajtj jaduhñ wyiinguexyii coø ja'a mäßbøjpadøjc piuhbédät. Nājuxtujc hajxy hānajtj jaduhñ wyiinguejxä coø hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ⁹Mädaaxcä Felipe yhuung hānajtj haagä cäxyii. Nāmädaaxcä Diosmädia'agy hajxy hānajtj ñajtsapxø'øy. ¹⁰Maxiøø højts hānajtj jim tøø nhity maa ja'a Felipe tiøjcän, mānitä jäya'ay tu'ug miejch. Agabo hānajtj xīohaty. Jim hānajtj choøn Judea. Ñajtsapxøøbiä Diosmädia'agy hānajtj je'ebä. ¹¹Coo ja'a Agabo jim miejch maa højts hānajtj nmejtsta'aguiän, mānitä Pablo ja'a wiøøn wiähájtäxä. Mānitä Agabo hamdsoo ñiguiø'øxojs ñidiecyxiojtsä ja'a Pablo ja'a wiøønhaam. Mānitä Agabo ja'a Pablo ñāmaayy: —Jadúhñhöchä Dioshespíritu tøø xñāma'ay coøch miičh nnajtsapxøøyyät. Jadúhñäc miičh judíos xquiø'øxots xtiecyxiodsaambä jim Jerusalén nébyhöch cham tøø nhamayyän. Mānitäc miičh xyajcø'ødägø'owa'añ ja'a soldadohajxy Rómabä. ¹²Coo højts jaduhñ nmädooyy, møødä mäßbøjpadøjc-hajxy, mānit

højtsä Pablo nja nämäaayy coo jim quia'a nõcxät Jerusalén. ¹³Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tii hajxy coo mjø'øy coo mxuuch. Tiič hajxy coo xyagjootmayhaty. Cabä cueentä jaduhñ coočhä häna'c jaduhñ jim xquio'øxots xtiocyxiódsät Jerusalén. Cabä cueentä jaduhñ coočhä häna'c jim xyaghó'ogät ja'a Jesúscoxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä — nõmä Pablo miänaañ.

¹⁴Coo højts jaduhñ nhijxy coo ja'a Pablo hānajtý quia'a mǎbøga'añ, mǎnit højts nmānaannä:

—Ween jaduhñ jiadyii nebiä Dios tøø miāna'añän.

Mänit højts nhamoonnä.

¹⁵Mänit højts nhadsøømbøjcy, høøch møødä Pablo. Mänit højts jim nnøcxy Jerusalén. ¹⁶Näje'e højtsä mǎbøjpädøjc jim xpianøcxy, ja'a hajxy hānajtý jim tsohm̄bä Cesarea. Coo højts jim nmejch Jerusalén, mǎnit højts hoy xñajtswowø'øy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän. Jimä Mnasón hānajtý jecy tøø chohnda'agy Chipre. Tøø hānajtý jiegeø'øy coo ja'a Mnasón ja'a Diosmǎdia'agy hānajtý tøø miäbøcy. Jim højts nmejtstaacy maa ja'a Mnasón ja'a tiøjcän.

¹⁷Coo højts jim nmejch maa ja'a mǎbøjpädøjc-hajxiän, mǎnit højts xquioñdymooyy xoondáacǎp. ¹⁸Cujaboom højtsä Pablo jim xmiødhajtý maa ja'a tsajtøjcän. Jimä Santiago hānajtý møødä tsajtøjwiindsøn'hajxy nägøxiä. ¹⁹Mänitä Santiagohajxy miøødnijajpoo'xä ja'a Pablo. Mänitä Pablo tiägøøyy mǎdiaacpǎ nebiatiä Diosmǎdia'agy hānajtý

tøø yajwa'xiän maa ja'a cajpa judiøshajxiän, cooc jaduhñ quiapxy miädiaacy ja'a Dios miäjaahaam.

²⁰Coo ja'a Santiagohajxy jaduhñ miädooyy, mǎnitä Dios hajxy wyiingudsähgøøyy. Mänitä Pablo hajxy nāmāaayy:

—Mägu'ughajpǎ Pablo, mnajuøøby miič jaduhñ coo ja'a judiøs ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy nāmāy tøø miäbøjcǎ. Jaduhñ hajxy nägøxiä miāna'añ coo ja'a cuhdujt hajxy tsipcøxp ngudiúunāmät, ja'a Moisés jecy yhanéh̄mǎbä. ²¹Tøø hajxy jaduhñ miädoyhaty cooc tyijy miičhä judiøs wiingcuhdujt tøø myajnähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä.

Jadúhñäc tyijy tøø myajnähixø'øy coo cuhdujt hajxy ñajts̄hixø'øwät, ja'a Moisés jecy yhanéh̄mǎbä. Jadúhñäc tyijy tøø myajnähixøøbiä coo højts ja'a nguhdujt nga'a cudiúunānät, højts judiøs, møød coo højts nhuung nga'a circuncidarhājtanät. ²²Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädoyhádät coo miič yaa tøø mgoody Jerusalén, mǎnitä tøyhajt hajxy choga'añ pø tøyhajt jaduhñ coo miičhä judiøs jaduhñ tøø mjaanč yajnähixø'øy, ja'a hajxy jäguembaady hadsänaabiä. ²³Tøø højts ja'a wiinmahñdy tu'ug nbaady nej miič myajniyhoyø'øwøøjät. Jii højtsä nmägu'ughajpǎ nämädaaxcǎ. Tøø xøø hajxy yhagapxtucy coo meeg hajxy hānajtý yoxa'añ nebiä Moisés jecy yhaneh̄miän coo hajxy jaduhñ nguhdujthājtamät. ²⁴Mmødhádäp miič yø'ø häna'c yø'ø nämädaaxpǎ. Jaduhñ miič mnämäjuyø'øwät coo meeg hajxy hānajtý yoxa'añ.

Jaana jaduhñ miičhä meeg tu'ug myóxpät. Coö miič jaduhñ mnämäjuyó'owät, jaduhñ hajxy hoy yajcuhmé'xät. Coö miič jaduhñ mguhdujthádät, jaduhñ miičhä cu'ug xyhíxät coö miičhä cuhdujt jaduhñ mgudiuumbä, ja'a Moisés jecy yhanéhmäbä. Jaduhñä cu'ugä tøyhajt hajxy miøødhada'añ coö miič wiingcuhdujt tøyhajt mga'a yajnähixø'øy. ²⁵Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíosä, ja'a hajxy mäbøjpä, tøø højtsä nocy nyajnäaayø'øy. Jaduhñ højts tøø nmägapxy tøø nhane'emy coö hajxy quia'a tsú'udsät mädyiibä häna'c tøø yoxy quepychechwiinduum, møød coö hajxy quia'a tsú'tspät ja'a tøø quia'a nø'xiée'xiäbä, møød coö wiingto'oxiøjc hajxy quia'a møødmá'awät —nømä Pablo ñämaayyä.

²⁶Mänitä Pablo ja'a häna'c miødhajty ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy cujaboom hoy quiudiuñ nebiä judíos quiuhdujthajxy hānajt myiñän. Mänit hajxy tiøjtägøøyy tsajtøgooty. Mänit hajxy ñägapxy cooc juxtuxxø hānajt quia'a habetyñä neby hajxy hānajt tøø yhagapxtuquiän coö meeg hajxy hānajt yoxa'añ.

²⁷⁻³⁰Ja weenjaty hānajt quia'a habety ja'a juxtuxxøbä. Mänitä jäya'ayhajxy näje'e tiägøøyy tsajtøgooty. Jim hajxy hānajt choon Asia. Coö ja'a Pablo hajxy jiiby yhiixy tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy yaaxpä cooc ja'a Pablo hānajt jiiby wiädity:

—Judíostøjc, højts puhbéjtäc. Xiids yø'ø craa Pablo wiädity. Yø'ødsä wiingcuhdujt homiajaty

nøcxy yajwiinhixø'øy. Jaduhñ yø'ø craa ja'a cu'ug jiøjcapxø'øy coö højtsä nguhtuht hajxy xquia'a cudiúunämät, nebiä Moisés jecy jia hanéhmäñ. Jaduhñ yø'ø craa yajwiinhixøøbiä cooc tyijy hädaa tsajtøjc jaduhñ quia'a tsoobaady. Maas hanaxiä haxøøg tøø jiatcø'øy coö jäya'ay yaa tøø miøødtägø'øy tsajtøgooty, ja'a hajxy ca'a judíosä. Hix, cabä cuhdujt jaduhñ ñä'ägä miñ coö hajxy yaa tiägø'owät tsajtøgooty, pønjaty ca'a judíos.

Paady hajxy jaduhñ miänaañ, je'leguiøxpä coö ja'a Pablo hānajt tøø yhiixyij cajptooty coö ja'a Trófimo hānajt miøødä. Jaduhñä Asiabäjäya'ayhajxy hānajt miäna'añ cooc tyijy ja'a Pablo ja'a Trófimo hānajt tøø miøødtägøøyy tsajtøgooty. Efeso ja'a Trófimo hānajt choon. Ca'a judíosä hānajt je'le. Hoorä, coö ja'a cu'ughajxy jaduhñ miädooy cooc ja'a Pablo hānajt jiiby wiädity tsajtøgooty, mänit hajxy tiägøøyy haamhjäp. Mänitä Pablo hajxy miajch. Mänit hajxy piawijch piajādujty jim tsajtøghaguuy. Mänitiä tsajtøjc hajxy yhagøøyy.

³¹Jimä cu'ugä Pablo hajxy hānajt ñä'ägä yagho'ogaannä, mänitä soldado-wiindsønä mädia'agy ñämejtsä coogä cu'ughajxy hānajt jim wyl'i yhaamhaty Jerusalén. Roma ja'a soldadohajxy hānajt choon. ³²Tuunä ja'a soldado-wiindsøn jaduhñ ñä'ä mädooy, mänitä soldadohajxy yhamugøøyy. Mänit hajxy päyø'øguiä yhädaacy maa ja'a cu'ughajxy hānajt yhaamhatiän. Coö ja'a cu'ugä soldado hajxy

jaduhñ jìjcuheebøøyy coo ja'a soldadohajxy hānajtý miānacy maa ja'a Pablo hānajtý wiobho'ogyiijān, mānitā Pablo yhøxmajtsā.

³³Coo ja'a soldado-wiindsōñ jiiiby quiādaacy, mānitā Pablo chuumā. Hamejtscadena quio'xojs tiecyxiojtsā. Mānitā soldado-wiindsōñ cu'ug miāyajtøøyy pōñā Pablo, møød tii hānajtý coo tøø wiobho'ogyii.

³⁴Mānitā jāya'ayhajxy may yhadsoooyy haagā wiingjaty. Cab hajxy hānajtý tiu'ugmādia'aguiā. Coo ja'a cu'ughajxy hānajtý jaduhñ wyi'i ya'axy, cabā soldado-wiindsōñ tøyhajt hānajtý hoy piaada'añ. Mānit miānaañ coo ja'a Pablo jīm yajnøcxøjāt maa ja'a cuartelān. ³⁵Coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jīm miøødcoo'ty maa ja'a escalera jaduhñ chohñda'aguiān, mānitā Pablo hajxy quioyø'cy. Paady hajxy jaduhñ quioyø'cy coo ja'a cu'ugā Pablo hajxy hānajtý jia wi'i yagho'oga'añ. ³⁶Høxhaamā cu'ugā soldado hajxy hānajtý pianøcxy yāaxāp coo ja'a Pablo yagho'ogøjāt.

³⁷Jīmā soldado ja'a Pablo hajxy hānajtý miøødtägø'owa'añ cuarteltøgooty, mānitā Pablo ja'a soldado-wiindsōñ ñāmaayy:

—Huuc miñ, nhuuc møødmādiā'agyhøch miich paquiā.

Hagriego haamā Pablo jaduhñ miānaañ. Mānitā soldado-wiindsōñ yhadsoooyy:

—Mjāpytiāmā hagriego jaduhñā.

³⁸Cājtām miich jīm mdsooñ Egipto-naaxootiā. Tøø jegø'øyy coo hāna'c tsip jīm tøø yajpādøgy Egipto. Nāmādaaxmilā jiamioød

hānajtý, haagā cahwiindøyhāna'c. Mānit hajxy piäyø'cy. Mānit hajxy jīm ñøcxøøyy pactuum maa pōñ quia'a tsāna'ayān.

³⁹Mānitā Pablo miānāangumbā: —Cábøch jīm ndsooñ Egipto.

Judfojāyā'ayhøch høøch. Jímhøch ndsooñ maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiān Tarso jīm Cilicianaxooty. Møjjuøøbyhøch ngajpt. Huuc tunā mayhajt, nhuuc cøxy møødmādiā'agyhøch yø'ø cu'ug.

⁴⁰Mānitā soldado-wiindsōñ Pablo cuhdujt mioooy coo quiāpxāt. Mānitā Pablo piejty escaleracøxp. Mānitā quio'ø chajxajy. Mānitā cu'ughajxy cøjx yhamoñ. Mānit tiägøøyy xiicpā mādiaacpā hebreoh ayuuc-haamby:

22 —Māgu'ughajpādøjc, huuc hamādoowhit hajxy hoy; mijts nmøødmādiā'agaamby.

²Coo ja'a cu'ughajxy jaduhñ miādooy coo ja'a Pablo hānajtý quiapxy miādiā'agy hebreohayuuc-haamby, tehngajñā hajxy hānajtý hoy yhamādoowhitý. Mānitā Pablo jiaac mādiaacy:

³—Judfojāyā'ayhøch høøch. Jímhøch nnaaxque'exā Tarso, jīm Cilicianaxooty. Múutsnøch yaa ngoo'ty Jerusalén. Ja'a teedyhap Gamaliélhøch yaa xyajcapxtaac. Jaanč tehñ yhóyhøch xyajñāhixøøyy ja'a jecyquiuhdujt. Jaanč tehñ yhóyhøchā Dioscuhdujt hijty nbaduñ hamuumdu'joot nej mijts jāda'ahaty mbaduñān.

⁴Nyajtsaačhpøjpiøchā jāya'ay hijty, ja'a Diosmādiā'agy hajxy mabøjpā ja'a Jesúscøxpā, to'oxiøjcā, ya'adiøjcā. Høxtā nyaghó'piøch

hijty tähoocjaty. Pawíchhøch hijty pujxtøgooty nyajnoexy cø'øxoch tecyxioch. ⁵Ja'a teedywiindsøn yaa tuumbä Jerusalén, coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät pø tøyhájthøch jaduhñ tøø njatcø'øy, xmió'owäbä tøyhajt hajxy jaduhñ. Jaanä jaduhñä majtøjcä tøyhajt hajxy yéjpät coo hajxy jaduhñ mmäyajtówät. Yø'øchä nocy hajxy tøø xyajmäguexy coo højts nmägunaax jím nmó'owät maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Damasco. Jímhøchä jäya'ay hānajt nøcxy nhøxta'awa'añ Damasco pønjetiä Diosmädia'agy mabøjp ja'a Jesúscøxpä. Je'ečh hānajt nøcxy nmadsa'añ. Yaačh hānajt nyajmānaca'añ Jerusalén. Yaačh hānajt min ndsaačhtiuna'añ.

⁶Jím tu'haamnøcxpä, ja weenjátyhøch hānajt jím nga'a coody Damasco, mänitä jøøn quihujajcādaacy jaančh tehñ miøc, mādúhñtiøch hānajt nyo'oy. Cujyxiøøho'ogy hānajt jaduhñ. ⁷Túunøčhā jøøn jaduhñ nnä'ä hijxy, mänitiøch jaduhñ ngādaayy. Mänitøch nmādooyy coočh hāna'c hānajt xxiøøguya'axy: “Saulo, Saulo, tiich jaduhñ coo xwyi'i miädsibø'øy.” ⁸Mänitøch nmäyajtøøyy: “Wiindsøn, pøn miich.” Mänitøch xyhadsooyy: “Jesúshøch høøch. Nazaréthøch hijty ndsoñ. Høøch miich jaduhñ xmiädsibøøby.” ⁹Pønjátýhøch hānajt nmøødnøcxyp, yhijx ja'a jøøn hajxy. Pero cab hajxy miādooyy coočhā Jesús jaduhñ xmiägapxy. ¹⁰Mänitøchā Jesús nmäyajtøøgumbä: “Wiindsøn, tiich jaduhñ ndúnäp.” Mänitøch

xyhadsóogumbä: “Tānaayyø'øg. Jaac nøcx jím Damasco. Coo miich jím mgóodät, mänit miich hāna'c jím xyhawaanaañ tijaty miichā Dios jaduhñ xyajtunaamb.” ¹¹Hoorä, coočhā jøøn nhijxy, wiinxóotshøch jaduhñ. Cábøch hānajt hoy nhijxnä. Ja'a njamiøødhøch hajxy jím xjiaac witscoo't Damasco.

¹²Jímä jäya'ay hānajt tu'ug chāna'ay. Ananías hānajt xiøhaty. Jaančh tehñ yhooyä Ananías ja'a cuhdujt hānajt piaduñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän. Jímä judíoshajxy hānajt näje'e chānaabiä Damasco. Jiaančh tehñ quiumaabiä judíos ja'a Ananías hajxy hānajt jaduhñ. ¹³Hoorä, coočh jím ngoo'ty Damasco, mänitøchā Ananías hoy xquihixy. Mänitøch xñāmaayy: “Puhy'a'y Saulo, hijxø'øg jadāhooc cham jaduhñajtä.” Tuunä ja'a Ananías jaduhñ nā'ä mānaañ, mänitiøch jaduhñ njaančh hijxø'cy. ¹⁴Mänitøchā Ananías xñāmāguiumbä: “Ja'a nhaphjátmhajxy ja'a ndeedyhjátmhajxy ja'a jecypiä haampiä, ja'a Dios hajxy hijty wyiingudsähgøøby jegyhajty. Jaaya'ay miich jaduhñ tøø xyajnähdiyy coo jaduhñ mdúnät neby je'e jioot choquiän, møød coo ja'a Jesús mhamdsoo híxät coo mhamdsoo mādówät nebiaty je'e miädia'agy. ¹⁵Nøcxaamb miich mmädia'aga'añ wiinduhmyhagajpt ja'a Jesúscøxpä, nebiaty tøø mhixy nebiaty tøø mmādoy. ¹⁶Hoorä, tsógānāmäts, nøcx näbejnä. Jaduhñä Jesús mmānuu'xtá'agät coo weenā mbojpä mgädieey xyajnähwaats xyajcuhwāatsät”, nømhøchā Ananías xñāmaayy.

17-18 'Mänítöch yaa nwiimbijtagajch Jerusalén. Mänítöch nnöcxy tsajtögooty Diospa'yaaxpä. Mänítöchä Jesús nwiinhijxy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mänítöchä Jesús xñämaayy: "Tsógänämäts, mdsóonäp yaa. Caj miichä cu'ugä mmädia'agy yaa xmiäbøgaanä cooç miich yaa xjia wi'i miädia'aga'añ." 19 Mänítöch nhadsooyy: "Wiindsón, ñajuøøbiä cu'ughajxy cooç hijty nwädity wiinduhmyhagajpt maa ja'a judíos chajtöjc-hajxiän, cooçhä jäya'ay hijty nyajnöcxy pujxtögooty pønjatia mmädia'agy xmiäbøjcäp. Náxyhøch hijty nyajwobyii. 20 Y coo ja'a Esteban yagho'cä, jímhøch hánajty nbadsóonäbä. Móødhøch hánajty nbamánaambä coo yagho'ogóøjät. Ja'a hána'cä Esteban hajxy yaghó'cäbä, høøchä wyit ngüeendähajtä. Paadia Esteban jaduñ yagho'cä je'leguiøxpä coo miichä mmädia'agy hánajty xyajwa'xä." 21 Mänítöchä Jesús xñämáaguumbä: "Cabä cueentä jaduñ. Nøcxnä. Jäguémhøch miich nguexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxy chána'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä."

22 Mäduñjatiä Pablo hánajty miädia'agy, hamädoowhjtäxäbä miädia'agy hánajty jaduñ. Pero coo jaduñ miänaañ cooc hánajty jäguem quixa'añii maa ja'a jäya'ayhajxy chána'ayän, ja'a hajxy ca'a judíospä, cabä cu'ugä Pablo ja'a miädia'agy hajxy hánajty yhamädoowhidáanänä. Mänitä cu'ughajxy tiägøøyy yaaxpä jojpä: —Ween yøø craa yho'ogy. Yagho'og yøø craa hajxy.

23 Tehngajnä hajxy hánajty jaduñ wyi'i ya'axy wyi'i jiocy. Yamä wyit hajxy hánajty wyi'i

chajyemy. Yamä naaxoc hajxy hánajty wyi'i chajwøjy. Paady hajxy hánajty jaduñ wyi'i jiatcø'øyy coo ja'a Pablo hajxy hánajty jiaanç tehñ miädsiphaty. 24 Mänitä soldado-wiindsón miänaañ coo ja'a Pablo jiiby yajtøjtägø'øwóøjät cuarteltögooty. Mänit jiaac mänaañ coo ja'a Pablo wiobho'ogóøjät, ween jaduñ quioxy nägapxy tiiguiøxpä cu'ugä Pablo hajxy hánajty coo tøø wyi'i ñäya'axy. 25 Mänitä soldado ja'a Pablo hajxy quio'øxoçh. Wiobho'ogaambiä Pablo hajxy hánajty. Mänitä Pablo ja'a capitán miägapxy, ja'a hánajty jim tänaabiä wiinduum:

—Caj mijts cuhdujt mmøødä cooç mijts xwióbät nä'a nägoobä. Cab hajxy mnajuø'øyy pø tøøch ngädieey. Høøch, jadúñhøchä cuhdujt nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän —nøñä Pablo ja'a capitán ñämaayy.

26 Coo ja'a capitán jaduñ miädooyy, mänitä wyiindsón ñämaayy:

—Ca'a hajxy jaduñ mwopy. Jadúñhac yøø craa cuhdujt miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän.

27 Mänitä soldado-wiindsónä Pablo hoy miäyajtøy:

—Nej, tøyhajt jaduñ coo miichä cuhdujt jaduñ mmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødänä.

Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Tøyhajt jaduñ.

28 Mänitä soldado-wiindsón miänaañ:

—Jadúñhøchä cuhdujt nmøødäbä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän. Pero

jaančh tehñ chówħoch jaduhñ
tøø xýhabädsøømä coočhä cuhdujt
jaduhñ tøø njuy.

Mänitä Pablo miänaañ:

—Coočh jim̄ nnaaxque'exä

Tarso, páadyhøčhä cuhdujt jaduhñ
nmøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy
miøødän.

²⁹Ja'a soldadohajxy hānajtý
mäwobaambä, coo hajxy jaduhñ
miädooy coogä Pablo cuhdujt
hānajtý jaduhñ miøødä nebiä
Rómabä jäya'ayhajxy hānajtý
miøødän, mänitä Pablo hajxy
piuhwaach. Y ja'a soldado-wiindsón,
coo je'e jaduhñ miädooyy,
tsähgøøyy je'eduhñ je'eguiøxpä coo
ja'a Pablo hānajtý tøø quiø'øxočhii
tøø tiecyxiočhii.

³⁰Cujaboomä soldado-wiindsón
jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo
quiø'øguejøøjät. Mänit miänaañ
coo ja'a teedywiindsøn̄hajxy
yhamugø'øwät møødä majtøjc-hajxy.
Mänitä Pablo jim̄ yajnøcxä maa ja'a
teedywiindsøn̄hajxy hānajtý tøø
yhamugø'øyän. Mänitä Pablo jim̄
yajtānaaguiädaacä cu'ugwiinduum.
Miädownaambiä soldado-wiindsón
hānajtý jaduhñ tiiguiøxpä judíos
ja'a Pablo hajxy hānajtý coo tøø
ñäxø'øwø'øy.

23 Mänitä
teedywiindsøn̄hajxy
wyiinhee'ppejtä ja'a Páblām.
Mänitä Pablo miänaañ:

—Mägu'ughajpädøjc, Diøshøch
jaduhñ xyhijxp coočh homiānaajä
nhojiäya'ayhaty.

²Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ,
mänitä hāna'c-hajxy ñāmaayyā
coo ja'a Pablo hajxy yhapo'xø'øgät,
ja'a hāna'c-hajxy hānajtý jim̄

tānaabiä Pablo wyiinduum. Ja'a
Ananías jaduhñ mānaan coo hajxy
jaduhñ jiatcø'øwät. Møjhajpā
Ananías hānajtý jim̄ maa ja'a
teedywiindsøn̄hajxiän. ³Mänitä
Pablo ja'a Ananías ñāmaayy:

—Dios miičh jaduhñ
xyajcumädownaamb. Caj miičh hoy
mduñ. Jaduhñ miičh mduungmøødä
coočh miičh xyajtøyhajtyégät
hoy yajxón nebiä cuhdujt myiñän.
Pero coo miičh jaduhñ tøø
mmāna'añ coočh hāna'c xquiøxät,
myajcähxø'py miičh jaduhñ coo
miičhä cuhdujt hoy mga'a yajtuñ.

⁴Ja'a hāna'c-hajxy hānajtý jim̄
tānaabiä, mänitä Pablo hajxy
ñāmaayy:

—Tøø miičh jaduhñ ngapxtägoy
coo yø'ø mõjteedywiindsón jaduhñ
tøø mwiingapxpety. Haa ca'a, Dios
yø'øduhñ tøø yhuuc pädaacpä.

⁵Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Mägu'ughajpädøjc, huuc mee'x
hajxy, cábøch hijty nnajuø'øy coo
yø'ø jaduhñ tiuñ mõjteedywiindsón.
Jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa ja'a
Diosmädia'aguiän coo hajxy nga'a
nānømät haxøøg, pønjatiä tuung
møød maa ja'a tsaan maa ja'a
cu'ugän.

⁶Mänitä Pablo jaduhñ yhijsy coo
hāna'c-hajxy hānajtý mejtsu'u tøø
yhamugø'øy, møødä saduceoshajxy,
møødä fariseoshajxy. Mänitä Pablo
møc quiapxy:

—Mägu'ughajpädøjc, høøčh,
jue'ečh høøčh, fariséoshøch
høøčh. Haagä fariseos højts
jaduhñ. Coočh jaduhñ nmäbøcy
coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jaduhñ
jiujypjøjtägatsa'añ, páadyhøčhä
hāna'c jaduhñ tøø xñäxø'øwø'øy.

⁷Coo ja'a Pablo jaduhñ miänaañ, mänitā fariseoshajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä møødä saduceoshajxy. Cabä miädia'agyhajxy hānajtý ñibiaadyii. ⁸Hix, jaduhñā fariseoshajxy hānajtý miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ. Jaduhñ hajxy hānajtý miäbøjpä cooc ja'a Dios ja'a mioonsä jim miøødä tsajpootyp, møød cooc ja'a nhaañāmähajtām hajxy quia'a hócām. Pero cabä saduceoshajxy hānajtý miäbøcy nebiä fariseoshajxy hānajtý miäbøquiän. ⁹Tehngajnā hajxy hānajtý miaas nāmayerøøy haamhajtä. Tehngajnā hajxy hānajtý yhambøcy. Mänitā fariseoshajxy näje'e tiänaayyø'cy, ja'a hajxy hānajtý yajnähixøøbiä maa ja'a tsajtøjcän. Mänit hajxy miänaañ: —Yøø craa, cap tii pojpä cädieey miøødä. Jímädä Diosmoonsä tøø miägaxyii, o hāñāmä.

¹⁰Maas hanaxiä hajxy hānajtý yhambøcy. Tsähgøøbiä soldado-wiindsøn hānajtý coo ja'a Pablo hānajtý yagho'oga'añii. Mänitā soldado-wiindsønā soldado miøjyaaxy coo ja'a soldado ja'a Pablo hajxy jiiby wyitstsóonät, møød coo hajxy jim yajnøcxät maa ja'a cuartelän.

¹¹Mänitcoodsä Jesús jiiby ñäguexxtøø'xy maa ja'a Pablo wyiinduumän. Mänitā Jesús ja'a Pablo ñāmaayy: “Ca'a mdsähgøøy. Nébyhøch miich yaa tøø xmiädia'aguiän Jerusalén, jaanä jadúhñhøch miich jim nøcxy xmiädia'agāangumbä Roma.”

¹²Cujaboomä judíoshajxy näje'e hoy quiojyquiapxyhaty coo ja'a

Pablo hajxy yagho'ogät. Mänit hajxy ñiñāmaayyā:

—Mäduhñtiä Pablo jiaac jugyhaty, cab hajxy nnä'ägä caayy nnä'ägä húucāmät.

¹³Näjuychägui'xnaxy hajxy hānajtý je'eduhñ, ja'a hajxy hānajtý jaduhñ tøø quiojyquiapxyhātiäbä.

¹⁴Mänit hajxy hoy ñägäpaxy maa ja'a majtøjc-hajxiän:

—Tøø højts jaduhñ ngojyquiapxyhaty coo højtsä Pablo nyaghó'ogät. Høxtä mänit højts ngaya'añ nhu'uga'aññä. ¹⁵Hoorä, mijts, nøcxä soldado-wiindsøn hajxy jaduhñ nāma'aw coo weenā Pablo yaa yajmechii mijts mwiinduum. Jaduhñ hajxy mwiinhøønät coo tyijy ja'a Pablo hajxy mjaac tehñ miäyajtøwa'añ. Cahnā Pablo hānajtý yaa quioody maa mijts mwiinduumän, jim højts nyaghó'ogät tu'haam —nømä teedywiindsøn hajxy ñāmaayyā.

¹⁶Mänitā Pablo chojmajc jaduhñ miädoyhajty coogä Pablo hānajtý yagho'oga'añii. Mänitā Pablo hoy yhawāanäxä maa hānajtý chumiän.

¹⁷Mänitā Pablo ja'a capitán tu'ug miøjyaaxy. Mänit ñāmaayy:

—Huuc tunä mayhajt, huuc woonøcx hädaa craa jim maa ja'a mwiindsønän. Jim jaduhñ miøødmädia'aga'añ.

¹⁸Mänitā Pablo chojmajc wioonøcxäxä maa ja'a soldado-wiindsønän. Mänitā capitán ja'a soldado-wiindsøn ñāmaayy:

—Ja'a Pábløch jaduhñ tøø xñāma'ay coøch hädaa craa yaa nwoomínät maa miichän. Míichäc jaduhñ xmiøødmädia'agaamb.

¹⁹Mänitä Pablo chojmajc wiingtuum wyitsnócxäxä. Mänitä soldado-wiindsón miänaañ:

—Tiičh jaduñ xyhawaanāanāp —nómä Pablo chojmajc miäyajtówäxä.

²⁰Mänitä Pablo chojmajc yhadsooy:

—Tøø ja'a judíoshajxy näje'e quiojyquiapxytiuñ cooc miich xñäma'awa'añ coo miichä Pablo jaboom ween mguexy maa ja'a teedywiindsónä wyiinduumhajxiän. Jadúñäc miich xwyiinhøøna'añ cooc tyijy ja'a Pablo hajxy cøxiä wiinä jiaac tehñ miäyajtowa'añ.

²¹Caj miich jaduñ mmäbögät. Näjuxychägui'xnaäxiä jäya'ayhajxy jaduhñ tøø quiojyquiapxyhaty coo ja'a Pablo hajxy yaghó'ogät tu'haamnøcxpä. Cábäc hajxy jaduhñ nã'ägä caya'añ nã'ägä hu'uga'añ. Høxtä coogä Pablo hajxy yaghó'ogät, mänítäc hajxy quiaya'añ yhu'uga'añnä. Miičhäc hajxy xyhuuc jaac hahijxp cooc miich jaduhñ mmäná'anät pø mgudiunaamby jaduhñ —nómä soldado-wiindsón nãmaayyä.

²²Mänitä Pablo chojmajc nãmaayyäxä coo quia'a nãgäpxät wiingtuum waambaty hanaity jaduhñ tøø miädia'agy. Mänitä soldado-wiindsón jaduhñ miänaañ coo ja'a Pablo chojmajc wyiimbijnät.

²³⁻²⁴Mänitä soldado-wiindsónä capitán metsc miøjyaaxy. Mänit hajxy wyiinguejxä coo ja'a Pablo hajxy coods jim yajnócxät Cesarea. Nãmayyä soldadohajxy hanaity pianøcxa'añ. Nãmejtsmägo'x hajxy hanaity nøcxa'añ tecy-yo'oyhaam; møød nädägøøghii'xcumajc hajxy

hanaity nøcxa'añ cuaañähgøxp; møød nãmejtsmägo'x hajxy hanaity nøcxaambä cuhñdcap. Jaduhñä capitánhajxy nãmaayyäbä coo ja'a Pablo cuaañähgøxp nøcxät, møød coo hoy cwieendähadøøjät, jaduhñ nejy quia'a jat quia'a habétät. Jaduhñä soldado-wiindsón yhanehmbä coo ja'a Pablo ja'a gobernador Félix yajcø'ødägø'owøøjät.

²⁵Mänitä soldado-wiindsónä nocy yhädiuñ. Ja'a gobernador Félix hanaity yajnäguexaamby. Jaduhñ soldado-wiindsón quuijahy:

²⁶“Høøch hädaa nocy nhädiuumby, høøch Claudio Lisias. Wiindsón Félix, miich jaduhñ cham nyajpoo'xyp. ²⁷Hädaa jäyá'ayhøch miich nyajnäguejxyp. Pablo jaduhñ xiøhaty. Häxøøyy maaxtøjquiä Pablo yaa miajtsä Jerusalén. Ja'a judíoshajxy jaduhñ mãmajts. Yagho'ogáanäbä Pablo hanaity. Pero cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a Pablo cuhdujt jaduhñ miøødä nebiä Rómabä jäya'ayhajxy miøødän, mänítóchä soldado ja'a Pablo hoy nmøødyajnáhwa'açh.

²⁸Je'eçh hanaity nmädoowaamby tiiguiøxpä Pablo hanaity coo tøø miačhii, páadyhøch jiiby nmøødhädaacy maa ja'a judíos ja'a junta hajxy hanaity yagjadyiijän.

²⁹Mänítóch nmädooy coogä Pablo tii pojpä tii cädieey quia'a møødä. Je'eduhñ yajcumadsøøyyä coo ja'a judíos ja'a quuihdujthajxy wyiingjatiä. Páadyhøch jaduhñ nga'a mänaañ coo ja'a Pablo yagho'ogøøjät, ni coo chumøøjät.

³⁰Cooçh jaduhñ nmädoyhajty coo ja'a judíoshajxy hanaity

näje'e tøø quiojyquiapxyhaty
coo ja'a Pablo hajxy hānajtý
yagho'oga'añ, mänítöch jaduhñ
nwiinmaayy cooçh miich jaduhñ
nyajnāguéxät. Ja'a hāna'cä Pablo
hajxy ja wi'i yagho'ogaambä, tøøch
nnāma'ay coo ja'a Pablo jim nõcxy
ñäxø'øwø'øyii miich mwiinduum.”

³¹Mänitä soldadohajxy jiaançh
cudiuuñ nebiä wyiindsõñ hajxy
hānajtý tøø nāma'ayijjān. Mänitä
Pablo hajxy jim coods yajnõcxy
maa ja'a cajpt hānajtý xiøhatiān
Antípatris. ³²Cujaboomä
soldadohajxy wyiimbijty, ja'a hajxy
hānajtý tøø nõcxy teci-yo'oyhaam.
Ja'a hajxy hānajtý cuaañhgxõpä,
je'edsä Pablo hajxy jaac
møødnõcxnä. ³³Mänitä hajxy jim
quioo'ty Cesarea. Mänitä Pablo ja'a
Félix hoy yajcø'ødägø'øyii mõøä
nocy, ja'a soldado-wiindsõñ hānajtý
tøø quiéxiäbä. ³⁴Mänitä Félix ja'a
nocy quiapxy. Mänitä Félix ja'a
Pablo miäyajtøøyy maa je'e chooñ.
Mänitä Pablo yhadsooyy coo
hānajtý jim chooñ Cilicianaaxooty.
³⁵Coo ja'a Félix jaduhñ miädooyy,
mänitä Pablo nāmaayy:

—Weenä jäya'ayhajxy yhuuc
mech, ja'a miich hajxy jaduhñ
xñäxø'øwø'øwaambä, mänítöçhā
tøyhajt nmädowa'añ ja'a
miichcøxpä.

Mänitä Félix ja'a soldado
nāmaayy coo ja'a Pablo
piäda'agøøjät mõjtøgooty, ja'a
hānajtý xøhajtý Palacio de
Herodes. Jaanä jaduhñä Félix
miānaambä coo ja'a Pablo hoy
cwieendāhadøøjät.

24 Cumägooxxøø ja'a
Ananíashajxy jim quioo'ty

Cesarea. Møjteedywiindsõñä
Ananías hānajtý tiuumby jim
Jerusalén. Näguipxiä majtøjc-hajxy
näje'e piagoo'pä mõøä licenciadä
tu'ug, ja'a hānajtý xøhajtý Tértulo.
Mänitä hajxy jim nõcxy maa ja'a
gobernador Félix hānajtý tiuñän.
Mänitä Félix hajxy nāmaayy
coo ja'a Pablo hajxy hānajtý
ñäxø'øwø'øwa'añ. ²⁻³Mänitä
Félix miānaañ coo ja'a Pablo
yajmedsøøjät maa ja'a Félix
wyiinduumän. Coo Pablo jaduhñ
yajmejtsä, mänitä Tértulo ja'a Pablo
tiägøøyy näxø'øwøøbiä:

—Wiindsõñ Félix, hoy højts
njaançh tehñ ñijjāwø'øyii maa
miichcøxpän, coo miich hoy
mjaançh tehñ tiuñ. Tøø højts
miichä nnaaxä ngajpt xjiaançh
tehñ yaghoyøøyyä. Cabä tsip cabä
pleetä jaduhñ maa yajpaady. Coo
miich jaduhñ hoy mjaançh tehñ
tiuñ, paady højts Dioscujú'uyäbä
njaançh tehñ yeci maa
miichcøxpän. ⁴Cábøch miich jejcy
nhadsiba'añ. Huuc tunä mayhajt,
højtsä nmädia'agy hamädoowhíjtäc.
Paquiä højts jaduhñ nmädia'aga'añ.
⁵Yø'ø craa Pablohajtý, nmøødhajpy
højtsä tøyhajt jaduhñ coo yø'ø
højts xjiaançh tehñ miädsibø'øy
majaty højts nhity, højts
judíoshajpä. Jaduhñ højts xjia wi'i
jiøjcapxø'øy coo højtsä nguhdajt
nnajtsnixø'øwät. Jaduhñä tsip
homiaajä yajpādø'øgy. Ja'a jäya'ayä
Jesús Nazaretpä miädia'agy hajxy
panócxäbä, je'e ja'a Pablo hajxy
wiindsõñhajtý. ⁶Mänitä Pablo
jäya'ay nāmādaaxc miøødtøjtägøøyy
maa højtsä nmøjtsajtøgootiän. Ja'a
hajxy nāmādaaxpä, ca'a hajxy

je'e jiidíosä. Cab højtsä nguhdujt jaduhñ myiñ coo wiingjäya'ay jiiby tiägø'owät. Mänit højtsä Pablo nyajmajtsä. Nyajcumädowaamby højts hänäjty, tii hänäjty jiiby tiuumby tsajtøgooty. Jaduhñ højtsä nguhdujt myiñ coo jaduhñ quiumädowät. ⁷Mänitä soldado-wiindsón piayajcahw piayajpøgøøyy, ja'a xøhjäpä Lisias. Mänit højtsä Pablo mädsibø'øbä xpiøjcä. ⁸Mänit højtsä Lisias xñämaayy coo højts yaa nmínät maa miichä mwiinduumän, coo højtsä Pablo yaa nnäxø'owø'owät. Hoorä, hamdsoo miichä Pablo mmäyajtówät pø tøyhajt jaduhñ neby højts cham nnäxø'owø'oyän — nömä Tértulo ja'a Félix nämaayy.

⁹Jaduhñä judíoshajxy piamänaambä. ¹⁰Mänitä gobernador Félix ja'a Pablo miäwø'xy coo ja'a Pablo miädiá'agät. Mänitä Pablo miänaañ:

—Wiindsón Félix, jaanč tehñ jiootcújc-høch cham nnijiäwø'oyii cooñ yaa nniguiugapxa'añii miichä mwiinduum. Hix, nnajuøøbiøch jaduhñ coo miich mõjtuung jejcy yaa tøø mmøødhaty maa højtsä nnaax maa højtsä ngajptän.

¹¹Chaanä miajmetsxøøhaty cooñ jim ngoo'ty Jerusalén. Jímhøchä Dios hänäjty nwiingudsähgø'owa'añ tsajtøgooty. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹²Pero cábøchä tsip jim nhøxtaayy. Cábøchä tsip ni maa nhøxtaayy, majátyhøch tøø nwädity, ni jiiby mõjtsajtøgooty, ni jiiby muuttsajtøgooty, ni jim cajptooty. Cábøch pøn jim nmøødyajcapxiøøyy.

¹³Hoorä, yø'ø häna'c-hajxy xim

xwyiingapxpéjpøchä, hønndaacp hajxy yø'ø. Cab hajxy tøyäññä'a mädia'agy. ¹⁴Pero jaduhñ mábøcypä, nwiingudsähgøøbiøchä Dios. Nebiä jecyiäya'ayä Dios hajxy wyiingudsähgøøyyän, jadúhñhøch nwiingudsähgøøbiä. Coochä Dios jaduhñ nwiingudsähgø'øy, páadyhøchä yHuung Jesús ja'a miädia'agy jaduhñ nbanøcxä. Yø'ø häna'c-hajxy ximbä, cabä Jesús ja'a miädia'agy hajxy wyiinjuøøyyä. Cábäc tyijy jaduhñ tiøyyä. Pero nmäbøjpøchä jecymiädia'agy, ja'a Moisés hajxy jecy quijáhyyäbä møødä profetadøjc-hajxy. ¹⁵Yø'ø häna'c-hajxy, jaduhñ hajxy miäbøcy cooc ja'a ho'oguiäya'ayhajxy nägøxiä jiuypipøjtägatsa'añ, hoyhäna'cä, haxøøghäna'cä. Jaanä jadúhñhøch nmäbøjpä. Coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy nägøxiä xyagjuypipøjtägatsaanäm, tøy jaduhñ. ¹⁶Cooñ jaduhñ nmäbøcy, páadyhøchä njoot homiänaajä nbäda'agy cooñhä Diosmädia'agy hoy tehngajnä nbadúnät. Jadúhñhøchä Dios xquiumáyät. Jaanä jadúhñhøchä cu'ug xquiumáabiät.

¹⁷Mänáajøch hoy nwäditiän jäguembaady mejtsjomøjt tågøøgjomøjt, mänitøch jim nmejtsstägajch Jerusalén. Xädø'ønñhøch jaduhñ nmämejts. Ja'a nmägunáaxhøch hänäjty nmo'owaamby. Møødhøchä meeg hänäjty nyoxa'añ ja'a Dioscøxpä. ¹⁸Jadúhñhøch hänäjty jiiby nguhdujthaty mõjtsajtøgooty, mänithøchä judíoshajxy näje'e xyhijxy, ja'a hajxy jim tsohmä Asia. Tøøch hänäjty ngudiuñ neby

højtsä nguhdujt myiñän. Cábøchä häna'c hänäjty nämay nmøødä. Cab højts hänäjty nhaamhaty. ¹⁹Ja'a jäya'ay højts jaduñ xyhíjxäbä møjtsajtøgooty, je'eds jaduñ hahixøøby xñäxø'øwø'øwäbøch yaa miichä mwiinduum, pø tøøch hajxy jaduñ xyhixy cooçh ngädiehy.

²⁰Yø'ø häna'c-hajxy jim tänaabiä, ween yø'øhajxy jaduñ ñägapxy pø tøøch hänäjty ngädieey mänaachä häna'c jim xyajmechän maa ja'a teedywiindsønä wyiinduumhajxiän jim Jerusalén. ²¹Wéhndøch mänit ngapxtägooyy cooçh nmänaañ cooçh nmäbøcy coo ja'a ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ. Møc-høch jaduñ nmänaañ.

Mänitä Pablo quiapxpädøøñä.

²²Coo ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit jaduñ wyiinnmahñdyhajty coo ja'a tsip hänäjty quia'a tsoj yajtødiägø'øwa'añ ja'a Pablocøxpä. Hix, ñajuøøbiä Félix hänäjty jaduñ coo ja'a jäya'ayhajxy hänäjty hoy quiuhdujthaty, ja'a Jesús ja'a miädia'agy hajxy hänäjty panøcxäbä. Mänitä Félix ja'a judíos ñämaayy:

—Mhahíxäbä Lisias hajxy. Coo je'e yaa quiädä'agät, mänitøchä mdsiphajxy nyajtødiägøøyyät — nømä Félix miänaañ.

²³Mänitä Félix ja'a capitán ñämaayy coo ja'a Pablo jiaac yaghidøøjät tsumy, møød coo quia'a tsaächtiunøøjät ni weeñtiä. Jaduhñä Félix miänaambä coo ja'a Pablo quiuhixøøjät ja'a miägu'ughajpädøjc, møød coo hoy tyijä ween yajnämechi.

²⁴Cumejtsxøø cudägøøgxøø ja'a Félix ja'a tio'oxiøjc miøødmejch

maa haguçän. Drusila hänäjty xiøhaty. Judía hänäjty je'e. Mänitä Félix miänaañ coo ja'a Pablo yajmedsøøjät maa ja'a Félix wyinduumhajxiän. Miädowaambiä Félixhajxy hänäjty tiiguiøxpä Pablo ja'a Jesús ja'a miädia'agy hänäjty coo pianøcxä. ²⁵Mänitä Pablo tiägøøyy mädiaacpä coo hajxy hoy njäya'ayhajtämät, møød coo hajxy hoy nguhdujthajtämät, møød coo ja'a Dios hajxy cøxiä xyajnägapxäänäm nebiaty hajxy hänäjty tøø njäya'ayhajtäm. Coo ja'a Félix jaduñ miädooyy, mänit chähgøøbiøjcy. Mänitä Félix ja'a Pablo ñämaayy:

—Ween tiuhñä. Tøø ja'a mmädia'agy nmädøowäm. Nøcxnä. Coo jadähooc ñäbaadø'øwät, mänit miich jadähooc nyajmøjya'axøøjät —nømä Félix ja'a Pablo ñämaayy.

²⁶Jaduhñä Félix hänäjty miäna'añ cooc tyijy xädø'øñ mio'owa'añii Pábläm, cooc tyijy ja'a Pablo jaduñ yajpädsømøøjät pujxtøgooty. Paadiä Félix ja'a Pablo hänäjty ja naañhooc yajmøjya'axyii coo hänäjty miøødmädia'aga'añii.

²⁷Mejtsjomøjtä Pablo hänäjty jim tøø chumyçhäna'ay Cesarea, mänitä gobernadorhajxy ñiguiuwijtsä. Coo ja'a Félix piädsøømy, mänit wiinghäna'c tiägøøguiumbä. Porcio Festo hänäjty xiøhaty. Cabä Félix ja'a judíos hänäjty yagjootma'ada'añ, paadiä Félix miänaañ coo ja'a Pablo jaduñ jiaac hídät tsumy.

25 Mänitä Festo tiägøøyy tuumbä gobernador jim Cesarea. Cudägøøgxøø jim ñøcxy Jerusalén. ²Coo jim quioo'ty,

mānitā teedywiindsønḡhajxy
jim miejch maa ja'a Festo
wyiinduumān, mōōdā mōjhajpā
judíosḡhajxy. Mānitā Pablo hajxy
tiägōōyy nāxō'ōwōōbiā. ³Mānitā
Festo hajxy miānuu'xtaacy coo
mayhajt cu tiuūñ, coo cu yhanehmy
coo ja'a Pablo jim cu quiejxā
Jerusalén. Hix, tōō ja'a judíosḡhajxy
hānajt quiojyquiapxyhaty coo
ja'a Pablo hajxy yaghó'ogāt
tu'haamnōcxpā. ⁴Pero cabā
Festo jaduhñ nāhadsooy. Mānit
miānaañ coo ja'a Pablo hānajt
jiiby chumyčhāna'ay Cesarea.
Jaduhñ Festo miānaambā coo
hānajt paquiā jim yhida'añ
Jerusalén, mōōd coo hānajt jiiby
yhāda'agāangumbā Cesarea.

⁵—Pōñ cuhdujt mōōd maa
mijtsān, wéenhōch hajxy jiiby
xpiahāda'agy Cesarea. Y pō tōōdsā
Pablo jaduhñ jiaańch cādieey, jiiby
jaduhñ nāxō'ōwō'ōwōōjāt —nōmā
Festo ja'a judíos nāmaayy.

⁶Tuctujxōō ja'a Festo jim jiaac
hijty Jerusalén. Mānit jiiby
yhādaactāgajch Cesarea. Coo jiiby
quiādaacy, mānit jim tiägōōyy
tuumbā haguyc. Mānit miānaañ
coo ja'a Pablo jim yajmedsōōjāt.
⁷Coo ja'a Pablo jim miejch haguyc,
mānitā judíos ja'a Pablo hajxy
piquiā piādaacy, ja'a hajxy hānajt
tōō chohndā'aguiābā Jerusalén.
Mānitā Pablo hajxy cōxypānejpy
nāhwaambejty. ⁸Mānitā Pablo
ñijjōgapxā:

—Cábōchā cādieey jaduhñ maa
nmōōdā, ni jim maa ja'a judíos
quiuhdujthajxiān, ni jim maa ja'a
chajtōjc-hajxiān, ni jim Roma maa
ja'a gobiernā yhane'emiān.

⁹Mānitā Festo ja'a Pablo
nāmaayy:

—Nej, mmānaamb miičh jaduhñā
coo hōjts jim nnōcxāmāt Jerusalén,
coo miičh jim mdōyhajtyégāt
maačhā nwiinduumān.

Paadiā Pablo jaduhñ nāmaayyā,
je'eguiōxpā coo ja'a Festo ja'a judíos
hānajt quia'a yagjootma'ada'añ.

¹⁰Mānitā Pablo yhadsooy:

—Cab jaduhñ yhawiinmatsā coočh
jim ndōyhajtyégāt Jerusalén. Hix,
cábōch tii cādieey nmōōdā maa
yō'ō judíosḡhajxiān. Mnajuōōby
miičh jaduhñ. Jaduhñ mābōcypīā
yhawiinmatsā coočh yaa
ndōyhajtyégāt maa ja'a gobiernā
yhane'emiān, ja'a jim tuumbā Roma.

¹¹Coočh hāxōpy tōō ngādieey,
hahixōōby hijty jaduhñ coočh
nhó'ogāt. Pero cábōch tōō ngādieey,
hoy yō'ō judíosḡhajxy jaduhñ tōō
xjia nāhwaambety. Cab jaduhñ
yhahixō'oy coočh pōñ xyégāt maa
yō'ō judíosḡhajxiān. Jadúhñhōch nja
māna'añ coočh jim ndōyhajtyégāt
maa ja'a gobiernā wyiinduumān jim
Roma —nōmā Pablo miānaañ.

¹²Mānitā Festo ja'a jiamioōd
miāyajtōōyy neby jaduhñ
wyiinmahñdyhādāt ja'a Pablocōxpā.
Mānitā Festo ja'a Pablo nāmaayy:

—Miičh jaduhñ tōō mmāna'añ coo
miičh jim nōcxy mdōyhajtyega'añ
jim Roma maa ja'a gobiernā
wyiinduumān. Pues jimhōch
miičh njaanč quexa'añ Roma
tōyhajtyejpā.

¹³Cumejtspo'o cudägōōgpo'o,
mānitā Agripahajxy jim miejch
Cesarea mōōdā tio'oxiōjc Berenice.
Gobiernā ja'a Agripa hānajt
tiuumbby wiingtuum. Mānitā

Agripa ja'a Festo hajxy yajpoo'xy.
¹⁴Maxiøø ja'a Agripahajxy hānajtj
jim yhida'añ maa ja'a Festo tiøjcān.
Mānitā Festo ja'a Agripa ñāmaayy:
—Jimā jāya'ay tu'ug
chumyčhāna'ay. Pablo jaduhñ
xiøhaty. Coø ja'a Félix yaa
piādsøømy tuumbā, jimā
Pablo jaduhñ jiaac mähmøøyy
tsumy. ¹⁵Mānāajøch jim
nhoyyān Jerusalén, mānítóčhā
judíosahajxy xñāhooyy, ja'a
hajxy hānajtj møjhajā, møødā
teedywiindsøn'hajxy. Mānitā judíos
ja'a Pablo hajxy ñāxø'øwøøyy
maačh nwiinduumān. Mānitā
judíosahajxy miānaañ coø ja'a
Pablo cu yagho'cā. ¹⁶Mānítóch
nhadsooyy: “Jaduhñ hajxy jim
quihdujthaty Roma, cab jaduhñ
pøn yagho'ogyii, pø cahnā
hānajtj ñijjogapxyii maa ja'a
jāya'ayā wyiinduumhajxiān, ja'a
hajxy hānajtj mānāxø'øwøøbiā”,
nømhmøčhā judíos nnāmaayy.
¹⁷Hoorā, coøch yaa ngādaactāgajch
Cesarea, mānítóčhā judíos
xpiamānajcy. Cujabóomhøch
ndägøøyy tuumbā. Mānítóčhā
Pablo nyajmøjyaaxā. ¹⁸Coo ja'a
judíosahajxy jim miejch maačh
nwiinduumān, mānitā Pablo
hajxy tiägøøyy nāxø'øwøøbiā.
Haxøøgaty ndijy ja'a Pablo hānajtj
ñāxø'øwø'øwa'añii. Pero cabā Pablo
jaduhñ haxøøgaty ñā'a nānøømā.
¹⁹Jue'e ja'a judíosahajxy hānajtj
yajcapxiøøby, nebiatiā quihdujt
hajxy yaghity, møød coogā Pablo
hoy quia'a cudiuñ. Møød hajxy
hānajtj yajtsibøøbiā pø tøø ja'a
Jesús jiaančh jujypiøjtāgach, ja'a
hānajtj tøø yhø'oguiābā. Jaduhñā

Pablo yhajodhaty coogā Jesús
tøyhajt tøø juijypiøcy. ²⁰Høøčh,
cábøch hānajtj nnajuø'øy
nébiøčhā capxy mādia'agy jaduhñ
nyajtødiägø'øwāt. Mānítóčhā
Pablo nmāyajtøøyy pø nøcxaamb
hānajtj jim Jerusalén coø jim cu
tiøyhajtjeycy. ²¹Mānitā Pablo
yhadsooyy cooc hānajtj jim
quia'a nøcxa'añ Jerusalén. Mānit
miānaañ cooc hānajtj jim nøcxy
yajtøyhajtjyega'añii Roma maa
ja'a gobiernā tiuñān. Coø jaduhñ
yhadsooyy, pāadyhøch jaduhñ
nmānaañ coø yaa jiaac hídāt
tsumy. Coø jaduhñ ñābaadø'øwāt,
mānítóch jim nguexa'añ Roma,
ween jim nøcxy tiøyhajtjeycy maa
ja'a gobiernā wyiinduumān —nømā
Festo quiapxy miādiaacy.

²²Mānitā Agripa ja'a Festo
ñāmaayy:

—Nmādowāambiøch høøčhpā
waambā craa jaduhñ miādia'aga'añ.

Mānitā Festo yhadsooyy:

—Jaboom mmādōwāt —nømā
Agripa ñāmaayyā.

²³Cujaboomā Agripahajxy
jim miejch haguyc møødā
Berenice. Wiinxu'uxy wiinwopy
hajxy jim miejch. Mānit hajxy
jiiby tiøjtāgøøyy maa ja'a Festo
hānajtj tiuñān, nāguipxy møødā
soldado-wiindsøn'hajxy, møødā
møjtøjc-hajxy. Mānitā Festo ja'a
Pablo yajmøjyaaxā. ²⁴Coo ja'a
Pablo jiiby tiägøøyy, mānitā Festo
miānaañ:

—Wiindsøn Agripa, møød
pønjaty yaa tøø miech maa højts
nwiinduumān, mñjtsāts jaduhñ
nmāgapxyp. Yøø craa xii tānaabiā,
yøøds jaduhñ xøhajp Pablo. Yøødsā

judíoshajxy tøø wyi'i nãxø'øwø'øy yaa Cesarea møød jim Jerusalén. Jaduñ hajxy tøø wyi'i ya'axy tøø wyi'i jiocy coo yø'ø Pablo ween yho'ogy. ²⁵Pero høøch, cábøch jaduñ nmäna'añ coo tøø quiädieey. Páadyhøch jaduñ nmäna'añ coo quia'a hó'ogät. Pero hamdsoo yø'øduñ tøø miäna'añ coo jim ñócxät Roma, coo jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Páadyhøch jaduñ jim nguexa'añ. ²⁶⁻²⁷Cábøch nnajuø'øy waambátyhøchä gobiernä Rómabä nnocyñäjaayó'øwät ja'a Pablocøxpä. Cab jaduñ yhawiinmatsä cooçhä Pablo jim nguéxät Roma tsumy, pø cábøch tøyhajt nmøødä pø tøø jiaançh cädieey. Hoorä, páadyhøchä Pablo yaa tøø nyajmech coo mijts jaduñ ween myajtøyhajtyecy. Miiçh, Wiindsøn Agripa, miiçh mjaançh tehñ jiajpy mjaançh tehñ ñajuøøby. Coö mijts hñajty tøø myajtøyhajtyecy nebiaty jaduñ tøø jiaançh cädieey, mänitøch mabøcy nnajuø'øwät nébiøch njäyät — nømä Festo miänaañ.

26 Mänitä Agripa ja'a Pablo ñämaayy:

—Hahixøøby jaduñ coo miiçh hamdsoo mnijogapxøøjät.

Mänitä Pablo ja'a quiø'ø chajxajy. Mänit tiägøøyy mädiaacpä:

²—Wiindsøn Agripa, chámhøch nnijogapxa'añii nebiátyhøchä judíoshajxy tøø xñähwaambety. Jootcújc-høch jaduñ nnijäwø'øyii cooçh yaa nmädia'aga'añ miiçh mwiinduum. ³Páadyhøch jootcujc nnijäwø'øyii je'eguiøxpä coo miiçh mjaançh tehñ jiaty mjaançh

tehñ ñajuø'øy nebiatiä judíoshajxy quiuhdujthaty, møød tijaty hajxy naxy yajtsibøøby. Høøch huuc mée'xäc. Høøchä nmädia'agy huuc hamädoowhjtäc.

⁴Ñajuøøbiä judíoshajxy jaduñ nãgøxiä cooçhä quiuhdujthajxy hoy ngudiuunä homiänaajä, møød jim maaçhä nhamdsoo cajptän, møød jim Jerusalén. Múutsnøch hñajty jaduñ cooçhä quiuhdujthajxy jaduñ nbadu'ubøjcä. ⁵Jaana jaduñä judíoshajxy ñajuøøbiä cooçhä fariseos quiuhdujthajxy hoy nyajtúunäbä. Múutsnøch hñajty jaduñmbä cooçh ndägøøyy habøjpä. Miøødä judíos ja'a tøyhajt hajxy jaduñ. Hahixøøby jaduñ coo hajxy jaduñ nãgápçät. Ja'a fariseoshajxy, ca'xiä cuhdujt hajxy yajnøcxy nebiä judíoshajxy yajnähixø'øyän. ⁶⁻⁷Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ coogä ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ. Højts judíos, jaduñ højtsä nhapä ndeedyhajxy jecy xyajwiinwaanøøyyä ja'a Diósäm. Nãgøxiä højts jaduñ njøbhixy coo ja'a Dios jaduñ yajtøjiada'añ neby jecy miänaañän, højts ja'a majmetsc-hagajtpä. Paady højtsä Dios xøømdsuhñ nwiingudsähgø'øy. Hoorä, Wiindsøn Agripa, cooçh jaduñ nmäbøcy coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ, páadyhøch yø'ø judíoshajxy cham xñäxø'øwø'øy miiçh mwiinduum — nømä Pablo ja'a Agripa ñämaayy.

⁸Mänitä Pablo ja'a judíos ñämaayy:

—Tii hajxy jaduñ coo mga'a mabøga'añ coo ja'a Dios ja'a ho'ogyjiäya'ay yagjujypiøga'añ.

⁹Mänitā Pablo jiaac mānaaŋ:
—Bueno, jadúhñhøch hijty
nmāna'añ coo hijty yhahixø'øy
cooçhä jäya'ayhajxy ndsaaçhtiúnät,
ja'a Jesús Nazaretpä ja'a miädia'agy
hajxy hānajtý panócxäbä.
¹⁰Jadúhñhøch jim njaançh jatcøøyy
Jerusalén. Ja'a teedywiindsónhøchä
cuhdujt hajxy jim xmiøøyy cooçhä
jäya'ayhajxy nyajtsumøød, ja'a
Jesucristo miädia'agy hajxy hānajtý
panócxäbä. Námáyhøch hajxy
jaduhñ njaançh yajtsuumä. Y
coo hajxy yagho'cä, jadúhñhøch
hānajtý nbamānaambä coo hajxy
yagho'ogóøjät. ¹¹Ja naañhöoc-høch
hajxy tøø nyajtsaaçhtiunii coo
hajxy ñijiogapxøøjät ja'a Jesúscøxpä.
Wiinduhmyçhajtójc-høch hijty
ndsaaçhtiunñ. Hanáxiøch hajxy hijty
nmājootma'ady, páadyhøch hajxy
hijty jäguembaady ndsaaçhtiunñ.

¹²Mäníthøchä
teedywiindsøñhajxy jim
xwyiinguejxy Damasco
cooçhä mabøjpädøjc
jim nyajtsaaçhtiunøøjät.
¹³Tu'haamnøcxpä, mänit højtsä
jøøn xquihjajcādaacy jaançh tehñ
miøc. Cujyxioøho'ogy hānajtý
je'e. Cabä xøø hānajtý miäbaady
nebiä jøøn hānajtý jiajjiän. Høxtä
xquihjajwädijt højts jaduhñ. ¹⁴Coo
højtsä jøøn jaduhñ nhijxy, mänit
højts nägøxiä ngādaaayy. Mänítøch
nidiuhñ nmādoøyy cooçhä
hāna'c xmiägapxy hahebreohaam.
Mänítøch xñāmaayy: “Saulo, Saulo,
tiiçh miiçh jaduhñ coo xwyi'i
miädsibø'øy. Cooçh miiçh jaduhñ
xwyi'i miädsibø'øy, hamdsoo
miiçh jaduhñ mniçhaaçhtiunii.”

¹⁵Mänítøch nmānaaŋ: “Wiindsón,

pøn miiçh.” Mänítøch xyhadsooyy:
“Jesúshøch høøch. Høøch
miiçh jaduhñ xmiädsibøøby.
¹⁶Tānaayyø'øg. Páadyhøch
jaduhñ tøø nnäguehxtøø'xy
ja'a miiçhcøxpä, miiçhhøch
nwiinguexaamby coo ja'a mädia'agy
jaduhñ myajwá'xät nebiátyhøch
tøø xyhixy, møød nebiátyhøch
miiçh njaac yajnähixø'owa'añ.
¹⁷Nnäwa'anāambiøch miiçh majaty
miiçh mwädita'añ, jim maa ja'a
judíoshajxiän, jim møød maa
ja'a wiingjäya'ayhajxiän, ja'a
hajxy ca'a judíosä. Jímhøch
miiçh jaduhñ nguexa'añ maa ja'a
wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁸Páadyhøch
miiçh jim nguexa'añ, jaduhñ miiçhä
Diosmädia'agy myajwiingapxø'owät,
jaduhñä yhaxøøgcuhdujt hajxy
ñajtsaixø'owät. Cabä møjcu'ugong
ja'a miädia'agy jaduhñ miäbøjcäxät.
Ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ
miäbøgäp. Y cooçhä nmädia'agy
hajxy jaduhñ xmiäbøjcäbät,
jadúhñhøch nyajnähwá'adsät ja'a
piojpä quiädieeyhajxy, jaduhñ
hajxy miähmø'owät hawa'adstuum”,
nómhøchä Jesús xñāmaayy.

¹⁹Wiindsón Agripa, cooçhä
Jesús jaduhñ jim xmiägapxy
tsajpootyp, páadyhøchä miädia'agy
jaduhñ ngudiunä. ²⁰Mänítøchä
Diosmädia'agy ndägøøyy yajwa'xpä
coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt
hajxy ñajtsaixø'owät, coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy piadu'ubógät.
Coo hajxy jaduhñ yhojiäya'ayhädät,
jaduhñ hajxy yajcähxø'ogät
coo yhaxøøgcuhdujt hajxy tøø
jiaançh najtsaixø'øy. Jímhøchä
Diosmädia'agy nyajwa'xtsohñ
Damasco. Mänítøch jim njaac

yajwa'xy Jerusalén, mөөд jim Judeanaaxooty wiinduhmyhagajpt. Mänítöchä jäya'ayhajxy njaac yajnáhixөөы, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²¹Coochä jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhixөөы, ja'a hajxy ca'a judíospä, páadyhöchä judíoshajxy näje'e jim xjia majch möjtsajtөгooty, jim Jerusalén. Cooch hajxy jaduhñ xmiajch, mänítöch hajxy xjia yagho'ogaañ. ²²⁻²³Pero Dióshöch xpiuhbejp. Tehngájnöchä Diosmädia'agy nyajwa'xy höxtä jäda'anäbaady, ja'a Jesúscөxpä. Nägөxiöchä jäya'ayhajxy jaduhñ nyajnáhixө'өy, möjtöjc, häyoobädöjc. Jadúhñhөch nnä'ägä mädia'agyhaty neby jim cujaay myiñän nocyjiooty, ja'a profetadöjc-hajxy jecy yhädiúunäbä, ja'a Moisés jecy yhädiúunäbä. Jaduhñ hajxy jecy quiujahy coogä Dios ja'a wyiinguexpä hánajty quíexa'añ, ja'a xөhajpä Cristo. Jaduhñ hajxy jecy quiujahbiä coogä Cristo hánajty yho'oga'añ. Jaayá'ayäc hánajty jayөjp juypiögaamb. Jadúhñägä jäya'ayhajxy hánajty yajnáhwa'adsa'añii, mөөдä judíoshajxy, mөөдä wiingjäya'ayhajxy. Hoorä, coo ja'a Jesús yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, Dios jaduhñ wiinguejx. Jaduhñ tiöjiajty nebiä profetadöjc-hajxy jecy quiujahyyän, nebiä Moisés jecy quiujahyyän — nomä Pablo ñijjögapxä.

²⁴Mänitä Festo yaaxy:

—Pablo, төө miičh jaduhñ mguhhiñ. Coo hanaxiä төө mgapxta'agy, je'e төө xyajcuhiñ.

²⁵Mänitä Pablo yhadsooyy:

—Wiindsón Festo, cáboch nguhhiñ. Ja'a төyhajt, je'ečh nmädiaacpy. Homiäböjnөch jaduhñ nmädia'agy.

²⁶Mänitä Pablo ja'a Agripa ñämaayy:

—Wiindsón Agripa, cóxiөch cham nmädia'agy maa miičh mwiinduumän. Nmөөdhөchä төyhajt jaduhñ coo miičh jaduhñ mgөxy najuөөbiä nebiätyhöch cham nmädia'agy. Hijxwiinduum jaduhñ төө jiadyii төө tiuñii, ca'a yhayu'učh ca'a yhamee'chä. ²⁷Wiindsón Agripa, nnajuөөbiөch jaduhñ coo miičh mädia'agy mmäböcy, ja'a profetadöjc-hajxy jecy yhädiúunäbä.

²⁸Mänitä Agripa yhadsooyy:

—Ja weenjátyhöch miičh xquia'a yajniñahdujcä cooch jaduhñ nmäböğät ja'a Jesúscөxpä.

²⁹Mänitä Pablo miänaañ:

—Hoy jia weenjaty hoy jia möjjaty hajxy mga'a mäböcyñä, chojpiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo ja'a miädia'agy hajxy nägөxiä mmäböjcät ja'a Jesúscөxpä nébiөch nmäböquiän, mäduhñtiä hajxy yaa mhamädoowhity, mөөд miičh Wiindsón Agripa. Pero cáboch jaduhñ nmäna'añ coo hajxy tsumy mhídät nébiөch höөchän.

³⁰Mänitä Agripahajxy tiänaayyө'cy, mөөдä Festo, mөөдä Berenice, mөөдä jäya'ayhajxy nägөxiä. ³¹Mänitä hajxy tiөjpädsөөmy. Mänitä Agripahajxy hawiing ñiñämaayyä mөөдä Festohajxy:

—Caj yө'ө craa tii cádieey miөөдä. Cab jaduhñ yhähixө'өy coo tsumy jiaac hídät ni coo yagho'ogöөjät.

³²Mänitä Agripa ja'a Festo ñämaayy:

—Coo yø'ø craa häxøpy tøø quia'a mäna'añ coo jim nøcxy yajtøyhajtyega'añii Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän, tøø häxøpy yhöxmačhii.

27 Mänitä Festo wyiinnmahñdyhajty coo ja'a Pablohajxy jim quixøøjät Italia barcojooty møød jiamioødhajxy, ja'a hajxy hänäjty tsumybiä. Mänitä Julio ja'a tsumyhäna'c yajcø'ødägøøyyä. Capitán ja'a Julio hänäjty tiuumby maa ja'a Augusto biatallóngän. Høøch Lucas, høøchä Pablo hänäjty nbanøcxaamby. ²Mänit højts hoy nbarcotägø'øy. Jimä barco hänäjty tøø chohnda'agy maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Adramitio. Tänaayyaambiä barco hänäjty ñøcxa'añ majatiä cajpt hänäjty miejypia'ajän jim Asianaaxooty. Jimä jäya'ay hänäjty tu'ug piadsoonä. Aristarco hänäjty xiøhaty. Jim hänäjty quiunaaxä Tesalónica, jim Macedonia-naaxooty. Mänit højts ndu'ubøjnä barcojooty. ³Cujaboom højts nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Sidón. Jaanč tehñ yhojiootä Julio hänäjty miøød ja'a Pablocøxpä. Paadiä Julio ja'a Pablo cuhdujt miooyy coo ja'a Pablo ja'a miägu'ughajpä nøcxy quihixy cajptooty, weenä Pablo jaduñ piuhbedyii. ⁴Mänit højts jim jadähooc ndu'ubøjcumbä Sidón barcojooty. Møc højts hänäjty xjøjcubojø'øy. Paady højts Chiprenaaxooty hahooyhaamby nwiinnajxy maa hänäjty mõc quia'a jaty pojjiän. ⁵Mänit højts jim nnaxøøyy Cilicia-naaxooty møød Panfilia-naaxooty. Mänit højts

jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Mira, jim Licea-naaxooty.

⁶Jimä Julio wiingbarco hoy piaady, ja'a hänäjty nøcxaambä Italia. Alejandría ja'a barco hänäjty tøø chohnda'agy. Mänit højts barcojooty hoy ndägøødiägach. Mänit højts ndägøøyy tu'uyohbiä jadähooc. ⁷Je'enä højts hänäjty mõc xjøjcubojø'øy, paady højts hänäjty hodiägaamby ndu'uyo'oy. Mädaaxxøø mägoøxxøø højts hänäjty tøø njaac nøcxy coo højts jim nmejch mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Gnido. Hobiänejpiä højts jim nmejch. Cab højts hänäjty hoy ndu'uyo'oyaannä. Je'enä højts hänäjty mõc xjøjcubojø'øy. Mänit højts wiingtuum nnøcxøøyy maa ja'a naax hänäjty xiøhatiän Creta. Coo højts jim nnaxøøyy mäwiingón maa hänäjty xiøhatiän Cabo Salmón, mänit højts Creta hanajtyhaamby nnøcxøøyy maa hänäjty mõc quia'a jaty pojjiän. ⁸Hamäjaa højts jim nmejypia'ayohy. Mänit højts jim nmejch maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Buenos Puertos, jim mäwiingón maa ja'a cajpt hänäjty xiøhatiän Lasea.

⁹Maxiøø højts jim nhijty. Tøø højts hänäjty hanaxiä nhøxhaamø'øy. Mäjahn ja'a tu'uyo'oyiibä hänäjty tøø jiajnä je'eguiøxpä coo tøøchpoj hänäjty tøø piädsøømnä. Mänitä Pablo miänaañ:

¹⁰—Wiindsøndøjc, mäjahnädiägøøbiøchä tu'uyo'oyiibä jaduñ nhijxnä coo tøøchpoj tøø piädsøømnä. Wehndä barco jaduñ miä'adät møødä tsømydiay cøxiä. Wehndä højts jaduñ nhø'cämät.

¹¹Pero cabä Julio ja'a Pablo ja'a miädia'agy ñä'a yajtuunä. Jue'e ja'a miädia'agyhajxy yajtuunäxä, ja'a barcoyajyohbiä mөөdä cubarco. Jaduhñ hajxy hänäjty tөө miäna'añ cooc tyijy hänäjty quia'a mäjahñä. ¹²Cab hänäjty yhäxixө'өy coo hөjts tөөchpoj jim nyajnáxät Buenos Puertos. Mänit hajxy nämay miänaañ coo hөjts jadähooc ndu'ubөjcumbät barcojooty. Jim hajxy hänäjty ñaxa'añ maa ja'a cajpt hänäjty xiөhatiän Fenice. Creta-naaxooty hänäjty je'e mejypia'a. Cab hänäjty jim jiaty mäjahñä je'eguiөxpä coo jim mөc quia'a pojy. Paadiä tөөchpoj hajxy hänäjty jim yajnaxa'añ.

¹³Mänitä jөөmboj yuung piädsөөmy. Mänit hajxy miänaañ cooc hajxy hoy jiaac tu'uyo'oya'añ barcojooty. Mänit hөjts njaančh tu'ubөjcumbä. Jim hөjts njaac mejypia'ayohy Creta. ¹⁴Weeñtiä hөjts hänäjty tөө njaac tu'uyo'oy, mänitä tsuxpoj mөc piädsөөmy. ¹⁵Mөc hөjts hänäjty xjiөjcubөjө'өy. Coö ja'a barcoyajyohbiä jaduhñ yhiyx coo hänäjty quia'a mäjäda'aga'añ, mänit hajxy ñiñämaayy coo ja'a barco ween piabojy. ¹⁶Mänit hөjts jim nmejch maa ja'a naax mejyquiuyc chuucpäñ, ja'a hänäjty xөhajpä Cauda. Mänit hөjts jim nnaxөөyy hanajtyhaamby maa hänäjty mөc quia'a pojjiän. Jim hөjtsä barcohuung hänäjty nbawich. Hobiänejpia hөjtsä barcohuung jiiby nyuugjädujty möjbarcojooty. ¹⁷Coö hajxy yajwiimbejty, mänitä barco hajxy yagjuhmäguijwädijty laansähaam, jaduhñä barco quia'a má'adät. Coö ja'a mejy hänäjty

jim quia'a jaty hagamä, paadiä barcoyajyohbiähajxy hänäjty chähgө'өy coo ja'a barco jiiby jié'xät tsäbiu'ujooty nөөba'c. Mänitä wit pojyohbiä hajxy yajmäñajcy, ja'a barco hänäjty quiihdөyhajpiä. Mänit hajxy miänaañ coo ja'a barco ween jaduhyyä piabojy. ¹⁸Cujaboom, je'enä hänäjty mөc piojy. Mөcä barco hänäjty miөjpojpedyii. Ja'a tsөmydiajy ja'a barco hänäjty yajnөcxypä, mänit hajxy ñөөjuip ñөөpөгөөyy mejjiooty. ¹⁹Cujaboom hөjtsä tuumbejt njaac nөөjuip njaac nөөpөгөөyy, mөөdä wit pojyohbiä, ja'a barco hänäjty quiihdөyhajpiä, mөөdä wittөөbiejt. ²⁰Maxiөө hөjts jaduhñ nmänajxy nyajnaxjy. Tehngajnä hänäjty mөc piojy. Jaančh tehñ wyiimbөcy hänäjty. Cabä xөө cabä madsa'a hänäjty quiahxө'өgy ni weeñtiä. Cab hөjts hänäjty nnajuө'өy maa hөjtsä poj hänäjty xchөmnөcxy. Jaančh tehñ chähgөөby hөjts hänäjty coo hөjts nhö'ogät.

²¹Tөө hөjts hänäjty maxiөө nhity jaguiay. Mänitä Pablo tiänaayyө'cy jäya'ayhagujc. Mänit miänaañ:

—Wiindsөndөjc, coöchä nmädia'agy hajxy häxөpy tөө xyajtuunä, cab hajxy häxөpy jim tөө mdsoon Creta, y cabä tsө'ty cabä häyohn hajxy häxөpy tөө nbáatäm. ²²Pero, ca'a hajxy mdsähgө'өy. Caj pөñ yho'oga'añ, hoyyä barco cu jia ma'ad. ²³Hix, haamyquiódodshөchä Diosmoonsä tu'ug nwiinhijxy. Jim choon Dioswiinduum. Nwiingudsähgөөbiөchä Dios. Je'ečh jaduhñ xwyiinguejx. ²⁴Mänithөchä Diosmoonsä xñämaayy: “Pablo, ca'a

mdsähgø'øy. Tsipcøxp yhahixø'øy
 coo miich jim mmédsät Roma
 maa ja'a gobiernä wyiinduumän.
 Miihcøxpä ja'a Dios tøø miäna'añ
 cooc pøn quia'a ho'oga'añ
 mäduhñtiä hajxy jiiby mnøcxy
 barcojooty", nómhøchä Diosmoonsä
 xñämaayy. ²⁵Paady, ca'a hajxy
 mdsähgø'øy. Nmäbøjcäbøchä
 Dios ja'a miädia'agy jaduhñ cooc
 hajxy xyajnäwha'adsäanäm,
 nebiátyhøchä Diosmoonsä
 tøø xyajmøødmädia'agy. ²⁶Jim
 mejyquiujc, jimä naaxhuung tu'ug.
 Jim højts nøcxy nmøjpojpedäanäm.
 Tøyhajt jaduhñ —nømä Pablo
 miänaañ.

²⁷Majmactsxøø højts hänajty tøø
 nbabojy barcojooty jim maa ja'a
 mejy hänajty xiøhatiän Adriática.
 Cuptsuhm hänajty jaduhñ, mänitä
 barcoyajyohbiähajxy ñajuøøyy
 coo højts hänajty naaxpa'a
 tøø nmäwiingoñ. ²⁸Mänitä
 nøø hajxy qyipxy mäduhñtiä
 quioøcä. Jue'e hänajty quioøcä,
 hii'xmajmoxmetro. Coø hajxy
 weeñtiä jiaac nøcxy, mänit hajxy
 qyípxcumbä. Jue'e hänajty quioøcä,
 hii'xjuxtujmetro. ²⁹Tsähgøøby hajxy
 hänajty coo ja'a barco tsaa nøøba'c
 miøjpohmbédät, paadiä pujxthajo'c
 hajxy mädaaxc ñøøjuipøøyy
 barcohøxhaam. Cuxodsø'øyä
 pujxthajo'c hänajty. Paady hajxy
 jaduhñ ñøøjuipøøyy coo ja'a barco
 jaduhñ jiiby wiohnmähmø'øwøøjät.
 Jaançh tehñ jiootmayhajp hajxy
 hänajty. Jaduhñ hajxy hänajty
 miäna'añ coo paquiä cu jioøøyy.
³⁰Mänitä barcoyajyohbiä ja'a
 barcohuung hajxy quihdøøñajxy
 nøøjooty. Jaduhñ hajxy hänajty

yajnänøma'añ cooc tyijy ja'a
 pujxthajo'c hänajty ñøøjuipø'øwa'añ
 barcojøbhaam. Ja wi'i
 piäyø'øgaambä barcoyajyohbiähajxy
 hänajty jaduhñ ja'a barcohuungooty.
³¹Pero cabä Pablo yajwiinhøññ.

Mänitä Juliohajxy ñämaayy
 møødä soldadohajxy:

—Coo yø'ø yajyohbiädøjc-hajxy
 häyaa piäyø'øgät, mhø'ogäp hajxy
 jaduhñ —nømä Pablo miänaañ.

³²Mänitä soldado ja'a
 barcohuung hajxy miäbuxøøyy.
 Mänitä barcohuung chømnøcxä
 nähgapjooty. ³³⁻³⁴Jobø'øwaamb
 hänajty jaduhñ, mänitä Pablo
 jäya'ay ñämaayy:

—Joom, huuc wiingaañáxäts
 hajxy hii. Majmactsxøø hajxy tøø
 mhity jaguiay jamia'ay. Cab jaduhñ
 yhooyä coo hajxy jaguiay mjaac
 hídät, coo hajxy jaduhñ mnä'a
 päma'ayø'øwät. Hix, cab hajxy nej
 mjada'añ.

³⁵Coo ja'a Pablo jaduhñ
 quiapxpädøøyy, mänitä tsajcaagy
 quionø'cy. Mänitä Dios ñämaayy
 “Dioscujú'uyäp” jiamioødwiinduum.
 Mänitä tsajcaagy yhaguidøøyy.
 Mänit tiägøøyy caabiä. ³⁶Coo ja'a
 Pablo jaduhñ yhiixä coo hänajty
 quiaay, mänitä jiamioødhajxy
 jiootcugøøyy. Mänit hajxy
 piadägøøbiä caabiä. ³⁷Jue'e
 højts hänajty nhity barcojooty
 nämejtsmägo'xcudägøøghii'x cu
 majmoxxtu'ug. ³⁸Coo hajxy jaduhñ
 quiaabiädøøyy, mänitä trigo hajxy
 miejjwyipøøyy, jaduhñä barco
 ween pie'tiø'øy.

³⁹Coo jioøøyy, cabä
 barcoyajyohbiädøjc-hajxy hänajty
 yhajuø'øyii. Mänitä laguun hajxy

yhijxy mejypia'a. Pa'adsäbiu'u hānajtj je'e. Mānit hajxy miānaaṅ coo ja'a barco hajxy jim yajnōcxāt pu'uwīing, coo hajxy jim yajmōjyādsujtspédāt. ⁴⁰Mānitä pujxthajo'c hajxy miābuxōōyy. Jiiby jaduhṅ miāhmōōyy mejjiooty. Mānitä barcoca'a'pt hajxy yajyuungōōyy, jaduhṅä barco hoy yó'oyāt. Mānitä wit hajxy yujxojch barcojōbhaam, ja'a barco hānajtj quihdōyhaapiä. Mānitä barco tiägōōyy yohbiä. Jim ṅōcxōōyy pu'uwīing. ⁴¹Mānitä barco jie'xy nōōba'c tsäbiu'ujooty maa nōō hānajtj quia'a comān. Ja'a barcojōbhaam jaduhṅ je'x. Mānitä barcohōxhaam tiägōōyyä mōjcujpéjtäbä. Mānit tiägōōyy ma'pä tsaybiig.

⁴²Coo ja'a soldadohajxy jaduhṅ yhihxy coo ja'a barco hānajtj mia'ada'añ, mānitä tsumyhāna'c-hajxy jia yagho'ogaanä, jaduhṅ hajxy cu quia'a päyō'cy yáhwäp. ⁴³Pero cabä Julio jaduhṅ miānaaṅ coo ja'a tsumyhāna'c-hajxy yagho'ogōjōjät. Paady jaduhṅ miānaaṅ je'eguiōxpä coo ja'a Julio ja'a Pablo hānajtj yajnahwa'adsa'añ. Mānitä Julio miānaaṅ coo hajxy ṅōōga'awó'ōwāt, pōnjaty yaaw hānajtj jajp, jaduhṅ hajxy ṅōcxāt tō'ōdstuum yáhwäp. ⁴⁴Pōnjaty hānajtj ca'a yaawjajp, wéenäc hajxy ṅōcxy pu'uñāhgōxp, mōōdä barcohadojōxp. Jaduhṅ hōjts nāgōxiä ndsoocy tō'ōdstuum.

28 Coo hōjts jaduhṅ nāgōxiä ndō'ōdspädsōōmy, mānit hōjts nmādooyy coo ja'a naax hānajtj xiōhaty Malta. ²Mānit hōjtsä jäya'ay xñāxuul'ch, ja'a hajxy

hānajtj jim nā'ägä tsānaabiä. Tuub hānajtj; tōōchc hānajtj jaduhṅ. Mānitä jōōn hajxy yajmōjōōyy. Mānit hōjts xñāmaayy coo hōjts njōōmba'axāmāt. ³Mānitä Pablo ja'axy tō'ōdspä miāmejch tu'tso'oy. Jiibiä Pablo ja'axy hānajtj piäda'agy jōōnhaajiooty. Mānitä hawa'andsahṅdy tu'ug piädsōōmy jōōnhaajiooty. Mānitä Pablo quio'ōmāwōdsōōyyä. ⁴Coo ja'a jäya'ayhajxy jaduhṅ yhihxy coo ja'a Pablo tsahṅdy hānajtj miōōdä quio'ōgōxp, mānit hajxy ṅiñāmaayyä:

—Tōō yō'ō craada'a miäjäya'ay-yagho'ogy. Coo jaduhṅ tōō quidiēey, paady jaduhṅ tsipcōxp yho'oga'añ, hoy jaduhṅ tōō jia tso'ogy mejjiooty.

⁵Mānitä Pablo ja'a quio'ō xiädijty. Mānitä tsahṅdy hoy quia'ay jōōnhaajiooty. Cabä Pablo nej jiajty. ⁶Nōmā jäya'ayhajxy hānajtj miāna'añ coog ja'a Pablo quio'ō cu qyiixta'ch, o cooc cu yho'cy. Pero coo hajxy yhihxy coo ja'a Pablo nej quia'a jajty, mānit hajxy miānaaṅnā cooc tyijy ja'a Pablo Dyiosä.

⁷Jimä jäya'ay hānajtj tu'ug chāna'ay mäwiingōṅ maa hōjts hānajtj njōōmba'axamān. Publio hānajtj xiōhaty. Gobernador ja'a Publio hānajtj jim tiuumby Malta. Coo hōjts jim nmejch maa ja'a tiōjcān, mānit hōjts jim xyajmejtstaacy tägōōgxōō.

⁸Jimä Publio tieedy hānajtj pia'amgo'na'ay. Tōōyyäp hānajtj jaduhṅ mōōdä nō'tiō'ōnōō hānajtj miōōdä. Mānitä Pablo jiiby tiōjtägōōyy maa ja'a Publio tieedy hānajtj pia'amgo'na'ayän.

Mänitä Pablo ja'a Dios pia'yaaxy.
 Mänitä Pablo ja'a pa'amjäya'ay
 ñähdooñ. Mänit pia'amyajnajxä.
⁹Coo ja'a pa'amjäya'ayhajxy jaduhñ
 jim miädoyhajty Malta, mänit
 hajxy hoy yajmøcpøjcäbä nägøxiä.
¹⁰⁻¹¹Mänit højts madiu'u xñä'ä
 mooyy cøxiä wiinä. Jimä barco
 hänajty tu'ug tiøøchpojnaxy. Jue'e
 ja'a barco hänajty xiøhaty: "Ja'a
 Hametsc-huung." Alejandría ja'a
 barco hänajty tøø chohnda'agy.
 Coo højts hänajty jim tøø nhity
 Malta tägøøgpø'o, mänit højts
 nbejty barcojooty, ja'a hänajty
 xøhajpä: "Ja'a Ametsc-huung."
 Mänit højtsä jäya'ay xjiaac mooyy
 tijaty højts hänajty nmänøcxaamby
 barcojooty. Ja'a jäya'ayhajxy
 hänajty tøø miøcpøquiäbä, je'e
 hajxy jaduhñ xmiooyy. Mänit højts
 jim ndu'ubøjnä Malta.

¹²Mänit højts nmejch maa ja'a
 cajpt hänajty xiøhatiän Siracusa.
 Jim højts njaac hijty tägøøgxøø.
¹³Coo højts jim ndu'ubøjcumbä,
 mänit højts njaac mejypia'ayohy.
 Mänit højts jim nmejch maa
 ja'a cajpt hänajty xiøhatiän
 Regio. Cujaboomä jøømboj
 piädsøømy. Mänit højts jadähooc
 ndu'ubøjcumbä. Cumaaxc højts
 jim nmejch maa ja'a cajpt hänajty
 xiøhatiän Puteoli. Jim højtsä
 barco nnähmänajtuutnä. ¹⁴Mänit
 højtsä jäya'ay näje'e nbaaty. Ja'a
 Diosmädia'agy hajxy hänajty
 miäbøjpy. Mänit højts xñämaayy
 coo højts jim nmejtstä'agät maa ja'a
 tiøjc-hajxiän. Juxtuxøø højts jim
 nhijty. Mänit højts jim ndu'ubøjcy
 tecy-yo'oyhaam. Jaduhñ højts
 hänajty jim njaac nøcxa'añ Roma.

¹⁵Mänitä mæbøjpädøjc-hajxy
 Rómabä miädoyhajty coo højts
 hänajty jim nnøcxy Roma. Mänit
 højts näje'e hoy xjiøjcubaadø'øy jim
 maa hänajty xiøhatiän Foro de Apio.
 Näje'e højts hoy xjiøjcubadøøbiä
 maa hänajty xiøhatiän Tres
 Tabernas. Coo ja'a Pablo jaduhñ
 yhiixy, mänitä Dioscujú'uyäp
 yejcy. Mänit jiootcugøøyy. ¹⁶Coo
 højts jim ngoo'nä Roma, mänitä
 Pablo cuhdujt miooyy coo ja'a
 yhamdsoo tøjc yhøxtä'awät maa
 jaduhñ yhidät. Mänitä soldado
 tu'ug yajcø'øwaanøøyyä coo ja'a
 Pablo cwieendähadøøjät, coo
 ja'a Pablo jaduhñ ñä'ä päyø'øgät.
 Mänitä tsumyhäna'c-hajxy
 jiaac yajcø'ødägøøyyäbä ja'a
 soldado-wiindsøn, ja'a copc-hajpä.

¹⁷Cudägøøgxøø ja'a Pablo
 ja'a judíos yajmøjyaaxä, ja'a
 hajxy hänajty møjhajpä maa ja'a
 chajtøjc-hajxiän. Coo hajxy hänajty
 tøø yhamugø'øy, mänit hajxy
 ñämaayyä:

—Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch
 jim nhitiän Jerusalén, jímhøch
 häna'c näje'e xmiäxch, hóyhøch
 hänajty tøø nga'a jagä cädieey,
 hóyhøchä cuhdujt hänajty
 pedyii tøø nja cuduiñ nebiä
 nhaphájtämä ndeedyhájtämhajxy
 jecy yajtsohndaquian. Ja'a
 nmägunaaxhájtämhajxy
 jaduhñ xmiäxjs. Mänítøch
 hajxy xquiø'øyejcy maa ja'a
 soldadohajxiän, ja'a hajxy yaa
 tsohmä Roma. ¹⁸Coochä
 soldadoshajxy hänajty tøø
 xyajtøyhajtyecy, mänit hajxy jaduhñ
 ñajuøøyy cooch hänajty tøø nga'a
 cädieey. Mänit hajxy jia mänaañ

cooĉ hajxy jaduhñ xyhøxmádsät.

¹⁹Pero cabä judíoshajxy jaduhñ miänaambä cooĉ nyaghøxmádsät. Mänítøch nwiinmahñdyhajty coo jaduhñ yhahixø'øy cooĉ yaa ndøyhajtyégät Roma maa ja'a gobiernä wyiinduumän. Pero cáboĉ hänäjty nmäna'añ cooĉhä nmägunaaxhajxy nnäxø'øwø'øwät. ²⁰Hoorä, cooĉ jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, páadyhøch mijts jaduhñ nmøødmädia'aga'añ. Páadyhøch cham ndsumyhäña'ay coo højts judíos nmäbøjcäm coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ — nømä Pablo miänaaň.

²¹Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy ñämaayy:

—Cab højts tii capxy tii mädia'agy tøø nmädoxyhaty maa miichcøxpän. Caj miich pøn waamb tøø xñänømy, ja'a hajxy jim tsohmä Judea.

²²Jaduhñ højts tøø nmädoxyhaty coo jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miädsiphadyii, ja'a hajxy jaduhñ mäbøjpä coo ja'a Jesús Dyiosquexiä. Paady højts nhamädoowhida'añ nej miich mwiinmayyän — nømä judíoshajxy miänaaň.

²³Mänitä judíos ja'a Pablo hajxy miøødcojyquiapxytiuuñ mänaa hajxy jadähooc ñøcxät maa ja'a Pablo hänäjty yhitiän. Coo yhabaaty, mänitä jäya'ayä Pablo hajxy nämay jiaanĉ námejch. Tu'xøø ja'a Pablo jäya'ayä Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy ja'a Jesúcøxpä, coo ja'a Dios ja'a Jesús hänäjty tøø quiexy, nebiä Moisés jecy quiujahyyän, nebiä profetadøjc-hajxy jecy quiujahyyän. Jia wi'i yajniñähdugáañäbä Pablo ja'a jäya'ay hänäjty coo hänäjty

tøyhajt miädia'agy ja'a Jesúcøxpä.

²⁴Näje'e hajxy miäbøjcy nebiatiä Pablo hänäjty tøø miädia'aguiän. Näje'e hajxy quia'a mäbøjcy.

²⁵Mänitä mädia'agy hajxy tiägøøyy yajcapxiøøbiä nebiä Pablo hänäjty tøø miädia'aguiän. Coo ja'a miädia'agy hajxy quia'a yajniibiaatä, mänit hajxy tiägøøyy wiimbijpä.

Mänitä Pablo miänaaň:

—Jéquiänä Dioshespíritu ja'a profeta Isaías miägapxy. Mänit højtsä nhaphájtämä ndeedyhájtämhajxy miägapxtägajtsä:

²⁶Nøcx yø'ø jäya'ay näma'aw:

Hoy hajxy mja mädowna'añ, cab hajxy mwiinjuø'øwa'añ.

Hoy hajxy mja hixa'añ, cab hajxy mmäbøga'añ.

²⁷Tøø hajxy mguhxexy. Jaduhñ hajxy mnibiäda'agyii nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän.

Coo hajxy häxøpy tøø mga'a cuhxexy, cu mwiinjuøøyy hajxy.

Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy cu mnajtshixøøyy.

Jaduhñ hajxy cu nyajnähwaach, nømä Dioshespíritu jecy miänaaň. Tøyhajt jaduhñ miänaaň.

²⁸Mänitä Pablo jaduhñ jiaac mänaaň:

—Huuc mädown hajxy, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judiospä, yajwiingapxø'øwáañäbä Diosmädia'agy hajxy je'e coo hajxy yajnähwa'adsáañäbä. Je'e hajxy mäbøcypiä mäbøgaamb.

²⁹Coo ja'a Pablo jaduhñ quiapxpädoøyy, mänitä judíoshajxy quiøxy wiimbijnä.

³⁰Mejtsjomøjtä Pablo jim jiaag hijty maa ja'a tøjc hänäjty

yhajoodiuquiän. Pønjaty
hänajty jim mejtsp tøghayohbiä,
mioobiä Pablo hãñaabiejt
hänajty. ³¹Hagujc jootcujcä
Pablo ja'a Diosmädia'agy hänajty

yajwiingapxø'ø'y ja'a Jesúscøxpä
coo ja'a Dios ja'a Jesús hänajty
yaa tøø quiexy hädaa yaabä
naaxwiin. Cabä Pablo hänajty
yhagapxtugyii ni pøn.

Romanos

1 Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Høøchä Jesucristo xyajtuumb nebiä moonsän. Hamuumdu'jóothøchä miädia'agy jaduñ nyajtuunä. Dióshøch jaduñ xpiädaac cooçh ndúnät apóstol. Cooçh jaduñ nduñ apóstol, je'eduhñ nänøømby cooçhä Dios xwyiinguejxy cooçhä miädia'agy nmäwädíjtät ja'a yHuungcøxpä, coo hajxy yaa hoy xñäho'túutäm.

²Jéquiänä Dios jaduñ miänaañ cooc ja'a yHuung hänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jim jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy yajwä'xäbä, jaaya'ayhajxy jaduñ jecy cujahy. ³Ja'a Jesucristo ja'a Dios jaduñ yHuunghajpy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Jäya'ayhajt je'e hädaa yaabä naaxwiin neby højtshájtäm. Ja'a rey David yhap yhoc hänäjty je'e.

⁴Y coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtagajch ja'a yhEspirituham. Coo jaduñ jiuypiojtagajch, jaduñ yajnajuø'y coo je'e ja'a Dios yHuunghadyii, coo møcmäjaa jiaanç tehñ miøødä, coo ja'a Dioshespirtu jiaanç tehñ miøødä.

⁵Coo ja'a Jesucristo hajxy xñäho'túutäm, coo jiuypiojtagajch, páadyhøchä Dios tøø xquiexy wiinduhmyhagajpt mädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, weenä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, ween hajxy hoy yajtuñ, weenä Jesucristo hajxy jaduñ wyiingudsähgø'y. Cooçhä Dios jaduñ tøø xquiexy, yajcähxø'py je'eduhñ cooçh jaduñ xquiumay. ⁶Møød mijtsä Dios xyajnädhijpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mbanøcxäbät, mijts jim hijpä maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Roma. ⁷Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby, pønjetiä Dios yaghijpy quio'øjooty jim Roma. Jaaya'ay mijts jaduñ xyajnädhij coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Xjiaanç tehñ chojp mijts jaaya'ay jaduñ. Ween mijtsä hoyhajtä weenhajt xmio'oy møødä yHuung Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Ja'a Dios hajxy nDeedyhajtäm.

⁸Jayøjphøchä Dios Dioscuj'uyäp nmo'oy. Coo ja'a Dioscuj'uyäp hajxy jaduñ nyéjcäm, mänitä Jesucristo hajxy jaduñ xñähgapxtúutäm. Wiinduhmyhagajptä mädia'agy

wiädity cooc mijtsä Diosmädia'agy
 hoy mjaančh teh̄m miäbøcy
 nägøxiä. Páadyhøchä Dioscujú'uyäp
 nyecy. ⁹Najuøøbiä Dios
 cooçh tøy nmädia'agy cooçh
 nmäna'añ coo mijts homiänaajä
 njahmiech cooçhä Dios naxy
 nba'ya'axy. Hamuumdu'jóothøchä
 Dios nmøødtuñ cooçhä
 miädia'agy nyajwa'xä ja'a
 yHuuncøxpä. ¹⁰Mayhóoc-høch
 jim̄ tøø nja nøcxa'añ maa mijtsän.
 Jadúhñhøchä Dios nja wi'i
 ñäma'ay cooçh jim̄ xyajnøcxät.
 Wehñdä jaduñ miänáañnät.
¹¹Páadyhøch jim̄ nja wi'i ñøcxa'añ
 maa mijtsän, jaduñ mijts hoy
 nbuhbédät ja'a Dioshespíritucøxpä,
 jaduñä Diosmädia'agy hajxy
 maas hoy mmäbøgät. ¹²Coo ja'a
 Diosmädia'agy hajxy näguipxy
 nmäbøjcäm, páadyhøch jim̄ nja
 wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän,
 jaduñ hajxy hoy hamiñ haxøpy
 nnijootcapxmøcpøjcämät.

¹³Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch
 nja wi'i miäna'añ cooçh jim̄ nja
 wi'i ñøcxa'añ maa mijtsän, cábøch
 jaduñ nnä'ä yajnäbaadø'øy.
 Páadyhøch jim̄ nja wi'i ñøcxa'añ,
 chójpiøchä njoot jaduñ coo
 hajxy mjaac mayø'øwät maa ja'a
 Diosmädia'agy hajxy mmäbøquiän,
 nebiä mabøjpädøjc-hajxy tøø
 miayø'øyän wiingtuumjaty,
 majátyhøchä Diosmädia'agy tøø
 nyajwa'xiän. ¹⁴Jadúhñhøchä
 Dios xwyiinguejxy cooçhä
 miädia'agy nyajwä'xät ja'a
 yHuuncøxpä wiinduhmyhagajpt
 majatiä jäya'ayhajxy griegohaam
 miädia'aguiän, møød majatiä
 jäya'ayhajxy griegohaam quia'a

mädia'aguiän. Jadúhñhøch tøø
 xwyiinguejxpä cooçhä jäya'ay
 jaduñ nägøxiä nyajwiingapxø'øwät,
 hoy hajxy jia høxpøquiä, hoy
 hajxy quia'a jagä høxpøquiä.

¹⁵Páadyhøch jim̄ nja wi'i
 ñøcxaambä Roma maa mijtsän,
 jímhøchä jäya'ayä Diosmädia'agy
 nyajwiingapxø'øwaambä.

¹⁶Hix, cábøchä Diosmädia'agy
 nmädsähdiuñ ja'a
 Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä
 coo jäya'ayhajxy nägøxiä
 piäda'aga'añii hawa'adstuum
 ja'a Dios miäjaahaam, pønhatiä
 Diosmädia'agy mabøjp ja'a
 Jesucristocøxpä. Højts judíos,
 højts ja'a Diosmädia'agy jayøjp
 nmädoodsohñ. Høxhaamä
 jäya'ayhajxy jiaac mädooyy,
 ja'a hajxy ca'a judíospä. ¹⁷Ja'a
 miädia'agyhaamä Dios hajxy
 xyajwiinjuøøyyäm coo piäda'aga'añ
 hawa'adstuum pønjaty jaduñ
 mabøgaamb coo ja'a Dios
 yajtøjiada'añ waambaty tøø quiapxy
 tøø miädia'agy. Pøn jaduñ ca'a
 mabøgaamb, cab je'e piäda'aga'añii
 hawa'adstuum. Jaduhñ jim̄ myiñ
 cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:
 “Pønjaty jaduñ mabøgaamb coo
 ja'a Dios yajtøjiada'añ waambaty
 tøø quiapxy tøø miädia'agy, je'e
 ja'a Dios jaduñ piäda'agaamby
 hawa'adstuum. Je'e jaduñ
 nøcxaamb Dioswiinduum.”

¹⁸Hoy piønä jaduñ ñajuø'øy
 coo ja'a Dios tsajpootypä
 yajcumädowa'añ pønhatiä Dios
 ca'a wiingudsähgøøby, møød
 pønhatiä jioot ca'a tsojp coo ja'a
 Dios wyiingudsähgø'øwøøjät
 wiinghäna'c. Paadiä jioothajxy

jaduhñ quia'a tsocy je'eguiøxpä
 coo hajxy haxøøg jiaac
 jatcø'øwa'añ. ¹⁹ Cabä tøyhajtpä
 hajxy chocy, hoyyä Dios hajxy
 tøø jia yajwiinjuø'øyii nebiatiä
 Dios jaduñ wyiinmahñdyhaty.
²⁰ Jéquiänä Dios cøxiä yhädiuñ,
 møød yø'ø tsajt, møød hädaa
 yaabä naaxwiin, cøxiä. Coö
 hajxy jaduñ nhíxäm tijaty ja'a
 Dios jaduñ tøø yhädiuñ, paadiä
 tøyhajtpä hajxy nmøødhájtäm
 coö ja'a Dios møcmäjaa miøødä
 homiänaajä, møød coö cøxiä wiinä
 yhane'emy, hoyyä Dios hajxy nga'a
 jagä híxäm. Jaduhñä tøyhajtpä
 hajxy nmøødhájtäm coö ja'a Dios
 hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Cab
 jaduñ pøn hawiinmats miäná'anät
 cooc tyijy hajxy quia'a najuø'øy coö
 ja'a Dios jyijjä. ²¹ Ja'a häna'c-hajxy
 jaduñ haxøøg jatcøøbiä, cabä
 Dios hajxy wyiingudsähgø'øy,
 hoy hajxy jaduñ jia najuø'øy
 coö ja'a Dios jyijjä. Ni cabä Dios
 Dioscujú'uyäp hajxy mio'oy.
 Paadiä wyiinmahñdyhajxy quia'a
 tsoobaada'añ. Y paady hajxy
 tehngajnä wyiinmahñdyhada'añ
 haxøøg. Cabä howyiinmahñdy
 hajxy hoy miøødhadaañ. ²² Hoy
 hajxy jia nibiäda'agyii nebiä
 jaanč tehñ jiajpän, cab hajxy
 tii ñä'ägädä jaty. ²³ Ja'a Dios,
 møj jaanč je'e. Hoy miänaajä
 yhity. Cab jaduñ mänaa yho'ogy.
 Pero cabä haxøøghäna'cä Dios
 hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.
 Jáya'ayhahädiuunnaxy hajxy
 wyiingudsähgøøby, hoyyä
 jáya'ayhajxy jia ho'ogy; møødä
 muuxyhahädiuunnaxy hajxy
 wyiingudsähgøøbiä, møødä

tsahñdyhahädiuunnaxy, møødä
 animalhahädiuunnaxy ja'a
 hamädaaxtecypiä.

²⁴ Paady, cabä Dios waamb
 miäna'anaañä, weenä jáya'ayhajxy
 haxøøg wyiinmahñdyhaty nebiä
 jioot hajxy choquiän, coö hajxy
 cøxypänejpä ween ñidiuñii
 hočhähdiuunnä, ²⁵ je'eguiøxpä
 coö ja'a tøyhajtpä hajxy tøø
 quia'a mabøcy ja'a Dioscøxpä.
 Ja'a hønnda'agymiädia'agy hajxy
 jaduñ miäbøjpy. Cabä Dios hajxy
 wyiingudsähgø'øy. Jue'e hajxy
 wyiingudsähgøøby, tijatiä Dios
 yaa tøø quiunuu'xy hädaa yaabä
 naaxwiin. Pero, hahixøøby coö ja'a
 Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät
 homiänaajä. Tøyhajt jaduñ.

²⁶ Coö häna'cä Dios hajxy quia'a
 wiingudsähgø'øwa'añ, paadiä Dios
 waamb quia'a mäna'ana'añ, ween
 hajxy hočhähdiuunnä ñidiuñänä.
 Høxtä to'oxiøjpaadyhajxy jaduñ
 jiatcø'øy. Cabä ñihyhap hajxy näje'e
 miøødtsäna'awaañä; quipxyjatiä
 to'oxiøjc-hajxy cøxypänejpä
 ñidiuñii hočhähdiuunnä.

²⁷ Jaanä jaduñä ya'adiøjc-hajxy
 näje'ebä, cabä tio'oxiøjc
 hajxy miøødtsäna'awaañä.
 Quipxyjatiä ya'adiøjc-hajxy
 ñimiøødtsäna'awa'añii.
 Hočhähdiuunnä hajxy jaduñ
 ñidiuñii cøxypänejpä. Coö hajxy
 jaduñ jiatcø'øy, paady hajxy quia'a
 niyaghoyø'øyii maa ja'a ñi'xcøxp
 maa ja'a quiopcøxpahajxiän, møød
 maa ja'a wiinmahñdycøxpahajxiän.

²⁸ Coö ja'a haxøøghäna'cä
 Dios hajxy jaduñ quia'a
 wiingudsähgø'øwa'añ, paady hajxy
 ñajtshixø'øyii ja'a Diösäm. Ja'a Dios,

cab jaduñ waamb miäna'anaannä, weenä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tiuñ, ween hajxy jaduñ jiaac jatcø'øy haxøøg. ²⁹Madiu'u hajxy haxøøg jiatcø'øy cøxypänejpä. Miøødtsänaabiä cuhhiñdo'oxiøjc hajxy. Møødä jäya'ajie'e hajxy yhadsoy. Cab hajxy hojiäwø'øy pø jimä miägu'ughajpähajxy cøxiä wiinä miøødä. Høxtä niyaghó'cäp hajxy. Nimiädsiphájtäp hajxy. Høhndaacp hajxy. Niñähøønøøyyäp hajxy. ³⁰Niwyiingapxpéjtäp hajxy. Møødä Dios hajxy miähanhaty. Nibiéjxäp hajxy. Yajcumayaamb hajxy. Hawiinjembybiä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajcojpy. Cabä tiaj, cabä tieediä miädia'agy hajxy miäböjca. ³¹Jaanch tehñ quiuhxex hajxy. Ni ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy quia'a cudiuna'añ. Cab hajxy pøn chocy miee'xy. Ni cab hajxy pøn miee'xa'añ. Cabä hojioot hajxy ñä'ägädä møødä. ³²Najuøøby hajxy jaduñ coo ja'a Dios tøø yhane'emy coo hajxy haxøøgjaty quia'a jatcø'owät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. Jaanä jaduñ hajxy ñajuøøbiä, pøn jaduñ haxøøg jatcøøby, quiumädowaamby hajxy je'e tehngajnä. Pero nägø'ø nädecypä hajxy jaduñ jiatcø'øy, hoy hajxy jaduñ jia najuø'øy. Høxtä xoondaacp hajxy jaduñ coo wiinghäna'c-hajxy jaduñ haxøøg pijatcøøbiä.

2 ¹⁻³Nnajuøøyyäm hajxy jaduñ coo jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät je'eguiøxpä coo hajxy nägøxiä haxøøg njatcøøyyäm. Cab jaduñ yhahixø'øy coo

højtsä jäya'ay nnänøømämät coo hajxy hoy quia'a hity, coo hajxy ween quiumädoy. Caj pues, haa ca'a, jaduñ højts haxøøg nbajatcøøyyämbä. Hix, ni pøn jaduñ hahixøøby quia'a mäná'anät cooc tyijy hoy tiehñ yhity. Paady jaduñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nägøxiä xyajcumädóowämät, je'eguiøxpä coo hajxy hoy nga'a hoyhidáanäm. ⁴Pero hojiootä Dios jiaanch tehñ miøød, paady hajxy xquia'a tsoj tsaächtiúunäm. Chojiä jioot jaduñ coo howyiinmahñdy hajxy nbadu'ubøjcänät, coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixøøyyänät. ⁵Pero jii jäya'ayhajxy näje'e, jaanch tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'owa'añ. Y coo hajxy jaduñ tehngajnä quia'a mabögät, mänit hajxy hānajt yhanaxiä chaačhpøga'añ coo yhabaadät coo ja'a Dios ja'a cahwiindøyhāna'c hānajt chaačhtiuna'añ. ⁶⁻¹⁰Pønä jioot nägø'ø nädecypä tsojp coo hoy yhidät, pønä jioot pädaacp coo jim ñöcxät Dioswiinduum, coo ja'a hoyhajtä weenhajt jim piäadät, coo jim quiumayøøjät ja'a Diósäm, pues je'edsä Dios jim yajnøcxaamby. Mio'owaambiä Dios je'e ja'a hoyhajtä weenhajt. Quiumayaambiä Dios jaduñ. Yaghidaambiä Dios je'e jootcuyc homiānaajä, hopiønä, hoy jia judíosä, hoy quia'a jagä judíosä. Pero hoyhoyyä Dios chaačhtiuna'añ pøn haxøøg jatcøøby, pønä Diosmädia'agy ca'a cudiunaamb, pøn ca'a yajmägäp ca'a yaghane'emaamb waambatiä Dios hajxy jaduñ xjia hanéhäm.

Hopiõnä jaduhñ chaačhpøga'añ, pøn̄jaty jaduhñ haxøøg jatcøøby, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä.

¹¹Hix, cabä Dios miõjpäda'agy pø mjudio miičh, pø caj. Je'e yajcopcøøby pø mhoyhäna'c, pø caj. ¹²⁻¹⁵Højts judíoshajpä, jequiän højtsä Dios xyhanehmy neby højts hoy nguhdujthädät. Mänitä Moisés ja'a mädia'agy jaduhñ quiujahy nebiaty højts hoy nguhdujthädät. Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä, cabä mädia'agy hajxy miädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero hoy hajxy quia'a jagä mädoyyä, coo hajxy hamdsoojoot hoy quiudiúnät nebiä Dios jioot jia tsoquiän, cähxø'øgäp jaduhñ coo hajxy yhawáanäxä ja'a Diósäm ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy. Jaduhñ hajxy hamdsoo ñajuø'øy pø hoy hajxy quiudiun̄, pø caj. Jaduhñ hajxy yajtuungpaady néjjiäm hajxy häxøpy tøø miädoy ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y coo hajxy hoy quia'a cudiúnät neby hajxy ñajuø'øy ja'a wyiinmahñdyhaamhajxy, mänit hajxy quiumädowa'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, højts judíospä, coo højts nga'a cudiúnät neby højtsä Dios jecy xyhanehmiän, nebiä Moisés ja'a mädia'agy jecy quiujahyyän, jaduhñ højts ngumädowaambä. Hix, pøn̄ jaduhñ cudiumb nebiä Dios yhane'emiän, je'e ja'a Dios piäda'agaamby hawa'adstuum, hoyyä mädia'agy tøø quia'a jagä mädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän. Pero pøn̄ jaduhñ ca'a cudiumb, hoyyä mädia'agy

tøø jia mädoyyä nebiä Moisés jecy quiujahyyän, cab je'eduhñ hawa'adstuum piäda'aga'añii ja'a Diósäm. Jaduhñds je'e, nägøxiä ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy quiumädowa'añ, hoy hajxy jia judíospä, hoy hajxy quia'a jagä judíospä. ¹⁶Mänit hajxy jaduhñ quiumädowa'añ coo ja'a Dios ja'a Jesucristo hänajty yaa quiejxtägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä jäya'ayhajxy yhixa'añii ja'a Jesucristäm nebiaty hajxy hänajty yaa tøø jiatcø'øy. Mänit hajxy yagjahmiejtsta'aga'añii nebiaty hajxy hänajty tøø wyiinmahñdyhaty hamee'ch. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ ja'a Jesucristocøxpä, ja'ačh nyajwa'xypä.

¹⁷Højts judíoshajpä, naxy højts nniguiumayii coo højts njudioshaty, coo højtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñ højts nniguiumáayyäbä coo højtsä Dios tøyhajt xquiu'ughaty, højtsyähajtiä, højts judíoshajpä. ¹⁸Nnajuøøby højts jaduhñ nebiatiä Dios jioot chocy coo højts nhoyhäna'c-hädät. Y ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e højts jaduhñ xyhawáanäp neby højts nwiimbíwät tii hoy tii mäbaad. ¹⁹⁻²⁰Niyhajuøøyyyäp højts coo højts häna'c hoy nyajnähixø'øwa'añ, ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a jajpä ca'a najuøøbiä. Jim̄ højtsä tøyhajt nbaady maa ja'a mädia'aguian̄, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. ²¹Hoorä, coo højts häna'c jaduhñ nyajnähixø'øy ja'a Diosmädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo højtsä

Diosmädia'agy hoy ngudiúnät. Cábøchä nmägunaaxhajxy näje'e hoy quiudiun̄. Y coo hõjts häna'c nmägapxy nhane'emy coo hajxy quia'a méedsät, hahixøby jaduh̄n coo hõjts nga'a mée'tspät. Jaduh̄nhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²²Y coo hõjts häna'c nmägapxy nhane'emy coo wiinghäna'cä tio'oxiøjc hajxy quia'a mөөdsänáyyät, cab jaduh̄n yhahixø'øy coo hõjts jaduh̄n njatcøøbiät. Jaduh̄nhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. Cab hõjts quepychech naaxpoch nwiingudsähgø'øy. Pero cab jaduh̄n yhahixø'øy coo hõjts xädø'øn̄ nméedsät tsajtøgooty maa ja'a quepychech naaxpoch yhitän. Jaduh̄nhøchä nmägunaaxhajxy näje'e jiatcø'øy. ²³Niguiumáyyäp hõjts jaduh̄n coo hõjtsä mädia'agy nmäbøcy ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero näje'ečhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiun̄. Jaduh̄n hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dios hajxy tøyhajt quia'a wiingudsähgø'øy. ²⁴Jaduh̄n jim̄ myiñ̄ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian̄: “mijts judíoshajpä, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cudiuñ̄, paadiä Dios haxøøgjaty ñähojyii ja'a häna'c-hajxy ca'a judíospä.” Tøyhajt jaduh̄n.

²⁵Hõjts, judíos hõjts nmäminø'øy nmäga'awø'øy. Mänit hõjtsä Dios xquiumáyät coo hõjtsä mädia'agy hoy ngudiúnät, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Pero coo hõjts jaduh̄n hoy nga'a cudiuñät, cab hõjtsä Dios jaduh̄n xquiumaya'añ.

²⁶Hoorä, ja'a häna'c-hajxy ca'a

judíospä, coo hajxy hoy quiudiúnät nebiä Dios yhane'emiän, mänit hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²⁷Näje'ečhä nmägunaaxhajxy, cab hajxy hoy quiudiun̄ nebiä Dios yhane'emiän, hoy hajxy judíos jia mäminø'øy jia mäga'awø'øy, hoyyä mädia'agy hajxy jia mädoyyä, ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Je'ehajxy mäbøcypii ca'a cumayáan̄ap ja'a Diósäm. ²⁸Pøn̄jaty hoy cudiuumb nebiä Dios yhane'emiän, je'edsä Dios quiu'ughajpy, hoy hajxy judíos quia'a jagä mäminø'øy quia'a jagä mäga'awø'øy, hoyyä hijxtah̄nd hajxy quia'a jagä mөөdä maa ja'a ñi'xcøxpahjxiän neby hõjts judíos nmөөdän. ²⁹Hix, coo pøn̄ hoy quiudiúnät hamuumdu'joot nebiä Dios choquiän, mänit hajxy quiu'ughada'añii ja'a Diósäm, hoyyä judíoshajxy näje'e quia'a ja mäna'añ cooc tyijy hajxy jaduh̄n quia'a cu'ughadyii ja'a Diósäm. Hix, quiumaabiä Dios jaduh̄n pøn̄ jaduh̄n cudiuumb hamuumdu'joot.

3 ¹⁻²Xchoobáatäp hõjts jaduh̄n madiu'u coo hõjts judíos nmäminø'øy nmäga'awø'øy, coo hõjtsä hijxtah̄nd nyajpäda'agy maa hõjts nni'xcøxpän, ja'a jaduh̄n yajcähxø'pä coo hõjtsä Dios xquiu'ughaty. Tøyhajt jaduh̄n. Haa ca'a, Dios hõjts nhap ndeedy jecy xyajcø'ødägøøyyä ja'a mädia'agy ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. Mänit hajxy ñämaayyä ja'a Diósäm coog hajxy hānajty quiu'ughada'añii. ³⁻⁴Y je'enä hõjtsä Dios xquiu'ughatyñä neby hõjts jecy xyajwiinwaan̄øøyyän, hoy hõjts nhap ndeedy nämay hoy quia'a jagä cudiuun̄ neby hajxy hānajty

tøø yhane'emyiijän ja'a Diósäm. Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Dios tiömiädia'agy. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy, hoy hajxy nägøxiä cu nja mänáanäm cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjaty waambaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Diosteedy, hopiønä jaduhñ
ñajuø'øy coo miich
myajtøjaty waambaty højts
miich tøø xyajwiinwaanøø'øy.
Coo miich pøn xñäxø'øwø'øwät
cooc tyijy miich jaduhñ mga'a
yajtøjaty waambaty miich
tøø mmädia'agy,
cähxø'øgaamb jaduhñ coo
je'e yhöhnda'agy, ja'a miich
jaduhñ xñäxø'øwøøbiä.

⁵Jaanch tehñ yhooyä Dios yhity. Pero højts, cab højts hoy nnä'ägä hjtäm. Tøyhajt jaduhñ. Paadiä, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios jiaanch tehñ hoyyä. Hix, coo højts häxøpy nhjtäm hoy, cab jaduhñ häxøpy quiähxø'øgy coo ja'a Dios jaduhñ hoy jiaanch tehñ yhity. Pero jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios howyiinmahñdy quia'a møødä, je'eguiøxpä coo hajxy xyajcumädoówänäm. ⁶Pero hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädoówämät. Haa ca'a, coo ja'a Dios häxøpy hoy quia'a hity, cabä cuhdujt häxøpy miøødä coo hajxy jaduhñ xyajcumädoówämät.

⁷Hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, yajñajuøøby jaduhñ coo ja'a Dios tøyhajt mänaa quia'a

höhnda'agy. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñajuø'øwa'añ coo jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero coo pønä Dios jaduhñ nänómät cooc tyijy quia'a yajtøjaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy, hahixøøby jaduhñ coo je'e quiumädówät. ⁸Näje'e chä jäya'ayhajxy xñähøøno'øy cóogøch tyijy nmäna'añ cooc tyijy jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, jaduhñäc tyijy maas hoy quiähxø'øga'añ coo ja'a Dios jiaanch tehñ yhooyä. Ja'a hänä'c-høch hajxy jaduhñ xñähøønoøbiä, höhndaacp hajxy jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy quiumädówät.

⁹Jaana jaduhñ højts judiöspä, cab højtsä Diosmädia'agy maas hoy ngudiuñ quejee ja'a häna'c-hajxy ca'a judiöspä. Haa ca'a, tøøch nhuuc mänaambä coo hajxy jaduhñ hoy nga'a nä'ägä hojiäya'ayhajtäm, coo ni pønä Diosmädia'agy hoy quia'a nä'ägä cudiuñ, ni højts judíos, ni ja'a häna'c-hajxy ca'a judiöspä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ hoy nga'a jäya'ayhajtäm. ¹⁰Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ni pøn hoy quia'a wädity.

¹¹Ni pøn jaduhñ quia'a wiinjuø'øwa'añ nebiä Dios wyiinmahñdyhatiän.

Ni pønä jioot quia'a päda'agy maa ja'a Diosän.

¹²Tøø ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ñajtshixøøñä. Cøjnøø cøjtu'u hajxy tøø piadu'ubøjnä. Haxøøg hajxy jiäya'ayhajnä nägøxiä.

¹³ Jaančh teh̄m yhaxøøg hajxy
 quiapxy miädia'agy.
 Jaduhñä yhaawhajxy tiocxuugy
 nebiä ho'oguiäya'ajiut
 tiocxuuguiän, ja'a tøø
 yhawá'ačhäbä.
 Jaančh teh̄m yhøhñdaacp hajxy.
 Jaduhñä haxøøgpä hajxy
 yaghity yhaawjooty nebiä
 haxøøgtsahñdyhaawän.
 Jaančh teh̄m miägapxpoj hajxy.
¹⁴ Jaančh teh̄m quiapxtägooby
 hajxy hoñejpiä nebiä jioot
 hajxy yajmädsoquiän.
 Jaančh teh̄m yhaxøøg hajxy
 ñiñänømyii.
¹⁵ Jaančh teh̄m piaquiä jootma'ad
 hajxy piaadyii, mänitä
 miäya'adiøjc hajxy nøcxy
 yagho'oga'añ.
¹⁶ Jaančh teh̄m chipyajpädø'p
 hajxy majaty hajxy wiädity.
 Chaačhtiuumbiä cu'ug hajxy
 jaduñ.
¹⁷ Jaančh teh̄m chiptsojp hajxy.
¹⁸ Cab hajxy tiajy miay pø
 yajcumäadowáanäbä Dios
 hajxy.
¹⁹ Jaduhñds je'e,
 yajcumäadowaambiä Dios ja'a
 jäya'ay nägøxiä, pønä miädia'agy
 hoy ca'a cudiuunäp, møød højts
 judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a
 judíospä. Højts judíos, højtsä pojpa
 nmaas møød, je'eguiøxpä coo
 højtsä Dios ja'a nhapä ndeedy jecy
 xjia hanehmä coo hajxy haxøøgjay
 quia'a jatcø'øwät nébiøch naamñä
 tøø ngujaayän. Pero cab højts
 jaduñ nnä'ägädä cudiuna'añ.
²⁰ Jéquiänä Dios ja'a Moisés
 yhanehmy coo ja'a miädia'agy
 quiujáhyyäxät. Jaduhñ hajxy

nnajuøøyyäm coo hajxy nägøxiä
 hoy nga'a jäya'ayhajtäm. Ni pøn
 jaduñ hoy quia'a cudiuna'añ ja'a
 Diosmädia'agy. Coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä
 Dios hajxy xpiäda'agáanäm
 hawa'adstuum, caj jie'eguiøxpä
 cooc tyijy ja'a mädia'agy hajxy
 hoy ngudiúunäm, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä.

²¹⁻²⁶ Hoorä, nnajuøøyyäm
 hajxy jaduñ coo hajxy nägøxiä
 haxøøg njatcøøyyäm, mäduhñtiä
 hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa
 yaabä naaxwiin, møød højts
 judíos, møødä häna'c-hajxy ca'a
 judíospä. Cabä Dios pøn ñä'ägädä
 cumay. Jaduhñä jäya'ayhajxy
 näje'e miäna'añ cooc tyijy hajxy
 piäda'aga'añii hawa'adstuum
 coogä jecymiädia'agy hajxy hoy
 quiudiúnät, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä. Pero tøø hajxy
 nhíjxäm coo ni pøn jaduñ quia'a
 päda'aga'añii hawa'adstuum. Hoorä,
 jéquiänä Dios wyiinmaayy coo
 ja'a yHuung hānajt yaa quixa'añ
 maa højtshajtäm. Mayhajtä
 Dios hānajt tyiunaamby maa
 højtshajtäm. Jaduhñ hajxy hānajt
 xpiäda'agáanäm hawa'adstuum.
 Jim jaduñ myiñ cujaay maa
 ja'a jecymiädia'aguiän, ja'a
 Moisés jecy quiujáhyyäbä. Pero
 cabä jecyjiäya'ayhajxy hānajt
 wyiinjuø'y. Hojiootä Dios miøød
 coo ja'a jecyjiäya'ayhajxy quia'a
 pädaacä haxøøgtuum, hoy hānajt
 jia hawiinmatsä coo hajxy jim cu
 piädaacä, je'eguiøxpä coo hajxy
 hānajt haxøøg jiatcø'øy. Paadiä
 Dios ja'a yHuung ñähdujcy,
 jaduñä jäya'ayä piojpä quiädieey

hajxy nāhwá'adsät. Jaduhñ
 quiāhxø'øgy coo ja'a Jesucristo
 ja'a jecyjiäya'ay yajnāhwaach
 ja'a piojpä quiädieeyhajxy. Høxtä
 jada'anābaadyñä ja'a Dios hajxy
 xyajwiinjuóøyyām neby hajxy
 xpiädáacām hawa'adstuum. Jaanä
 jaduhñ hajxy xyajwiinjuóøyyāmbä
 coo hajxy piäda'aga'añii
 haxøøgtuum pønjaty haxøøg
 jatcøoby jäda'ahaty. Paadiä
 Dios ja'a yHuung nāhdujcy, ja'a
 Jesucristo, neby hajxy jaduhñ
 xñāhho'túutāmät. Y coo hajxy
 jaduhñ nmäbøjcāmät coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xjiaančh
 nāhho'túutām, jaduhñä Dios
 ja'a nbojpä ngädieey hajxy
 xyajnāhwáatsām, jaduhñ hajxy
 xpiädáacām hawa'adstuum,
 hopiønä, møød højts judíos,
 näguipxy møødä hāna'c-hajxy ca'a
 judíos-pä. Mayhajtä Dios jaduhñ
 tiuun maa højtshájtām coo hajxy
 jaduhñ xpiädáacām hawa'adstuum.

²⁷⁻²⁸ Cab jaduhñ yhawiinmatsä
 coo hajxy hamdsoo
 nniguiumáayyāmät. Hix, coo hajxy
 nmäbøjcāmät coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xñāhho'túutām, paadiä
 Dios hajxy xpiäda'agāanām
 hawa'adstuum, hoy hajxy nga'a
 jagä panøcxām nebiä Moisés jecy
 quiujahyyän. Coo ja'a Dios hajxy
 häxøpy xpiädáacām hawa'adstuum
 je'eguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy
 hajxy ngudiúunām, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä, mänit hajxy mabøcy
 cu nniguiumáayyām hamdsoo.
 Pero caj pøn jaduhñ piäda'aga'añii
 hawa'adstuum hamdsoohaam.

²⁹⁻³⁰ Tu'uquiä Dios jaduhñ.
 Tu'cuhdujtä Dios hajxy xyhíjxām

nägøxiä, møød højts judíos,
 møødä hāna'c-hajxy ca'a judíos-pä.
 Tøyhajt jaduhñ. Coo hajxy nägøxiä
 nmäbøjcāmät coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xñāhho'túutām, paadiä
 Dios hajxy jim xpiädáacāmät
 hawa'adstuum nägøxiä. ³¹ Pero
 cábøch nmāna'ana'añ coo ja'a
 jecymiädia'agy quia'a tøyyä, ja'a
 Moisés jecy quiujáhyyäbä, hoy
 hajxy nja wiinjuóøyyänä coo
 ja'a Jesucristo hajxy xpiädáacām
 hawa'adstuum mānaa hajxy tøø
 xñāhho'túutām. Hix, maas hoy
 hajxy jaduhñ nwiinjuóøyyänä
 coo ja'a jecymiädia'agy jaduhñ
 jiaančh tøyyä, ja'a Moisés
 jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy
 nmäbøjcām coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xñāhho'túutām, paady
 hajxy xpiädáacām hawa'adstuum,
 caj jie'eguiøxpä cooc tyijy ja'a
 jecymiädia'agy hajxy jaduhñ hoy
 ngudiúunām. Tøø hajxy jaduhñ
 nwiinjuóøyyänä coo jaduhñ
 tiøyhajtä.

4 Højts judíos, højtsä Abraham
 jecy nhaphajt ndeedyhajt.
² Hoyyä Abraham hijty jiäya'ayhaty
 jegyhajty. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a
 Abraham häxøpy tøø piäda'agy
 hawa'adstuum je'eguiøxpä coo
 ja'a Abraham hoy jia jäya'ayhajty,
 mänitä Abraham cu ñiguiumaayyä.
³ Hix, paadiä Dios ja'a Abraham
 piädaacy hawa'adstuum, coo ja'a
 Abraham ja'a Dios miädia'agy
 miäbøjcä cooc ja'a Dios yajtøjiaty
 waambaty tøø quiapxy tøø
 miädia'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo
 ja'a Abraham hoy jiäya'ayhajty.
 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa
 ja'a Diosmädia'aguiän. ⁴ Hoorä,

ja'a cuduum**bad**o**jc**, paady hajxy miäjuyii coo hajxy quiudu**ñ**, cab jaduh**ñ** ñä'a mayhajtä. Jaduh**ñ** miäbaady nebiä jäya'ayhajxy näje'e wyiinmah**ñdy**hatiän. Yajcumayaamb hajxy ja'a Diósäm, paady hajxy jia wi'i yhojiäya'ayhada'a**ñ**. ⁵Pero pönjaty t**øø** miäb**øcy** coo ja'a Dios yajt**ø**jiaty waambaty t**øø** quiapxy t**øø** miädia'agy, je'edshajxy jaduh**ñ** hawa'adstuum päda'agaa**ñäp**. Paady hajxy jim piäda'aga'a**ñii** coo hajxy jaduh**ñ** miäb**øcy**, ca'a jie'egui**øxpä** coo hajxy hoy jia jäya'ayhaty. Jim hajxy jaduh**ñ** piäda'aga'a**ñii**, hoy hajxy hax**øøg** t**øø** jia jatc**ø**'**ø**y. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduh**ñ**. Coo ja'a Dios hajxy häx**øpy** xpiäda**äcäm** hawa'adstuum je'egui**øxpä** cooc tyijy hajxy hoy njäya'ayh**äjtäm**, cab hajxy häx**øpy** nmäna**ä**ñäm**** cooc ja'a Dios mayhajt tiu**ñ**. ⁶Jaduh**ñä** David jecy miänaa**ñ** cooc hajxy jootcu**jc** yhida'a**ñ**, pönjaty jaduh**ñ** naju**øøby** coo ja'a Dios hajxy xpiäda**äcäm** hawa'adstuum ja'a miayhajthaam, hoy hajxy h**ä**najty hax**øøg** t**øø** jia jatc**ø**'**ø**y. Hix, cabä Dios mi**øjpäda'**agy p**ø** cabä h**ä**na'c h**ä**najty hoy t**øø** jiäya'ayhaty.

⁷⁻⁸ Coo jaduh**ñ** yhabaatnät coo Dios ja'a jäya'ay yajt**ø**yhajtyega'a**ñ** nebiaty hajxy h**ä**najty t**øø** quiädieey**än**, mänit hajxy jootcu**jc** yhida'a**ñ** pönjatiä Dios piädaacypy hawa'adstuum, pönjatiä Dios miee'xyp, pönjatiä piojhajpiä ja'a quiädieeyhajpiä hajxy yaj**ñähwäatsäxä**, n**ømä** David jecy miänaa**ñ**.

⁹ Jue'e ja'a David jecy n**än**øøm**** cooc hajxy jootcu**jc** yhida'a**ñ**, pönjatiä Dios piädaacypy hawa'adstuum, h**øpi**øñä****, m**øødä** judíoshajxy, ja'a Dios quiu'ughajpiä, m**øødä** c**ajpä** judíoshajxy. Je'edshajxy ca'a cu'ugh**äjtäp** ja'a Dios. Hix, jaduh**ñ** myi**ñ** cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiä**ñ**: “Coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy miäb**øjcä** cooc ja'a Dios mänaa quia'a h**øh**ñda'**agy**, paady piädaacä hawa'adstuum.”

¹⁰ Hoorä, jaduh**ñä** judíoshajxy quiuhdujthaty, yajcircuncidarhajpä ya'adi**øjc**-hajxy. Jaduh**ñ** miädia'agytiä**g**ø**'ø**y coo hijxtah**ñd** hajxy piäda**äcäxä** maa ja'a ñi'xc**øxp**hajxiä**ñ**. Hoorä ja'a Abraham, t**øøyyäm** h**ä**najty je'e piäda**äcänä** hawa'adstuum, c**ajnä** hijxtah**ñd** h**ä**najty jaduh**ñ** piäda**äcäxä** maa ja'a ñi'xc**øxpän**. Jaduh**ñä** t**øy**hajt hajxy nm**øødhäjtäm** coo h**ä**na'c-hajxy piäda'agyii hawa'adstuum je'egui**øxpä** coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäb**øjcä** cooc ja'a Dios yajt**ø**jiaty waambaty je'e t**øø** quiapxy t**øø** miädia'agy, hoyy**ä** hijxtah**ñd** hajxy quia'a jagä m**øødä** maa ja'a ñi'xc**øxp**hajxiä**ñ**. ¹¹ Paadiä Abraham hijxtah**ñd** jaduh**ñ** piäda**äcäxä** maa ja'a ñi'xc**øxpän**, jaduh**ñ** yaj**ñaju**ø**'ø**y coo ja'a Abraham h**ä**najty t**øø** piäda'agyii hawa'adstuum. Paady jim piädaacä coo ja'a Dios ja'a miädia'agy h**ä**najty t**øø** miäb**øjcäxä**. Jaduh**ñä** Abraham piädaactsoh**ñä** hawa'adstuum, hoyy**ä** hijxtah**ñd** h**ä**najty jaduh**ñ** quia'a jagä päda**äcäxänä** maa ja'a ñi'xc**øxpän**. Pönjaty jaduh**ñ**

mäbøjp nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaanä jaduhñ hajxy yhixáañäbä ja'a Dios nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhiixiän, hoy hajxy quia'a jagä judíospä. Coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm nebiä Abraham jecy miäbøjquiän, jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a Abraham hajxy nhøjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹²Højts judíosahajxy, højtsä Abraham jecy nhaphajt ndeedyhajt. Jaaya'ay jaduhñ pädaactsohnä hawa'adstuum je'leguiøxpä coo jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt tøø quiapxy tøø miädia'agy. Tøyhajt jaduhñ. Højts judíos, jaduhñ højts nyajcircuncidarhaty nebiä Abraham jecy yajcircuncidarhajtän. Pero tøyöyämä Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy hānajt miäbøjcä, cahnä hānajt yajcircuncidarhaty. Højts judíos, højts jaduhñ mäbøjpä, jaanä jaduhñ højts nmäbøjpä nebiä Abraham jecy miäbøjquiän. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo højtsä Abraham jecy nhøjxhajty ndecyhajty, coo højts jaduhñ nmäbøcy, højts judíos.

¹³Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñāmaayy cooc hānajt yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin näguipxy møødä yhap møødä yhoc. Ja'a Dios jaduhñ mānaan. Paadiä Abraham jaduhñ ñāmaayyä je'leguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä, ca'a jie'leguiøxpä cooc tyijy ja'a Abraham jia cudiuuñ nebiaty hānajt tøø yhane'emyii. Pero coo ja'a Abraham jaduhñ miäbøjcy coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt tøø quiapxy tøø

miädia'agy, paadiä Abraham jaduhñ ñāmaayyä coo ja'a Abrahamhajxy hānajt yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, møødä yhaphajxy, møødä yhoc-hajxy. ¹⁴Haa ca'a, jaduhñä Dios miānaañ cooc hajxy yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin pønjaty jaduhñ mäbøjp coo ja'a Dios yajtøjiaty waambaty hānajt tøø miāna'añ. Jaduhñ miädia'agytiäggø'øgy coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owāañäm je'leguiøxpä coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm. Pero coo ja'a hoybä weenbä hajxy häxøpy nbāatäm je'leguiøxpä coo ja'a jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiūnām, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab jaduhñ cu choobaaty coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xñāmāayyām coogä mayhajt hānajt tiuna'añ coo ja'a hoybä weenbä hajxy xmio'owāañäm. Ni jaduhñ cu quia'a tsoobaaty coo højts cu nmäbøjcäm coo ja'a Dios jaduhñ yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy tøø miädia'agy. ¹⁵Hix, cabä jecymiädia'agy hajxy hoy ngudiūnām, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiūnām, paady hajxy ngädiéhyyām. Y paady jaduhñ yhahixø'øgy coo hajxy ngumäðowāmät. Pero pønjaty ja'a jecymiädia'agy tøø quia'a mäday, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cab hajxy jaduhñ quiuämäðowa'añ, hoy hajxy tøø quia'a jagä tuñ nebiä Moisés jecy yhanehmiän.

¹⁶Coo ja'a Abraham jaduhñ jecy miäbøjcä ja'a Dios miädia'agy coo ñāmaayyä coogä Abrahamhajxy

hänäjty yaa miähane'ema'añ hädaa yaabä naaxwiin, mөөdä yhap mөөdä yhoc-hajxy, paadiä tøyhajt hajxy nmөөdhájtäm coo ja'a Dios ja'a hoybä weenbä hajxy nägөxiä xmio'owáañäm nä'a mayhajt, coo ja'a Abraham hajxy nbamäbөjcämät coo ja'a Dios yajtөjiaty waambaty tөө miäna'añ, mөөd hөjts judíos, mөөd mijts ca'a judíospä. Coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäbөjcämät, jaduhñ mäwiin hajxy nägөxiä xyajmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxө'ogy coo ja'a Abraham hajxy nhөjxhájtäm ndecyhájtäm. ¹⁷Hix, jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Dios ja'a Abraham piädaacy coo ja'a jäya'ayhajxy mayhagajptpä yhap hat yhoc-hadөjät ja'a Abraham. Y miäbөjc ja'a Abraham jaduhñ coo jaduhñ ñämaayyä coogä tio'oxiөjc hänäjty quio'na'awa'añ, hoy hajxy hänäjty tөө jia miäjaanä. Paadiä Abraham jaduhñ miäbөjcy, ñajuөөby hänäjty jaduhñ coo ja'a Dios majaa miөөdä coo ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypijөtägátsät, y coo majaa miөөdäbä coo ja'a jäya'ay quiunúu'xät ja'a hajxy hänäjty ca'a miimb ca'a cahbnä. Y coo ja'a Abraham hajxy jaduhñ nbamäbөjcäm, jaduhñ mäwiin hajxy nmäbáatäm nebiä Abraham hajxy xyhaphájtäm xyhoc-hájtäm. Jaduhñ quiahxө'ogy coo ja'a Abraham hajxy nhөjxhájtäm ndecyhájtäm.

¹⁸⁻²¹Coo ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ jecy ñämaayy coogä mayhagajptpä-jäya'ayhajxy hänäjty

yhaphada'añ tieedyhada'añ ja'a Abraham, tөө ja'a Abrahamhajxy hänäjty miäjaanä mөөdä tio'oxiөjc. Mägo'x-jomөjtä Abraham hänäjty miөөdä. Y ja'a tio'oxiөjc, ja'a Sarahajpä, cahnä hänäjty ñä'ägädä huungpaadyñä, hoyyä jomөjt hänäjty tөө jia nөcxnä coo yhuungpáadät. Pero cabä Abraham jaduhñ ñä'ägädä möjpädaacy coo hajxy hänäjty tөө miäjaanä. Hamuumdu'jootä Abraham jaduhñ miäbөjcy nägө'ө nädecypiä neby hänäjty tөө ñäma'ayiiän ja'a Diósäm coog hänäjty jäya'ay may yhap hat yhoc-hada'añii. Paady jaduhñ tiөjiaty. Jaduhñ jim myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän cooc ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy hänäjty jiaančh tehñ miayө'owa'añ. Paadiä Abraham jaduhñ miäbөjcy, ñajuөөby hänäjty jaduhñ coo ja'a Dios majaa miөөdä coo jaduhñ yajtөjiädät waambaty hänäjty tөө quiapxy tөө miädia'agy. Mänitä Abraham ja'a Dios jaduhñ möjpädaacy jiaančhpädaacy. ²²Coo ja'a Abraham jaduhñ miäbөjcy, paady hawa'adstuum piädaacä.

²³Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Abraham piädaacä hawa'adstuum je'eguiөxpä coo ja'a Dios miädia'agy miäbөjcäxä coogä Dios yajtөjiaty waambaty tөө quiapxy tөө miädia'agy. ²⁴Jaana jaduhñ hөjtsä Diosmädia'agy xñänөmämäbä. Coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ nmäbөjcämbät, jaduhñä Dios hajxy xpiädäacämbät hawa'adstuum, je'eguiөxpä coo ja'a Dios ja'a Jesucristo

yagjujyipiøjtägajch. Ja'a Jesucristo, je'e hajxy nWiindsøn'hájtäm.

²⁵Jaaya'ay jaduñ nähdujcä coo hajxy xñähho'túutäm. Jaduñnä nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm hajxy xyajnáhwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo jaduñ yagjujyipiøjtägajtsä, jaduñ hajxy nmähmóyyänä hawa'adstuum.

5 Hoorä, coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy tøø xyajnáhwáatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieeyhájtäm. Paady hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Jootcujcä Dios hajxy jaduñ xmiøødhájtäm.

²Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduñ tøø xñähho'túutäm, coo je'e jiujiyipiøjtägajch, paadiä Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy nxoondáacäm. Y coo jaa tøyhajt hajxy jaduñ nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnxócxáanäm maa ja'a wyiinduumän, paady hajxy jootcujc nhájtäm. ³⁻⁴Jaana jaduñduhmä, xoonädáacäm hajxy hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy yaa nja tsaachpójcäm. Coo hajxy nmeexxtújcämät, jaduñnä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiúunämät. Y coo hajxy jaduñ hoy ngudiúunämät, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy jim xyajnxócxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Coo hajxy jaduñ nnajuóyyäm coo hajxy jim xyajnxócxáanäm, paady hajxy yaa nxoondáacäm, hoy hajxy yaa nja tsaachpójcäm. ⁵Coo ja'a Dios jaduñ miäna'añ coog hajxy jim xyajnxócxáanäm maa ja'a wyiinduumän, yejpiä Dios ja'a

tøyhajt jaduñ. Cab hajxy jaduñ xwyiinhóhñäm. Hix, tøø ja'a Dioshespíritu hajxy xyhadägóyy xjiøøttägóyyäm. Jaduñ hajxy xyajnáhuóyyäm coo hajxy xjiaanč tehñ chójcäm hamuumdu'ljoot.

⁶Coo ja'a Dios yajnáhdij coo hánajty tøø yhabaatnä, mänitä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduñnä nbojhájtämä ngädieeyhájtäm hajxy xyajnáhwáatsäm. Cab hajxy hánajty hoy nnähwa'adsáanäm hamdsoo je'eguiøxpä coo hajxy hánajty ngahwiindøyhájtäm. ⁷Hix, caj miič pøn xchoj nähho'tú'udät, hoy miič hánajty mja hojiäya'ayhaty.

⁸Pero ja'a Dios hajxy xjiaanč tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, hoy hajxy hánajty nja cuboj nja cugädieeyhájtäm. ⁹Hoorä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawa'adstuum, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xquia'a yajcumädo'áanäm.

¹⁰Coo hajxy hijty cøxypänejpiä njäya'ayhájtäm, jaduñ mäwiin hijty piaady néjjiäm coo ja'a Dios hajxy hijty nmädsiphájtäm. Pero coo ja'a yHuung Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, paady cabä Dios hajxy nmädsiphájtänä. Hoyyä Dios hajxy xyhuunghájtänä. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Dios hajxy nmøødhájtänä. Y coo ja'a Jesucristo jiujiyipiøjtägajch, coo jim ñócxtagajch maa ja'a Tieediän, jaduñnä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jim xyajnxócxáanämbä.

¹¹Jaduñnä tøyhajt hajxy

nmøødhájtämbä coo ja'a Dios hajxy xquiumáayyänä. Paady hajxy jaduhñ xquiumáayyänä coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajñähwáatsäm. Tsøcxä hajxy jaduhñ xoonðáacäm.

¹²Hoorä, tu'jäya'ay jecy quia'a cudiuundsohñ neby hñajty tøø yhane'emyijän ja'a Diósäm. Ja'a Adánhøch jaduhñ nnänøømby, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Jaduhñä pojpä cädieey yaa choñdaacy hädaa yaabä naaxwiin. Y coo ja'a Adán jaduhñ jecy quiädiehy, paady jaduhñ yhuuc ho'tsohmä. Y coo ja'a Adán hajxy jaduhñ jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm nägøxiä, paady hajxy nbagädiéhyäm, paady hajxy nbahó'cäm. ¹³⁻¹⁴Høxtä jecyjiäya'abiaady hajxy haxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy nägøxiä yho'cy, hoyyä Moisés hñajty quia'a jagä miññä, quia'a jagä ca'ayñä, hoyyä Dios hñajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät nebiä Moisés jecy quiujahyyän, hoy hajxy hñajty quia'a jagä pagädiehbiä nebiä Adán hñajty tøø quiädieeyän. Hoyyä Dios hñajty quia'a jagä hane'emyñä coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, nägøxiä jäya'ayä pojpä cädieey hajxy hñajty miøødä. Y ja'a Adán, jaduhñ je'e jecy ñämaayyä cooc hñajty yho'oga'añ, pø cab hñajty jaduhñ quiudiuna'añ nebiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Y coo ja'a Moisés jaduhñ cujecy quiujahy nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emiän, jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä ñämaayyäbä coogä Adán hajxy

hñajty nägøxiä piaho'ogaambä, pø cab hajxy hñajty quiudiuna'añ nebiä Dios hñajty tøø yhane'emiän. Ja'a jecyjiäya'ayhajxy hñajty jiibä, cahnä Moisés hñajty quiujaayñä nebiatiä Dios hñajty tøø yhane'emy, cab hajxy hñajty jaduhñ nämay ñajuø'øy coo hajxy hñajty yho'oga'añ, pø haxøøg hajxy hñajty jiäya'ayhaty.

¹⁵Coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jaduhñ jecy quia'a cudiuunä, paady hajxy nägøxiä nhó'cäm. Pero coo ja'a Jesucristo ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiunä, paady hajxy nnähwaats nguhwáatsäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ hoy xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun maa højtshájtäm, pønhatiä miädia'agy tøø miäböjca ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jim xyajnøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm nägøxiä, pønhaty tøø miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Paady hajxy jim xyajnøcxäänäm maa ja'a wyiinduumän. ¹⁷Jaduhñds je'e, coo ja'a Adán ja'a Dios miädia'agy jecy quia'a cudiuunä, paady hijty yhawiinmatsä coo ja'a Dios hajxy xpiädáacämät haxøøgtuum. Pero tøø ja'a Jesucristo hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm. Møjmayhajtä Dios jaduhñ tiuun. Paadiä Dios hajxy xquia'a päda'agäänäm haxøøgtuum,

pønjaty hawa'adstuum. Y paady hõjtsä hoyhajtä weenhajt yaa nbaadaañäm hädaa yaabä naaxwiin je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnähoaats tøø xyajcuhwäatsäm.

¹⁸⁻¹⁹Mänaa ja'a Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, ca'xiä Tieediä miädia'agy quiudiunä mäduhñtiä yaa yhiyty. Y coo hajxy jaduhñ xñäho'túutäm, ja'a Tieediä miädia'agy jaduhñ quiudiunä. Jaduhñ hajxy xyajnähwäatsäm. Coo hajxy jaduhñ nmäbójcämät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xjiaančh nähho'túutäm, mänitä Dios hajxy xpiädäacämät hawa'adstuum. Hoorä, ja'a Adán, haxøøg je'e jecy jiäya'ayhajty. Cabä Adán ja'a Dios miädia'agy jecy nã'ägädä cudiunä. Y coo ja'a Adán hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nga'a nä'ägädä cudiunáañäm. Coo hajxy jaduhñ nga'a cudiunáañäm, paady hijty yhawinmatsä coo ja'a Dios hajxy jiiby cu xpiädäacäm haxøøgtuum. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, paady hajxy jim xyajnøcxáañäm Dioswiinduum. Jaduhñä Dios mayhajt mõj jiaančh tehñ tiuun maa hõjtshájtäm.

²⁰⁻²¹Coo ja'a Dios jecy yhanehmy coo ja'a jäya'ayhajxy hoy jiäya'ayhädät, mänitä Moisés jaduhñ quiujahy. Y coo ja'a nocy hajxy ngápxämät, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, jaduhñ hajxy nnajuóøyyämät coo hajxy njaančh cädiéhyäm. Hoy hajxy jaduhñ nja najuóøyyäm, cab hajxy nmäbójcäm. Pero xjiaančh tehñ nãxúu'tsämä

Dios. Paadiä mõjmayhajt jiaančh tehñ tiuun maa hõjtshájtäm.

Jaduhñds je'e, coo hajxy ngädiéhyäm, paady hajxy nhó'cäm. Pero coo ja'a Dios hajxy xñäxúu'tsäm, paadiä Jesucristo hajxy hoy xñäho'túutäm, ja'a hajxy nWiindsøn hájtämbä. Jaduhñä Dios hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Mänit hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän.

6 Cab jaduhñ nã'ägädä hahixø'ø y coo hajxy nmänáañämät: "Tsøg hajxy cädiéhyäm tehngajnä. Haa ca'a, tehngajnä Dios hajxy xñäxuudsáañäm." ²Caj pues, cab jaduhñ yhahixø'ø y coo hajxy tehngajnä ngädiéhyämät. Haa ca'a, tøø ja'a pojpä cädieey hajxy nnajtshixøøyyänä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä. ³⁻⁵Tøgä cab hajxy mnajuø'ø y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo hajxy tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä. Y coo hajxy jaduhñ tøø nnäbéjtäm ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødhó'cäm. Jaanä jaduhñ mäwiin piaatpä néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødnaaxtägøøyyäm. Coo ja'a pojpä cädieey hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, jaduhñ miädia'agytiägø'ø y coo hajxy jaduhñ ween nga'a jatcøøyyänä haxøøg. Y coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjujypiojtägajch ja'a miäjaahaam, mänitä Jesucristo

jugyhajt hawiinjemybiä miøødhajty. Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ mäwiin piaady néjjiämä Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujypiojtägájsäm. Paadiä jugyhajt hajxy hawiinjemybiä nmøødhájtämbä. Tøyhajt jaduhñ. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy nmøødhájtämät. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios hajxy xyagjugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. ⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy quiuhdägóoyyänä nebiä haxøøgwiinmahñdy hajxy nägøxiä hijty nmøødhájtäm. Coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyyänä, paadiä Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paady hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, jaduhñä nhaxøøgwiinmahñdyhajxy jaduhñ quiuhdägóoyyänä. Jaduhñä njoot hajxy nga'a pädáacänät maa ja'a haxøøgpän. ⁷Pøñä Jesucristo hñajty møødhijp tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa ja'a Jesucristo yho'oguiän, cabä jioot piädaacnä maa ja'a haxøøgpän. ⁸Coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm møød coo jadähooc jiuypiojcy, jaduhñ mäwiin miäbaady néjjiäm coo ja'a Jesucristo hajxy häxøpy näguipxy tøø nmøødujypiojçäm. Paady hajxy jaduhñ njugyhadaänäm cøjxta'axiøø neby je'e jjugyhatiän. ⁹Coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch, cab jaduhñ mänaa yho'tägatsaännä.

Homiänaaxøøjä homiänaadsuujä jjugyhada'añ. Tøyhajt jaduhñ.

¹⁰Hix, tähoocnähho'tu'utiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnahwáatsäm. Y coo ja'a Jesucristo tøø jiuypiojçägajtsnä, paady homiänaaxøøjä homiänaadsuujä ja'a Dios miøødhidaännä. ¹¹Jaanä jaduhñ højtshájtämbä, coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhájtänä tu'ugmädia'agy, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhajxy tøø quiuhdägóoyyänä. Jaduhñ hajxy tsøc jahmiejtstáacämbä coo hawiinjemybiä jugyhajt hajxy nmøødhájtänä nebiä Jesucristo hñajty miøødhatiän mänaa jiuypiojtägachän. Paadiä Dios hajxy nmøødhájtämbä tu'ugmädia'agy.

¹²Cab hajxy cøxypänejpä tsøc jatcøoyyänä. Cabä njootä ngopc hajxy nbädaacänät maa ja'a haxøøgpän. ¹³Cabä ngø'ø ndecy hajxy nyaghanájxänät, ni ja'a nhaawhájätäm. Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot cudiúunäm. Coo ja'a Jesucristo hajxy hñajty nmøødhájtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguiän, møød mänaa jiuypiojtägachän, paadiä Dios hajxy nmøødhájtänä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. ¹⁴⁻¹⁵Paadiä Dios hajxy xquiumáayyäm coo mayhajt tøø tiuñ maa højtshájtäm, ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a mädia'agy hajxy nja wi'i quiudiunáanäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Coo ja'a Dios mayhajt jaduhñ tiuun maa højtshájtäm, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy

xyajnáhwaats, coo hajxy
 xyajcuhwáatsám. Hoyyá Dios
 mayhajt jaduhñ tiuun maa
 højtshájtäm, cab jaduhñ nã'ägä
 hahixø'øy coo hajxy haxøøg
 njatcøøyyämät tehngajnä. ¹⁶Tsøg
 hajxy paquiä mädiáacäm neby
 hajxy yaa nguhdujthájtäm
 hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä
 cuhdujt hajxy nmøødhájtäm
 coo hajxy nwiimbíiwämät
 pøn jaduhñ nmädunáanäm. Y
 jaduhñ hajxy ngudiúunäm
 nebiatiä nwiindsøn hájtäm hajxy
 xyhanéhmäm. Jaaná jaduhñä
 cuhdujt hajxy nmøødhájtämbä coo
 hajxy nwiimbíiwämät mädyii hajxy
 nyajtunáanäm, ja'a Diosmädia'agy,
 o ja'a nhaxøøgwiinmahñdyhájtäm.
 Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
 nyajtúunämät, mänitä Dios hajxy
 jaduhñ xquiumáayyämät. Pero coo
 ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 nyajtúunämät, cabä Dios hajxy
 jaduhñ nmøødhájtämät tu'ugjoot
 tu'ugwiinmahñdy. Mänitä Dios
 hajxy xpiadáacämät haxøøgtuum.
 Tøyhajt jaduhñ. ¹⁷Dioscujú'uyäp
 ja'a Dios coo mijtsä Diosmädia'agy
 hamuumdu'joot myajtuunnä neby
 hajxy tøø mmäbøquiän. Cahnä
 Diosmädia'agy hajxy mmädoynä,
 haxøøg hajxy hijty mjäya'ayhaty.
¹⁸Coo mijts tøø mmäbøcy coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm,
 paadiä mhaxøøgwiinmahñdy
 hajxy tøø mnajtshixøøñä. Tøø ja'a
 mjoot hajxy mbäda'agy coo hajxy
 hamuumdu'joot mhojiäya'ayhájnät.
¹⁹(Páadyhöch jaduhñ nmädia'agy
 neby hajxy yaa nguhdujthájtäm
 hädaa yaabä naaxwiin, jaduhñ
 hajxy hoy mwiinjuø'øwät. Cab hajxy

jaduhyyä hoy mwiinjuø'øwa'añ.)
 Hijty, jaančh tehñ yhaxøøgjaty
 hajxy hijty mjäya'ayhaty.
 Cøxypänejpia hajxy hijty mjaančh
 tehñ jiatcø'øy. Maas hanaxiä hajxy
 hänäjty mjatcø'øwa'añ tehngajnä.
 Pero tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy
 mmäbøjnä ja'a Jesucristocøxpä,
 paadiä Diosmädia'agy hajxy
 myajtuunnät nägø'ø nädecypiä.

²⁰Coo ja'a mhaxøøgwiinmahñdy
 hajxy hijty myajtuñ, cabä
 mjoothajxy hijty chocy coo hajxy
 hoy mjäya'ayhädät. Coo hajxy
 häxøpy tøø mhojiäya'ayhaty, tøø
 ja'a Dios hajxy häxøpy xquiumay.

²¹Höchähdiuunnä hajxy hijty
 mjatcø'øy. Cabä tii hoybä hajxy
 hijty mbaady. Haxøøgtuum hajxy
 hijty mnä'ägädä häda'aga'añ.

²²Paadiä Jesucristo hajxy
 tøø xñähho'túutäm, coo ja'a
 mhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 jaduhñ mnajtshixø'øwät. Tøyhajt
 jaduhñ. Paadiä Jesucristo
 hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot
 tu'ugwiinmahñdy. Coo ja'a
 mjoot hajxy hamuumdu'joot tøø
 mbäda'agy coo ja'a Dios hajxy
 mmøødtuna'añ, paadiä hoyhajtä
 weenhajt hajxy mbaada'añ. Jaduhñ
 miädia'agytiägø'øy, coo mijtsä
 Dios hoyhäna'c xyagjada'añ nebiä
 Jesucristo yhoyhäna'c-hatiän,
 paadiä Dios hajxy xyagjugyhada'añ
 cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

²³Coo hajxy cøxypänejpia
 njatcøøyyämät, cabä Dios
 hajxy jaduhñ nmøødhájtämät
 tu'ugmädia'agy, møød haxøøgtuum
 hajxy nhädáacämät. Pero tøø
 ja'a Dios mayhajt tiuñ coo
 ja'a yHuang hajxy yaa tøø

xyajnäguéjxäm, ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Hoyyä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm. Jaduhñä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum. Coö hajxy jaduhñ nmäbójcämät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhájtämät cøjxta'axiøø neby je'le jiugyhatiän.

7 Mägu'ughajpädöjc, mnajuøøby hajxy jaduhñ nebiä cuhdujt yaa myiñ hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a häna'c-hajxy møjcuहुdujtmøødpä, ja'a häna'c hajxy jaduhñ xyhanéhñmäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájtäm, túhñmäts. Pero coö hajxy nhó'cänä, cab hajxy jaduhñ xyhanéhñmäñä. ²⁻³Høxtahmdsä to'oxiøjc ja'a ya'adiøjc møødpä, jaduhñä cuhdujt myiñ coö hajxy ñimiøødsäna'awóøjät mäduhñtiä hajxy nämetsc jiugyhaty. Hoorä, coö ja'a to'oxiøjc wiingya'adiøjc miøødsänä'awät, y je'enä ñihyhap jiugyhatyñä, haxøøgä to'oxiøjc jaduhñ jiatcø'øwät. Hiç, cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coö jaduhñ jiatcø'øwät. Pero coodsä ñihyhap yhö'ogät, mänitä quixy cuhdujt miøødänä coö piøjtägätsät, y cab jaduhñ ñejpiä.

⁴Hoorä, mägu'ughajpädöjc, coö mijtsä Jesucristo hänajty mmøødhity tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mänaa yho'oguian, paadiä jecymiädia'agy hajxy xquia'a hanehmñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaanä jaduhñduhmñbä, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä Jesucristo hajxy hänajty mmøødhíjtäbä mänaa juijypiøjtägachän. Tøø ja'a mjoot hajxy mbäda'agy coö jaaya'ay

hajxy mmøødtúnät. Jaduhñä Dios hajxy mmøødtúumbät. ⁵Cahnä hajxy hänajty nmäbójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy hoy xñähho'túútäm, jaduhñä njoot hajxy hänajty nnä'ägädä pädáacäm coö hajxy hänajty jaduhñ njatcø'øwáañäm hoñejpiä. Paady hajxy hijty nhäda'agáañäm jiiby møjcu'uhaam. Jaanç tehñ yhaxøøg hajxy hänajty nwiinmahñdyhájtäm. Hoyyä mädia'agy hajxy hänajty nja mädóowäm, ja'a Dios ja'a Moisés jecy ñajtsapxøøyyäbä, cab hajxy hänajty nyajtunáañäm. ⁶Cahnä Diosmädia'agy hajxy hänajty nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä, tehngajnä ja'a jecymiädia'agy hajxy hänajty nja wi'i quiudiunáañäm, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä. Jaduhñäc tyijy hajxy hänajty nnähwa'adsáañäm. Pero coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túútäm, paadiä jecymiädia'agy jaduhñbä xquia'a hanéhññä. Coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwáatsäm, jaduhñ hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø neby jaaya'ay jiugyhatiän. Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu hajxy nebiä Dios hajxy hoy nmøødtúunämät.

⁷⁻⁹Cáhnøçhä jecymiädia'agy hänajty nmädoyñä, ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä, cábøch hänajty nnajuø'øy coöç hänajty hoy nga'a jäya'ayhaty. Pero coöç jecymiädia'agy jaduhñ nwiinjuøøñä, páadyhöch nnajuøøñä coöç cøxpänejpiä njatcø'øy hoñejpiä. Coöçhä haxøøggiinmahñdy jaduhñ njaanç tehñ miøødä, páadyhöçhä njoot hijty chocy

cooĉ cøxypänejpiä njatcø'owät
 hoñejpiä nebiatiä jecymiädia'agy
 hajxy xjia hanéhmäm coo
 hajxy nga'a jatcøøyyämät, ja'a
 Moisés jecy quiujáhyyäbä. Y
 cooĉhä jecymiädia'agy jaduhñ
 nmädooy, maas hanáxiøch
 cøxypänejpiä njaac jatcø'oy
 tehngajnä. Páadyhøĉhä tøyhajt
 nmøødä cooĉ hijty nga'awa'añ
 haxøøgtuum. ¹⁰Hóyhøch
 ndijy jaduhñ ngudiuna'añ ja'a
 jecymiädia'agy, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä. Y cooĉ häxøpy
 hoy ngudiuñ, hawa'adstúmhøĉhä
 Dios cu xpiädaacy. Pero cápøĉhä
 jecymiädia'agy jaduhñ hoy
 nnä'ägädä cudiuna'añ, páadyhøch
 hawiinmats nhädá'agät
 haxøøgtuum. ¹¹Hoy ndíjyhøĉhä
 jecymiädia'agy hānajt
 nyajtuna'añ, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä. Jaduhñ ndíjyhøĉhä
 Dios ja'a hoyhajtä weenhajt
 xmio'owa'añ. Pero cápøĉhä
 tøyhajt hānajt nnä'ägä møødä.
 Cooĉhä haxøøgwiinmahñdy
 hānajt nmøødä, páadyhøĉhä
 jecymiädia'agy hānajt hoy
 nga'a yajtuñ, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä. Páadyhøch hānajt
 nga'awa'añ haxøøgtuum.

¹²Ja'a jecymiädia'agy ja'a
 Moisés jecy quiujáhyyäbä, je'e
 hajxy xyhanéhmäm coo hajxy
 hoy njäya'ayhajtämät. Jaduhñ
 miädia'agy neby hajxy hoy
 njäya'ayhajtämät. Xyajnajuøøyyäm
 hajxy jaduhñ coo ja'a Dios
 howyiinmahñdy jiaanĉ tehñ
 miøødä. ¹³Paadiä jecymiädia'agy
 jaduhñ yhooyä, ja'a Moisés
 jecy quiujáhyyäbä. Pero

hóyhøch hānajt tøø nja mädooy,
 tehngájnoĉ hānajt haxøøg nwi'i
 jjäya'ayhatyñä. Páadyhøch hijty
 jii by nga'awa'añ haxøøgtuum. Hix,
 cápøĉhä nwiinmahñdy hānajt
 yhooyä. Y cooĉhä jecymiädia'agy
 jaduhñ nmädooy, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä, maas hanáxiøch
 hānajt haxøøg njatcø'owa'añ.

¹⁴Jaduhñä tøyhajt hajxy
 nmøødhajtäm coo ja'a
 jecymiädia'agy hajxy xyhawáanäm
 coo ja'a Dios howyiinmahñdy
 jiaanĉ tehñ miøødä. Jaanä
 jaduhñ hajxy xyhawáanämbä
 coo Dios ja'a jioot chocy coo
 hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Pero
 højts, cab højts hoy nnä'ägädä
 jjäya'ayhajtäm, je'eguiøxpä coo
 højts hädaa yaabä naaxwiimbä
 wiinmahñdy nmøødhajtäm.
 Hamdsoojoot hajxy jaduhñ haxøøg
 njatcøøyyäm. ¹⁵Jaduhñä njoothajxy
 jia wi'i chójcäm coo hajxy hoy
 njäya'ayhajtämät, pero cab hajxy
 nnä'ägädä jadāanäm hojiäya'ayhat.
 Pätiidä hajxy jaduhñ coo nga'a
 jadāanäm. Cøxypänejpiä hajxy
 nwi'i jiatcøøyyäm, hoy hajxy nja
 najuøøyyäm coo jaduhñ yhaxøøgä.
¹⁶Nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ
 coo ja'a jecymiädia'agy yhooyä,
 ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä.
 Jaduhñä njoothajxy jia tsójcäm
 coo hajxy ngudiunāmät
 nebiatiä jecymiädia'agy hajxy
 xyhanéhmäm. Pero cab hajxy
 hoy nnä'ägädä cudiunāanäm.
¹⁷Pero, ca'a yhamdsoojoot hajxy
 jaduhñ haxøøg njatcøøyyäm.
 Ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 jaduhñ xyagjatcøøyyäm haxøøg.
¹⁸⁻¹⁹Cabä Diosmädia'agy hajxy

hoy ngudiunáanām hamdsoojoot, hoyyā njoothajxy jia tsójcām coo hajxy ngudiúunāmāt. Haxøøg hajxy njatcøøyyām, hoyyā njoothajxy jaduñ quia'a jagā tsójcām coo hajxy jaduñ njatcøøyyāmāt.

²⁰⁻²¹ Hix, ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy haxøøg xyagjatsøøyyām, ca'a yhamdsoojootā. ²² Jaduhñā Diosmādia'agy hajxy xyhanéhmām nebiaty hajxy hoy njāya'ayhājtmāt. Njoodótyhøch ngopcótyhøch jaduñ njuø'ø y coo ja'a Diosmādia'agy jiaanč tehñ yhoyyā. ²³ Nnajuøøbiøch jaduñ coöchā haxøøgwiinmahñdy njaanč tehñ miøødā. Páadyhøchā howyiinmahñdy hoy nga'a nā'ägädā yajtuna'añ. Hix, ja'a nhaxøøgwiinmáhñdyhøch haxøøg xyagjäya'ayhajp. Y cábøch hoy nnā'ägädā najtshixø'owa'añ.

²⁴ Cooč hāxøpy pøn hoy xquia'a yajnāhwa'adsa'añ ja'a nhaxøøgwiinmáhñdyhøch, cábøchā Dios hāxøpy hoy nmøødhida'añ tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jíibyøch hāxøpy nhāda'aga'añ møjcu'uhaam. Jaanč tehñ yhoñāxúu'tsnøch hāxøpy nhity. ²⁵ Pero nmóobiøchā Dios Dioscujú'uyāp coöchā Jesucristo tøø xyajnāhwa'ačh, ja'a hajxy nWiindsøn'hājtmābā. Páadyhøchā Diosmādia'agy hoy nyajtuna'añ ja'a nhowyiinmahñdyháamhøch, hóyhøchā haxøøgwiinmahñdy nja møødnā. Je'ečh tāhoocjaty haxøøg xyagjatcøøby.

8 Hoorā, hawa'adstuum hajxy nmāhmøøyyānā coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtām tu'ugmādia'agy. Jaduhñ hajxy

ngudiúunām nebiā Diosmādia'agy hajxy xyhanéhmām. Cab hajxy cøxypānejpiā njatcøøyyānā. ² Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñāhho'túutām, paady hajxy xmiøødhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Paadiā Dioshespíritu hajxy xyagjugyhadāanām cøjxta'axiøø nebiā Dios jugyhatiān. Paadiā Dios hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy xmiøødhidāanām homiānaajā. Coo ja'a Jesucristo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø xyajnāhwāatsām, paady hajxy jiiiby nga'a hāda'agāanānā haxøøgtuum. ³⁻⁴ Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hādaa yaabā naaxwiin, jaduñ yaa jiāya'ayhajty neby højtshājtmām. Jesucristo je'e. Pero cabā Jesucristo haxøøg jiāya'ayhajty neby højtshājtmām. Mānitā Jesucristo hajxy xñāhho'túutām. Hoyyā Jesucristo ja'a jecymiādia'agy quiudiuuñ, ja'a Moisés jecy quiujáhyyābā. Pero højtshājtmām, cab hajxy jaduñ ngudiúunām. Paady jaduñ yhahixø'ø y coo hajxy ngumädóowāmāt. Coo ja'a Jesucristo hajxy xñāhho'túutām, quiumädoow je'e ja'a højtscøxphājtmām jaduñ. Paadiā jecymiādia'agy hajxy xquia'a hanéhmānā, ja'a Moisés jecy quiujáhyyābā. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtānā coo ja'a Dios hajxy xmiøødhíjtāmāt tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñ hajxy xpiuhbéjtāmābā coo hajxy haxøøg nga'a jäya'ayhājtmāt.

⁵ Y coo ja'a Dioshespíritu hajxy jaduñ xpiuhbéjtām, paady hajxy nxiictaac nmādiaactācām nebiā

Diosmädia'agy hajxy maas hoy nyajtúunämät. Pero ja'a jäya'ay ja'a Dioshespíritu ja'a miädia'agy hajxy ca'a cudiunáanäbä, jaduhñ hajxy xyiicta'agy miädiaacta'agy nebiä yhamdsoo wiinmahñdy hajxy yajtuñ. ⁶Pøn jaduhñ xiictaapc mädiaactaapc nebiä Dioshespíritu ja'a miädia'agy maas hoy miäbójcät, je'e ja'a Dios jaduhñ miøødhijpy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Je'eduhñ nœxaamb Dioswiinduum. Jootcuje je'e jim yhida'añ mœødä Dios. Pero pønä yhamdsoo wiinmahñdy wi'i yajtunaamb, ja'a Dios ja'a miädsip je'eduhñ. Haxœøgtuum je'eduhñ ñä'ägä häda'aga'añ, ⁷⁻⁸je'eguiœxpä coo ja'a Dios miädsiphaty. Cabä Diosmädia'agy hoy yajtuna'añ, ni ja'a jioot jaduhñ quia'a tsocy coo yajtúnät. Y cab jaduhñ quiumayii ja'a Diósäm.

⁹Pønä Dioshespíritu ca'a mœødhijp tu'ugmädia'agy, cabä Diosmädia'agy miäböcy ja'a Jesucristocœxpä. Coö mijts jaduhñ mjaançh mäböcy, paady mijtsä Dioshespíritu mmœødhity tu'ugmädia'agy. Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ mmœødhity, paadiä mhaxœøgwiinmahñdy hajxy tœø mhœxhijxnä. ¹⁰Tøyhajt jaduhñ coö hajxy nho'ogáanäm, je'eguiœxpä coö ja'a Adán jecy quiädiehy, ja'a hajxy jecy nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Pero coö mijtsä Dios tœø xpiäda'agy hawa'adstuum, y coö ja'a Jesucristo hajxy mmœødhity tu'ugmädia'agy, paady mijtsä Dioshespíritu xyagjugyhada'añ

homiánaajä nebiä Dios jiugyhatiän. Jim hajxy xyajnœcxa'añ Dioswiinduum. ¹¹Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyagjujypiojtägatsáanäm ja'a yhEspírituhaam coö hajxy hánajty tœø nhó'cäm. Jaduhñ hajxy xyagjujypiojtägatsáanäm nebiä Jesucristo yagjujypiojtägajtsän.

¹²Mägu'ughajpädöjc, jaduhñds je'e, hahixœöby jaduhñ coö ja'a Dioshespíritu miädia'agy hajxy nyajtúunämät. Cab jaduhñ yhahixœöy coö ja'a nhamdsoo wiinmahñdy hajxy nyajtúunänät tehngahnä. ¹³Hix, coö hajxy tehngahnä haxœøg njatcœöyyänät, cabä Dios hajxy hoy nmœødhíjtämät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Mänit hajxy jiiby nhädáacämät haxœøgtuum. Pero coö ja'a nhaxœøgwiinmahñdy hajxy nnajtshixœöyyämät ja'a Dioshespírituhaam, jaduhñä Dios hajxy hoy nmœødhíjtänät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

¹⁴Hix, pønjaty jaduhñ puhbéjtäp ja'a Dioshespíritu nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy yajtúnät, Dios yhuung hajxy je'e. ¹⁵Haa ca'a, ja'a yhEspírituhaamä Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy nnámáayyäm: "Diosteedy." Y coö ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä Dios hajxy nga'a tsähgœöyyänä neby hajxy hijty ndsähgœöyyäm coö hajxy hijty xquia'a pädáacämnä hawa'adstuum. ¹⁶Y coö ja'a Dioshespíritu hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy xmióoyyäm coö ja'a Dios hajxy xyhuunghájtänä. ¹⁷Coo

ja'a Dios hajxy xyhuunghájtám
nāguipxy mōōdā Jesucristo, paadiā
Jesucristo hajxy jīm xyajncxāānām
Dioswiinduum. Paadiā Dios
hajxy madiu'u xquiunuu'xāānām
nāguipxy mōōdā Jesucristo, nebiā
Dios jecy miānaañān cooc hajxy
xquiunuu'xāānām. Y coo hajxy
ndsaačhpójcāmāt ja'a Dioscōxpā
nebiā Jesucristo chaačhpójquiān,
mānitā Dios hajxy mōj jaančh
xpiādācāmāt nāguipxy mōōdā
Jesucristo.

¹⁸Hōōch jaduhñ mānaamb coo
hajxy yaa weēñtiā ndsaačhpójcām
hādaa yaabā naaxwiin. Pero cab
jaduhñ ñā'āgādā mābaady ni
weēñtiā nebiā Dios ja'a hoyhajtā
weenhajt hajxy jīm xmio'owāānām
maa je'le wyiinduumān. ¹⁹Tijatiā
Dios yaa tōō quiunuu'xy hādaa
yaabā naaxwiin, jia wi'i jiōbhijxyp
hajxy jaduhñ coo yhabāadāt coo
ja'a Dios ja'a hoyhajtā weenhajt
mio'owa'añ pōnjaty jaduhñ
yhuunghajpy. Mānitā Dios jaduhñ
miāna'ana'añ coo hajxy nga'a
tsaačhpōgāānānā. ²⁰⁻²¹Coo ja'a
Adán jaduhñ jecy jawyiinhajt
quiādiehchōhñ, ja'a hajxy jecy
nhaphajt ndeedyhājāmbā, paadiā
Dios ja'a tsō'ty ja'a hāyohn yaa
quiejxy hādaa yaabā naaxwiin.
Māduhñtiā Dios yaa tōō quiunuu'xy
cōxiā hādaa yaabā naaxwiin,
cōxaamb jaduhñ quiuhdāgoyya'añ.
Pero cabā pojpa hajxy tii mīōōdā.
Ca'a jie'eguiōxpā ja'a Dios ja'a
tsō'ty ja'a hāyohn yaa quiejxy. Hix,
jagooyyā jāya'ay pojpa cādieey
hajxy mīōōdā, paadiā Dios tsō'ty
hāyohn yaa quiejxy. Jēquiānā
Dios jaduhñ wyiinmaayy coo

cōxiā wiinā chaačhpōgāt nāguipxy
mōōdā jāya'ayhajxy, tijatiā Dios
yaa tōō quiunuu'xy, hōxtā coonā
yhabāadāt coo ja'a Dios hajxy
xquia'a yajtsaačhtiunāānānā.
Mānitā Dios ja'a hoyhajtā weenhajt
hajxy nāgōxiā xmio'owāānām,
hōjts Dioshuung, nāguipxy
mōōd tijaty ja'a Dios yaa tōō
quiunuu'xy. ²²Hix, tijatiā Dios
yaa tōō quiunuu'xy hādaa yaabā
naaxwiin, jia wi'i jiōbhijxyp hajxy
jaduhñ coo yhabāadāt coo ja'a
Dioshuung ja'a hoyhajtā weenhajt
hajxy mio'owa'añi. Tōyhajt jaduhñ.
Pero cahnā yhabaady, jaančh
tehñ chaačhpōjp hajxy jaduhñ.
²³Jaana jaduhñ hōjts hājāmbā,
jaduhñ hōjts ndsaačhpójcāmā,
jaduhñ hōjts nja wi'i jiōbhijxāmbā
coo yhabāadāt coo ja'a Dios
hajxy pedyii xmio'owāānām ja'a
hoyhajtā weenhajt. Coos Dios hajxy
xyhuunghájtám, paady hajxy
jaduhñ xmio'owāānām. Mānitā
Dios ja'a hawiinjemybiā ni'xcopc
xmio'owāānām, ja'a mānaa ca'a
ma'p ca'a tāgoobiā. Coos ja'a
Dios ja'a yhEspíritu hajxy tōō
xyajnāguéjxām, jaduhñā tōyhajt
hajxy nmōōdhājāmbā coo ja'a Dios
hajxy xjiaaanch huunghájtám.
Jaana jaduhñā tōyhajt hajxy
nmōōdhājāmbā coo ja'a Dios
ja'a hoyhajtā weenhajt hajxy
pedyii xmio'owāānām. ²⁴Coo
ja'a Diosmādia'agy hajxy tōō
nmābōjcām ja'a Jesucristocōxpā,
paady hajxy nnāhwaats
nguhwāatsām, paadiā Dios
hajxy xmīōōdhājāmbā tu'ugjoot
tu'ugwiinmahñdy. Y paady hajxy
nja wi'i jiōbhijxām coo yhabāadāt

coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm
ja'a hoyhajtä weenhajt cøxiä.
Cahnä yhabaady, paady hajxy
nja wi'i jìbhbíjxämnä. Coo
häxøpy tøø yhabaatnä, cab hajxy
häxøpy njøbhíjxänä. ²⁵Coo hajxy
hamuumdu'joot nmäbójcäm coo ja'a
Dios hajxy tøyhajt xmio'owáanäm
tijaty hajxy xyajmädsójcäm, paady
hajxy tsøc mee'xtújcäm mäduhñtiä
hajxy yaa njaac jøbhíjxäm, hoy
hajxy nej nja jajt nja habéjtäm.

²⁶Y xpiuhbéjtämä Dioshespíritu
hajxy nebiaty hajxy hamdsoo
nga'a jadäänäm. Hix, coo
ja'a Dios hajxy naxy nja wi'i
pia'ya'axäänäm, cab hajxy naxy
nnajuóøyyäm tijatiä Dios hajxy
nmäyujwáanämb, waambatiä Dios
hajxy nmänuu'xtáacämät. Naxy
hajxy jaduhñ njájtäm coo ja'a
capxy ja'a mädia'agy hajxy hoy
xquia'a habädsømäänäm. Nä'a
møcxéjjäm nä'a ho'ogyxiéjjäm
hajxy jaduhñ. Pero coo hajxy
nga'a najuóøyyämät nebiä Dios
hajxy nmänuu'xtáacämät, mänitä
Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtämät.
²⁷Piuhbejpä Dioshespíritu pønjetiä
Diosmädia'agy tøø miäbøcy. Hoorä,
ñajuøøbiä Dioshespíritu jaduhñ
waambatiä Dios jioot chocy coo
ja'a Dios hajxy nmänuu'xtáacämät.
Jaduhñä Dioshespíritu hajxy
xyajxiic xyajmädiäcäm ja'a
ngopcootyhájtäm. Y ñajuøøbiä
Dios jaduhñ waambaty hajxy nxiic
nmädiäcäm ja'a ngopcootyhájtäm.

²⁸Hoorä, cab hajxy
njootmayhájtämät coo Dios ja'a
tsaačpä peenä hajxy xmióøyyämät.
Haa ca'a, nnajuóøyyäm hajxy
jaduhñ coo Dios quiøxy najuø'øy

nebiaty hajxy njajt nhabéjtäm,
pønjetiä Dios tsojp. Nnajuóøyyäm
hajxy jaduhñ coo Dios wyiinmay
coo hajxy ween xyhoyóøyyäm cøxiä
wiinä. Tøø hajxy xyajnähdíjjäm
coo hajxy njäya'ayhájtämät nebiä
jioot choquiän. Jaanä jaduhñ
hajxy xyhawáanämbä cooc hajxy
xyhuunghadäänäm. ²⁹Hix, jéquiänä
Dios yhuuc najuøøbiä pønjetiä
miädia'agy hänäjty mabøgáanäxäp.
Je'ehajxy jaduhñ yajnähdiä coo
hajxy yhojiäya'ayhädät nebiä
Jesucristo yhojiäya'ayhatiän, ja'a
Dios yHuung. Jaduhñä Dios
hajxy nägøxiä xyhixäänänä nebiä
Jesucristo yhuchän. Højts jaduhñ
xñänøømäm coo Jesucristo
hajxy nbuhya'ayhadäänäm,
je'leguiøxpä coo Dios hajxy
xyhuunghájtäm. ³⁰Coo Dios
hajxy jecy xyajnähdiä coo
miädia'agy hajxy nmäbójcämät,
paady hajxy tøø xyhawáanäm
cooc hajxy xyhuunghadäänäm. Y
coo miädia'agy hajxy jaduhñ tøø
njaančh mabójcäm, mänit hajxy
xpiädiäcäm hawa'adstuum. Jaduhñ
tøø miänaambä coogä cuhdujt
hajxy nmøødhadäänäm nebiä
Jesucristo miøødan.

³¹Homiädoonä hädaa mädia'agy,
túhmäts. Coo Dios hajxy
jecy xyajnähdiä coo hajxy
xyhuunghájtäm, ni pøn jaduhñ
xquia'a yajtu'udägóøyyämät.
Tøyhajt jaduhñ coo Dios
yajtøjiada'añ tijaty tøø wyiinmay
ja'a højtsøxphájtäm. ³²Xjiaančh
tehñ chójcämä Dios jaduhñ. Høxtä
ñähdujc ja'a yhamdsoo Uung
coo hajxy hoy xñähho'tútäm
nägøxiä. Jaančh tehñ miøjjä

Dios mayhajt jaduñ tiuun ja'a hõjtsõxphájtām. Jaduñ tøyhajt hajxy nmõõdhájtām coo ja'a mayhajt jaduñ tehngajñä jiaac tuna'añ. ³³Coo Dios hajxy tõe xyajñáhdíjjām coo miädia'agy hajxy nmäbõjcāmāt, paady hajxy põñ hoy xquia'a näxø'owø'owáañām maa Dioswiinduumän. Haa ca'a, tõe Dios hajxy xpiädáacām hawa'adstuum. ³⁴Ni põñ hajxy jaduñ hoy xquia'a päda'agáañām haxøøgtuum. Haa ca'a, jimä Jesucristo hajxy xñähgaxptúutām Dioswiinduum. Ja'a Dios yhahooyhaambiä Jesucristo yhäña'ay. Møj jaančh jim yhity. Paady hajxy jim xñähgaxptúutām, coo hajxy hoy tõe xñähho'túutām, mõe coo hoy tõe jiiypipõjtägach. Jaduñ hajxy tõe xyajñähwaats tõe xyajcuhwáatsām. ³⁵Xjiaančh tehñ chójcāmä Jesucristo hajxy jaduñ nägø'ø nädecypia. Nñä'ägädä mõeõdhájtām tøyhajt hajxy jaduñ coo hajxy mänaa xquia'a nähgue'egáañām, hoyyä tsaačhpä peenä hajxy cu nja páatām, hoy hajxy põñ cu xjia tsaačhtiúunām ja'a Diosmädia'agyquiõxpä, hoyyä yuu hajxy cu xjia páatām, hoyyä wit tucxy hajxy cu nja yajmaajiájtām, hoy hajxy mähjñdiuum cu nja wädíjtām, hoyyä cahwiindøyhäna'c hajxy cu xjia yaghó'cām. ³⁶Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Xøømdsuhm hõjtsä
cahwiindøyhäna'c xjia wi'i
yagho'oga'añ ja'a miičh
mmädia'agyquiõxpä;
ho'cøøc hõjts xñä'ägädä
wa'ana'añ,

nõmä Dios ñämaayyä.

³⁷Hoy hajxy jaduñ cu nja jajt, hoy hajxy jaduñ cu nja habéjtām, nñä'ägädä mee'xtugáañām hajxy jaduñ. Ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xñä'ägädä puhbéjtām, je'eguiõxpä coo hajxy xjiaančh tehñ chójcām. Naamgahnä hajxy tii xjiájtām xyhabéjtām, jaduñä Jesucristo hajxy maas hoy nbanócxāmāt hamuumdu'joot. ³⁸⁻³⁹Coo Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcām, jaduñä tøyhajt hajxy njaančh tehñ miõeõdhájtām coo Jesucristo hajxy tehngajñä xñä'ägädä puhbedáañām, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtām, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy hajxy cu nja hó'cām, hoy hajxy cu nja tågóoyyām, hoy hajxy cu nja jaac jugyhájtām, hoy hajxy cu nja jaac tsuxc-hájtām, hoyyä mõjcuħdujtmõeõdpäðjc hajxy cu xjia mädsiphájtām, ja'a pojhajpä täxa'ahajpä, hoyyä mõjcu'ugong hajxy cu xjia mädsiphájtām, hoy miaajä hajxy jia hity, hoy yhädaa yaabä naaxwiinä, hoy jyim tsajpootypä, hoy jyiby mõjcu'uhaamä. Pero cabä cuħdujt hajxy ñä'ägädä mõeõdä maa Jesucristocõxpän, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Paadia Jesucristo hajxy homiänaajä xchójcām; paady hajxy homiänaajä xcwieendähájtām.

9 ¹⁻³Jaančh tehñ jiootmayhájpøčhä judiõscõxpähajxy je'eguiõxpä coo hajxy quia'a mäbøga'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tõe ñähho'tu'udyii. Høøčh nmägunaaxhajxy je'e. Jaančh tehñ chaachøøbiøch njoot jaduñ coo hajxy quia'a mäbøga'añ.

Tóyhöch jaduñ nmädia'agy.
 Coočhä Jesucristo nmøødhity
 tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy,
 jaduñnä tøyhajt hajxy mmøødhádät
 cooçh nga'a hõhnda'agy. Ja'a
 nhamdsoo juõhñdyháamhõch
 jaduñ nnajuø'øy cooçh
 nga'a hõhnda'agy, møød coo
 Dioshespñritu jaduñ miänaambä.
 Jaançh tehñ chaaçhøøbiõch njoot
 jaduñ cooçhä nmägunaaxhajxy
 quia'a mabøga'añ; høxtä cu nja
 nähhädaactu'udáanhõch hajxy
 jiiby haxøøgtuum coo Dios
 jaduñ cu miänaañ. Jadúhñhõch
 nmäna'ana'añ cooçhä Jesucristo
 cu xquia'a yajnähwaach, pero
 cooçhä nmägunaaxhajxy cu
 yajnähwaatsä. Hoorä, ja'a Israel,
 højts nhap ndeedy hijty je'e
 jegyhajty. ⁴Jéquiänä Dios ja'a Israel
 miøødyajcuhdujcy coo Israel yhap
 yhoc-hajxy hñajty piuhbedáañäxä.
 Jaançh huunghajtä hajxy je'eduhñ
 ja'a Diósäm. Je'eduhñ ñänøømby
 coo hajxy jaduñ quiu'ughajtä
 ja'a Diósäm. Yhijx hajxy jaduñ
 coo Dios ja'a miäjaa yajcähxø'cy
 jim mädøyyä maa Diostøjcän.
 Jaduhñ hñajty quiähxø'øgy
 nebiä jocän. Mänitä Dios hajxy
 yhanemä madiu'u. Mänitä Moisés
 quiujahy nebiatiä Dios hñajty
 tøø yhane'emiän. Mänitä Dios
 cuhdujt yejcy nebiatiä Dios hajxy
 jaduñ jim wyiingudsähgø'owät.
 Mänitä Dios tøyhajt yejcy coo
 ja'a yajnähwaatspä hajxy hñajty
 yajnäguexa'añii. Cooçh jaduñ
 nnänøømy coo hajxy yhapaty
 yhoc-hadyii ja'a Israel, højts jaduñ
 niñänøømäp, højts judíoshajxy.
⁵Højtsä jecyjiäya'ay nhaphajt

ndeedyhajt, ja'a Abraham møødä
 Isaac møødä Jacobo. Cumaayyä
 ja'a jecyjiäya'ayhajxy jaduñ ja'a
 Diósäm. Y coo Cristo yaa hoy
 jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin
 neby højtshájtäm, jaanä jaduñ je'e
 yhaphájtäbä yhoc-hájtäbä ja'a Israel.
 Dioshajpä Cristo. Cøxiä wiinä
 je'eduhñ yhane'emy homiaajä.
 Tsøc hajxy wiingudsähgøøyyäm
 homiänaaxøøjä coo miøjjä coo
 jiaançhä. Tøyhajt jaduñ.

⁶Cooçh nmäna'añ cooçhä
 nmägunaaxhajxy quia'a mabøga'añ
 coo Jesucristo hajxy tøø
 xñähho'túutäm, cábõch jaduñ
 nmäna'ana'añ cooc tyijy ja'a
 Dios ja'a miädia'agy tøø quia'a
 yajtøjiaty coo jecy miänaañ coogä
 Israel yhap yhoc-hajxy hñajty
 yajnähwa'adsa'añii. Hix, coo Dios
 ja'a Israel jecy ñämaayy coo yhap
 yhoc-hajxy hñajty yajnähwa'ads
 yajcuhwa'adsáañäxä, cabä Dios
 hñajty miäna'ana'añ cooc tyijy
 hajxy hñajty nägøxiä ñähwa'ads
 quiuhwa'adsa'añ. Jue'e hñajty
 ñänøømby pønjaty mabøjp coo Dios
 yajtøjiaty waambaty tøø quiapxy
 tøø miädia'agy. Hix, cabä Israel
 yhap yhoc-hajxy nämay miäböcy
 coo hajxy tøø ñähho'tu'udyii
 ja'a Jesucristäm. Pønjaty jaduñ
 mabøjp, je'eds hajxy jaduñ tøyhajt
 haphájtäp hoc-hájtäp ja'a Israel.
 Pønjaty jaduñ ca'a mabøjp, cab
 hajxy tøyhajt yhapaty yhoc-hadyii
 ja'a Israéläm. ⁷Jaanä jaduñä
 Abraham ja'a yhuunghajxy je'ebä.
 Tu'uquüä jaduñ ñänøømä ja'a
 Diósäm coo hoyhajt weenhajt
 hñajty mio'owáañäbä nebiä
 Abraham hñajty mio'owa'añiijän.

Ja'a Abraham ja'a yhuung tu'ugpä, cab je'e jaduñ ñänømä coo tii mio'owa'añii. Jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ja'a miičh mhuung Isaac, je'e yhap yhoc-höch jaduñ nhixáanäp nej miičh mhap nej miičh mhocän", nömä Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy. ⁸Jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo Isaac yhap yhoc-hajxy quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm. Paadiä Isaac yhap yhoc-hajxy jaduñ quiu'ughájtäxä ja'a Diósäm coo Abraham jecy yhawaanä coo tio'oxiøjc hánajty yhuungpaada'añ. Coa ja'a Abraham jaduñ yhawáanäxä, tøø ja'a Sara hánajty miäjay, y cabä yhuung hánajty ni tu'ugtä. ⁹Hix, cahnä Sara hánajty yhuungpaadyñä, tøyymä Dios ja'a Abraham hánajty jaduñ ñäma'ay: "Coo jaduñ yhabáadät, mänit miičh mhixa'añ coočhä nmädia'agy nyajtøjiada'añ. Co'na'awaambä mdo'oxiøjc Sara. Ya'ayhänä'c jaduñ minaañb ca'awaamb", nömä Dios ja'a Abraham jecy ñämáaguumbä. Ja'a Isaac jaduñ nänømä coo hánajty myina'añ quia'awa'añ.

¹⁰Jaana jaduñä Rebécabä, ja'a Isaac tio'oxiøjc, coo je'e quio'naabiä, mänitä pigäna'c-hajxy myiñguiah tähoocmechpä. ¹¹⁻¹²Cahnä Rebeca hánajty quio'na'ayñä, tøyymä hánajty ñäma'ayii ja'a Diósäm coo ja'a Jacobo ja'a Esaú hánajty yhane'ema'añ, hoyyä Esaú jayøjp jia mejch, hoyyä Jacobo jia jaac tehñ miejch høxhaam. Paadiä Dios jaduñ miänaañ, tøyymä hánajty wyiinmahñdyhaty

coo Jacobo yhap yhoc-hajxy hánajty quiu'ughadäänäxä ja'a Diósäm, møød coo Esaú yhap yhoc-hajxy hánajty jaduñ quia'a cu'ughadäänäxä, hoy hánajty quia'a jagä cähxø'øgyñä pø hoyhänä'c-hadaambä Rebeca yhuunghajxy hánajty, pø caj. Hix, hamdsoojootä Dios jaduñ wyiinmahñdyhajty nebiä Jacobo hánajty yhixa'añ, nebiä Esaú hánajty yhixa'añ. ¹³Jaduñ jim myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: "Ndsøjc-höchä Jacobo møødä yhap møødä yhoc-hajxy, páadyhöch hajxy nnäxuudsa'añ. Pero ja'a Jacobo yhajch, ja'a Esaú, cábøch je'e nnäxuudsa'añ. Ni cábøchä yhap yhoc-hajxy jaduñ nnäxuudsáanäbä", nömä Dios cujecy miänaañ.

¹⁴Pero cab hajxy hawiinmats waamb nmänáanämät cooc tyijy Dios hoy quia'a wiinmahñdyhajty coo miänaañ coogä Jacobo yhap yhoc-hajxy hánajty piuhbedäänäxä, møød coogä Esaú yhap yhoc-hajxy hánajty quia'a puhbedäänäxä. Caj pues. Haa ca'a, hoyyä Dios jaduñ wyiinmahñdyhaty homiänaaxøøjä. ¹⁵Hix, jaduñä Dios ja'a Moisés jecy ñämaayy: "Nnäxúu'chpøch nba'häyøobiøch pønjátyhöch njoot chojpy coočh jaduñ nnäxúudsät, coočh jaduñ nba'häyówät. Cáboch nnäxuudsa'añ pønhöch njoot quia'a tsojpy coočh nnäxúudsät." ¹⁶Coo Dios jaduñ miänäxuuch, jaduñ hajxy nyajnajuøyymä coo hojioot jiaanč tehñ miøødä. Hamdsoo ñägapxy pøn ñäxuudsaañby. Hamdsoojoot jaduñ miänäxuuch,

caj jie'eguiøxpä coo hajxy cu
nja nämáayyäm coo hajxy
ween xñäxú'utsäm, coo
hajxy ween xpia'häyóowäm.
Ni quia'a je'eguiøxpä coo
njoot hajxy nbädáacäm coo
hajxy hoy njäya'ayhájtämät.
17-18 Hix, ñäxuu'chpä Dios
pøn ñäxuudsaaṁby. Jaanä
jaduhṁduhṁbä, yajnáhdijpiä
Dios coo quiopc-hajxy xiéxät
pønä Dios jaduhṁ yajmädsojpy
coo quiopc-hajxy jaduhṁ xiéxät.
Jaduhṁä Dios ja'a gobiernä ja'a
quiopc jecy yajxejxä, ja'a hānajty
jim hanehṁbä Egiptonaaxooty.
Tøyhajt jaduhṁ. Haa ca'a, jaduhṁ jim
myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän
coo Dios ja'a gobiernä jaduhṁ
ñāmaayy: “Páadyhöch miičh tøø
nyajmøjtägø'ø, tøøch hānajty
nwiinmay coočhā nmājaa hānajty
nyajcāhxø'øga'añ maa mijts
mnaax maa mijts mgajptän. Cooch
ngu'ug jim nhøxwoobädsómät
maa mijts mnaax maa mijts
mgajptän, jadúhṁhöch nmājaa
njaančh tehṁ yajcāhxø'øga'añ.
Jaduhṁä mädia'agy wiädita'añ
wiinduhmyhagajpt ja'a høøchcøxpä
coočh njaančh tehṁ miøjjä coočh
njaančh tehṁ jiaančhā”, nømä
gobiernä jecy ñāmaayyä.

19 Jii hāna'c-hajxiäda'a näjele
miäna'ana'añ: “Cabä Dios
wyiinnmahṁdy yhoyyä je'eguiøxpä
coo hajxy xñäxø'øwøyyäm cooc
højts pojpä cädieey nmøødhájtäm.
Haa ca'a, hamdsoo højts ngopc
tøø xyajxéjxäm. Paady højts pojpä
cädieey nmøødhájtäm.” 20 Pero
cab jaduhṁ yhähixø'øy coo pøn
jaduhṁ miäná'anät. Tøyhajt jaduhṁ.

Caj pues. Haa ca'a, yaa hajxy
njäya'ayhájtäm. Cabä cuhdujt hajxy
nnä'ägädä møødhájtäm ni weeñtiä
coo Dios hajxy nhadsóowämät.
Hix, jaduhṁ mäwíinäts højts
Dios xyajnáhdíjjäm nebiä
tu'tspojtspädøjc-hajxy piochän
nebiä jioot hajxy yajmädsoquiän.
Coo tu'ts quiapxø'øgät, cabä pojtspä
hawíinmats ñāmá'awät: “Tiich
yajxón coo xquia'a pojch.” Caj
pues, cab jaduhṁ yhähixø'øy coo
tu'ts jaduhṁ miäná'anät. 21 Haa
ca'a, miøødä tu'tspojtspädøjc
cuhdujt hajxy jaduhṁ coo
tu'tsnaax hajxy yajtúnät nebiä
jioot hajxy yajmädsoquiän. Pø
chojpiä jioothajxy jaduhṁ coo
tsowdu'ts hajxy piódsät, pues
miøødä cuhdujt hajxy jaduhṁ
coo hajxy jaduhṁ piódsät. Y pø
chojpiä jioothajxy jaduhṁ coo
cuhga'aybä hajxy piódsät, jaduhṁä
cuhdujt hajxy miøødäbä coo
hajxy jaduhṁ piódsät. Jaduhṁ
mäwíinädsä Dios cuhdujt miøødäbä
coo hajxy xyajnáhdíjjämät nebiä
jioot choquiän. Coo jioot jaduhṁ
chógät coo hajxy xpiädáacämät
hawa'adstuum, pues miøødä
cuhdujt jaduhṁ coo hajxy jim
xpiädáacämät. Y coo jioot jaduhṁ
chógät coo hajxy xpiädáacämät
haxøøgtuum, jaduhṁä cuhdujt
miøødäbä coo hajxy jaduhṁ jim
xpiädáacämät.

22 Y jaanä jaduhṁä Dios cuhdujt
miøødäbä coo jaduhṁ miee'xtujcy
ja'a cahwiindøjiäya'aguiøxpä.
Miøødä Dios cuhdujt jaduhṁ
coo ja'a cahwiindøjiäya'ayhajxy
yajcumädoṁøøjät. Pero cab
hajxy choj cumädoṁa'añ, hoy

hajxy tøø jia cädieey hanaxiä.
 Hawiinmats hit jaduñ coo hajxy
 paquiä quiumädöwät. Y coo Dios
 hānajtj yajcumädowa'añ ja'a
 quiädieeguiøxpāhajxy, hijxtahñdä
 Dios jaduñ yajcāhxø'øgaamby
 coo mājaa møc miøødä.
 Jaduñ yajcāhxø'øgaambä coo
 haxøøghāna'c-hajxy tehngajñä
 quia'a mee'xtuga'añii. ²³⁻²⁴ Coo Dios
 jaduñ jecy wyiinmahñdyhajty coo
 haxøøghāna'c yajcumädowa'añ,
 paady jaduñ wyiinmahñdyhajty
 neby højts jaduñ hoy
 nwiinjuøyyāmät coo jaduñ
 yhawiinmatsä coo haxøøghāna'cä
 quiädieey hajxy quiumädöwät.
 Jaanä jaduñduhmbä, paadiä Dios
 jäya'ay näje'e quia'a yajcumädoy,
 je'eguiøxpä coo hajxy ñäxuučhii
 ja'a Diósäm, hoy hajxy hānajtj
 tøø jia cädieey. Jequiän hajxy
 jaduñ yajnähdiijä coo hajxy
 jim ñøcxät Dioswiinduum.
 Højts jaduñ xñänøømām coo
 Dios hajxy tøø xyajñähdiijām
 coo hajxy jim xyajñøcxāāñām
 wyiinduum, pønjatj hajxy
 tøø xyajwiinwaanøøyyām
 coo hajxy xyhuunghadāāñām,
 møødä judíosahajxy, møødä
 cajpä judíosahajxy. Jaduñ
 hajxy nwiinjuøyyām coo
 Dios møjmayhajt tøø tiuñ maa
 højtsøxphájtām, møød coo hojioot
 jiaanč tehñ miøødä. ²⁵ Maa Oseas
 nocy jecy quiujahyyän, jaduñ
 jim myiñ cujaay coo Dios jaduñ
 miānaañ:

Yø'ø jäya'ayhajxy cajpä judíos,
 cábøch hijty ngu'ughaty.
 Cábøch hijty ndsocy. Pero
 tøøch nyajñähdiñä

cooçh ngu'ughadāāñä.
 Ndsójñäbøch jaduñ.

²⁶ Wiingtuum miānāangumbä:
 “Cábøch mijts hijty
 ngu'ughaty.”

Pero jaduñhájtoch mijts
 nhuunghadaañä, homiaajä
 hajxy mhity,

nømä Dios miānaañ. Homiānaajä
 Dios yhity. ²⁷ Y ja'a Isaías, jaduñ
 je'e jecy quiujahy: “Yø'ø judíosahajxy,
 hoy hajxy jaduñ jia nāmayyā
 nebiä tsäbiu'ujän, näweeñtiä
 hajxy jaduñ cho'oga'añ. ²⁸ Ja'a
 jäya'ayhajxy yaa cädiehbiä hädaa
 yaabä naaxwiin, mobädajpä hajxy
 yajcumädowa'añii ja'a Diósäm.
 Tähooc-yajcumädoybä hajxy
 yajcumädowa'añii hoyhoy.” ²⁹ Jaanä
 jaduñä Isaías jecy miädiāaccumbä
 ja'a judíosøcxpāhajxy:

Cøxiä wiinä Dios yhane'emy
 homiaajä. Coo højtsä
 Dios häxøpy tøø xquia'a
 näxúu'tsäñ,
 tøø højts häxøpy ngøxy
 cuhdägóoyyām, nebiä
 jäya'ayhajxy jecy
 quiuhdägooyyän,
 ja'a hajxy hijty jegyhajtj
 tsānaabiä maa cajpt hijty
 xiøhatiän Sodoma møød
 Gomorra.

³⁰ Nébiøch cham tøø ngujaayän,
 jequiän højtsä Dios xyajñähdiij coo
 højts hānajtj xquiu'ughada'añ, højts
 judíosahajpä. Pero, ja'a jäya'ayhajxy
 cajpä judíos, cabä Dios hijty je'e
 ñäxuučh. Ni ja'a jäya'ayhajxy hijty
 quia'a näxúu'tsäbä, ja'a hajxy
 hānajtj ca'a tajp ca'a maabiä maa
 ñähwaatstaact hajxy piädät. Pero
 cahnä jiegø'øy coo mädia'agy

hajxy tøø miädoonä coogä
 Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy,
 cooc ja'a Jesucristo hajxy hoy
 xñähho'túutäm. Coö hajxy jaduhñ
 miädooy, näje'e hajxy miäbøjcy;
 paady hajxy tøø nähwa'aäch, paady
 hajxy tøø quiuhwa'aäch. ³¹⁻³² Pero
 yø'ø judíoshajxy, jadúhñäc
 tyijy hajxy hijty nähwa'adsa'añ
 je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy
 hoy quiudiuñ nebiä Moisés jecy
 quiujahyyän. Pero cab hajxy jaduhñ
 ñä'lä nähwaach je'eguiøxpä coo
 tøyhajt hajxy quia'a møødä coo Dios
 miäyajnähwa'aäch je'eguiøxpä coo
 hojioot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä
 coo jäya'ayhajxy hoy jia wi'i
 jäya'ayhada'añ. Paadiä judíoshajxy
 quia'a nähwaach je'eguiøxpä coo
 hajxy quia'a mäßøjcy coo hajtšä
 Jesucristo xñähho'túutäm. Jaduhñ
 mäwiin hajxy jiaty nebiä häna'c
 quiuhnepiän tsaanähgøxp päyø'cujc.
 Cab hajxy ñä'ägä mech maa
 hajxy hñajty jia wi'i ñøcxa'añän.
³³ Tøøyyämä Dios hñajty ñajuø'øy
 coo judíoshajxy hñajty quia'a
 mäßøga'añ coo Dios ja'a Jesucristo
 yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin.
 Jimä cajpt tu'ug xiøhaty Sión. Jimä
 judíoshajxy chäna'ay, ja'a Dios
 quiu'ughajpiä. Jaduhñ jim myiñ
 cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Jímhøch ngu'ug chäna'ay maa
 cajpt jaduhñ xiøhatiän Sión.

Jímhøchä tsaa tu'ug
 nbäda'aga'añ, weenä
 jäya'ayhajxy jim quiuhnepy
 maa tsaajän, ween hajxy jim
 quiäday.

Ja'a Jesucristo jaduhñ mäbaat
 neby yø'ø tsaajän. Hix, pøn jaduhñ
 ca'a mäßøjp coo hajtšä Jesucristo

hoy xñähho'túutäm, jaduhñ je'e
 miäbaady nebiä häna'c cuhnejpän.
 Quiumädoowaamby je'e. Pero
 pøn jaduhñ jaančh mäßøjp ja'a
 Jesucristocøxpä, je'eds hodium
 päda'agäänäp.

10 Mägu'ughajpädøjc, jia
 tsójpiøch njoot jaduhñ
 coo judíoshajxy nähwá'adsät.
 Jadúhñhøchä Dios nja pa'ya'axy
 jaaya'aguiøxpä. Haa ca'a,
 judíohájjøch høøchpä. ² Jia wi'i
 quiudiunaambiä Diosmädia'agy
 hajxy. Tøyhajt jaduhñ. Pero
 cabä Diosmädia'agy hajxy hoy
 wyiinjuø'øy. ³ Hamdsoo hajxy jia
 wi'i jajniñähwa'adsa'añii yhamdsoo
 cuhdujtcøxpä. Hix, cab hajxy
 jaduhñ wyiinjuø'øy tiiguiøxpä
 Dios ja'a jäya'ay piäda'agy
 hawa'adstuum. Paady hajxy jim
 piäda'agyii coo Dios ja'a miädia'agy
 hajxy miäßøjcä coo hajxy jaduhñ
 nähwa'adsa'añii. ⁴ Pønjaty mäßøjp
 coo hajxy tøø nähho'tu'udyii ja'a
 Jesucristäm, je'edsä Dios ñäxuu'chp.
 Coö Jesucristo hajxy cu xquia'a
 nähho'túutäm, ngumädowäänäm
 hajxy hijty, je'eguiøxpä coo
 jecymiädia'agy hajxy tøø nga'a
 cudiüunäm, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä. Ja'a Jesucristo
 mäßøcypiä, ca'xiä jecymiädia'agy
 quiudiuñ, ja'a Moisés jecy
 quiujáhyyäbä, nebiä Dios
 hñajty tøø yhane'emiän. Jaančh
 tehñ yhooyä Jesucristo jaduhñ
 yhäna'c-hajty. Cabä pojpa cädieey
 hñajty ñä'ägädä møødä ni weentiä.
 Paady hijty jaduhñ quia'a hahixø'øy
 coo jaduhñ cu yho'cy. Pero coö ja'a
 Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm,
 paady yø'ø jecymiädia'agy hajxy

jaduhñ xquia'a hanéhmänä, ja'a Moisés jecy quiujáhyäbä.

⁵Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coo judíoshajxy pedyi quiudiúnät nebiaty hánajty tøø quiujaay. Jaduhñägä hoyhajtä weenhajt hajxy piáadät. ⁶Coo hajxy nmäbójcämät maa Jesucristocøxpän, jaduhñä hoyhajtä weenhajt hajxy nbáatämät. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb. Pero cab hajxy ndaj nmáayyämät: “Pøn jim nócxäp tsajpootyp coo yajnáhwaatspä wioománácät.” ⁷Ni jaduhñ hajxy nga'a taj nga'a máayyämbät: “Pøn jiiby hädá'agäp mõjcu'uhaam coo ja'a yajnáhwaatspä wioobédät, jiiby maa ho'ogyjiäya'ay yháañämähajxy yhitiän.” Paady hajxy jaduhñ nga'a taj nga'a máayyämät je'eguiøxpä coo Jesucristo yaa tøø yhoonä hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy tøø xñäho'túutänä, møød coo jadähooc jiuypiojtägajch. Hix, jaduhñ hajxy tøø xyajnáhwaats tøø xyajcuhwáatsäm. ⁸Nägooyä hajxy jaduhñ nmäbójcämät coo Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, jaduhñ hajxy nnähwáatsämät. Cab hajxy jaduhñ pøn xñámáayyämät coo nähwaatstaact hajxy wiingtuum nhøxtáayyämät. Cab hädaa mädia'agy jaduhñ ñä'ägä tsipä. Howyiinjuøñä hädaa mädia'agy jaduhñ. Jaduhñ højts nnä'ägä yajnáhixø'yhaty. ⁹Coo hajxy mejtstu'u ngudiúunämät, mänit hajxy nnähwáatsämät. Je'eçh jaduhñ nnänøømby mejtstu'u, coo hajxy nnägäpxämät cu'ughagujc coo Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm, møød coo hajxy nmäbójcämät

hamuumdu'joot coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch mänaabä hánajty tøø yho'oguiän. Coo Dios ja'a Jesucristo jaduhñ yagjuypiojtägajch, jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo Dios ja'a Jesucristo quiumay, møød pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁰Coo hajxy jaduhñ nnä'ägä mabójcämät hamuumdu'joot, jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Y coo Jesucristo hajxy nmädiácämät cu'ughagujc coo hajxy nWiindsøn'hájtäm, mänit hajxy nnähwáatsämät.

¹¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pøn jaduhñ jaançh mabøjp ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ päda'agáañäp hodium ja'a Diósäm.” ¹²Hix, tu'cuhdujt højtsä Jesucristo xyhíjxäm, møødä judíoshajxy, møødä ca'a judíoshajxypä. Tu'cuhdujt højtsä Jesucristo jaduhñ xyhuunghájtäm. Coo højtsä Jesucristo nba'yáaxämät coo nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwáatsämät, tsipcøxp højts jaduhñ xñäxúu'tsämät, tsipcøxpä mayhajt jaduhñ tiúnät maa højtscøxphájtäm. ¹³Jaduhñä Diosmädia'agy miänáangumbä: “Pønä Jesucristo pa'yaaxp, hodium je'eduhñ piäda'aga'añii ja'a Diósäm.” ¹⁴Pønjaty ca'a mädoobnä ja'a Jesucristocøxpä, cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miänuu'xta'aga'añ. Tøyhajt jaduhñ. Pø cahnä hajxy jaduhñ miädoyhaty coogä Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutäm, cab hajxy hoy miäbøga'añ. Pø cahnä hajxy yajwiingapxø'yii ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy hoy

miädowa'añ. ¹⁵Ja'a Diósädsä cugapxy quejx coo ja'a miädia'agy yajwá'xäxät maa jäya'ayhajxiän, ja'a cahnä hajxy hānajty miädoybä. Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Pønjetiä Diosmädia'agy tøø miädoy coogä Dios yajnähwä'ačh pønjetiä Dios pa'yaaxp, paady hajxy xioonda'agy coo hajxy jaduhñ tøø miädoonä. Jaančh tehñ yhoy jaduhñ coo Diosmädia'agy jaduhñ wia'xy.”

¹⁶Pero cabä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä tøø miäböcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Isafas jecy quiujahy: “Dios, tøø miičh mmädia'agy nja yajwa'xä, pero cab pøn tøø miäböcy.”

¹⁷Mayhagajptä Diosmädia'agy tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Tøø jäya'ayhajxy may miädoonä. Näje'e hajxy hoy tøø wyiinjuø'y. Je'eds hajxy jaduhñ tøø miäböcy. Coö hajxy quia'a mädöwät, cab hajxy jaduhñ miäböğät.

¹⁸Hoorä, ja'a judíoshajxy, tøyhajt jaduhñ coo hajxy je'e miädöyyäbä. Haa ca'a, jaduhñ jīm myiñ cujaay maa Diosmädiä'aguiänä: “Wiinduhmyhagajptä mädia'agy tøø wia'xy ja'a Dioscøxpä.” ¹⁹Y jia wiinjuøyy ja'a judíos ja'a mädia'agy hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy miäböjcy. Ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, je'eds hajxy jaduhñ mäßöjc. Jaduhñä Moisés jecy quiujahy coogä judíoshajxy nāmaayyä ja'a Diósäm:

Mbejxyp mijts pønjaty ca'a judíoshajpä cóogøch tyijy nga'a cu'ughaty.

Pero ngu'ughadäämbiøch hajxy je'e. Jaduhñ mijts mnänømy

cooc tyijy hajxy tii quia'a jaty quia'a najuø'øy.

Pero nnäxuudsäämbiøch hajxy je'e, paady mijts mjootma'ada'añ,

nømä judíoshajxy jecy nāmaayyä.

²⁰Mäniä Isafas høxhaam jiaac cujahy coogä Dios miänaañ:

Pønjetiä nähwaatstaact hijty ca'a høxtaaby, tøøčhä nmädia'agy hajxy xmiäböjcanä.

Cábøch hajxy hijty xyajtøy, pero tøøch hajxy nyajwiinjuøñä coöch hojioot njaančh tehñ miøødä.

²¹Jaduhñgä Dios miänángumbä: “Yø'ø judíoshajxy, tøøch hajxy jaduhñ nja wi'i miänuu'xta'agy coöch nmädia'agy hajxy xmiäböjcat. Pero cab hajxy jaduhñ nā'ägä mäßöga'añ. Jaančh tehñ xiexä quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ”, nømä Dios jecy miänaañ.

11 Pero cábøch nmäna'ana'añ coö judíoshajxy tøø ñajtshixø'yii ja'a Diósäm. Caj pues, caj tiähoocnajtshixø'øyyä; paquiä hajxy ñajtshixø'øyyä. Haa ca'a, judíoshäjpøch høøčhpä. Abrahámhøch nhaphajt ndeedyhajt. Y ja'a Benjamínhajpä, møød je'ečh nhaphajty ndeedyhajty. Ja'a Abraham yhap yhoc je'ebä, ja'a Benjamínhajpä. ²Cab højtsä Dios tøø xñajtshixø'y, højts judíoshajpä. Hix, jequiän højtsä Dios xyajnähdijy coö højts hānajty xquiu'ughada'añ. Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Elías ja'a miägunaax jecy nāxø'øwøyy, ja'a judíoshajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajty

quia'a mǎbøgaambiä. Ja'a Elías, jequiän je'e quiuguexyhajtä Diósäm. Pia'yaaxypä Elías ja'a Dios hānajtý coo jaduhñ miänǎxø'øwøøyy: ³“Dios, yø'ø judíosahajxy, haxøøg hajxy tøø jiatcø'øy. Tøø miich mguguexyhajxy xyagho'cä. Tøø tsaamaa'xy hajxy yajma'ady maa animalho'ogy hajxy hijty ño'oguiän coo miich hajxy hijty xwyiingudsähgø'øy. Nägøxiä jäya'ayhajxy tøø yagho'ogyi, ja'a miich hajxy hijty xwyiingudsähgøøbiä. Nidiúhñhøch tøø nmähmø'øy jujcy. Høøchpaady hajxy xjia wi'i yagho'ogaambä”, nømä Elías ja'a Dios jecy ñāmaayy. ⁴Mānitä Dios yhadsooy: “Caj tiøyyä cooçh miich nidiuhñ xjiaac wiingudsähgø'øyñä. Jé'enøçhā jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øyñä ja'a hajxy näjuxtujmilpä. Cabä Baal hajxy wyiingudsähgø'øy. Quepychech je'e ja'a Baalhajpä”, nømä Dios jecy miānaañ. ⁵Ja'a judíosahajxy, jequiän hajxy jaduhñ yajnähdiijä ja'a Diósäm coo hajxy hānajtý quiu'ughada'añii. Paady hajxy jaduhñ quiu'ughadyi coo Dios hojiot jiaançh tehñ miøødä. Pero näweeñtiä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä, caj ñāmayyā. Jäda'anābaadyñä, jiinä judíos ja'a Dios miädia'agy hajxy näje'e miäbøjcä. Je'enä hajxy quiu'ughadyiinä ja'a Diósäm. Coo hajxy jaduhñ ñāxuuchii, paady hajxy je'enä wioowhidyyi, jaduhñä Dios miädia'agy tehñgajnä miäbøjcäxät. ⁶Jaduhñä judíosahajxy yajnähdiijä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy miäbøjcät ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy

jaduhñ yajnähdiijä je'eguiøxpä coo Dios hojiot miøødä, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy hoy jiäya'ayhaty. Coo jäya'ayhajxy häxøpy ñāxuuchii ja'a Diósäm je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy hoy jiäya'ayhaty, cab hajxy jaduhñ cu nmānāanām coo Dios hojiot miøødä.

⁷Hix, näje'e judíosahajxy yajnähdiijä coo hajxy ñāhwá'adsät näweeñtiä. Jaduhñä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a judíosahajxy nämaybä, cab hajxy jaduhñ yajnähdiijä, hoy hajxy hānajtý jaduhñ jia wi'i ñāhwa'adsa'añ. Hix, xejx ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy jaduhñ. Cabä Dios miädia'agy hajxy miäbøjcä ja'a Jesucristocøxpä. ⁸Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmādia'aguiän: “Tøø quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Jaduhñ hajxy yhity nebiä wiindspän nebiä cuhnatpän høxtä jäda'anābaadyñä.” ⁹Jaduhñä David jecy quiujahbiä:

Xøødsuu ja'a judíosahajxy naxy yagjájtäp. Jaduhñäc tyijy ja'a Diosmādia'agy hajxy hoy quiudiñ.

Jaduhñäc tyijy hajxy quiumayii ja'a Diósäm. Pero ween hajxy hoy quiumädo. Hix, cab hajxy tøyhajt miäbøga'añ.

¹⁰Ween hajxy jaduhñ jiaty nebiä wiindspän nebiä xoodspän.

Ween hajxy ni mānaa quia'a wiinjuø'øy nebiä piojpä quiädieeyhajxy ñāhwá'adsät.

Jaduhñä David jecy quiujahy.

¹¹Hoorä, nämayyā judíosahajxy tøø quia'a mǎbøcy ja'a

Jesucristocøxpä. Pero cab hajxy nägøxiä ñajtshixø'owa'añii ja'a Diósäm. Cab hajxy nägøxiä quiumädowa'añ. Pero jaduñä Dios wyiinmaayy coo jäya'ayhajxy ween miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy ca'a judíosä. Coö ja'a ca'a judíoshajxy ñähwaatsnä, paadiä judíoshajxy näje'e jia mänaambä coö hajxy ween ñähwáatspät.

¹²Coö judíoshajxy quia'a mæbøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy paquiä ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Pero mänitä Dios wyiinmaayy coö jäya'ayhajxy ween ñähwa'aäch wiinduhmyhagajpt, ja'a hajxy cajpä judíos. Paadiä judíos ja'a quiopcä tiaatsc-hajxy yajxéjxäxä ja'a Diósäm. Paadiä hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mooyyä ja'a Diósäm. Cu miooyyä hajxy jaduñ coö hajxy cu miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Pero ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíosä, ja'a hajxy jim tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, je'edsä hoyhajtä weenhajt mæbøcypä mooyyä. Hoorä, habaadaamb jaduñ coö judíoshajxy miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Mänit hajxy je'e ñähwa'adsaambä. Jaançh tehñ jiootcujc hajxy jaduñ yhidáannäbä. Mänitä jäya'ayä hoyhajtä weenhajt hajxy maas may jiaac mo'owa'añii wiinduhmyhagajpt.

¹³Mijts jaduñ ca'a judíoshajpä, mijts nyajwiinmädiaagøøñäp. Dióshøch jaduñ tøø xwyiinguexy coöçh miädia'agy jim nyajwá'xät maa mijtsän. Xtiuungmóoyyhøçhä Dios jaduñ. Nägøø nädécypioçhä nduung jaduñ nnä'ägä tuñ,

¹⁴ween mijts nämay mmæbøcy ja'a Jesucristocøxpä, ween mijtsä

judíos jaduñ xpiahixy. Coö mijtsä judíos jaduñ xyhíxät coö mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt tøø xmio'oy, mänitä judíoshajxy miäbøgaambä ja'a Jesucristocøxpä. Høøçh nmägunaaxhajxy je'e ja'a judíoshajxy. Ween hajxy jaduñ ñähwáatspät neby mijts tøø mnähwa'aächän. ¹⁵Coö judíoshajxy quia'a mæbøjcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy ñajtshixøøyyä ja'a Diósäm. Paadiä Dios hänäjty tøø wyiinmay coö mijtsä miädia'agy mmæbøjcänät, pønjaty jaduñ ca'a judíosä. Y coö judíoshajxy jaduñ miäbøjpät ja'a Jesucristocøxpä, mänit hajxy quihbøgáanägumbä ja'a Diósäm. Mänit hajxy yagjugyhada'añii homiänaajä ja'a Diósäm neby jaaya'ay jiugyhatiän.

¹⁶Ja'a judíoshajxy, ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Yhaadshajt tyictshajt ja'a Abraham hajxy jaduñ. Jéquiänä Dios ja'a Abraham quiu'ughajty. Paadiä judíoshajxy jäda'ahaty quiu'ughajtäbä ja'a Diósäm. Jaduñ mäwiinä Abraham miäbaady nebiä quepytyictsän. Y ja'a judíoshajxy, jaduñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä quepyhaa'xän.

¹⁷Hoorä, nämayyä judíoshajxy tøø quia'a mæbøcy ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy tøø ñajtshixø'oyii ja'a Diósäm. Jaduñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä olivohaa'x tøø piuhdøjjiän. Jaduñ miädia'agytiägø'oy coö judíos ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy quia'a mo'owáanänä ja'a Diósäm. Y mijts ca'a judíosä, jaduñ mäwiin hajxy mmæbaatpä nebiä yuuc-holivohaa'xän

coo tøø yagjøjheedsø'øy maa olivohaa'x tøø puihdøjjiän. Coo hajxy tøø mmäbøjnä, paadiä Dios hajxy xmioönä ja'a hoyhajtä weenhajt. ¹⁸Pero caj mijtsä judíos hawiinmats mbéxät. Ca'a hajxy mniguiumayii. Cab hajxy mmäná'anät: "Cabä judíoshajxy quiu'ughájtänä ja'a Diósäm. Højtsä Dios xquiu'ughájtänäp, højts ca'a judíospä." Hix, Dios mijts jaduñ tøø xquiunuu'xy je'leguixpä coo Abraham jecy quiunuu'xä mөөдä yhap mөөдä yhoc, ja'a judíoshajxy. Coo Dios ja'a Abraham jecy cu quia'a cunuu'xy, ni mijts hijty xquia'a cunuu'xaambä.

¹⁹Wehndä pøn miäná'anät: "Yø'ø judíoshajxy tøø quia'a mäßöquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, hөөчhcøxpä hajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm. Hix, páadyhөчhä Dios xchocy coөчh nga'a judíosä. Cabä judíoshajxy chójcänä ja'a Diósäm." ²⁰Tøyhajt jaduñ. Paadiä judíoshajxy tøø ñajtshixø'øyii ja'a Diósäm coo hajxy tøø quia'a mäßöcy ja'a Jesucristocøxpä. Y mijts, coo hajxy tøø mmäßöcy, paady mijtsä Dios tøø xquiunuu'xy. Pero ca'a hajxy mniguiumayii coo Dios hajxy jaduñ xñä'ä najtshixøöbiät. Hix, caj mijts hijty hoy mjäya'ayhaty. Coo Dios hojioot mөөдä, paady hajxy xquiunuu'xy. ²¹Jaanč tehñ yajcumayaambä judíoshajxy jaduñ. Paady hajxy jaduñ ñiguiumayii coo hajxy tøø quia'a mäßöcy coo hajxy tsipcøxp ñäxuudsøøjät ja'a Diósäm. Paady hajxy ñajtshixøöyyä ja'a Diósäm, hoyyä Abraham hajxy jecy jia haphajty jia teedyhajty. Jaanä jaduñ mijtspä, mijts

ca'a judíospä, coo mijts jaduñ mniguiumáayyäbät, mänitä Dios hajxy jaduñ xñajtshixøöbiät. ²²Hix, jiaanč tehñ quiunuu'xypä Dios ja'a quiu'ug. Pero pønjatiä Dios tøø ñajtshixø'øy, je'eds hajxy jaduñ jaanč tehñ yajcumäadowáanäp ja'a Diósäm. Paady mijtsä Dios xjiaanč tehñ quiunuu'xy, coo hajxy mmäßöcy. Pero pø cab hajxy jaduñ mmäßögaannä, mänitä Dios hajxy xyajcumäadowaambä.

²³Hoorä, ja'a judíoshajxy tøø quia'a mäßöquiäbä, coo hajxy jaduñ miäßöjpät, mänit hajxy jadähooc quiu'ughájtägumbät ja'a Diósäm. Haa ca'a, mөөдä Dios mäjaa jaduñ coo hajxy jaduñ quiu'ughájtägumbät. ²⁴Hix, ja'a judíoshajxy, Abraham hajxy jecy yhaphajt tieedyhajt. Jéquiänä Abrahamhajxy yajnähdiijä ja'a Diósäm coog hajxy jaduñ quiu'ughadøøjät ja'a Diósäm, mөөдä Abraham yhap yhoc-hajxy, ja'a judíoshajxy. Tøyhajt jaduñ, paadiä Abrahamhajxy paquiä hoy quiu'ughadäänägumbä Diósäm. Y mijts, jaanä jaduñ mijtsä Dios xquiu'ughájnäbä, hoy mijts hijty jegyhajty xquia'a cu'ughaty. Paady, ca'a hajxy mmäna'añ cooc tyijy ja'a judíoshajxy quia'a cu'ughajtägatsa'añii ja'a Diósäm.

²⁵⁻²⁶Mägu'ughajpädöjc, nébiøch cham nmädia'aga'añän, náamñöchä Dios tøø xñajtscapxøöyyä. Cahnä jäya'ay hädaa mädia'agy hajxy nämay miädoynä. Paady mijts jaduñ nhawäänäm, jaduñ hajxy mga'a niguiumayøøjät, hoyyä Dios hajxy tøø xjia cu'ughaty. Tøyhajt jaduñ coo judíoshajxy nämay tøø

quia'a mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpǎ.
 Pero habaadaamb jaduhñ coo
 hajxy nǎgøxiǎ miǎbøgaanǎ. Mǎnit
 hajxy jaduhñ miǎbøga'añ coo mijts
 hǎnajty tøø mmǎbøcy, ja'a mijts
 ca'a judíosǎ, mǎduhñtiǎ hajxy
 hǎnajty mmǎbøga'añ. Jaduhñ jim
 myiñ maa Diosmǎdia'aguiǎn:

Mǎnitǎ yajnǎhwaatsǎ
 jim choona'añ maa cajpt
 jaduhñ xiøhatiǎn Siǎn, maa
 judíoshajxy chǎna'ayǎn.

Cøxaambǎ judíoshajxy
 jaduhñ miǎbøga'añ ja'a
 yajnǎhwaatsǎcøxpǎ.
 Cøxaambǎ piojpǎ quiǎdieeybǎ
 hajxy ñǎhwa'adsa'añ.

²⁷ Cooč hajxy jaduhñ
 nyajnǎhwǎ'adsǎt, mǎnit
 jaduhñ tiøjiada'añ
 nébiøch hajxy hijty tøø
 nyajwiinwaanø'øyǎn
 mǎnǎajøch hajxy
 nmøødyajcuhduquiǎn
 hawiinjemy,

nømǎ Dios miǎnaañ.

²⁸ Coo judíoshajxy tøø quia'a
 mǎbøcy ja'a Jesucristocøxpǎ,
 paady hajxy tøø ñajtshixø'øyii
 ja'a Diósǎm. Y coo hajxy jaduhñ
 tøø ñajtshixø'øyii, paady mijtsǎ
 Dios tøø xyajnǎhdiij coo hajxy
 mmǎbøgǎt ja'a Jesucristocøxpǎ,
 mijts ca'a judíosǎ. Pero,
 hoyyǎ judíoshajxy tøø quia'a
 jagǎ mǎbøcy, tsǎjcǎpnǎ hajxy
 jaduhñ ja'a Diósǎm je'eguiøxpǎ
 coo yhapǎ tieedyhajxy jecy
 yajnǎhdiijǎxǎ ja'a Diósǎm coo hajxy
 quiu'ughadøøjǎt. ²⁹ Hix, cabǎ Dios
 mǎnaa yhøhnda'agy. Homiǎnaajǎ
 yajtøjiaty waambaty quiapxy
 miǎdia'agy. Y coo Dios jaduhñ

jecy miǎnaañ coogǎ judíoshajxy
 homiǎnaajǎ quiu'ughada'añii,
 yejcǎ Dios ja'a tøyhajt jaduhñ. Hix,
 cabǎ Dios ja'a miǎdia'agy mǎnaa
 yajtǎgach. Jaduhñ tøyhajt hajxy
 nmøødhǎjtǎm coo Dios jiaañč
 yajtøjiada'añ waambaty tøø
 miǎna'añ ja'a judíoscøxpǎhajxy.
³⁰ Mijts ja'a ca'a judíosǎ, cabǎ
 Diosmǎdia'agy hajxy hijty
 mmǎdoyyǎ. Cabǎ Dios hajxy
 hijty mwiingudsǎhgø'øy. Y coo
 judíoshajxy tøø quia'a mǎbøcy
 ja'a Jesucristocøxpǎ, paadiǎ Dios
 hojioot miøødǎ ja'a mijtsøxpǎ.
³¹ Jǎda'anǎbaadyñǎ, cabǎ judíos
 ja'a Dios miǎdia'agy jǎda'ahaty
 miǎbøgaanǎ ja'a Jesucristocøxpǎ.
 Coo hajxy jaduhñ quia'a mǎbøga'añ,
 paady mijtsǎ Dios xñǎxuu'tsnǎ,
 mijts ca'a judíosǎ. Hoorǎ, coo
 mijtsǎ judíos xyhíxǎt coo mijtsǎ
 Dios xñǎxuuč, mǎnit hajxy jaduhñ
 miǎbøgaambǎ ja'a Jesucristocøxpǎ.
 Mǎnit hajxy ñǎxuudsǎanǎbǎ
 ja'a Diósǎm. ³² Jéquiǎnǎ Dios
 jǎya'ay yhawaanǎ nǎgøxiǎ coo
 pojǎ cǎdieey hajxy miøødǎ,
 møødǎ judíoshajxy, møødǎ ca'a
 judíoshajxypǎ. Jaduhñ hajxy
 jecy yhawǎanǎxǎ coo hajxy
 hawiinmats quiumǎdówǎt. Hix,
 paadiǎ Dios jaduhñ miǎnaañ,
 je'eguiøxpǎ coo jǎya'ayhajxy
 hǎnajty nǎgøxiǎ ñǎxuudsǎa'ǎnii
 tu'cuhdujt, møødǎ judíoshajxy,
 møødǎ ca'a judíoshajxypǎ. Coo
 Dios hajxy hǎxøpy tøø xquia'a
 nǎxúu'tsǎm, nǎgøxiǎ hajxy hijty
 ngumǎdowǎanǎm.

³³ Jaanč tehñ jiajp, jaanč tehñ
 ñajuøøbiǎ Dios. Cab hajxy hoy
 nnǎ'ǎgǎ wiinjuø'øwǎanǎm nebiatiǎ

Dios wyiinmay. Hix, hojiootä Dios jiaančh tehñ miøød coo hajxy nägøxiä tøø xñäxú'tsäm, møødä judíoshajxy, møød cajpä judíoshajxy. Nägøxiä ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmi'owáanäm tu'cuhdujt. ³⁴Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy pøn ñajuøøyyäxä. Cabä Dios pøn miäyajtøy nebiä wyiinmahñdyhádät. ³⁵Cabä Dios pøn miänuu'xyhaty.”

³⁶Hamdsoojootä Dios ja'a naaxwiimbä jecy yhädiuun møødä jäya'ay nägøxiä. Tijaty yaa jájtäp túunäp hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Dios jaduhñ hanehmb coo jaduhñ jiadóøjät, coo jaduhñ tiunóøjät. Y tijaty jaduhñ jadáanäpnä tunáanäpnä, ja'a Dios jaduhñ yajtøjiadaamb nebiaty hñanjty tøø wyiinmay. Tsögä Dios hajxy møj jaančh pädáacäm homiänaajä. Tsög hajxy homiänaajä wiingudsähgøøyyäm. Amén.

12 Mägu'ughajpádøjc, miøødä Dios hojioot maa højtscøphájtäm. Chamčh mijts nhane'emy coo hajxy hamuumdu'joot mniyegóøjät Dios quiø'øjooty tiecyjiooty. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øwät nebiä Dios hajxy xyajmädsøquiän. ²Ca'a hädaa wiinmahñdy hajxy myajtuñ nebiä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy yaajän. Pønjetiä Dios quia'a cu'ughajpy, je'eds hädaa yaabä wiinmahñdy hajxy yajtuumb. Cabä yhaxøøgwiinmahñdy hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Ca'a

hajxy mbahixy. Hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduhñ mmøødhájnäp, je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy mmøødhijnä tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät tijatiä Dios hajxy xyajmädsøjp coo hajxy mdúnät. Homiänaajä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coo hajxy hoy ndúunämät. Coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy jaduhñ nmøødhájtämät, jaduhñä tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhájtämät tijatiä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy ndúunämät.

³Mayhajtä Dios jaduhñ ñä'ä tuun ja'a høøchcøxpä coočh cuhdujt jaduhñ xmiøoy coočh mijts nmägapx nhané'emät. Ca'a hajxy mniguiumayii cooc tyijy hajxy cøxiä wiinä mjaančh tehñ jiaty. Tijatiä tuungä Dios hajxy tøø xmi'oy, je'eds hajxy mmøjpädá'agäp. Ca'a wiingtuung hajxy mmøjpäda'agy. Hoy hajxy mdúnät nebiatiä Dios hajxy tøø xyajnáhdijy. ⁴Hix, nägøxiä ni'xcopc hajxy nmøødhájtäm møødä cø'ødecy, møødä wiinjøjp, møødä copctaatsc. Cab hajxy tiu'ugtuungä; haagä hawiingjaty hajxy tiuñ. Pero haagä tuungpaatp hajxy jaduhñ. ⁵Jaduhñ mäwiin højts nmäbátäm nebiä tu'ugni'x tu'ugcøpcän coo hajxy tu'cuhdujt nmäbójcäm ja'a Jesucristocøxpä, hoy hajxy nja nämayhájtäm. Jaduhñ hajxy hawiingjaty ndúunäm. Jaduhñ hajxy nnibiuhbéjtäm hamiñ haxøpy.

⁶Tsög hädaa tuung hajxy hoy yajnócxäm nebiatiä Dios hajxy tøø xyhanéhäm. Mayhajtä Dios

jaduhñ tiuun coo wiinmahñdy
hajxy cøjwiinduum xmióoyyäm
nebiaty hajxy ndüünämät. Pøjaty
tøø tiuungmo'oyii coo Dios ja'a
miädia'agy hajxy yajwá'xät nebiaty
hajxy hānajtý tøø ñajtsapxóoyyāxä,
ween hajxy jaduhñ yajwa'xy
nebiaty hajxy hānajtý piuhbedyii.

⁷Pøjaty tøø tiuungmo'oyii
coo hajxy miābuhbédät, ween
hajxy hamuumdu'joot tiuñ.
Pøjaty tøø tiuungmo'oyii coo
Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät,
ween hajxy hoy yajwa'xy.

⁸Pøjaty tøø tiuungmo'oyii coo
hajxy miājootcapxmōcpógät,
ween hajxy hoy tiuñ. Pøjaty
māyøø, weenä häyooobä hajxy
piuhbety hamuumdu'joot. Pøjaty
tøø tiuungmo'oyii coo hajxy
miāhané'emät maa tsajtōjcän, ween
hajxy hoy miāhane'emy. Hix, Dios
ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo hajxy
jaduhñ miāhané'emät. Pøjaty tøø
tiuungmo'oyii coo mayhajt hajxy
tiúnät maa häyooobädōjcän, mōød
maa yaamgt'o'oxyhajxiän, ween
hajxy hamuumdu'joot piuhbety.
Mōød weenä pa'amjäya'ay hajxy
quihixy.

⁹Tsög hajxy hamuumdu'joot
ničhōjcäm nibia'häyóowäm. Tsögä
haxøøgpä hajxy najtshixóoyyäm.
Tehngajnä howyiinmahñdy hajxy
tsøc tsōjcäm. ¹⁰Hamiñ haxøpy hajxy
mničhogóøjät mnibia'häyowóøjät
neby tu'ugpuhya'ay neby
tu'ugpuhdo'oxypän. Hamiñ haxøpy
hajxy mniwyingudsähgó'owóøjät.
Cab hajxy mnibixóøjät.

¹¹Hamuumdu'jootä Wiindsön
Jesucristo hajxy mmädúnät.
Jootcujc hajxy jaduhñ mdúnät.

Cab hajxy jaduhñ mänaa
mnänuuxó'owät.

¹²Coo hajxy pøn xchaačhtiúnät,
cab hajxy mmōjpädá'agät;
mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ.
Mnajuøøby hajxy jaduhñ coo
hajxy jim mnøcxa'añ maa
Dioswiinduumän. Paady hajxy
jaduhñ mxoondá'agät. Homiänaajä
Dios hajxy mba'yá'axät.

¹³Coo pøn tii yajmaajíádät, naxý
hajxy mdehm piuhbédät. Je'ečh
jaduhñ nnänøømby pøn jaduhñ
mābōjp ja'a Jesucristocōxpä.
Pøjaty jaduhñ mejtsp maa
mdōjc-hajxiän, myajtōjtägó'owäp
hajxy je'e. Myajcáyäp myaghú'ugäp
hajxy jaduhñ.

¹⁴Coo hajxy pøn xchaačhtiúnät,
cab hajxy mmāhanhádät. Pero
mmānuu'xtá'agäp ja'a Dios hajxy
coo hajxy ween nāhwa'ačh.

¹⁵Pøjaty xoondaacp,
mmōødxoondá'agäp hajxy je'e.
Pøjaty jøøby xuu'tsp, mmōødjø'ow
mmōødxúudsäp hajxy je'ebä.

¹⁶Tu'ugcōpc tu'ugwiinmahñdy
hajxy mnimiøødhidóøjät. Cab hajxy
pøn mbéxät. Jootcujc hajxy mhídät,
hoyyā mõjtuung hajxy mga'a
jagä mōødä. Cab hajxy mänaa
mniguiumayóøjät.

¹⁷Coo hāna'c hajxy
xyhäyoowhíxät, cab hajxy
myaghawiimbijtagátsät. Hoy hajxy
mjäya'ayhádät, jaduhñä Dios hajxy
jaduhñ xquimáyät; jaduhñ mijtsä
cu'ug waamb xquia'a nänómät.
Pero xwyingudsähgó'owäbä
cu'ug hajxy jaduhñ. ¹⁸Coo mijtsä
cu'ug xjia wi'i jiojcapxó'owät coo
hajxy jaduhñ mbahíxät nebiaty
hajxy haxøøg jiatcø'oyän, cab

hajxy jaduhñ mbahíxät. Pero coo hajxy waamb xquia'a nämá'awät, mänit hajxy hoy yajxón mmøødmädiá'agät. Cab hajxy pøn mmädsiphádät. ¹⁹Mägu'ughajpädøjc, coo hajxy pøn xyhäyoowhíxät, cab hajxy myaghawiimbijtagátsät. Dios jaduhñ yaghawiimbídäp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän coogä Dios jaduhñ miänaañ: “Høøch jaduhñ nyaghawiimbídäp.”

²⁰Coo hajxy pøn xmiädsiphádät, cab hajxy mmädsiphajtagátsät. Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Pø yähó'cäbä häna'c ja'a miich hänäjty jaduhñ xmiädsiphajpä, myajcáyäp myaghú'ugäp jaduhñ. Pø tødsøøyyäp, mmó'owäbä nøø. Coo jaduhñ mgudiúnät, hoyhoyä häna'c chähdiúnät, ja'a miich hänäjty jaduhñ xmiädsiphajpä.” ²¹Nägüeentä hajxy mhídät, cabä haxøøgpä hajxy myaghawiimbijtagátsät. Coo hajxy jaduhñ mjatcø'owät, myajcähxø'øgäp hajxy jaduhñ coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hänäjty tøø mbadu'ubøjcumbä. Pero coo häna'c hoy yajxón mmägápxät, ja'a mijts hänäjty xmiädsiphajpä, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hawiinjemybiä wiinmahñdy hajxy hänäjty mmøødhajnä. Mänitä Dios jaduhñ xquiumáyät.

13 Tsøg hajxy nägøxiä cudiuunäm nebiatiä cuduung hajxy xyhanéhñäm. Hix, Dios ja'a cuhdujt møc møød. Je'e ja'a cuhdujt yejp jadähooc. Pønä cuhdujt møød, paady jaduhñ miøødä coo tøø mio'oyii ja'a Diósäm. ²Pøn jaduhñ ca'a cudiunaamb nebiatiä cuduung jia

hane'emiän, quiumädowaamb hajxy je'e. Hix, ja'a Dios ja'a cuduung pädaac coo yhané'emät. Jaduhñds je'e, pø cab hajxy jaduhñ mgudiuna'añ nebiatiä cuduung yhane'emiän, jaduhñ miäbaady coo Dios miädia'agy hajxy mga'a cudiunaanä. ³Pønjaty hoy wädiip, cabä cuduung hajxy chähgø'øy. Pero pønjaty hoy ca'a wädiip, je'eds mähbøcypiä tsähgøøby. Coo hajxy hoy mwädítät, mänitä cuduung hajxy xquiumáyät. Cab hajxy jaduhñ xchaaçhtiúnät. ⁴Hix, ja'a cuduunghajxy, moonsähjätöp hajxy je'e ja'a Diósäm. Paady hajxy jaduhñ tiuñ, coo mijts hajxy jaduhñ xwiioowhídät. Jaduhñä cuhdujt hajxy tøø mióoyyäbä coo mijts hajxy xyajcumädówät coo mijts hänäjty tøø mgädieey. Paady hajxy jaduhñ mdsähgø'owät. ⁵Naxxy hajxy mdehñ quiudiúnät nebiatiä cuduung hajxy xyhane'emiän, coo Dios hajxy jaduhñ xñä'a yajcumädówät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo hajxy hamdsoo mnajuø'øy coo jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy hoy mwädítät, paady hajxy jaduhñ mgudiúnät waambatiä cuduung hajxy xyhane'emiän. Coo hajxy jaduhñ mga'a cudiúnät, cab hajxy jootcuje mhídät, je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty mnajuø'øy hamdsoo coo hajxy hänäjty tøø mgädieey. ⁶Jaanä jaduhñduhmbä, tsipcøxp hajxy mnähjuudiú'udät tijaty häna'c hajxy xyajnämaaby coo hajxy mnähjuudiú'udät. Hix, ja'a Dios ja'a cuhdujt jaduhñ yejc coo mijtsä häna'c jaduhñ xyagjúyät. ⁷Hahixøøby jaduhñ coo cuduung hajxy mmäjúyät nebiaty hajxy

xyajnáma'ay. Jaaná jaduhñ yhahixøøbiä coo cuduung hajxy mwiingudsähgø'owät, miøjjä miuutsä.

⁸Naxiä mnuu'xy hajxy mdehm jiahmiédsät. Naxy hajxy mničhogøøjät nebiä tu'ugpuhya'aybän, nebiä tu'ugpuhdo'oxypän. Hix, pøn wiinghäna'c tsojp, hoy jaduhñ quiudiuñ nebiatiä Dios hajxy xyhanéhmäm. ⁹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Pø jim miičh mdo'oxiøjc, cabä wiingpä mmøødhídät. Cab mmäyaghó'ogät. Cab mméedsät. Cabä mmädøjcä jie'e mhadsójcät." Hoorä, coo wiinghäna'c mdsógät hamuumdu'joot, hoy jaduhñ mgudiúnät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän. ¹⁰Hix, pøn wiinghäna'c jaančh tsojp hamuumdu'joot, cab jaduhñ mänaa yhäyoowhixa'añ. Hoorä, coo wiinghäna'c mjaančh tsógät hamuumdu'joot, hoy ca'xy mgudiúnät nebiä Dios yhane'emiän.

¹¹Naxy hajxy jaduhñ mdehm ñiçhogøøjät. Hix, mnajuøøby hajxy jaduhñ coo tøø jiecy mänaa hajxy tøø mmäbøquiän. Habáatnäp jaduhñ coo Jesucristo hajxy min xyajpädø'ogáanäm, coo hajxy jim xyajnøcxáanäm tsajpootyp. Nägüeentä hajxy jaduhñ mwädítät. Hix, cab hajxy nnajuøøyyäm mänaa Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ, coo hajxy jaduhñ xñä'a nähgädaacpéjtämät. Hix, coo jaduhñ quiädaactägätsät, mänit hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. ¹²Habáatnäp jaduhñ coo hajxy yaa ndsoonáanäm, coo hajxy jim

nnøcxáanäm tsajpootyp. Tsøcxä ja'a haxøøgpä hajxy najtshixøøyyäm neby hajxy yaa tøø njäya'ayhájätäm, cahnä Dios hajxy hánajty nwiingudsähgøøyyäm. ¹³Tøø Dios hajxy xyajnähdíjjäm coo hajxy homiänaajä njugyhájätämät neby je'e jjugyhatiän. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy nbanøcxáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm, ca'a jiaduhñä nebiä häna'c-hajxy hagoonstuum wädijpän. Cab hajxy mhaxøøghu'ug mhaxøøgjøø'xät. Cab hajxy comjaty mhú'ugät. Cab hajxy jim mnøcxät maa cuhhiñdo'oxiøjc-hajxiän. Tsøgå to'oxiøjc hajxy wiingudsähgøøyyäm. Hix, ja'a cu'ug hajxy xyhíjxäm neby hajxy njäya'ayhájätäm, pø hoy, pø caj. Cab hajxy haxøøg mnä'ägä jatcø'owät. Cab hajxy pøn mmähanhádät, hoy hajxy jia mäyøøjä que mijts. Cab hajxy tii mmädsibø'owät. ¹⁴Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájätäm. Je'e hajxy xyhanéhmäm. Jaančh tehñ yhoy je'e wyiinmahñdyhaty. Naxy hajxy jaduhñ mdehm miøødhídät tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy. Jaduhñä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy hoy mhøxhíxät. Jaduhñ hajxy hoy mhäna'c-hádät.

14 Jii jäya'ayhajxy näje'e, cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøcyñä, hoy hajxy tøø jia mabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy mmägu'ughádät. Pero cab jaduhñ yhahixø'øy coo mädia'agy hajxy mmøødyajyónät ja'a cuhdujtcøxpä. ²Pønjatä Diosmädia'agy hoy tøø yhabøcy, ñajuøøby hajxy je'eduhñ coo jaduhñ yhawiinmatsä coo hotyijä mgáyät. Pero pønjaty hoy

tøø quia'a habøcy, cábac tyijy yhooyä coo tsu'učh ndsú'tsämät. Páadiäc tyijy quia'a hoyyä coo tsu'učh ndsú'tsämät, yajnajuøøby jaduhñ coo häna'c ja'a tsu'učh hajxy hänäjty tøø quiunuu'xy maa habojsnaxy wyiinduumän. Jadúhñäc tyijy miäbaady néjjiämä habojsnaxy jaduhñ mwiingudsähgøøbiän. ³Hoorä, pø mdsu'chp miichä tsu'učh, cab jaduhñ mbéxät ja'a häna'cä tsu'učh ca'a tsu'tspä. Jaanä jaduhñduhmbä, pønä tsu'učh ca'a tsu'tsp, cab jaduhñ waamb ñämá'awät ja'a häna'cä tsu'učh tsu'tspä cooc tyijy jaduhñ quiädieey. Haa ca'a, ja'a Dios yhuung je'ebä. ⁴Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo waamb mnämá'awät pønä Diosmädia'agy panøcxp. Haa ca'a, ja'a Dios ja'a mioonsä je'ebä. Jagooyyä Dios cuhdujt jaduhñ miøødä coo miäná'anät pø hoyyä mioonsä quiudiuñ, pø caj. Hamdsoojä Dios jaduhñ ñämá'awät neby hoy wiädítät. Haa ca'a, ja'a Dios je'e hanehmb.

⁵Näje'ejä jäya'ayhajxy miäna'añ coo poo'xxiøø jyijjä mädyii hajxy yhamajtsch-hádäp. Näje'e hajxy miänaambä coo Dios hajxy homiänaajä nwiingudsähgøøyyämät. Pero mijts, jaduhñ hajxy mgudiúnät nebiä Dios hajxy hamdsoo tøø xyajwiinjuø'øyän. ⁶Hix, pønjaty jaduhñ mänaamb coogä poo'xxiøø jyijjä, nägüeentä hajxy jaduhñ wiädity ja'a poo'xxiøøjooty. Jaduhñä Dios hajxy wyiingudsähgøø'øy. Jaanä jaduhñduhmbä, pønjaty jaduhñ

mänaamb cooc jaduhñ quia'a cádieeyä coo tsu'učh ndsú'tsämät, hoy hänäjty tøø jia cunuu'xyii maa habojsnaxy wyiinduumän, mioobiä Dios Dioscuju'uyäp jaduhñ coo jaduhñ yajcayii. Jaanä jaduhñduhmbä, pøn jaduhñ mänaamb cooc jaduhñ quia'a hoyyä coo tsu'učh ndsú'tsämät, jaanä jaduhñä Dios Dioscuju'uyäp mioobiä coo jaduhñ yajcayii.

⁷Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy xmioonsähjätäm. Paady jaduhñ quia'a hahixø'øy coo hajxy njäya'ayhájätämät nebiä nhamdsoojoot hajxy chójcäm. Ni ja'a cuhdujt hajxy nga'a møødhájätäm coo hajxy hamdsoo nniyajnähdíjjämät mänaa hajxy nho'ogáañäm ndägoyyáañäm. ⁸Ja'a Jesucristo hajxy xmioonsähjätäm mäduhñtiä hajxy yaa njugyhájätäm, hoy ñejpiä hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Y coo hajxy nho'c coo hajxy ndägóoyyämät, je'enä hajxy hänäjty xmioonsähadáañäm homiänaajä. ⁹Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, mänit jadähooc jiuypiojtägajch. Jaduhñ hajxy xquiu'ughájätäm, pønjaty jaduhñ mäbøjp, møød hajxy tøø yhó'oguiäbä, møød hajxy jaac jujcypiaä jaac tsuxpä. Jaanä jaduhñ hajxy xyhanéhmbämbä.

¹⁰Cabä mmägu'ughajpä hajxy hawiinmats mbéxät, hoyyä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a jagä habøcyñä. Cab hajxy pøn mnämá'awät cooc tyijy hajxy hoy quia'a cudiuñ, hoyyä wiingcuhdujt hajxy jia panøcxy. Hix, coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät,

mänit hajxy nägøxiä jim
nnaxø'øwáanäm ja'a Jesucristo
wyiinduum tøyhajtyejpä. ¹¹Jaduhñ
jim myiñ maa Diosmädia'aguiän:

Nägøxiöchä jäya'ayhajxy nøcxy
xwyiinjiñna'awa'añ.

Xwyiingudsähgø'øwáambøch
hajxy jaduhñ. Jadúññhøch
hajxy xquiapxpaadaambä
cooch nidiuhñ nDioshaty.

Tøyhajt jaduhñ,
nømä Dios miänaañ. ¹²Jaduhñ
hajxy nyajnajuøøyyäm coo
hajxy nägøxiä jim nøcxy
ndøyhajtyegáanäm Dioswiinduum.

¹³Cab hajxy tsøc niñänøømänä
cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy
hajxy hoy nga'a panøcxäm.
Pero jaduhñ tsøc cudiúunäm
nebiatiä mabøjpadøjc-hajxy
quiudiuñän, jaduhñ hajxy
waamb xquia'a nänøømämät.
Pøn jaduhñ mänaamb cooc tyijy
quia'a hawiinmatsä coo tsu'uöch
ndsú'tsämät, pues, hahixøøby
jaduhñ coo mga'a tsú'udsät coo
hänajty mmøødhity. Hix, wehñdä
miich jaduhñ xpiadsú'udsät. Cooc
miich jaduhñ xjiaanč padsú'udsät,
cädieeyäp je'eduhñ. ¹⁴Cab jaduhñ
quiädieeyä coo tsu'uöch ndsú'tsämät,
hoy hänajty tøø jia cunuu'xyii
maa habojtsnaxy wyiinduumän.
Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ. Hix,
tu'ugmädiä'agyhøchä Jesucristo
nmøødhity, ja'a nWiindsønñhajtämbä.
Pero jii jäya'ayhajxy näjele
miäna'añ cooc tyijy quia'a hoyyä
coo tsu'uöch ndsú'tsämät. Cooc
hajxy jaduhñ jiaanč tsú'udsät,
ja'a hajxy jaduhñ mänaambä,
pues, cädieeyäp hajxy jaduhñ.

¹⁵Hoorä, coo miichä tsu'uöch jaduhñ

mdsú'udsät, y coo jaaya'ay jaduhñ
xpiähíxät, ja'a jaduhñ mänaambä
cooc tyijy quia'a hoyyä coogä
tsu'uöch mdsú'udsät, myajcädieeyäp
miich je'eduhñ. Pø jaanč tøy
mdsocy, cab jaduhñ myajcädieeyät,
je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy
miäbøcy. Hix, ja'a Jesucristo
jaaya'ay tøø nãhho'tu'udy. Pero coo
myajcädieeyät, wehñdä Jesucristo
miädia'agy ñajtshixøøyyäxät. ¹⁶Y
coo jaaya'ay jaduhñ myajcädieeyät,
wehñdä miich myajnänómät. Y
wehñdä jaaya'ay yajnänøømbät,
ja'a Jesucristo miädia'agy tøø
ñajtshixøøyyäbä. Jaduhñds je'e,
maas hoy hit jaduhñ coo tsu'uöch
mga'a nãägä tsú'udsät, hoy
jaduhñ mja najuø'øy coo jaduhñ
quia'a cädieeyä coo mdsú'udsät.

¹⁷Coo hajxy tøø nmäbøjcäm
ja'a Jesucristocøxpä, paadiä
Dios hajxy xyhanéhmänä. Hix,
cabä Dios waamb miäna'añ coo
hajxy hotyijj ngaayy nhúucäm;
ni jaduhñ quia'a mänaambä
coo hajxy tii nga'a caayy nga'a
húucämät. Cooc Dios hajxy tøø
xpiädaacäm hawa'adstuum, paady
hajxy hoy njäya'ayhajtäm, paady
hajxy jootcujc nnimiøødhíjtäm,
paadiä Dioshespíritu hajxy
xyajxoondäacäm. ¹⁸Hoorä, pønä
Jesucristo miädia'agy jaduhñ
cudiunäanäp, cumayäänäp je'e ja'a
Diósäm møødä cú'ugäm. Tsøcxä
hajxy jaduhñ cudiúunäm nebiä
mabøjpadøjc-hajxy quiudiuñän.

¹⁹Mägu'ughajpadøjc, tsøgä
hoybä hajxy tehngajnä
høxtäayyäm, jaduhñ hajxy jootcujc
nnimiøødhíjtämät, jaduhñ hajxy
hoy nniguiapxmøcpøjcämät,

jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy
 hoy ngudiúunämät hamuumdu'joot.
 20-21 Cab jaduhñ quiädieeyä coo
 hajxy hotyijä ngaayy nhúucämät.
 Pero pø jii mæbøjpädøjc-hajxy
 jaduhñ näje'e miäna'añ cooc tyijy
 ja'a tsu'uçh hajxy nga'a tsú'tsämät,
 cooc tyijy ja'a vino hajxy nga'a
 húucämät, pues, maas hoy jaduhñ
 coo mga'a tsú'udsät, coo mga'a
 hú'ugät. Hix, coo hajxy jaduhñ
 xyhíxät coo hänäjty jaduhñ mgay
 mhu'ugy, wehñdä hajxy jaduhñ
 xpiahíxät. Y coo hajxy jaduhñ
 xpiahíxät, cädieeyäp hajxy jaduhñ.
 Jaduhñ quiähxó'øgät coo miich
 hänäjty tøø myajcädieey. Y cab
 jaduhñ yhooyä coo mæbøjpädøjc
 myajcädieeyät hoy ñä'ä tiiguiøxpä.
 Hix, jia wi'i pianøcxáañäbä
 Jesucristo miädia'agy hajxy jaduhñ,
 y coo hajxy jaduhñ quiädieeyät,
 cab hajxy jaduhñ hoy pianøcxät.
 22 Hoy miich mja najuø'ø y coo
 quia'a cädieeyä coo hotyijä mgay
 mhú'ugät, cab jaduhñ yhooyä coo
 wiinghäna'c mmøødyajtsibó'øwät.
 Ja'a Dios miich jaduhñ xyhijxp
 coo hoy mgudiuñ. Pøn jaduhñ
 najuøøby coo quiumayii ja'a
 Diósäm nebiä quiuhdujthaty,
 jootcujc je'eduhñ yhity. 23 Pero pøn
 jaduhñ ca'a najuøøby pø yejpiä
 Dios cuhdujt jaduhñ coo tsu'uçh
 ndsú'tsämät, pø caj, coo je'e jiaançh
 tsú'udsät, cädieeyäp je'eduhñ,
 hoy hamdsoo jaduhñ jia mäna'añ
 cooc tyijy ja'a Dios tøø miäna'añ
 coo hajxy nga'a tsú'tsämät. Paady
 jaduhñ miäna'añ, wehñdä tsu'uçh
 hänäjty tøø quiunuu'xyii maa
 habojsnaxiä wyiinduumän. Jaanä
 jaduhñduhmbä, hoy ñä'ä tiiguiøxpä,

pøn jaduhñ ca'a najuøøby pø tøø
 Dios cuhdujt yecy je'eguiøxpä, o pø
 caj, coo jaduhñ jiaançh jatcó'øwät,
 cädieeyäp jaduhñbä.

15 ¹⁻² Najuøøyyäm højts
 jaduhñ coo quia'a
 cädieeyä coo hajxy hotyijä
 ngaayy nhúucämät. Pero
 tsøgä nmägu'ughajpädøjc ja'a
 Diosmädia'agy jaac yajmæbøjcäm,
 ja'a hajxy naamdagø'ø y habøjpä,
 ja'a hajxy jaduhñ mänaambä
 cooc tyijy quia'a hawiinmatsä
 coogä tsu'uçh ndsú'tsämät,
 coogä vino nhúucämät. Cabä
 nhamdsoo cuhdujthajtiä hajxy
 nyaghíjtämät; møødä Dioscuhdujt
 hajxy nyaghíjtämät. 3 Hix, mänaa
 Jesucristo yaa yhitiän hädaa yaabä
 naaxwiin, cabä yhamdsoo cuhdujt
 hänäjty yaghity. Ja'a Tieediä
 miädia'agy jaduhñ quiudiunä,
 paady jaduhñ chaachpøjcy.
 Jaduhñ jim myiñ cujaay maa
 Diosmädia'aguian: "Pønjaty
 miich haxøøg xñänøømb, jaduhñ
 mäwiin miäbaady néjjiäm høøch
 xñänøømbän", nømä Jesucristo
 ja'a Tieedy ñämaayy. 4 Ja'a
 højtscøxpä Dios ja'a miädia'agy
 jecy yajcujahyyä, jaduhñ hajxy
 hoy ngapxtäacämät. Jaduhñ
 højtsä tøyhajt nmøødhájtäm
 coo Dios yajtøjiada'añ neby
 jecy yajcujahyyän coo højts jim
 xyajnøcxáañäm maa wyiinduumän.
 Cooc hajxy jaduhñ nnajuøøyyäm
 coo hajxy jim nnøcxáañäm, paady
 hajxy hotyijä nmee'xtújcämät. Cab
 hajxy tsøc jootmayhájtäm, hoy
 hajxy cøxypänejpä cu nja jajt cu
 nja habéjtäm. 5 Ja'a Dios hajxy
 jaduhñ xpiuhbéjtäm coo hajxy

jaduhñ nme'e'xtújcāmāt, coo hajxy
jaduhñ nga'a jootmayhájťāmāt.
Ween mįjtsā Dios xpiuhbety coo
hajxy jaduhñ mbahíxāt nebiā
Jesucristo hoy yhitiān. Jootcuje
hajxy jaduhñ mnimiødhdidøjāt
tu'ugmādia'agy. ⁶Jaduhñ hajxy
tu'ugmādia'agy mhídāt coo Dios
hajxy mgapxpāadāt møj jaančh. Ja'a
Dios, ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Ja'a
Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájťām.

⁷Hoorā, nebiā Jesucristo hajxy
xchójcām, jaanā jaduhñ hajxy
hamuumdu'joot nničhójcāmbāt.
Coo cu'ug hajxy jaduhñ xyhíjxāmāt
coo hajxy hānajty nničhójcām,
jaduhñā cu'ughajxy ñajuø'øwaambā
coo Dios miøjjā jiaančhā. ⁸Jéquiānā
Dios jaduhñ miānaañ coogā
yajnāhwaats yajcuhwaatspā
quiexa'añ maa judíosahxiān. Ja'a
judíos ja'a yhapā tieedy hajxy,
je'eds hajxy jaduhñ jecy hawāanāxā,
møødā Abraham, møødā Isaac,
møødā Jacob. Coo Jesucristo yaa
quiejxā hādaa yaabā naaxwiin,
hoyyā judíosahajxy piuhbodyii.
Tøjiajt jaduhñ nebiā Dios jecy
miānaañān coo yajnāhwaats
yajcuhwaatspā hānajty quiexa'añ.
Hix, tømīādiaacpā Dios. Caj mānaa
yhøhñda'agy. Tøyhajt jaduhñ.
⁹Jaanā jaduhñduhmbā, paadiā
Jesucristo yaa quiejxā, hoyyā
jāya'ayhajxy piuhbéjťābā, ja'a hajxy
ca'a judíos. Coo hajxy jaduhñ
ñāxúu'tsābā ja'a Diósām, paadiā
Dios hajxy møj jaančh quiapxpaady.
Jaduhñ jīm myiñ cujaay maa
Diosmādia'aguian:

Miičh ngapxpaadaamby møj
jaančh nāguipxy møød hajxy
ca'a judíos.

Høyháamhøch miičh
nwiingudsāhgø'øwa'añ,
nømā Dios ñāmaayyā.

¹⁰Wiingtuumā Diosmādia'agy
myíngumbā cujaay:

Mįjts ca'a judíos. pa, xoonđa'ag
hajxy møødā Dios
quiu'ughajxy nāguipxy.

¹¹Jaduhñ cujaay myíngumbā
wiingtuum:

Mįjts ca'a judíos. pa, weenā Dios
hajxy møj jaančh mgapxpaady
wiinduhmyhagajpt.

¹²Wiingtuumā Isaiás jecy
quiu'jāhguiumbā:

Ja'a Isai yhapā yhoc, minaamb
je'e miāhane'ema'añ.

Ja'a jāya'ayhajxy ca'a judíos. pa,
je'eds hajxy jaduhñ
hane'emāanāp.

Jaaya'ay hajxy jaduhñ jiøbhijxyp
coo hajxy mīn yajnāhwa'ads
yajcuhwa'adsa'añii,

nømā Jesucristo jecy ñānøømā,
møødā jāya'ayhajxy ca'a judíos. pa.

¹³Hoorā mįjts, coo Diosmādia'agy
hajxy tøø mmābøcy, weenā Dios
hajxy hoyhoy xyajxoonđa'agy,
ween hajxy xyaghity jootcuje.
Hix, tøø Dios hajxy xyhawāanām
coogā hoyhajtā weenhajt
hajxy xmio'owāanām ca'xy
pedyii. Hamuumdu'joot hajxy
jaduhñ mjøbhíxāt. Xpiuhbédābā
Dioshespíritu hajxy jaduhñ ja'a
miājaahaam.

¹⁴Māgu'ughajpādøjc,
nmøødhøčhā tøyhajt jaduhñ
coo hajxy hamuumdu'joot
mničhocy mnibia'häyoyii, møød
coo hojioot hajxy mmøødā,
møød coo Diosmādia'agy hajxy
hoy mwiinjuø'øy, møød coo

hajxy mjabaty mägäpax hane'em.
¹⁵⁻¹⁶Nébiøch hädaa nocy cham
 ngujaayän, hamøc hadsaačh mijts
 tøø nmägäpax tøø nhane'emy.
 Nyagjahmiejchp mijts jaduhñ
 jadähooc. Nmøødhøčhä cuhdujt
 jaduhñ coočh mijts nyagjahmiédsät.
 Hix, ja'a Dióshøch jaduhñ tøø
 xtiuungmo'oy coočhä miädia'agy
 nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä
 jim maa mijtsän, mäduhñtiä hajxy
 mga'a judíoshaty. Coø jäya'ayhajxy
 nämay miäbøgät hamuumdu'joot
 ja'a Dioshespíritu miäjaahaam,
 mänit hajxy quiumaya'añii ja'a
 Diósäm.

¹⁷Jootcújc-høch jaduhñ
 nnijwiø'øyii coočhä nduung
 tøø yhoø'øy, ja'a Dióshøch tøø
 xmió'oyäbä. Ja'a Jesucristøch
 jaduhñ xpiuhbejp, páadyhøch
 nduung tøø yhoø'øy. ¹⁸Jayóoyyøch
 cham nmädia'aga'añ nebiátyhøčhä
 Jesucristo xpiuhbejty mänäabøčhä
 jäya'ay ja'a Diosmädia'agy
 nyajmäbøquiän, ja'a hajxy ca'a
 judíospä. Cábøch nmädia'aga'añ
 nebiatiä wiinghäna'c-hajxy tøø
 tiuñ. Mädia'agyháamhøčhä
 jaaya'ay nyajmäbøjcy, møød
 coočhä hoy-yagjuøøñäbä hánajty
 nyajcähxø'øgy. ¹⁹Ja'a Dios, ja'a
 miäjaahaamä hijxtahnd tøø
 yajcähxø'øgy hoy-yagjuøøñä.
 Ja'a yhEspírituhaamä
 jäya'ay tøø yajmäbøcy.
 Wiinduhmyhagájpthøčhä
 Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy ja'a
 Jesucristocøxpä, coø jaaya'ay hajxy
 hoy xñähho'túutäm. Jímhøch
 ndägøøyy wädijpä Jerusalén.
 Jäguémhøch hoy nwädity. Høxtä
 jímhøch hoy nwädity maa naax

xiøhatiän Iliria. ²⁰Jayóoyyøch
 jim tøø nwädity majatiä
 Jesucristo hánajty tøø quia'a
 mädoyhadyiijän. Jadúhñhøch
 nnä'ägä wädityhaty. Hix, cábøčhä
 Dios xtiuungmooyy coočh nwädítät
 maa wiinghäna'cä Diosmädia'agy
 hánajty tøø yajwa'xiän. ²¹Pønjetiä
 Diosmädia'agy tøø quia'a mädoy,
 je'ečh tøø nyajwiingapxø'øy. Jaduhñ
 jim myiñ cujaay jaaya'aguixøpä
 maa Diosmädia'aguian, ja'a hánajty
 cahnä miädoybä:

Pønjaty ca'a mädoobnä coo
 Dios ja'a yajnähwaatspä tøø
 quixy, je'edshajxy jaduhñ
 mädoyhadaamb.

Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy
 hajxy hijty ca'a
 mädoobnä, jaduhñ hajxy
 yajmøødmädia'aga'añii coo
 hajxy ñäxuuchii ja'a Diósäm.

²²Tøøch jim mayhooc nja
 nøcxa'añ maa mijtsän jim Roma.
 Pero cábøch hijty xñäbaadøøyyä
 coočh jim nnøcxät. Hix, ja'a
 Diosmädiä'agyhøch hijty
 nyajwa'xyp wiinduhmyhagajpt.
²³Pero tøøch nwädijpädøøñä
 wiinduhmyhagajpt. Mobädájpnøch
 jim nnøcxaannä maa mijtsän. Tøø
 jaduhñ majiomøjt yhiñä coočh
 jim tøø nja wi'i ñøcxa'añ maa
 mijtsän. ²⁴Coočh mäbøcy hánajty
 jim nnøcxa'añ España, mänítøch
 mäbøcy jim ndu'unaxø'owät
 maa mijtsän. Jootcújc-høch
 jaduhñ nnijwiø'owøøjät coočh
 mijts jaduhñ nguhíxät. Mänítøch
 njaac tu'uyó'oyät coočh hánajty
 jim nnøcxa'añ España. Mänítäts
 mijts hii xpiuhbédät. ²⁵⁻²⁶Pero
 cab jaduhñ choj näbaadø'owa'añ

cooċ ħim nnøcxät maa mġtsän. Hix, Jerusalénhöch jayøjp nnøcxa'añ. Xädø'øñhöch ħim nøcxy nyega'añ. Ja'a häyoobädøjc-höch nøcxy nmo'owa'añ, ja'a hajxy mæbøjpä. Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy ħim tsänaabiä Macedonia møød ħim Acaya, jaaya'ayä xädø'øñ hajxy yajmujc. Høøchä xädø'øñ hajxy xyajmäguexaamb cooċ hänäjty ħim nnøcxa'añ Jerusalén. ²⁷Hamdsøojoot hajxy yajmujcy, ca'a yhøøchä nnämaayy coo hajxy yajmügät. Hawiinmats jaduhñ coo mæbøjpädøjc-hajxy piuhbedøjät, ja'a hajxy ħim tsänaabiä Jerusalén. Hix, judíosahajp hajxy je'e. Jaaya'ayä Diosmädia'agy hajxy ħim mæbøjtsohñ Jerusalén mänaabä Diosmädia'agy tiägø'øyän wädijpä ja'a Jesucristocøxpä. Mänitä jäya'ayhajxy høxhaam jiaac mädoyhajty, ja'a hajxy ca'a judíospä. Miäbøjc hajxy je'ebä. Paady jaduhñ yhawinmatsä coo ja'a judíosahajxy piuhbedøjät ja'a jäya'ayhäjxiäm, ja'a hajxy ca'a judíospä. ²⁸Hoorä, cooċhä xädø'øñ hänäjty ħim hoy tøø nyecy Jerusalén, mänítøch mæbøcy ħim nnøcxa'añ España. Mänítøch ħim ndu'unaxø'øwät maa mġtsän ħim Roma. ²⁹Y cooċ ħim nmédsät maa mġtsän, nägø'ø nädécypioċhä Jesucristo xpiuhbeda'añ cooċ mġtsä Diosmädia'agy nyajnähið'øwät, jaduhñ hajxy tu'ugmucy nhíjtämät jootcujc. Nmøødhøchä tøyhajt jaduhñ.

³⁰Mägu'ughajpädøjc, tu'ugmädia'aguüä Jesucristo hajxy nmøødhíjtämbä, ja'a hajxy nWiindsøñhíjtäm. Ja'a Dioshespíritu hajxy xyajniċhöjcäm.

Huuc tunä mayhajt hajxy maaċh høøchcøxpän. Tsøgä Dios hajxy hamuumdu'joot mänuu'xtäacäm maaċh høøchcøxpän ³¹cooċhä Dios ħim xñäwá'anät Judeanaaxooty maa jäya'ayhajxy ca'a mæbøjpän. Jaduhñä Dios hajxy nmänuu'xtäacämbät cooċhä mæbøjpädøjc-hajxy ħim jootcujc xtiøjmó'owät ħim Jerusalén cooċ ħim nmédsät xädø'øñyejpä. ³²Y coo Dios jaduhñ miäná'anät, mänítøch ħim nwiimbídät, mänítøch ħim jootcujc nnøcxät maa mġtsän. Jootcújc-höch jaduhñ ħim nbóo'xät. Hamiñ haxøpy hajxy mänit nnijjootcapxmøpcøjcämät. ³³Xmióoyyämä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy. Wéenäts mġts nägøxiä xpiuhbety.

16 Jímhøchä nmägu'ughajpä tu'ug chäna'ay maa cajpt xiøhatiän Cencrea. Febe xiøhaty. Diosmädia'agymiäbøjp je'ebä. To'oxiøjc je'eduhñ. Mäbuhbejp jaduhñ maa tsajtøjcän. ²Coo Febe ħim miédsät maa mġtsän, naxy hajxy jootcujc mdehñ miägu'ugpøgät ja'a Jesucristocøxpä. Hawiinmats coo hajxy jaduhñ mmägu'ugpøgät pønjetiä Diosmädia'agy mæbøjp. Mmó'owäbä Febe hajxy jaduhñ tijaty yajmaajajpy. Hix, náxyhöch jaduhñ xpiuhbety. Nämay hajxy jaduhñ tøø piuhbedyii.

³Nyajpóo'xypøchä Prisca møødä Aquila. Tøøch hajxy jaduhñ xmiøødtuñ ja'a Jesucristocøxpä.

⁴Tøøch hajxy jaduhñ ħim xñäwa'añ mäjähñdiuum. Páadyhöchä Dioscujú'uyäp nmo'oy. Jaduhñä mæbøjpädøjcä Dioscujú'uyäp hajxy

yejpä, ja'a hajxy ca'a judíospä, wiinduhmyhagajpt. ⁵Móodhøchä jäya'ay jaduñ nyajpoo'xpä, pønjaty jaduñ hamugøøby Dioswiingudsähgøøbiä maa Prisca tiøjc-hajxiän. Móodhøchä Epeneto nyajpoo'xpä. Jaanč tehñ yhöyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. Jaayä'ayäts jim mæbøjtsohn ja'a Jesucristocøxpä maa naax jaduñ xiøhatiän Asia. ⁶Nyajpoo'xypøchä Maríabä. Jaanč tehñ yhoj jim tiuñ maa mijtsän. ⁷Nyajpoo'xypøchä Andrónico mөөdä Junias. Høøch nmägunaaxhajxy je'e. Näguípxyhøch hajxy hijty xmiøødtsumyčhāna'ay. Hoy piønä jaduñ ñajuø'øy coo hajxy Dyiosquexiä. Paady hajxy jaduñ quiejxä, coo Diosmädia'agy hajxy jaduñ yajwá'xät. Jayøjp hajxy miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä. Høøch høxhaam njaac mæbøjc.

⁸Nyajpoo'xypøchä Ampliato. Høyhøch je'e xmiøødnijiootpaadyii ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtäm. ⁹Nyajpoo'xypøchä Urbano. Näguipxy hajxy je'e xmiøødtúunäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xypøchä Estaquis. Høyhøch je'eduhñ xmiägu'ughaty. ¹⁰Nyajpoo'xypøchä Apeles. Tøø jiaanč tehñ miee'xtucy ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xypøch pønjaty jaduñ jim tsānaaby maa Aristóbulo tiøjcän, ja'a hajxy mæbøjpä. ¹¹Nyajpoo'xypøchä Herodión. Høøch nmägunaax je'ebä. Nyajpoo'xypøch pønjaty jaduñ jim tsānaaby maa Narciso tiøjcän, ja'a hajxy mæbøjpä. ¹²Nyajpoo'xypøchä Trifena mөөdä Trifosa. Tuumb

hajxy jaduñ ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Nyajpoo'xypøchä Pérsida. Jaanč tehñ chójcäp je'e. Hoy jiaanč tehñ tiuumbä maa Jesucristocøxpän. ¹³Nyajpoo'xypøchä Rufo mөөdä tiaj. Jaanč tehñ yhoyyä Rufo ja'a Jesucristo miädia'agy pianøcxä. Jadúhñhøchä tiaj njuøøyyä nébiøch nhamdsoo tadjän. ¹⁴Nyajpoo'xypøchä Asíncrito, mөөdä Flegonte, mөөdä Hermas, mөөdä Patrobas, mөөdä Hermes, mөөdä mæbøjpädøjc jaac jimbä. ¹⁵Nyajpoo'xypøchä Filólogo, mөөdä Julia, mөөdä Nereo mөөdä piuhdo'oxy, mөөdä Olimpás, mөөdä Diosmädia'agymiäbøjpähajxy jaac jimbä.

¹⁶Xi'ig xon hajxy mniyajpoo'xóøjät ja'a Jesucristocøxpä. Xyajpoo'xp mijtspä, ja'a hajxy mæbøjpä ja'a Jesucristocøxpä wiinduhmyhagajpt.

¹⁷Mägu'ughajpädøjc, jii jäya'ayhajxy näjele wiädity, wiing hajxy yajnähixø'øy; cab hajxy yajnähixø'øy nej mijts tøø mhabøquiän ja'a Jesucristocøxpä. Cabä jioot hajxy xyajmädsocy coo mijts tu'ugmädia'agy mhídat maa Diosmädia'agyquiøxpän. Jaduhñ hajxy yajnähixø'øy coo wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubógät. Naxy hajxy mdehñ ñigwieendähadøøjät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. Cab hajxy jim mnøcxó'øwät maa jaaya'ayhajxy jaduhmbän. ¹⁸Hix, cabä Diosmädia'agy hajxy yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy yajnähixø'øy nebiä cu'ughajxy jia mädowa'añän. Paady hajxy jaduñ yajnähixø'øy,

yajmäjuyaamb hajxy jaduhñ;
 jaduhñ hajxy hoy jiatcø'owa'añ
 nebiä jioot hajxy choquiän. Hoy
 yajxón hajxy jia capxy jia mädia'agy.
 Pero xjia wi'i yajtägoyyaamb mijts
 jaduhñ. ¹⁹Hopiönä tøø miädoxyhaty
 coo mijtsä Diosmädia'agy
 hamuumdu'joot mmäbøcy ja'a
 Jesucristocøxpä; páadyhøch jootcujc
 mnijäwø'øyii ja'a mijtsøxpä.
 Jaduhñ mijts nyajmädsocy coo
 hajxy mniyajcopcø'owøøjät, jaduhñ
 hajxy hoy mwädítät, jaduhñ hajxy
 haxøøg mga'a jäya'ayhádät. ²⁰Ja'a
 Dios hajxy xyaghidaamb jootcujc.
 Coø hajxy mga'a møjpädá'agät
 waambatiä hønndaacpä hajxy xjia
 wi'i yajnähixø'owa'añ, jaduhñä
 Dios ja'a møjcu'ugong quia'a
 yajmäjädá'agät. Y cabä møjcu'ugong
 hajxy nej xtiúunnät. Ween mijtsä
 Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt
 tehngajnä xmiø'oy, ja'a hajxy
 nWiindsøn'hájtämbä.

²¹Xyajpoo'xp mijtsä Timoteo.
 Høøch jaduhñ xmiøødtuumb.
 Jaanä xyajpoo'xp mijts jaduhñ
 ja'a Lúciobä, møødä Jasón,
 møødä Sosípater. Haagä høøch
 nmägunaaxhajxy je'e.

²²Høøch Tercio, høøch hädaa
 nocy ngujahby. Jaanä høøch mijts
 nyajpoo'xpä ja'a Jesucristocøxpä.

²³Xyajpoo'xp mijtsä Gayo.
 Yaaç jaduhñ nhity ja'a Gayo
 tiøgooty. Yejpä tiøjc jaduhñ
 coo mäbøjpädøjc-hajxy
 yaa yhamugø'owät

Dioswiingudsähgøøbiä. Xyajpoo'xp
 mijtsä Erasto. Jim je'e tiuñ haguyc.
 Xädø'øngwieendähajp jim. Møødä
 hermano Cuarto hajxy xyajpoo'xpä.

²⁴Ween mijtsä Jesucristo ja'a
 hoyhajtä weenhajt xmiø'oy nägøxiä.
 Amén.

²⁵Hoorä, tsøgä Dios hajxy møj
 jaanç capxpáatäm. Jaaya'ay mijts
 hamuumdu'joot xjiaac yajmäbøgäp
 ja'a Jesucristocøxpä. Jadúhñhøch
 nnä'ägä yajnähixø'oyhaty coo
 Dios ja'a Jesucristo quiejxy.
 Jaduhñä Jesucristo hajxy hoy
 xyajnähwáatsäm nägøxiä, møødä
 judíoshajxy, näguipxy møødä
 ca'a judíoshajxypä. Tøyhajt
 jaduhñ. Jéquiänä Dios jaduhñ
 wyiinmaayy, pero cab jaduhñ choj
 yajtøjiajty. Paady hajxy nga'a tsoj
 wiinjuøøyyäm. ²⁶Pero jim jaduhñ
 myiñ cujaay maa Diosquexyhajxy
 jecy quiujahyyän. Jim jaduhñ
 cøxiä quiapxtøy. Naamnä hajxy
 jaduhñ tøø nwiinjuøøyyäm. Paadiä
 Dios jaduhñ yhanehmñä coo
 mädia'agy ja'a Jesucristocøxpä
 wiá'xät wiinduhmyhagajpt,
 jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä
 miäbøgät, jaduhñ hajxy
 quiudiúumbät. Homiänaajä Dios
 yhity.

²⁷Jagooyyä Dios tøø wyiinmay
 coo hajxy xyajnähwáatsäm,
 coo hoyhajtä weenhajt hajxy
 xmiøoyyäm. Ja'a Jesucristocøxpä
 Dios møj jaanç quiapxpaadyii
 cøjxta'axiøø. Amén.

1 Corintios

1 ¹⁻²Høøch Pablo hädaa nocy cham njahby. Dióshøch xwyiinguejx coöchä Jesucristo xquiuguexyhädät. Mijts hädaa nocy cham nyajnjahby, pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp maa ja'a cajpt jaduñ xiohatiän Corinto. Dios ja'a Jesucristo jaduñ quejx coo hajxy hoy xñähho'túutäm, pønjaty ja'a Jesucristo miädia'agy mabøjcäp wiinduhmyhagajpt. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hájtäm. Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät. Ja'a hermano Sóstenes, xyajpoo'xp mijts je'ebä. ³Weenä Dios hoyhajt weenhajt hajxy xmio'oy mөөдä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm.

⁴Homiänáajøch ja'a Dios nnäma'ay Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo Dios mayhajt tiuñ maa mijtsøxpän. Paadiä Dios mayhajt jaduñ tiuñ, coo Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy mmөөdhity. ⁵Coo hajxy jaduñ mmөөdhity, paadiä Dios hajxy tөө xpiuhbety møj may, jaduñ hajxy hoy mgápxät, jaduñ hajxy hoy mwiinjuø'øwät cøxiä. ⁶Coo højts mijts ja'a mädia'agy tөө nyajwiingapxø'øy coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm,

paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmabøjnä. ⁷Coo hajxy jaduñ mmabøjnä hamuumdu'joot, paadiä Dios mäjaa hajxy xjiaanč tehñ mio'oy coo hajxy mgudiun waambaty hajxy xyhane'emy. Mjøbhijxyp mhajuøöbiä Jesucristo hajxy jaduñ coo quiädaactägatsa'añ. ⁸Dios hajxy xpiuhbedaamb coo miädia'agy hajxy hoy mgudiunät. Paady mijts Dios hñajty xpiäda'aga'añ hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay hñajty yajcumädowaannä. ⁹Tøyhajt ja'a Dios miädia'agy jaduñ. Cabä Dios mänaa yhöhnda'agy. Jaaya'ay hajxy tөө xyajnáhdijy coo yHuung hajxy mmөөdhíjtät tu'ugmädia'agy. Ja'a Jesucristo je'e.

¹⁰Hermanodøjc, ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch mijts cham nyajmөөdcapx nyajmөөdmädiaactägatsaamby coo hajxy tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy mhídät maa tsajtojcän. Cab hajxy tii myajtsibø'øwät. ¹¹Páadyhøch jaduñ nmäna'añ, tөөchä hermanohajxy xyajmädoxyhaty coog hajxy mnimiädsibø'øyii. Jim hajxy choon maa Cloé tiøjcän. ¹²Wiingátiägä mädia'agy hajxy

mbanøcxy. Nāje'e hajxy miāna'añ
 cóogøch høøch nmādia'agy hajxy
 xpianøcxä. Nāje'e hajxy miānaambä
 coogä Apolos miādia'agy hajxy
 pianøcxä. Nāje'e hajxy miānaambä
 coogä Pedro miādia'agy hajxy
 pianøcxä. Y nāje'e hajxy
 miānángombä coogä Jesucristo
 miādia'agy hajxy pianøcxä. ¹³Pero
 cabä Jesucristo miādia'agy hajxy
 madiu'u xyajnáhixøyyäm. Hix,
 jaaya'ay mijts jaduñ xñähho'tuut
 cruzcøxp, ca'a yhøøch mijts
 nnähho'tuut. Paady hajxy mnäbejty
 coo Jesucristo miādia'agy hajxy
 mbanøcxä, ca'a jie'eguiøxpä cooçh
 høøch nmādia'agy hajxy xpianøcxä.

¹⁴⁻¹⁵Jagóoyyøch ja'a craa Crispo
 nyajnäbejty maa mijtsän møødä
 craa Gayo. Cábøchä wiinghäna'c jim
 nnä'ä yajnäbejty. Cab hajxy jaduñ
 mmänä'anät cooc xtyijy nyajnäbejty.
 Páadyhøchä Dios jaduñ nnäma'ay
 Dioscujú'uyäp. ¹⁶(Jexioo, chamçh
 njahmiejtstáaccombä cooçhä
 Estéfanashajxy nyajnäbejpä, møødä
 yhuung møødä tio'oxy. Cab ndijy
 wiinghäna'c njaac yajnäbejty.)

¹⁷Ca'a jiäya'ay-yajnäbéjpøch
 Jesucristo xquiejxy.
 Diosmādia'agy-yajwá'xpøch
 xquiejxy coo hajxy xñähho'túutäm
 cruzcøxp. Cooçh jaduñ nwädity
 Diosmādia'agy-yajwá'xpä,
 howyiinjuøñøch hānajtý ngapxy
 nmādia'agy. Páadyhøch jaduñ
 ngapxy nmādia'agy howyiinjuøñä,
 chójpiøch njoot jaduñ coo
 hajxy hoy mwiinjuø'owät ja'a
 Jesucristocøxpä. Cábøch njoot
 chocy cooçh nmādia'agy hajxy
 xquiumáayyät je'eguiøxpä cóogøch
 tyijy yajxon ngapxy nmādia'agy.

¹⁸Nmābøjcām ja'a mādia'agy
 hajxy jaduñ coo Jesucristo hajxy
 xñähho'túutäm cruzcøxp. Pønjatý
 hāda'agaamb møjcu'uhaam, coo
 hajxy miādoy coo Jesucristo
 hajxy tøø xñähho'túutäm
 cruzcøxp, nāxiicypy hajxy jaduñ
 je'eguiøxpä cooc tyijy jagooyyā
 cādieeyhāna'c-hajxy yagho'ogyii
 cruzcøxp. ¹⁹Jaduñ jim myiñ cujaay
 maa Diosmādia'aguiän:

Ja'a hāna'c-hajxy
 cuwiinmahñdypä,
 ja'a tyijy hajxy
 howyiinmahñdymøødpä,
 cábøchä wyiinmahñdyhajxy
 nyajtsoobaadaanä,

nømä Dios miānaañ. ²⁰Hoorä,
 yajcāhxø'piä Dios coo jäya'ay
 wyiinmahñdyhajxy quia'a
 tsoobaada'añ, ja'a hajxy
 niñänøømäbä cuwiinmahñdy, ja'a
 tyijy hajxy howyiinmahñdymøødpä.
 Nāxiicypä Dios jaduñ. ²¹Jaançh
 tehñ quiuwiinmahñdiä Dios
 tu'uquä. Je'e jaduñ mānaañ coo
 højts ja'a miādia'agy nyajwá'xāmät
 coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm.
 Pønjatý jaduñ mābøjp, Dios
 jaduñ wiinmahñdyhajt coo
 hajxy jaduñ yajnáhwa'adsøøjät
 ja'a piojpä quiādieeyhajxy, hoyyā
 jäya'ayhajxy nāje'e jia nāxi'igy. Ca'a
 yhøjts nhamdsoo wiinmahñdyhaam
 ja'a Dios ja'a miādia'agy hajxy
 xyajwiinjuøyyäm. Jaduñä Dios
 miānaañ.

²²Ja'a judíoshajxy, coogä
 hoy-yagjuøñäbä hajxy yhíxät,
 mánitác tyijy hajxy jaduñ
 miäbøga'añ. Y ja'a griegohajxy,
 mánitác tyijy hajxy jaduñ
 miäbøga'añ coogä jäya'ay

miädia'agy hajxy miädóowät, ja'a hajxy niñänóomäbä cuwiinmahñdy, ja'a tyijy hajxy howyiinmahñdymødpä. ²³Pero højtshájtäm, jaduhñ højts nmädiáacäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm cruzcøxp. Cabä judíosahajxy jaduhñ miäböcy. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy Jesucristo quia'a Dioshuungä. Hix, nõm hajxy miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshuung quia'a ho'oga'añ cruzcøxp. Hoorä, ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíosä, ni je'e hajxy quia'a mäböjpä. Hoñäxiicnä Diosmädia'agy hajxy miädoy. ²⁴Pero coo Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm, paady hajxy nmäbójcäm coo Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hoy hajxy nja judíosäm. Coö hajxy jaduhñ xñähho'túutäm, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo mäjaa miøødä, coo quiuwiinmahñdiä. ²⁵Coo Dios ja'a yHuung nähdujcy coo yagho'ogóøjät, paadiä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ cooc tyijy Dios quia'a cuwiinmahñdiä, cooc tyijy mäjaa quia'a møødä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy, paady hajxy jaduhñ miäna'añ. Hoyyä Dios ja'a wiinmahñdy häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay wyiinmahñdyhajxy häxøpy quia'a najtspaadøyyä. Jaanä jaduhñduhmbä, hoyyä Dios ja'a mäjaa häxøpy weeñtiä jia møødä, ni jaduhñä jäya'ay miäjaahajxy häxøpy quia'a najtspaadøyyä.

²⁶Hermanodøjc, huuc mädown hajxy, mänaa mijts Dios xwyiimbiiyyän, cab hajxy hänäjty

nämay mhøxpøquiä, näjë'eyyäm; cab hajxy hänäjty nämay mmäyøøjä, näjë'eyyäm; cabä møjcuhtujt hajxy hänäjty nämay mmøødä, näjë'eyyäm. ²⁷⁻²⁸Nmäbójcäm ja'a Diosmädia'agy hajxy. Xpiéjxäm jäya'ay hajxy hijty coo hajxy hijty nga'a høxpóquiäm, coo hajxy hijty nga'a mäyøøjäm, coo møjcuhtujt hajxy hijty nga'a møødhájtäm. Xxiøøghájtäm ja'a jäya'ay hajxy hijty jaduhñ. Pero coo Dios hajxy xwyiimbíiwäm, jaduhñä Dios ja'a jäya'ay yajtsähdiuundägajch, ja'a hajxy hijty xpiéjxämbä. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a høxpøquiä, coo hajxy hänäjty tøyhajt quia'a mäyøøjä, coo møjcuhtujt hajxy hänäjty tøyhajt quia'a møødä. ²⁹Hix, cab jaduhñ põñ jim ñiguiumayaañänä Dioswiinduum. ³⁰Dios hajxy jaduhñ xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo quiuwiinmahñdiä coo Jesucristo yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ hajxy xyajñähwäatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Jaduhñ hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

³¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: “Cab hajxy hamdsoo nniguiumáayyämät. Tsögä Dios hajxy møj jaanç pädäacäm.”

2 Hermanodøjc, mänáajøch mijts nnähooçhooñän, mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxøøçhooñän, cab mijts yajxón nmøødmädiaacy. ²Cooçh hänäjty jim nnøcxa'añ maa mijtsän, tøøçh hänäjty nwiinmahñdyhaty coo Jesucristo hajxy hänäjty

nyajmøødmädia'aga'añ, coo hajxy
hänajty je'e tøø xñähho'túutäm
cruzcxp. Cábøch wiingmädia'agy
hänajty nmädia'aga'añ.

³Nnajuøøbiøch hänajty cooçh
hänajty hoy nga'a capxa'añ ja'a
nhamdsoo copc-háamhøch. Høxtä
tsähgøøbiøch hänajty; høxtä
tsäyúubiøch hänajty. ⁴Hóyhøch
hänajty yajxón nga'a jagä mädia'agy,
xpiuhbéjpøch ja'a Dioshespíritu
hänajty ja'a miäjaahaam neby
hajxy jaduhñ ca'xy mwiinjuø'owät.
⁵Hix, chojpiä Dios ja'a jioot
jaduhñ coo miädia'agy hajxy
mmäbøjcät. Ja'a miäjaahaamä
Dios hajxy xyajmábøcy, ca'a
quiuwiinmahñdyhäna'c hajxy
jaduhñ xyajmábøjp.

⁶⁻⁷Ja'a häna'c-hajxy
cuwiinmahñdypä hädaa
yaabä naaxwiimbä, cábøch
hajxy jaduhñ xñänømy cooçh
nguwiinmahñdiä. Jadúhñhøch
häna'c-hajxy xñänøømbä cooçh
nga'a cuwiinmahñdiä, ja'a
møjcuhdujtmøødpähajxy ja'a
hädaa yaabä naaxwiimbä, ja'a
Diosmädia'agy hajxy ca'a mábøjpä.
Mänitä miäjaahajxy piøgåanäxä
møødä wyiinmahñdyhajxy coo
hädaa yaabä naaxwiimbä hänajty
quiuhdägoyya'añ. Pønjatia
Diosmädia'agy ca'xy cudiumb,
ñajuøøby hajxy jaduhñ coo Dios
tøyhajt quiuwiinmahñdiä. Paady
hajxy jaduhñ ñajuø'øy cooçh
jaduhñ tøø nyajmøødmädia'agy coo
Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm,
møød coo hajxy jim nnøcxáanäm
Dioswiinduum. Jequiän ja'a
Dios jaduhñ wyiinmaayy. Cahnä
naaxwiimbä hänajty yhawijy

tiøø'xta'agy. Cabä Dios ja'a
wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy.
Cahnä hajxy xyajwiinjuøøyyäm
høxtä jäda'anäbaadyñä. ⁸Pero cabä
møjcuhdujtmøødpähajxy jaduhñ
wyiinjuø'owa'añ. Coo hajxy cu
wyiinjuøøyy, cabä Jesucristo hajxy
cu miøjpahbejty cruzcxp. Piädaac
ja'a Dios ja'a yHuung jaduhñ
coo yaa wyiingudsähgø'owøøjät
hädaa yaabä naaxwiin. ⁹Jaduhñä
Diosmädia'agy miäna'añ:

Ni pøn quia'a hixyñä, ni quia'a
mädoynä,
ni quia'a wiinmayñä nebiatiä
Dios hoyhajt weenhajt
mio'owa'añ pøn jaduhñ
chojpy.

¹⁰Ja'a højtshájtäm, tøø Dios
hajxy xyajwiinjuøøyyäm ja'a
yhEspírituhaam nebiaty jaduhñ
wyiinmahñdyhajty. Yhøxtaabiä
yhEspíritu jaduhñ neby hajxy hoy
xyajwiinjuøøyyämät.

¹¹Cabä wiinghäna'c jaduhñ
xñajuøøyyät nebiaty hänajty
mwiinmay. Jagooyyä miich
mhamdsoo juøhñdy jaduhñ
ñajuø'owät. Jaanä jaduhñä
Diospä, cab jaduhñ pøn ñajuøøbiä
nebiatiä Dios wyiinmay. Jagooyyä
Dios yhamdsoo Espíritu jaduhñ
ñajuø'øy. ¹²Tøø Dios ja'a
yhEspíritu hajxy xmióoyyäm
coo højts ja'a miädia'agy jaduhñ
nmäbøjcäm. Ja'a yaabä juøhñdy,
cab jaduhñ miäbaady nebiä Dios
ja'a yhEspíritän. Paady hajxy
jaduhñ xmióoyyäm, jaduhñ
hajxy xyajnajuøøyyäm coo
hoyhajt weenhajt hajxy xñä'a
móoyyäm. ¹³Jaduhñä jäya'ay
hajxy nhawaandägájtäm coo

hajxy jaduhñ xñä'ä móoyyäm. Jaduhñ hajxy nhawáañäm nebiatiä Diosheshpíritu hajxy xyajwiinjuóoyyäm. Jaduhñ hajxy nyajwiinjuóödiägátsäm je'eguióxpä coo Diosheshpíritu hajxy mióödhajpä. Ja'a hänä'c-hajxy tyijy cuwiinmahñdypä, cabä wiinmahñdy hajxy ca'xy mióödá coo tijaty mädia'agy hajxy hänäjty xyajmóödmädia'aga'añ. Paadiä wiinmahñdy hajxy ca'xy quia'a móödá coo Diosheshpíritu hajxy quia'a móödá. Pero højts, cab højts nmädiáacäm ja'a nhamdsoo wiinmahñdyhaam.

¹⁴Pönjatiä Diosheshpíritu ca'a móöd, cab hajxy wyiinjuó'öy nebiatiä Diosheshpíritu hajxy jia wi'i yajmóödmädia'aga'añii. Cábäc tyijy jaduhñ choobaady. Hix, coo Diosheshpíritu hänäjty mga'a móödá, cab jaduhñ mnä'ägädä wiinjuó'öwät nebiä Dioswiinmahñdy. ¹⁵Pönjatiä Diosheshpíritu móöd, quióxy wyiinjuóöby hajxy jaduhñ. Pönä Diosheshpíritu ca'a móöd, cabä cuhdujt hajxy mióödá coo hajxy miäná'anät cooc tyijy jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a yajnáhixó'öy, ja'a jäya'ay ja'a Diosheshpíritu hajxy móödpä.

¹⁶Jaduhñ jim myiñ cúaay maa Diosmädia'aguian: "Cabä Dios wyiinmahñdy pön ñajuóöyyä. Cabä Dios pön yajnáhixó'öyii." Pero nmóödhájtäm ja'a Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaduhñ.

3 ¹⁻²Hermanodöjc, coöch jim nhooçhohñ maa mijtsän, cáböch mijts tsipjaty nyajnáhixóöyy. Ja'a ca'a tsipjátypöch mijts jaduhñ nyajnáhixóöyy. Hix,

je'enä hajxy hänäjty mhityñä nebiä naamdägö'öybän maa Jesucristocöxpän. Jaduhñ hajxy hänäjty mhity nebiä Diosmädia'agy ca'a maböjpän. Cahnä hajxy hänäjty may mwiinjuó'öyñä maa Diosheshpíritucöxpän. Y høxtä jäda'anäbaadyñä, cahnä hajxy jaduhñ may mwiinjuó'öyñä.

³Je'enä hajxy mniwyiinhecy mniwyiindoyiinä coo hajxy mga'a hity tu'ugmädia'agy. Cab hajxy jaduhñ mniçhocy nmimiee'xyii. Je'enä hajxy jaduhñ mjäya'ayhaty nebiä Diosmädia'agy ca'a maböjpän. ⁴Näje'e hajxy mmäna'añ: "Hööçh ja'a Pablo miädia'agy nbanócxäp." Näje'e hajxy mmänaambä: "Hööçh ja'a Apolos miädia'agy nbanócxäp." Coo hajxy jaduhñ mga'a hity tu'ugmädia'agy, cähxö'p jaduhñ coo hajxy jaduhñ mjäya'ayhatyñä nebiä Diosmädia'agy ca'a maböjpän.

⁵Hööçh Pablo, cáböch möjcuhdujt nmóödá. Ni ja'a Apolos jaduhñ quiaa móödebä. Cab jaduhñ yhähixó'öy coo højts nmädia'agy hajxy jaduhñ xyajtsibóöyyät. Jue'e højts, Dios højts jaduhñ xñä'ä moonsähajp. Dios højts jaduhñ xquiejx coo mijts jaduhñ nyajnáhixó'öwät. Jaduhñ hajxy mmaböjcy ja'a Dioscöxpä. Cöjwiinduum højts ja'a Dios ja'a tuung xmiooyy. ⁶Hööçh mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnáhixóöchohn. Mänitä Apolos hajxy jaduhñ xjiaac yajnáhixóöyy. Pero Dios, je'e mijts jaduhñ xyajmäböjc. Y tehngahnä hajxy xjiaac yajmayö'owa'añ. ⁷Hööçh Pablo, cáböch möjcuhdujt nmóödá. Ni

ja'a Apolos jaduhñ quia'a mōōdābā. Jagooyyā Dios mōjcuħdujt miōōdā. Je'eduhñ tu'ug xyajmābōgāp. Je'eduhñ tu'ug xyajmayō'ōwāp. ⁸Tu'ugmādiā'agyhōch ja'a Apolos nmōōdhity, hoy hōjts cōjwiingtuuñ nja mōōdā. Coō hōjts hoy ndúnāt, mānitā Dios mōjmayhajt tiúnāt maa hōjtscōxpān. Pero coō hōjts hamuumdu'joot nga'a túnāt, mānitā Dios mayhajt hānajt weēñtiā tiunaambā maa hōjtscōxpān. ⁹Hōjts ja'a Dios nmōōdtuumby. Y coō mijts hoy mjāya'ayhaty, jaduhñ jāya'ay tōyhajt hajxy miōōdā coō Dios hajxy hoy xyagjāya'ayhaty. Mijts ja'a Dios ja'a mwiinmahñdy xyajtāgājtsāp neby hajxy jaduhñ mhīdāt nebiatiā jioot chocy.

¹⁰⁻¹¹Tōōchā Dios xwyiinguexy coō mijts ja'a miādia'agy nyajñāhixōōyyāt ja'a Jesucristocōxpā. Xmiōoyyhōchā wiinmahñdy jaduhñ nébiōch mijts jaduhñ hoy nyajñāhixō'ōd. Cabā cuħdujt jaduhñ myiñ coō pōñ ja'a Dios miādia'agy yajtāgājtsāt ja'a Jesucristocōxpā. Ween hajxy jaduhñ yajñāhixōōbiā nébiōch tōō nyajñāhixō'ōyān. ¹²Pōnjatiā Diosmādia'agy mābōjp, jaduhñ hajxy tiuunghaty nebiā jāya'ayhajxy jaduhñ miādoyhādāt ja'a Jesucristocōxpā. Nāje'e hermanodōjc-hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jiaañch tehñ quiumayii. Jiiby hajxy nāje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Paady hajxy jaduhñ quia'a cumayii. ¹³⁻¹⁴Coō Jesucristo hānajt yaa quiādaactāgatsa'añ, mānit jaduhñ quiāhxō'ōga'añ pōnjaty hānajt hoy tōō tiuñ. Cōjxta'axiōō ja'a Dios jiahmiedsa'añ neby

hajxy hānajt hoy tōō tiuñābā. Mōjmayhajt ja'a Dios tiunaambā maa hāna'c hoy tōō tiuñān. Jaduhñ je'e quiāhxō'ōgaambā pōnjaty hānajt hoy tōō quia'a tiuñ. Cabā Dios mayhajt tiuna'añ maa hāna'c hoy tōō quia'a tūñābā. ¹⁵Hawa'adstuum hajxy yaghida'añii, pero hobiā nejpiā.

¹⁶Jaduhñ hajxy nmābāatām hādaa hajxy njoothājtāmbā nebiā Diostōjcān coō Dioshēspīritu hajxy nmōōdhājtām maa hādaa njoodootyhajxiān. Mnajuōōby hajxy jaduhñ, túhmāts. ¹⁷Pōnjaty haxōōg nā'āgādā jāya'ayhajp, hoyyā Dioshēspīritu hajxy jia mōōdā jioodooty, pāda'agāānāp hajxy hajōōxc. Hix, coō ja'a Dioshēspīritu hajxy mmōōdā ja'a mjoodooty, pāadiāts mjoot hajxy wa'ads myaghīdāt. Hix, cabā Dioshēspīritu hoñā'ā maajā yhida'añ majaty hānajt quia'a wa'adsā.

¹⁸⁻¹⁹Nāje'eg tyijy mijts madiu'u mnajuō'ōy neby hādaa yaabā naaxwiimbā wiinmahñdy myiñ. Cab hajxy hamdsoo mniguiumayōōd coō hajxy mjay coō hajxy mnajuō'ōy. Nōmā Dios miāna'añ cooc hādaa yaabā naaxwiimbā wiinmahñdy quia'a tsoobaady. Hahixōōby jaduhñ coō mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mnajtshixōōñāt, coō hajxy jaduhñ mnibiāda'agōōjāt nebiā ca'a wiinjuōōbiān. Jaduhñ ja'a Dioswiinmahñdy hajxy hoy mwiinjuō'ōwāt nebiā tiōyyān. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmādia'aguian: "Dios yajcumādowaamb ja'a hāna'c jaanč tehñ jiajpā māwiinhōōn."

²⁰ Jaduhñ jīm myiimbä cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Ñajuøøbiä Dios coo jäya'ay wyiinmahñdyhajxy quia'a tsoobaady, ja'a hajxy tyijpiä cuwiinmahñdy.”

²¹⁻²² Näje'e jäya'ayhajxy ñiguiumayii je'eguiøxpä coo jäya'ay miädia'agy hajxy pianøcxä ja'a tyijy tøyhajtmoødpä. Cab hajxy jaduhñ mbahíxät. Mijtsøxpä Dios cøxiä yhädiuunñ tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin. Moød højts ja'a Dios jaduhñ xyhädiuumbä ja'a mijtsøxpä, højts yajñähixøøbiädøjc, moød høøch, moødä Apolos, moødä Pedro. Paadiä Dios jugyhajt hajxy xmióoyyäm neby hajxy jaduhñ hoy nyajtuungpáatämät. Hoy hajxy cu nja hócäm, hoy hajxy nyajtuungpaadäänäm tijaty jäda'ahaty jájtáp túunäp, chaads tijaty jadäänäp tunäänäp, je'eguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy nbanøcxäm. ²³Hix, coo Jesucristo hajxy mWiindsønhaty, paadiä miädia'agy hajxy myajtuunä. Y jaduhñä Jesucristobä, yajtúunäbä Tieedy miädia'agy je'ebä.

4 Cab højts møjcuhtujt jaduhñ nmøødä, ni høøch ni Apolos; xñä'ä moonsähajp højts ja'a Jesucristo jaduhñ. Dios højts jaduhñ tøø xwyiinguexy coo højts ja'a Diosmädia'agy ca'xy ngapxtówät, mädyijaty ja'a jäya'ayhajxy hijty jegyhajty quia'a wiinjuøøby. ²Mäduhñtiä jäya'ay mioonsähadyii, tsipcøxp hajxy quiudiúnät neby hajxy yhane'emyii. Paady højts jaduhñ ngudiunaambä neby højts ja'a Dios tøø xwyiinguexy. ³⁻⁴Pero høøch, cábøch jaduhñ tii nmøjpäda'agy

cooçh pøn waambaty xñänómät pø hóyhøch nyajñähixø'øy, pø caj. Hóyhøch cu nja mäna'an cooçh hoy nyajñähixø'øy, cab jaduhñ choobaada'añ. Tu'uquiiä Jesucristo jaduhñ ñajuø'øy pø hóyhøch njaançh yajñähixø'øy. Y høøch, cooçh hamdsoo nniñänømóøjät pø hóyhøch nyajñähixø'øy, pø caj, cábøch nmädia'agy jaduhñ choobáadät. Cábøch nnajuø'øy pø hóyhøch tøø nyajñähixø'øy, pø caj. Pero, cab jaduhñ ñeipjiä pø nnajuøøbiøch, pø cábøch nnajuø'øy. Ja'a Jesucristo tu'uquiiä nägapxaamb pø hóyhøch tøø nyajñähixø'øy, pø caj. ⁵Caj pøn nä'ä nägoobä mnä'ä nänómät coo tøø quiädieey pø cabä tøyhajt hñajty mnä'ä moødä. Coø Jesucristo yaa quiädaactägätsät, mänit hñajty jaduhñ yajcähxø'øga'añ neby hajxy nwiinmahñdyhájtäm, nebiaty hajxy hñajty hamee'ch tøø njäya'ayhájtäm. Mänitä Dios hajxy xquiumayäänäm coo hajxy hñajty hoy tøø ngudiúunäm.

⁶Páadyhøch cham tøø nmädia'agy ja'a høøchcøxpä moødä Apolosøxpä neby højts nyajñähixø'øy, cábøch njoot jaduhñ chocy coo hajxy jaduhñ mnänómät coo tu'ljäya'ay jiaty, coo tu'ljäya'ay quia'a jaty. Pønhatiä Diosmädia'agy yajñähixøøby, je'eçh jaduhñ nnänøømby coo hajxy jaduhñ mga'a nänómät. ⁷Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniguiumayóøjät. Hix, Dios mäjaa hajxy jaduhñ xmiøoby neby hajxy jaduhñ hoy mmädúnät. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmäná'anät coo hajxy hamdsoohaamby mbaady. Caj

mijts pøn xñänømy cooc tyijy mijts mjaanč tehñ miøj mjaanč tehñ jiaančhä.

⁸Nøm mijtsäda'a hamdsoo mniñänømyii cooc tyijy Jesucristo mmäbaatnä nej yhojiäya'ayhatiän, y cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy mjaanč tehñ miøødä. Jaduhñ mäwiin mijts mnibiädäacänä nebiä jäya'ayhajxy hanehmän, cooc tyijy mijts cuhdujt mmaas møødä que højts. Pero mgapxtägooby hajxy jaduhñ. Hoy hijty jaduhñ coo hajxy cu mhanehmy. Näguipxy hajxy jaduhñ cu nhanéhmäm.

⁹Pero højts Diosquexypä, jaduhñ mäwíinhøch ndijy højts Dios xpiädaacy nebiä cuhdujtmøød ca'a hidaambän. Jaduhñ mäwiin højts xpiädaacpä nebiä cädieeyhäna'c yagho'oga'añiijän. Hijxwiinduum højts jaduhñ njaanč tehñ chaačhpøcy. Ja'a Diosmoonsähajxy tsajpootypä, je'e højts jaduhñ xyhijxp, møødä jäya'ayhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä. ¹⁰Nømä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy. Paady højts jaduhñ xñänømy coo højts ja'a Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Pero mijts, mjaanč tehñ ñiguiumáayypä hajxy jaduhñ cooc tyijy mijts ja'a Dios xjiaanč tehñ yajwiinjuø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ højts jäya'ayhajxy xñänømbä cooc tyijy højts Diosmäjaa nga'a møødä. Pero mijts, mjaanč tehñ miøød ja'a Diosmäjaa tyijy. Mijts ja'a jäya'ayhajxy xñä'ägä wiingudsähgøoby. Pero højts jäya'ay xjiaanč tehñ piejxp xjiaanč tehñ tiehm b cooc tyijy

højts tii nga'a jaty nga'a najuø'øy.

¹¹Jaguiay jayhu'ugy højts naxy nhity homiänaaxøøjä. Hagøødsø'øy højts nwit nducxy naxy nmäwädity. Xjiaanč tehñ chaačhtiumb højts jäya'ayhajxy yaa homiänaaxøøjä. Cab højts tsänaadiaact maa tøø nmøødhaty ni mänaa. ¹²Hamdsoo cø'øhaam hamdsoo tecyhaam højts nduñ nxajy. Jaduhñ højts nnägaayyøoc nbaady. Cooc højts jäya'ay naxy xñänømy haxøøgjaty, cab højts ndsippäda'agy nma'adpäda'agy. Yajxon højts nhadsoy. Cooc højts jäya'ay naxy xyajtsaačhpøcy, nmee'xtujpy højts jaduhñ. Cab højts waamb jaduhñ nnä'ägädä mäna'añ. ¹³Coo højts jäya'ay naxy xñähwaambety nä'ä nägoobä, mee'xxieemy højts jaduhñ njaanč tehñ yhadsoy. Høxtä jäda'anäbaadyñä højts jäya'ay xyhixy nebiä hujts nebiä haayän.

¹⁴Hermanodøjc, jadúhñhøch mijts njuøøñä nebiä hamdsoo huungän. Páadyhøch mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy. Cábøch mijts jaduhñ nyajtsähdiuna'añ. ¹⁵Hoy mijts häna'c xjia yajnähixø'øy nämay ja'a Jesucristocøxpä, høøch mijts jaduhñ tu'uquüä xtieedyhajp ja'a Jesucristocøxpä, je'eguiøxpä coo ch mijts jayøbajt nyajnähixøøyy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo jadähooc jiuypiojtagajch.

¹⁶Jadúhñhøch mijts nja nämä'ay coo ch hajxy jaduhñ xpiahíxät.

¹⁷Y ja'a Timoteo, jadúhñhøch je'e ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän ja'a Jesucristocøxpä. Pedyii jaduhñ jiaanč tehñ quiudiuñ ja'a Diosmädia'agy. Páadyhøch jim tøø nguexy maa mijtsän nébiøch

mijts jaduhñ xjiahmiejstá'agát coočhä Jesucristo nbanøcxy. Wiinduhmyhagájpthøchä Jesucristo miädia'agy nyajwiingapxøyyä maa tsajtøjcän. ¹⁸⁻¹⁹Høøch, mobädájpøch jimñ nnøcxaambä maa mijtsän coo Dios jaduhñ miäná'anät. Cabä jäya'ayhajxy näje'e miäbøcy cooc tyijy jaduhñ jimñ nga'a nøcxa'añ, je'eguiøxpä cooc tyijy njaanč tehñ chähgø'øy. Paady hajxy jiaanč tehñ ñiguiumayii. Howiaambaty hajxy jiaanč tehñ miäna'añ. Pero cooch jimñ jaduhñ njaanč nøcxät maa mijtsän, mänítøch jaduhñ jimñ nhixa'añ pø jaanč tøyhajt ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč møødä, ja'a hajxy jaduhñ niguiumäáyyäbä. Paady hajxy ñiguiumayii cooc tyijy ja'a Diosmäjaa hajxy jiaanč tehñ miøødä. ²⁰Je'e jaduhñ jaanč tehñ choobaatp coo Diosmädia'agy hajxy hoy mgudiúnät. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'a nägoobä mnä'a xi'ig mnä'a mädiá'agät. ²¹Nøcxáambøch jimñ maa mijtsän. Coo mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'owät, mänítøch hajxy hoy yajxónñ nmøødmädiá'agät. Pero pø cabä mhaxøøgcuhdujt hajxy nnajtshixø'owa'añ, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ coo hajxy nyajcumädówät.

5 Tøøch nmädoyhaty coo tu'jäya'ay haxøøg jiaanč tehñ jiatcø'øy maa mijtsän, hoyyä Diosmädia'agy hajxy mja mabøcy. Yhamdsoo huudájjac jaduhñ miøødtsänaaby. Ni pønñ jaduhñ quia'a jiatcø'øy, ni ja'a cajpä jjudfoshajxy. ²Hahixøøby jaduhñ coo yø'øya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät. Cu mhojy

hajxy jaduhñ. Jaduhñ hajxy cu mjootmayhajty. Pero cab hajxiäda'a waamb tøø mnä'ägädä nämä'ay. Höchähdiuunnä jaduhñ coo hajxy mga'a hojy. Cab jaduhñ yhojy coo hajxy mniguiumayii. ³⁻⁴Hóyhøch jimñ nga'a jagä hity maa mijtsän, nmøødhøch cuhdujt jaduhñ cooch mijts nhané'emät ja'a Jesucristocøxpä coo jaaya'ay hajxy mga'a mägu'ughájñät, ja'a yhamdsoo huudaj jaduhñ miøødtsänaabiä. Mänit hajxy myajpädsómät coo hajxy hñanjty mhamugø'øy. Díøshøch ja'a cuhdujt jaduhñ xmioooy cooch mijts jaduhñ nhané'emät. ⁵Cab hajxy jimñ myajméjtsnät maa tsajtøjcän. Ween jaduhñ chaačhtiuñii ja'a møjcu'ugóngäm. Wehñdä jaduhñ yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät coo haxøøg jiatcø'øy. Mänit jaduhñ ñähwä'adsät ja'a piojpä quiädieey. Mänit jaduhñ jimñ ñøcxpät tsajpootyp coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a nWiindsønñhájñtämbä.

⁶Cab jaduhñ yhojy coo hajxy myajcumáyät. Huuc mädown hajxy, coo jäya'ay tsajcaagy hajxy yajcojy, mänitä chooy hajxy piädaacä harinajooty. Mänit hajxy yajmätijwäditø'øy. Mänitä harina chooy yajtägø'øyii. ⁷Paadiä craa hajxy mga'a yajméjtsnät maa tsajtøjcän coo mijts jaduhñ mnä'a pahíjxpät ja'a haxøøgpä. Jaduhñ mijts jaduhñ mga'a padu'udägóobiät. Hix, tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojhájñäm ngädieeyhájñäm hajxy xyajñähwäatsäm. ⁸Jaduhñds je'e, tsøgä haxøøgpä hajxy

najtshixóoyäm. Tsögä tøyhajtpä hajxy hamuumdu'joot hoy yajtu'uyóhyäm.

⁹Tøöch mijts ja'a nocy tu'ug nyajnäaayø'øy coo hajxy mga'a mägu'ughádät ja'a jäya'ayhajxy haxøøgwädijpä. ¹⁰⁻¹³Je'e'ch jaduhñ nnänøømbby pønda'a tyijy tuumb hermano. Cab hajxy jaduhñ mmägu'ughádät ja'a hajxy wiingto'oxiøjc pawädijpä, mөөд hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, mөөд ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøöbiä, mөөд hajxy jäya'añähwaambejpä, mөөд hajxy jaduhñ müucäp wädijpä, mөөдä jäya'ayhajxy mee'tspä. Ni jäya'ay jaduhmbä hajxy mga'a mөөdcáyät, pøn tyijy jaduhñ tuumb hermano. Tsipecxp hajxy jaduhñ jim mhøxquejxpädsómät maa tsajtøjcän, pønjaty jaduhñ haxøøgwädijp. Pero cab højts cuhdujt nmөөdhájtäm maa jäya'aguixpähaxiän, ja'a hajxy ca'a tuumbä hermano, hoy hajxy jaduhñ jia wädijpä haxøøg. Dios jaduhñ najuøøby nebiä tsaächpä hajxy mio'owa'añii. Homiajatiä jäya'ay hajxy nbáatäm ja'a hajxy haxøøgwädijpä, mөөд ja'a jäya'ajie'e hajxy hadsojpä, mөөд ja'a mee'tspähajxy, mөөд ja'a quepychech hajxy wiingudsähgøöbiä.

6 Hermanodøjc, coo mijts hánajty mniñäxø'øwø'øwa'añii, jim hajxy mnøcxät maa Dios quiu'ugän; cab hajxy jim mnøcxät maa cuduunghajxiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñä hermanohajxy näje'e jiatcøøy.

²Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä

coo højts jäya'ayhajxy nägøxiä nyajtøyhajtyegáanäm ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, coo Jesucristo quiädaactägätsät. Paady hajxy hánajty jaduhñ ndunáanäm coo Dios hajxy xquiu'ughájtäm. Hoorä, pø myajtøyhajtyegaamby hajxy hánajty jaduhñä, tii hajxy coo mga'a jajpä yajtøyhajtyec mädyiibä ca'a tsipjaty. ³Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo Diosmoonsäbaady hajxy nyajtøyhajtyegáanämbä, ja'a hajxy jim hijpä Dioswiinduum. Jaduhñds je'e, hoy hajxy jaduhñ nyajtøyhajtyéjcämät mädyiijaty hädaa yaabä naaxwiimbä. ⁴Pø jii hajxy tijaty myajtsibø'øy ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä, tii hajxy jim coo nøcxy myajtødiägø'øy maa hajxy ca'a mabøjpän.

⁵Hoçähdiuunnä hajxy jaduhñ mjatcø'øy. Jii jajpähana'cäda'aduhñ maa mijtsän tu'ug metsc. Je'eduhñ xyajtødiägøøyyäp ja'a mdsiphajxy, hermanodøjc. ⁶Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy hamiñ haxøpy mniñäxø'øwø'øwøøjät maa cuduunñän, ja'a Diosmädia'agy ca'a mabøjpä.

⁷Coo hajxy hánajty tijaty myajtsibø'øy, myajcähxø'py hajxy hánajty jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy hoy mga'a cuduiñ. Maas hoy hit jaduhñ coo pøn xmiägädiéeyät, coo pøn xmiäméedsät, cab hajxy mnäxø'øwø'øwät. ⁸Pero cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mniimiägädieeyøøjät, coo hajxy mniimiämeedsøøjät, haagä hermanodøjc.

⁹Tøgä cab hajxy mnajuø'øyä coo haxøøghäna'c-hajxy jim quia'a tægø'øwa'añ maa Dioswiinduumän.

Tøyhajt jaduñ. Jue'ečh jaduñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, ja'a hajxy nimioødtsänáayyábä jabiøcy, mөөd hajxy quepychech naaxpoch wiingudsähgøøbiä, mөөd hajxy wiingjäya'ay tio'oxiøjc mөөdtsänaabiä, mөөdä jäya'ay miäya'adiøjc mөөdtsänaabiä, ¹⁰mөөdä mee'tspähajxy, mөөd hajxy jäya'ajie'e hadsojpä, mөөd hajxy múucäp wädiipä, mөөd hajxy wi'i quiapxpä, mөөd hajxy mee'tspä höhnda'agyhaam. Pønjaty jaduñ jatcøøby, cab hajxy jim tiägø'øwa'añ maa Dioswiinduumän. ¹¹Jaduñ hajxy hijty näje'e mbajatcøøbiä. Pero tөө Dios ja'a mbojpä mgädieeyhajxy xyajnäwha'ačh ja'a yhEspirituhaam maa Jesucristocøxpän, ja'a hajxy nWiindsøñhájttämbä. Jaduñä Dios hajxy tөө xpiädáacäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, coo hajxy hoy njäya'ayhájttämät nebiä jioot jaduñ chocy.

¹²Jaduñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ coogä cuhdujt jaduñ myiñ cooc hajxy hotyijatiä ndúunämät nnájxämät. Tøyhajt jaduñ. Pero cab jaduñ xyhahixøøyyämät coo hajxy cøxiä wiinä ndúunämät nnájxämät. Y cab hajxy ndehm yaghanájxämät nebiä nwiinmahñdy hajxy hoy nhøxhíjxämät. ¹³Paadiä Dios jøø'xytiøjc caadiøjc hajxy xmiøoyyäm coo hajxy jaduñ ngáayyämät coo hajxy jaduñ nhúucämät. Pero nä'a mädøyyä hajxy ngáayyämät nhúucämät, cab hajxy ngaayyhanájxämät. Pero cab jaduñ ñejpiä pø cáayyäm pø ca'a ngáayyäm; hix, nä'ägädä

yajcuhdägoyyaambiä Dios je'e. Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm coo miädia'agy hajxy ngudiúunämät. Pero cabä jioot jaduñ chocy coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ¹⁴Nebiä Dios ja'a yHuung yagjujypiøjquiän, jaanä jaduñ højts xyagjujypiøgáanämbä ja'a miäjaahaam.

¹⁵Huuc mädown hajxy, coo Jesucristo hajxy nWiindsøñhájttäm, paady jaduñ quia'a nä'ägädä hoyyä coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy nmөөdmáawämät. ¹⁶Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ, coo jäya'ayhajxy nimioødma'awøøjät, jaduñä Dios yhixy nebiä tu'ugpä jäya'ayän. Jaduhnds je'e, coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy nmөөdmáawämät, jaduñä Dios hajxy xyhíjxäm nebiä tu'ugpä jäya'ayän. ¹⁷Pero coo Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxämät, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy ja'a Jesucristo hajxy jaduñ nmөөdhíjtämät.

¹⁸Cabä cuhhiñdo'oxiøjc hajxy mmөөdmá'awät; haxøøg jaduñ. Hoy hajxy nej cu mja jatcø'øw, cabä mni'x cabä mgopc nej jiaty jádät. Pero coo cuhhiñdo'oxiøjc hajxy mmөөdmá'awät, mnä'ägädä mägädiehbiä mhamdsoo ni'x ja'a mhamdsoo copc hajxy jaduñ. ¹⁹Nej, cab hajxy mnajuø'øyyä coo Dioshespíritu jiiby yhity mjuøhñdiootyhajxiä. Dios hajxy jaduñ xmiøoyy. Jaaya'ay hajxy jaduñ xyhuunghajp, paadiä miädia'agy hajxy myajttúnät; cabä mhamdsoo cuhdujt hajxy myajttúnät. ²⁰Paady hajxy xyhuunghaty coo yHuung hajxy xñähho'tuuty. Paady

hajxy hoy mwädítät, jaduñ hajxy myajcähxó'ögät coo Dios miøjjä jiaančhä.

7 Hoorä, tsög hajxy mädiáacäm waambátyhöch mijts xmiäyajtøøyy nocyhaam. Hoy hit jaduñ coo ya'adiøjc ja'a to'oxiøjc quia'a mөөдtsäná'awät. ²Pero coo hajxy hānajtý mga'a mee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo to'oxiøjc hajxy mnä'ägädä pógät, y weenä to'oxiøjc ja'a ñihyhap miөдdhájpät. ³⁻⁴Ja'a pөcyjiäya'ayhajxy, hamiñ haxөpy hajxy ñimiөдma'awөөjät. Cabä cuhdujt hajxy mmөөdä maa mhamdsoo ni'xhajxiän. Hiñ, pө xmiөдma'awaambä mjamiөд jaduñ, naxy mdehm miөдmä'awät, cab jaduñ mnimiөjjø'өгөөjät.

⁵Jaduñ hajxy mnä'ägädä cuhdujthädät coo möjcu'ugong hajxy xñä'a yajtu'udägöyyät. Coö hajxy jaduñ nämetsc mmäná'anät coo Dios hajxy mba'ya'axät, mänit jaduñ yhooyä coo hajxy mga'a nimiөдma'awөөjät hamiñ haxөpy. Hoorä, coo Dios hajxy hānajtý tøø mba'ya'axy, mänit hajxy mnimiөдmäawägombät. Mänitä möjcu'ugong hajxy jaduñ xquia'a yajtu'udägöyyät.

⁶Cábөch jaduñ nmäna'añ coo hajxy mädsibø'øbä mbögät. Nnä'a móobiөčhä cuhdujt jaduñ. ⁷Maas hoy hit jaduñ coo hajxy jaduñ mnä'ägädä hídät nidiuhm nébiөch höөch jaduñ nhitiän. Pero cөjhaminø'өy ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm. Näje'e hajxy tøø xpiädáacäm coo hajxy nidiuhm nhíjtämät, näje'e caj.

⁸Jaduñds je'e, pөñ jaduñ nidiuhmhajpnä, jaduñ

ñä'ägädä mähmø'owät nidiuhm nébiөch höөch nhitiän. Y jaanä jaduñduhmä, ja'a yaamgto'oxyhajxy, cab hajxy piöjtägätsät. ⁹Pero pө cab hajxy mmee'xtuga'añ, maas hoy hit jaduñ coo hajxy mbögät, coo cuhñdo'oxiøjc hajxy xñä'a yajcuhhínät.

¹⁰Pero pөnjaty jaduñ tøø piöjnä, cham hajxy nmägapxy nhane'emy. Ca'a yhöөch nhamdsoo mädia'agy hädaa; Diosmädia'agy hädaa. Cab jaduñ yhooyä coo to'oxiøjc ja'a ñihyhap piuhwá'adsät. ¹¹Pero coods jaduñ piuhwá'adsät, cabä wiingya'adiøjc wyiingpögät. Maas hoy coo ñihyhap ñä'ägädä nämejtstägätsät. Y ja'a ya'adiøjc, jaanä jaduñ je'ebä, cabä tio'oxiøjc yhöxmädsät.

¹²Chámhöch njaac mädia'aga'añ. Ja'a nhamdsoo mädiá'agyhөch hädaa; cab jaduñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pө jii ya'adiøjc tu'ug mäbөjpä, pө cabä tio'oxiøjc miäböcy, cabä tio'oxiøjc yhöxmädsät pө jaac mөөдtsäna'awáanäp ja'a tio'oxiøjcäm. ¹³Jaanä jaduñduhmä, pө jii to'oxiøjc mäbөjpä, pө cabä ñihyhap miäböcy, cabä ñihyhap ñähgué'egät pө jaac mөөдtsäna'awáanäp ja'a ñihyhápäm. ¹⁴Coo ya'adiøjc ja'a Diosmädia'agy hānajtý quia'a mäböcy, yaghoyøöyyäp je'e ja'a tio'oxiøjcäm je'eguiөxpä coo tio'oxiøjc miäböcy. Jaanä jaduñduhmä, coo to'oxiøjc ja'a Diosmädia'agy hānajtý quia'a mäböcy, yaghoyøöyyäp je'ebä ja'a ñihyhápäm je'eguiөxpä coo

ñihyhap miäbøcy. Coö hajxy jaduhñ yhodiumä, paadiä yhuunghajxy jaduhñ yhodiúumäbä. Pø cabä tiaj tieedy häxøpy nidu'jäya'adiä quia'a mäbøcy, cab hajxy häxøpy yhodiúumäbä. ¹⁵Pøñ jaduhñ mäbøjp, coö jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä hadsip miäná'anät coö hajxy ñiyhøxmadsoøjät, ween hajxy jaduhñ ñiyhøxmaçhi. Jaduhñ jiäjcombät nebiä tøø quia'a pøquiäbä. Hix, chojpiä Dios jioot jaduhñ coö hajxy hoy nhíjtämät. ¹⁶Pøñ jaduhñ mäbøjp, cab jaduhñ yajnajuoø'øy pø yajmäbøgaambytiä ja'a jiamioød ja'a ca'a mäbøjpä.

¹⁷Cøjhaminø'øy ja'a Dios hajxy tøø xpiädäacäm. Jaduhñ hajxy jootcujc njaac híjtämät neby hajxy hñajty nhíjtäm mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coö hajxy nmädúunämät. Hädaa mädiä'agyhøch homiaaja nyajnáhixøby majatiä hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän Dioswiingudsähgøøbiä. ¹⁸Højts judíos, coö Jesucristo miädia'agy hajxy nbanøcxäm, cab hajxy ndsähdiúunämät, hoy hajxy nja judíoshájtäm. Y ja'a jäya'ayhajxy ca'a judíospä, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy panøcxpä, ni je'ehajxy quia'a tsähdiünät, hoy hajxy quia'a ja judíoshaty. ¹⁹Cab jaduhñ ñejpiä pø mjudíoshájp, pø caj. Je'e nä'ägädä tsoobaatp coö Dios miädia'agy mgudiünät. ²⁰Jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitian mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coö miädia'agy hajxy mmäbøjcät. ²¹Näje'e mijts jäya'ay xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän, hoyyá

Diosmädia'agy hajxy mja panøcxy. Cab hajxy jaduhñ mmøjpädä'agät. Pero pø cabä mwiindsøn hajxy xyajtunaannä, ween hajxy xyhøxmajtsnä. ²²Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdíjy coö miädia'agy hajxy mmäbøjcät, hoyyá jäya'ay hajxy hñajty xjia je'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän. Hix, tøø Jesucristo hajxy xyajnáhwäatsäm ja'a nbojphájtäm ja'a ngädieyhájtäm. Hoorä, pønjaty hñajty ca'a je'ehájtäp jaduhñ nebiä waj nebiä cuaayän mänaa hajxy yajnáhdíjyijän ja'a Diósäm coö miädia'agy hajxy miäbøjcät, moonsä hajxy je'e tiünäp ja'a Jesucristocøxpä. ²³Tøø Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä Dios miädia'agy hajxy nmäbøjcänä. Cabä jäya'ay miädia'agy hajxy nmäbøjcänät. ²⁴Jaduhñds je'e, hermanodøjc, jaduhñ hajxy mjaac hídät neby hajxy hñajty mhitian mänaa Dios hajxy xyajnáhdíjjäm coö miädia'agy hajxy mmäbøjcät. Jaduhñä Dios hajxy hoy mmädúnät.

²⁵Myajtøøw hajxy jaduhñ pø hahixøby jaduhñ coö cäxyiihäna'c-hajxy piógät. Høøch nhamdsoo mädia'agy hädaa; cab jaduhñ jim myiñ cúaay maa Diosmädia'aguian. Pero hahixøby jaduhñ coøch mijts nmädia'agy xmiäbøjcät; hix, Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdíjy coøch nmädúnät. ²⁶Pues høøch jaduhñ mänaamb coö jaduhñ yhahixø'øy coö hajxy mga'a pógät, je'eguiøxpä coö tsø'ty häyohn wiädijnä jäda'ahaty. ²⁷Pø jii mdo'oxiøjc, caj mhøxmädsät. Y pø cabä to'oxiøjc mmøødä, ca'a mhøxta'ay. ²⁸Cab jaduhñ yhaxøøgä

coo mbógät; y coo cäxyihäna'c jaduhñ piógät, ni jaduhñ quia'a haxøögä. Pero coo hajxy jaduhñ piógät, maas hamäjaa jiugyhajt hajxy miänaxa'añ. Páadyhøch jaduhñ nja mäna'añ coo hajxy quia'a pógät.

²⁹Hermanodøjc, jue'eëh jaduhñ nja mäna'ana'añ, ja ween quia'a habaady coo Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy yaa jejcy njaac tunäänäm. Jaduhñds je'e, pønjaty to'oxiøjmøød, jaduhñ hajxy xyiicta'ag miädiaactá'agät nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Cabä yhuung tio'oxy hajxy ñädaj ñämáañät. ³⁰Pønjaty jaduhñ jootmayhajt, ween hajxy jaduhñ quia'a jootmayhajnä. Pønjaty jaduhñ xoonäacp, ween hajxy jaduhñ quia'a xoonäacnä. Y ja'a hajuubiädøjc-hajxy, ween hajxy jaduhñ yhity nebiä toogy hajxy ca'a møødpän. ³¹Pønjaty jaduhñ yaa tsänaaby häyooob hädaa yaabä naaxwiin, ween hajxy jaduhñ yhity neby hajxy tii ca'a møødpän. Hix, hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy cham nhíxäm, cøxaamb hädaaduhñ quiuhdägoyya'añ.

³²Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy tii mga'a nädaj mga'a nämáyät. Ja'a ya'adiøjc nidiuhmhajpä, caj tii ñädajy ñämay. Jagoo tiajy miay nebiä Dios hoy miädúnät. ³³Pero ja'a craa to'oxiøjmøødpä, je'e tiajpy miaaby nebiä yhuung nebiä tio'oxy hoy miøødhídät. ³⁴Y cabä Dios hoy miäduna'añ. Jaanä jaduhñä cäxyihäna'c-hajxypä, cab hajxy tii tiajy miay. Jagoo hajxy tiajy miay

nebiä Dios hajxy hoy miädúnät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Pero ja'a to'oxiøjc ja'a ya'adiøjmøødpä, nebiä ñihyhap hoy miøødhídät, je'eyyā ñä'a tajpy ñä'a maaby.

³⁵Páadyhøch jaduhñ nmäna'añ, mijts jaduhñ nja puhbedaan. Caj mijts jaduhñ nhane'ema'añ. Pero chójpiøch njoot jaduhñ coo hajxy hoy yajxón mwädítät, coo Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät.

³⁶Pø jii mhuunghajxy tøø quiäxyijø'øy, ween hajxy piøcy, pø chojpy mjoothajxy jaduhñ. Cab jaduhñ yhaxøögä coo hajxy jaduhñ piógät. ³⁷Pero pø cabä mjoothajxy chocy coo hajxy piógät, ween hajxy jaduhñ quia'a pøcy. Hix, cabä cuhdujt pøn miøødä coo miich xyhané'emät maa mhuungcøxpän. ³⁸Hoy jaduhñ coo mhuung myajpógät. Jaanä hoy jaduhmbä coo mga'a yajpógät; cab jaduhñ ñeipjä.

³⁹Ja'a to'oxiøjc ya'adiøjmøødpä, cabä cuhdujt miøødä coo wiingpä miøødsäná'awät. Pero coo ñihyhap yhó'ogät, mänit mabøcy wyiingpógät pøn jaduhñ chojpy. Pero tsipcøxpä hermano wyiingpógät. ⁴⁰Pero maas jootucj yhídät coo quia'a nä'ägädä pøjtägätsät. Høøch jaduhñ mänaamb. Ja'a Dioshespíritøch ndijy jaduhñ xñajtsapxøøyyäp.

8 Naje'eëh hajxy tøø xmiäyajtøy pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy nägøxiä

tøø nmädoyhåjtäm hädaagøxpä. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy nmänáanämät cooc tyijy hajxy cøxiä nwiinjuóøyyäm. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e miänaambä, ja'a hajxy yajcumayaambä. Pero coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nniimié'xämät, mänitä Diosmädia'agy hajxy maas hoy nmäbøjcämät. ²Pøñ jaduhñ mänaamb cooc tyijy hotyiiä jiaty, høhndaacp jaduhñ. Cab jaduhñ tiøyyä coo hotyiiä jiaty. Ween jaduhñ jiaac habøcy. ³Pøñä Dios jaduhñ wiingudsähgøøby, ñajuøøbiä Dios jaduhñ pøñ je'e.

⁴Tsøg hajxy jadähooc jaac mädiäacäm pø hoy jaduhñ coo animalho'ogy hajxy ndsú'tsämät, ja'a häna'c-hajxy quepychechwiinduum yojxypä. Bueno, nnajuóøyyäm hajxy coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Y nnajuóøyyäm hajxy coo Dios tiu'ugä. ⁵Mayyä jäya'ayhajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Dioshajxy miayyä jim tsajpootyp chaads yaa hädaa yaabä naaxwiin. Je'eg hajxy jaduhñ jiaanç wiingudsähgøøby. ⁶Pero højts jaduhñ mänáanäm coo Dios tiu'ugä, ja'a nDeedyhåjtäm. Je'e jaduhñ hädiuun cøxiä näguipxy møødä yHuung. Paady hajxy jaduhñ xquiunú'xäm xpiädäacäm coo hajxy jaduhñ ween nwiingudsähgøøyyäm. Jaduhñ hajxy nmänáanäm coo Jesucristo hajxy nWiindsønåjtäm. Cabä wiingpä hajxy nwiindsønåjtäm. Møød je'e cøxiä yhädiuumbä. Høxtä højtspaadyhåjtäm hajxy xquiunú'xäm.

⁷Pero cabä jäya'ayhajxy nägøxiä miäbøcy coo quepychech quia'a jujyquiä, coo naaxpoch quia'a jujyquiä. Näje'e jäya'ay quepychech naaxpoch hajxy wyiingudsähgø'øynä. Y coo hajxy jaduhñ chú'udsät tijaty jäya'ayhajxy yojxyp quepychechwiinduum, jootmayhåjp hajxy jaduhñ cooc tyijy jaduhñ quia'a hoyyä coo hajxy chú'udsät. Hix, je'enä hajxy jaduhñ miäbøcyñä cooc tyijy quepychech jiujuquiä.

⁸Nnajuóøyyäm hajxy coo Dios quia'a møjpäda'agy pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm. Cab jaduhñ ñejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm.

⁹Pero hoy hajxy nja najuóøyyäm jaduhñ coo quia'a nejpiä pø ndsú'tsäm pø caj ndsú'tsäm, maas hoy hit jaduhñ coo nga'a tsú'tsämät, pø jii hermanohajxy näje'e quia'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo hajxy ndsú'tsämät. ¹⁰Tsøc mädiäacäm coo miich mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a nejpiä coo yø'øduhmä tsu'uëh mdsú'udsät. Hoorä, tsøc mänáanäm coo miich yø'øduhmä tsu'uëh hänajty mdsu'uëh maa quepychechwiinduumän. Hoorä, coo hermano jaduhñ tu'ug xyhíxät, ja'a ca'a najuøøbiä coo jaduhñ quia'a nejpiä coo miich jaduhñ mdsú'udsät, wehndä je'e xpiadsú'tspät. Wehndä miäná'anät cooc tyijy jaduhñ tøø quiädieey coo jaduhñ tøø xpiadsu'uëh. ¹¹Y coo jaduhñ quiädiéeyät, miichä pojpä hänajty mmøød je'eguiøxpä coo miich hänajty jim mgay. Hix, tøø mähdiøjc ñähho'tu'udyii ja'a Jesucristäm. ¹²Y coo miichä

mähdiøjc jaduhñ myajcädieeyät, jaduhñ hānajtý tøø piaady nejpä miičhä Jesucristo hānajtý tøø mmägadieeyän. ¹³Hoorä, pø cädieeyaambä hermano tu'ug je'eguiøxpä cooçh høøçh yø'øduhmbä tsu'uçh ndsu'uçh, cábøch jaduhñ nnä'ägädä tsú'udsät mänaa, coo hermano ñä'ä cädieeyät.

9 Cábøch pøn xyhane'emy, túhmäts. Dióshøch xwyiinguejx, túhmäts. Hamdsoočhä Jesucristo nhijxy, túhmäts, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Mijts ja'a Diosmädia'agy nyajmäbøjc, túhmäts. ²Näje'e jäya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy høøçhä Dios tøø xquia'a wiinguexy. Pero mmøødä tøyhajt hajxy jaduhñ cooçhä Dios tøø xwyiinguexy, je'eguiøxpä cooçh mijts nyajmäbøjcy ja'a Diosmädia'agy.

³Cooçh pøn mänaa xñäma'ay cooc tyijy høøçhä Dios tøø xquia'a wiinguexy, jadúhñhøch naxy nhadsoy: ⁴Nmøødhøch ndijy cuhdujt jaduhñ cooçh mijts cay hu'ugy nmäyujwá'anät je'eguiøxpä cooçhä Diostuung nduñ. ⁵Ja'a Jesucristo yhuchhajxy, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy wiädítät to'oxiøjmmøød. Jaduhñä Pedro miøødäbä, møødä Dioswiinguexypähajxy. Jadúhñhøch cuhdujt nmøødäbä, hoyyä jäya'ayhajxy näje'e jia mäna'añ cooc tyijy høøçh nga'a møødä. ⁶Tøgä mmänaamb mijts jaduhñä coo højts cuhdujt nga'a møødä coo højts nduung nnajtshixø'owät, coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät, høøçh møødä Bernabé.

Ja'a Diosquexyhajxy nägøxiä, tøø tiuung hajxy ñajtshixø'oy coo Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ⁷Yajmäjuuby hajxy je'e, y jaduhñ højts nyajmäjuyaambä. Hix, yajmäjuubiä soldadohajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a cudsaahtypcamhajxy, jiøø'xypä tsaatytsa'am hajxy. Y jaanä jaduhñduhmbä, ja'a meegcueendähajpähajxy, yhuucypia meegtsi'tsnøø hajxy. ⁸Ca'a yhøøçh nhamdsoo mädia'agy hädaa; jaduhñä mädia'agy miänaambä ja'a Moisés jecy quiujähyyäbä. ⁹⁻¹⁰Jaduhñ jim myiñ cujaay: "Cabä waj mxahuu'tsø'øgät coo trigopajc hānajtý tiehñjo'øch." Coo Dios jaduhñ jecy miänaañ, jaduhñ miänaañ coo højts nyajmäjüyät. Hix, ja'a häna'c naaxpuhbähajxy møødä tsijpädøjc-hajxy, ñajuøøby hajxy jaduhñ coo hajxy yajmäjuya'añ. Jaanä jaduhñ højtspä, jaduhñ højts nyajmäjubiät. ¹¹Coo højts mijtsä Diosmädia'agy tøø nyajnähixø'oy, paady hajxy xmiäjüyät. ¹²Mmäjuubiä Diosquexy hajxy, túhmäts; maas may højts cuhdujt nmøødä coo højts mijts xmiäjubiät.

Pero cahnä højts mänaa nmäna'aññä coo højts nyajmäjüyät. Chojpy højts njoot jaduhñ coo Diosmädia'agy wiä'xät, ja'a Jesucristocøxpä, paady højts nhity jamiäjuy. ¹³Pero nmøød højts cuhdujt jaduhñ coo højts nyajmäjüyät. Hix, ja'a häna'c-hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, miøødä cuhdujt hajxy je'e coo hajxy quiáyät tijatiä cu'ughajxy jim quiuyoxøøby maa altarän. ¹⁴Jaanä jaduhñduhmbä, tøø Dios yhane'emy

coo Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy
yajmäjüyät. Ja'a jäya'ayhajxy
mädoobä, je'eds hajxy jaduhñ
mäjüyäp. ¹⁵Pero hөөч, cábөch
mänaa tөө nmäna'añ cooч mijts
xmiäjüyät. Jadúhñhөch njoot chocy
cooч jamiäjuy ndúnät. Y cooч
häyaa nnä'a yuuhó'ogät, cab jaduhñ
ñejpiä, nägooч hánajty tөө nduñ
jamiäjuy.

¹⁶Näje'e jäya'ayhajxy
yajcumaya'añ je'eguiөxpä coo
Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy.
Pero Dióshөch xwyiinguejx
cooч nyajwá'xät hөөч; cábөch
hamdsoojoot nyajwa'xy. Paady,
cábөch nyajcumaya'añ. Y cooчhä
Diosmädia'agy jaduhñ nga'a
yajwá'xät, xyajcumädówäbөчhä
Dios jaduhñ. ¹⁷Cábөch hamdsoojoot
ndägөөyy Diosmädia'agy-yajwa'xpä.
Dióshөch jaduhñ xwyiinguejx
cooч miädia'agy nyajwá'xät.
Cooч häxөpy tөө ndägө'өy
hamdsoojoot, mänítөch cu
nyajmäjuuy. ¹⁸Jaanч tehñ
xioondáacpөch jaduhñ cooчhä
Diosmädia'agy nyajwa'xy jamiäjuy,
hóyhөчhä cuhdujt nja mөөdä cooч
cu nyajmäjuuy.

¹⁹Hix, cooч jaduhñ nduñ
jamiäjuy, cábөch pөн xyhane'emy.
Pero chójpiөch njoot jaduhñ
cooч hoy piөnä xyhané'emät,
nägoo Diosmädia'agy hajxy
miäbөгät. ²⁰Cooч jim nhijty
maa judfoshajxiän, jadúhñhөch
nguhdujthajpä nebiä judfoshajxy
quiuhdujthatiän, weenä
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu
miäbөjcy. Y cooч jim nhijty
maa jäya'ayhajxy hánajty
yhane'emyiän ja'a Diosmädia'agy,

ja'a Moisés jecy quiujáhyyäbä,
jadúhñhөch nyaghanehmbä neby
hajxy hánajty yaghanehmbän,
weenä Diosmädia'agy hajxy
jaduhñ cu miäbөjcy, hóyhөчhä
cuhdujt nja nmөөdä cooч nga'a
yaghané'emät. ²¹Y cooч jim
nhijty maa jäya'ayhajxiän, ja'a
cajpä judfospä, ja'a mädia'agy
hajxy ca'a cudiuumbä, ja'a Moisés
jecy quiujáhyyäbä, jadúhñhөch
nguhdujthajpä neby hajxy
hánajty quiuhdujthatiän, weenä
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ cu
miäbөjpä. Cáбөch nmäna'ana'añ
cooчhä Dios ja'a miädia'agy hánajty
nga'a mäbөjcä. Hix, nmäbөjcäbөчhä
Jesucristo miädia'agy jaduhñ.

²²Y cooч jim nhijty maa
hermanohajxiän, ja'a Diosmädia'agy
hajxy ca'xy ca'a wiinjuөbiä,
jadúhñhөch nbaguhdujthajpä neby
hajxy hánajty quiuhdujthatiän,
je'eguiөxpä cooч hánajty
nyajnáhixө'өwa'añ nebiä
Diosmädia'agy hajxy maas hoy
wyiinjuө'өwät. Majátyhөch jaduhñ
nwädity Diosmädia'agy-yajwa'xpä,
cábөчhä jäya'ayhajxy jaduhñ
nyagjootma'ady, weenä
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ
miäbөcy. ²³Páadyhөch jaduhñ
nguhdujthaty, jadúhñhөчhä
Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät.
Y cooчhä jäya'ayhajxy may
nyajmäbөгät, mänítөch jaduhñ
nxoondá'agät.

²⁴Coo jäya'ayhajxy naxy
ñiyhөxpäyө'өgyii, tu'jäya'ay jaduhñ
nөcxy quiuhäyө'өgy, ca'a ñägөxiä.
Tөyhajt jaduhñ. Jaduhñ mäwiin
hөjtshajtäm, coo Diosmädia'agy
hajxy nbanөcxäm, naxy hajxy

hoy ndehm̄ quiudiúunāmāt, jaduhñ hajxy jim̄ nnócxāmāt Dioswiinduum. ²⁵Hóxtahm̄dsä häyø'pädøjc-hajxy, tu'jøjpiä jioot ja'a wyiinmahñdy hajxy naxy piäda'agy coo hajxy jaduhñ quiuhäyø'ögät, túhm̄äts. Paadiä haxøøgpä hajxy jaduhñ quia'a nä'ägä nähdoñ. Premio hajxy jaduhñ móoyyap, y cab jaduhñ ñä'ä jecy. Pero højtshájtām, coo Diosmädia'agy hajxy hoy njaančh tehñ quiudiúunāmāt, mänit hajxy jaduhñ jim̄ nnócxāmāt Dioswiinduum. Jim̄ds hajxy jaduhñ nhájtāmät cøjxta'axioø. ²⁶Ja'a häna'c cuhäyø'pädøjc-hajxy, tøyyä hajxy jaduhñ ñä'ä päyø'ogy, cab hajxy jaduhñ yhimybiäyø'ogy miaamybiäyø'ogy. Ja'a boxeadorhajxy jajpä mägox mädex, cab hajxy jaduhñ ñä'ä yemy ñä'ä wopy. Jaduhñ mäwíinäts høøch, tu'jøjpiøchä Diosmädia'agy nbanøcxy. ²⁷Cábøchä haxøøgpä jaduhñ nnä'ägä nähdoñ. Ngudiúumbiøchä Diosmädia'agy jaančh tehñ yhoy. Páadyhøchä Dios jim̄ xyajnøcxa'añ maa wyiinduumän. Y cooçh jaduhñ hoy nga'a cudiúnät, cábøch jim̄ xyajnøcxät, hóyhøchä jáya'ayhajxy hānajtý tøø nja yajwiinhixø'oy.

10 Hermanodøjc, huuc madow hajxy jaduhñ. Jéquiänä Dios ja'a joc ja'a nämä'a jaduhñ quiejxy maa nhaphájtām maa ndeedyhájtāmhajxy hānajtý, møødä Moisés. Mänit hajxy jaduhñ jecy piadu'ubøjcy nägøxiä näwiinä. Mänit hajxy nägøxiä ñøønajxy coo Tsaptsmejy paquiä tiøøch. ²Ja'a Moisés hajxy hānajtý näguipxy

miøødwädijpy nägøxiä maa joc hajxy hānajtý piawäditiän, maa hajxy ñøønajxiän Tsaptsmejjiiooty. ³Mänitä Dios hajxy miooyyä ja'a cay ja'a hu'ugy. Mänit hajxy quiaaay nägøxiä. ⁴Mänitä Dios ja'a tsaa tu'ug yajtsäbijty. Mänitä nøø tiägøøyy xee'xpä. Mänit hajxy nägøxiä ñøøhuucy. Jaduhñ mäwíinäts ja'a Cristo neby yø'ø tsaajän. Hix, puhbéjtäp hajxy hānajtý ja'a Crístäm majaty hajxy hānajtý wiädity. Ja'a Cristo, Dios yHuung je'e. ⁵Pero cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nämay quiudiuuñ. Cabä Dios hajxy jaduhñ quiumaayyä. Paady hajxy jim̄ tiu'uhø'cy pactuum.

⁶⁻⁷Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty coo haxøøgpä hajxy yhadsojcy, coo quepychech ja'a naaxpoch hajxy wyiingudsähgøøyy. Hijxtahnd jaduhñ coo hajxy nga'a pahix nga'a padúunāmāt. Jaduhñ jim̄ myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Mänit hajxy quiaaay yhuucy quepychechwiinduum; mänit hajxy yhejch piujty quepychechwiinduum.”

⁸Näje'e hajxy haxøøg jiatcøøyy. Paady hajxy nähii'xtägøøg mil yho'cy tu'xøøbä. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahix nga'a padúunāmāt. ⁹Näje'e Dios hajxy yhiixmajch pø tøyhajt hajxy hānajtý yajcumädowa'añijäm ja'a Dios. Mänit hajxy chahñchu'tsä. Cøjx hajxy je'e yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ nga'a pahix nga'a padúunāmāt. ¹⁰Näje'e hajxy hānajtý jootcujc quia'a hity, je'eguiøxpä coo hajxy hānajtý quia'a mabøcy. Paadiä Dios ja'a mioonsä quiejxy, hoy hajxy yagho'ogyii.

¹¹Paady hajxy jaduhñ jiajty yhabejty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nga'a pahijx nga'a padúunámät. Paady cujaay yhity. Hix, habáatnáp jaduhñ coo Jesucristo yaa quiádaactägatsa'añ.

¹²Põñ jaduhñ niñänóòmáp coo hamuumdu'joot miäböcy, naxy tiehñ ñiyajcopcø'owóójät coo ñä'ä tu'udägóyyät.

¹³Mijts ja'a mõjcu'ugong xjia wi'i yajtu'udägoyyaamb. Hoy piønä jaduhñ jia yagjatcø'owa'añii haxøøg. Pero jaduhñä Dios miäna'añ cooc hajxy xpiuhbedáanäm, neby hajxy jaduhñ nga'a tu'udägóoyyämät. Tøyhajt jaduhñ coo hajxy xpiuhbedáanäm. Hix, cabä mõjcu'ugongä miäjaa jaduhñ miäbaady nebiä Dios mäjaa miøødän.

¹⁴Jaduhñds je'e, hermanodøjc, cabä quepychech, cabä naaxpoch hajxy mwiingudsähgø'owät.

¹⁵Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooch tøyhajt nmädia'agy. Hix, mwiinjuøøby hajxy hädaaduhñ.

¹⁶Coo tsuugay nyagjáltäm mänaa vino hajxy nhúucäm, mänitä Dioscujú'uyáp hajxy nyéjcäm. Je'e jaduhñ ñänøømby coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ñø'ty jiaanç tehñ yaghäyooyy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm maa hädaa yaabä naaxwiinän. Y coo tsajcaagy hajxy nyajniñäguidøøyyäm, je'e jaduhñ ñänøømgumbä coo hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, je'eguiøxpä coo Jesucristo ja'a ñi'x ja quiopc ñähdujcy mänaa hajxy je'e xñähho'túutäm. ¹⁷Coo tu'ugpä

tsajcaagy hajxy ngaamiújcäm, paady hajxy tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy nhíjtäm, hoy hajxy nja nämáyyäm.

¹⁸Jaduhñä judíoshajxy yhiipä tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy møødä Dios mänaa animal hajxy chu'uçhän, ja'a jäya'ayhajxy yojxypä altarwiinduum.

¹⁹Jadúhñhøch nmäna'añ coo quepychech naaxpoch quia'a jujyquiä. Jadúhñhøch nmänaambä coo animal quia'a cunuu'xiä ja'a jäya'ayhajxy yojxypä quepychechwiinduum. ²⁰Caj pues. Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, coo animal hajxy yoxy quepychechwiinduum, ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ wyiingudsähgøøby, ca'a Dyiosä. Cábøch njoot chocy coo jäya'ay hajxy mmøødhídät tu'ugwiinmahñdy, ja'a mõjcu'ugong hajxy wyiingudsähgøøbiä. ²¹Pø mhu'ugaambiä vino hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mhú'ugät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. Pø mgayaambiä tsajcaagy hajxy ja'a Dioscøxpä, cab hajxy hoy mgáyät ja'a mõjcu'ugongcøxpä. ²²Cab jaduhñ yhooyä coo Dios hajxy nyagjootmá'tämät. Hix, maas mäjaamøødä Dios que højtshtëjtäm.

²³Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ cooc cuhdujt hajxy nmøødhájtäm hoy ñejpiä. Tøyhajt jaduhñ. Pero cab jaduhñ yhawiinmatsä coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät. Hix, coo hajxy hoy ñejpiä njatcøøyyämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajtu'uyóhyyyämät. ²⁴Näje'e jäya'ayhajxy yhøxta'ay coo hajxy chänä'awät coo hajxy yhäyówät.

Pero maas hoy jaduhñ coo nmädøjc hajxy nbuhbéjtämät.

²⁵Tsu'udsä tsu'učh hajxy jaduhñ mädyijaty jim too'cäp halaplazpa'c. Pero cab hajxy myajtówät pø tøø jäya'ay animal hajxy xoxy quepychechwiinduum. Cab hajxy je'eduhñ mnä'ä taj mnä'ä máyät ja'a tsu'učhcøxpä. ²⁶Hix, jaduhñä Diosmädia'agy miädia'agy: "Dios jie'e hädaa cøxi'ä maa hädaa yaabä naaxwiimbän."

²⁷Coo pøn hajxy jaduhñ xwiówät mägaabiä, hoy jaduhñ coo hajxy mnøcxät, hoyyä craa ja'a Diosmädia'agy hānajtý quia'a jagä mǎbøcy. Y cab hajxy myajtówät pø tøø animal hānajtý quepychechwiinduum xoxyii. Cab hajxy mdaj cab hajxy mmáyät ja'a tsu'učhcøxpä. ²⁸Pero coo pøn hajxy jaduhñ xyhawáanät coo hāna'c yø'ø animal hānajtý tøø xoxy quepychechwiinduum, cab hajxy jaduhñ mdsú'udsät, weenä craa jaduhñ quia'a jootma'ady ja'a hajxy tøø xyhawáanäbä. Jaduhñä craada'a tiajy miay coo jaduhñ quia'a hoyyä coo yø'øduhmä tsu'učh hajxy ndsú'tsämät, ja'a hāna'c yojxypä quepychechwiinduum. ²⁹Ja'a craa tøø xyhawáanäbä, je'ečh jaduhñ nnänøømby coo wehñdä jootma'ada'añ. Cábøch jaduhñ nmāna'ana'añ coo mijts mjootma'ada'añ.

Näje'e jäya'ayhajxiäda'a miāna'ana'añ: "Ween yø'ø craa jaduhñ nā'ä jootma'ady, nmøødhøch cuhdajt jaduhñ coočhā animal ndsú'udsät, hoy hāna'c tøø jia xoxy quepychechwiinduum.

³⁰Haa ca'a, nnāmáabiøchā Dios Dioscuju'uyäp coočhā tsu'učh hānajtý tøø ndsu'učh. Tiičh yø'ø craa jaduhñ coo xñä'ä nāma'ay coočh nga'a tsú'udsät." ³¹Jaduhñds je'e, tsøgä mädia'agy hajxy hoy yajxón yajtuun yaghjítäm homiädyiibä coo hajxy ngaayy coo hajxy nhúucām. Coo jäya'ay hajxy jaduhñ xyhjxāmät coo mädia'agy hajxy hānajtý hoy yajxón nyajtuun nyaghjítäm homiädyiibä, mānitä Dios hajxy miøjpāda'aga'añ jiaančhpāda'aga'añ. ³²Hix, coo mädia'agy hajxy hoy yajxón nyajtuun nyaghjítämät homiädyiibä, ni pøn jaduhñ quia'a jootmá'adät, ni ja'a judíoshajxy, ni ja'a jäya'ayhajxy cajpä judíoshajpä, ni ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mǎbøjpä. ³³Jaduhñhøch høøčhpä, hoy yajxónhøchā nyajtuñ nyaghity homiädyiibä nébiøchā jäya'ayhajxy jaduhñ xquiumáyät. Cábøch pøn jaduhñ nyagjootma'ady. Hix, chøjpiøch njoot jaduhñ coo jäya'ayhajxy nǎgøxiä nāhwá'adsät ja'a piojpä ja'a quidiēeyhajxy. Cábøch njoot chocy coočh nidiuhñ nbáadät ja'a hoybä ja'a weenbä.

11 Nébiøchā Jesucristo nbahixiän, jaduhñhøch mijts xpiahjxpät.

²Hermanodøjc, xoondáacpøch jaduhñ coočh mijts xjiahmiejtsta'agy homiānaajä, y coo Diosmädia'agy hajxy homiānaajä myajtuñ nebiátyhøch hajxy tøø nnajtsapxøøyyām. ³Chøjpiøch njoot jaduhñ coo hajxy mwijnju'øwät coo Jesucristo ja'a Dios Wyiindsønhaty y coo højtsä Jesucristo nWiindsønhtëmbä,

højts ya'adiøjc-hájtäm. Jaanä jaduhñä ndo'oxiøjc-hájtäm hajxy xwyiindsøn'hájtämbä, højts ya'adiøjc-hájtäm. ⁴Maa hermanodøjc-hajxy yhamugø'øyän tsajtøgooty, coo ya'adiøjc jim tu'ug Dyiospa'yá'axät cuhjupmøød, cabä Jesucristo hamuumdu'ljoot wyiingudsähgø'øy; ni jaduhñ coo Diosmädia'agy cuhjupmøød yajwiinhixø'øwät. ⁵Jaanä jaduhñduhmä, coo to'oxiøjc-hajxy jiiby Dyiospa'yá'axät cuhwa'ads tsajtøgooty, o coo Diosmädia'agy hajxy jiiby yajwiinhixø'øwät cuhwa'ads, hočhähdiuunnä hajxy je'eduhñ. Jaduhñ je'eduhñ piaady nejpiän yø'ø to'oxiøjc quihwaay hajxy yhøxme'xypän. ⁶Jaduhñds je'e, pø cabä to'oxiøjc-hajxy tiägø'owa'añ tsajtøgooty cuhjuuxy, ween hajxy jaduhñ ñä'ägä yajcuhme'xy. Y pø tsähdiuumb hajxy jaduhñ cuhme'xy, ween hajxy ñiguiuhjuuxyii. ⁷Pero ja'a ya'adiøjc-hajxy, cab hajxy je'e ween tsajtøgooty cuhjupmøød tiägøøbiä. Hix, jaduhñä Dios ja'a ya'adiøjc yhädiuunñ nebiä Diosän. Ja'a ya'adiøjc-cøxpä jaduhñ quiähxø'øgy coo Dios mājaa jiaanč tehñ miøødä. Pero ja'a to'oxiøjc-cøxpä quiähxø'øgy coo ya'adiøjc mājaa miøødäbä. ⁸Coo Dios ja'a to'oxiøjc jecy yhädiuunñ, jayøjpä ya'adiøjc ja'a quiaač tu'ug piøjcäxä. Mänitä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä caačhaam. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. Pero cab jaduhñ miäna'añ coo ya'adiøjc yajwa'añguiojjä ja'a to'oxiøjc quiaačhaam. ⁹Ja'a ya'adiøjc-cøxpä ja'a to'oxiøjc yhädiuunäbä. Cab

hajxy nmänaañämät coo ya'adiøjc yhädiuunä ja'a to'oxiøjc-cøxpä.

¹⁰Päädiädsä to'oxiøjc-hajxy wiädität cuhjuuxy, jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo hajxy yhane'emyii ya'adiøjcäm. Jaduhñä Diosmoonsähajxy quiumay, ja'a hajxy jim tsajpootypä. ¹¹Pero jaduhñä Dios hajxy jecy xquiunúu'xäm ya'adio'oxy. ¹²Hix, jéquiänä to'oxiøjc yajwa'añguiojjä ja'a ya'adiøjc quiaačhaam. Jaanä jaduhñduhmä, ja'a to'oxiøjc-cøxpä ja'a ya'adiøjc myiñguia'ay.

¹³Huuc mäna'an mijts pø hawiinmats jaduhñ coo to'oxiøjc-hajxy cuhwa'ads Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. ¹⁴Hočhähdiuunnä jaduhñ coo ya'adiøjc quihwaayhajxy yoñ yajyéegät. Hoy piønä jaduhñ miäna'añ. ¹⁵Pero hahixø'øyyäp ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhñ coo quihwaay hajxy yajyéegät yoñ; jaduhñ je'eduhñ miäbaady nebiä cuhmochpä. ¹⁶Jaduhñ højts nnä'ägädä yajnähixø'øy coo to'oxiøjc-hajxy cuhmoch Dyiospa'yá'axät tsajtøgooty. Y jaduhñä hermanohajxy nägøxiä yajnähixøøbiä tsajtøgooty wiinduhmyhagajpt. Hoorä, pønjaty jaduhñ mänaamb cooc tyijy jaduhñ quia'a nejpiä coo to'oxiøjc-hajxy jaguiuhmoch tsajtøgooty Dyiospa'yá'axät, cabä tøyhajt hajxy ñä'ägädä møødä.

¹⁷⁻¹⁹Tøøch nmädoyhaty coo hajxy näje'e haxøøgtøjiämuum mniñäma'ayii maa hajxy tsajtøgooty mhamugø'øyän. Tøyhajtäda'a jaduhñ. Cab jaduhñ yhooyä y cáboch jaduhñ ngumay,

hóyhøch jaduhñ nja najuø'øy coo jäya'ayhajxy yhixa'añ pønjaty tøyhajt hoy wädijs. ²⁰ Coo Jesucristo hñanjty yagho'oga'añii, mänitã jiamioød ñämaayy coo hajxy chuugaamiúgät ja'a Jesucristocøxpä. Pero mijts, coo hajxy naxy tsajtøgooty mhamugø'øy, coo hajxy naxy mdsuugaamiucy, cabã Jesucristo hajxy naxy mjahmiech. ²¹ Hanidiuhmjaty hajxy naxy mgay. Cab hajxy naxy mdajy mmay pø jii mmägu'ughajpä caayøøc hajxy mioødã quia'a mөөdã. Näje'e hajxy naxy mmu'ugyii. ²² Jim hajxy hawiinmats mgay mhú'ugät maa mhamdsoo tøjc-hajxiän. Cab jaduhñ yhooyã coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy maa Diostøjcän. Myajtsähdiuumbiã häyoobäya'ay hajxy jaduhñ. Cábøch mijts jaduhñ nnä'ägädã cumay coo hajxy jaduhñ mjatcø'øy.

²³ Hamdsoočã Jesucristo xyajñähixøøyy nébiøch mijts tøø nnajtscapxøøyyãm: Hoorã, mänittsuu, coo Jesucristo hñanjty tiooga'añii, mänitã Jesucristohajxy tiägøøyy tsuugaabiã mөөdã jiamioødhajxy. Mänitã Jesucristo tsajcaagy quionø'cy. ²⁴ Mänit Dioscujú'uyäp yejcy. Mänitã tsajcaagy yhaguidøøyy. Mänit miänaañ: “Huuc cay hajxy. Høøch nni'x høøch ngopc hädaa. Mijtsøxpøchã häna'c xtiooga'añ. Cooch mijts mänaa xjahmiejtstã'agät, jaduhñã tsajcaagy hajxy mgáyät.”

²⁵ Y coo hajxy hñanjty tøø chuugaabiädøøñã, mänitã Jesús vino quionø'cy copajooty. Mänit miänáangombã: “Cooch mijts nnähho'tu'udaannã, cooch nnø'ty

nyaghäyowaannã, hawiinjemybiã Dios hajxy xmiøødyajcuhduga'añ. Hoorã, hädaa vino, hijxtahñd jaduhñ miähmø'øwa'añ nébiøch nnø'tiän. Y naaghooc hädaa vino hajxy mhu'ugy, mänitøch hajxy xjahmiejtstã'agät.” ²⁶ Homiänaajã hädaa tsajcaagy hajxy hñanjty mgaya'añ, homiänaajã hädaa vino hajxy hñanjty mhu'uga'añ, myajcøhxø'py hajxy hñanjty coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutãm. Hix, wiimbijtägatsaambã Jesucristo. Yaa jadähooç quiädaactägatsa'añ hädaa yaabã naaxwiin.

²⁷ Nebiã Jesucristo jiamioødhajxy mioødcaayy mioødhuuquiän, jadúhñãc hajxy ngaayy, jadúhñãc hajxy nhúucãmbät. Pønjatii howyiinmahñdy hñanjty ca'a mөөd coo hñanjty jaduhñ quiaya'añ, coo hñanjty jaduhñ yhu'uga'añ, haxøøg hajxy jaduhñ jiatcø'øy ja'a Jesucristo ñi'xcøxpã ñø'tycøxpã. ²⁸ Jaduhñds je'e, coo hajxy hñanjty mgaya'añ ja'a Jesucristocøxpã, coo hajxy hñanjty mhu'uga'añ ja'a Jesucristocøxpã, naxy hajxy jayøjpäi mdehm ñiñajuø'øwøøjät pø howyiinmahñdy hajxy hñanjty mjaanç mөөd. ²⁹ Pønjaty jaduhñ caaby huucp ja'a Jesucristocøxpã, coo hajxy jaduhñ quia'a möjpädã'agät coo Jesucristo hajxy xñähho'túutãm, yajcumädowáanäp hajxy jaduhñ. ³⁰ Näje'e hajxy mba'ambety; näje'e hajxy mga'a majaamөөdã. Høxtã näje'ejaty hajxy jaduhñ tøø yho'ogy. Paady hajxy jaduhñ mjaty mhabety coo hajxy mga'a möjpäda'agy coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutãm. ³¹ Pero cabã Dios hajxy xyajcumädöwãmät

coo howyiinmahñdy hajxy hānajtý nmøødhájtām coo hajxy hānajtý ngayáañām ja'a Jesucristocøxpā, coo hajxy hānajtý nhu'ugáañām ja'a Jesucristocøxpā. ³²Paadiā Dios hajxy tāhoogaty xyajcumädóowām, jaduñ hajxy xyajnajuóøyyām coo miādia'agy hajxy hānajtý hoy nga'a yajtúuñām. Y coo miādia'agy hajxy hoy nyajtúuñāmāt, cab hajxy jiiby nnā'ā hādāacāmāt møjcu'uhaam maa jāya'ayhajxy yhäda'aga'añān, ja'a hajxy ca'a mǎbøjpā.

³³Jaduñds je'e, hermanodøjc, coo hajxy hānajtý mānaa mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpā, coo hajxy hānajtý mānaa mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpā, naxy hajxy tu'cuhdujt mdehm quiaačhóonāt. Mniyhahixø'owóøjap hajxy jaduñ. ³⁴Pø myähó'cāp hajxy hānajtý, jayøjp hajxy mnā'ägā cáyāt maa mdøjc-hajxiān. Jaduñā Dios hajxy xquia'a yajcumädówāt coo hajxy hānajtý mgaamiuga'añ ja'a Jesucristocøxpā, coo hajxy hānajtý mhuucmuga'añ ja'a Jesucristocøxpā. Madiu'uch hajxy tøø xjiaac māyajtøy. Cooč jim nnøcxāt maa mijtsān, mänítøch jim nyajtødiägø'owāt.

12 Hermanodøjc, tsøg hajxy mādiāacām nebiatiā Diosheshpíritu hajxy xpiuhbéjtām, coo hawiingatiā tiuñg hajxy xmióoyyām. Naxy hajxy jaduñ mdehm wyiinjúø'owāt.

²Mnajuøøby hajxy jaduñ, coo Diosmādia'agy hajxy hānajtý mga'a panøcxyñā, je'enā quepychech naaxpoch hajxy hānajtý mwiingudsähgø'øyñā. Cabā quepychech naaxpoch quiapxy

miādia'agy. Jaduñ hajxy hānajtý mwädity nebiā tu'udägoybān.

³Huuc wiinjuø'ow hädaa mādia'agy hajxy. Pønatiā Diosheshpíritu jaduñ najtscapxóøyyāp, cabā Jesús hajxy je'e haxøøg nānømy. Y pønatiā Diosheshpíritu jaduñ ca'a najtscapxóøyyāp, cab hajxy hoy miāna'ana'añ coo Jesús hajxy nWiindsøn'hájtām.

⁴Coo Diostuung hajxy jaduñ ndúuñām, hawiingatiā Diostuung hajxy jaduñ xpiáatām. Pero ja'a Dios ja'a yhEspírituhajtiā hajxy jaduñ xtiuungmóoyyām. ⁵Madiu'u ja'a Diostuung hajxy jaduñ njaanč túuñām, pero tu'jāya'ayyā hajxy jaduñ nWiindsøn'hájtām. Ja'a Jesucristo je'e. ⁶Ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtām coo tiuung hajxy ndúuñāmāt, nebiatiā tiuung hajxy xpiáatām. ⁷Paadiā Diosheshpíritu hajxy hawiingaty xtiuungmóoyyām, jaduñ hajxy hoy nnibiuhbéjtāmāt hamiñ haxøpy. ⁸Hix, naje'e hermanohajxy tiuungmo'oyii ja'a Diosheshpíritām coo hajxy quiapx coo hajxy miādiā'agāt nebiā jajpā hāna'cān. ⁹Naje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Diosheshpíritām coo hajxy hoy jiaanč tehñ miäbögāt ja'a Diosmādia'agy. Naje'e hajxy miājaamo'oyii nebiā jāya'ay hajxy yajmøcpógāt, ja'a pøjc ja'a híjxábā. ¹⁰Naje'e hermanohajxy piuhbedyii ja'a Diosheshpíritām coo hajxy hoy-yagjuøñā tiuñ ja'a Diosmājaagøxpā. Naje'e hajxy tiuungmo'oyii coo Diosmādia'agy hajxy yajwá'xāt. Naje'e hajxy tiuungmóoyyābā coo hajxy yhøxcábāt pøn najtscapxóøyyāp ja'a Diosheshpíritām, pøn

najtschapxóoyyāp ja'a
mójcu'ugóngām. Nāje'e hajxy
piaadyii coo hajxy quiápxāt
wiinghayuucjaty. Nāje'e hajxy
piáatābā coo hajxy quiapxhoyó'owāt
waambatiā hermanohajxy
tøø quiapxy wiinghayuucjaty.
¹¹ Hanidiuhmjatiā Dioshespíritu
hajxy xtiuungmóoyyām, nebiā jioot
chocy. Tu'uquii ja'a Dioshespíritu
jaduhñ.

¹² Ja'a tu'ugpā ni'x, ja'a tu'ugpā
copc, madiu'u pajc miøødā.
Pero tu'ugpā ni'x tu'ugpā copc
hajxy jaduhñ nmøødhájtām.
Jaduhñ māwiin højtshájtām,
tu'ugmādia'agy hajxy nhíjtām coo
Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtām,
hoy hajxy nja nāmayhájtām.
¹³ Coo hajxy nnābéjtām, jaduhñā
Dioshespíritu hajxy xpiādāacām
tu'ugmādia'agy nāgøxiā, møødā
judíoshajxy, møødā cajpā
judíoshajxy, møødā jāya'ayhajxy
je'ehájtābā wiinghānā'cām, møødā
jāya'ayhajxy hijpā hawa'adstuum.
Nāgøxiā ja'a Dioshespíritu hajxy
nmøødhájtām.

¹⁴ Ja'a tu'ugpā ni'x ja'a tu'ugpā
copc, madiu'u pajc hajxy
nmøødhájtām. ¹⁵ Coods yø'ø tecz
jaduhñ ñā'ā mánā'anāt: “Cábøch tii
nmach cábøch tii nnāhdoñ nej yø'ø
cø'øjān, páadyhøch miich jaduhñ
xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ
ñā'ā tóyyābā; haa ca'a, nyajyohy
nyajnájxām ja'a tecz jaduhñbā.
¹⁶ Jaanā jaduhñduhñbā, coo
yø'ø taatsc jaduhñ miänáambāt:
“Cábøch jaduhñ nhixy nej yø'ø
wiinān, páadyhøch miich jaduhñ
xquia'a yajtuna'añ”, cab jaduhñ ñā'ā
tóyyābā; haa ca'a, nyajmádóowām

ja'a taatsc jaduhñbā. ¹⁷ Coo
hajxy hāxøpy nhaagā wiinhájtām,
cab hajxy hāxøpy nmádóowām.
Y coo hajxy hāxøpy nhaagā
mādohndhájtām, cab hajxy hāxøpy
tii xjøjxuugóoyyām. ¹⁸ Jaduhñā
Dios hajxy xquiunúu'xām nebiaty
hajxy xyajmādsójcām. Paadiā
ni'x ja'a copc hajxy nmøødhájtām,
paadiā cø'ø ja'a tecz hajxy
nmøødhájtām. ¹⁹ Coo hajxy
hāxøpy nhaagā pajc-hájtām, cabā
nni'x ja'a ngopc-hajxy hāxøpy
yhíjtām. ²⁰ Madiu'u ja'a pajc hajxy
nmøødhájtām ja'a tu'ugpā jāya'ay.
Tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jaduhñ
nmøødhájtām.

²¹ Coo wiin hāxøpy quiapxy, cabā
cø'ø jaduhñ ñāmá'awāt: “Cábøch
miich nyajmaajiaty.” Jaanā jaduhñā
copcpā, coo hāxøpy quiapxy, cabā
tecy jaduhñ ñāmáabiāt: “Cábøch
miich nyajmaajiaty.” ²² Pero
nhaagā yajtuungpāatām ja'a
ni'x ja'a copc cøxiā, hoyyā pajc
nāje'e quia'a jagā mēcā. ²³ Cabā
ni'x ja'a copc hajxy teeñmuum
nyajcāhxø'ogāanām, paadiā wit
hajxy nmøødhájtām. ²⁴ Pero
ja'a nwiin ja'a njøjphájtāmhajxy,
cab jaduhñ ñejpiā coo hajxy
nyajcāhxø'cāmāt. Jadúhñhøch
cham tøø nmādia'agy nebiā Dios
ja'a nni'x ja'a ngopc-hájtāmhajxy
xquiunúu'xām tu'ughamuum.
Hoorā, jaduhñ māwiin
højtshájtām, tu'ugmādia'agy
hajxy nnimøødhájtām coo
Diosmādia'agy hajxy nāguipxy
nmābójcām, coo Jesucristo hajxy
nāguipxy nWiindsøn'hájtām.
Jaduhñā Dios hajxy xquiunúu'xām
coo hermanodøjc hajxy

nwiingudsähgøøyyämät, hoy hajxy jia xoñ jia häyoy. ²⁵ Jaduhñä Dios quiumay coo hajxy nhíjtämät tu'ugjoot tu'ugcopc, coo hajxy nničhojc coo hajxy nnimiée'xämät hamiñ haxøpy. ²⁶ Coo tu'ljäya'ay chaačhpógät, mänit hajxy nägøxiä njootmayháltämät. Jaanä jaduhñduhmbä, coo tu'ljäya'ay wyiingudsähgø'owóójät, mänit hajxy nägøxiä nxoondáacämät.

²⁷ Nwiindsøn'háltämä

Jesucristo hajxy nägøxiä pønhatiä Diosmädia'agy mabøjp. Hawiingatiä Dios hajxy tøø xquiunúu'xäm.

²⁸ Naje'e hermanohajxy tøø tiuungmo'oyii ja'a Diósäm. Ja'a Dios quiuguexyháltäbä, je'e hajxy jayøjp tuungpaat. Mänit hajxy je'e tiuungpaatpä, ja'a Diosmädia'agy-yajwa'xpähajxy, møødä Diosmädia'agy-yaj wiinhixøøbiähajxy. Naje'e hermanohajxy hoy-yagjuøøñä tiuñ ja'a Diosmäjaagøxpä. Naje'e hermanohajxy yajmøcpøcy ja'a jäya'ayhajxy nähba'amguhba'ambä. Naje'e hermanohajxy miäbuhbety. Naje'e hajxy jaduhñ miägapxy yhane'emy. Naje'e hajxy piaadyii coo wiinghayuucjaty hajxy quiápxät. ²⁹ Hoorä, cabä Dios hajxy nägøxiä xquiuguexyháltäm. Cabä Diosmädia'agy hajxy nägøxiä nyajwá'xäm. Cab hajxy nägøxiä nyajnahixøøyyäm. Cab hajxy nägøxiä ndúunäm hoy-yagjuøøñä ja'a Diosmäjaagøxpä. ³⁰ Cab hajxy nägøxiä nba'amyajnáxäm. Cab hajxy nägøxiä tøø xpíáatäm coo ngápxämät wiinghayuucjaty. Y cab hajxy nägøxiä tøø xpíáatäm coo hajxy ngapxhoyøøyyämät

waambatiä hermano tøø quiapxy wiinghayuucjaty. ³¹ Tsögä njoot hajxy pädáacäm hamuumdu'joot coo Dios tuung hajxy ween xmióoyäm ja'a maas tsoobaatpä. Chámhøčhä mädia'agy hajxy nyajnahixø'owa'añ nebiä Dios miädia'agy hajxy hoy mmaas yajtu'uyó'oyät.

13 Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cabä Diosmädia'agy hajxy hñajty hoy ngudiúunäm, hoy hajxy cu nja capx cu nja mädiáacäm madiu'u nebiä jäya'ayhajxy yaa jia capxiän hädaa yaabä naaxwiin, nebiä Diosmoonsähajxy jim jia capxiän tsajpootyp. ² Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoy hajxy cu nja najuøøyyäm tii jadäänäp tii tunäänäp, hoy hajxy cøxiä wiinä cu nja najuøøyy cu nja jahmiéjtsäm, hoyyā møcmájaa hajxy cu nja jaančh tehñ miøødháltäm hoy ñä'ä tiigøxpä. ³ Coo nmädøjc hajxy nga'a tsojc nga'a mée'xämät, cab hajxy nnä'ägädä tsoobáatämät, hoyyā häyoobäjäya'ay hajxy cøxiä wiinä cu nja móoyyäm mäduhñtiä hajxy nmøødháltäm, hoyyā jäya'ay hajxy cu nja nähho'túutäm.

⁴ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, mee'xxieemy hajxy jaduhñ yhity. Hoy hajxy jaduhñ miädøjc-haty. Cabä hadsocywyiinmahñdy hajxy miøødä. Cab hajxy yajcumaya'añ. ⁵ Pønä miädøjc tsojp mee'xp, cab hajxy chähdiuhñdägoyyā. Cab hajxy wyiinducä. Cab hajxy jiootma'ady, hoy hajxy cøxypänejpä cu jia tunøø. ⁶ Cabä haxøøgpä hajxy

chocy; ja'a tøyhajtpä hajxy jaduhñ chojpy. ⁷Põnä miädøjc tsojp mee'xp, miee'xtujpy hajxy. Coö hajxy cøxypänejpä tiunóøjät ja'a miädøjcäm, cab hajxy jiootma'ady. Cab hajxy ñäxø'øwø'øy, cab hajxy ñähøønø'øy. Hoy hajxy miäxi'igy, hoy hajxy miägapxy, weenä craa ja'a tøø quiädiéeyäbä jaduhñ yhuuc wiinmahñmech coö jaduhñ tøø quiädieey.

⁸Habaadaamb jaduhñ coö jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy hñajty quia'a yajwa'xaannä. Habaadaamb jaduhñ coö jaya'ayhajxy hñajty quia'a capx quia'a mädia'agaannä wiinghayuucjaty. Habaadaamb jaduhñ coö quia'a tsoobaadaannä tijatiä jaya'ayhajxy yaa ñajuøøby hädaa yaabä naaxwiin. Pero cøjxta'axiøø hajxy nniçhoc nnimiee'xäänäm. ⁹Cahnä hajxy hoy nwiinjuøøyyäm je'leguiøxpä coö hajxy yaa nhíjtämnä hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nhabøjcäm coö hajxy nyajwä'xämät.

¹⁰Habaadaamb jaduhñ coö Diosmädia'agy hajxy maas ca'xy nwiinjuø'øwäänäm, paady hñajty põñ quia'a wäditaannä Diosmädia'agy-yajwa'xpä.

¹¹Coö hajxy nmuutsc-hájtämnä, cahnä hajxy hñajty nwiinmahñméjtsäm. Pero coö hajxy nmøjjøøyyänä, mänit hajxy nnajuøøyyänä. Tøø hajxy nwiinmahñméjtsänä; cab hajxy nwiinmahñdyhájtänä neby hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. ¹²Jaduhñ mäwiinäts je'e, coö hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä naaxwiin,

cahnä Diosmädia'agy hajxy hoy nwiinjuøøyyäänä. Cahnä Dios hajxy nhixyhájtäm. Pero coö hajxy jim nnøcxäänäm tsajpootyp, mänitä Dios hajxy nhixyhadäänäm neby hajxy je'e xyhixyhájtäm. Mänitä miädia'agy hajxy ca'xy nwiinjuø'øwäänäm. ¹³Tägøøgtu'u ja'a Dios hajxy xyhanéhäm; coö miädia'agy hajxy nmäbøjcämät coö tiøyhajtä, chaads coö Jesucristo hajxy njøbhíjxämät coö yaa quiädaactägatsa'añ, chaads coö nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät. Hädaa høxhaambä jaduhñ maas tsoobaadaamb coö nmädøjc hajxy ndsojc nmée'xämät.

14 Naxy hajxy ndehm ñiçhojc ndehm ñimiée'xämät hoy miänaajä. Je'e maas tsoobaatp. Jaanä jaduhñduhmä, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coö mäjaa hajxy ween xmiøøyyäm coö tiuung hajxy jaduhñ nduunämät. Je'e tsoobaatp coö hermano ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwa'xy. ²Näje'e hermanohajxy, coö hajxy hñajty quiapxa'añ tsajtøgooty, cab hajxy howyiinjuøøñä miädia'agy. Hix, ja'a Dios hajxy jaduhñ miøødmädiacypy, ca'a yhøjtshájtäm, je'leguiøxpä coö Dioshajtiä wyiinjuø'øy. Cab højts jaduhñ nnä'ägädä wiinjuøøyyäm. Najtscapxøøyyäp hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritäm. Jagooyä Dios jaduhñ ñajuø'øy waambaty hajxy jaduhñ miädia'agy. ³Pero coö Diosmädia'agy hajxy ngäpxämät nebiä jaya'ayhajxy jaduhñ wyiinjuø'øwät, mänitä jaya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxøøyyämät, hoy hajxy

jaduhñ nmägapx nhané'emät, hoy
hajxy jaduhñ ngapxmøcpøjcämät.
⁴Pøñ Dioshajtiä nä'a
møødmädiaacp, je'e mäjaa nidiuhñ
móoyyap nebiä Diosmädia'agy
maas hoy jiaac wiinjuó'owät.
Hix, cabä jäya'ayhajxy jaduhñ
wyiinjuó'oy waambaty
jaduhñ miädia'agy. Pero coo
hermanodøjc ja'a Diosmädia'agy
hajxy nyajwiingapxóyyämät
howyiinjuøøñä, mänit hajxy
miäjaamo'owøøjät nebiä
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas
hoy jiaac wiinjuó'owät.

⁵Maas tsoobaatp jaduhñ
coo Diosmädia'agy hajxy
ngápxämät howyiinjuøøñä;
jaduhñä hermanohajxy nägøxiä
wyiinjuó'owät, ja'a hajxy mädoobä.
Hoy hit jaduhñ coo Dioshajtiä
hajxy nägøxiä mmøødmädiá'agät.
Mänit mabøcy yhoýó'owät
coo hajxy mgapxhoýó'owät,
jaduhñä hermanohajxy nägøxiä
wyiinjuó'owät. ⁶Hermanodøjc,
coochä Dioshajtiä nnä'a
møødmädiá'agät maa
mijtsän, cab hajxy jaduhñ hoy
mwiinjuó'owät. Pero mänit
hajxy jaduhñ mwiinjuó'owät
cooch mijtsä Diosmädia'agy hoy
nyajwiinhixó'owät nebiátyhöchä
Dios ja'a miädia'agy hānajtý
xñajtsapxøøyyä.

⁷Høxtáhmädsä xuuxpädøjc-hajxy,
coo hajxy hoy quia'a xú'uxät,
nägoodä hajxy nøcxy ñä'a
yajxu'uxy ñä'a yajpøgø'oy, y
cab hoy yajmädoý. ⁸Jaana
jaduhñduhmbä maa jäya'ayhajxy
chiptuñän, coo soldado ja'a
corneta hoy quia'a yajxú'uxät,

cabä jiamioødhajxy jaduhñ hoy
chiptúnät. Nä'a himybiäyø'øg
nø'ø maamybiäyø'øgäp hajxy
jaduhñ. ⁹Jaduhñ mawíinäts
højtshájtäm, coo Dioshajtiä
hajxy nmøødmädiáacämät,
cabä nmädia'agy hajxy jaduhñ
nniwyiinjuóøyyämät hamiñ haxøpy.
Xiøøbä hajxy jaduhñ nnä'a capx
nnä'a mädiáacämät. ¹⁰Madiu'u
hayuuc hajxy yaa ngápxäm hädaa
yaabä naaxwiin. Hawiingatý
hayuuc hajxy nniwyiinjuóøyyäm.
¹¹Y coo mädia'agy hajxy hamiñ
haxøpy nga'a nniwyiinjuóøyyämät
hawiingjaty, cab hajxy jaduhñ hoy
nnimioødmädiáacämät. ¹²Jaduhñ
mawíinäts mijts, mjaançh tehñ
miänaamb mijts jaduhñ coo
Dioshespíritu hajxy xtiuongmó'owät.
Y myujwá'anäp ja'a tuung hajxy
mädyii maas tsoobaatp. Jaduhñä
hermanodøjc hajxy maas hoy
myajwiingapxó'owät nebiä
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas
hoy wyiinjuó'owät.

¹³Jaduhñds je'e, pøñ jaduhñ
howyiinjuøøñä ca'a capxp ca'a
mädiaacp, weenä Dios jaduhñ
ñäma'ay coo miäjaamo'owøøjät
nebiä miädia'agy quiapxhoýó'owät.
¹⁴Coo Dios hajxy nba'yáaxämät
ja'a hayuuc-haamby mädyii
Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, cab hajxy
nwiinjuóøyyämät, hoy hajxy cu
nja mädiáacäm wiinmahñdyhaam.
Y cab hajxy jaduhñ nnä'ägädä
wiinjuóøyyäm. ¹⁵Jaduhñds je'e,
tsøcxä Dios hajxy pa'yáaxäm
juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä.
Tsøcxä Dioshöy hajxy høøwäm
juøhñdyhaam, pero howyiinjuøøñä.
¹⁶Coo Dios hajxy nnämäayyämät

“Dioscujú'uyäp”, ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, cab hajxy hamdsoo nwiinjuøøyyämät. Y ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, ni je'e hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'owät. Y cab hajxy hoy piamaná'anät “Dioscujú'uyäp.” ¹⁷Hoyä Dios hajxy yajxon cu nja nämáayyäm “Dioscujú'uyäp”, ja'a jäya'ayhajxy jii mädoobä, cab hajxy wyiinjuø'owät. Y cabä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ jiaac wiinjuø'owät. ¹⁸Høøch, nnämáabiøchä Dios “Dioscujú'uyäp” je'eguiøxpä cooçh pøn jaduhñ xquia'a najtspaadoøy nébiøch hayuuc-haamby ngapxiän, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä. ¹⁹Pero maa hajxy nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, tsoobaatp jaduhñ cooçh howyiinjuøøñä ngápxät, hoy jia weeñtiä. Cab jaduhñ jiaty tsoobáadät cooçh hayuuc-haamby ngápxät ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, hóyhøch yoñ cu nja capx. Hiç, cooçh howyiinjuøøñä ngápxät, wyiinjuø'owäp ja'a hermanohajxy jaduhñ, jaduhñhøchä Diosmädia'agy hajxy hoy nyajwiingapxø'owät.

²⁰Hermanodøjc, tsøg hädaa mädia'agy hajxy hoy wiinjuøøyyäm nebiä møjhäna'c-hajxy hoy wyiinjuø'oyän. Yø'ø pigäna'c-hajxy, cahnä hajxy wyiinmahñmechñä. Pero cahnä haxøøgpä hajxy yhiçy yhabaadyñä. ²¹Jaduhñä Diosmädia'agy jecy miänaañ: “Ja'a judfoshajxy, cábøchä nmädia'agy hajxy xmiäbøgaanä. Nguexáambiøchä jäguembä jäya'ay jim maa judfoshajxiän. Mänit hajxy miøødmädia'aga'añii

wiinghayuuc-haamby. Pero ni jaduhñhøchä nmädia'agy hajxy xquia'a mabøgaanä, nomä Dios miäna'añ.” ²²Ja'a jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, je'eguiøxpä højts hayuuc-haamby ngápxäm, ja'a Dioshajtiä wyiinjuøøbiä, ca'a je'eguiøxpä ja'a jäya'ayhajxy ja'a Diosmädia'agy mabøjpä. Coø hajxy naxy ngápxäm ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay tsaachpä peenä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Pero coø Diosmädia'agy hajxy naxy ngápxäm howyiinjuøøñä, jaduhñä Dios hijxtahnd xii yecy coø jäya'ay hoybä weenbä hajxy piaada'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ²³Hiç, coø hajxy nägøxiä ngápxämät ja'a hayuuc-haamby mädyii Dioshajtiä wyiinjuøøby maa hajxy hänäjty nhamugøøyyämän tsajtøgooty Dioswiingudsähgøøbiä, y coø jäya'ayhajxy jim tiägø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, jaduhñda'a hajxy miäná'anät cooc tyijy hajxy nguhñfiñäm. ²⁴⁻²⁵Pero coø Diosmädia'agy hajxy nägøxiä ngápxämät howyiinjuøøñä, mänitä jäya'ayhajxy wyiinjuø'owät, ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Mänit hajxy yhuuc tehñ wyiinmahñmédsät. Mänit hajxy hamdsooyyä ñiñajuø'owøøjät coø hajxy hänäjty hoy tøø quia'a jäya'ayhaty. Mänit hajxy jaduhñ jyijcädä'agät. Mänitä Dios hajxy yhuuc tehñ wyiingudsähgø'owät. Mänit hajxy yhuuc tehñ miäná'anät coø Dios

hajxy hānajtý tøy xjiaanč teh̃m
miøðh̃jtām.

²⁶Hermanodøjc, maa hajxy
nhamugøøyyāmān tsajtøgooty
Dioswiingudsāhgøøbiā, tsøg
hajxy yajxōñ yagjājtām nāgøxiā,
jaduhñā Diosmādia'agy hajxy
maas hoy nmaas mabōjcāmāt.
Nāje'e Dioshøý hajxy yhøwa'añ.
Nāje'e hajxy yajnāhixø'øwa'añ.
Nāje'e hajxy miādia'aga'añ
waambatiā Diosmādia'agy hajxy
hānajtý tøø ñajtsapxø'øyii ja'a
Diósām. Nāje'e hermanohajxy
quiapxa'añ hayuuc-haamby mādyii
Dioshajtiā wyiinjuøby. Y nāje'e
hermanohajxy quiapxhoyø'øwa'añ
waambatiā hermanohajxy hānajtý
tøø quiapxy ja'a hayuuc-haamby
ja'a Dioshajtiā wyiinjuøbiā. ²⁷Coo
hajxy mānaa ngāpxāmāt ja'a
hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiā
wyiinjuøbiā maa hajxy hānajtý
nhamugøøyyāmān tsajtøgooty
Dioswiingudsāhgøøbiā, nāmetsyā
nādāgøøquiā hajxy ngāpxāmāt
hanidiuhmjaty. Mānitā hermano
tul'jāya'ay xquiapxhoyøøyyāmāt.

²⁸Pero pø cabā hermanohajxy
jim nāje'e jiaty capxhoyø'øw,
mejor ween hajxy jim nga'a
nā'ägädā cāpxāmāt tsajtøgooty ja'a
hayuuc-haamby mādyii Dioshajtiā
wyiinjuøby. Wiingtuum hajxy
nøcxy nnā'ägädā cāpxām jaduhñ
hanidiuhmjaty. Xmiädóowāmāp
ja'a Dios hajxy jaduhñ. ²⁹Jaana
jaduhñduhm̃bā, coo hermanohajxy
hānajtý quiapxa'añ waambaty
hajxy hānajtý ñajtsapxø'øyii ja'a
Diósām, ween hajxy nāmetsyā
nādāgøøquiā quiapxy. Y ja'a
hermanohajxy jaac jiiḃā, mānit

hajxy jaduhñ miānā'anāt pø tøø
hajxy hoy miādoy, pø caj. ³⁰Y coo
wiinghermano hānajtý quiapxa'añ
waambaty hānajtý ñajtsapxø'øyii
ja'a Diósām, weenā hermano
yhuuc hamoñ, ja'a hānajtý capxpā.

³¹Hanidiuhmjaty hajxy ngāpxāmāt
nāgøxiā waambatiā Dios hajxy
hānajtý xñajtsapxøøyyām.

Jaduhñ hajxy nāgøxiā maas
hoy nhabōjcāmāt; jaduhñ hajxy
nāgøxiā nniguiapxwíjjāmāt.

³²Hix, coo miičh hānajtý
mgapxa'añ waambaty miičhā
Dios hānajtý xñajtsapxø'øwaanā,
mānit mgāpxāt coo hānajtý tøø
xyhabaatā. ³³⁻³⁴Jaduhñā Dios
quiumay coo hajxy hanidiuhmjaty
ngāpxāmāt. Cab jaduhñ quiumay
coo hajxy nāgøxiā nxiicmujc
nmādiaacmújcāmāt tsajtøgooty.

Cab jaduhñ yhooyā coo
to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxāt
tsajtøgooty maa Dios hajxy hānajtý
nwiingudsāhgøøyyāmān. Cabā Dios
jaduhñ miāna'añ coo hajxy jiiby
quiápxāt. Jaduhñā hermanohajxy
nāgøxiā quiuhdujthaty
wiinduhmyhagajpt. Jaduhñā
Diosmādia'agy miāna'añ coo
to'oxiøjc-hajxy miādia'agymiābógāt.
³⁵Hočhāhdiuunnā jaduhñ coo
to'oxiøjc-hajxy jiiby quiápxāt
tsajtøgooty. Pø cabā Diosmādia'agy
hajxy hānajtý tøø wyiinjuø'øy
tsajtøgooty, jimā ñihyhap hajxy
miāyajtówāt maa yhamdsoo
tøgootyhajxiān.

³⁶Jaduhñā hermanodøjc-hajxy
nāgøxiā miāna'añ
wiinduhmyhagajpt coo
to'oxiøjc-hajxy jiiby quia'a capx
quia'a mādiā'agāt tsajtøgooty

nebiä Diosmädia'agy miäna'añ. Y mijts jim hijpä Corintos, jaduhñ mijts mbaguhdujthájpät. Caj mijts mhamdsoo cuhdujt myajtúnät. ³⁷Nébiøch cham ngujaay, Diosmädia'agy hädaaduhñ. Naxy hajxy jaduhñ mdehm miäbøgät, pønjaty jaduhñ niñänóòmäp coo Dios hajxy ñajtsapxøyyäxä, coo Dioshespíritu piuhbedyii. ³⁸Pønjaty hajxy jaduhñ ca'a mabøgaamb, cabä Dios hajxy jaduhñ quimaya'añii.

³⁹Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøgä Dios hajxy nämáayyäm coo hajxy tehngajnä ween xpiuhbéjtämät, coo miädia'agy hajxy xñajtsapxøyyämät. Jaduhñä miädia'agy hajxy hoy nyajwä'xämät. Pøn jaduhñ capxaamb mädia'agaamb ja'a hayuuc-haamby ja'a Dioshajtiä wyiinjuøöbiä, ween hajxy jaduhñ quiapxy, ween hajxy jaduhñ miädia'agy. ⁴⁰Pero tsøgä Diosmädia'agy hajxy hoy yajxón yagjáltäm tsajtøgooty.

15 ¹⁻²Hermanodøjc, tsøg hajxy jahmiejtstáacäm coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'tútäm. Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øy. Tøø hajxy jaduhñ nmäbøjcäm. Coø hajxy tehngajnä nmäbøjcämät hamuumdu'joot, mänit hajxy jim nnøcxämät Dioswiinduum. Pero coø hajxy jaduhñ nga'a mabøjcämät, cab hajxy jim nnä'ägädä nøcxämät.

³Jaduhñhøch mijts tøø nyajwiingapxø'øy nebiätyhøchä Dios tøø xñajtsapxøyyä. Jaančh tehñ choobaatp hädaa Diosmädia'agy jaduhñ. Tøø Jesucristo hajxy xñähho'tútäm; jaduhñä nbojpä ngädieyhájtäm

hajxy tøø xyajnáhwáatsäm. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁴Coo Jesucristo hñajty tøø yho'ogy, mänit hoy ñaaxtägø'øy. Mänit hoy jiuypiojtägach cumaaxc. Jaduhñ jim myíngombä cujaay maa Diosmädia'aguiän. ⁵Mänitä Pedro ja'a Jesucristo hoy wyiinguhixø'øy. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägumbä ja'a jiamioødhajxy, ja'a nämajmetspäjäya'ayhajxy. ⁶Mänit hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a miägu'ughajpähajxy nämägooxmägo'xnaxiä. Näje'eyyä hajxy tøø yho'nä, caj ñamayyä. ⁷Mänitä Jacobo ja'a Jesucristo jadähooc wyiinguhixøøguiombä. Mänitä Jesucristo hoy wyiinguhixø'øyyägombä ja'a jiamioødhajxy nägøxiä.

⁸Høøch, høxháamhøchä Jesucristo njaac tehñ yhiixy. Pero cábøch mähdiøjc jaduhñ nnä'ägädä tsoobaady. ⁹Cábøch cuhdujt møc nmøødä nej yø'ø Dioscuguexpä cuhdujt hajxy møc jiaančh tehñ miøødän. Cábøch mähdiøjc nhawiinmatsä coøch mähdiøjc jaduhñ nniñänømøøjtät coøch Dios xquiuguexyhjäp. Hix, haxøøghøch hijty njäya'ayhaty. Nyajtsaačhpøjpöchä jäya'ayhajxy hijty, ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty panøcxpä. ¹⁰Pero coøchä Dios xjiaančh cuguexyhaty, páadyhøch jaduhñ xpiuhbety. Hóyhøch nduñ. Maas máyhøchä Diosmädia'agy tøø nyajwa'xy ja'a nmädia'agyháamhøch que ja'a Dios quiuguexpähajxy tøø yajwa'xy, ja'a hajxy jaac jimä.

Ca'a yhoöch jaduhñ tøø nnä'ä piy ngopcóotyhøch; Dióshøchä wiinmahñdy tøø xmio'oy. Jadúhñhøchä Dios xpiuhbety ja'a miäjaahaam. ¹¹Pero cab jaduhñ ñejpiä pønjaty mijtsä Diosmädia'agy tøø xyajwiingapxø'øy, pø høøch, pø wiinghäna'c. Tu'ugmädia'agy højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy. Y tøø mijtsä Diosmädia'agy mmäböcy.

¹²Jaduhñ højtsä mädia'agy nyajwa'xy coo Jesucristo jiuypiojtägajch coo hānajtý tøø yho'ogy. Mayyā jāya'ayhajxy jaduhñ quia'a mǎböcy cooc tyijy ja'a ho'oguiāya'ayhajxy quia'a juiypioğa'añ. Cabä tøyhajt hajxy jaduhñ ñä'ä møødä. ¹³Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiāya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy. ¹⁴Y coo Jesucristo häxøpy tøø quia'a juiypioçy, cajxä hädaa mädia'agy häxøpy choobaady neby højts jaduhñ nja yajwa'xy. Y nej mijtsä mädia'agy hajxy mja mǎböcy, ni je'e häxøpy quia'a tsoobaady.

¹⁵Jaduhñ højtsä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojcy. Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä, hønñdaacp højts häxøpy ja'a Dioscøxpä. Hix, pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiāya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Dios ja'a Jesucristo cu yagjuypiojcy. ¹⁶Pø cab häxøpy jaduhñ tiøyyä coo ho'oguiāya'ayhajxy jiuypioğa'añ, cabä Jesucristo cu jiuypiojcy.

¹⁷Y coo Jesucristo cu quia'a juiypiojcy, cabä mädia'agy häxøpy choobaady neby hajxy nmäböçäm. Y cabä nbojpä ngädieeyhajxy

häxøpy ñähwáatsäm. ¹⁸Y tøø ho'oguiāya'ayhajxy häxøpy yhäda'agy møjcu'uhaam, hoy hajxy cu jia mǎböc ja'a Jesucristo miädia'agy. ¹⁹Coo Jesucristo cu quia'a juiypiojcy, cab hajxy häxøpy jim nnøcxāāñm tsajpootyp. Tøø hajxy häxøpy nniwyiinhóhñām hamiñ haxøpy. Hoñāxuu'tsnä jāya'ay hajxy häxøpy xyhíjxām.

²⁰Pero tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo jiuypiojtägajch. Jayøjp je'e jiuypiojtsohñ. Høxhaam hajxy njaac juiypioğāāñm. ²¹Tu'jāya'ay jecy yho'tsohñ hädaa yaabä naaxwiin, ja'a craa Adánhájtabä. Paadiä Adán jecy yho'cy, coo Dios ja'a miädia'agy quia'a cudiuunä. Y jaanä jaduhñduhmbä, tu'jāya'ay jiuypiojtsohñ; ja'a Jesucristo je'e. ²²Ja'a Adán, højts nhaphajt ndeedyhájttām je'e, paady hajxy nǎgøxiä nbaho'ogāāñm. Y jaanä jaduhñduhmbä, nǎgøxiä hajxy njuypioğāāñmbä, pønjatia Jesucristo miädia'agy mǎböçäp.

²³Coo Jesucristo hānajtý tøø jiuypiojtägach, mänit jim ñøcxcombä maa Tieediän. Coo jim quioo'ty, mänit tiägøøyy hanehmbä. Y coo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä ho'oguiāya'ayhajxy jiuypiojtägatsa'añ, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hānajtý tøø miäböçbä. ²⁴⁻²⁶Mänitä Jesucristo miäjäda'aga'añ. Mänitä Dios ja'a miädsip ja'a quiuhdujthajxy piøğāāñxä nǎgøxiä. Mänitä jāya'ayhajxy quia'a ho'ogaannä ni mānaa. Mänitä Jesucristo ja'a Dios cuhdujt yajcø'ødägø'owa'añ neby jäda'ahaty yhane'emiän. Mänitä

naaxwiimbä wyiimbidaannä:
²⁷“Tøø Dios ja'a Jesucristo
 cuhdujt mio'oy coo jäya'ay cøxiä
 yhané'emät.” Nømä Diosmädia'agy
 jecy miänaaŋ. Mänit jaduñ
 tiøjiajty mänaa Jesucristo
 tiägø'øyän jäya'ayhanehmbä.
 Pero cabä Diosmädia'agy jecy
 miänaaŋ coo Dios yaghane'emy.
 Hix, jaaya'ayä cuhdujt yejc
 coo Jesucristo jäya'ay cøxiä
 yhané'emät. ²⁸Coo Jesucristo ja'a
 miädsip hānajt ty tøø quia'a cøxy
 yajmäjäda'agy, mänitā Tieedy
 cuhdujt quiøxy yajcø'ødägø'øwa'añ
 mäduhñtiä cuhdujt hānajt tøø
 mio'oyii. Jaduhñä Jesucristo
 yhane'ema'añii ja'a Tiéediäm.
 Jaduhñä Dios cøxiä yhane'ema'añ.

²⁹Näje'e jäya'ayhajxy ñäbety
 ho'oguiäya'aguiøxpä. Pø cab
 häxøpy jaduñ tiøyyä coo
 ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ,
 tiiguioxpä jäya'ayhajxy jaduñ coo
 ñäbety ho'oguiäya'aguiøxpä.

³⁰Nmäbøjpy højts jaduñ coo
 hajxy njuypioğāñäm, paady højts
 nga'a møjpäda'agy, hoy højts nja
 wädity mājahñdium homiānaajä.

³¹Cooch nmāna'añ cooch jaduñ
 nwädity mājahñdium, je'ečh
 jaduñ nnänøømby coočhä
 ca'awiindøyhāna'c-hajxy xjia
 wi'li yagho'oga'añ homiānaajä.
 Hermanodøjc, tehñ tiøyhajt jaduñ
 cooč nxoonäda'agy mijtscøxpä,
 je'eguiøxpä coo Jesucristo
 miädia'agy hajxy mmäbøjcä, ja'a
 hajxy nWiindsøñhajtämbä. Hoorä,
 jaanä tøyhajt je'eduhmbä cooč
 nwädity mājahñdium homiānaajä.

³²Tøöchä ca'awiindøyhāna'c-hajxy
 mayhooc xjia wi'li yagho'oga'añ yaa

Efeso ja'a Diosmädia'agyquiøxpä.
 Cooch häxøpy nga'a mäsøcy coo
 ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ,
 cábočhä Diosmädia'agy häxøpy
 nyajwa'xy. Coo häxøpy jaduñ
 quia'a tøyyä coo ho'oguiäya'ayhajxy
 jiuypioğa'añ, cu nmānāñäm hajxy
 jaduñ: “Tsøg hajxy jaac cáayyäm,
 tsøg hajxy jaac húcäm, coo hajxy
 jaboom nho'ogāñäm.”

³³Cab hajxy myajwiinhøønät.
 Cab hajxy mmøødwädiymúgät
 ja'a hāna'c-hajxy mänaambä cooc
 tyjy ho'oguiäya'ayhajxy quia'a
 juypioğa'añ coo hajxy jaduñ
 xyajtu'udägóyyät. ³⁴Najtshixø'ow
 yø'ø mhaxøøgcuhdujt hajxy. Hoy
 hajxy myohy, hoy hajxy mnájxnät.
 Näje'e yø'ø mjamioødhajxy quia'a
 mäsøcyñä ja'a Diosmädia'agy.
 Hočhähdiuunnä je'eduhñ.

³⁵Näje'e jäya'ayhajxy yajtøwa'añ:
 “Nebiä ho'oguiäya'ayhajxy
 jiuypioğa'añ. Tii ni'x tii copc hajxy
 miøødhadaamby.” ³⁶Hoy piønä
 jaduñ ñajuø'øy. Coo mädyii tøømd
 mní'ibät, hoy trigo, tsipcøxp jaduñ
 piu'udy; pø caj, cab jaduñ ñä'ä
 muxy. ³⁷Y ja'a tøømd jaduñmbä,
 coo mní'ibät, wiing jaduñ jiajnä
 coo miuxy. ³⁸Dios jaduñ tøø
 wyiinmay nebiatiä tøømd jiädät.
 Wiingatiä tøømd quiunuu'xy.

³⁹Jaanä wiingatiä Dios ja'a nni'x
 ja'a ngopc-hajxy xquiunúu'xämbä. Y
 wiingatiä animal ñi'x quiopc-hajxy
 quiunúu'xäxäbä, møødä
 animalhajxy ja'a tøødstuum
 tsānaabiä, møødä muuxyhajxy,
 møødä hacxhajxy. ⁴⁰Ja'a hajxy
 jim hijpä tsajtcøxp, wiing hajxy
 jaduñ quiahxø'øgy. Cab hajxy
 jaduñ quiahxø'øgy neby hajxy

yaa quiähxø'øguiän, ja'a hajxy
yaa hijpä hädaa yaabä naaxwiin.
⁴¹Haagä hajajp ja'a xøø møødä
po'o møødä madsa'a, pero haagä
wiingaty yhajajy. Jaanä jaduñ ja'a
madsa'abä, haagä wiingaty yhajajpä.
⁴²⁻⁴⁴Jaduñ mäwíinäts højtshájtäm,
coo hajxy nho'c coo hajxy
ndägoöyyäm, cabä majaa hajxy
nmøødhájtänä. Mänit hajxy nøcxy
nnaaxtägoöyyänä. Ja'a naaxni'x
ja'a naaxcopc jaduñ naaxtägoöby.
Mänit hajxy ngøxy yajxee'xtúutänä
jutjooty. Mänit hajxy njájtänä
hoxiøøghajnä. Pero coo Jesucristo
yaa quiädaactägatsáangombä
hädaa yaabä naaxwiin, mänit
hajxy njujypiøjtägatsáanägombä,
coo hajxy hánajty tøø nho'c coo
hajxy hánajty tøø ndägoöyyäm.
Wiing hajxy jaduñ njadáanänä
coo hajxy jim nnøcxáanänä
Dioswiinduum. Hoy yajxón
hajxy hánajty njadáanäm haagä
mäjaamøød. Y cab hajxy hánajty
mänaa nho'tägatsáanänä. Wiing
hajxy yaa nhíjtäm hädaa yaabä
naaxwiin; wiing hajxy hánajty jim
nhidáanänä Dioswiinduum.

⁴⁵Jaduñä Diosmädia'agy
miäna'añ: "Coo Adán jaduñ
quiunuu'xtsohnä, mänitä jugyhajt
mioöyyä." Pero coo Jesucristo
jujypiøjtägajch, paadiä tøyhajt
hajxy nmøødhájtäm coo hajxy
nbajuyipiøjtägatsáanämbä.

⁴⁶Jawyiin hajxy yaa nhíjtäm
hädaa yaabä naaxwiin. Coo
hajxy njujypiøjtägatsáanäm,
mänit hajxy jim nnøcxáanäm
Dioswiinduum. ⁴⁷⁻⁴⁹Ja'a craa
Adánhájtäbä, jecy je'eduhñ
quiunuu'xtsohnä naaxoc-haam.

Yaa jaduñ jecy chánaabiä hädaa
yaabä naaxwiin. Jaanä jaduñ
højtshájtämbä, naaxoc hajxy
nni'xhájtäm ngopc-hájtäm nebiä
Adángän. Hix, je'e højts nhaphajt
ndeedyhájtäm. Haa ja'a Jesucristo,
jim je'eduhñ choññ tsajpootyp.
Coo yaa quiädaactägatsa'añ
hädaa yaabä naaxwiin, mänit
hajxy njujypiøgáanäm, pønjatia
miädia'agy hánajty tøø miäbøjcä.
Jaduñ hajxy jim nhidáanäm
tsajpootyp nebiä Jesucristo jim
yhitiän.

⁵⁰Hermanodøjc, huuc mäadow
hajxy, cab hajxy jim hoy nnøcxämät
Dioswiinduum ni'xcopcmøød
nebiä nni'xä ngopc hajxy yaa
nmøødhájtäm hädaa yaabä
naaxwiin, je'eguiøxpä coo hajxy
nho'og coo hajxy ndägoöyyänäm.
Coo hajxy ndägájsämät nebiä
Jesucristo yhitiän, mänit mabøcy
hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp.

⁵¹Huuc mäadow hajxy nébiøchä
Dios jaduñ xñajtsapxøöyyä. Coo
Jesucristo quiädaactägatsa'añ,
cahnä hajxy hánajty nägøxiä
nho'c ndägoöyyäm. Näje'e hajxy
hánajty njúquiämnä. Pero
nägøxiä hajxy ndägatsáanäm,
møødä jucypia möødä ho'ogyipä.

⁵²Nägoöyyä Diosmoonsä ja'a
corneta hánajty høxhaam jiaac
yajxuuxmaya'añ, ja'a tsajpootypä,
mänitä ho'oguiäya'ayhajxy
jujypiøjtägatsa'añ. Cab hajxy
hánajty mänaa yho'tägatsaanä.
Mänitiä hajxy nägøxiä
ndägatsáanäm, möød hajxy hánajty
yaabä jucypia, möød hajxy hánajty
tøø yho'oguiäbä. ⁵³Hädaa naaxni'x
hajxy nmøødhájtämbä, nä'ägädä

ho'og nä'ägädä tägoyyaanäm hajxy jaduhñ. Tsipcøxp hädaa nni'x hädaa ngopc-hajxy tiägatsaanäm, mänit hajxy jim nnøcxäänäm Dioswiinduum. Y cab hajxy hānajtý nho'tägatsaanänä ni mānaa.

⁵⁴Y coo hajxy jaduhñ njadäänäm, mänitā Diosmādia'agy tiøjiada'añ coo jaduhñ miāna'añ: “Cabä jāya'ayhajxy hānajtý mānaa yho'og tiägoyyaanä.” Coo Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutām, paady hajxy jiiby nga'a häda'agäänäm møjcu'uhaam. ⁵⁵Y coo hajxy jiiby nga'a häda'agäänäm, paady hajxy nga'a tsähgøøyyänä coo hajxy hānajtý nho'ogäänäm. ⁵⁶Hoorä, coo Diosmādia'agy hajxy hoy nga'a cudiúunām, paady hajxy ngädiéhyyām, paady hajxy nhó'cām. ⁵⁷Tsøgä Dios hajxy nāmáayyām “Dioscujú'uyäp”, je'leguixpā coo Jesucristo hajxy xñähho'túutām, ja'a hajxy nWiindsøñhåjtāmbä. Coo hajxy xñähho'túutām, paady hajxy jiiby nga'a häda'agäänäm møjcu'uhaam.

⁵⁸Jaduhñds je'e, hermanodøjc, tsøg hajxy hoy túunām hamuumdu'joot ja'a Dioscøxpä. Cabä miādia'agy hajxy mānaa nnajtshixøøyyāmät, howyiaambatiä jāya'ay hajxy cu xjia nāmáayyām. Nnajuøøyyām hajxy jaduhñ coo Dios hajxy xpiuhbedäänäm.

16 Mguexaambiä xädø'øn hajxy jim Judeanaaxooty maa hermanodøjc-hajxiän. Jaduhñ hajxy myajmújpät nébiøchä hermanodøjc-hajxy nhanehmy jim Galacianaaxooty. ²Näxøøbaadiä xädø'øn hajxy mbuhgónät mäduhñtiä hajxy hānajtý tøø

mguduñ. Hawiing hajxy jaduhñ myaghídät. Mänitøch hajxy xmió'owät cooçh jim nmédsät maa mijtsän neby hajxy jaduhñ mänit møc hadø'øchä mga'a wädijtá'agät. ³Mänitā hermano hajxy mwiimbíwät pønjátýhøchä xädø'øn hānajtý nyajmāguexaamby jim Jerusalén maa hermanodøjc-hajxiän. Nocymiøød hajxy ñøcxät nebiä hermanohajxy jim ñajuø'owät cooçh hānajtý tøø nguexy. ⁴Pø hahixøøby hānajtý cooçh jim nnøcxät, mänitøch hajxy xpianøcxät.

⁵Cooçh hānajtý jim nnøcxa'añ Corintos, tu'unaxáambøch jim Macedonia. ⁶⁻⁷Coo Dios jaduhñ miäná'anät, jégäbøch jim maa mijtsän. Wéhñdøch jim nga'a tsoj wiimbídät høxtä coo tøøchpoj hānajtý tøø ñaxy. Jadúhñhøch mijts jejcy nguhiát. Jadúhñhøch hajxy xpiuhbedät majátýhøch hānajtý njaac wädita'añ. ⁸Pero cábøch yaa ndsoj tu'ubøga'añ yaa Efeso. Coo Pentecostéxsøø hānajtý tøø yhabaady, mänitøch ndu'ubøga'añ. ⁹Hix, jaançh tehñ miäbøgaambä jāya'ayhajxy yaa, hóyhøch nmädsiphajxy jia nāmayyā.

¹⁰Coo Timoteo jim miédsät maa mijtsän, hoy yajxón hajxy myajmédsät. Hix, jaduhñä Diostuung tiuumbä nébiøch nduñän. ¹¹Cab hajxy jaduhñ mbéxät. Mbuhbédäp hajxy jaduhñ nebiaduhñ jootcuçj jiaac mínät yaa maaçh høøchän. Nja wi'i jiøbhiixyp højts yaa møødä hermanodøjc-hajxy.

¹²Y ja'a hermano Apolos, nja mānuu'xtāac-høch je'e coo hermanodøjc cu miøødñøcxy maa

mijtsän, pero cab jäda'a tiehm
ñöcxa'añ. Cooc ñäbaadø'øwáañäxä,
mänítnäc hänäjty ñöcxa'añ.

¹³Mniyajcopcø'øwøøjäp hajxy.
Hoyyä Diosmädia'agy hajxy
myajtu'uyó'oyät. Cab hajxy pøn
mdsähgø'øwät. Mmee'xtúgäp hajxy.
¹⁴Mniçhoc mnimiee'xøøjäp hajxy
hamuumdu'joot.

¹⁵Hermanodøjc, mnajuøøby hajxy
coo Estéfanas ja'a Diosmädia'agy
hajxy jayøjp miäbøjtsohñ jīm
Acayanaaxooty, møødä yhuung
møødä tio'oxy. Jīmä hermanodøjc
hajxy piuhbety. ¹⁶Jadúhñhøčhä
njoot chocy coo hajxy mbahix
mbadúnät nebiä Estéfanashajxy
tiuñän. ¹⁷Xoondáacpøch jaduhñ
coo Estéfanashajxy tøø miech
møødä Fortunato møødä Acaico.
Nnäjootmayhájpíoch mijts coo hajxy
mjäguemä. Pero coo Estéfanashajxy
tøø miech, paady cábøch
njootmayhajnä. ¹⁸Tøøčhä njoot
hajxy xyajmøcpøjcä. Jadúhñhøčhä

mjoothajxy nyajmøcpøgáañäbä.
Mnajuø'øwäp hajxy jaduhñ coo
Estéfanashajxy hoy tiuñ.

¹⁹Mijtsä hermanodøjc-hajxy
xyajpoo'xp ja'a hajxy jīm
tsänaabiä Asianaaxooty.
Xyajpoo'xp mijtsä Aquilahajxypä
ja'a Dioscøxpä, møødä Priscila,
møødä hermanodøjc-hajxy
jīm hamugøøbiä

Dioswiingudsähgøøbiä maa
tiøjc-hajxiän. ²⁰Xyajpoo'xp mijtsä
hermanodøjc-hajxy nägøxiä. Hoy
yajxón hajxy mniyajpoo'xøøjät.

²¹Nhamdsoo cø'øháamhøch
hädaa nocy njahmiay, høøčh Pablo.

²²Pønä Jesucristo ca'a tsojp, ja'a
hajxy nWiindsøn hájtämbä, ween
haxøøgtuum ñøcxy. Wiindsøn, min
hadø'øčhä.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmio'oy
ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, ja'a hajxy
nWiindsøn hájtämbä. ²⁴Ndsójpíoch
mijts nägøxiä ja'a Jesucristocøxpä.
Amén.

2 Corintios

1 Høöch Pablo hädaa nocy njahby. Jesucristöch tøø xwyiinguexy coöch ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Ja'a Dios jaduñ mänaamb coöch nyajwá'xät. Ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmáhñdyhöch je'e xmiøødhity coöch hädaa nocy njaay. Mijts hädaa nocy nyajnäguexaamby pønjaty Diosmädia'agymiäbøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Corinto, møød maa ja'a naax xiøhatiän Acaya wiinduhmyhagajpt. ²Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy møødä Jesucristo. Dios hajxy nDeedyhájtäm. Jesucristo hajxy nWiindsønähjtäm.

³Tsögä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy tehngajnä nämáayyäm Dioscujú'uyäp. Ja'a Jesucristo Tieedy je'e. Jaančh tehñ yhojioot ja'a Dios miøød. Xjiootcapxmøcpøjcam hajxy homiänaajä, ⁴hoy ñebiaty hajxy cu nja jajt cu nja habéjtäm. Paady hajxy jaduñ xjiootcapxmøcpøjcam, jaduñ hajxy hoy njootcapxmøcpøjtägájtšamd pønjaty häyohmbaatp. ⁵Hix, nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, jaanä jaduñ hajxy ndsaačhpøjcämbä.

Y coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xjiaančh tehñ jiootcapxmøcpøjcam. ⁶Coo højts ndsaačhpøcy, mänit højts Dios xjiootcapxmøcpøcy. Y jaduñ mijts njootcapxmøcpøjtägajtšpä. Y jaduñ mijts Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät neby hajxy jaduñ mnähwá'adsät. Coo mijts mdsaačhpøjpät neby højts ndsaačhpøquiän, mänit mijts njootcapxmøcpøgät neby hajxy jaduñ hoy mmee'xtügät. ⁷Nnajuøøby højts coo mijts mmee'xtuga'añ, coo mijts Dios xjiootcapxmøcpøga'añ, hoy miäduhñtiä mijts cu mja tsaačhpøc neby højts ndsaačhpøquiän. Nmøød højts ja'a tøyhajt jaduñ.

⁸Mägu'ughajpädøjc, chojpy højts njoot coo hajxy mnajuø'owät nebiaty højts jim ndsaačhpøjcy maa ja'a naax jaduñ xiøhatiän Asia. Hanaxiä højts jim njajty nhabejty. Jaančh tehñ jiootmayhajp højts hänajty. Høxtä mänaañ højts jaduñ coo ndijy højts hänajty jim nho'oga'añ, ⁹coo ndijy häna'c hänajty tøø quiojyquiapxytiuñ coo højts hänajty xyagho'oga'añ. Paady højts jaduñ njajty nhabejty, jaduñ

højts nnajuó'owät coo jagooyä
 Dios xñäwá'anät, cab højts hamdsoo
 hoy nniñäwa'anóöjät. Haa ca'a,
 Dios jaduhñ yagujypiojtägajtsp ja'a
 tøø yho'oguiäbä. ¹⁰Xñäwaan højts
 ja'a Dios coo højts häna'c hānajt
 jim xjia yagho'oga'añ. Homiānaajä
 højts jaduhñ xñäwa'ana'añ. Nmøød
 højts ja'a tøyhajt jaduhñ. ¹¹Naxý
 mijts ja'a Dios mdehm pia'yá'axät
 maa højtsçxpän. Jaduhñ højts
 mijts hoy xpiuhbédät. Coo
 jäya'ayhajxy nämay Dyiospa'yá'axät
 maa højtsçxpän, mänit højts ja'a
 Dios xñäwa'ana'añ, mänitä jäya'ay
 ja'a Dios hajxy nämay ñäma'awa'añ
 “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo
 højts Dios hoyhajt weenhajt xmio'oy.

¹²Jootcujc højts nnijäwø'øyii coo
 højts hoy tøø njäya'ayhaty maa
 mijtsän hädaa yaabä naaxwiin.
 Dios højts jaduhñ xpiādaac coo
 højts hoy njäya'ayhädät. Jaaya'ay
 højts xyhijxp coo højts hoy
 njaanč jäya'ayhaty. Xpiuhbejp
 højts jaduhñ neby højts hoy
 njaac jäya'ayhädät. Cab højts
 hamdsoo hoy nhojiäya'ayhädät.

¹³⁻¹⁴Hix, howyiinjuøøñä mijts tøø
 nnäjaayø'øy, caj chipjatiä. Caj
 mijts mänaa tøø nwiinhøøñ. Tøø
 højts nmädia'agy hajxy siémpäräm
 xwyiinjuøøyyä. Chojpy højts njoot
 coo hajxy ca'xy mwiinjuó'owät,
 jaduhñ hajxy mxoondá'agät maa
 højtsçxpän coo ja'a Jesucristo
 hānajt quiādaactägatsa'añ. Je'e
 hajxy nWiindsøn'hájtäm. Mänit
 højts nxoonda'agaambä maa
 mijtsçxpän.

¹⁵Nmøødhøch tøyhajt jaduhñ
 coo højts nmädia'agy hajxy ca'xy
 xwyiinjuó'owaanä, páadyhøch hijty

tøø nja wiinmay coo mijts jadähooc
 nøcxy cu nguhijxy. Jaduhñ
 hajxy jadähooc cu nxoondäacäm
 nägøxiä. ¹⁶Hix, nøcxäämbøch
 hijty jim maa ja'a naax jaduhñ
 xiøhatiän Macedonia, y jim mijts
 hijty ndu'uguhixa'añ Corinto.
 Y cooç hijty nwiimbidaannä
 Macedonia, mänit mijts hijty
 jadähooc ndu'uguhixäängombä
 cooç hijty jim nnøcxa'añ maa ja'a
 naax jaduhñ xiøhatiän Judea. Jim
 mijts jaduhñ cu xpiuhbejty. ¹⁷Pero
 cabä Dios jaduhñ miānaañ cooç
 jim cu nminøøyy maa mijtsän. Ca'a
 yhamdsoojóotøch jim tøø nga'a
 naxø'øy. Cab jaduhñ yhooyä coo
 hajxy mmäná'anät cóogøch tyijy
 jaduhñ ndu'ugcapxy nmetscapxy,
 cooç jim tøø nga'a naxø'øy. Ja'a
 häna'c-hajxy ca'a mäßøjpä, je'eds
 hajxy tu'ugcapxp metscapxp, ca'a
 yhøøçhä. ¹⁸Dios højts xyhijxp coo
 højts nga'a høhnda'agy. Cab højts
 mijts mänaa tøø nmøødtu'ugcapxy
 tøø nmøødmetscapxy. ¹⁹Hix, ja'a
 Jesucristo, ja'a Dioshuung, cab
 je'eduhñ mänaa tiu'ugcapxy
 mietscapxy. Homiānaajä
 tiømiädia'agy. Y coo højts
 mijts nyajwiingapxøøyy ja'a
 Jesucristocøxpä, paady højts nga'a
 tu'ugcapxy nga'a metscapxy, ni
 høøçh Pablo, ni hermano Silvano,
 ni hermano Timoteo. ²⁰Waambatiä
 Dios jecy miānaañ coo hānajt
 yajtøjiada'añ, cøjx jaduhñ tiøjiaty
 ja'a Jesucristocøxpä. Y coo højts
 ja'a mädia'agy nmäßøjcäm ja'a
 Jesucristocøxpä, jaduhñä Dios
 møj jaanč nbädaacäm. ²¹Pero
 ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm
 nebiä Jesucristo hajxy jaduhñ

nmøødhjítämd tu'ugmädia'agy
tehngajnä, møød højts møød
mijts nägøxiä. Jaanä Dios højts
jaduhñ xwiinguejxpä coo højts ja'a
miädia'agy nyajwá'xät. ²²Xyaghijp
højts ja'a Dios quio'øjooty ja'a
yhEspírituhaam. Xyhuunghajp højts
jaduhñ. Xmióoyyäm ja'a tøyhajt
hajxy jaduhñ coo hajxy homiänaajä
xcwieendähadäänäm.

²³Dios ja'a tøyhajt møød cooëh
nga'a hõhnda'agy. Páadyhöch jim
tøø nga'a naxø'øy Corinto maa
mijtsän, cáböch njoot hánajty
chocy coo mijts nhójtät. ²⁴Pero cab
højts mijts nhane'ema'añ nebiatiä
Diosmädia'agy hajxy mmäbögät.
Hix, nnajuøøby højts jaduhñ coo
hajxy hamuumdu'joot mmäböcy.
Nja wi'i piuhbedaamby højts mijts
jaduhñ nebiä Diosmädia'agy hajxy
maas hoy mbanócxät. Jaduhñ hajxy
maas jootcujc mhídät.

2 Mänáajøch jim nhuug hoobiän
maa mijtsän, mänítøch
mijts nhojy je'eguiøxpä coo
hajxy hánajty hoy mga'a tuñ.
Jootmayhájtabøch jim nwiimbijty.
Hoorä, tøøch nmädoyhájcombä
coo hajxy hoy mga'a túuñgombä.
Tøøch nwiinmahñdyhaty cooëh
jim nga'a tsoj nøcxtägatsa'añ
maa mijtsän, coo mijts jim nnä'a
hojtägátsät. ²Hix, coo mijts
nhojtägátsät, mänítøch jadähooc
njootmayhada'añ. Pero chójpiøch
njoot jaduhñ coo hajxy hoy
mdúnät. Jadúhñhöch jootcujc
nhídät. ³⁻⁴Mänáajøch mijts
jayøbajt nhuuc näjaayøøbiän,
mänit mijts nmägapxy nhanehmy
coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy
mnajtshixø'owät. Jaanëh tehñ

jootmayhájpech hánajty coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty
hoy mga'a panøcxy. Høxtä
jóøyyhöch jaduhñ. Paady mijts
jaduhñ nmägapxy nhane'emy
nocyhaam, njaanëh tehñ chojpy
mijts jaduhñ. Cáböch njoot
chocy coo hajxy mjootmayhádät.
Coo ja'a mhaxøøgcuhdujt
hajxy mnajtshixø'owät nébiøch
cham nmägapxy nhane'emiän
nocyhaam, mänítøch jim jootcujc
nnøcxa'añ maa mijtsän. Coo
mijts ja'a Diosmädia'agy hoy cu
mbanøcxy, cáböch jaduhñ mänaa
cu njootmayhajty. Nnajuøøbiøch
jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy
hajxy hoy mja wi'i pianøcxa'añ. Y
coo hajxy jaduhñ hoy mbanócxät,
jaduhñ hajxy nägøxiä jootcujc
nhjítämd, møød høøëh møød mijts.

⁵Ja'a mijts mmägu'ughajpä ja'a
tøø quiädiéeyäbä, nägøxiä hajxy
jaduhñ tøø xñägädieeyóøyyäm,
ca'a yhöøchähajtiä nidiuhñ. Pero
cáböch nmäna'añ coo hanaxiä tøø
quiädieey. Hix, cáböch hanaxiä
nyajtsähdiuna'añ. ⁶Hoorä, tøø ja'a
mmägu'ughajpähajxy chaaëhpøcy.
Tu'ugwiinmahñdy hajxy mnibiaatä,
paadiä mmägu'ughajpä hajxy
myajcumädooyy. Hoorä, tøø jaduhñ
chaaëhpøjnä. ⁷Hahixøøby hajxy
jaduhñ mmämée'xnät. Jaduhñ
hoy jootcugøøguiumbät, y cab
jaduhñ hanaxiä jootmayhádät.
⁸Coo hajxy jaduhñ mmämée'xnät,
myajcøxø'øgaamby hajxy
jaduhñ coo hajxy mjaanëh tehñ
chocy. ⁹Paady mijts jayøbajt
nnäjaayøøyy, nhijxmajts mijts
jaduhñ pø tøyhájthøch nmädia'agy
hajxy hánajty xmiäbögaanä

hamuumdu'joot. ¹⁰Pønjaty mijts mmämee'xyp, jaanä jadúhñhøch nmämee'xaambä. Haa ca'a, pø tøøch häna'c nmämee'xy, páadyhøch tøø nmämee'xy, jaduhñ mijts jootcuje mhídät. Jesucristøch jaduhñ xyhijxp cooçh nga'a høhnda'agy. ¹¹Coo hajxy jaduhñ nnimiämée'xämd, cabä møjcu'ugong miäjädá'agät maa højtsçøphájtäm. Nnajuøyyäm hajxy coo ja'a møjcu'ugong jiaançh tehñ miäwiinhøñ.

¹²Cooçh jim nmejch maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiän Troas Diosmädia'agy-yajwa'xpä ja'a Jesucristocøxpä, nbáathøch hawa'adspä cooçh jim ndägó'owät Diosmädia'agy-yajwa'xpä. ¹³Pero cooçhä hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän, mänítøch ndägøyy jootmayhajpä. Mänítøch nwiimbijnä. Mänítøch nnøcxy maa ja'a naax jaduhñ xiøhatiän Macedonia.

¹⁴Dioscu'uyäp ja'a Dios coo højts xpiuhbety, coo højts xyaghity tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Jaduhñ højts ja'a Dios xpiuhbety coo højts ja'a møjcu'ugong nga'a yajmäjädä'agy majaty højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy ja'a Jesucristocøxpä. Homiädoonä ja'a jäya'ayhajxy miädoxy nebiaty højts nyajwiingapxø'øy.

¹⁵⁻¹⁶Xquiumaaby højts ja'a Dios coo højts ja'a miädia'agy nyajwa'xä ja'a Jesucristocøxpä. Pønjaty hoy mädooob, pønjaty mabøjp, je'eds nähwa'adsaamb. Jugyhadaamb hajxy je'eduhñ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. Pero pønjaty hoy

ca'a mädooob, pønjaty ca'a mabøjp, cab hajxy jaduhñ nähwa'adsa'añ. Je'eds hajxy haxøøgtuum nøcxy miähmø'owa'añ. Caj pøn yhamdsoo jada'añ Diosmädia'agy-yajwa'x.

¹⁷Højts mabøcypä njajpy je'eguiøxpä coo højts ja'a Dios xwyiinguejxy. Hamuumdu'joot højts nduñ je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ coo højts hoy nduñ. Jii häna'c näje'e, cab hajxy hoy tiuñ. Ja'a Diosmädia'agy tyijy hajxy yajwa'xyp. Pero yhamdsoo mädia'agy hajxy wyi'i miädiaacypy, je'eguiøxpä coo hajxy jia wi'i quiänaarhada'añ. Højts, cab højts jaduhñ nbahixy.

3 Cab hajxy mmäná'anät coo tyijy højts nniguiumayii nebiä häna'c ñiguiumayijän, ja'a yhamdsoo mädia'agy hajxy miäwädiipä. Coo hajxy hanaaty maa ñøcxa'añ, mänitä hermanodøjc hajxy ñäma'ay coo nocy hajxy jaduhñ ween yhädiuñäxä cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy tøø yajwa'xy. Pero højts, cab højts jaduhñbä nocy nyajmaajiaty, ni coo mijts nyaghixät, ni coo mijts xmió'owät. ²Hoy piønä ñajuø'øy coo højts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwa'xy. Haa ca'a, tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy mmabøcy mänaa højts jim hoy nyajnäxixø'øyän. Hix, njaançh tehñ chojpy højts mijts hamuumdu'joot. Homiänaajä højts mijts njahmiejsta'agy. ³Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø mmabøcy, jaduhñä cu'ug ja'a tøyhajt hajxy miøødä coo højts ja'a Jesucristo

jaduhñ xwyiinguejxy maa mijtscøxpän, coo højts mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät. Jujcy ja'a Dios. YhEspirituhaam ja'a Dios hajxy xyajmäbøjcy. Jaduhñ miäbaady coo ja'a Jesucristo tøø yuugjaay maa ja'a jäya'ay quiorazoncøxpahjxiän. Cab jaduhñ tøø yuugjaay tsaagøxp tintahaam nebiä Dios jecy yuugjahyyän tsaagøxp maa ja'a tun xiohatiän Sinaí.

⁴Paady højts jaduhñ nmäna'añ, nmøød højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Jesucristo xwyiinguejxy. ⁵Pero cab højts tii njada'añ hamdsoo. Dios højts jaduhñ xpiuhbejp coo højts njädät. ⁶Jaaya'ay højts jaduhñ tøø xyajnähdijy coo højts ja'a hawiinjemybiä mädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Hädaa hawiinjemybiä mädia'agy, yhEspirituhaam højts ja'a Dios tøø xmio'oy. Cabä Dios tøø jiahñä tsaagøxp nebiä jecyquihdujt jecy jiahyyän tsaagøxp. Yøø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. Pero coo ja'a hawiinjemyimiädia'agy hajxy mmäbögät, mänitä Dios hajxy xyagjugyhädät cøjxta'axiøø yhEspirituhaam neby je'e jjugyhatiän.

⁷Hoorä, coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt jiahy tsaagøxp, høxtä haamb høxtä tsämaamb ja'a Moisés ja'a wyiin jiojp hänajty, høxtä cabä israelita ja'a Moisés ja'a wyiin jiojp hajxy hänajty hoy yheebaana. Pero paquiä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojp jaduhñ nä'ä haañ nä'ä tsämaamy. Paadiä

Moisés ja'a wyiin jiojp hänajty yhañ chämaamy, tøø ja'a Moisés hänajty yhoy jim Dioswiinduum maa ja'a Dios hänajty tøø quiäda'aguiän jim tungøxp. Y møcmäjaa ja'a Dios jiaanç tehñ miøød. Hoorä, yøø jecyquihdujt, cab jaduhñ pøn hoy quiudiuna'añ, paady hijty pøn quia'a pädsøma'añ haxøøgtuum. ⁸⁻⁹Hoorä, coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a wyiin jiojp jecy yaghaana yajtsämaama, jaduhñä Dios yajcähxø'cy coo møcmäjaa miøødä. Y coo ja'a Dios ja'a hawiinjemyimiädia'agy tøø yejnä coo hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum, ja'a yhEspirituhaam ja'a Dios ja'a hawiinjemyimiädia'agy tøø yecy. Jaduhñä Dios maas hoy tøø yajcähxø'øgy coo møcmäjaa miøødä. Hix, hoy-yagjuøøñä ja'a Moisés ja'a wyiin jiojp jecy yhaañ chämaamy. Maas hanaxiä ja'a hawiinjemyimiädia'agy yhoy-yagjuøøñä, ja'a højts nyajwa'xypä. ¹⁰⁻¹¹Jaduhñ quiähxø'øgy coo ja'a jecyquihdujt jaduhñ quia'a jaty tsoobaatnä. Ja'a hawiinjemyimiädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, je'eds jaduhñ tsoobáatnäp. Y cab jaduhñ mänaa tiägoyya'añ.

¹²Tøyhajt jaduhñ, paady højts nga'a tsähdiuñ mänaa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän, ni nga'a mädsähdiuñii højts jaduhñ. ¹³Hix, haamb tsämaamba Moisés ja'a wyiin jiojp hänajty coo ja'a Dios ja'a Moisés ja'a miädia'agy miooyy. Mänitä Moisés ja'a cu'ug ja'a Diosmädia'agy yajwiingapxøøyy. Coo ja'a Moisés miädiaacpådøyy, mänitä wit ñiyajwiinguwidsoøyyä,

je'eguiøxpä coo ja'a wyiin jiøjp hānajtj jejcy quia'a hanaannä quia'a tsāmamaannä. Paady jaduhñ miādsähdiuunä. Hix, yhixaambiä israelita ja'a Moisés hajxy hānajtj coo ja'a Moisés ja'a wyiin jiøjp hānajtj quia'a haannä quia'a tsāmaamnä. ¹⁴⁻¹⁶ Pero ja'a israelitahajxy, jaančh tehñ quiuhxex hajxy hānajtj, cab hajxy hānajtj miādia'agywyiinjuø'øy. Høxtä chamñäbaadyñä hajxy jaduhñ quiuhxexä. Coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy mānaa miādoy, cab hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy, ja'a Moisés jecy miādiāacäbä. Mānit hajxy jaduhñ wyiinjuø'øwät coo hajxy hānajtj tøø miäbøcy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. Je'e hajxy nWiindsøn'hájtäm. ¹⁷ Hoorä, tu'ugjuøhñdy ja'a Jesucristo yhity mөөdä Tieediä yhEspíritu. Y coo hajxy nmäbøjcam ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñä cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo Dios hajxy nba'yáaxämd. ¹⁸ Hoorä, pønajatj jaduhñ hamuumdu'joot mäsøjp ja'a Jesucristocøxpä, tøø hajxy ngøxy wiinjuøøyyäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaančh. Tehngajnä ja'a Jesucristo hajxy xyaghaguipxyjatiøøyyäm neby je'e yhitiän. Hix, tu'ugjuøhñdy je'e yhity mөөdä Tieediä yhEspíritu.

4 Hojiot ja'a Dios jiaančh tehñ miøød, paady højts tøø xwyiinguexy coo højts ja'a miādia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Paady højts nga'a jootmayhaty ni mānaa. ² Nyejpy højts ja'a tøyhajt coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy. Cab højts jaduhñ mānaa nhøhnda'agy.

Ñajuøøbiä cu'ughajxy jaduhñ coo højts mānaa nga'a nhøhnda'agy. Xyhijxp højts ja'a Dios jaduhñ. Ja'a hāna'c-hajxy høhndaacpä, cabä Diosmädia'agy hajxy ca'xy yajwa'xy. Yhamdsoo mädia'agy hajxy jaduhñ yajmämädiaagøøby magämaa. Hočhähdiuunnä hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Pero højts, ja'a tøyhajt højts nmädiaacypy. ³ Cabä jāya'ay ja'a mädia'agy hajxy nāgøxiä wyiinjuø'øy, ja'a højts jaduhñ nyajwa'xypä ja'a Jesucristocøxpä. Paady hajxy jaduhñ quia'a wiinjuø'øy coo hajxy haxøøgtuum wiädity. ⁴ Paadiä Diosmädia'agy hajxy quia'a mäsøga'añ, tøø ja'a wyiinmahñdyhajxy piädäacäxä haxøøgtuum ja'a møjcu'ugóngäm, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. Coo ja'a wyiinmahñdyhajxy tøø piädäacäxä haxøøgtuum, paadiä Diosmädia'agy hajxy hoy quia'a wiinjuø'øwa'añ maa jaduhñ myiñän cujaay coo ja'a Jesucristo mөcmäjaa miøødä. Tu'ugmädia'agy ja'a Jesucristo yhity mөөdä Tieedy. ⁵ Coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xy, ja'a Jesucristo højts nmädiaacypy coo hajxy nāgøxiä nWiindsøn'hájtäm. Cab højts jaduhñ nyajcumaya'añ. Jaduhñ højts njoot chocy coo højts mijts nbuhbädät, je'eguiøxpä coo højts ja'a Jesucristo nWiindsønhaty. ⁶ Dios jecy mānaan coo jøøn jiájät hagoostuum. Cahnä ja'a naaxwiimbä hānajtj yhoyø'øy. Jaaya'ay højts ja'a miādia'agy jaduhñ tøø xyajwiinjuø'øy coo je'e mөcmäjaa miøødä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwäatsäm,

jaduhñ hajxy nyajnujuuoyyäm coo ja'a Dios möcmäjaa miöodä.

⁷Jaaya'ay höjts tøø xwyiinguexy coo höjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät ja'a Jesucristocøxpä. Jaanñ tehñ choobaatp ja'a miädia'agy jaduhñ. Höjts, cab höjts möcmäjaa nhamdsoo möödä. Dios höjts jaduhñ xpiuhbejp coo höjts ja'a miädia'agy nyajwá'xät. Coö höjts jaduhñ xpiuhbety, jaduhñ yajnujuu'oy coo ja'a Dios möcmäjaa jiaanñ tehñ miöodä. ⁸Tøø höjts häyohn may nmänaxy nyajnaxy, pero cab jaduhñ tiehñ yhanaxiä. Naxy höjts nga'a naju'oy neby höjts njatcø'owät, pero cab höjts hanaxiä njootmayhaty.

⁹Tøø höjts häna'c mayhooc xjia wi'i chaaçhtiuna'añ, pero cab höjts ja'a Dios mänaa xñajtshixø'oy. Hoy höjts häna'c mayhooc tøø xjia häyoowhixy, cab höjts nmøjpäda'agy. Hix, homiänaajä höjts ja'a Dios jaduhñ xcwieendähaty. ¹⁰⁻¹¹Nebiä Jesucristo hijty mäjahñdium wiäditiän jabom-jabom, jaanä jaduhñ höjts mäjahñdium nwädiypä homiänaajä. Ja'a Jesucristocøxpä höjts häna'c xjia wi'i yagho'oga'añ. Pero cab höjts Jesucristo xñä'ägä nähducy. Hix, coo ja'a Jesucristo yho'cy, mänit jiuypiojtägajch. Mänit jim ñøcxy maa ja'a Tieediä wyiinduumän. Jimä möcmäjaa jäda'ahaty miöödänä. Paady höjts jaduhñ homiänaajä xcwieendähaty. ¹²Paady höjts mäjahñdium nwädity coo höjts Diosmädia'agy nyajwa'xy. Coö ja'a Jesucristo jiuqyhaty, paady hajxy xcwieendähjätäm homiänaajä.

¹³Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo tu'jäya'ay jecy miänaa: "Nmäböjpiöch

ja'a Diosmädia'agy, päadyhöch ja'a Dios ngapxpaady"; jaanä jaduhñ höjts ja'a Diosmädia'agy nmäböjpä, paady höjts ja'a Dios ngapxpaatp. ¹⁴Coö ja'a Dios ja'a Jesucristo yagjuypiojtägajch, ja'a nWiindsønhjätäm, jaduhñ höjts ja'a tøyhajt nmöödä coo höjts xyagjuypiojtägatsaambä näguipxy mööd mijts. Paadiä Dios hajxy xyagjuypiojtägatsaanäm coo hajxy nhjätäm tu'ugmädia'agy möödä Jesucristo. Mänitä Dios hajxy nägøxiä xyajnøcxäänäm jim maa ja'a wyiinduumän näguipxy mööd mijts. ¹⁵Paady höjts häyohn nmänaxy nyajnaxy, chojpy höjts njoot jaduhñ coo mijts ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmäbögät cooc ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaanä jaduhñ höjts njoot chojpä coo ja'a jäya'ayhajxy maas nämay jiaac mäbögät, weenä Dios hajxy nämay ñäma'ay: "Dioscujú'uyäp", je'leguioxpä coo ja'a Dios hojiot jiaanñ tehñ miöodä. Y weenä Dios hajxy nämay ñämaabiä coo möcmäjaa jiaanñ tehñ miöodä.

¹⁶Nnajuøøby höjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xyagjuypiojgäänäm, paady höjts nga'a jootmayhaty. Tehngajnä höjts ja'a Dios möcmäjaa xjiaac mo'oy maa höjts njuøhñdycøxpän, hoy höjts nni'x ngopc tehngajnä jia mäjay. ¹⁷Neby höjts häyohn yaa nmänaxy nyajnaxiän, cab höjts jejcy nmäna xyajnaa'añ. Y cab höjts jaduhñ njaty tsaaçhpøcy. Coö höjts jaduhñ tøø njaty tøø nhabety, paadiä Dios ja'a mayhajt möj may tiuna'añ maa höjtsøxpän cøjxta'axiøø.

¹⁸Pero cab hõjts jaduhñ nmõjpäda'agy coo hõjts jaduhñ yaa njaty nhabety hädaa yaabä naaxwiin. Hix, paquiä hõjts nnä'a jaty nnä'a habety. Jim hõjts njoot nbäda'agy maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Cõjxta'axiøø hajxy jim xyaghidáanäm.

5 Tsipcøxp hajxy nho'ogáanäm ndägoyyáanäm. Pero nmøødhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøø xyajnáhdíjjäm cooc hajxy jim xyaghidáanäm maa ja'a wyiinduumän cõjxta'axiøø. Diósäts hajxy jim xyaghidáanäm, ca'a wyiingjäya'ayä hajxy jim xyaghidáanäm. ²Coo hajxy yaa ndsaaçhpójcäm hädaa yaabä naaxwiin, paadiä njoot hajxy jaduhñ tøø nbädáacäm coo hajxy jim nnøcxáanäm tsajpootyp. ³Coo hajxy jim ngóo'tämd, jaançh tehñ jiootcujc hajxy jim nnijäwø'owáanäm jim Dioswiinduum. ⁴Mäduhñtiä hajxy yaa njaac hjítäm hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy jootcujc nhíjtäm je'eguiøxpä coo hajxy yaa ndsaaçhpójcäm. Pero cab hajxy ndsójcäm coo hajxy paquiä nho'c ndägóoyyämd. Je'e hajxy ndsójcäm coo njugyhájtämd cõjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ⁵Ja'a Diósäts hajxy jaduhñ xyajnáhdíjjäm coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy jaduhñ xyajnäguéjxäm coo hajxy jaduhñ xmiøødhíjtämd tu'ugmucy. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xjiaançh yagjugyhadaänäm cõjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän.

⁶Paady hõjts jootcujc nhity jabom-jabom. Mäduhñtiä hõjts yaa njaac jugyhaty hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts jim ndsoj nøcxa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. Tøyhajt jaduhñ. ⁷Hoy hõjts ja'a Jesucristo yaa nga'a ja hixy hajujcy, nmäbójcäp hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ. ⁸Cab hõjts nnä'ägä jootmayhaty ni weeñtiä. Choipy hõjts ja'a njoot coo hõjts nhó'ogät, coo hõjts jim nnøcxät maa ja'a Jesucristo wyiinduumän. ⁹Cab hõjts nmõjpäda'agy pø ho'ogaamb hõjts, ó pø cab hõjts ndsoj ho'oga'añ. Pero choipy hõjts njoot jaduhñ coo hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy hoy ngudiúunät. Jaduhñ hõjts ja'a Jesucristo xquiumáyät. ¹⁰Hix, nägøxiä ja'a Jesucristo hajxy nøcxy nwiindána'awáanäm. Mänit jaaya'ay ñägapxa'añ pøn hänäjty hoy tøø quiudiuñ, pøn hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ. Pønjaty hänäjty hoy tøø quiudiuñ, je'eds ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy paadaamb. Pero pønjaty hänäjty hoy tøø quia'a cudiuñ, quiumädownaamby hajxy je'e.

¹¹Nwiingudsähgøøby hõjts ja'a Jesucristo. Jia wi'i choipy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo hõjts xquiumáyät. Nja wi'i yajmäbøgaamby hõjts ja'a cu'ughajxy coo hõjts ja'a Jesucristo tøyhajt tøø xwyiinguexy. Ñajuøøbiä Dios coo hõjts ja'a miädia'agy hamuumdu'joot ngudiunä. Chójpíøçhä njoot jaduhñ coo mijts mnajuøøbiät coo hõjts ja'a Diosmiädia'agy hamuumdu'joot ngudiunä.

¹²Cab hõjts nyajcumaya'añ, hoy hõjts jaduhñ nja niñänømyii

coo hõjts ja'a Jesucristo tøø
xwyiinguexy. Paady hõjts mijts
jaduhñ nhawáanäm, jaduhñ mijts
mnajuó'owät neby hõjts mijts
xpiuhgapxó'owät coo hõjts häna'c
hänajty jaduhñ tøø xñähwaambety.
Ja'a häna'c-hajxy jaduhmbä,
je'e hajxy yajcopcøøby pø hoy
yhamdsoo cuhdujt hajxy quiudiuñ.
Cab hajxy ñä'ägädä wiinjuø'øy
coo ja'a wyiinhahñdyhajxy quia'a
nä'ägädä hoyyá. ¹³Jaduhñ hõjts
häna'c xñänømy cooc tyijy hõjts
nguhmäñø'øy coo hõjts ja'a Dios
ndsocy. Diósäts hõjts xñajuøøby coo
hõjts nga'a cuhhiñ coo hõjts nga'a
cuhmäñø'øy. Hix, chojpy hõjts ja'a
njoot jaduhñ coo mijts ja'a Dios ja'a
hoyhajt ja'a weenhajt xmió'owät.

¹⁴Coo hõjts ja'a Jesucristo
xjiaanč tehñ chójcäm, paady
hõjts ja'a miädia'agy ngudiúunäm
hamuumdu'joot. Nmøødhájtäm ja'a
tøyhajt hajxy jaduhñ coo jaaya'ay
hajxy hoy xñähho'túutäm nägøxiä.
Xyajnähwáatsäm ja'a nbojpä
ngädieeyhajtämhajxy. ¹⁵Coo ja'a
Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm,
paadiä nhamdsoo cuhdujt hajxy
nga'a yajtuúnänä. Tsøgä miädia'agy
hajxy jaduhñ cudiúunäm
mäduhñtiä hajxy yaa njaac
jugyhájtäm. Y coo ja'a Jesucristo
jiujypiojtagajch, jaduhñä tøyhajt
hajxy nmøødhájtäm coo hajxy
xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø
nebiä Tieedy jiugyhatiän.

¹⁶Cab hõjts pøn nyajcopcøøñä pø
mâyøøhajxy, pø häyoobhajxy. Ja'a
Jesucristo, jaduhñ hõjts hijty nhixy
nebiä pajäya'ayän. Pero cab hõjts
jaduhñ nhixnä nebiä pajäya'ayän.

¹⁷Hoorä, pønjaty ja'a Jesucristo

tu'ugjoot tu'ugjuøhñdy møødhijnäp,
hawiinjembä wiinhahñdy hajxy
jaduhñ miøødhájnäp. Tøø ja'a
yhaxøøgwiinhahñdy hajxy jaduhñ
yhøxhixnä.

¹⁸⁻¹⁹Ja'a Dios jaduhñ mänaa
coo hawiinjembä wiinhahñdy
hajxy nmøødhájtäm. Y coo ja'a
Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm,
jaduhñä Dios ja'a nbojpä ngädieey
hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ
hajxy xmiøødnijootpaátäm. Y
hõjts jaduhñ tøø xwyiinguexy
coo hõjts ja'a miädia'agy jaduhñ
nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo
hajxy tøø xñähho'túutäm, y coo
ja'a Dios hajxy xyajnähwáatsäm,
y coo ja'a Dios hajxy jaduhñ
xmiøødnijootpaadäänäm. ²⁰Ja'a
Dios hõjts tøø xwyiinguexy coo
hõjts ja'a Jesucristo miädia'agy
nyajwá'xät. Jaduhñ hõjts
tøø xñäma'ay coo hõjts mijts
nmänuu'xtá'agät coo miädia'agy
hajxy mmäbójcät. Jaduhñä Dios
hajxy xyajnähwá'adsät. Jaduhñ
hajxy ween xmiøødnijootpaadøøjät.

²¹Cabä Jesucristo ja'a Dios mänaa
miägädiehy. Pero coo Dios hajxy
xjiaanč tehñ chójcäm, paady
miänään coo ja'a Jesucristo
ja'a nbojpä ngädieeyhajxy
xchømø'cäm. Y coo ja'a Jesucristo
hajxy xñähho'túutäm, jaduhñä Dios
hajxy xyajnähwáatsäm. Jaduhñ
hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum.

6 Tøø ja'a Diosmädia'agy
hajxy mmäböcy, paadiä
Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt
hajxy tøø xmio'oy. Hõjts
mijts nmänuu'xtaacy coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy
mgudiúnät. Paady mijts jaduhñ

nmänuu'xta'agy, coo hõjts ja'a Dios
nmøødtuñ. ²Hix, jaduñ jīm myiñ
cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Tøøch nyajnähdijy mänääjoch
miič ja'a hoyhajt ja'a
weenhajt hawiinmats
nmó'owät.

Cooč miič mänit xpia'yá'axät,
mänítöch miič nmädówät.

Mänit nbuhbédat.

Mänit nyajnähwa'ads

nyajcuhwá'adsät,

nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

Hoorä, tøø yhabaatnä coo

ja'a Dios hajxy nba'yáaxämd.

Jaduñä Dios hajxy xyajnähwaats
xyajcuhwáatsämd.

³Maa hõjts ja'a Diostuung
nduñän, hoy hõjts njäya'ayhaty.
Hix, cab hõjts ndsocy coo hõjts
pøn xñähwaambédät. ⁴Hoy
hõjts ja'a Diostuung njaanč tuñ.
Nmee'xtujpy hõjts hoy tyijä, hoy
ñejpiä hõjts nja jaty nja habety.
Hanaxiä hõjts tøø ndsaačhpöcy.
Tøø hõjts häyohn mayhooc
nmänaxy nyajnaxy. ⁵Tøø hõjts
mayhooc nyajwobho'ogy. Tøø hõjts
mayhooc nyajtsumy. Tøø hõjts
ja'a cu'ug mayhooc xñäbädø'ogy.
Tøø hõjts mayhooc nhanuu'xø'oy
ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø
hõjts jamia'ay nhity mayhooc
ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Tøø
hõjts mayhooc jaguiay jayhu'ugy
nhijpä. ⁶Coo hõjts ja'a Diostuung
nduñ, cab hõjts haxøøgwiinmahñdy
nnä'ägä mөөdä. Nwiinjuøby
hõjts ja'a Diosmädia'agy.
Mee'xxieemy hõjts nhity, cab hõjts
tii nmøjpäda'agy. Hojioot hõjts
nmөөd. Hix, ja'a Dioshespíritu
hõjts nmөөd. Hamuumdu'joot hõjts

jäya'ay jaduñ ndsocy nba'häyoy.

⁷Nyajwa'xyp hõjts ja'a tøyhajt. Ja'a
Diosmäjaa hõjts nmөөd. Jaanč
tehñ yhoy hõjts njäya'ayhaty nebiä
Dios choquiän. Jaduhñ hõjts ja'a
haxøøgpä nga'a yajmäjäda'agy.

⁸Näje'eyä hõjts jäya'ay jaduñ
xwyiingudsähgø'oy. Näje'e hõjts
xquia'a tsocy xquia'a mee'xy.
Näje'e hõjts xquiumay, näje'e hõjts
xñähojy. Tømiädiaacp hõjts, hoy
hõjts jäya'ay näje'e xjia nänømy
cooc tyijy hõjts nhøñda'agy. ⁹Hoy
hõjts ja'a tsaangu'ug xjia hixyhaty,
cab hõjts häna'c näje'e xmiämøj
xmiämayø'oy. Mäjahñdiuum hõjts
njaanč tehñ wiädity, høxtä
xyagho'ogaamb hõjts jäya'ay. Pero
ja'a Dios hõjts jaduñ xcwieendhajn.
Tøø hõjts ja'a Dios xyajcumädoy,
pero cabä Dios jaduñ miäna'añ
coo hõjts nhó'ogät. ¹⁰Jootcujc
hõjts nnä'ägä hity homiänaajä, hoy
hõjts wiingumänaajaty nja mänaxy
nja yajnaxy. Hoy hõjts nja häyoy,
nyajnähixøøby hõjts ja'a jäya'ay
ja'a Diosmädia'agy nämay, jaduñä
hoyhajt ja'a weenhajt hajxy piäadät.
Hoy hõjts tii nga'a ja mөөdä,
Dios hõjts xmiøoby tijaty hõjts
nyajmaajiajpy.

¹¹Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijts jīm
hijpä Corintos, mijts jaduñ nmägapxyp.
Tøø mijts ngøxy hawäänäm nebiaty
hõjts ja'a mädia'agy nmөөdä. Njaanč
tehñ chojpy hõjts mijts jaduñ. ¹²Nja
wi'i miøødnijootpaadäänäp hõjts mijts.
Cab hõjts nnajuø'oy pø jaduñ mijts
xjiäwøøbiä. ¹³Tunä mayhajt hajxy, tsøc
hajxy nijootpáatäm. Jaduhñ mijts
nmägapxy nebiä huungän.

¹⁴Cab hajxy mmөөdwädiymúgät
pøn ja'a Diosmädia'agy ca'a määbøjp,

coo hajxy jaduhñ mnä'ä pahíjxpät
neby hajxy yhaxøøgwäditian. Hix,
pønjaty ja'a Diosmädia'agy mabøjp,
hoy hajxy quiudiuñ. Hawa'adstuum
hajxy je'e. Pero pønjaty ca'a
mabøjp, cab hajxy quiudiuñ.
Wiing ja'a wyiinmahñdyhajxy.
Haxøøgtuum hajxy je'ebä. ¹⁵Hix,
cabä Jesucristo tu'ugmädia'agy
yhity mөөdä möjcu'ugong.
Jaanä jäduhñduhmbä, pøn ja'a
Diosmädia'agy mabøjp, cab hajxy
tu'ugmädia'agy yhiipä mөөd ja'a
Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä.
¹⁶Cabä cuhdujt jaduhñ myiñ coo
häna'c quepychech naaxpoch
hajxy wyiingudsähgø'owät maa
ja'a Diostøjcän. Cabä quepychech
naaxpoch jiujuquiä. Ja'a
Diósäts mabøcy jujcy. Y coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm,
jaduhñ mäwiin hajxy nmäbáatäm
nebiä Diostøjcän, je'leguiøxpä
coo ja'a Dioshespíritu hajxy
nmөөdhájtäm. Jaduhñä Dios jecy
miänaañ:

Pønjátyhöchä nmädia'agy
xmiøbøjcäp, je'e'chä
nhEspíritu nmo'owaamby.
Nwoowhidáambiøch hajxy
je'e.

Xwyiingudsähgø'owáambiøch
hajxy je'e.
Ngu'ughadáambiøch hajxy
je'e,

nömä Dios hajxy jecy xmiädiáacäm.

¹⁷Jaduhñä Dios jecy miänaambä:

Puhwaatsnä hajxy ja'a häna'c
ja'a quepychech hajxy
wiingudsähgøøbiä, ja'a
häna'c ja'a naaxpoch hajxy
wiingudsähgøøbiä.

Cab hajxy mmөөdwädiymúnät.

Høxhix ja'a haxøøgpä
hajxy. Mänítøch mijts
xquiø'ødägøøñät.

¹⁸XTieedyhadáambiøch
mijts hánajtiän.
Nnøøxhadáambiøch
nmajc-hadáambiøch mijts
hánajtiän,

nömä Dios jecy miänaañ.

Möccuhdujt ja'a Dios miөөd. Hoy
piønä jaduhñ yhane'emy.

7 Mägu'ughajpädøjc, tøyhajt
jaduhñ coo ja'a Dios
hajxy xyhuunghájtäm. Tsøcxä
haxøøgwiiinmahñdy hajxy
najtshixøøyyäm cøxiä. Yø'ø
haxøøgwiiinmahñdy, xyajmä'täp ja'a
mni'x ja'a mjuøhñdy jaduhñ. Tsøgä
Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm.
Tsøgä njoot hajxy pädáacäm maa
ja'a Dioscøxpän.

²Cham højts mijts
nnämäaguuiumbä, tunä mayhajt
hajxy, tsøc hajxy nijiootpáatäm.
Cab højts pøn tøø nhäyoowhixy,
cab højts pøn haxøøgwiiinmahñdy
tøø nyajnähixø'øy, cab højts pøn tøø
nwiinhøøñ. ³Pero cábøch nmäna'añ
cooç pøn tøø xñähøøñø'øy.
Njaanç tehñ chojpy højts mijts
jaduhñ mäduhñtiä hajxy yaa
njaac jugyhájtäm hädaa yaabä
naaxwiin. Jaduhñ mijts hijty tøø
nhuuc nämaabiä. ⁴Nnajuøøbiøch
coo mijts ca'xy mgudiuna'añ
waambátyhöch mijts tøø nmägapxy
tøø nhane'emy. Ngumáabiøch mijts
jaduhñ. Jootcújc-høch njaanç
tehñ nijjäwø'øyii maa mijtsøxpän.
Jaanç tehñ xioondáacpøch, hoy
højts madiu'u nja tsaächpøcy.

⁵Coo hõjts ja'a hermano Tito jim nga'a paaty maa ja'a cajpt jaduhñ xioñatiän Troas, paady hõjts jim nwiimbijty. Y coo hõjts yaa nmejch Macedonia-naaxooty, ni yaa hõjts ja'a hermano Tito nga'a paatpä. Coo hõjts yaa nga'a tsoj paaty, paady hõjts hijty jootcuje nga'a nä'ägädä nijiäwø'oyii. Xmiädsiphajp hõjts jäya'ayhajxy hijty ja'a Diosmädia'agyquiøxpä. Jootmayhajp hõjts hijty je'eguiøxpä cooc tyijy mijts jaduhñ mga'a mabøga'añ. ⁶Ja'a Dios, yagjootmøcpøjpy je'e pønjaty jaduhñ jootmayhajp. Y coo ja'a hermano Tito jiaanč mejch, mänit hõjts ja'a Dios xyagjootmøcpøjcy. ⁷Xjiaanč tehñ yagjootmøcpøjc hõjts ja'a Dios jaduhñ coo hõjts ja'a hermano Tito xyhawaanä coo mijts je'e myagjootmøcpøjcy mänaa jim yhiitiän maa mijtsän. Cøjx hõjts xyhawaanä cóogøch mijts xjia wi'i jibbhixy cooçh jim nnøcxät maa mijtsän. Jaduhñ hõjts tøø xyhawaanäbä cooc mijts mjootmayhaty je'eguiøxpä cooçh mijts hijty tøø xyhuuc yagjootmayhajp. Y jaduhñ hõjts tøø xyhawaanäbä cóogøch mijts xjiaanč tehñ jiahmiejtsta'agy. Coo hõjts jaduhñ tøø xquiøxy hawaanä, páadyhöch njaanč tehñ xioonda'agy.

⁸Mänáajøch mijts ja'a nocy jawyiinhajtpä nyajnäguexiän, nhójjøch mijts jaduhñ siémpräm. Paady hajxy weeñtiä mjootmayhajty. Jootmayhájthøch høøch wéeñtiäbä coo mijts nhojy. ⁹Coo mijts nhojy, paadiä mhaxøøgcuhdujt hajxy mhøxhijxy. Xquiumaayy

mijts ja'a Dios jaduhñ coo hajxy jaduhñ mhøxhijxy. Coo hajxy jaduhñ mhøxhijxy, páadyhöch nxoonða'agy, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy mjootmayhajty. ¹⁰Pønjaty yhaxøøgcuhdujt høxhijxp, je'edshajxy hodium mähmø'owäp. Cumay hajxy jaduhñ piädsómät maa ja'a Diosän. Y cab hajxy jaduhñ jootmayháñät. Pero pønjaty yhaxøøgcuhdujt ca'a høxhijxp, haxøøgtuum hajxy miähmø'owät. Hoy miänaaxøø hajxy jaduhñ jootmayhada'añ. ¹¹Pero mijts, hamuumdu'joot hajxy mgudiuñ nebiaty mijts tøø nmägapxy tøø nhane'emiän mänáajøch ja'a jayøbajtpä nocy nguexiän. Mjaanč høxhijx ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy nebiä Diosmädia'agy yhane'emiän. Mjootmayhajt hajxy jaduhñ coo hajxy hijty tøø mgädieey. Y mdsähgøøyy hajxy jaduhñ weeñtiä. Chøjpy ja'a mjoothajxy coo mijts ngumáyät, paadiä craa hajxy mhøxquejxpädsøømy, ja'a haxøøgjatcøøyyäbä. Tøø hajxy myajcähxø'nø coo hajxy tii pojpä tii cädieey mga'a mөөdän. ¹²Paady hõjts ja'a nocy jim nguejxy maa mijtsän, coo häna'c-hajxy haxøøg tøø ñidiuñii. Ca'a jie'eguiøxphajtiä hõjts yø'ø nocy nguejxy. Paady hõjts nguejxpä, chojpy hõjts ja'a njoot hāñajty coo hajxy myajcähxø'øgät coo hõjts mijts xchocyñä. Xyhijxp hõjts ja'a Dios jaduhñ coo hõjts nga'a høhnda'agy. ¹³Coo hõjts mijts jaduhñ xchocyñä, paady hõjts nxoonða'agy.

¹⁴Xoonðaacp hõjts jaduhmbä coo ja'a hermano Tito xioondaacpä. Paady xioonda'agy coo ja'a

Diosmädia'agy hajxy hānajtj
hoy mbanøcxyñä nägøxiä mānaa
jim yhitiän maa mijtsän. Tøøchä
hermano Tito hijty nnāma'ay
coo mijts ja'a Diosmädia'agy
hoy mgudiuñ. Y tøyhajt hajxy
mjaančh cudiuñ. ¹⁵Hamuumdu'joot
mijts ja'a hermano Tito xjiaančh
tehm chocy, je'eguiøxpä coo
mijts ja'a miädia'agy mmäbøjcä
hamuumdu'joot nebiaty mijts
xyhanehmiän. ¹⁶Nnajuøbiøch
coo mijts ja'a Diosmädia'agy
hoy mbanøcxaannä; páadyhøch
nxoonda'agy.

8 Hoorä, mägu'ughajpädøjc,
cham højts mijts
nyajmøødmädia'aga'añ nebiaty
ja'a Dios mayhajt tøø tiuñ ja'a
mäbøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy
jim tsānaabiä Macedonia-naaxooty.
²Jaančh tehm xioondaacp hajxy,
hoy hajxy jaduhñ tøø jia tsaächpøcy
hoyhoy, hoy hajxy jaduhñ jia häyoy
hanaxiä. Coø hajxy jaduhñ jiaančh
tehm xioonda'agy, paadiä xädø'øñ
hajxy may tøø yajmucy. Hojioot
hajxy jiaančh tehm miøød, paady
hajxy may tøø yajmucy. Tøø ja'a
häyoobäjäya'ay xädø'øñ hajxy
mio'oyii; ja'a hermanodøjc-hajxy
jaduhñ tøø yecy. ³Hamuumdu'joot
hajxy jaduhñ tøø yecy, ca'a
yhadsipä, ca'a yhajootma'adä.
Tøøch nhamdsoo hixy coo
hojioot hajxy jaduhñ jiaančh
tehm miøødä. Høxtä yejnaxypä
xiädø'øñ hajxy jaduhñ näjootpä.
⁴Coo hajxy miädoyhajty coo
højts ja'a häyoobäjäya'ay hānajtj
nbuhbeda'añ xädø'øñhaam, ja'a
Diosmädia'agy hajxy mäbøjpä,
mänit højts xñāmaayy coogä

xädø'øñ hajxy jaduhñ quixaambä,
ja'a hajxy jim tsānaabiä Macedonia.
Hamuumdu'jootäc hajxy jaduhñ
quixa'añ. ⁵Xoondaac højts jaduhñ
coo ja'a hermanodøjc xädø'øñ
hajxy may yejcy, ja'a hajxy jim
tsānaabiä Macedonia. Y coo
hajxy miānaañ coo ja'a Dios ja'a
miädia'agy hajxy hamuumdu'joot
quiudiunaanä, paady højts
maas hanaxiä nxoondaacy.
Dios jaduhñ mānaan coo hajxy
jaduhñ quiudiúnät. Jaduhñ
hajxy miānaambä cooc højts ja'a
nmädia'agy hajxy xquiudiunāanäbä.
⁶Mānaa ja'a hermano Tito jim
jayøbajt yhooyän maa mijtsän,
mänit hajxy xñāmaayy coo
xädø'øñ hajxy myajmügät. Hoorä,
jim højts ja'a hermano Tito
nguejxtägatsaambä maa mijtsän,
weenä xädø'øñ hajxy mgøxy
yajmucy. Mänit hajxy jim mguéxät
maa ja'a häyoobäjäya'ayhajxiän,
ja'a Diosmädia'agy hajxy
mäbøjpä. ⁷Jaančh tehm yhoy
ja'a Diosmädia'agy hajxy
mmäbøcy. Jaančh tehm yhoy
hajxy myajwiingapxø'øy. Jaančh
tehm yhoy hajxy mwiinjuø'øy.
Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ
mmäbøcy. Xjiaančh tehm chojpy
højts mijts. Hoorä, chojpy højts ja'a
njoot coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay
mjaančh tehm piuhbédät
hamuumdu'joot xädø'øñhaam.

⁸Cäbøch mijts ndehm yhane'emy
coo hajxy mbuhbédät. Paady
mijts jaduhñ nyajmøødmädia'agy
nebiatiä wiingjäya'ayhajxy tøø
miäbuhbetiän, ween hajxy
jaduhñ mbahíjxpät. Jaduhñ hajxy
myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt

mjaančh mädsojpä. ⁹Tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo hojioot jiaančh tehñ miøødä, ja'a nWiindsønjahtämhajxy. Cahnä hänäjty yaa quiäda'agyñä hädaa yaabä naaxwiin nebiä pajäya'ayän, jim hijty mœc yhane'emy maa ja'a Tieedy ja'a wyiinduumän. Pero coo yaa quiädaacy, mänit jaduhñ jiajty nebiä hädaa yaabä jäya'ayhajxiän, neby hajxy yaa nhäyóowäm. Jaduhñ hajxy hoy xñähho'túutäm. Y coo hajxy jaduhñ tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim xyajnœcxäänäm maa ja'a Tieediä wyiinduumän, pønhatiä miädia'agy jaduhñ mabójcäp.

¹⁰⁻¹² Cham mijts nwiingapx njøjcapxø'øwa'añ coo ja'a xädø'øñ hajxy myajpedøød neby hajxy hadojumøjt mwiinmahñdyhajtjän coo hajxy hänäjty myajmuga'añ. Mja nähmajts hajxy jaduhñ, pero cahnä hajxy myajpedyii. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy myajpedøød, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy tøyhajt mjaančh møødä. Mijts jaduhñ mwiinmahñdyhajtsohn coo xädø'øñ hajxy hänäjty myajmuga'añ. Jaduhñ hajxy myégät neby hajxy mmäjäda'aga'añ. Mäðyyyyä jaduhñ. Cab jaduhñ yahixø'øy coo hajxy hanaxiä myégät. Hix, jaduhñä Dios ja'a jioot chocy coo hajxy myajcähxø'øgät coo hojioot hajxy jaduhñ mjaančh møødä.

¹³Cábøch nmäna'añ coo hajxy mhäyoodägø'øwät, päadyhöch tøø nmäna'añ coo hajxy hanaxiä mga'yégät. ¹⁴Jaduhñhöchä njoot chocy coo pøn tii quia'a yajmaajiädät. Jaduhñds je'e, hahixøøby jaduhñ

coo mijts ja'a häyooabäjäya'ay mbuhbédät, je'eguiøxpä coo mijts nä'a tågø'øbä mmøødä jäda'ahaty. Y coo mijts hänäjty tøø mhäyoodägø'øy, mänit mijts xpiuhbejtägätsät, pø jim hajxy hänäjty miøødä nä'a tågø'øbä. ¹⁵Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pønjaty may yajpädø'c, piuhmooyy hajxy je'e pønjaty weeñtiä yajpädø'c. Yaghaguipxyjatiøøyy hajxy jaduhñ tu'cuhdujt.”

¹⁶Dios ja'a hermano Tito jaduhñ tøø yajnähdiij coo hojioot miøødhädät maa mijtsœxpä, neby højts hojioot nmøødän maa mijtsœxpän. Dioscujú'uyäp ja'a Dios jaduhñ. ¹⁷Coo højts ja'a hermano Tito nnämaayy coo jim ñœcxät maa mijtsän, jootcugøøyy je'e coo højts jaduhñ nnämaayy coo jim ñœcxät. Hix, hamdsoojoot hijty jaduhñ ñä'ägä nœcxa'añ.

¹⁸Nyajmäguexø'øwaamby højts ja'a hermano Tito ja'a mägu'ughajpä wiingpä. Wiinduhmčhajtøjc tøø yajmäðoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hoy yajwa'xy ja'a Jesucristocœxpä. ¹⁹Jaduhñä mabøjpädøjc-hajxy tøø miänaambä coo højts nmødhädät majaty højts ja'a xädø'øñ nyajmucy mänaa højts ja'a häyooabäjäya'ayhajxy hänäjty nœcxy nmo'owa'añän. Cähxø'øgaamb jaduhñ coo ja'a Dios miøjjä jiaančh. Jaduhñ quiähxø'øgaambä coo højts hojioot nmøødä. ²⁰Paady højts nämetsc nädägøøg nwädity xädø'øñyajmujpä, cab højts ndsocy coo højts pøn xñänómät cooc tyijy højts nje'ehada'añ. Hix, majiaty højts

xädø'øn nyajmucy. ²¹Chojpy hõjts ja'a njoot jaduhñ coo hõjts ja'a jäya'ayhajxy xquiumáyät neby hõjts ja'a Dios xquiumáyyän.

²²Chaads hõjts ja'a mägu'ughajpä mäwiingpä nguexáangumbä mөөдä hermano Titohajxy. Mayhooc hõjts hoy tөө xmiөөdtuñ hoy ñä'ä mädyii tuungä. Hamuumdu'joot jim ñõcxa'añ maa mijtsän. Hix, ñajuөөby jaduhñ coo mijts hoy myajtõjtägø'owa'añ. ²³Naxiä hermano Tito hajxy hoy mdehm yajtõjtägø'owät coo hajxy jim miédsät. Haa ja'a hermano Tito, hoy miänáajõch jaduhñ xñä'ägä mөөdtuñ, páadyhöch jim nguexa'añ maa mijtsän. Y ja'a jiamioөdhajxy nämetspä, ja'a mabõjpadõjc-hajxy yaabä, jaduhñ hajxy tөө miänaambä coo hajxy jim ñõcxät. Hoyyä Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'oy. ²⁴Coo mijts ja'a hermano Tito hoy myajtõjtägø'owät mөөдä jiamioөdhajxy, jaduhñ mijts ja'a mabõjpadõjc hajxy xyhíxät coo hajxy tøyhajt mjaanëh mädsocy. Tõjiádäp jaduhñ neby hõjts mijts tөө nmädia'aguian coo mijts hojioot mjaanëh tehñ miөөдä.

9 Hөөч mijts jaduhñ nnä'ä jaac näjaayөөby. Nnajuөөbiõch jaduhñ coo mijts ja'a häyoobäjäya'ayhajxy mbuhbeda'añ, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabõjpä. ²Hix, nnajuөөbiõch coo hajxy hamuumdu'joot mbuhbeda'añ. Jadúhñhöchä mabõjpadõjc-hajxy tөө nhawaanä, ja'a hajxy jim tsänaabiä Macedonia-naaxooty. Jadúhñhöch hajxy tөө nhawaanä coo mijts hadojumõjt mdägøøyy xädø'ønyajmujpä, pønjatia

Diosmädia'agy jim mabõjp Acaya-naaxooty. Y coo mijts jayõjp mnähmajch, paadiä Macedóniabä jäya'ayhajxy nämay xpiahixaambä. Jaduhñ hajxy hamuumdu'joot miäbuhbedaambä nej mijts mmäbuhbeda'añän hamuumdu'joot. ³Páadyhöchä hermano Titohajxy jim nguejxø'oga'añ maa mijtsän, weenä xädø'øn hajxy paquiä myajmujpadø'oy. Jaduhñds je'e, cooch jim nnõcxät, tөө ja'a xädø'øn hajxy hänäjty mgøxy yajmujnä. Haa ca'a, tөөchä Macedoniabähajxy nhawaanä coo mijts ja'a xädø'øn myajmuga'añä. ⁴Hix, wéhñdöchä Macedóniabä jäya'ayhajxy näje'e nmødhädät jim maa mijtsän. Y coo hajxy jaduhñ xyhíxät coo ja'a xädø'øn hajxy hänäjty mga'a cøxy yajmucyñä, mdsähdiunaamb hajxy jaduhñ. Jadúhñhöch ndsähdiúumbät je'leguixpä cooch mijts tөө nmädia'agy coo ja'a xädø'øn hajxy hänäjty myajmuga'añ. ⁵Páadyhöch jaduhñ nwiinmaayy coo hijty yhahixø'oy coochä hermano Titohajxy jawyiin nguejxø'ögät maa mijtsän, jaduhñ mijts jim xpiuhbédät maa ja'a xädø'øn hajxy myajmuquian. Jaduhñä xädø'øn hajxy myaghídät nähix hahixø'ø cooch jim nmédsät, neby hajxy jaduhñ tөө mmäna'añän coo hajxy myaghida'añ. Jaduhñ hajxy myajcähxø'ögät coo ja'a xädø'øn hajxy myega'añ hojiootcøxpä. Cab pøn jaduhñ miäná'anät cooc tyijy mijts hadsip tөө nhane'emy coo hajxy myégät. ⁶Jaduhñds je'e, pønjaty jaduhñ wiinduc wiindsaach, cabä hoyhajt hajxy piaada'añ. Pero pønjatia

häyoobäjäya'ay näxuu'tsp, je'edsä hoyhajt hajxy jaduhñ paadaamb. Tøyhajt jaduhñ. ⁷Jootcuje hajxy myégät hamuumdu'joot neby hajxy hānajt myega'añān, ca'a yhadsipā ca'a yhajootma'adā, ca'a hajxy tii mnajtshāyowø'oy. Hix, je'e ja'a Dios chojpy pønjaty jaduhñ jootcuje yejp. ⁸Møj jaančhä Dios. Xmió'owäp mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may, jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiádāt ni mānaa. Nā'ä tågø'øbä hajxy jaduhñ xmió'owät, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy hoy mbuhbejtägätsāt hoy ñeipjiä.

⁹Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Pøn hojiäya'ay, mõj mayyā
häyoobäjäya'ay piuhbety.

Hoy miänaaxøø ja'a Dios jaduhñ
piuhbejtägatsa'añ.

¹⁰Ja'a Dios, yejpy je'e ja'a tømmd mädyii mn'i'ibāp, mädyii mdúnāp. Yajmayøøby jaduhñ nebiā mgáyāt nebiā mhú'ugāt. Jaanä jäduhñduhm̄bā, xmió'owäp mijts ja'a Dios nā'ä tågø'øbä tijaty hajxy hānajt myajmaajiajpy, jaduhñ mijts ja'a häyoobäjäya'ay mmoodiägätsāt.

¹¹Y coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ hamuumdu'joot mbuhbédāt, mänit mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may xmió'owät. Y coo højts ja'a häyoobäjäya'ay xädø'øñ nøcxy nmo'oy, ja'a mijts hānajt tøø myéquiäbā, mänitā häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy ñāma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.”

¹²Hix, coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédāt, mejtstu'u ja'a hoybä hajxy jaduhñ mduna'añ. Piaadaambiä häyoobäjäya'ayhajxy tijaty hajxy hānajt yajmaajiajpy, y

tehngajnä ja'a Dios hajxy jaduhñ ñāma'awa'añ: “Dioscujú'uyäp.”

¹³Coo mijts ja'a häyoobäjäya'ay jaduhñ mbuhbédāt jootcuje hoy miädyii cajptä, myajcāhxø'øgaamby hajxy jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy mgudiuunā ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä häyoobäjäya'ay ja'a Dios hajxy mõj jaanč ñāma'awa'añ, je'eguiøxpä coo mijts ja'a Dios ja'a miädia'agy mgudiuunā, møød coo hojiot hajxy mjaanč tehñ miøødä ja'a häyoobäjäya'aguiøxpāhajxy. ¹⁴Coo mijts ja'a Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mõj may tøø xmiø'oy, paady mijts ja'a häyoobäjäya'ay xchoga'añ xpia'häyowa'añ, møødä Dios hajxy pia'ya'axa'añ ja'a mijtsøxpä. ¹⁵Tsøcxä ja'a Dios hajxy nāgøxiä nāmāyyām: “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxpä coo ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, coo hajxy hoy xñāhho'túutām. Møjmayhajt ja'a Dios jaduhñ tiuun hoy-yagjuøñä.

10 Høøch mijts cham
nmāgapxaamby
nhane'emaamby, høøch Pablohajpä. Mānaa ja'a Jesucristo yaa wiäditiän hädaa yaabä naaxwiin, jaanč tehñ miøødä hojiot hānajt. Mee'xxieemy hānajt jiaanč tehñ wiädity. Jadúhñhøch je'e nja pahixaañ cooçh mijts jaduhñ nmāgapxa'añ nhane'ema'añ. Ja'a nmādsiphøchhajxy, jadúhñhøch hajxy xñānømy cooc tyijy mijts hānajt tsāhgø'ø tsāhgø'ø nmāgapxy nhane'emy mánāajøch jim nhitiän maa mijtsän, pero cooc tyijy høøch nga'a tsāhgø'øñä coo mijts nmāgapxy nhane'emy

nocyhaam. Cab jaduhñ tiõyyä, nä'ä hõhndaacp hajxy jaduhñ. ²Mägu'ughajpädøjc, huuc tunä mayhajt hajxy, hõxhix ja'a haxøøgpä ja'a ca'a hoybä hajxy. Coö hajxy jaduhñ mhõxhixät, cab mijts jim waamb nnämá'awät coöch jim nnócxät maa mijtsän. Pero põñ jaduhñ mänaamb cooc tyijy hõjts hoy nga'a wädity nebiä hädaa jäya'ayhajxy hoy quia'a wäditiän hädaa yaabä naaxwiin, je'ečh mabøcy hajxy nhøjäp hajäya'ayhaam. Nyajcähxø'øgäbøch jaduhñ coöch hänäjty tøyhajt nga'a tsähgø'øy. ³⁻⁴Hoy hõjts yaa nja tsäna'ay hädaa yaabä naaxwiin, cab hõjts ja'a nhamdsoo wiinmahñdy nyajtuñ nebiä yaabä jäya'ayhajxy yajtuñän. Ja'a Dios hõjts xpiuhbejp ja'a miäjaahaam, cab hõjts ja'a Dios ja'a miädsip jaduhñ nyajmäjädaacä. ⁵Jii jäya'ayhajxy näje'e wiädity, yajcumayaamb hajxy, hõhndaacp hajxy. Cabä jioothajxy yajmädsocy coo wiinghäna'c ja'a Dios hajxy pia'häyówät. Nyajcähxø'py hõjts jaduhñ coo yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ yhõhnda'agy. Y coo hõjts hänäjty tøø nga'a yajmäjäda'agy, mänit hõjts nyajmäbøga'añ ja'a Jesucristocøxpä, coo ja'a miädia'agy hajxy ween quiudiuunä. ⁶Y coo mijts hänäjty hoy tøø mgudiun, cab hõjts mijts hänäjty waamb nnäma'awaannä. Pero põnjaty jaduhñ ca'a nä'ägädä cudiunaamb, je'eds hõjts hahoy nhøxquexaamby maa ja'a tsajtøjcän.

⁷Pønjaty jaduhñ najuøøby coo hajxy tøø wyiinguexyji ja'a Jesucristäm, ween hajxy najuøøbiä coöch ja'a Jesucristo

tøø xwyiinguejxpä. Tøyhajt jaduhñ. Hoy piønä jaduhñ ñajuø'øy. ⁸Ja'a Jesucristo hõjts ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmio'oy coo hõjts mijts nmägapx nhané'emät. Chøjpiä jioot jaduhñ coo mijts ja'a miädia'agy mjaac mabøjcat. Cabä jioot chocy coo hajxy mdu'udägóyyät. Tøyhajt jaduhñ coöchä Jesucristo ja'a cuhdujt jaduhmbä tøø xmio'oy. Coöch jaduhñ nniñänømyii, cábøch ndsähdiuna'añ, hóyhøch häna'c jaduhñ xjia nänømy cóogøch tyijy nyajcumaya'añ hanaxiä. ⁹Cábøch mijts nhadsähgø'øwa'añ, hoy mijts nocy naxy nja yajnäguexy. ¹⁰Ja'a nmädsiphøchhajxy, jaduhñ hajxy miäna'añ cooc tyijy mijts møc nhane'emy nocyhaam. Pero jaduhñ hajxy miänaambä cooc tyijy hänäjty møc nga'a hane'emy mänäagøch jim nhitiän maa mijtsän, cooc tyijy hänäjty weenjaty ndsähgø'øy. ¹¹Pero põnjaty jaduhñ mänaamb, cabä tøyhajt hajxy miøødä. Jaduhñdsä tøyhajt pä, neby hõjts mijts møc nhane'emiän nocyhaam, jaanä jaduhñ mijts møc nhane'emaambä coo hõjts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän.

¹²Jii häna'c-hajxy näje'e, jaanäh tehñ yajcumayaamb hajxy cooc tyijy hajxy jiaančh tehñ jiaty jiaančh tehñ ñajuø'øy. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ ñiguiumayii. Y cabä wiinghäna'c hajxy quiumay. Pero cabä tøyhajt hajxy miøødä. Hõjts, cab hõjts jaduhñ nhäna'c-haty. Cab hõjts jaduhñ niguiumayii. ¹³Caj pues, cab hõjts nyajcumaya'añ. Jaduhñ hõjts nduna'añ neby hõjts ja'a Dios tøø xyajnähdijjiän coo hõjts ndúnät.

Jaduhñ hõjts tøø xyajñähdiij coo hõjts jim ndúnät hõxtä jimbaady maa mijtsän. ¹⁴Coo hõjts jim nduñ maa mijtsän, ngudiumby hõjts jaduhñ neby hõjts ja'a Dios tøø xñäma'ayän. Hix, hõjts ja'a Diosmädia'agy jim nyajwa'xtsohn maa mijtsän, ja'a Jesucristocøxpä. ¹⁵Majaty wiinghäna'c jaduhñ tøø tiuundsooñän, cab hõjts jaduhñ nmäna'añ coo hõjts jim tøø nduñ. Cab hõjts jaduhñ nguhdujthaty. Pero chojpy hõjts ja'a njoot coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät, jaduhñ hõjts maas hoy njaac tehñ tiúnät maa mijtsän. ¹⁶Y jaduhñ hõjts ja'a Diosmädia'agy hoy nyajwá'xät jäguembaady maa pøn ja'a Diosmädia'agy quia'a mädoyñän. Hix, cab hõjts nduna'añ maa wiinghäna'c jaduhñ tøø tiuundsooñän. Hix, cab hõjts jaduhñ nyajcumaya'añ.

¹⁷Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguian: “Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hamdsoo mniguiumayøøjät. Pero jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a Dios hajxy mõj jaančh mnänømat.” ¹⁸Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Dios jaduhñ xquiumáyät. Cab jaduhñ choobaady coo hamdsoo mniguiumayøøjät.

11 Huuc tunä mayhajt hajxy, huuc mee'x hajxy weeñtiä. Chámhøch weeñtiä nhuuc mädia'aga'añ nebiä jäya'ayhajxy yajcumayaambän. Coočh jaduhñ weeñtiä nniguiumayii, jaduhñ yajmädoy nebiä cuhiimbähajxy miädia'aguian. ²Nej mijts ja'a Dios xchoquiän, jadúhñhøch mijts ndsojpä, je'eguiøxpä cooçh mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nyajmabøcy

ja'a Jesucristocøxpä. Chõjpiøchä njoot jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät hamuumdu'joot maa ja'a Jesucristocøxpän. Cabä mjoot hajxy wiingtuum mbädá'agät. ³Mnigwieendähadøøjäp hajxy, jaduhñ hajxy pøn xquia'a jøjcapxø'øwät, coo hajxy xyagjahdiägóyyät ja'a Jesucristo. Jii häna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Cab mijts xyajmädsoy coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mbanøcxnät. Paquiä hajxy jaduhñ xwyiinhøønät. Haa ca'a, jaduhñä Eva jecy yhuuc wiinhøhñäbä ja'a mõjcu'ugóngäm mänaa ja'a mõjcu'ugong ñibiäda'agyiñän nebiä tsahñdiän. Siémprämä mõjcu'ugong quiuwiinmahñdiä. Paquiä ja'a Eva yajwiinhøhñ. ⁴Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ mmäbøjcø'cä pønjaty mijts jaduhñ wiing xyajñähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduhñ yajñähixø'øy neby hõjts ja'a Diosmädia'agy nyajñähixø'øyän ja'a Jesucristocøxpä. Cab hajxy jaduhñ yajñähixø'øy ja'a Dioshespíritucøxpä neby hõjts nyajñähixø'øyän. Paquiä mijts ja'a miädia'agyhajxy jaduhñ mbadu'ubøjcä. ⁵Yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ wiing yajñähixøøbiä ja'a Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy ñiñänømyii nebiä Dioswiinguexypän, neby jaančh tehñ jiajpän. Cab jaduhñ yhoyyä coo hajxy mmäná'anät cooc tyijy hajxy miaas jaty queečh høøčh njaty. ⁶Wehñdäda'a jaduhñ tiøyyä cooçh hoy yajxón nga'a xi'igiy nga'a mädia'agy; cab jaduhñ

ñeipia. Pero tøyhajt jaduhñ cooñ madiu'u njaty nnajuø'øy ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Homiänaajä højts mijts ja'a tøyhajt nmo'oy hoy ñä'ä tiiguiøxpä.

⁷Mänáajøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajwiingapxø'öyän, cáboch mijts jaduhñ mänaa nnämaayy cooñ mijts xmiäjúyät. Niguiudúunäböch hānajt hamdsoo, je'eguiøxpä cooñhā njoot hānajt chocy coo mijts ja'a Diosmädia'agy maas hoy mmäbøgät. Y cooñ hānajt hamdsoo nniguiudúunäxä, páadyhöchä jäya'ayhajxy näje'e xñänømy cóogøch tyijy hānajt hoy nga'a cuduiñ. Pero cab jaduhñ tiøyyä. ⁸Wiingjäya'ayhöchhajxy hānajt xpiuhbejp, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajt mäßøjpä wiingtuumjaty. Páadyhöch hajxy hānajt xpiuhbety cooñ mijts ja'a Diosmädia'agy hānajt nyajwiingapx nyajwiinmädiaagø'øy.

⁹Mänáajøch jim nhitiän maa mijtsän, cáboch hānajt pøn nnäma'ay cooñ hajxy xpiuhbédät xädø'øñhaam, hóyhøch hānajt tii nja yajmaajiaty tähoocjaty. Hix, xpiuhbéjpøchä jäya'ayhajxy hānajt, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajt mäßøjpä, ja'a hajxy hānajt jim tsohmbä Macedonia-naaxooty. Xmiöobiøch hajxy hānajt tijátyhöch hānajt nyajmaajiajpy. Y cáboch mijts mänaa nnäma'awa'añ cooñ mijts xpiuhbédät xädø'øñhaam. ¹⁰Tømiädiáacpøch jaduhñ nebiä Jesucristo tiømiädia'aguiän. Cábochä xädø'øñ pøn nmäyujwa'añ jim maa mijts mdsäna'ayän Acaya-naaxooty.

¹¹Coo pøn jaduhñ miäná'anät

cóogøch tyijy mijts nga'a tsocy, høhñdaacp hajxy jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ najuøøby cooñ mijts njaanñ tehñ chocy njaanñ tehñ pia'häyoy.

¹²⁻¹³Jii hāna'c-hajxy näje'e wiädity mäwiinhøhmbä. Ja'a Jesucristäc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii coo ja'a Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät maa ja'a mäßøjpädøjc-hajxiän, neby højts ja'a Jesucristo tøø xwyiinguexiän coo højts ja'a Diosmädia'agy nyajwá'xät. Pero høhñdaacp hajxy; cab hajxy tøyhajt tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Paady hajxy jaduhñ yhöhñda'agy coo hajxy yajcumaya'añ. ¹⁴⁻¹⁵Yø'ø hāna'c-hajxy, ja'a møjcu'ugong hajxy wyiindsønhaipy. Jaaya'ay hajxy jaduhñ piahiixyp. Nnajuøøyyäm hajxy coo ja'a møjcu'ugong ñibiäda'agyii nebiä jaanñ tehñ yhöybän, nebiä Diosmoonsän. Hoorä, cab jaduhñ yhöy-yagjuøøñä coo ja'a møjcu'ugongä mioonsähajxy piajatcø'øy, coo hajxy yhöhñda'agy cooc tyijy hajxy tøø wyiinguexyii ja'a Jesucristäm. Y coo hajxy jaduhñ haxøøg jiäya'ayhaty, je'e hajxy jaduhñ quiumädoowaamby.

¹⁶Hoorä, chámhöch mijts nmägápxcombä. Cab hajxy jaduhñ mmäná'anät cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, hóyhøch weeñtiä nja niguiumayii. Pero, pø mjaanñ mänaamb hajxy jaduhñ cóogøch tyijy tøø nguhhiñ, huuc tunä mayhajt hajxy, høøchä nmädia'agy hajxy weeñtiä huuc hamädoowhíjtäc. Nhuuc nimiädia'agyíjøch weeñtiä. Nhuuc niguiumayíjøch weeñtiä. ¹⁷Cáboch

nmäna'añ cooçhä Dios ja'a cuhdujt tøø xmio'oy cooçh jaduhñ nniguiumayøøjät. Jaduhñhöch nniguiumayii nebiä cuhhiimbän. ¹⁸Hix, ja'a jäya'ayhajxy nämaybä, miäniguiumáayyap hajxy tijaty hajxy yaa miøød hädaa yaabä naaxwiin, møød tijaty hajxy jaduhñ tøø tiuñ. Jaduhñch høøçhpä, wéñtiøch cham nmäniguiumayáañbä tijátyhöch tøø nduumbä. ¹⁹Jaduhñ mijts mjaançh tehñ ñibiäda'agyii nebiä jaançh tehñ jiajpän nebiä jaançh tehñ ñajuøøbiän. Paady mijts ja'a cuhhiimbähäna'cä miädia'agyhajxy mhamädoowhidaañä. Pero cab hajxy tøyhajt mjaançh jaty mjaançh najuø'oy. ²⁰Hix, mmee'xtujpy hajxy hoy ñä'a tijatiä, hoy mijts yø'ø häna'c-hajxy hoy ñebiatia xjia häyoowhixy, yø'ø häna'c-hajxy høhndaacpä, yø'ø miädia'agy hajxy mjaançh tehñ yhamädoowhidáañbä. Xyhanehm mb mijts jaduhñ nebiä moonsän. Y xñägáayyap xñähúucäp mijts ja'a mxädø'øñ. Xwyiin høhm mb mijts yø'ø häna'c. Xpiejxp mijts yø'ø häna'c. Høxtä xquiojxp mijts yø'ø häna'c, y cab hajxy waamb mmäna'añ. Cab mijts yø'ø häna'c xyhixy nebiä jäya'ayän. ²¹Pero højts, cab mijts jaduhñ mänaa nhäyoowhixy neby mijts yø'ø häna'c xyhäyoowhixiän, yø'ø häna'c-hajxy høhndaacpä. Cab højts jaduhñ njootmøjjä.

Chámhøch weñtiä nhuuc mädia'agáangumbä nebiä cuhhiimbän. Tijaty yø'ø häna'c-hajxy miäniguiumáayyap, nmøødhøçhä cuhdujt høøçhpä cooçh jaduhñ nmäniguiumáayyabät.

²²Niguiumáayyap hajxy je'eguiøxpä coo hajxy yhebreojäya'ayä, coo ja'a Abraham hajxy jecy yhaphajty tieedyhajty møødä Israel. Pues jaanä jaduhñch høøçhpä, jaduhñch nniñänøømäbä cooçhä Abraham tøø nhaphajpä tøø ndeedyhajpä. ²³Jaduhñ hajxy ñiguiumáayyabä je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy mioonsähadyii ja'a Jesucristøm. Pues xmioonsähájpøçhä Jesucristo høøçhpä. Y maas hóyhøch nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tiuñ. Cooçh jaduhñ weñtiä nniguiumayii, jaduhñ yajmädooy nebiä cuhhiimbähajxy miädia'aguiän. Maas móc-høch tøø nduñ que yø'ø häna'c-hajxy tøø tiuñ. Mayhóoc-høch tøø nyajtsumy tøø nyajmach. Ni pøn jaduhñ quia'a yajtsumy quia'a yajmachñä nébiøch tøø nyajtsumiän. Mayhóoc-høçhä häna'c tøø xjiaançh tehñ wiobho'ogy. Mayhóoc-høçhä häna'c ja'a weenjaty tøø xquia'a yagho'ogy. ²⁴Mägooxc-hóoc-høçhä judíoshajxy tøø xjiu'xy hii'xmajmocxmädaaxcø'ø. ²⁵Tägøøghóoc-høçhä häna'c tøø xwiopy paxyhaam. Tähóoc-høçhä häna'c xjia ca'ch; xquiuhga'adsáambøch hajxy hánajty. Tägøøghóoc-høçhä barco tøø xmiäma'adø'oy mejjiooty. Xjia møødnoøguguíñhøch jaduhñ. Mánájøçhä barco tähooc xmiäguiñän, tu'xøøch jiiby nhijty mejywyiing møød tu'tsuhñ. ²⁶Mayhóoc-høçhä yoñdiu'u tøø ndu'uyo'oy. Mayhóoc-høch ja weenjaty tøø nga'a nøøho'ogø'oy møjnoøgujc. Tøøçhä mee'tspädøjc mayhooc nyohbiaady. Tøøçhä

nhamdsoo mägunaax mayhooc xjia yagho'oga'añ. Tøøchä wiinghäna'c xjia yagho'ogaambä; ca'a yhøøchä nmägunaaxhajxy je'e. Tøøch nwädity mäjahn̄dium jim cajptooty, møød jim pactuum, møød jim mejjiooty. Tøøchä häna'c mayhooc xchaačhtiuñ, ja'a hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy miäböcy. ²⁷Tøøchä tuung mayhooc xyaghanuu'xø'øy; høxtä xyajtsaačhpøjc-høch jaduhñ. Mayhøoc-høch tøø ndsunaxy jamia'ay jayhity. Tøøchä yuu mayhooc nmänaxy nyajnaxy møødä tødsø'ø. Tøøch mayhooc nhity jaguiay jayhu'ugy. Tøøchä tøøchpä mayhooc nmänaxy nyajnaxy. Nja yajmaajájpjøchä wit tucxy hānajtý.

²⁸Tøøch madiu'u ndsaačhpøcy, pero cábøch jaduhñajtä ngøxy mädia'aga'añ. Je'ečh nmädia'agaamby coočhä mäßbjpädøjc jabom-jabom nnädajy nnämay wiinduhmčhajtøjc, pø hoy pø ween hajxy yhity. Hix, høøchä ngø'øjooty hajxy jaduhñ yhity. ²⁹Pønä Diosmädia'agy hoy ca'a cudiunaamb, hoy hajxy jia mäßböcy, nnäjootmayhájpjøch hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ cädiehby je'eguiøxpä coo tøø wyiinhøønii, nmäjootma'adhájpjøchä häna'c ja'a tøø miäwiinhøønäbä. ³⁰Høøch, cábøch nyajcumaya'añ. Pero coočh hāxøpy nyajcumaya'añ, je'ečh hāxøpy nyajniguiumayāanāp coočhä häyohn mayhooc tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ³¹Ja'a Dióshøch jaduhñ xñajuøøby coočh nga'a høhnda'agy. Ja'a Jesucristo ja'a Tieedy je'e. Tsøgä Dios hajxy cøjxta'axiøø wiingudsähgøøyyām.

Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtām. ³²Mānaa ja'a Aretas hānajtý tiuñān gobiernā, mänitøchä mioonsä xjia yajmadsaañ jim maa ja'a cajpt jaduhñ xiøhatiān Damasco. Juhmuu'tswäditiä cajpt hānajtý jaduhñ. Jia pädaac ja'a hadānaabiä hajxy majatiä tægø'øwøødiaact nébiøch jaduhñ nga'a pädsømät. ³³Pero päyø'c-høch. Ja'a nmägu'ughajpøchhajxy hoy xquihdøøñaxy cachjooty maa ja'a muučh hānajtý jütān.

12 Cab jaduhñ yhahixø'øy coočh nyajcumáyāt. Pero nébiøch cham nmädia'aga'añān, jaduhñ yajmadowa'añ nébiøch nyajcumaya'añān. Je'ečh cham nmädia'agaamby nebiátyhøchä Jesucristo hijxtahnd tøø xyajwiinhixiān. ²⁻³Nmøødhjpiøchä Jesucristo tu'ugmädia'agy. Tøø yhiñjä majmactsjumøjt coočhä Dios jim tøø xyaghoy tsajpootyp maa ja'a wyiinduumān. Cáboch nnajuø'øy pø ni'xhaam pø copc-hāamhøch jim nhooyy, o pø juøhñdyhaam. Ja'a Dios jaduhñ nidiuhm najuøøby. ⁴Madiú'ujøchä hoy-yagjuøøñājatypä jim nmädooyy tsajpootyp. Cábočhä cuhdajt nmøødä coočh nmädiaactägätsät. ⁵Coo wiinghäna'c hāxøpy jim tøø yhoy tsajpootyp, mänitøch hāxøpy nmøjpäda'aga'añ. Pero høøch, cáboch hamdsoo nniguiumaya'añii. Jagóoyyøch nmädia'aga'añ nebiátyhøchä häyohn tøø nmänaxy tøø nyajnaxy. ⁶Nmøødhøchä cuhdajt jaduhñ coočh nmädiá'agät nebiátyhøchä Dios tøø nmøøduñ. Hix, tøyhájtøchä Dios jaduhñ tøø nmøøduñ. Cáboch nmädia'aga'añ

cooĉh jīm nhooy tsajpootyp, je'eguiøxpä cooĉh njoot quia'a tsocy cooĉh pøn xmiøjpädá'agät. Cooĉh jäya'ayhajxy xyhíxät cooĉh hoy njäya'ayhaty, cooĉh hajxy xmiädówät cooĉh hoy ngapxy nmädia'agy, mänítøch hajxy xquiumáyät.

⁷ Jaanĉh teh̄m yhoy-yagjuøñjätyhøch jīm nwiinhijxy tsajpootyp. Pero cabä Dios ja'a jioot chocy cooĉh nniguiumayøjät. Paadiä Dios miänaañ cooĉh mõjcu'ugong ja'a tsaaĉpä xyajpáadät, jadúhnhøch hamdsoo nga'a niguiumayøjät. ⁸ Tägøøghóoc-høĉh Jesucristo nja mänuu'xtaacy cooĉh cu xyajnáhwaach. ⁹ Mänítøch xyhadsooy: "Njaanĉh teh̄m chojpy njaanĉh teh̄m pia'häyóobiøch miich. Páadyhøch miichä mdsaaĉpä nga'a yajnáhwa'adsa'añ, nyajcähxø'øgåmbiøch jaduhñ coo miich mduñ ja'a høøĉhä nmäjaagøxpä", nómhøĉhä Jesucristo xñämaayy. Xoondáacpøch jaduhñ cooĉhä ndsaaĉpä xquia'a yajnáhwa'adsaannä, je'eguiøxpä cooĉh tøø xñäma'ay cóogøch xyajtuna'añ ja'a miäjaagøxpä. ¹⁰ Xoondáacpøch jaduhñ cooĉhä Jesucristo xyajtuñ, hóyhøĉhä tsaaĉpä nja paady madiu'u. Náxyhøĉhä häna'c xyhäyoowhixy. Náxyhøch cøxiä wiinä nyajmaajiaty. Náxyhøĉhä häna'c xchaaĉhtiun ja'a Diosmädia'agyquioxpä. Náxyhøĉhä häyohn nmänaxy nyajnaxy. Pero cábøch nnä'ägä mõjpäda'agy cooĉh jaduhñ njaty nhabety. Hix, cooĉh jaduhñ njaty nhabety, cähxø'p

jaduhñ cooĉh tii nga'a tuñ ja'a nhamdsoo mäjaaháamhøch; ja'a Jesucristo miäjaaháamhøch jaduhñ nduñ.

¹¹ Hoorä, hóyhøch tii nga'a ja jada'añ hamdsoo, nmaas jájpiøch høøĉh quejee yø'ø häna'c-hajxy, yø'ø hajxy jaduhñ niñänøømäbä cooc tyijy hajxy Dyioswiinguexiä. Cábac tyijy pøn jaduhñ jiaty nébiäc hajxy jiatian. Y cooĉh yø'ø häna'c-hajxy jaduhñ tøø xñähwaambety, tiiĉh mijts jaduhñ coo tøø xquia'a nähgapxtu'udy. Cooĉh mijts tøø xquia'a nähgapxtu'udy, páadyhøch cham hamdsoo nniñähgapxtu'udyii. Jaduhñ weenjaty yajmädoy nebiä yajcumayaambän. ¹² Mänáajøch jīm nhitiän maa mijtsän, mäníthøĉhä hijxtahnd madiu'u nyajcähxø'cy hoy-yagjuøñjätyapä. Ja'a Diosmäjaaháamhøch jaduhñ nyajcähxø'cy. Nyajcähxø'c-høch jaduhñ cooĉhä Dios jaduhñ tøyhajt tøø xwyiinguexy. Mee'xtújpøch hānajt. ¹³ Jaanĉh teh̄m yhóyhøch nduñ hoy miädyii tsajtøgootiä. Jaanä jadúhnhøch jīm hoy nduumbä maa mijtsä mdsajtøjcän. Pero je'e mijts mga'a hojiäwøøby cooĉh mijtsä xäðø'ñ tøø nga'a mäyujwa'añ nébiøch wiingtuumjaty nyujwa'añän. Jaanĉh teh̄m wyiingä wiinmahñdy hajxy mmøødä. Pø tøøĉh mijts nyagjootma'ady, høøĉh hajxy huuc mée'xäc.

¹⁴ Metsc-hóoc-høch jīm tøø nhooñä maa mijtsän. Miädägøøghóocpøch cham nnøcxäängumbä. Cáboch mijts tii nmäyujwa'ana'añ. Cáboĉhä njoot chocy coo hajxy tii

xmió'owät. Jaduhñ mijts ndsocy nebiä hamdsoo huungpän, paady mijts jaduhñ nbuhbeda'añ. Pero cáboch nmäna'añ cooçh mijts xpiuhbejtägätsät xädø'õñaam.
¹⁵Tøøchä njoot hamuumdu'joot nbäda'agy maa mijtsän coo mijts nbuhbédät hoy ñejiä, hóyhøch cøxypänejiä cu nja jat cu nja habet maa mijtsøxpän. Njaanç tehñ chojpy mijts jaduhñ; pätiidä mijts jaduhñ coo xquia'a tsojtägach.

¹⁶Mänáajøch jim nhoyyän maa mijtsän, cab mijtsä xädø'õñ nmäyujwaañ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, tuhmds. Pero näje'e mijts jaduhñ mmäna'añ cóogøch tyijy mijts tøø nwiinhøñ ¹⁷mänáajøchä nmägu'ughajpähajxy jim nguexiän maa mijtsän xädø'õñyajmupä. Jadúhñägäts tyijy mijts tøø nmämeech. Pero cab jaduhñ tiøyyä.
¹⁸Mänáajøchä hermano Titohajxy jim nguexiän maa mijtsän møødä mägu'ughajpä tu'ugpä, ni je'e mijts xquia'a mäme'e'tspä. Hix, jaduhñä hermano Tito howyiinmahñdy hajxy mióødäbä nébiøch nmøødän. Hoguiuhdujt hajxy mióødäbä nébiøch nmøødän.

¹⁹Jaduhñ mijtsäda'a mmäna'añhaty cooc tyijy højts nja wi'i ñiñähgapxtu'uda'añii maa mijtsøxpän. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Ja'a Dios højts xyhijxp coo højts ja'a Jesucristo tu'ugmädia'agy nmøødhity. Mägu'ughajpädøjc, paady højts mijts ja'a Diosmädia'agy jaduhñ nyajwiingapxø'øy, chojpy højtsä njoot jaduhñ coo mijts hamuumdu'joot mjaac mabógät.
²⁰Cooçh jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, mänítøch jootcuje

nhídät pø hoy hajxy hänäjty mwädity. Jaduhñ hajxy jootcuje mhíjpät ja'a høøçhcøxpä. Pero pø cab hajxy hänäjty hoy mwädity, jootmayhádäbøch jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijts mjootmayhájpät. Je'eçh jaduhñ cham nnädañ nnämaaby. Je'eçh jaduhñ nnänøømby ja'a ca'a howiädit, pø mnimiädsibóøyyäp hajxy hänäjty, pø cab hajxy hänäjty myajniyajmädsogyii, pø mnimiäjootmä'täp hajxy hänäjty, pø mnimiädsiphájtäp hajxy hänäjty, pø mniwyiingapxpéjtäp hajxy hänäjty, pø mniñänøømäp hajxy hänäjty cøxypä waamb, pø mniguiumäáyyäp hajxy hänäjty, pø mdsipyagjájtäp hajxy hänäjty.
²¹Pø jaduhñ hajxy hänäjty mjaanç jootcø'øy cooçh jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, wéhñdøchä Dios weenjaty xyajtsähdiünät maa mijtsøxpän. Je'eçh cham nnädañ nnämaaby. Nñäjootmayhádäbøch hajxy je'e, pønjiatiä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänäjty tøø quia'a najtshixø'øy. Je'eçh jaduhñ nnänøømby coo wiingto'oxiøjc hajxy piawädity tehngajnä.

13 Miädägøøghøocpøch jim nnøcxa'añ maa mijtsän. Jaduhñä cuhdujt myiñ, coo hajxy hänäjty pøn mnäxø'øwø'øwa'añ, tsipcøxpä testigo hajxy myajcähxø'øgät mejtstägøøg. ²Mänáajøch jim nhuug hoobiän maa mijtsän ja'a miämetsc-hoocpä, mänítøch hajxy nyajcuhojøøyy coo hajxy haxøøg quia'a jootcøñät, pønjiaty hänäjty haxøøgwädiip. Y chámhøch mijts jadähooc nnäma'awáangumbä

nägøxiä coo hajxy mga'a
 haxøøgwädítät. Y pø je'enä
 hajxy hänäjty mhaxøøgwädity
 cooçh jim nnøcxtägätsät maa
 mijtsän, tsipcøxpøch mijts nøcxy
 nyajcumädowa'añ. ³Jadúhnhøch
 nyajcähxø'øga'añ cooçhä
 Jesucristo miädia'agy tøyhajt
 nyajnaxä. Haa ca'a, jadúhnhøch
 mijts tøø xyhuuc nämabiä cooçh
 jaduhñ nyajcähxø'øgät. Hix,
 møcmäjaahaamä Jesucristo hajxy
 xyajcumädówät coo hajxy hoy
 mga'a wädítät. ⁴Coo ja'a Jesucristo
 miøjpahbejtä cruzcøxp, cabä
 miøcmäjaa hänäjty yajcähxø'øgy.
 Pero coo jiuypiojtägajch, coo jim
 ñøcxtägajch maa ja'a Tieediän,
 jímäts jaduhñ yhiñä ja'a Tieediä
 miøcmäjaahaam. Nebiä Jesucristo
 ja'a miøcmäjaa hijty quia'a
 yajcähxø'øguiän, jaduhñ højts
 mäjaa nga'a møødäbä hamdsoo.
 Pero coo højtsä Jesucristo
 nmøødhity tu'ugmädia'agy, paady
 højts mijts hoy nhane'ema'añ ja'a
 Dios ja'a miøcmäjaahaam.

⁵Huuc niñajuø'øwøø hajxy
 hamdsoo. Coo ja'a Jesucristo ja'a
 miädia'agy hajxy hoy mbanøcxät,
 jaduhñ hajxy myajnajuø'øwät
 coo ja'a Jesucristo hajxy tøyhajt
 mjaançh møødhity tu'ugmädia'agy.
 Pero coo hajxy hoy mga'a panøcxät,
 cabä Jesucristo hajxy tøyhajt
 mmøødhidät tu'ugmädia'agy.
⁶Chøpy højtsä njoot coo hajxy
 mnajuø'øwät coo højtsä Jesucristo
 tøyhajt nmøødhity tu'ugmädia'agy.
 Cab højts jaduhñ nhøhñda'agy.
⁷Nmänuu'xtaacypy højtsä Dios
 coo hajxy hoy mwädítät, coo
 hajxy haxøøg mga'a jäya'ayhädät.

Pø mwädiyp hajxy hänäjty hoy
 coo højts jim nnøcxtägätsät
 maa mijtsän, cab højts hänäjty
 nyajcähxø'øga'añ coo højtsä
 Jesucristo ja'a cuhdujt tøø xmio'oy
 coo højts mijts nyajcumädówät.
 Y coo højts jaduhñ nga'a
 yajcähxø'øgät coo højtsä Jesucristo
 ja'a cuhdujt jaduhñ tøø xmio'oy,
 cab jaduhñ ñejpiä. Je'e højtsä njoot
 chojpy coo hajxy hoy mwädítät. ⁸Pø
 mjaançh wädiyp hajxy hänäjty hoy
 coo højts jim nnøcxät, cab højts
 mijts hänäjty waamb nnäma'awa'añ.
 Chøpy højtsä njoot coo hajxy
 tøyhajt hoy mwädítät. Pero pø
 cab hajxy hänäjty tøyhajt hoy
 mwädity, mänit højts mijts mabøcy
 nhoja'añ. ⁹Coo hajxy hoy mwädítät,
 xoonðá'agäp højts jaduhñ. Cab højts
 jaduhñ nyajcähxø'øgät coo højtsä
 Jesucristo ja'a cuhdujt hänäjty tøø
 xmio'oy coo højts mijts jaduhñ
 nyajcumädówät. Nmänuu'xtaacypy
 højtsä Dios jaduhñ coo ja'a
 mhaxøøgcuhdujt hajxy mgøxy
 najtshixø'øwät, coo ja'a hoguiuhdujt
 hajxy hamuumdu'joot mjaac
 panøcxät tehngajnä. ¹⁰Páadyhøch
 mijts cham weenjaty nhojy
 nocyhaam, jadúhnhøçhä njoot
 chocy coo hajxy hoy mwädítät. Ja'a
 Jesucristøçhä cuhdujt jaduhñ tøø
 xmio'oy maa mijtsøxpän, weenä
 miädia'agy hajxy maas hoy mjaac
 mabøjçä. Cabä Jesucristo jioot
 chocy coo hajxy mdudägóyyät. Y
 pø mjaançh wädiyp hajxy hänäjty
 hoy cooçh jim nnøcxtägätsät
 maa mijtsän, cábøch mijts
 hänäjty waamb nnäma'awa'añ.
 Pø caj, mänit højts mijts mabøcy
 nyajcumädówät.

¹¹Hoorä, mägu'ughajpädøjc, chámhøch jaduñ nyajmayaannä maa hajxy cham̄ nmägapxy nhane'emiän. Huuc cudiún hajxy jaduñ nébiøch cham̄ nnäma'ayän. Yaghoyø'ow ja'a mdu'u hajxy. Ca'a haxøøgtu'u hajxy mbanøcxnä. Tsøc hajxy jaduñ nimiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Cab hajxy tii myajtsip myajma'adøøñät. Jaduñä Dios hajxy xmiøødhíjnät. Xchójcäm ja'a Dios hajxy. Chojpiä jioot jaduñ coo hajxy jootcujc

nhíjtämät. ¹²Mniyajpoo'xøøjäp hajxy hamuumdu'joot, ween jaduñ quiähxø'øgy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøcy. ¹³Xyajpoo'xp mijtsä hermanodøjc-hajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa mäbøjpä.

¹⁴Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Je'e hajxy nWiindsønähíjtäm. Weenä Dios hajxy xchójcäm homiänaajä. Weenä Dioshespíritu hajxy xmiøødhíjtäm nägøxiä. Amén.

Gálatas

1 ¹⁻²Høøch Pablo, hädaa nocyhøch nhädiuumby mөөдä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooch jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguexy mөөдä Dios ja'a nDeedyhajtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjuypjøjc. ³Weenä Dios ja'a nDeedyhajtäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt mөөдä Jesucristo ja'a nWiindsønhajtäm. ⁴Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm nebiä Dios ja'a nDeedyhajtäm tøø miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwáatsämät hädaa yaabä naaxwiin. ⁵Tsøgä Dios hajxy møj jaanç pädäacäm cøjxta'axiøø. Amén.

⁶Hermanodøjc, Dios hajxy xmiojyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy

paquiä tøø mnajtshixøøñä. ⁷Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcaxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a hønnda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä. ⁸⁻⁹Tøøch mijts jaduhñ nhuuc nämaabiä, y chaach jadähooc nmänáangumbä, tøøch mijts ja'a Diosmädia'agy nyajnähixøøby neby hajxy jaduhñ mnähwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmädia'agy xyajnähixøøwät, jiiby nøcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønä, hoy yhøøchä, hoy jim jia tsoon tsajpootyp.

¹⁰Ndsøjpiøch coochä Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy coochä cu'ughajxy xquiumáyät. Cooch häxøpy jaduhñ ndsocy, cábøchä Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

¹¹⁻¹²Hermanodøjc, huuc wiinjuø'ow hajxy jaduhñ, hädaa mädiá'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiä, ja'a Jesucristøch xmiooyy; ca'a jiäya'ayä xmiooyy hädaa yaabä naaxwiimbä.

¹³Tøø hajxy mmädoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mänáajøchä judíos miädia'agy hajxy hñajty

nbanócxänä. Mnajuøøby hajxy nébyhøčhä jäya'ayhajxy hijty ndsaačhtiuñ nägø'ø nädecypiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panócxpä. Páadyhøch hijty ndsaačhtiuñ nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixó'owät. ¹⁴Maa yø'ø judíos miädia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmägunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmädu'ugyee'taact. Hiñ, maas pedyíijøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quiuhdujthajxy ja'a jecypiä. ¹⁵Pero tøøchä Dios hijty xwyiimbiy, cáhnøch hānajtý nmiñ nga'ayñä. Páadyhøch tøø xmiøjya'axy cooçh xjiaančh tehñ chocy. ¹⁶Mänitā Dios miānaañ cooçhä yHuung nhixyhájtāt, nébiøchä miädia'agy jaduhñ nyajwiingapxøøyyät ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy jaduhñ ñāhwá'adsāt. Cooçh jaduhñ njajty, cábøch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy, ¹⁷ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyíijäbä ja'a Dios. Pero jímhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänítøch nwiimbijty, nmejstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

¹⁸Coo tægøøgjomøjt hānajtý tøø ñajxnä, mänítøch jim nnøcxy Jerusalén. Jímhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänítøch nmøødhijty majmocxxøø. ¹⁹Jímhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsøn'hájtämä piuhya'ay. Pero cábøchä hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiinguexypä. ²⁰Tehñ tiøyhajt jaduhñ nébiøch chamñ njaayän. Cábøch nhøhnda'agy. Dióshøch jaduhñ xyhijxp cooçh nga'a høhnda'agy.

²¹Mänítøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicianaaxooty. ²²Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hānajtý panócxäbä, cáhnøch hajxy hānajtý nhixyhatyñä. ²³Jagooyyā hajxy hānajtý miädoyyā cooçhä Diosmädia'agy hānajtý nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoyhaty cooçhä hermanohajxy hijty ndsaačhtiuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixó'owät. Pero cooçhä Diosmädia'agy hānajtý nyajwa'xnä høøchpä, ²⁴paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchcøxpä.

2 Coo majmactsjomøjt hānajtý tøø ñajxnä, mänítøch hoy ngoo'nä Jerusalén møødä Bernabé møødä Tito. ²Dióshøch jim xquiejx. Jímhøchä Jacobo nmøødhamugøøyy hamee'ch møødä Pedro møødä Juan. Jim hajxy hānajtý quiopc-haty maa ja'a hermanodøjc-hajxiän. Mänítøch hajxy nyajmøødmädiaacy nebiätýhøchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapxø'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy hoy ñāhwá'adsāt. Páadyhøchä copc-hajpādøjc jawyiin nyajmøødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduhñ xquia'a jøjcapxó'owät. ³⁻⁵Xjijpøgøøyy højts jaduhñ; cab højts waamb xñāmaayy. Tøø hāna'c-hajxy näje'e yajtägø'øy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän; nømñ hajxy hānajtý miāna'añ cooc tyijy hajxy pianøcxpä; pero cab hajxy hānajtý tøyhajt pianøcxy. Højts

hajxy xjia jøjcapxø'øwaan. Coos højtsä Jesucristo miädia'agy hānajtyn nbanøcxänä, cab højtsä judiöspä cuhdujt hānajtyn nbanøcxnä. Pero cab højts nmøjpädaacy, neby højts mijts hoy njaac yajwiingapxø'øwät ja'a tøyhajt, nej mijts jaduhñ hoy mnähwá'adsät. Jaduhñ hajxy hānajtyn jia mānaambä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhatyn nebiä judiöshajxy quihdujthatiän, hoyyä Tito hānajtyn quia'a ja judiöspä. Cabä copc-hajpähajxy miānaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

⁶⁻⁹Cábøchä Jacobohajxy hānajtyn nmøjpäda'agy, hoy hajxy hānajtyn tøø jia päda'agyii copc-hajpä. Hix, cabä Dios hajxy xmiøjpädaácäm, hoyyä møjtuung hajxy nja møødhájtäm. Mänitøch hajxy xyhixyhajty coöchä Dios hānajtyn tøø xwyiinguexy, coöchä miädia'agy nyajwiingapxø'øyyät ja'a ca'a judiöspāhajxy, nebiä Pedro hānajtyn tøø wyiinguexyijän coo ja'a judiöshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwäditāt maa ja'a ca'a judiöspän, chaads hāna'c-hajxy jaduhñ wiäditāt maa ja'a judiöspän. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy.

¹⁰Jagoøyyä højts xñāmaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbädät. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

¹¹⁻¹⁴Mänitøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquía. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiupä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judiöspä.

Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiújcänä ja'a hajxy ca'a judiöspä. Hix, chähgøøbiä Pedro hānajtyn coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hānajtyn jaac panøcxpä ja'a judiöscuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judiös, coo hajxy quia'a møødcaamiugaanñ ja'a hajxy ca'a judiöspä. Hix, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hānajtyn. Y coöch nhijxy neby hajxy hānajtyn jiatcø'øyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänitøchä Pedro njøjcuhojøøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miičh, mjudiös miičh, y caj miičh hijty nbanøcxy ja'a judiöscuhdujt. Caj miičhä cuhdujt mnä'ägä møødä coo miičhä wiinghana'c mädsibø'øbä mnämä'awät coo hajxy pianøcxät ja'a judiöscuhdujt.” Páadyhøchä Pedro jaduhñ nhojy coo je'e ja'a pojpä hānajtyn miøødä.

¹⁵Jue'e højtshájtäm, judiös højts nmiin ngáhwm. Caj tyijy højts ngahwiindøyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän. ¹⁶Pero, paadiä Dios hajxy xpiädaácäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcäm, ca'a jie'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coos ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mabøjcät, cabä Dios xpiädä'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

¹⁷Pero tsøc mänáañäm, coo jaduhñ quiahxø'øgät coo højts

ngahwiindóyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mabójcäm, cab hajxy nmánáanämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tøø xyajtu'udägóoyyäm.

¹⁸Coo hõjtsä jecyquihdujt nnajtshixóoyyämät, cab jaduñ yhoyyä coo hajxy jadähooc nbadu'ubójcämät. Hix, cähxó'ögäp jaduñ coo hõjts ja'a pojpä cädieey nmøødhájtäm. ¹⁹Pero høøch, cábøchä jecyquihdujt nbanøcxnä. Tøøch nnajtshixøønä, nébiøchä Dios hamuumdu'joot jaduñ nbanøcxnät. ²⁰Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, páadyhøch je'e hamuumdu'joot nbanøcxy; cábøch nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaannä.

Tu'ugmädiä'agyhøchä Jesucristo xmiøødhijnä. Xchójpøch je'eduhñ, páadyhøch tøø xñähho'tu'udy.

²¹Paadiä Dios hajxy xpiädaacäm hawa'adstuum je'leguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcäm; ca'a jie'leguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiúunäm. Coo häxøpy quia'a jaduñä, xiøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'a ho'ogy. Paady, cábøchä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyíjijøchä Dios tøø xmiø'oy.

3 ¹⁻⁵Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduñä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxaannä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähoocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Coo mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbójcä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmiø'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä

tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'leguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiun. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tøyhajt mnajtshixø'øwa'añ.

⁶Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtämbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum. ⁷Y coo hõjtsä Diosmädia'agy nbamäbójcämät, mänitä Dios hajxy xpiädaacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit hõjts xpiädaacänät hawa'adstuum.

⁸Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: “Miihcøxpøchä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'leguiøxpä coo miiç tøø mmäbøcy.” Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy nyajnajuøoyyäm coo ja'a Dios hajxy xpiäda'agáanäm hawa'adstuum pønjaty mäbøjp, hoy hajxy quia'a ja judíosä. ⁹Entonces, ja'a hajxy mäbøjpä, jaduñ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

¹⁰Ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'leguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy quiudiun, haxøøgtuum hajxy je'e piäda'aga'añii. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, “Haxøøgtuum piäda'aga'añii pønjaty hoy ca'a cudiumb nebiaty hädaa libro xyhanéhmäm.” ¹¹Jaduñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcämät, mänitä Dios hajxy xyajnähwäatsämät.” Ca'a

je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy
ngudiúunām ja'a jecyquihdujht.

¹²Pero jaduhñä jecyquihdujht
miäna'añ: “Pønä jecyquihdujht
cudiuumb, hawa'adstuum
piäda'aga'añii.”

¹³Coodsä jecyquihdujht hajxy
hijty hoy nga'a cudiunáanām,
haxøøgtuumä Dios hajxy
hijty xpiäda'agáanām. Pero
xñäxúu'tsämä Dios hajxy
jaduhñ; paadiä Jesucristo hajxy
xñähho'túutām; paadiä Dios
hajxy xpiädáacām hawa'adstuum.
Jaduhñä jiiby myiñ cujaay maa
ja'a Diosmädia'aguiän: “Pøn
møjpahbéjtäp quepyquixp, tøø
hänajty piäda'agyii haxøøgtuum.”

¹⁴Paadiä Jesucristo hajxy tøø
xñähho'túutām, nebiä jäya'ayhajxy
jaduhñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy
ca'a judíospä, nebiä Abraham
jecy piuhbejtän. Y coo hajxy
nmäbøjcämät, mänitä Dios ja'a
yhEspíritu hajxy xmio'owáanām
nägøxiä neby hajxy jecy
xyajwiinwaanøøyyām cooc hajxy
xmio'owáanām.

¹⁵Hermanodøjc, tsøg hajxy
mädiáacām neby hajxy yaa
nguhdujthájtām hädaa yaabä
naaxwiin. Cooc pøn tii yajcuhdúgät
maa ja'a hagujtøjcän, coo
fyirmarhadät, ni pøn jaduhñ
quia'a yajtägátsät, ni quia'a
mäná'anät coo quia'a hoyyä.

¹⁶Bueno, coo ja'a Dios ja'a Abraham
miøødyajcuhdujcy cooc hoy
miänaajä piuhbeda'añ, jaduhñ
miänaambä cooc ja'a Abraham
yhap yhoc miøødyajcuhdújcäbä.
Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa
ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab

jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay
miøødyajcuhdujcä.) Cooc
jaduhñ miäna'añ: “Abraham
yhap yhoc”, ja'a Jesucristo
jaduhñ nänøømáp. ¹⁷Y coo
mädaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt
hänajty tøø ñaxy, mänitä
jecyquihdujht piädaacä. Pero
cab jaduhñ yajtägajch nebiä
Dios ja'a Abraham hänajty tøø
miøødyajcuhduquiän. ¹⁸Coo häxøpy
quia'a tøyhajtä jaduhñ, cab häxøpy
tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquiän.

¹⁹Paadiä Dios ja'a jecyquihdujht
yejcy neby jaduhñ quiähxø'øgät
coo ja'a pojpä cädieey hajxy
nmøødhájtām. Pero coo ja'a
Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa
yaabä naaxwiin, ja'a hänajty
tøø miøødyajcuhdugyíjábä,
cabä jecyquihdujht jaduhñ
tiunaannä. Bueno, coo ja'a Dios
ja'a jecyquihdujht piädaacy,
mänitä mioonsä tsajpootypä
ja'a Moisés hoy mio'oy. Mänitä
Moisés jiøyejnajxy. ²⁰Pero
hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham
miøødyajcuhdujcy; cabä
jiøyejnajxpä jaduhñ ñälä yajtuuñ.

²¹Cab hajxy nmänáanämät coo
ja'a jecyquihdujht yajtägajch nebiä
Dios hänajty tøø yajcuhduquiän.
Coo ja'a Dios häxøpy tøø miäna'añ
coo hajxy cu nnähwáatsäm
maa ja'a jecyquihdujtän, pues
tøø ja'a jecyquihdujht hajxy
häxøpy xyajñähwáatsäm ja'a
nbojpä ngädieeyhájtām. ²²Ja'a
Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb
coo hajxy nägøxiä nhíjtām
haxøøgtuum je'eguiøxpä coo ja'a
pojpä cädieey hajxy nmøødhájtām.
Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy

hajxy nmäbójcämät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhuunghájtämät nebiä jecy yajcuhdujquiän.

²³⁻²⁵Tuungpaatpä jecyquihdujht hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiúunäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquihdujht nbanócxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, jaduhñä Dios hajxy xyhuunghájtämät.

²⁶Y xjiaančh huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbójcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy. ²⁷Y coo hajxy jaduhñ mmøødhídät, coo hajxy jaduhñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän.

²⁸Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødä Jesucristo. Cabä Dios tiehñ yajtøy pø mjudios, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhñä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huungän. ²⁹Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty, nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

4 ¹⁻²Jaduhñds je'e, coo jäya'ayhajxy hänäjty näje'e yho'ogaanñä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhiñxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøøñät. Pero coo hajxy hänäjty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä

hajxy hänäjty tøø miøjjøøñä. ³Y højtshájtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänäjty nga'a hixyhájtämnä, jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquihdujht hajxy hijty tehngajnä nbanócxäm. ⁴Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshájtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquihdujht tiuñän. ⁵Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquihdujht hijty nbanócxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghájtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

⁶⁻⁷Xmio'owáanäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägäpxy. Cab hajxy nhíjtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä yHespíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnámáayyäm: “Teedy” hamuumdu'joot.

⁸Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsähgøøby, quepychech naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänäjty mhixyhatyñä. ⁹Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujht hajxy jadähooc mbadu'ubójcombät. Cab hajxy nyaghanéhmänät maa ja'a jecyquihdujhtän. ¹⁰Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ. ¹¹Nej, xiøøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaančh tehñ yagjuøøbiøch jaduhñ.

¹²⁻¹⁴ Hermanodøjc,
nnámá'awäbøch mijts cooçh
mijts xpiahíxät. Najtshixø'ow
ja'a jecyquihdujt hajxy
nébiøch tøø nnajtshixø'øyän.
Mänáajøch mijtsä Diosmädia'agy
nyajwiingapxøøçhooñän, hóyhøch
mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhnhøch
hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä
Diosquexiän, nebiä Jesucristän.
Cábøch hajxy xxiøøghajty,
hóyhøchä pa'am hänäjty nja møødä,
hóyhøch mijts hoxiøøghajnä
hänäjty xjia hixy. Cooçhä pa'am
hänäjty nmøødä, páadyhøch
jim nmähmøøyy maa mijtsän.

¹⁵ Pero mijts, cab hajxy jootcujc
mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty.
Mänáajøch jim nhitiän maa
mijtsän, høøchcøxpä mijts hänäjty
mduñ hoy miädyi mayhajtä.
Xmióobiøch mijts hänäjty hoy tyiijä.

¹⁶ Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a
mägu'ughadaannä cooçh mijts tøø
nhawáanäm ja'a tøyhajt.

¹⁷ Y hänä'c-hajxy
høhndaacpä, paady mijts hajxy
xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts
jaduhñ xquia'a panócxnät. Pero
caj mijts hajxy hamuumdu'joot
xmiägu'ughada'añ. Xnä'ä
wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ.

¹⁸ Hoy hit jaduhñ coo mijts pøn
hamuumdu'joot xmiägu'ughádät
hoy miänaajä, hóyhøch hänäjty
jim nga'a ja hity maa mijtsän.

¹⁹ Mägu'ughajpä, jaançh tehñ
jiootmayhájpøch jadähooc ja'a
mijtsçøxpä. Jiaançh tehñ chójpiøch
njoot coo mijts ja'a Jesucristo
mmøødhídät tu'ugmädia'agy. ²⁰ Cu
nnócxyhøch jim maa mijtsän. Cu
nmøødmädiäacyhøch mijts jaduhñ

yajxón. Cooçh mijts hoy nga'a
møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam,
cábøch nnajuø'øy nébiøch ndaj
nmáyät ja'a mijtsçøxpä.

²¹ Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy
tehngajnä coo ja'a jecyquihdujt
hajxy mbanøcxa'añ, huuc mäadow
hajxy neby jiiby myiñän maa
ja'a jecyquihdujtän. ²²⁻²³ Metscä
Abraham yhuung hänäjty. Tu'ug
hänäjty xiøhajty Isaac. Tøø
Dios Abraham hänäjty jaduhñ
yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac
hänäjty myina'añ quia'awa'añ.
Abraham yhamdsoo huunghajxy
je'eduhñ møødä tio'oxiøjc. Jatu'ugpä,
Ismael je'e xiøhajpä. Jaduhyyä
je'e nä'ä miiñ nä'ä cahy. Moonsä
je'e tiajhajt. ²⁴⁻²⁵ Hädaa mädia'agy,
nebiä hijxtahndän hädaa jaduhñ.
Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä,
moonsähajp hänäjty je'e. Cabä
yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity.
Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt
yejcy maa ja'a tun hänäjty xiøhatiän
Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduhñ
mäwínäts hajxy nhíjtäm nebiä
Agar hänäjty mioonsähatiän. Cabä
nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm.
Mejtstu'ua ja'a tun hänäjty xiøhaty.
Xøhajp hänäjty Sinaí, møødä
hänäjty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt
jaduhñ xøhajpä Jerusalén, ja'a
hädaa yaabä naaxwiimbä, jaduhñ
mäwínäts je'e nebiä Agarän. Hix,
cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo
cuhdujt hajxy yaghity. ²⁶ Jaduhñ
ja'a cajpt jim xiøhajpä tsajpootyp
Jerusalén. Jim hajxy nxøønájxäm.
Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä
Dios yejquiän Sinaí. Jemyguiuhdújtäts
jim túunnäp. ²⁷ Jaduhñ jiiby myiñ
cujaay maa ja'a Diosmädia'agiän:

Huuc xoonḁa'ag, hoyyā huung
mga'a ja paadyñā, Maas may
miičh huung mbaada'añ.

Cabā mmoonsā may jiaty
paada'añ.

²⁸Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a
Dios hajxy xyajñähdíjjām coo hajxy
xyhuunghadáanām, nebiä Isaac
yajñähdíjjän. ²⁹Dios ja'a yhEspíritu
ja'a Isaac yajmāgunuu'xøøyy
coo myínät. Cabā Ismael
yajmādsojcy coo ja'a Abraham
ja'a Isaac yhuunghádät. Jaduhñ
mäwíinäts højtsä jäya'ayhajxy
xquia'a yajmādsójcām coo ja'a
Dios hajxy xyhuunghájtāmät.
³⁰Jaduhñ jii by myiimbä cujaay
maa ja'a Diosmādia'aguiän:
“Høxquejxpädsøm yø'ø
to'oxymoonsä møødä
yhuung.” Cabā moonsä yhuung
ñäl'ägädä puhmo'owa'añii
ñādeedy. Pero yhamdsoo
to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduhñ
mio'owaamby. ³¹Hermanodøjc,
coo ja'a Diosmādia'agy hajxy
hamuumdu'joot ndsójcām, jaduhñ
mäwíinäts hajxy nhíjtām nebiä
Isaac jecy yhijtän. Pero ja'a hajxy
ca'a tsojpä, jaduhñ mäwíinäts hajxy
je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä
yhuung.

5 Coo ja'a Dioscuhdujt hajxy
nyaghíjtām, mädyii ja'a
Moisés jecy miähooyy, jaduhñ
mäwíinäts hajxy hijty nhíjtām
neby hajxy hadsip yajtuñíjjābän.
Coo ja'a Jesucristo quiädaacy,
mänit hajxy xñāmáayyām coo
ja'a jecyquihdujt hajxy nga'a
møjppädaacánät. Xyhawáanām hajxy
jaduhñ neby hajxy nnähwáatsämät.
Hamuumdu'jootä Jesucristo

miädia'agy hajxy mbanøcxät.
Cabā Moisés jecyquihdujt hajxy
mbadu'ubójcät jadähooc.

²Huuc hamädoowhit hajxy. Coo
hajxy nyajcircuncidarhájtāmät
cooc tiijy hajxy jaduhñ
nnähwa'adsáanām, xiøøbä ja'a
Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñä'ä
nähho'túutām. Høøch jaduhñ
mänaamb, Pablo. Diosquéyhøch
høøch. ³Jaduhñhøch jadähooc
nmänáangombä, pønjaty mänaamb
coo hajxy yajcircuncidarhádät,
tsipcøxp hajxy quiudiúnät
nebiatiä Moisés jecyquihdujt
yajñähdíjy coo hajxy quiudiúnät.

⁴Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ:
“Páadyhøch nnähwa'adsa'añ
coochä Moisés jecyquihdujt
hoy ngudiunä.” Pero cab jaduhñ
tiøyyä coo hajxy ñähwa'adsa'añ.
Hix, cabä Jesucristo hajxy
miøødhijnä tu'ugmādia'agy.
⁵Pero nmäbøjcām højts coo
hajxy nnähwa'adsáanām ja'a
Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu
hajxy xpiuhbedáanām. ⁶Coo ja'a
Jesucristo hajxy tu'ugmādia'agy
nmøødhíjtāmät, cab jaduhñ ñejpiä
pø tøø hajxy nyajcircuncidarhájtām,
o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp
coo ja'a Jesucristo miädia'agy
hajxy nmäbøjcāmät y coo hajxy
hamiñ häxøpy nničhójcāmät nebiä
Jesucristo hajxy xchójcām.

⁷Hoy ja'a Diosmādia'agy hajxy
hijty mbanøcxy. Pātiidä hajxy coo
tøø mnajtshixø'øy. Päbøndä hajxy
tøø xwyiinhøøn. ⁸Ca'a Dyiosä
hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay
hajxy xyajñähdíjjām coo ja'a
miädia'agy hajxy nbanøcxämät.

⁹Jaduhñä jäya'ayhajxy

miäna'añ: “Coo tsajcaaggychooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä harina yajtägø'øyii.” Jaduhñ mawíinäts højtshájtäm coo häna'c höhnda'agymiädia'agy hajxy xyajnáhixøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduhñ nmá'tämät. ¹⁰Nbädáacypiočhä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mábógät. Dios jaduhñ yajcumädowaamb pøn mijts höhnda'agymiädia'agy xyajnáhixøøby.

¹¹Tehngájnočhä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp. Páadyhøčhä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'le hajxy miäna'añ cooc tyjy høøčhä mädia'agy nyajwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab jaduhñ ñä'a tøyyä. Coočhä mädia'agy häxøpy nyajwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhádät, cábočhä jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty. ¹²Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduhñ xpiuhwaatsnä.

¹³Tøø mijts ja'a Dios xyajnáhdijy coo ja'a Moisés jieciquiuhdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpä mjäya'ayhádät. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy yajxón mničhogøøjät, coo hajxy yajxón mnibuhbedøøjät. ¹⁴Jaduhñä Dios jieciquiuhdujt miäna'añ coo hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mdsoquiän. ¹⁵Cab

jaduhñ yhooyä coo hajxy mnimiähanhadøøjät tu'ugpä tsajtøjc, jaduhñ hajxy mga'a niyajtägoyyøøjät.

¹⁶Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä. Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghíjnät, hoyyä mjoothajxy hánajty tii jia tsocy. ¹⁷Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity møødä haxøøgcuhdujt. Coo hánajty haxøøg mjatcø'owa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy jaduhñ cøxypänejpä. Hoorä, coo ja'a mjoot hánajty chocy coo hánajty hoy mwädita'añ, ja'a mhaxøøgwiinmahñdy jaduhñ xyhadujp. ¹⁸Pø chojpä mjoot jaduhñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés jieciquiuhdujt mbanøcxänät.

¹⁹Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty: jabiøcy hajxy ñimiøødsäna'ayii; cøxypänejpä hajxy jäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy jia to'oxiøjcmøødä; ²⁰wyiingudsähgøøbiä quepychech naaxpoch hajxy; mähijxp mábäxujp hajxy; nimiädsiphájtäp hajxy; yhadsojpy hajxy mädyiijtiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy tiu'ugmädia'aguüä; ²¹hadsojt hajxy wyi'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgjøø'xp hajxy; madiu'u hajxy jaduhñ jiatcø'øy. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähooc nhawáanäm: pøn haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

²²Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy

jaduhñ xpiuhbéjtām coo ja'a jäya'ay
hajxy hoy nmägu'ughájtāmät,
coo hajxy nxoondáacāmät, coo
hajxy jootcujc nhíjtāmät, coo
hajxy nmee'xtújcāmät, coo ja'a
nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy
yajxón nmägu'ughájtāmät, coo ja'a
hojioot hajxy nmøødhájtāmät, coo
hajxy nga'a høhndáacāmät, ²³coo
hajxy mee'xxieemy nhíjtāmät, coo
hajxy jootxeemy nhíjtāmät. Coo
hajxy jaduhñ njäya'ayhájtāmät, cab
hajxy pøn waamb xñámáayyāmät.
²⁴Pønä Jesucristo miädia'agy
panøcxäp hamuumdu'joot, tøø
ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy, y
cab jaduhñ jiahmiejtsnä. ²⁵Pø
mänáanäm hajxy jaduhñ coo ja'a
Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtām, tsøg
hajxy hamuumdu'joot pawädíjtām.

²⁶Cab hajxy nyajcumáayyāmät;
cab hajxy nniyagjootmál'tāmät
hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä
wiinä nniyhadsójcāmät.

6 Hermanodøjc, coo pøn
tiu'udägóyyät, mee'xxieemy
hajxy mmägapx mhané'emät, nej
mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä
yhaxøøgpä yhøxhijxnä. Pero
mnigwieendähadøøjäp hajxy coo
mijts jaduhñ mnä'a tu'udägóobiät.
²Nibiuhbedøø hajxy neby hajxy
jaduhñ mmäjädá'agät, neby
hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät.
Jaduhñdsä Jesucristo miädia'agy
hajxy mgudiúunät.

³Pøn yajcumayaamb je'eguiøxpä
cooc tyijy miøjjä, caj ñä'a tøyyä coo
miøjjä. Nä'a niwyiinhøhnäp jaduhñ.
⁴Cøjwiinduum hajxy mniyhixøøjät
pø hoy hajxy tøø mgudiüñ. Y
pø tøø hajxy hoy mgudiüñ,
mänit hajxy mxoondá'agät.

Pø tøø ja'a mmägu'ughajpä
hajxy mbexy, cab hajxy nøcxy
mniguiumayii. ⁵Cøjwiinduum hajxy
mniyajcopcø'øwøøjät pø hoy hajxy
mgudiüñ.

⁶Pøn jaduhñ yajnähixøøyyäp ja'a
Diosmädia'agy, tsipcøxpä ofrenda
hajxy yégät, mio'owøøjät ja'a
yajnähixøøbiä.

⁷Ca'a hajxy myajwiinhøøn;
ñajuøøbiä Dios neby hajxy
nwiinmahñdyhájtām. Nej
tøø mjäya'ayhatiän, høxtä
jaduhñ mguhbédät. ⁸Pønä
Dioshespíritu panøcxp, je'e
cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä
Dios jugyhatiän; pero pøn
yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab
jaduhñ jugyhada'añ nebiä Dios
jugyhatiän. ⁹Tsøgä njoot hajxy møc
pädáacäm; coo hajxy tehngajnä
hoy nwädíjtāmät, mänit hajxy
jim nnøcxämät tsajpootyp coo
yhabáatnät. ¹⁰Hoy miänaajä ja'a
jäya'ay hajxy mbuhbédät nägøxiä.
Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy
mnä'ägädä puhbédät.

¹¹Hamdsójojøch hädaa letra
nhädiüñ, paady miøjjatiä. ¹²Pønjaty
mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy
myajcuncidarhádät, paady
hajxy jaduhñ miäna'añ coo hajxy
wyl'i yajcumaya'añ cu'ughagujc.
Hix, tsähgøøby hajxy jaduhñ
coo hajxy miädsibø'øwøøjät ja'a
homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a
Jesucristo hajxy tøø xñäho'túutām
cruzøxp. ¹³Hoy hajxy näje'e tøø
jia yajcuncidarhaty, cabä Moisés
jiicyquihdujt hajxy yajtuunä.
Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay
coo hajxy myajcuncidarhájpät,
yajcumayaamb hajxy jaduhñ ja'a

mijtsçxpä. ¹⁴Pero hөөч, cábөч nmäna'añ coo mädyii miөjjä jiaančhä. Jagóoyyөч nmäna'añ coo miөjjä jiaančhä coočhä Jesucristo төө хнähho'tu'udy cruzçxp. Cáбөчhä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cáбөч tii nmөjpädaacnä. Cáбөч tii hadsojt nmөөдän hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁵Cab jaduhñ ñejpiä pө төө myajcircuncidarhaty o pө caj.

Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy төө xpiädáacäm hawiinjemy.

¹⁶Pөñä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáañäp.

¹⁷Páadyhөч chaa nnähxäguuч nguhxäguuчhä coočhä Jesucristo miädia'agy төө nmädiaacä. Y cooč jaduhñ төө ngudiuñ, páadyhөчhä cuhdujt nmөөдän. Páadyhөч hajxy tii xquia'a yajnämäañät.

¹⁸Hermanodөjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

Efesios

1 Høøch xøhajt Pablo. Høøch hädaa nocy njahby. Ja'a Dios jaduñ mänaañ cooçhä Jesucristo xwyiinguéxät. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønhatiä Diosmädia'agy mabøjp jim maa ja'a cajpt jaduñ xiøhatiän Efeso, pønhatiä Jesucristo miädia'agy jim hoy yajtúunäp. ²Weenä Dios hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt, møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn hájtäm.

³Tsøgå Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm. Ja'a Jesucristo, Dyioshajpiä Dios je'eduhmbä; y jaduñ je'e Tieedyhajpä. Coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy, paadiä Dios tsajpootypä ja'a mayhajt madiu'u tiuñ ja'a højtscøphájtäm. ⁴Cahnä hädaa yaabä naaxwiin hñajty chohnda'agy, tøøyyämä Dios hajxy hñajty xwyiimbíwäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Jaanä jaduñ hajxy xwyiimbíwämbä coö hajxy hoy njäya'ayhájtämät, coö hajxy nga'a cädiéhyämät, jaduñ hajxy wa'ads hoy nhíjtämät maa ja'a Dioswiinduumän. ⁵Coö ja'a

Dios hajxy xchójcäm, paadiä Jesucristo yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin ja'a højtscøphájtäm. Paadiä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coö ja'a Dios hñajty tøø wyiinmay coö hajxy xyhuunghadäänäm. Hamdsoojootä Dios jaduñ miänaañ coö hajxy xyhuunghájtämät. ⁶Tsøcxä Dios hajxy wiingudsähgøøyyäm coö hajxy xjiaançh tehñ chójcäm, coö ja'a Jesucristo yaa quiejxä maa højtshájtäm. Jaduñä Dios ja'a mayhajt møj tiuñ ja'a højtscøphájtäm. Paady hajxy xchójcäm coö ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. Hix, jaançh tehñ chójcäbä Jesucristo ja'a Tiéediäm. ⁷Coö ja'a Dios hajxy jaduñ xjiaançh tehñ chójcäm, paadiä Jesucristo hajxy yaa hoy tøø xñähho'túutäm, jaduñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwäätsäm. Jaduñä Dios hajxy xmiée'xäm. ⁸Coö hajxy jaduñ xjiaançh tehñ chójcäm, paady hajxy hoy tøø xyajwiinjuøøyyäm nebiaty jaduñ tøø wyiinmay ja'a højtscøxpä. ⁹Tøø ja'a wyiinmahñdy hajxy xyhawäänäm ja'a hijty jaduñ quiuyu'chpä. Hamdsoojootä Dios

jaduhñ tøø wyiinmahñdyhaty.
 Chojpiä jioot hñajty jaduhñ coo
 ja'a mayhajt hñajty tiuna'añ ja'a
 højtscøxphájtäm. ¹⁰Jaduhñä Dios
 tøø wyiinmahñdyhaty coo ja'a
 Jesucristo Wyiindsønhadóøjät
 cøxiä tijaty jim tsajpootyp, møødä
 tijaty yaa hädaa yaabä naaxwiin.
 Coo ja'a Dios jaduhñ yaghabáadät,
 mänit hñajty tiøjiada'añ
 coo ja'a Jesucristo jaduhñ
 Wyiindsønhadä'añii.

¹¹Ja'a Dios, yajtøjiajpy je'eduhñ
 nebiaty je'e wyiinmay. Hoorä,
 jéquiänä Dios wyiinmaayy coo
 højts ja'a yHuung xyajñähwa'ads
 xyajcuhwá'adsät, højts judíospä,
 coo højts jaduhñ nmøødhidät
 tu'ugmädia'agy. ¹²Jequiän
 højts ja'a nhap ja'a ndeedy
 ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy
 tiägøøyyä mabøjcäbä coo højts
 xyajñähwa'ads xyajcuhwá'adsät.
 Hoorä, paadiä Dios jaduhñ jecy
 wyiinmaayy coo højts ja'a yHuung
 xyajñähwa'ads xyajcuhwá'adsät,
 jaduhñä jäya'ayä Dios hajxy
 nägøxiä wyiingudsähgó'owät coo
 jiaančh tehñ miøjjä coo jiaančh
 tehñ jiaančhä. ¹³Y mijts ja'a ca'a
 judíospä, jaanä jaduhñä Dios tøø
 wyiinmaabiä coo mijts ja'a yHuung
 xyajñähwaats xyajcuhwáatspät.
 Y jaduhñ hajxy tøø mmabøjpä
 coo ja'a yHuung hajxy tøø
 xyajñähwaats tøø xyajcuhwaatspä.
 Jaančh tehñ tiømiädiaacpä
 Dios jaduhñ. Coo hajxy jaduhñ
 nmabøjcäm, paadiä Dios ja'a
 yhEspíritu yaa tøø quixy maa
 højtshájtäm, jaduhñä tøyhajt hajxy
 nmøødhájtäm coo ja'a Jesucristo
 hajxy tøø xjiaančh yajñähwaats

tøø xjiaančh yajcuhwáatsäm. Hix,
 jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ
 cooc ja'a yhEspíritu hñajty
 quixexa'añ maa ja'a jäya'ayhajxiän,
 ja'a miädia'agy hajxy hñajty
 mabøjcäbä coo hajxy hñajty
 yajñähwa'ads yajcuhwa'adsa'añii.
 Jaduhñä Dios ja'a tøyhajt hajxy
 xmióoyyäm coo hajxy hoy miänaajä
 xcwieendähadäänäm. ¹⁴Y coo ja'a
 Dios ja'a yhEspíritu tøø jiaančh
 quejxnä maa højtshájtäm, jaduhñä
 tøyhajt hajxy nmøødhájtämbä
 coo hajxy jim xyajñøcxäänäm
 maa ja'a wyiinduumän.
 Jaduhñä Dioshespíritu hajxy
 xmiøødhidäänäm høxtä coonä
 yhabáadät coo ja'a Dios hajxy
 jim xyajñøcxämät maa ja'a
 wyiinduumän, y coo ja'a Dios
 ja'a mayhajt jaduhñ tiuñ ja'a
 højtscøxphájtäm, páadiäts hajxy
 nwiingudsähgøøyyämät coo jiaančh
 tehñ miøjjä coo jiaančh tehñ
 jiaančhä.

¹⁵Nmädóyhøch jaduhñ coo
 ja'a Jesús ja'a miädia'agy
 hajxy tøø mmabøjcä, ja'a
 hajxy nWiindsønhájtämbä.
 Jadúhñhøch nmädóyyäbä
 coo hajxy mdsocy mba'häyoy
 pønjataiä Diosmädia'agy panøcxp.
¹⁶Coočh jaduhñ nmädóyyä,
 páadyhøch Dios Dioscuju'uyäp
 nmo'oy ja'a mijtsøcxpä hoy
 miänaajä, coočh hñajty
 nDiospa'ya'axy ja'a mijtsøcxpä.
¹⁷Nmänuu'xtáacypiøčhä Dios coo
 ja'a wyiinmahñdy hajxy jaduhñ
 ween xmiø'oy ja'a yhEspírituhaam,
 y coo ja'a wyiinmahñdy hajxy
 jaduhñ ween xyajwiinjuø'y.
 Dioshájtäbä Dios ja'a Jesucristäm,

ja'a hajxy nWiindsøn

h1>ajtambä. NDiosh1>ajtämä Dios hajxy. Møj jaanh1>ch je'e. Hawiinmats hajxy jaduhñ nwiingudsähgöøyyämät. ¹⁸Jadúhñhøchä Dios nmänuu'xtaacpä coo hajxy ween xyajwiinjuø'øy coo je'e tøø wyiinmay coo hajxy jim xyajnøcxáanäm maa ja'a wyiinduumän. Paady hajxy jim xyajnøcxáanäm coo hajxy xyhuunghajtäm. Jaanh1>ch tehñ yhojy jaanh1>ch tehñ yajxón hajxy jim nhidáanäm. ¹⁹Weenä Dios hajxy xyajwiinjuøøbiä coo mõcmäjaa jiaanh1>ch tehñ miøødä, coo ja'a miäjaahaam hajxy xpiuhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²⁰Jaanä miäjaahaamä yHuung jaduhñ yagjujypiojtägajtspä. Mänit jim yajnøcxy maa ja'a wyiinduumän. Mänit ñamaayy coo yhøxtá'agät maa ja'a quioø'ø hahooyhaampiän. Jimä Jesucristo ja'a Tieedy miøødhanehññä. ²¹Ni pønä cuhdujt jaduhñ quia'a nä'ägädä møødä nebiä Jesucristo mõjcuhtdujt miøødän, ni jim tsajpootyp, ni hädaa yaabä naaxwiin. Ni pønä cuhdujt mänaa quia'a møødhada'añ nebiä Jesucristo mõjcuhtdujt miøødän. ²²Jaduhñä Jesucristo piädaacä coo cøxiä wiinä yhané'emät hoy miaajä. Jaduhñ je'e piädäacäbä coo højts nWiindsønh1>ajtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo tiømiädia'agy. ²³Hoyyä Jesucristo cøxiä wiinä jia hane'emy hoy miaajä, coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm, xjiotcädäacäm hajxy jaduhñ coo hajxy xmiøødhajtämät

tu'ugmädia'agy. Ni tii jaduhñ
quia'a jootcädaacy neby højts
xjiotcädäacäm.

2 Jue'e mijts hijty, cabä Dios
hajxy hijty mwiingudsähgø'øy,
je'eguioxpä coo ja'a pojpa
cädieey hajxy hijty mmøødä,
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
hijty mga'a cudiuñ. ²Jaan

h1>ch tehñ yhaxøøgtuum hajxy hijty mnä'ägädä hity. Jaduhñdsä jäya'ayhajxy yhity ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä. Ja'a mõjcu'ugong ja'a miädia'agy hajxy hijty mmäbøjcäp. Jaayä'ayäts mõjtuungmøød tsajtcøxp. Yhanehñby jaduhñ pønatiä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp. ³Jaduhñ hajxy hijty nägøxiä njatcøøyyämbä. Haxøøg hajxy hijty nwädíjtäm nebiä njootä ngopc-hajxy hijty chójcäm. Paadiä Dios hajxy hijty xyajcumäadowáanäm nägøxiä näguipxy møødä haxøøgjäya'ayhajxy. ⁴Pero hojiootä Dios jiaanh1>ch tehñ miøød. Xjiaanh1>ch tehñ chójcäm hajxy. ⁵Hoyyä Dios ja'a miädia'agy hajxy hijty nga'a ja cudiúunäm, ja'a miäjaahaamä Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy tøø xyajtägájtsäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, nebiä Jesucristo yagjujypiojcän ja'a Tieediä miäjaahaam. Coö ja'a Dios hajxy xjiaanh1>ch tehñ chójcäm, paady hajxy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ⁶Nebiä Dios ja'a Jesucristo yagjujypiojtägajchän, jaanä jaduhñ højts xyagjujypiojtägatsáanämbä. Tøø hajxy xpiädäacäm coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Y nebiä Dios ja'a

Jesucristo ja'a cuhdujt miooyän
 coo jim miähané'emät tsajpootyp,
 jaanä jaduñ højtsä cuhdujt
 xmiö'owáanämbä. ⁷Paadiä Dios ja'a
 cuhdujt hajxy jaduñ xmiöoyäm,
 jaduñ yajcähxø'øga'añ coo
 hojiot jiaanč tehñ miøødä maa
 højtsøxpän, coo hajxy xjiaanč
 tehñ chójcäm. Paadiä Jesucristo
 yaa quiejxä hädaa yaabä naaxwiin;
 paady hajxy hoy xñähho'túutäm.
 Jimä Dios hajxy hoy miänaajä
 xyaghidáanäm maa ja'a
 wyiinduumän. ⁸Cab hajxy hamdsoo
 tøø nhawa'adspädsøømäm. Ja'a
 Dios hajxy tøø xpiädäacäm
 hawa'adstuum. Paady hajxy
 xyaghawa'adspädsøømäm coo
 hojiot jiaanč tehñ miøødä,
 coo hajxy nmäbójcäm coo
 hojiot miøødä. ⁹Coo ja'a
 nbojpä ngädieey hajxy hamdsoo
 tøø nga'a yajniñähwäatsäm,
 paady hajxy hamdsoo nga'a
 niguiumáayyämät, hoy hajxy tøø
 nja hojiäya'ayhajtäm. ¹⁰Hix, tøø
 ja'a Dios ja'a nwiinmahñdyhajxy
 xyajtägäjsäm coo ja'a Jesucristo
 hajxy xmiøødhjätäm tu'ugmädia'agy.
 Tøø ja'a Dios ja'a mäjaa hajxy
 xmiöoyäm neby hajxy hoy
 nhjätämät. Jéquiänä Dios jaduñ
 wyiinmaayy coo hajxy jaduñ hoy
 nhjätämät.

¹¹Hoorä, højts judíosä,
 yajcumaaby højts jaduñ coo
 højts nyajcircuncidarhaty. Jaduñ
 højts tyijy nyajcähxø'øgy coo
 højtsä Dios xquiu'ughaty. Coo
 højts jaduñ nyajcircuncidarhaty,
 je'eduhñ nänøømby coo højtsä seña
 nbäda'agy maa højtsä nni'xcøxpän.
 Paady højts mijts nxøøghaty, mijts

ca'a judíosä, coo hajxy mga'a
 yajcircuncidarhajpä. Tøyhajt jaduñ.
¹²Hix, højts judíosä, ja'a Dios
 højts jecy xquiu'ughajt. Jaduñ
 højtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy
 coo højts hñajty xyajñähwa'ads
 xyajcuhwa'adsa'añ. Pero mijts ca'a
 judíosä, caj mijtsä Dios xñämaayy
 coo mijts xquiu'ughada'añ,
 coo mijts xyajñähwa'ads
 xyajcuhwa'adsa'añ. Hix, cahnä
 Diosmädia'agy hajxy hñajty
 mmädoyñä ja'a Cristocøxpä. Paady
 hajxy hijty mga'a najuø'øy coo
 mijts ja'a Dios xyajñähwa'ads
 xyajcuhwa'adsaambä. ¹³Caj
 mijtsä Dios hijty xquiu'ughaty.
 Cabä Diosmädia'agy hajxy
 hijty mmädoyyä. Pero coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'tu'udy,
 paadiä Dios hajxy xquiu'ughajñä.
¹⁴Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø
 xñähho'túutäm, jaduñ hajxy
 tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy
 nägøxiä, møød højts judíosä
 näguipxy møød mijts ca'a judíosä.
 Hamiñ haxøpy hajxy hijty
 nnimiädsiphajtäm. Pero tøø hajxy
 nnimiägapxø'cänä je'eguiøxpä
 coo ja'a Jesucristo hajxy tøø
 xñähho'túutäm. ¹⁵Højts judíosä,
 mijts hijty nmøødnimiädsiphajtäp,
 mijts ca'a judíosä. Hix, højtsä
 Dios jecy xyhanehñ madiu'u, ca'a
 myijtsä. Mänitä Moisés quijahy
 nebiaty højtsä Dios xyhanehñmy,
 y coo ja'a Jesucristo hajxy hoy
 xñähho'túutäm, paadiä Dios ja'a
 mädia'agy yaghamaadiujñä nebiä
 Moisés hñajty jecy tøø quijaaayän.
 Jaduñä Jesucristo hajxy tøø
 xpiädäacäm tu'ugmädia'agy møød
 je'e, møød højts judíosä näguipxy

møød mijts ca'a judíospä. Paady hajxy nga'a nimiädsiphájtänä hamiñ haxopy neby hijtiän, højts judíospä møød mijts ca'a judíospä. ¹⁶Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp, paadiä Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhíjtänä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Cabä Dios hajxy jaduhñ nmädsiphájtänä.

¹⁷Hoyyä Jesucristo hajxy xyhawáanäm coogä Dios ja'a jioot quia'a tsocy coo ja'a Dios hajxy nga'a mädsiphájtänät. Jadúhñägä jioot chocy coo hajxy nmøødhíjtänät tu'ugmädia'agy nägøxiä, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. ¹⁸Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä tøø xñähho'túutäm, paadiä Dios hajxy nägøxiä nmøødhíjtänä tu'ugmädia'agy, møød højts judíospä näguipxy møød mijts ca'a judíospä. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ xyajmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy nägøxiä. ¹⁹Xquiu'ughájnäp mijtsä Dios møødä jäya'ayhajxy nägøxiä, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä, hoy hajxy mga'a jagä judíospä. Xyhuunghájnäbä Dios hajxy jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty xquiu'ughaty xyhuunghaty, coo ja'a miädia'agy hajxy hijty mga'a mabøjcä. ²⁰Coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tøø xñähho'túutäm, mänit je'e hoy jiuypiojtägach. Mänitä Diosquexy ja'a Diosmädia'agy hajxy tiägøøyy yajwa'xpä. Mänitä Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm. ²¹⁻²²Paadiä Jesucristo hajxy xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy coo ja'a Diosmädia'agy hajxy

näguipxy nmäbøjcäm, møød højts judíospä, møød mijts ca'a judíospä. Hix, tøø ja'a Dios hajxy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Ja'a yhEspirituhaam hajxy jaduhñ xyajmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy.

3 Høøch Pablo, páadyhöch chaa ndsumyčhänä'ay coočä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä maa mijtsän, mijts ca'a judíospä. Coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xpiädäacäm tu'ugmädia'agy nägøxiä, páadyhöchä Dios nba'ya'axy ja'a mijtscøxpä. ²Tøø hajxiäda'a mmädoyhaty coočä Dios tøø xwyiinguexy coo mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'owät, coo ja'a Dios ja'a hojioot miøødä ja'a mijtscøxpä. ³Jéquiänä Dios wyiinmaayy coo højtsä nbojpä ngädieey xyajnähwaats xyajcuhwáatsät, højts judíospä. Nnajuøøby højts hijty jaduhñ. Pero cuyu'uchä Dios hijty yaghity coo hänäjty tøø wyiinmaabiä coo mijts xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaambä, mijts ca'a judíospä. Hoorä, tøøchä Dios hädaa mädia'agy xyajwiinjuøønä nébiøch hädaa mädia'agy weenjaty cham njaayän. ⁴Coo hädaa mädia'agy hajxy mgápxät, jaduhñ hajxy mnajuø'owa'añ coočä Dios ja'a mädia'agy tøø xyajwiinjuø'oy, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cuyu'uch tøø yhítiäbä. ⁵Cab hädaa mädia'agy hijty pøn miädoyyä. Pero tøø ja'a Dios ja'a wyiinguexyhajxy yajwiinjuøønä. Ja'a yhEspirituhaam jaduhñ yajwiinjuøøyy. ⁶Jaduhñ hajxy nnajuøøyyäm coo ja'a Dios

jecy wyiinmaayy coo ja'a Jesucristo hajxy hānajtŷ xñāhho'tu'udāanām, coo hānajtŷ jiuŷyipiōjtāgatsa'añ. Y coo ja'a Diosmādia'agy hajxy nmābōjcām, paadiā Jesucristo hajxy nāgōxiā nmōōdhjītām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, mōōd hōjts judíosŷpä nāguipxy mōōd mījts ca'a judíosŷpä. Jaduhñā Dios hajxy nāgōxiā xyhuunghājtām. Tu'ugmādia'aguiā Dios hajxy jaduhñ xyaghjītām ja'a Jesucristocōxpā. Paadiā Dios hajxy jaduhñ xyajnāhwaats xyajcuhwāatsām coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tōō xñāhho'túutām. Jéquiānā Dios jaduhñ wyiinmaayy.

⁷⁻⁸ Ja'a miōcmājaahāamhōchā Dios tōō xtiuungmo'oy cooōh ja'a miādia'agy nyajwá'xāt maa ja'a ca'a judíosŷhajxypān. Xtiuungmōōyyhōchā Dios jaduhñ cooōhā judíosŷhajxy nyajwiingapxō'ōwāt coo Dios ja'a mayhajt mōj may tiuna'añ ja'a hōjtscōxpŷhājtām, je'eguiōxpā coo ja'a Jesucristo hajxy hoy tōō xñāhho'túutām. Hojiootā Dios miōōd, páadyhōch jaduhñ xtiuungmooyy, hōyhōch nga'a jagā māna'añ cooōh nga'a tsoobaady cooōh jaduhñ ndúnāt, hōyhōch nja māna'añ coo ja'a Dioshuunghajxy miaas tsoobāadāt, coo hajxy jaduhñ tiúnāt. ⁹ Jaanā jadūhñhōchā Dios tōō xtiuungmoobiā cooōhā jāya'ayhajxy nāgōxiā nyajwiinjuō'ōwāt coo ja'a Dios jecy wyiinmaayy coo mījtsā Jesucristo hānajtŷ xyajnāhwa'ads xyajcuhwa'adsaambā, mījts ca'a judíosŷpä. Mānitā Dios jaduhñ wyiinmaayy mānaa cōxiā wiinā

yhādiuñān. Cab hajxy xchoj yajwiinjuōōyyām. Jejcy jaduhñ yaghijty cuyu'uōh. ¹⁰ Hoorā, coo ja'a Jesucristo hajxy nāgōxiā tōō xyajnāhwaats tōō xyajcuhwāatsām, mōōd hōjts judíosŷpä nāguipxy mōōd mījts ca'a judíosŷpä, coo ja'a Diosmādia'agy hajxy nāguipxy nmābōjcām coo tiōmiādia'agy, jaduhñā Diosmoonsā hajxy jim ñajuōññā tsajpootyp coo ja'a Dios jiaanōh tehñ quiuwiinmahñdiā madiu'u. Haa ca'a, xyhíxāmā Diosmoonsā hajxy coo hajxy tu'ugmādia'agy jaduhñ nhjītānā. ¹¹ Jaduhñā Dios ñā'āgādā wiinmaayy jequiān, jajtŷ hādaa naaxwiin yhādiuñ. Jaduhñ yajtōjiajty coo ja'a Jesucristo hajxy hoy xñāhho'túutām, ja'a hajxy nWiindsōnhājtāmbā. ¹² Coo ja'a Jesucristo hajxy nmōōdhjītām tu'ugmādia'agy, coo ja'a miādia'agy hajxy nmābōjcām, jaduhñā tōyhajt hajxy nmōōdhājtām coo ja'a cuhdujt hajxy nmōōdhājtām coo ja'a Dios hajxy nba'yāaxāmāt. Jaduhñā tōyhajt hajxy nmōōdhājtāmbā coo hajxy xmiādóōwām. ¹³ Mījts nmānuu'xtaacy py coo hajxy mga'a jootmayhādāt, hōyhōch yaa nja tsaaōhpōcy. Páadyhōch chaa ndsaaōhpōcy cooōhā Diosmādia'agy nyajwa'xy maa mījtsān. Páadiāts hajxy jaduhñ mxoōndā'agāt.

¹⁴⁻¹⁶ Ja'a nWiindsōnhājtām Jesucristo, Dios je'e Tieedyhajpy. Tieedyhajpiā Dios hajxy je'ebā pōnjaty jim tsānaaby tsajtcōxp mōōd pōnjaty yaa tsānaaby hādaa yaabā naaxwiin. Coo ja'a Jesucristo hajxy tōō xpiādāacām

tu'ugmädia'agy mөөд hөjts judíospä
näguipxy mөөд mijts ca'a judíospä,
páadyhөчhä Dios hamuumdu'joot
nmänuu'xta'agy coo mijtsä mäjaa
ween xmio'oy ja'a yhEspírituhaam,
neby hajxy jaduhñ mjuөhñdyhaam
mmee'xtúgät. Xpiuhbédäbä Dios
hajxy jaduhñ je'eguiөxpä coo je'e
miөjjä jiaančhä. ¹⁷Jadúhñhөчhä
Dios nmänuu'xtaäcpä coo ja'a
Jesucristo yhEspíritu hajxy ween
mjaac mөөdhajtä, je'eguiөxpä coo
ja'a miädia'agy hajxy mmäbөjcä.
Jaduhñ hajxy hoy yajxón
mničhoc mnimiee'xөөjät hoy
miänaaxөөjä. ¹⁸⁻¹⁹Y jaduhñ hajxy
mwiinjuөbiät coo ja'a Jesucristo
hajxy xjiaanč tehñ chөjcäm
mөj may. Hanaxiä hajxy jaduhñ
xjiaanč tehñ chөjcäm. Cab hajxy
ca'xy nwiinjuөyyäm nebiaty
hajxy jaduhñ xjia tsөjcäm. Cab
hajxy pedyi nwiinjuөyyäm. Coö
hajxy hoy nwiinjuөyyämät, hoyyä
nwiinmahñdyhajxy jiadäänäm
nebiä Dios ja'a wyiinmahñdiän.

²⁰Jaanč tehñ miäjaamөөдä
Dios. Ja'a miäjaahaamä
nwiinmahñdyhajxy xyajtägäjtsäm.
Jaanä miäjaahaamä mayhajt
mөj may tiuumbä ja'a
hөjtsөxphájtäm. Hөxtä cab hajxy
hoy nwiinjuөwáanäm nebiatiä
mayhajt jaduhñ tiuunñ. Mөj
mayyä mayhajt jaduhñ tiuunñ, hoy
hajxy nga'a jagä mäyujwáanäm.
²¹Tsөгä Dios hajxy hoy miänaajä
wiingudsähgөyyäm, coo ja'a
miädia'agy hajxy nmäbөjcäm,
je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo hajxy
tөө xñähho'tútütäm. Tөyhajt jaduhñ.

4 Coočhä Jesucristocөxpä
nduñ, páadyhөch chaa

ndsumyčhäna'ay. Coö mijtsä
Dios tөө xyajñähdijy coo hajxy
hoy mwädítät, paady hajxy
jaduhñ mgudiúnät. ²Cab hajxy
myajcumáyät. Mee'xxieemy hajxy
mhídät. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ.
Hamiñ haxөpy hajxy mničhoc
mnimiee'xөөjät. ³Naxy hajxy
tu'ugcopc tu'ugwiinmahñdy mdehm
yhídät. Ja'a Dioshespíritu hajxy
jaduhñ xyaghídäp tu'ugmädia'agy.
⁴Tu'ugmuquiä Jesucristo miädia'agy
hajxy nbanөcxäm, mөөд hөjts
judíospä näguipxy mөөд mijts
ca'a judíospä. Tu'ugmuquiä
Dioshespíritu hajxy nmөөdhájtäm.
Nägөxiä Dios hajxy xyajñähdíjjäm
coo hajxy jim xyajnөcxäänäm maa
ja'a wyiinduumän. Tu'ugmucy hajxy
jaduhñ njөbhíjxäm. ⁵Tu'ugmuquiä
Jesucristo hajxy nWiindsөnhájtäm.
Tu'ugmuquiä miädia'agy hajxy
nmäbөjcäm coo tiөmiädia'agy. Ja'a
Jesucristocөxpä hajxy nägөxiä
nnäbéjtäm. ⁶Tu'ugmuquiä Dios
hajxy nDeedyhájtäm nägөxiä.
Jaaya'ay hajxy xyhanéhäm
nägөxiä. Ja'a hөjtsөxphájtäm
jaaya'ayä mayhajt tiuunñ nägөxiä.
Jaaya'ay hajxy hoy xmiөdhíjtäm
nägөxiä.

⁷Cөjhawiingatiä Jesucristo
hajxy tөө xyajñähdíjjäm nebiaty
hajxy ndúunämät. ⁸Jaduhñä
Diosmädia'agy miäna'añ:

Coo jim ñөcxy tsajpootyp,
tsumä miädsip yajnөcxy,
ja'a hajxy hänäjty tөө quia'a
mäjädá'aguiäbä.

Mänitä jiamiөөд madiu'u
miooyy cөxiä wiinä.

⁹⁻¹⁰Coo jaduhñ miäna'añ coo ja'a
Jesucristo ñөcxy tsajpootyp, jaduhñ

miäna'ana'añ coo hānajt̃y yaa t̃øø yhoy hādaa yaabā naaxwiin. Jīm hānajt̃y t̃øø yhuuc tsohndaacpā tsajpootyp. Y coo jīm ñōcxtāgajch Dioswiinduum, jīm mōj jaančh yhiñā. Jīm jaduhñ yhanehmñā tsajpootyp mōød hādaa yaabā naaxwiin. ¹¹Ja'a Jesucristo hōjts xpiādaac coo hōjts madiu'u ndúnāt jaaya'aguiōxpā. Nāje'e hōjts xyajñāhdijy coo hōjts ndúnāt apóstol. Je'ečh jaduhñ nnānōmby coo hōjtsā Jesucristo xquiejxtsohñ Diosmādia'agy-yajwa'xpā wiinduhmyhagajpt. Nāje'e hajxy yajñāhdijjābā coo ja'a Diosmādia'agy hajxy jiaac yajwā'xāt. Nāje'e hajxy yajñāhdijjābā coo ja'a Diosmādia'agy hajxy yajwiingapxō'owāt. Nāje'e hajxy yajñāhdijjābā coo ja'a Diosmādia'agy hajxy yajñāhixō'owāt. Nāje'e hajxy yajñāhdijjābā coo hajxy quiopc-hādāt maa ja'a hermanodōjc-hajxy yhamugō'oyān Dioswiingudsāhgōōbiā. ¹²Paady hajxy jaduhñ tiuñ, jaduhñā Diosmādia'agy hajxy maas hoy quiudiúnāt coo ja'a Diosmādia'agy hajxy miābocy. Jaanā jaduhñ hajxy tiúumbāt ja'a Dioscōxpā. Jaduhñ hajxy maas hoy wiäditāt nāgōxiā coo ja'a Jesucristo hajxy pianōcxy. ¹³Jaduhñā Dios ja'a miādia'agy hajxy tu'ugmucy hoy nmābōjcāmāt nāgōxiā coo tiōmiādia'agy ja'a Jesucristocōxpā. Y jaduhñā Jesucristo hajxy hoy nmōødhijtāmāt tu'ugmādia'agy, ja'a Dioshuung. Jaduhñā Diosmādia'agy hajxy maas hoy nwiinjuōōyyāmāt. Jaduhñ hajxy maas hoy

nyajtúunāmāt. Mānit hajxy hoy nwiinmāayyāmāt nebiā Jesucristo wyiinmayyān. Y jaduhñ hajxy hoy nwädjītāmāt nebiā Jesucristo hoy wiäditiān. ¹⁴Pōnjatiā Diosmādia'agy hoy ca'a wiinjuōōbyñā, jaančh tehñ piaquiā hajxy yajwiinhōōñ. Hoy tyii mādia'aguiā hajxy miābōga'añ. Hix, ja'a hāna'c-hajxy māwiinhōhmbā, jiaančh tehñ jiajpy hajxy māwiinhōōn. Jaančh tehñ piaquiā hajxy jaduhñ xwyiinhōōnāt. Pero hōjts hājñtām, cab hōjts jaduhñ nyajwiinhōhñāmāt. ¹⁵Pero, tsōg hajxy tōguiāpxām, tsōg hajxy tōmiādiāacām. Tsōg hajxy tsōjcām, tsōg hajxy mēe'xām pōnjaty hajxy nmōōdmādiāacām. Jaduhñ hajxy hoy nwädjītāmāt nebiā Jesucristo hoy wiäditiān, ja'a hajxy nWiindsōnhājñtāmā. ¹⁶Coo hajxy nhījñtāmāt tu'ugmādia'agy, coo hajxy nnibiuhbējtāmāt hamiñ haxōpy nebiatiā Dios hajxy t̃øø xtiuungmōōyyām, jaduhñā Jesucristo hajxy xpiuhbējtāmāt, neby hajxy jaduhñ maas hoy nničhojc nnimīēe'xāmāt hamiñ haxōpy, nebiā Diosmādia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nwiinjuōōyyāmāt, neby hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunāmāt.

¹⁷⁻¹⁹Pōnjatiā Diosmādia'agy ca'a panōcyp, cab hajxy miōjpāda'agy tijaty jaduhñ tsoobaatp. Cab hajxy tii wyiinjuō'oy. Jaančh tehñ xixā jiootā quiopc-hajxy; paady hajxy quia'a wiinjuō'oy coo ja'a Dios ja'a mōjmayhajt̃ t̃øø tiuñ ja'a hōjts cōphājñtām, paady hajxy quia'a cumayii ja'a Diósām. Tsāhdiuhndāgoy hajxy jaduhñ. Hanaxiā hajxy yhaxōōgajcō'oy

cøxypänejpiä. Paady mijts jaduhñ nmägapxy nhane'emy ja'a Jesucristocøxpä coo hajxy jaduhñ mga'a pajatcøøbiät. ²⁰Coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä, paady hajxy mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a hoyyā coo hajxy jaduhñ mga'a haxøøgwädijnät, neby hajxy naamnā tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. ²¹Tøyhajt jaduhñ coo hajxy tøø mhabøcy ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy xyajñähixøøyy ja'a yhEspirituhaam. Hix, tøgüiäxp tømüäiaacp je'e. ²²Jaduhñ hajxy xyajñähixøøyy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät neby hajxy hijty mhaxøøgjäya'ayhatiän. Mdu'udägoyyaamb hajxy hijty je'egüiøxpä coo hajxy hijty cøxiä wiinä mhadsoy, cooc tyjy hajxy hijty jaduhñ mbaada'añ ja'a hoyhajtä weenhajt. Pero myajwiinhøhmb hajxy hijty. Hix, cabä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ mbäadät. ²³Pero, yajtägatsä mjootä mwiinmahñdy hajxy. ²⁴Tøø ja'a Dios hajxy xmióoyyām ja'a hawiinjembüä howyiinmahñdy nebiä Dios hajxy jaduhñ hoy nbahíjxāmät. Jaduhñ hajxy tøyhajt hoy mjäya'ayhädät. Jaduhñ hajxy tøyhajt haxøøg mga'a wädijnät.

²⁵Jaduhñds je'e, cab hajxy mhøhñdáacnät. Tøyhajt hajxy mmädiäacnät. Hix, tu'ugmädia'agy hajxy nhíjtäm.

²⁶⁻²⁷Coo hajxy tähoocjaty mnimiäjootma'adøøjät, paquiä hajxy jadähooc mnimiägäpxø'cägumbät, coo ja'a mõjcu'ugong hajxy jaduhñ paquiä xñä'a yajcädiéeyät.

²⁸Pønjaty mee'tsp, cab hajxy miée'tsnät. Ween hajxy tiuunnä, jaduhñä wiingjäya'ay hajxy piuhbédät pøn jaduhñ yajmaajiajp.

²⁹Cab hajxy mhaxøøgcápxät. Coo hajxy hoy mgäpx mmädiä'agät, jiaac wiinjuø'øwaambiä jäya'ayhajxy, ja'a homiädia'agy hajxy hoy mädoobä. Jaduhñä Dios ja'a mayhajt tiünät jaaya'agüiøxpähajxy, ja'a hajxy jaduhñ mädoobä.

³⁰Cabä Dioshespíritu hajxy myagjootmadiägø'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ xcwieendähadáanäm høxtä coonä ja'a Jesucristo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit jaduhñ quiäxø'øga'añ coo hajxy hñajty tøø xyajñähwaats tøø xyajcuhwäatsäm, mõød coo hajxy hñajty tøø xyajpädsøømäm haxøøgtuum.

³¹Cab hajxy mnixiøøghájtänät. Cab hajxy mnimiädsiphájtänät. Cab hajxy mnimiäjootmä'tänät. Cab hajxy mniyhójjänät. Cab hajxy mniñähójjänät. Cab hajxy mnimiähanhájtänät. ³²Pero, mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy hamiñ haxøpy. Mniñäxuudsøøjöp hajxy jaduhñ. Mnimiee'xøøjöp hajxy jaduhñ. Hix, jaduhñä Dios hajxy tøø xmiée'xäm ja'a Jesucristocøxpä.

5 Xyhuunghájtämä Dios hajxy; xchójcäm hajxy jaduhñ. Naxiä Dios hajxy ndehm piähíjxāmät.

²Mniçhoc mnimiee'xøøjöp hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. Coo hajxy jaduhñ xchójcäm, paady hajxy tøø xñähho'túutäm. Quiumaayy ja'a Dios jaduhñ.

³Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paady hajxy

haxøøg mga'a nä'ägädä jatcø'owät. Ni mga'a hadsógät jäya'adio'oxiøjc hajxy. Jaanä jaduhñ mijts to'oxiøjc-hajxypä, caj mijts wiingya'adiøjc mmøødmáabät. Ni mga'a hadsójcät hajxy ja'a mmädo'oxiøjcä ñihyhap. Ni cab hajxy mhaxøøgcápaxät. ⁴Cabä haxøøghaaw hajxy mmøødhádät. Cab hajxy mguhhinmädiá'agät. Cab hajxy mhanähádät. Cab jaduhñ yhawinmatsä coo hajxy jaduhñ mjatcø'owät. Pero ja'a Dios hajxy mnámá'awäp: "Dioscujú'uyäp." ⁵Tøyhajt jaduhñ, pøn haxøøg jatcøøby, pøn jäya'ajie'e jaanëh tehñ yhadsojp, cab jim tiägø'owa'añ maa ja'a Jesucristo wyiinduumän, maa ja'a Dios ja'a wyiinduumän. Hix, pøn jäya'ajie'e hadsojp, cabä Dios hoy wyiingudsähgø'øy. ⁶Cab hajxy nyajwiinhøhñämät coo jäya'ay hajxy hñajty xjia nämáayyämät cooc tyijy yhooyä coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät, nébiäts naamñä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän. Ja'a häna'c-hajxy ca'a mäbøjpä, ja'a häna'c-hajxy jaduhñ haxøøg jatcøøbiä, nébiäts naamñä tøø nmägapxy tøø nhane'emiän, yajcumädo'wáanäp hajxy je'eduhñ ja'a Diósäm. ⁷Paady jaduhñ, tsøc ca'a møødjatcøøyyäm näguipxy. ⁸Mijts, cabä Diosmädia'agy hajxy hijty mmädooyä. Mhaxøøgwädijp hajxy hijty, møød hajxy hijty haxøøgjaty mjatcø'øy. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy tøø mmäbøjcänä, paadiä mwiinmahñdy hajxy mmøødan hawa'adstuum. Jaduhñä mwiinmahñdy hajxy mjaac yaghídät. ⁹Pønhatiä wyiinmahñdy hawa'adstuum, hojiot hajxy

miøød. Hoy hajxy jiäya'ayhaty. Tøguiapxp tømíadiaacp hajxy je'e. ¹⁰Mjaac habøgäp hajxy jaduhñ nebiatiä Dios hajxy xyajñähixø'øy neby hajxy jaduhñ maas hoy mjäya'ayhádät. Jaduhñä Jesucristo hajxy xmiaas cumáyät. ¹¹Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mäbøjpä, cab hajxy hoy jiäya'ayhaty. Cab hajxy jaduhñ cøxypänejpä mmøødjatcø'owät; pero mwiinguhojø'owäp hajxy jaduhñ. ¹²Jaanëh tehñ yhoëhähdiuunnä hajxy hamee'ch jiatcø'øy; páadyhöch nga'a nägapxa'añ nebiaty hajxy jaduhñ jiatcø'øy. ¹³Coo jäya'ay hajxy nwiinguhojø'øyyämät coo hajxy yhaxøøgwädity, nebiä Diosmädia'agy miäna'añän, mänit hajxy jaduhñ yhooc tehñ ñajuø'owät coo hajxy tøyhajt yhaxøøgwädity. ¹⁴Jaduhñä jäya'ayhajxy näje'e miäna'añ:

Pøn jaduhñ maab, ma'abiädø'øg hajxy;
pøn jaduhñ tøø yho'ogy,
mjuyjpiøjtägätsäp hajxy.
Ja'a Jesucristo mijts
xquiujajaamb
xquiudøø'xaamb.

Jaduhñ miädia'agytägø'øy, pønä Diosmädia'agy ca'a mäbøjp, ween hajxy miäböcy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyajwiinjuø'owät coo je'eyyä jaduhñ tu'uquüä ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwäatsät.

¹⁵Jaduhñds je'e, nägüeentä hajxy mwädítät. Cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuøøbiän. Paady hajxy hoy mwädítät coo ja'a Diosmädia'agy

hajxy mwiinjuø'øy. ¹⁶Naxxy hajxy hoy mdehm wiädítät. Hix, jiaançh tehñ miäwädiippiä jäya'ayä haxøøgwiinmahñdy hajxy jäda'ahaty. ¹⁷Hoorä, cab hajxy mnibiäda'agøøjät nebiä jäya'ayhajxy ca'a jajpäñ. Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehm wyiinjuøøyyät mdehm wyiinnmädoowät nebiatiä jioot chocy coo hajxy mgudiúunät. ¹⁸Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy mmu'ugøøjät; yajtägoobiä jocnøø jaduhñ. Pero weenä Dioshespíritu hajxy xjiaac puhbéjtäm coo ja'a miädia'agy hajxy jaduhñ njaac cudiúunäm. ¹⁹Coo ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbéjtäm, jaduhñ hajxy nnijiootcapxmøpcøjcäm ja'a Dioshøyhaam. Jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot mwiinhøw mwiinyá'axät. ²⁰Hoy miäduhñajtä Dios hajxy mnämá'awät: “Dioscujú'uyäp”, ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. Paadiä Dios hajxy jaduhñ mnämá'awät: “Dioscujú'uyäp”, coo ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy je'e xmióoyyäm. Hix, je'e hajxy nDeedyhájtäm.

²¹Hoorä, coo ja'a mmähermano waamb xyhané'emät, hamuumdu'jootä miädia'agy mgudiúunät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy hoy nwiingudsähgøøyyäm.

²²Mijts to'oxiøjc-hajxy, mgudiúunäbä mnihyhapä miädia'agy hajxy. Jaduhñä Jesucristo hajxy xyhane'emy, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä. ²³Coo ja'a mnihyhaphajxy quiopec-haty

maa mijtsän, jaduhñ mäwiin miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm coo ja'a miädia'agy hajxy hoy nmäbøjcäm. Jaaya'ay hajxy xyajñähwáatsäm.

²⁴Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñ mijtsä mnihyhapä miädia'agy mgudiúunäbät, waambaty hajxy jaduhñ xyhane'emy.

²⁵Hoorä, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä Jesucristo hajxy xchøjcäm. Hix, tøø hajxy xñähho'túutäm. ²⁶Paady hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy tøø xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Paady hajxy jaduhñ tøø xyajñähwáatsäm coo ja'a miädia'agy hajxy tøø nmäbøjcäm. Y coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy nmänáañäm coo ja'a nbojpä ngädieey hajxy tøø xñähwáatsäm. ²⁷Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, jaduhñ hajxy hoy yaxón xyhíjxämät nebiä pujoy nebiä je'eçhpän coo hñajty yaa quiädaactägatsa'añ. Hix, tøø ja'a nbojpä ngädieey hajxy hñajty xyajñähwáatsäm. ²⁸Jaduhñds je'e, mijts ya'adiøjc-hajxy, mdsógäp mmée'xäbä mdo'oxiøjc hajxy nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo copc hajxy mjuø'øyän. Pønä tio'oxiøjc tsojp mee'xp, jaduhñ miäbaady nebiä yhamdsoo ni'x nebiä yhamdsoo copc choquiän. Hix, tu'ugni'x tu'ugcopc hajxy jiaty coo to'oxiøjc hajxy wyiingpøcy. ²⁹Hix, cap pønä yhamdsoo ni'x yhamdsoo copc xiøøghaty. Pero ngüeendähájtämä nni'x ja'a ngopc-hájtäm hajxy; jaduhñ

mäwíinäts miäbaady nebiä
Jesucristo hajxy xcwieendähájtäm.

³⁰Hix, tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdiä
Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm
coo hajxy nWiindsøn'hájtäm.

³¹Jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ:
“Jaduhñds je'e, coo ja'a ya'adiøjc
to'oxiøjc piaady, mänitä tiaj
tieedy piuhyohdiutnä. Jaduhñ
mäwíinädsä ya'adiøjc-hajxy jiaty
møødä tio'oxiøjc nebiä tu'ugni'x
nebiä tu'ugcopcän.” ³²Jaančh
tehñ yajxón hädaa mädia'agy
jaduhñ. Cabä Dios hajxy hijty
xchoj yajwiinjuøøyyäm. Jaduhñčh
nwiinjuøøy, coo ja'a ya'adiøjcä
tio'oxiøjc miøødhity tu'ugmädia'agy,
coo jaduhñ miøødhity tu'ugni'x
tu'ugcopc, jaduhñ mäwíinäts
miäbaady coo ja'a Jesucristo hajxy
xmiøødhájtämbä tu'ugmädia'agy
coo ja'a miädia'agy hajxy
nmäbøjcäm. ³³Jaduhñds je'e,
jaduhñä mdo'oxiøjc hajxy mdsoc
mmée'xät nebiä mhamdsoo ni'x
nebiä mhamdsoo copc hajxy
mdsoquiän. Y mijts to'oxiøjc-hajxy,
jaanä jaduhñä mnihyhap hajxy
mwiingudsähgøøbiät.

6 Mijts pigäna'tøjc-hajxy,
mgudiúunäbä mdajjä
mdeediä miädia'agy hajxy
ja'a Jesucristocøxpä, ja'a
hajxy nWiindsøn'hájtämbä.
Hahixøby jaduhñ coo hajxy
jaduhñ mgudiúnät. ²⁻³Jaduhñä
Diosmädia'agy miäna'añ: “Pønjatia
tiaj tieedy wiingudsähgøøby, je'ečh
hajxy hoy nyajtsäna'awaamby
nyaghäyowaamby hädaa yaabä
naaxwiin; je'ečh hajxy jejcy
nyagjugyhadaamby”, nömä
Diosmädia'agy miäna'añ. Coo

ja'a Dios hajxy jaduhñ jecy
xyhanéhmäm, mänit jaduhñ
miänaandsohñ coo ja'a
mayhajt hñajty tiuna'añ ja'a
højtscøxphájtäm.

⁴Mijts taj teedyhajxy, cabä mnøøx
cabä mmajc hajxy hanaxiä mhójt
coo hajxy xmiähanhádät. Jaduhñä
mhuung hajxy mmägapx mhané'emät
coo hajxy hoy wiädítät. Jaduhñ hajxy
quiumayøøjt ja'a Jesucristäm, ja'a
hajxy nWiindsøn'hájtämbä.

⁵Näje'e mijtsä jäya'ayhajxy
xjie'ehaty nebiä waj nebiä cuaayän.
Mgudiúunäbä mwiindsønä
miädia'agy hajxy hamuumdu'joot,
ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä.
Mwiingudsähgøøwäp hajxy
jaduhñ nebiä Jesucristo hajxy
nwiingudsähgøøyyäm. ⁶⁻⁷Hoyyä
jäya'ayhajxy tiuñ coo ja'a wyiindsøn
hajxy hñajty wyiindäna'ayii
neby hajxy jaduhñ quiumayøøjt
ja'a wyiindsønäm. Pero näje'e
jäya'ayhajxy hoy quia'a tuñ coo ja'a
wyiindsøn'hajxy hñajty quia'a jimä.
Mijts, cab hajxy jaduhñ mbahíxät.
Hamuumdu'jootä mwiindsøn hajxy
mmädúnät. Jaduhñ hajxy hoy
myajcähxøøgät coo ja'a Jesucristo
hajxy hoy mjaančh mäduñ. Jaaya'ay
hajxy nmaas Wiindsøn'hájtäm.
Jaduhñä Dios chojpä. Ja'a
Jesucristocøxpä hajxy jaduhñ
mdúnät. Ca'a jäya'aguiøxpähajtiä
hajxy mdúnät. ⁸Mjahmiédsäp hajxy
jaduhñ, coo ja'a nwiindsøn hajxy
hoy nmädúunämät, hoy hajxy xjia
je'ehájtäm nebiä waj nebiä cuaayän,
mänitä Jesucristo ja'a hoyhajtä
weenhajt hajxy xmióøyyämät.

⁹Jaduhñ mijtspä, cumoonsädøjc,
mnäxúudsäbä mmoonsä hajxy

jaduhñ. Cab hajxy mhadsähg'owät. Haa ca'a, jaduhñ mijtsä Dios hajxy xyhanehmbä nebiä mmoonsä hajxy xyhanéhmbän ja'a Diósäm, ja'a jim tsajpootypä. Haa ca'a, cabä Dios hajxy wiing xyhíxäm. Haa ca'a, tu'ugjäya'ayhájtäm hajxy nägøxiä.

¹⁰⁻¹¹Hoorä, mänuu'xta'agä Dios hajxy coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam; jaduhñä miädia'agy hajxy maas hoy mjaac mähójcät. Hix, jaançh tehñ miäwiinhøhmbä møjcu'ugong. Pero jiaançh tehñ miøødä Dios mäjaa. Y coo hajxy jaduhñ xpiuhbédät, cabä møjcu'ugong hajxy jaduhñ myajmäjädá'agät. ¹²Hix, ja'a møjcu'ugong hajxy yaa xmiädsibøøyyäm møødä mioonsä hajxy, ca'a jäya'ayhajxiä ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä. Haxøøgä møjcu'uhajxy jäya'ayhaty. Pojhaam hajxy wiädity. Cabä ni'x copc hajxy tiehñ miøødä neby højtshájtäm. Møcä mäjaa hajxy jiaançh tehñ miøødä. Ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä haxøøgjäya'ayhajxy hanéhmbä møjcu'ugóngäm. Hoy chajtcøxpä ja'a møjcu'uhajxy wiädity. ¹³Paadiä Dios hajxy mmänuu'xtá'agät coo hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaahaam. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy hoy mjøjtänä'awät. Jaduhñ hajxy mga'a yajmäjädá'agät. ¹⁴Jøjtäna'awxä ja'a møjcu'ugong hajxy. Naxý hajxy hoy miänaaxøøjä mdehñ tiømiädiá'agät. Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgät. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldadohajxy møc ñiwiøhñta'açhijän coo hajxy hñanjty chiptuna'añ. Naxý hajxy hoy yajxon mdehñ

wiädítät. Jaduhñä Dios hajxy xñäwá'anät. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldado latapujxt hajxy yajniGUIaaçhjubøøyiijän. Jaduhñ hajxy hoy miäjäda'aga'añ. ¹⁵Niyhahixø'owøø hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ hoy mmäwädítät. Coø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy miäböğät, jaduhñ hajxy jootcujc yhidät. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldadohajxy ñiyhahixøøyiijän coo ja'a quioøøg hajxy piägøøy. ¹⁶Naxiä Dios ja'a miädia'agy hajxy mdehñ miäböğcät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajñähwáatsäm. Jaduhñä møjcu'ugong hajxy mga'a yajmäjädá'agät. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldado escudo hajxy yajniyhawähajtugyiijän neby hajxy jaduhñ quia'a tøpxøøjät ja'a tøpxquepty tóoyyap queecpä. ¹⁷Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ miäböğät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldado pujxcuhjup hajxy miøødän. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehñ yhabögät nebiä Dioshespíritu hajxy xyajñähixøøyyäm. Jaduhñ mäwíinäts miäbaady nebiä soldadohajxy espadacap chiptuñän. ¹⁸Coo ja'a Dios hajxy mba'yá'axät, mmäyujwá'anäp hajxy tijaty hajxy hñanjty myajmaajiajpy. Mmäyajtøwäbä Dios hajxy ja'a yhEspírituhaam tijaty hajxy mmäyujwá'anäp. Mmänuu'xtá'agäbä Dios hajxy ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Diosmädia'agy hajxy panøcxpä. Cab hajxy mnänuuxø'owät coo ja'a Dios hajxy hñanjty mba'ya'axa'añ.

¹⁹⁻²⁰ Møød høøchcõxpõchä
 Dios hajxy xpia'yáaxäbät
 coöchä Dios xñajtsapxõõyyät
 waambátyhõch ngapx nmädiá'agät
 coöchä miädia'agy hñajty
 nyajwa'xä, ja'a hijty yaghijpiä
 cuyu'učh. Ja'a Dióshõch
 jaduhñ xwyiinguejx coöchä
 miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät.
 Páadyhõch chaa ndsumýchäna'ay
 ja'a Diosmädia'agyquiõxpä.
 Jadúhñhõchä Dios hajxy
 xpia'yáaxäbät coõch nga'a
 tsähgõ'õwät coöchä miädia'agy
 hñajty nyajwa'xä, nébiõch jaduhñ
 hoy ngudiúnät.

²¹⁻²² Nguexáambiõchä hermano
 Tíquico jim maa mijtsän. Coö
 jim miédsät, jim hajxy jaduhñ
 xyhawáanät nebiaty hõjts chaa
 ngudiuñ nguñaxy, coö hõjts

hoy ween nhity, neby hajxy
 jaduhñ mga'a jootmayhájñät ja'a
 hõjtsõxpä. Hóyhõchä hermano
 Tíquico nmøødnijootpaadyii.
 Hóyhõch jaduhñ xmiøødtuñ ja'a
 Jesucristocõxpä.

²³ Ween mijtsä Diosteedy hajxy
 xmio'oy ja'a hoyhajtä weenhajt
 møødä Jesucristo, ja'a hajxy
 nWiindsõnhájtämbä. Weenä
 Dios hajxy xpiuhbety nebiä
 miädia'agy hajxy maas hoy
 mjaac mábõjcät, neby hajxy
 jaduhñ maas hoy mničhoc
 mnimiee'xõøjät. ²⁴ Weenä Dios ja'a
 mayhajt tiuñ ja'a hõjtsõxpahájtäm
 nãgõxiä coö ja'a Jesucristo
 hajxy nwiingudsähgõõyyäm
 hamuumdu'joot, ja'a hajxy
 nWiindsõnhájtämbä. Tøyhajt
 jaduhñ. Amén.

Filipenses

1 Jesucristo hõjts xmioonsähajp, hõõch Pablo mөөдä Timoteo. Hõjts mijts hädaa nocy nyajnäjaayөөby mäduhñtiä mijts ja'a Diosmädia'agy hajxy jim mbanөcxy maa ja'a cajpt xiөhatiän Filipos, nägөxiä mөөдä mwiindsөnhajpä jii by tsajtөгootypä, mөөд hajxy jii by puhbejpä. ²Weenä Dios hajxy xmiө'oy hoyhajt weenhajt, ja'a nDeedyhajtäm hajxy jim tsajpootypä mөөдä Jesucristo hajxy nWiindsөnhajtämbä.

³Naaghöoc-hөch mijts njahmiejtsta'agy, nnämäabiөch ja'a Dios “Dioscujú'uyäp” maa ja'a mijtsөxpän. ⁴Naaghöoc-hөch ja'a Dios nba'ya'axy, nmäyujwäämbiөch hoyhajt weenhajt ja'a mijtsөxpä. Coochä Dios hänäjty nba'ya'axy ja'a mijtsөxpä, jootcújc-hөch hänäjty nnijiäwө'yii, ⁵je'eguiөxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy näguipxy төө nyajwá'xäm, mänaa hajxy төө mmädoodsoönän hөxtä je'enä jäda'anäbaadyñä. ⁶Ja'a Dios ja'a hodiunng yajtsohndaac ja'a mijtsөxpä. Nmөөdhөchä төyhajt jaduһn coo ja'a Dios ja'a tiuunng hoy yajtu'uyo'oya'añ hөxtä coonä Jesucristo hänäjty quiädaactägatsa'añ. ⁷Páadyhөchä

tөyhajt nmөөдä cooch mijts njaanчh tehм chocy njaanчh tehм pia'häyoy, coo ja'a Dios hajxy xpiuhbéjtäm näguipxy, homiáajөch nhity, hoy piujxtөгootiä, hoy yhagujcä, cooch hänäjty nmädia'agy coo ja'a Diosmädia'agy tiөyyä. ⁸Najuөөbiä Dios cooch mijts njaanчh tehм chocy njaanчh tehм pia'häyoy nägөxiä, nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm. ⁹Nmänuu'xtäacypiiөchä Dios coo hajxy hamuumdu'joot mjaac niчhoc mjaac nibia'häyowөөjät, coo hajxy hoy mguhwijyhädät, ¹⁰neby hajxy jaduһn mnajuө'өwät mwiimbíwät ja'a hojiatypä hajxy. Jaduһn hajxy mhídät hawa'adstuum nebiä Dios hajxy xyajmädsójcäm, hөxtä coonä Jesucristo hänäjty quiädaactägatsa'añ. ¹¹Xpiuhbédäp ja'a Jesucristo hajxy neby hajxy jaduһn hoy mwädítät. Jaduһndsä Dios hoy quiähxө'өгät coo miөjjä coo jiaanчhä.

¹²Hermanodөjc, huuc wiinjuө'өw hajxy jaduһn; cooch yaa ndsumyчhäna'ay, maas hөyhөchä Diosmädia'agy jaduһn yaa nyajwa'xy. ¹³Nägөxiä cu'ughajxy төө miädoyhaty coochä Jesucristo miädia'agy

ngudsumyčhāna'awøøyyä, nägøxiä, møødä soldadohajxy jim hadānaabiä maa ja'a gobernador tiøjcān. ¹⁴Ja'a Jesucristo miädiä'agyhøch ngudsumyčhāna'awøøby. Cábøch ndajy nmay. Coočh nga'a tajy nga'a may, paadiä hermanodøjc-hajxy nāmay quia'a nā'ägädä taj quia'a nā'ägädä maabiä coo ja'a Diosmādia'agy hajxy yajwa'xy, hoy hajxy cu jia tsūumäbä. Cab hajxy nā'ägädä tsāhgø'øyy ni weeñtiä. Hix, høøch hajxy jaduhñ xpiahijxp.

¹⁵⁻¹⁷Paadiä Diosmādia'agy hajxy yajwa'xy cooçh hajxy xchocy xpia'häyoy. Hojioot hajxy jiaančh tehñ miøød. Najuøøby hajxy jaduhñ cooçhā Diosmādia'agy ngudsumyčhāna'awø'øyy. Pero jii hajxy näje'ebä, paadiä Diosmādia'agy hajxy yajwa'xy, cooçh hajxy xmiädsiphaty. Tøyhajt jaduhñ. Je'ečh hajxy xyajmädsojp cooçh yaa ndsaačhpögät pujxtøgooty. Cabä hojioot hajxy nā'ägädä møødä ja'a høøchcøxpä. ¹⁸Pero cábøch jaduhñ nmøjpäda'agy, hóyhøch hajxy jaduhñ xjia mädsiphaty.

Xoondáacpøch jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy miädia'agy, hoy hojioot hajxy quia'a ja møødä ja'a høøchcøxpä. ¹⁹Y jaac xoonda'agāambøch jaduhñ. Nnajuøøbiøch cooçh hodium nmāhmø'øwa'añ. Hix, mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt mmäyujwaamby ja'a høøchcøxpä. Y xpuihbéjpøçhā Dioshespíritu ja'a Jesucristocøxpä. ²⁰Cábøçhā njoot nā'ägädä tsocy cooçh ndsāhgø'øwät mänāajøçhā

Jesucristo hānajty nmādia'aguiän. Cábøch mānaa ndsāhgø'øyy ndsāhdiuñ. Chójpioch njoot jaduhñ cooçhā Jesucristo nyajcāhxø'øgät coo miøjjä coo jiaančhā, hóyhøch njadehm quiuho'ogø'øwät.

²¹Madúhñtiøch yaa njaac jugyhaty, nyajcāhxø'øgäbøçhā Jesucristo coo miøjjä coo jiaančhā. Y cooçh nhó'nät, maas hoy hānajty quiahxø'øgaannä coo miøjjä coo jiaančhā. Mänitøch jim nnøcxaannä maa je'e wyiinduumän. ²²⁻²³Mejststú'ujøçhā njoot nyajmøødmādia'agy. Cooçh nhó'ogät, mänitøch cu nnøcxnä maa ja'a Jesucristän. Maas jootcújc-høch jim nnijäwøøyyänät. Pero cooçh yaa njaac jugyhádät, maas hóyhøçhā Jesucristo jaduhñ njaac mädúnät. Cábøch ndehm yhoñajuø'øyy pø maas hoy cooçh nhó'nät, o pø caj. ²⁴Høøch jaduhñ mānaamb cooçh hit nga'a tsoj hó'ogät; jadúhñhøch mijts ja'a Diosmādia'agy tehngajnä njaac yajnáhixø'øwät. ²⁵Nmøødhøçhā tøyhajt jaduhñ cooçh mijts njaac møødhida'añ. Njaac yajnáhixø'øwāambiøch mijts tehngajnä, neby hajxy jaduhñ maas hoy mmäbøgät, neby hajxy jaduhñ mjaac xoondaacpögät. ²⁶Cooçhā Jesucristo jim xyajnxøxtägätsät maa mijtsän, mänit hajxy mmāna'ana'añ coo tiøyyä coo Jesucristo miøjjä jiaančhā.

²⁷Naxiä Jesucristo miädia'agy hajxy mdehm yajtúunät. Jaduhñā Diosmādia'agy hajxy näguipxy myajwá'xät tehngajnä, hóyhøch jim nga'a ja nócxät maa mijtsän. ²⁸Cabä mmädsip hajxy

mnä'ägädä tsähgó'owät. Jaduhñ hajxy ñajuø'owa'añ coo hajxy haxøøgtuum yajca'awa'añijäm ja'a Diósäm, mөөd coo mijts ja'a Dios xpiäda'aga'añ hodium. ²⁹⁻³⁰Tiumbiä Dios ja'a mayhajt coo hajxy xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy hajxy mmäbójcät ja'a Jesucristocøxpä, nébiøch cham ndsaachpøquiän. Tөөch hajxy hamdsoo xyhixy xmiädoy coöch yaa ndsaachpøcy ja'a Jesucristocø xpä.

2 Coo mijts ja'a Jesucristo xchocy, paady hajxy xjiootcapxmøcpøcy. Coo mijts ja'a Dioshespíritu tu'ugmädia'agy mmøødhity, paady hajxy hamiñ haxøpy mničhocy mnibia'häyoyii. ²Jadúhñhøch njoot jiaančh tehñ chocy coo hajxy tu'ugmädia'agy mhídät. Coo hajxy mničhoc mnibia'häyowóøjät, maas hóyhøch nnijiäwø'owóøjät. ³Ca'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy mwi'li yajtuñ. Ca'a hajxy mniguiumayii. Jaduhñ hajxy mmäná'anät coo ja'a mmägu'ughajpä miaas jaty quejee miich. ⁴Hamiñ haxøpy hajxy mnigwieendähadóøjät.

⁵Mbahixäp ja'a Jesucristo hajxy neby je'e jecy wiädiñtiän. ⁶Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, caj jiootma'ty coo ñämaayyä coo yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. ⁷Coo yaa jiäya'ayhajty, yhøxhixy yhamdsoo cuhdujt jaduhñän. Jaduhñ ñibiädäacänä nebiä moonsän. Cab hñajty hamdsooyyä miøjhada'añ. ⁸Mänitä Dios miädia'agy quiudiuunä coo yhó'ogät. Hočähdiuunnä jim cruzcøxp miøjpahbejtä. ⁹Coo

ja'a Jesucristo quiudiuuñ nejy ñämaayyän, paadiä yajmøjhajtä ja'a Diósäm. Ni pøn jaduhñ quia'a määbaady nebiä Jesucristän. ¹⁰Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä wyiingudsähgø'oy, jim tsajpootyp, mөөd hädaa yaabä naaxwiin, homiaajä. ¹¹Weenä Jesucristo hajxy nägøxiä quiapxpaady coo hajxy wyiindsønhaty. Jaduhñä Dios jim quiähxø'ogät møj jaančh, ja'a nDeedyhajtäm.

¹²Mägu'ughajpädøjc, mänáajøch jim nhitiän maa mijtshajxiän, xmiäbójcäbøčhä nmädia'agy hajxy hñajty. Hoorä, coöch yaa jäguem nhijnä, miaas tsøjpiøch njoot coöch nmädia'agy hajxy tehngajnä xmiäbójcät. Naxiä Diosmädia'agy hajxy mdehm miäbógät, neby hajxy jaduhñ hodium mmähmó'owät. Naxiä Dios hajxy mdehm wyiingudsähgó'owät. Cab hajxy nä'ä nägoodä mnä'ä niguiumayóøjät. ¹³Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hoy mwädítät. Xpiuhbédäp ja'a Dios hajxy jaduhñ.

¹⁴Hoy hajxy mwädítät. Cab hajxy tii mwi'li chippädá'agät. Cab hajxy tijaty myajniguiuhøj'owóøjät. ¹⁵⁻¹⁶Jaduhñ hajxy hoy mwädítät nebiä Dioshuungän maa ja'a ca'awiindøyhäna'c-hagujcän. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajnähixø'owät, jaduhñ hajxy mwädítät nebiä jøøn yhajajjiän hagoonstuum; coo jäya'ayhajty jaduhñ miäbógät, mänit hajxy hodium piäda'agóøjät. Coo hajxy mgudiúnät neby hajxy chaa nnäma'ayän, mänitøch nxoondá'agät, mänaa ja'a Jesucristo hñajty jadähooc

quiädaactägatsa'añän.
Cähxø'øgaamb jaduhñ cooñ
hänajty hoy tøø nduñ maa
mijtsçxpän. ¹⁷Coo Diosmädia'agy
hajxy hamuumdu'joot mmäbøcy,
páadyhöch nxoonda'agy, hóyhøch
cu nja ho'og. Chójpjøch njoot coo
hajxy nmøødxoondá'agät. ¹⁸Tsøgxä
hajxy jaduhñ xoondáacäm.

¹⁹Coo ja'a Jesucristo ja'a
nWiindsøn'hájtäm jaduhñ
miáná'anät, mobädájpøch mijts
ja'a Timoteo nyajnäguexa'añ.
Cooñhä Timoteo min jadähooc
xyhawaanä coo mijts hoy mhity,
hóyhøch hänajty nnijäwø'øwa'añii.

²⁰Páadyhöchä Timoteo jim
nguxa'añ cooñ je'e nidiuhñ
xmiøødhity tu'ugmädia'agy maa
mijtsçxpän. Xpiuhbedaamb
mijts jaduhñ hamuumdu'joot.

²¹Ja'a häna'c-hajxy jaac yaabä,
yhamdsoo tuung hajxy tiuumby.
Cabä Jesucristo tiung hajxy
hamuumdu'joot tiunaanä.

²²Mnajuøøby hajxy jaduhñ cooñhä
Timoteo hoy xmiøødtuñ maa ja'a
Diosmädia'agy myiñän, nébiøch
nhamdsoo huungän. ²³Mänítøchä
Timoteo nguexät cooñ hänajty
tøø nnajuø'øy pø pädsømáambøch.
²⁴Coo ja'a Dios jaduhñ miáná'anät,
mobädájpøch jim nnøcxa'añ maa
mijtsän.

²⁵Tøøch mijts ja'a hermano
Epafrodito hijty xyajnäguexy
cooñ jaduhñ xpiuhbédät.
Hóyhøch jaduhñ xjiaanñ
møødtuñ cooñhä Diosmädia'agy
nyajwa'xy. Hahixøøby cooñ
mijts nyajnäguejxtägätsät,
²⁶je'eguiøxpä coo mijts xjia
wi'i quiuhijxtägatsa'añ. Jaanñ

tehm tiajp jaanñ tehñ miáabiäc
je'eduhñ coo mijts tøø mmädoxyhaty
coo hijty piøgyii. ²⁷Tøyhajt hijty
piøgyii. Ja weenjaty jaduhñ
quia'a ho'cy. Miøødhajt ja'a Dios
hojiot ja'a Epafroditoçxpä
møød høøchcøxpä. Coo
häxøpy tøø yho'ogy, maas
hanáxiøch häxøpy njootmayhaty.
²⁸Páadyhöch mijts ja'a Epafrodito
nyajnäguejxtägatsa'añ, neby hajxy
jaduhñ mxoondá'agät coo mijts
jadähooc xñämejtstägatsa'añ.
Coo hajxy jaduhñ mxoondá'agät,
mänítøch jaduhñ hoy
nnijäwø'øyyäbät. ²⁹Coo jim
miédsät maa mijtsän, xi'ig
xon hajxy myajpøo'xät nebiä
hermanän. Homianaajä hajxy
mwiingudsähgø'øwät pønjiatiä
Diosmädia'agy pawädijp nebiä
Epafrodito piawäditiän. ³⁰Paady
je'e ja weenjaty quia'a ho'cy
cooñ jaduhñ xmiøødtuñ maa ja'a
Diosmädia'agy myiñän. Pero cabä
miøjpäda'agy coo ja weenjaty tøø
quia'a ho'ogy. Cooñ yaa xpiuhbety,
mijts yaa xñähduunduutp. Hix,
cábøch mijts hoy yaa xpiuhbeda'añ;
jäguem mijts jaduhñ xpiaatä.

3 Hermanodøjc, tsøg
hajxy xoondáacäm ja'a
Diosçxpä. Chaa hajxy jadähooc
nhawaandägájtänäm neby hajxy
tøø nhuuc nämaabiän. Coo hädaa
mädia'agy hajxy jaduhñ myajtúnät,
cab hajxy myajwiinhøønät.
Ni mänáajøch jaduhñ nga'a
nänuuxø'øy, høñaaghoocä
hajxy jaduhñ nhawáanämät.
²Mnigwieendähadøøjp hajxy
maa häna'c-hajxy jaanñ tehñ
quia'awiindøybän, ja'a hajxy

jaduhñ mānaambā coo hajxy
tsipcøxp nyajcircuncidarhājtmāt.
³Tøyhajtā Dios hajxy xjiaančh
circuncidarhājtm coo
hajxy nwiingudsāhgøøyyām.
YhEspřrituhaam hajxy
nwiingudsāhgøøyyām. Jootcujc
hajxy jaduhñ nnijiāwøøyyām
ja'a Jesucristocøxpā. Cab hajxy
nmānāanām coo ja'a jecyquihdujt
hajxy xyajñāhwáatsām. ⁴Høøch,
jadúhñhøch hijty nmānaambā
cooc tyijy ja'a jecyquihdujt hajxy
xyajñāhwáatsām. Pedyíjyøch hijty
ngudiuñ nej yhane'emiän. Cab
jaduhñ pøn ñä'ägā cudiuñ nébiøch
hijty ngudiuñän. ⁵Judíoshøch
høøch. Judíospøch hijty ndajhajpy
ndeedyhajpy. Benjamínhøch hijty
nhaphajpy ndeedyhajpy. Mānāajøch
nmiñ nga'ayän, cuductujxøøjøch
hoy nyajcircuncidarhaty, nebiä
judíoshajxy quihdujthatiän.
Ja'a fariseos miädiá'agyhøch
hijty nbanøcxäp. ⁶Nägø'ø
nädécypiyøch hijty ngudiuñ,
høxtā ja'a hermanobáadyhøch
hijty nyajtsaächpøcy. Jaančh
tehm piedyíjyøchā ley hijty
ngudiuñ; cábøch hijty pøn
waamb xñāma'ay. ⁷Jaančh tehm
ñiguiumáayäbøch hijty cooçh hijty
jaduhñ hoy ngudiuñ. Pero cábøch
nniguiumayāanānā, je'eguiøxpā
cooçhā Jesucristo miädia'agy
tøø nbadu'ubøjcānā. ⁸Cøjxhøch
nnajtsixøøñā mädyíjyátýhøch
hijty nyajtuumb. Páadyhøch tøø
nnajtsixøøñā, nébiøchā Jesucristo
miädia'agy jaduhñ hoy nbanøcxät.
Maas tsoobáatnāp hādaa cooçhā
Jesucristo tu'ugmādia'agy
nmøødhijnā ja'a nWiindsønhaipiä.

⁹Cooçhā Jesucristo miädia'agy
nmäbøjcā, páadyhøchā Dios
tøø xyajñāhwa'ačh. Cáboch
nmānaannā cóogøch tyijy ja'a
jecyquihdujt xyajñāhwá'adsät.
¹⁰Chøjpiøch njoot cooçhā Jesucristo
tu'ugmādia'agy nmøødhijnāt.
Coo ja'a Jesucristo jadāhooc
jiujypiyøcy, paadiä mājaa jaduhñ
miooyyā cooçh jaduhñ xpiuhbédät.
Chogáambiøch njoot cooçh
ndsaaçhpøgät ja'a Jesucristocøxpā.
Høxtā ho'ogáambøch jaduhñ
neby je'e yho'quiän. ¹¹Páadyhøch
njoot jaduhñ chocy coo ja'a Dios
jaduhñ ween miāna'añ cooçh
xyagjujypiyøjtägätsät.

¹²⁻¹⁴Hermanodøjc, cáboch jaduhñ
nmāna'añ cooçh tøø nyajpedyii.
Cábøch njahmiejtsnā nébiøch
hijty nwädity. Cooçhā Jesucristo
xmioonsāhaty, páadyhøch
miädia'agy nyajcopcøøyyānā,
nébiøch jaduhñ ca'xy ngudiúunānāt.
Ñä'ägädā tsøjpiøch njoot nägø'ø
nädécypiyā cooçh ca'xy ngudiúnāt.
Jadúhñhøchā Dios jim xmiøjyá'axät
tsajpootyp, je'eguiøxpā cooçhā
Jesucristo tøø xyajñāhwa'ačh.

¹⁵Tsøg hajxy tu'ugcopc hjtām
nébiøch jaduhñ naamnā ngujaayän,
pønjatý ca'xy cudiuumb. Pønjatý
xquia'a møødhijtām tu'ugcopc,
weenā tøyhajt hajxy mio'oyíjām
ja'a Díosām. ¹⁶Tsøg hajxy tehngajnā
yajtu'uyóhyām nebiä Dios hajxy
xyajñāhixøøyyām.

¹⁷Hermanodøjc, xpiahíxäbøch
hajxy jaduhñ nébiøch hoy
nwäditiän. Xpiahíxpøch hajxy
jaduhñ nämay. Mbahíxäp hajxy
je'eduhmbä. ¹⁸Tøøch mijts mayhooc
nnāma'ay coo ja'a hønndaacpāhajxy

may wiädity. Cábäc tyijy jaduhñ
tiöyyä coo ja'a Jesucristo hajxy
tøø xñähho'túútäm cruzcøxp.
Cháajäts jadähooc nnämáaguiumbä.
Jaančh tehñ hoñäjøøñä jaduhñ.
¹⁹Haxøøgtuum hajxy yhida'añ
cøjxta'axiøø. Hiñ, cabä Dios hajxy
wyiingudsähgø'øy. Yhamdsoo
cuhdujt hajxy yajtuumbý. Tijaty
maas hočhähdiiunnä, je'e
hajxy ñä'ägä cumaaby. Je'e
hajxy jaduhñ wyi'i chojpy coo
hoyhajt weenhajt hajxy cu piaaty
hädaa yaabä naaxwiin. ²⁰Pero
højtshájtäm, jim højts njoot
hamuumdu'joot nbädáacäm
tsajpootyp. Ja'a Jesucristo, ja'a
hajxy nWiindsøñhájtämbä,
je'e hajxy xyajñähwáatsäm.
Je'e hajxy nhahíjxäm coo
jim choona'añ tsajpootyp, coo
yaa miänaca'añ hädaa yaabä
naaxwiin. ²¹Mänitä nnaaxni'xhajxy
xyhädiuundägatsáañänä. Jaduhñ
hajxy yajxón ngähxø'øgáañäm
nebiä Jesucristo yhamdsoo
ni'x yhamdsoo copcän. Miøødä
Jesucristo cuhdujt jim cøxp
møød hädaa yaabä naaxwiin
homiaajä. Paadiä nnaaxni'xhajxy
xyhädiuundägatsáañäm coo cuhdujt
jaduhñ miøødä.

4 Hermanodøjc, njaančh
tehñ chojpy njaančh tehñ
pia'häyóobiøch mijts jaduhñ.
Páadyhöch nja wi'i ñøcxa'añ maa
mijtsän. Jaančh tehñ xioonďáacpøch
jaduhñ ja'a mijtsøxpä, je'eguiøxpä
coo mijts ja'a Diosmädia'agy jaančh
tehñ yhoy mgudiuñ, coo hajxy jim
mnøcxa'añ tsajpootyp. Tehngajnä
ja'a Dios hajxy mmøødhídät
tu'ugmädia'agy.

²Evodia møødä Síntique, mijts
nmänuu'xtaacypy coo hajxy
mhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñä
Diosmädia'agy hajxy hoy
myajtuunmúgät. ³Chaads miičh
mägu'ughajpä, hóyhøch miičh
xjiaančh tehñ jiamiøødhaty, tunä
mayhajt, mmägápxäp mhané'emäp
ja'a Evodia møødä Síntique coo
hajxy tu'ugmädia'agy yhíjñät.
Näguípxyhøchä Diosmädia'agy
hajxy hoy nmøødyajwa'xy,
møødä Clemente møødä
hermanodøjc-hajxy may. Jim hajxy
nøcxy yhidaannä tsajpootyp
cøjxta'axiøø.

⁴Tehngajnä hajxy homiänaajä
mxoonďá'agät ja'a Dioscøxpä.

⁵Hoy hajxy mjaančh tehñ
jiäya'ayháďät cu'ughagujc.
Mäwiingoomb jaduhñ coo ja'a
Jesucristo quiädaactägatsa'añ.

⁶Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Dios
hajxy mmäyujwá'anäp coo hajxy
xpiuhbédät. Mnämä'awäp ja'a
Dios hajxy jaduhñ "Dioscujú'uyäp."

⁷Mänitä Dios hajxy xmió'owät
hoyhajt weenhajt. Jaduhñ hajxy
tii mga'a taj mga'a máañät. Jagoo
hajxy jaduhñ mjaac taj mjaac máyät
ja'a Jesucristocøxpä. Ni pøn jaduhñ
xquia'a puhbédät nebiä Dios hajxy
xpiuhbetiän.

⁸Hermanodøjc, chaačhä
nocyhädiún nyajmayaannä. Je'e
hajxy myajcopcø'øwäp mädyiijaty
jaduhñ tøyhajt, mädyiijaty jaduhñ
howyiingudsähgøøñä, mädyiijaty
jaduhñ hoy, mädyiijaty jaduhñ
yajxón, mädyiijaty jaduhñ
hoguiumaañä.

⁹Tehngajnä hajxy hoy mgudiúnät
neby hajxy tøø nyajñähixø'øyän.

Jadúhnhøch hajxy xpiahíxät nébíøch hoy ngudiunñän. Jaduhñä Dios hajxy xmiøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhñ hoyhajt weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰Xoondáacpøch je'eguiøxpä cooçh mijts jadähooc xpiuhbéjcumbä xädø'ønhaam. Páadyhøchä Dios jaduhñ nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.” Jia tsojc ja'a mjoothajxy cooçh hajxy cu xpiuhbejty, pero cab hajxy xñä'ä näbaadøyyä. ¹¹Cábøch hänäjty ndsippäda'agy, hóyhøch hänäjty tii nja yajmaajiaty. Tøøch nhabøjnä nébíøch jootcujc nhíjnät, hóyhøch hänäjty tijaty nja yajmaajiaty. ¹²Cábøch nmøjpädaacnä mädyiijátyhøch nyajmaajiajpy. Cábøch nøcxy nniguiumayii cooçhä Dios xpiuhbety. ¹³Hotyíijøch njada'añ. Ja'a Jesucristøch homiänaajä xpiuhbejp. ¹⁴Hoyøøyy cooçh mijts xpiuhbejty xädø'ønhaam.

¹⁵Pero jadúhnhøch mijts naxy xñä'ägädä puhbetyhaty. Cooçh hänäjty jim ndsoona'añ Macedonianaaxooty, mänítøçhä xädø'øn hajxy hoy xmiø'oy. Páadyhøch hajxy hoy xmiø'oy cooçhä Diosmädia'agy jim hoy njaançh tehñ yajwa'xy jim maa mijtsän jim Filiposcajptooty. Cábøch wiinghäna'c-hajxy

hänäjty tii xñä'ägädä mo'owa'añ. ¹⁶Mänáajøch hänäjty jim nhityñä maa ja'a cajpt xiøhatiän Tesalónica, coo hajxy mmädoyhajty cooçh hänäjty nyajmaajiaty, metsc-hooc tågøøghooc-høch xädø'øn hajxy jim xyajnäguejxy. ¹⁷Cab hajxy mmäná'anät cóogøch tyijy xädø'øn nwi'i quiuhbøcjuø'ty. Cooçh mijts xpiuhbety, paadiä Dios hajxy xmiø'owa'añ hoyhajt weenhajt. Høøch, páadyhøch nxoonda'agy. ¹⁸Cábøch tii nyajmaajiajnä. Nä'ä tågø'øbøch mijts xyajnäguejxy, ja'a Epafrodito miäméjtsäbä. Xjiaançh tehñ quiumaabiä Dios hajxy jaduhñ cooçh hajxy xjiaançh tehñ piuhbety. ¹⁹Coo hajxy hänäjty tii myajmaajiaty, xmió'owäp ja'a Dios hajxy ja'a Jesucristocøxpä. Jim cøxiä miøødä tsajpootyp. ²⁰Tsögä Dios hajxy nämáayyäm cøjxta'axiøø coo miøjjä coo jiaançhä; je'e hajxy nDeedyhajtäm. Amén.

²¹Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä, højts mijts nyajpoo'xyp pønhatiä Diosmädia'agy jim mabøjp Filipos. ²²Pønhatiä Diosmädia'agy yaa mabøjp, je'eds mijts xyajpoo'xp, møød hajxy yaa tuumbä maa ja'a gobiernä tiøjcän.

²³Weenä Jesucristo hajxy xmiø'oy hoyhajt weenhajt. Je'e hajxy nWiindsønhájtäm. Amén.

Colosenses

1 ¹⁻²Høøch jaduhñ xøhajt Pablo. Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Dios jaduhñ mänaañ cooçh jaduhñ xquiuguexyhádät. Højts hädaa nocy nhädiuumby mөөдä mägu'ughajpä Timoteo. Mijts jaduhñ nnocynñäaayøøby, pønjatia Diosmädia'agy jim mabøjp maa ja'a cajpt xiøhatiän Colosas. Tu'ugmädia'agy mijtsä Jesucristo mmөөдhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Hix, jaaya'ay hajxy jaduhñ nDeedyhajtäm.

³Naaghooc højtsä Dios jaduhñ mba'ya'axy ja'a mijtsçøxpä, nnämaaby højtsä Dios “Dioscujú'uyäp.” Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, ja'a Dioshuung je'e. ⁴Tøø højts jaduhñ nmädoyhaty coo mijtsä Jesucristo miädia'agy mmäbøjcä, mөөд coo mijtsä mabøjpädøjc nägøxiä mdsocy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ⁵Tøø ja'a mjoot hajxy jim mbäda'agy tsajpootyp coo hajxy jim nøcxy mhida'añ cøjxta'axiøø. Mänitä mjoot hajxy jim mdehm piädaacy mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädoodsooñän, ja'a jaançh tehñ tiøyhajtpä. ⁶Wiinduhmyhagajptä

Diosmädia'agy wia'xnä. Jaduhñä jäya'ayhajxy wiinduhmyhagajpt miäbøjnäbä. Jaduhñ mijts tøø mmäbøjpä coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xchójcäm. ⁷Højts nmägu'ughajpä Epafras, jaaya'ayä Diosmädia'agy hoy yajwa'xtsooñ maa mijtsän. Jaanä Jesucristo quiuguexy je'ebä. Hoy højts jaduhñ xmiøødtuñ. ⁸Je'e højts hoy xyhawaanä cooc mijtsä mabøjpädøjc mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy ja'a Dioshespírituçøxpä.

⁹Jajty højts jaduhñ nmädoyhajty cooc hajxy hoy mjaançh tehñ miäböcy, jabom-jabom højtsä Dios nba'ya'axy ja'a mijtsçøxpä, ween hajxy jaduhñ mnajuø'øy tii ja'a Dios hajxy xyajmädsojp, mөөд weenä Dios ja'a miädia'agy hajxy cøxiä xyajwiinjuø'øy. ¹⁰Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo hajxy hoy mwädität. Jaduhñä Jesucristo hajxy xquiumáyät. Jaduhñä hoybä hajxy madiu'u mgudiünät. Maas hoyyä Dios hajxy jaduhñ mmөөдhídät tu'ugmädia'agy, mөөд jaduhñ hajxy xquiumáabiät. ¹¹Jaduhñ højtsä Dios nba'yaaxpä coo ja'a Dios hajxy ween xpiuhbety ja'a miäjaagøxpä ja'a jim miøødpä tsajpootyp.

Jaduhñ hajxy hoy mmee'xtúgät, hoy häna'c hajxy nebiaty cu xjia tun. Tehngajnä hajxy jaduhñ mxoondá'agät, hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. ¹²Tehngajnä ja'a nDeedyháltäm hajxy jaduhñ mnámá'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, jaaya'ay hajxy hawa'adstuum xpiádaacäm mөөдä jäya'ayhajxy nägөxiä, ja'a miädia'agy hajxy máböjcäbä. ¹³Tөө ja'a Dios hajxy xyajpädsөөmäm hagoodstuum. Hodium hajxy hoy nmähmөөyyäm maa ja'a yHuung yhane'emiän. Jiaanč tehñ chojpiä Dios ja'a yHuung jaduhñ. ¹⁴Jaayá'ayäts hajxy jaduhñ xñähho'túutäm; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm.

¹⁵Haa ja'a Jesucristo, jfiyyäm hänäjty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiөө'xta'aguiän. Tu'uquyä Jesucristo jaduhñ mөөдä Dios. Mänitä Jesucristo hoy yaa jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin. Nhíjxäm hajxy jaduhñ. Haa ja'a Dios, cab hajxy mänaa nhíjxäm. ¹⁶Cөxiä Jesucristo yhädiuunñ jim tsajpootyp mөөд yaa hädaa yaabä naaxwiin, tijaty hajxy yaa nhíjxäm, mөөд tijaty hajxy yaa nga'a híjxäm, mөөдä poj mөөдä täxa'a, ja'a jim mähanehmbä tsajtcөxp, mөөд pөnjaty yaa mähanehmb hädaa yaabä naaxwiin, mөөд pөnjaty jim jaac mähanehmb tsajpootyp. Paadiä Jesucristo jaduhñ cөxiä yhädiuunñ coo hänäjty jaduhñ төө yhane'emyii ja'a Tieedy. Madiu'u ja'a tuung jim tsajpootyp maa ja'a Jesucristo ja'a Diosmoonsä hoy piäda'aguiän. Hamdsoo ja'a Jesucristo jaduhñ cөxiä ñiyhädiuunäxä. ¹⁷Jfiyyäm

hänäjty je'e mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiөө'xta'aguiän. Je'enä yaghityñä tijaty yhädiuun. ¹⁸Jaayá'ayäts jaduhñ cope-hajp maa ja'a Diosmädia'agy hajxy nmáböjcäm. Coö hajxy hoy xñähho'túutäm, coö jadähooc jiuypiojtägajch, paady möj jaančh yhiñä. Hix, jayөjp je'e jiuypiojcy. Y coö jaduhñ jiuypiojtsöhñ, paady möjcuhdujt miөөдän. ¹⁹Nebiä Dios jim yhitiän tsajpootyp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiñäbä. Jaduhñä Dios ja'a yHuung Jesucristo yajmädsöjcy coö ja'a Jesucristo pedyii Dyioshädät nebiä Tieedy Dyioshatiän. ²⁰Jaduhñä Dios ja'a jioot jia tsojpä coö hoy piөñä miөөdhädät, mөөд coö ja'a Dios hajxy jaduhñ nga'a mädsipháltänät. Paadiä Dios ja'a yHuung yaa quiejxy coö hajxy jaduhñ xñähho'túutämät cruzcөxp.

²¹Mijts, cabä Dios hajxy hijty mmөөdhity tu'ugmädia'agy. Mmädsiphajpiä Dios hajxy hijty jaduhñ. Haxөөг hajxy hijty mwädity. ²²Coo ja'a Jesucristo hoy yaa jiäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, coö hajxy hoy xñähho'túutäm, tu'ugmädia'agy hajxy jaduhñ xmiөөdhíjtänä. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwäatsäm. Jaduhñä Tieedy төө yhawaanä coö hajxy төө nnähwäatsäm. ²³Hooyä Jesucristo hajxy төө xjia yajñähwäatsäm, pө cabä Diosmädia'agy hajxy hoy ngudiunáanäm, cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáayyämät. Paadiä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiünät nebiä Epafras hajxy xyajñähixөөyyän.

Cab hajxy mnajtshixó'owät. Jaduhn hajxy jim mnócxät tsajpootyp. Wiinduhmyhagajptä Diosmädia'agy jäda'ahaty wia'xnä. Hóöch jaduhn nyajwa'xyp, hóöch Pablo.

²⁴Xoondáacpøch je'eguiøxp coöch jaduhn ndsaaçhpøcy ja'a mijtscøxpä pønatiä Jesucristo miädia'agy mabójcäp. Jaduhnä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät tu'ugmädia'agy. Jaduhnch ndsaaçhpøjpä nebiä Jesucristo chaachpøjqüiän.

²⁵Jaayá'ayhöch jaduhn xpiädaac coods mijtsä Diosmädia'agy ca'xiä ngøxy yajnáhixó'owät. Jaduhnch xpiädaacpä coöchä jäya'ay nägøxiä nbuhbédät, ja'a miädia'agy hajxy jaduhn mabójcäbä. ²⁶Cabä Dios ja'a wyiinmahñdy choj yajwiingähxø'cy. Cujecy hajxy jaduhn tøø xyajmädoyhájtäm pønatiä miädia'agy mabójcäp.

²⁷Jaduhnä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a Jesucristo hajxy nägøxiä nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy møød mijts ca'a judiöspä. Mänit hajxy nägøxiä jim mnøcxaanä tsajpootyp. Hoy-yagjuøñä ja'a Dios jaduhn wyiinmahñdyhajty.

²⁸Hoy miaajä højts Jesucristocøxpä nwädity yajnáhixøöbiä coo jäya'ayä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixó'owät, møød coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä ween yajtuungpaatä. Ja'a Dios højtsä wiinmahñdy xmiøoby nebiaty højts nyajnáhixó'owät. Jaduhn højtsä Jesucristo nhawaanä coo ja'a jäya'ayä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy yajtúunänä. Cumayaanäp hajxy jaduhn ja'a

Jesucristo. ²⁹Hamuumdu'jóothøch jaduhn nduunghaty nägø'ø nädecypiä. Ja'a Jesucristøch xpiuhbejp. Je'eçhä mäjaa xmiøoby pedyii.

2 Jabom-jabómhøchä Dios møc-møc nmänuu'xta'agy ja'a mijtscøxpä møødä mabøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsánaabiä Laodicea, møødä mabøjpädøjc-hajxy nägøxiä pønjátyhöch xquia'a hixyhajpnä.

²Ween mijtsä Dios xquiapxmøcpøcy. Jaduhnä Jesucristo hajxy maas hoy mmøødhídät. Ween hajxy hamiñ haxøpy mniçhocy mnibia'häyoyii. Mmøødhájnäbä tøyhajt hajxy jaduhn coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy. Ween hajxy jaduhn tehngajnä mjaac habøcy. ³Y coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhijnä, jaduhn hajxy mnajuøñä nebiatiä Dios wyiinmahñdyhaty, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ ñajuø'øy, coo cøxiä wiinä jiaançh tehñ jiaty.

⁴Paady mijts jaduhn nhawáañäm, jaduhn hajxy mga'a yajwiinhøønät, hoy häna'c hajxy yajxón cu xjia møødmädia'ag. ⁵Hóyhøch jim nga'a ja hity maa mijtsän hajäya'ayhaam, njahmiejchp mijts jaduhn. Xoondáacpøch jaduhn coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmabøjcä, møød coo hajxy tu'ugmädia'agy mhyty.

⁶Tøø ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmabøjcä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. Paady hajxy mmøødhijnät tu'ugmädia'agy. Paadiä miädia'agy hajxy pedyii mgudiúunänät. ⁷Ca'xy hajxy jaduhn mgudiúnät nebiä

Epafras hajxy xyajnáhixøøyyän. Mijts, mmäbójcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy. Tsipecxpä Dios hajxy jabom-jabom mnámá'awät "Dioscujú'uyäp." Hix, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáhwa'aäh, paady hajxy jaduhñ mmäbógät.

⁸Mnigwieendähadóójäp hajxy. Cabä häna'cä miädia'agy hajxy mmäbójcät, ja'a häna'cä Jesucristo hajxy ca'a capxpaatpä. Höhndaacpä hajxy jaduhñ wiädity. Cab tii tøyhajt hajxy ñä'ägädä yecy.

⁹Nebiä Dios jim yhitian cøxp, jaanä jaduhñä Jesucristo jim yhiypä. Hix, pedyii ja'a Jesucristo Dyioshaty nebiä Tieedy Dyioshatiän. ¹⁰Coo ja'a Jesucristo hajxy xmiøødhijnä tu'ugmädia'agy, jaduhñä Dios hajxy xmiøødhijpä. Haa ja'a Jesucristo, nägøxiä ja'a Diosmoonsähajxy jim yhanéhmänä tsajpootyp ja'a Jesucristo. ¹¹Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, jaduhñ hajxy xyhíjxäm nejjiän coo hajxy häxøpy tøø nyajcircuncidarhíjtäm, je'eguiøxp coo ja'a nhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø nhøxhíjxäm. Jaduhñä jáya'ayhajxy näje'e jia wi'i miäna'añ coo hajxy nyajcircuncidarhíjtämät, højts ya'adiøjc-híjtäm. Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy häxøpy tøø xquia'a yajnáhwáatsäm, cabä circuncisión häxøpy tiuunnpaady. ¹²Coo hajxy nnäbéjtäm, jaduhñ hajxy ngähxó'cäm coo ja'a nhaxøøgcuhdujt hajxy tøø nnajtshixøøyyänä, møød coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcänä coo ja'a Jesucristo

hajxy xñähho'túutäm, møød coo yagjujypiøjtägajtsä ja'a Dios. ¹³⁻¹⁴Jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä ho'ogypiän coo ja'a pojpä cädieey hajxy hijty njaanč tehñ miøødhíjtäm coo hajxy hijty haxøøg njaanč tehñ jiäya'ayhíjtäm. Jéquiänä Moisés hajxy xyhanéhmäm nebiä hoguiuhdujt hajxy ngudiúunämät. Pero cab hajxy hoy ngudiunáanäm. Paadiä Moisés jecy miänaañ coo hajxy cu ngumädóowäm. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämät cruzcøxp. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy cøjx xyajnáhwáatsäm. Jaduhñä Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtänä. ¹⁵Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xñähho'túutäm cruzcøxp, mänitä møjcu'ugongä quihdujt hajxy quiøxy pójcäxä ja'a højtsøxpä. Tøø ja'a Dios jaduhñ yajcähxø'øgy coo ja'a Jesucristo ja'a møjcu'ugong hoyhoy tøø quia'a yajmäjädä'agy.

¹⁶Coo mijts pøn xjia wi'i yhane'emá'anät coo ja'a quihdujt hajxy myajtúunät, cab hajxy mnä'ägädä møjpadá'agät. Madiu'u cuhdujt hajxy miøødä, coo hajxy tijaty mga'a hu'ug mga'a cáyät, møød coo ja'a xøø hajxy myagjadóøjät, ja'a jomøjthaambä, ja'a po'ohaambä, ja'a poo'xxiøøhaambä. Cabä cuhdujt jaduhñbä hajxy mgudiúnät. ¹⁷Hix, cab jaduhñ tiuunnä, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä naaxwiin. Jaayá'ayädsä quihdujt jaduhñ túunnäp. ¹⁸Näje'e jáya'ayä Diosmoonsä hajxy wyiingudsähgø'øy. Páadiäc

hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy
 je'eguiøxp cooc tyijy hajxy
 quia'a jada'añ nebiä Dios hajxy
 wyiingudsähgø'owät. Haxøøg hajxy
 jiaanč tehñ wyiinmahñdyhaty.
 Jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy
 je'eguiøxp cooc tyijy hajxy naxy
 cøxiä wiinä wyiinhiy. Coö mijts
 xjia wil'i yhane'emá'anät coö hajxy
 mbahíxät, cab hajxy mnä'ägädä
 yajwiinhøønät. ¹⁹Yhøxhijxypä
 Jesucristo hajxy jaduhñ. Haa ca'a,
 je'e hajxy ngopc-hájtäm nägøxiä,
 mäduhñtiä Diosmädia'agy hajxy
 nmäbójcäm. Tu'ugmädia'agy hajxy
 xmiøødhíjtäm. Je'e ja'a mäjaa hajxy
 xmióoyyäm nebiä Diosmädia'agy
 hajxy jaduhñ maas hoy
 ngudiúunämät, neby hajxy jaduhñ
 tu'ugmädia'agy nnimioødhíjtämät
 hamiñ haxøpy. Chojpiä Dios ja'a
 jioot jaduhñ.

²⁰Tøø ja'a Jesucristo hajxy
 xñähho'túutäm. Paadiä
 mhamdsoo wiinmahñdy hajxy tøø
 mnajtshixø'øy. Tii hajxy coö mwil'i
 quihdujthatyñä nebiä häna'c-hajxy
 yhuuc cuhdujthatiän, ja'a hajxy
 ca'a mäbøjpä. ²¹Madiu'u hajxy
 jaduhñ jiaanč tehñ quihdujthaty.
 Jaduhñ hajxy miäna'añ coö
 hajxy tijaty mga'a nä'a jóø'xät,
 møød coö hajxy tijaty mga'a nä'a
 nähdonät, je'eguiøxp cooc tyijy
 quia'a hoyyä. ²²Yhamdsoo cuhdujt
 hajxy jaduhñ yaghijpy coö hajxy
 jaduhñ miäna'añ coö hajxy tijaty
 nga'a jóø'xämät, coö hajxy tijaty
 nga'a nähdonämät. Hix, cab
 tii jaduhñ nä'ägädä jecy. Paadiä
 cuhdujt jaduhmbä quia'a jegaambä.
²³Coö hajxy jaduhñ quihdujthaty,
 hamuumdu'joot hajxy jaduhñ

quiudiuñ nägø'ø nädecypiä. Jaduhñ
 hajxy jia nibiäda'agyii nebiä jaanč
 tehñ jiootxeemybiän. Hamdsoo
 hajxy jia ničhaačhtiuñii, cooc
 tyijy yhaxøøgwiinmahñdy hajxy
 jaduhñ hoy yhøxhixa'añ. Tøyhajt
 jaduhñ coö ja'a cuhdujt jaduhmbä
 hoy jia cähxø'øgy; pero cab jaduhñ
 nä'ägädä tuungpaady.

3 ¹⁻²Coö ja'a Jesucristo
 jiuypiojcy, paady hajxy jim
 nnøcxäänäm maa yhäña'ayän,
 jim hahooyhaamby maa ja'a Dios
 yhäña'ayän. Tsøcxä Diosmädia'agy
 hajxy hamuumdu'joot mäbójcäm.
 Cab hajxy nyajcopcøøyyämät ja'a
 hädaa yaabä naaxwiimbä. ³Tøø
 hajxy jaduhmbä nnajtshixøøyyänä
 je'eguiøxp coö ja'a Jesucristo
 hajxy xñähho'túutäm. Coö hajxy
 tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm,
 paadiä Dios hajxy jim
 xyaghidäänäm maa je'e yhitiän.
 Tøø ja'a hawiinjemywyiinmahñdy
 hajxy xmióoyyäm. ⁴Y coö ja'a
 Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ,
 mänit hajxy min xyajpädø'øgäänäm.
 Mänit hajxy jim xyajnøcxäänäm
 tsajpootyp. Hoy miänaajä hajxy jim
 xyaghidäänäm.

⁵Paadiä mguhdujt hajxy naxy
 mdehmñ ajtshixø'owät, ja'a
 hajxy yaa myajtuumbiä hädaa
 yaabä naaxwiin. Cabä to'oxiojc
 hajxy nä'a nägoobä mnä'a
 møødtsäná'awät jabiøcy. Cab
 hajxy haxøøg mjäya'ayhádät.
 Cabä mjoot hajxy mbädä'agät
 maa haxøøg ca'a hoybän. Cabä
 mmäjøønä mmädøjc hajxy tijaty
 mhadsójcät. Jaanč tehñ yhaxøøg
 jaduhñ. Jaduhñ miäbaady nej coö
 jäya'ayä quepychechä naaxpoch

hajxy wyiingudsähgø'øy. ⁶Coo hajxy jaduhñ jiatcø'øy, ja'a hajxy ca'a mähøjpä, paady hajxy yajcumädowa'añii ja'a Dios. ⁷Jaduhñ hajxy hijty mbajatcøøbiä haxøøg. ⁸Coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, hahixøøby jaduhñ coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtshixø'øwät. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Cab hajxy mniyhojóøjät. Cab hajxy haxøøg mniñänømøøjät. Cab hajxy mhaxøøgcapx mhaxøøgmädiä'agät. ⁹Cab hajxy hamiñ haxøpy mniwyiinhøønøøjät. Jaduhñ hajxy hijty mjatcø'øy. Cab hajxy jaduhñ mjatcøñät. ¹⁰Ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy mhabøjñäp, jaduhñä Dios hajxy hoy mbahijx mbadúunnät, je'eguiøxp coo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhíjtäm. Paadiä Jesucristo ja'a hawiinjemywyiinmahñdy hajxy xmiöoyyäm tehngajnä, jaduhñ hajxy maas hoy nbahíjxämät. ¹¹Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, je'eguiøxp coo hajxy nägøxiä xñähho'túutäm wiinduhmyhagajpt, hoy piønä. Cabä Jesucristo hajxy wiingaty xquiunúu'xäm. Tu'cuhdujt hajxy xquiunúu'xäm haagä hawa'adstuum. Cab jaduhñ miøjpäda'agy pø judíoshájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñeipiä pø høxpøcyhájtäm hajxy, pø caj. Cab jaduhñ ñeipiä pø cudoogø'øyhájtäm hajxy, pø caj.

¹²Mijtsä Dios tøø xyajñahdijy coo ja'a tiuung hajxy jaduhñ mdúunnät. Paady hajxy xjiaanñ tehñ chocy. Naxiä hojioot hajxy

mdehm miøødhádät. Naxy hajxy jaduhñ mhídät mee'xxieemy. Mmee'xtúgäp hajxy jaduhñ. ¹³Cab hajxy tii mdsippädä'agät, cab hajxy tii mma'adpädä'agät. Coo hajxy mniñägädieeyø'øwøøjät, mnimiämee'xøøjäp hajxy jaduhñ, nebiä Jesucristo hajxy xmiée'xäm. Coo hajxy jaduhñ xmiée'xäm, paady hajxy mmämée'xät pøn xñägädieeyøøby. ¹⁴Hamiñ haxøpy hajxy mniçhogøøjät. Jaduhñ hajxy hoy mjaanñ tehñ yhídät tu'ugmädia'agy. ¹⁵Weenä Jesucristo hajxy jaduhñ jootcuyc xyaghíjtäm tu'ugmädia'agy neby hajxy yaa tøø xpiädäacäm. Jabom-jabom hajxy tsøc híjtäm jootcuyc. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp.”

¹⁶⁻¹⁷Mhabøjcäbä Jesucristo miädia'agy hajxy cøxiä. Myajtuungpáadäp hajxy jaduhñ. Ja'a Dioswiinmahñdyhaam hajxy myajniñähixø'øwøøjät. Jaanä jaduhñ hajxy mnijiootcapxmøcpøjcäbät. Hamuumdu'jootä Dioshøy hajxy mhøwät. Naxiä Diosteedy hajxy mdehm ñämá'awät “Dioscujú'uyäp”, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm. Je'e hajxy nWiindsøn'hájtäm. Ja'a Jesucristocøxpä hajxy tijaty mdúnät.

¹⁸Mijts to'oxiøjc hajxy, tsipcøxpä mnihyhapä miädia'agy hajxy mmähøjcät. Cähxø'øgaamb hanaity jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmähøcy. Chojiä Dios ja'a jioot jaduhñ coo hajxy jaduhñ mgudiúnät. ¹⁹Mijts, ya'adiøjc-hajxy, yajxonä mdo'oxiøjc hajxy jaduhñ mdsoc mba'häyøwät. Cab hajxy mnä'ägä hójät. ²⁰Pønjaty

høxcujc-hajp, mmäbøjcäbä mdajjä mdeediä miädia'agy hajxy jaduhñ cøxiä. Xquiumáyäbä Dios hajxy jaduhñ. ²¹Jaana jaduhñ mijts teedyhajpä, cabä mnøøxä mmajc hajxy nä'a nägoobä mnä'a yagjootmä'adät, coo hajxy jaduhñ ñä'a jootmayhädät. ²²Jaana jaduhñ mijtspä, mijts moonsähajpä, hamuumdu'jootä mwiindsønä miädia'agy hajxy mgudiuun mguñájxät, nebiaty hajxy xyhane'emy. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e jiatcø'øy, coo ja'a wyiindsøn hajxy hānajtj jīm tiāna'ay, mānit hajxy hānajtj jōjwidsø'ø tiägø'øy tuumbä. Yajcumayaamb hajxy hānajtj coo hajxy hānajtj jiaaňch tehñ tiuñ. Caj mijts jaduhñ mjatcø'øbiät. Coo hajxy hoy mdúnät, cāhxø'ögäp jaduhñ coo ja'a Dios hajxy hoy mwiingudsähgø'øy. ²³Hamuumdu'joot hajxy mdúnät hoy tiehñ miädyii tuungä, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cab hajxy mnä'a yajcumayä'anät cu'ughagujc. ²⁴Paady hajxy jaduhñ hoy mdúnät, tøø hajxy mnajuø'øy coo ja'a Dios hajxy jīm xyajñøcxa'añ tsajpootyp, je'eguiøxp coo ja'a Jesucristo hajxy mmäduñ. Hix, tøyhajt hajxy jaduhñ mnä'ägädä Wiindsønhaty. ²⁵Pøn hoy ca'a jäya'ayhajp, tsipcøxp jaduhñ nøcxy quiumädowa'añ. Hoy jia mäyøøjä, cabä Dios miøjpäda'agy.

4 Hoorä, pønjatj moonsämøød, hoyyä moonsä hajxy myajtúnät. Cab hajxy mdsaačhtiúnät nä'a nägoobä. Naxy hajxy mdehñ jiahmiédsät coo mijtsä mWiindsøn jyijäbä, ja'a jīm hijpä tsajpootyp.

²Tehñgajnä Dios hajxy mba'yä'axät hamuumdu'joot. Ca'a Diosmädia'agy hajxy mmäniyhøxmaaho'ogyii. Mnämä'awäbä Dios hajxy "Dioscuj'uyäp." ³Mba'yä'axäbä Dios hajxy ja'a højtscøxpä coo højts ween xyajyajnäbaadø'øy coo højtsä miädia'agy njaac mädiäacät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a naam yajmädoyhātiäbä. Cooch jaduhñ tøø nmädia'agy, páadyhöch yaa ndsumyhäña'ay. ⁴Pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä, jaduhñchä Diosmädia'agy howyiinjuøñä nyajñähixø'owät. Jaduhñä Dios jiaaňch tehñ quiumay.

⁵⁻⁶Ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, hoy yajxón hajxy mmøødmädiä'agät hoy miänaajä. Cab hajxy mmädsip, cab hajxy mmäma'adø'owät. Coo ja'a Dios jaduhñ miäná'anät, naxy hajxy mdehñ quiudiúnät. Jaduhñ hajxy paquiä mnajuø'owät neby hajxy hoy mhadsówät hoy tiehñ piønä.

⁷Haa ja'a mägu'ughajpä Tíquico, jaanč tehñ yhöyhøch je'e xmiøødtuñ ja'a Dioscøxpä. Coo jīm miédsät maa mijtsän, mānit hajxy xyhawaanaañä cøxiä ja'a høøchcøxpä. ⁸Mānit hajxy xjiotcapxmøcpøga'añ. ⁹Quipxiä Onésimo miødhada'añii. Hóyhøch je'e xmiøødtuumbä. Jīm je'e chohmbä maa mijtsän. Xyhawaanaañäp mijts jaduhñ nebiaty yaa jiadyii.

¹⁰Haa ja'a Aristarco, yaač je'e xmiøødtsumčhānaabiä. Xyajpoo'xp mijts je'ebä. Møødä Marcos hajxy xyajpoo'xpä. Ja'a Bernabé jiuju miägu'ug je'eduhñ.

Tøø mijts nnocynäjaayø'øy ja'a Marcoscøxpä. Coö jim miédsät maa mijtsän, mänit hajxy hoy yajxón mwiingudsähgø'owät.

¹¹ Jaduhñä Jesús Justo hajxy xyajpoo'xpä. Haa ja'a judíoshajxy yaabä, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø miäbóquiäbä, cábøchä Diosmädia'agy hajxy xmiøødyajwa'xa'añ. Jagóoyyøchä Aristarcohajxy xmiøødtuñ, møødä Marcos, møødä Jesús Justo.

Hóyhøch hajxy jaduhñ xpiuhbety.

¹²⁻¹³ Xyajpoo'xp mijtsä Epafra jaduñmbä. Ja'a Jesucristo tiuung je'e tiúunäbä. Jim je'e chohmbä maa mijtsän. Høøchä tøyhajt nmøød coö ja'a Epafra ja'a Dios jiaančh tehñ miänuu'xta'agy ja'a mijtsøxpä, møødä mäßøjpädøjcøxpähajxy, ja'a hajxy jim tsänaabiä Laodicea, møød jim Hierápolis. Jaduhñä Epafra ja'a Dios miänuu'xta'agy coö mijtsä Diosmädia'agy pedyi myajtúnät hamuumdu'joot. Jaduhñä Dios

hajxy xquiumáyät. ¹⁴ Jaduhñ mijts ja'a Demas xyajpoo'xpä, møødä Lucas ja'a mädsooyøøbiä.

¹⁵ Huuc yajpoo'xä mäßøjpädøjc hajxy, ja'a hajxy jim hijpä Laodicea. Jaduhñä hermana Ninfä hajxy myajpoo'xpät, møødä mäßøjpädøjc-hajxy, ja'a hajxy jim nøcxpä Dioswiingudsähgøøbiä maa ja'a Ninfas tiøjcän. ¹⁶ Coö hädaa nocy hajxy hñanjty tøø mgapxy, mänit hajxy jim mguejxtägätsät Laodicea, weenä mäßøjpädøjc-hajxy jim quiáxpät. Mänitä nocy hajxy mgáxpät, ja'ačh jim tøø nguéxiäbä Laodicea. ¹⁷ Huuc näma'awä Arquipo hajxy jaduhñ coö naxxy hoy tiehñ quiudiúnät nebiaty tøø yhane'emyi ja'a Dios.

¹⁸ Hamdsoo cø'øjaayháambyhøch hädaa nocy nyajmaya'añ. Huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä coöch ween xpiuhbety maačh yaa ndsumyčhána'ayän. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Amén.

1 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy nhädiuunmuga'añ, hõõch Pablo, mөөдä Silvano, mөөдä Timoteo. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayööby, pønjatiä Diosmädia'agy jim määbøjp Tesalónica. Mwiingudsähgөөbiä Diosteedy hajxy mөөдä Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsõnhájtämbä. Tu'ugmädia'agy hajxy mmөөdhity. Weenä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy mөөдä Jesucristo.

²⁻³Tehngajnä hõjtsä Dios nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” ja'a mijtscõxpä nägõxiä. Jaanä mijtscõxpä hõjtsä Diosteedy nmänuu'xta'agy tehngajnä. Jaduhñ hõjtsä Dios nnäma'ay coo mijtsä miädia'agy hamuumdu'joot mmäbøjcä, paady hajxy hoy mjaanëh tehñ quiudiuunä. Paady hajxy jaduhñ mgudiuñ, coo ja'a Dios hajxy mjaanëh tehñ chocy. Coo ja'a Jesucristo hajxy hamuumdu'joot mjõbhixy, paady hajxy nägõø nãdecypiä mmee'xtucy. ⁴Mägu'ughajpädøjc, xchojpä Dios hajxy jaduhñ. Nnajuööby hõjts jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tөө xwyiimbiy. ⁵Hix, coo hõjts mijts nyajwiingapxööyy coo ja'a Jesucristo hajxy tөө

xñähho'túutäm, ja'a Dioshespíritu hõjtsä mäjaa hänäjty xmiooby. Cab hõjts hänäjty nä'a nägoobä nnä'a capxy nnä'a mädia'agy. Coo hõjtsä mäjaa jaduhñ xmiooyy, paady hõjts hänäjty nnajuööy cooëhä tøyhajt hänäjty nyecy. Mänaa hõjts jim nhitiän maa mijtsän, hoy hõjts jim nhijty. Paady hõjts jaduhñ hoy nhijty coo hõjts mijts hänäjty jaduhñ hoy ween xpiahity. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts.

⁶Jaduhñ hõjts mijts hoy xjiaanëh pahity. Jaduhñä Wiindsõñ Jesucristo hajxy hoy tөө mbahijxpä. Yajxonä mädia'agy hajxy jaduhñ mmädooyy, ja'a hõjts mijts nyajwiingapxööyyäbä ja'a Jesucristocõxpä, ja'a hõjtsä Dios xñajtschapxööyyäbä. Mxoonäac hajxy jaduhñ coo hajxy jaduhñ mmädooyy, hoy hajxy hänäjty jaduhñ hanaxiä mja tsaaëhpöcy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajxoonäac. ⁷Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tөө mmäböcy, hoy hajxy hänäjty mja tsaaëhpöcy, paadiä määbøjpädøjc-hajxy hoy miäbøjpä nägõxiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä maa ja'a naax xiõhatiän Macedonia

møød Acaya. ⁸Ca'a jyimiähajtiä ja'a Diosmädia'agy jaduñ tøø wia'xy ja'a Jesucristocøxpä. Wiinduhmyhagajpt jaduñ wia'xnä. Jaanä jaduñä mädia'agy wia'xpä wiinduhmyhagajpt coo mijtsä Diosmädia'agy mmäbøjtsoñ. Coo ja'a mäbøjpädøjc-hajxy jaduñ tøø miädoyhajnä, paady højts jaduñ nga'a nägapxy. ⁹Hix, majaty højts nwädity, jaduñ højtsä mäbøjpädøjc xñama'ay coog højts mijts hoy yaxón xyajtøjtägøøyy mänaa højts jim nhoyän maa mijtsän, møød coogä quepychechä naaxpoch hajxy tøø mnajtshixøñä. Pádiäc hajxy tøø mnajtshixø'øy coogä Dios hajxy mwiingudsähgøøñä, møød coogä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot myajtuunnä. Tøyhajtä Dios jiujuqiä. Cabä quepychechä naaxpoch jiujuqiä. ¹⁰Møød jaduñ hajxy miänaambä cooc mijtsä Dioshuung Jesucristo hajxy mjøbhixy coo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tsajpootyp chohnda'aga'añ coo hanaity yaa miänaca'añ. Coo ja'a Jesucristo hanaity tøø yho'ogy, mänit yagjujypiojca ja'a Tieedy. Mänit jim ñøcxy tsajpootyp. Ja'a Jesucristo hajxy jaduñ xyajnahwa'adsaanäm coo ja'a haxøøgjäya'ayhajxy hanaity yajcumädowa'añii ja'a Dios.

2 ¹⁻²Mägu'ughajpädøjc, coo højts jim nhooyy Filipos Diosmädia'agy-yajwa'xpä, mänit højtsä jäya'ay jim xxiøøghajty. Høxtä xhaačhtiuun højts jaduñ. Pero coo højts mänitiä nnøcxy maa mijtsän, mänit højtsä Dios xjiootcapxmøcøjcy,

hoy højtsä jäya'ay hanaity xjiaanč tehñ miädsiphaty. Y coo højts mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøyy, mänit hajxy mmäbøjcy hamuumdu'joot. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. Coo højtsä Dios xpiuhbety, paady højtsä miädia'agy hamøj jootmøj nyajwa'xä. ³Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduñ. Hamuumdu'joot højts nyajwa'xy. Cab højts nhøhnda'agy. ⁴Haa ca'a, ja'a Dios højts xwyiinguejx Diosmädia'agy-yajwa'xpä, paady højts hamuumdu'joot nyajwa'xy ca'xy pedyii. Cab højts nyajtägach ni weñtiä. Ja'a Dios højts xquiumaayy. Jaduñ højtsä njoot chocy coo højts xquiumáyät. Cab højts nmøjpäda'agy pø cab højtsä cu'ug xquiumay. Hix, jaduñä Dios hajxy xñajuøøyyäm neby hajxy nwiinmahñdhajtäm. ⁵Mänaa højts jim nhoyän maa mijtsän, cab højts mijts hanaity nwiinhøøna'añ. Jii jäya'ayhajxy näje'e, yaxón hajxy miäwiinhøøñ je'eguiøxp coo hajxy yajcumaya'añ. Pero højts, cab højts jaduñ mänaa njatcø'øy. Ni cab højtsä xädø'øñ mänaa nhadsocy. Jii jäya'ayhajxy näje'ebä, yaxón hajxy miäwiinhøøñ, weenä xädø'øñ hajxy jaduñ mio'oyii. Pero højts, cab højts jaduñ njatcø'øy. Tøyhajt jaduñ. Xñajuøøbiočhä Dios jaduñ cooč nga'a høhnda'agy. ⁶Cab højts jaduñ nmäna'añ coo højts pøn xwyiingudsähgø'øwät, ni mijts ni pøn, hoy jaduñ jia hawiinmatsä coo højts cu xwyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo højtsä Jesucristo tøø xwyiinguexy. ⁷Pero nnäxuu'chp højts mijts. Mijtsøxpä højtsä hojoot nmøødhaty. Høxtahmdsä

tajjāya'ay ja'a yhuung hajxy
 cwieendāhaty, jaduh_n hōjts
 mijts ngüeendāhajpä. ⁸Njaanč
 teh_m chojpy hōjts mijts, paady
 hōjts mijtsä Diosmädia'agy hoy
 nyajwiingapxø'øy. Hōxtä cu
 nnāhho'tuuty hōjts mijts coo
 ja'a Dios jaduh_n cu miānaañ.
 Hix, hoyhoy hōjts mijts ndsocy
 nba'hāyoy nāgø'ø nādecypä.
⁹Mägu'ughajpādøjc, mānaa
 hōjts mijtsä Diosmädia'agy hoy
 nyajwiingapxø'øyän, nnajuøøby
 hōjts hānajty coo mijtsä xādø'øñ
 hānajty may mga'a mōødä. Paady
 hōjts hānajty mōc nduñ nxajy
 xøømdsuh_m. Mjahmiejch hajxy
 jaduh_n, túhmäts. Ja'a nhamdsoo
 caayyøøc hōjts hānajty nguduumby
 nguxajpy. Cab hōjts hānajty
 nmāna'añ coo hōjts mijtsä caayyøøc
 xñä'a mó'owät.

¹⁰Mägu'ughajpādøjc, hoy hōjts
 jim nwādiyty maa mijtsän. Cab
 hōjts jim nmeel'ch nbojty. Cab hōjts
 jim nduundägooyy nnajxtägooyy.
 Ni weeñtiä hōjts jim nga'a cādiehy.
 Tøyhajt jaduh_n, túhmäts. Jaduh_n
 hōjtsä Dios xñajuøøbiä coo tiøyyä.
¹¹Hōxtahmdsä teedyjäya'ayä
 yhuung hajxy jiootcapxmøcpøcy,
 jaanä jaduh_n hōjts mijts
 njootcapxmøcpøjpä. Tøyhajt jaduh_n,
 túhmäts. Jaduh_n mijts nmägapx
 nhanehmbä coo hajxy hoy yajxón
 mjäya'ayhādät. ¹²Jaduh_nä Dios
 jioot chocy. Coö hajxy jaduh_n hoy
 yajxón njäya'ayhājtamät, paadiä
 Dios hajxy jim xyajnxøcxāanäm
 tsajpootyp maa miähane'emiän,
 maa wyiingudsähgø'øyijän.

¹³Paady hōjtsä Dios tehngajnä
 nnāma'ay “Dioscujú'uyäp.” Hix,

coo hōjts mijtsä Diosmädia'agy
 hoy nyajwiingapxø'øy, mänit
 hajxy hamuumdu'joot mguhbøjcy.
 Jaduh_n hajxy mmäbøjcy coo
 jiaanč Diosmädia'aguiä. Cab
 hajxy mmānaañ cooc tyijy jäya'ay
 tøø yhädiuñ. Tøyhajt jaduh_n coo
 ja'a Dios tøø yhädiuñ. Y coo hajxy
 jaduh_n mmäbøcy, paady hajxy hoy
 mjäya'ayhajnä. ¹⁴Mägu'ughajpādøjc,
 coo ja'a mhamdsoo mägunaax
 hajxy xchaačhtiuuñ, ja'a judíoshajxy,
 jaduh_n hajxy mjaht mhabejpä
 nebiä mabøjpādøjc-hajxy jim
 chaačhpøquiän Judea-naaxooty, ja'a
 hajxy mabøjpä ja'a Diosmädia'agy
 mōødä Jesucristo miädia'agy.
 Jaduh_n hajxy chaačhtiuunäbä ja'a
 yhamdsoo mägunaaxhajxy, ja'a
 judíoshajxy. ¹⁵Coo ja'a Wiindsøn
 Jesucristo yagho'cä, ja'a judíoshajxy
 jaduh_n jatcøøyy. Jaduh_nä judíos
 ja'a profetadøjc hajxy jecy
 yagho'pä. Hōjtspaadiä judíos
 xjiaac hadsaačhtiuunnajxpä. Coö
 ja'a judíoshajxy jaduh_n haxøøg
 yhäna'c-haty, paady hajxy quia'a
 cumayii ja'a Dios. Hoy piønä hajxy
 jaduh_n miädsiphaty. ¹⁶Hix, coo
 hōjtsä jäya'ayä Diosmädia'agy
 hānajty nyajmøødmädia'agy, ja'a
 hajxy ca'a judiöspä, ween hajxy
 jaduh_n ñähwaats quiuhwaatspä,
 mänit hōjtsä judíos hānajty xjia wi'i
 yhaduga'añ. Coö ja'a judíoshajxy
 jaduh_n jiatcø'øy, tehngajnä hajxy
 hanaxiä haxøøg jiaac teh_m jiatcø'øy.
 Pero mobädajpä hajxy hoyhoy
 yajcumädowa'añii ja'a Dios.

¹⁷⁻¹⁸Hoorä, mägu'ughajpādøjc,
 coo hōjts jim nhooyy maa mijtsän,
 mänit hōjts jim nwiimbjycumbä.
 Mänit hōjts yaa nmānajcy. Pero

cab hõjts hijty yaa njega'añ. Ja wi'i ñõcxtägatsaamb hõjts jim jadähooc maa mijtsän. Hix, jaduñ hõjts mijts njuø'øy nebiä hamdsoo huungpä. Hoy miänaajä mijts njahmiejsta'agy, hoy hajxy nga'a ja nyihjixäm hajujcy. Høøch Pablo, mayhóoc-høch jim tøø nja wi'i ñõcxtägatsa'añ, pero cab hõjtsä møjcu'ugong tøø xyajnäbaadøyyä coo hõjts jim nnõcxtägätsät. ¹⁹⁻²⁰ Haa ja'a Jesucristo, ja'a hajxy nWiindsøn'hájtämbä, coo je'e yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänäjty mgähxø'øga'añ maa wyiinduumän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty hamuumdu'joot tøø mmäbøcy. Paady hõjts njøbhixy coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. Mänit hõjts jaduñ nxoonda'aga'añ nägø'ø nädecypä ja'a mijtscoxpä. Mänit hõjtsä Dios xquiumaya'añ je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiunä mänaabä hõjts mijts hoy nyajwiingapxø'øyän.

3 ¹⁻³ Coo hõjts jaduñ nmädoyhajty coog hajxy hijty mjaanč tehñ chaächpøcy, mänitøch njaanč tehñ jootmayhajpøjcy je'eguiøxp coo hänäjty nga'a najuø'øy pø mjøjtänaabiä møjcu'ugong hajxy hänäjty. Páadyhøchä njoot hänäjty jiaanč tehñ chocy coo h jim nnõcxät maa mijtsän, nmäyajtøwáambiøch mijts hänäjty pø hoy hajxy hänäjty mmee'xtucy. Pero cab hänäjty näbaadø'øwa'añ coo h jim nnõcxät. Mänitøch jaduñ nwiinmahñdyhajty coo häh hermano Timoteo jim

nguexät nidiuhñ, y coo h jimbiy nidiuhñ nmähmø'øwät Atenas. Näguipxy hõjtsä hermano Timoteo xmiøødtuñ Diosmoonsä maa hõjtsä Diosmädia'agy nyajwa'xiän ja'a Jesucristocøxpä. Páadyhøchä hermano Timoteo jim nguejxy maa mijtsän coo mijts jaduñ xjootcapxmøcpøgät maa hajxy hänäjty mdsaačhpøquiän, weenä Diosmädia'agy hajxy hänäjty jaduñ maas hoy mmäbøcy hamuumdu'joot, møød ween hajxy hänäjty jaduñ mga'a jootmayhaty. Hix, ja'a Dios hajxy jaduñ tøø xyajnähdjijäm coo hajxy jaduñ ndsaačhpøjcämät ja'a Jesucristocøxpä. Tøyhajt jaduñ, túhmäts. ⁴ Haa ca'a, mänaa hõjts jim nhoyyän maa mijtsän, mänit hajxy nhawáanäm coo hajxy hänäjty tsipcøxp ndsaačhpøgáanäm. Jaduñ hajxy tøø njaanč jajt tøø njaanč habéjtäm, túhmäts. ⁵ Hoorä, coo h hänäjty nga'a najuø'øy pø hoyyä møjcu'ugong hänäjty mjøjtäna'ay maa hajxy hänäjty xjia wi'i jiojcapxø'øyän, mänitøch jaduñ nja mänaañ coo h jim nnõcxät maa mijtsän. Pero coo hänäjty quia'a näbaadø'øwa'añ coo h jim nnõcxät høøch, páadyhøchä hermano Timoteo jim nguejxy, ween mijts jaduñ xmiäyajtø pø hoyyä møjcu'ugong hajxy hänäjty tøø mjøjtäna'ay, pø hoyyä Diosmädia'agy hajxy hänäjty mbanøcxyñä. Hix, ndsähgøøbiøch hänäjty coo ja'a møjcu'ugong hajxy hänäjty tøø xjiojcapxø'øy. Coo hajxy häxøpy tøø mga'a mee'xtucy, xiøøbä hõjts mijtsä Diosmädia'agy häxøpy hoy tøø nyajwiingapxø'øy.

⁶Coo ja'a Timoteo jim jiaančh hooyy maa mijtsän, mänit wyiimbíjcumbä. Hoy yaa miejtstägach maa hõjtsän. Mänit hõjts xyhawaanä coogä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, mөөd coog hajxy hamiñ haxøpy mničhogyii. Hoxioondaacnä jaduhñ. Jaduhñä Timoteo miänaambä cóogøch mijts hoy miänaajä xjahmiejtsta'agy, mөөd cóogøch mijts xchocy xpia'häyoy. Jaduhñägøch mijts xja wi'i yhixa'añ nébiøch mijts nja wi'i yhixa'añän.

⁷Mägu'ughajpädøjc, coo hõjts jaduhñ nmädoyhajty coogä Diosmädia'agy hajxy hänäjty tehngajnä mmäbøcy hamuumdu'joot, mänit hõjts njootcugøyy, hoy hõjts hänäjty hanaxiä nja tsaačhpøcy, hoy hõjts hänäjty mõj may nyajmaajiaty. ⁸Paady hõjts jootucj nnijiäwøyyänä coo mijtsä Diosmädia'agy tehngajnä mbanøcxy hamuumdu'joot ja'a Jesucristocøxpä. ⁹Coo mijts jaduhñ mmäbøcy tehngajnä, paady hõjts njaančh tehñ xioonda'agy Dioswiinduum, paady hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay “Dioscujú'uyäp.”

¹⁰⁻¹¹Xøømdsuhñ hõjtsä Diosteedy mba'ya'axy mөөdä Wiindsøn Jesucristo. Jaduhñ hõjts nmänuu'xta'agy hamuumdu'joot coo hajxy ween yajnäbaadø'oy coo hõjts jim nnøcxtägätsät maa mijtsän, jaduhñ hõjts mijtsä Diosmädia'agy njaac yajnahixø'owät nebiaty hajxy pedyii

mga'a määbøcyñä, ¹²mөөd weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo hajxy hamuumdu'joot mjaac ničhogóøjät hamiñ haxøpy neby hõjts mijts ndsoquiän, mөөd coo jäya'ay hajxy jaduhñ nägøxiä mdsoc mba'häyowät, ¹³mөөd weenä Jesucristo hajxy xjiaac puhbety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mbanøcxät, mөөd coo hajxy mga'a najtshixø'owät, mөөd coo hajxy mga'a wädítät haxøøg, jaduhñ hajxy mhídät hawa'adstuum, jaduhñ hajxy pøn xquia'a nähwaambédät maa ja'a Diosteedy wyiinduumän coo ja'a Wiindsøn Jesucristo hänäjty yaa tøø quiädaactägach hädaa yaabä naaxwiin. Näguipxiä Jesucristo ja'a mioonsä hänäjty nägøxiä miøødcäda'aga'añ mөөd pønjetiä Diosmädia'agy hänäjty tøø miäbøcy.

4 Hoorä mägu'ughajpädøjc, ja'a Jesucristocøxpä hõjts mijts cham nmägapxy nhane'emy coo hajxy hoy mjaac tehñ jiäya'ayhädät, jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Jaduhñ hõjts mijts jayøbajt nyajnahixøøyy. Y jaduhñ hajxy hoy mjaančh jäya'ayhaty.

²Jaduhñ hõjtsä Wiindsøn Jesucristo tøø xñajtsapxø'øyc coo hõjts mijts nyajwiingapxø'owät, túhmäts. ³Jaduhñä Dios hajxy xyajmädsójcäm coo hajxy hoy ngudiúunämät nebiaty hajxy tøø xyhanéhñäm coo hajxy hoy nwädíjtämät, mөөd coo ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy ngøxy najtshixøøyyämät. ⁴Jaana jaduhñä Dios hajxy tøø xyhanéhñämbä coo ja'a ndo'oxiøjc hajxy hoy yajxon nmøødtsänäyyämät, mөөd coo

hajxy nwiingudsähgóóyyämät.

⁵Haa ja'a jäya'ayä Dios hajxy ca'a hixyhajpnä, cabä miädia'agy hajxy jaduhñ quiudiunä. Hix, wiingto'oxiøjc hajxy wyl'i yhadsojpy. Pero mijts, ca'a hajxy jaduhñ mbajatcø'øy. ⁶Ca'a mmäjööñ mmädøjcä tio'oxiøjc hajxy jaduhñ mmägapxtägooyä. Pønjaty jaduhñ jatcøby, tsipcøxp hajxy hoyhoy yajcumädowa'añii ja'a Jesucristo. Haa ca'a, jaduhñ hõjts mijts tøø nhuuc hanehm̄bä. ⁷Hix, jaduhñä Dios hajxy tøø xyajnähdíjäm coo hajxy hoy yajxón njäya'ayháltämät. Cab hajxy jaduhñ xyajmädsójcäm coo hajxy haxøøg nwädíjtämät. ⁸Jaduhñds je'e, paadiä Dios ja'a yhEspíritu tøø xmióoyyäm, jaduhñ hajxy hoy njäya'ayháltämät. Pønjaty jaduhñ ca'a cudiunaamb nébiøch cham̄ nmädia'aguiän, ja'a Dios hajxy jaduhñ ñägädieeyøby, ca'a jäya'ayä.

⁹Mägu'ughajpädøjc, ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähihóóyyäm coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhójcämät, pønjatia Diosmädia'agy mabøjp. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy jaduhñ tøø xyajnähihóóyyäm, cab yhadsipä cooñ mijts jaduhñ njaac yajnäjaayø'owät coo hajxy jaduhñ nniçhójcämät. ¹⁰Tøyhajt jaduhñ coo ja'a mabøjpädøjc hajxy nägøxiä mdsocy yaa Macedonia-naaxooty wiinduhmyhagajpt. Jaduhñ hõjts mijts mabøcy nmänuu'xta'agy coo hajxy maas hamuumdu'joot mmädsógät. ¹¹Jaduhñ hõjts mijts tøø nhuuc hanehm̄bä coo hajxy hamoñ haducy mhídät, coo hajxy mga'a yajtägø'owät maa cueendä

hajxy mga'a mөөдән, mөөд coo hajxy mniyhix mniimiähäyowøøjät hamdsoohaamby. Jaduhñä mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy jaduhñ mgudiúnät, ¹²jaduhñä cu'ug hajxy xquiumáyät, mөөд jaduhñ hajxy tii mga'a yajmaajiádät.

¹³Mägu'ughajpädøjc, ja'a jäya'ayhajxy ca'a mabøjpä, coo ja'a jiuju ja'a miägu'ug hajxy yho'ogy tiägoy, mänit hajxy jiaançh tehñ jiootmayhaty. Paady hajxy jaduhñ jiootmayhaty coo hajxy quia'a najuø'øy coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä. Paady hõjts mijts cham̄ nhawáanäm, cab hõjtsä njoot chocy coo hajxy mjootmayhájpät. ¹⁴Hoorä, coo hajxy jaduhñ nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo jiuypiojtägajch mänaabä hänäjty tøø yho'oguiän, paady hajxy jaduhñ nmäbøjcämbä coo ja'a Dios ja'a ho'oguiäya'ay yagjuypiojtägatsa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä, ja'a Jesucristo hajxy mөөдhijpä tu'ugmädia'agy.

¹⁵⁻¹⁷Hädaa mädia'agy jaduhñbä, ja'a Jesucristøch jaduhñ xñajtsapxøoyyä. Hoorä, coo ja'a Jesucristo hänäjty yaa quiaädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit jim̄ choona'añ tsajpootyp. Mänit møc ya'axa'añ nebiä soldadowiindsøn̄hajxy møc ya'axiän coo hajxy hänäjty chiptuna'añ. Mänitä Diosmoonsä møc ya'axaambä, ja'a møjtuung jim̄ mөөdpä tsajpootyp. Mänitä Dios ja'a xiuuxt yajxu'uxa'añii møc. Mänitä ho'oguiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø

miäbóquiäbä ja'a Jesucristocöxpä. Mänitä maböjpädöjc-hajxy nägöxiä chajpeda'añ, pönjaty hānajtj jujyñā tsuxnä, näguipxy mөөд pönjaty hānajtj tөө yho'ogy, ja'a hajxy hānajtj tөө juijypiojtägáchäbä. Mänitä Jesucristo hajxy nägöxiä nөcxy njөcubaadö'owāanām jim jocjooty, mөөд pönjaty hānajtj tөө juijypiojtägach, mөөд pönjaty hānajtj jujyñā tsuxnä. Hoy miānaajä ja'a Jesucristo hajxy nägöxiä xmiөdhdidāanām. Cab hajxy mānaa xpiuhwa'adsāanām.

¹⁸Tөyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Coö hajxy jaduhñ mmäbөcy, jaduhñ hajxy hamiñ haxөpy mnijootcapxmөcpөгöjät.

5 ¹⁻²Mägu'ughajpädöjc, mnajuөөby hajxy jaduhñ coö jaduhñ quia'a yajnajuө'өy mānaa xөө tiempo yhabaada'añ coö ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Paady, cab yhadsipä coöch mijts njaac yajnājaayö'owät mānaa jaduhñ jiada'añii. Pero jaduhñ mabөcy, mnajuөөby hajxy jaduhñ coö ja'a Jesucristo hajxy xyajcädaacpedāanām jaguiapxy jamiädia'agy. ³Jaduhñä cu'ughajxy hānajtj miāna'ana'añ: "Jootcujc hajxy nhíjtām; cab hajxy nej njadāanām, cab hajxy nej nhabetāanām", nөm. Mänitä tsө'ty häyohn jaguiapxy jamiädia'agy yhabaada'añ. Paquiä cu'ughajxy jaduhñ jiada'añii tiuna'añii jaduhñ mäwiin nebiä to'oxiojc-hajxy jiaty yhabetiän coö ja'a yhuunghajxy hānajtj myina'añ quia'awa'añ. Cabä cu'ughajxy hānajtj hoy piäyө'öga'añ. ⁴Pero mijts,

mägu'ughajpädöjc, mwiinjuөөby hajxy jaduhñ. Cab hajxy jaduhñ myagjuө'owa'añ coö ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajcädaacpéjtāmät jaguiapxy jamiädia'agy. ⁵Hix, coö ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäböjcām ja'a Jesucristocöxpä, paady hajxy jaduhñ mäwiin nmäbāatām nebiä jäya'ayhajxy xөөm wädiipän. Hoy hajxy yhixy. Cab hajxy nhíjtām hagogdstuum. ⁶⁻⁸Coö hajxy jaduhñ nmäböjcām ja'a Jesucristocöxpä, tsөcxä hajxy híjtām nähix hahixө'ө. Tsөc hajxy híjtām wijy quejy. Jaduhñ hajxy nga'a híjtāmät nebiä jäya'ay maabän, nebiä jäya'ay múucäbän. Jaduhñä haxөөgpä hajxy hoy njөjtānāyyāmät nebiä soldadohajxy chiptuñän nähbujxt cuhbujxt. Tsөcxä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot maböjcām. Tsөгä jäya'ay hajxy nägöxiä tsojc pa'häyóowäm. Tsөгä Jesucristo hajxy jөbhíjxām coö hajxy xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsāanām. ⁹Hix, cabä Dios hajxy xyajmädsöjcām coö hajxy ndsaaөhpöjcāmät. Caj pues. Jaduhñ hajxy tөө xyajnähdfíjjām coö ja'a Wiindsón Jesucristo hajxy xyajnähwaats xyajcuhwāatsāmät. ¹⁰Paady hajxy hoy xñähho'túutām, jaduhñ hajxy hoy xmiөdhdidāanām cөjxta'axiөө. Coö yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy nägöxiä xwiowө'өгāanām, mөөд pönjaty hānajtj jujyñā tsuxnä, mөөд pönjaty hānajtj tөө yho'ogy tөө tiägoy. ¹¹Hoorä, jaac nijootcapxmөcpөгөө hajxy hamiñ haxөpy. Jaac niyajnähixө'өwөө ja'a

Diosmädia'agy hajxy. Jaduhñ hajxy jäda'ahaty mjaančh cudiuñ.

¹²Mägu'ughajpädøjc, mijts nmänuu'xtaacy coo ja'a wiindsøndøjc hajxy mwiingudsähgø'owät, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a Diostøjcän, ja'a mijts xwyiingapx xjijøcapxøobiä. ¹³Coo hajxy jaduhñ tiuñ, paady hajxy hamuumdu'joot mdsoc mba'häyowät. Jootcujc hajxy mnimiødhidøøjät. Cab hajxy mnimiäjootma'ad mnimiädsiphadøøjät.

¹⁴Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ mijts njaac yajwiinxiic njaac yajwiingapxø'oy coo häna'c hajxy mhøjät, ja'a hajxy naxy nuuxho'pä, coo hajxy ween tiuñ; mөөd coo häna'c hajxy mjootcapxmøcpøgät, ja'a hajxy jootmayhajpä; mөөd coo häna'c hajxy mwiingapx mjøcapxø'owät, ja'a hajxy hoy ca'a mabøgaambä. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ nägøxiä mmägapx mhané'emät.

¹⁵Mniyajcopcø'owøøjäp hajxy. Coo pøn ñägädieeyø'owøøjät, cab yaghawiimbídät. Jaduhñä mjoot hajxy hoy miänaajä mbädá'agät coo mayhajt hajxy mduñhátät hoy ñä'a pønä, mөөdä mabøjpädøjc-hajxy, mөөdä cu'ughajxy nägøxiä.

¹⁶Hoy ñä'a mänaajä hajxy mxoondá'agät. ¹⁷Tehngajnä Dios hajxy mba'yá'axät. ¹⁸Mnäma'awäbä Dios hajxy "Dioscujú'uyäp", hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Chojiä Dios jioot jaduhñ coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, je'eguiøxp coo ja'a miädia'agy

hajxy nmäbøjcäm ja'a Wiindsøn Jesucristocøxpä.

¹⁹Cabä Dioshespíritu hajxy mänaa mhadúgät. ²⁰Cab hajxy mbéxät pønjetiä Diosmädia'agy najtscapxøøby. ²¹Pero cóxäbä mädia'agy hajxy mmädoomach mädyii hoy mädyii mäbaad. Je'eds hajxy mguhbøgäp hamuumdu'joot. ²²Mөөdä haxøøgjootä haxøøgwijnmahñdy hajxy mgøxy najtshixø'owät.

²³Ja'a Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmióoyyäm. Ween hajxy xquiøxy yajnähwa'ačh xquiøxy yajcuhwa'ačh. Ween hajxy xyaghity hawa'adstuum, mөөdä mjuøhñdyhajxy, mөөdä mni'xä mgopc-hajxy, høxtä coonä ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin. ²⁴Ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbíiwäm. Jaaya'ay hajxy tsipcøxp xyajnähwa'ads xyajcuhwa'adsaanäm neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm. Tøyhajt jaduhñ. Hiñ, cabä Dios mänaa yhøhnda'agy.

²⁵Mägu'ughajpädøjc, huuc Diospa'ya'ax hajxy tehngajnä ja'a højtscøxpä.

²⁶Huuc näma'aw ja'a mabøjpädøjc hajxy jaduhñ nägøxiä coo højts hamuumdu'joot ndsocy nba'häyoy.

²⁷Naxiä mabøjpädøjc hädaa nocy hajxy mdehm yajwiingapxø'owät nägøxiä. Ja'a Jesucristo jaduhñ hanehm.

²⁸Ween mijtsä Wiindsøn Jesucristo ja'a hoyhajtä weenhajt mõj may xmio'oy. Amén.

2 Tesalonicenses

1 Chaa hõjts hädaa nocy
nhädiuunmuga'añ,
høøch Pablo, mөөdä Silvano,
mөөdä Timoteo. Mijts hädaa
nyajnäjaayøøby, pønjaty jim
hamugøøby Dioswiingudsähgøøbiä
Tsalónica. Ja'a Dios hajxy
nDeedyháltäm, mөөdä Jesucristo
hajxy nWiindsønäháltäm. ²Ween
mijtsä Dios ja'a tsooctä mayhajt
xtiuunä, ween mijtsä hoyhajtä
weenhajt xmio'oy.

³Mägu'ughajpädøjc, ja'a mijtscoxpä
hõjtsä Dios hoy miänaajä nnäma'ay
“Dioscujú'uyäp.” Hawiinmats jaduhñ.
Hix, tehngajnä Diosmädia'agy
hajxy mjaac mäbøcy, mөөd hajxy
tehngajnä mjaac niçhogyii hamiñ
haxøpy. ⁴Hoy miajatiä hõjts nwädity
maa ja'a Diostøjcän, jaduhñ hõjts
nmädia'agy ja'a mijtscoxpä coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy hoy mjaançh
tehñ miäbøcy, mөөd coo hajxy
hoy mjaançh tehñ miee'xtucy, hoy
hajxy hanaxiä mja tsaächpøcy ja'a
Dioscoxpä. ⁵Coo hajxy jaduhñ
mmee'xtucy, paadiä Dios hajxy
jim xpiäda'aga'añ hawa'adstuum
coo hänajty miähane'ema'añ.
Xyhijxpä Dios hajxy coo hajxy je'e
myajcudsaaçhpøgø'oy. Hoy jaduhñ
coo hajxy jim xpiädä'agät.

⁶Pønjaty mijts
jaduhñ xchaaçhtiuumb,
yaghawiimbidaambiä Dios
jaduhñ. Jaduhñä Dios jioot chocy.

⁷Coo ja'a Wiindsøn Jesucristo
yaa miänajtagatsa'añ hädaa
yaabä naaxwiin, jim choona'añ
tsajpootyp. Ja'a mioonsä
miøødmänacaamby, ja'a hajxy
mäjaamøødpä. Hajájjäbä Jesucristo
quiäda'aga'añ. Mänitä Dios hajxy
nägøxiä xyajpoo'xáanäm, mөөd
hõjts mөөd mijts nägøxiä. Cab
hajxy jaduhñ xyajtsaaçhtiunáanänä.

⁸Coo ja'a Jesucristo hänajty yaa
tøø quiäda'agy, mänitä jäya'ayhajxy
quiumädowa'añ pønjatiä Dios
hänajty tøø quia'a möjpädä'aguiäbä,
pønjatiä miädia'agy hänajty tøø
quia'a mäbøjcäbä ja'a Wiindsøn
Jesucristocoxpä. ⁹Cøjxta'axiøø
hajxy jiiby chaaçhpøga'añ
haxøøgtuum. Cab hajxy jim mänaa
yajtägø'owa'añii Dioswiinduum,
maa ja'a Dios möj jaançh
yhäña'ayän, maa möcmäjaa
miøødän. ¹⁰Coo ja'a Jesucristo
hänajty yaa tøø quiäda'agy,
mänitä jäya'ayhajxy jiaançh tehñ
yagjuø'owa'añ, ja'a Diosmädia'agy
hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä, ja'a
hajxy hänajty tøø nähwa'açh tøø

quihwá'a'chäbä. Mänitā Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. Jim mijts hānajtý mbahidaambä je'eguiøxp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtý tøø mmäbøjpä neby højts mijts tøø nyajnäxihø'øyän.

¹¹Ja'a mijscøxpä højtsä Dios hoy miänaajä nba'ya'axy coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät, ween hajxy jaduhñ xquiumay. Paady hajxy tøø xyajnähdijy coo hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät. Ween hajxy xpiuhbety ja'a miäjaahaam coo ja'a miädia'agy hajxy hoy mmäbøjcät, jaduhñä hojioot hajxy mmøødhädät.

¹²Coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ mgudiúnät, jaduhñä cu'ugä Wiindsøn Jesucristo hajxy wyiingudsähgø'øwät, møød jaduhñ mijtsä cu'ug xwyiingudsähgøøbiät. Ja'a nDioshajtäm møødä Wiindsøn Jesucristo, jaaya'ay mijtsä tsooctä mayhajt xtiúunäp.

2 ¹⁻²Mägu'ughajpädøjc, chámhøch nmädia'aga'añ coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, møød coo hajxy xmiøjya'axáanäm coo hajxy jim nhamugøøyyämät maa je'ejän. Hoorä, coo hajxy mmädoyhädät cooc tyijy tøø yhabaatnä coo ja'a Jesucristo quiädaactägatsaannä, cab hajxy mdsoj mabøgät. Cab hajxy mjootmayhädät. Cab hajxy mdsähgø'øwät. Hix, jaduhñä häna'c-hajxy näje'e tøø yhøhnda'agy cooc tyijy ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød cooc tyijy højts jaduhñ tøø nmäna'añ, capxyhaam, nocyhaam. Pero cab jaduhñ nä'a tøyyä. Paady højts mijts

cham nmānuu'xta'agy ³coo hajxy mga'a yajwiinhøønät ni weeñtiä. Hix, cab jaduhñ choj habaada'añ. Jayøjpä jaya'ayä Diosmädia'agy hajxy nämay ñajtshixø'øwa'añ. Mänitā haxøøgjäya'ay wyiingähxø'øga'añ, ja'a hānajtý jiiby ca'awaambä haxøøgtuum. ⁴Mänitā haxøøgjäya'ayä Dios miädsibø'øwa'añ møødä jäya'ayhajxy yaa wyiingudsähgøøbiä cøxiä. Jaanč tehñ yajcumayaamb hānajtý jaduhñ. Mänitā yhanehmādaact jiiby piäda'aga'añ maa Diostøjcän. Jaduhñ hānajtý ñibiäda'aga'añii nebiä Diosän. Yajwiingudsähgø'øwaamb hānajtý jaduhñ nebiä Diosän.

⁵Mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, mänitøch jaduhñ nhuuc hawáanäm coo jaduhñ jiada'añ. Mjahmiejchp hajxy jaduhñ, túhmäts. ⁶Cabä haxøøgjäya'ay jaduhñ choj wiingähxø'øga'añ je'eguiøxp coo yhadugyii høxtä coonä Dios yaghabaadät coo jaduhñ wyiingähxø'øgät. Mnajuøøby hajxy jaduhñ pøn mähaduip. ⁷Tøø ja'a haxøøgwiinmahñdy tiägøøñä wädijpä. Hamee'ch jaduhñ wiädity. Jaanä jaduhñ je'e yhadújcäbä. Coo yhabaadät coo quia'a hadújcänät, mänitā mähaduipä jiøwa'adsa'añ. ⁸Mänitā haxøøgjäya'ay jaduhñ jiaanč wiingähxø'øga'añ. Mänitnä Wiindsøn Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ mäjaamøød. Mänitā Jesucristo ja'a haxøøgjäya'ay yajcuhdägoyya'añ. Piäxujyhaam jaduhñ yagho'oga'añ. ⁹Coo ja'a haxøøgjäya'ay jaduhñ wyiingähxø'øga'añ, ja'a

møjcu'ugong puhbedaamb.
 Møcmäjaa miøðhadaamb.
 Mänitä hijxtahnd yajcähxø'øga'añ
 hoy-yagjuøøñä. Jaduhñä
 cu'ug hänäjty wyiinhøøna'añ.
¹⁰Haxøøgwiinmahñdyhaam
 hänäjty miäwiinhøøna'añ.
 Ja'a jäya'ayhajxy hänäjty
 tu'udägoyyaambä, je'edshajxy
 jaduññ yajwiinhøønaamb. Paady
 hajxy hänäjty tiu'udägoyya'añ
 coo ja'a tøyhajt hajxy hänäjty
 tøø quia'a tsocy. Paady hajxy
 hänäjty quia'a nähwa'ads quia'a
 cuhwa'adsa'añ. ¹¹⁻¹²Pønjatia
 tøyhajt jaduññ ca'a tsojp, ja'a
 haxøøgpä hajxy wyiinxoondaacypy.
 Jaduhñä Dios miäna'añ coo hajxy
 ween yajwiinhøøñ, møød coo
 ja'a hønnda'agymiädia'agy hajxy
 ween miäbøcy, jaduññ hajxy jiiby
 quia'awät haxøøgtuum.

¹³Mägu'ughajpädøjc, xjiaančh
 tehñ chojpy mijtsä Dios. Ja'a
 mijtscøxpä højtsä Dios hoy
 miänaajä nnäma'ay “Dioscuju'uyäp.”
 Hawiinmats jaduññ. Paady højts
 jaduññ nnäma'ay je'eguiøxp coo
 ja'a Dios hajxy jecy xyajñahdijy coo
 hajxy mnähwa'ads mguhwá'adsät.
 Cahnä hädaa yaabä naaxwiin
 hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy coo
 hajxy jaduññ xyajñahdijy. Coo
 ja'a tøyhajt hajxy tøø mmäbøcy,
 paadiä Dios hajxy xyajñahwa'ačh
 xyajcuhwa'ačh ja'a yhEspirituhaam.
¹⁴Coo ja'a Dios hajxy jaduññ
 xyajñahdijy, paadiä tøyhajt hajxy
 tøø mmäbøcy mänaa højts mijts hoy
 nyajwiingapxø'øyän. Jaduhñ hajxy
 tøø xyajñahdijpä coo ja'a Wiindsøn
 Jesucristo hajxy xmiøðhdät
 cøjxta'axiøø.

¹⁵Mägu'ughajpädøjc, tøø
 højts mijtsä cuhdujt madiu'u
 nyajñähixø'øy capxyhaam møød
 nocyhaam. Hamuumdu'joot hajxy
 jaduññ mmäbøgät tehngajñä. Cab
 hajxy nnajtshixø'øwät. ¹⁶Xjiaančh
 tehñ chójcäm ja'a Wiindsøn
 Jesucristo hajxy møødä Diosteedy.
 Tøø mayhajt hajxy xtiüünäm coo
 hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm
 cooc hajxy hoy miänaajä
 xmiøðhdäanäm. ¹⁷Weenä Dios
 hajxy xpiuhbety coo hajxy hoy
 mgudiünät, møød coo hajxy hoy
 mgápxät.

3 Hoorä, mägu'ughajpädøjc,
 huuc pa'ya'axä Dios hajxy ja'a
 højtscøxpä, ween højtsä mädia'agy
 ja'a Jesucristocøxpä paquiä nøcxy
 nyajwa'xy, weenä cu'ughajxy
 miäbøcy nej mijts tøø mmäbøquiän,
²møød ween højtsä Dios xñäwa'añ
 maa ja'a haxøøghäna'c-hajxiän,
 maa ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxiän.
 Hix, cabä jäya'ayhajxy nägøxiä
 miäbøcy. ³Pero tømiaäiaacpä
 Dios. Xpiuhbedaamb hajxy jaduññ.
 Xñäwa'anaamb hajxy jaduññ
 maa ja'a haxøøgpän. ⁴Jaana
 jaduññduhmbä, nmäbøjcäp højtsä
 Dios ja'a miädia'agy ja'a mijtscøxpä.
 Nnajuøøby højts coo mijtsä cuhdujt
 mgudiuna'añ, ja'a højts mijts cham
 nyajwiingapxø'øwaambiä. ⁵Weenä
 Dios hajxy xjiaac yajwiinjuø'y
 tiiguiøxpä hajxy jaduññ coo
 xchójcäm, møød tiiguiøxpä
 Jesucristo coo miee'xtujcy mänaa
 yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin.

⁶Mägu'ughajpädøjc, tøø højts
 nmädoxyhaty cooc mijts näje'e
 mwi'i nüuxho'ogy, møød cooc
 hajxy näje'e mga'a nä'ägädä

tuna'añ. Hoorä, jaduhñ højts
mijts nmägapxy nhane'emy ja'a
Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo
hajxy mbuhwá'adsät pönjaty
jaduhñ wi'i ñuuxho'p, ja'a cuhdujt
hajxy ca'a cudiunaambä, ja'a højts
mijts tõe nyajwiingapxó'oyäbä.

⁷Mnajuøøby hajxy coo højts
hawiinmats xpiahíxät neby højts
hoy nwädiñ. Hiñ, mänaa højts
jimñ nhitiñ maa mijtsän, cab højts
hänajty jimñ nnuuxho'ogy. ⁸Caj
pues. Xøømdsuhñ højts hänajty
nduñ nxajy. Paady højts hänajty
jaduhñ nguhdujthaty, cab højts
hänajty ndsocy coo højts mijts cu
xpiuhbejty. Ngujuuby højts hänajty
tijaty højts hänajty ngaaby. ⁹Paady
højts hänajty jaduhñ nguhdujthaty,
jaduhñ højts hänajty ndsocy coo
højts mijts jaduhñ xpiahíxät, hoy
højtsä cuhdujt hänajty nja mөөdä
coo højts mijts cu xpiuhbejty.

¹⁰Mänaa højts jimñ nhitiñ maa
mijtsän, jaduhñ højts hänajty
nmägapxy nhane'emy coo hajxy
nägøxiä mdun mxájät. Pøn jaduhñ
ca'a tunaamb, cabä caayyøøc
hajxy mmó'owät. ¹¹Coo højts
jaduhñ tõe nmädoyhaty cooc hajxy
jaduhñ näje'e mwi'i ñuuxho'ogy,
mөөd cooc hajxy näje'e mga'a

nä'ägädä tuna'añ, mөөd cooc
hajxy näje'e mwi'i yajtägø'oy maa
cueendä hajxy mga'a mөөdän,
¹²pönjaty jaduhñ jatcøøby, jaduhñ
højts nmägapxy nhane'emy ja'a
Wiindsõñ Jesucristocõxpä coo hajxy
jootcuje ween tiuñ xiajy, jaduhñä
quiaayyøøc hajxy ñiguiudúunäxät.

¹³Mijts, mägu'ughajpädøjc, cab
hajxy mnänuuxó'owät coo ja'a
hoybä weenbä hajxy mdúnät.

¹⁴Pøn jaduhñ ca'a cudiunaamb
neby højts chamñ ngujaayän maa
hädaa noquiän, myajcopcø'owäp
hajxy jaduhñ. Cab hajxy
mmөөdwädiñmúnät. Ween jaduhñ
chähdiuñ. ¹⁵Pero cab hajxy
mmädsiphädät. Jaduhñ hajxy
mhoj mmägápxät nebiä huch nebiä
puhya'ayän.

¹⁶Yejiä Dios ja'a hoyhajtä
weenhajt. Ween mijtsä hoyhajtä
weenhajt möj may xmio'oy hoy
miänaajä. Ween hajxy nägøxiä
xmiөөdhity.

¹⁷Høøch Pablo, hamdsoo
cø'øháamhøch chamñ njahmiaya'añ.
Jaduhñhøch nxøø ngujaay hoy ñä'a
mädyii nocyjiootiä: Pablo. ¹⁸Ween
mijtsä Wiindsõñ Jesucristo ja'a
tsooctä mayhajt xtiuunä nägøxiä.
Amén.

1 Timoteo

1 Pablohájpøch høøch. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, mänítøch hajxy tøø xyhane'emy cooçh jaduhñ ndúnät cuguexy. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Ja'a Jesucristo hajxy njøbhíjxäm coo hajxy hawa'adstuum xpiäda'agáañäm. ²Timoteo, míichhøch hádaa nocy nyajnájaayøøby. Jadúhñhøch miich njuø'øy nebiä hamdsoo huungpän coo ja'a Diosmädia'agy nmäbójcäm. Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Diosteedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miichä tsooctä mayhajt hajxy xtiuunä, ween xñäxuuch, weenä hoyhajtä weenhajt xmio'oy.

³Hoorä, mänaa højts jim tøø nhíjtäm Efeso, mänítøch nwiinmahñdyhajty cooçh jim nnøcxät Macedonia-naaxooty. Mänítøch miich nmänuu'xtaacy coo jim mmähmø'øwät Efeso nidiuhñ, coo jaduhñ jim ween mduñ wiindsøn maa ja'a Diostøjcän. Jadúhñhøch miich cham nnämáaguumbä coo jim mjaac túnät. Hix, jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnáhixø'øy neby højts

nyajnáhixø'øyyäm. Wiingaty hajxy yajnáhixø'øy. Mhójäp jaduhñ coo hajxy jaduhñ wiing quia'a yajnáhixø'ønät. ⁴Jaanä jaduhñduhmbä, mhójäp je'ebä pønhatiä nähap hajxy wi'i miädiaacp, møød pønhati yajcopcøøby tijatiä jecyjiäya'ayhajxy hijty xiøhaty. Cab jaduhñ choobaady coo jaduhmbä capxy coo jaduhmbä mädia'agy hajxy tehngajnä yajcapxiø'øy. Jue'e tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmäbójcäm coo ja'a Dios hajxy xpiädäcäm hawa'adstuum.

⁵Pero jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy hamuumdu'joot nniçhojc nnibia'häyóowämät hamiñ haxøpy. Pønhati howyiinmahñdy møød, je'ehajxy jaduhñ hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäp, møød pønhati haxøøgwiinmahñdy ca'a møød, møød pønhatiä Diosmädia'agy hamuumdu'joot mähøjp. ⁶Tøø jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ñajtsnixøøñä näje'e. Tøø hajxy jaduhñ tiu'udägoonä. Xiøøbä hajxy yajcapxiø'øy mädyii ca'a tsoobaatp. ⁷Jaduhñä jioot hajxy jia wi'i piäda'agy coo ja'a jecyquihdujt hajxy yajnáhixø'øwät, ja'a Moisés

jecy quiujáhyyäbä. Pero cab hajxy wyiinjuø'øy neby hajxy jia wi'i yajnáhixø'owa'añ cooc tyijy tiøyyä.

⁸Coo ja'a jecyquihdujt hajxy jaduhñ hoy nyajtúunämät, mänit jaduhñ tiuungpaady. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. ⁹Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy coo ja'a haxøøgjäya'ayhajxy jaduhñ quiumädówät, ca'a jie'eguiøxpä ja'a hojiäya'ayhajxy. Tøyhajt jaduhñ, túhmäts. Jue'ečh jaduhñ nnänøømby ja'a haxøøgjäya'ayhajxy, pønhatiä Diosmädia'agy ca'a mabøjp, møød pønhatiä Dios ca'a wiingudsähgøøby, møødä cubojpä cugädieebiähajxy, møød pønhatiä haxøøgwiinmahñdy møød, møød pønhatiä Dios mägapxtägooby, møød pønhatiä tiaj tieedy yagho'p, møødä jäya'ay-yagho'pähajxy, ¹⁰møød pønhatiä wiingto'oxiøjc møødtsänaaby, møød pønhatiä miäya'adiøjc møødmaab, møødä jäya'amiee'tspähajxy, møødä hønñdaacpähajxy, møødä mänähøønøøbiähajxy, møød pønhatiä hoguiapxiä homiädia'agy hajxy ca'a cudiumb. ¹¹Hädaa hoguiapxy hädaa homiädia'agy hädaaduhmbä, jim jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädaacäm hawa'adstuum. Dióshøch jaduhñ tøø xyajnáhdijy coo ja'a miädia'agy nyajwä'xät. Jaančh tehñ jiootcujä Dios jaduhñ.

¹²Haa ja'a Wiindsón Jesucristo, je'ečhä mäjaa tøø xmio'oy. Páadyhøch jaduhñ nnäma'ay “Dioscujú'uyäp” coočh tøø xwyiinguexy coočhä miädia'agy jaduhñ nyajwä'xät.

Xyaghijxnájxhøch jaduhñ coočh hänäjty hoy nduna'añ, ¹³hóyhøch hijty haxøøg nja wiingapxpety. Nmädsibóøbiøch hijty. Nhøxpäbóøbiøch hijty pønhatiä mabøjp ja'a Jesucristocøxpä. Pero cábøčhä Dios xyajcumädooyy. Xñäxúu'tshøch jaduhñ je'eguiøxp coočh hänäjty nga'a nnajuø'øyñä coočh hänäjty haxøøg njatcø'øy. ¹⁴Mänítøčhä Dios ja'a tsooctä mayhajt møj may xtiunñä. Mänítøch xpiädaacy tu'ugmädia'agy møødä Jesucristo. Páadyhøčhä Diosmädia'agy nmabøjnä. Páadyhøčhä jäya'ay nägøxiä ndsojc nba'häyoonä.

¹⁵Paadiä Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a cubojpä ja'a cugädieebiähajxy hoy yajnáhwa'ačh yajcuhwa'ačhii. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Tsøc hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm. Høøch, hanáxiøčhä pojpä cädieey hijty nmøødä may. Cab ndijy pøn hijty xmiäbaady nébiøčhä pojpä cädieey hijty nmøødä. ¹⁶Hóyhøčhä pojpä cädieey hijty may nja møødä hanaxiä, mänítøčhä Dios xñäxuu'ch, jaduhñä Jesucristo yajcähxø'cy coočh hänäjty xjiaančh tehñ miee'xtucy, weenä cubojpä cugädieebiähajxy jaduhñ wyiinjuø'øy coo hajxy hawiinmats miäbøgät ja'a Diosmädia'agy ja'a Jesucristocøxpä, møød ween hajxy jaduhñ wyiinjuøøbiä coo hajxy hoy jiugyhada'añ cøjxta'axiøø nebiä Dios jiugyhatiän. ¹⁷Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä wiingudsähgøøyyäm. Nidiuhñ jaduhñ miähane'emy cøjxta'axiøø. Cab jaduhñ mänaa yho'oga'añ tiägoyya'añ. Cab hajxy

jaduhñ mänaa nhíjxäm. Tehm tiøyhajt jaduhñ.

¹⁸⁻¹⁹ Huung Timoteo, chámhøch miičh nwiingapx njøcapxø'øy coo ja'a Diosmädia'agy hamuumdu'joot mmämøjtäná'awät, møød coo tehngajnä mmäbøgät, møød coo hojioot howyiinmahñdy mjaac panøcxät. Jaduhñ miičhä Dioscugapxyhajxy jecy tøø xyhuuc mädiaacpä coo miičh jaduhñ mgudiuna'añ. Najtscapxøøyyä hajxy jaduhñ ja'a Dioshespíritu. Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo ja'a yhojiootä yhowyiinmahñdy hajxy tøø najtshixø'øy, paady hajxy tøø tiu'udägooñä. Cabä Diosmädia'agy hajxy miäbøjnä. ²⁰ Jaduhñä Himeneohajxy tøø jiaty møødä Alejandro. Tøøčhä møjcu'ugong hajxy nyajcø'ødägø'øy, weenä Dios hajxy jaduhñ miänuu'xta'agy coo hajxy miämee'xøøjät, møød coo hajxy ween wyiinjuø'øy coo jaduhñ yhaxøögä coo ja'a Dios hajxy ñähojy.

2 Hoorä, chámhøch nyajwiinxiic nyajwiingapxø'øwa'añ nebiatiä Dios hajxy nba'yaaxmúcämät. Tsøgä Dios hajxy mänuu'xtáacäm ja'a jäya'aguixøpähajxy nägøxiä mäduhñtiä hajxy yaa chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tsøgä Dios hajxy nämáayyäm “Dioscujú'uyäp.” ² Pønjaty hajxy xyhanéhñäm, je'eguiøxpä Dios hajxy tsøc mänuu'xtáacäm, møødä gobiernähajxy, møødä gobernadorhajxy, møødä cuduunghajxy. Jaduhñ hajxy haguic jootcujc nhíjtämät. Jaduhñä cu'ug hajxy xquia'a hadsíjpämät. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy

hoy ngudiúunämät. Jaduhñä Dios hajxy hoy nwiingudsähgøøyyämät. ³ Hahixøøby jaduhñ coo ja'a Dios hajxy jaduhñ nmänuu'xtáacämät ja'a gobiernäcxøpähajxy. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáayyämät. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴ Jaduhñä Dios jioot chocy coo hajxy nägøxiä nnähwaats nguhwáatsämät mäduhñtia hajxy yaa ndsänáayyäm hädaa yaabä naaxwiin, møød coo ja'a tøyhajt hajxy nwiinjuøøyyämät ja'a Jesucristocøxpä. ⁵⁻⁶ Hix, tu'uquiä Dios hajxy nDeedyhájtäm. Jaanä jaduhñduhmä, tu'jäya'ay hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. Ja'a Jesucristo je'e. Mänitä Dios miänaañ coo ja'a Jesucristo yaa jiäya'ayhädat hädaa yaabä naaxwiin. Mänitä Jesucristo hamdsoojoot ñiñähdujcä. Mänit hajxy nägøxiä hoy xñähho'túutäm. Jaduhñ nbojpä ngädieey hajxy nägøxiä xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁷ Páadyhøčhä Dios xpiädaacy cooçh xquiuguexyhädät cooçhä mädia'agy jaduhñ nyajwá'xät coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, møød cooçhä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiingapxø'øwät, ja'a hajxy ca'a judiospä, ween hajxy jaduhñ miäbøcy, møød weenä tøyhajt hajxy jaduhñ wyiinjuø'øy. Tømiädiäacpøch jaduhñ, cábøch nhøhñda'agy.

⁸ Jaduhñds je'e, jaduhñhøčhä njoot chocy cooçhä nmäya'adiøjcä Dios hajxy pia'yá'axät, hoy ñä'a majatiä hajxy mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä. Hojioot howyiinmahñdymøød hajxy

jaduhñ mba'yá'axät, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä, ca'a yhaxøøgwiinmahñdymøødä.

⁹Jaana jaduhñduhmbä, cábøčhä njoot chocy coo ja'a to'oxiøjc-hajxy hočhädiuunnä ñibiada'agøøjät. Cabä quiuhwaay hajxy hanaxiä yajcopcø'owät. Cabä oro hajxy piädá'agät ni perlas. Cabä wit tsowjatypä hajxy miäwädítät.

¹⁰Jaduhñä jioot hajxy piädá'agät coo ja'a mayhajt hajxy tehngajnä tiúnät, jaduhñ hajxy yajcähxø'ogät coo ja'a Dios hajxy tøyhajt wyiingudsähgø'øy hamuumdu'joot.

¹¹Hamoñ haducy ja'a to'oxiøjc-hajxy jim yhamädoowhídät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Jaduhñä Diosmädia'agy hajxy hoy yhabøgät. Møød mee'xxieemy hajxy jim yhídät. ¹²Jaduhñhöch nmägapx nhanehmbä coo ja'a to'oxiøjcä Diosmädia'agy hajxy jim quia'a yajnahixø'owät maa hajxy naxy mhamugø'øyän. Hamoñ haducy hajxy jim ñä'ägä hídät. Cabä to'oxiøjc cuhdujt hajxy miøødä coo ja'a ya'adiøjc hajxy yhoj yá'axät.

¹³Hix, ja'a Adán, jawyiin je'e yhädiuunnä; høxhaamä Eva jiaac hädiuunnä. ¹⁴Jaana jaduhñduhmbä, ja'a Eva jaduhñ wiinhøhnä ja'a mõjcu'ugong, ca'a yhAdángä. Jaduhñä Eva quiädiehčohñ.

¹⁵Paadiä to'oxiøjc-hajxy jiaančh tehñ chaačhpøcy coo yhuunghajxy myiñ miech. Pero coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä miäbøjcät, jaduhñä piojpä quiädieey hajxy yajnahwa'ads yajcuhwa'adsaanäxä. Jaduhñä Dios chojpä coo ja'a to'oxiøjcä mabøjpädøjc hajxy hamuumdu'joot

choc pia'häyowät, møød coo hojioot howyiinmahñdy hajxy miøødhádät, møød coo hajxy mee'xxieemy yhídät.

3 Hahixøøby jaduhñ coo ja'a mjoot hajxy mbädá'agät coo hajxy mdúnät wiindsøn maa ja'a mabøjpädøjc-hajxiän. Hodiung jaduhñ. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ²Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä howyiinmahñdy miøødhádät. Jagooyä to'oxiøjc tu'ug yaghídät, ca'a mietsc ca'a tiägøögä. Cabä vino comjaty yhú'ugät. Cabä haxøøgwiinmahñdy miøødhádät. Hoy wiädítät. Coo pøn miédsät tøghayohbiä maa ja'a tiøjcän, piu'umió'owäp quiondymó'owäp jaduhñ. Jiädäp yajnahixø'ow jaduhñ. ³Cab yhu'ug cab jiøø'xät. Cab chiptúnät. Mee'xxieemy jaduhñ quiapx miädiá'agät. Cab tii yajtsiptá'agät. Cabä xädøñ yhadsógät. ⁴Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxpä yhuungä tio'oxy hoy miägapx yhané'lemät, weenä yhuunghajxy miädia'agymiäbøcy, ween wyiingudsähgø'øyii ja'a yhuung. ⁵Hix, pønä yhamdsoo huungä yhamdsoo to'oxy hoy ca'a hane'emaamb, cab hoy miähane'ema'añ maa ja'a Diostøjcän. ⁶Cab jaduhñ yhahixø'øy coo ja'a naamdägø'øbä tiúnät wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, coo jaduhñ ñä'a niguiumayøøjät. Wehñä jaduhñ quiumädówät nebiä mõjcu'ugong quiumädooyän. ⁷Pøn jaduhñ tuumb wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp jaduhñ hoy wiädítät maa jäya'ayhagujcän, ja'a

hajxy ca'a Diosmädia'agymiäbøjpä. Jaduhñ quia'a nähojðøjät, jaduhñ quia'a yajtu'udägoyyðøjät ja'a mõjcu'ugong.

⁸Jaanaä jaduhñduhmbä, ja'a ya'adiøjc-hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a Diostøjcän, tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhädät. Cab hajxy ñä'a metscapx ñä'a tägøøgcápät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiðø'xät. Cabä jäya'axiädø'ñ hajxy yhadsógät. ⁹Tsipcøxpä tøyhajt hajxy miäbøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hijty cuyu'uçhpä. Howyiinmahñdymøød hajxy jaduhñ miäbøgät. ¹⁰Pønjetiä jioot tsojp coo hajxy miäbuhbédät maa ja'a Diostøjcän, cab hajxy mdsoj pädá'agät. Ween hajxy jayøjp mhuuc hijxmach pø hoy hajxy hänäjty tiuna'añ. Coö hajxy hänäjty tøø mhijxmach coo howyiinmahñdy hajxy jiaançh møødä, mänit hajxy mbädä'agät coo hajxy jaduhñ miäbuhbédät. ¹¹Jaanaä jaduhñä to'oxiøjc-hajxypä, ja'a hajxy jim mäbuhbejpä maa ja'a tsajtøjcän. tsipcøxp hajxy hoy jiäya'ayhájpät. Cab hajxy pøn ñähøønø'øwät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiðø'xät. Hamuumdu'jootä hoybä weenbä hajxy quiudiúnät cøxiä. ¹²Hoorä, ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy, ja'a ya'adiøjc-hajxypä, jagooyyä to'oxiøjc hajxy tu'ug yaghídät. Hoy ja'a yhuungä tio'oxy hajxy miägapx yhané'emät. ¹³Ja'a mäbuhbejpädøjc-hajxy jaduhñ hoy tuumbä, cumayáanäp hajxy jaduhñ ja'a mäbøjpädøjc, møød jaduhñä mõjjuøhñdy hajxy miøødhädät coo hajxy hänäjty miädia'aga'añ coog hajxy miäbøcy ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁴⁻¹⁵Jadúhñhøçhä njoot jia tsocy cooçh jim mobädajpä ñnøcxät maa miichän. Pero cooçh jaduhñ jim nga'a nä'a tsoj nõcxät, páadyhøch hädaa nocy nyajnäjaayø'øy, jaduhñ mnajuø'øwät nebiä mäbøjpädøjc-hajxy jim hoy yhídät maa ja'a Diostøjcän. Hoy miänaajä Dios yhity. Hoy miänaajä Dios ja'a mäbøjpädøjcä tøyhajt yajnähixø'øy ja'a Jesucristocøxpä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ ñäwa'añii. ¹⁶Jaanaçh tehñ miøj jaanaçh tehñ jiaançh hädaa mädia'agy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä, coo hajxy hoy xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. Cuyu'uçhä Dios hädaa mädia'agy hijty yaghity. Mänit hajxy jaduhñ tøø xyajwiinjuøøyyäm. Hoorä, coo ja'a Dios jaduhñ miänaañ, mänitä yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a Jesucristo je'e. Jaduhñ je'e jiäya'ayhajty neby højtshájtäm. Mänitä Dioshespíritu jaduhñ yajcähxø'cy coo ja'a Jesucristo yhity hawa'adstuum. Mänitä Jesucristo yhiyxä ja'a Diosmoonsä, ja'a hajxy jim tsohmbä tsajpootyp. Mänitä Jesucristo jim ñøcxy tsajpootyp. Mänitä mädia'agy wia'xy ja'a Jesucristocøxpä maa ja'a jäya'ayhajxy chäna'ayän, ja'a ca'a judfoshajxypä. Mänitä jäya'ayhajxy yaa may miäbøjcy ja'a Jesucristocøxpä hädaa yaabä naaxwiin.

4 ¹⁻²Hoorä, howyiinjuøøñä ja'a Dioshespíritu tøø miäna'añ coogä mäwiinhøhmbähajxy piädø'øga'añ. Jadúhñäc hajxy ñibiäda'aga'añii nebiä hoyhäna'cän.

Pero yhamdsoo cuhdújtác hajxy yajtunaamby. Haxøøgcuhdújtác hajxy miøðhadaamby møødä haxøøgjuøhñdy. Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy yajtägø'owa'añii ja'a møjcu'u. Jadúhñác hajxy ñajtsapxø'owáañäxä nébiägä høhnda'agymiädia'agy hajxy yajnáhixø'owät. Mänítägä mabøjpadøjca høhnda'agymiädia'agy hajxy nämay yhamädoowhida'añ. Mänítác hajxy jaduhñ miäbøga'añ. Mänítägä tømíädia'agy ja'a Jesucristocøxpä hajxy ñajtshixø'owa'añ.

³⁻⁴Jadúhñägä mäwiinhøhmbähajxy hñajty yhøhnda'aga'añ cooc tyijy yhaxøøgä coo hajxy nbøjcämät, møød cooc tyijy quia'a hahixø'øy coo hajxy cøxiä wiinä njøø'xämät, hoy ja'a Dios cøxiä wiinä tøø jia päda'agy. Hix, tijatiä Dios tøø piäda'agy, haagä hoy je'e. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy nguhbøjcämät, pønñatiä tøyhajt mabøjpa ja'a Jesucristocøxpä. Coø hajxy jaduhñ nguhbøjcäm, jaduhñä Dios hajxy nnämáayyämät “Dioscujú'uyäp.” Y cab jaduhñ yahixø'øy coo hajxy nwiingápxämät. ⁵Coo ja'a Dios jaduhñ tøø miäna'añ, møød coo ja'a Dios hajxy nba'yáaxäm, jaduhñä Dios cøxiä wiinä quiunuu'xy.

⁶Naxy miichä mabøjpadøjca jaduhñ mdehm ñajtsapxø'owät nébiøch cham nmädia'aguiän, jaduhñä Jesucristo hoy mbuhbédät, jaduhñä homiädia'agy hoy mjaac habøgät ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy nmäbøjcämbä. Je'e miich mnä'ägä panøcxyhajpy.

⁷Cabä nähapmädia'agy myajcopcø'owät nebiä teedyhaphajxy wyl'i miädia'aguiän. Høhnda'agymiädia'agy je'e jaduhñ. Jimä mjoot mnä'ägä päda'agät nebiä Diosmädia'agy maas hoy mjaac panøcxät. ⁸Tsoobaatp jaduhñ siémpräm coo nni'xä ngopc hajxy møc nyaghíjtämät. Pero maas nä'ägädä tsoobaatp coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy ngudiúunämät, jaduhñä Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy hodium xyaghidáañäm hoy miänaajä, møød jäda'ahaty, møød miimnä mejtsnä. Jaduhñ hajxy xyagjugyhadáañäm cøjxta'axiøø neby je'e juyghatiän. ⁹Tehm tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Tsøg hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm. ¹⁰Coo ja'a Dios hajxy jaduhñ xyaghidáañäm hodium hoy miänaajä, paady hajxy møc nduun nxájjäm. Jujquiä Dios. Coø ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo ja'a Jesucristo ja'a jäya'ay nägøxiä tøø ñähho'tu'udy, paady hajxy xyajnáhwa'ads xyajcuhwa'adsáañäm.

¹¹Jaduhñä mabøjpadøjca mwiingapx mjøjcapxø'owät nébiøch naamnä tøø nmädia'aguiän.

¹²Tehngajnä hoguiuhdujt myaghídät, jaduhñ pøn xquia'a péxät, hoy jomøjt may mga'a ja møødä; møød jaduhñä mabøjpadøjca xpiahíxät. Hoy yajxón mgapx mmädiä'agät. Caj mänaa mgapxtägóyyät. Hoy piønä mdsoc mba'häyówät. Hoy ja'a Diosmädia'agy mmäbøgät. Mmøødhádäbä howyiinmahñdy.

¹³Mädúhñtiöch jim nga'a tsoj
nøcxy maa miichän, tehngajnä
Diosmädia'agy mgapx
mmädiá'agät coo hajxy jim
naxy mhamugø'øy maa ja'a
Dioštøjcän. Jaduhñ mäbøjpädøjc
myajwiinxiic myajwiingapxø'owät.

¹⁴Mänaa miichä majjäya'adiøjc
jim xquiø'ønähgapiän maa
ja'a Dioštøjcän, mänit miichä
Dioshespíritu xñägapxy cooc miichä
Diosmädia'agy myajwa'xa'añ.
Mänit miich häna'c jaduhñ
xñajtsapxøøyyä. Mänit miichä
Dios majjaa xmiooyy coo ja'a
miädia'agy jaduhñ myajwá'xät.
Naxy mdehm jiahmiejstá'agät coo
ja'a majjaa jaduhñ xmiooyy. Caj
mnajtshixø'owät.

¹⁵Jaduhñä mjoot mbädá'agät
coo ja'a Diosmädia'agy jaduhñ
hamuumdu'joot myajwá'xät hoy
miänaajä. Coo jaduhñ mgudiún
mguñáxät, jaduhñä cu'ug xyhíxät
coo jaduhñ hoy myajtu'uyo'oy.

¹⁶Niyajcopcø'owøø nej mwädity,
nej myajnáhixø'øy. Tehngajnä
jaduhñ mgudiún mguñáxät, jaduhñ
mnähwa'ads mguhwá'adsät näguipxy
møødä jäya'ayhajxy hamädoowhijpä.

5 Cabä majjäya'adiøjc mhoj
myá'axät. Mee'xxieemy
mwiingapx mjøjcaxø'owät nebiä
mhamdsoo teediän. Møødä
muutsc-häna'c-hajxypä, jaduhñ
mmägäpax mhané'lemät nebiä
mhamdsoo puhya'ayän. ²Jaana
jaduhñä tsø'ødaj mmägäpax
mhanéhmbät nebiä mhamdsoo
tajjän. Møødä to'oxiøjc-hajxy
muutspä, jaduhñ mmägäpax
mhanéhmbät nebiä mhamdsoo
puhdo'oxiän. Caj mmägäpaxtägöyyät.

³Jii yaamgto'oxyhajxy näje'e,
cab hajxy pøn nñä'ägädä møødä.
Tøyhajt hajxy nidiuhmhaty. Je'eds
hajxy mbuhbédäp. ⁴Pero ja'a
yaamgto'oxyhajxy jaac jimbä,
pø jimä yhuunghajxy, pø jimä
yhoc-huunghajxy, ween hajxy
jaduhñ piuhbedyii nägø'ø nädecypä
ja'a yhamdsoo huunghajxy, ja'a
yhamdsoo hoc-huunghajxy.
Jaduhñä mäbøjpädøjc-hajxy
quiumayøøjät ja'a Dios coo tiaj
tieedy hajxy jaduhñ piuhbejtägätsät.
Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgät coo
ja'a tiaj tieedy hajxy jiaanč
wiingudsähgø'øy. ⁵Hix, ja'a
yaamgto'oxyhajxy tehñ tiøyhajt
nidiuhmhajpä, ja'a Dios hajxy
yhajodhajpy. Xøømdsuhñ hajxy
miänuu'xta'agy. ⁶Pero ja'a
yaamgto'oxy ja'a Dios hajxy
ca'a hajodhajpä, coo ja'a jioot
hajxy chógät coo hajxy xyi'ig
xioonda'aga'añ, jaduhñä Dios
yhixy nebiä ho'ogypäñ, hoy
hajxy jia jujyñä, hoy hajxy jia
tsuxnä. ⁷Jaduhñä mäbøjpädøjc
mwiingapx mjøjcaxø'owät coo
ja'a homiädia'agy hajxy pedyii
ween quiudiuñ, jaduhñ hajxy
quiumayøøjät ja'a cu'ug. ⁸Pønjatä
jiujy miägu'ug ca'a hijxp ca'a
mähäyoob møødä yhuung møødä
tio'oxy, tøø ja'a Diosmädia'agy
hajxy ñajtshixøøñä neby hajxy hijty
miäbøquiän ja'a Jesucristocøxpä.
Maas haxøøg hajxy jiatcø'øy quejee
häna'c-hajxy ca'a nñä'ägä mäbøjpä.

⁹Mgujáhyäbä yaamgto'oxiä
xiøø hajxy pønjaty hajxy
mbuhbedamby. Je'e xiøøhajxy
pédäp pønjaty tägøøghii'x
jomøjt tøø yhabéjtäxä, møød

pønjatiä ya'adiøjc tu'uquiiä tøø miøødtsäna'ay, ¹⁰møød pønjatiä cu'ughajxy nänøømby coo ja'a mayhajt hajxy tøø tiuunäxä, møød pønjatiä nøøxä miajc hoy yaxón tøø yajtso'ogy tøø yajyeegy, møød pønjaty pu'umiooby coñdymooby ja'a jäya'ayhajxy jim miimb mejtspä maa ja'a tiøjcän, møød pønjatiä mæbøjpädøjc cø'øbujp tecypuijp, møød pønjaty puhbejp ja'a jäya'ayhajxy häyohmbaatpä, møød pønjatiä jioot tøø piäda'agy coo ja'a hoybä weenbä hajxy quiiudiün quiiñäxät hoy näl'ä tiijä. Ja'a yaamgto'oxy hädaa hoguiuhdujt jaduhmbä hajxy yajtuumbä, je'eds hajxy mbuhbédäp.

¹¹⁻¹²Pero ja'a yaamgto'oxy tsaanbä muutspähajxy, cabä xiøøhajxy quuijähyyäxät, cab hajxy mbuhbédät. Hoy hajxy tøø jia mäna'añ coogä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot miäduna'añ maa ja'a tsajtøjcän, mänitä jioot hajxy näje'e piäda'agy coo hajxy piøjtägatsa'añ coo hajxy yhuuctägatsa'añ. Cabä Jesucristo hajxy jaduhñ hoy miädunaannä. Y tu'udägöyyäp hajxy jaduhñ.

¹³Jaana jaduhñä yaamgto'oxy tsaanbä muutspä hajxy näje'e jiajpä, wi'i ñuuxho'p hajxy, tøjc-tøjc hajxy wiädity. Wi'i miädia'agy-yajnajxp hajxy. Näl'ä yaghadsoy näl'ä yajpøgø'øy hajxy cøxiä tøø jiaty. Cøxiä hajxy näl'ä pamädia'agy mädyiijaty ca'a jagä hawiinmats.

¹⁴Jaduhñhøchä njoot jia tsocy coo ja'a yaamgto'oxyhajxy piøjtägätsät, ja'a hajxy tsaanbä muutspä, weenä nøøxä miajc hajxy jaduhñ jiaac yajtso'ogy, weenä jiøønä tiøjc hajxy

hoy yaxón cwieendähaty, jaduhñ hajxy quia'a hoj quia'a ya'axøøjät ja'a miädsiphajxy. ¹⁵Hix, tøø hajxy näje'e tiu'udägooñä. Tøø ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy jiojpøgøyyänä.

¹⁶Mijts, puhdo'oxytiøjc, pø jim mijtsä yaamgto'oxy mmøødä maa ja'a mjujy maa ja'a mmägu'ughajxiän, ween hajxy jaduhñ mbuhbety, jaduhñä mæbøjpädøjc-hajxy quia'a taj quia'a máyät neby hajxy jaduhñ piuhbédät. Hix, jaduhñä mæbøjpädøjcä yaamgto'oxy hajxy hoy piuhbédät, ja'a hajxy pøn ca'a jaančh møødpä.

¹⁷Ja'a majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim hoy tuumbä wiindsøn maa ja'a Diostøjcän, ween hajxy hoy miäjuyii, møødä Diosmädia'agy hajxy yajnähixøøbiä. Ween hajxy näl'ä tægø'øbä miäjuyii. ¹⁸Hix, jaduhñä Diosmädia'agy miäna'añ: "Maa ja'a weeyä trigo hajxy hänäjty myajtehndse'ediän, weenä weeyä jaduhñ piuhjøø'xy." Jaana jaduhñ miänaambä: "Weenä cuduumbä cubøjpä miäjuyii."

¹⁹Coo ja'a Diostøgootypä wiindsøn näl'äxø'øwø'øwøøjät, mänitä mæxøhbä miädia'agy miäbøjcäxät pø jimä capxtøøbä miøødä mejtstägøøg. Pø cab jaduhñ miøødä, cabä miädia'agy jaduhñ miäbøjcäxät. ²⁰Ja'a Diostøgootypä wiindsøn hajxy hoy ca'a wädijpä, mhøjäp myá'axäp jaduhñ maa ja'a mæbøjpädøjc-hajxy nägøxiä yhamugø'øyän, weenä miäwiindsøn hajxy jaduhñ chähgø'øy. ²¹Miich nwiingapx njøjcapxøøby coo hädaa cuhdujt jaduhmbä tsipcøxp mgudiün

mguñáxät. Cabä mmähäna'c nä'ä nägoobä mnä'ä tsaächtiünät, ni caj nä'ä nägoobä mbuhbédat. Tu'cuhdujtä häna'c mnä'ä híxät, hoy jaduhñ xjia mägu'ughaty, hoy jaduhñ xjia mädsiphaty. Xyhíxäbä Dios jaduhñ mөөдä Jesucristo, mөөдä Diosmoonsähajxy jim tsajpootypä, ja'a hajxy wiimbíyyäbä. ²²Coo pөñ hanaity tiägө'owa'añ tuumbä tsajtөjwiindsөñ, caj mdsoj cө'өнähgábät. Jayөjp mwiinmahñdyhádät hodiägaamby pө hoy hanaity tiuna'añ, pө caj. Hix, coo jaduhñ ñä'ä tu'udägóyyät, wehñdä miichä cu'ug xñänómät cooc tyijy miich tөө mbuhbety. Howyiinmahñdy myaghídäp hoy miänaajä.

²³Timoteo, naxy miich mjootpädө'ogyii. Hahixөөby coo vino weeñtiä mhú'ugät. Cabä nөөyyähajtiä mhúucnät.

²⁴Jii jäya'ayhajxy näje'e, coo hajxy mänaa quiädieey, paquiä jaduhñ wyiingähxө'ogy, cahnä hajxy hanaity miөjya'axyii haguic. Pero jii wiingähäna'c-hajxy, cabä piojpä quiädieeyhajxy choj wiingähxө'ogy, höxtä coonä hajxy hanaity tөө miөjya'axyii haguic. ²⁵Jaanä jaduhñduhmä, jii jäya'ayhajxy näje'ebä, paquiä jaduhñ wyiingähxө'ogy coo hojioot hajxy jiaanč tehñ miөөдä. Hoy jaduhñ quia'a ja tsoj wiingähxө'ogy, tsipcөxp cujecy wyiingähxө'oga'añ.

6 Mijts mähөjpädөjc, nämay hajxy mhity cudoogө'oy. Naxiä mwiindsөñ hajxy mdehñ wyiingudsähgө'owät. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ miädia'agymiäbögät. Hix, coo hajxy jaduhñ hoy mga'a

cudiún mga'a cuñáxät, wehñdä mwiindsөñ ja'a Dios haxөөг ñänómät mөөдä Diosmädia'agy. ²Jaanä jaduhñduhmä, pөnjatiä wyiindsөñä Diosmädia'agy mähөjp, cabä mwiindsөñ hajxy mbéxät. Pero hamuumdu'joot hajxy mwiingudsähgө'owät. Maas hoy hajxy jaduhñ mmädia'agymiäbögät je'eguiөxp coo ja'a Diosmädia'agy miähөjpä, mөөд coo hajxy mmөөдničhogyii. Naxiä mähөjpädөjc hädaa cuhdujt jaduhñmä mdehñ wyiingapx mdehñ jiojcäpхө'owät.

³Jii häna'c-hajxy näje'e, wiing hajxy jajnähixө'oy. Cabä hoguiäpxiä homiädia'agy hajxy wyiinjuө'owa'añ neby hajxy nyajnähixө'oyyäm ja'a Wiindsөñ Jesucristocөxpä coo ja'a hoybä weenbä hajxy jaduhñ nbáatäm. ⁴Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ wiing jajnähixөөbiä, jaanč tehñ ñiguiumáayyap hajxy jaduhñ cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty, cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ ñajuө'oy. Pero cab hajxy tii ñä'ägädä jaty, cab hajxy tii ñä'ägädä najuө'oy. Hanaxiä mädia'agy hajxy yajtsip yajma'adө'oy, ja'a ca'a tsoobaatpä. Coo hajxy jaduhñ jiatcө'oy, paady hajxy cөxiä wiinä yajcapxiө'oy, paady hajxy miänähөөнө'oy, paady hajxy haxөөгjaty ñiñäma'ayii. ⁵Coo hajxy jaduhñ jiaanč tehñ chiptsocy, paady hajxy jiaanč tehñ ñibiamädsibө'oyii. Jaanč tehñ yhaxөөгä wyiinmahñdyhajxy. Tөө ja'a tөyhajt hajxy ñajtshixөөñä. Wi'i yajmajuyaamb hajxy, paady hajxy ñibiäda'agyii cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy hajxy

miäbøcy, cooc tyijy hajxy
 yajñähixø'øy. Na^xiä häna'c
 jaduh^mbä mdeh^m piuhwá'adsät.
⁶Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
 hoy nmäbøjcämät, jaduhⁿä
 hoyhajtä weenhajt hajxy mõj may
 nbáatämät, jaduhⁿ hajxy jootcujc
 nhíjtämät. ⁷Haa ca'a, coo hajxy
 yaa nmiin ngáhwäm hädaa yaabä
 naaxwiin, cab hajxy tii nmämiin
 nmägáhwäm. Nähwa'ads hajxy
 nmaaxhuunghájtäm. Jaanä
 jaduhⁿduh^mbä, coo hajxy nho'c
 ndägóoyyäm, mänit hajxy cøjx
 nhøxhó'cäm tijaty hajxy yaa
 nmøødhájtäm hädaa yaabä
 naaxwiin. Cab hajxy tii hoy
 nmädsoonáanäm. Teh^m tiøyhajt
 jaduhⁿ. ⁸Hoorä, coo wit tucxy hajxy
 nmøødhájtäm, coo cay hu'ugy hajxy
 nmøødhájtäm, paady hajxy jootcujc
 tsøc híjtäm. ⁹Pero jii häna'c-hajxy
 näje'e, jaduhⁿ hajxy wyl'i miäna'añ
 coo hajxy miäyøøjø'owa'añ.
 Paadiä haxøøgwiinmahñdy
 hajxy pianøcxa'añ. Jaduhⁿ hajxy
 haxøøgtuum nøcxy quia'awa'añ.
 Je'e hajxy yhøxtaaby mädyii jaduhⁿ
 ca'a howyiinmahñdy. Je'e hajxy
 jaduhⁿ quiumäadowáannäp. ¹⁰Jiyyä
 haxøøgpä ca'a hoybä ñä'ägädä
 tsohnda'agy coo jäya'ayhajxy
 wyl'i xiädø'øñhadsocy, møød coo
 hajxy wyl'i wyiinduc-haty. Paadiä
 Diosmädia'agy hajxy näje'e tøø
 ñajtsnixø'øy. Paady hajxy jiaančh
 teh^m jootmayhajnä.

¹¹Pero miich, coo miichä Dios
 xquiuguexyhaty, cabä haxøøgpä
 ca'a hoybä mädyii mgudiün
 mguñáxät. Ja'a hoybä weenbä
 jaduhⁿ mgudiünäp. Ja'a Dios
 mwiingudsähgø'owäp. Mmäbøjcäbä

miädia'agy. Mmädsoc mba'häyowäp.
 Mmee'xtügäp hoy mja tsaačhpøcy.
 Mee'xxieemy mhäna'c-hádät.

¹²Hahixøøby coo ja'a Diosmädia'agy
 hamuumdu'ljoot mmäbøgät, jaduhⁿä
 Dios xyagjugyhádät cøjxta'axiøø
 neby je'e jugyhatiän. Mänit miichä
 Dios jaduhⁿ xyajñähdijy coo jaduhⁿ
 mjugyhádät cøjxta'axiøø mänaa
 miich nnägapxiän cu'ugwiinduum
 coo ja'a Diosmädia'agy tøø
 mmäbøcy. ¹³⁻¹⁴Chaads miich
 nwiingapx njøcaxø'øy coo ja'a
 Dioscuhdujt tehngajnä mjaac
 cudiün mjaac cuñáxät, møød
 coo mga'a yajtägätsät, jaduhⁿä
 Dioscuhdujt quia'a nänømøøjät
 haxøøg, høxtä coonä yhabáadät
 coo ja'a Wiindsøn Jesucristo yaa
 quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä
 naaxwiin. Ja'a Dios hajxy jaduhⁿ
 xyhíjxäm møødä Jesucristo. Ja'a
 Diósädsä jugyhajt mooby hoy piønä
 hoy tyijä. Haa ja'a Jesucristo, coo
 hänäjty jim tøø yajmečhii maa
 ja'a Poncio Pilato wyiinduumän,
 mänit ñägapxy coogä Dios tøyhajt
 yHuunghadyii. ¹⁵Ja'a Dios jaduhⁿ
 yaghabaadaamb mänaa ja'a
 Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ
 hädaa yaabä naaxwiin. Jaančh
 teh^m jootcujcä Dios. Nidiuh^m tiuñ
 Wiindsøn. Nidiuh^m miähane'emy.
 Ni pøn jaduhⁿ quia'a mäbaady.
 Nägøxiä gobiernähajxy yhane'emyii
 møødä reyhajxy. ¹⁶Hoy miänaajä
 Dios yhity. Jim maa ja'a Dios
 yhitiän, jaančh teh^m miøc jim
 yhajay. Paady hajxy jim hoy nga'a
 wiingumedsøøyyäm. Tsøc hajxy hoy
 miänaajä Wiindsønⁿhájtäm.
¹⁷Pønjaty mäyøø hädaa
 yaabä naaxwiin, jaduhⁿ miich

mwiingapx mjøjcapxó'owät coo hajxy quia'a niguiumayóøjät, mөөd coo ja'a Dios hajxy yhajodhädät. Møj jaančhä Dios. Cөxiä wiinä hajxy xmióoyyäm, jaduhñ hajxy jootcujc nhíjtäm. Pero cabä mäyóøjäya'ayä xädø'øn hajxy yhadsógät. Hix cөjxp tägooby ja'a hajxy miämäyóøhajpiä.

¹⁸Jaduhñä mäyөөdөjc mwiingapx mjøjcapxó'owät coo hojioot hajxy jiaančh tehñ miөөdhädät. Weenä häyoobädөjc hajxy piuhbety. Cab hajxy wyiinduc-hädät. ¹⁹Coo hajxy jaduhñ yaa yhojiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin, mänitä hoyhajtä weenhajt hajxy møj may piáadät Dioswiinduum. Y jaduhñ hajxy

cөjxta'axiөө yagjugyhadóøjät nebiä Dios jiugyhatiän.

²⁰⁻²¹Timoteo, coo miičhä Dios tөө xyajnähdijy coo ja'a miädia'agy myajwá'xät, paady hamuumdu'joot mgudiünät, paady jaduhñ mnäwá'anät. Hix, tөө jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy näje'e ñajtshixø'øy. Wiingmädia'agy hajxy tөө piadu'uböcy cooc tyijy miaas yajxonä. Pero cabä mädia'agy jaduhmbä tiöyyä. Cab jaduhñ choobaady. Nä'ä nägoobä yhøhñda'agy ja'a Dioscөxpä. Cabä høhñda'agymiädia'agy jaduhmbä mmøjpadá'agät.

Ween miičhä Dios ja'a tsooctä mayhajt xtiuunä. Amén.

2 Timoteo

1 Høøch hädaa nocy
nhädiuumby, høøch
Pablohajpä. Ja'a Jesucristoch
jaduhñ xquiuguexyhajp. Ja'a
Dios jaduhñ mänaamb coöch
jaduhñ xquiuguexyhädät. Coö ja'a
Jesucristo hajxy xmiøødhájtäm
tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy,
paadiä Dios hajxy tøø
xyajwiinwaanøøyyäm coö hajxy
cøjxta'axiøø xyagjugyhadáanäm
neby je'e jjugyhatiän. ²Miičh
Timoteo, míičhhøch hädaa nocy
nyajnäjaayøøby. Jadúhñhøch miičh
ndsocy nébiøch nhamdsoo huungän.
Ween miičhä Diosteedy mayhajt
xtiuunä møødä Wiindsøn Jesucristo.
Ween xñäxuuch. Weenä hoyhajtä
weenhajt xmiø'oy.

³Hojioot
howyiinmahñdymøødhøchä
Dios nwiingudsähgø'øy nébiøchä
nhap nébiøchä ndeedyhajxy
jegy wyiingudsähgøøyyän. Hoy
ñaaghøoc-høchä Dios nba'ya'axy,
mänítøch miičh njahmiejtsta'agy.
Mänítøchä Dios jaduhñ nnäma'ay
“Dioscujú'uyäp” ja'a miičhcøxpä.
⁴Nja wi'i yhiixtägatsáambiøch
miičh, jadúhñhøch nxoondaacpøgät.
Xøømdsúhñhøch miičh
njahmiejtsta'agy. Njahmiéjchpøch

jaduhñ coö miičh hñajty mjaančh
tehm jiootmayhaty mänaa hajxy
jim nniwiá'xäm. ⁵Jadúhñhøch
njahmiejtspä coö miičhä
Diosmädia'agy hamuumdu'joot
mmäbøcy. Ja'a mdajhoc Loida
møødä mdaj Eunice, jaaya'ayä
Diosmädia'agy hajxy jayøjp
mäbøjtsohn. Tøyhajt jaduhñ coö
miičh jaduhñ mbamäbøjpä.

⁶Mänáajøch miičh jim
ngø'nähgapiän, mänit miičhä
Dios mayhajt xtiuunä. Jaduhñ
miičh mäjaa xmiøoy coö ja'a
tiuung mdúunät. Cham nnäma'ay
coö mga'a najtshixø'owät ja'a
mayhajt ja'a Dios mänit xtiuunäbä,
pero ween hamuumdu'joot mjaac
yajtuñ. ⁷Hix, jaduhñä Dios hajxy
xyajmädsøjcäm coö hajxy nga'a
tsähgøøyyämät. Jaduhñ hajxy
xyajmädsøjcämbä coö hajxy
ndúunämät ja'a miäjaahaam, møød
coö hajxy hamiñ haxøpy nničhoje
nnibia'häyóowämät, møød coö
hojioot howyiinmahñdy hajxy
nyajtuunämät. ⁸Jaduhñds je'e, cab
mdsähdiúnät ja'a Dioscøxpä coö
ja'a miädia'agy hñajty myajwa'xä.
Ni jaduhñ mga'a tsähdiúumbät
ja'a høøhcøxpä, hóyhøch yaa
nja tsumyčhänä'ay. Páadyhøch

yaa ndsumyčhāna'ay coočhā Dios ja'a miādia'agy nyajwá'xábā. Cab mdsáhǵó'ówāt coo mdsaačhpógāt ja'a Diosmādia'agyquioxpā nébiōch ndsaačhpōquiān hōōch. Hix, xpiuhbédābā Dios jaduhñ ja'a miājaahaam. ⁹Ja'a Dios hajxy tōō xyajnáhwaats tōō xyajcuhwáatsām. Jaaya'ay hajxy tōō xpiādāacām coo ja'a miādia'agy hajxy hoy ngudiúnāmāt. Paadiā Dios hajxy jaduhñ xyajnáhwaats xyajcuhwáatsām coo hajxy xchójcām, mōōd coo mayhajt hajxy jecy xtiúunām ja'a Jesucristocōxpā; ca'a jie'eguiōxpā cooc tyijy hajxy hoy nguhdujthájtām. Cahnā hádaa yaabā naaxwiin hānajty yhawijy tiōō'xta'agy, tōōyyāmā Dios ja'a mayhajt hajxy hānajty jaduhñ xtiúunām. ¹⁰Coo ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tōō xyajnáhwaats tōō xyajcuhwáatsām, jaduhñā Dios ja'a mayhajt yajwiingāhxō'nā, ja'a hajxy jecy xtiúunāmbā. Coo ja'a Jesucristo hajxy yaa hoy tōō xñāhho'túutām, jaduhñ quiāhxō'logy coo hajxy cōjxta'axiōō xyagjugyhadāanām neby je'e jjugyhatiān. Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmādia'aguiān.

¹¹Páadyhōčhā Jesucristo jaduhñ xquiugexyhaty coočhā Diosmādia'agy jaduhñ nyajwá'xāt coo jaaya'ay hajxy jaduhñ tōō xyajnáhwaats tōō xyajcuhwáatsām. ¹²Cooch jaduhñ nyajwa'xy, páadyhōch jaduhñ ndsaačhpōcy. Pero cábōch ndsāhdiuñ. Hix, coočhā Dios ja'a miādia'agy jaduhñ nmābōjcā coočh jaduhñ xyajnáhwa'adsa'añ, páadyhōčhā tōyhajt nmōōdā coo jaduhñ hoy

cwieendāhada'añ pōnjátyhōch tōō xyajcō'ōdāǵó'oy. Paady jaduhñ cwieendāhada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiādaactāgatsa'añ hádaa yaabā naaxwiin.

¹³Jaac panōcx ja'a hoguiuhdujt, ja'ačh miīch tōō nyajnáhixó'oyābā. Coo ja'a Jesucristo hajxy nmōōdhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiā miādia'agy hamuumdu'joot mmābōjcāt, paadiā jāya'ay hamuumdu'joot mdsoc mba'hāyōwāt, ja'a miīch myajnáhixōōbiā.

¹⁴Hamuumdu'jootā tōyhajt myajwá'xāt, ja'a Dios tōō xyajcō'ōdāǵó'oyābā. Caj myajtāgātsāt. Coo ja'a Dioshespíritu hajxy nmōōdhájtām, paady miīch jaduhñ xpiuhbeda'añ.

¹⁵Tōō miīchāda'a mmādoyhaty coočhā mābōjpādōjc nāmāy tōō xpiuhwaatsnā, ja'a hajxy jim tsohmā Asia-naaxooty, nāguipxy mōōdā Figelo mōōdā Hermógenes.

¹⁶⁻¹⁸Pero cábōchā Onesíforo mābōcy tōō xmiādsāhdiuñ, hōyhōch yaa nja tsumyčhāna'ay. Weenā Dios ja'a Onesíforo ja'a yhuungā tio'oxy ñāxuu'tsā. Coo miejch Roma, mánitōch nāǵó'ō nādecypīā xyhōxtaayy. Y coočh yaa xpiāaty, mánitōch mayhooc xpiuhbejty. Y hamuumdu'joot hajxy jim xpiuhbējtām Efeso, túhmāts. Coo yhabāadāt coo ja'a Dios hajxy hānajty xyajtōyhajtyegāanām, weenā Dios ja'a Onesíforo mánit ñāxuučh.

2 Huung Timoteo, weenā Jesucristo xpiuhbety, jaduhñ mǵa'a tsāhǵó'ówāt

mānaa. Coo ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ nmøødhíjtām tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, paadiä mayhajt hajxy jaduhñ xtiúunām. ²Mänáajoch miičhā Diosmādia'agy nyajwiingapxø'øyān, nāmayyā jāya'ayhajxy hānajty miāmādoona'ay. Jaduhñ miičh wiinghana'c mnajtsapxøødiägájsāt, ja'a hajxy hoy cudiuumbā, ween wiinghāna'c hajxy jiaac tehñ ñajtsapxøødiägájsāgumbā.

³Ja'a Jesucristocøxpā mmee'xtúgāt coo hānajty mdsaačhpøcy, nebiä soldadohajxy miee'xtuquiān. ⁴Hix, ja'a soldadohajxiä, jaduhñā jioot hajxy piäda'agy coo hajxy ween quimayii ja'a wyiindsøñhajxy. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo wiingtuung hajxy yhøxtá'awāt. ⁵Jaanaä jaduhñduhmbā, ja'a häyø'pādøjc-hajxiä, coo hajxy jaduhñ hoy yhäyø'øgāt nebiä cuhdujt myiñān, mänit hajxy hawiinmats quiuhäyø'øgāt. Pero coo hajxy quia'a häyø'øgāt, cab hajxy tii piäadāt. ⁶Jaanaä jaduhñduhmbā, ja'a yuubā pujxpāhajxy hoy cuduumbā, je'edshajxy jaduhñ jawyiin mājúuyyāp. ⁷Yajcopcø'ow hoy nébiøch cham nmāna'añ, weenā Dios jaduhñ xquiøxy yajwiinjuø'øy.

⁸Ja'a Jesucristo, ja'a David jecy yhaphajt yhoc-hajt. Coo ja'a Jesucristo hānajty tøø yho'ogy, mänit jiuypiojtägajch. Ja'a Jesucristocøxpøch nnä'ägädā yajwiingapxø'øyhaty. ⁹Coočhā Jesucristocøxpā jaduhñ nyajñähixø'øy, páadyhøch yaa ndsaačhpøcy. Páadyhøch

yaa ndsumyčhāna'ay nebiä cahwiindøybān. Pero cabā Diosmādia'agy jaduhñ mānaa yhadugyii. Wiinduhmyhagajpt jaduhñ wia'xy. ¹⁰Coo jaduhñ hoy miaajā wia'xy, páadyhøch yaa hoy ñejpiä nmee'xtucy, weenā jāya'ayhajxy jaduhñ ñāhwaats quiuhwaatspä, ja'a Dios jaduhñ tøø yajñāhdíjjiäbā coo ja'a Jesucristo hajxy miøødhidāt tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy, møød ween hajxy yagjugyhadyii cøjxta'axiøø nebiä Dios jiu gyhatiān.

¹¹Hix, coo hajxy nniñāhdújcāmāt coo hajxy nhó'cāmāt nebiä Jesucristo yho'quiān, mänit hajxy jaduhñ njugyhájtāmāt cøjxta'axiøø nebiä Jesucristo jiu gyhatiān. Møød jaduhñ hajxy jim nhidāanām maa je'le yhitiān. Tehñ tiøyhajt jaduhñ. ¹²Jaanaä jaduhñduhmbā, coo hajxy nmee'xtújcāmāt, mänitā Jesucristo hajxy jim xmiøødhanéhmāmāt. Pero coo hajxy nnijøgápāmāt cooc tyijy hajxy nga'a hixyhájtām, cab hajxy jim xyajtägøøyyāmāt maa je'le yhitiān. ¹³Hoy hajxy nja høhñdáacām, cabā Jesucristo mānaa yhøhñda'agy. Hoy miānaajā tiømiādia'agyhaty.

¹⁴Myagjahmiejtstā'agäbā mabøjpādøjc jaduhñ nébiøch naamñā tøø ngujaayān. Hoorā, jaduhñ myajwiingapxø'owāt coo ja'a capxiä mādia'agy hajxy quia'a yajtsibø'owāt, ja'a ca'a tsoobaatpä. Jaduhñā Dios hajxy xyhanéhmām. Cab jaduhñ tiuungpaady coo hajxy jaduhñ yajtsibø'øy. Ja'a jāya'ayhajxy jaduhñ hamādoowhipjä, cabā hoguiapxiä homiādia'agy hajxy jaduhñ hoy

yhabøga'añ. ¹⁵Hamuumdu'jootä tøyhajt myajnähixó'owät ja'a Jesucristocøxpä, jaduñä Dios xquiumáyät, jaduñ mga'a tsähdiúnät. ¹⁶Cabä capxiä mädia'agy myajcapxió'owät, ja'a ca'a tsoobaatpä. Ja'a jäya'ayhajxy jaduñ tehngajnä yajcapxiøøbiä, tehngajnä hajxy jaduñ nøcxy tiu'udägoyya'añ. ¹⁷Y maas nämayyä jäya'ayhajxy jaduñ tiu'udägoyya'añ coo ja'a capxiä mädia'agy hajxy jaduñ miädówät, ja'a jaduñ ca'a tsoobaatpä. Tøø ja'a Himeneo jaduñ tiu'udägoonä mөөdä Fileto. ¹⁸Tøø ja'a tøyhajt hajxy ñajtshixøøñä. Jaduñ hajxy yhöñda'agy cooc tyijy hajxy nga'a jujypiøjtägsaanäm. Ja'a mæbøjpädøjc-hajxy näje'e, coo hajxy jaduñ wyiinhøøñii, cabä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy miäbøgaannä. ¹⁹Pero tøø ja'a Dios hajxy xpiädäacäm coo ja'a miädia'agy hajxy tehngajnä nbanøcxämät. Jaduñä Dios tøø miäna'añ cooc ñajuø'øy pønä miädia'agy hamuumdu'joot mæbøjcäp. Jaduñ tøø miänaambä coo ja'a haxøøgcuhdujt hajxy ween ñajtshixø'øy pønjaty niñänøømæp coogä Diosmädia'agy hajxy miäböcy.

²⁰Maa ja'a mäyøøjäya'ay tiøjcän, madiu'u texy jiiby. Jiibiä orotexy, mөөdä platatexy, mөөdä quepychehtiexy, mөөdä pochtiexy. Tsoobaatpä orotexy mөөdä platatexy. Cabä quepychehtiexy jiaty tsoobaady mөөdä pochtiexy. ²¹Jaana jaduñduhmä, pønjatia haxøøgwiinmahñdy najtshixøøby, hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy

jaduñ pianøcxät. Hoy hajxy jaduñ quiudiúnät waambaty hajxy yhane'emyii ja'a Wiindsón Jesucristo. Jaduñ hajxy quiumayøøjät.

²²Pero miičh, mnajtshixó'owäbä haxøøgwiinmahñdy nebiä muutsc-häna'c-hajxy naxy yhadsoquiän. Ja'a mæbøjpädøjcä Dios hajxy hamuumdu'joot pa'yaaxpä, howyiinmahñdy hajxy miøød. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy. Hamiñ haxøpy hajxy ñiçhocy ñibia'häyoyii. Cab hajxy chiptsocy. Jaduñ miičh hamuumdu'joot mbahíxät. ²³Caj myajtägø'owät maa häna'cä capxiä mädia'agy hajxy nä'a nägoobä yajcapxiø'øyän, ja'a ca'a tsoobaatpä, ja'a ca'a tungpaatpä. Ja'a capxiä mädia'agy jaduñmä, ja'a tsipä pleetä yhöjx tiecy je'eduhñ, túhmäts. ²⁴Pønjaty yaa moonsähájtäp ja'a Dios hädaa yaabä naaxwiin, cab hajxy tii yajtsiptá'agät. Hojiot hajxy miøødhádäp hoy ñä'a pøngøxpä. Hoy yajxón hajxy yajnähixó'owät. Mee'xtúgäp hajxy jaduñ. Cab hajxy jiootmä'adät. ²⁵Mee'xxieemiä miädsip hajxy yhoj miägápxät. Wehñdä Dios jaduñ miäná'anät coo ja'a miädsipä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, weenä tøyhajt hajxy jaduñ wyiijnjuø'øy. ²⁶Ween hajxy jaduñ wyiinmahñmech, hoy hajxy hänäjty tøø jia wiinhøøñii ja'a møjcu'ugong. Paadiä møjcu'ugong jaduñ jia wi'i miäwiinhøøna'añ; ja wi'i miähane'emaamb jaduñ.

3 Pero huuc wiinjuø'ow miičh hädaa. Coo hänäjty yhabaada'añ coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ hädaa

yaabä naaxwiin, mänitä tsø'ty
häyohn jiada'añii yhabeta'añii.
²Haxøøgjatiä jäya'ayhajxy hānajtj
jiatcø'owa'añ. Jootmøj hajxy
hānajtj ñibiäda'aga'añii. Jiaančh
tehṃ yhadsogaambä xädø'ñ hajxy.
Niguiumayáanäp hajxy hānajtj.
Yajcumayaamb hajxy hānajtj.
Capxtägoyyaamb hajxy hānajtj.
Cabä tiaj tieedy hajxy hānajtj
wyiingudsähgø'owa'añ. Cab hajxy
hānajtj tii yhojiäwø'owa'añ. Cabä
Diosmädia'agy hajxy hānajtj
miäbøga'añ. ³Cabä yhuungä
tio'oxy hajxy hānajtj choga'añ.
Cab hajxy hānajtj pøn miee'xa'añ.
Mänähøønø'owaamb hajxy hānajtj.
Cabä howyiinmahñdy hajxy hānajtj
miøødhada'añ. Mähäyoowhixaamb
hajxy hānajtj. Cabä hoybä
weenbä hajxy hānajtj choga'añ.
⁴Tioogaambiä miägu'ughajpä
hajxy hānajtj. Cab hajxy hānajtj
hodiägaamby wyiinmahñdyhada'añ
tii hajxy hānajtj tiunaamby.
Yhøxta'awaamby hajxy hānajtj
neby hajxy xioondä'agät.
Cabä Dios hajxy hānajtj
wyiingudsähgø'owa'añ. ⁵Jaduhñ
hajxy hānajtj ñibiäda'aga'añii nebiä
hāna'cä Diosmädia'agy mähøjpän,
pero cab hajxy hānajtj tøyhajt
miäbøga'añ.

Pønjatj jaduhñ haxøøg jatcøøby,
naxj jaduhñ mdehṃ piuhwä'adsät.
⁶Jii cahwiindøyhāna'c-hajxy näje'e,
jaančh tehṃ yhöñdaacp hajxy.
Naxiä to'oxiøjc hajxy wyiinhøøñ,
ja'a hajxy tii ca'a jajp ca'a najuøøbiä.
Ja'a to'oxiøjc-hajxy jaduhmbä, cabä
howyiinmahñdy hajxy ñä'ägädä
møødä. Hamdsoojoot hajxy jaduhñ
yajwiinhøøna'añ. ⁷Hoy ñä'a mädyii

mädia'aguiä hajxy jaduhñ jia wi'i
yhabøga'añ, pero cabä tøyhajt hajxy
ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. ⁸Ja'a
hāna'c-hajxy jaduhñ höhñdaacpä,
haxøøgä wyiinmahñdy hajxy. Cabä
Diosmädia'agy hajxy miäbøga'añ.
Jaduhñä tøyhajt hajxy miädsibø'øy
nebiä Janes ja'a Moisés hajxy jecy
miädsibøøyyän møødä Jambres.
⁹Cabä Janeshajxy jecy miäjädaacy.
Paady hajxy jaduhñ quia'a
mäjädaacy coo howyiinmahñdy
hajxy hānajtj quia'a møødä.
Ni hāna'c-hajxy jaduhñ quia'a
mäjäda'agaambä, ja'a hajxy
jäda'ahaty höhñdaacpä.

¹⁰Hoorä, tøøch miičh xyhixy
coočh tøyhajt nyajñahixø'øy,
coočh hoy njäya'ayhaty.
Howyiinmähñdyhöch nmøød.
Nmähøjpjøchä Diosmädia'agy
hamuumdu'joot. Mee'xxiéemyhöchä
jäya'ay nmägapxy. Hoy piønøch
ndsocy nmee'xy. Cábøchä
Diosmädia'agy mänäa nnänuuxø'øy.
¹¹Jaana jaduhñhöch miičh tøø
xyhijxpä coočh hoy miänaajä
nmee'xtucy, hoy ñéjpjøch hānajtj
nja tsaačhpøcy, nébiøch jim tøø njaty
tøø nhabetiän Antioquia, møød jim
Iconio, møød jim Listra. Madiú'ujøch
jim ndsaachpøjcy. Pero cábøchä
Dios mänäa xñajtshixø'øy. Hoy
miänäajøch jaduhñ xcwieendähaty.
¹²Haaga jaduhñä jäya'ayhajxy
chaačhpøgaambä pønjatj joot
pädaacp maa ja'a Jesucriston coo
hajxy jaduhñ hoy jiäya'ayhädät.
¹³Pero ja'a cahwiindøybāhajxy
møødä höhñdaacpähajxy, maas
haxøøg hajxy tehngajnä jiatcø'owa'añ.
Mäwiinhøønaamb hajxy møød hajxy
yajwiinhøønaambä.

¹⁴Pero miičh, naxiä
 Diosmädia'agy tehngajnä mjaac
 tehñ pianócxät, ja'a miičh
 hamuumdu'joot tøø mmäbóquiäbä.
 Haa ca'a, høøčh miičh jaduhñ
 tøø nyajnähixø'øy, møødä mdaj
 møødä mdajhoc. Paady miičh
 hoy tøø mhabøcy. ¹⁵Chuucnä
 miičhä Diosmädia'agy mdägøøyy
 capxtaACPä. Jiibiä tøyhajt
 hajxy nbáatäm neby hajxy hoy
 nnähwaats nguhwáatsämät. Coö
 hajxy jaduhñ nmäbójcäm ja'a
 Jesucristocøxpä, jaduhñ hajxy
 nnähwaats nguhwáatsäm. ¹⁶Ja'a
 Diosmädia'aguiä, cøxiä Dios
 jaduhñ yagjahyyä. Jaančh tehñ
 tiuungpaatpä Diosmädia'agy
 jaduhñ. Hahixøøby jaduhñ coö ja'a
 jäya'ay hajxy nyajnähixøøyyämät.
 Jaduhñ hajxy njoj nmägápxämät.
 Jaduhñ hajxy nyajwiinxiic
 nyajwiingapxøøyyämät coö ja'a
 tøyhajt hajxy pianócxät, møød coö
 hajxy hoy jäya'ayhädät. ¹⁷Pønjetiä
 Dios tøø yajnähdijy coö ja'a
 miädia'agy yajwá'xäxät, ween hajxy
 ca'xy pedyii yhabøcy, jaduhñ hajxy
 hoy yajtuungpáadät hoy ñä'a maajä.

4 Coö ja'a Jesucristo yaa
 quiädaactägatsa'añ hädaa
 yaabä naaxwiin, mänit tiägø'øwa'añ
 mähanehmbä. Mänitä jäya'ayhajxy
 nägøxiä yajtøyhajtyega'añii, møød
 hajxy hänäjty jujcypiä, møød hajxy
 hänäjty tøø yhö'oguiäbä. Ja'a
 Dioscøxpä møødä Jesucristocøxpä,
 jadúhñhøch miičh nmägapxy
 nhane'emy ²coö ja'a Diosmädia'agy
 hoy ñä'a mänaajä myajwá'xät,
 møød coö ja'a cu'ug myajmäbógät,
 møød coö mhoj mmägápxät,
 møød coö myajwiingapxø'øwät

coö hajxy jaduhñ miäbógät.
 Mee'xxieemiä Diosmädia'agy
 myajnähixø'øwät tehngajnä.
³⁻⁴Hix, habáatnáp jaduhñ coö
 ja'a cu'ugä Diosmädia'agy hajxy
 quia'a tsogaannä. Cabä tøyhajt
 hajxy jaduhñ miädowaannä. Hoy
 ñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy
 hänäjty wyi'i miädowa'añ, nágoo
 hänäjty quia'a tøyýä. Mayyä
 yajnähixøøbiädøjc hajxy jaduhñ
 yhøxta'awa'añ, ween hajxy hänäjty
 jaduhñ yajnähixø'øyyi nebiatiä
 jioothajxy hänäjty chocy. ⁵Pero
 miičh, tehngajnä howyiinmahñdy
 mmøødhädät. Mmee'xtügäp
 jaduhñ coö hänäjty mdsaačhpøcy.
 Myajwá'xäbä Diosmädia'agy.
 Hamuumdu'joot mgudiúnät
 waambatiä Dios tøø xyhane'emy.

⁶Høøčh, ja weenjaty quia'a
 habaady coöčh häna'c
 xyagho'oga'añ ja'a Jesucristocøxpä.
 Nähjøjp tu'ujójphøch hädaajän.
⁷Tøøčhä haxøøgpä njøjtäna'ay.
 Tøøčh nmäjäda'agy. Tøøčh
 hamuumdu'joot ngudiunñ
 waambátyhøčhä Dios tøø
 xyhane'emy. ⁸Chámhøch njøbhixy
 coöčhä Wiindsøn Jesucristo jim
 xpiäda'aga'añ hawa'adstuum.
 Mänítøch jim xpiäda'aga'añ
 coö ja'a jäya'ayhajxy hänäjty
 nägøxiä yajtøyhajtyega'añii.
 Hoguiuhdujthaamä Jesucristo
 hajxy jaduhñ xyajtøyhajtyegáanäm.
 Cábøch nidiuhñ jim xpiäda'aga'añ
 hawa'adstuum. Pønjaty jaduhñ
 jøbhixp hamuumdu'joot coö ja'a
 Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ
 hädaa yaabä naaxwiin, nägøxiä
 hajxy jim piäda'agáanäbä
 hawa'adstuum.

⁹Huuc min yaa maačh
høøčhän. Mhadó'ødsäp jaduñ.

¹⁰Hix, tøøchä häna'c xpiuhwa'ačh
nämay. Haa ja'a Demas, tøø je'e
ñøcxy Tesalónica. Paady yaa
tøø choon coo chäna'awa'añ
yhäyowa'añ. Haa ja'a Crescente,
tøø je'e ñøcxy Galacia. Haa ja'a
Tito, tøø je'e ñøcxy Dalmacia.

¹¹Jagóoyyøchä Lucas yaa xjiaac
møødhity. Tunä mayhajt, nøcxä
Marcos wowø'øg. Yaa mwomínät.
Hóyhøch yaa xpiuhbédät. ¹²Haa
ja'a Tíquico, jímhøch tøø nguexy
Efeso. ¹³Coo miich yaa mmínät,
mhuuc túnäbä mayhajt. Høøchä
nnähgämëm tu'uwijsäc. Jímhøch
tøø nnähgue'egy Troas maa
ja'a Carpo tiøjcän. Møødhøchä
nnocy xpiøcmínät møødä
animalhac-hädiúñäbä.

¹⁴Haa ja'a Alejandro, ja'a
pujxthädiuumbä, tøøch
cøxypänejpý xñähøønø'øy. Ja'a
Dios jaduñ yaghawiimbídäp.
¹⁵Cahwiindøy ja'a Alejandro jaduñ.
Mniyajcopcø'owøøjäp. Møj may
ja'a Alejandro xmiädsiphájtäm
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy naxy
nyajwá'xäm.

¹⁶Mänáajøch jayøbajt
nyajnäxø'owø'øyän, cábøch pøn
mänit xñähgapxtuuty. Nägøxiøchä
häna'c xpiuhwaach. Pero cab

jaduñ ñejpiä. Weenä Dios jaduñ
miee'xy. ¹⁷Mäjahñdiuumhøch
hänajty. Mänítøchä Dios
xñäwaañ. Mänítøchä mäjaa
xmiooyy, jadúñhøchä
jäya'ayä Diosmädia'agy hoy
nyajwiingapxøøyy, ja'a hajxy
ca'a judíosä, ween hajxy
jaduñ nägøxiä miäbøcy.

¹⁸Xcwieendähadáambøchä
Dios maa ja'a haxøøg ca'a
hoybän. Xyajnäwa'ads
xyajcuhwa'adsáambøch jaduñ.
Jadúñhøch jím xyajnøcxa'añ
tsajpootyp maa je'e yhane'emiän.
Tsøgä Dios hajxy hoy miänaajä
wiingudsähgøøyyäm. Amén.

¹⁹Huuc yajpoo'x ja'a Prisca ja'a
høøchcøxpä, møødä Aquila, møødä
Onesíforo yhuungä tio'oxy. ²⁰Haa
ja'a Erasto, jím je'e miähmøøyy
Corinto. Haa ja'a Trófimo, jímhøch
nnähgueecy Mileto. Pøjcäp hänajty
je'e. ²¹Habáatnäp jaduñ coo
tøøchc yhida'añ. Naxy mdehm
myñät. Mhadó'ødsäp jaduñ.
Nägøxiä miichä mäbøjpädøjc yaa
xyajpoo'xy møødä Eubulo, møødä
Pudente, møødä Lino, møødä
Claudia.

²²Ween miichä Wiindsón
Jesucristo xmiøødhity. Weenä
hoyhajtä weenhajtä xmio'oy.
Amén.

Tito

1 Pablohájpøch høøch. Ja'a Dióshøch xmioonsähajp. Ja'a Jesucristøch xquiuguexyhajp. Jadúhnhøch tøø xwyiinguexy coöchä jäya'ayä Diosmädia'agy nyajwiinhixó'owät, pønhatiä Dios tøø wyiimbiy, ween hajxy jaduhñ miäböcy, weenä tøyhajt hajxy jaduhñ miøødhaty, jaduhñä Dios hajxy hoy wyiingudsähgó'owät. ²Jéquiänä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xyagjugyhadäänäm cøjxta'axiøø neby je'e jiugyhatiän. Cabä Dios mänaa yhøhnda'agy, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadäänäm. ³Coo yhabaaty, mänitä Dios hajxy jaduhñ xyhawäänäm coo hajxy jaduhñ xyagjugyhadäänäm. Tøøchä Dios jaduhñ xyhane'emy coöchä miädia'agy jaduhñ nyajwá'xät. Xtiehm wyiinguéjxhøch jaduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. ⁴Tito, míichhøch hädaa nocy nyajnájaayøøby. Tehm tiøyhájtthøch miich njwø'øy nébiøch nhamdsoo huungän. Tu'cuhdujt højtsä Diosmädia'agy nmäböjcäm. Ja'a Diostedy møødä Wiindsøn Jesucristo, ween miichä mayhajt hajxy xtiunä, ween miichä

hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy. Ja'a Jesucristo hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm.

⁵Mänáajøch jim nwiimbitiän Creta, páadyhøch miich jim nyajmähmøøyy coo mjaac yaghoyó'owät tijaty højts hánajty nga'a yajpéjtäpnä. Jadúhnhøch miich nhane'emy coo wiindsøn mbädá'agät maa tsajtøjcän wiinduhmyhagajpt. ⁶Je'e mbädá'agäp pøn hoy jäya'ayhajp, pøn to'oxiøjc tu'ug yaghijp, pøn yhuung mäböjpä Diosmädia'agy, pøn yhuung hoy wädiyp, pøn yhuung mädia'agymiäböjp.

⁷Ja'a jäya'ayhajxy jaduhñ tunaambä wiindsøn, ja'a Dios hajxy moonsähadäänäp. Howyiinmahñdy hajxy yaghídäp. Cab hajxy jiootmøjhädät. Cab hajxy yhawa'andá'agät. Cab hajxy yhu'ug cab hajxy jiøø'xät. Cab hajxy chiptsógät. Cabä jäya'axiädø'øn hajxy yhadsógät. ⁸Yajtøjtägø'owäp hajxy pønjaty mejtsp maa tiøjc-hajxiän; piu'umió'owäp quioñdymó'owäp hajxy jaduhñ. Chógäp ja'a hoybä hajxy. Cab hajxy choj jootmä'adät. Hoy hajxy jiäya'ayhädät. Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy quiudiünät.

Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy yajtúnät. ⁹Cabä tōmiädia'agy hajxy ñajtshixó'owät, ja'a hajxy tøø yajñähixó'oyíjábä, jaduñhä mabøjpädøjcä hoguiuhdujt hajxy yajwiingapxó'owät. Jaduhñ hajxy yajcähxó'ogät coo häna'c-hajxy yhøhñda'agy, ja'a wiingmädia'agy hajxy yajñähixøobiä.

¹⁰Nämayyä høhñdaacpähajxy wiädity. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Nälä nägoodä hajxy jaduññ ñälä capxy ñälä mädia'agy. Jaduhñhä häna'c-hajxy nämay jiatcøobiä, ja'a hajxy jaduññ mänaambä coo ja'a mabøjpädøjc-hajxy tsipcøxp yajcircuncidarhádät. ¹¹Tsipcøxp myaghamónät pønjaty jaduññ wiing yajñähixøoby. Cabä cuhdujt hajxy miøødä coo hajxy jaduññ wiing yajñähixó'owät. Yajmājuyaamb hajxy, paady hajxy jaduññ wiing yajñähixó'oy. Hočähdiuunnä hajxy jaduññ jiatcø'oy. Haa ja'a mabøjpädøjcä wiingmädia'agy hajxy jaduññ yajñähixøoyyabä, naxy hajxy jaduññ yajtu'udägoyyii, ja'a hajxy tu'jøøn tu'tøjcpä.

¹²Jaduññä Cretabäjäya'ay tu'ug tøø yhuuc mänaambä coogä miägunaaxhajxy jiaančh tehñ yhøhñda'agy, møød coog hajxy hanaxiä quiahwiindøyyä, møød coog hajxy jiaančh tehñ quiaxä, møød coog hajxy jiaančh tehñ ñuuxho'ogy. Jaaya'ay jaduññ tøø miänä'añäbä, profeta hijty tiuumby. ¹³Tehñ tiøyhajt jaduññ coo ja'a Cretabä-jäya'ayhajxy jaduññ haxøøg jiäya'ayhaty. Paady miich møc-haamby mhoj mmägäpxät, weenä Diosmädia'agy

hajxy jaduññ hoy miäböcy. ¹⁴Cabä høhñda'agymiädia'agy hajxy miøjpädä'agät, ja'a judíoshajxy naxy yajñähixøobiä. Møød weenä mädia'agy hajxy quia'a cudiuñ nebiä häna'c-hajxy jia hane'emiän, ja'a tøyhajt hajxy ca'a tsojpä.

¹⁵Ja'a häna'cä howyiinmahñdy hajxy møødpä, cumáayyabä Dios hajxy jaduññ, hoy hajxy quia'a ja cudiuñ nebiä häna'c høhñdaacpähajxy jia hane'emiän. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, caba Dios hajxy quiumayii je'eguiøxpä coo haxøøgwiinmahñdy hajxy jiaančh tehñ miøødä. Cab hajxy tii hoy ñänømy. ¹⁶Jaduññ hajxy jia mäna'añ cooc tyijy ja'a Dios hajxy yhixyhaty, pero coo hajxy haxøøgjaty wyi'i jiatcø'oy, jaduññ hajxy yajcähxó'ogy coo hajxy tøyhajt quia'a hixiä. Cabä Diosmädia'agy hajxy quiudiuna'añ. Cabä hodiung hajxy ñä'ägädä jada'añ. Paady hajxy xiøøghadyii ja'a Dios.

2 Pero miich, ja'a hoguiuhdujt myajñähixó'owäp, jaduññä mabøjpädøjcä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiúnät. ²Jaduññä majjäya'adiøjc myajwiinxiic myajwiingapxó'owät coo hajxy quia'a hu'ug quia'a jóø'xät. Cab hajxy nälä nägoodä ñälä xi'ig ñälä hanähátät. Hoy hajxy jiäya'ayhádät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy miäböğät. Hoy ja'a miäjøøn miädøjc hajxy choc pia'häyówät. Míee'xtúgäp hajxy coo hajxy hānajtj chaačhpøcy. ³Jaduññä tajhoctøjc myajwiinxiic myajwiingapxøobiät

coo howyiinmahñdy hajxy
 miøðhádát, jaduñ hajxy hoy
 quiuhdujthádát. Cab hajxy pøn
 ñähøønó'owát. Cab hajxy yhu'ug
 cab hajxy jiøø'xát. Ja'a hoybä
 weenbä hajxy yajñähixó'owäp.
⁴Jaduññä tajhoctøjcä miädsaan
 miädo'oxy muutspä hajxy
 yajwiinxic yajwiingapxó'owát coo
 ja'a yhuung coo ja'a ña'ay hajxy
 chógát, ⁵møød coo hajxy hoy
 jiäya'ayhádát. Ja'a howyiinmahñdy
 hajxy miøðhádäp. Hoy yajxonä
 jiøøn tiøjc hajxy cwieendähádát.
 Miøðhádäbä hojioot hajxy.
 Wyiingudsähgó'owäbä ñihyhap
 hajxy. Coo hajxy jaduñ hajxy hoy
 quiuhdujthádát, jaduññä
 cu'ugä Diosmädia'agy hajxy
 wyiingudsähgó'owát.

⁶Jaanä jaduñduhmbä,
 jaduññä muutsc-häna'ctøjc
 myajwiinxic myajwiingapxó'owát
 coo howyiinmahñdy hajxy
 miøðhádát. ⁷Jaanä jaduñ
 miichpä, tehngajnä hoy mwädítát,
 weenä mäbøjpädøjc jaduñ
 xpiahixy. Howyiinmahñdymøød
 myajñähixó'owát. Caj nä'ä nägoodä
 mnä'ä xi'ig mnä'ä hanähátát. ⁸Ja'a
 hoguiapxy ja'a homiädia'agy
 jaduñ myajñähixó'owäp, jaduñ
 pøn xquia'a jøjcapxó'owát.
 Jaduññä nmädsiphájtämhajxy
 chähdiúnát, cab hajxy jaduñ hajxy hoy
 xñänøømämät haxøøg.

⁹Hoorä, ja'a häna'c-hajxy hijpä
 cudoogø'øyä, jaduñ myajwiinxic
 myajwiingapxó'owát coo ja'a
 wyiindsønä miädia'agy hajxy pedyii
 quiudiuun quiuñájxät, hoy hajxy
 nä'ä waambaty yhane'emyii. Cab
 hajxy yhadsoowiimbídát. ¹⁰Cab

hajxy miéedsät. Hamuumdu'jootä
 wyiindsønä miädia'agy hajxy
 yajtúunát, ween hajxy jaduñ
 quiumayii, wehñä wyiindsønä
 Dios miädia'agy hajxy jaduñ
 xmiäbøjcät. Ja'a Dios hajxy
 xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm.

¹¹Hix, tøø ja'a Dios jaduñ
 yajcähxø'øgy coo ja'a mayhajt
 tøø tiuñ, coo hajxy nägøxiä
 xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm,
 mäduhñtiä hajxy yaa nhíjtäm
 hädaa yaabä naaxwiin. ¹²Jaduññä
 Dios hajxy xyhanéhäm coo
 ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy
 nnajtshixøøyyämät møødä
 hadsojtwiinmahñdy, møød coo ja'a
 howyiinmahñdy hajxy nyaghíjtämät
 møødä hoguiuhdujt, møød coo
 ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot
 nwiingudsähgøøyyämät, jaduñ
 hajxy hoy nwädíjtämät hädaa yaabä
 naaxwiin, ¹³je'leguiøxp coo ja'a
 Jesucristo hajxy jaduñ njøbhíjxäm
 coo yaa quiädaactägatsa'añ neby
 hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.
 Xi'ig xon hajxy jaduñ njøbhíjxäm.
 NDioshájtäm ja'a Jesucristo hajxy
 jaduñ. Møj jaanäh je'e. Je'e hajxy
 xyajñähwaats xyajcuhwáatsäm.
 Yajxón jiaanäh tehñ quiäda'aga'añ.
¹⁴Paady hajxy hoy xñähho'túutäm,
 jaduññä haxøøg ca'a hoybä
 hajxy xquiøxy yajñähwaats
 xquiøxy yajcuhwáatsäm. Jaduñ
 hajxy xqui'u'ughájtäm, weenä
 hoybä weenbä hajxy jaduñ
 hamuumdu'joot ndúunäm.

¹⁵Jaduñdsä mäbøjpädøjc
 myajwiinxic myajwiingapxó'owát
 coo hajxy jaduñ miäbøgát.
 Mmøød miichä cuhdujt jaduñ
 coo mhoj coo mmägäpxät pøn

¹²Jímhøchä Artemas nguexa'añ
 maa miičhän. Coö ja'a Artemas
 jaduhñ quia'a yajnäbaadø'owät
 coö jim ñócxät, mänítøchä
 Tíquico mabøcy jim nguéxät. Coö
 jim miédsät, mänítøch miičh
 jim nøcxy xpiaady Nicópolis.
 Jímhøch nhida'añ høxtä coö
 tøøchpä ñáxät. Mhuuc hadø'ødsäp
 jaduhñ. ¹³Jimä Apoloshajxiäda'a
 wiädity Creta møødä Zenas, ja'a
 cuhdujtyajnähixøøbiä. Coö hajxy
 hänajty tiu'ubøga'añ, mänit miičh
 cøxiä wiinä mmó'owät tijaty
 hajxy hänajty yajmaajiadaamby.
¹⁴Jaduhñä njamiødhájtäm

myajwiinxiic myajwiingapxø'owät
 coö ja'a hoyba weenba hajxy
 tehngajnä tiúnät, ween hajxy
 jaduhñ piuhbety pøn hänajty
 yajmaajiajp. Cab hajxy ñä'ä
 nuuxhó'ogät.

¹⁵Ja'a njamiøødhøch hajxy
 yaa xmiøødhijpä, xyhaagä
 yajpoo'xp miičh jaduhñ. Huuc
 tunä mayhajt, huuc yajpoo'x
 ja'a høøchcøxpä pønjaty højts
 jim xchojp xpia'häyoob ja'a
 Diosmädia'agyquiøxpä. Ween
 mijtsä Dios ja'a hoyhajtä
 weenhajt xmio'oy nägøxiä.
 Amén.

Filemón

¹Høøch hädaa nocy njahby, høøch Pablohajpä. Tsumyčhänäabiöch cham je'eguiøxpä cooçhä Jesucristo miädia'agy nyajwa'xä. Haa ja'a hermano Timoteo, tu'ugwiinmähñdyhöch xmiøødhity cooçh hädaa nocy njaay. ²Miich Filemón, miiçh hädaa nocy nyajnäguexaamby. Hoy hajxy nniçhojc nnibia'häyóowäm coo hajxy nduunmújcäm ja'a Jesucristocøxpä. Nyajpoo'xyp højts ja'a hermana Apiahajpä. Jaduhñ je'e njuø'øy nebiä hamdsoo puhdo'oxypän. Njaanä yajpoo'xyp højts ja'a hermano Arquipohajpä. Quipxy højts je'e xmiøødtuumbä maa højts ja'a Diosmädia'agy nyajwa'xiän. Nägøxiä højtsä jäya'ay nyajpoo'xy ja'a hajxy jim mejtspä maa miiçhä mdøjcän, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ³Ween mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy møødä Jesucristo. Ja'a Dios hajxy nDeedyhájtäm. Ja'a Jesucristo hajxy nWiindsøñhájtäm.

⁴Naaghóoc-høçhä Dios nba'ya'axy, ngapxpáatypøch miiçhä mxøø, Filemón. Nnämáabiöchä Dios: “Dioscujú'uyäp”, coo miiçh hoy mjaançh tehñ tiuñ. ⁵Tøøch

nmädoxyhaty coo miiçhä Jesucristo miädia'agy hamuumdu'joot tøø mmabøjcä. Jadúññhöch tøø nmädoxyhajpä coo miiçhä jäya'ay mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. ⁶Coo miiçhä Diosmädia'agy hamuumdu'joot tøø mmabøcy, paady miiçhä hojiot mjaançh tehñ miøødä, weenä jäya'ayhajxy jaduhñ jiaac tehñ wyiinjuø'øy nebiatiä Jesucristo ja'a mayhajt tiuñ ja'a højtscøphájtäm. ⁷Mägu'ughajpä, jaançh tehñ jiootcújc-høch jaduhñ nniçhäwø'øyii coo miiçhä jäya'ay tøø mjootcapxmøcpøcy, ja'a Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. Paady miiçh jaduhñ tøø mjootcapxmøcpøcy coo miiçh mjaançh tehñ chocy mjaançh tehñ pia'häyoy.

⁸⁻¹⁰Høøch Pablo, tøøch nmäjaanä. Chámhöch jaduhñajtä ndsumyčhänä'ay ja'a Jesucristo miädia'agyquiøxpä. Huuc møødhata hojiot ja'a høøçhcøxpä. Miiçh nmänuu'xtaacyy coo miiçhä mayhajt cu mduuñ ja'a Onésimocøxpä. Coo miiçhä hojiot mjaançh tehñ miøødä, páadyhöch miiçh jaduhñ nmänuu'xta'agy,

hóyhöchä Jesucristo cuhdujt tøø
xjia mo'oy cooçh miiçh nhané'emät.
Jadúhñhøch ja'a Onésimo
njuø'øý nébiøch nhamdsoo
huungpän, je'eguiøxpä cooçh
je'e ja'a Diosmädia'agy jaduhñ
tøø nyajmäbøcy yaa maaçh yaa
ndsumyçhänä'ayän.

¹¹Cahnä ja'a Onésimo hänäjty
jim piäyø'øgyñä maa miiçhän,
cab miiçh mmädia'agy hänäjty
xquiudiunä. Cab hänäjty tiuna'añ.
Pero coo yaa tøø miech maaçh
høøchän, jaançh tehñ yhóyhøch
yaa xmiøødtuñ. Jaançh tehñ
yhoy miiçh xmiøødtunaambä.

¹²Nguejxtägatsáambiøch
jim maa miiçhän, hóyhøch
yaa nja tsocy hamuumdu'joot.

¹³Jadúhñhøch nja mänaañ cooçh
cu xmiøødmähmøøyy yaa
maaçh yaa ndsumyçhänä'ayän.
Cu xpiuhbéjtyhøch jaduhñ
maa miiçhcøxpän. Ja'a
Diosmädia'agyquiøxpøch cham
ndsumyçhänä'ay. ¹⁴Páadyhøch
ja'a Onésimo jim nguejxtägatsa'añ
maa miiçhän, cábøch nnajuø'øý
pø mmäna'anaamb miiçh jaduhñ
coo yaa cu miähmøøyy. Pø
mdunaambiä mayhajt jaduhñ,
ween hamdsoojoot mdúnät; ca'a
yhadsipä, ca'a yhajootma'adä; ca'a
tii mnajtshäyowø'øý. ¹⁵Wehñdä
Dios jaduhñ tøø miäna'añ coo
jim piäyø'øgät maa miiçhän, coo
yaa yhidät paquiä maaçh høøchän.
Hix, tøø ja'a Diosmädia'agy yaa
miäbøcy. Y coo jim ñøcxtägätsät
maa miiçhän, cab jaduhñ mänaa
xpiuhwa'adsaannä. ¹⁶Moonsä miiçh
Onésimo hijty mwa'añ. Pero coo jim
ñøcxtägätsät maa miiçhän, jaduhñ

miiçh mjuø'øwa'añ neby hamdsoo
huch neby hamdsoo puhya'aybän.
Jaduhñ miiçh mdsogaambä
nébiøch høøch ndsoquiän. Maas
hanaxiä miiçh mdsoga'añ. Hix,
maas hoy miiçh mmädia'agy
xquiudiunäanänä. Xímnäts mijts
jaduhñ tu'ugymädia'agy mhidaannä
ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷Tøyhajt højts nnijootpáatäm.
Tunxä mayhajt jaduhñ.
Tsøc Onésimo jaduhñ
møødnijootpáatäm neby højts
nnijootpáatäm. ¹⁸Pø tøø miiçh
xñägädieeyø'øý hoy ñejpiä, pø
xmiänuu'xyhajt miiçh jaduhñ,
høøchä ngüeentä jaduhñ. ¹⁹Høøch
nyajñhwa'adsaamby mädühñtiä
xmiänuu'xiä. Tøyhajt jaduhñ.
Hamdsoo cø'øháamhøch hädaa
nocy jaduhñ njaay; jaduhñ miiçh
tøyhajt mmøødhádät cooçh nga'a
høhñda'agy. Y jim miiçh cueentä
mmøødäbä maa høøchcøxpän.
Hix, høøch miiçh jaduhñ tøø
nyajmäbøcy ja'a Diosmädia'agy.
²⁰Mägu'ughajpä, coo ja'a Onésimo
jaduhñ mmøødnijootpaadøøð,
jaduhñ miiçh myajcähxø'øga'añ
cooçh miiçh tøyhajt xjiaançh
tsocy. Tunxä mayhajt jaduhñ.
Hix, näguipxy højts ja'a
Jesucristo jaduhñ nmøødhíjtäm
tu'ugmädia'agy.

²¹Hamdsoo cø'øháamhøch
cham njaay. Nnajuøøbiøch
jaduhñ cooçh miiçh ja'a
nmädia'agy xquiudiunaanä
nébiøch cham tøø nnäma'ayän.
Njaanä najuøøbiøch jaduhmbä
coo miiçh hojioot mjaançh tehñ
miøødhada'añ ja'a Onésimocøxpä.
²²Chámhøch mayhajt tu'ug

nmäyujwa'anáangombä. Høøch
maadaact hahixøødiáacäc.
Pa'ya'ax ja'a Dios hajxy cooçh
ween xyajpädsømy pujxtøgooty.
Mäníthøch jim nnócxät maa
mijtsän.

²³Xyajpoo'xp mijts ja'a hermano
Epafrashajpä. Yaaçh jaduhñ
xmiøødtsumyçhänä'ay ja'a
Jesucristo miädia'agyquiøxpä.

²⁴Xyhaagä nä'ä yajpoo'xp mijts

ja'a hermano Marcoshajxy,
møødä hermano Aristarco,
møødä hermano Demas, møødä
hermano Lucas. Xyhaagä nä'ä
møødtúumbøch hajxy yaa ja'a
Diosmädia'agyquiøxpä.

²⁵Weenä Jesucristo hoyhajt
weenhajt hajxy xmiø'oy
coo jaaya'ay hajxy jaduhñ
mmøødhity tu'ugjoot
tu'ugjuøhñdy. Amén.

Hebreos

1 Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtäm maa hõjts ndeedyhájtäm. Diosmädia'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. ²Tøø ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jieğø'ø y coo yaa tøø yhoy. Je'e ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xjiaac hawáanäm. Jequiän je'eduhñ wyiinguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiúnät cøxiä møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. ³Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaančhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhane'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tøø hõjts hoy xñähho'túutäm. Tøø ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñøxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehmbä jada'anäbaadyñä.

⁴Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miøødä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. ⁵Cabä Dios ja'a mioonsä mänäa ñäma'ay:

Míiçhhøch jäda'a ndehm yHuunghadaamby.
Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy:
Yø'øjøch jaduhñ
xTieedyhadaamb;
nHuunghadäämbiøch yø'øduhñ.
⁶Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaañ:
Wéenhøch nHuung
xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.
⁷Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiúunäxä ja'a mioonsähajxy, nebiä pojtägoy wiäditiän, nebiä padooy wiäditiän. ⁸Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaay:
MDioshajp miich, homiänaajä miich mhane'emy;
homiänaajä miichä tøyhajt myega'añ.
⁹Mdsojpy miich ja'a tøyhajtpä; cabä haxøøgpä mdsoy.
Maas jootcújc-høch miich nyaghity quejee ja'a nmóonsøçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.
¹⁰Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:
Miiçh jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødä tsajpootypä.

¹¹⁻¹² Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä
møødä tsajpootypä;

tägatsaamb jaduñ; jaduñ
jiada'añ néjjiämä wit coo
tiujnä;

caj tiuungpaadaannä. Pero
miičh, cøjxta'axiøø miičh
mhida'añ;

caj miičh mjugyhajt mänaa
quiøxa'añ.

¹³ Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa
ñäma'ay:

Yaačh miičh xmiøødhané'emät.

Caj miičh mmädsip

myajmäjäda'aga'añ.

¹⁴ Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a
tsajpootypä, jaduñ mäwfiänts
hajxy je'e nebiä pojjan. Cab hajxy
quiähxøøgy. Dios jaduñ quejxp
coo hajxy piuhbédät pønhatiä Dios
piäda'agaamby hawa'adstuum.

2 Tspcøxpä Diosmädia'agy
hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a
hajxy tøø nmädóowämbä; jaduñ
hajxy nga'a tu'udägøoyämät.

² Haa ja'a Diosmoonsähajxiä,
ja'a tsajpootypä, jéquiänä
Diosmädia'agy hajxy yaa
yajcädaacy hädaa yaabä naaxwiin.
Tøyhajt ja'a Diosmädia'agy
jaduñ; pønhaty ca'a cudiuumb,
haxøøgtuum hajxy miähmø'owa'añ.

³ Møjcuhdujtmøødä Jesucristo.
Hamdsoo hajxy je'e hoy
xyhawaänäm neby hajxy
nnähwäatsämät. Haa ja'a hajxy
jayøbajt mädóowäbä, tøjiajt
ja'a mädia'agy jaduñ maa
hajxy je'ejän. Mänit højts
jaduñ xyhawaandägátsäm.
Coo ja'a mädia'agy hajxy nga'a
yajtúunämät, cab hajxy jaduñ
nnähwäatsämät. ⁴ Madiu'u ja'a Dios

ja'a hijxtahnd tøø yajcähxø'øgy, ja'a
hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduñ hajxy
nmäbójcämät coo ja'a miädia'agy
tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy
xyajnäguéjxäm coo hajxy jaduñ
xpiuhbedáanäm mädyiijaty tuung
hajxy xmióoyyäm. Jaduñä jioot
chocy.

⁵ Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a
tsajpootypä, cabä Dios jaduñ tøø
miäna'añ coo hajxy yhané'emät
mänaa ja'a naaxwiimbä hänäjty
wyiimbida'añän. ⁶ Jiiby jaduñ myiñ
cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay
coo mjahmiejtsta'agy, coo
mbuhbety.

⁷⁻⁸ Maas møc ja'a mmoonsä cuhdujt
hijty tøø mmo'oy quejee ja'a
jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay møjcuhdujt
mmooyy coo cøxiä
yhané'emät tijaty miičh tøø
mbäda'agy.

Jaduñä Dios ja'a jäya'ay
piäda'aga'añ møj jaančh, coo
jaduñ ween wyiingudsähgø'øyii.
Coo ja'a Dios jaduñ hamdsoo
miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy
nmøødhájtäm coo ja'a møjcuhdujt
hajxy tøø xmióoyyäm coo hajxy
cøxiä nhanéhämät. Pero cajnä
quiähxø'øgyñä coo hajxy cøxiä
nhane'emäänäm. ⁹ Jaduñä
Jesucristo, mänaa yaa yhitiän
hädaa yaabä naaxwiin, cabä
cuhdujt hijty jiaty møødä nebiä
Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a
hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios
miänaañ coo ja'a Jesucristo
hajxy xñähho'túutämät nägøxiä,
je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy
xchójcäm. Coo ja'a Jesucristo

yho'cy, paadiä møj jaančh piädaacä, paadiä møjcu'ugong hōy quia'a mājādaacnā. Coō cu miājādaacy, jaayá'ayādsā mājaa häxōpy mōød coō hajxy cu xyajtu'udägōōyyām.

¹⁰Paadiä Dios cōxiä wiinä piädaacy, weenā jäya'ayä Dios hajxy jaduhñ wyiingudsähgō'oy. Chojiä jioot jaduhñ coō ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägōxiä maa je'ejän, pōnjatiä miädia'agy mājōjcāp. Y jaduhñä Dios miānaañ coō ja'a Jesucristo quimädōwāt ja'a hōjtscōxpä. Jiaančh cuduiun je'eduhñ coō hajxy xñähho'túutām.

¹¹Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajñähwāatsām. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhājtam mōødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mäsähdiuunām. Hix, hamdsoo miānaañ coō hajxy tu'ugpuhya'ay xmiōōdhājtam.

¹²Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Nmōōdmädia'agāambiōch
nbuhya'ayhajxy ja'a
miīchcōxpä.

Nguyhōwāambiōch miīch jim
tsajtōgooty, jim cu'ughagujc.

¹³Jaduhñ jiiby myiimbä:

Ni mänāajōchä Dios xquia'a
wiinhōñ, päadyhōch nga'a
tsähgō'oy.

Jaduhñ wiingtuun myīngumbä:

Chaačh nhity mōōdhōch
nhuunghajxy;

Diōshōch jaduhñ xmiōōpy.

¹⁴Pōñ jaduhñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnō'ty hajxy jaduhñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tōō xmiōōdhājtam tu'ugjoot tu'ugnō'ty mänaa yaa yhiitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduhñ xmiōōdhājtam, jaduhñ hajxy hānajty xñähho'tu'udāanām.

Jaduhñä møjcu'ugong hōy quia'a mājādaacnā. Coō cu miājādaacy, jaayá'ayādsā mājaa häxōpy mōød coō hajxy cu xyajtu'udägōōyyām.

¹⁵Coō ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmājōjcāmāt, cabä nho'og hajxy jaduhñ ndsähgōōyyānāt.

Pōñ jaduhñ ca'a mājōjp, je'eds ja'a yho'og tsähgōōby mädu'ñtiä jia jugyhaty.

¹⁶Coō ja'a Jesucristo yaa yhooy hädaa yaabä

naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnāguejxä, neby hajxy jaduhñ piuhbedōjāt. Ca'a

Dyiosmoonsähajxiä yajnāguejxä, ja'a tsajpootypä. Tōyhajt jaduhñ.

¹⁷Y paadiä Jesucristo yaa hōy jiäya'ayhaty neby hōjtshājtam; jaduhñ hajxy hōy xñähgapxtúutām maa ja'a Diosän; jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy hōy xñähho'túutām.

Hojioot ja'a Jesucristo miōōdhajpy. Pedyi jaduhñ quiudiuñ. ¹⁸Hoyyā Jesucristo jia tsaächpōjcy, cabä møjcu'ugongä miädia'agy yajtuunāxä. Y coō ja'a møjcu'ugong hajxy hānajty xjia wi'i yajtu'udägōōyyāanām, xpiuhbéjtam ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ je'eguiōxpä coō ja'a møjcu'ugong miädia'agy quia'a mājōjcāxä ja'a Jesucristām.

3 Hermanodōjc, tōō ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwāatsām. Tōō ja'a Dios hajxy xyajñähdījām coō ja'a miädia'agy hajxy nmājōjcāmāt. Tsōgä Jesucristo hajxy jahmiéjtsām; hōxtahmds hōjts ja'a Dios yaa xyajñāguéjxām. Jaduhñ hajxy njahmiéjtsāmāt coō hajxy jim xñähgapxtúutām maa ja'a Dioswiinduumän. ²Haa

ja'a Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a tiõjcän. (Je'eduhñ ñänøømby ja'a judíoshajxy.) Jaanä jaduhñä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiinguejxä coo højts jaduhñ xñähgapxtúutämät. ³Maas hoy jaduhñ coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyämät quejee ja'a Moisés. Høxtahmñsä tøjcojpä, je'eds jaduhñ wiingudsähgøøyyäp; cabä tøjc jaduhñ wyiingudsähgøøyyii. ⁴Cabä tøjc hamdsoo quiojy; häna'c jaduhñ cojp. Pero ja'a Dios, cøxiä je'eduhñ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin møødä jim tsajpootyp. ⁵⁻⁶Ja'a Moisés, jayøjpa tøyhajt jaduhñ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hänajty cujecy quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä mõjcuhdujt miooyä nebiä Jesucristo miøødän. Hix, ja'a Jesucristo, ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coø hajxy hamuumdu'joot nmäbøjcämät, coo ja'a Jesucristo hajxy jootcujc njøbhíjxämät coo hänajty miejstägatsa'añ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnäbøjcämät.

⁷Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Cooñ nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädóowät,

⁸⁻⁹hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajtúnät.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábøch nmädia'agy hajxy jecy xyajtuunä, høyhøch

hijxtahñd may nja yajcähxø'cy, mänáajøch hajxy jecy nyajwädiñ pactuum juxychägui'xjomøjt.

Cooñ nmädia'agy hajxy xquia'a mähøjcä, páadyhøch hajxy nyajcumädooyy.

¹⁰⁻¹¹Xyagjootmadiägøøyyhøch hajxy je'e. Mänítøch nmänaañ:

“Tøø hajxy jaduhñ mdu'udägoonä. Cáboch nmädia'agy hajxy xyhabøgaanä.

Tøyhajt jaduhñ, cáboch mijts jim nyajmedsaannä maaçh mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Jaduhñ Dioshespíritu miänaañ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

¹²Hermanodøjc, mnigwieendähadøøjap hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixø'owät; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. ¹³Pero mäduhñtiä hajxy mjugyhaty, mniguiapxmøcpøgøøjap hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. ¹⁴Coo hajxy tehngajnä nmäbøjcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsóhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim xmiødhájtämät tsajpootyp.

¹⁵Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy myajtúnät.

Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy miäbøjcy.

¹⁶Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsømy Egiptonaaxooty; je'eds hajxy jecy ca'a mabøjc ja'a Diosmädia'agy, hoy hajxy hānajtj tøø jia mādoy. ¹⁷Je'eds hajxy hoy tiu'udägooñä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum. Je'edsä Dios hoyhoy ñājootmayhajt juxychägui'xjomøjt. ¹⁸⁻¹⁹Je'edsä Dios jaduhñ ñāmaayy coo quia'a yajmedsaannä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo hajxy hānajtj quia'a mabøcy.

4 Tsøg hajxy nigwieendähajtäm; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägöoyyämät. Coø hajxy ndu'udägöoyyämät, cabä Dios hajxy jiiby xyajtägøøyyämät maa hajxy xyajpoo'xaanäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy jiiby xyajtägø'øwāanäm. ²Tøø ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä jecyjiäya'ayhajxy jia mādooyyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia nä'ä mādooyy, cab hajxy ñä'ä mabøjcy. ³Højts, tøø højts nmabøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägø'øwāanäm maa hajxy xyajpoo'xaanäm. Jimä Dios jaduhñ ñänøømy:

Cooch hajxy nnājootmayhajty, päadyhöch hajxy nnāmaayy: “Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim nyajmedsaannä maačh mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøøyy, mänit jaduhñ pioo'xnä. ⁴Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coo ja'a naaxwiimbä hānajtj tøø yhädiuumbädøøñä.

⁵Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

⁶Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajt ja mädóowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. ⁷Cujequiä Dios ja'a David yajmänaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäbøgät.

Je'eduhñ ñänøømy coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁸Coo ja'a Josué ja'a judíoshajxy jecy wioomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. ⁹Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägø'øwa'añän. ¹⁰Pøn jim tagøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hānajtj tøø yhädiuumbädø'øyän. ¹¹Tsøgä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøøyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøøyyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy jiatcøøyyän. Cab hajxy miabøjcy, paady hajxy jim quia'a tagøøyy maa ja'a poo'xtaactän.

¹²Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøødnä je'eduhñ.

Ja'a Dios hajxy xyajcähxó'cäm ja'a miädia'agyhaam pø nmøødhájtäm ja'a howyiinmahñdy hajxy, pø caj. ¹³Caj tii hayu'u'ch hamee'ch mnä'ägädä túnät. Tsipecxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhájtäm hajxy nägøxiä xyhixyhájtäm neby hajxy njäya'ayhájtäm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhájtäm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agäänäm.

¹⁴Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim quioody Dioswiinduum. Jim højts xñähgapxtútütäm. Paady, tsøgå Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panócxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn xñähgapxtútütäm jim Dioswiinduum. ¹⁵Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa ndsaačhpójcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, tøø je'e yaa jiäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhájtäm. Tøø jia yajtägoyya'añii ja'a mõjcu'ugóngäm, neby højts xjia wi'i yajtägoyyaañämbä. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udägoy. ¹⁶Tsøgå Dios hajxy pa'yáaxäm hamuumdu'joot. Xchójcäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojiot je'eduhñ maa højtshájtäm. Xpiuhbéjtäm hajxy jaduñ coo højts tii nyajmaajiájtämät.

5 Ja'a teedywiindsønhajxy, ja'a hajxy jim tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxó'øwät, møød coo animal hajxy yóxät, weenä cu'ug ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'ačh quiuhwa'ačh, ²⁻³møød weenä

yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix, jäya'ayhajp ja'a teedyhajxy neby højtshájtäm. Jimä piojpä quiädieeyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägapxy yhane'emy pønjaty ca'a najuøøby, pønjaty tu'udägooby.

⁴Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. ⁵Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsønän. Ja'a Dios jaduñ pädaac. Jaduhñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Míichhöch jäda'a ndehm
yHuunghadaamby.

⁶Wiingtuumä Dios jaduñ miänaañ: Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

⁷Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios møc pia'yaaxy. Jøøby hänäjty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo piuhbedøøjät mänaa hänäjty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hänäjty je'e, paadiä miädia'agy miädóowäxä. ⁸Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudiuunä Tieedy miädia'agy coo chaačhpógät. ⁹Coo miee'xtujcy mänaa chaačhpøquiän, xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm hajxy jaduñ pønjetiä miädia'agy mabójcäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodiium xyaghidäänäm. ¹⁰Mänitä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuunän.

¹¹Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwijnjuø'øwa'añ. ¹²⁻¹³Tøø jegøøñä

mānaa ja'a Diosmädia'agy hajxy
mmäbøjtsooñän. Hahixøøby
hijty jaduhñ coo wiinghäna'c
hajxy myajnähixøøñät. Pero
jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä
naamdägo'oybän. Caj mijts ja'a
Diosmädia'agy ja'a tsipjatypä
mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä
ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä
hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä.
¹⁴Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
hamuumdu'joot mgudiünät,
mänitä tsipjatypä hajxy jaduhñ
mwiinjuø'owät; y coo ja'a
hoguiuhdujt hajxy tehngajnä
mbanøcxät, mänit hajxy
mnajuø'owät mädyii hānajty
hoguiuhdujt, mädyii hānajty
haxøøgcuhdujt.

6 Tøø mijts ja'a mädia'agy
mayhooc mmädoy ja'a
Jesucristocøxpä, ja'a cajpä
chipjatiä. Tøø hajxy mmädoy
coo ja'a mhaxøøgcuhdujt
hajxy mnajtshixø'owät, coo
ja'a Diosmädia'agy hajxy
hamuumdu'joot mmäbøgät.
²Mnajuøøby hajxy tii hajxy
coo tøø mnäbety, tii hajxy
coo tøø mgø'oniñähgabyii.
Jaduhñ hajxy tøø mmädoy
coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy
jiujypioğa'añ, coo ja'a Dios
ja'a haxøøgjäya'ayhajxy
yajtsaačhpøğa'añ cøjxta'axiøø, coo
ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ.
³Pero tsøgå Diosmädia'agy hajxy
pedyii jaac habøjcäm, pø chojpä
Dios jioot jaduhñ.

⁴⁻⁶Pøñä Diosmädia'agy
najtshixøøby, hoyyā Diosmädia'agy
tøø jia wiinjuøñä coo ja'a
Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm,

hoyyā piojpä quiädieey tøø jia
yajnähwäatsäxä ja'a Jesucristäm,
hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a
Dioshespíritu, hoy jia najuø'oy
coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ,
coo ja'a Diosmädia'agy hajxy
jaduhñ najtshixø'owät, cab hajxy
hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy
yajcähxø'ogy coo ja'a Dioshuung
hajxy yagho'tägach, coo hajxy
ñäxi'igy hijxwiinduum. ⁷Pøñä
Diosmädia'agy hoy cudiumb,
quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ
mäwfiñäts hajxy je'e nebiä
hoñaaxän. Coo tiu'uy, mänit
hotyiijä jaduhñ tiøømbety, tijaty
tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä
Dios jaduhñ. ⁸Pøñ hoy ca'a
cudiumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'a
nøcxø'owaambä. Jaduhñ mäwfiñäts
je'e nebiä naax ca'a hoybän, maa
haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py
hajxy jaduhñ.

⁹Hermanodøjc, hoy mijts naamñä
weenjaty tøø nja hadsähgø'oy,
nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts
ja'a Dios jaanč tehñ yhoj
xpiuhbeda'añ, je'eguiøxpä coo
ja'a mbojpä mgädieey hajxy
xyajnähwaatsä. ¹⁰Jaenč tehñ
yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ.
Jiahmiechp jaduhñ coo mijts hoy
mgudiüñ, coo mijtsä hermanodøjc
tehngajnä mbuhbety, je'eguiøxpä
coo mijtsä Dios mjahmiech.
¹¹Jaduhñhöch njoot chocy coo
hajxy hoy mgudiünät mādühñtiä
hajxy yaa mjugyhaty hädaa
yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim
mnøcxät tsajpootyp nebiä Dios
hajxy tøø xñäma'ayän. ¹²Cab hajxy
mnänuuxø'owät. Jaduhñ hajxy
mgudiünät nebiä jäya'ayhajxy jecy

quiudiuuñän, ja'a hajxy jim tøbä
ñöcxäbä tsajpootyp. Ja'a Dios
jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy
jim ñöcxät, je'eguiøxpä coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy hänäjty hoy
miäbøcy tehngajnä.

¹³⁻¹⁴ Jéquiänä Dios ja'a

Abraham yajwiinwaanøøyy:

“Tøyhájthøch miich nbuhbeda'añ.

Nyajpu'uwáambiøch

nyaghi'igáambiøch miich.”

Hamdsoo cuhdujtcøxpä Dios jaduhñ
miänaañ. Hix, caj pøn møjcuहुdujt
miøødä nebiä Dios miøødän.

¹⁵ Yajtøjiajtä Dios jaduhñ nebiä
Abraham yajwiinwaanøøyyän,
je'eguiøxpä coo Abraham
hänäjty tehngajnä miäbøcy.

¹⁶ Ja'a Dioscøxpä jäya'ayhajxy
hamuumdu'joot jaduhñ waambaty
miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ
miäna'añ hamuumdu'joot, cab
jaduhñ pøn waamb miänaañnä.

Tødiägøøby jaduhñ. ¹⁷ Paadiä Dios
jaduhñ miänaañ: “Tøyhájthøch
tøø nyajwiinwaanøøy cooñ
nbuhbeda'añ”, neby hajxy jaduhñ
ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt
piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a
wyiinnmahñdy ni mänaa quia'a
yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios
jaduhñ miänaañ. ¹⁸ Jaduhñdsä
tøyhajt hajxy nmøødhájtäm
coo ja'a Dios ni mänaa quia'a
høhñda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt
hajxy hoy nmøødhájtäm coo
hajxy homiänaajä xpiuhbedaanäm
coo ja'a miädia'agy hajxy
nmäbøjcamät. ¹⁹⁻²⁰ Jimä Jesucristo
hajxy xñähgapxtúutäm tsajpootyp.
Je'e jim tuumb teedywiindsøn
nebiä Melquisedec jecy tiuñän.
Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo jim

tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñä
tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät
coo hajxy jim homiänaajä
xyaghidäänäm.

7 ¹⁻² Coo ja'a Abraham ja'a
reyhajxy hänäjty hoy tøø
yagho'ogy, mänaa hajxy hoy
chiptuñän, mänitä Melquisedec hoy
miøødnijøjcubaadø'yii. Mänitä
Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios
ja'a Abraham hänäjty piuhbeda'añ.
Mäduhñtiä ja'a Abraham hänäjty
tøø piaady maa hänäjty hoy
tøø chiptuñän, majc-hit jaduhñ
piädaacy tu'cuhdujtjaty. Mänitä
Melquisedec piuhmooyy ja'a
tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec
hänäjty tiuñ. Tøø ja'a Dios
tsajpootypä hänäjty piäda'agy coo
tiúnät teedy. Y gobiernä hänäjty jim
tiuumby maa ja'a cajpt xiøhatiän
Salem. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy
coo hajxy jootcujc yhity.
Jaduhñdsä Melquisedec xiøø
miädia'agytiägøøbiä coo hoy
guiobiernähaty. ³ Cab jaduhñ
pøn ñä'ägädä najuø'øy pønä
Melquisedec tiajhajt tieedyhajt,
pøn yhaphajt tieedyhajt. Cab
jaduhñ pøn najuø'øy mänaa myiiñ
mänaa quiahy, mänaa yho'cy
mänaa tiägooyy. Coo je'e tiuñ
teedywiindsøn cøjxta'axiøø, jaduhñ
mäwfinäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo
tiuñän, ja'a Dios yHuung.

⁴ Cähxø'p jaduhñ coo ja'a
Melquisedec møjcuहुdujt hänäjty
jiaanç tehñ miøødä, je'eguiøxpä
coo piuhmooyy ja'a tu'hitpä,
mäduhñtiä ja'a Abraham hänäjty
tøø piaady maa hänäjty hoy tøø
chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts
mhap mijts mdeedy je'eduhñ. ⁵ Y

ja'a Leví yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduhñ jim myiñ maa ja'a jecyquihdujtän coo hajxy piuhmo'owøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ yégäp, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møødhaphaty jia møødteedyhaty. ⁶Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hänäjty jiuhyhaty miägu'ughaty. Hawiing hänäjty tiuñ teedy. Pero puhmooyyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduhñ yejc, ja'a Dios hänäjty tøøbä yajwiinwaanø'ø'yäbä coo hänäjty yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a Abraham hänäjty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. ⁷Y tøyhajt jaduhñ coo ja'a Melquisedec møjcuhtdujt hänäjty jiaančh tehñ miøødä. Cabä Abraham quihdujt hänäjty miøjjä nebiä Melquisedec quihdujtän. Hix, ja'a Melquisedec jaduhñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbédät. ⁸Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. ⁹⁻¹⁰Hoyyä Levíhajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quihdujthajxy hänäjty miäbaady nebiä Melquisedec quihdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hänäjty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levíhajxy hänäjty yphahjpy tieedyhajpy.

¹¹Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajnähwäatsämät.

Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuñän. Cabä tiuñ nebiä Aarónhajxy tiuñän. ¹²Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Leví yhap yhoc-hajxy quia'a tóunnät teedy, mänitä jecyquihdujt yajtägajtspä. ¹³Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquihdujt jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuñ teedy, hoyyä Leví quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. ¹⁴Hix, ja'a Judä je'e yphahajt tieedyhajt. Y cabä Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judä yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

¹⁵Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuñän, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a jecyquihdujt tøø yajtägajtsnä.

¹⁶Paadiä Jesús piädaacä teedy coo cøjxta'axiøø jiugyhada'añ. Cab jaduhñ yhity nebiä yaabä teedyhajxiän. ¹⁷Jaduhñä Dios ja'a Jesús ñämaayy:

Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ
teedy nebiä Melquisedec jecy
tiuñän.

¹⁸⁻¹⁹Coo ja'a Moisés ja'a jiecycyquihdujt hajxy xquia'a yajnähwäatsäm, paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo quia'a tóunnät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajnähwäatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxáanäm maa ja'a Dioswiinduumän.

²⁰⁻²¹Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaančh tehñ tiøyhajtä. Jaduhñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaaṇ coo
 ja'a miädia'agy jiaančh
 tehṇ tiõyhajtä; cábägä
 wyiinmahñdy mänaa
 yajtägatsa'añ:
 “Cõjxta'axiõõ miičh mduna'añ
 teedy nebiä Melquisedec
 jecy tiuunñan”, nõmä Dios ja'a
 Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä,
 cabä Dios waamb miänaaṇ.

²²Coo ja'a Jesucristo cõjxta'axiõõ
 yhida'añ, jaduhñä tõiuhajt hajxy
 nmõõdhájtäm coo hajxy maas
 hoy xyajñahwa'adsaanäm quejee
 ja'a Moisés ja'a jecyquihdujt.
 Cab hajxy je'e xyajñahwáatsäm.

²³Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä
 naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy,
 mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady
 hajxy may tõe tiuunnä. ²⁴Pero cabä
 Jesucristo mänaa yho'ogaannä.
 Cõjxta'axiõõ jaduhñ tiuna'añ
 teedy. Cabä wiinghänä'c ja'a tuung
 jaduhñ yajmämähmõ'owa'añ.

²⁵Cõjxta'axiõõ ja'a Jesucristo
 yhida'añ. Hoy jiaančh
 yajñahwa'adsaannä pønä jioot
 tsojp coo ñähgapxtu'udõõjät
 ja'a Jesucristäm maa ja'a
 Dioswiinduumän homiänaajä.

²⁶Coo ja'a Jesucristo jaduhñ tiuñ
 teedywiindsõñ, jaančh tehṇ yhoi
 hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Ni
 mänaa wiinghänä'c hajxy jaduhñ
 xquia'a nähgapxtúutäm nebiä
 Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpa tii
 cädieey ñä'ägädä mõõdä. Ni pøn
 jaduhñ quia'a mäbaady nebiä
 Jesúsän. Nhaagä mõõdhájtäm
 pojpa cädieey hajxy. Jimä
 Jesucristo yhiñnä tsajpootyp;
 mõjcuhdujt jim miõõd. ²⁷Haa

ja'a teedywiindsõñhajxy hädaa
 yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä
 animal hajxy yoxy. Jadúhñäc
 tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy
 ñähwa'ads quihwá'adsät, mõõdä
 cu'ug piojpä quiädieeyhajxy. Jayõjp
 hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpa
 yhamdsoo cädieeguiõxpä. Mänit
 hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug piojpä
 quiädieeguiõxpä. Pero cabä
 Jesucristo animal mänaa yoxy. Hiç,
 tähooc jaduhñ ñiñähdujcä coo
 yho'cy. ²⁸Ja'a jecyquihdujt jaduhñ
 mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy
 tiúnät teedywiindsõñ, hoyyä pojpa
 cädieey hajxy jia mõõdä. Mänitä
 Dios cujecy miänaaṇ coo ja'a
 Jesucristo tiúnät teedywiindsõñ.
 Ja'a tõiuhajtä Dios jaduhñ yejc coo
 jaduhñ miänaaṇ. Ni mänaa ja'a
 Jesús pojpa cädieey quia'a mõõdä.

8 Hoorä, jadúhñhõch tõe
 nmädia'agy coo ja'a Jesucristo
 hajxy jim xñähgapxtúutäm
 tsajpootyp. Jim jaduhñ tiuñ
 teedywiindsõñ. Hahooyhaamby
 jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. ²Jim
 tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtõjc
 hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a
 jiäya'ayä je'e hädiuun. ³Haa ja'a
 hajxy yaa tuumbä teedywiindsõñ
 hädaa yaabä naaxwiinä, jaduhñ
 hajxy piäda'agyii coo animal
 hajxy yõxät, coo hajxy cõxiä
 wiinä quuiyoxõ'owät. Jadúhñäc
 tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy
 ñähwa'ads quihwá'adsät. Y coo
 ja'a Jesucristo jim teedywiindsõñ
 tiuñ tsajpootyp, paady jaduhñ
 ñiñähdujcä. ⁴Coo häxõpy yaa
 yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab
 häxõpy tiuñ teedywiindsõñ. Haa
 ja'a hajxy yaa tuumbä teediä,

je'eds hajxy cuyoxøøby nebiä
 jecyquihdujt yhane'emiän. ⁵Haa
 ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy
 tiúñänä, cab jaduñ miäbaady
 nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän.
 Coö ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc
 hānajt quioja'añ, mānitā Dios
 ja'a Moisés nāmaayy: "Tsipcøxpä
 wittsajtøjc jaduñ mgójät nébiøch
 jim nyaghixiän tunguhduum coö
 mnāhguipxtú'udät." ⁶Tøø ja'a Dios
 ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy
 coö hajxy jim xyaghidāānām
 tsajpootyp cøjxta'axiøø. Haa
 hādaa hawiinjemybiä ja'a Dios
 yajcuhdujčabä, maas hoy je'eduhñ
 quejee ja'a Moisés jecy yéjčabä.
 Paadiä Jesucristo maas hoy
 tiuñ teedywiindsøn quejee ja'a
 teedyhajxy, ja'a hajxy hādaa yaabä
 naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy
 yéjčabä, cab hajxy jaduñ xjiaty
 puhbéjtām nebiä hawiinjemybiän,
 ja'a jādā'ahatypän.

⁷Coö hajxy hāxøpy xpiuhbéjtām
 ja'a Moisés jecy jia yéjčabä, cabä
 Dios ja'a hawiinjemybiä hāxøpy
 tøø ñä'ä yajcuhducy. ⁸Cabä Dios
 ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiumaayy
 je'eguiøxpä coö hajxy hoy quia'a
 cudiuuñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay
 maa ja'a Diosmādia'aguiän:

Ja'a Dios jaduñ mānaamb:

Abaadaamb jaduñ

cooçhä jäya'ayhajxy

nmøødyajcuhduga'añ ja'a

hawiinjemybiä,

ja'a hajxy jim tsānaabiä

judíos-naaxooty møøð

Judábä-naaxooty.

⁹Maas hóyhøch jaduñ
 nmøødyajcuhduga'añ
 quejéjøch ja'a yhap

ja'a tieedyhajxy
 nmøødyajcuhducän
 mánāajøch hajxy jim
 hoy nwoobādsømiän
 Egiptonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'ä cudiuuñ
 nébiøch nja yajcuhdujquiän.

Páadyhøch hajxy jaduhyä
 nnä'ä nāhgueecnä, nømä Dios
 miānaañ.

¹⁰Coö jaduñ yhabāadät,
 mánitøçhä jäya'ayhajxy
 nmøødyajcuhduga'añ ja'a
 hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim
 tsānaabiä judíos-naaxooty,
 nømä Dios miānaañ.

Nyajnähixø'owāambiøch
 nmādia'agy hajxy hoy, neby
 hajxy hamuumdu'joot jaduñ
 wyiinjuø'owät.

Mánitøch hajxy jaançh tehñ
 yhoy xwyiingudsähgø'owa'añ.
 Høøch hajxy ngu'ughadāānñäp.

¹¹Nägøxiøçhä nmādia'agy hajxy
 xmiäbøgaanä nāmaj ñābetiä.
 Haagä mäßøgaamb hajxy
 jaduñ.

¹²Nyajnähwa'adsāānøbøch
 ja'a piojpä quiädieey
 hajxy. Cábøçhä piojpä
 quiädieeyhajxy mānaa
 njahmiedsāānänä.

¹³Coö ja'a Dios miāna'añ coö ja'a
 hawiinjemybiä tøø yajcuhducy,
 jaduñ miānaambä coö ja'a jecypiä
 quia'a tsoobaatnä, coö quia'a
 tunaannä.

9 Jaduhñä jecyquihdujt
 myiimbä mädyii ja'a
 jäya'ayhajxy quiudiünäp maa ja'a
 chajtøjc-hajxiän. ²⁻³Jaduhñdsä
 wittsajtøjc hajxy jecy yhädiuñ.
 Coö ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy,

metscä cuarto jaduhñ hoy
 miähmø'øy. Tu'nax hoy møj
 miähmø'øy; ja'a cujpä muutsc hoy
 miähmø'øy. Ja'a cuarto møjpä,
 je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc";
 jiibiä ceratoyøhñdy hajxy
 yaghijty møødä meexä maa ja'a
 cunuu'ychajcaagy hajxy hñajty
 yujcoñän. Ja'a cuarto muutspä,
 je'eduhñ xøhajt "cunuu'xytiøjc
 maa ja'a Dios yhäña'ayän." ⁴Ja'a
 orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom
 hajxy hñajty jioquiän, møødä
 cuhdujtcajä; oronähwopy hñajty
 je'e. Jiiby cajäooty ja'a orotu'ts
 yhiyty maa ja'a manä hajxy hñajty
 yaghitiän. Ja'a manä, je'edsä
 tsajcaagy hñajty xiøhaty ja'a Dios
 jecy quiéjxäbä. Jiibiä Aarón ja'a
 quiuhdajt yhiypä ja'a jecy wáamäbä.
 Jiibiä tsaa yhiypä maa ja'a Dios
 ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän.
⁵Cajänähgøxpä querubín
 yhahädiuunnaxyhajxy yhiyty
 "maa ja'a Dios yhäña'ayän." Jimä
 quieecthajxy quiäjøjna'ay "maa
 ja'a Dios pojpä cädieey miee'xiän."
 Cábøch ngapxtøwa'añ nebiaty
 hädaaduhmbä hijty tiuñ.

⁶Coo ja'a wittsajtøjc hajxy hñajty
 tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy
 jiiby tiägøøchohñnä maa ja'a
 møjcunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy
 jabom-jabom tiuunnä. ⁷Pero jiiby
 maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän
 maa ja'a Dios hñajty yhäña'ayän,
 jagooyä teedywiindsøn hijty jiiby
 tiägø'øy. Tähooquiä hajxy hijty jiiby
 tiägø'øy ja'a tu'ugjomøjtpä. Coo
 hajxy hñajty jiiby tiägø'øwa'añ,
 jayøjpä animal hajxy hijty
 yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty
 hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy

muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpä
 quiädieeguiøxpähajxy, møødä
 cu'ugä piojpä quiädieeguiøxpähajxy.
⁸Jaduhñä Dioshespñritu hajxy
 xyajwiinjuøøyyäm coo hajxy
 hoy nga'a tägøøyyämät maa ja'a
 Dioswiinduumän mäduhñtiä ja'a
 jecyquihdujt hajxy yajtuññä.
⁹Jaduhñ hajxy jäda'anäbaadyñä
 nhijtäm. Je'enä animal hajxy
 yoxxy; je'enä hajxy cøxiä wiinä
 quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduhñ
 quihdujthatyñä, jaduhñäc tyijy
 ja'a Dios jiaanč tehñ quiumay.
 Cab hajxy jaduhñ nähwa'ačh
 quihwa'ačh, hoy hajxy jaduhñ jia
 cuhdujthatyñä. ¹⁰Jagooyä ja'a
 quihdujthajxy yhane'emy tijaty
 hajxy quiáyäp yhú'ugäp, neby
 hajxy ñibiuj ñijie'edsøøjät, neby
 hajxy yaa jiäya'ayhädät hädaa
 yaabä naaxwiin. Pero yø'ø cuhdujt
 jaduhmbä, cab jaduhñ tiuunnä.
 Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä
 yajcuhdujnä, mädyii jaduhñ
 tunaamb.

¹¹Mänitä Jesucristo hajxy hoy
 xjiaanč tehñ yajnähwäatsäm.
 Jaaya'ay jaduhñ túunnäp
 teedywiindsøn jim tsajpootyp
 maa ja'a tsajtøjc jaanč tehñ
 yhoybän. Ca'a jiäya'ayä hajxy
 hädiuun hädaa yaabä naaxwiimbä.
¹²Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy
 maa ja'a Dioswiinduumän ja'a
 tähooctagø'øyyä. Hamdsoo hñajty
 tøø ñiñähdugyii coo højts hñajty
 xñähho'tu'udáanäm. Cabä tii
 nø'ty quiuyoxøøyy maa ja'a yaabä
 tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy
 quihdujthatiän coo chivo hajxy
 yoxxy, coo waj hajxy yoxxy. Coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm,

paady hajxy jim nhidáanäm
Dioswiinduum cõjxta'axiøø.

¹³Jaduhnä jäya'ayhajxy
quihdujthaty, coo hajxy yho'ogø'øy,
mänitå chivonø'ty wajnø'ty
hajxy yajniñähxänicxyii. Mänitå
wajcujiaam hajxy yajniñähwøjyii,
ja'a hajxy hånajty tøø
ñäno'ogø'øyäbå maa ja'a altarän.

Jaduhñ hajxy ñiyajñähwa'açhii.
¹⁴Hoorä, ja'a chivonø'ty, ja'a
wajnø'ty, cabå pojpä cädieey mänaa
yajñähwa'açh. Ja'a Jesucristo
hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm
mänaa hajxy xñähho'túutäm. Cabå
Jesucristo tii pojpä cädieey miøødå.
Cab jaduhñ mänaa yho'ogaannå.
Hamdsoo jim ñiñähdujcå
maa ja'a Dioswiinduumän.
Jaduhñä nhaxøøgcuhdujt
hajxy xyajñähwáatsäm, nebiå
Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas
hoy nmåbøjcåmåt.

¹⁵Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiå
tøø yajcuhducy, paadiå Jesucristo
hajxy xñähho'túutäm, pønjatiå Dios
jaduhñ wyiimbiuw. Xyajñähwáatsäm
ja'a nbojpå ngädieey hajxy nebiaty
hajxy tøø njäya'ayhåjtäm maa
ja'a jecypiå yhiytiän. Y jim hajxy
xyajñøcxäänäm tsajpootyp nebiå
Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm.

¹⁶⁻¹⁷Homiädyii testamentänoquiå,
cahnå tiuungpaadyñå, jugyhajpnå
jaaya'ay jaduhñ. Coonå yhó'ogåt,
mänitnå ja'a nocy tiuungpaada'añ.

¹⁸Paadiå Dios jaduhñ miänaañ coo
animal hajxy yóxåt, mänaa ja'a
jayøbhajtpå yajcuhduquiän. ¹⁹Coo
ja'a Moisés ja'a cu'ugå jecyquihdujt
hånajty tøø quiøxy mo'oy, mänitå
wajhuung yojxy møødå chivohuung.
Mänitå nø'ty hoy ñøødemøøyyå.

Mänitå tsaptsmeegpøjt hoy
piåda'agy nø'ñøøjooty møødå
hisopohaa'x. Mänitå cu'ug ja'a
nø'ñøø yajñähxänicxy møødå
jecyquihdujtttaa. ²⁰Mänitå
Moisés miänaañ: “Haa hädaa
nø'tiå, hijxtahnd hädaaduhñ coo
mijtså Dios xmiøødyajcuhdujcy.”
²¹Mänitå Moisés ja'a wittsajtøjc
ja'a nø'ñøø hoy yajñähxänicxpå
møød tijaty hajxy jiiby yajtuumbý
mänaa ja'a Dios hajxy hånajty
wyiingudsåhgø'øyän. ²²Jaduhñå
jecyquihdujt hijty yhane'emy
cooc cøxiå ñähwa'açhii nø'tyhaam.
Coogå animal hajxy quia'a yóxåt,
cábågå piojpå quiädieey hajxy ñå'å
ñähwá'adsåt.

²³Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabå
naaxwiimbå, møød tijaty jiiby hijp
tsajtøgootiå, animalnø'tyhaamå
Moisés yajñähwaach. Pero
højtshåjtäm, ni mänaa ja'a
animalnø'ty hajxy xquia'a
yajñähwáatsämåt. Paadiå Jesucristo
hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduhñ
hajxy nnähwáatsäm. ²⁴Tøø ja'a
Jesucristo jim tiågø'øy maa ja'a
Dioswiinduumän. Jim hajxy
xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa
yaabå tsajtøgootiå tiågøøyy. Haa
ja'a tsajtøjc yaabå, cab jaduhñ
tiehñ miåbaady nebiå tsajtøjc
jim tsajpootypän. ²⁵⁻²⁶Haa ja'a
teedywiindsøn hädaa yaabå
naaxwiimbå, jomøjt-jomøjt
jiiby tiågø'øy maa ja'a
muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiå
animalnø'ty nøcxy quiuyoxø'øy.
Pero ja'a Jesucristo, tähooquiå
yho'cy. Cabå Dios jaduhñ miänaañ
coo mayhooc yhó'ogåt. Coo
yhabaaty, mänitå Jesucristo

hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. ²⁷Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xäm xpiädáacäm coo hõjts tähooquiä nho'ogáanäm. Mänitä Dios hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. ²⁸Jaana tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. Tähoocyajnáhwa'achä hajxy xyajnáhwaats xyajcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit hajxy jim xyajnöcxáanänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hänäjty jaduhñ jii jøbhijxp.

10 Haa ja'a jecyquiuhdujt, hijxtahñd hänäjty jaduhñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty xñähho'tu'udáanäm. Nebiä jecyquiuhdujt hänäjty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia yoxy. Pero ni pøn hänäjty quia'a nähwa'ach quia'a cuhwa'ach, pønjaty hänäjty ja wi'i tiägø'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. ²Coo hajxy häxøpy tøø jiaančh nähwa'ach tøø jiaančh cuhwa'ach ja'a piojpä quiädieey hajxy, cabä animal hajxy häxøpy yojxnä. Tähooquiä hajxy jaduhñ cu yoxy, mänit jaduhñ cu yhojøøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøøyy coo pojpä cädieey hajxy quia'a møødänä. ³Pero coo animal hajxy hänäjty jaduhñ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøøby hajxy hänäjty jaduhñ coo pojpä cädieey hajxy miøødä. ⁴Hix, ni mänaa ja'a wajnö'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpä cädieey quia'a yajnáhwa'ach quia'a yajcuhwa'ach.

⁵Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänäjty jaduhñ yaa tøø

quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin:

Caj miičh mjoot jaduhñ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät.

Páadyhöch miičh yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooçh yaa njäya'ayhádät, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduhñ yaa nnähho'tú'udät.

⁶Caj miičh mjoot jaduhñ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät.

Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiädieeyhajxy jaduhñ.

⁷Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhöch jaduhñ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miičh xñämaayyän, neby jaduhñ jim myiñän cujaay maa miičh mmädia'aguiän ja'a høøchcøxpä”,

nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy.

⁸Jayøjpä Cristo miäna'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsocy coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduhñ yajnáhwáatsäp yajcuhwáatsäp. Hoyyä jecyquiuhdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduhñ quiumay. ⁹Jaduhñ miänáangombä: “Teedy, páadyhöch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduhñ yaa ngudiúnät nébiøch miičh xñämaayyän.” Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Cristo hänäjty jaduhñ yhane'ema'añ coo animal hajxy quia'a yójxnät, nebiä Tiedy miädia'agy jaduhñ quiudiúnät. ¹⁰Hoyyä Jesucristo ja'a Tiedy miädia'agy jiaančh

cudiuunä coo hõjts jaduñ
tähooquiä xñähho'túutäm;
paadiä Dios hajxy xyajñähwaats
xyajcuhwáatsäm.

¹¹ Jaduñä jecyquihdujt hijty
yhane'emy coo ja'a teediä animal
hajxy jabom-jabom wyl'i yóxät.
Hoy hajxy jaduñ jia cudiuun, cab
hajxy jaduñ ñä'ägädä nähwaach
ñä'ägädä cuhwaach. ¹² Coo ja'a
Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey
hajxy hänäjty tøø xñähho'túutäm
tähooquiä, mänit hoy
yhänaaguiäda'agy maa ja'a Dios
yhahooyhaampiän. ¹³ Jim jaduñ
yhahixy coo ja'a miädsiphajxy
quia'a mäjäda'aga'añ. ¹⁴ Tähooquiä
hajxy tøø xñähho'túutäm.

Jaduñä nbojpä ngädieey hajxy
xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä.

¹⁵ Jaduñä tøyhajt hajxy
nmøødhájtäm coo tiøyyä,
je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu
jaduñ miänaambä maa jaduñ
cujaay myiñän:

¹⁶ Coo jaduñ yhabaadät,
mänítøch hajxy
nmøødyajcuhduga'añ, nømä
Dios miäna'añ:

Nyajñähixø'owáambiøch
nmädia'agy hajxy hoy, neby
hajxy jaduñ hamuumdu'joot
wyiñjuø'owät.

¹⁷ Mänit miänáangombä:

Cábøchä piojpä quiädieeyhajxy
mänaa njahmiedsáanänä.

¹⁸ Jaduñds je'e, tøø ja'a Jesucristo
ja'a nbojpä ngädieey hajxy
xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä
tähooquiä. Hoyyä animal hajxy jia
yoxynä, cab jaduñ choobaatnä.

¹⁹⁻²⁰ Hermanodøjc, maa ja'a
jecyquihdujt myiñän, cabä cuhdujt

pøn miøødä coo jiiby tiägø'owät
maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän.

Pero coo ja'a Jesucristo hajxy
tøø xñähho'túutäm, paady
hajxy jim hoy ndägø'owáanänä
maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø
hajxy xyajñähwaats tøø hajxy
xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä
ngädieeyhájtäm. ²¹ Je'eds hajxy jim
xñähgapxtúutäm Dioswiinduum.

²² Entonces, tsøg hajxy jim
tägøøyyäm Dioswiinduum. Tsøgä
miädia'agy hajxy hamuumdu'joot
mábøjcäm coo ja'a cuhdujt hajxy
nmøødhájtäm coo hajxy jim
ndägøøyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a
Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm.
Jaduñä nbojpä ngädieey hajxy tøø
xyajñähwaats tøø xyajcuhwáatsäm.

²³ Tsøgä Diosmädia'agy hajxy
tehngajnä mábøjcäm. Cab hajxy
nnajtshixøøyyämät. Nmøødhájtäm
ja'a tøyhajt hajxy jaduñ coo ja'a
Dios hajxy xmio'owáanäm nebiaty
hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo
hajxy cøxiä wiinä xmio'owáanäm.

²⁴ Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm
neby hajxy maas hoy nniçhojc
nnibia'häyøowämät hamiñ haxøpy,
neby ja'a Diosmädia'agy hajxy
jaduñ maas hoy ngudiúunämät.

²⁵ Jaduñ hajxy nyajñajuøøyyäm
coo miäwiingoonnä coo ja'a
Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ.
Paady, tsøg hajxy

nijootcapxmøpcøjcäm. Tehngajnä
hajxy nhamugøøyyämät ja'a
Dioscøxpä. Naje'e hajxy, cab hajxy
jaduñ ñä'ägädä mejtsnä. Cabä
quihdujthajxy jaduñ yhooyä.

²⁶ Coo hajxy tehngajnä haxøøg
nwädíjtämät, hoyyä tøyhajt hajxy
tøø nja wiinjuøøyyäm, cabä nbojpä

ngädieey hajxy jaduhñ ñä'ägädä
 nähwáatsämät. ²⁷Haxøøgtuumä
 Dios hajxy jaduhñ xpiädáacämät
 maa ja'a jøøn tioyyän, maa
 ja'a Dios miädsiphajxy yhitian.
 Hočähgøøñä jaduhñ jiiby. ²⁸Pøn
 jaduhñ ca'a cudiumb nebiä Moisés
 ja'a jecyquihdujt yhane'emiän,
 pø tøø testigohajxy jaduhñ yhixy
 mejtstägøögä, tsipcøxp jaduhñ
 yagho'oga'añii. ²⁹Maas hanaxiä
 hajxy jaduhñ quiumädowaanä
 pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduhñ
 haxøøg nänøomb, ja'a mayhajt
 tuumbä, pønjatiä Dioshuung jaduhñ
 xøøghajp, pønjatiä ñø'ty jaduhñ
 häyoowhíxäp, hoy hajxy je'eduhñ
 tøø xjia nähkö'túutäm, hoy hajxy
 je'eduhñ tøø xjia yajnähwaats tøø
 xjia yajcuhwáatsäm. ³⁰Tøyhajtä
 Dios jaduhñ miänaañ: "Høøčh
 jaduhñ nyaghawiimbidaamby."
 Chaadsä Diosmädia'agy
 miänáangumbä: "Dios quiu'ug
 jaduhñ yajcumädowaambä."
³¹Hočähgøøñä jaduhñ coo ja'a
 Dios hajxy xyajcumädóowämät;
 je'eduhñ jugyhajp cøjxta'axiøø.

³²Naxy hajxy mdehm jiahmiédsät
 nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy
 mmädoodsohnän. Hamuumdu'joot
 hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy
 hánajty mja tsaächpøcy hoyhoy.

³³Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy
 cu'ughagujc. Y mjootcapxmøcpøjpy
 hajxy hánajty pønjaty hánajty
 jaduhñ häyoowhíxäp. ³⁴Y
 mnäxuu'chp hajxy hánajty
 pønjaty hánajty tsumyčhänäaby.
 Mxoondaacp hajxy hánajty, hoy
 hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä.
 Mnajuøøby hajxy hánajty coo
 hajxy jim mhida'añ tsajpootyp

cøjxta'axiøø. ³⁵Entonces, cab hajxy
 tii mdájät mmáyät; tehngajnä
 hajxy mmäbøgät coo ja'a Dios
 hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp
 hajxy jaduhñ coo hajxy nøcxy jim
 mhidaanä tsajpootyp. ³⁶Naxy
 hajxy mdehm miee'xtúgät, nebiä
 Diosmädia'agy hajxy jaduhñ
 hoy mgudiúnät. Jaduhñ hajxy
 mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy
 tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo
 hajxy xmio'owáanäm. ³⁷Jaduhñä
 Diosmädia'agy miäna'añ:

Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ
 pønä Dios jaduhñ quiexaamby.

³⁸Pønä Diosmädia'agy hoy
 cudiumb, miäbøjpy je'eduhñ
 tehngajnä.

Pero coo ñajtshixø'owät, cabä
 Dios quiumayaannä.

³⁹Pero højtshájtäm, cab hajxy
 mänaa nnajtshixø'owáanäm.
 Tehngajnä hajxy nmäbøjcam.
 Paadiä Dios hajxy xyhuuc
 yajnähwa'adsaanämbä. Cab hajxy
 xyajcumädowáanäm.

11 Coo hajxy nmäbøjcam,
 mänitä tøyhajt hajxy
 nmøødhájtäm coo hajxy
 nbaadäänäm mädyiijaty hajxy
 njøbhíxäm, hoy je'eduhñ
 quia'a ja cähxø'ogyñä. ²Ja'a
 jecyjiäya'ayhajxy, coo hajxy
 miäbøjcy, paadiä Dios quiumaayy.

³Coo hajxy nmäbøjcam, jaduhñ
 hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios
 ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a
 miädia'agyhaam, møødä madsa'a,
 møødä po'o, møødä xøø.

⁴Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy,
 paadiä Dios quiumaayy. Hix,
 hoyyä Abel quidiuun coo animal
 yojxy ja'a Dioscøxpä. Ja'a Caín,

caj quiumaayyä je'eguiøxpä coo hānajtj quia'a mǎbøcy. Hix, cabä animal vojxy. Hoy jaduħn coo ja'a Abel hajxy nbahíjxāmāt, hoy jecy jia yagho'cä. Hix, miǎbøjc ja'a Abel.

⁵Coo ja'a Enoc jecy miǎbøjcy, paadiä Dios quiumaayy. Cabä Enoc ñä'a ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmǎdia'aguiän. ⁶Coo hajxy nga'a mǎbøjcāmāt, cabä Dios hajxy xquiumáayyāmāt. Tsipcøxp hajxy nmǎbøjcāmāt coo ja'a Dios tiømiǎdia'agy. Y jaduħn hajxy nmǎbøjcāmāt coo ja'a Dios piuhbeda'añ pønä Dios wiingudsǎhgø'owaamb.

⁷Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñāmaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hānajtj quiøxy wiinyeegø'øwa'añ, mǎnitä Noé ja'a Dios miǎdia'agy jaduħn quiudiuunä, hoyyā nøøgomdägoy hānajtj quia'a ja cǎhxø'øgyñä. Mǎnitä barco cruundä yhädiuun. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduħn miǎbøjcy, paadiä Dios jiaančh tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghāna'c-hajxy, cab hajxy miǎbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdägoy.

⁸Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñāmaayy coo jim chōonāt ñāaxooty, coo jäguemnaax ñøcxāt maa ja'a Dios ja'a Abraham yajnāhdijjiän coo chānaadiaacpøgāt, miǎbøjc ja'a Abraham jaduħn. Mǎnit jim jiaančh tsohnñä ñāaxooty. Nǎä nǎgoobä ñä'a tu'ubøjnä. Cab hānajtj ñajuø'øy maa ñøcxāt.

⁹Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hānajtj tøø

yajnāhdijjiän, cab hajxy tiehñ chānaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hānajtj jiäya'añaaxootiä. Wittøgooty hajxy hānajtj chāna'ay. Pero miǎbøjpiä Abrahamhajxy hānajtj coo ja'a naax hajxy hānajtj mio'owa'añii, neby hajxy hānajtj tøø yajwiinwaanø'øyijän ja'a Diósām. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñāmáayyābä møødä yhoc-huung Jacob. ¹⁰Hix, ñajuøøbiä Abrahamhajxy hānajtj coo hajxy hānajtj jim ñøcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hānajtj tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyā.

¹¹Jaanä jaduħñä Sara jecy miǎbøjpä. Tøø hānajtj miäjaanä mānaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piädāt. Y jaančh huungpaat ja'a Sara jaduħn je'eguiøxpä coo miǎbøjcy nebiä Dios hānajtj tøø yajwiinwaanø'øyän. ¹²Y ja'a Abrahamä, hoy hānajtj tøø jia mäjaanä, møjjøøyy mayøøyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduħn jiaančh tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduħn hoy yajmǎchowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyā nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

¹³Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hānajtj quiøxy paadyñä mädyijjatiä Dios hānajtj tøø yajwiinwaanø'øy. Pero miǎbøjc hajxy jaduħn. Ñajuøøby hajxy hānajtj coo hajxy hānajtj jim ñøcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioondaacy. Ñajuøøby hajxy hānajtj coo hajxy hānajtj nǎä nǎgoobä wiädityñä. ¹⁴Pønjatj jaduħn wädiip, cahnä tsānaadiaact hajxy piaadyñä.

¹⁵Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñøxtägajch

hajxy je'e maa hajxy hānajtý tøø yhuuc tsohm̄bān. ¹⁶Pero jim̄a jioot hajxy hānajtý hamuumdu'joot tøø piāda'agy tsajpootyp maa ja'a chānaadiaacthajxy hānajtý tøø yhahixøøyyāxān. Ja'a Dios jaduhñ hahixøøyy. Cabā Dios miādsāhdiuun ja'a Abrahamhajxy.

¹⁷⁻¹⁸Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxāt, ja'a Isaac-hajpā, miābøgaambiā Abraham hānajtý je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hānajtý jia tu'uquīā, hoyyā Dios hānajtý tøø jia māna'añ: “Møjø'øwaamb mayø'øwaamb miičh mhuung ja'a Isaac-hajpā.” Nā'ā joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduhñ pø jiaančh cudiunaamby hānajtý jaduhñ. ¹⁹Miäbøjpiā Abraham hānajtý coo ja'a yhuung hānajtý yagjujypiøgāāxā ja'a Diósām. Mānitā Dios miānāangombā coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogāt. Jaduhñ māwfināts ja'a Isaac hoy jiaty nebiā jadāhooc tøø jiujypiøquiābān.

²⁰Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiā Jacob nāmaayy møødā Esau coo ja'a hoybā ja'a weenbā hajxy piaada'añ.

²¹Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiā yhoc-huunghajxy nāmaayy coo ja'a hoybā weenbā hajxy piaada'añ. Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mānitā Jacob ja'a Dios wyiingudsāhgøøyy. Cuhdajtcøxp hānajtý ñiguiuhdiyjii. Ho'ogāānnāp hānajtý je'eduhñ. ²²Coo ja'a José miäbøjcy, ñajuøøyy jaduhñ coo yhap yhoc-hajxy hānajtý jim̄ cujcy choona'añ Egiptonaaxooty. Paady jaduhñ yhanehmy coo ja'a piäc miänøcxāxāt. Ho'ogāānnāp hānajtý je'ebā.

²³Coo ja'a Moisés myiiñguiahy jaančh tehñ yajxón, yu'učh hajxy yaghijty tågøøgpō'o. Hix, tøø ja'a gobiernā hānajtý hoy yhane'emy coo ja'a pigāna'c-huunghajxy quiøxy yagho'ogøøjāt ja'a ya'ayhāna'cpā. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabā gobiernā hajxy hānajtý chāhgø'øy. Miäbøjpiā Diosmādia'agy hajxy hānajtý. ²⁴Coo ja'a Moisés miøjøñā, miäbøjc je'ebā. Cabā gobiernā hānajtý tieedyhaphadaannā, ja'a hānajtý jim̄ tuumbā Egiptonaaxooty.

²⁵Hamdsoo jaduhñ miānaañ coo ween yhäyoowhixyii møødā Dios quiu'ughajxy nāguipxy. Cab hānajtý jim̄ miāhmø'øwaannā maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyi'i tiuñān. Cab hajxy hānajtý ñajuø'øy coo hajxy hānajtý jejcy quia'a xoonda'agaannā. ²⁶Cabā Moisés ja'a jioot jim̄ piādaacnā maa ja'a xādø'øñān jim̄ Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hānajtý ñijiäwøøyyānā coo yhäyoowhixøøjāt ja'a jäya'aguiøxpā, ja'a Dios hānajtý quixaambiā. Najuøøby hānajtý jaduhñ coo ja'a hoybā weenbā mio'owa'añijām ja'a Diósām. ²⁷Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paady jim̄ chohnnā Egiptonaaxooty. Hoyyā gobiernā hānajtý jia jootma'ady, cabā Moisés nā'ägädā tsāhgøøyy. Tāhoctu'ubøquiā ja'a Moisés tiu'ubøjnā. Ja'a Diosmādia'agy hānajtý miäbøjpy, hoyyā Dios mānaa quia'a ja hixyii.

²⁸Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paadiā pascuaxøø yagjajtā. Jaduhñ yhanehmy coo ja'a tøghagø'øw nø'ty hajxy yajwiinxānicxø'øwāt, nebiā judíos quioobhuunghajxy quia'a yaghó'cāxāt, ja'a

ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootypä tu'ug quejx coo ja'a quioobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pönjatiä nø'ty hänäjty tøø quia'a yajwiinxänicxø'øy ja'a tøgħagø'øw.
²⁹ Coo judíosħajxy jaduhñ miäbøjcy, mänitä Dios ja'a Tsaptsmejy cujx yaghawaach maa hajxy jaduhñ ñaxø'øwät tø'ødstuum. Mänitä Egiptobä-jäya'ayħajxy hoy jia panaxaambä. Mänitä Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmújcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayħajxy ñøøho'ogø'øy.
³⁰⁻³¹ Coo ja'a judíosħajxy miäbøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtujc-hooc jiuhyohwiädipty ja'a xøħajpä Jericó. Mänitä tsaamuučh piuumñä. Je'e hänäjty curaahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayħajxy jiiby yho'nä, ja'a hajxy hänäjty ca'a mabøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänäjty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduhñ quia'a ho'cy, je'leguixpä coo ja'a judíos hänäjty tøø yu'učh, ja'a hajxy hänäjty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

³² Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiäacyhøch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quíuguexyħajxy. ³³ Coo hajxy miäbøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaax hajxy hoy miämähmøøyyanä; paady hajxy hoy guobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpiuhbéjtäm nebiaty hajxy hänäjty tøø xyajwiinwaanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; ³⁴ paady hajxy quia'a tooyy møjjoønhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujxä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitä

mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hänäjty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmäjādaacy, hoyyā miädsiphajxy hänäjty jia nämayyā. Ñä'ägä yajpäyø'c hajxy je'e. ³⁵ Jii ja'a to'oxiøjc-hajxy hänäjty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiuypiojcy.

Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaačhtiunøøyyä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty quia'a nä'ägädä najtshixø'øwa'añ, mänit hajxy yaghó'cänä. Tøø hajxy hänäjty ñajuø'øy coo hajxy jiuypioğa'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. ³⁶ Näje'e hajxy wyiinwohnä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøøyyä hajxy näje'e cø'øxoch. ³⁷⁻³⁸ Näje'e hajxy quiuhga'tsä, näje'e hajxy jiøø'wa'xä, näje'e hajxy quiuhbujxä. Jim hajxy hänäjty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hänäjty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hänäjty miøødä. Meegħac chivohac hajxy hänäjty wyithajpy. Jaguiay hajxy hänäjty yhity. Xøøghajtäp hajxy hänäjty, häyoowhíjxäp hajxy hänäjty. Paady hajxy hänäjty jaduhñ jiaty yhabety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hänäjty miäböcy. Jaančh tehñ quiumáayyäp hajxy hänäjty ja'a Diósäm. Cabä Dios jaduhñ quiumay pøn ca'a mabøj. ³⁹ Hoy hajxy jia cumaayyā, cab hajxy miooyyā mädyiijatiä Dios hänäjty tøø yajwiinwaanø'øy. ⁴⁰ Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'owáanäm. Paadiä jecyjiäya'ayħajxy quia'a tsoj mooyyā, näguipxiä Dios hajxy jaduhñ xmio'owáanäm møødä jecyjiäya'ayħajxy.

12 Tsögä jecyjiäya'ay hajxy jaduhñ pahíjxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsögä haxøøguhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíjxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonøcxäänäm. Tsög hajxy tehngajnä cudiúunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. ²Tsögä Jesucristo hajxy hamuumdul'joot pahíjxäm. Jaaya'ay hajxy xyajñahixøøyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Hoçhähdiuunnä ja'a Jesús mähdiøjc jaduhñ yho'cy cruzøxp. Pero ñajuøoby hñajty je'eduhñ coo hñajty jim nøcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduhñ yhäñaañ maa Dios yhahooyhaampiän.

³Tsögä Jesucristo hajxy jahmiejtstáacäm coo jiaançh tehñ chaaçhpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduhñ jatcøøyy. Míee'xtujc ja'a Jesucristo jaduhñ. Tsög hajxy jaduhñ pahíjxäm; jaduhñ hajxy nga'a jootmayhájtämät. ⁴Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphájtäm, cahnä hajxy jaduhñ xyaghó'cäm.

⁵Ja'a Dios hajxy jaduhñ xjiootcapxmøcpójcäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumädooy.
Hoy xjia hojy, ca'a mjootmayhaty.

⁶Miägapxyp yhanehmñbiä Dios pønjaty chojpy;
yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

⁷Coo ja'a Dios hajxy yajcumädówät, mmee'xtúgäp

hajxy jaduhñ. Hopiønnä yhuung yajcumädooy. ⁸Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijts jaduhñ xyajcumädooy, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt xquia'a huunghaty. ⁹⁻¹⁰Ja'a hajxy ndeedyhájtämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwiingudsähgøøyyäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-hájtäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbøjcäm. Hoorä, tsögä ndeedyhájtäm hajxy mädia'agymiäbøjcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghíjtämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbøjcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduhñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. ¹¹Tøyhajt hajxy ndsaaçhpøjcäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbáatäm ja'a tsaaçhpä hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ mäbøgaamb hamuumdul'joot, cab jaduhñ waamb miäná'anät, hoy hñajty jia tsaaçhpøcy. Maas hoy jiäya'ayhadaannä. Maas jootcujc yhidaannä.

¹²Naxý hajxy mdehñ ñijjootcapxmøcpøgøøjät neby hajxy jaduhñ hoy myo'oy mnáxät.

¹³Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduhñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduhñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

¹⁴Naxý hajxy hoy mdehñ yhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhádät. Pøn hoy ca'a wädíjp, cab jim ñøcxa'añ Dioswiinduum. ¹⁵Tehngajnä hajxy mnigwieendähadøøjät, neby hajxy

jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Co
 pñ jaduhñ tiu'udägóyyät, je'e
 jioot ca'a tsojp coo piuhbedóöjät
 ja'a Diósäm. Cab hajxy
 mnimiäjootma'adóöjät. Co
 hajxy haagä jaduhñ mjatcó'owät,
 pues nägøxiä hajxy jaduhñ mmá'adät.

¹⁶ Cab hajxy mhaxøøgwädítät.
 Cabä Diosmädia'agy hajxy
 myaghäyó'ögät. Jaduhñä Esaú
 jecy jiatcøøyy, coo hñajty
 yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a
 ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy
 hñajty miøødä, coo hñajty
 quioobhuungä. Mo'owáanäp
 hñajty jaduhñ cøxiä mäduhñtiä
 ja'a tieedy hñajty miädsäna'ay.

¹⁷ Y coo ja'a Esaú jioot hñajty
 chocy coo cøxiä mio'owóöjät ja'a
 tiéediäm, cab tii ñä'ä mooyy, hoy
 jia jøøyy. Hamdsoo jaduhñ quia'a
 niyaghoyøøyyä.

¹⁸⁻²² Ja'a Moisésajxy, jequiän
 hočähgøøñäbä hajxy jim yhi
 xymädooyy maa ja'a tunän ja'a
 xøhajpä Sinaí. Ja'a pojtaxa'a hajxy
 yhi xymøødä jøøn jim maa hñajty
 jiaanč tehñ wyiingoodsän. Mänit
 hajxy miädooyy nebiä jäya'ay
 xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy
 coo ja'a Dios quiapxy. Hočähgøøñä
 ja'a Dios quiapxy. Jaduhñä Dios
 yhanehmy coo hajxy hotyijatiä
 quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp
 maa ja'a tunän, hoy jia animalä.
 Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä
 Dios hajxy miänuu'xtaacy coo
 quia'a cápxnät. Moiséspaady
 je'e chähgøøñä. "Jaanch tehñ
 chähgøøbiøch, paady ndsäyuy",
 nömä Moisés miänaañ. Pero jim
 tsajpootyp jim Dioswiinduum,
 cab jim yhočähgøøñän. Sión jim

xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän.
 Jaduhñ jim xiøhajpä, ja'a Jerusalén
 tsajpootypä. Tøø ja'a Dios
 cuhdujt hajxy xmio'oy coo hajxy
 mwiingudsähgø'owät. Milhaamä
 Diosmoonsähajxy jim xioonda'agy
 Dioswiinduum. ²³ Jimä Dioshuung
 yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a
 xiøøhajxy tøøbä yajcujaayijäbä.
 Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats
 yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios
 hajxy jim xwyiinmahñdyhixäänäm.

²⁴ Jimä Jesucristo hajxy
 xñähgapxtútäm nebiä Dios
 hajxy tøø xmiøodyajcuhdújcäm
 hawiinjemy. Co ja'a Abel
 jecy yagho'cä, mänitä Dios
 yaghawiimbijty. Pero coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñähho'tútäm,
 xyajnähwaats xyajcuhwäatsäm ja'a
 Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

²⁵ Co ja'a jecyjiäya'ay ja'a
 Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a
 mabøjcy hädaa yaabä naaxwiin,
 mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä,
 coo ja'a Dios hajxy xyhamdsoo
 hanéhmäm jim tsajpootyp, maas
 hanaxiä hajxy jaduhñ njájtämät
 coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a
 mabøjcämät. Entonces, tsøg
 hajxy hamuumdu'joot mabøjcäm.

²⁶ Co ja'a Dios jecy quiapxy,
 mänitä naaxwiin yajtsäyuyy.
 Jaduhñ tøø miänaañnä coo
 cøxiä yajtsäyuyyaannä jadähooc
 møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp.

²⁷ Jaduhñ miädia'agytiägø'øy
 coo ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ
 tijaty tøø yhädiuñ møødä
 naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero
 mädyiijaty jim tsajpootyp, caj
 yajcuhdägoyya'añ. ²⁸ Tsøgä
 Dios hajxy nämáayyäm

Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä
 coo hajxy jim xyaghidáanäm
 tsajpootyp cøjxta'axiøø.
 Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy
 nwiingudsähgøøyyämät. Jaduhñ
 ja'a Dios hajxy xquiumáayyämät.
²⁹Yajcuhdägoobiä Dios je'e tijaty
 jaduñ quia'a cumaaby.

13 Tsøg hajxy hamuumdu'joot
 niçhojc nibia'häyóowäm
 nebiä tu'ugpuhya'aybän. ²Coo
 pøn miédsät maa ja'a mdøjcän,
 hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc
 hajxy mmó'owät. Naje'e hajxy
 tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä
 tsajpootyp-tsohmä. Cab
 hajxy hñajty ñajuø'oy pø Dios
 mioonsähajxy je'e.

³Mbuhbédäp hajxy ja'a
 jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød
 hajxy häyoowhíjxäbä. Hix,
 quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy
 mmøødmäbøcy.

⁴Ja'a Dios jaduñ mänañ coo
 jäya'ayhajxy ñimiøødtsäna'awóøjät
 ya'adio'oxy. Cab jaduñ yhooyä
 coo ja'a mmägu'ughajpä tio'oxiøjc
 jaduñ mnä'ä wi'i yhäyoowhíjxät,
 coo ja'a Dios jaduñ xñä'ä
 jajcumädówät.

⁵Cabä xädø'ñ hajxy mwi'i
 piøcjuø'owät. Jootcujä xädø'ñ
 hajxy mmähídat, mäduhñtiä
 hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios
 jaduñ miäna'añ cooc hajxy ni
 mänaa xquia'a nähgue'egáanäm.
⁶Paady hajxy hamuumdu'joot
 mnänáanämät:

Ja'a Dióshøch jaduñ xpiuhbejp.
 Cábøch jaduñ pøn ndsähgø'øy,
 hoñépiøch hajxy cu xjia tun.

⁷Mbahíxäp jäya'ay hajxy,
 ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø

xyajnähixø'øyäbä. Hamuumdu'joot
 ja'a Diosmädia'agy hajxy
 miäbøjcy. Hoy hajxy jiaançh tehñ
 jäya'ayhajty.

⁸Cabä Jesucristo ja'a
 quihdujt mänaa yajtägach.
⁹Cabä wiingmädia'agy hajxy
 mbadu'ubógät. Coo ja'a Dios hajxy
 xchójcäm, maas hoy jaduñ coo
 ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät.
 Naje'e hajxy ñajtsapxø'øy cooc
 tiijy yhamajtsäcä, cábac tii
 mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø
 cuhdujt jaduñmbä, caj yø'ø
 xpiuhbédät.

¹⁰Tøø ja'a Jesucristo hajxy
 xñähho'túutäm, paadiä miädia'agy
 hajxy jaduñ nbanøcxäm. Pero
 pønä jecyquihdujt panøcxnä,
 cabä cuhdujt hajxy miøødä coo
 ja'a Jesucristo hajxy pianøcxät.
¹¹Jegyhajty ja'a teedywiindsøn
 animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy
 maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän,
 nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduñ
 ñähwa'ads quihwá'adsät. Mänitä
 animalho'ogy hajxy hijty nøcxy
 ño'ogy cajtpa'a. ¹²Jaanä jimä Jesús
 hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy
 xyajnähwaats xyajcuhwäätsäm
 ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm.

¹³Tsøgä jecyquihdujt hajxy
 najtshixøøyyäm. Tsøgä Jesucristo
 miädia'agy hajxy hamuumdu'joot
 panøcxäm, hoyyä cu'ug hajxy
 xjia xøøghajtäm. ¹⁴Haa hädaa
 yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ.
 Pero jim njoot hajxy nbädäacäm
 tsajpootyp. ¹⁵Tsøgä Dios hajxy
 tehngajnä wiingudsähgøøyyäm
 ja'a Jesucristocøxpä. Tsøg hajxy
 tehngajnä mänáanäm coo ja'a
 Dios miøjjä jiaançh. ¹⁶Naxy

hajxy hoy mdehm̄ jiäya'ayhádät.
 Mbuhmó'owäp ja'a wiinghäna'c
 hajxy tijaty hajxy mmøød.
 Jaduhñä Dios hajxy xjiaančh teh̄m
 quiumáyät.

¹⁷Mmäbójcäp ja'a copc-hajpä
 miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp
 hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a
 tu'udägóyyät. Najuøøby hajxy coo
 hajxy wyiinmahñdyhixa'aññijäm
 ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehm̄
 miäbógät nebiä mgopc-hajpähajxy
 jaduhñ yhídät jootcujc. Coö hajxy
 mga'a mäbógät, cab hajxy hānajtý
 jaduhñ tøø mniyaghoyø'øyii.

¹⁸Mdúnäbä mayhajt hajxy,
 pa'ya'axä Dios hajxy ja'a
 høøchcøxpä. Hóyhøch nwädity.
 Chójpiøchä njoot coöch homiānaajä
 hoy nwädítät. ¹⁹Chójpiøchä
 njoot jaduhñ coöch jim jadähooc
 nnøcxtägátsät maa mijtsän.
 Mānuu'xta'agä Dios hajxy coöch jim
 ween xyajnøcxy.

²⁰Jootcujcä Dios hajxy xjiaančh
 teh̄m yaghíjtäm. Jaayá'ayädsä
 Jesucristo yagjuypjøjtägajts, ja'a
 nWiindsønñhájät. Jaayá'ayäts
 hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a

hawiinjemyguiuhdujt mānaa ja'a
 Jesucristo hajxy xñähho'túutäm.
 Cabä jemyguiuhdujt mānaa
 tiägatsaannä. Homiānaajä
 ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä
 cueendähájät. ²¹Weenä Dios
 hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy
 hajxy jaduhñ hoy myajtúunät, ja'a
 Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios
 hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø
 tsøg hajxy jaduhñ mänáanäm coo
 ja'a Jesucristo miøjjä jiaančh.

²²Hermanodøjc, cab hajxy
 mdsippädá'agät. Cábøch mijts
 madiu'u tøø nmägapxy tøø
 nhane'emy. ²³Tøø ja'a hermano
 Timoteo yhawa'adspädsøømnä maa
 ja'a pujxtøjcän. Coö yaa paquiä
 miédsät, mänítøch jim nmødhádät
 maa mijtsän.

²⁴Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy
 ja'a høøchcøxpä møødä
 hermanohajxy nägøxiä. Ja'a
 hermanodøjc-hajxy yaabä
 Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts
 jaduhñ.

²⁵Weenä Dios hajxy jaduhñ xjiaac
 mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt.
 Amén.

Santiago

1 Høøch xøhajt Santiago.
Ja'a Diostúunghøch
nduumby. Ja'a Jesucristo, je'ečh
nmäduumby. Hermanodøjc,
mijtshajxy nyajpoo'xyp, mijts
jäguemnaaxtsohmbä.
²⁻³Coo hajxy mänaa
mhäyohmbáadät, cab hajxy
mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios
hajxy xquia'a hijxnä. Tehngajnä
ja'a miädia'agy hajxy mmäbøjcät
coo hajxy xyhixy. Y coo hajxy
mjaac häyohmbáadät, maas hoy
hajxy mmäbøgät. Tøyhajt je'eduhñ,
paady hajxy mjootcugø'øwät. ⁴Coo
hajxy maas hoy mmäbøgät, pedyii
ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ
mgudiúnät.

⁵Coo pøn quia'a najuø'øwät
nebiä wyiinmahñdyhádät, weená
Dios miänuu'xta'agy, mänitä
wiinmahñdy mio'owøøjät. Coo ja'a
Dios hajxy tii nmäyujwáanämät,
mänit hajxy cøxiä xmióoyyämät, y
cab hajxy waamb xñámáayyämät.
⁶Ween hajxy hamuumdu'joot
nmänuu'xtaacäm. Cab hajxy
nmänáanämät coo hajxy xquia'a
mo'owáanäm. Pøn tu'joot ca'a
mäbøjp, cabä jiäwøhñdy tu'hityä
yaghity. Jaduhñ mäwíinäts
je'e nebiä mejjiän coo ja'a poj

yagja'tsyoy. ⁷⁻⁸Hix, mejtstu'u
ja'a wiinmahñdy miøødä. Cabä
tu'hityä yhity. Cab hoy wiädity.
Cab tii wiinmahñdy mio'owøøjät
ja'a Diósäm je'eguiøxpä coo
wiinmahñdy mejtstu'u miøødä.

⁹Mädyii hermano häyoob,
coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm,
jootcugø'øwäp je'eduhñ.
¹⁰⁻¹¹Mädyii hermano mäyøø,
coo ja'a mäyøøhadyiibä quia'a
hajoodhájñät, nälägä jootcugø'øwäp
je'ebä. Hix, jaduhñ mäwíinäts
ja'a mäyøøjäya'ayhajxy nebiä
pøjjiän. Hoy ja'a pøjy jiobø'øy;
pero coo quiujyxioøjø'øy, mänit
ñii'xnä. Mänit ñähgahnä.
Jaduhñsä mäyøøjäya'ayhajxy
quiuhdägoyyaambä.
Yhøxho'ogaamby hajxy tijaty hajxy
miämäyøøhajpy.

¹²Jootcujc hajxy yhity
pønjaty mee'xtujp, pønjaty ja'a
møjcu'ugongä miädia'agy ca'a
mäbøjcäp. Pønjaty ja'a Dios
jahmiejtsp, cøjxta'axioøø hajxy
yagjugyhada'añii nebiä Dios
jiugyhatian, nebiä Dios hajxy tøø
xyajwiinwaanøøyyäm. ¹³Coo
ja'a mjoothajxy chógät coo hajxy
haxøøg mjatcø'øwät, cab hajxy
mmáná'anät cooc tyijy ja'a Dios

hajxy xyagjatcø'owa'añ. Hix, cabä Dios mänaaxøø haxøøg jiatcø'øy. Y caj mänaa miäna'añ coo hajxy haxøøg njatcøøyyämät. ¹⁴Ja'a mhamdsoo copc xyajtägóyyäp. ¹⁵Hix, ja'a mhamdsoo copcooty ja'a pojpä cädieey piädsømy. Y coo pønä pojpä cädieey tehngajnä tiúnät, jiiby yhäda'aga'añ haxøøgtuum.

¹⁶Hermanodøjc, ca'a hajxy myajwiinhøñ. ¹⁷Ja'a hoybä ja'a mäbaadpä, Dios hajxy pedyii xmióoyyäm, ja'a tsajpootypä. Je'eduhñ cunuu'x ja'a jajpä ja'a tsämaambä. Cabä Dios wyiinmahñdy mänaa tiägach.

¹⁸Hamdsoojoot ja'a Dios hajxy xpiädáacäm hodium je'eguiøxpä coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcäm, ja'a tøyhajtpä. Paady hajxy jaduñ xquiumáayyäm.

¹⁹Hermanodøjc, homiänaajä ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädwá'anät; pero hodiägaamby hajxy mdaj mmáyät coo hajxy hänäjty mgapxa'añ mmädia'aga'añ. Y cab hajxy mjootmá'adät.

²⁰Coo hajxy njootmá'tämät, cabä Diosmädia'agy hajxy nyajtuungpáatanä. ²¹Cøxy najtshixø'ow ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy, neby hajxy madiu'u haxøøg mjatcø'øyän. Mee'xxieemy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøgät, ja'a hajxy tøø mmädóyyäbä. Y coo hajxy mjaančh mähbøgät hamuumdu'joot, mänit hajxy jaduñ mnähwá'adsät.

²²Mgøxy cudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduñ. Coo hajxy mnähmädoonáxät, cab hajxy jaduñ mnä'a yajtuungpaady, hoy hajxy mja mäna'añ cooc tyijy

hajxy myajtuungpaady. ²³Pønä Diosmädia'agy nähmädoonajxp, cab hoy quiudiuñ. Jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä jäya'ay ñiyhahijxnaxyiijän hijxtjooty. ²⁴Paquiä jaduhñ ñiyhahijxnaxyii. Pero coo wyiimbijnä, cab jiahmiejtsnä nebiä wyiin jiøjp quiähxø'øgy. ²⁵Pønä Diosmädia'agy tehngajnä jahmiejtsp, pøn hoy cudiumb, jootcujc jaduhñ yhida'añ. Hix, hodium piäda'aga'añii je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy miäbøcy.

²⁶Pønajaty mänaamb cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, y nä'a nägoodä hajxy ñä'a capxtägoy, xiøøbä hajxy ñä'a mäna'añ cooc tyijy Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. ²⁷Coo ja'a yaamghuung hajxy mbuhbédät møødä yaamgto'oxy, coo hajxy hänäjty tii yajmaajiaty, y coo hajxy haxøøg mga'a wädítät, mänit hajxy myajcähxø'øgät coo Dios hajxy mjaančh wiingudsähgø'øy.

2 Hermanodøjc, paadiä Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm coo jim yhity tsajpootyp maa ja'a jajpä tsämaambä miøødän. Jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hájtäm. Cabä yhahixø'øy coo pøn mxøøghádät.

²⁻⁴Tsøg hajxy mädiáacäm, coo jäya'ayhajxy nämetsc miédsät maa ja'a mdsajtøjc-hajxiän, tu'ug mäyøøbä, tu'ug häyoobä, tu'cuhdujt hajxy nämetsc mwiingudsähgø'owät, hoyyä mäyøøbä orocø'øjädsøhñdy hänäjty jia møødä, hoyyä howyit hodiucxy hänäjty jia møødä. Cabä häyoobä hajxy mxøøghádät, hoyyä howyit

hodiucxy hānajt̃y quia'a ja mōōdā. Hoorā, coodsā hāyoobā hajxy mnāmá'awāt: "Jii miič huuc tana'aw", o coo hajxy mnāmá'awāt: "Jii miič mhāña'awa'añ naaxwiin", y tōō ja'a māyōōbā hoyhāñaabiejt hajxy hānajt̃y mmo'oy, myajcāhxø'py hajxy jaduhñ coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyā. Cāhxø'p jaduhñ coo ja'a hāyoobā hajxy tōō mga'a nāxuuch.

⁵Hermanodøjc, huuc māadow hādaa mādia'agy hajxy. Pønajat̃y hāyoob hādaa yaabā naaxwiin, Dios tōō yajnāhdijy coo ja'a Diosmādia'agy hajxy miābōgāt hamuumdu'joot, coo hajxy jim ñōcxāt cøxp tsajpootyp. Jim hajxy ñōcxa'añ nāgøxiā. Pønjat̃iā Dios tōō jiahmiech tōō pia'hāyoy, Dios jaduhñ tōō yajwiinwaanø'oy coo hajxy jim ñōcxāt. ⁶Pero mijts, mxøøghajpy hajxy ja'a hāyoobādøjc. Hoorā, ja'a māyōōdøjc-hajxy, xchaächtiuumb mijts jaduhñ. Pawich pajāduty mijts xyajnxøcy hagujc. ⁷Ja'a Jesucristo miādia'agy hajxy mbanøcxäp, y je'e ja'a māyōōdøjc-hajxy wyiinwohmby.

⁸Dios mānaamb coo ja'a mmājōøn coo ja'a mmādøjc mdsōgāt mba'hāyōwāt nebiā mni'x nebiā mgopc mdsoquiān. Ja'a Diosmādia'agy jaduhñ miimb. Bueno, pø mjaančh cudiúunāp ja'a Dios miādia'agy jaduhñ, hoy jaduhñ.

⁹Pero coo ja'a hāyoobādøjc hajxy mxøøghādāt, haxøøg hajxy jaduhñ mjāya'ayhaty. Ja'a Diosmādia'agy jaduhñ mānaamb cooc yhaxøøgā.

¹⁰Pønā ley hoy tōō jia yajtuñ, pø weeñtiā tōō tiu'udāgoy, jaančh tehñ miøj tōō quiuyo'oyø'ø'y.

¹¹Dios jaduhñ mānaan, coo ja'a mhamdsoo to'oxiøjc hānajt̃y jyiñān, cabā wiingto'oxiøjc mmōødhidāt. Jaanā jaduhñ miānaambā coo mga'a jāya'ay-yaghó'ogāt. Tsøg hajxy mánāanām, pø tōō mjāya'ay-yagho'ogy, tōō ja'a ley jaduhñ mga'a yajtuñ, hoy wiingto'oxiøjc mga'a ja mōødhity.

¹²Hoy hajxy ngapx nmādiāacāmāt, hoy hajxy njāya'ayhājtmāt nebiā Jesucristo hajxy xyhanéhmām maa ja'a miādia'agy myiñān cujaay. Hix, xyhixāanām jaaya'ay njoot ngopc-hajtāmhajxy pø hoy hajxy njaančh jāya'ayhājtm. Xpiuhbedāanāmāp hajxy neby hajxy maas hoy njāya'ayhājtmāt.

¹³Pønjat̃iā jāya'ay nāxuutsp, je'e hajxy pāda'agāanāp hodium. Cab hajxy yajcumādowa'añii. Pønjat̃iā jāya'ay ca'a nāxuutsp, je'eds hajxy yajcumādowaanāp. Cab hajxy ñāxuutstāgatsa'añii.

¹⁴Hermanodøjc, nāje'e jāya'ayhajxy miāna'añ cooc tyijy hajxy miābøcy hamuumdu'joot, y cab hajxy hoy wiādity, nébiāc tyijjiāda'aduhñ yhuuc nā'ā nāhwá'adsāt. ¹⁵⁻¹⁶Coo mijts hermano nā'ā nāgoobā mnāmá'awāt: "Nøcx hajxy jootcujc wādīt; pāgøøw jocxwit hajxy; hoy hajxy mgay mhú'ugāt", y cab hajxy hānajt̃y tii tōō mmo'oy, hoy hajxy hānajt̃y tii quia'a ja mōōdā, ni wit ni tucxy, ni cay ni hu'ugy, caj mijts mguhdujt hānajt̃y yhooyā. ¹⁷Coo pøn miāná'anāt cooc tyijy hoy wyl'i pianøcxy, pero cabā quiuhdujt ñā'ā hōyābā, xiøøbā jaduhñ ñā'ā māna'añ cooc tyijy hoy pianøcxy.

¹⁸Pero coo pøn miāná'anāt: "Miič mahñdy hoy mbanøcxyp;

høøch, hóyhøch nguhdujt”, høøch hijxtahnd yaghíjxác pø hoy mjaanč panøcxy, hoy mga'a ja yajcähxø'øgy pø hoy mguhdujt. Høøch, cooçh nguhdujt yhooyä, nyajcähxø'piøch jaduhñ cooçh hoy njaanč panøcxy. ¹⁹Miičh mänaañb coo Dios tiu'ugä; hoy hit jaduhñ coo jaduhñ mmäná'anät. Pero jaduhñdsä møjcu'uhajxy miänaambä y chähgøøby hajxy je'e. ²⁰Nej, caj miičh mnä'ägädä wiinjuø'owa'añä, xiøøbä mja nä'ä mänä'añ coo mmäbøcy, pø cabä mguhdujt nä'ä hoyyä. ²¹⁻²²Abraham højts hijty nhaphájtäm ndeedyhájtäm. Mänitä Dios ja'a Abraham nämaayy coo ja'a yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä. Paadiaduhñ nämaayy coo ja'a yhuung yóxät, nebiä Dios jaduhñ wyiingudsähgø'owät. Jiaančh cudiunaambiä Abraham hänäjty jaduhñ. Coo jiaančh ja cudiunaañ, paady hodium piädäacänä. Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hänäjty jiaančh mabøcy. ²³Tøjiajtä Diosmädia'agy jaduhñ nebiä myiñän cujaay: “Coo ja'a Abraham ja'a Dios ja'a miädia'agy miäbøjcä, paadiä hodium piädäacänä.” Y Abraham, hamdsoo Dios miänaañ coo Abraham hänäjty miägu'ughadyii.

²⁴Jaduhñds je'e, paadiä Dios hajxy hodium xpiädäacäm coo hajxy hoguiuhdujt nyajtúunäm, coo hajxy hoy nmäbøjcäm. ²⁵Jaduhñä quixy Rahab yhuuc japä. Mänitä jäya'ayhajxy miejtstaacy maa ja'a Rahab tiøjcän. Hixøøby woodsøøbiä hajxy hänäjty wiädity. Mänitä Rahab miäbuhbejty. Mänitä tu'u

hajxy wiingpä yajnähixøøyyä. Paadiä Rahab piädäacänä hodium, hoyyä howyiinmahñdy hänäjty tøø quia'a ja møødhaty. ²⁶Entonces, coo hajxy nmänáañämät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm, pero cabä nguhdujthajxy yhoyhájtäm, xiøøbä hajxy nnä'ä mänáañäm coo hajxy hoy nmäbøjcäm. Cab jaduhñ choobaady coo hajxy nä'ä nägoobä nmänáañämät cooc tyijy hajxy hoy nmäbøjcäm; høxtáhmäts ja'a ni'x ja'a copc coo yho'nä, cab je'e choobaatnä.

3 Hermanodøjc, ca'a hajxy mwi'i ñiwyiindsønbadä'agyii. Hix, pønjaty hoy ca'a yajnähixøøby, cab hajxy quiumaya'añii ja'a Diósäm. ²Madiu'u hajxy ngapxtägóoyyäm nägøxiä. Pøn ca'a capxtägooby, ca'xiä Diosmädia'agy jiaančh tehñ quiudiuñ. Ni nej quia'a jatcø'øy. ³Paadiä cuaay freno hajxy nbädäacäm coo hajxy ween miädia'agymiäbøcy neby hajxy jaduhñ hoy yó'oyät. ⁴Jaana jaduhñduhmbä, ja'a barcotimón, chuucpä hajxy yajmäyohby, hoy ja'a barco jia hamøjjä, hoy møc jia pabojoy. ⁵⁻⁶Y yø'ø haaw, hoy jia muutsä, jaduhyyä jäya'ay nä'ä jiaanč tehñ miägapxtägoobiä møj may. Jaduhñ mäwiñäts yø'ø haaw nebiä jøønän. Coo ja'a yuuc tioyø'øgy, tu'lii'ty ja'a padoy chohñda'agy. Yø'ø haaw, jiaanč tehñ miøødä haxøøgpä yø'ø. Paquiä xyajtu'udägóyyät. Y ja'a møjcu'ugong, je'eds hajxy xwyi'i yajcapxtägóoyyäm. ⁷Honä'ä mädyii animalä hajxy hoy nyajmaaxøøyyämät, caa, muuxy, tsahñdy, møødä

mejjiooty-tsánaabiä. ⁸Pero yø'ø haaw, cab hoy miaaxø'owa'añ. Haagä haxøøgpä jaduhñ miøød. Je'eduhñ xyajtägóoyyäm maa ja'a Dioscøxpän. ⁹⁻¹⁰Jue'e yø'ø haaw, mejtstu'u myiñ. Je'e hajxy nyajtúunäm coo ja'a Diosteedy hajxy ngapxpáatäm. Jaanä je'e hajxy nyajtúunäm coo ja'a jáya'ay hajxy nnähójjäm, ja'a Dios yajmägunu'u'xóoyyabä ja'a yhEspíritu. Hermanodøjc, caj yhooyä coo hajxy mejtstu'u njäya'ayhájtämät. ¹¹Hix, maa tu'ugpä nøøgopcän, cabä nøø wiingä tagach xiee'xy. Tu'tu'uuyyä ñä'ägädä xee'xy. ¹²Jaanä jaduhñduhmä, tu'tu'uuyyä piids tiøømhaty; cabä aceituna miädøømhado'øy maa ja'a piidsän. Ni ja'a piids quia'a mädoømhado'øy maa ja'a tsaatypän. Y cabä hoñøø jim mbáadät maa ja'a taamdsnøøgopcän.

¹³Pøn wiinmahñmech maa mijtsän, ween hoy jiäya'ayhaty neby jaduhñ yajcähxó'ögät coo hoguiuhdujt miøødä, coo mee'xxieemy jiäya'ayhaty. ¹⁴Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ coo hodiuong hajxy mio'owøøjät, coo wiinghäna'c quia'a mo'owøøjät, je'eguiøxpä cooc tyijy hajxy jiaanč tehñ jiaty hoyhoy. Caj mniguiumayøøjät cooc tyijy mjaanč tehñ jiaty. Hix, caj tiøyyä coo mjaanč jaty. ¹⁵Yø'ø wiinmahñdy jaduhñmä, caj yø'ø jim choon maa ja'a Diosän. Hädaa yaabä naaxwiin hajxy yajcojy. Ja'a mõjcu'ugongä wyiinhahñdy jaduhñ. ¹⁶Ja'a häna'c-hajxy ca'a niyajmädsójcäbä coo wiinghäna'c

hodiuong piáadät, cab hajxy hoy ñimiøødhidyii. Nijiohoj nibiahójjäp hajxy jaduhñ. Madiu'u hajxy haxøøg jiäya'ayhaty. ¹⁷Pero jimä howyiinhahñdy choon maa ja'a Diosän. Coo hajxy je'e mmøødhádät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhádät. Cab hajxy mdsiptsäná'awät, cab hajxy mma'adtsäná'awät. Mee'xxieemy hajxy mhídät. Cabä mhamdsoo wiinhahñdy hajxy mwil'i yajtúnät. Mmøødhádäp ja'a hojioot hajxy møødä jáya'ay. Cabä mwinhahñdy hajxy mejtstu'u myajtúnät. Cab hajxy mhøhndá'agät. ¹⁸Pønjaty ca'a tsiptsojy, jaanč tehñ yhoy hajxy jiäya'ayhaty, møød ja'a hajxy nägøxiä capxuhgädaacpä.

4 Jim mijts ja'a mdsip myajtsohnda'agy maa ja'a mhaxøøgwiinhahñdyhajxiän coo hajxy naxy mnimiädsibø'øyyii. ²Coo hajxy tii mja hadsoga'añ, je'eds hajxy myajniguiuyagho'ogóoyyap, je'eds hajxy myajniguiumädsiphadø'oyyap. Paady hajxy mga'a paady mädyii hajxy mja tsojpy coo ja'a Dios hajxy mga'a mäyujwa'añ. ³Y coo hajxy tii mja yujwa'añ, cab hajxy mbaady, je'eguiøxpä coo ja'a mguhdujthajxy quia'a hoyyä. Hix, näjoot hajxy mwil'i yhadun mwil'i yhanäma'awø'øy mädyii hajxy mja yujwaamby. ⁴Caj mijts Diosmädia'agy hoy mgudiuñ. Nej, cab hajxy mnajuø'øy coo jaduhñ quia'a hoyyä coo ja'a mjoot ja'a mjuøhñdy hajxy yaa mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin. Coo hajxy jaduhñ mbädá'agät hädaa yaabä naaxwiin, Dios hajxy jaduhñ mmädsiphájnäp. ⁵Nej,

tögä xiøøbä ja'a Diosmädia'agy
 ñä'ä mäna'añä: "Tøø ja'a Dios
 ja'a yhEspiritu piäda'agy maa
 højtsøxpän. Xjiaančh tehñ chojc
 xjiaančh tehñ pia'häyóowäm hajxy
 jaduñ." ⁶Jaanch tehñ yhoýyä
 Dios hajxy xpiuhbéjtäm neby
 hajxy jaduñ hoy nmäjädaacämät.
 Jaduñä Dios miädia'agy myiimbä:
 "Miädsiphajpiä Dios pøn ja wi'i
 yajcumayaamb. Pero pøn ca'a
 yajcumayaamb, piuhbejpiä Dios
 je'e." ⁷Mäbøc ja'a Diosmädia'agy
 hajxy tehngajnä. Høxhijä ja'a
 mõjcu'ugongä miädia'agy hajxy;
 mänit hajxy jaduñ xñähuéecnät.
⁸Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy
 hajxy mbanøcxät; mänitä
 Dios hajxy xpiuhbejtägätsät.
 Pønhatiä haxøøgcuhdujt mõød,
 mhøxhixäp ja'a mguhdujt hajxy
 jaduñ. Pønhaty mänaamb coo
 mejtstu'u pianøcxa'añ, mõødä
 Dios, mõødä hädaa yaabä
 naaxwiin, mnajtsnixøøñäp ja'a
 mhaxøøgwiiimahñdy hajxy.
⁹Mjootmayhädäp hajxy jaduñ
 je'eguiøxpä coo haxøøgcuhdujt
 hajxy mmøødä. Cab hajxy
 mxoondäacnät. ¹⁰Mba'yá'axäp
 ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot.
 Mnägäpxäp hajxy nebiaty hajxy tøø
 mhaxøøgwädity. Mänitä Dios hajxy
 xyajmähmø'owät hodium.

¹¹Hermanodøjc, ca'a hajxy
 mniñähøjyii hamiñ haxøpy. Pøn
 wiinghermano nähojp, jaduñ
 miäbaatnä nebiä Diosmädia'agy
 ñähøjjiän. Cabä Diosmädia'agy
 hoy ñä'ä cudiñ. ¹²Tu'ugä Dios
 hajxy xyhanéhäm. Je'e hajxy
 xyhíxäm pø hoy ja'a miädia'agy
 hajxy ngudiúunäm. Jaayá'ayäts

cuhdujtmøød pø xpiädaacäm
 hajxy hodium, pø xpiädaacäm
 hajxy haxøøgtuum. Pero miičh,
 caj miičhä cuhdujt mmøødä coo
 wiinghermano mnähøjät.

¹³Huuc mädown hajxy, näje'e hajxy
 jaduñ miäna'añ: "Jäda'a o jaboom
 højts nnøcxa'añ wiinghagajpt. Jim
 højts tu'jumøjt nniyhajada'añii. May
 højts xädo'øñ jim nbaada'añ." ¹⁴Ni
 quia'a najuø'øý hajxy tii jaboom
 jadäänäp. Ja'a jugyhajt, paquiä
 quioxy. Jaduñ miäbaady nebiä
 näma'ajän coo paquiä tiägoý.
¹⁵Jaduñ hajxy mmäná'anät: "Pø
 mänaambä Dios jaduñ, mänit
 hajxy njaac jugyhäjtämät. Coo
 ja'a Dios jaduñ miäná'anät,
 hotyijä hajxy njäjtämät. Coo
 quia'a mäná'anät, cab hajxy tii
 nnä'ägädä jäjtämät." ¹⁶Pero mijts,
 tehngajnä mijts mwi'i ñiguiumayii.
 Haxøøg jaduñ coo hajxy jaduñ
 mjatcø'owät. ¹⁷Pøn najuøøby neby
 hoy quihdujthädät, y cab hoy
 ñä'ä cuhdujthaty, haxøøg jaduñ
 jiatcø'øý.

5 Ween yø'ø mäyøødøjc-hajxy
 yhuuc yajcopcø'øý. Jø'øwaamb
 hajxy, tsaačhya'axaamb hajxy,
 je'eguiøxpä coo ja'a tsaačpä
 hajxy piaada'añ. ²⁻³Yø'ø hajxy
 cøxiä miämäyøøhajpiä, caj yø'ø
 choobaadaannä, hoy howyit
 hodiucxy hajxy jia mõødä.
 Cøxaamb jaduñ tiägoyya'añ. Coo
 hajxy miäyøøjä, cähxø'p hajxy
 coo ja'a häyoobädøjc hajxy quia'a
 näxuuch. Quiuhäyowø'øwaamby
 hajxy jaduñ. Xiøøbä hajxy
 tøø ñä'ä yajmayø'øý maa hajxy
 miäyøøhatiän. Hix, möbädajpä
 naaxwiimbä wyiimbida'añ.

⁴Cabä mioonsä hajxy ca'xy tøø yhuuc mäjuunä. Paady hajxy jim ñäxø'owóoyyänä maa ja'a Diosän jim tsajpootyp. Miädoobiä Dios ca'xy. ⁵Hoy yajxón hajxy tøø jiaañch tehñ chäna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Tøø ja'a miäyøøhadyiibä hajxy jia yajmayø'oy. Pero mobädajpä hajxy quiuhäyowø'owa'añ. ⁶Tøø ja'a hojiäya'abiä hajxy chaaçhtiuñ. Tøø hajxy yagho'ogy. Cabä hojiäya'ayhajxy ñä'ä niñawaanä.

⁷⁻⁸Hermanodøjc, mmeel'xtügäp hajxy jaduñ høxtä Jesucristo cädaactägätsäp. Mobädajpä quiädaactägatsa'añ. Cab hajxy tii mdaj mmáyät. Jaduñ hajxy mmeel'xtügät nebiä jäya'ayhajxy mieel'xtuquiän coo quia'a tsoj tu'uy. ⁹Hermanodøjc, cab hajxy mniñahøjøjät coo Jesucristo hajxy xyajcumädówät. Mobädajpä quiäda'aga'añ. ¹⁰Mjahmiédsäp hajxy nebiä jäya'ayhajxy jecy chaaçhpøjquiän, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä. Mee'xtujc hajxy je'e jejcy. ¹¹Pøn mee'xtujp, hoy jia tsaächpøcy, jootcujc hajxy yhity, nebiä Job jecy mieel'xtujquiän mänäa chaaçhpøquiän. Tøyhajt jaduñ. Y ñäxuu'tstägajts ja'a Dios ja'a Job. Hix, hojioot ja'a Dios jiaanñch tehñ miøød.

¹²Hoy hädaa mädia'agy hajxy mmädówät. Cabä Dios hajxy nä'ä nägoobä mgapxpäadät. Coö hajxy jaduñ nä'ä nägoobä mgapxpäadät, mgapxtägóyyäp hajxy jaduñ, y xyajcumädówäp ja'a Dios hajxy. Pø mmøødä tøyhajt hajxy, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo tiøyhajtä. Pø

caj, jaduhyä hajxy mmäná'anät coo quia'a tøyhajtä.

¹³Pønjaty tsaächpøjp, weenä Dios hajxy pia'ya'axy. Pønjaty jootcujc, weenä Dioshöy hajxy yhöy ya'axy. ¹⁴Pønjaty pøjcäp, ween hajxy ñäma'ay ja'a tuungmøødpä maa ja'a tsajtøjcän coo oración hajxy tiuunäxät, coo aceite hajxy yajñähjaaxøjät ja'a Dioscøxpä. ¹⁵Pø jaanñch mabøjp hajxy, ja'a hajxy oracióntuumbä, mänitä Dios ja'a pa'amjäya'ay ja'a pia'am yajñähwäatsät, møødä piojpä møødä quiädieey. ¹⁶Myajniñägapxøjöp ja'a mbojpä mgädieeyhajxy hamiñ häxøpy. Mniñähgapxtu'udøjöp hajxy hamiñ häxøpy nebiä mba'am hajxy jaduñ xñähwá'adsät. Jaanñch tehñ tiuungpaatp jaduñ coo ja'a hojiäya'ay hamuumdu'joot yhoracióntúnät. ¹⁷Høxtahñdsä Elías, ja'a Diosmädia'agy jecy yajwá'xäbä. Jaduñ je'e jäya'ayhajty neby højtshájtämän. Coö ja'a Elías ja'a Dios miänuu'xtaacy coo quia'a yajtú'uwät, tægøøgjumøjt ja cupc quia'a tuuy hädaa yaabä naaxwiin. ¹⁸Mänitä Elías ja'a Dios jadähooc miänuu'xtaactägajch coo yajtú'uwät. Mänit jadähooc tiægøøyy tuubä. Mänitä jäya'ay piäda'agyhajxy yhöyøøyyäxä.

¹⁹⁻²⁰Hermanodøjc, coo pøn ja'a tøyhajt jiojyohdiú'udät maa mijsän, tu'udägóyyäp hajxy jaduñ. Pero coö hajxy mjootcapxmøcpøgät, mänitä wyiinmahñdyhajxy miédsät. Cøxaambä piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'adsa'añ, y hodiium hajxy jaduñ miähmø'owa'añ. Tøyhajt jaduñ.

1 Pedro

1 Høöch xøhajt Pedro.
 Jesucristøch xquiuguexyhajp.
 Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby
 pønhatiä Diosmädia'agy mæbøjp.
 Xii yaa hajxy wiingtuumjaty
 mhadsäna'ay jim maa naax jaduhñ
 xiøhatiän Ponto, møød jim Galacia,
 møød jim Capadocia, møød jim
 Asia, møød jim Bitinia. ²Jequiän
 mijtsä Diosteedy xwyiimbiiyy. Tøø
 Dios hñajty ñajuø'øy coo mijtsä
 miädia'agy hñajty mmäbøgaanä.
 Ja'a yHespñrituhaamä Dios hajxy
 tøø xyaghodiägø'øy, weenä
 mädia'agy hajxy jaduhñ mmäbøgät
 ja'a Jesucristocøxpä. Jaaya'ay hajxy
 tøø xyajñähwáatsäm mänaa hajxy
 xñähho'túutäm. Weenä Dios ja'a
 hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'oy
 mõj may.

³Tsøgä Dios hajxy
 wiingudsähgøøyyäm. Jaaya'ayä
 Jesucristo Tieedyhajpy. Højtsä
 Jesucristo nWiindsønhtëjtäm.
 Højiootä Dios jiaanč tehñ miøød
 ja'a højtsøxphhtëjtäm, paady hajxy
 homiänaajä xyagjugyhadaänäm
 neby je'e jiugyhatiän. Coø Dios
 ja'a Jesucristo yagjujypiøjtägajch
 coo hñajty tøø yho'ogy, jaduhñä
 tøyhajt hajxy nmøødhhtëjtäm
 coo Dios hajxy jaduhñ xjiaanč

yagjugyhadaänäm homiänaajä ⁴jim
 tsajpootyp. Jimä hoyhajtä weenhajt
 hajxy mõj may xmio'owáanäm,
 neby jaduhñ jecy miänaañän cooc
 hajxy hñajty xmio'owáanäm.
 Tijaty hajxy yaa nyagjugyhhtëjtäm
 hädaa yaabä naaxwiin, tsipcøxp
 jaduhñ quiøxa'añ, tsipcøxp
 jaduhñ quiuhdägoyya'añ. Pero
 mädyiijatiä Dios hajxy jim
 xmio'owáanäm tsajpootyp, cab
 jaduhñ mänaa quiøxa'añ, cab
 jaduhñ mänaa mia'ada'añ, cab
 jaduhñ mänaa quiuhdägoyya'añ.
 Homiänaajä yajxón yhida'añ.
⁵Coo mijtsä Dios miädia'agy
 jaduhñ mmäbøjcä, paadiä Dios
 hajxy xcwieendähada'añ ja'a
 miøcmäjaahaam. Cab hajxy
 jaduhñ mänaa mguhdägoyya'añ.
 Coø ja'a Dios yHuung yaa
 quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä
 naaxwiin, ja'a Jesucristohajpä,
 mänit hajxy jim xyajñøcxäänäm
 tsajpootyp Dioswiinduum.
 Jimä Dios hajxy homiänaajä
 xyagjugyhadaänäm neby je'e
 jiugyhatiän.

⁶Paady mijts jootcujc mhity, hoy
 hajxy jäda'ahaty madiu'u mja
 tsaächpøcy. Pero cab hajxy jejcy
 mdsaaçhpøga'añ. ⁷Høxtahmdsä

oro, jøønhaamä jäya'ayä oro
hajxy yhiymach pø hoyhoro
jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtsä Dios
xyhiymajtspä pø hamuumdu'jootä
miädia'agy hajxy mmäbøjcä, hoy
hajxy mja jaančh tehñ chaačhpøcy.
Jaančh tehñ choobaatp jaduhñ coo
hajxy jaduhñ mmäbøgät tehñgajnä.
Cabä oro jaduhñ jiaty tsoobaady
neby jaduhñ choobaadiän nej
mijts homiänaajä mmäbøquiän.
Hix, tsipcøxpä oro jaduhñ
quihdägoyya'añ. Y coo Jesucristo
yaa quiädaactägatsa'añ, mänit
mijts xquiumaya'añ je'eguiøxpä coo
hajxy hānajtý tøø mmäbøcy, hoy
hajxy hānajtý tøø mja jaančh tehñ
chaačhpøcy.

⁸⁻⁹Hoyyä Jesucristo hajxy
tøø mga'a jagä hixy, mdsojpy
mba'häyooby hajxy jaduhñ, y
mmäbøjcäbä miädia'agy hajxy
jaduhñ. Hoy hajxy tøø mga'a
jagä hixy, coo hajxy jaduhñ
mmäbøcy, paady hajxy jaduhñ tøø
xyajñähwa'ačh. Coo hajxy jaduhñ
tøø xyajñähwa'ačh, paady hajxy
jaduhñ mjaančh tehñ xioonda'agy
nägo'ø nädecypä.

¹⁰Ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy
hajxy jecy jajwá'xäbä, jia wi'i
yajtøøby jia wi'i yajtø'xyp hajxy
hānajtý neby hajxy piäda'agóøjät
hawa'adstuum. Cab hajxy hānajtý
ñajuø'øby neby hajxy jaduhñ jim
piäda'agóøjät. Pero ñägapx hajxy
jaduhñ coo mijtsä Dios hānajtý
xpiäda'aga'añ hawa'adstuum,
je'eguiøxpä coo hojioot miøødä.

¹¹Yajtøøby hajxy hānajtý pøn
mijts hānajtý min xpiäda'aga'añ
hawa'adstuum. Jaduhñ hajxy
hānajtý yajtøøbä mänaa hānajtý

myina'añ. Ja'a Dios jaduhñ
hawaanä ja'a yhEspirituhaam
cooc tu'jäya'ay hānajtý yaa min
chaačhpøga'añ. Y cooc hānajtý
tøø yho'nä, mänítäc hānajtý
jiuypjøjtägatsa'añ. Mänítäc hānajtý
jim ñøcxtägatsa'añ tsajpootyp
maa Dioswiinduumän. Pero ja'a
jecyjiäya'ayhajxy, cab hajxy hānajtý
jaduhñ ñajuø'øby pønä Dios hānajtý
tøø ñänømy ja'a yhEspirituhaam.
Ñä'a cujahy hajxy jaduhñ nebiaty
hajxy jaduhñ ñajtsapxøøyyä.

¹²Mänit hajxy jecy yhawáanäxä
coogä Dios jaaya'ay hānajtý quia'a
tsoj quexa'añ, ja'a mijts hānajtý
xpiäda'agaambä hawa'adstuum.
Cujéquiägä Dios hānajtý quixa'añ.
Hoorä, tøø quiejxnä. Jaduhñ tøø
yajtøjajnä coo ja'a yajñähwaatspä
tøø quiejxnä. Y tøø mijts jaduhñ
mjaančh mädoxyaty coo ja'a
yajñähwaatspä yaa tøø yhoy. Ja'a
Jesucristøch jaduhñ nnänøømby
coo hajxy hoy xñähho'túutäm. Y
jaaya'ay mijts xyajmädoxyhajtäbä,
ja'a Dios ja'a yhEspirituhaam hajxy
jaduhñ ñajtsapxøøyyä nebiatiä
Diosmädia'agy hajxy jajwá'xät.
Tsajpootypä Dios ja'a yhEspiritu
yajtsohndaacy coo jaduhñ yaa
quiejxy hädaa yaabä naaxwiin. Haa
ja'a Dios ja'a mioonsähajxiä, ja'a
hajxy jaduhñ jim hijpä tsajpootypä,
jiaančh tehñ yagjuøøby hajxy
jaduhñ coo Dios ja'a yHuung jaduhñ
yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin,
coo højts hoy xñähho'túutäm.

¹³Y coo Jesucristo jaduhñ yaa
jadähooc quiädaactägatsa'añ, mänit
hajxy jaduhñ jim xyajñøcxäänäm
tsajpootyp maa Dioswiinduumän,
pønajiä Diosmädia'agy hānajtý

tøø miäbøcy. Mänitä hoyhajtä weenhajtä hajxy jim ca'xy xmio'owáanäm. Coø Dios jaduhñ tøø miäna'añ coogä yHuung yaa quiädaactägatsa'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coø jaduhñ tiøjiada'añ. Tsøcxä njoot hajxy pädaacäm maa hoyhajtän, maa weenhajtän, mädyii Dios hajxy hänäjty xmio'owáanäm. Tsøcxä hajxy hoy wädíjtäm. Tsøc hajxy jahmiejtstäacäm coø Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ. ¹⁴ Coø Dios hajxy xyhuunghajtäm, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mabójcäm. Cabä haxøøgwiinmahñdy hajxy jadähooc mbadu'ubójcumbät, neby hajxy hijty mjatcø'øyän coø Dioscapxiä Diosmädia'agy hajxy hijty mga'a mädoyhatyñä. ¹⁵ Ca'a haxøøgjoot ca'a haxøøgwiinmahñdy hajxy myaghity. Hix, cabä Dios haxøøgjoot haxøøgwiinmahñdy ñä'ägädä møødä. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyajñähdíjäm coø hajxy xquiu'ughadäänäm. Paadiä hojioot hajxy tsøc yaghíjtäm nebiä Dios hojioot miøødän. ¹⁶ Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän: “Høøch, cábøchä haxøøgjoot cábøchä haxøøgwiinmahñdy nnä'ägädä møødä. Høøch hajxy pahíjx padúunäc”, nømä Dios jecy miänaañ.

¹⁷ Ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyäm. NDeedyhajtäm hajxy jaduhñ. Paady hajxy hoy tsøc jäya'ayhajtäm mäduhñtiä hajxy yaa ndsänaayy nhäyóowäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix, nnajuøøyyäm hajxy jaduhñ coø Dios hajxy xyajcumäadowäänäm nebiaty hajxy hänäjty yaa haxøøg

tøø njatcøøyyäm hädaa yaabä naaxwiin, hoy hajxy hänäjty näje'e tøø nja mäyøødsänáayyäm. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'a nhaphajtäm ja'a ndeedyhajtämhajxy ja'a jegyhajtypä, coø yhamdsoo cuhdujt hajxy hijty hoy quiudiuñ, jadúhñäc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ. Y jaduhñ mijts tøø mbahabøjpä. Pero cab jaduhmbä cuhdujt choobaady. Coø Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, ja'a ñø'tyhaam hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum. Ni tii hajxy jaduhñ xquia'a pädaacäm hawa'adstuum, ni xädø'øñ. Hix, paquiä xädø'øñ quiøxy. Jagooyyä Jesucristo hajxy xpiädäacäm hawa'adstuum ja'a ñø'tyhaam. Hix, cabä Jesucristo ni tii poj ni tii cädieey quia'a møødä. Paady hajxy je'e hoy xpiädäacäm hawa'adstuum. Coø Jesucristo ja'a poj ja'a cädieey häxøpy miøødhaty, cab hajxy häxøpy tøø xpiädäacäm hawa'adstuum. ²⁰ Jéquiänä Dios ja'a yHuung jaduhñ yajnähdiyy cooc hänäjty yaa quixa'añ hädaa yaabä naaxwiin, cáhnäc hädaa naaxwiimbä hänäjty yhawijy tiøø'xta'agy. Pero cabä Dios ja'a yHuung choj quejxy. Cujecy jaduhñ quiejxy mänaabä højts hänäjty yaa njugyhajtämbä. Højts hoy xñähho'túutäm. ²¹ Coø Jesucristo hänäjty tøø yho'ogy, mänitä Dios yagjujypiøjtägajch. Mänit jim jadähooc yajnøcxy maa wyiinduumän. Jim jäda'ahaty wyiingudsähgøøyyii. Y coø Dios ja'a yHuung jaduhñ yagjujypiøjtägajch, paadiä miädia'agy hajxy tsøc mabójcäm coog hajxy xyagjugyhadaäänämbä homiänaajä neby je'e jjugyhatiän.

²²Tøyyä Dios miädia'agy. Y coo mijtsä miädia'agy hoy mgudiuunä, paadiä mjootä mjuøhñdyhajxy nähwa'ads yhity. Naxy hajxy jaduhñ mdehñ ñiçhoc mdehñ ñimiee'xøøjät hamuumdu'joot. Jaduhñ hajxy mnijäwø'øwøøjät nebiä tu'que'expän nebiä tu'mägu'ugpäñ. ²³Tøø haxøøgjoot tøø haxøøgwijnmahñdy hajxy nnajtshixøøyyäm. Homiänaajä Dios hajxy xyagjugyhadäänäm neby je'e jiugyhatiän. Jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy xmióoyyäm hawiinjemy, je'eguiøxpä coo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm. Cabä miädia'agy mänaa quiuhdägoyya'añ. Jaaya'ay hajxy jaduhñ xyagjugyhadäänäm homiänaajä neby je'e jiugyhatiän, ca'a piønä hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a ndajháltäm ni ja'a ndeedyháltäm. Haa ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä jugyhajtä, tsipcøxp jaduhñ quiøxa'añ.

²⁴Jaduhñ jim myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän:

Høxtahñdsä pøjy, hoy jaduhñ jia yajxonä, tsipcøxp je'e ñä'ägä tø'øch.

Jaduhñ mäwiin højtsháltäm, hoy hajxy mõj jaançh nja nijäwøøyyäm, tsipcøxp hajxy nnä'ägä ho'og nnä'ägä tägoyyäänäm.

²⁵Pero ja'a Diosmädia'agy, cab jaduhñ mänaa quiøxy tiägoy. Ja'a Diosmädia'agy jaduhñ mänaamb coogä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm. Tøø mijtsä jäya'ay jaduhñ xyajmädoxyhaty, ja'a Diosmädia'agy hajxy jecy yajwá'xäbä.

2 Coo Dios hajxy homiänaajä xyagjugyhadäänäm neby

je'e jiugyhatiän, jaduhñä hojiootä howyiinmahñdy hajxy tøø xmióoyyäm hawiinjemy. Paadiä haxøøgjootä haxøøgwijnmahñdy hajxy tsøc najtshixøøyyäm cøxiä. Cab hajxy mnä'ägä høhñdá'agät ni weeñtiä. Hamuumdu'joot hajxy jaduhñ tøy mjaançh hojiäya'ayhádät. Jii jäya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy hoy quiudiuñ, hoy hajxy jia nidijyii nebiä hojiäya'ayän. Ca'a hajxy jaduhñ mbahixy. Ca'a hajxy pøn cøxiä wiinä myajcuxøøghadø'øy. Cab hajxy mniñähøøn mniñähøøjät. ²⁻³Tøyhajt jaduhñ coo Jesucristo mayhajt mõj may tøø tiuñ maa mijtsøxpän. Mnajuøøby hajxy jaduhñ, túhmäts. Hahixøøbyxiä jaduhñ coo miädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät. Høxtahñdsä maaxhuunghajxy, coo hajxy hänäjty chi'idsa'añ, mänitä tsi'tsc hajxy ñäjø'øy. Jaduhñ mäwiin mijtspä, mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy coo quiapxiä miädia'agy hajxy ween tehngajnä xjiaac yaghabøcy. Jaduhñ hajxy ca'xy pedyii hoy myajtúnät. Y cab hajxy jaduhñ mänaa mdu'udägóyyät.

⁴Tehngajnä Jesucristo wyiinmahñdy hajxy jaac tehñ piahixä jaac tehñ piaduunä. Ja'a Dios jaduhñ jecy wiinmaayy coo højts hänäjty jaduhñ xyhuunghadäänäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo, ja'a Dios yHuung je'e, paadiä cuhdujt jaduhñ miøødä coo hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Pero cabä jäya'ayä Jesucristo hajxy näje'e jiøjpøgø'øy. Cab hajxy wyiingudsähgø'øy. Xiøøghajpy

hajxy jaduhñ. ⁵⁻⁶Jaduhñ
jim myiimbä cujaay maa
Diosmädia'aguiän:

Jim maa cajpt jaduhñ xiøhatiän
Sión, jimhøchä ndsajtøjc tu'ug
ngo jy.

Tú'ughøchä tsaa nwiimbiiyy
coo jim piäda'agøøjät maa
tøjteecän.

Jaanč tehñ tiuungpaatp yø'ø
tsaa jaduhñ.

Ja'a Dios ja'a Jesucristo jaduhñ
yajmäbaat nebiä tsaa ja'a jaanč
tehñ tiuungpaatpän, coo jaduhñ
yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin,
coo hajxy hoy xyajñhwaätsäm.
Jaduhñä Dios miänängumbä
cooc tsipcøxp yajtøjiada'añ coo
hajxy jim yajnøcxa'añii tsajpootyp
maa Dioswiinduumän, pønjaty
jaduhñ mabøjp coo Jesucristo
hajxy xyajñhwaätsäm, ca'a
wyiinghäna'cä. Coo Jesucristo
hajxy tøø xjiaanč yajñhwaätsäm,
jaduhñä Dios hajxy tøø
xyajñhdíjjäm coo Jesucristo hajxy
nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy.
Tehngajnä Diosmädia'agy hajxy
tsøc hoy jaac tehñ quiudiúunäm.
Tsøgä Dios hajxy hoy jaac tehñ
wyiingudsähgøøyyäm. Jaduhñä
Dios hajxy xquiumáayyämät.

⁷Coo mijts jaduhñ mmabøcy
coo Jesucristo hajxy hoy
xyajñhwaätsäm, paadiä Jesucristo
hajxy mdsocy, paady hajxy
mwiingudsähgø'øy. Hoorä, jaduhñ
jim myíngumbä cujaay maa
Diosmädia'aguiän:

Jii tsaa tu'ug, cabä
tøjmuu'tspädøjc-hajxy hijty
hoy yhi xy;
cab hajxy hijty yajtuna'añ.

Pero ja'a cudøjc, yajxón
yø'ø tsaa yhi xy, paady jim
yajpädaacä maa tøjteecän.

⁸Jaduhñ wiingtuum myíngumbä:
Jii tsaa tu'ug, coo pøn
quiuhnepy, cädaab hajxy
jaduhñ.

Ja'a Jesucristo jaduhñ yajmäbaatä
neby yø'ø tsaajän.

⁹Højtsä Dios tøø xyajñhdíjjäm
coo miädia'agy hajxy nmabøjcämät,
coo hajxy xquiu'ughájtämät.
Xyhuunghájtäm hajxy jaduhñ coo
hajxy ween hoy njäya'ayhájtämät
neby je'e hoy jiäya'ayhatiän. Tøø
cuhdujt hajxy xmióoyyäm coo
hajxy nDeedyhájtämät nebiä
Jesucristo ja'a Dios Tieedyhatiän.
Tøø Dios hajxy xyajpädsøømäm
haxøøgtuum. Hodium hajxy
hoy xpiädaactägájtsäm. Jaduhñä
miädia'agy hajxy nyajwá'xämät
coo møjmayhajt tøø tiuñ maa
højtscøxphájtäm. ¹⁰Coo mijts hijty
mga'a mabøcy, paadiä Dios hajxy
hijty xquia'a cu'ughaty. Cabä Dios
hajxy hijty xñäxuuch. Pero coo
hajxy jaduhñ mmabøjnä, paadiä
Dios hajxy jaduhñ xñäxuut'snä.
Paady hajxy xquiu'ughajnä.

¹¹Mägu'ughajpädøjc, hoy hajxy
yaa nja híjtäm hädaa yaabä
naaxwiin, cabä njoot hajxy yaa
tøø nbädáacäm maa hädaa yaabä
naaxwiimbän. Jimä njoot hajxy tøø
nbädáacäm maa Dioswiinduumän.
Tsøcxä haxøøgwíinmahñdy
hajxy høxhíjxäm, jaduhñä
Dios miädia'agy hajxy hoy
ngudiúunämät. ¹²Hoy hajxy mja
hity maa jäya'ayä Diosmädia'agy
hajxy quia'a mabøquiän, hoy
hajxy mwädítät. Hoy hajxy jaduhñ

mjäya'ayhádát, hoyyá jáya'ay hajxy cu xjia nähøøñø'ow. Coö Dios yaa quiiádá'agát tøyhajtyajyejpä, mänit mijtsä jáya'ay hánajty xyhixa'añ coö mijtsä Dios miädia'agy hánajty hoy tøø mjaančh cudiiuunä, ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty tøø quia'a mábóquiiäbä. Mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'owa'añ.

¹³Mwiingudsähgøøyyäbä tuungmøødpä miädia'agy hajxy. Cabä pøn jaduhñ waamb xñänómät. Hix, mbanøcxypä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ. Y coö ja'a tuungmøødpä miädia'agy hajxy mga'a wiingudsähgøøyyät, mäna'anaambä jáya'ayhajxy jaduhñ coögä mädia'agy quia'a hoyyá, ja'a mijts jaduhñ mbanøcxypä. Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä miädia'agy hajxypä. Jaaya'ay mõjtuung jaduhñ nä'ägä møød. ¹⁴Mwiingudsähgøøyyäbä gobiernä mioonsä miädia'agy hajxypä, ja'a hajxy jaduhñ mõjtuungmøødpä. Pønjaty jaduhñ cädiehby, je'e hajxy jaduhñ yajcumädooby. Pønjaty hoy jáya'ayhajp, je'e hajxy jaduhñ quiumaaby. ¹⁵Jaduhñä Dios chocy coö hajxy hoy mjäya'ayhádát. Jii jáya'ayhajxy näje'e, cabä Diosmädia'agy hajxy ñä'ägädä wiinjuø'owa'añ. Jaančh tehñ quiiuhxex hajxy jaduhñ. Hoy hajxy jaduhñ quia'a jagä wiinjuø'owa'añ, nøm hajxy wyi'i miäna'añ cooc tyijy ja'a Diosmädia'agy quia'a hoyyá. Hoorä, coö mijts tøyhajt mhojiäya'ayhádát, caj mijtsä jáya'ay hoy xñähøøñø'owät, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a wiinjuø'owaambä.

¹⁶Näje'ejä jáya'ayhajxy miäna'añ cooc tyijy cuhdujt hajxy miøødä

coö hajxy hoñejpiä jiatcø'owät, je'eguiøxpä coögä Jesucristo hajxy tøø yajnähwa'ačhii. Pero cab jaduhñ tiøyyä. Cab jaduhñ yhooyä coö hoñejpiä njatcøøyyämät. Pero tsøgä Dios miädia'agy hajxy cudiiuunäm nebiaty hajxy xyhanéhäm.

¹⁷Mwiingudsähgø'owäbä jáya'ay hajxy nägøxiä. Mničhoc mnimiee'xøøjap hajxy pønjatiiä Diosmädia'agy mábøjp. Mwiingudsähgø'owäbä Dios hajxy, jaduhñä gobiernä hajxy mwiingudsähgøøbiät.

¹⁸Mijtsahjxy moonsähajpä, mmábøjcäbä mwiindsønä miädia'agy hajxy. Mwiingudsähgø'owäp hajxy jaduhñ, hoy hánajty yhojiäya'ayä quia'a hojiäya'ayä. ¹⁹Coö mwiindsøn hajxy xchaačhtiúnät nä'ä nägoobä, hoy hajxy hánajty tøø mga'a jagä cädieey, mmee'xtügäp hajxy jaduhñ. Mnajuøøby hajxy jaduhñ coö Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät. ²⁰Pero pø tøø hajxy hánajty mjaančh cädieey, hahixøøby jaduhñ coö hajxy mgumädöwät. Y cabä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät, hoy hajxy cu mja mee'xtuc. Pero pø cab hajxy hánajty tøø mgädieey, coö mwiindsøn hajxy nä'ä nägoobä xyajcumädöwät, y coö jaduhñ mmee'xtügät, mänitä Dios hajxy jaduhñ xquiumáyät. ²¹Jaduhñä Dios hajxy tøø xyajnähdíjjäm coö häna'c hajxy nä'ä nägoobä xchaačhtiunämät nebiä Jesucristo chaačhtiunän. Hix, højts jaaya'ay xñähho'túutäm. Y miee'xtujc jaduhñ. Jaduhñä Dios chocy coö Jesucristo hajxy nbahíjxämät neby je'e miee'xtujquiän. ²²Cabä

Jesucristo mänaa nã'ägä cädieey.
 Ni mänaa quia'a hõhnda'agy.
²³ Coo haxøøg jia nãmaayyã,
 cab haxøøg yhadsoodägajch.
 Coo chaaçhtiunã, cab jaduhñ
 waamb miänaañ coo hãnajty
 yaghawiimbijtagatsa'añ. Ja'a Dios
 quio'øjooty je'e ñibiädaacã. Hix,
 ñajuøobiã Jesucristo hãnajty jaduhñ
 coo jãya'ayhajty hãnajty nãgøxiã
 yajtøyhajtyega'añii ja'a Diósãm.
 Jaduhñä Dios hajxy xyhíjxãm
 neby hajxy njäya'ayhãjtãm. ²⁴ Coo
 Jesucristo hajxy hoy xñãhho'túutãm
 cruzcøxp, jaduhñä nbojpã ngädieey
 hajxy xyajnãhwáatsãm. Tsøcxã
 ja'a haxøøgwiinmahñdy hajxy
 najtshixøøyyãm. Tsøc hajxy
 jahmiejtstáacãm coo Jesucristo
 hajxy nmøødhíjtãm tu'ugmädia'agy
 mänaa yho'oguiã, mänaa
 jiuypiojtagachãn. Paady hajxy
 njugyhadáañãm homiänaajã
 nebiã Dios jiu gyhatiãn. Coo hajxy
 jaduhñ ngudiúunãmät nebiã Dios
 hajxy xyhanéhãmãm, mãnitã Dios
 hajxy jaduhñ xquiumayáañãm.
²⁵ Jaduhñ mäwiin hajxy hijty
 njäya'ayhãjtãm nebiã meeghajxy
 tiägowiãditiãn jäguemduum. Cabã
 mädia'agy hajxy hijty nmäbøjçãm
 ja'a Jesucristocøxpã. Pero tøø hajxy
 nmäbøjçãnã. Y xcwieendãhãjtãmã
 Jesucristo hajxy jaduhñ.

3 ¹⁻² Mijts to'oxiojtojç,
 mwiingudsähgø'øwäbã
 mnihyhap hajxy. Coo mnihyhapã
 miädia'agy hajxy hoy mgudiúunät,
 y coo Jesucristo hajxy
 mwiingudsähgø'øwät, wehñdã
 mnihyhapã Diosmädia'agy hajxy
 miäbøgät, pø cahnã hajxy hãnajty
 miäbøcyñã, hoy hajxy hãnajty

waamb mga'a jagã nãma'ay coo
 hajxy ween miäbøcy. ³⁻⁴ Je'e
 ja'a Dios jaduhñ quiumaaby coo
 hojioot hajxy mmøødhádät, coo
 mnihyhap hajxy mee'xxieemy
 mmägápxät. Je'eds jaduhñ
 tsoobaatp coo Diosmädia'agy
 hajxy jaduhñ mgudiúnät
 hamuumdu'joot. Y cab hajxy
 jaduhñ mänaa md'u'dägóyyät. Cab
 hajxy myajcumáyät pø jii howyit
 hodiucxy hajxy hãnajty mmøødã,
 pø jii oronaamdsøm, pø jii
 orotaatstøy hajxy hãnajty mmøødã,
 pø hoyyã mguhwaay hajxy
 howyit hoguiuhxotshaam hãnajty
 mgu'udy. Cabã Dios yø'øduhm̄bã
 jiaty møjpäda'agy, ni jaduhñ
 quia'a jega'añ. ⁵ Ja'a to'oxiojçã
 Diosmädia'agy hajxy hijty jegyhajty
 panøcxpã, wyiingudsähgøøbiã
 ñihyhap hajxy hijty. Mee'xxieemy
 hajxy hijty. Miäbøjpiã
 Diosmädia'agy hajxy hijty coo
 hajxy hãnajty cwieendähada'añii
 ja'a Diósãm. ⁶ Jaduhñä Sara ja'a
 ñihyhap jecy wyiingudsähgøøyy,
 ja'a Abrahamhajpä. Mee'xxieemy
 hãnajty miägapxy. Quiumaayy
 ja'a Dios ja'a Sara jaduhñ. Y mijts
 to'oxiojtojç, jaduhñ mijtsã Dios
 xquiumáabiät coo mijtsã Sara
 wyiinmahñdy mbahíjx mbadúunät.
 Hoy hajxy mwädítät ja'a Dioscøxpã.
 Y cabã mhaa mjoot hajxy myagjádät
 cooc tyijja ja'a mnihyhap hajxy
 hãnajty mmägapxtägoy.

⁷ Jaanã jaduhñ mijts nmägapx
 nhanehm̄bã, mijts ya'adiøjtøjç.
 Mdsoc mmée'xäbã mdo'oxiojç
 hajxy. Mmøødhádäbã hojioot
 hajxy jaduhñ. Hix, cabã to'oxiojçã
 miäjaahajxy miäbaady nebiã

ya'adiøjc-hajxy miøcän. Paady hajxy mgüeendähädät. Hix, xmiøoby mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt näguipxy møødä mdo'oxiøjc. Hix, näguipxiä Dios hajxy xyajnähwä'ačh møødä mdo'oxiøjc-hajxy. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ. Pero coo mdo'oxiøjc hajxy mga'a tsoc mga'a mée'xät, xiøøbä Dios hajxy jaduhñ mnä'a pa'yáaxnät.

⁸Mägu'ughajpädøjc, jaduhñ hajxy homiänaajä mnä'ägä ničhoc mnä'ägä nimiee'xøøjät nebiä tu'ugmägu'ug nebiä tu'ugpuhya'ayän. Mniäxuudsøøjäp hajxy jaduhñ hamiñ haxøpy. Mee'xxieemy hajxy mnimiøødcapx mnimiøødmädia'agøøjät. Jaduhñ hajxy mhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Jaduhñ hajxy hoy mdsänä'awät nägøxiä. ⁹Coo mijts pøn cøxypänejpäiä xtiúnät, cab hajxy myaghawiimbijtägätsät. Y coo hajxy pøn xwyiinwóonät, cab hajxy mhadsoowiimbídät. Mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy jaduhñ coo ween piuhbedyii ja'a tøø xwyiinwóonäbä. Jaduhñ mijtsä Dios tøø xyajnähdijy coo Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy xmió'owät.

¹⁰Pø mdsøjpiä mhoyhäyow ja'a mhočhäna'a hajxy, cab hajxy mänaa mhøhndä'agät. Cab hajxy mänaa mgapxtägóyyät.

¹¹Mnajtshixø'øwäbä mhaxøøgwiinmahñdy hajxy. Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Cab hajxy mnimiädsip mnimiäma'adøøjät ni mänaa.

¹²Hix, cwieendähajpiä Dios pønjetiä miädia'agy mabøjcäp.

Y coo Dios hajxy miänuu'xta'agy, mänit hajxy piuhbedyii.

Pero ja'a häna'c-hajxy haxøøg wädijpä, cab hajxy näxuuchii ja'a Diósäm,

nømä Diosmädia'agy miäna'añ.

¹³Hoorä, coo hajxy hamuumdu'joot mhojiäya'ayhädät, cab hajxy jaduhñ pøn cøxypänejpäiä xtiúnät. ¹⁴Jii jäya'ayhajxy näje'e, mijts xjia wi'l chaačhtiunaamb, hoy mijts mja hojiäya'ayhaty. Pero ca'a hajxy mdsähgø'øy; ca'a hajxy tii mdajy mmay. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xcwieendähadaamb.

¹⁵Hamuumdu'jootä Jesucristo hajxy mwiingudsähgø'øwät. Hix, jaaya'ay hajxy nWiindsøn'hajtäm. Y coo hajxy pøn xmiäyajtøwät tiiguiøxpä Diosmädia'agy hajxy hänäjty coo mmäbøcy, cab hajxy mdsähgø'øwät; mnägäpxäp hajxy jaduhñ tiiguiøxpä hajxy coo mmäbøcy. Mee'xxieemy hajxy jaduhñ mhadsówät, ca'a yhajootma'adä. ¹⁶Nägüeentä hajxy tehngajnä mwädität, coo hajxy jaduhñ mnä'a cädiéeyät. Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhädät coo hajxy hänäjty hoy mwädity. Hoy hajxy mwädität, hoyyä jäya'ay hajxy xjia nähojy xjia näya'axy coo Jesucristo miädia'agy hajxy hoy myajtuunä. Coö hajxy jaduhñ hoy mjaančh wädität, mänitä häna'c-hajxy jaduhñ chähdiuna'añ coo mijts hänäjty jaduhñ tøø xñänømy.

¹⁷Hoy jaduhñ coo hajxy hoy mwädität, hoy hajxy hänäjty mja tsaačhpøcy. Hix, ja'a Dios hajxy hänäjty tøø xyajnähdijy coo hajxy tähoocjaty mdsaačhpøgät, hoy hajxy hänäjty mja howiädity. Pero

coo hajxy hānajtʸ haxøøg mʲatcø'øʸ, cab jaduhñ yhooyä; mgumädówäp hajxy jaduhñ. ¹⁸Hoyyä Jesucristo mānaa quia'a jagä cädieey, tsaačhpøjc je'ebä. Coo hajxy hoy xñähho'túutām, jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwáatsām. Y jaduhñ hajxy jīm xyajñøcxáañām Dioswiinduum. Tähooquiä hajxy xñähho'túutām. Ja'a ñi'xä quiopc-hajtiä jaduhñ ho'c. Pero ja'a jiootä yhEspíritu, cab jaduhñ ñä'ä ho'cy; jujyñä hānajtʸ jaduhñ yhity. ¹⁹Ja'a jiäwøhñdyhaamä Jesucristo yhooy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hānajtʸ tsumy yhitiän. Jīmä hawiinjemybiä mädia'agy hajxy hoy yajwiingapxø'øʸii coogä Dios ja'a Jesucristo hānajtʸ tøø quiexy mäyajñähwaatspä. ²⁰Paady hajxy hānajtʸ tsumy yhity je'leguiøxpä coo Diosmädia'agy hajxy jecy quia'a mabøjcy mānaa Dios jia nägapxiän coo nøøgomdägoy hānajtʸ tiägø'øwa'añ, mānaa Noé ja'a biarco hānajtʸ yhädiuñän. Cabä Dios mäñitiä yajtägøøʸy tuubä. Jia hahijx jecy pø mabøgáañäxäbä miädia'agy hānajtʸ. Coo jaduhñ yhijxy coo hajxy hānajtʸ nämay quia'a mabøga'añ, mäñitäs yajtägøøñä tuubä. Mäñitä nøøgomdägoy tiägøøñä. Jagooyyä Dios yhijxy coo Noéhajxyhajtʸ hānajtʸ miäbøga'añ, ja'a hajxy hānajtʸ näductújiäbä. Jagooyyä Noéhajxy jaduhñ miäbøjcy. Je'eds hajxy jaduhñ jiiby tsooc barcojooty, ja'a hajxy hānajtʸ tøø yhädiuñäbä. ²¹Nebiä Noéhajxy jecy chooquiän jiiby barcojooty mānaabä nøøgomdägoy jaduhñ tiägø'øʸyän, jaduhñ mäwiñäts

je'e miäbaady néjjiām coo hajxy nnäbéjtām nøøjooty, coo Jesucristo hajxy xyajñähwáatsām mānaa jiuypiojtägachän. Paady hajxy jaduhñ nnäbéjtām nøøjooty, hijxtahñd jaduhñ coo hajxy nnähwáatsām. Ja'a ngorazonghajxy jaduhñ wáatsām, ca'a ja'a ñni'xä ngopc-hájtām. Coo hajxy jaduhñ nnäbéjtām, jaduhñä Dios hajxy hamuumdu'joot nhawáañām coo Jesucristo miädia'agy hajxy nnä'ägädä panøcxáañām. ²²Coo Jesucristo hānajtʸ tøø jiuypiojtägach, mäñit jīm ñøcxy tsajpootyp. Jīm yhäñaañä maa Dios quio'ø hahooyyaampiän. Je'e jaduhñ nänøømby coo cuhdujt jīm miøødä møj jaančh. Hix, wiingudsähgøøyyäbä Jesucristo jīm. Ja'a Dios mioonsähajxy, ja'a hajxy jīm hijpä tsajpootyp, je'eds hajxy jaduhñ mäwiingudsähgøøby, møødä cuhdujtmøødpähajxy. Høxtä møjcu'ubaadyhajxy yhane'emyii ja'a Jesucrístām.

4 Coo Jesucristo chaačhpøjcy, miee'xtujc ja'a tsaačhpä jaduhñ. Jaanä jaduhñ mijtspä, coo Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ mmee'xtújpät, coo hajxy hānajtʸ pøn xyajtsaačhpøcy. Coo hajxy jaduhñ mjaančh tsaačhpøjpät nebiä Jesucristo chaačhpøjquiän, jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø mhøxhijxnä. ²Coo mhaxøøgwiinmahñdy hajxy jaduhñ mjaančh høxhíxät, hoy hajxy jaduhñ mjäya'ayhada'añ mäduhñtiä hajxy yaa mjaac hida'añ hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhñä Dios

hajxy xquiumáyät. ³Jue'e mijts hijty, haxøøg hajxy hijty mjatcø'øy nebiä häna'c-hajxy jiatcø'öyän, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä. Cab jaduhñ yhahixø'øy coo hajxy jaduhñ mjatcø'öñät. Hanaxiä hajxy hijty haxøøg mjatcø'øy. Hanaxiä jocnøø hajxy hijty mjaanč tehñ yhu'ugy mjaanč tehñ jiøø'xy coo xøødsuujty maa jiadyii. Tsähdiuhñdagoy hajxy hijty mjatcø'øy, ya'adiøjc møødä to'oxiøjc. Jäya'ayhadsejtsnaxy hajxy hijty naxy mwiingudsähgøøby møødä jäya'ayhabojtsnaxy. ⁴Y ja'a jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä, ja'a mijts hijty naxy mmägu'ughajpiä, yagjuøøby hajxy jaduhñ coo mijtsä mhaxøøgwiinmahñdy mga'a yaghanajxnä neby hajxy hijty myaghanaxiän. Paadiä mmägu'ughajpä hajxy jäda'ahaty xñähojnä. ⁵Pero coo Dios jaduhñ yajnähdfjät coo hänajty tøø yhabaatnä, mänit hajxy hänajty tiøyhajtyega'añ maa Dioswiinduumän. Mänitä hajxy yajcumädowa'añii ja'a Diósäm, hoy hajxy hänajty jia jujyquiä, hoy hajxy hänajty tøø jia ho'ogy. ⁶Hix, jaduhñä Dios jioot chocy coo ho'ogyjiäya'ayä miädia'agy hajxy ween miäbøjcäxä, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo jim quiejxy maa ho'ogyjiäya'ayhajxy hänajty tsumy yhitiän. Jimä Jesucristo ja'a Diosmädia'agy hoy yajnähixø'øy coogä Jesucristo miäyajnähwa'ačh. Jaduhñägä ho'ogyjiäya'ayä jiäwøhñdyhajxy homiänaajä jiugyhädät nebiä Dios jiugyhatiän,

hoyyä ñi'xä quiopc-hajxy hänajty tøø jia ho'ogy.

⁷Habáatnáp jaduhñ coo naaxwiimbä wyiimbidaannä. Paady hajxy tehngajnä mniyajcopcø'øwøøjät nebiä mjoot hajxy yaa mga'a pädá'agät maa hädaa yaabä naaxwiimbän. Jaduhñä Dios hajxy hoy mba'yá'axät hamuumdu'joot. ⁸Je'e jaduhñ nä'ägä tsoobaatp coo hajxy hamiñ haxøpy mničhoc mnimiee'xøøjät. Hix, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhójcämät, mänit hajxy hoy nnimiämée'xämät. Jaduhñ hajxy hoy ndsänáayyämät.

⁹Coo pøn jim quiuyo'oy quiunaxø'øwät maa mjøøn maa ndøjc-hajxiän, hamuumdu'joot hajxy myajtøjtägø'øwät. Myajcay myaghú'ugäp hajxy jaduhñ hahoy haween. ¹⁰Cøjwiinduumä Dios wiinmahñdy hajxy xmióoyäm coo tuung hajxy wiingjaty nmøødhájtäm. Jaduhñä jäya'ayhajxy nägøxiä piuhbedøøjät, ja'a hajxy hänajty tøø miäbøquiäbä ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñ hajxy mnibihuhbedøøjät nebiatiä Dios tuung hajxy cøjwiinduum tøø xmiø'oyän. ¹¹Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo Diosmädia'agy hajxy yajwá'xät, hoy hajxy quiapx miädiá'agät nebiä Dios quiapxy miädia'aguian. Pønjaty tøø tiuungmo'oyii coo hajxy miäbuhbédät, ween hajxy jaduhñ hamuumdu'joot miäbuhbety. Ja'a Dios jaduhñ puhbédäp. Coø hajxy hänajty tijaty mduna'añ, hoy hajxy mdúnät; jaduhñä jäya'ayhajxy miäbøgät coo Dios miøjjä jiaančhä. Wyiingudsähgø'øwaambiä

Dios hajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hoy xyajñähwäätsäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios wyiingudsähgø'øwa'añii. Cøjxta'axiøø mõjcuहुdujt miøødhada'añ. Amén.

¹²Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myagjuø'øwät coo tsaächpä hajxy naxy xpiaady mõc-haampiä. Hix, tsipcøxpä tsaächpä hajxy xñä'ägä paada'añ. ¹³Jaduhñ quiähxø'øgät pø hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy mjaančh määbøcy ja'a Jesucristocøxpä, pø caj. Hix, maas hanaxiä Jesucristo chaačhpøjcy mänaa hajxy hoy xñähho'túutäm. Hix, coo Jesucristo hajxy jaduhñ mmøødhity tu'ugmädia'agy, paady hajxy jaduhñ tsipcøxp mbadsaačhpøjpät. Y coo Jesucristo hänäjty yaa quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy hänäjty mjaančh tehñ xioonda'aga'añ. Paady hajxy jäda'ahaty mxoondáacnät, hoyyä tsaächpä hajxy jaduhñ xjia paady. Pero cabä tsaächpä hajxy jaduhñ myagjuø'øwät. ¹⁴Coo hajxy pøn xñähójat ja'a Jesucristocøxpä, cab hajxy myagjuø'øwät.

Pero mxoondá'agäp hajxy jaduhñ. Hix, jaduhñä Dios ja'a yhEspírituhaam hajxy xpiuhbédät møødä wyiinmahñdyhaam. Coo mijtsä jäya'ay xyhíxät coo hajxy mmee'xtucy coo hajxy hänäjty mdsaačhpøcy, mänitä Dios hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ. ¹⁵Hahixøøby jaduhñ coo hajxy mdsaačhpøgät, pø tøø hajxy hänäjty mmäjäya'ay-yagho'ogy, pø tøø hajxy hänäjty mmämeečh, pø tøø hajxy hänäjty myajtägø'øy maa cueendä

hajxy hänäjty mga'a møødän. Cab jaduhñ yhooyä coo hajxy jaduhñ mjatcø'øwät. ¹⁶Pero je'e määbøcypii caj chähdiuhñdmøødä coo hajxy mdsaačhpøgät je'eguiøxpä coo Jesucristo hajxy hänäjty mwiingudsähgø'øy. Jootcujc hajxy jaduhñ mhídät. Mnämä'awäbä Dios hajxy “Dioscujú'uyäp” ja'a Jesucristocøxpä.

¹⁷Tøø yhabaatnä coo Dios hajxy xyajtøyhajtyegáanäm. Coo Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcäm, paady hajxy jayøjp xyajtøyhajtyegáanäm, paady hajxy jayøjp xyajtsaačhpøjcäm. Pero ja'a häna'cä Diosmädia'agy hajxy ca'a määbøjpä, coo hajxy hänäjty tiøyhajtyega'añ, maas hanaxiä hajxy hänäjty chaačhpøga'añ. ¹⁸Siémprämä hojiäya'ayhajxy chaačhpøga'añ. Maas hanaxiä ca'awiindøyhäna'c-hajxy chaačhpøga'añ, ja'a Dios hajxy ca'a wiingudsähgøøbiä. ¹⁹Coo hajxy hänäjty pøn xyajtsaačhpøcy nä'ä nägoobä, cab hajxy mmøjpädä'agät. Tehngajnä hajxy hoy mjaac jäya'ayhádät. Hix, ja'a Dios hajxy hänäjty tøø xyajmädsocy coo hajxy mdsaačhpøgät.

5 Mijts majjäya'adiøjc-hajxy, ja'a hajxy jim tuumbä tsajtøgooty, mijts cham nmägapx nhane'emaamby. Nmøødhøčhä cuहुdujt jaduhñ coočh mijts jaduhñ nmägapx nhané'emät, je'eguiøxpä coočh tøø nmäjaabä, møød coočh jim nduumbä tsajtøgooty. Nhijxhó'c-høčhä Jesucristo jim cruzcøxp. Y coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, näguipxy hajxy hänäjty

jim xyajnoxcáanäm tsajpootyp, hөөч mөөд mijts. Jimä hoyhajtä weenhajt hajxy xmio'owáanäm pedyii. ²Mijts majjäya'adiöjc, hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajnähiö'owät hamuumdu'joot, ca'a yhadsip ca'a yhajootma'adä. Hamuumdu'jootä cu'ug hajxy mmägapx mhané'emät. Hix, ja'a Dios hajxy tөө xpiäda'agy coo cu'ug hajxy jaduhñ myajnähiö'owät, mөөд coo hajxy mmägapx mhané'emät. Cab hajxy xädö'önguiöxpä myajnähiö'owät. ³Cab hajxy mөс mөс mhané'emät. Mee'xxieemy hajxy myajnähiö'owät. Hoyyä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät; jaduhñä cu'ug hajxy xpiahix xpiadúnät. ⁴Y coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät, ja'a hajxy nWiindsöñhajtämbä, mänit hajxy xquiumaya'añ pө tөө hajxy hänäjty hoy myajnähiö'öy. Mänit hajxy hänäjty jim xyajnoxcä'añ tsajpootyp. Cөjxta'axiөө hajxy hänäjty jim mhida'añ.

⁵Mөөд mijts muutsc-häna'c, jaduhñ mijtspä, mwiingudsähgö'owäbä majjäya'ay hajxy. Coö hajxy waamb xmiägapx xyhané'emät, mgudiúnäp hajxy jaduhñ. Hahoy haween hajxy mnibiuhbedöjät hamiñ haxөpy, hoy miöjjä hoy miuutscä. Hix, coö hajxy jootmөj mnibiäda'agöjät, xyajcumädöwäbä Dios hajxy jaduhñ. Pөnjaty capxp mädiaacp mee'xxieemy, je'edsä Dios piuhbejpy. Móoyyäbä hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ. ⁶Coö Dios hajxy jaduhñ mänaa xyajtsaächpögät, cab hajxy

mmөjpädä'agät. Jim hajxy mnibiäda'agöjät maa Dios quiö'öba'c tiecypia'cän. Mөcmäjaa Dios jiaanč tehñ miөөд. Hix, cujequiä Dios ja'a tsaächpä hajxy xyajnähwä'adsät. Mänit hajxy jootcuje xjiaanč tehñ yaghida'añ. ⁷Coö hajxy hänäjty tii mnädajy mnämay, mmänuu'xtä'agäbä Dios hajxy jaduhñ coö hajxy ween xyaghoyöyyä. Hix, homiänaajä Dios hajxy xcwieendähaty.

⁸Mniyajcopcө'owöjöp hajxy; jaduhñä Jesucristo miädia'agy hajxy hoy mbanöcxät tehñgajnä. Jaduhñä möjcu'ugongä wyiinmahñdy quia'a mäjädä'agät. Hix, ja'a möjcu'ugong, homiänaajä hajxy jaduhñ xmiädsiphajtäm. Xjia wi'i yajtu'udägoyyáanäm hajxy jaduhñ. ⁹Cabä möjcu'ugongä miädia'agy hajxy mmäböjcät. Hamuumdu'jootä Diosmädia'agy hajxy myajtúnät tehñgajnä. Hix, pөnjatiä Diosmädia'agy mähөjp wiinduhmyhagajpt, jaduhñ hajxy chaächpөjpä nej mijts mdsaaächpөquiän. ¹⁰Cab hajxy jejcy mdsaaächpөga'añ. Coö Dios ja'a tsaächpä hajxy hänäjty tөө xyajnähwa'ačh, mänitä Dios hajxy hamuumdu'joot xyajmähөgaanñä ja'a Jesucristo miädia'agy. Ca'xy pedyii Dios ja'a wyiinmahñdy hajxy xyajnähiö'öwa'añ. Ja'a Diösäts hajxy jaduhñ xcwieendähajtäm, hoy hajxy nej cu nja jajt cu nja habéjtäm. Tiuumbiä Dios mayhajt jaduhñ maa höjtscөphajtäm. Jaaya'ay hajxy jaduhñ tөө xyajnähdíjjäm coö Jesucristo hajxy jim xyajnoxcáanäm tsajpootyp. Cөjxta'axiөө hajxy jim nhidáanäm.

Hix, cøxiä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt hajxy jaduhñ xmióoyyäm.

¹¹Cøjxta'axiøø ja'a Dios hajxy tsøc wiingudsähgøøyyäm. Cøjxta'axiøø ja'a Dios mõjcuhdujt miøødhada'añ. Tøyhajt jaduhñ.

¹²Ja'a mägu'ughajpä Silvano hädaa nocy jahby. Høøch nnajtscapxøøyyäp. Cab hädaa nocy jiaty yoñä. Hoyyä Silvano Diosmädia'agy jiaanč tehñ yajtuñ. Tøyhájthøch cham tøø ngapxy tøø nmädia'agy nebiä Dios tøyhajt wyiinmayyän. Tøø Dios mõjmayhajt tiuñ maa højtscøxphajtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajmädsójcäm coo hajxy jim xmiøødhjätämät tsajpootyp.

¹³Ja'a jäya'ayhajxy yaa tsänaabiä Babilonia, ja'a

Diosmädia'agy hajxy mabøjpä ja'a Jesucristocøxpä, xyajpoo'xp mijts jaduhñ. Nej mijtsä Dios xyajnähdijjiän coo miädia'agy hajxy mmäbøjcät, jaanä jaduhñä jäya'ayhajxy yaabä yajnähdíjjäbä coo hajxy miäbøjpät. Jaduhñ mijtsä mmägu'ughajpä Marcos xyajpoo'xpä. Nébiøchä nhamdsoo húungänä Marcos njuø'øy. ¹⁴Coo hajxy hänäjty mhamugø'øy Dioswiingudsähgøøbiä, hamiñ haxøpy hajxy mniyajpoo'xøøjät. Jaduhñ hajxy myajcähxø'øgät coo hajxy tøyhajt mničhocy mnibia'häyoyii hamuumdu'joot.

Pønjatiä Diosmädia'agy panøcxp ja'a Jesucristocøxpä, weenä hoyhajtä weenhajt hajxy mio'oyii ja'a Diósäm. Amén.

2 Pedro

1 Høøch xøhajt Simón Pedro.
Høøch hädaa nocy njahby.
Ja'a Jesucristøch nmøødtuumby.
Jaayá'ayhøch tøø xwiinguexy
cooçhä miädia'agy nyajwá'xät.
Tøø mijtsä Jesucristo xyajnähdijy
coo hajxy hoy mmäbøgät jaduñ
mäwiin neby højts xyajnähdijjän.
Tu'cuhdujt hajxy jaduñ
xquiumáayyäm nägøxiä je'eguiøxpä
coo hajxy tu'cuhdujt nmäbøjcäm
coo tiøyyä. Jaduñ yajnajuø'øy coo
Jesucristo yhojiäya'ayä. Jaaya'ay
hajxy nDioshåjtäm. Tøø hajxy
xpliädaacäm hawa'adstuum. ²Ween
mijtsä Dios ja'a hoyhajtä weenhajt
xmio'oy mõj may coo ja'a tøyhajt
hajxy mmøødä ja'a Dioscøxpä
møødä Jesucristocøxpä, ja'a hajxy
nWiindsønåjtämbä.

³Coo ja'a tøyhajt
hajxy nmøødhåjtäm ja'a
Jesucristocøxpä, paadiä Dios
hajxy madiu'u xpiuhbéjtäm ja'a
miäjaahaam, jaduñ hajxy hoy
njäya'ayhåjtämät. Mänitä Dios
hajxy jaduñ xquiumáayyämät.
Jaanä miäjaahaamä Dios hajxy
xyagjugyhadäänäm homiänaajä
neby je'e jiugyhatiän. Coo
Jesucristo miøjjä jiaançhä, coo
jiaanç tehñ yhojiäya'ayä, paady

hajxy tøø xyajnähdijjäm coo hajxy
hoy njäya'ayhåjtämbät. ⁴Coo
Jesucristo jaduñ miøjjä jiaançhä,
paadiä mayhajt mõj may tiuna'añ
maa højtscøxphåjtäm. Jaduñ jim
myiñ cujaay maa Diosmädia'aguiän
coogä Dios mayhajt may tiuna'añ
maa højtscøxphåjtäm. Homiänaajä
hajxy xyagjugyhadäänäm
neby je'e jiugyhatiän. Y tøø
hojiøotä howyiinmahñdy hajxy
xmiøoyyäm hawiinjembyä.
Jaduñ hajxy hoy nmøødhåjtämät
tu'ugmädia'agy. Jaduñä haxøøgpä
hajxy yaa hoy njøjyohdiüütämät
hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a
häna'c-hajxy yaa ca'a mæbøjpä,
hadsojwiinmahñdy hajxy miøød.
Coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy
jaduñ quia'a najtshixø'øwa'añ,
paady hajxy jiiby quia'awa'añ
haxøøgtuum. ⁵⁻⁷Paadiä
Diosmädia'agy hajxy tsøc
mæbøjcäm. Tsøc hajxy
hojiäya'ayhåjtäm hamuumdu'joot.
Tsøc hajxy jaac habøjcäm ja'a
Dioscøxpä. Tsøc hajxy håjtäm
najuø'øyaamby. Tsøc hajxy
mee'xtüjcäm. Tsøgä Dios hajxy
wiingudsähgøøyyäm. Tsøc hajxy
niçhöjcäm nebiä tu'ugpuhya'ayän,
neby højtsä Jesucristo xchøjcäm.

Tsögä jäya'ay hajxy nägøxiä tsojc mée'xäm, hoy hajxy näje'e quia'a jagä maböcy.

⁸Coo hajxy jaduhñ hamuumdu'joot ngudiúunämät nébiöch naamnä tøø nmädia'agy, mänit hajxy nhoyøøyyämät. Mänitä Jesucristo tiuung hoy ndúunämät. Nmøødhájtämä tøyhajt hajxy jaduhñ ja'a Jesucristocøxpä. ⁹Hix, pønjaty jaduhñ ca'a cudiumb nébiöch naamnä tøø nmädia'agy, jaduhñ mawlinäts hajxy je'e nebiä wiinds nebiä xoodspän je'eguiøxpä coo hajxy tøø jahdiägoy coo piojpä quiädieey hajxy tøø nähwa'ächii neby hajxy hijty jegyhajty jiäya'ayhatiän. Jaduhñ hajxy tøø jahdiägoobiä coo Dios jioot chocy coo hajxy hoy jiäya'ayhädät. Paady hajxy jaduhñ jia yajnäwhaatsä.

¹⁰Hoorä, mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy hamuumdu'joot cudiuunäm nébiöch naamnä tøø nmädia'agy. Jaduhñ yajnajuø'owa'añ coo Dios hajxy tøø xyajnähdíjjäm coo hajxy xquiu'ughadäänäm. Coö hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cab hajxy jaduhñ mänaa ndu'udägoøyyämät.

¹¹Jaduhñ hajxy hoy yajxón nnøcxämät Jesucristo wyiinduum maa cøjxta'axiøø yhane'emiän. Jaaya'ay hajxy nWiindsønhájtäm. Tøø hajxy jaduhñ xyajnähwäatsäm.

¹²Homiänájäts mijts jaduhñ nyagjahmiejtsta'aga'añ nébiöch naamnä tøø nmädia'aguiän. Tøyhájtthøch jaduhñ tøø nmädia'agy. Hoy hajxy jaduhñ mjaty. Cab hajxy mdsoj jahdiägoyya'añ.

¹³Hawiinmats jaduhñ coöch mijts jaduhñ nyagjahmiejtstá'agät tehngajnä, mädúhñtiøch njaac

jugyhaty. ¹⁴Hamdsóojøchä Jesucristo xñämaayy cóogøch mobädajpä nho'ogaannä, ja'a hajxy nWiindsønhájtämbä. ¹⁵Pero coöch hñanjty tøø nho'ogy, hoy hajxy jaduhñ mjaac capxtá'agät nébiöch cham nmädia'aguiän. Jaduhñ hajxy hoy mjahmiejtstá'agät.

¹⁶Tøø højts mijts nyajwiingapxø'øyc coo Jesucristo møcmäjaa miøødä, y coo yaa jadähooc quiädaactägatsa'añ hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt højts jaduhñ nmädiaacy. Cab højts hamdsoo nyajcojy. Diosmädia'agy hädaa jaduhñ. Ca'a nñ'ä cueentä nebiä jäya'ay cueentä hajxy yajcojjiän. Hamdsoo højtsä Jesucristo nhijxy coo møcmäjaa miøødä, coo je'e Dyiosä. ¹⁷⁻¹⁸Mänaa højtsä Jesucristo hñanjty jim nmøødän maa tunän, mänitä Diosteedy jim quiuhgapxnajxy tsajpootyp: “Høøch nhamdsoo Huung yø'ø. Njaanç tehñ chójpiøch yø'ø. Jaanç tehñ jiootcújc-høch nnijwiø'øwyii maaç nHuungcøxpän”, nømä Jesucristo nñanøømä. Njaanç mädooow højts jaduhñ. Møcmäjaahaamä Dios jaduhñ quiapxy. Jaanç tehñ yajxonä Jesucristo piädaacä ja'a Tiéediäm, nebiä hajajpä. Paady højts yø'ø tun nyajxøøbejty: “Ja'a tun maa Dios nñagapxiän coogä Jesucristo yHuunghaty.”

¹⁹Tøyhajt jaduhñ jiaanç jajty nébiöch cham nmädia'aguiän. Hamdsoo højts nhijxy nmädooyy. Hahixøøby jaduhñ coo højts mijts nmädia'agy xmiäbójcät. Maas hahixøøby jaduhñ coo Diosmädia'agy hajxy mmäbójpät, ja'a jäya'ayhajxy jecy

quiujaáhyäbä. Jaduhñ mäwíinädsä Diosmädia'agy miäbaady nebiä jøon tioyyän hagoonstuum. Hix, xyajwiinjuóøyyäm hajxy jaduhñ tijaty hajxy hoy hamdsoo nga'a wiinjuø'owáanäm. Hahixøøby jaduhñ coo hajxy homiänaajä nyajcopcøøyyämät. Coo Jesucristo yaa quiädaactägätsät hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy cøxiä xyajwiinmädiaagø'owáanäm. Jaduhñ hajxy hoy nwiinjuø'owáanäm cøxiä.

²⁰⁻²¹ Huuc wiinjuø'ow hajxy jaduhñ, coo jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy jecy quuijahy, cab hajxy hamdsoo yajcojy. Näje'e hajxy jaduhñ quuijahy tijaty hanahty jadaänäp tunäänäp. Ja'a Dios je'e najtscapxøøyy ja'a yhEspirituhaam waamb hajxy quuijäyät.

2 Jii jäya'ayhajxy hijty näje'e jegyhajty miäna'añ cooc tyijy Dios hajxy hanahty ñajtscapxøøyyäbä. Pero hønndaacp hajxy hanahty jaduhñ. Ja'a Dioscu'ug hajxy hanahty jia wi'i wyiinhøønaamby. Jaanä jaduhñä hønndaacpähajxy jiiby wiäditaambä maa mgajpthajxiän. Cabä cu'ug ñajuø'owa'añ pø wiinhøñäp hajxy hanahty jaduhñ. Høxtä mäna'anaambä hønndaacpähajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a Jesucristo hajxy tøø xquia'a nähho'túutäm. Paquiä hajxy yajcumädowa'añii. Pønhatiä hønnda'agymiädia'agy mabøgaamb, tu'udägoyyaamb hajxy jaduhñ. Ja'a häna'c-hajxy jaduhñ hønndaacpä, niyhamigähadaänäp hajxy jaduhñ. ² Pahixäänäp hajxy jaduhñ nämay. Ja'a häna'c-hajxy mabahixaamb, ja'a tyijy ja'a

Diosmädia'agy hajxy mabøjpä. Coo hajxy jaduhñ hoy quia'a hida'añ, ni häna'c-hajxy hønndaacpä, ni häna'c-hajxy mabahixpä, paadiä cu'ugä tøyhajt hajxy quia'a tsoga'añ ja'a Jesucristocøxpä.

³ Ja'a hønndaacpähajxy, xädø'øñ hajxy piøcjuø'owaamby.

Hønnda'agymiädia'agyhaamby mijts xyajnähixø'owa'añ; jaduhñä xädø'øñ hajxy xjia wi'i piøgaanä. Jéquiänä Dios tiägøøyy mänaandaacpä coogä häna'c-hajxy quiumädowa'añ, ja'a hønnda'agymiädia'agy hajxy yajnähixøøbiä. Jaduhñä Dios jecy miänaandaacpä cooc hajxy quihdägoyya'añ.

⁴ Hix, yajcumädoobiä Dios je'e pønjaty ca'a mabøgaamb. Coo mioonsähajxy näje'e jim jecy quia'a mabøjcy tsajpootyp, paady hajxy jecy quiumädooyy. Haxøøgtuum hajxy hoy quihhuijpnaxyii maa jiaanäh tehñ quiøøcän, maa yhagoonstuumän. Jim hajxy yhida'añ høxtä coonä yhabaadät coo Dios jaduhñ miäná'anät nebiaty hajxy jii jiaac tsaächtiuna'añii. ⁵ Jaanä jaduhñä Dios ja'a jecyjiäya'ay yajcumädoobä, ja'a hajxy jecy tøø quia'a mabøquiäbä. Mänitä Dios nøøgomdägoy quiejxy. Jayooyyä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy ja'a näductujcpä. Jaduhñä Noé ja'a cu'ug hanahty tøø jia yajwiingapxø'øy coogä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'owät, coogä Dios hajxy wyiingudsähgø'owät. ⁶ Jaanä jaduhñä jecyjiäya'ayhajxy jiajpä, ja'a hajxy hijty jim tsänaabiä

maa cajpt hijty jaduhñ xiøhatiän Sodoma mөөдä Gomorra. Cabä Dios hajxy hijty ñä'ägä wiingudsähgø'øy. Paady hajxy jøønhaam yajcuhdägooyä. Cøjxä haxøøghäna'c-hajxy yho'ogy. Haagä cujiaam hajxy jiajnä mөөдä quiajpthajxy. Hijxtahñd ja'a Dios jaduhñ piädaac coo haxøøgjäya'ayhajxy nägøxiä yajcumädowa'añii. ⁷⁻⁸Mänaa Dios ja'a jecyquiajpt jaduhñ yajcuhdägoyyän, jagooyyä tul'jäya'ay yajtsoocä, ja'a hänäjty xøhajpä Lot. Paadiä Lot yajtsoocä, je'eguiøxpä coo hänäjty hoy jiäya'ayhaty. Mänitä Dios ja'a Lot yhawaanä coogä quiajpt hänäjty quihdägoyya'añ. Paadiä Lot jim chohñ. Jaanč tehñ jiootmayhajpä Lot hänäjty jaduhñ coo cu'ughajxy hänäjty haxøøg jiatcø'øy jabom-jabom hijxwiinduum. ⁹Nebiä Dios ja'a Lot jecy yajtsooquiän, jaanä jaduhñä Dios ja'a quiu'ug yajtso'ogaambä coo hajxy hänäjty chaačhpøcy. Tøyhajt jaduhñ. Jaanä jaduhñ tiøyhájtäbä coo Dios yajcopcø'øy nebiatiä haxøøgjäya'ayhajxy jiatcø'øyän. Jéquiänä Dios jaduhñ miänaañ cooc hajxy quiumädowa'añ. Coö jaduhñ yhabáadät, mänitä Dios miäna'ana'añ nebiaty hajxy jii chaačhtiuna'añii. ¹⁰Nägø'ø nädequiä Dios yajcumädowa'añ pøn yajnahixøøby hønñda'agymiädia'agyhaam, pønä Diosmäjaa xøøghajp. Jaanč tehñ chähdiuhñdägoy hajxy ñibiäda'agyii, ja'a hønñda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Jootmøj hajxy

jaduhñ ñibiäda'agyii. Cab hajxy pøn wyiingudsähgø'øy. Haa jaaya'ayhajxy mõjtuungmөөдpä maa Diosmädia'agy myíñänä, wiingapxpéjtäp hajxy je'ebä. ¹¹Haa ja'a Diosmoonsähajxy jim hijpä tsajpootypä, maas mөcmäjaa hajxy miөөдä quejee ja'a hønñda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä. Pero cabä Diosmoonsä ja'a mõjtuungmөөдpä hajxy wyiingapxpety maa Dioswiinduumän; ni cab hajxy ñähojy.

¹²Jaduhñä hønñdaacpähajxy ñibiäda'agyii nebiä yuughanimalän coo hajxy tii quia'a wiinjuø'øwa'añ ja'a Dioscøxpä. Hix, cabä yuughanimalhajxy tii wyiinjuø'øy ja'a Dioscøxpä. Mädyiijatiä hønñdaacpähajxy quia'a wiinjuøøby, je'e hajxy ñäxiicypy. Paquiä hajxy yajcuhdägoyya'añii nebiä animalhajxy paquiä quihdägoyyän coo hajxy yagho'ogyii. ¹³Tsaächtiunáanäbä hønñdaacpähajxy jaduhñ je'eguiøxpä coo hajxy hänäjty tøø miädsaačhtiuñ. Xoonäacp hajxy jaduhñ coo hajxy cøxypänejpiä jiatcø'øy xøømbaady. Høxtä jiiiby hajxy yajtägø'øy maa mijts naxy mgaamiuquiän ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Jesucristo miädiä'aguiäc tyijy hajxy pianøcxäp. Pero haxøøgjaty hajxy wyl'i jiatcø'øy mijts mwiinduum maa hajxy hänäjty mgaamiuquiän. Høxtä jiiibypiaady hajxy je'e yhøñdaacpä.

¹⁴Homiädyii to'oxiøjcä hajxy jaduhñ yhixy, yhadsojpy hajxy jaduhñ. Homiänaajä hajxy jaduhñ haxøøg jiatcø'øwa'añ. Wyiinhømby

hajxy pønjatiä Diosmädia'agy hoy ca'a habøjpnä. Hadsojwiinmahñdy hajxy ñä'ägä yajtuumby. Tsipcøxp hajxy jaduñ ñä'ägä cumadowa'añ. ¹⁵Tøø tødiu'u hajxy jiojwa'açh. Tøø hajxy jaduñ tiu'udägoy. Ja'a Balaam hajxy jaduñ piahijxyp, ja'a Beor yhuung. Jeguiajtiä Balaam hñajty quiudiuna'añ ja'a quia'awiindøguiøxpä møødä xädø'ønguiøxpä. ¹⁶Mänitä Balaam wyiinhøjnajxä tiic jaduñ coo jiatcø'owa'añ. Ja'a mõjc burra jaduñ mähoj. Jaduhñ quiapxy nebiä jäya'ayän. Mänitä Balaam ñajuøøñä coo jaduñ quia'a hoyyä. Jaduhñä burra miädia'agy miäbøjcäxä.

¹⁷Yø'ø häna'cä hønnda'agymiädia'agy hajxy mäwädijpä, jaduñ mäwiin hajxy miäbaady nebiä nøøjut tøø tiø'öchpän. Jaduhñ mäwiin hajxy miäbaatpä nebiä joc piojwäditypän coo hñajty quia'a näl'ägä tu'uy. Hix, cabä tøyhajt hajxy ñä'ä yajñähixø'øy. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby yhida'añ maa haxøøgtuumän. Ja'a Dios jaduñ mänaa cooc hajxy jiiby yhida'añ. ¹⁸Yoñ hajxy jia mädia'agy. Ja wi'i yajcumayaamb hajxy jaduñ. Pero cabä miädia'agy hajxy choobaady. Ja'a hønnda'agymiädia'agyhaam hajxy wyiinhøøñ pønjatiä Diosmädia'agy naamdägø'øy habøjp. Jøjcapxøøyyäp hajxy jaduñmbä, ween hajxy haxøøg jiatcøøguiumbä neby hajxy hijty jiatcø'øyän. ¹⁹Jaduhñä hønndaacpähajxy yajñähixø'øy cooc tyijy quia'a nejpiä coo haxøøg mjäya'ayhädät. Hix, jaduñ hajxy yajñähixøøbiä

cooc tyijy ja'a Dios hajxy xquia'a hanéhmanä coo jecymiädia'agy hajxy ngudiúunämät, jaduñ jia mänaambä cooc hajxy hoy njäya'ayhajtämät. Jaduhñ hajxy yhønndaacpä cooc tyijy hajxy jaduhyä nnähwäatsäm. Ni je'e hajxy tøø quia'a nähwa'açh je'eguiøxpä coo yhaxøøgwiinmahñdy hajxy tøø quia'a najtshixø'øy. Paady hajxy nøcxy quihdägoyyaanä. Jaanä jaduñ højtshajtämbä, coo nhaxøøgwiinmahñdy hajxy nga'a najtshixøøyyämät, jaduñ højts nøcxy nguhdägoyyaanämbä. ²⁰Coo Jesucristo hajxy njøjpøgøøyyäm, ja'a hajxy nWiindsønajtämä, paadiä nhaxøøgwiinmahñdy hajxy xyajñähwäatsäm, neby hajxy yaa nmøødhajtäm hädaa yaabä naaxwiin. Pero, coo Jesucristo miädia'agy mjahdiägøoyyät, y coo mhaxøøgwiinmahñdy jadähooc mbadu'ubøgät, maas haxøøg jadähooc mjada'añ. ²¹Hix, pønjatiä Diosmädia'agy jaduñ jahdiägooby, maas hoy haxøpy coo hajxy cu quia'a mabøjcy. Hix, coo hajxy jaduñ yhøxhixät, maas hanaxiä hajxy jaduñ quiumadowa'añ. ²²Jaduhñ hajxy jiädät nebiä hädaa mädia'agy miäna'añän: "Ja'a huc-hajxy, coo hajxy yhøøch, ja'a yhamdsoo høøch hajxy ñäwiimbijpy, nøcxy hajxy jadähooc jiøø'xø'øgy. Jaanä jaduñä hädsømhajxy jiatcøøbiä, naamnä hajxy hñajty tøø chi'iy, mänit hajxy jadähooc nøcxy yajtsnä tiøø'pnä mo'ondsooty." Tøyhajt jaduñ.

3 ¹⁻²Mägu'ughajpädøjc, miämetsc-hoocpä mijts

cham nnäjaayø'oy. Jaduhñ
 mijts cham miämetsc-hoocpä
 nmägapxy nhane'emy coo
 mädia'agy hajxy mjahmiejstá'agät,
 ja'a Diosquexypähajxy jecy
 quiujáhyyäbä. Jaduhñä
 howyiinmahñdy hajxy
 mmøødhádät. Huuc jahmiets hajxy
 jaduhñbä nebiatiä Jesucristo hajxy
 xmiägapx xyhanéhñäm. Jaaya'ay
 hajxy tøø xñähho'túutäm, paady
 hajxy nWiindsøn'hájtäm. Ja'a
 Jesucristo quiugapxyhajxy, je'e
 mijts tøø xyhawaanä nebiatiä
 Jesucristo hajxy tøø xmiägapxy tøø
 xyhane'emy.

³Naxy hädaa mädia'agy hajxy
 mdehm wyiinjuø'øwät nébiøch
 cham nmädia'aguiän. Coo
 naaxwiimbä hñajty wyiimbida'añ,
 mänitä jäya'ayhajxy quiähxø'øga'añ
 coo Dios hajxy ñänøma'añ. Haxøøg
 hajxy jiatcø'øwa'añ nebiatiä
 yhamdsoo joot hajxy hñajty
 chocy, neby hajxy hñajty ñä'ägä
 cuhdujthatiän. Xñäxi'igaamb
 mijts jaduhñ. ⁴Jaduhñ hajxy
 miäna'ana'añ: “Cab jaduhñ
 tiehm tiøjiada'añ coo Jesucristo
 wyiimbijtägatsa'añ neby jaduhñ
 tøø yhuuc mänaambä. Hix, caj tii
 mänaa tiägach. Je'enä cøxiä wiinä
 jaduhñ yhityñä mänaa naaxwiimbä
 jecy yhawijy tiøø'xta'aguiän, mänaa
 jecyjiäya'ayhajxy yho'oguiän”, nøm
 hajxy yhøhnda'aga'añ. ⁵Pero tøyhajt
 jaduhñ coo naaxwiimbä jiaanëh
 tägach. Pero ja'a høhndaacpähajxy,
 cabä tøyhajt hajxy wyiinjuø'øwa'añ.
 Hix, haagä nøø hijty jegyhajty.
 Mänitä Dios ja'a tsajt jecy
 yhädiuun møødä naaxwiin. Jiibiä
 naaxwiimbä yajcojy nøøjooty.

Mänit hoy piäda'agy nøøhagujc.

⁶Mänitä Dios nøøgomdägoy cujecy
 quiejxy. Mänitä naaxwiimbä
 quiuhdägooyy. Cøjxä jäya'ayhajxy
 yho'ogy. ⁷Ja'a tsajt møød hädaa
 yaabä naaxwiin, tøø Dios jaduhñ
 yajnähdiijy coo quiøxy toya'añ.
 Mänitäc jaduhñ tioya'añ coo Dios
 ja'a jäya'ay yajcuhdägoyya'añ, ja'a
 Diosmädia'agy hajxy ca'a mabøjpä.

⁸Mägu'ughajpädøjc, tsøc hajxy
 jahmiéjtsäm coo Dios tu'xøø
 jaduhñ ñänømy jadu'miljomøjtpä; y
 jadu'miljomøjtpä, tu'xøøyyä jaduhñ
 ñänømy. ⁹Näje'e jäya'ayhajxy
 miäna'añ cooc tyijy ja'a
 Jesucristo quia'a tsoj yajtøjiada'añ
 coo yaa quiädaactägatsa'añ,
 coo haxøøgjäya'ayhajxy
 yajcumädowa'añii. Pero cab
 jaduhñ tiøyyä neby hajxy
 jaduhñ jia wi'i yhøhnda'agy.
 Hix, mee'xtujpä Jesucristo ja'a
 mijtsøxpä. Cabä jioot chocy coo
 pøn quiuhdägøyyät. Jaduhñä jioot
 jia tsocy coo haxøøgcuhdujt hajxy
 nnajtsnixøøyyämät.

¹⁰Jaguiapxy yhabaada'añ coo
 Jesucristo yaa quiädaactägatsa'añ,
 coo haxøøgjäya'ayhajxy
 yajcumädowa'añii. Cabä pøn
 jaduhñ ñajuø'øy mänaa jaduhñ
 jiaanëh habaada'añ. Mänitä
 tsajt quiuhdägoyya'añ. Jaduhñ
 yajmädowa'añ nebiä hñee møc
 ya'axiän. Cøxaambä xøø tioya'añ,
 møødä po'o, møødä madsa'a,
 møødä naaxwiimbä, møødä tijaty
 yaa hijp hädaa yaabä naaxwiin.

¹¹Coo cøxiä wiinä jaduhñ
 quiuhdägoyya'añ, paady hajxy tsøc
 hoy jäya'ayhájtäm. Tsøcxä Dios
 hajxy hoy wiingudsähgøøyyäm.

Tsøcxä Diosmädia'agy hajxy
 hoy cudiúunäm. ¹²Tsøc hajxy
 jøbhíjxäm coo Jesucristo yaa
 quiädaactägatsa'añ. Mänitä Dios
 ja'a tsajt yajtoya'añ, mөөdä xөө,
 mөөdä po'o, mөөdä madsa'a,
 mөөdä naaxwiimbä. Tsögä
 jäya'ayä Diosmädia'agy hajxy
 yajmөөdmädiäacäm nämay,
 ween hajxy miäböcy; jaduñä
 Dios paquiä yaghabáadät. ¹³Tөө
 Dios jaduñ miäna'añ coogä
 hawiinjemyčajt yhädiuna'añ,
 mөөdä hawiinjemyñaaxwiin.
 Jimä njoot hajxy nbädaacäm coo
 Dios hajxy jim xyajncxáanäm.
 Cabä haxөөgpä jaduñ jim
 mänaa tiägø'owa'añ maa ja'a
 hawiinjemybiä tsajtän, ni jim maa
 hawiinjemybiä naaxwiimbän.

¹⁴Mägu'ughajpädöjc, tøyhajt
 jaduñ coo Dios hajxy jim
 xpiäda'agáanäm, paadiä haxөөgpä
 hajxy tsøc najtshixöøyyäm
 hamuumdu'joot; jaduñä
 Jesucristo hajxy xpiäatämät
 coo pojpä cädieey hajxy
 hänäjty nga'a mөөdhájtäm, coo
 yaa quiädaactägätsät. Tsøc
 hajxy jootcujc nimioødhíjtäm
 nebiä tu'ugpuhya'ay nebiä
 tu'ugpuhdo'oxypän. Jaduñä
 Dios hajxy hoy xyhíjxämät coo
 hajxy hänäjty hoy ndúunäm.
¹⁵Mjahmiédsäp hädaa mädia'agy
 hajxy jaduñ. Paadiä Jesucristo
 jaduñ miee'xtucy, weenä
 jäya'ayhajxy may miäböcy, ween
 hajxy jaduñ may ñähwa'ačh.

Ja'a mägu'ughajpä Pablo, jaduñ
 mijts tөө xñäjaayөөbiä. Ja'a Dios
 ja'a tøyhajt najtscapxөөyyä. Ja'a
 tsipjatypä ja'a Dios ja'a Pablo
 yajwiinjuөөyy. Jadúññhøčhä
 Pablo njuø'øy nébiøčhä nhamdsoo
 puhya'ayän. ¹⁶Naaghooc mijtsä
 Pablo xñäjaayø'øy, jaduñ ñä'ägä
 mädia'agyhaty nébiøch cham
 njaayän. Tsipjatiä Pablo siémpräm
 miädia'agy. Ja'a häna'cä tøyhajt
 hajxy ca'a tsojpä, wiingä Pablo
 miädia'agy hajxy yajnähixөөyyä.
 Cab hajxy jaduñ yajnähixø'øy
 nebiä Pablo jia mänaañän.
 Wiingatiä Diosmädia'agy hajxy
 yajnähixø'øy. Cabä tøyhajt
 hajxy miäböga'añ. Paady hajxy
 quiuhdägöyya'añ.

¹⁷Mägu'ughajpädöjc, mnä'ägä
 najuøoby hajxy jaduñ coo
 hønñdaacpähajxy jii wiädita'añ.
 Cabä tøyhajt hajxy chocy. Haxөөg
 hajxy jiaančh tehñ jäya'ayhaty.
 Mnigwieendähadöøjäp hajxy;
 jaduñä tøyhajt hajxy mga'a
 najtshixø'owät. Cab hajxy
 myajwiinhøønät coo hajxy
 jaduñ mnä'ä tu'udägöyyät.
¹⁸Jaac habøcxä hajxy jaduñ
 ja'a Jesucristocøxpä, ja'a hajxy
 nWiindsønähájtämbä. Jaaya'ay
 hajxy xñähho'túutäm. Tehngajnä
 miädia'agy hajxy mmäböjcät;
 jaduñä mayhajt möj may tiúnät
 ja'a mijtsøxpä. Tsøc hajxy
 homiänaajä capxpáatäm möj
 jaančh. Tsøc hajxy tehngajnä
 wiingudsähgөөyyäm. Amén.

1 Juan

1 ¹⁻³Jue'e hõjts mijts nyajnájaayøøby, ja'a Jesucristo. Dioshuung je'e. Jíiyyám je'e hánajty mөөдä Dios mänaa hädaa yaabä naaxwiin yhawijy tiøø'xta'aguiän. Jaayá'ayäts hajxy xyhawáanäm nebiä Dios wyiinmay. Jaayá'ayäts hajxy tøø xñähho'túutäm neby hajxy jaduñ njugyhájtämät nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø. Tøø hõjts nhamdsoo hixy; tøø hõjts nhamdsoo mädox. Tøø hõjts nnähdoñ cøøhaam. Tøyhajt jaduñ. Paady hõjts mijts jaduñ nhawáanäm neby hajxy jaduñ nhíjtämät tu'ugmädia'agy, neby hõjts ja'a Dios xmiøødhitiän tu'ugmädia'agy mөөдä yHuung. ⁴Paady jaduñ nhawáanäm neby hajxy jaduñ jootcujc nhíjtämät tehngajnä.

⁵Hoyyá Dios ja'a wyiinmahñdy; cabä pojpa cádieey ñä'ägädä mөөдä. Jaduñ hõjts ja'a Jesucristo tøø xyhawaanä, y jaduñ mijts nhawaandägájsäm. ⁶⁻⁹Coo hajxy hoy nwädíjtämät nebiä Dios yhiitiän, tu'ugmädia'agy hajxy jaduñ nhíjtämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm ja'a nbojpa ngädieeyhájtäm cøxiä. Xyajnáhwáatsäm hajxy jaduñ

coo ja'a nbojpa ngädieey hajxy nnägápxämät. Tøyhajt jaduñ. Cabä Dios yhøhnda'agy. Howyiinmahñdy je'eduhñ miøød. Pero coo hajxy nwädíjtämät haxøøgtuum, cabä Dios hajxy nmøødhíjtämät tu'ugmädia'agy. Høhndaacäm hajxy jaduñ y cabä tøyhajt hajxy nnä'ägädä mөөdhájtäm.

Jaanä jaduñduhmbä, coo hajxy nnä'ä mänáanämät cooc tyijy pojpa cádieey hajxy nga'a mөөdhájtäm, niwyiinhøhnäm hajxy jaduñ, ¹⁰y cabä Dios miädia'agy hajxy nmøødhájtäm, ja'a tøyhajt. Coo hajxy jaduñ nmänáanämät, jaduñ yajmadowa'añ cooc tyijy ja'a Dios yhøhnda'agy. Hix, je'e jaduñ mänaamb coo pojpa cádieey hajxy nmøødhájtäm.

2 Mägu'ughajpædøjc, cábøch njoot chocy coo hajxy haxøøg mjatcøøwät. Páadyhøch mijts hädaa nocy nyajnájaayøøy. Coo pøn jaduñ jiatcøøwät, nähgapxtu'udøøjap je'e Jesucristäm jim maa Diosän. Cabä Jesucristo pojpa cádieey mänaa miøødä. ²Tøø ja'a nbojpa ngädieey hajxy xñähho'túutäm nägøxiä hädaa yaabä naaxwiin.

³Coo hajxy ngudiúunämät nebiä Dios hajxy xyhanéhäm, mänitä

tøyhajt hajxy nmøødhájtämät
coo je'e hajxy nhixyhájtäm.

⁴Pøn jaduhñ ná'a mänaamb:

"Nhixyhájpíoch je'e", hoy quia'a
ja cudiuñ, hõhñdaacp je'eduhñ.
Hix, ja'a Diosmädia'agy je'eduhñ
quia'a tsojpy. Tøyhajt je'e. ⁵Pero
pøn jaduhñ cudiuumb, cähxø'p
jaduhñ coo ja'a Dios jiaančh
tehñ jiahmiech. Jaduhñ hajxy
nyajnajuøyyämät coo hajxy
nmøødhájtäm tu'ugmädia'agy. ⁶Pøn
jaduhñ mänaamb coo ja'a Dios
miøødhity tu'ugmädia'agy, tsipcøxp
wiädität nebiä Jesucristo hijty
wiäditän.

⁷Hädaa mädiá'agyhøch cham
nyajnähixøöbiä, tøø hajxy
hijty mmädoy mänaa hajxy
mmäbøjtsooñän. ⁸Pero hädaa
mädia'agy jaduhñ, jaduhñ
mäwfinäts hädaa nebiä
hawiinjemybiän. Hix, jaduhñ hajxy
mničhocy mnibia'häyoyii nebiä
Jesucristo hajxy xchójcäm. Tøyhajt
jaduhñ. Coo ja'a Jesucristo yaa
tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin,
mänitä homiädia'agy hajxy
xyajwiinjuøyyänä. Cab hajxy
jaduhñ nwädíjtänä hagoodstuum.

⁹⁻¹¹Pøn ja'a y'hermano tsojp
pa'häyoob, hoyyä Diosmädia'agy
jaduhñ quiudiuñ. Coo hajxy
jaduhñ ngudiúunämät, cab hajxy
ngädiéhyämät. Pero pøn ja'a
yhermano mähanhajp, hoy jia
mäna'añ cooc tyijy quiudiuñ ja'a
Diosmädia'agy, je'enä wiädity
hagoodstuum. Jaduhñ wiädity
nebiä wiindspän. Cab jaduhñ
ñä'ägä niyaghoyø'oyii.

¹²⁻¹⁴Hermanodøjc, mñjtshøch
hädaa nocy nyajnajaayøøby.

Mhixyhajpiä Dios hajxy, ja'a
nDeedyhájtäm. Jaaya'ay ja'a nbojpä
ngädieey hajxy tøø xyajnáhwäatsäm
je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo
hajxy tøø xñähho'túutäm. Mijts
majjáya'adiøjc, mhixyhajpiä
Jesucristo hajxy jaduhñ.
Jíiyyäm jaaya'ay hänäjty
mänaa hädaa yaabä naaxwiin
yhawijy tiøø'xta'aguiän. Y mijts
muutsc-häna'c-hajxy, xmioobiä
Dios ja'a majjaa hajxy coo ja'a
Diosmädia'agy hajxy tehngajnä
mbanøcxy. Cabä möjcu'ugong hajxy
tøø myajmäjäda'agy.

¹⁵Cabä mjoot hajxy mbädá'agät
hädaa yaabä naaxwiin. Coo pøn
jaduhñ piädá'agät, cabä Dios hoy
jiahmiédsät, ja'a nDeedyhájtäm.

¹⁶Ja'a möjcu'ugong jaduhñ
mänaamb coo hajxy cøxiä
wiinä nhadsójcämät hädaa
yaabä naaxwiin, ja'a haxøøgpä.
Jaanä jaduhñ miänaambä coo
hajxy nyajcumáayyämät. Pero
cabä Dios jaduhñ miäna'añ.

¹⁷Cuhdägoyyaamb hädaa yaabä
naaxwiin mөөdä haxøøgpä yaabä.
Pero pøn cudiuumb nebiä Dios
miäna'añän, cab jaduhñ mänaa
quiuhdägoyya'añ. Jim yhida'añ maa
ja'a Diosän cøjxta'axiøø.

¹⁸Hoorä, habáatnäp jaduhñ coo
ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. Tøø
hajxy mmädoyhaty coo ja'a Cristo
miädsip quiähxø'øga'añ. Y tøø ja'a
miädsiphajxy may quiähxø'øgy.
Jaduhñ hajxy nyajnajuøyyäm
coo yhabaatañ. ¹⁹Xmiøødhájtäm
ja'a Cristo miädsiphajxy hijty.
Pero coo hajxy tøø xpiuhwäatsäm,
cähxø'p jaduhñ coo hajxy hijty
tehñ tiøyhajt xquia'a mөөdhájtäm

hamuumdu'joot. Coo hajxy häxøpy hijty xmiøødhíjtäm, cab hajxy häxøpy tøø xpíuhwáatsäm.

²⁰⁻²¹ Pero mijts, ja'a Jesucristo hajxy tøø xyajnáguexy ja'a Dios yHespíritu. Mmøødhajpiä tøyhajt hajxy jaduñ cøxiä. Paady mijts hädaa nocy nyajnájaayø'øy. Y mnajuøøby hajxy coo ja'a tøyhajt hajxy quia'a møødä, ja'a häna'c hønndaacpähajxy.

²² Je'eduhñ nänøømby, pøn jaduñ mänaamb cooc tyijy ja'a Jesús tøø quia'a quexyii ja'a Diósäm. Ja'a Cristo miädsip je'e, pøn jaduñ ca'a capxpaatp ja'a Dios møødä yHuung. ²³ Pønä Dios yHuung jaduñ capxpáatäp, miøødhijpiä Dios je'e. Pero pønä yHuung jaduñ ca'a capxpáatäp, cabä Dios jaduñ miøødhity.

²⁴ Mgudiúnäp ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä neby hajxy mbanøextsohñän. Coo hajxy jaduñ mgudiúnät, mänitä Dios hajxy tehngajnä mmøødhídtä tu'ugmädia'agy møødä yHuung. ²⁵ Y cøjxta'axiøø hajxy xyagjugyhadäänäm neby je'e jjugyhatiän neby hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm.

²⁶ Naxy hajxy mdehñ wyiijnjuø'øwät coo mijts ja'a Cristo miädsiphajxy xjia wi'i wyiinhøøna'añ. ²⁷ Mijts, cabä yajnáhixøøbiä hajxy myajmaajiaty. Mmøødhajpiä Dioshespíritu hajxy. Xyajnáhixøøbiä tøyhajt hajxy cøxiä. Cab yhønnda'agy. Mmøødhídtäp hajxy jaduñ tu'ugmädia'agy neby hajxy tøø xyajnáhixø'øyän.

²⁸ Hoorä, tu'ugmädia'aguiä Jesucristo hajxy mmøødhíjnät neby

hajxy jaduñ mga'a tsähdiúnät coo quiädaactägätsät. ²⁹ Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo pojpä cädieey quia'a møødä. Jaduñ hajxy mnajuøøbiät coo ja'a Dios yhuunghaty pønjaty hoy wädiip.

3 Xjiaan'ch tehñ chójcäm ja'a Dios hajxy. Hamuumdu'joot hajxy xyhuunghájtäm. Tøyhajt jaduñ. Pero cabä jäya'ay hajxy xñajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Hix, cabä Dios hajxy yhixyhaty. ² Hoorä, tøø ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Cahnä yajnajuø'øy neby hajxy xyaghidäänäm. Pero coo ja'a Jesucristo quiädaactägätsät, nnajuøøyyäm hajxy coo hajxy jaduñ nhidäänäm neby je'eján. Nhixäänäm hajxy jaduñ neby jaduñ yhitiän. ³ Pøn hamuumdu'joot mabøj, hoy jaduñ wiädity nebiä Jesucristo hoy yhitiän.

⁴ Pøn haxøøg jatcøøby, cabä Diosmädia'agy quiudiuñ. Je'e jaduñ xøhajt ja'a haxøøgpä coo ja'a Dios miädia'agy mga'a cudiúunät. ⁵ Paadiä Jesucristo yaa tøø yhoy hädaa yaabä naaxwiin nebiä nbojpä ngädieey hajxy xyajnáhwáatsämät. Pero cab jaaya'ay pojpä cädieey nñ'ägädä møødä. Tøyhajt jaduñ. ⁶ Pønä Jesucristo tu'ugmädia'agy møødhijp, cab jaduñ haxøøg jiatcø'øy. Pøn jaduñ jatcøøby, cabä Jesucristo miädia'agy nñ'ägädä mabøjcä. ⁷ Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy myajwiinhøønät. Pøn hoy wädiip, cabä pojpä cädieey nñ'ägä møødä, nebiä Jesucristo quia'a møødän. ⁸ Pøn hoy ca'a wädiip, pianøcxäp

je'e ja'a møjcu'ugongä miädia'agy.
 Homiänaajä ja'a møjcu'ugong
 haxøøg jiatcø'øy. Mänit jiatcøøčohōñ
 mänaa hädaa yaabä naaxwiin
 yhawijy tiøø'xta'aguiän. Paadiä
 Dios yHuung yaa tøø yhoy, nebiä
 møjcu'ugong jaduñ quia'a
 mäjädä'agät. ⁹Pōñä Dios tehñ
 tiøyhajt Teedyhajt, cabä jioot chocy
 coo jaduñ jiatcø'owät, je'eguiøxpä
 coo je'e miøødhidyijäm ja'a
 Diósäm. Coo je'e Dyios yhuungä,
 paady haxøøg quia'a jatcø'øy.
¹⁰Jaduñ myajnajuø'owät pōñ
 Dioshuung. Entonces, pōñ hoy ca'a
 wädijp, pōñä miägu'ughajpä ca'a
 tsojp ca'a pa'häyoob, ca'a Dyios
 je'e yhuungä. Pero pianøcxäp ja'a
 møjcu'ugongä miädia'agy je'e.

¹¹Mänaa ja'a Diosmädia'agy
 hajxy mmäbøjtsooñän, jaduñ
 hānajt miäna'añ coo hajxy
 nničhojc nnibia'häyóowämät.
 Høxtä jäda'anäbaadyñä jaduñ
 miäna'aññä. Cab jaduñ mänaa
 tiägach. ¹²Cab hajxy njatcøøyyämät
 nebiä Cañ jecy jiatcøøyyän coo
 yhamdsoo puhya'ay yagho'cy.
 Paady jaduñ yagho'cy coo
 howyiinmahñdy hānajt
 quia'a møødä, nebiä piuhya'ay
 howyiinmahñdy hānajt miøødän.
 Hix, pianøcxäp ja'a møjcu'ugongä
 miädia'agy hānajt je'e.

¹³Entonces, hermanodøjc,
 cab hajxy myagjuø'owät coo
 hāna'c hajxy xmiāhanhajtäm.

¹⁴Højtshajtäm, cøjxta'axiøø
 hajxy jim nhidāanäm tsajpootyp.
 Cab hajxy mänaa jiiby
 nhäda'agø'owāanäm haxøøgtuum.
 Nmøødhajtäm ja'a tøyhajt hajxy
 jaduñ je'eguiøxpä coo hajxy hamiñ

haxøpy nničhojc nnibia'häyóowäm.
 Pōñä miägu'ughajpä ca'a tsojp
 ca'a pa'häyoob, je'eds jiiby
 häda'agø'owaamb haxøøgtuum.

¹⁵Pōñä miägu'ughajpä māhanhajp,
 jaduñä wyiinmahñdy je'e
 nebiä jäya'ay-yagho'pan. Y cabä
 jäya'ay-yagho'pāhajxy cøjxta'axiøø
 jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.
 Tøyhajt jaduñ. ¹⁶Coo ja'a
 Jesucristo hajxy tøø xñāho'túutäm,
 jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm
 coo ja'a Dios hajxy xjiaanč
 tehñ chójcäm. Hawiinmats hit
 jaduñ coo hajxy hamiñ haxøpy
 nniñāhho'túutämät. ¹⁷Coo ja'a
 møyøjjäya'ay ja'a häyoobä quia'a
 näxúudsät, cab jaduñ quidiuñ
 nebiä Dios hajxy xyhanéhñmäm
 coo hajxy hamiñ haxøpy
 nničhojc nnibia'häyóowämät.
¹⁸Mägu'ughajpādøjc, tsøgxä hajxy
 hamuumdu'joot niñäxúu'tsäñ.
 Jaduñ hajxy nyajcāhxø'cämät coo
 hajxy hamuumdu'joot nničhojc
 nnibia'häyóowäm. Coo hajxy
 nga'a niñäxúu'tsäñ, cab jaduñ
 tiuna'añ coo hajxy nja mñāānāmät
 cooc tyijy hajxy nničhojc
 nnibia'häyóowäm.

¹⁹Hermanodøjc, coo hajxy
 hamuumdu'joot nničhojc
 nnibia'häyóowämät, jaduñä
 tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo
 ja'a Dios hajxy xyhuunghajtäm.

²⁰Y coo ja'a njoothajxy hamdsoo
 mñāānāmät cooc tyijy hajxy hoy
 nga'a jäya'ayhajtäm, tsipøcxp ja'a
 Diosmädia'agy hajxy nmäbøjcämät.
 Cabä nhamdsoo wiinmahñdyhajxy
 nyajcopcøøyyämät. Hix,
 xjiødhñjäm ja'a Dios hajxy.
 Cøxiä hajxy xñajuøøyyäm. ²¹Y

coo ja'a njoothajxy waamb quia'a mánáanámät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ²²Xmióoyäm ja'a Dios hajxy tijaty hajxy nmäyujwáanäm, je'eguiøxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiaty hajxy xyhanéhäm. Paady hajxy xquiumáayyäm. ²³Jaduhñä Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a yHuung Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbójcämät, coo hajxy hamiñ haxøpy nniçhojc nnibia'häyóowämät, nebiä Jesucristo hajxy hamdsoo tøø xyajwiingapxóoyyäm. ²⁴Pønä Dios miädia'agy cudiúunäp, tu'ugmädia'aguiä Dios jaduhñ miøødhity. Y jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm, je'eguiøxpä coo ja'a yHespíritu hajxy tøø xyajnáguéjxäm. Ja'a yHespírituhaam hajxy xyhawáanäm coo hajxy tu'ugmädia'agy xmiøødhájtäm.

4 Hermanodøjc, nämayyä hønndaacpähajxy jii wiädity. Cabä tøyhajtpä hajxy ñä'ägädä yecy. Entonces, cabä hoñä'a mädyii mädia'aguiä hajxy mmäbógät nä'a nägoobä. Pero jawyiin hajxy mhuuc mädia'agyhíxät pø Diosmädia'agy jiaançh møød. ²Jaduhñä tøyhajt hajxy mmøødhádät pø Diosmädia'agy jiaançh møød. Pø mänaamb jaduhñ cooc ja'a Dios yHuung Jesucristo tøø jiaançh jäya'ayhaty hädaa yaabä naaxwiin, pues Diosmädia'agy jaduhñ jiaançh møød. ³Pero pø cab jaduhñ miäna'añä, cabä Diosmädia'agy miøødä. Ja'a Jesucristo miädsip

miädia'agy jaduhñ. Tøø hajxy mmädoyhaty coo ja'a miädsip yaa quiähxø'øga'añ hädaa yaabä naaxwiin. Bueno, yaadsä miädia'agy jaduhñ wiädijnä hädaa yaabä naaxwiin.

⁴Pero mijts, ja'a Dios hajxy xyhuunghajp. Tøø hajxy mga'a yajmäjäda'agy ja'a häna'c yø'øduhmbä hønnda'agymiädia'agy yajwädiipä. Hix, maas mäjaamøødä Dios quejee ja'a møjcu'ugong miøødä, ja'a yaa hanehmbä hädaa yaabä naaxwiin. ⁵Yø'ø hønndaacpähajxy jaduhmbä, ja'a møjcu'ugong miädia'agy hajxy quiudiúunäp; paadiä møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miädiaacä. Y paadiä miädia'agyhajxy yaa yajcopcøoyyaxä hädaa yaabä naaxwiin. ⁶Pero højts, ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. Y cab pøn nmädia'agyhajxy xyajcopcø'øwáanäm. Jagooyyä hajxy yajcopcø'øwa'añ pønä Diosmädia'agy mäbøjp. Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm pøn tøyhajt Dioshuung. Pønä nmädia'agyhajxy xyajcopcøoyyäm, Dioshuung je'e. Pøn jaduhñ xquia'a mädóowäm, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy jaduhñ quiudiúunäp.

⁷Hermanodøjc, tsøg hajxy tehngajnä niçhojc nibia'häyóowäm hamiñ haxøpy, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. ⁸Pero pøn xquia'a tsojc xquia'a pa'häyóowäm, cabä Diosmädia'agy miäbøcy. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ. Jaduhñ miäna'añ coo hajxy nniçhojc nnibia'häyóowämät. ⁹⁻¹⁰Coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, paadiä Dios ja'a yHuung Jesucristo

hajxy yaa tøø xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin, neby hajxy jaduhñ xñähho'túutämät ja'a nbojpä ngädieyhájtäm, neby hajxy jim nhíjtämät tsajpootyp cøjxta'axiøø. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy njahmiéjtsäm.

¹¹Coo ja'a Dios hajxy xjiaančh tehñ chójcäm, paady hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹²Tøyhajt jaduhñ, cabä Dios mänaa yhixyii. Pero cab jaduhñ ñejpiä. Hoyyä Dios hajxy mänaa nga'a híjxäm, coo hajxy hamiñ haxøpy nničhojc nnibia'häyóowämät, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy homiänaajä xcwieendähájtäm. Y coo ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät. ¹³Bueno, coo ja'a Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmióoyyäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nmøødhíjtäm tu'ugmädia'agy. ¹⁴Y hamdsoo ja'a Jesucristo hajxy tøø nhíjxäm mänaa ja'a Dios yaa tøø quiexiän, mänaa hajxy tøø xñähho'túutäm. Tøyhajt jaduhñ. ¹⁵Pøn jaduhñ mänaamb cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä, tu'ugmädia'agy ja'a Dios jaduhñ miøødhity.

¹⁶Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm. Nmäbójcäm hajxy jaduhñ. Xchójcäm ja'a Dios hajxy jaduhñ, paadiä Dios tu'ugmädia'agy miøødhity pøn homiänaajä jahmiejtsp ja'a Dios. ¹⁷Coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm, maas hoy hajxy nničhojc nnibia'häyóowämät hädaa yaabä

naaxwiin. Y coo hajxy jaduhñ nničhojc nnibia'häyóowämät, cab hajxy jaduhñ ndsähgøøyyämät mänaa ja'a Jesucristo min chaačhtiuna'añän ja'a hajxy ca'a mäbøjpä. ¹⁸Pønä Dios hamuumdu'joot ca'a jahmiejtsp, tsähgøøby je'eduhñ je'eguiøxpä coo yajcumädowa'añii. Pero coo ja'a Dios hajxy hamuumdu'joot njahmiéjtsämät, cab hajxy jaduhñ nnä'ägä tsähgøøyyämät. Hix, pøn jaduhñ tsähgøøby, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios hamuumdu'joot quia'a jahmiech.

¹⁹Jayøjpä Dios hajxy xchójcäm, paady hajxy jaduhñ njahmiejtsägájtsäm. ²⁰Pøn jaduhñ nä'a mänaamb: “Njahmiéjchpøčhä Dios”, hoyyä miägu'ughajpä jia mahanhaty, hønndaacp je'eduhñ. Pø cabä yhamdsoo mägu'ughajpä ñä'a tsocy ñä'a pa'häyoy, cabä Dios hoy jiahmiédsät. Haa ca'a, yhiixypä miägu'ughajpä homiänaajä, pero cabä Dios mänaa yhixy. ²¹Hamdsoo ja'a Dios hajxy xyhanéhäm coo ja'a nmägu'ughajpä hajxy ndsojc nba'häyóowämät, jaduhñ mäwíinäts nebiä Dios hajxy njahmiéjtsäm.

5 Pøn jaduhñ mäbøjp coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä, miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Y pønä Dios jaduhñ jahmiejtsp, chojpy pia'häyooby je'e pønatiä Diosmädia'agy mäbøjp. ²Coo ja'a Dios nDeedyhájtäm hajxy njahmiéjtsäm, coo ja'a miädia'agy hajxy ngudiúunäm, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy nničhojc nnibia'häyóowäm, je'eguiøxpä coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm. ³Coo ja'a Dios

hajxy njahmiéjtsäm, je'eduhñ
ñänøømby coo ja'a miädia'agy
hajxy ngudiúunäm. Y cabä Dios
tsipjaty yhane'emy. ⁴⁻⁵Coo ja'a
Dios hajxy xyhuunghájtäm, coo
ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcäm,
paadiä mójcu'ugong hajxy jaduhñ
nga'a yajmäjädaácäm, je'eguiøxpä
coo hajxy nmäbójcäm coo ja'a
Jesucristo Dyioshuungä.

⁶Tøyhajt jaduhñ coo ja'a
Jesucristo ñäbejty. Jaanä tøyhajt
jaduhñbä coo yho'cy cruzcøxp.

⁷Jaduhñä Dioshespíritu miäna'añ
cooc ja'a Jesucristo Dyioshuungä,
y cabä Dioshespíritu mänaa
yhøhnda'agy. ⁸Coo ja'a Jesucristo
jaduhñ ñäbejty, coo yho'cy
cruzcøxp, y coo ja'a Dioshespíritu
jaduhñ miäna'añ, jaduhñä
tøyhajt hajxy nmøødhájtäm
coo ja'a Jesucristo Dyiosquexiä.

⁹Maas tsoobaatpä Dios ja'a
miädia'agy quejee ja'a jäya'ay ja'a
miädia'agyhajxy. Y jaduhñä Dios
miäna'añ cooc ja'a Jesucristo
yHuunghaty. ¹⁰Pønä Jesucristo
miädia'agy mabójcäp, miøødä
tøyhajt jaduhñ coo ja'a Jesucristo
Dyioshuungä. Hix, ja'a Dios jaduhñ
hawáanäp. Pero pønä Dios ja'a
miädia'agy ca'a mabójcäp, jaduhñ
je'e miäna'añ cooc tyijy ja'a Dios
yhøhnda'agy. Hix, cabä Dios ja'a
miädia'agy miäbójcäxä coo ja'a
Jesucristo yHuunghaty. ¹¹Paadiä
Dios hajxy tøø xpiädaácäm
hawa'adstuum coo ja'a Jesucristo
hajxy tøø xñähho'túutäm. Paady
hajxy jaduhñ njugyhadaänäm
nebiä Dios jiugyhatiän cøjxta'axiøø.
Tøyhajt jaduhñ. Ja'a Dios jaduhñ
mänaamb. ¹²Pønä Dioshuung ja'a

miädia'agy mabójcäp, hodium
je'eduhñ yhity. Cøjxta'axiøø
jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.
Pero pøn jaduhñ ca'a mabøjy, cab
jaduhñ jiugyhada'añ nebiä Dios
jiugyhatiän.

¹³Mijts, mmäbójcäp ja'a
Dioshuungä miädia'agy
hajxy. Mijtsøoch hädaa nocy
nyajnäjaayøøby nebiä tøyhajt
hajxy jaduhñ mmøødhádät
coo hajxy hodium mhity, coo
hajxy mjugyhada'añ nebiä Dios
jiugyhatiän cøjxta'axiøø.

¹⁴Coo ja'a Dios hajxy
tu'ugmädia'agy nmøødhájtämät,
jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm
coo hajxy xmiädóowämät coo hajxy
tijaty nmäyujwáanämät. ¹⁵Paadiä
tøyhajt hajxy jaduhñ nmøødhájtäm
coo hajxy xmio'owáanäm.

¹⁶⁻¹⁷Ja'a häna'c-hajxy
haxøøgwädijpä, haagä haxøøgtuum
hajxy ñøcxø'owa'añ. Y pø miøødä
mmägu'ughajpä pojpä cädieey,
mmänuu'xtä'agäp ja'a Dios
coo ween yajnähwa'açhi. Pero
coo ja'a mmägu'ughajpä ja'a
Diosmädia'agy tehngajnä quia'a
mabógät cøjxta'axiøø, haxøøgtuum
jaduhñ ñä'ägä hídät; y cabä piojpä
quiädieey mänaa ñähwáatsnät. Y
cabä Dios mmänuu'xtä'agät coo ja'a
mmägu'ughajpä yajnähwa'adsøøjät,
je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo
wiinmahñdy jaduhñ yajtuñ.

¹⁸Pønä Dios Teedyhajp, cab
jaduhñ mänaa yhaxøøghäna'c-haty.
Cueendähájtäp je'eduhñ ja'a
Jesucristäm, ja'a Dioshuung. Cabä
Jesucristo ja'a mójcu'ugong jaduhñ
mänaa yajmäjäda'agy. Tøyhajt
jaduhñ.

¹⁹Jaduhñä tøyhajt hajxy
nmøødhájtäm coo ja'a Dios
hajxy xyhuunghájtäm. Pero pønä
Dios ca'a Teedyhajt, tøø quia'a
yajmäjäda'agyíijäm ja'a mõjcu'ugóngäm.

²⁰Jaana nmøødhájtäm ja'a tøyhajt
hajxy jaduhmbä coo ja'a Jesucristo
ja'a Dioshuung hajxy hoy tøø
xyajnähixøøyyäm ja'a Diosmädia'agy,
coo hajxy jaduhñ nmäbøjcämät coo

ja'a Dios tiu'ugä. Y tu'ugmädia'aguiä
Dios hajxy nmøødhájtäm møødä
yHuung Jesucristo. Hodium hajxy
tøø xpiädäacäm. Cøjxta'axiøø hajxy
njugyhadaänäm nebiä Dios jiugyhatiän.

²¹Mägu'ughajpädøjc, cab hajxy tii
mwiingudsähgø'øwät, ni quepychech,
ni naaxpoch, ni tii. Jagoo ja'a Dios hajxy
mwiingudsähgø'øwät, ja'a jim hijpä
tsajpootyp. Amén.

2 Juan

¹ Juánhøch nxøhaty. Høøch hædaa nocy nhädiuumby mөөd hajxy nägøxiä ja'a tøyhajtмөөdpä. Míjtshøch hædaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatiä Dios tөө wyiimbiy, pønjatiä Diosmädia'agy mäbøjp. Tøyhájthøch mijts ndsocy nba'häyoy, ²je'eguiøxpä coo ja'a tøyhajt hajxy nmөөdhájtäm. Cøjxta'axiøø hajxy jaduhñ nmөөdhadáanäm. ³Weenä Dios nDeedyhájtäm hoyhajt weenhajt hajxy xmióoyyäm mөөdä yHuung Jesucristo. Nmөөdhájtäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ. Hamiñ haxøpy hajxy jaduhñ nniçhojc nnibia'häyóowäm.

⁴ Jootcújc-høch nnijiäwø'oyii coo ja'a tøyhajt hajxy näje'e mjaançh panøcxy nebiä Dios hajxy tөө xyhanéhmäm. ⁵⁻⁶ Hoorä, hermanodøjc, tsøg hajxy niçhojc nibia'häyóowäm nebiä Dios hajxy tөө xyhanéhmäm. Coo hajxy jaduhñ ngudiúunämät, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a miädia'agy hajxy njaançh mäbøjcäm.

⁷ Nämayyä hønndaacpähajxy yaa wiädity hædaa yaabä naaxwiin. Cab hajxy jaduhñ miäna'añ cooc tyijy ja'a Jesucristo hoy tөө jiäya'ayhaty hædaa yaabä

naaxwiin. Ja'a møjcu'ugongä wyiimahñdy hajxy miөөdhájtäp; ja'a Jesucristo miädsip je'e.

⁸ Mnigwieendähadøøjäp hajxy. Cabä hønndaacpä miädia'agy hajxy mmäbøjcät coo ja'a tøyhajt hajxy mnä'a najtshixó'øwät, nébiøch mijts tөө nyajnähixø'øyän. Coo ja'a hønndaacpä miädia'agy hajxy jaduhñ mga'a mäbøjcät, xpiädá'agäp ja'a Dios hajxy hodium. Cøjxta'axiøø hajxy jim mhídät tsajpootyp.

⁹ Pønä Jesucristo miädia'agy najtshixøøyyäp, cabä Dios tu'ugmädia'agy miөөdhity. Pero pøn jaduhñ ca'a najtshixøøby, tu'ugmädia'agy ja'a Dios miөөdhity mөөdä yHuung Jesucristo.

¹⁰ Homiädyii yajnähixøøbiä hajxy myajtøjtägø'øwät coo jim miédsät maa ja'a mjøøn maa ja'a mdøjc-hajxiän. Pero coo miänä'anät cooc tyijy ja'a Jesucristo miädia'agy quia'a tøyä, cab hajxy myajtøjtägø'øwät, ni mga'a yajpóo'xät hajxy, ¹¹ coo ja'a cu'ug jaduhñ ñä'a mäná'anät cooc tyijy myiiçh mjamiøød je'eduhñä, cooc tyijy miich jaduhñ mbayajnahixøøbiä.

¹² Madiú'ujøch mijts nja hawaanáanäm, pero cábøch

njaayaannä. Ja wi'i chójpiøch njoot
 jaduñ cooçh jīm nnócxät maa mijtsän.
 Mänit hajxy haawhaam nmädiáacämät;
 jaduñ hajxy maas jootcuje nhíjtämät.

¹³Xyajpoo'xp mijts ja'a
 hermanodøjc-hajxy yaabä. Tøø
 hajxy je'e wyiimbíiwäbä ja'a
 Diósäm. Amén.

3 Juan

¹Juánhøch nxøhaty.
Mägu'ughajpä Gayo, mfičhhøch
hädaa nocy nyajnäjaayøøby.
Tøyhájthøch miičh ndsocy
nba'häyoy.
²Ween miičhä Dios hoyhajt
weenhajt xmio'oy. Nnajuøøbiøch
jaduhñ coo miičh hoy mwädity.
³Tøøchä hermanohajxy hoy
näje'e xyhawaanä coo miičhä
Diosmädia'agy hamuumdu'joot
mbanøcxy. Páadyhøch jootcujc
nnijäwø'yii. ⁴Cooch nmädoxyhaty
cooch njamiøødä Diosmädia'agy
hajxy hamuumdu'joot pianøcxy,
jaančh tehñ xioondäacpøch jaduhñ.
⁵Hoy miičhä Diosmädia'agy
mgudiuñ coo ja'a hermanohajxy
mbuhbety, ja'a hajxy
jäguemgajpt-tsohmbä. ⁶Tøø hajxy
nägapxy maa ja'a tsajtøjcän coo
miičh hajxy mjaančh tehñ chocy
mjaančh tehñ pia'häyoy. Y coo
hajxy hñanjty jiaac tu'ubøgaannä,
mmó'owäp hajxy tijaty hajxy
hñanjty yajmaajiajpy. ⁷Hix, ja'a
Jesucristocøxpä hajxy wiädity. Ja'a
Diosmädia'agy hajxy yajwa'xyp.
Y cab hajxy tii miäyujwa'añ ja'a
Diosmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä.
⁸Paady jaduhñ yhahixø'oy coo
ja'a hermano hajxy nbuhbéjtämät;

jaduhñ hajxy hoy nmøødtúunämät
maa ja'a Diostuung jaduhñ myiñän.

⁹Tøøchä hermano nocy hajxy tu'ug
nja yajnäjaayø'oy, pero cábøchä
Diótfrefes nmädia'agy xquiudiunaanä,
je'eguiøxpä coo ja'a yhamdsoo
mädia'agy jaduhñ yajtuna'añ maa ja'a
hermanohajxiän. ¹⁰Haxøøgjátyhøch
naxy xñänømy. Y maas haxøøg
jaduhñ jiatcø'oy coo ja'a hermano
cuhdujt hajxy quia'a mo'oy coo hajxy
jiøjpøgø'owät ja'a Diosmädia'agy
hajxy yajwa'xpä. Y coo pøn hñanjty
jiøjpøgø'owa'añ, mänitä Diótfrefes
miäna'añ coo yajpädsøømänät maa
ja'a tsajtøjcän. Cooch jim nnøcxät
maa mijtsän, mänitøch ngøxy
nägapxät nebiaty jiatcø'oy. ¹¹Miičh
mägu'ughajpä, cab jaduhñ mänaa
mbajacø'owät. Pøn jaduhñ jatcøøby,
cabä Diosmädia'agy miäbøcy.
Pero pøn hoy wädiyp homiänaajä,
miäbøjpiä Diosmädia'agy je'e. Jaduhñ
miičh mbahixät.

¹²Pero ja'a Demetrio, cab
jaduhñ jiatcø'oy nebiä Diótfrefes
jiatcø'oyän. Tøyhajtä Demetrio
ja'a Diosmädia'agy pianøcxy
hamuumdu'joot. Cumäayyäp
jaduhñ nägøxiä, y ngumäabiøch
høøchpä. Mnajuøøby miičh jaduhñ
coochä tøyhajt nmøødä.

¹³Madiú'ujøch miičh nja hawaan_{aa}ñ_{aa}m. Pero cábøch njaayaannä. ¹⁴Chójpíøch njoot jaduñ cooçh jim nnócxät maa miičhän. Mänit haawhaam nmädiáacämät.

¹⁵Ween miičh jootcuje mmähmø'ø. Xyajpoo'xp miičh ja'a mmägu'ughajpähajxy yaabä. Tunä mayhajt, yajpóo'xäc højts nmägu'ughajpähajxy jim_{bä} nägøxiä.

Judas

¹Høøch xøhajp Judas. Ja'a Jesucristøch ja'a tiuung ndúunäp. Høøch nbuhya'ay je'e ja'a Jacobo. Míjtshøch hädaa nocy nyajnäjaayøøby. Tøø højts ja'a Diosteedy xyajnáhdíjjäm coo ja'a miädia'agy nmäbøjcämät. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tu'ugmädia'agy hajxy xyaghíjtäm mөөdä Jesucristo.

²Ween mijts ja'a Dios hoyhajt weenhajt xmiø'oy tehngajnä. Tsøg hajxy jahmiéjtsäm coo ja'a Dios hajxy xchójcäm tehngajnä.

³Mägu'ughajpädøjc, jadúhñhøch mijts hijty nyajnäjaayø'øwa'añ coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Pero maas hawiinmats jaduhñ cooñch mijts nmänuu'xtá'agät coo ja'a Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mbanøcxät, nebiä Dios hajxy tähoocmo'oyyä tøø xmióoyyäm. Cab hajxy myajwiinhøønät. ⁴Hix, ja'a häna'c høhndaacpähajxy, hamee'ch hajxy näje'e tøø yajtägø'øwø'øy. Ja'a Diosmädia'agy jecy mänaan cooc ja'a høhndaacpähajxy quiumädoowa'añ. Jaduhñ hajxy yhøhnda'agy, cábac jaduhñ tyijy ñejpiä coo mhaxøøgwädítät, hoyyä Dios ja'a mbojpä mgädieey

tøø xjia yajnähwaatsä. Cabä Jesucristo hajxy quiapxpaatnä, ja'a nWiindsøn'hájtämbä. Tu'uquiä Jesucristo hajxy nWiindsøn'hájtäm.

⁵Mnajuøøby hajxy jaduhñ, hoy ja'a Dios ja'a judíos jim jia woobädsøømy Egiptonaaxooty, mänit yajcuhdägooñä pønjaty hñanjty ca'a mæbøjp. Mjahmiédsäp hajxy jaduhñ cøxiä. ⁶Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, coo hajxy jim näje'e chohñ tsajpootyp maa ja'a Dios hñanjty tøø piäda'aguiän, paady hajxy jiiby quiejxä tsumyčhänaabiä hagogdstuum ja'a Diósäm, høxtä coo yhabáadät coo hajxy hñanjty yajcumädoowa'añíjjäm ja'a Diósäm. ⁷Høxtáhmäts ja'a jecyjiäya'ayhajxy jiajty, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsänaabiä maa ja'a cajpt hijty xiøhatiän Sodoma mөөdä Gomorra, mөөdä jimhä ja'a cajpt mäwiingonbä. Coø hajxy jiaanč tehñ yhaxøøg jiäya'ayhajty, paady hajxy jøønhaam yajcumädoowä ja'a Diósäm. Hix, høxtä ya'adiøjcpaady hajxy hijty yhaxøøgjatcø'øy. Hijxtahnd ja'a Dios hajxy jaduhñ xmióoyyäm.

⁸Jaduhñä høhndaacpähajxy jiatcøøbiä. Cabä tøyhajt hajxy miөөdä. Haxøøg hajxy wiädity.

Cabä Diosmädia'agy hajxy miäböcy. Haxøøgä Diosmoonsä hajxy nänömy, ja'a hajxy tsajpootypä.

⁹Ja'a Diosmoonsä möjhajpä, ja'a xøhajpä Miguel, cabä möjcu'ugong haxøøg nāmaayy mānaa ja'a dijunto Moisés hajxy hānajty yajtsipta'aguiän. Jagooyyā nāmaayy: “Ja'a Dios xyhójäp.”

¹⁰Pero yø'ø høhndaacpähajxy, hotyijatiä hajxy haxøøg nänömy, hoy hajxy tii quia'a ja najuø'øy. Nā'ä nägoobä hajxy jaduhñ jiatcø'øy nebiä animalhajxiän. Paady hajxy quiumädowaannä.

¹¹Haxøøg hajxy jiada'añ yhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a Caín hajxy piahixy piaduñ. Jaduhñä Balaam hajxy piahijxpä. Tu'udägooyy ja'a Balaam jecy je'eguiøxpä coo xädø'øñ hānajty jiaanč tehñ piøcjuø'øy. Yajcumädowāanäp hajxy je'eguiøxpä coo ja'a Dios miädia'agy hajxy quia'a cudiunaanä nebiä Coré jecy quia'a cudiuuñän. Yhamdsoo cuhdujt hajxy jia wi'i yaghidaamby.

¹²Jaanč tehñ yhočhähdiuunnä ja'a høhndaacpähajxy jiatcø'øy maa mijts ja'a cay ja'a hu'ug myagjadyijän. Nā'ä pahuuc nā'ä pajøø'xpä hajxy jim miech. Jaanč tehñ jiootmøj hajxy nībiäda'agyii. Cab hajxy pøn nā'ägädä wiingudsähgø'øy. Cabä Diosmädia'agy hajxy hoy yajnahixø'øy. ¹³Jaanč tehñ chähdiuhndägoy hajxy jaduhñ. Coö hajxy tøø tiu'udägoonä, paady hajxy yaghidāanänä cøjxta'axiøø hagoodstuum.

¹⁴Haa ja'a Enocä, ja'a Adán ja'a yhap yhoc je'e ja'a miäjxutujcpä.

Jecy ja'a Dios ja'a Enoc yajmädiaacy ja'a hāna'c høhndaacpæcøxpä.

“Huuc mädow, milhaamä Dios ja'a mioonsä miøødcäda'aga'añ.

¹⁵Cøxāanām ja'a Dios hajxy xquiøxy yajtøyhajtyegāanām. Mānit yajcumädowa'añ pønjaty haxøøg jäya'ayhajp, ja'a Diosmädia'agy hajxy ca'a mæbøjpä, ja'a Dios hajxy haxøøg nänøømbä.” ¹⁶Yø'ø høhndaacpähajxy, jaanč tehñ wyiinhec hajxy jaduhñ. Cab hajxy tii quiumay. Ja'a haxøøgpä hajxy jiaanč tehñ yhadsojpy. Jaanč tehñ nīguiumāayyap hajxy jaduhñ. Nā'ä mānaamb hajxy jaduhñ cooc tyijy ja'a jäya'ay hajxy jiaanč tehñ wyiingudsähgø'øy. Paady hajxy jaduhñ miāna'añ, coo hajxy yajcumaya'añ.

¹⁷Mägu'ughajpädøjc, mjahmiejchp hajxiäda'a coo ja'a nWiindsøñhajtäm Jesucristo quiuguexyhajxy jäguemiä miānaañ:

¹⁸“Coo hānajty yhabaadaannä coo ja'a naaxwiimbä hānajty wyiimbida'añ, mānitä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy näje'e wyiinwoona'añ. Ja'a haxøøgpä hajxy hānajty jiaanč tehñ yhadsogaamby.” ¹⁹Jaanč tehñ chipyajpädø'øgaamb hajxy maa ja'a hermanodøjc-hajxiän coo ja'a hermanodøjc hajxy tu'ugmädia'agy quia'a hijnät. Haxøøg hajxy jiaanč tehñ wiädity. Cabä Dioshëspiritu hajxy nā'ägädä møødä. ²⁰Pero mijts mägu'ughajpädøjc, tehngajnä ja'a Diosmädia'agy hajxy maas hoy mjaac panøcxät nebiä Dios hajxy tøø xmióoyyäm. Mba'yá'axäp ja'a Dios hajxy ja'a yhEspiritucøxpä. ²¹Hoyyä

Diosmädia'agy hajxy mjaančh tehñ
 yajtúnät; mänitä Dios ja'a mbojpä
 mgädieey hajxy xyajnáhwa'ads
 xyajcuhwá'adsät. Xchójcäm hajxy
 jaduñ, paady hajxy xyajnáhwa'ads
 xyajcuhwa'adsáanäm. Jimä mjoot
 hajxy mbädáacnät tsajpootyp
 coo ja'a Jesucristo hajxy jim
 xyajnøcxáanäm. Jim hajxy
 xyaghidáanäm cøjxta'axiøø. Hojioot
 jiaančh tehñ miøødhajpy møødä
 højtscøxpä.

²²Mjootcapxmøcpøgäp
 hajxy pønjaty hamuumdu'joot
 ca'a mábøjp. ²³Naxiä jäya'ay
 Diosmädia'agy hajxy mdehñ
 yajmábøgät; jaduñ hajxy quia'a
 cá'awät haxøøgtuum. Mnäxúudsäp

hajxy pønjaty hānajaty haxøøg
 wädijp. Pero nägueentä hajxy
 mmøødmädiá'agät, neby hajxy
 jaduñ mga'a pahadägoonáxät.

²⁴⁻²⁵Tu'ugä Dios jaduñ.
 Jaaya'ay hajxy xyajnáhwáatsäm
 ja'a Jesucristocøxpä ja'a
 nWiindsøñhájtäm. Je'eds
 mäjaamøød neby hajxy jaduñ
 xcwieendähájtämät. Jaduñ
 hajxy nga'a tu'udägooyyämät.
 Wa'ads hajxy jim xyajmedsáanäm
 tsajpootyp. Mänit hajxy jim
 nxoonäda'agáanäm. Tsøg hajxy
 mänáanäm cøjxta'axiøø coo ja'a
 Dios miøjjä jiaančh. Homiänaajä
 ja'a cuhdujt jiaančh tehñ miøødä.
 Amén.

Apocalipsis

1 Hädaa mädia'agy, yu'u'ch hijty jaduhñ yhity. Mänitä Dios ja'a Jesucristo ñajtsapxøøyyä coo ja'a Jesucristo ja'a mioonsähajxy yhawaandägájsät tijaty hñajty mobädajp jadáanäp tunáanäp. Mänitä Jesucristo ja'a quiuguexy jim quiejxtägajch maa ja'a Juangän. Hoy ja'a Juan jaduhñ yhawaandägájsäxä. ²Jaduhñä Juan yajwiinhijxä. Y yejc ja'a Juan ja'a tøyhajt jaduhñ mäduhñtiä wyiinhijxy, coo ja'a Diosmädia'agy tiøyyä nebiä Jesucristo hñajty tøø ñägapxiän.

³Jootcujc hajxy yhity pønjaty hädaa nocy capxp, pønjaty jaduhñ mädoob, pønjaty jaduhñ hoy cudiumb nej myiñän cujaay. Hix, mobädajp jaduhñ jiada'añii tiuna'añii.

⁴Høøch Juan hädaa nocy nhädiuumby. Mijts hädaa nocy nyajnäjaayøøby pønjatii Diosmädia'agy panøcxp jim Asianaaxooty maa ja'a juxtujcpä cajptootypän. Weenä Dios ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmio'oy. Homiänaajä ja'a Dios ñä'ägädä hity. Y ja'a juxtujcpä juøhñdy jim hijpä Dioswiinduum, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. ⁵Y

ja'a Jesucristo, jaduhñ ja'a hoyhajt ja'a weenhajt hajxy xmioobiä. Yejpiä Jesucristo ja'a tøyhajt jaduhñ. Jaayá'ayäts jayøjp jujypiøjc. Jaayá'ayäts rey nägøxiä hanehmb. Xchójcäm hajxy jaduhñ. Tøø hajxy xyajñahwaats xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. ⁶Jaduhñ hajxy tøø xpiädäacäm nebiä reyän, nebiä nähgapxtuutpäñ; jaduhñ ja'a Dios hajxy hoy nmädúunämät. Tsøg hajxy jaduhñ cøjxta'axiøø møj jaan'ch pädáacäm. Amén.

⁷Huuc mäadow hajxy; mobädajpä ja'a Jesucristo miänaca'añ jocjooty. Nägøxiä jäya'ayhajxy yhixa'añ, møød hajxy je'e tøøbä miäyaghó'oguiäbä. Coo hajxy jaduhñ yhixa'añ, mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiø'øwa'añ xiuudsa'añ wiinduhmyhagajpt. Tøyhajt jaduhñ.

⁸“Høøch cøxiä nyajtsohndaac. Y høøch cøxiä nyajmayáangombä”, nømä Dios miänaaäñ. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios homiänaajä ñä'ägä hity. Ja'a Dios mõjcuhdujt cøxiä møød.

⁹Høøch Juan, haguípxyhøch mijts ja'a Diosmädia'agy nmøødpanøcxy; haguípxyhøch mijts tøø

nmøødtsaačhpøcy. Tøø ja'a
Jesucristo mājaa hajxy xmióoyyām
neby hajxy jaduhñ nmeē'xtújcāmāt.
Coočhā Diosmādia'agy-yajwa'xyiibā
nga'a najtshixø'øwa'añ, møødā
Jesucristo miādia'agy, páadyhøch
hāna'c yaa māsibø'øbā tøø
xquiexy maa xiøhatiān Patmos.
Nebiā tsúmybiānøch jaduhñ yaa
nhity. ¹⁰Mänítøchā Dioshespíritu
xñägādaacy. Nāxøø hānajty jaduhñ.
Mänítøch nmādooyy møc quiapxy
njøøxcø'ømāambiøch. Jadúhñhøch
nmādooyy nebiā xuuxtān.

¹¹Mänítøch je'e xñāmaayy:
—Høøch cøxiā nyajtsohñdaac;
høøch cøxiā nyajmayaamby.
Tijaty miičh mwiinhixaamby,
jaduhñ mgujāyāt librojooty.
Mänit jim mguéxāt maa ja'a
hermanodøjc-hajxiān jim
Asianaaxooty, maa ja'a juxtujcpā
cajptootypān. Jaduhñā juxtujcpā
cajpt xiøhaty: Efeso, Esmirna,
Pérgamo, Tiátira, Sardis, Filadelfia,
Laodicea.

¹²Mänítøch nwa'wiimbijty.
Je'ečh hānajty nhixaamby
pønñhøch hānajty xmiägapxp.
Mänítøchā ceratoyøhñdy
juxtujc nhijxy, haagā orohādiuñ.

¹³Jimā Jesucristo hānajty
tiāna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy
ñāhmøjcān. Yoñā wyit hānajty
miøødā. Orowøønhaam hānajty
quiaačhwøøñā. ¹⁴Jaančh tehñ
pioobā quiuhwaay hānajty. Jaduhñā
wyiin hānajty quiahxø'øgy nebiā
jøønhaayān. ¹⁵Jaduhñā tiecy
hānajty yhaambā chāmaambā,
néjjiāmā hobiujxt coo mbó'odāt.
Jaančh tehñ miøc hānajty quiapxy,
nebiā mejy jiāditiān. ¹⁶Juxtujcā

madsa'a hānajty quiø'ogonhaty maa
ja'a yhaooquiø'øjān. Yhaawjootiā
pejyhespada hānajty miøødā,
mejtsnaxā jiøjpā. Jaduhñā wyiin
jiøjp hānajty quiahxø'øgy nebiā xøø
møc yhañān.

¹⁷Coočh jaduhñ nhijxy,
mänítøch nwiingugādawøøyy
nebiā ho'ogypiān. Mänítøch
xquiø'ønāhgajpy ja'a
yhahooguiø'øhaam. Mänítøch
xñāmaayy:

—Ca'a mdsāhgø'øy. Høøch
ja'a jayøbajtpā, høøch ja'a jaac
høxhaambā. ¹⁸Júcyhøch hānajty,
tøøch hijty nho'ogy. Mänítøch
njujypiojcombā. Cábøch mānaa
nho'ogaannā. Høøchā cuhdujt
jaduhñ nmøød maa ja'a ho'ogyiibā
myinø'yān, maa ja'a ho'pāhajxy
ñāhgāda'aguiān. ¹⁹Mgujāyāp
jaduhñ nebiaty mwiinhixa'añ, tijaty
jājtāp túunāp jāda'ahaty, møød
tijaty jadāanāp tunāanāp. ²⁰Jaduhñ
miādia'agytiāgø'øgy ja'a tøøbā
mhíxiābā. Ja'a juxtujcpā madsa'ajā,
ja'a nājuxtujcpā Diosquexyhajxy
je'e, ja'a Dios jim quiejxypā maa
ja'a hermanodøjc-hajxiān, maa
ja'a cajpt juxtujcpān. Y ja'a
juxtujcpā orotoyøhñdiā, ja'a
hermanodøjc-hajxy je'eduhñ, ja'a
hajxy jim Diosmādia'agy panøcxpā
maa ja'a cajpt juxtujcpān.

2 'Jaduhñā Diosquexy
myajñājaayø'øwāt, ja'a
tøø quiexyiijābā maa ja'a
hermanodøjc-hajxiān jim Efeso:
“Ja'a Jesucristo, ja'a juxtujcpā
madsa'a quionhijpiā, jim je'e
tiāna'ay maa ja'a ceratoyøhñdy
ñāhmøjcān; je'eds jaduhñ
mānaamb: ²⁻³Nnajuøøbiøch

jaduhñ coo hajxy hoy mgudiunñ, coo hajxy møj mmeex'tucy, coo hajxy tøø mdsaačhpöcy ja'a høøčhcøxpä, coo ja'a ca'awiindøybä hajxy mga'a mee'xy. Tøø hajxy mmädia'agyhixy ja'a häna'c-hajxy jaduhñ mänaambä cooc tyijy hajxy tøø quiexyii ja'a Diósäm. Tøø hajxy mnajuø'øy coo hajxy yhøhnda'agy. Hoy hajxy mmeex'tucy. ⁴Je'ečh nga'a hojwiøøby coo hajxy mga'a nijiootpáatänä neby hajxy jecy mhøxtägøøyyän. ⁵Tii hajxy hoy coo mga'a nijiootpáatänä. Naxy hajxy mdehmñ nijiootpaadøøjät neby hajxy myajtsohndaquian. Pø caj, nøcxáambøčhä mceratoyøhñdyhajxy nbøgáanäm. Cähxø'p jaduhñ coočhä nmädia'agy hajxy jaduhñ xquia'a panøcxänä. ⁶Je'eds hoy coo ja'a nicolaíta miädia'agy hajxy mga'a mee'xä nébiøch jaduhñ nga'a mee'xiän. ⁷Hamädoowhit hajxy nebiä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, je'ečhä cuhdujt hajxy nmo'owaamby coo hajxy jimñ ñøcxät maa ja'a Dioswiinduumän. Jimä tøømdsa'am hajxy jiøø'xa'añ ja'a jugyhajtyejpä.”

⁸Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Esmirna. “Ja'a Jesucristo, ja'a jayøbajtpä je'e møødä høxhaambä. Tøø hijty yho'ogy; tøø jadähooc jiuypiojtägach. Je'eds jaduhñ mänaamb: ⁹Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy mjaančh tehñ chaačhpöcy, coo hajxy mjaančh

tehñ yhäyoy. (Høøčh mijts ja'a hoyhajt ja'a weenhajt nmooby.) Nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijtsä judfoshajxy haxøøg xñänømy. Jue'e hajxy jaduhñ, ja'a møjcu'ugongä miädia'agy hajxy miäbøjcäp. Ja'a hóybäc tyijy hajxy je'eduhñ wyi'i miäbøjpy; cab jaduhñ ñä'a tóyyäbä. ¹⁰Cab hajxy mdsähgø'owät hoy hajxy nej cu mja jat cu mja habet. Myajtsumaamb hajxy näje'e ja'a møjcu'ugongcøxpä. Xñä'a hijxmdsaamb hajxy jaduhñ pø tøyhajt hajxy jaduhñ mjaančh mäbøcy. Majcxøøyyä hajxy mdsaačhpøga'añ. Coočhä nmädia'agy hajxy hamuumdu'joot xquiudiúunät, hoy hajxy cu mja ho'og, høøčh mijts ja'a cuhdujt nmo'owaamby coo hajxy jimñ mnøcxät Dioswiinduum. ¹¹Hamädoowhit hajxy waambä Dioshespíritu ñäma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mäjädaacp, cab hajxy ñä'ägädä tsaächtiuna'añii ja'a Diósäm; cab hajxy piäda'aga'añii møjcu'uhaam.”

¹²Jaduhñä Diosquexy myajnäjaayø'owät ja'a jim tøø quiexyíijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Pérgamo: “Ja'a Jesucristo yhaawjooty ja'a pejyhespada miøødä, mejtsnaäxä jiøjpä. Je'eds jaduhñ mänaamb: ¹³Nnajuøøbiøch coočh mijts nmädia'agy hoy xquiudiunä homiänaajä, hoyyä Satanás jim jia gobiernähaty maa mijts mhitiän, hoyyä Antipas jim tøø jia yagho'ogyii. Paady yagho'cä coočh nmädia'agy hijty xyajwa'xä. Ni wéeñtiøch nmädia'agy hajxy

xquia'a hōxhijxä. ¹⁴Je'ečh mǎbøcy nga'a hojwiøøby coo häna'c wiingmädia'agy hajxy näje'ejaty yajnähixø'øy nebiä Balaam jecy yajnähixøøyyän. Je'edsä Balaam jøjcapxøøyy coo ja'a judíoshajxy nǎma'awóøjät cooc tyijy jaduhñ yhooyä coo hajxy ñiyhamigāhamāadowóøjät, coo hajxy quiaiy yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ¹⁵Jii häna'c-hajxy näje'ebä, cabä nicolaíta miädia'agy hajxy ñajtshixø'øwaanä. Cábøch mǎbójnäbä ja'a mädia'agy jaduhmbä nmee'xy. ¹⁶Weenä mädia'agy jaduhmbä hajxy ñajtshixø'øy. Pø caj, nøcxáambøch nmädsibø'øwa'añ pønjaty jim haxøøg yajnähixøøby maa mijtsän. Hädaa pejyhespada yaaby nmøødpøch nhaawjooty, hädáajøch nmädsiptunaamby. ¹⁷Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu nǎma'ay ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a juxtujcpä cajptän. Pønjaty mǎjādaacp, je'ečh nyajcayaamby ja'a maná jim yu'učhpä. Møødøčhä poobtsaa nmo'owa'añ. Jimä jemxyiøø yuugaayä poobtsaanähgøxp. Ni pøn jaduhñ quia'a høxcapy quia'a najuø'øy. Jagooyä yhøxcapy ja'a tøøbä mio'oyfijäbä."

¹⁸Jaduhñä Diosquexy myajnǎjaayø'owät ja'a jim tøø quixeyfijäbä maa ja'a hermanodøjc-hajxiän jim Tiatira; "Ja'a Jesucristo, jaduhñä wyiin quiahxø'øgy nebiä jøønhaayän. Jaančh tehñ yhaamb jaančh tehñ chāmaambä tiecy néjjiämä hobiujxt

coo mbó'odät. Jaayá'ayäts jaduhñ mānaamb: ¹⁹Nnajuøøbiøch jaduhñ coo hajxy hoy mničhogyii, coo hajxy hoy mmǎbøcy, coo hajxy hoy mgudiñ, coo hajxy mõj mjaančh tehñ miee'xtucy. Jadúhñhøch nnajuøøbiä coo hajxy jabom-jabom maas hojiaty mgudiñ. ²⁰Je'ečh mǎbøcy hoy nga'a mǎnijwiøøyyäp coo ja'a to'oxiøjc jii tu'ug maa mijtsän ja'a xøhajpä Jezabel. Ja'a Dioscøxpäc tyijy miädia'agy. Pero xjiøjcapxøøyyäbøch nmoonsāhajxy. Jaduhñ yhøhñdaacpä cooc tyijy yhooyä coo hajxy ñiyhamigāhamāadowóøjät, coo hajxy quiaiy yhú'ugät tijaty hajxy tøø yoxy maa ja'a quepychechwiinduumän. ²¹Tøøčhä Jezabel mayhooc nja nǎma'ay coo ja'a mädia'agy jaduhmbä ñajtshixøøñät. Pero cab jaduhñ ñä'ägädä najtshixø'øwa'añ. ²²Nyajpa'ambedáambiøch je'eduhñ møødä yhamigohajxy, pø cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixø'øwa'añ. Hoyhóyhøch hajxy nyajtsaačhpøga'añ. ²³Ngøxy pøgáanǎbøčhä yhuungä jiugyhajthajxy. Jaduhñä hermanodøjc-hajxy nǎgøxiä ñajuø'øwa'añ maa ja'a juxtujcpä cajptän coočhä wyiinmahñdy hajxy nnajuøøyyä. Coo hajxy hoy mguhdujthädät, nmo'owáambiøčhä hoyhajt ja'a weenhajt hajxy jaduhñ. Pø cabä, nyajtsaačhpøgáambiøch hajxy jaduhñ. ²⁴Pønjaty jim jaac hijp Tiatira, ja'a haxøøgmädia'agy hajxy ca'a panøcxpä, ja'a Satanás miädia'agy hajxy ca'a panøcxäbä, cábøch hajxy waamb nhanehmnä. (Tøyhájtäc tyijy ja'a Satanás miädia'agy jaduhñ.) ²⁵Jagóoyyøch

hajxy njaac nāma'ay coo hajxy
 hoy mgudiúnāt neby hajxy naxy
 mnä'ägädä cuhdujthatiän, høxtä
 cóonøch yaa ngädaactägätsät.
²⁶Pønjaty mājādaacp, pønjátyhøchä
 nmädia'agy hoy xyajtúunāp
 homiānaajä, je'ečhä cuhdujt
 hajxy nmo'owaamby coo hajxy
 guiobiernähädāt wiinduhmyhagajpt,
²⁷nébiøch nDeedy
 xquihdujtmooyyän. Møcä cuhdujt
 hajxy miødhada'añ. Coo ja'a
 miädia'agy hajxy quia'a mabøjcäxät,
 mänit hajxy chaächtiuna'añii,
 ja'a hajxy ca'a mabøjpä. Jaduhñ
 hajxy chaächtiuna'añii néjjiämä
 tu'ts mwojpú'uwät varillaahaam.
²⁸Nmo'owáambiøchä jaxiøøm
 hajxypä. ²⁹Mhamädoowhídäp hajxy
 waambä Dioshespíritu ñāma'ay
 ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a
 juxtujcpä cajptän."

3 'Jaduhñä Diosquexy
 myajnājaayø'owät ja'a
 jim tøø quixyfiñjäbä maa
 ja'a hermanodøjc-hajxiän jim
 Sardis: "Ja'a Jesucristo, je'edsä
 Dioshespíritu møødhajp ja'a
 juxtujcpä, møødä madsa'a
 juxtujcpä. Je'eds jaduhñ mänaamb:
 Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy
 hajxy xquia'a yajtuunä, hoy
 häna'c-hajxy jia mäna'añ cooc
 tyijj mijts hoy mgudiuñ. ²Naxiä
 mwiinmahñdy hajxy mdehm
 yajmédsät. Cabä Diosmädia'agy
 hajxy hoy mjaty cudiuñ. Je'eçh
 jaduhñ nja tsojpy coo hajxy pedyii
 mgudiúnāt, coo hajxy jaduhñ
 mga'a nä'ägä tu'udägóyyät.
³Mjahmiédsäp ja'a homiädia'agy
 hajxy jaduhñ, ja'a hajxy hijty
 tøø mhabøquiäbä. Je'eds hajxy

myajtúnäp tehngajnä. Najtshixøñä
 ja'a mhamdsoo wiinmahñdy hajxy
 jaduhñ. Pø cabä, jaguiápxyhøch
 mijts nyajcumädówät. Cab hajxy
 hānajty mnajuø'oy mánāajøch mijts
 nyajcumädowa'añ. ⁴Jim häna'c
 näje'e maa mijtsän jim Sardis,
 cab hajxy nej jiatcø'oy. Coo hajxy
 hoy wiädity, páadyhøch hajxy
 xmiøødwädita'añ poobwitmøød.
⁵Pønjaty mājādaacp, poobwit
 hajxy miøødhadaamby. Cábøchä
 xiøøhajxy nbo'odaanä maa hajxy
 myiñän cujaay librojooty. Jim hajxy
 ñøcxa'añ maaçh nDeediän, maa
 ja'a Diosmoonsän. Mänitøch hajxy
 jim ngapxpaada'añ, pønjatiä xiøø
 hānajty miimb cujaay librojooty.
⁶Mhamädoowhídäp hajxy
 waambä Dioshespíritu ñāma'ay
 ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a
 juxtujcpä cajptän."

⁷Jaduhñä Diosquexy
 myajnājaayø'owät ja'a jim
 tøø quixyfiñjäbä maa ja'a
 hermanodøjc-hajxiän jim Filadelfia:
 "Ja'a Jesucristo, cabä tii pojpä tii
 cädieey miøødä. Ja'a tøyhájtäts
 jaduhñ ñä'ägä møød. Miøødhájtäbä
 rey David yhawaatst je'eduhñ. Coo
 hānajty tii tøø yaghawa'açh, ni
 pøn jaduhñ quia'a hagø'owät. Y
 coo hānajty tii tøø yhawäguiiçh, ni
 pøn jaduhñ quia'a yaghawá'adsät.
⁸Jaayá'ayäts jaduhñ mänaamb:
 Nnajuøøbiøch cooçh nmädia'agy
 hajxy hoy xyajtuunä, hoyyā
 møcmājaa hajxy jaduhñtiäbaady
 mga'a ja møødä. Jaduhñhøch
 nnajuøøbiä cooçh mijtsä nxøø
 xquiapxpáatäbä. Páadyhøch mijts
 jaduhñ nguhdujtmo'oy coo hajxy jim
 mnøcxät Dioswiinduum. ⁹Pønjatiä

møjcu'ugong ja'a miädia'agy
 jaduñ mābōjcāp, ja'a judiōshajxy,
 jaduñ hajxy miānaambā cooc
 tyijy ja'a Diosmādia'agy hajxy
 hoy pianøcxpā. Cab jaduñ nā'ä
 tōyyābā. Nā'ä hōhndaacp hajxy
 jaduñ. Nyajmedsāambiōch hajxy
 maa mijts mwiinduumān. Mānītøch
 hajxy jīm nyagijicāda'aga'añ, neby
 hajxy jaduñ najuō'owāt cooçh
 mijts jaduñ ndsocy. ¹⁰Tøøch
 nmādia'agy hajxy xyajtuunā coo
 hajxy mmee'xtúgāt. Páadyhøch
 mijts ngüeendāhada'añ mānaa
 ja'a tsø'ty ja'a häyohn hānajt
 nāxa'añān wiinduhmyñaaẏwiin.
 Mānitā jāya'ayhajxy nāgøxiā
 chaaçhpøga'añ. ¹¹Mobādájþøch
 jiiby nhāda'aga'añ. Tehngajnā hajxy
 jaduñ hoy mgudiúnāt. Jaduñā
 cuhdujt hajxy ni pøn xquia'a
 pōjcāt coo hajxy jīm mnøcxāt maa
 ja'a Dioswiinduumān. ¹²Pønjaty
 mājādaacp, cøjxta'axiøø hajxy
 jīm yhida'añ Dioswiinduum.
 Ni mānaa hajxy jīm quia'a
 tsoonaanā. Ja'a nDéedyhøchā xiøø,
 jīm høch nyuugjaayaanā maa ja'a
 wyiinnāhgopcøxphaxiān, møødā
 Dioscajptā xiøø, møød høøch
 njemyxiøø. Ja'a Dioscajptā, ja'a
 Jerusalén jemybiā je'e. Jīm je'e
 choona'añ tsajpootyp maa ja'a
 Diosān. ¹³Mhamādoowhídāp hajxy
 waambā Dioshespíritu nāma'ay
 ja'a hermanodøjc-hajxy maa ja'a
 juxtujcpā cajptān.”

¹⁴Jaduñā Diosquexy
 myajnājaayō'owāt ja'a jīm
 tøø quixyijābā maa ja'a
 hermanodøjc-haxiān jīm Laodicea:
 “Ja'a Jesucristo, tøyhajtjeyp je'e.
 Ni mānaa quia'a hōhnda'agy. Je'e

cøxiā yajtsohndaac māduhñtiā
 Dios yhädiuñ. ¹⁵Jaayá'ayāts
 jaduñ mānaamb: Nnajuōþbiōch
 jaduñ cooçh nmādia'agy hajxy
 hamuumdu'joot xquia'a panøcxā,
 hoy hajxy mja māna'añ cooc tyijy
 hajxy mmäbøcy. Maas hoy coo
 hajxy cu mnä'ägā mānaañ coo
 hajxy mga'a mäsøcy. ¹⁶Entonces,
 coo hajxy hamuumdu'joot mga'a
 mäsøcy, páadyhøch mijts jaduñ
 nxøøghada'añ. ¹⁷Jaduñ hajxy
 mmāna'añ cooc tyijy hajxy tii
 mga'a nā'ägädā yajmaajiaty,
 cooc tyijy hajxy hoy mjaançh
 tehñ wiädity. Pero cab hajxy
 jaduñ mnajuø'øy coo hajxy
 tijaty mga'a møødā. Jaduñ
 mävñināts hajxy mhity nebiā
 häyoobān, nebiā wiindspān, nebiā
 nāhwa'ads høxwa'adspān. ¹⁸Nhuuc
 yajmädóogyhøch mijts oro hoybā,
 møødā poobwit, møødā wiindsooy.
 Jaduñ hajxy hoy mhixāt.
 Cooçh mijts xmiānuu'xtā'agāt,
 mēñtøchā mbojpā mgädieey hajxy
 nyajñāhwāatsāmāt. Jaduñ hajxy
 hoy jīm mnøcxāt Dioswiinduum;
 cab hajxy jaduñ mnä'ägädā
 tsähdiúnāt. ¹⁹Ndsójþiøch mijts,
 pero pø cábøch nmādia'agy hajxy
 xquiudiunaanā, mānit hajxy
 nyajcumādowa'añ. Nmāgapxaamby
 nhane'emaamby hajxy jaduñ.
 Entonces, naxiā mhaxøøgcuhdujt
 hajxy mdehñ nājtsxixō'owāt.
 Hix, coo hajxy jaduñ mnä'ä
 cumädówāt. Hamuumdu'jootā
 nmādia'agy hajxy xquiudiúnāt.
²⁰Huuc hamādoowhit hajxy, nja wi'i
 miānuu'xtāacypiøchā jāya'ayhajxy
 jaduñ cooçh hajxy xjiøjpøgō'owāt.
 Mānītøchā piojpā quidiieey

hajxy nyajnáhwáatsät. Mänítøch hajxy jaduhñ nmøødhíjnät tu'ugmädia'agy. ²¹Pønjaty mäjädaacp, nmo'owáambiöchä cuhdujt hajxy jaduhñ coöch hajxy xmiøødgobiernähádät. Jadúhñhøch tøø nmäjädaacpä; páadyhøch nDeedy jaduhñ nmøødgobiernähajpä.

²²Mhamädoowhídäp hajxy waambä Dioshespíritu ja'a hermanodøjc ñäma'ay maa ja'a juxtucpä tsajtøjcän."

4 Mänítøchä tsajpootyp nwiinhijxy coo yhawa'adsä. Mänítøch jaaya'ay xmiägäpxcombä, ja'a jayøbájtøch hänäjty tøbä xyhuuc mägapxpän. Jaduhñä yo't yajmädooyy nebiä xuuxtän. Mänítøch xñämaayy:

—Huuc pet yam; nhuuc yaghíxyhøch miičh tii jaduhñ jadáanäp.

²Mänítøchä Dioshespíritu xñägädaacy. Mänítøchä Dios nwiinhijxy; jím hänäjty yhäña'ay tsajpootyp. ³Haamb tsämaambä Dios hänäjty nebiä tsaa hoybän, nebiä jaspén, nebiä cornalinan. Yajxonä hi'inčh hänäjty quiähxø'øgy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Nebiä esmeraldatsaajan hänäjty yhañ chämany. ⁴Jímhøchä majjäya'ay nhijxy nähii'xmädaaxc. Wäditiä ja'a Dios hajxy hänäjty jiuhhäñaawiädity. Poobwitmøød hajxy hänäjty. Oro hajxy hänäjty quiuhjenhajpy. ⁵Jimä wädsuc hänäjty piädsømy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän. Jädijpä hänee hänäjty jím. Juxtucjä jøøn hänäjty jím tioy Dioswiinduum. Dioshespíritu je'eduhñ ja'a

juxtucpä. ⁶Haa jím ja'a Dioswiinduumä, jaduhñä mejy hänäjty jím quiähxø'øgy nebiä hijxt jaančh tehñ tiø'xypän.

Mädaaxcä animal ja'a Dios hajxy hänäjty jím jiuhhäñaawiädity. Cøxiä ñi'x quiopc-hajxy hänäjty wyiinmøødä, jayøjp jioøxcø'ømhaambiajpy. ⁷Tu'ug hänäjty quiähxø'øgy nebiä leóngän; tu'ug nebiä wajjän; tu'ug nebiä jäya'ayän; tu'ug nebiä jäyøøbiä wiistän. ⁸Haagä queectmøød hajxy hänäjty tädujcjaty. Cøxiä ja'a wiin hajxy hänäjty miøødä møød nähgøxp møød joodooty. Xøømdsuhñ hajxy hänäjty wyl'i miäna'añ:

Jaančh tehñ wia'adsä Dios;
je'e hajxy nWiindsønhtëm.

Cøxiä majaa miøødä;
homiänaajä ñäl'ägädä hity
cøjxta'axiøø.

⁹Jaančh hijpä Dios cøjxta'axiøø. Naaghoocä animal ja'a Dios hajxy wyiingudsähgø'øy, ¹⁰mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hänäjty wyiinijcäda'agy, ja'a nähii'xmädaaxpä. Mänitä Dios hajxy hänäjty jiaančh tehñ wyiingudsähgø'øy. Mänit hajxy hänäjty wyl'i ñiguiuhjeendu'udyii. Mänitä quiuhjén hajxy hänäjty jím ñajtsconø'øy Dioswiinduum. Mänit hajxy hänäjty miäna'añ:

¹¹Dios, højts miičh nWiindsønhajpy.

Hahixøøby jaduhñ coo højts miičh nwiingudsähgø'øwät, coo højts nmänä'anät coo miičh ja'a majaa mmøødä, coo miičh mmøjjä mjaančhä. Cøxiä wiinä miičh mjaančh tehñ quiunuu'xy mjaančh tehñ piäda'agy.

5 Mänítöchä Dios nhijxy
coo nocy hānajtj
quió'øbøc-haty haxädsach, ja'a
quió'ø hahooyhaampiä. Mejtsnaxä
nocy hānajtj jiaayä. Juxtujc-hit
hānajtj yhahoochä. ²Mänítöchä
Diosmoonsä tu'ug nhijxy, ja'a mājaa
jaanč tehñ miøødpä. Mänit je'e
miānaañ:

—Pøn cuhdujt møød coo yø'ø nocy
yhahoo'tstú'udät.

³Ni pøn cuhdujt hānajtj quia'a
møødä coo ja'a nocy hajxy
yhahoo'tstú'udät, coo hajxy yhéebät,
ni ja'a jimä tsajpootypä, ni ja'a
hädaa yaabä naaxwiimbä, ni ja'a
jiipiä möjcu'uhaambä. ⁴Mänítöch
njaanč tehñ jiøøyy, coo pøn
cuhdujt hānajtj quia'a møødä coo
ja'a nocy hajxy yhéebät, coo hajxy
quiápxät. ⁵Mänítöchä majjāya'ay
tu'ug xñamaayy:

—Ca'a mjøøñä. Ja'a Jesucristo,
je'eds mājādaac. Je'e cuhdujtmøød
coo yø'ø nocy yhahoo'tstú'udät. Ja'a
David ja'a yhap yhoc je'e, ja'a jecy
jim gobiernähájtäbä Judánaaxooty.
Paadiä Jesucristo xiøhaty ja'a León
de Judá.

⁶Mänítöchä Meeghuung tu'ug
nhijxy. Jim hānajtj tiāna'ay
Dioswiinduum, maa ja'a
animal nāmādaaxpān, maa ja'a
majjāya'ay nāhii'xmādaaxpān.
Cāhxø'p hānajtj coo hānajtj tøø
yagho'ogyii. Juxtujcä quiaa'pt
hānajtj; juxtujcä wyiin hānajtjypä.
Haa ja'a wyiin juxtujcpä, ja'a
Diosheshpírituhajxy hānajtj je'eduhñ
ja'a juxtujcpä. Jim hajxy hānajtj
wiädity wiinduhmyhagajpt.

⁷Mänitā Meeghuungä nocy hoy
piøjtsoy. Ja'a Dios jaduhñ yejc;

yhahooguiø'øhaamby hānajtj
tøø quió'øbøc-haty. ⁸Mänitā
Meeghuung wyiinjiicādaacä.
Ja'a nāmādaaxpā animalhajxy
māwiinjiicādaac møødä
nāhii'xmādaaxpā majjāya'ayhajxy.
Cødu'ugä harpa hajxy hānajtj
miøødä. Jimä poom hajxy hānajtj
miøødä orojøønebøhñdiooty.
Haa ja'a poom jaduhmbä, ja'a
Diospa'yaaxøøc je'eduhñ. Ja'a
Diosmādia'agy hajxy mājøjpä,
je'edsä Dios hajxy hānajtj pa'yaaxp.

⁹Mänitā jemyhøy hajxy yhøøyy:

Miič cuhdujtmøød coo yø'ø
nocy mhahoo'tstú'udät.

Miič højts xñähho'tuut. Paady
højts cuhdujt nmøødä
coo højts yaa nhídät
Dioswiinduum.

Wiinduhmyhagajpt højts ndsooñ.

Cøjhayuuc højts ngapxy.

¹⁰Miič højts cuhdujt xmiooyy
coo højts jim ngobiernähádät
naaxwiin.

Diostuung højts ndunaamby
nebiä teediän.

¹¹Mänítöchä Diosmoonsä nhijxy
jaanč tehñ miay. Ja'a Dios
hajxy hānajtj jiuhdānaawiädiipy
møødä animalhajxy møødä
majjāya'ayhajxy. ¹²Mänitā
Diosmoonsāhajxy møc jiaanč tehñ
yaaxy:

Yø'ø Meeghuung, yø'ø tøø
yagho'ogyii.

Yø'øds cuhdujtmøød coo jiaanč
tehñ wyiingudsähgø'øwøøjät.

Hahixøøby jaduhñ coo højts
nmānāanāmät coo cøxiä
wiinä miøødä, møødä mājaa,
møød coo quihwijiä, møød
coo miøjjä jiaančä.

¹³Mānit hajxy miānaaṇ nāgøxiä mädyijaty ja'a Dios tøø quiunuu'xy, ja'a jim̄bā tsajpootypä, møødä hädaa yaabä naaxwiimbä, møødä jiipiä møjcu'uhaambä, møødä jiipiä mejjiootypä:

Tsögä Dios hajxy
wiingudsähgøøyyäm møødä
Meeghuung.

Cøjxta'axiøø hajxy yhida'añ
møj jaančh. Møjmäjaa hajxy
miøød.

¹⁴Mānitä nämädaaxpä
animalhajxy miānaaṇ:

—Tsøc.

Mānitä nähii'xmädaaxpä
majjäya'ay ja'a Dios hajxy
wyiinijcädaacy. Wyiingudsähgøøyy
hajxy jaduhṇ.

6 Mānītøčhä Meeghuung
nhijxy coo ja'a nocy tu'hit
yhahoo'tstuuty ja'a hānajt
juxtujc-hithahoočhpä. Mānitä
animal tu'ug miānaaṇ:

—Min huug hiṇ.

Coo ja'a animal jaduhṇ miānaaṇ,
jaduhṇ yajmädooyy nebiä hānee
jiäditiän. ²Mānītøčhä craa tu'ug
nhijxy coo tøpxt hānajt tu'ug
miøødä. Poobcuaañähgøxp hānajt
yhāña'ay. Mānitä cuhjän miooyyā.
Mānit tiu'ubøjcy tsiptuumbä.
Mājäda'agaamb hānajt jaduhṇ.

³Mānitä Meeghuung ja'a
nocy yhahoo'tstuuty ja'a
miāmetsc-hithahoočhpä. Mānitä
miāmetspä animal miānaaṇ:

—Min huug hiṇ.

⁴Mānītøčhä craa tu'ug
nhíjxcombä. Tsaptscuaañähgøxp
hānajt yhāñaabiä. Mānitä cuhdujt
miooyyā coo ja'a jäya'ayhajxy
nøcxy yajnimiädsibø'oyii

hädaa yaabä naaxwiin, coo ja'a
jäya'ayhajxy nøcxy yajniyagho'ogyii.
Mānitä yoñhespada tu'ug miooyyā.

⁵Mānitä Meeghuung ja'a
nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a
miädägøøghithahoočhpä. Mānitä
miädägøøgpä animal miānaaṇ:
—Min huug hiṇ.

Mānītøčhä craa tu'ug nhíjxcombä
coo ja'a quixt hānajt tu'ug
miøødä. Jiñgwiaañähgøxp hānajt
yhāñaabiä. ⁶Mānītøčhä mädia'agy
nmädooyy maa ja'a mädaaxpä
animalhajxy hānajtian:

—Møjyuu jaduhṇ jadāañäp.

Ja'a trigo tu'kílobä, mägooxmil
chowhada'añ. Y ja'a cebada
tägøøgkílobä, jaduhṇ
chowhadaambä mägooxmil. Pero
cap yø'ø hoñ myaghäyówät ni yø'ø
vino.

⁷Mānitä Meeghuung ja'a
nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a
miämädaaxc-hithahoočhpä. Mānitä
miämädaaxpä animal miānaaṇ:

—Min huug hiṇ.

⁸Mānītøčhä craa tu'ug njaac
híjxcombä, ja'a hānajt xøhjäp ja'a
māyagho'pä. Cuaañähgøxp hānajt
yhāña'ay ja'a poob-lømnäbä.
Høxhaamä møjcu'uhaambä hānajt
piamiñ. Mānitä cuhdujt hajxy
miooyyā hädaa yaabä naaxwiin
coo jäya'ay hajxy yaghó'ogät
tu'mädaaxc-hitpä. Hadsip hajxy
hānajt miäyagho'oga'añ, yuuhaam,
pa'amhaam, caahaam.

⁹Mānitä Meeghuung ja'a
nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a
miämägooxc-hithahoočhpä.
Mānītøčhä hāañämahajxy jiiby
nhijxy altarpa'c, ja'a hajxy
hānajt tøø yagho'ogyiijäbä ja'a

Diosmädia'agyquiøxpä. Paady hajxy yagho'cä coo hajxy hänäjty hoy tøø jiaančh teh̄m quiudiuñ. ¹⁰Mänit hajxy møc yaaxy:

—Dios, miičh hõjts
nWiindsøn̄hajpy. Miičhä tøyhajt
mmøød. Mänaa hõjts nnø'ty
xyaghawiimbjítät jiiby naaxwiin.

¹¹Mänitä poobwit hajxy cødu'ug miooyyā. Mänit hajxy ñāmaayyā coo hajxy ween jiaac poo'xy hõxtä coonā hänäjty pedyii tøø yagho'ogyii ja'a hermano ja'a Jesucristo hajxy mäduumbä.

¹²Mänitä Meeghuung ja'a nocy yhahoo'tstúutcombä ja'a miädädujc-hithahoočhpä. Mänitä hujx møc ñajxy. Mänitä xøø jyiñøøyy nebiä jiñwitän. Mänitä po'o quiähxø'cy nebiä nø'tiän.

¹³Mänitä madsa'a tsajtcøxpä quiahy naaxwiin jaančh teh̄m miay; jaduhñ quiahy nebiä piidstøøm piojca'ayän.

¹⁴Mänitä tsajt yhadägoyyøøñä nebiä nocy yhaxädsachän. Mänitä tun cøxiä wiingtuum ñä'a yajnøcxä møødä naax hänäjty hijpä mejyquiujc.

¹⁵Mänitä jäya'ayhajxy nägøxiä jiiby ñiguiyuu'tsä tsaajutjooty, møødä jimbä tsaadunjootypä, møødä reyhajxy, møødä jäya'ayhajxy mõjhajpä, møødä mäyøøjjäya'ayhajxy, møødä soldadowiindsøn̄hajxy, møødä jäya'ayhajxy ja'a mõjcuhdujtmøødpä, møødä nä'a pajäya'ayhajxy. ¹⁶Mänitä tsaadun hajxy ñāmaayy:

—Hõjts nähgahbëjtäc. Jaduhñ hõjtsä Dios xquia'a híxät ja'a jim hāñaabíä tsajpootyp. Jaduhñ hõjtsä Meeghuung xquia'a yajtsaächpøgät.

¹⁷Tøø yhabaatnä coo hõjts hajxy xyajtsaächpøgaannä nägøxiä. Cab hõjts hoy nmee'xtuga'añ.

7 Mänítøchä Diosmoonsä mädaaxc nhijxy coo hajxy hänäjty jim tiäna'ay hanidiuhmjaty mäduhn̄jatiä naaxteec. Mädaaxnaax hajxy hänäjty tiäna'ay. Yhadujpiä poj hajxy hänäjty, jaduhñ quia'a pójnät naaxwiin ni mejywyiing ni quepyquiøxp. ²Mänítøchä Diosmoonsä tu'ug jadähooc nhíjxcambä coo hänäjty piedø'øy xøøbädsømypiä, coo ja'a Diossello hänäjty miøødä. Mänit hajxy møc miøjyaaxä, ja'a nämädaaxpä, ja'a hajxy hänäjty tøø quiuhdujtmø'oyíjábä coo hajxy quiädiéeyät, coo hajxy cøxypänejpíä jiatcø'øwät hädaa yaabä naaxwiin møødä jim mejjiooty. Mänit hajxy ñāmaayyā:

³—Cab hajxy mgädiéeyät jim naaxwiin ni jim mejjiooty, ni yø'ø quepychaa hajxy nej mga'a túnät, hõxtä coonā hõjtsä jäya'ayhajxy hänäjty tøø nseñapäda'agy wyiinnähgopcøxp, ja'a hajxy Diosmäduumbä.

⁴Mänítøchä mächohnd nmädooyy coo ja'a Israel yhap yhoc hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ nä mägo'x-cujuxychägui'xmädaa xmilpä. Nämajmetscjaty hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ.

⁵Nämajmejtsmil hajxy hänäjty yajseñapäda'aga'añ ja'a Judá yhap yhoc-hajxy, møødä Rubén yhap yhoc-hajxy, møødä Gad yhap yhoc-hajxy, ⁶møødä Aser yhap yhoc-hajxy, møødä Neftalí yhap yhoc-hajxy, møødä Manasés yhap yhoc-hajxy, ⁷møødä Simeón yhap yhoc-hajxy, møødä Leví yhap yhoc-hajxy, møødä Isacar yhap yhoc-hajxy, ⁸møødä Zabulón yhap

yhoc-hajxy, mөөдä José yhap
yhoc-hajxy, mөөдä Benjamín yhap
yhoc-hajxy.

⁹Mänítöchä majiäya'ay nhijxy.
Wiinduhmyhagajpt hajxy hänäjty
chooñ. Cøjhayuucjaty hajxy
hänäjty miädia'agy. Ja'a Dios hajxy
hänäjty jim̄ jiuhdänaawiädipty
maa ja'a Meeghuungwiinduumän.
Jaančh teh̄m miay hajxy hänäjty
jaduhñ; cab hajxy hänäjty hoy
yajmächowa'añ. Poobwitmөөд
hajxy hänäjty. Mөөдä xi'iwhaay
hajxy hänäjty quio'ogaphaty.

¹⁰Mänit hajxy nägøxiä yaaxy mөc:
Xyajnähwaats hөjtsä Dios mөөдä
Meeghuung. Gobiernähajpä
Dios jaduhñ.

¹¹Nägøxiä ja'a Diosmoonsä ja'a Dios
hajxy hänäjty jiuhdänaawiädity.
Mөөдä majjäya'adiöjc-hajxy hänäjty
jiuhdänaawiädijtäbä mөөдä
animalhajxy ja'a nämädaaxpä.
Mänitä Dios hajxy wyiinijcädaacy;
wyiingudsähgøøyy hajxy jaduhñ.

¹²Mänit hajxy miänaañ:
Tsögä Dios hajxy jaančh
teh̄m wyiingudsähgøøyyäm
cөjxta'axioø.
Tsög hajxy mänáanäm coo
miөjjä jiaančhä, coo
quihwijiä, coo miäjaamөөдä.
Tsög hajxy nämáaayyäm:
“Dioscujú'uyäp.”

¹³Mänítöchä majjäya'ay tu'ug
xmiäyajtøøyy:
—Pønäda'a yø'øduhñ
poobwitmөөд. Maa hajxiäda'a
chooñ.

¹⁴Mänítöch nhadsooyy:
—Wiindsón, cáböch nnajuø'øy.
Miičhāda'a mnajuøøby.
Mänítöch xñāmaayy:

—Yø'ø jäya'ayhajxy, tøø hajxy
jiaančh teh̄m chaačhpөcy. Tøø
hajxy nähho'tu'udyii ja'a
Meeghúungäm. Jaduhñ hajxy
tøø yajnähwáatsäbä. ¹⁵Paady
hajxy jim̄ tiäna'ay Dioswiinduum.
Xøømdsuhmä Diostuung hajxy
jim̄ tiuñ. Cueendähájtäp hajxy
ja'a Diósäm. ¹⁶Cabä yuu hajxy
mänaa yagjuø'øwaannä, ni cab
hajxy tiødsø'øwáanänä. Cab
hajxy xiøøno'ogáanänä, ni
cab hajxy yhanho'ogáanänä.
¹⁷Ja'a Meeghuung, jim̄ yhyty
maa ja'a Dios yhäña'ayän.
Je'e hajxy cweendähadaamb
yajxón. Cab hajxy jiø'øwaannä
xiuudsaañnä je'leguiøxpä coo hajxy
yajxoonda'aga'añii ja'a Diósäm.

8 Mänitä Meeghuung ja'a nocy
yhahoo'tstúutcombä ja'a
miäjuxtujc-hithahoočhpä. Mänit
jim̄ yhamooñ tsajpootyp cupc-hora.
²Mänitä Diosmoonsä juxtujc
nhijxy coo ja'a Dios hajxy hänäjty
jim̄ wyiindäna'ay. Mänitä xuuxt
hajxy miooyyä cødu'ug. ³⁻⁴Mänitä
Diosmoonsä wiingpä miejtspä.
Jimä orojoønebøhñdy hänäjty
miөөдä. Mänit hoy tiänaaxiopty
maa ja'a orohaltar mäwiingonän,
jim̄ mädøyyä maa ja'a Dios
hänäjty yhäña'ayän. Mänitä poom
may miooyyä coo jim̄ jiögät ja'a
orohaltarnähgøxp. Coo'pä ja'a
poomjoc hänäjty jim̄ maa ja'a
Diósän. Jimä Dios hajxy hänäjty
pia'ya'axy, ja'a Diosmädia'agy
hajxy hänäjty mäböjpä. ⁵Mänitä
Diosmoonsä ja'a joønebøhñdy
quionø'cy. Mänitä joømbajc
hoy quiuwobø'øy, ja'a hänäjty
jim̄ hijpä maa ja'a altarän. Mänit

quihga'tsnajxy naaxwiin. Mänit wiädsujcy mөөдä hānee yaaxy.

Mänitā hujx ñajxy.

⁶Haa ja'a nājuxtujcpä

Diosmoonsāhajxiä, ja'a

xuuxtmөөdpä cөdu'ugä, mänit hajxy ñiyhahixөөyyänä coo hajxy hānajty xiu'uxa'añ.

⁷Mänit tu'ug xiuuxy. Mänitā caandөтstuu quiahy hādaa yaabā naaxwiin mөөдä jөөн mөөдä nө'ty. Mänitā naaxwiin tiooyy ja'a hānajty miädägөөghitpä cөxiä, mөөдä quepychaa mөөдä hujtshaay.

⁸Mänitā Diosmoonsä ja'a miämetspä xiuuxy. Mänitādsä tun crúundäbā hoy quia'ay mejjiooty. Tooby hānajty je'e. ⁹Mänitā miädөөгpä mejy ñө'tiөөyy. Cөxy ho'c ja'a animalhajxy jaduhñ. Cөjxä barco qyiñ.

¹⁰Mänitā Diosmoonsä miädägөөgpä xiuuxy. Mänitā madsa'a crúundäbā quiahy jim tsajpootyp. Tooby hānajty je'ebä. Mänit hoy quia'ay maa ja'a miädägөөghitpä möjnөөjān, maa ja'a miädägөөghitpä nөөгopcän. ¹¹Jaduhñä madsa'a hānajty xiөhaty Tahm. Mänitā nөө miädägөөghitpä tiahmөөbiä. Mänitā jāya'ayhajxy may yho'cy.

¹²Mänitā Diosmoonsä miämädaaxpä xiuuxy. Mänitā xөө tu'nax yho'cy maa hānajty yhawijststuiän ja'a miädägөөghitpä. Jaduhñä po'o jiajpä mөөдä madsa'a. Mädaaxc-hora ja'a xөө hānajty quia'a hañ xөөm; mädaaxc-hora ja'a po'o hānajty quia'a hañ coods.

¹³Mänitөchä wiistä tu'ug nhijxjäyөөyy tsajtcөxp. Mänit mөc yaaxy:

—Coo ja'a Diosmoonsāhajxy jiaac xú'uxät ja'a jaac tägөөgpä, mänitā jāya'ayhajxy jiaanč tehñ chaačhpөga'añ, ja'a hajxy jiiby tsānaabiä naaxwiin.

9 Mänitā Diosmoonsä miämägooxpä xiuuxy. Mänitөchä madsa'a tu'ug nhijxcayh, naaxwiin hoy quia'ay. Mänitā madsa'a hawaatst miooyy coo ja'a jut jaduhñ yhawäguii'tstú'udät ja'a jaanč tehñ quioөcpä. ²Mänitā jut yhawäguii'tstuuty. Mänitā jөөnjoc qui'ixc piädsөөmy. Mänit cөxp chajpejty. Mänitā xөө cөjx wyiindägө'өyii. Mänitā tsajt cөjx jiaty jөөnjocjooty. ³Mänitā mamiu'u jocjooty piädsөөmy. Mänit hajxy yaa tiägөөyy jāyөөbiä hādaa yaabā naaxwiin. Mänitā mu'u төjpt hajxy miooyy nebiä caa'ptiөjptän. ⁴Mänit hajxy yhanehmā coo hujtshaay hajxy quia'a jөө'xät ni quepychaa. Je'e hajxy tiөbäp pөnjatiä Diosseñä hānajty ca'a mөөд wyiinnähgopcөxp. ⁵Coo pөñ jaduhñ tiөbөөjät, jaduhñä mu'udөjpt jiäwө'owa'añ nebiä caa'ptiөjpt jiäwө'өyän. Mägooxpo'o ja'a mu'uhajxy hānajty miädөba'añ. Pero cabā cuhdujt hajxy miooyy coo jāya'ay hajxy yaghó'ogät. ⁶Ja wi'i yho'ogaambä jāya'ayhajxy hānajty, pero cab hajxy jaduhñ ñä'ä ho'oga'añ.

⁷Jaduhñ mäwfinädsä mu'uhajxy hānajty quiahxө'өgy nebiä tsiptuumbā cuaayän. Jim hajxy hānajty miөөдä quihduum nebiä orocuhjenbän. Jaduhñä wyiin jiөjphajxy hānajty quiahxө'өgy nebiä ya'adiөjcän. ⁸Jaduhñä cuhwaay hajxy hānajty miөөдä

nebiä to'oxiøjcuhaayän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hānajtý quiāhxø'ogy nebiä leöntu'tstän. ⁹Nāhbujxt cuhbujxt hajxy hānajtý nebiä hacxpøjtän. Coö hajxy hānajtý jiäyøý, jaduhñ hajxy hānajtý jiädity nebiä tsiptuumbä cuaaguiarretän. ¹⁰Jaduhñä tøjpt hajxy hānajtý miøødä nebiä caa'ptiøjtän. Jaduhñä cuhdujt hajxy hānajtý miøødä coö jäya'ay hajxy tiøbät mägooxpo'o. ¹¹Haa ja'a mu'u wyiindsøñhajxiä, jutjooty hānajtý chāna'ay, ja'a jaanč tehñ quiøøcpä. Jegyhajty hijty je'e tiuñ Diosmoonsä; tøø yhøxquéjxänä. Abadón hānajtý xiøhaty hebreohayuuc-haamby. Apoliön hānajtý xiøhaty griegohayuuc-haamby. Jaduhñ miädia'agytiägø'øý, ja'a mäyajcuhdägoobiä.

¹²Jaduhñä tsø'ty tu'ug jiajtä. Metsä tsø'ty hānajtý quia'a pedyiinä.

¹³Mānitä Diosmoonsä miädädujcpä xiuuxy. Mānítóchä mädia'agy nmädooyy coö jäya'ay jim quiapxy maa ja'a orohaltarän, jim Dioswiinduum. Hamädaaxteecä orohaltar hānajtý. ¹⁴Mānitä Diosmoonsä miädädujcpä ñāmaayy, ja'a hānajtý tøøbä xiu'uxiä:

—Nøcx ja'a Diosmoonsähajxy mādāaxpä mäguejø'øw, ja'a jim cuxochpä maa ja'a Eufratesmøjnøøjän.

¹⁵Mānit hajxy hoy miäguejø'øyii. Mānit hajxy wyiinguejxä coö jäya'ay hajxy yaghó'ogät tu'ug tægøøgpuxy. Jäguemiä hajxy hānajtý tøø yajnähdiijyi coö hajxy miäyaghó'ogät. Coö ja'a

miädädujcpä Diosmoonsä jaduhñ xiuuxy, habaat jaduhñ coö hajxy jiatcø'øwät. ¹⁶Mānítóch nmädooyy coö mejtsmägo'xmillón soldado hajxy hānajtý miøødä; haagä cuaayhānaaby hajxy hānajtý jaduhñ.

¹⁷Haagä caačhpujxtä soldadohajxy hānajtý. Jaduhñä pujxt color hānajtý miøødä, møødä tsaptspä, møødä hucypiä, møødä pu'tspä. Jaduhñä cuaay quiope-hajxy hānajtý nebiä leöncopcän. Tægøøgtu'u hānajtý jiiby piädsømy yhaawjooty, møødä jøøn, møødä joc, møødä azufre. ¹⁸Jaduhñä jäya'ayhajxy yagho'cä ja'a tu'ug tægøøgpuxypä, jøønhaam, joc-haam, azufrehaam. ¹⁹Jimä cuaay mājaa hajxy hānajtý miøødä maa yhaawhajxiän møødä jiiby maa tiu'tsthajxiän. Jaduhñä tiu'tsthajxy hānajtý quiāhxø'ogy nebiä tsahñdycopcmmøødpän. Ja'a tiu'tsthaama jäya'ay hajxy hānajtý yajtsu'uch.

²⁰Pero ja'a jäya'ayhajxy ja'a mähmøøyyäbä, cabä haxøøgcuhdujt hajxy ñajtshixøøyy. Møjcu'ugong hajxy hānajtý jiaanč tehñ wyiingudsähgøøñäp, møødä oronähwopy, møødä platanähwopy, møødä hobiujxtnähwopy, møødä tsaahädiuñ, møødä quepychech. Cab yø'øduhmbä ñä'a hixy, ni quia'a mädoy, ni quia'a yo'oy. ²¹Wi'i jäya'ay-yagho'pnä ja'a jäya'ayhajxy hānajtý. Wi'i miäbādaacnä hajxy hānajtý haxøøgwijnmahñdyhaam. Wiingä tægachä to'oxiøjc hajxy miøødtsäna'ayñä. Møød hajxy hānajtý wyl'i mieečhñä.

10 Mānítóchä Diosmoonsä tu'ug nhijxy jaanč tehñ

miäjaamøød. Jim hānajtj miānacy tsajpootyp. Joczooty hānajtj miānacy. Jimā hi'inčh hānajtj miøødā quiuhduum. Jaduhñā wyiin jiojp hānajtj jiajy nebiā xøøjān. Jaduhñā tiecy hānajtj quiāhxø'pä nebiā toobiān. ²Jimā nocyhuung hānajtj quiø'øbøc-haty ja'a haxādsajtstu'udypā. Mānitā yhaoodiecy piādaacy mejywyiing. Mānitā yhanajytiacy piādaacy tø'ødstuum. ³Mānit møc yaaxy nebiā leóngān. Mānitā hānee ja'a juxtujcpā yaaxwiimbijty. Capx hajxy jaduhñ. ⁴Mānítóch nja tågø'owaañ cujahbiā waambā hāneehajxy quiapxy. Mānítóchā jāya'ay tu'ug xñāmaayy jim tsajpootyp:

—Cab jaduhñ mgujāyāt nebiā hāneehajxy quiapxiān. Ni pøn jaduhñ mga'a yajmøødmādiā'agāt.

⁵Haa ja'a Diosmoonsā hānajtj jim tānaabiā mejywyiing møød jim tø'ødstuum, mānit yhaoguiø'ø chajxajy. ⁶Mānit miānaañ:

—Cøjxta'axiøø ja'a Dios ñā'ägädā hity. Cøxiā quiunuu'xy møødā tsajt, møødā naaxwiin, møødā mejy, hotyehm miādyiijatiā. Ja'a Dios jaduhñ mānaamb cooc tøø yhabaatnā. ⁷Coo yhabāadāt coo ja'a miājuxtujcpā Diosmoonsā xiu'uxa'añ, tøø ja'a Dios hānajtj yajtøjiaty nebiā quiuguexy hajxy hānajtj jecy tøø yhawaanān. Cabā wiinghānā'c yhawaanā; ja'a quiuguexiāhajtjā yhawaanā.

⁸Mānítóchā jāya'ay jim tu'ug xñāmāguiombā tsajpootyp:

—Nøcx ja'a nocyhuung pøjtsow ja'a haxādsajtstu'udypā, ja'a Diosmoonsā quiø'øbøc-hajpiā.

⁹Mānítóchā Diosmoonsā ja'a nocyhuung hoy nmāyujwa'añ cooč xmió'owāt. Mānítóch xñāmaayy:

—Pøc; pu'uy. Pa'ag mhaawjooty mjuø'owa'añ nebiā møjtsiinnøøjān. Pero coo jiiby quiāda'aga'añ maa mjøø'xytiøjcān, mānit mjuø'owa'añ coo tiahmā.

¹⁰Mānítóchā nocyhuung hoy njaančh pøjtsoy. Mānítóch njaančh puhy. Pá'aghøch jaduhñ njaančh juøøyy nhaawjooty nebiā møjtsiinnøøjān. Pero coo jiiby jiaančh cādaacy maačh njøø'xytiøjcān, mānítóch njaančh juøøyy coo tiahmā. ¹¹Mānítóch hajxy xñāmaayy:

—Tsipcøxp mnāgapxtāgātsāt nebiā jāya'ayhajxy jiada'añ yhabeta'añān, ja'a hajxy jim tsānaabiā wiinduhmyñaaaxwiin, ja'a hajxy wiinduhmyhayuuc mādiaacpā, møødā gobiernāhajxy.

11 Mānítóchā paxyquipxt hajxy xmiøoyy. Mānítóch hajxy xñāmaayy:

—Nøcx ja'a Diostøjc quipx møødā altar. Mächow ja'a jāya'ayhajxy, nānaagā Dios hajxy wyiingudsähgø'øy. ²Pero cab jaduhñ jim mguípxāt Diostøghaguuy. Ja'a jāguembā-jāya'ay ja'a cuhdujt hajxy tøø mio'oyii coo hajxy jim guiobiernāhādāt maa ja'a Dioscajtān juxychāgui'xmejtspo'o. ³Nguexāambiøchā nguguexy metscā coo hajxy jim miādiā'agāt ja'a høøchcøxpā juxychāgui'xmejtspo'o. Jiñwitmøød hajxy wiādita'añ.

⁴Haa ja'a Diosquexy hajxy nāmetspā, ja'a olivoquepy

hajxy je'e ja'a metspä, mөөдä ceratoyøhñdy metspä, ja'a jim tänaabiä Dioswiinduum. Ja'a Dios ja'a naaxwiin cunuu'x. ⁵Coo ja'a Dioscuguexyhajxy hānajtj cøxypānejpiä jia tuna'añii, mānitä jøøn hajxy yhøxpāxujja'añ yhaawjooty. Cøxy toyaambä miādsiphajxy hānajtj jaduhñ. Jaduhñ hajxy yho'oga'añ. ⁶Cuhdujtmөөдä Dioscuguexyhajxy hānajtj coo hajxy quia'a yajtú'uwät, naagxøø hajxy hānajtj miādia'aga'añ ja'a Dioscøxpä. Jaduhñä cuhdujt hajxy hānajtj miøødäbä coo nøø hajxy wia'añdiúnät, yajnø'tycójät. Jaduhñä cuhdujt hajxy hānajtj miøødäbä coo ja'a jäya'ay hajxy yajpa'ambédät hädaa yaabä naaxwiin, coo häyohn hajxy yagjadøøjät, naaghoocä jioothajxy hānajtj chocy. ⁷Coo hajxy hānajtj tøø miādiaacpādøøñä, mānitä animal jiiby tu'ug piādsøma'añ maa ja'a jut jaančh tehñ quiøøcpän. Mānitä Dioscuguexyhajxy yagho'oga'añii. ⁸⁻⁹Tägøøgxøø ja nähgupc hajxy jim wyijtsna'awa'añ møjcajptooty maa ja'a Jesús jecy møjpahbejtän cruzcøxp. Haa ja'a cajptjäya'ayhajxiä, haxøøgä cuhdujt hajxy hānajtj miøødä nebiä jecyjjäya'ay ja'a cuhdujt hajxy hijty miøødän, ja'a hajxy hijty jim jegyhajty tsānaabiä Sodoma mөөдä Egipto. Cabä cuhdujt hajxy ñä'ägä yega'añ coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jim yajnaaxtägø'øwøøjät. Minaamb hajxy yheeba'añii. Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Cøjhayuuc hajxy miādia'aga'añ. ¹⁰Jaančh tehñ xioonda'agaambä

jäya'ayhajxy hānajtj coo ja'a Dioscuguexyhajxy hānajtj tøø yho'ogy. Paady hajxy hānajtj jootcujc ñijiäwøøyyänä, cab hajxy hānajtj yhadsibáanänä. Paady hajxy hānajtj hotyiijä ñä'ä nimio'owa'añii hamiñ haxøpy. ¹¹Coo tägøøgxøø ja nähgupc hānajtj tøø yhabety, mānitä Dios ja'a quiuguexyhajxy hānajtj yagjujypiøga'añ jadähooc. Pønajat hānajtj hixaamb, mānit hajxy hānajtj chähgøøbiøga'añ. ¹²Mānitä Dioscuguexyhajxy miādowa'añ coo hajxy hānajtj møc miøjya'axyii jim tsajpootyp:

—Pet hajxy yam cøxp.

Mānit hajxy jocjooty ñøcxa'añ tsajpootyp. Hixāanäp hajxy ja'a miādsípäm. ¹³Mānitä hujx jaančh tehñ miøc ñaxa'añ. Mānitä tøjc may piuma'añ ja'a miāmajc-hitpä jim cajptooty. Juxtujcmilä jäya'ayhajxy yho'oga'añ. Ja'a hajxy hānajtj tøø jiaac mähmø'øyäbä, jaančh tehñ chähgø'øwaamb hajxy jaduhñ. Mānitä Dios tsajpootypä hajxy wyiingudsähgø'øwa'añ.

¹⁴Jaduhñ ja'a tsø'ty ñajxy ja'a miāmetsc-hoocpä. Paquiä yhabaadāangombä coo ja'a miädägøøgpä ñaxāangombä.

¹⁵Mānitä miājuxtujcpä Diosmoonsä xiuuxy. Mānit hajxy jim møc yaaxy tsajpootyp:

Ja'a Jesucristo hajxy

nWiindsøn hájtäm.

Tøø je'e miøjtägø'øy

wiinduhmyñaaxwiin.

Cøjxta'axiøø

guiobiernähadaannä.

¹⁶Jimä nähii'xmädaaxpä majjäya'ay ja'a Dios hajxy hānajtj

jiuhhãnaawiädity. Mänitã Dios
hajxy hoy wyiinjiicãda'agy.
Wyiiingudsãhgøøyy hajxy jaduhñ.

¹⁷Mänit hajxy miãnaañ:

Dios, højts miičh

nWiindsønħajpy.

Cøxiã miičh mãjaa mmøødã.

Cøjxta'axiøø miičh mhity.

Dioscuj'uyãp coo miičh tøø

mmøjtãgøøñã, coo tøø

mdãgøøñã gobiernãhajpä.

¹⁸Tøø ja'a jãya'ayhajxy nägøxiã

jia jootma'ady. Pero tøø

yhabaady coo miičh

myajcumãdowaannã.

Tøø yhabaady coo miičhã

ho'ogyjiãya'ayhajxy

myajtøyhajtyegaannã, coo

myajcuhdãgoyyaannã

pønãtiã jãya'ayhajxy yaa

yajtu'udãgooby hãdaa yaabã

naaxwiin.

Jaduhñ tøø yhabaatpä coo

miičhã hoyhajt ja'a weenhajt

hajxy mmo'owa'añ pønãty

miičh tøø xquiapxpaady,

møød pønãtiã mmãdia'agy

hamuumdu'joot tøø xyajtuunã,

møød pønãty miičh tøø

xwyiiingudsãhgøøy, hoyyã

møjtuung hajxy tøø quia'a ja

møødhaty.

¹⁹Mänitã Diostøjc jim yhawaach
tsajpootyp. Mänitã cãja jiiby
quiãhxø'cy tøgooty møødã contrato,
ja'a Dios jecy yajcuhdújãbã. Mänit
tiãgøøyy wãdsujpä. Mänitã hãnee
møc jiãdijty; møødã hujx møc ñajxy.
Mänitã caandøøtstuu may quiahy.

12 Mänitã hijxtahnd jim
quiãhxø'cy tsajtcøxp
jaančh tehñ hoy-yagjuøøñã. Jimã
to'oxiøjc hãnajty tu'ug yhajajy

nebiã xøøjã. Jimã po'o hãnajty
yajtehmbety. Majmetscã madsa'a
hãnajty quiuhjenhaty. ²Tøø
hãnajty tiehñ yhabaatnã coo
yhuungpaada'añ. Paady hãnajty
wyi'i ya'axy. ³Mänitã hijxtahnd
wiingpä wyiiingãhxø'combã. Tu'ugã
dragón hãnajty cruundã. Tsaptsã
ñi'x hãnajty. Juxtujcã quiopc
hãnajty haagã cuhjenmmøød. Majcã
quiaa'pt hãnajty. ⁴Tiu'tsthaamã
madsa'a tu'ug tãgøøgpuxypã
yajcahy naaxwiin ja'a
tsajtcøxpã. Mänitã dragón hoy
wyiindãnaaxiøpy ja'a to'oxiøjc
ja'a hãnajty huungpaadaambã.
Nãgooyyã yhuung hãnajty myina'añ,
mänit hãnajty chu'uds'añ.
⁵Mänitã ya'ayhãna'c myiññ. Je'e
hãnajty tunaamb gobiernã
wiinduhmyñaaaxwiin. Møc hãnajty
jaduhñ jiaaňch tehñ yhane'ema'añ.
Mänit jim yajnøcxã Dioswiinduum.
⁶Mänitã to'oxiøjc piãyø'cy. Pactuum
ñøcxy. Jimã Dios hãnajty tøø
yajnãhdiy coo jim yajcayøøjãt mil
cumejtsmãgo'x cudãgøøghii'xxøø.
⁷Mänitã tsip jim piãdø'nã
tsajpootyp. Ja'a Miguel hãnajty
tuumb Diosmoonsãwiindsøn. Je'e
ja'a Diosmoonsãhajxy miøødpãdø'c.
Ja'a dragón ja'a mioonsãhajxy
møødpãdø'pä. Mänit hajxy
ñiñãmejtsã. ⁸Cabã dragónhajxy
ñã'ã mãjãdaacy. Mänit hajxy quia'a
cuhdujtmóoyyãnã coo hajxy jim
jiaag hídãt tsajpootyp. ⁹Mänitã
dragónhajxy jim yhøxquëjxãnã;
yaa hajxy miãnajnã hãdaa yaabã
naaxwiin. Haa ja'a dragónhajpä,
ja'a møjcu'ugong je'e, ja'a
jecychahñdy je'e. Jaduhñ je'e
xiøhajpä Satanás. Je'e hajxy

yaa xwiinhóhñām hádaa yaabä naaxwiin.

¹⁰Mänitā jāya'ay jīm mōc yaaxy tsajpootyp.

—Tøø ja'a Dios miäjäda'agy.

Gobiernä je'le tiunaamby mōødä Jesucristo. Tøø ja'a mōjcu'ugong yhøxquéjxänä. Xøømdsuhm højts nmägu'ughajpähajxy hijty jīm yajnähdsomyii Dioswiinduum.

¹¹Paady højts nmägu'ughajpähajxy tøø miäjäda'agy, coo ja'a Meeghuung hajxy tøø xñäho'túutäm, mōød coo ja'a Dios hajxy quiaapxpaady. Hoy hajxy hānajtj jia ho'oga'añ, cab hajxy hānajtj chähgø'øy. Hamdsoo hajxy jaduhñ ñiñähdujcä coo hajxy yhö'ogät. ¹²Mxoondä'agäp hajxy, pønjatj jīm tsānaaby tsajpootyp. Pero pønjatj jiiby tsānaaby naaxwiin, haxøøg hajxy mähøcy mjada'añ mhabeta'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mōjcu'ugong hajxy jiiby tøø xñägäda'agy. Hawa'anda'agaambä mōjcu'ugong jaduhñ. Ñajuøoby jaduhñ coo cuhdujt jejcy quia'a mōødhada'añ coo cøxypänejpä jiatcø'øwät.

¹³Coo ja'a dragón yhiixy coo hānajtj tøø quiäda'agy naaxwiin, mänitā to'oxiøjc tiägøøyy päboobiä, ja'a hānajtj tøø yhuungpäädiäbä.

¹⁴Mänitā to'oxiøjc wiistäqueect metsc miooyä mōjjaty, neby jaduhñ jāyøy ñøcxät pactuum maa hānajtj yajcaya'añiijän tägøøgjomøjtä cupc. Jäguemä dragón miähmø'øwät. ¹⁵Mänitā dragón nøø com yhøxpäxuyj nebiä to'oxiøjc jaduhñ ñøøgomdsømøøjtät.

¹⁶Mänitā nøøgom cøjx yhuugø'øy naaxooty. Puhbejtä ja'a to'oxiøjc

jaduhñ. ¹⁷Mänitā dragón ja'a to'oxiøjc jiaanč tehñ ñāhawa'andaacy. Mänitā dragón tiägøøyy tsiptuumbä mōødä to'oxiøjc yhuunghajxy, ja'a hajxy hānajtj yaa tsānaabiä hádaa yaabä naaxwiin, ja'a Diosmädia'agy hajxy hānajtj mähøjpä, ja'a Jesucristo hajxy hānajtj capxpaatpä.

13 Jímhøch hānajtj ndāna'ay mejypia'a. Mänitøchä animal cruundä nhixpädsøomy mejjiooty. Juxtujcä quiopc hānajtj haagä xøømøød. Haa ja'a xøø jaduhmbä, haagä haxøøgjatiä Dios hajxy ñänømy. Majcä quiaa'pt hānajtj haagä cuhjenmøød.

²Jaduhñä ñi'x hānajtj nebiä cuxiøøbøjtän. Jaduhñä tiecy hānajtj nebiä osotequiän. Jaduhñä yhaaw hānajtj nebiä leónhaawän. Mänitā animal mōjcuhdujt miooyä mōødä mōcmäjaa. Ja'a dragón jaduhñ yejc; yhamdsoo je'le jaduhñ. ³Tu'ugä animal quiopc hānajtj quiähxø'øgy nebiä cuhbuxypän. Tøø hānajtj chøoccombä. Mänitā jāya'ayhajxy nägøxiä jiaanč tehñ yagjuøøyy. Mänitā animal hajxy tiägøøyy pawädijpä. ⁴Mänitā dragón hajxy wyiingudsähgøøyy, je'eguiøxpä coo ja'a animal mōjcuhdujt hānajtj tøø mio'oy. Jaanä ja'a animal hajxy wyiingudsähgøøbiä. Jaduhñ hajxy hānajtj miāna'añ:

—Ni pøn mājaa jaduhñ quia'a mōødä nej yø'ø animal mājaa miøødän. Ni pøn jaduhñ quia'a mājädä'agät coo yø'ø animal hajxy ñä'a mädsibø'øwät.

⁵Mänitā animal cuhdujt miooyä coo ja'a Dios haxøøg ñänømät.

Jaduh_n quiuhdujtmóoyyabä coo yhané'emät juxychägui'xmejtspo'o.

⁶Jaanch jatcøoyy jaduh_n.

Haxøøgä Dios jiaanch nänøømy, møødä Dios tiøjc, møød hajxy jim hijpä tsajpootyp. ⁷Jaduh_n quiuhdujtmóoyyabä coo miädsibø'owät ja'a Dioshuunghajxy, coo ja'a Dioshuunghajxy quia'a yajmäjäda'agøøjät. Mänit quiuhdujtmóoyyabä coo ja'a jäya'ayhajxy yhané'emät nägøxiä, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyñaaxwiin. ⁸Je'eds hajxy jaduh_n animalwiingudsähgøoyy, pønhatiä xiøø hänäjty jim ca'a miimb cujaay nocyquiøxp, ja'a Meeghuung miøødpä, ja'a højts xñähho'túutämbä. Pønjaty cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän, je'edsä xiøøhajxy jim miimb cujaay nocyquiøxp. Tøøyyämä xiøøhajxy hänäjty quiujähyyäxä coo ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xtaacy.

⁹Naxy hajxy hädaa mhuuc teh_m wyiinuø'owät. ¹⁰Pønjaty mädsuumb, yajtsuumdägatsaamb hajxy je'ebä. Pønjaty mäyagho'p espadahaam, jaanä jaduh_n hajxy yagho'tägatsaanäbä espadahaam. Hix, pønjaty jaduh_n Dioshuung, tsipcøxp hajxy miee'xtügät; tsipcøxp hajxy miäböğät.

¹¹Mänitøchä animal wiingpä nhijxnaaxwiimbädsøømy. Jaanä cruundä je'ebä. Metscä quiaa'pt hänäjty je'e nebiä meeghuungcaa'ptän. Wiing hänäjty quiapxy miädia'agy nebiä dragóngän. ¹²Jaduh_ndsä møjcuhdajt hänäjty miøødäbä nebiä jayøbajtpä møjhanimalän.

Quipxy hajxy hänäjty yhané'emy nämetscä. Mänitä miämetspä møjhanimal yhanehmy coo ja'a jayøbajtpä wyiingudsähgø'owøøjät, ja'a hänäjty cuhbuxypä tøø chø'oguiäbä. ¹³Haa ja'a møjhanimal miämetspä, madiu'u hijxtah_{nd} yajcähxø'cy haagä hoy-yagjuøønäjaty. Hijxwiinduumä jøøn yajcahy naaxwiin. ¹⁴Coo ja'a jaya'ayä hijxtah_{nd} hajxy yhijxy, yaghijxmañøøyyä hajxy jaduh_n. Mänit hajxy nāmaayyā coo ja'a animal hajxy yhahädiuunnäxät, ja'a hänäjty tøø quiuhbuxyijjābä.

¹⁵Mänitä miämetspä animal quiuhdujtmooyyä coo ja'a animal yhahädiuunnaxy yagjujypiögät, yajcapxø'ögät. Jaduh_n je'e quiuhdujtmóoyyabä coo yajyagho'ogøøjät pønhatiä animalhahädiuunnaxy ca'a wiingudsähgø'owaamb.

¹⁶Mänitä tsaangu'ughajxy nägøxiä yajseñapädaacy maa yhahooguiø'øhajxiän, o maa wyiinnähgopcøxphajxiän, miøjjä miuutscä, miäyøø quia'a mäyøøjä.

¹⁷Pøn hänäjty ca'a señamøød, pønä animal xiøø hänäjty ca'a møødhäjtäp, o ja'a número, cabä cuhdajt hajxy hänäjty mio'oyii coo hajxy jiüyät, coo hajxy tiøogät.

¹⁸Pøn cuhwijy, pøn wiinjuøøby, ween yhuuc najuø'øy nebiä animal número miädia'agytiägø'øy. Jaduh_n je'e nebiä jäya'ay número. Jue'e número jaduh_n, tädujmägo'x cudäg øøghii'xtädujc.

14 Mänitøchä Meeghuung nhijxy coo jim tiäna'ay Siöntunnähgøxp. Jimä jäya'ayhajxy hänäjty piadänaabiä nämägo'x

cujuxychägui'xmädaaxc mil. Yhaagä mөөд hajxy hänäjty cujaay wyiinnähgopcөxphajxy ja'a Meeghuung xiөө mөөдä Tiedy xiөө. ²Mänitөch jim nmädooyy tsajpootyp nebiä möjnөө may jiäditiän, nebiä hānee mөc ya'axiän. Jaduhñ hänäjty yajmädoobä nebiä harpa may miäna'añ. ³Ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ay, ja'a hajxy hänäjty тө yajnäwha'ačhíjábä hádaa yaabä naaxwiin, jemyhөy hajxy hänäjty jim yhöoby Dioswiinduum. Haa ja'a nämädaaxpä animalhajxiä, jim hajxy hänäjty piahñä'ay mөөдä majjäya'adiөjc-hajxy. Cabä wiinghäna'c-hajxy jiada'añ ja'a jemyhөy jaduhmbä. ⁴Haa ja'a nämägo'x cujuxychägui'xmädaaxc milpä jäya'ayhajxiä, cabä wiingto'oxiөjc hajxy hänäjty тө miөөдtsäna'ay. Jaanč tehñ yhoy hajxy hänäjty jiäya'ayhaty. Majatiä Meeghuung hänäjty ñөcxө'y, pianөcxyp hajxy hänäjty jaduhñ. Jayөbajt hajxy yajnähdijä coo hajxy yajnäwha'adsөөjät, coo hajxy yhuunghadөөjät ja'a Diósäm mөөдä Meeghúungäm. ⁵Ni mänaa hajxy quia'a höhnda'agy. Cab hajxy tii poj tii cädieey mөөдä jim Dioswiinduum.

⁶Mänitөchä Diosmoonsä wiingpä nhijxy; jim hänäjty jiäyөөwiädity tsajtөxp. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty yegaamby ja'a ni mänaa ca'a tagajtpä. Nägөxiä ja'a jäya'ayhajxy hänäjty mio'owa'añii, ja'a hajxy yaa tsänaabiä wiinduhmyhagajpt, hoy hajxy wiinghayuucjaty jia mөөдä. ⁷Mänitä Diosmoonsä mөc miänaañ:

—Wiingudsähgө'ow ja'a Dios hajxy. Nämä'aw hajxy jaduhñ coo miөjjä jiaančhä. Tөө yhabaady coo ja'a Dios jäya'ay yajtөyhajtyega'añ. Je'eds cөjx yhädiuñ tsajpootyp mөөдä naaxwiin, mөөдä mejy, mөөдä nөөgopc.

⁸Mänitä Diosmoonsä tu'ug jiaac mänaañ:

—Tөө ja'a möjcajpt Babilonia quiuhdägoy, je'eguiөxpä coo ja'a quiuhdujt jiaanč tehñ yhaxөögä. Tөө ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä piajatcө'y ja'a Babilonia quiuhdujt.

⁹Mänitä miädägөөgpä Diosmoonsä mөc miänaañ:

—Pөnä animal wiingudsähgөөby mөөдä yhähädiuunnaxy, pөñ yajseñapädaacp wyiinnähgopcөp o quiө'өгөxp, ¹⁰hoyhoyä Dios jiaanč tehñ yajcumädowa'añ. Jөñnjooty, azufrejooty hajxy chaächpөga'añ Diosmoonsäwiinduum mөөдä Meeghuungwiinduum. ¹¹Cөjxta'axiөө hajxy chaächpөga'añ xөөmdsuhñ, pөñjatiä animal wiingudsähgөөby mөөдä yhähädiuunnaxy, pөñjatiä señä jim mөөdhajtäp. ¹²Pөñjatiä Diosmädia'agy mäbөjp mөөдä Jesucristo miädia'agy, ween hajxy tehngajnä miee'xtucy.

¹³Mänitөchä jäya'ay jim tsajpootyp xñämaayy:

—Cujaay jaduhñ: “Pөñjatiä Diosmädia'agy mäbөjp, coo hajxy yhö'ogät, jootcujc hajxy yhida'añ.” Tөyhajt jaduhñ. Poo'xáannäp hajxy jaduhñ. Jiahmiedsaambiä Dios jaduhñ coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy төө yajtuñ. Nөmä Dioshespíritu miäna'añ.

¹⁴Mänitōchä jäya'ay tu'ug nyuughijxy. Poobjoccøxp hānajty yhäña'ay. Orocuhjēn hānajty quihjenhajpy. Arroztujt hānajty quio'øgaphajpy jaančh tehṁ jiojp.

¹⁵Mänitā Diosmoonsä tu'ug piädsøomy maa ja'a Diostajtøjcän. Mänitā jäya'ay miøjyaaxä møc, ja'a hānajty hāñaabiä joccøxp:

—Tøø yhabaady coo ja'a päda'agy myajpādø'øgät jiiby naaxwiin. Tøø ja'a tiøøm miäjay. Nøcx yajpādø'øg.

¹⁶Mänitā päda'agy hoy jiaančh yajpādø'øgy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Jaduhṁ miädia'agytiägø'øgy coo ja'a jäya'ayhajxy yajcumädowa'añii, ja'a hajxy haxøøgcuhdujtmødpä.

¹⁷Mänitā Diosmoonsä wiingpä piädsøømgombä maa ja'a Diostajtøjcän. Jimä arroztujt hānajty quio'øgaphajpä jaančh tehṁ jiojp. ¹⁸Mänitā wiing Diosmoonsä piädsøømøyy maa ja'a altarän. Je'le cuhdujtmøød maa ja'a jøøngøxpän. Mänitā Diosmoonsä møc miøjyaaxä ja'a arroztujt cabhijpä:

—Tøø ja'a tsaatyp jiiby cha'amy naaxwiin; nøcx yajpādø'øg arroztujthaam.

¹⁹Mänitā tsaatyp hoy jiaančh yajpādø'øgy arroztujthaam hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hoy piäda'agy maa nähhädiunø'øyän maa hajxy tiehndse'ediän. Jaduhṁ mäwínädsä Dios yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy tøø quia'a mabøquiäbä.

²⁰Cajptpa'a ja'a tsaatyp hajxy hoy tiehndse'edy. Comä nø'ty piädsøomy maa nähhädiunø'øyän. Møjwiinä nø'tymejy quiojy tægøøgmägo'x kilómetro. Coo'pä nø'ty hānajty maa ja'a cuaay frenon.

15 Mänitōchä wiinghijxtahnd jim nhijxy tsajpootyp jaančh tehṁ yhamøj, hoy-yagjuøñä. Juxtújc-høchä Diosmoonsä nhijxy haagä häyohnmøød. Je'eduhṁ nānøømby coo ja'a Dios juxtujc-hooquiä jiaac yajtsaačhpøga'añ ja'a hajxy yaa ca'a mabøjpä hädaa yaabä naaxwiin.

²Mänitōchä hijxt nhijxy. Jim hānajty hamøj quioonna'ay. Nebiä mejjiän hānajty quiahxø'øgy. Jaduhṁ hānajty quiahxø'pä nebiä toobiän. Jimä jäya'ayä hijxt hajxy hānajty wyiindäna'ay, ja'a animal hajxy hānajty tøø quia'a yajmäjäda'aguiäbä møødä seña, møødä xiøø, møødä número. Jimä harpa hajxy hānajty miøødäbä. Ja'a Dios jaduhṁ yejc. ³Jaduhṁ hajxy hānajty yhöy nebiä Moisés jecy yhöyyän. Je'le ja'a Dios jecy mäduun. Jaduhṁ hajxy hānajty yhöøbä nebiä Meeghuung yhöyyän:

Wiindsøn Dios, cøxiä miich cuhdujt mjaančh tehṁ miøødä. Møj jaančh miich mjaančh tehṁ tiuñ.

Jaančh tehṁ yhöy miich mguhdujt jaduhṁ. Miich mhanehmby wiinduhmyhagajpt.

⁴Caj miich tii pojpä tii cädieey mmøødä. Nägøxiä miichä jäya'ayhajxy xwyiingudsähgø'øgy. Nägøxiä hajxy miäna'añ cooc mmøjjä cooc mjaančh. Minaamb miich jäya'ayhajxy nägøxiä xwyiingudsähgø'øwa'añ, ja'a hajxy wiinduhmyhagajtpä, je'leguiøxpä coo hajxy tøø

yhixy tøø miädooy coo miičh
mguhdujt jiaančh tehñ
yhoyyā.

⁵Mänitōčhā Diostsajtøjc
nhijxhawaach jim tsajpootyp maa
ja'a Dios yhäñā'ayān. ⁶Mänitā
Diosmoonsāhajxy jiiby piädsøømy,
ja'a häyohnmøødpāhajxy ja'a
näjuxtujcpā. Poobwit hajxy hānajt
miøød jaančh tehñ wia'ads. Jimā
orowøøn hajxy hānajt miøødā
chi'tsnähgøxp. ⁷Mänitā orotsim
hajxy cødu'ugjaty miooyyā.
Tu'ugā animal jaduñ jejcy
ja'a nāmādaaxpāhajxy hānajt
jim häñāabiā Dioswiinduum.
Hujtsjatiā orotsim hānajt.
Je'eduhñ nānøømby coo ja'a
Dios ja'a jāya'ayhajxy jiaančh
tehñ yajcumādowa'añ, ja'a
hajxy ca'a mabøjpā. Cøjxta'axiøø
ja'a Dios nā'ägädā hity. ⁸Jiiby
Diostsajtøgooty, haagā joc jiiby
pu'xwädijp. Jimā joc choon maa
ja'a Dios møj jaančh yhitiān. Caj
pøn jiiby hoy nā'ägädā tægø'owa'añ
tsajtøgooty høxtā coonā ja'a
Dios hānajt juxtujc-hooc tøø
yajtsaačhpøcy ja'a jāya'ayhajxy ca'a
mabøjpā.

16 Mänitōch nmädooyy
coo jāya'ay møc
quiapxy Diostsajtøgooty. Mänitā
Diosmoonsā näjuxtujcpā nāmaayyā:

—Nøcx hajxy cuhmānactem jiiby
naaxwiin ja'a orotsimjootypā.
Je'eduhñ nānøømby coo ja'a Dios
jiaančh tehñ yajcumādowa'añ ja'a
hajxy ca'a mabøjpā.

²Mänitā Diosmoonsā tu'ug hoy
quihmānactemy hädaa yaabā
naaxwiin ja'a yhorotsimjootypā.
Pønjatiā animalseñā hānajt

møød ja'a hamøjpā, pønjatiā
yhahädiuunnaxy hānajt
wiingudsähgøøyyāp, nägøxiā
haxøøgpu'uds hajxy piaatā ja'a
jaančh tehñ piahmbā.

³Mänitā Diosmoonsā miämetspā
hoy quiudemø'øy mejjiooty ja'a
yhorotsimjootypā. Mänitā mejjñøø
jiajty nebiā ho'ogyjiāya'añø'tiān.
Cøjx yho'ogy mädyiijaty jiiby
tsānaaby mejjiooty.

⁴Mänitā miädägøøgpā hoy
møjnøøjooty quiudemø'øy
ja'a yhorotsimjootypā møød
jim nøøgopcjooty. Mänitā nøø
jiajty nebiā nø'tiān. ⁵⁻⁶Mänitā
Diosmoonsā ja'a nøøgüeeendāhajpā
miānaañ:

—Wiindsøn Dios, caj miičh
tii pojpa tii cädieey mmøødā.
Cøjxta'axiøø miičh mhity. Hoy
jaduhñ coo miičhā jāya'ayhajxy
tøø myajtsaačhpøcy, coo nø'ty
hajxy tøø myaghu'ugy, je'eguiøxpā
coo miičh mgu'ug xyajpuhho'cā
møødā miičh mmädia'agy hajxy tøø
xyajwā'xābā.

⁷Mänitā tu'jāya'ay miānaañ maa
ja'a altarān:

—Tøyhajt jaduñ. Wiindsøn Dios,
hoy jaduñ coo miičhā jāya'ayhajxy
tøø myajtsaačhpøcy. Miičh cuhdujt
cøxiā mmøød.

⁸Mänitā Diosmoonsā
ja'a miāmādaaxpā ja'a xøø
yajwiingutemøøyy ja'a
yhorotsimjootypā. Mänitā
xøø quihdujtmoooyy coo ja'a
jāya'ay nō'ogāt. ⁹Hoyhoyyā
jāya'ayhajxy cøxiā tiooyy. Pero cabā
yhaxøøgcuhdujt hajxy hānajt jia
najtshixø'owa'añ. Haxøøgjatiā Dios
hajxy nānøømy ja'a jim tsajpootypā.

Cabä Dios hajxy piädaacy mõj jaančh, hoyyä Dios cuhdujt jia mõödä maa ja'a häyohngøxpän.

¹⁰Mänitä Diosmoonsä miämägooxpä quiudemøøyy maa ja'a animal hänajty yhäña'ayän, ja'a yhorotsimjootypä. Mänit cøjx wyiingoodsø'øy majatiä animal hänajty yhane'emiän. Mänitä jäya'ay tiots hajxy yajtsu'udsøøyy je'eguiøxpä coo hajxy hänajty jiaančh tehṁ chaačhpøcy. ¹¹Paadiä Dios hajxy haxøøgjaty nänøømy. Cabä yhaxøøgcuhdujt hajxy hänajty jia najtshixø'owa'añ.

¹²Mänitä Diosmoonsä ja'a miädädujcpä jiiby quiudemøøyy Eufratesmøjnøøjooty, ja'a yhorotsimjootypä. Mänitä nõø tiøøch. Jaduhnä reyhajxy hänajty hoy ñaxø'owa'añ, ja'a hajxy hänajty jim tsohnda'agaambä maa ja'a xøø piädsømiän.

¹³Mänitøchä haxøøgjuøhñdy tågøøg nhijxpadsoømy. Jiiby hajxy piädsømmøøyy maa ja'a dragón yhaawjootiän, mõød maa ja'a animal yhaawjootiän, mõød maa ja'a miämetspä animal yhaawjootiän, ja'a mõjcu'ugongä miädia'agy hänajty yajwá'xäbä. Jaduhnä haxøøgjuøhñdy hajxy hänajty quiähxø'øgy nebiä yocchän. ¹⁴Hix, mõjcu'uhajxy je'e. Hoy-yagjuøønñajaty hajxy hänajty yajcähxø'øgy. Mänitä reyhajxy hoy nägøxiä wioyii, ja'a hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy nõexy chiptuna'añ mõödä Dioscøxpä, mänaa ja'a Dios yajnähdijjiän coo chiptuna'añ. Mäjaamøødä Dios jaduhñ.

¹⁵Jaaya'ay jaduhñ mänaamb: “Cab

jaduhñ põñ ñä'ägädä najuø'øy mänääjoch hänajty ngäda'aga'añ. Jootcuyc je'e põñä Diosmädia'agy hänajty hamuumdu'joot mabøjp. Jaduhñ mäwíinäts hänajty yhida'añ nebiä jujcypiän. Cabä hänajty chähdiunaannä.”

¹⁶Mänitä reyhajxy yhamugøøyy maa xiøhatiän Armagedón ja'a hebreohayuuc-haamby.

¹⁷Mänitä Diosmoonsä ja'a miäjuxtujcpä cøxp quiuhdeemnajxy ja'a yhorotsimjootypä. Tu'ugä jäya'ay mõc quiapxy maa ja'a Dios yhäñaadiaactän jim tsajpootyp: —Tøø jaduhñ miaañä.

¹⁸Mänit wiädsujcy mõødä hänee yaaxy. Mänitä hujx mõc ñajxy. Cabä hujx jaduhñ mänaaxøø ñaxy neby jaduhñ tøø ñaxiän. ¹⁹Mänitä mõjcajt ñiwiä'xä. Tägøøghit jaduhñ hoy miähmøønä. Mänitä tøjx cøjx piummy wiinduhmyhagajpt. Mänitä Dios jäya'ayhajxy chaačhtiuuñ hoyhoy, ja'a hajxy hänajty jim tsänaabiä Babilonia-cajptooty. ²⁰Mänitä tun cøjx yhadägoyyø'øy mõødä naax ja'a hänajty jim hijpä mejyquijc. ²¹Mänitä jäya'ayhajxy quiuhga'awøøyyä caandøøsttuu hamøjaty. Juxychägüi'x kilo hänajty näje'e jemčhä. Coo hajxy jiaančh tehṁ chaačhpøjcy, paadiä Dios hajxy haxøøgjaty nāmaayy.

17 Mänitøchä Diosmoonsä tu'ug xñamejch, ja'a hajxy hänajty näjuxtujcpä, ja'a orotsim hajxy hänajty miøødäbä. Mänitøch xñāmaayy:

—Jam nyajnähixø'øy coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc ja'a mõjpä yajtsaächpøga'añii, ja'a jim

hãñaabiä mejywyiing. ²Tøø ja'a rey ja'a to'oxiøjc hajxy yaa miøødtsãna'ay hädaa yaabä naaxwiin. Ja'a to'oxiøjcxpã ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä yaa yhaxøøgwädity hädaa yaabä naaxwiin.

³Mänítøchä Dioshespíritu xyajwiinhijxy. Mänítøchä Diosmoonsä jim xyajnøcxy maa pøn quia'a tsãna'ayän. Mänítøchä to'oxiøjc tu'ug nhijxy. Animalnähgøxp hãnajty yhäña'ay. Tsaptsä animal ñi'x. Jimä mädia'agy hãnajty miøødä cujaay ja'a ñi'xcøxp. Haxøøgjatiä Dios hãnajty ñänømy. Juxtujcä quiopc hãnajty je'e y majcä quiaa'pt. ⁴Ja hucy ja tsaptsä to'oxiøjc wyit hãnajty je'e. Oro hãnajty ñaandsømhajpy møødä hočhaa møød perlas. Orotsim hãnajty quio'øgø'owhajpy. Madiu'u haxøøgpä hãnajty jiiby yhity orotsimjooty. ⁵Jim hãnajty miøødä wyiinnähgøpcøxp cujaay: "Ja'a mõjcajt Babilonia hädaa. Ja'a cuhhiñdo'oxiøjc tiajhajxy hädaa. Ja'a haxøøgpä yhøjxä tiecy hädaaduhñ ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä." Cab jaduhñ yhowyiinjuøñjäjä. ⁶Mänítøch nnajuøøyy coo ja'a to'oxiøjc hãnajty miu'ugyii. Ja'a Dioshuung ñø'tyhajxy hãnajty tøø yhuúcäxä møød hajxy tøø yagho'ogyfiijäbä je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy miäbøjcä. Coočh jaduhñ nhijxy, njaančh tehñ yagjuøøyyhøch jaduhñ. ⁷Mänítøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tii jaduhñ coo mwi'i yagjuø'øy. Nhawaanãanäbøch miich ja'a to'oxiøjcxpã møødä animalcøxpä,

ja'a to'oxiøjc yaghãñaabiejpiä, ja'a juxtujcpä quiopc, ja'a majcpä quiaa'pt. ⁸Yø'ø animal tøø mwiihñíxiäbä, jugyhajp hijty yø'øduhñ. Hoy tøø jia cuhdägoy, jutpãdsømaamb jadähooc. Mänit nøcxy yho'ogaannä. Pønjatiä xiøø jim ca'a miimb cujaay librojooty, coo ja'a animal hajxy yhíxät coo tøø jiutpãdsømy, mänit hajxy hoyhoy yagjuø'owa'añ. Pero pønjatiä xiøø jim miimb cujaay librojooty, je'eds hajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän, je'eguiøxpä coo ja'a xiøøhajxy jim quiujáhyäxä mänaa ja'a naaxwiimbä yhawijy tiøø'xta'aguiän.

⁹Pøn jaduhñ wiinjuøøby, ween hädaaduhñ hoy yhuuc wiinjuø'øy: Yø'ø quiopc juxtujcpä, jaduhñ mäwfinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä tuñän. Jimä to'oxiøjc yhäña'ay. ¹⁰Jaanä jaduhñduhmbä, jaduhñ mäwfinäts hajxy yø'ø nebiä juxtujcpä reyän. Nämägoøxc hajxy jaduhñ tøø quiuhdägoonä. Tu'ug jäda'ahaty guiobiernähajnä. Jatu'ug, cahnä je'e tiägø'øyñä. Coo hãnajty tøø tiägøonä, cab jaduhñ jiega'añ. ¹¹Haa ja'a animal tøø quiuhdägóyyäbä, tu'ugä näjuxtujcpä rey jaduhñ. Miämetsc-hoocpä jaduhñ tøø piädsøømgombä. Mänit nøcxy yho'ogaannä.

¹²Haa ja'a majcpä quiaa'pt tøø mwiihñíxiäbä, nämajcä reyhajxy jaduhmbä. Cahnä hajxy tiägø'øy gobiernähajpä. Jaduhñä mõjcuhdujt hajxy mio'owa'añii tu'hora quipxy møødä animal. ¹³Tu'ugmädia'aguiä reyhajxy yhity ja'a nämajcpä. Mänitä animal cuhdujt hajxy

mio'owa'añ mөөдä mäjaa. ¹⁴Mänit hajxy tiäg'owa'añ tsiptuumbä maa ja'a Meeghuungcöxpän. Mäjäda'agaambä Meeghuung jaduñ. Hiñ, je'e ja'a möjcuñdujt nä'ägä mөөд. Pönjaty je'e jiamioөdhajpy, Dioshuunghajxy je'eduhñ. Pedyii hajxy miäböcy.

¹⁵Mänitöçhä Diosmoonsä

xñámáaguiombä:

—Yө'ө mejy tөө mwiinhíxiäbä maa ja'a to'oxiojc hijty yhäñ'a'yän, jaduñ mäwíinäts yө'ө nebiä wiinduhmyhagajpt-tsohmän. Madiu'u hayuuc hajxy quiapxy.

¹⁶Y yө'ө animal quiaa'pt tөө mwiinhíxiäbä ja'a majcpä, mänitä to'oxiojc hajxy miähanhada'añ. Nähwa'ads hөxwa'ads hajxy jaduñ ñähgue'egaannä. Chu'udsamby hajxy jaduñ; mänit hajxy ño'oga'añ. ¹⁷Ja'a Dios jaduñ tөө wyiinmahñdymo'oy coo hajxy jaduñ quiudiünät nebiä Dios tөө yajnähdijjiän, coo hajxy tu'ugmädia'agy yhidät, coo ja'a animal hajxy quiuhdujtmó'owät, hөxtä coonä hänajty tөө yhabaady nebiä Dios yajnähdijjiän. ¹⁸Haa yө'ө to'oxiojc tөө mwiinhíxiäbä, jaduñ mäwíinäts yө'ө nebiä möjcajptän maa ja'a reyhajxy nägөxiä xiöönaxiän.

18 Mänitöçhä Diosmoonsä tu'ug njaag hijxy coo hänajty miänacy tsajpootyp. Mayyä cuñdujt hänajty miөөдä. Haamb tsämaamb hänajty jaduñ. Hajaj jaduñ hädaa yaabä naaxwiin.

²Mänit möc yaaxy:

—Tөө ja'a möjcajpt Babilonia quiөxy pumy. Jimä möjcu'uhajxy chänaañ, mөөдä

haxөөgjuөhñdy madiu'ubä, mөөдä haxөөghanimalhajxy jäyөөbiä.

³Tөө ja'a jäya'ayhajxy nägөxiä quiөxy pahixpä nebiä Babilonia haxөөgcuhdujt miөөдän. Tөө ja'a reyhajxy miөөdtsäna'ay. Tөө ja'a hajuubiädöjc-hajxy miäyөөjөөñä je'eguiөxpä coo ja'a Babilonia hijty cөxiä wiinä yaghөxhäyoy.

⁴Mänitöçhä jäya'ay nmädooyy coo hänajty jim quiapxy tsajpootyp:

—Pönjátýhөch nhuunghajpy, mdsóonäp hajxy jim maa yө'ө cajptän, neby hajxy jaduñ mga'a pajatcö'owät, neby hajxy jaduñ mga'a padsaächpógät. ⁵Haa ja'a jäya'ayhajxy jim tsänaabiä Babilonia, tөө hajxy möj may jiaanç tehñ quiädieey. Hoyhoyyä Dios jiaanç tehñ yajtsaächpöga'añ. ⁶Jaduñä Babiloniatsohmä hajxy mduundägätsät nebiä wiinghänä'c hajxy tөө tiuñän. Mejtsjaduhñtiä hajxy myajtsaächpógät. ⁷Tөө hajxy hanaxiä jiaanç tehñ ñiguiumayii. Cөxiä wiinä hajxy tөө jiaanç tehñ yaghөxhäyoy. Paady hajxy mjaanç tehñ yajtsaächpógät. Jaduhñ quiopcooty jia wi'i miäna'añ:

“Jadúhñhөch chaa nhäñ'a'ay nebiä möjcuñdujtmөөdpän. Nä'ä jájtäbөçhä nnihyhap jim. Cábөch jaduñ mänaa nnä'ägä jootmayhada'añ.” ⁸Coo jaduñ miäna'añ, paquiä chaaçhpöga'añ. Piaadaambiä yuu mөөдä häyohn mөөдä ho'og tägoy. Toyáannäp je'eduhñ. Ja'a Dios jaduñ mänaan coo jaduñ chaaçhtiunöjät. Jaayá'ayäts möjcuñdujtmөөд.

⁹Haa ja'a reyhajxy, ja'a to'oxiojc hajxy hänajty tөө miөөdtsäná'ayäbä, coo hajxy jaduñ yhíxät coo

hänajty tiooñä, mänit hajxy ñäjø'ow ñäxuudsa'añ. ¹⁰Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänajty jäguem tiäna'awa'añ. Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Miičh Babiloniacajpt, may miičh cuhdujt hijty mjaančh tehñ miøødä. Pero paquiä mjaančh tehñ quiuhdägooyy.

¹¹Mänitä hajuubiädøjc-hajxy ñäjø'ow ñäxuudsaambä, je'eguiøxpä coo ja'a tiogyhajxy quia'a nä'ägädä juyáañäxä. ¹²Madiu'u toogy hajxy hänajty miøødä: oro, møødä plata, møødä hočhaa, møødä perlas, møødä howyit, møødä linowit, møødä sedawit, ja hucy ja tsapts. Jaduhñä quepy hajxy hänajty madiu'u miøødäbä ja'a pa'agxuu'pä, ja'a tsowjatypä, møødä tijatiä el efantetøødshadeeñdiuc-hädiüñä bä, møødä hobiujxt, møødä pujxt, møødä mármoltsaa. ¹³Jaduhñä canela hajxy hänajty miøødäbä, møødä jøø'xychooy ja'a jaančh tehñ pia'agxuu'pä, møødä poom, møødä mirra, møødä perfume, møødä vino, møødä hon, møødä harina hoybä, møødä trigo, møødä jäyujc, møødä waj, møødä meeg, møødä cuaay, møødä carreta, møødä moonsädøjc jamiäjúyyäbä. ¹⁴Mänitä hajuubiädøjc-hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø miičh xquiøxy pøjcä tijaty miičh mhadsojpy møødä mmäyøøhadyíjábä.

¹⁵Ñäjø'ow ñäxuudsaambiä hajuubiädøjc-hajxy, ja'a hajxy hänajty tøø miäyøøjø'oyäbä maa yø'ø cajptän. Tsähgø'ø-tsähgø'ø hajxy hänajty tiäna'ay jäguem.

¹⁶Mänit hajxy miäna'ana'añ:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaančh tehñ chaačhpøcy. Jaduhñ hijty je'e

nebiä to'oxiøjc howyitmøødpän ja hucy ja tsapts, møødä oromøødpä, møødä hočhaamøødpä, møødä perlasmøødpä. ¹⁷Paquiä ja'a miäyøøhadyíjábä tøø quiøxy pøjcäxä.

Haa ja'a jäya'ayhajxy hänajty wädijpä barcojooty, jäguem hajxy hänajty tiäna'awaambä, møødä wyiindsønñhajxy, møødä hajxy nä'ä wädijpä. ¹⁸Coo hajxy yhijxy coo ja'a cajpt hänajty tiooñä, mänit hajxy yaaxy:

—Cab mädyii cajpt nä'ägädä mabaady nej yø'ø møjcajpt hijtiän.

¹⁹Mänit hajxy tiägøøyy jøøbiä xuu'tspä. Mänit hajxy yáaxcombä:

—Tøø yø'ø møjcajpt jiaančh tehñ chaačhpøcy. Haa ja'a cubarcohajxiä, tøø hajxy jia mäyøøjøøñä coo yø'ø cajpt hijty jiaančh tehñ miäyøøjä. Paquiä tøø quiuhdägooñä.

²⁰Pønjaty jim tsänaaby tsajpootyp, ween hajxy nägøxiä mxoonäda'agy, møødä Diosquexy møødä Dioshuung, je'eguiøxpä coo ja'a Dios yø'ø cajpt tøø yajcumädy.

²¹Jaančh tehñ miøcä Diosmoonsä tu'ug. Mänitä cruundätsaa yajpädø'cy. Mänit miejyquia'adsøøyy. Mänit miänaañ:

—Jaduhñsä Babiloniacajpt jiadaambä yhabetaambä. Cab jaduhñ mänaa nä'ägädä cähxø'øgaannä. ²²Cab jaduhñ jim pøn xiu'uxaannä. Caj pøn jim tiunaannä. Cab hajxy jim jiødsaañä. ²³Ni jøøn jim quia'a toyaannä. Cab hajxy jim piøgaannä yhu'ugaannä. Paadiä Babiloniacajpt jaduhñ jiadaañ yhabetaañ je'eguiøxpä coo ja'a cu'ug jiaančh tehñ miäyøøjä. Tøø ja'a

jäya'ayhajxy nägøxiä piahixy ja'a Babilonia yhaxøøgcuhdujt.

²⁴Haa ja'a Diosquexy mөөdä Dioshuunghajxiä, ja'a hajxy yaghó'cäbä, jimä ñø'ty hajxy tөө miähmø'øy maa yø'ø cajptootiän. Hix, cu'ug jaduhn jatcøøyy.

19 Mänitøch nmädooyy majiäya'ay hänäjty jim ya'axy tsajpootyp:

Møj jaančhä Dios jaduhn.

Jaaya'ay hajxy xyajwaats xyajtséjcäm.

Tsøg hajxy wiingudsähgøøyyäm coo mөcmäjaa miөөdä.

²Hoyyä Dios quiudiuuñ coo ja'a cuhhiñdo'oxiøjc hoy piäda'agy haducytium, je'eguiøxpä coo ja'a yhaxøøgcuhdujt piahíjxäxä ja'a jäya'ayhajxy nägøxiä, y coo tөө yagho'ogy ja'a Diosquexypä mөөdä Dioshuung.

Coo ja'a Dios ja'a ca'awiindøybä yajcumädowa'añ, yejpiä tøyhajt jaduhn; cab nä'ä nägoobä yajcumädoy.

³Mänitä majiäya'ayhajxy miänáangombä:

Møj jaančhä Dios. Cøjxta'axiøø yø'ø cuhhiñdo'oxiøjc yhatoy yhapøgø'øwa'añ.

⁴Mänitä majjäya'ay ja'a Dios hajxy wyiinijcädaacy, ja'a hajxy nähii'xmädaaxpä mөөdä animalhajxy ja'a nämädaaxpä. Mänit hajxy miänaañ:

—Tøyhajt jaduhn, møj jaančhä Dios.

⁵Mänitä jäya'ay jim tu'ug quiapxy maa ja'a Dios hänäjty yhäña'ayän:

Näma'aw ja'a Dios hajxy coo miøjjä coo jiaančhä, pønjaty

Diosquexy, pønjatiä Dios wiingudsähgøøby, miøjjä miuutscä.

⁶Mänitøch nmädooyy coo majiäya'ay hänäjty quiapxy. Jaduhn yajmädooyy nebiä mejy mөc yhahøøchän, nebiä hänee mөc ya'axiän:

Møj jaančhä Dios jaduhn. Tөө tiägøñä gobiernähajpä.

Jimä møjcuhtuajt miөөdä.

⁷Tsøg hajxy jootcugøøyyäm, tsøg hajxy xoonďáacäm.

Tsøgä Dios hajxy møj jaanč pädáacäm.

Tөө yhabaatnä coo ja'a

Meeghuung piøgaannä. Tөө

ja'a jaxie'eb ñiyhahixøøyyänä.

⁸Howyit jaduhn jaanč tehñ yajpøgø'øwáanäp, wa'adspä, haambä tsämaambä,

nømä majiäya'ayhajxy miänaañ.

Haa ja'a howyitä, je'eduhn

ñänøømby coo ja'a Dioshuunghajxy hänäjty hoy tөө wiädity hädaa yaabä naaxwiin.

⁹Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Cujaay jaduhn: “Jootcuje hajxy yhity pønjaty tөө yajwoy tөө yajwich maa ja'a Meeghuung piøga'añän.”

Mänitøch xñämäaguioñbä:

—Tøyhajtä Diosmädia'agy jaduhn.

¹⁰Mänitøchä Diosmoonsä

nja wiinijcädaacy. Nja

wiingudsähgø'øwáanħøch jaduhn.

Mänitøch xñämaayy:

—Ca'ačh xwyiingudsähgø'øy.

Høøchä Dios xmioonsähajp

nej mijtsä Jesucristo miädia'agy hoy

myajtuuñä. Ja'a Dios mäbøcy

mwiingudsähgø'øwäp.

Tøyhajtä Jesucristo miädia'agy. Tu'ugmädia'agy hajxy yhity, pønjatiä Jesucristo miädia'agy yajwá'xäp, pønjatiä Jesucristo capxpaatp.

¹¹Mänítöch tsajpootyp nhijxy coo tøø yhawa'ačh. Mänítöčhä jäya'ay tu'ug nhijxy coo ja'a ca'awiindöybä hoy yajcumädowa'añ, coo hoy chiptuna'añ. Paady xiøhaty ja'a hoguiudiumbä, ja'a tøyhajtyejpä. Poobcuaañhgøxp hänäjty yhäña'ay. ¹²Jaduhñä wyiin hänäjty quiähxø'ogy nebiä jøøn tioyyän. Mayyā cuhjän hänäjty miøødä cuhduum. Jimä xøø hänäjty miøødä cujaay. Ni pøn hänäjty quia'a najuø'øy tii xøø je'e. Je'eduhñ nidiuhñ najuøøby.

¹³Nø'tiä wyit hänäjty tøø yaghucy. Ja'a Diosmädia'agy hänäjty xiøhaty.

¹⁴Jaanč tehñ miajiäya'ay hänäjty panøcxp haagä poobcuaañhgøxp. Poobwit hoybä hajxy hänäjty miøød, jaanč tehñ pioob jaanč tehñ wia'ads. ¹⁵Jim yø'øya'ay espada jaanč tehñ jiøjp hänäjty miøødä yhaawjooty. Je'e ja'a jäya'ay hänäjty yajpuxaamby. Jaanč tehñ miøc guiobiernähada'añ. Hoyhoyyä jäya'ay chaächtiuna'añ nebiä Dios ja'a jäya'ay yajcumädoyyän.

¹⁶Jimä xiøø hänäjty miøødä cujaay wyitcøxp møødä piuuguiøxp:

“Hädaa mõjcuhdujtmøød; ni pøn mõjcuhdujt jaduhñ quia'a møødä.”

¹⁷Mänítöčhä Diosmoonsä tu'ug nhijxy coo hänäjty jim tiäna'ay maa ja'a xøøjän. Mänit jaanč tehñ miøc yaaxy. Ja'a luudhajxy mõjyaaxä, ja'a hajxy cøxp jayøøwiädijpä:

—Min hajxy tsu'uds. Ja'a Dios hajxy jaduhñ xmio'owaamby.

¹⁸Jäya'ay hajxy nägøxiä mdsu'udsaamby, miøjjä miuutscä, hopiønä, møødä rediøjc-hajxy, møød hajxy tuumbä soldadowiindsøn, møød hajxy møcmäjamøødpä, møødä cuaay, møød hajxy cuaayhäñaabiä.

¹⁹Mänítöčhä animal nhijxy.

Møødä reyhajxy hänäjty jim choonä møødä quiu'ughajxy. Tsiptunaamby hajxy hänäjty jaduhñ møødä jaaya'aguiøxpä ja'a cuaañhgøxp wädijpä møødä quiu'ug. ²⁰Mänitä animal miajtsä møødä craa ja'a jaanč tehñ jiäya'awyiinhøhmbä. Tøø ja'a craa hänäjty yajcähxø'ogy hoy-yagjuøñäjäty maa ja'a animal wyiinduumän. Jaduhñä craa hänäjty tøø wyiinhøøn pønjäty yø'ø animal seña hänäjty møødhäjtäp, pønjäty yø'ø animal yhädiuunnaxy hänäjty tøø wyiingudsähgøøyyä. Mänit hajxy nämetsc jiøønjuipøøyyä maa azufre hänäjty tioyyän.

²¹Mänitä quiu'ughajxy yaghó'cäxä. Jaaya'ay jaduhñ mäyagho'c, ja'a hänäjty cuaayhäñaabiä. Espadahaam miäyagho'cy, ja'a jaanč tehñ jiøjpä, ja'a hänäjty jim miøødpä yhaawjooty. Mänitä ho'ogyjiäya'ayhajxy chu'tsä. Ja'a luudhajxy jaduhñ mädsu'ts jaanč tehñ quiu'uxiä.

20 Mänítöčhä Diosmoonsä tu'ug nhijxy. Jim tsajpootyp hänäjty miänacy. Jimä juthawaatst hänäjty quiø'ogonhaty, ja'a hänäjty jaanč tehñ quiøøcpä. Jimä cadena hänäjty quiøøwitshajpä. ²Mänitä mõjcu'ugong miajtsä, ja'a xøhajpä Satanás. Ja'a dragón je'e møødä

jecychahñdy. Mänit quiø'oxojtsä tiecyxiojtsä cadenahaam. ³Mänit quiuuiipøøyyä jutjooty. Mänit yhawäguui'tsä. Mänitä Diosmoonsä yhahoo'ch maa ja'a juthaawän. Mil jomøjtä møjcu'ugong hänäjty jiiby yhida'añ, nebiä jäya'ay jaduñ quia'a wiinhóhñnät. Coö hänäjty mil jomøjt tøø yhabejnä, mänit yhøxmdsa'añii. Pero cab hänäjty jejcy yajwädita'añii coö hänäjty tøø yhøxmačhii.

⁴Mänitøch nhijxy coö cu'ughajxy hänäjty yhäña'ay. Haagä møjcuहुdujtmøød hajxy hänäjty coö hajxy nägøxiä yajtøyhajtyégät. Mänitøchä jäya'ayä yháañmähajxy nhijxä, pønjaty hänäjty tøø yo'puxyii. Paady hajxy yo'pujxä coö hajxy hänäjty tøø Dyiosmädia'agy-yajwa'xy coö ja'a Jesucristo Dyioshuungä. Cabä animal hajxy hänäjty tøø wyiingudsähgøøy, ni ja'a yhahädiuunnaxy. Ni cab hajxy hänäjty tøø piädäcäxä ja'a animal seña, ni wyiinnähgopcøxp ni quiø'ogøxp. Mänitøch nhijxy coö hajxy jiuypiojnä. Mänitä Jesucristo hajxy miøødtägøøyy gobiernähajpä. Mil jomøjt hajxy hänäjty tiuna'añ.

⁵⁻⁶Jayøjp hajxy jiuypiojtsohñ. Jootcujc hajxy yhity. Nebiä teediän ja'a Dios hajxy miøødtuñ. Cab hajxy chaačhtiuna'añii. Coö mil jomøjt hänäjty tøø yhabety, mänitä jäya'ay yháañmähajxy jiaac juypiøgaambä nägøxiä, ja'a hajxy hänäjty hoy tøø quia'a wädftiäbä. Mänit hajxy yajcumädowa'añii.

⁷Coö mil jomøjt hänäjty tøø yhabejnä, mänitä Satanás yhøxmdsa'añii. ⁸Mänit

tiägø'owa'añ jäya'awyiinhøhmbä wiinduhmyhagajpt.

Yajwiinhøønaambä Gog møødä Magog. Mänit hajxy yhamugø'owa'añ møødä quiu'ughajxy coö hajxy hänäjty chiptuna'añ. Jaanč tehñ miay hajxy hänäjty jaduñ. ⁹Wiinduhmyhagajpt hajxy choona'añ. Mänitä Dioshuunghajxy jiuhibc jiuhgødø'owa'añii. Mänitä Dios jøøn yajca'awa'añ. Cøxy toyaambä Magoghajxy jaduñ. ¹⁰Mänitä møjcu'ugong jioønjuipøøyyä maa ja'a azufre hänäjty tioyyän, maa ja'a animalhajxy hänäjty tøø jioønjuipø'oyijän, møødä craa hänäjty tøø jiäya'awyiinhøøñäbä. Cøjxta'axiøø hajxy jiiby chaačhpøga'añ xøømdsuhñ.

¹¹Mänitøchä Dios nhijxy coö hänäjty yhäña'ay. Poobä yhäñaabiejt hänäjty cruundä. Mänitä naaxwiimbä yhadägøyyøøyy maa ja'a Dioswiinduumän møød tsajtcøxp. ¹²Mänitøchä háañmähajxy nhijxy miøjjä miuutscä. Jim hajxy hänäjty tiäna'ay Dioswiinduum. Mänitä Dios ja'a libro yaghawaach møødä libro wiingpä. Jiibiä xiøøhajxy hänäjty myiñ cujaay ja'a hajxy jugyhadaambä cøjxta'axiøø nebiä Dios jugyhatiän. Mänitä Dios ja'a libro quiapxy pø hoyyä háañmähajxy hänäjty tøø jiäya'ayhaty, pø caj. ¹³Mänitä háañmähajxy jiiby piädsøømy mejjiooty, ja'a hajxy hänäjty jiiby tøø yhó'oguiäbä. Jaduñ hajxy jiiby piädsøømbä naaxpa'c. Ja'a hajxy hänäjty hoy tøø jiäya'ayhátiaäbä,

hawa'adstuum hajxy hoy
miähmøøñä. Ja'a hajxy hānajtý
hoy tøø quia'a jāya'ayhātiäbä,
haducytiuum hajxy hoy miähmø'øý.
¹⁴⁻¹⁵Mānitä møjcu'ugong jøønjooty
piädaacä. Mānitä hāañāmāhajxy
jøønjooty quiuipøøyyä, pønjatä
xiøø hānajtý ca'a miimb cujaay
librojooty. Cab hajxy cøjxta'axiøø
jiugyhada'añ nebiä Dios
jiugyhatiän.

21 Mānítøchä tsajpootyp
jemybiä nhijxy møødä
naaxwiin jemybiä. Tøø ja'a
tuftsajpootyp hānajtý tiägoonä
møødä tucnaaxwiimbä. Møødä
mejy hānajtý tøø tiägoobiä.
²Mānítøchä Dioscajpt nhijxy, ja'a
Jerusalén jemybiä. Jīm hānajtý
miānacy tsajpootyp. Jīm hānajtý
tøø choon maa ja'a Diosän. Yajxón
hānajtý quiähxø'øgy nebiä jaxie'eb
ñiyhahixø'øyiijän coo hānajtý
piøga'añ. ³Mānitä jāya'ay møc
jaančh tehṁ quiapxy jīm tsajpootyp:

—Huug hix, jīmä Dios tøø
chānaadiaacpøcy maa ja'a
jāya'ayhajxiän. Quiu'ughadaambiä
Dios ja'a jāya'ayhajxy.
Wiingudsähgø'øwāanäp ja'a Dios
jaduhñ. ⁴Jaduhñä Dios miāna'ana'añ
coo ja'a jāya'ayhajxy quia'a
jøønät. Cab hajxy pia'ambedaannä,
yho'ogaannä. Cab hajxy jiø'øwaannä
xiuudsaañä. Tøø yø'øduhmbä
hānajtý quiøxy cuhdägoonä.

⁵Mānitä Dios miānaañ:

—Tøøch cøxiä wiinä
nhädiuundägach.

Mānit miānāangombä:

—Cujaay jaduhñ. Tøyhájthøch
nmädia'agy jaduhñ. Cábøch
nhøhñda'agy.

⁶Mānítøch xñāmaayy:

—Tøø jaduhñ miaañä.

Høøch nyajtsohñdaac; jaanä
høøch nyajmaabiä. Pønä
jiot hamuumdu'joot tøø
piäda'agy coo jiugyhada'añ
cøjxta'axiøø nébiøch njugyhatiän,
nguhdujtmó'owäbøch jaduhñ coo
jaduhñ jiugyhádät. ⁷Pøn mājādaacp,
je'e jugyhadaamb cøjxta'axiøø
nébiøch njugyhatiän. Høøch
cøjxta'axiøø xTieedyhadaamb.
Nhuunghadāambiøch jaduhñ. ⁸Haa
ja'a hajxy jaduhñ ca'a mājādaacpā,
jøønjooty hajxy nøcxy quia'awa'añ
maa ja'a azufre tioyyän. Jiiby
hajxy cøjxta'axiøø chaačhpøga'añ,
møød hajxy ca'a mäbøjpā, møød
hajxy ca'awiindøybä, møød hajxy
jāya'ay-yagho'pā, møød hajxy
amigāhamādoobä, møød hajxy
māwijts mäbäxujpā, møød hajxy
quepychechwiingudsähgøøbiä,
møød hajxy høhñdaacpā.

⁹Mānítøchä Diosmoonsä tu'ug
nhijxy, ja'a hajxy näjuxtujcpā, ja'a
orotsim hajxy miøødpā cødu'ug.
Jīmä tsø'ty häyohn hānajtý miøødä
ja'a juxtujcpā orotsim. Mānítøch
xñāmaayy:

—Jamä jaxie'eb nyajnähixø'øý ja'a
Meeghuung tio'oxiøjc-hadaambiä.

¹⁰Nwiinhjxypøch hānajtý;
ja'a Dioshespiritøch hānajtý
xyajwiinhjxp. Mānítøchä
Diosmoonsä xwioonøcxy maa ja'a
cøxptunguhduumän. Mānítøchä
Dioscajpt xyajnähixøøyy. Jerusalén
xiøhaty. Jīm hānajtý miānacy
tsajpootyp maa ja'a Diosän.

¹¹Jaančh tehṁ yhaamb jaančh
tehṁ chāmaambä cajpt hānajtý
nebiä Diosän. Jaduhñ hānajtý

yhaambä chämaambä nebiä hočhaa jaančh teh̄m chowbän, nebiä jaspetsaajän. Jaduh̄n hänäjty tiø'xiä nebiä hijxtän. ¹²Piquiä ja'a cajpt quiuraa hänäjty yhamuu'dsø'øguiä. Jaančh teh̄m quiøxp hänäjty yhamuu'dsø'øguiä. Majmetscä curaahaaw hänäjty miøødä. Majmetscä Diosmoonsähajxy hänäjty jim̄ yhadäna'ay. Cødu'ugjaty hajxy hänäjty yhadäna'ay maa ja'a curaahaawän. Tu'ugjatiä curaahaaw hänäjty miøødä cujaay nebiatiä judíoshajxy xiøhaty ja'a nämajmetscjatypä. ¹³Tägøögä curaahaaw hänäjty xøøbädsøømypiä; tägøøg hänäjty tsuxpojpejpä; tägøøg hänäjty jøømbojmanajpä; tägøøg hänäjty xøøguhnaixpä. ¹⁴Majmetscä tsaa hänäjty jiiby maa hänäjty miuu'dsø'tsoönän. Jim̄ tsaagøxp hänäjty quiujaayä nebiatiä Meeghuungä quiuguexyhajxy hänäjty xiøhaty, ja'a nämajmetspä.

¹⁵Haa ja'a Diosmóonsøch hänäjty xmiøødmäiaacpä, jimä oropaxyquipxt hänäjty miøødä. Je'e ja'a cajpt hänäjty yajquipxaamby møødä curaahaaw møødä yhamuu'dsø'øgy. ¹⁶Haa ja'a cajpt, hamädaaxteec hänäjty je'e. Jaduh̄ntiä yoñä nebiä yhoocän. Mäniä Diosmoonsä ja'a cajpt qyipy ja'a oropaxyquipxthaam. Mejtsmil cumejtsmägo'x kilómetro hänäjty yoñä; jaduh̄n hänäjty quiøxpä; jaanä jaduh̄n yhooc hänäjtypä. ¹⁷Haa ja'a yhamuu'dsø'øguiä, tägøøghii'x cumädaaxc metro hänäjty quiøxpä.

¹⁸Haagä jaspetsaahädiuñ ja'a hamuu'dsø'øgy hänäjty. Haagä oro

ja'a cajpt hänäjty. Jaduh̄n hänäjty quiähxø'øgy nebiä hijxt jaančh teh̄m tiø'xypän. ¹⁹Haa ja'a majmetspä tsaa hänäjty jiiby hijpä maa ja'a yhamuu'dsø'øgy miuu'dsø'tsoönän, haagä hočhaa hänäjty miøød. Haa ja'a jayøjpä tsaajä, jaspe hänäjty miøød; ja'a miämetspä, zafiro hänäjty miøød; ja'a miädägøøgpä, ágata hänäjty miøød; ja'a miämädaaxpä, esmeralda hänäjty miøød; ²⁰ja'a miämägooxpä, ónice hänäjty miøød; ja'a miädädujcpä, cornalina hänäjty miøød; ja'a miäjuxtujcpä, crisólito hänäjty miøød; ja'a miäductujcpä, berilo hänäjty miøød; ja'a miädaaxtujcpä, topacio hänäjty miøød; ja'a miämajcpä, crisoprasa hänäjty miøød; ja'a miämajtu'ugpä, jacinto hänäjty miøød; ja'a miämajmetspä, amatista hänäjty miøød. ²¹Ja'a majmetspä curaahagø'ow, haagä perlahädiuñ hänäjty cødu'ugjaty. Haa ja'a mõjtu'u, orohädiuñ je'e. Jaduh̄n hänäjty quiähxø'øgy nebiä hijxt tiø'xiän.

²²Cábøch tsajtøjc jim̄ nnä'ägädä hijxy maa yø'ø cajptän, je'eguiøxpä coo ja'a Dios jim̄ chäna'ay møødä Meeghuung. Møjcuhdujtä Dios miøød. ²³Haamb tsämaambä Dios jim̄ yhity møødä Meeghuung. Paadiä xøø jim̄ quia'a hañ ni ja'a po'o. ²⁴Coo ja'a Dioshajxy jim̄ yhañ chämamy, paadiä jäya'ayhajxy jiiby wiädita'añ, ja'a hajxy hänäjty tøø ñähwá'ächäbä. Møødä reyhajxy jiiby wiäditaambä. Yajmedsaamby hajxy mädyiijaty hoy yajxón.

²⁵Cabä curaahaaw mänaa yhaduga'añ. Cab jaduh̄n mänaa wyiingoodsø'øwa'añ maa yø'ø

cajptän. ²⁶Medsaambä jäya'ayhajxy jim Dioswiingudsähgøøbiä.

²⁷Cabä haxøøgpä jiiby mänaa tiägø'owa'añ cajptooty, ni ja'a jäya'ayhajxy ca'awiindøybä ni ja'a høhndaacpä. Jagooyyä jäya'ayhajxy jiiby tiägø'owa'añ pønjetiä xiøø jiiby miimb cujaay librojooty ja'a Meeghuung miøødpä. Jaaya'ayädhajxy cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jugyhatiän.

22 Mänitøchä Diosmoonsä möjnøø tu'ug xyajnähiøøyy jaanč tehñ tiø'xy nebiä hijxtän. Jim hänäjty piädsømø'øy maa ja'a Dios ja'a Meeghuung hänäjty miøødhäñ'ayän. Ja'a möjnøø jaduhmbä, yejpiä jugyhajt jaduhñ.

²Møjtu'ugujcä möjnøø hänäjty piäyø'ogy. Mejtsnøøba'a ja'a quepychaa hänäjty tu'ug tiäna'ay, ja'a jugyhajtyejpä. Majmetshoocä quepychaa hänäjty tiøømbety tu'jomøjtpä. Wiindu'ugäpo'ojaty hänäjty tiøømhaty. Ja'a yhaayhaamä jäya'ayhajxy ñähwa'ač wiinduhmyhagajpt.

³Cabä haxøøgpä jim yajpaada'añ. Hix, jimä Dioshajxy yhäña'awa'añ møødä Meeghuung. Jimä mióonsäm wyiingudsähgø'owa'añijäm.

⁴Jaduhñä wyiin jiojphajxy yhixáañäxä. Haa ja'a Dios xiøøhajxiä, jim cujaay miøødhadaañäxä maa ja'a mioonsä wyiinnähgopcøxpän. ⁵Cab jaduhñ mänaaxøø wyiingoodsø'owaannä. Cabä xøø jim yhanaannä, ni jøøn jim quia'a hajajaannä. Ja'a Dios jim hajajaamb cudøø'xaamb. Haa ja'a

hajxy jim tsänaabiä, cøjxta'axiøø hajxy jim guobiernähada'añ.

⁶Mänitøchä Diosmoonsä xñämaayy:

—Tehñ tiøyhajt hädaa mädia'agy jaduhñ. Haa ja'a Diosä, quiejx ja'a quiuguexy jaduhñ coo ja'a mioonsä nøcxy yhawáañäxä coo miäbodhaty tijaty jadáañäp tunáañäp. Ja'a Dios jaduhñ najtsapxøøyy —nómhøchä Diosmoonsä xñämaayy.

⁷—Mobädájpoč jiiby nhäda'aga'añ —nømä Dios miänaañ.

Jootcujc yhity pønjetiä Diosmädia'agy hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty.

⁸Høøch jaduhñ tøø nhixy tøø nmädooy, høøch Juanhajpä. Cooch nwiinhixpædøøyy, mänitøchä Diosmoonsä nwiinjicædaacy, ja'ač hänäjty tøø xyajwiinhíxiäbä; nja wiingudsähgø'owáañhøch jaduhñ.

⁹Mänitøch je'e xñämaayy:

—Ca'ač xwyiingudsähgø'øy. Høøchä Dios xmioonsähajp nej mijts jaduhñ xmioonsähajpän coo ja'a Diosmädia'agy hajxy myajwa'xy. Pønjaty hoy cudiumb nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty, moonsähajtäp hajxy je'ebä ja'a Diósäm. Ja'a Dios mæbøcy hajxy mwiingudsähgø'owäp.

¹⁰Mänitøch xñämáaguiombä:

—Tøø miäbodhaty coo ja'a Diosmädia'agy tiøjiada'añ nej yaa myiñän cujaay hädaa librojooty. Paady, cabä Diosmädia'agy yu'uč myaghídät. Naxy mdehm yajwá'xät.

¹¹Weenä ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiaac jatcø'øy haxøøg. Weenä hoyhäna'c-hajxy jiaac cuduiñ hoy nebiä Dios yhane'emiän. Dioshuung

hajxy je'eduhñ —nómhøchä
Diosmoonsä xñämaayy.

¹²—Tøyhajt jaduñ.

Mobädájpøch jiiby nhäda'aga'añ.
Nøcxáambøchä jäya'ayhajxy
nbäda'aga'añ hodiium, ja'a hajxy
hoy tøø quiudiüñäbä. Haa ja'a
jäya'ayhajxy tøø quia'a cudiüñäbä,
haxøøgtúumhøch hajxy nøcxy
nbäda'aga'añ. ¹³Høøch cøxiä
nyajtsohndaac. Høøch jadähooc
cøxiä nyajmayáangombä —nömä
Dios miänaañ.

¹⁴Jootcujc hajxy yhity pønjaty
nähwaatsp. Je'edshajxy jiiby
tägø'øwaamb Dioscajptooty. Je'edsä
cuhdujt hajxy mo'owáanäp coo
ja'a tømmdsa'am hajxy jiøø'xät
ja'a jugyhajtyepä. ¹⁵Pero cabä
ca'awiindøyhäna'c-hajxy jiiby
tiägø'øwa'añ, ni ja'a mäwijtspä
ni ja'a mähäxujpähajxy, ni ja'a
amigähamädoobähajxy, ni ja'a
jäya'ay-yagho'pähajxy, ni ja'a quep
ychechwiingudsähgøøbiähajxy, ni
ja'a høhndaacpähajxy.

¹⁶—Høøch Jesucristo, tøøchä
nguguexy nguexy coo ja'a
hermanohajxy cøxiä yhawáanäxät.
Høøchä rey David nhaphajpy
nhoc-hajpy. Y xyhaphajp
xyhoc-hájpøch je'ebä. Høøch,
jaxiøømhájpøch høøch —nömä
Jesucristo miänaañ.

¹⁷Jaduhñä Dioshespíritu
miänaambä:

—Min —jaduhñä Meeghuung
tio'oxiøjc miänaambä.

Pøn jaduñ mädoob, ween jaduñ
miänáambät:

—Min.

Pønä jioot pädaacp
hamuumdu'joot coo cøjxta'axiøø
jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän,
yagjugyhadaänäp jaduñ
nebiä jiugyhatiän. Cab jaduñ
yagjuya'añii.

¹⁸Pønhatiä Diosmädia'agy
hamädoowhip nej yaa myiñän
cujaay hädaa librojooty,
nnämäabiøch jaduñ coo ja'a
mhamdsoo mädia'agy hajxy mga'a
yajmäjaayø'øwät. Coö hajxy jaduñ
mjatcø'øwät, mänitä Dios hajxy
xjiaanç tehñ yajtsaaçhpøgät nej
yaa jaduñ myiñän cujaay hädaa
librojooty. ¹⁹Y coö hajxy näje'ejaty
mbuhgónät, cabä Dios hajxy
xyagjugyhádät cøjxta'axiøø neby
je'e jiugyhatiän, nej yaa myiñän
cujaay hädaa librojooty. Cab hajxy
jiiby xyajtägø'øwät Dioscajptooty.

²⁰Jaaya'ay jaduñ mädiaacpä,
je'eduhñ mänaamb:

—Tøyhajt jaduñ. Mobädájpøch
jiiby nhäda'aga'añ —nömä Dios
miänaañ.

Amén. Min paquiä Jesucristo.
Miiç højts nWiindsøn

²¹Ween mijtsä Jesucristo ja'a
hoyhajt ja'a weenhajt nägøxiä
xmio'oy. Amén.